Bundel - Commissie Ruimte 2022-2026 van 11 oktober 2023

Agenda bijlagen

Agenda_Commissie_Ruimte_11_oktober_2023

1 Opening inspraak

2 Inspraak

De volgende insprekers hebben zich gemeld:
- de heer H. Rouwen komt inspreken over interview wethouder in Gelderlander over bouwen en bouwplan Grietakkers/ Drostencamp
- de heer C. Jansen komt inspreken over recente uitlatingen in de krant door wethouder

Week 40 krantenartikel De Gelderlander

Inspreektekst cie. Ruimte 11 okt. 2023 Rouwen inzake bouwplan

3 Opening en vaststellen agenda

4 Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering

De commissie wordt gevraagd de besluitenlijst van de vergadering van 13 september 2023 vast te stellen.

Concept-besluitenlijst_Commissie_Ruimte_13_september_2023

5 Vaststellen planningslijst en lijst toezeggingen en moties

De commissie wordt gevraagd de planningslijst en lijst toezeggingen en moties vast te stellen. De planningslijst is hierbij gevoegd. De moties en toezeggingen kunt u raadplegen in het RIS (Raadsinformatiesysteem) in iBabs.

Planningslijst raad Zevenaar 2023 - september 2023

6 Z/23/455414 2e Voortgangsrapportage 2023

De raad wordt voorgesteld:
1. De 2e voortgangsrapportage 2023 vast te stellen;
2. In te stemmen met de rubrieken "voorstel raad" zoals bij de resultaten met een oranje status zijn aangegeven;
3. Het nadelige saldo van deze rapportage (€ 7.000) ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2023.
Portefeuillehouder: Arthur Boone
De VGR wordt in alle commissies besproken. De onderdelen die in de commissie ruimte worden besproken zijn:
0. Bestuur en ondersteuning
0.2 Stimuleren van betrokkenheid van inwoners, ondernemers en instellingen
1. Veiligheid
Ontwikkeling: Opvang zwerfdieren
2. Verkeer, vervoer en waterstaat
2.1 Optimaliseren van de bereikbaarheid via verkeersveilige infrastructuur
2.2 Verbeteren van de bereikbaarheid van de kernen via openbaar vervoer
2.3 Met een doelmatig parkeerbeleid de leefbaarheid en veiligheid in de kernen bevorderen
5. Sport, cultuur en recreatie
5.5 Verbeteren van de leefbaarheid van de gemeente, in stad, dorp, wijk of straat (verduurzaming dorpshuizen)
5.6 Bevorderen van de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte
7. Volksgezondheid en duurzaamheid
7.2 Inzetten voor uitsluitend gebruik van duurzame vormen van energie
7.3 Werken aan een aardgasvrij Zevenaar in 2050
7.4 Werken aan een volledig circulaire economie in 2050 > 7.4.1 (Fairtrade gemeente) + 7.4.3 (afvalbeleid)
7.5 Voorbereiden op klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor wateroverlast, hitte, verdroging en overstroming
7.6 Verbeteren luchtkwaliteit
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
8.1 Zorgen voor een geschikte woning voor iedereen
8.2 Uitvoeren van de Omgevingswet en ruimtelijke projecten
Paragrafen: Grondbeleid

1178503 Raadsvoorstel en besluit 2e VGR 2023

1180048_Bijlage 1. 2e Voortgangsrapportage 2023

BEHANDELADVIES MEERJARENBEGROTING + VGR

23-874 231009 Beantwoording TV PvdA 2e VGR 2023 231003 werkzaamheden op de Markt (centrum Zevenaar)

23-875 231009 Beantwoording TV VVD 231004 2e Voortgangsrapportage (VGR) 2023-verkeer

Het gaat hier om 4 voorstellen betreffende het vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen. De voorstellen kunnen in commissie en raad gevoeglijk behandeld worden.
De raad wordt voorgesteld om:
1. Op basis van artikel 2 en 4 en 5 van de Wet voorkeursrecht gemeenten de percelen aangegeven op de aan deze besluiten gehechte lijsten en tekeningen aan te wijzen als grond waarop de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing is;
2. De uitvoering van deze besluiten (waaronder het informeren van rechthebbenden) op te dragen aan het college van burgemeester en wethouders, met inachtneming van de voorschriften van de Wet voorkeursrecht gemeenten.
Portefeuillehouder: Aad van Orden
Gisteren zijn nog 2 zienswijzen ontvangen ten aanzien van dit agendapunt. De zienswijzen zijn hierbij gevoegd (in één document).

231010 Zienswijzen (2x) tegen voorgenomen besluit tot vestiging van een voorkeursrecht als bedoeld in de Wet Voorkeursrecht Gemeente

7.a Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Holthuizen Veld A te Zevenaar

1175724 Raadsvoorstel en besluit Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Holthuizen Veld A te Zevenaar (2)

1175700 Bijlage 1. Percelenlijst Holthuizen Veld A

1178572 Bijlage 2. Tekening percelen voorkeursrecht Holthuizen Veld A

7.b Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Holthuizen Veld B te Zevenaar

1175740 Raadsvoorstel en besluit Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Holthuizen Veld B te Zevenaar

1175701 Bijlage 1. Percelenlijst Holthuizen Veld B

1178571 Bijlage 2. Tekening percelen voorkeursrecht Holthuizen Veld B

7.c Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen Reisenakker Zevenaar

1175741 Raadsvoorstel en besluit Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen Reisenakker Zevenaar

1175702 Bijlage 1. Percelenlijst Reisenakker Zevenaar

1178570 Bijlage 2. Tekening percelen voorkeursrecht Reisenakker Zevenaar

7.d Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Witte Kruis Babberich

1175744 Raadsvoorstel en besluit Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Witte Kruis Babberich

1175703 Bijlage 1. Percelenlijst Witte Kruis Babberich

1178568 Bijlage 2. Tekening percelen voorkeursrecht Witte Kruis Babberich

8 Z/23/451092 Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024
De raad wordt voorgesteld:
1. de Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024 vast te stellen;
2. de Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024 bekend te maken en in werking te laten treden tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, met uitzondering van artikel 8.11.1 'Vangnet Archeologie', die treedt in werking op 31 december 2023.
Portefeuillehouder: Toon Albers
NB: het gaat hier om een technische wijziging en geen inhoudelijke wijziging.

1168359 Raadsvoorstel en besluit Vaststellen van de Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2023

1179050 Bijlage 1. Verordening Fysieke Leefomgeving gemeente Zevenaar 2024

1179052 Bijlage 2. Toelichting op de Verordening fysieke leefomgeving Zevenaar

1177347 Bijlage 3. Aparte jurispudentielijst

9 Z/22/414165 Regioarrangement Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen
De raad wordt voorgesteld:
1. Het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vast te stellen;
2. Het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen te gebruiken als leidraad voor gesprekken met andere overheden (Rijk, regio, provincie en waterschappen) over de grote ruimtelijke opgaven zoals wonen, bereikbaarheid, energie, (circulaire) economie, landbouw en natuur en als inbreng voor het NOVEX ontwikkelperspectief;
3. De uitgangspunten van het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen door te vertalen naar de gebiedsprogramma's waar de gemeenten in de Groene Metropoolregio samen met provincie, waterschappen en andere betrokkenen in deelgebieden aan werken;
4. Een zienswijze in te dienen ten aanzien van afbeelding "Agenda uit te werken gebieden" (op pagina 8 en 49). Dit met als doel om gebiedsproces 5 in omvang op de afbeelding aan te laten passen.z
Portefeuillehouder: Aad van Orden

1179008 Raadsvoorstel en besluit Vaststellen Regioarrangement Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen

1179013 Bijlage 1. Regioarrangement Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen

1179017 Bijlage 2. Bijlage 1: Overzicht ruimtelijke trajecten Groene Metropoolregio
1179015 Bijlage 3. Kaarten regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
1179098 Bijlage 4. Zienswijze gemeente Zevenaar ten aanzien van het regioarrangement
23-876 231011 Beantwoording TV VVD 231004 Regioarrangement Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen (cie. Ruimte 11-10)

10 Z/23/449696 Vaststelling bestemmingsplan Sleeg 23

De raad wordt voorgesteld:
1. het bestemmingsplan "Sleeg 23, Babberich" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal, overeenkomstig de bijgevoegde stukken;
2. aan te geven dat in de bestemmingsplannen gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing;
3. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.
Portefeuillehouder: Aad van Orden

1175954 Raadsvoorstel en besluit Vaststelling bestemmingsplan Sleeg 23 te Babberich
1177339 Bijlage 1. Toelichting
1177340 Bijlage 2. Regels
1177338 Bijlage 3. Verbeelding
1168101 Bijlage 4. Bijlage 1 - Bodemonderzoek
1168102 Bijlage 5. Bijlage 2 - Risicobeoordeling asbestverontreiniging
1168103 Bijlage 6. Bijlage 3 - Akoestisch onderzoek
1168104 Bijlage 7. Bijlage 4 - Geuronderzoek
1168105 Bijlage 8. Bijlage 5 - Onderzoek externe veiligheid
1168106 Bijlage 9. Bijlage 6 - Quick scan natuur
1168107 Bijlage 10. Bijlage 7 - Onderzoek stikstofdepositie aanlegfase
1168108 Bijlage 11. Bijlage 8 - Onderzoek stikstofdepositie gebruiksfase
1168109 Bijlage 12. Bijlage 9 - Archeologisch onderzoek
1168110 Bijlage 13. Bijlage 10 - Raadsvoorstel weigeringsgrond
1168111 Bijlage 14. Bijlage 1 bij regels: Beplantingsplan
1168112 Bijlage 15. Bijlage 2 bij de regels: Overzicht te slopen bebouwing

11 Z/22/437578 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nieuwe Steeg 9 te Zevenaar

De raad wordt voorgesteld:
1. het bestemmingsplan "Nieuwe Steeg 9 Zevenaar" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal overeenkomstig de bijgevoegde stukken;
2. aan te geven dat in het bestemmingsplan gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing;
3. in afwijking van artikel 3.8 lid 4 van de Wet ruimtelijke ordening het besluit tot vaststelling van dit bestemmingsplan binnen twee weken na vaststelling bekend te maken;
4. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.
Portefeuillehouder: Aad van Orden

1176072 Raadsvoorstel en besluit Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nieuwe Steeg 9 te
1176508 Bijlage 1. Verbeelding Nieuwe Steeg 9 (vastgesteld)
1176506 Bijlage 2. Regels Nieuwe Steeg 9 (vastgesteld)
1176507 Bijlage 3. Toelichting Nieuwe Steeg 9 (vastgesteld)
1165431 Bijlage 4. Bijlage 1 bij regels Inrichtingstekening
1165432 Bijlage 5. Bijlage 1 bij toelichting Omschrijving voorgenomen werkzaamheden
1165433 Bijlage 6. Bijlage 2 bij toelichting Inrichtingstekening
1165434 Bijlage 7. Bijlage 3 bij toelichting Verkennend bodemonderzoek
1165435 Bijlage 8. Bijlage 4 bij toelichting Quickscan bedrijven en milieuzonering
1165436 Bijlage 9. Bijlage 5 bij toelichting Quickscan externe veiligheid
1165437 Bijlage 10. Bijlage 6 bij toelichting Digitale watertoets
1165438 Bijlage 11. Bijlage 7 bij toelichting AERIUS-berekening
1165439 Bijlage 12. Bijlage 8 bij toelichting Quickscan natuurtoets
1159071 Bijlage 13. Advies Intergemeentelijk Overleg Werklocaties (IOW)

De raad wordt voorgesteld:
1. In te stemmen met de inhoud van de conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar, waarin onder meer het volgende is beschreven:
- de kernkwaliteiten van Zevenaar
- de opgaven en ontwikkelingsrichtingen
- beschrijving van de vier bouwstenen 'wonen, economie, mobiliteit en leefomgeving' algemeen
- beschrijving van de acht deelgebieden met de bouwstenen voor dat gebied
2. De conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar voor participatie vrij te geven.
Portefeuillehouder: Aad van Orden

1178613 Raadsvoorstel en besluit Conceptversie Omgevingsvisie 2040
1178915 Bijlage 1. Conceptversie Omgevingsvisie 2040
1178909 Bijlage 2. Bouwsteenkaart Wonen
1178910 Bijlage 3. Bouwsteenkaart Economie
1178911 Bijlage 4. Bouwsteenkaart Mobiliteit
1178912 Bijlage 5. Bouwsteenkaart Leefomgeving

13 Agenderingsvoorstellen commissie
De leden van de commissie kunnen agenderingsvoorstellen aan de commissie voorleggen.
NB.: gebruik hiervoor het format agenderingsvoorstel raadscommissies.

14 Mededelingen portefeuillehouders
Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen.

15 Rondvraag
De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders.

16 Sluiting

Agenda Commissie Ruimte 11 oktober 2023

Tijd	19:30 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	G.A. Stokman

1	**Opening inspraak**
2	**Inspraak** De volgende insprekers hebben zich gemeld: - de heer H. Rouwen komt inspreken over interview wethouder in Gelderlander over bouwen en bouwplan Grietakkers/ Drostencamp - de heer C. Jansen komt inspreken over recente uitlatingen in de krant door wethouder
3	**Opening en vaststellen agenda**
4	**Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering** De commissie wordt gevraagd de besluitenlijst van de vergadering van 13 september 2023 vast te stellen.
5	**Vaststellen planningslijst en lijst toezeggingen en moties** De commissie wordt gevraagd de planningslijst en lijst toezeggingen en moties vast te stellen.
6	**Z/23/455414 2e Voortgangsrapportage 2023** De raad wordt voorgesteld: 1. De 2e voortgangsrapportage 2023 vast te stellen; 2. In te stemmen met de rubrieken "voorstel raad" zoals bij de resultaten met een oranje status zijn aangegeven; 3. Het nadelige saldo van deze rapportage (€ 7.000) ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2023. Portefeuillehouder: Arthur Boone

	De VGR wordt in alle commissies besproken. De onderdelen die in de commissie ruimte worden besproken zijn: • 0. Bestuur en ondersteuning 0.2 Stimuleren van betrokkenheid van inwoners, ondernemers en instellingen • 1. Veiligheid Ontwikkeling: Opvang zwerfdieren • 2. Verkeer, vervoer en waterstaat 2.1 Optimaliseren van de bereikbaarheid via verkeersveilige infrastructuur 2.2 Verbeteren van de bereikbaarheid van de kernen via openbaar vervoer 2.3 Met een doelmatig parkeerbeleid de leefbaarheid en veiligheid in de kernen bevorderen • 5. Sport, cultuur en recreatie 5.5 Verbeteren van de leefbaarheid van de gemeente, in stad, dorp, wijk of straat (verduurzaming dorpshuizen) 5.6 Bevorderen van de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte • 7. Volksgezondheid en duurzaamheid 7.2 Inzetten voor uitsluitend gebruik van duurzame vormen van energie 7.3 Werken aan een aardgasvrij Zevenaar in 2050 7.4 Werken aan een volledig circulaire economie in 2050 > 7.4.1 (Fairtrade gemeente) + 7.4.3 (afvalbeleid) 7.5 Voorbereiden op klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor wateroverlast, hitte, verdroging en overstroming 7.6 Verbeteren luchtkwaliteit • 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 8.1 Zorgen voor een geschikte woning voor iedereen 8.2 Uitvoeren van de Omgevingswet en ruimtelijke projecten • Paragrafen: Grondbeleid
7	**Z/23/453937 Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen (4 voorstellen)** Het gaat hier om 4 voorstellen (a t/m d) betreffende het vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen. De voorstellen kunnen in commissie en raad gevoeglijk behandeld worden.

	De raad wordt voorgesteld om: 1. Op basis van artikel 2 en 4 en 5 van de Wet voorkeursrecht gemeenten de percelen aangegeven op de aan deze besluiten gehechte lijsten en tekeningen aan te wijzen als grond waarop de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing is; 2. De uitvoering van deze besluiten (waaronder het informeren van rechthebbenden) op te dragen aan het college van burgemeester en wethouders, met inachtneming van de voorschriften van de Wet voorkeursrecht gemeenten. Portefeuillehouder: Aad van Orden a. Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Holthuizen Veld A te Zevenaar b. Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Holthuizen Veld B te Zevenaar c. Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen Reisenakker Zevenaar d. Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Witte Kruis Babberich
8	**Z/23/451092 Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024** De raad wordt voorgesteld: 1. de Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024 vast te stellen; 2. de Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024 bekend te maken en in werking te laten treden tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, met uitzondering van artikel 8.11.1 'Vangnet Archeologie', die treedt in werking op 31 december 2023. Portefeuillehouder: Toon Albers
9	**Z/22/414165 Regioarrangement Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen** De raad wordt voorgesteld: 1. Het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vast te stellen; 2. Het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen te gebruiken als leidraad voor gesprekken met andere overheden (Rijk, regio, provincie en waterschappen) over de grote ruimtelijke opgaven zoals wonen, bereikbaarheid, energie, (circulaire) economie, landbouw en natuur en als

	inbreng voor het NOVEX ontwikkelperspectief; 3. De uitgangspunten van het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen door te vertalen naar de gebiedsprogramma's waar de gemeenten in de Groene Metropoolregio samen met provincie, waterschappen en andere betrokkenen in deelgebieden aan werken; 4. Een zienswijze in te dienen ten aanzien van afbeelding "Agenda uit te werken gebieden" (op pagina 8 en 49). Dit met als doel om gebiedsproces 5 in omvang op de afbeelding aan te laten passen.z Portefeuillehouder: Aad van Orden
10	**Z/23/449696 Vaststelling bestemmingsplan Sleeg 23** De raad wordt voorgesteld: 1. het bestemmingsplan "Sleeg 23, Babberich" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal, overeenkomstig de bijgevoegde stukken; 2. aan te geven dat in de bestemmingsplannen gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing; 3. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen. Portefeuillehouder: Aad van Orden
11	**Z/22/437578 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nieuwe Steeg 9 te Zevenaar** De raad wordt voorgesteld: 1. het bestemmingsplan "Nieuwe Steeg 9 Zevenaar" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal overeenkomstig de bijgevoegde stukken; 2. aan te geven dat in het bestemmingsplan gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing; 3. in afwijking van artikel 3.8 lid 4 van de Wet ruimtelijke ordening het besluit tot vaststelling van dit bestemmingsplan binnen twee weken na vaststelling bekend te maken; 4. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

	Portefeuillehouder: Aad van Orden
12	**Z/23/456007 Conceptversie Omgevingvisie 2040** De raad wordt voorgesteld: 1. In te stemmen met de inhoud van de conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar, waarin onder meer het volgende is beschreven: - de kernkwaliteiten van Zevenaar - de opgaven en ontwikkelingsrichtingen - beschrijving van de vier bouwstenen 'wonen, economie, mobiliteit en leefomgeving' algemeen - beschrijving van de acht deelgebieden met de bouwstenen voor dat gebied 2. De conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar voor participatie vrij te geven. Portefeuillehouder: Aad van Orden
13	**Agenderingsvoorstellen commissie** De leden van de commissie kunnen agenderingsvoorstellen aan de commissie voorleggen.
14	**Mededelingen portefeuillehouders** Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen.
15	**Rondvraag** De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders.
16	**Sluiting**

Zevenaar, 18 september 2023.
Namens de Agendacommissie,
Ellen Hondelink-Rinsma, commissiegriffier

4G 87

THEO KOCK

‘Stop verzet tegen bouw, jeugd moet kans krijgen’

Nieuwbouwplannen stuiten steevast op fel verzet van omwonenden. Wethouder Aad van Orden (D66) van Zevenaar is er klaar mee. „Het is tijd voor minder ik, meer wij.”

Komt er een plan voor extra woningen, dan kan Zevenaar de klok erop gelijkzetten dat dit resulteert in een gang naar de Raad van State. Helemaal als het gaat om bouwen in dorpen, zegt Van Orden. „Het is dus telkens de discussie tussen het uitzicht van de een, maar een dak boven het hoofd van de ander.”

De wethouder is er klaar mee. De roep om nieuwe woningen wordt almaar luider, maar er komt geen plan van de grond.

Hij hekelt dat het vooral oudere mensen zijn die bezwaar maken. „Mensen die al wel een wooncarrière hebben opgebouwd, maar daar in de jaren 80 en 90 veel overheidssteun bij hebben gehad. Bijvoorbeeld een premiewoning, of 130 procent van het aankoopbedrag konden lenen. Zij hebben veel vermogen in steen en hebben de wind mee gehad. Ik vind het te makkelijk dat zij nu voor alle plannen gaan liggen.”

De wethouder constateert dat het klagen over bouwplannen veel meer gebeurt dan pakweg tien jaar geleden. „Waarom? Ik vermoed omdat de samenleving veel individualistischer is geworden.”

Toch wil het niet zeggen dat Van Orden de bezwaarmakers niet begrijpt. „Natuurlijk wel. Zij verliezen vaak hun uitzicht. Daar moeten we rekening mee houden. Maar we moeten aan onze jeugd denken. Zij moeten een eerlijke kans krijgen een eigen wooncarrière op te bouwen.”

De wethouder hoopt dat mensen wat meer aan het algemeen belang gaan denken. „Als mensen soms tandenknarsend ja zeggen, komen we een stuk verder.”

Inspreken com. Ruimte Gemeente Zevenaar 11 oktober 19.30 uur H. Rouwen [redacted]

Geachte Voorzitter en commissie leden,

Het jaarlijks bouwen van 250 tot 300 nieuwe woningen komt in de Gemeente Zevenaar maar niet van de grond. Wat is hier de reden van? Komt het door een gebrek aan lange termijnvisie bij de Gemeente, die in het verleden reeds aangekochte bouwgronden eerst verkoopt en dan jaren daarna alsnog via het voorkeursrecht opnieuw in bezit wil krijgen ? Komt het door een zwalkend beleid van gemeentelijke bestuurders die ondanks een breed maatschappelijk draagvlak voor woningbouw op de locatie Vestersbos toch schoolhuisvesting doordrukken?

Nee niets van dat alles , IK ben de oorzaak van het woningtekort samen met mijn generatiegenoten die alleen aan zichzelf denken. Dat is de echte reden voor het woningtekort, althans volgens een Zevenaarse Wethouder in een interview op 4 oktober jl. in de Gelderlander.

Volgens die Wethouder hebben ik en mijn generatiegenoten in de jaren 80 en 90 onze zakken gevuld met hoge premies, waarbij wij zelfs tot 130% van de woningwaarde konden lenen. 130% lenen bij de toenmalige hypotheekrente van ruim 11,15 % was overigens vrijwel onmogelijk, de bouw lag op zijn gat en premiewoningen leken een goede noodoplossing te zijn. Volgens de Wethouder gedragen wij, de premieprofiteurs, ons als een stelletje rasegoïsten , eerst zelf op kosten van de gemeenschap een glansrijke woon carrière opbouwen en dan met lak aan het algemeen belang te pas en te onpas bezwaar maken omdat mogelijk het uitzicht uit onze woning gaat wijzigen. Toch best bijzonder dat een wethouder van een partij met de naam Democraten 66 problemen heeft met burgers, die binnen de vigerende wetgeving, hun democratische recht op bezwaar uitoefenen, maar dat ter zijde.

Natuurlijk, het ***not in my backyard syndroom***, speelt soms een rol maar zou het ook iets anders kunnen zijn? .....Ik zal u een klein voorbeeld geven ;

Enige weken geleden ontvingen mijn buurtgenoten en ik uit het niets een uitnodiging van een projectontwikkelaar om geïnformeerd te worden over woningbouw in onze buurt. Op een klein stukje grasland tussen de Grietakkers en de Drostencamp in het buurtschap Ooij zijn 25 woningen ingetekend.

Wij kregen een tot in detail uitgewerkt plaatje te zien met de mededeling dat na diverse intensieve en constructieve overleggen met de Gemeente en diverse daaropvolgende omgevingsonderzoeken dit het zou worden. En ja er was echt wel rekening gehouden met de huidige en toekomstige bewoners.

Want om de, met onderzoek vastgestelde, geluidsoverlast van het daar aanwezige partycentrum te beperken is er een prachtige Berlijnse muur van enkele meters hoog in het plan opgenomen. Wellicht is daarom toekomstig ook *Friedrichstrasse* een betere naam voor de huidige Drostencamp.

Maar onze spreekwoordelijke klomp brak pas echt toen enkele buurtbewoners vragen stelde waarom tussen de 10 geplande laagbouw bejaardenwoningen, vrijwel in de achtertuin van de huidige woningen, een 8 tot 10 meter hoge blokkendoos was getekend met 12 appartementen voor jongeren.

Tot verbijstering van de buurtbewoners gaf de projectontwikkelaar aan dit aanvankelijk zelf ook niet gepland te hebben. Vertegenwoordigers van de gemeente stonden erop dat dit zou gebeuren. De reden was, dat dan het wijzigen van het bestemmingplan en de vergunningaanvragen wat makkelijker door de gemeenteraad zou komen. Prettige bijkomstigheid was dat daarmee ook eventuele bezwaarmakers de wind uit de zeilen kon worden genomen en dat komt natuurlijk mooi uit voor een wethouder die bezwaarmakers maar vervelende egoïsten vindt.

Als dit de werkwijze is van de gemeente om, kennelijk vooraf met projectontwikkelaars gedetailleerde plannen in achterkamertjes voor te koken en zonder verdere bekendmaking omgevingsonderzoeken laat uitvoeren, ja dan roep je het wantrouwen en weerstand zelf over je af.

Ik heb daarom 2 vragen aan uw commissie;

Ten eerste : Kunt en wilt u uw invloed gebruiken om de wethouder te bewegen zijn, voor dit moment maar als ***slip of the tongue*** aan te merken uitspraken, via een publicatie in de pers terug te nemen. Als was het alleen maar om een aanklacht wegens groepsbelediging te voorkomen?

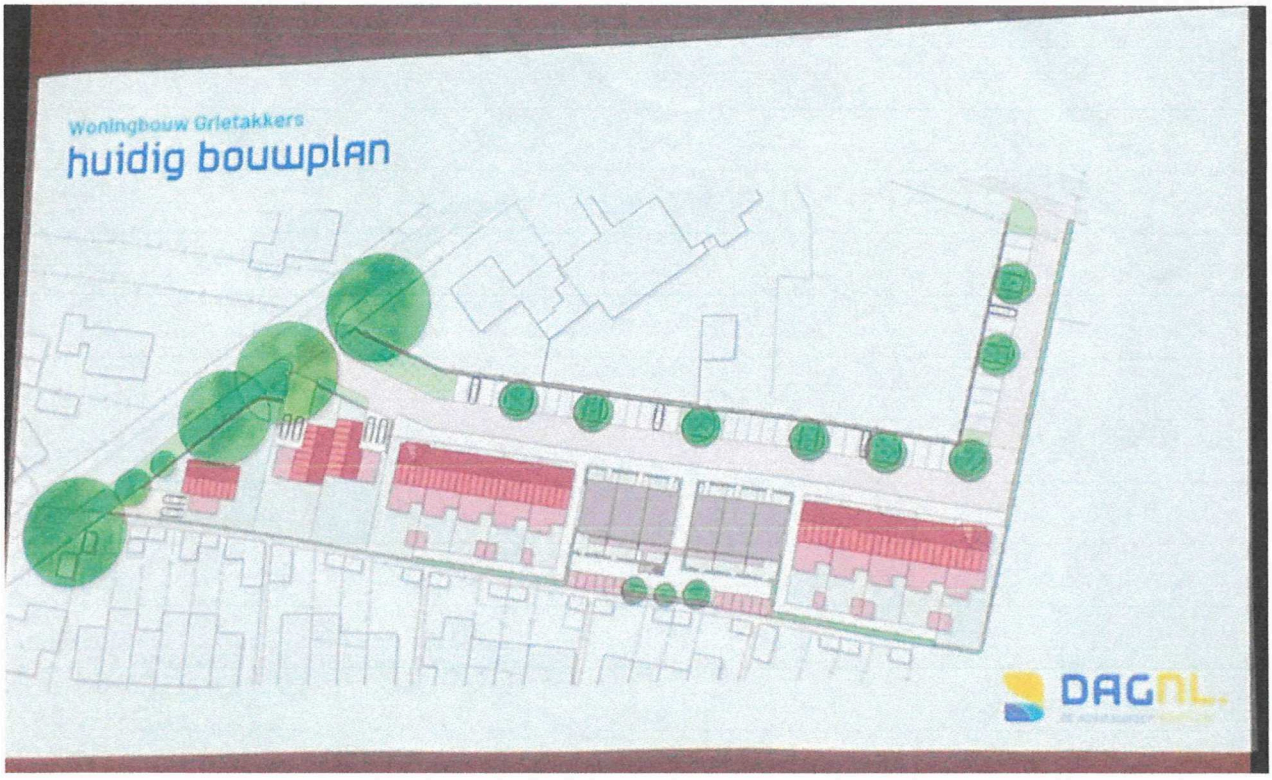
Ten tweede : Dat, indien u in de komende periode de aanvraag tot bestemmingsplan wijziging Grietakkers/Drostencamp ter instemming of vaststelling krijgt voorgelegd, u zich eerst persoonlijk ter plekke op de hoogte gaat stellen over dit onzinnige plan.

Tot slot

Dat een ondernemer winst wil maken op een eerdere investering is heel normaal, men kan hem dat niet kwalijk nemen. Dat soms een vrijblijvend overleg tussen Gemeente en Ontwikkelaar nodig is, is ook nog te begrijpen.

Maar kan het nu eindelijk eens afgelopen zijn met premature vrijpartijen tussen projectontwikkelaars en het gemeentelijke apparaat ten koste van de burgers die vervolgens, met vrijwel niet meer te wijzigen plannen, worden geconfronteerd en hun woongenot zien verdampen ten faveure van ambtelijke en politieke zelfbevrediging.

Mocht de raad komende periode toch instemmen met het voorliggende bouwplanplan Grietakkers/Drostencamp, en er alsdan weer een Raad van State traject zou volgen dan is dat jammer voor de Wethouder, maar dat kan dan voor niemand een verassing zijn.

Besluitenlijst commissie Ruimte 13 september 2023

(de beraadslagingen zijn terug te luisteren op de website van de gemeente Zevenaar op: https://channel.royalcast.com/zevenaar/#!/gemeentezevenaar/20230913_1)

Tijd	19:30 - 22:15 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	G.A. Stokman
Aanwezigen	C.P.J.M. (Micha) van Aken, M. (Marga) Dunnink, E.R. (Roy) van Essen, F.B.M. (Frank) Evers, J.F. (Jesse) Opdam, P.M.W. (Peter) Pollmann, T.J.E.M. (Dorien) Riswick-Keultjes, L.G.M. (Louis) Roelofsen, B.H.K. (Berno) Stokman, P.A. (Peter) Vos, G.A.J. (Geert) Wieggers, N. (Nathani) Niebuur-Sluiter, J. (Jelle) Hugen, H.T.W. (Henk) Visser, H.N.G. (Niko) Wiendels en M.H.A.G. (Martin) Witjes
Afwezig	n.v.t.
College	A.M. (Arthur) Boone, A.H. (Aad) van Orden en B.M. (Bart) Kagei

1	**Opening inspraak** Het inspraakmoment wordt om 19.30 uur geopend. De aanwezige commissie-leden, de drie insprekers, het publiek op de tribune en de mensen thuis die via de website de inspraak en de vergadering volgen worden door de voorzitter welkom geheten.
2	**Inspraak** De volgende insprekers hebben zich gemeld: - de heer R. (Rick) Peters inzake woningbouwproject aan de Keurbeek 3 te Herwen - de heer J.W. (Jan Willem) Rebers (Bestuurslid Stichting activiteiten en centrummanagement Zevenaar) betreffende agendapunt 8 "Ontwikkelvisie/masterplan Enghuizen fase 2". - de heer L. (Luc) Kuppens van Solidiam N.V. inzake nut en noodzaak van de komst van een supermarkt in het plan Enghuizen De inspraakteksten zijn te raadplegen op de website van de gemeente Zevenaar bij deze commissievergadering: *https://zevenaar.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/333c95fa-ce68-459e-a9f4-c558bbcd22ef*

	Inspraak de heer Peters: Na de inspraak worden er door de commissieleden nog vragen gesteld over het contact van inspreker met de gemeente, de wethouder en de burgemeester en hoe hij dat contact ervaren heeft, het krantenartikel, de uitvoerbaarheid van het plan, of het wel passend is in de omgeving en of dit ooit in de raadsvergadering is besproken. Inspraak de heer Rebers: Er wordt nog de vraag gesteld of de inspraaktekst aangeleverd kan worden. Inspraak de heer Cuppens: Na de inspraak worden er door de commissieleden nog vragen gesteld over de supermarkt en of deze een harde voorwaarde voor Solidiam is, of de komst ervan ook effect heeft op het soort woningen dat er komt (bijv. sociale woningbouw) en of er ook appartementen kunnen komen i.p.v. een supermarkt, de doorlooptijd van een nieuw plan, de verkeersintensiteit en de visie van het vorige college ten aanzien van dit plan.
3	**Opening commissievergadering Ruimte en vaststellen agenda** De commissievergadering wordt om 20.16 uur geopend. Vanwege de inspraak stelt de voorzitter de commissie voor om agendapunt 8 "Ontwikkelvisie/ Masterplan Enghuizen fase 2 (voormalig BAT-terrein) naar voren te halen. De commissieleden gaan hiermee akkoord. Voor het overige wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld.
4	**Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering** De commissie stelt de besluitenlijst van de vergadering van 21 juni 2023 ongewijzigd vast .
5	**Vaststellen planningslijst en lijst toezeggingen en moties** De commissie gaat akkoord met de planningslijst en de lijst toezeggingen en moties in het RIS (Raadsinformatiesysteem) in iBabs.
6	**Z/23/449851 Ontwikkelvisie/Masterplan Enghuizen fase 2 (voormalig BAT-terrein)** De raad wordt voorgesteld: 1. In te stemmen met de verdere uitwerking van het plan voor het voormalige BAT-terrein (Enghuizen fase 2) op basis van een hogere woningdichtheid en hierbij tevens een goede ruimtelijke en verkeerskundige inpassing van de supermarkt na te streven;

	2. Geen bedenkingen te hebben tegen het gebruikmaken van de wijzigingsbevoegdheid door het college van burgemeester en wethouders opgenomen in artikel 3.5 van het bestemmingsplan BAT-terrein voor het toevoegen van een supermarkt in het nog te realiseren plandeel van de eerste fase (op de aanwezige parkeergarage) onder voorwaarde dat sprake is van een aantoonbaar goed uitgewerkt plan. Beraadslagingen De commissieleden stellen vragen en maken opmerkingen in het debat over de woondeal, de komst van de supermarkt en de vraag of er wellicht een overcapaciteit aan supermarkten is en of de behoefte er wel is, de participatie van de huidige inwoners BAT-terrein en het verkrijgen van draagvlak, de keuze voor woningen i.p.v. de supermarkt, de marktwerking, de wijzigingsbevoegdheid van het college, de relatie met de centrumvisie en de concurrentie van de supermarkt met die in de binnenstad, de impact en integraliteit van de verkeersdrukte (met name verkeerssituatie Stationsplein) en alle verkeersbewegingen en het organiseren van een bijeenkomst hierover, de juridische toets t.a.v. een veilige ontsluiting van de weg, de groene ruimte reservering in relatie tot de parkeerring-druk en de kosten die hiermee gemoeid zijn, betaald parkeren, de status van de onderhandelingen met de NS en de doorlooptijd van het verdere traject. College Het college beantwoordt ter vergadering de gestelde vragen en gaat in op de gemaakte opmerkingen. Portefeuillehouder laat weten dat als er geen supermarkt komt, het programma dan anders wordt. Toezegging: Er komt nog een schriftelijk antwoord op de volgende vragen: - Kan er een uitleg worden gegeven aan de juridische toets m.b.t. de (veilige) ontsluiting van de weg; wat houdt dit precies in? - Wat wordt er bedoeld met een groene ruimte reservering in relatie tot de parkeerring-structuur? Conclusie De commissie besluit het onderwerp als BESPREEKSTUK door te geleiden naar de raadsvergadering. Een aantal fracties is er nog niet uit en wil het voorstel nog bespreken in hun fractievergadering.

7	**Z/454825 Vaststellen bestemmingsplan Wegensteunpunt Zevenaar** De raad wordt voorgesteld: 1. De responsnota bestemmingsplan "Wegensteunpunt Zevenaar" vast te stellen; 2. Het bestemmingsplan "Wegensteunppunt Zevenaar", inclusief alle bijlagen, gewijzigd vast te stellen, in de vorm van de dataset en zoals verbeeld op papier; 3. Aan te geven dat in het bestemmingsplan gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing; 4. Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen. <u>Commissie</u> Er wordt nog een vraag gesteld over het overschrijden van geluidswaarden, metingcondities en het combineren van meetwaarden (L95 meting). Het college verzoekt de vraag schriftelijk in te dienen omdat deze te technisch van aard is. <u>Conclusie</u> De commissie besluit het onderwerp als HAMERSTUK door te geleiden naar de raadsvergadering.
8	**Z/22/415723 Wijzigingsbesluit bestemmingsplan Rhederlaag** De raad wordt voorgesteld het aangepaste bestemmingsplan Rhederlaag vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal, overeenkomstig de daartoe behorende verbeelding, regels en toelichting. <u>Beraadslagingen</u> De commissieleden stellen vragen en maken opmerkingen in het debat over de verontreiniging bij Wenting, het weghalen van de vegetatie en de participatie die gedaan is. <u>College</u> Het college beantwoordt ter vergadering de gestelde vragen en gaat in op de gemaakte opmerkingen. <u>Conclusie</u> De commissie besluit het onderwerp als HAMERSTUK door te geleiden naar de raadsvergadering.

9	**Z/23/441230 Vaststelling bestemmingsplan Dorpsstraat 71-85, Angerlo** De raad wordt voorgesteld: 1. de 'Nota van zienswijzen en wijzigingen ontwerpbestemmingsplan Dorpsstraat 71-85, Angerlo' vast te stellen; 2. het bestemmingsplan 'Dorpsstraat 71-85, Angerlo', inclusief alle bijlagen, vast te stellen in de vorm van de dataset en zoals verbeeld op papier; 3. aan te geven dat in de bestemmingsplannen gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing; 4. geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen Er zijn vanuit de commissie geen vragen en opmerkingen. <u>Conclusie</u> De commissie besluit het onderwerp als HAMERSTUK door te geleiden naar de raadsvergadering.
10	**Z/23/451078 Vaststellen bestemmingsplan Poelwijkerlaan 26 en 28 Zevenaar** De raad wordt voorgesteld: 1. Het bestemmingsplan 'Poelwijkerlaan 26 en 28 Zevenaar' vast te stellen in de vorm van de dataset en zoals verbeeld op papier; 2. Aan te geven dat in de bestemmingsplannen gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing; 3. Geen exploitatieplan vast te stellen. Er zijn vanuit de commissie geen vragen en opmerkingen. <u>Conclusie</u> De commissie besluit het onderwerp als HAMERSTUK door te geleiden naar de raadsvergadering.
11	**Z/23/450681 Vaststellen bestemmingsplan Dijkweg 35 en 37 Oud Zevenaar** De raad wordt voorgesteld: 1. Het bestemmingsplan 'Dijkweg 35 en 37 Oud Zevenaar', inclusief alle bijlagen, vast te stellen in de vorm van de dataset en zoals verbeeld op papier;

	2. Aan te geven dat in de bestemmingsplannen gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing; 3. Geen exploitatieplan vast te stellen. Er zijn vanuit de commissie geen vragen en opmerkingen. <u>Conclusie</u> De commissie besluit het onderwerp als HAMERSTUK door te geleiden naar de raadsvergadering.
12	**Agenderingsvoorstellen commissie** De leden van de commissie kunnen agendaverzoeken aan de commissie voorleggen. Er zijn geen agendaverzoeken aangedragen.
13	**Mededelingen portefeuillehouders** Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen. <u>College</u> - Wethouder Kagei doet een mededeling over toezegging 274 en doet een korte uiteenzetting over de oorzaak van de problemen met de laadpalen. - Wethouder Van Orden doet een mededeling over het vestiging van een voorkeursrecht (Wet Voorkeursrecht Gemeenten) op een aantal percelen zodat meer regie verkregen kan worden ten aanzien van de realisatie van 2200 woningen.
14	**Rondvraag** De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders De commissieleden stellen nog enkele vragen over de inspraak in deze vergadering van de heer Peters, de laadpalen, de stand van zaken plan Holtkamp (Raad van State), de vestiging van een voorkeursrecht op een aantal percelen (agendapunt 13) en waarom een aantal bouwplannen zo lang duren. <u>College</u> Het college beantwoordt ter vergadering de gestelde vragen.
15	**Sluiting** De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering om 22.15 uur.

Planning RAAD 2023	Onderwerp	Commissie	Type stuk	Portefeuille-houder	Status / intern	Afdeling
Raad	**1 november 2023 (incl. 2e VGR)**					
1-nov-2023	Vaststelling aangepaste APV	Middelen	Rv	Van Riswijk		BV
1-nov-2023	Vaststellen Verordening Fysieke Leefomgeving	Ruimte	Rv	Van Orden	Moet gelijktijdig met vaststelling aangepaste APV	RO
1-nov-2023	Vestersbos	Samenleving	Rv	Bijl		MO
1-nov-2023	Aanvragen nieuwe financiële middelen Starterslening	Middelen	Rv	Van Orden & Boone		RO
1-nov-2023	Grondexploitatie vastgoedlocaties	Middelen	Rv	Boone		RO
1-nov-2023	Diverse voorstellen Wet voorkeursrecht gemeenten	Ruimte	Rv	Van Orden	Betreft vier raadsvoorstellen met vergelijkbare strekking	RO
1-nov-2023	Regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen	Ruimte	RV	Van Orden	Dit regioarrangement beschrijft de ambities, doelen en opgaven voor de fysieke leefomgeving. Al gemaakte keuzes in bijvoorbeeld de verstedelijkingsstrategie zijn hierin opgenomen, nieuwe opgaven en te maken keuzes worden geagendeerd.	RO
1-nov-2023	Conceptversie Omgevingsvisie 2040	Ruimte	RV	Van Orden	Eerste conceptversie van de Omgevingsvisie met verwerking raadsbijeenkomst 2 jun	RO
1-nov-2023	Vaststelling bestemmingsplan Nieuwe Steeg 9, Zevenaar	Ruimte	Rv	Van Orden	Bestemmingsplan wordt voor de zomer 2023 als ontwerp ter inzage gelegd	RO
1-nov-2023	Vaststelling bestemmingplan Sleeg 23 te Babberich	Ruimte	Rv	Van Orden	Alternatief plan voor Sleeg 23	RO
1-nov-2023	2e Voortgangsrapportage	alle commissies	Rv	Boone		FIN
Raad	**8 november 2023 (Meerjarenbegroting)**					
8 november 2022	Meerjarenbegroting 2024-2027	alle commissies	Rv	Boone		FIN
Raad	**29 november 2023**					
29-nov-2023	Startnotitie Integraal HuisvestingsPlan 2024-2044	Samenleving	Startnotitie	Kagei	Actualisatie huidige IHP 2020-2036 / wetswijziging. Startnotitie in commissie Samenleving, definitieve vaststelling van het IHP rond de zomer van 2024.	MO
29-nov-2023	Beschikbaarstellen krediet voor planvorming en verbouwing Raadhuisplein 1	Middelen	Rv	Boone	Betreft gehuurd gedeelte voormalig gemeentehuis. Via een memo in het college is een nieuw voorstel gekomen; op dit voorstel waren nog een aantal opmerkingen. Vanaf het moment dat er een nieuw uitgewerkt voorstel voor ligt inclusief reële kosten, wordt dit voorstel voorgelegd bij het college en de raad. Dit is nog in voorbereiding.	BOR
29-nov-2023	Beschikbaarstellen verwervingskrediet percelen grond 7Poort II	Middelen en Ruimte	Rv	Boone	In afwachting van besluitvorming in het college van Gedeputeerde Staten.	RO
29-nov-2023	Clientervaringsonderzoek	Samenleving	Rv	Bijl	Raadsvoorstel bespreken.	MO
29-nov-2023	Aanpassen Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur	Ruimte	Rv	Albers	Vergt nog nadere detailafstemming met de gemeenten binnen de UNOG (Uniformiteit Nutsvoorzieningen Oostelijk Gelderland). Deze afstemming is nog niet afgerond.	BOR
29-nov-2023	Vaststellen Aansluitverordening riolering 2023 en Hemelwaterverordening	Ruimte	Rv	Kagei	Er vindt nog nader overleg plaats met portefeuillehouder en externe jurist over inhoudeljke aanpassing in het concept Hemelwaterverordening.	BOR
29-nov-2023	Beleidsplan onderwijskansen 2024-2027	Samenleving	Rv	Kagei		MO
29-nov-2023	Beschikbaar stellen kredieten onderwijshuisvesting 2024	Samenleving	Rv	Kagei		MO
29-nov-2023	Re-integratieverordening Participatiewet	Samenleving	Rv	Bijl	Ivm de Wet Uitvoeren Breed offensief dient de Re-integratieverordening te worden aangepast.	
29-nov-2023	Vaststelling bestemmingsplan Oude Steeg 3, Zevenaar	Ruimte	Rv	Van Orden	Beantwoording ingediende zienswijzen neemt meer tijd in beslag.	RO
Raad	**20 december 2023**					
20 december 2023	Huisvestingsverordening	Ruimte	Rv	van Orden	De huisvestingsverordening verloopt op 31-12-2023 vandaar een vernieuwde verordening.	RO
20 december 2023	Ontwikkeling Dorpstraat 46 in Babberich	Ruimte	Rv	Boone	We voeren nog gesprekken met de eigenaar van het autobedrijf om tot een gebiedsvisie te komen	BOR/RO
20 december 2023	Aanpassen parkeerverordening 2017 en parkeerbelastingverordening 2023	Ruimte	Rv	Albers/Boone	Er moet nog een visie komen op het parkeerbeleid (zie collegeprogramma)	BOR/IB
20 december 2023	Notitie uitgangspunten huurprijsbeleid	Middelen	Rv	Van Orden	Nog steeds is niet duidelijk of er een raadsvoorstel vereist is. De afstemming met de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling heeft nog niet volledig kunnen plaatsvinden, omdat het subsidiebeleid momenteel wordt opgesteld. Het is dus de verwachting dat de notitie huurprijsbeleid eind dit jaar bij het college wordt voorgelegd.	BOR
20 december 2023	MGR-SDCG: toestemming verlenen raad over de gewijzigde regeling MGR-SDCG	Middelen	Rv	Boone	Naast zienswijze dient de raad tevens toestemming te verlenen aan de gewijzigde regeling MGR-SDCG	MO
20 december 2023	Bestuurlijke opdracht RSD 2024 - 2026	Samenleving	Rv	Bijl	Bestaande opdracht loopt eind dit jaar af; er wordt een nieuwe opdracht voor de RSD aan de raad voorgelegd.	
20 december 2023	Verordening Jeugdhulp	Samenleving	Rv	Bijl		MO
20 december 2023	Herinrichting Sportpark Hengelder	Samenleving	Rv	Boone		MO
20 december 2023	Vaststellen bestemmingsplan Gelders Eiland	Ruimte	Rv	Van Orden	Bestemmingsplan wordt eind juli als ontwerp ter inzage gelegd.	RO
20 december 2023	Benoeming leden Commissie Ruimtelijke Kwaliteit	Ruimte	Rv	Van Orden		VTH
20 december 2023	GRHVOL (aanpassing van de regeling)	Samenleving	Rv	Kagei	Per 1 juli 2022 is er een nieuwe Wet Gemeenschappelijke Regelingen. De regeling GRHVOL moet binnen 2 jaar aangepast zijn.	MO
20 december 2023	Actualiseren verordening WMO 2022	Samenleving	Rv	Bijl	De verordening Wmo wordt jaarlijks geactualiseerd indien daar aanleiding toe is.	MO
20 december 2023	Belastingverordeningen 2024	Middelen	Rv	Boone		IB
Raad	**31 januari 2024**					
31 januari 2024	Wijziging verordening leerlingenvervoer	Samenleving	Rv	Bijl		MO
Raad	**Februari 2024**					
Raad	**Maart 2024**					
Raad	**Apil 2024**					
Raad	**Mei 2024**					
Raad	**Juni 2024**					
Raad	**Juni 2024 (Kadernota)**					
	Kadernota 2025-2028	Alle commissies	Rv	Boone		FIN
	Onderstaande onderwerpen zijn nog niet bij een bepaalde maand gezet					
Q3 2023	Vaststellen verordening Uitvoering en handhaving Omgevingsrecht Zevenaar 2023	Ruimte	Rv	Van Orden/Van Riswijk	Op moment in werking treden Omgevingswet (1 januari 2024) vervangt deze verordening de huidige Verordening Kwaliteit VTH.	VTH
Q4 2023	Vaststellen bestemmingsplan Groenestraat 62 te Pannerden	Ruimte	Rv	Van Orden	Dit wordt Q4 2023, definitief ontwerp is nog niet aangeleverd door initiatiefnemer	RO
Q4 2023	Aansluiten schone lucht akkoord	Ruimte	Rv	Kagei		RO
Q4 2023	Vaststelling bestemmingsplan Buitengebied, Groessenseweg 15, Zevenaar	Ruimte	Rv	Van Orden	Er moeten aanvullende onderzoeken plaatsvinden. Zodra deze binnen zijn wordt een datum gegeven aan behandeling van dit voorstel.	RO
Q4 2023	Evaluatie parkeerbeleid (raadsagenda)	Ruimte		Albers	De behandeling van dit onderwerp is afhankelijk van het proces omtrent onderwerpen op de raadsagenda.	RO
Q1 2024	Aanvraag Vangnetuitkering 2023	Samenleving	Rv	Bijl	Beoordeling of een Vangnetuitkering aangevraagd gaat worden vindt in oktober 2023 plaats (bepalend is of de uitgaven de grens van 75% overschrijden).	MO
Q1 2024	Vaststelling bestemmingsplan Eltenseweg 3 te Lobith	Ruimte	Rv	Van Orden	Ontwerp bestemmingsplan moet nog ter inzage worden gelegd (najaar 2023)	RO
Q1 2024	Visie en integrale beleidsnota Sociaal Domein	Samenleving	Rv	Bijl	Is opgestart, gepland maart 2024 naar de raad voor besluitvorming.	MO
Q1 2024	Vaststellen bestemmingsplannen vastgoedlocaties (Steenhuizen 6, Da Costastraat 2, Nieuwe Komstraat 19, Markt 8)	Ruimte	Rv	Van Orden	De ontwerp-bestemmingsplannen moeten nog ter inzage worden gelegd	RO
Q1 2024	Vaststellen bestemmingsplan Grietakkers te Zevenaar	Ruimte	Rv	Van Orden	Het ontwerp bestemmingsplan moet nog ter inzage worden gelegd	RO
Q1 2024	Vaststellen van de Kruimellijst op te nemen in het "tijdelijk' Omgevingsplan	Ruimte	Rv	Van Orden	Pas mogelijk na inwerkingtreding Omgevingswet	RO
Q1 2024	Keuzes maken in de Bruidsschat in het kader van de Omgevingswet	Ruimte	Rv	Van Orden	Pas mogelijk na inwerkingtreding Omgevingswet	RO
Q2 2024	Vaststellen IHP 2024-2044	Samenleving	Rv	Kagei	Vaststelling van het IHP 2024-2044 na bespreking van de startnotitie	MO
Q2 2024	Woonzorgvisie	Ruimte	Rv	Van Orden/Bijl	Wettelijke verplichting om voor 1-1-2024 een woonzorgvisie te hebben, is in termijn doorgeschoven. Traject wordt dit jaar wel opgepakt, maar de besluitvorming wordt doorgeschoven.	MO/RO
Q3/Q4 2024	Legesverordening specifiek voor onderdelen Ow	Middelen	Rv	Van Orden/Boone	De gemeente heeft haar legesmodel, de mandaatregelingen en de procedureverordening planschade aangepast op de situatie per 1-1-23. Afhankelijk van de inwerkingtreding van de nieuwe omgevingswet wordt de nieuwe tarieventabel leges in de raad aangeboden.	RO/IB

Z07B168F0AE

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	2e voortgangsrapportage 2023
zaaknummer	Z/23/455414
documentnummer	INT/23/1178503
portefeuillehouder	Arthur Boone
portefeuille	Financiën
behandelend ambtenaar/afdeling	Astrid Peters (Financiën)
telefoon	0316-595349
email	a.peters@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Het college evalueert de voortgang van de uitvoering van het beleid en brengt de daaruit voortkomende financiële afwijkingen in beeld in de 2e voortgangsrapportage. Wij rapporteren over alle resultaten uit het collegeprogramma 2022-2026. In deze rapportage vindt u tevens de positieve effecten van het vervolgtraject kadernota. De mutaties die volgen uit deze 2e voortgangsrapportage komen in 2023 uit op een nadeel van in totaal € 7.000. Dit leidt tot een nieuw negatief begrotingssaldo van € 5.920.000 in 2023.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De 2e voortgangsrapportage 2023 vast te stellen;
2. In te stemmen met de rubrieken "voorstel raad" zoals bij de resultaten met een oranje status zijn aangegeven;
3. Het nadelige saldo van deze rapportage (€ 7.000) ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2023.

3. Waarom naar de raad

Op grond van artikel 189 van de Gemeentewet heeft de raad het budgetrecht. Tevens is in onze financiële verordening opgenomen dat het college tussentijds aan de raad rapporteert over de realisatie van de begroting van de gemeente over het lopende boekjaar. De voortgangsrapportage bevat een uiteenzetting over de uitvoering en het bijstellen van het beleid en geeft een overzicht van de bijgestelde financiële raming van de baten en de lasten. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid is het van belang dat de raad alle in deze rapportage voorgestelde mutaties vaststelt.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met deze rapportage willen we u inzicht bieden in de beleidsmatige stand van zaken van de resultaten, bijbehorende tijdsplanning en de verwachte financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023-2026.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1.Focus op de voortgang van het beleid d.m.v. toelichting op resultaten

We richten ons bij de 2e voortgangsrapportage op de voortgang van het beleid en de mate waarin wij de

doelstellingen uit de begroting en ons collegeprogramma realiseren door de uitvoering van de resultaten. Net als voorgaande jaren brengen wij met het kleurenmodel in beeld wat de stand van zaken is. Op basis van deze methodiek kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van het betreffende onderdeel.

1.2 De voortgangsrapportage voldoet aan de eisen van de Financiële Verordening gemeente Zevenaar
Wij hebben de voortgangsrapportage binnen de kaders van de financiële verordening opgesteld. De voortgangsrapportage is een document in onze planning & control cyclus. Afwijkingen op de ramingen van de baten en lasten lichten wij toe bij de betreffende programma's. De voortgangsrapportage is opgesteld met de kennis en inzichten per (peildatum) 1 augustus 2023.

1.3 De positieve effecten van het vervolgtraject kadernota vanaf 2023 zijn verwerkt
De kadernota 2024-2027 is vastgesteld met een negatief begrotingssaldo 2024 van € 1.837.000. Op basis van de toezichtvoorschriften van de provincie moet minimaal óf het jaar 2024 óf het laatste jaar 2027 structureel en reëel sluitend zijn. De kadernota voldeed hier niet aan. Gelet op dit negatieve saldo en gezien de onzekerheid omtrent de meicirculaire 2023 is de wens uitgesproken om naar mogelijkheden te zoeken om minimaal 2024 sluitend te krijgen, met hierbij in eerste instantie de focus op de korte termijn (2024 en 2025), maar met oog voor de jaren 2026 en 2027.

Begin juni 2023 hebben wij, onder de noemer "vervolgtraject kadernota", een plan van aanpak opgesteld om dit doel te bereiken. De insteek hierbij was om het voorzieningenniveau op peil te houden waarbij de maatregelen zo min mogelijk impact hebben op de maatschappij. We hebben hierbij onder meer gekeken of er rek in reeds beschikbaar gestelde budgetten zat, of het noodzakelijk was om alle budgetten te indexeren, er dekking uit reserves mogelijk was en of er sprake was van planningsoptimisme. Dit heeft geresulteerd in diverse voorgestelde maatregelen.

Hoewel we één vervolgtraject kadernota hebben ondernomen hebben we er toch voor gekozen om de maatregelen hieruit te verwerken in twee documenten (2e voortgangsrapportage 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027). Een deel van de voorgestelde wijzigingen heeft namelijk al effect op het lopende jaar, waar we u in deze 2e voortgangsrapportage over informeren. Maatregelen die vanaf 2024 of later tot een financieel effect leiden hebben we opgenomen in de meerjarenbegroting 2024-2027 en ziet u niet terug in deze rapportage. De resultaten van het vervolgtraject kadernota voegen we gebundeld als één bijlage toe aan de meerjarenbegroting.

Het vervolgtraject kadernota heeft een positief effect op het begrotingsresultaat. Alhoewel de begroting gevoeliger is geworden voor onvoorziene en onverwachte ontwikkelingen, denken wij dat het vervolgtraject een verantwoorde afweging is geweest. In de paragraaf weerstandsvermogen in de meerjarenbegroting is het bijbehorende risico opgenomen.

2.1 Activiteiten met een oranje status vragen om bijsturing.
In de rapportage is per programma bij het onderdeel "wat doen we" bij elk resultaat de status aangegeven. De resultaten die op oranje staan lopen niet zoals met u is afgesproken en vragen daarom om bijsturing. In voorkomende gevallen informeren wij ook over de huidige status en om kennis te nemen van maatregelen die al getroffen zijn, dan wel worden. Bij de oranje activiteiten is in de rapportage "voorstel raad" opgenomen, zodat duidelijk wordt waar u mee in stemt of wat de vervolgstap wordt.

2.2 De uitvoering van ons collegeprogramma verloopt volgens plan.
We liggen goed op schema om de doelstellingen van het coalitieakkoord en het collegeprogramma te behalen. Het overgrote gedeelte van de resultaten in deze voortgangsrapportage verloopt volgens plan en zijn groen gemarkeerd. Extra inspanningen of bijsturing is nodig voor de resultaten met de kleur oranje.

3.1 Het nadelige saldo 2023 ten laste brengen van het begrotingsresultaat 2023.
De mutaties die volgen uit deze 2e voortgangsrapportage komen in 2023 uit op een nadeel van € 7.000 en brengen wij ten laste van het begrotingsresultaat. Dit leidt tot een nieuw negatief begrotingssaldo van €5.920.000 in 2023. Het definitieve saldo 2023 maken wij op bij de jaarrekening 2023.

Alternatieven
N.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De actuele begroting 2023-2026 wordt aangepast naar aanleiding van de financiële en beleidsmatige bijstellingen die zijn opgenomen in deze rapportage. De 2e voortgangsrapportage is een standaard onderdeel van de P&C-cyclus en kan aanleiding zijn om de gemaakte keuzes bij te stellen of te herzien. In onze cyclus van plannen, bijsturen en verantwoorden is dit het laatste document vóór de jaarrekening.

7. Klimaat en duurzaamheid
N.v.t.

8. Communicatie
De 2e voortgangsrapportage 2023 wordt digitaal ter beschikking gesteld via onze portal https://zevenaar.pcportal.nl. Deze tool voor de planning & control documenten is webbased en heeft als beperking dat in de PDF-versie sommige teksten bij herhaling voor komen.

9. Kosten, baten en dekking
Hieronder brengen wij het bijgestelde begrotingsresultaat 2023 in beeld. Het verloop van het saldo is als volgt:

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Primitieve begroting 2023-2026	-392	3.709	5.508	-1.948
1e voortgangsrapportage 2023	-5.521	-1.630	-1.502	382
Kadernota 2024	0	-3.916	-3.791	-3.359
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	-47	-47	-47
Stand tot de 2e voortgangsrapportage	**-5.912**	**-1.883**	**168**	**-4.971**
1. Autonome ontwikkelingen	-589	-146	512	-1.382
2. Actualisatie bestaand beleid	-285	-1.653	357	408
5. Vervolgtraject kadernota	866	804	524	437
Totaal mutaties 2e voortgangsrapportage	**-7**	**-994**	**1.393**	**-537**
Begrotingssaldo na de 2e voortgangsrapportage	**-5.920**	**-2.878**	**1.562**	**-5.508**

Het saldo in de primitieve begroting 2023 was € 392.000 negatief. Na de begroting 2023-2026 is de 1e voortgangsrapportage 2023 vastgesteld met een negatief effect van € 5.521.000. De mutaties die volgen uit deze 2e voortgangsrapportage komen in 2023 uit op een nadeel van totaal € 7.000. Het nieuwe begrotingssaldo voor 2023 komt hiermee uit op negatief € 5.920.000. Ook in 2024 en 2026 zien we voor nu een negatief begrotingssaldo. Het jaar 2025 is een positieve uitzondering, grotendeels als gevolg van de algemene uitkering.

In het meerjarensaldo in deze 2e voortgangsrapportage zitten zowel incidentele als structurele baten en lasten. Het structurele begrotingssaldo presenteren we in de meerjarenbegroting 2024-2027, die u kort na deze voortgangsrapportage ontvangt.
Het vervolgtraject kadernota heeft een positief effect op het begrotingsresultaat. De effecten hiervan leest u enerzijds terug in deze 2e voortgangsrapportage voor een bedrag van ruim 8 ton in 2023 aflopend naar ruim 4 ton in 2026, en anderzijds in de meerjarenbegroting. Het volledige effect met nieuw begrotingsbeeld leest u in het meerjarenbeeld van de aankomende begroting 2024-2027.
In het hoofdstuk 'Financiële hoofdlijnen' in de 2e voortgangsrapportage geven wij op hoofdlijnen inzicht in het verloop van de begroting en de actuele financiële ontwikkelingen.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/23/1180048	2e voortgangsrapportage 2023

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Raadsvoorstel 2e Voortgangsrapportage 2023
zaaknummer	Z/23/455414
documentnummer	INT/23/1178503

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 189 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De 2e voortgangsrapportage 2023 vast te stellen;
2. In te stemmen met de rubrieken "voorstel raad" zoals bij de resultaten met een oranje status zijn aangegeven;
3. Het nadelige saldo van deze rapportage (€ 7.000) ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2023.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 1 november 2023.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	drs. L.J.E.M. van Riswijk

2e voortgangsrapportage 2023

15-09-2023

ZEVENAAR

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave **2**

Algemeen **3**
Hoofdlijnen 3
Leeswijzer 11

Programma's **12**
0. Bestuur en ondersteuning 12
1. Veiligheid 34
2. Verkeer, vervoer en waterstaat 41
3. Economie 52
4. Onderwijs 63
5. Sport, cultuur en recreatie 68
6. Sociaal domein 86
7. Volksgezondheid en duurzaamheid 102
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 118

Financiën **130**
Algemeen 131
Overzicht financiële mutaties in de 2e voortgangsrapportage 132
Overzicht van baten en lasten 164

Bijlagen **166**
Overzicht begrotingswijzigingen tot de 2e Voortgangsrapportage 167
Investeringsoverzicht 172

ALGEMEEN

HOOFDLIJNEN

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN

Met deze rapportage leggen we verantwoording af over de voortgang van de meerjarenbegroting en geven wij u een prognose van het resultaat over 2023. De rapportage dient eveneens als mogelijkheid voor uw raad om (bij) te sturen.

We liggen goed op schema om de doelstellingen van het coalitieakkoord en het collegeprogramma te behalen. Het overgrote gedeelte van de resultaten in deze voortgangsrapportage verlopen volgens plan en zijn groen gemarkeerd. Extra inspanningen of bijsturing zijn nodig voor de resultaten met de kleuren oranje en rood.

Bij het aantreden van dit college waren de gevolgen van de oorlog in Oekraïne dagelijks voelbaar. Oorlogsvluchtelingen moesten snel worden opgevangen en energieprijzen bleven maar stijgen. Als gemeente hebben we onze verantwoordelijkheid voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen genomen. Ook hebben we compensatie voor de scherp gestegen energiekosten kunnen bieden aan inwoners en ondernemers. Vooralsnog is een einde van het conflict nog niet in zicht. De gevolgen ervan zijn helaas nog steeds merkbaar. Zo blijven de inflatie en grondstofkosten hoog, wat gevolgen heeft voor de bestaanszekerheid van onze inwoners en de haalbaarheid van onze ambities.

Stijgende kosten zien we in meerdere sectoren terug. Hoge bouwkosten en energiekosten, krapte op de arbeidsmarkt en de gestegen hypotheekrente vormen een uitdaging voor onze woningbouwambitie. Ook de kosten in het sociaal domein blijven stijgen, zowel voor gemeenten door het hele land als onze maatschappelijke partners. We zijn inmiddels gestart met een vervolgtraject naar aanleiding van de aangekondigde tekorten in de kadernota.

Daar komt bij dat de landelijke politieke situatie grillig is. Door de val van kabinet Rutte-IV en de aanstaande Tweede Kamerverkiezingen krijgen gemeenten met onzekerheid te kampen. Het is de vraag hoe lang beslissingen over de aanpak van de stikstofproblematiek, de energietransitie en de Hervormingsagenda Jeugd op zich zullen laten wachten en welke keuzes hierin worden gemaakt. Ook is het de vraag hoe een nieuw kabinet de financiële verhoudingen met gemeenten zal gaan invullen.

We blijven toegewijd aan de doelstellingen uit het coalitieakkoord en het collegeprogramma. De onzekere binnenlandse politieke situatie en de tragisch voortslepende oorlog op het Europese continent vragen om bewuste keuzes. Daarom zullen we alert blijven op risico's en ontwikkelingen die impact kunnen hebben op onze financiële positie.

FINANCIËLE HOOFDLIJNEN

Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij u op hoofdlijnen inzicht in het verloop van de begroting en de actuele financiële ontwikkelingen. In het hoofdstuk Financiën vindt u een uitgebreide specificatie van de financiële effecten van deze 2e voortgangsrapportage.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Primitieve begroting 2023-2026	-392	3.709	5.508	-1.948
1e voortgangsrapportage 2023	-5.521	-1.630	-1.502	382
Kadernota 2024	0	-3.916	-3.791	-3.359
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	-47	-47	-47
Stand tot de 2e voortgangsrapportage	**-5.912**	**-1.883**	**168**	**-4.971**
1. Autonome ontwikkelingen	-589	-146	512	-1.382
2. Actualisatie bestaand beleid	-285	-1.653	357	408
5. Vervolgtraject kadernota	866	804	524	437
Totaal mutaties 2e voortgangsrapportage	**-7**	**-994**	**1.393**	**-537**
Begrotingssaldo na de 2e voortgangsrapportage	**-5.920**	**-2.878**	**1.562**	**-5.508**

Toelichting financieel meerjarenbeeld

Het saldo in de primitieve begroting 2023 was € 392.000 negatief. Na de begroting 2023-2026 is de 1e voortgangsrapportage 2023 vastgesteld met een negatief effect van € 5.521.000. De mutaties die volgen uit deze 2e voortgangsrapportage komen in 2023 uit op een nadeel van totaal € 7.000. De mutaties groter dan € 100.000 leest u in onderstaande tabel. Dit leidt tot een nieuw negatief begrotingssaldo voor 2023 van € 5.920.000. Ook in 2024 en 2026 zien we voor nu een negatief begrotingssaldo. Het jaar 2025 is een positieve uitzondering, grotendeels als gevolg van de algemene uitkering.
In het meerjarensaldo in deze 2e voortgangsrapportage zitten zowel incidentele als structurele baten en lasten. Het structurele begrotingssaldo presenteren we in de meerjarenbegroting 2024-2027, die u kort na deze voortgangsrapportage ontvangt.

De kadernota 2024-2027 is vastgesteld met een negatief begrotingssaldo 2024 van € 1.837.000. Op basis van de toezichtvoorschriften van de provincie moet minimaal óf het jaar 2024 óf het laatste jaar 2027 structureel en reëel sluitend zijn. De kadernota voldeed hier niet aan. Gelet op dit negatieve saldo en gezien de onzekerheid omtrent de meicirculaire 2023 is de wens uitgesproken om naar mogelijkheden te zoeken om minimaal 2024 sluitend te krijgen, met hierbij in eerste instantie de focus op de korte termijn (2024 en 2025), maar met oog voor de jaren 2026 en 2027.

Begin juni 2023 hebben wij, onder de noemer "vervolgtraject kadernota", een plan van aanpak opgesteld om dit doel te bereiken. De insteek hierbij was om het voorzieningenniveau op peil te houden waarbij de maatregelen zo min mogelijk impact hebben op de maatschappij. We hebben hierbij onder meer gekeken of er rek in reeds beschikbare gestelde budgetten zat, of het noodzakelijk was om alle budgetten te indexeren, er dekking uit reserves mogelijk was en of er sprake was van planningsoptimisme.
Met alle budgethouders zijn 1-op-1 gesprekken geweest, en per domein is er, voor de integraliteit, een bijeenkomst geweest waarin met de afdelingshoofden de voorstellen zijn besproken. Dit heeft geresulteerd in diverse voorgestelde maatregelen.

Hoewel we één vervolgtraject kadernota hebben ondernomen hebben we er toch voor gekozen om de maatregelen hieruit te verwerken in twee documenten (2e voortgangsrapportage 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027). Een deel van de voorgestelde wijzigingen heeft namelijk al effect op het lopende jaar, waar we u in deze 2e voortgangsrapportage over informeren. Maatregelen die vanaf 2024 of later tot een financieel effect leiden hebben we opgenomen in de meerjarenbegroting 2024-2027 en ziet u niet terug in deze rapportage. De resultaten van het vervolgtraject kadernota voegen we gebundeld als één bijlage toe aan de meerjarenbegroting.

Het vervolgtraject kadernota heeft een positief effect op het begrotingsresultaat vanaf 2023. De effecten hiervan leest u enerzijds terug in deze 2e voortgangsrapportage voor een bedrag van ruim 8 ton in 2023 aflopend naar ruim 4 ton in 2026, en anderzijds in de meerjarenbegroting. Het volledige effect met nieuw begrotingsbeeld leest u in het meerjarenbeeld van de aankomende begroting 2024-2027. Alhoewel de begroting gevoeliger is geworden voor onvoorziene en onverwachte ontwikkelingen, denken wij dat het vervolgtraject een verantwoorde afweging is geweest. In de paragraaf weerstandsvermogen in de meerjarenbegroting is het bijbehorende risico opgenomen.

Mutaties met een financieel effect van € 100.000 of meer:

Hieronder vindt u een tabel waarin de mutaties met een budgettair effect op de begroting van meer dan € 100.000 worden gepresenteerd. Daarna worden deze mutaties toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Mutatie omschrijving	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Overzicht van de mutaties >= € 100.000				
1. Autonome ontwikkelingen	-396	-137	444	-1.374
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	148 V	0 V	0 V	0 V
Actualisatie budgetten sportbedrijf	-143 N	0 V	0 V	0 V
Actualisatie uitkeringslasten en -baten (BUIG)	-160 N	0 V	0 V	0 V
Afrekening ESF (Europees Sociaal Fonds) subsidie RSD 2020-2022	336 V	0 V	0 V	0 V
Bijdrage Scalabor	-167 N	-178 N	-203 N	-203 N
Dividend Ataro B.V.	-138 N	0 V	0 V	0 V
Meicirculaire 2023	-372 N	201 V	567 V	-1.251 N
Meicirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0 V	-260 N	-20 N	-20 N
Overheveling middelen combinatiefuncties	100 V	100 V	100 V	100 V
2. Actualisatie bestaand beleid	-416	-1.400	445	439
Actualisatie afschrijvingslasten programma 0	114 V	0 V	0 V	0 V
Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	100 V	0 V	0 V	0 V
Actualisatie rentekosten en rentetoerekening aan taakvelden	337 V	0 V	0 V	0 V
Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	-260 N	-723 N	445 V	439 V

Extra inzet energiearmoede	-111 N	0 V	0 V	0 V
Fasering dorpendeal Lathum	275 V	-275 N	0 V	0 V
Inhuur bij afdeling vergunningverlening, toezicht en handhaving	-120 N	0 V	0 V	0 V
Juridische zaken - inhuur	-300 N	0 V	0 V	0 V
Nieuwe visie en integrale beleidsnota sociaal domein	-173 N	0 V	0 V	0 V
Parkeren	-145 N	0 V	0 V	0 V
Project zorg & veiligheid	-175 N	0 V	0 V	0 V
RID - doorontwikkeling en informatiebeveiliging	-387 N	0 V	0 V	0 V
Structurele kwaliteitsimpuls maatschappelijke dienstverlening	-275 N	0 V	0 V	0 V
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	244 V	-244 N	0 V	0 V
Vrijval drie budgetten economische zaken	115 V	0 V	0 V	0 V
Vrijval stelpost indexatie 2023	386 V	0 V	0 V	0 V
Warmtenet stad Zevenaar fase 4	158 V	-158 N	0 V	0 V
WOZ afhandeling bezwaarschriften	-200 N	0 V	0 V	0 V
5. Vervolgtraject kadernota	310	270	135	135
Geraamde frictiekosten laten vervallen	110 V	110 V	110 V	110 V
Pensioenvoorziening wethouders	100 V	100 V	25 V	25 V
Uitvoeren beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar	100 V	60 V	0 V	0 V

(V = Voordeel; N = Nadeel)

Toelichting mutaties > € 100.000

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven 148.000 V
De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2023 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 28 juni 2023. Door een hogere boekwaarde van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven wordt meer rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een voordeel betekent voor het begrotingssaldo.

Actualisatie budgetten sportbedrijf 143.000 N
In juni 2023 is het voorschot ontvangen voor de specifieke uitkering (SPUK) 'stimulering sport 2023'. Het aangevraagde bedrag is niet volledig gecompenseerd doordat het totaalbedrag van alle aanvragen landelijk hoger is dan het vastgestelde uitkeringsplafond.

Actualisatie uitkeringslasten en -baten (BUIG) 160.000 N
De raming van de uitkeringslasten en de baten van de BUIG bijdrage van het rijk zijn geactualiseerd. Hierbij is uitgegaan van de prognose volgens de rapportage van de RSD. Het incidenteel nadeel bedraagt € 160.000.

Afrekening ESF (Europees Sociaal Fonds) subsidie RSD 336.000 V

De definitieve rapportage voor de ESF-subsidie is bekend. Hierdoor heeft de RSD het volledig toegezegde subsidie ontvangen en daarnaast is nog een extra bijdrage toegezegd omdat andere gemeenten deels subsidie onbenut hebben gelaten. Voor Zevenaar een voordeel van € 336.000.

Bijdrage Scalabor 167.000 N

De hogere lasten voor de uitvoering van WSW, de sociale werkvoorziening, voor de begeleiding en ontwikkeling van SW-medewerkers, worden veroorzaakt doordat abusievelijk onjuiste bedragen zijn opgenomen in de Kaderbrief 2023. Een deel van de hogere bijdrage is een gevolg van een hoger aantal fte dan het aantal waar oorspronkelijk rekening mee is gehouden.

Dividend Ataro B.V. 138.000 N

We melden een nadeel van € 138.000 in de afrekening van het dividend over 2021 en 2022 van Ataro. In de aandeelhoudersvergadering van 16 juni 2023 is besloten 85% van het dividend uit te keren. Daarnaast is door lagere bedrijfsresultaten minder dividend uitgekeerd.

Meicirculaire 2023 372.000 N

De meicirculaire 2023 laat in alle jaren een groei zien. De groei van de algemene uitkering bestaat voor een groot deel uit compensatie voor inflatie. Vooruitlopend op een nieuwe financieringssystematiek heeft het rijk vanaf 2027 een structurele rijksbijdrage van € 2.175.000 toegekend. Eerder was hiervoor in 2026 al een incidentele bijdrage beschikbaar gesteld. Daarnaast wijzigt de algemene uitkering door taakmutaties. De gemeente krijgt meer of minder geld als er taken bijkomen of af gaan. Per saldo resteert een netto resultaat van de algemene uitkering van € 372.000 negatief (2023), € 201.000 positief (2024), 567.000 positief (2025), € 1251.000 negatief(2026).

Meicirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd 260.000 N

In de meicirculaire 2023 is de hervormingsagenda jeugd een jaar uitgesteld. De begrote inkomsten in de vorm van eigen bijdragen komen daardoor ook niet binnen. Deze post is overigens budgettair neutraal omdat het uitstel door het rijk in de algemene uitkering is gecompenseerd.

Overheveling middelen combinatiefuncties 100.000 V

De middelen voor de Brede Regeling Combinatiefuncties zijn overgeheveld van een algemene uitkering (decentralisatieuitkering) naar een specifieke uitkering. Het rijk heeft gelijktijdig de co-financiering voor dit onderdeel gewijzigd. Dit betekent per saldo een voordeel van € 100.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie afschrijvingslasten programma 0 114.000 V

De afschrijvingslasten van de investeringsbudgetten voor mobiele hardware ramen we in 2023 af. De investering staat gepland in 2023 en de bijbehorende lasten doen zich een jaar later voor. Dit levert een eenmalig voordeel op van € 114.000.

Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen 100.000 V

Wij zien nog steeds dat door het vrijlaten van de corona maatregelen een inhaalslag plaatsvindt voor het vernieuwen van de reisdocumenten en rijbewijzen. Daarnaast zien we dat door de Brexit er een toename is in het vernieuwen van de paspoorten. Voor 2023 levert dit een voordeel op van € 100.000.

Actualisatie rentekosten en rentetoerekening aan taakvelden 337.000 V

De fasering van de investeringen veroorzaakt een rentevoordeel. Ook zijn de rentepercentages gestegen. We verwachten een voordeel van € 337.000.

Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning 260.000 N

Ontwikkelingen op het vlak van ruimtelijke ordening leiden ertoe dat de verkoop van locaties op Reisenakker en de Engeveldweg wordt uitgesteld. Vermoedelijk zijn de opbrengsten pas in 2025 haalbaar. Daarnaast worden de panden op andere locaties pas verkocht als het bestemmingsplan onherroepelijk is en de gronden bouwrijp zijn gemaakt. Hierdoor verschuiven we de opbrengsten met betrekking tot Markt 8 Lobith naar 2025 en van Steenhuizen 6 Zevenaar en Nieuwe Komstraat 19 Lobith naar 2026. De bijbehorende afschrijvingslasten zijn hier op aangepast. Per saldo resulteert deze wijziging in 2023 en 2024 in een nadeel van respectievelijk € 260.000 en € 723.000 en in 2025 en 2026 in een voordeel van respectievelijk € 445.000 en € 439.000.

Extra inzet energiearmoede 111.000 N

In de algemene uitkering zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van hoge inflatie te voorkomen. De beschikbaar gestelde middelen worden gebruikt voor extra inzet op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. Per saldo budgettair neutraal.

Fasering dorpendeal Lathum 275.000 V

Er is een start gemaakt met een dorpenplan Lathum waarvoor door de provincie Gelderland een subsidie is toegekend van € 400.000. Deze subsidie loopt tot en met 31 december 2024. Het project is ondertussen van start gegaan en zal ook in 2024 doorlopen. Om die reden hevelen wij budget over naar 2024. Per saldo een voordeel in 2023 van € 275.000 en een nadeel in 2024 van € 275.000.

Inhuur bij vergunningverlening, toezicht en handhaving 120.000 N

Bij de afdeling VTH wordt, als gevolg van het niet ingevuld krijgen van vacatures en begeleiding van junioren, gebruik gemaakt van inhuur. De kosten van inhuur liggen door de krapte op de arbeidsmarkt aanzienlijk hoger dan dat aan budget beschikbaar is. Om de vereiste werkzaamheden uit te kunnen blijven voeren is extra budget nodig: € 120.000 in 2023.

Juridische zaken - inhuur 300.000 N

We zijn genoodzaakt de externe inhuur op juridische zaken voort te zetten. Het betreft capaciteit in de komende maanden op de dossiers klachten, bezwaar en beroep, raadsenquête, afhandeling WOO en regievoering op een aantal complexe en intensieve dossiers. Hiernaast moeten de reguliere werkzaamheden ook doorgaan. Met de aanhoudende druk op de capaciteit bij juridische zaken borgen we met deze inzet een basis in de juridische kwaliteit van gemeentelijke diensten en producten. Een deel van de kosten dekken wij af met vacatureruimte echter er blijft alsnog een verwacht nadeel over van € 300.000.

Nieuwe visie en integrale beleidsnota sociaal domein 173.000 N

In 2023 loopt van een aantal beleidsdocumenten binnen het sociaal domein de geldigheidsduur af, waaronder de visie sociaal domein. In plaats van alle documenten apart te herijken geven wij de voorkeur aan het opstellen van een nieuwe visie en integrale aanpak binnen het sociaal domein voor 2024 e.v.. Een gewenste doorontwikkeling zowel op beleid als uitvoering. De totale kosten van het vorm geven van deze nieuwe visie en integrale aanpak bedragen € 173.000.

Parkeren 145.000 N

Naar verwachting zullen de inkomsten van de parkeergelden over 2023 lager zijn. De markt is tijdelijk verplaatst geweest en de parkeerplaats op de Didamsestraat is gedeeltelijk afgesloten geweest. De aanschaf en implementatie van de nieuwe applicatie voor parkeervergunningen heeft tot meerkosten geleid. Oorzaken zijn de extra externe inhuur, uitgevoerde audits en het aanschaffen van licenties. We verwachten een tekort van € 145.000.

Project zorg & veiligheid 175.000 N

Dit jaar is gestart met het project zorg & veiligheid. Zorgprofessionals moeten goed samenwerken met hun veiligheidspartners in het belang van veiligheid en leefbaarheid. Deze taak wordt nu projectmatig opgepakt, maar zal structureel ingebed moeten worden. Voor 2023 verwachten wij projectkosten van € 175.000.

RID - doorontwikkeling en informatiebeveiliging 387.000 N

De 1e tussenrapportage van SDL laat voor de RID een incidenteel nadeel zien van € 765.000. In hoofdzaak betreft het de doorontwikkeling van de RID, zoals in de 1e voortgangsrapportage reeds aangekondigd. De bestaansonzekerheid van de RID heeft geleid tot een grote uitstroom waarvoor tijdelijk personeel wordt ingehuurd. Daarnaast komen extra kosten naar aanleiding van de Brief van Van Zanen in het kader van de informatiebeveiliging. Ook stijgen de huisvestingslasten. Voor Zevenaar melden we in totaal een nadeel van € 387.000.

Structurele kwaliteitsimpuls maatschappelijke dienstverlening 275.000 N

Dit jaar zetten we in op de kwaliteit van de toegang te optimaliseren zowel rechtmatig als doelmatig. Dit doen we met de ontwikkeling naar Sterke Lokale teams. We investeren in professionalisering van de consulenten met extra ondersteuning bij complexe casuïstiek en de nodige deskundigheidsbevordering. Voor dit project vragen wij om een budget van € 275.000.

Uitvoeringskosten klimaatakkoord 244.000 V

In de meicirculaire is € 294.000 opgenomen voor de uitvoeringskosten van het klimaatakkoord. Wij zetten in 2023 in op het opstarten van burgerberaad en een klimaatcampagne. Hiervoor is in totaal in 2023 € 50.000 nodig. Het resterende bedrag van € 244.000 schuiven wij door naar 2024. Een voordeel in 2023 van € 244.000, een nadeel in 2024 van € 244.000

Vrijval drie budgetten economische zaken 115.000 V

De budgetten voor samenwerking in een toekomstig centrum, de Liemers economische visie en de Liemerse Ambassade vallen gedeeltelijk vrij. Een voordeel in 2023 van € 115.000.

Vrijval stelpost indexatie 2023 386.000 V

In de meicirculaire 2023 is compensatie ontvangen voor de gestegen inflatie. Dit bedrag laten we nu vrijvallen ter compensatie van overschrijdingen die zich voordoen in deze 2e voortgangsrapportage. Het gaat om een bedrag van € 386.000.

Warmtenet stad Zevenaar fase 4 158.000 V

Vanwege de landelijke ontwikkelingen op het gebied van het publieke aandeel bij warmtenetten zijn de onderhandelingen met het warmtebedrijf (Vattenfall) on-hold gezet. Voor het warmtenet stad Zevenaar zijn we een alternatief aan het onderzoeken. Dit zijn extra werkzaamheden die doorlopen in 2024. Om die reden schuiven we € 158.000 door naar 2024. Een voordeel in 2023 van € 158.000, een nadeel van € 158.000 in 2024.

WOZ afhandeling bezwaarschriften 200.000 N

Het aantal ingediende bezwaar- en beroepschriften loopt in 2023 verder op naar meer dan 1.000. De toename van bezwaren zien we met name bij de no-cure-no-pay bedrijven die namens belastingplichtigen bezwaren indienen. De gemeente betaalt zo'n bureau een verplichte proceskostenvergoeding indien het bezwaar of het beroep gegrond is. Uiteindelijk betaalt de gemeenschap dan de kosten van die bureaus. Het zorgvuldig en tijdig behandelen van het grote aantal bezwaar- en beroepsschriften vergt veel capaciteit. Hiervoor zijn wij genoodzaakt externe ondersteuning en inhuur in te zetten.

5. Vervolgtraject kadernota

Geraamde frictiekosten laten vervallen 110.000 V

Er zijn nog frictiekosten opgenomen voor een was- en strijkservice in het kader van de Wmo. Wij stellen voor om deze specifieke frictiekosten te laten vervallen. Op het moment dat er nieuwe plannen aan de orde zijn, leggen wij dit separaat voor aan uw raad.

Pensioenvoorziening wethouders 100.000 V

Voor de huidige en voormalige wethouders die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt is een voorziening gevormd. Eén van de grondslagen die gehanteerd wordt bij de berekening van het benodigd doelvermogen van de pensioenvoorziening is de rekenrente, afgeleid van de marktrente. Jaarlijks ramen we € 100.000 toevoeging aan de voorziening. Nu de rente volgens prognose nog stijgende is, is het aannemelijk dat de toevoeging aan de voorziening lager uit valt. Dit levert in 2023 en 2024 een voordeel op van € 100.000 en in 2025 en verder een voordeel van € 25.000.

Uitvoeren beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 100.000 V

In de meerjarenbegroting 2023-2026 heeft de raad besloten om het totale bedrag dat wordt ontvangen voor toeristenbelasting in te zetten voor het uitvoeren van het beleidskader vrijetijdseconomie. Pas begin 2023 konden we starten met het invullen van de uitgebreide uitvoeringsagenda. Daarnaast lopen diverse projecten vertraging op omdat met veel partijen overlegd moet worden en de planning uit loopt. Om die reden laten wij voor 2023 eenmalig € 100.000 en voor 2024 eenmalig € 60.000 vrijvallen.

LEESWIJZER

Inleiding
Wij hebben deze voortgangsrapportage opgebouwd volgens de inrichting van de begroting 2023-2026. De peildatum van de rapportage is 1 augustus 2023.

Naast de papieren versie wordt deze voortgangsrapportage ook digitaal gepubliceerd. U kunt de digitale versie vinden op ons planning en control portal. De opbouw van de voortgangsrapportage is als volgt:

- Algemeen

Na het voorwoord krijgt u inzicht in de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen. Hier staan de belangrijkste bestuurlijke, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen.

- Programma's

Bij de programma's komen de 3 W-vragen terug: Wat willen we? Wat doen we? Wat kost het?
Op programmaniveau hebben wij ook de vastgestelde beleidskaders opgenomen. U kunt deze via de digitale voortgangsrapportage direct openen. Daarmee hebt u per programma het meest relevante vastgestelde beleid direct beschikbaar.

Het onderdeel 'Wat doen we?' beginnen we met een totaaloverzicht van de resultaten binnen dit programma. Achter het resultaat presenteren wij de stand van zaken met een kleur. Op basis hiervan kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van de betreffende activiteit. De kleuren betekenen het volgende:

Lichtgrijs	Met dit resultaat is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
Groen	Dit resultaat loopt op schema binnen de gestelde kaders (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel).
Oranje	Dit resultaat dreigt óf qua beleidsdoel óf qua tijdsplanning óf financieel uit de pas te gaan lopen, bijsturing is noodzakelijk.
Rood	Dit resultaat loopt uit de pas, dit geldt voor 1 of meer indicatoren (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). Corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
Donkergrijs	Dit resultaat is behaald en wij stellen voor deze af te sluiten.

- Financiën

Voor een overzicht van alle financiële mutaties verwijzen wij naar het overzicht 'financiële mutaties in de 2e voortgangsrapportage'. Dit overzicht geeft een totaalbeeld van alle mutaties inclusief de toelichting. De toelichting op de financiële mutaties is een toelichting op gesaldeerde (netto) bedragen, dat wil zeggen de baten en lasten samengeteld. Dit geldt voor de toelichting in de programma's en bij het overzicht "financiële mutaties" achterin deze rapportage.

Vanwege afronding op € 1.000 kunnen afrondingsverschillen ontstaan in de (sub)totalen van financiële tabellen.

PROGRAMMA'S

0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

ALGEMEEN

Omschrijving
Dit programma gaat over de beleidsvelden bestuur, gemeentelijke organisatie, dienstverlening en belastingen.

Ontwikkelingen
Verkiezingen
Op woensdag 22 november 2023 zijn de Tweede Kamerverkiezingen. Door de val van het kabinet zijn de verkiezingen eerder en niet zoals gepland over 4 jaar in 2025. De gemeente is verantwoordelijk voor de organisatie van referenda en alle verkiezingen. De centrale overheid heeft aangegeven dit jaar geen extra vergoeding voor deze verkiezingen aan de gemeenten te geven. De voorbereidingen zijn al in volle gang, zoals het regelen van de inrichting van stembureaus, werven van stembureauleden en stemmentellers en het drukken van stembiljetten etc.

E*xterne (markt)ontwikkelingen*
Grote thema's die een stempel drukken op 2023 zijn inflatie, energieprijzen, energietransitie, de Oekraïense vluchtelingenstroom, armoede en de krapte op de arbeidsmarkt. Daarbij de val van het kabinet Rutte-IV waardoor op rijksniveau geen nieuw beleid uitgewerkt wordt. Deze externe ontwikkelingen hebben impact op de eigen interne organisatie en op de uitvoering van onze taken en beleidsopgaven. Deze ontwikkelingen hebben ook invloed op onze beleidskeuzes én zullen bepalend zijn voor de uitvoerbaarheid van deze begroting. We zullen nog meer dan anders vooraf risico's moeten inschatten en er op anticiperen. De risico's inventariseren en actualiseren we in de meerjarenbegroting.

Inhuur derden / krapte op de arbeidsmarkt
Als gevolg van de toenemende vergrijzing, de groei van de economie en de arbeidsmarktkrapte blijft het een uitdaging om nieuwe medewerkers aan te trekken. Wij als kleinere gemeente concurreren met de grotere gemeenten ons om heen, die betere arbeidsvoorwaarden kunnen bieden. Dit geeft beweging op de arbeidsmarkt, waardoor ook op het behouden van ervaren en gekwalificeerd personeel spanning staat. Vacatures zijn lastig in te vullen en staan langer open. We zijn genoodzaakt personeel van derden in te zetten. Binnen de ambtelijke organisatie zetten wij de beschikbare capaciteit zo efficiënt en doeltreffend mogelijk in. Wij kunnen echter niet voorkomen dat door de openstaande vacatures soms taken anders geprioriteerd worden. Het volume van inhuur derden zal over geheel 2023 volgens onze huidige prognose weer fors zijn. Het streven blijft echter om de inhuur in te perken daar waar dat mogelijk en verantwoord is. Via het thema aantrekkelijk werkgeverschap proberen we nieuwe medewerkers aan ons te binden en te behouden.

Gewijzigde WGR
Het Rijk wil met de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) per 1 juli 2022 de democratische legitimiteit versterken door de gemeenteraden meer invloed te kunnen laten uitoefenen op de gemeenschappelijke regelingen. De raden van de gemeenten kunnen daarbij met name aan de voorkant van dit proces een belangrijke richting geven door bijvoorbeeld afspraken te maken over onderwerpen waarbij zij nader betrokken willen worden (verruiming zienswijze) of door een raadsadviescommissie in te stellen. De raad krijgt meer mogelijkheden om invloed te hebben op het functioneren van een regeling, bijvoorbeeld via verplichte afspraken over evaluatie van de regeling en de verplichting om scherpere afspraken te maken over (financiële) gevolgen van uittreding voor de uittredende deelnemers. Daarnaast komen er extra controlebevoegdheden, zoals de mogelijkheid om een enquête in te stellen over het functioneren van de gemeenschappelijke regeling. Deelnemers van een gemeenschappelijke regeling hebben tot 1 juli 2024 de tijd om hun regeling in overeenstemming te brengen met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen. Op dat moment moet de besluitvorming over alle te wijzigen gemeenschappelijke regelingen zijn afgerond. De GR brengt de aanpassingen eerst in hun dagelijks bestuur en vervolgens worden de raden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze te geven over het ontwerpvoorstel.

Beleidskaders

- Besturingsfilosofie
- Dienstverleningsvisie 2018-2022
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 Liemerse gemeenten en SDL
- Collegeprogramma 2022-2026 (2022)
- Financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) 2023
- Verordening controle financieel beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) 2023
- Nota Verbonden partijen
- Nota reserves en voorzieningen 2018
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2022
- Beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen 2023
- Nota garantiebeleid 2023
- Normen- en toetsingskader 2023
- Verordening Rekenkamer 2023
- Verordening op de raadscommissies (3e wijziging, 2023)

WAT WILLEN WE?

0. Bestuur en ondersteuning

Wij stellen in ons handelen goede dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties centraal. We willen meer gebruik maken van digitalisering om dienstverlening te verbeteren en zetten daarbij ook in op het versimpelen en digitaal toegankelijk maken van onze dienstverlening. We nemen onze inwoners serieus en betrekken hen actief bij het maken van ons beleid en de uitvoering.

Door vanuit respect, gelijkwaardigheid en transparantie te denken en te doen, zorgen we voor een goede basis voor de organisatie van morgen. We werken daarom ook aan strategisch personeelsbeleid.

De financiën van onze gemeente zijn op orde en dat willen we zo houden.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
0.1.1 Wij stellen een nieuw dienstverleningsbeleid op	2023-2024		
0.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit	2022-2026		
0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal	2022e.v.		
0.1.4 Wij maken onze processen klantgerichter	2024-2026		
0.2.1 Wij coördineren participatie	2023-2024		
0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur	Doorlopend		
0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing	Doorlopend		
0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie	2023-2024		
0.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever	2022-2026		
0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid	2023-2024		
0.4.5 Wij herijken de bestuurlijke opdracht aan RID de Liemers	2022-2023		

0.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar	2022-2026	
0.4.7 Wij verbeteren het functioneel beheer in de informatievoorziening	2022-2025	
0.4.8 Wij verbeteren van het (digitaal) documentenbeheer	2022-2025	
0.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit	2022-2027	
0.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040	2025-2026	
0.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit	2022-2026	
0.5.2 We herijken de lokale belastingen	2023-2026	

0.1 Verbeteren van de dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen

0.1.1 Wij stellen een nieuw dienstverleningsbeleid op — 2023-2024

Iedereen binnen onze gemeente is verantwoordelijk voor een goede dienstverlening aan inwoners en ondernemers. We stellen een dienstverleningsbeleidsplan op. Hierin formuleren we onze ambities, (meetbare) doelen en daarbij horende resultaten zodat we de komende jaren onze dienstverlening steeds verder verbeteren. We voeren om de drie jaar een burgerpeiling uit om de tevredenheid van inwoners over onze gemeentelijke dienstverlening te meten. De uitkomsten van deze burgerpeiling nemen we mee in het opstellen en evalueren van het dienstverleningsbeleid.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
		
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De afgelopen periode hebben we intern informatie opgehaald om onze gemeentelijke dienstverlening te evalueren en doelen te formuleren. Daarnaast hebben we voorbereidingen getroffen om de Burgerpeiling uit te voeren om ook de mening van de inwoner over onze dienstverlening op te halen. Deze uitkomsten verwachten we in het najaar, waarna we alle gegevens hebben om vervolgens bij u terug te kunnen komen met een dienstverleningsvisie.

0.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit — 2022-2026

Inwoners kunnen zoveel mogelijk zaken digitaal en online regelen. Betrouwbaarheid en veiligheid staan daarbij voorop. We ondersteunen inwoners die minder digitaal vaardig zijn bij hun aanvraag. Persoonlijk contact blijft mogelijk. We bouwen digitale formulieren die waar nodig in te vullen zijn met DigiD, e-Herkenning of e-IDas. We implementeren de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Deze wet geeft inwoners het recht om hun zaken met de gemeente digitaal te regelen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
		
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het afgelopen half jaar hebben we e-formulieren in o.a. het Sociaal Domein geïmplementeerd waardoor het contact met de gemeente voor onze inwoner via het digitale kanaal effectiever is geworden.

0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal 2022-e.v.

Dat alle inwoners onze brieven, e-mails en de informatie op onze websites kunnen begrijpen vinden wij belangrijk. Documenten die online gedeeld worden zijn begrijpelijk geschreven. We trainen medewerkers hierin wanneer ze in dienst komen. We zorgen ervoor dat iedereen, ook bezoekers met een beperking, onze websites goed kunnen gebruiken omdat deze voldoen aan de meest recente richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

We hebben de toegankelijkheidsonderzoeken bij een extern bureau uitgezet. We starten in het najaar met de belangrijkste website www. zevenaar.nl en zullen zo de komende jaren alle websites laten onderzoeken.

0.1.4 Wij maken onze processen klantgerichter 2024-2026

Contact met de gemeente is prettig, open en duidelijk. We denken in oplossingen en vragen inwoners met ons mee te denken. We verplaatsen ons in de inwoner door 'klantreizen' te maken. In een klantreis interviewen we inwoners over hoe zij de contactmomenten met de gemeente hebben ervaren. We gebruiken de ervaringen van inwoners om onze werkprocessen klantgerichter in te richten.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

We zijn intern een Newsroom gestart waarin we wekelijks bespreken wat er bij onze inwoners speelt. We schakelen daarbij zowel in- als extern snel om pro-actief te reageren op ontwikkelingen die van invloed zijn op onze dienstverlening. Zo zijn we in staat deze direct te optimaliseren of klantvragen te voorkomen. Maandelijks rapporteren we in de organisatie om te leren, te informeren en te inspireren.

0.2 Stimuleren van betrokkenheid van inwoners, ondernemers en instellingen

0.2.1 Wij coördineren participatie 2023-2024

Participatie gaat over op welke manieren inwoners mogen meedenken en meepraten over onderwerpen en beleid in de gemeente. Participatie is een belangrijk thema voor onze bestuursperiode. Participatie is een rode draad in het coalitieakkoord en in dit collegeprogramma, maar ook onderwerp op de raadsagenda. In verschillende resultaten in dit collegeprogramma is participatie concreet benoemd, onder andere bij energietransitie (7.2.1), ruimtelijke plannen en wonen (8.2.3), invoering van de Omgevingswet (8.2.2) en openbare ruimte (5.6.5 en 8.2.3).
Wij brengen de verschillende initiatieven op het gebied van participatie samen in een uniforme werkwijze door hiervoor een programma participatie in te richten. We stellen hiervoor een toolbox samen. De middelen en methodes uit deze toolbox helpen medewerkers en inwoners om op een effectieve manier participatie in te zetten. We stellen een tijdelijke programmamanager aan om dit te realiseren.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**

Stand van zaken

Volgens plan

Niet volgens plan

De afgelopen periode is vanuit de afdeling maatschappelijke ontwikkeling een eerste opzet gemaakt voor nieuw participatiebeleid. De insteek is een gemeentebrede benadering. Momenteel loopt de werving voor de invulling van de vacature voor de tijdelijke programmamanager. Het is de bedoeling verder aan de slag te gaan met het uitrollen van de participatie, hoe en wanneer betrekken wij inwoners in het meedenken en meepraten over onderwerpen en beleid in de gemeente. Er is dus wel wat gebeurd op dit onderwerp, maar minder dan aanvankelijk gepland was.

Voorstel raad
We komen met een voorstel hoe we het thema participatie verder gaan vormgeven.

0.3 Optimaliseren van bestuurlijk ambtelijk samenspel

0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur — Doorlopend

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen richt zich op verschillende dimensies. In de eerste plaats raakt dit het functioneren van de raad zelf. Daarnaast gaat het om de betrekkingen tussen het college en de raad. Verder is er het samenspel tussen het bestuur en de ambtelijke organisatie en tenslotte het samenspel met de samenleving. Van belang is dat men op een respectvolle manier met elkaar omgaat met ruimte voor eenieders mening en standpunt. Het debat wordt op een goede en toegankelijke manier gevoerd, het besluitvormingsproces is helder en duidelijk en men gunt elkaar een succes.

Raad en college moeten vanuit een duidelijke taakverdeling werken met een heldere rolverdeling in termen van opdrachtgever- en opdrachtnemersrol. Het college ondersteunt de raad bij het nemen van uitvoerbare besluiten en voert deze besluiten uit. Rolzuiverheid, verantwoording, evalueren en leren moeten structureel onderdeel zijn van het samenspel tussen raad en college.

De ambtelijke organisatie ondersteunt het college (en de raad) vanuit een integrale werkwijze en fungeert als antennefunctie voor het bestuur. Zij informeert het bestuur over belangrijke opgaven en urgente ontwikkelingen in de samenleving. In de doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie hebben we de uitdaging om onze organisatie hierop nog beter in te richten en onze medewerkers daarvoor de goede uitrusting te geven.

Voor een goed samenspel met de samenleving is het van belang om samen op te trekken en zuiver te zijn over rolverdeling, taken en verantwoordelijkheden. Rond concrete maatschappelijke opgaven organiseren we samenwerking en bundelen we de krachten. Participatie vormt een rode draad in de aanpak van de ambities uit dit collegeprogramma.

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen is een proces van lange adem. Een allesomvattende aanpak is er eigenlijk niet. De bereidheid om te willen veranderen en het inzicht in de mogelijkheden en kansen om elkaar te versterken en te helpen, zijn de eerste stappen naar een verbeterde samenwerking. In de raadagenda wordt de verdere aanpak uitgewerkt.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Niet volgens plan	 Niet volgens plan

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen blijft een lastig en veelzijdig thema. Zowel in de raad als aanverwante commissies die over het functioneren van de raad gaan, bijvoorbeeld het Presidium en de agendacommissie, wordt vaker gereflecteerd op het eigen handelen van de raad. Het behouden van rolzuiverheid is soms nog lastig en het is essentieel dat iedereen bereid is en blijft om te evalueren en te blijven leren.
In januari 2023 is een junior raadsadviseur aan het team van de griffie toegevoegd om meer handen en voeten te geven aan participatie en ervoor te zorgen dat de raad meer zichtbaar wordt in de samenleving. Door het wegvallen van de plaatsvervangend griffier op de griffie hebben de plannen voor een kinderraad en de uitwerking van een politiek actief cursus vertraging opgelopen. We hopen zo snel mogelijk na de zomer de openstaande vacature voor een raadsadviseur-plaatsvervangend griffier in te kunnen vullen.
In april is er een bijeenkomst geweest voor raads- en commissieleden waar men met elkaar heeft gesproken over de verdere invulling van de raadsagenda. Concrete werkafspraken naar aanleiding van deze bijeenkomst worden na de zomer aan het Presidium voorgelegd. Op dezelfde bijeenkomst in april is ook met de raad gesproken over integriteit onder leiding van een externe begeleider.

Voorstel raad
Het Presidium heeft besloten een vergaderscan uit te laten voeren om te onderzoeken of we zaken kunnen en moeten verbeteren ten aanzien van onze vergaderstructuur en omgangsvormen. De resultaten van de scan worden na de zomer met het Presidium besproken.

0.4 Verbeteren van de bedrijfsvoering (betere sturing en beheersing van processen) als ondersteuning aan het realiseren van taken en doelen van de gemeente

0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing — Doorlopend

Een goede interne beheersing is de basis voor een transparante en betrouwbare gemeente, die zijn doelstelling weet te realiseren en verantwoord omgaat met de middelen die zij beheert. We willen een (digitaal) toegankelijke, betrouwbare organisatie zijn waarbij veiligheid en zorg voor onze inwoners voorop staat. Om dit te kunnen realiseren moet de interne beheersing van onze bedrijfsvoeringsprocessen op orde zijn.

Wij zijn verantwoordelijk voor het in kaart brengen van de risico's en moeten daar adequate maatregelen voor inrichten. Hiervoor is concernbreed aandacht, ook waar het gaat om de beschikbare capaciteit om de uitvoering van de bestuurlijke ambities te realiseren vanuit alle domeinen (fysiek, sociaal en bedrijfsvoering). Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor het behalen van de doelen in het coalitieakkoord en dit collegeprogramma.

Wij leggen verantwoording af aan de raad over de kwaliteit van de interne beheersing in de paragraaf bedrijfsvoering van de documenten uit de planning en controlcyclus. Daar gaan we in op de kwaliteit van de interne beheersing met specifieke aandacht voor onderwerpen als rechtmatigheid, privacy en informatieveiligheid. Met name ook de verwachte toename van het aantal cyberincidenten de komende jaren, vereist dat cybersecurity integraal onderdeel moet zijn binnen onze processen. We blijven dan ook investeren in het veilig inrichten van onze bedrijfsvoeringsprocessen en zorgen voor bewustwording bij onze medewerkers.

Ter ondersteuning hiervan starten we met de doorontwikkeling van meetlatten en (beleids)indicatoren om de effectiviteit van beleid beter te kunnen meten.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Een belangrijk onderdeel van de verbetering van de interne beheersing ligt bij de organisatieontwikkeling. Een betere toedeling van taken, rollen en verantwoordelijkheden geeft meer eenduidigheid en betere mogelijkheden om interne beheersingsmaatregelen in te richten. Vanaf 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording van kracht. Na afronding van de controles over 2022 en verantwoording in de jaarstukken 2022 en het accountantsverslag zijn wij gestart met de controles over 2023. De wijzigingen als gevolg van de rechtmatigheidsverantwoording kosten meer tijd, maar de belangrijkste vereisten vanuit wet - en regelgeving zijn vertaald naar risico's en uit te voeren controles. In de tweede helft van 2023 versterken wij de controlfunctie van de gemeente zodat we tijdig de werkzaamheden afronden voor de rechtmatigheidsverantwoording over 2023.

In de P&C-documenten leggen wij verantwoording af over de voortgang van de doelstellingen. Deze verschillende ontwikkelingen die hiervoor zijn beschreven vormen samen een nog betere grondslag voor het bepalen, monitoren, toetsen en verantwoorden over de doelstellingen. In de kadernota in 2024 zullen wij daardoor in staat zijn meer (beleids)indicatoren toe te voegen.

0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie 2023-2024

Om de lokale economie te stimuleren, zetten we in op het gebruik van lokale producten. Dit geldt ook voor lokale diensten. In verband met de complexiteit van inkoop en aanbesteding en de toenemende aandacht vanuit rechtmatigheid is het noodzakelijk om voor dit onderwerp vol aandacht te hebben. Dit thema – en ook social return en duurzaamheid - komt nadrukkelijk aan bod bij het herijken van ons inkoopbeleid. Tevens positioneren we de inkoopfunctie zodanig dat deze past bij de huidige ambitie van de organisatie en het bestuur.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

De SdL en de overige deelnemende gemeenten zijn op de hoogte gesteld van ons besluit om inkoop binnen de eigen organisatie te positioneren. De andere deelnemende gemeenten hebben hierin nog geen keuze gemaakt. De procedure om de ontvlechting te realiseren heeft derhalve een langere doorlooptijd en zal zorgvuldig uitgevoerd moeten worden. Daarnaast moet uw raad ook nog een besluit nemen over het beschikbaar stellen van de gevraagde extra middelen. Deze aanvraag is meegenomen in de MJB 2024-2027. Daarom is de verwachting dat de gestelde datum van 1 januari 2024 niet gehaald zal gaan worden.

0.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever 2022-2026

Er is sprake van een aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. We willen ook nu in staat blijven om (nieuwe) medewerkers aan te trekken, te boeien, te binden en te behouden. We vinden het belangrijk dat alle medewerkers volledig zichzelf kunnen zijn, dat iedereen erbij hoort en dat iedereen dat ook zo voelt. Daarin geven we zelf het goede voorbeeld.

Wij nemen maatregelen die zijn gericht op het faciliteren van groei in de professionele en persoonlijke ontwikkeling van onze medewerkers. Daarnaast richten we ons op het kunnen bieden van moderne marktconforme arbeidsvoorwaardelijke ontwikkelingen en aandacht voor diversiteit en inclusiviteit. Deze maatregelen vragen om een meer centrale aanpak.

We investeren in centrale regievoering op werving en selectie, het opleiden en begeleiden van medewerkers en de aanpassing van de arbeidsvoorwaarden. Dit heeft een tweeledig doel. Allereerst richten we ons op ontwikkeling en behoud van onze huidige medewerkers. Daarnaast willen we ook een gezonde instroom in ons personeelsbestand. We zien landelijk dat medewerkers steeds meer betekenisvol werk zoeken. Als gemeente kunnen we dit gezien onze maatschappelijke taak zeker bieden.

Door de krapte op de arbeidsmarkt is het aantrekken van ervaren ervaren medewerkers steeds uitdagender. We willen door het inzetten van traineeships, stages en ontwikkelfuncties als werkgever aantrekkelijker worden voor de jongere generatie. We investeren daarbij in opleiding en begeleiding van deze doelgroep naar ervaren medewerkers.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In het kader van aantrekkelijk arbeidsvoorwaarden geldt sinds 1 mei 2023 een regeling voor reiskosten woon-werkverkeer. Daarnaast is het Individueel Keuze Budget (IKB) verruimd.
In de regelingen is er rekening gehouden met duurzaamheid en duurzame inzetbaarheid van medewerkers (vitaliteit).
In juli 2023 is "Diversiteitsbeleid gemeente Zevenaar" opgesteld met daarin onze visie op diversiteit en inclusiviteit. Op basis hiervan zullen activiteiten georganiseerd worden, waaronder trainingen voor bewustwording.
In het kader van werving en selectie is een "Werken bij de gemeente Zevenaar" pagina gelanceerd waarop wij ons als aantrekkelijk werkgever presenteren. Op deze landingspagina kunnen geïnteresseerden zien waar wij als werkgever voor staan en wat het zo aantrekkelijk maakt om te werken bij de gemeente Zevenaar. Medewerkers en afdelingen presenteren zich hier en uiteraard vinden ze daar ook onze vacatures.

0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid 2023-2024

Het uitgangspunt hierbij is dat er aansluiting is op de visie en missie van de organisatie. Het doel van het strategisch personeelsbeleid is om ondersteunend te zijn aan het realiseren van doelstellingen (beleidsmatig en organisatorisch) door adequate inzet van personeel en organisatie. Het stapsgewijs toewerken naar een vernieuwd strategisch personeelsbeleid stelt ons in staat om in te spelen op veranderingen in de toekomst. Na de herindeling in 2018 zijn we vooral bezig geweest met consolideren en de basis van de organisatie op orde brengen. We willen nu meer gaan kijken naar veranderingen in de samenleving, maatschappelijke opgaven, nieuwe taken en de arbeidsmarkt. We brengen op basis daarvan kansen en uitdagingen in beeld.

Door dit anticiperend inzicht kunnen we tijdig interventies in gang zetten om de organisatie wendbaar te houden. Bijvoorbeeld door:

- Arbeidsmarktcommunicatie.
- Doorontwikkeling van de Zevenaar Academie.
- Beleid voor duurzame inzetbaarheid.
- Verhogen van digitale vaardigheden.
- Datagedreven werken.
- Digitalisering, automatisering en robotisering.
- Aanpassing van arbeidsvoorwaarden.
- Aansluiting beschikbare formatie t.o.v. uitvoeringsvraag borgen (m.n. binnen fysiek en sociaal domein).

Een onderdeel van het strategisch personeelsbeleid is het opmaken van een strategische personeelsplanning. Op basis van de opgedane inzichten inventariseren we welke competenties noodzakelijk zijn om de doelstellingen en ambities van bestuur en organisatie te realiseren. We brengen kwantitatief en kwalitatief in beeld wat de huidige situatie is en waar we naar toe willen groeien. Wij houden daarbij rekening met de te

verwachten competenties als gevolg van de ambities zoals deze in het coalitieakkoord zijn opgenomen. Wij sturen op het (verplicht) ontwikkelen en bijhouden van (dienstverlenings)competenties, schriftelijke en mondelinge communicatie en vakinhoudelijke kennis en competenties.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In het kader van strategisch personeelsplanning zijn de interne en externe ontwikkelingen in beeld gebracht. Er heeft een kwantitatieve analyse plaatsgevonden op het huidige personeelsbestand. Hiermee is onze in-, door- en uitstroom in beeld. De vervolgstap is dat we een kwalitatieve analyse maken op basis van de benodigde competenties. Deze voeren we na de ingezette organisatieontwikkeling uit.
Het digitale werken neemt steeds meer toe. Dit vraagt wat van onze medewerkers. We vinden het belangrijk dat onze medewerkers digitaal vaardig zijn en om dat te bepalen heeft er een scan plaatsgevonden van het huidige niveau en de leerbehoeften. Op basis van deze resultaten biedt de Zevenaar Academie een passend leeraanbod.

0.4.5 Wij herijken de bestuurlijke opdracht aan RID de Liemers 2022-2023

We leven in een informatiesamenleving. Dit zien we onder meer aan de razendsnelle ontwikkeling van ICT. Om deze ontwikkeling bij te kunnen houden, moeten we in staat zijn om snel en flexibel te handelen. Hiervoor hebben we informatiekundige kennis in eigen huis nodig, maar ook partners om ons heen die mee kunnen gaan in de veranderende vraag.

RID de Liemers is een belangrijke partner als uitvoeringsorganisatie. In Liemers verband stellen we een toekomstvisie voor RID de Liemers op. Hierin wordt ook duidelijk of de RID robuust genoeg is om de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien. In het uitwerken van de opdracht betrekken we medewerkers, directie, gemeentesecretarissen en bestuurders van de verschillende organisaties.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De eerste helft van 2023 zijn flinke stappen gezet binnen het programma 'Vernieuwde samenwerking I&A'. Er ligt een concept I&A visie en strategie. Hierin wordt duidelijk wat er nodig is om een stevig fundament neer te zetten en wat er nodig is om onze ambities te kunnen realiseren. Informatiebeveiliging en privacy spelen daarbij een grote rol. Er is daarnaast gestart met het bepalen van de cloud strategie in de Liemers en het werken onder (IT)architectuur.

0.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar 2022-2026

Het tempo van de digitale transitie is ook binnen onze organisatie de laatste tijd versneld. We willen daarmee meer en beter inspelen op digitale ontwikkelingen in de maatschappij en economie. Als meest nabije overheid hebben we de zorg voor inwoners die zich minder of niet redden in dit digitale tijdperk. Daarnaast zijn we scherp op privacy en informatieveiligheid. Dit is het fundament voor onze kijk op het gebied van digitalisering. We willen de veranderkracht van digitalisering verder te benutten.

Het ontwikkelen van een datastrategie is een prioriteit. In deze strategie worden onder andere datamanagement, governance, beveiliging en bewustwording (bijvoorbeeld rondom het werken met

algoritmen) aangestipt. We werken toe naar het kunnen analyseren van trends met data om vooruit te kunnen kijken. Daarvoor moet eerst de basis op orde zijn. Die basis wordt gelegd in deze collegeperiode. We voeren diverse experimenten uit. Bij succesvolle resultaten rollen we deze verder uit.

Aan het einde van de collegeperiode is het goed kunnen analyseren van data ter beoordeling van beleid steeds vaker een dagelijkse gang van zaken. Het verbreedt onze kennis uit en over onze omgeving.
We halen data uit onze systemen en tonen deze in verschillende dashboards. Bijvoorbeeld op het gebied van bereikbaarheid, wachttijden en doorlooptijden van onze dienstverlening. Het dashboard maakt zichtbaar waar we met de dienstverlening staan en waar verbeterkansen liggen. Op basis hiervan stellen we doelen voor verdere verbetering.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In het verslagjaar is de datastrategie tot stand gekomen. Daarbij werken we verder vanuit twee ambitielijnen, te weten het leren van en met data en het datagedreven werken systematischer aanpakken.
Zichtbaar voor inwoners, bedrijven en instellingen is sinds dit voorjaar het overzicht "Zevenaar in cijfers". Dat is opgenomen op onze website. Het bevat veel informatie over de gemeente.

0.4.7 Wij verbeteren het functioneel beheer in de informatievoorziening 2022-2025

Inwoners moeten zoveel mogelijk zaken digitaal, online kunnen regelen. Betrouwbaarheid en veiligheid staan daarbij voorop. Voor wie dit lastig is, blijft persoonlijk contact mogelijk.
Digitalisering van onze dienstverlening en een efficiënt werkende gemeente vragen om goed georganiseerde informatievoorziening. Maar informatievoorziening is meer dan dat, want het is ook een randvoorwaarde voor het behalen van maatschappelijke doelen. De realisatie van de digitale transformatie van de gemeente Zevenaar gaat gepaard met een goede centraal georganiseerde informatievoorziening op het gebied van het functioneel beheer van de gemeentelijke applicaties.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De gestelde doelen voor 2023 liggen op schema. We zijn begonnen met een trainingsprogramma voor onze functioneel beheerders. Er is een functioneel beheerder gestart voor een aantal generieke applicaties. Hierdoor hebben we al meerdere kwaliteitsverbeteringen kunnen doorvoeren. Er is een coördinator IV gestart voor één dag in de week, die het ontwikkeltraject kan begeleiden en ondersteunen.

0.4.8 Wij verbeteren van het (digitaal) documentenbeheer 2022-2025

Onze manier van werken willen we blijven verbeteren. Belangrijk element daarbij is dat we goed zorg hebben voor de (digitale) documenten die we in huis hebben. We werken systematisch aan het verder op orde en in control brengen van het (digitaal) informatiebeheer. Dit doen we tijdens deze bestuursperiode op basis van een informatiebeheerplan (2023) en met een kwaliteitssysteem informatiebeheer. Belangrijk onderdeel is de zorg voor informatie in vakapplicaties. Daarnaast bereiden we ons voor en sluiten we aan op een e-depot, waarin het opslaan van informatie en het garanderen van de houdbaarheid van deze digitale informatie voor langere tijd is ingericht.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**

Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

We hebben belangrijke voorbereidingen gedaan voor het opzetten van het kwaliteitssysteem. Nu werken we aan een plan van aanpak voor de inrichting. We hebben de inventarisatie van processen die archiefwaardige gegevens bevatten voltooid en centraal opgeslagen in de applicatie i-Navigator. Deze gegevens gaan we nu gebruiken voor het opstellen van informatiebeheerplannen per domein/afdeling zodat we concrete verbetervoorstellen voor informatiebeheer en archivering kunnen doen. Daarnaast onderzoeken we momenteel "archivering by design" als onderdeel van duurzaam toegankelijk informatiebeheer. We bekijken de mogelijkheid van decentrale opslag in taakspecifieke informatiesystemen. Ook zijn we bezig met het opstellen van een standaard metadataschema voor toegang tot het zaaksysteem/digitale archief, wat nodig is voor aansluiting op het e-depot.

0.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit 2022-2027

Een open cultuur vinden wij belangrijk, we willen duidelijk zijn in wat we doen en waarom.

De invoering van de Wet open overheid faciliteert dit:

- We voeren een analyse uit om te bepalen wat de impact is van de Woo op de gehele organisatie.
- We stellen een strategie op voor het uitvoeren van de Woo, waarin onder andere ambitieniveau, communicatiewijze (intern en extern) en participatie aan bod komen.
- Wij voeren actieve openbaarmaking in (het online publiceren van minstens de 11 aangewezen informatiecategorieën: wet- en regelgeving, organisatiegegevens, raadsstukken, bestuursstukken, stukken van adviescolleges, convenanten, jaarplannen en -verslagen, Wob/Woo-verzoeken, onderzoeken, beschikkingen, klachten). Hierbij houden we de landelijke planning aan.

De aanpak richt zich daarnaast op de gemeentelijke systemen (o.a. aanschaf van software), cultuur (o.a. trainen medewerkers) en het op orde brengen van de informatiehuishouding (o.a. vastleggen van meta-gegevens bij te bewaren documenten).

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

Vorig jaar is het Plan van Aanpak Woo opgesteld en is de impactanalyse uitgevoerd. Sinds dit voorjaar werken we met anonimiseringssoftware, waarmee medewerkers nu digitaal documenten kunnen anonimiseren. De eerste resultaten zijn positief. Deze gebruiksvriendelijke software ondersteunt ons, bijvoorbeeld bij de afhandeling van Woo-verzoeken.

Actief openbaarmaken
Bij het actief publiceren van documenten moesten we wachten op het landelijke platform dat eind 2022 beschikbaar zou zijn. Uiteindelijk is dit platform -de Woo-index genaamd- (pas) in juli dit jaar gelanceerd. Dat betekent dat we een half jaar later dan verwacht zijn begonnen met het publiceren van steeds meer documenten. Daarom staat de uitvoering van de Woo op 'niet volgens plan'.
Via de Woo-index zijn inmiddels verschillende documenten van onze gemeente te vinden, waaronder: besluitenlijsten van het college, beschikkingen, vergaderstukken van de raad, behandelde Woo-verzoeken en Woo-besluiten et cetera. Een deel hiervan werd al online gepubliceerd en is nu voor het eerst via de Woo-index ontsloten. De 'convenanten' behoren tot een nieuwe categorie gepubliceerde documenten. De index is te vinden op https://organisaties.overheid.nl/woo.

0.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040 2025-2026

De raad heeft eind 2020 het Integraal Accommodatieplan (IAP) voor gemeentelijk vastgoed vastgesteld. Dit is een strategisch plan dat aangeeft welke gemeentelijke accommodaties wij willen behouden en welke wij op termijn willen afstoten. Ook geeft het plan aan voor welke maatschappelijke doelgroepen wij in principe huisvesting aanbieden en voor welke functies. De beleidskaders worden elke vier jaar opnieuw onder de loep genomen om rekeningen te kunnen houden met actuele ontwikkelingen en inzichten. Specifieke aandachtspunten bij de herijking van het IAP zijn verduurzaming en het beoordelen of leegstaande gemeentelijke panden een nieuwe functie kunnen krijgen in de buurt, wijk of het dorp bij voorkeur in combinatie met wonen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet gestart	Niet gestart

Het startjaar is 2025.

0.5 Zorgen voor een betrouwbare en een houdbare financiële huishouding

0.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit 2022-2026

In ons financieel beleid is het uitgangspunt: een structureel en reëel sluitende (meerjaren)begroting en voldoende weerstandsvermogen. Wij geven uitvoering aan de planning- en controlcyclus (P&C-cyclus) door het opstellen van een kadernota, begroting, voortgangsrapportages en jaarstukken. De beschikbare middelen zijn integraal afgewogen bij de kadernota en de begroting. We blijven de P&C-cyclus doorontwikkelen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De planning- en control cyclus (P&C cyclus) bestaat uit de kadernota, meerjarenbegroting, twee voortgangsrapportages en de jaarrekening. De eerste voortgangsrapportage, jaarrekening en kadernota zijn volgens planning opgesteld. In deze tweede voortgangsrapportage 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027 zijn maatregelen opgenomen om te komen tot een reëel en sluitend meerjarenbegroting 2024-2027.

0.5.2 We herijken de lokale belastingen 2023-2026

De lokale lasten voor inwoners, ondernemers en verenigingen houden wij zo laag mogelijk. De lokale belastingen vormen een belangrijk deel (grofweg 20%) van de inkomsten van de gemeente. In de wet staat aangegeven welke belastingen een gemeente mag heffen. De gemeenteraad besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van belastingen. We groeien mee met de landelijke impulsen met betrekking tot sociaal invorderen en de basisregistraties WOZ en BAG.

De komende periode zetten we in op het volgende:

- Een modern en actueel lokaal belastinginstrumentarium.

- Afschaffen van de hondenbelasting.
- Afschaffen van de vermakelijkheidsretributie als een bijdrage voor gebruikmaking van gemeentelijke voorzieningen door grote commerciële evenementen is geborgd.
- Wijzigen van het tarief van de precariobelasting op terrassen naar het niveau van belastingjaar 2019.
- Bij bestemmingsheffingen en retributies heffen wij in principe 100% kostendekkende tarieven (m.u.v. de marktgelden en lijkbezorgingsrechten).
- Alhoewel de toeristenbelasting een algemene belasting is, zetten wij deze inkomsten in voor recreatie en toerisme.
- Onze basisregistraties WOZ en BAG voldoen aan de landelijk complexer wordende kwaliteitseisen; dat ook met het oog op de Samenhangende objectenregistratie (SOR) die ingevoerd gaat worden.
- Wij hebben een sociaal invorderingsbeleid met ruimte voor maatwerk.
- Moderniseren van onze digitale belastingbalie. Zo kunnen onze inwoners op een gebruiksvriendelijke manier belastingzaken raadplegen en regelen.

Status 1e VGR	Status 2e VGR
	
Volgens plan	Gerealiseerd

Stand van zaken

- Een modern en actueel lokaal belastinginstrumentarium is een continu proces.
- Afschaffen van de hondenbelasting is gerealiseerd.
- Afschaffen van de vermakelijkheidsretributie is gerealiseerd.
- Wijzigen van het tarief van de precariobelasting op terrassen naar het niveau van belastingjaar 2019 is gerealiseerd.
- Realisatie van 100% kostendekkende tarieven bij bestemmingsheffingen en retributies (m.u.v. de marktgelden en lijkbezorgingsrechten).
- Realisatie van het inzetten van de toeristenbelasting voor recreatie en toerisme.
- Onze basisregistraties WOZ en BAG voldoen aan de landelijk complexer wordende kwaliteitseisen; dat ook met het oog op de Samenhangende objectenregistratie (SOR) die ingevoerd gaat worden. Dit is een continu proces.
- Wij hebben een sociaal invorderingsbeleid met ruimte voor maatwerk. Dit is een continu proces.
- Moderniseren van onze digitale belastingbalie. Zo kunnen onze inwoners op een gebruiksvriendelijke manier belastingzaken raadplegen en regelen. Dit is een continu proces.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten				
Primitieve begroting 2023-2026	105.653	110.253	110.968	103.801
1e voortgangsrapportage 2023	3.097	2.299	1.537	3.409
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	336	185	185	185
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**109.085**	**112.737**	**112.690**	**107.396**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	-124	**4.493**	4.859	3.041
Dividend Ataro B.V.	-138	0	0	0

Meicirculaire 2023	14	4.493	4.859	3.041
2. Actualisatie bestaand beleid	-230	**-1.106**	499	868
Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	130	0	0	0
Actualisatie rentekosten en rentetoerekening aan taakvelden	-6	0	0	0
Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	-260	-1.106	499	868
Inruilwaarde voertuigen	16	0	0	0
Parkeren	-110	0	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	35	**0**	0	0
Beheer gemeentelijke gronden	35	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**-319**	**3.387**	**5.358**	**3.909**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**108.766**	**116.124**	**118.048**	**111.304**

Lasten

Primitieve begroting 2023-2026	25.773	26.197	25.006	25.200
1e voortgangsrapportage 2023	1.681	845	535	466
Kadernota 2024	0	1.034	772	686
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	478	312	339	341
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**27.932**	**28.388**	**26.652**	**26.693**

Mutaties in deze begroting (lasten)

1. Autonome ontwikkelingen	453	**4.301**	4.224	4.300
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	-148	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitaties woningbouw	68	0	0	0
Appa / reïntegratie politieke ambtsdragers	25	0	0	0
Bijdrage SDL - onderdeel Inkoop	25	0	0	0
Dividend Ataro B.V.	0	0	0	0
Meicirculaire 2023	386	4.292	4.292	4.292
Tweede Kamerverkiezingen	90	0	-77	0
Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	8	9	9	8
2. Actualisatie bestaand beleid	761	**-698**	321	517
Actualisatie afschrijvingslasten programma 0	-114	0	0	0
Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	30	0	0	0
Actualisatie rentekosten en rentetoerekening aan taakvelden	-343	0	0	0
Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	0	-702	289	513
Brandstofkosten	-80	0	0	0
Elektriciteitskosten gemeentehuis	70	0	0	0
Grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	-28	0	28	0

Inhuur bij afdeling vergunningverlening, toezicht en handhaving	120	0	0	0
Inruilwaarde voertuigen	0	0	0	0
Juridisch extern advies	75	0	0	0
Juridische zaken - inhuur	300	0	0	0
Parkeren	0	0	0	0
Plaatsen carillon en aanlichten gemeentehuis	0	4	4	4
Project zorg & veiligheid	175	0	0	0
RID - doorontwikkeling en informatiebeveiliging	387	0	0	0
Samenwerking Ataro	80	0	0	0
Structurele kwaliteitsimpuls maatschappelijke dienstverlening	275	0	0	0
Vrijval stelpost indexatie 2023	-386	0	0	0
WOZ afhandeling bezwaarschriften	200	0	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	-244	**-253**	-167	-161
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-3	-74	-27	-3
Actualisatie investeringen vastgoed	-3	-4	0	0
Afdrachten Rijk in het kader van VOG en naturalisatie	-10	-10	-10	-10
Aframen voormalig personeel	-47	-27	-27	-27
Beheer gemeentelijke gronden	0	-4	-4	-4
Bestuurlijke samenwerking	-25	-25	-25	-25
Doorbelasting overhead grondexploitatie begroting 2023-2026	-1	50	-22	-10
Hardware aframen exploitatiebudget	-10	-10	-10	-10
Onderzoekskosten bezuinigingsopgave vastgoed	-10	-10	20	0
Pensioenvoorziening wethouders	-100	-100	-25	-25
Vervallen stelpost vrijval afschrijvingslasten	-35	-40	-37	-46
Totaal gemuteerde lasten	**970**	**3.350**	**4.377**	**4.656**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**28.902**	**31.738**	**31.029**	**31.349**
Resultaat voor bestemming	**79.864**	**84.386**	**87.019**	**79.955**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2023-2026	343	111	111	111
1e voortgangsrapportage 2023	611	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	11.384	66	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	501	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	12.839	**177**	111	111
Toevoegingen				

Primitieve begroting 2023-2026	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	11.396	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	501	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	11.897	0	0	0
Saldo reserve mutaties	**943**	**177**	**111**	**111**
Resultaat na bestemming	**80.806**	**84.563**	**87.130**	**80.067**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1. Autonome ontwikkelingen				
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	**148**	**0**	**0**	**0**

De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2023 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 28 juni 2023. Door een hogere boekwaarde van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven wordt meer rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een voordeel betekent voor het begrotingssaldo.

Aanpassing rente grondexploitaties woningbouw	**-68**	**0**	**0**	**0**

De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen, Waaijakkers, Middag-Oost & Zwanenwaay en Mercurion zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2023 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 28 juni 2023. Door een gunstiger verloop van de boekwaarde en een lager rentepercentage wordt minder rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een nadeel betekent voor het begrotingssaldo.

Appa / reïntegratie politieke ambtsdragers	**-25**	**0**	**0**	**0**

Voormalige wethouders hebben op grond van de Wet Appa (Algemene Pensioen- en uitkeringswet Politieke Ambtsdragers) recht op planmatige begeleiding bij re-integratie en outplacement. Voor 2023 ramen wij deze kosten incidenteel op € 25.000.

Bijdrage SDL - onderdeel Inkoop	**-25**	**0**	**0**	**0**

Er is nog onduidelijkheid over de toekomst van Inkoop. De posities van de vertrokken inkoopspecialisten zijn op dit moment niet structureel ingevuld. Zoals in de meerjarenbegroting reeds is aangegeven wordt door SDL in 2023 tijdelijk ingehuurd. Dit leidt tot een nadeel van € 25.000 voor onze gemeente.

Dividend Ataro B.V.	**-138**	**0**	**0**	**0**

We melden een nadeel van € 138.000 in de afrekening van het dividend over 2021 en 2022 van Ataro. In de aandeelhoudersvergadering van 16 juni 2023 is besloten 85% van het dividend uit te keren. Daarnaast is door lagere bedrijfsresultaten minder dividend uitgekeerd.

Meicirculaire 2023	**-372**	**201**	**567**	**-1.251**

De meicirculaire 2023 laat in alle jaren een groei zien. Voor de jaren 2023 tot en met 2027 achtereenvolgens € 14.000, € 4,5 miljoen, € 4,9 miljoen, € 3,0 miljoen en € 4,9 miljoen.
De groei van de algemene uitkering bestaat voor een groot deel uit compensatie voor inflatie. Om ook onze budgetten te kunnen verhogen met inflatie hebben wij in 2023 € 386.000 en vanaf 2024 € 4,3 miljoen apart gezet in een stelpost inflatie.
Vooruitlopend op een nieuwe financieringssystematiek heeft het rijk vanaf 2027 een structurele rijksbijdrage van € 2.175.000 toegekend. Eerder was hiervoor in 2026 al een incidentele bijdrage beschikbaar gesteld.
Daarnaast wijzigt de algemene uitkering door taakmutaties. De gemeente krijgt meer of minder geld als er taken bijkomen of af gaan. De belangrijkste taakmutaties zijn dit jaar:
-Flankerend beleid energiearmoede € 111.000 in 2023.
-Jeugdzorg. Het rijk heeft in 2024 en 2025 de compensatie jeugdzorg in de meicirculaire beschikbaar gesteld (€ 3.765.000 en € 2.282.000). Eerder waren hiervoor stelposten opgenomen.
- Wmo en jeugd. In de algemene uitkering zijn diverse mutaties verwerkt vanwege het abonnementstarief en de eigen bijdragen huishoudelijke hulp. Dit betekent voor 2025 een extra bedrag van € 548.000. Vanaf 2026 wordt de algemene uitkering weer gekort vanwege herinvoering van de eigen bijdragen Wmo en Jeugd. Dit leidt vanaf 2026 per saldo tot een geringe korting.
-Combinatiefuncties/buurtsportcoaches. -€ 150.000 vanaf 2023. Deze post wordt uit de algemene uitkering gehaald en wordt omgezet naar een specifieke uitkering.
Voor zover noodzakelijk worden bedragen voor taakmutaties apart gezet. Deze bedragen vindt u in deze 2e voortgangsrapportage onder de diverse programma's. Per saldo resteert een netto resultaat van de algemene uitkering van € 372.000 negatief (2023), € 201.000 positief (2024), 567.000 positief (2025), € 1251.000 negatief(2026).

Tweede Kamerverkiezingen	**-90**	**0**	**77**	**0**

Door de val van het kabinet vinden op 22 november 2023 vervroegde Tweede Kamerverkiezingen plaats. De kosten voor deze verkiezingen, € 90.000, zijn niet begroot. Vanuit het ministerie van BZK hebben we bericht ontvangen, dat hiervoor geen aanvullende vergoeding wordt verstrekt. Door deze vervroegde verkiezing vervalt de reguliere Tweede Kamerverkiezing in 2025. De begrote kosten voor 2025 kunnen daarom vrijvallen.

Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	**-8**	**-9**	**-9**	**-8**

Op 1 januari 2023 is de Wet nieuwe procedure verkiezingsuitslagen in werking getreden. Bij de meicirculaire zijn hiervoor structurele middelen beschikbaar gesteld. Voor de gemeente Zevenaar is hiervoor € 8.000 beschikbaar.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie afschrijvingslasten programma 0	**114**	**0**	**0**	**0**

De afschrijvingslasten van de investeringsbudgetten voor mobiele hardware ramen we in 2023 af. De investering staat gepland in 2023 en de bijbehorende lasten doen zich een jaar later voor. Dit levert een eenmalig voordeel op van € 114.000.

Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	**100**	**0**	**0**	**0**

Wij zien nog steeds dat door het vrijlaten van de corona maatregelen een inhaalslag plaatsvindt voor het vernieuwen van de reisdocumenten en rijbewijzen. Daarnaast zien we dat door de Brexit er een toename is in het vernieuwen van de paspoorten. Voor 2023 levert dit een voordeel op van € 100.000.

Actualisatie rentekosten en rentetoerekening aan taakvelden	**337**	**0**	**0**	**0**

De fasering van de investeringen veroorzaakt een rentevoordeel. Ook zijn de rentepercentages gestegen. We verwachten een voordeel van € 337.000.

Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	**-260**	**-404**	**210**	**355**

Ontwikkelingen op het vlak van ruimtelijke ordening leiden ertoe dat de verkoop van de locaties Reisenakker 14 en 14a Zevenaar en Engeveldweg 10 en 12 Zevenaar tot nader order wordt uitgesteld. Vermoedelijk zijn de opbrengsten pas in 2025 haalbaar. De bijbehorende afschrijvingslasten zijn hier ook op aangepast. Daarnaast worden de panden op de locaties Markt 8 Lobith, Steenhuizen 6 Zevenaar en Nieuwe Komstraat 19 Lobith pas verkocht als het bestemmingsplan onherroepelijk is en de gronden bouwrijp zijn gemaakt. Winstneming kan pas plaatsvinden binnen de gezamenlijke grondexploitatie als ook de kosten zijn gerealiseerd. Dit betekent naar verwachting dat de winstneming pas mag plaatsvinden wanneer de kosten (plankosten, bouw- en woonrijp maken) zijn gerealiseerd. Hierdoor verschuiven we de opbrengsten met betrekking tot Markt 8 naar 2025 en van de andere twee panden naar 2026. De bijbehorende afschrijvingslasten zijn hier ook op aangepast. Tenslotte is de boekwaarde van de Nieuwe Komstraat 19 Lobith in 2022 abusievelijk te laag opgenomen. Een nadeel van € 99.000.

Deze wijziging raakt meerdere programma's (programma's 0, 6 en 8). Per saldo resulteert dit in 2023 en 2024 in een nadeel van respectievelijk € 260.000 en € 723.000 en in 2025 en 2026 in een voordeel van respectievelijk € 445.000 en € 439.000.

Brandstofkosten	**80**	**0**	**0**	**0**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 hebben we rekening gehouden met een verhoging van de brandstofprijzen. Deze vallen, met name in het eerste halfjaar, lager uit dan vorig jaar verwacht. Hierdoor houden we nu rekening met een incidenteel voordeel van € 80.000.

Elektriciteitskosten gemeentehuis	**-70**	**0**	**0**	**0**

We verwachten een eenmalig nadeel van € 70.000 op de elektriciteitskosten gemeentehuis. In de periode april t/m medio juli is er namelijk geen elektriciteit opgewekt doordat de omvormers van de zonnepanelen zijn uitgeschakeld. Dit is inmiddels opgelost, er wordt nog onderzocht hoe dit heeft kunnen gebeuren. Vanaf heden gaan we de opwekking van de installatie periodiek controleren.

Grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	**28**	**0**	**-28**	**0**

Woningstichting Plavei is voornemens ter plaatse van de Prins Clauslaan 12 woningen te slopen en 14 levensloopbestendige woningen te realiseren. Om dit mogelijk te maken is de uitruil van gronden in eigendom van Plavei en de gemeente (groen) en de aanleg van elf parkeerplaatsen noodzakelijk. Doordat de bouw van de woningen later wordt gerealiseerd dan gepland, en daarmee de aanleg van elf openbare parkeerplaatsen naar achteren schuift, stellen wij voor om het budget hiervoor (€ 27.500) door te schuiven naar 2025.

Inhuur bij afdeling vergunningverlening, toezicht en handhaving	**-120**	**0**	**0**	**0**

Bij de afdeling VTH wordt, als gevolg van het niet ingevuld krijgen van vacatures en begeleiding van junioren, gebruik gemaakt van inhuur. De kosten van inhuur liggen door de krapte op de arbeidsmarkt aanzienlijk hoger dan dat aan budget beschikbaar is. Om de vereiste werkzaamheden uit te kunnen blijven voeren is extra budget nodig: € 120.000 in 2023. Op dit moment kan nog niet ingeschat worden of meeropbrengsten aan bouwleges als dekking gebruikt kunnen worden. Dit zal blijken bij de jaarrekening 2023. Daarom leidt inhuur nu tot een nadeel in 2023 van € 120.000.

Inruilwaarde voertuigen	**16**	**0**	**0**	**0**

In het najaar verwachten we dat meerdere bedrijfswagens geleverd worden. De oude voertuigen willen wij inruilen. Dit leidt tot een eenmalig voordeel van € 16.000.

Juridisch extern advies	**-75**	**0**	**0**	**0**

We melden een nadeel van € 50.000 op de kosten van juridisch advies. Deze houden grotendeels verband met de inzet van onze huisadvocaat op complexe dossiers zoals de raadsenquête en regievoering veelschrijvers.

Juridische zaken - inhuur	**-300**	**0**	**0**	**0**

We zijn genoodzaakt de externe inhuur op juridische zaken voort te zetten. Het betreft capaciteit in de komende maanden op de dossiers klachten, bezwaar en beroep, raadsenquête, afhandeling WOO en regievoering op een aantal complexe en intensieve dossiers. Hiernaast moeten de reguliere werkzaamheden ook doorgaan. Met de aanhoudende druk op de capaciteit bij juridische zaken borgen we met deze inzet een (minimale) basis in de juridische kwaliteit van gemeentelijke diensten en producten.
Een deel van de kosten dekken wij af met vacatureruimte echter er blijft alsnog een verwacht nadeel over van € 300.000.

Parkeren	**-110**	**0**	**0**	**0**

Op basis van de huidige cijfers wordt er op het product parkeren een tekort verwacht van € 145.000.
Naar verwachting zullen de inkomsten van de parkeergelden over 2023 € 170.000 lager zijn dan de begroting. Een aantal factoren/werkzaamheden die zich hebben afgespeeld binnen het betaald parkeergebied, hebben de inkomsten beïnvloed. De markt is ± 4 maanden verplaatst van het Raadhuisplein naar de parkeerplaats van de Oude Doesburgseweg. I.v.m. werkzaamheden aan de Babberichseweg en Vondellaan is de parkeerplaats op de Didamsestraat deels afgesloten en/of moeilijk bereikbaar. Daarbij nemen de opbrengsten van de parkeergelden de laatste jaren af t.o.v. de begroting.
De inkomsten op de fiscale naheffingen leveren een voordeel op van € 60.000 t.o.v. de begroting.
De aanschaf en implementatie van de nieuwe applicatie voor parkeervergunningen en fase 1 van de digitalisering voor de parkeervergunningen voor bewoners in zone A is afgerond. Dit project heeft tot € 35.000 meer -en onvoorziene kosten geleid. Oorzaken zijn o.a. extra externe inhuur, audits die uitgevoerd moesten worden en het aanschaffen van licenties.

Plaatsen carillon en aanlichten gemeentehuis	**0**	**-4**	**-4**	**-4**

In 2022 hebben we onderzocht of het carillon op de 4e verdieping teruggeplaatst kan worden. Uit deze onderzoeken is gebleken dat we de bouwconstructie moeten aanpassen. Hierdoor vallen de kosten hoger uit. We verwachten € 85.000 hiervoor nodig te hebben. Daarnaast is de wens geuit om het gemeentehuis te verlichten. Onze inschatting is dat hiervoor € 45.000 nodig is.
Door bovenstaande ontwikkelingen is er onvoldoende investeringsbudget aanwezig. Om beide wensen te realiseren vragen we een verhoging van het investeringsbudget van € 80.000. Dit leidt vanaf 2024 tot € 4.000 hogere afschrijvingslasten.

Project zorg & veiligheid	**-175**	**0**	**0**	**0**

Dit jaar is gestart met het project zorg & veiligheid. Zorgprofessionals moeten goed samenwerken met hun veiligheidspartners in het belang van veiligheid en leefbaarheid. Deze taak wordt nu projectmatig opgepakt, maar zal structureel ingebed moeten worden. Hoe dit moet gebeuren wordt nu onderzocht. Ook wordt een samenwerkingsconvenant voorbereid. Voor 2023 verwachten wij dat de projectkosten € 175.000 bedragen. Wij stellen u voor om dit bedrag beschikbaar te stellen.

RID - doorontwikkeling en informatiebeveiliging	**-387**	**0**	**0**	**0**

De 1e tussenrapportage van SDL laat voor de RID een incidenteel nadeel zien van € 765.000. In hoofdzaak betreft het de doorontwikkeling van de RID, zoals in de 1e voortgangsrapportage reeds aangekondigd. De bestaansonzekerheid van de RID heeft geleid tot een grote uitstroom waarvoor tijdelijk personeel wordt ingehuurd. Daarnaast komen extra kosten die een vervolg zijn op de zogenoemde Brief van Van Zanen in het kader van de informatieveiligheid. Ook stijgen de huisvestingslasten. Voor Zevenaar melden we in totaal een nadeel van € 387.000.

Samenwerking Ataro	**-80**	**0**	**0**	**0**

Wij onderzoeken mogelijkheden om de onderlinge samenwerking met Ataro te optimaliseren. Hierbij wordt gekeken naar duidelijke en werkbare afspraken tussen gemeente en sportbedrijf. Voor dit onderzoek vragen wij u om € 80.000 beschikbaar te stellen.

Structurele kwaliteitsimpuls maatschappelijke dienstverlening	**-275**	**0**	**0**	**0**

Dit jaar wordt ingezet om de kwaliteit van de toegang te optimaliseren zowel rechtmatig als doelmatig. Dit doen we met de ontwikkeling naar Sterke Lokale teams. Er wordt geïnvesteerd in professionalisering van de consulenten. Extra ondersteuning bij complexe en veiligheid casuïstiek en de nodige (verplichte) deskundigheidsbevordering.
Voor dit project vragen wij om een budget van € 275.000.

Vrijval stelpost indexatie 2023	**386**	**0**	**0**	**0**

In de meicirculaire 2023 is compensatie ontvangen voor gestegen inflatie 2023. Deze compensatie verwerken wij niet meer in de afzonderlijke budgetten, maar laten we nu vrijvallen ter compensatie van overschrijdingen die zich voordoen in deze 2e voortgangsrapportage. Het gaat om een bedrag van € 386.000.

WOZ afhandeling bezwaarschriften	**-200**	**0**	**0**	**0**

Op het budget van de wet WOZ (Wet Waardering Onroerende Zaken) verwachten wij een nadeel van € 200.000.
Het aantal ingediende bezwaar- en beroepschriften tegen de WOZ-waarde loopt in 2023 verder op naar meer dan 1.000. De toename van bezwaren zien we met name bij de no-cure-no-pay bedrijven die namens belastingplichtigen bezwaren indienen. In Zevenaar is ruim de helft van het aantal bezwaren ingediend door deze bedrijven die hier winsten mee maken. De gemeente betaalt zo'n bureau een verplichte proceskostenvergoeding indien het bezwaar of het beroep gegrond is. Uiteindelijk betaalt de gemeenschap dan de kosten van die bureaus. Het zorgvuldig en tijdig behandelen van het grote aantal bezwaar- en beroepsschriften vergt veel capaciteit. Hiervoor zijn wij genoodzaakt externe ondersteuning en inhuur in te zetten.

5. Vervolgtraject kadernota

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	**3**	**74**	**27**	**3**

We hebben de investeringsbudgetten voor de aanschaf van bedrijfswagens nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. Zo verwachten we de rioolcombi, een aantal wagens en de hefbrug één jaar later af te sluiten. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat van € 3.000 in 2023, € 74.000 in 2024, € 27.000 in 2025 en € 3.000 in 2026.

Actualisatie investeringen vastgoed	**3**	**4**	**0**	**0**

We hebben de vastgoed gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat de verduurzaming brandweerkazerne meer tijd in beslag neemt. Deze wijzigingen leiden tot een eenmalig positief resultaat in 2023 en 2024 van respectievelijk € 3.000 en € 4.000.

Afdrachten Rijk in het kader van VOG en naturalisatie	**10**	**10**	**10**	**10**

De laatste jaren liggen de afdrachten in het kader van de VOG en de naturalisatie tussen de € 30.000 en € 35.000, terwijl een bedrag van € 44.000 is begroot. Wij stellen daarom voor om deze structureel met € 10.000 te verlagen.

Aframen voormalig personeel	**47**	**27**	**27**	**27**

We verlagen de raming voor lasten van voormalig personeel gezien de arbeidsmarkt en de kansen van voormalig medewerkers om weer aan het werk te gaan bij een andere werkkring. Dit resulteert in 2023 in een voordeel van € 47.000 en in de jaren erna in een structureel voordeel van € 27.000.

Beheer gemeentelijke gronden	**35**	**4**	**4**	**4**

We verwachten in 2023 een incidenteel hogere opbrengst van € 35.000 op de verkoop van gemeentelijke gronden. Dit heeft te maken met het verkopen van diverse groenstroken. Daarnaast verlagen wij de raming van de door ons betaalde pachten van gemeentelijke gronden. Dit resulteert vanaf 2024 in een structureel voordeel van € 4.000.

Bestuurlijke samenwerking	**25**	**25**	**25**	**25**

In de vorige bestuursperiode is € 25.000 structureel geraamd voor uitgaven om de bestuurlijke samenwerking uit te bouwen en om binnen samenwerkingsverbanden gezamenlijk doelstellingen te halen. Gebleken is dat dit budget de afgelopen jaren beperkt is ingezet. Activiteiten worden in de bestaande formatie uitgevoerd. We ramen € 25.000 structureel af met ingang van 2023.

Doorbelasting overhead grondexploitatie begroting 2023-2026	**1**	**-50**	**22**	**10**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is abusievelijk de doorbelasting van de overhead naar de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven naar programma 0 niet verwerkt. Dit corrigeren we met deze begrotingswijzigingen. Een nadeel in 2024 van € 50.000, een voordeel in 2025 van € 22.000 en vanaf 2026 een structureel voordeel van € 10.000.

Hardware aframen exploitatiebudget	**10**	**10**	**10**	**10**

In de exploitatiebegroting is een jaarlijks budget beschikbaar voor hardware van € 10.000. Vanwege de toegenomen digitalisering en uitbreiding van dienstverlening zijn sinds 2022 investeringsbudgetten voor hardware beschikbaar. Het exploitatiebudget zetten wij niet meer in en we ramen € 10.000 structureel af met ingang van 2023.

Onderzoekskosten bezuinigingsopgave vastgoed	**10**	**10**	**-20**	**0**

In 2020 is budget beschikbaar gesteld ten behoeve van bodemonderzoeken en juridische kosten voor het afstoten van vastgoed in het kader van de bezuinigingsopgave. Doordat de volgorde van de af te stoten objecten gewijzigd is, schuiven we de middelen uit 2023 en 2024 door naar 2025 (€ 20.000).

Pensioenvoorziening wethouders	**100**	**100**	**25**	**25**

Voor de huidige en voormalige wethouders die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt is een voorziening gevormd. Eén van de grondslagen die gehanteerd wordt bij de berekening van het benodigd doelvermogen van de pensioenvoorziening is de rekenrente, afgeleid van de marktrente. Jaarlijks ramen we € 100.000 als "standaard" toevoeging aan de voorziening. Nu de rente volgens prognose nog stijgende is, is het aannemelijk dat de toevoeging aan de voorziening lager uit valt.
We verlagen de toevoeging in 2025 en verder naar € 75.000. Dit levert een voordeel op van € 25.000. In 2023 en 2024 verwachten we geen toevoeging te hoeven doen, de voorziening is dan nog op peil. In deze twee jaren resulteert dit in een voordeel van € 100.000.

Vervallen stelpost vrijval afschrijvingslasten	**35**	**40**	**37**	**46**

Doordat het proces van ramen van afschrijvingslasten in het afgelopen jaar is gewijzigd, is het niet meer noodzakelijk om een stelpost voor het vrijvallen van afschrijvingslasten op te nemen. We laten deze stelpost dan ook structureel vrijvallen. Het gaat om een voordeel van afgerond € 40.000 in 2024, oplopend tot € 46.000 structureel vanaf 2026.

Totaal mutaties	**-1.289**	**37**	**980**	**-748**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
2. Actualisatie bestaand beleid				
Afronding corona herstelplan	**0**	**0**	**0**	**0**

Voor het stimuleren van herstel van de lokale en regionale economie en het sociaal-culturele leven is in 2020 een corona herstelplan opgesteld. Voor dit herstelplan is een bedrag van drie miljoen euro in een bestemmingsreserve gestopt. Eind 2023 denken wij het herstelplan financieel af te kunnen ronden. Een groot deel van de beschikbaar gestelde middelen zijn ingezet. Een bedrag van afgerond € 501.000 verwachten wij niet in te hoeven zetten. Wij stellen voor om dit bedrag over te hevelen naar de algemene reserve. Daarbij stellen wij voor om de bestemmingsreserve corona herstelplan bij de jaarrekening af te sluiten.

Totaal reservemutaties	**0**	**0**	**0**	**0**

1. VEILIGHEID

ALGEMEEN

Omschrijving
Dit programma gaat over brandweerzorg, crisisbeheersing en integrale veiligheid.

Ontwikkelingen
Integrale Veiligheidsagenda
De integrale Veiligheidsagenda 2023-2026 is in de gemeenteraad van 29 maart vastgesteld. Dit stuk geeft ons de kaders en de prioriteiten waar wij de aankomend jaren aan gaan werken.

Cybercriminaliteit
Landelijk, maar ook in Zevenaar, zien we een verschuiving van 'klassieke' naar digitale criminaliteit. Een eerste stap om hier aandacht voor te hebben is middels Hackshield. Dit is een cybersecurity game voor kinderen tussen de 8 en 12 jaar die al door vele gemeenten wordt ingezet. Op een speelse manier leren kinderen zich wapenen tegen digitale gevaren.

Zorg en Veiligheid
We zijn gestart met het implementeren van de persoonsgerichte aanpak. Vanuit deze samenwerking zorgen we voor een zorgvuldige en adequate hulpverlening bij huiselijk geweld en overlast gevende personen. In het eerste halfjaar van 2023 loopt het aantal meldingen van personen met onbegrepen gedrag (E-33 meldingen) iets terug t.o.v. voorgaande jaren in dezelfde maanden.
Over deze meldingen heeft de politie contact met het team zorg en veiligheid van de gemeente als er sprake van ordeverstorend verward gedrag. De gemeente heeft bemoeizorg georganiseerd voor inwoners die wel hulp nodig hebben, maar geen hulp zullen vragen.

Pilot jeugdboa's
In de begroting 2023-2026 is budget beschikbaar gesteld voor een pilot met jeugdboa's. In het vierde kwartaal 2023 wordt deze pilot met 1 jeugdboa gedraaid. De evaluatie zullen wij in het eerste kwartaal 2024 met u delen.

Beleidskaders
- Integrale Veiligheidsagenda 2023-2026
- Uitvoeringsplan ondermijnende criminaliteit 2022-2023 (2021)
- Toezicht en handhavingsbeleid 2018-2022

WAT WILLEN WE?

1. Veiligheid

We zetten ons in voor een veilige en leefbare samenleving. Samen met onze inwoners werken we aan een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt. Thuis, op straat, in het dorp of de stad én in het buitengebied.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen	2022-2026		
1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp	2022-2024		
1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen	2022e.v.		
1.2.1 Wij vergroten de zichtbaarheid van de boa's in buurten en wijken en werken aan het verhogen van het veiligheidsgevoel	2023-2023		

1.1 Bestrijden van ernstige overlast en criminaliteit

1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen — 2022-2026

We zetten in op preventief jongerenwerk buiten de organisatie (outreachend) in Zevenaar. Dit jongerenwerk houdt in dat de jongerenwerkers ondersteuning bieden binnen de leefwereld van de jongeren. In 2022 start een pilot jongerenwerk op straat. Dit wordt in 2023 geëvalueerd. Bij preventief beleid kijken we ook naar maatregelen om te voorkomen dat jongeren overlast veroorzaken. Voldoende speel- en sportvoorzieningen en locaties voor het organiseren van activiteiten voor jongeren kunnen preventief werken en overlast elders beperken of voorkomen.

Voor de aanpak van overlast veroorzakende en/of criminele jeugdgroepen werken we samen met betrokken partijen op basis van het in 2022 afgesproken convenant. Gezien de ontwikkeling van de problematiek met overlast veroorzaakt door jeugdigen in onze gemeente willen we, naast het outreachend jongerenwerk, de inzet van jeugdboa's onderzoeken. Een jeugdboa richt zich specifiek op jeugdigen en de daarbij horende overlast. De inzet van een jeugdboa gaat een stap verder dan het jongerenwerk en kan een repressief karakter aannemen. De jeugdboa kan handhavend optreden. In 2023 start een pilot met de inzet van jeugdboa's.

Belangrijk hierbij is dat we deze problematiek vanuit inhoud en bestuurlijk-ambtelijke inzet integraal benaderen vanuit beide prevalente belangen: zorg voor onze jongeren en zorg voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

Jongerenwerk en jeugdgroep
Het outreachend jongerenwerk is gestart. Dit heeft direct een goede invloed heeft op de jeugd in de kernen. Jongerenwerk komt makkelijk met de jeugd in contact. Samen organiseren ze activiteiten en het jongerenwerk begeleidt de jeugd waar nodig.
Er is gestart met overleggen binnen de (pre-)weegtafels, hier worden overlastgroepen en -locaties integraal (politie, jongerenwerk en OM) besproken . Het beeld rondom de jeugdoverlast is rustig.

Jeugdboa
In het najaar van 2023 start de pilot jeugdboa's. Voor drie maanden werken twee experts op het gebied van jeugdproblematiek voor Zevenaar. Vervolgens volgt een advies over de inzet van de jeugdboa in relatie tot de jeugdproblematiek in onze gemeente. Hierop bepalen we de vervolgstappen.

1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp — 2022-2024

Er kan sprake zijn van ordeverstorend verward gedrag bij bepaalde ziektebeelden, verslavingsproblematiek of andere onderliggende psychosociale problemen. De verbinding tussen zorg en veiligheid is van cruciaal belang voor het integraal bieden van ondersteuning voor kwetsbare inwoners met multiproblematiek en begeleiding naar passende hulp.

We beschrijven onze integrale aanpak op het gebied van preventie en dienstverlening in een lokaal plan kwetsbare inwoners. Dit doen we samen met maatschappelijke partners, ervaringsdeskundigen en (vertegenwoordigers van) inwoners. Lokaal richten we ons op voorzieningen als respijtzorg en tijdelijke opvang. We werken daarbij via de lijn: voorkomen en signaleren – dienstverlening – toezicht en handhaving.

Regionale voorzieningen gelden als vangnet. Veiligheid en handhaving is het sluitstuk van de keten. We werken samen met de politie indien er sprake is van verstoring van de openbare orde en veiligheid, maar ook wanneer er sprake is van zorgvragen die door politie geconstateerd worden. Vanuit deze samenwerking zorgen we voor een zorgvuldige en adequate hulpverlening bij huiselijk geweld en overlast gevende personen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Er ligt een concept lokaal plan waarin de dienstverlening aan kwetsbare inwoners wordt beschreven. Er is verbinding tussen zorg en veiligheid. Er zijn regionale vangnetvoorzieningen en de wettelijk verplichte meldpunten zijn georganiseerd bij de VGGM. De respijtzorg wordt via de regio ingekocht. We pakken huiselijk geweld aan. Op basis van de preventiescan dakloosheid en het handelingskader verwarde personen bekijken we waar de dienstverlening aangevuld moet worden.

1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen — 2022-e.v.

Samen met onze inwoners werken we aan een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt. Thuis en op straat, in het dorp en de stad én in het buitengebied. We werken hiervoor samen met partners vanuit het werkveld, zoals de politie en partners vanuit het RIEC-verband. Het RIEC is het Regionale Informatie- en Expertise Centrum dat zich richt op bestrijding van ondermijnende criminaliteit.

We zorgen voor een veilige en prettig leefbare gemeente. Hierbij hebben we een aantal speerpunten:

- De inzet van cameratoezicht zien we als laatste inzetmiddel, we willen dit dus zo min mogelijk inzetten. Tijdelijke inzet van camera's kan een overweging zijn.
- We continueren de inzet van het kernteam ondermijning. We zetten in op kleinschalige controles met interne collega's, waar nodig aangevuld met onze partners uit het RIEC-verband.
- We geven uitvoering aan Uitvoeringsplan Ondermijning 2022-2023.
- We geven opvolging aan de aanbevelingen uit Weerbaarheidsscan (2022) van het RIEC.

Regionaal, vanuit het RIEC, maar ook door de Provincie Gelderland wordt geïnvesteerd in de aanpak van ondermijning op verschillende vlakken. Willen we hiervan profiteren dan is nu het moment om hieraan deel te nemen. Zo zijn we gestart met Ariadne (aanpak vakantieparken). Er is een Districtelijk ondermijningsteam ingesteld dat kan ondersteunen bij integrale controles en is er een platform veilig ondernemen actief, dat zich specifiek richt op het buitengebied.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Kernteam Ondermijning
Het kernteam voert kleinschalig controles uit. Dit jaar zitten we (al) op 7 controles van het kernteam, daarnaast lopen er nog controles in het kader van het project Ariadne (samenwerking met provincie).

Beleidsregel drugshandel op straat
Er is uitvoering gegeven aan de Beleidsregels drugshandel op straat. Inmiddels zijn er 7 lasten opgelegd aan vermoedelijke drugsdealers.

Training Zevenaar Academie
In het kader van bewustwording is binnen de Zevenaar Academie gestart met de training 'Signalen herkennen van georganiseerde criminaliteit'. Hiermee proberen de bewustwording voor ondermijnende criminaliteit bij geïnteresseerde medewerkers te vergroten.

1.2 Met toezicht en handhaving inzetten op naleving van de regelgeving

1.2.1 Wij vergroten de zichtbaarheid van de boa's in buurten en wijken en werken aan het verhogen van het veiligheidsgevoel — 2023-2023

Boa's zijn beter zichtbaar in buurten en wijken en zijn voor inwoners goed bereikbaar. Door capaciteitsuitbreiding is er meer handhavingsinzet, aansturing en informatieanalyse. Dit resulteert in een veiligere leefomgeving door verbeterde samenwerking intern (Openbare Orde & Veiligheid en Sociaal Domein) en met de politie.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De capaciteitsuitbreiding voor de boa's is in 2023 ingevuld. Met deze uitbreiding is het mogelijk om meer zichtbaar te zijn in buurten en wijken en waarbij de boa's meer toezicht kunnen uitoefenen in de openbare ruimte. Met de capaciteitsuitbreiding is het daarnaast mogelijk gemaakt om meer controles uit te voeren naar aanleiding van binnengekomen meldingen en controles op verleende vergunningen. In het Handhavingsuitvoeringsprogramma van 2023 is hier ook rekening mee gehouden.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten				
Primitieve begroting 2023-2026	121	121	121	121
1e voortgangsrapportage 2023	5	5	5	5
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	15	2	2	2
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**141**	**127**	**127**	**127**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**0**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**141**	**127**	**127**	**127**
Lasten				
Primitieve begroting 2023-2026	4.398	4.256	4.257	4.256
1e voortgangsrapportage 2023	244	18	3	3
Kadernota 2024	0	423	423	423
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	22	9	-30	-70
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**4.664**	**4.706**	**4.653**	**4.613**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
2. Actualisatie bestaand beleid	-70	**10**	10	10
Kosten uitvaarten Wet op de lijkbezorging	15	10	10	10
Opvang zwerfdieren	10	0	0	0
Pilot inzet jeugdboa's	-95	0	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	-80	**-80**	-40	0
Handhaving Openbare orde en veiligheid Fashion Outlet Zevenaar	-80	-80	-40	0
Totaal gemuteerde lasten	**-150**	**-70**	**-30**	**10**

Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**4.514**	**4.636**	**4.623**	**4.623**
Resultaat voor bestemming	**-4.374**	**-4.509**	**-4.496**	**-4.495**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2023-2026	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves				
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2023-2026	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties				
Resultaat na bestemming	**-4.374**	**-4.509**	**-4.496**	**-4.495**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
2. Actualisatie bestaand beleid				
Kosten uitvaarten Wet op de lijkbezorging	**-15**	**-10**	**-10**	**-10**

De Wet op de lijkbezorging gaat ervan uit dat de nabestaanden zorgdragen voor de uitvaart. Zijn er geen nabestaanden of is er geen geld beschikbaar dan betaalt de gemeente de uitvaart. Dit is een wettelijke taak. Wij zien een toename van deze kosten. Om die reden ramen wij in 2023 € 15.000 bij en vanaf 2024 € 10.000 structureel.

Opvang zwerfdieren	**-10**	**0**	**0**	**0**

Het dierentehuis Arnhem e.o. heeft een tariefsverhoging doorgevoerd van 10%. Daarnaast zien wij een toename in het aantal dieren in onze gemeente die opgehaald moeten worden door de dierenambulance. In afwachting van nieuwe tariefafspraken ramen wij nu alleen voor 2023 € 10.000 extra.

Pilot inzet jeugdboa's	**95**	**0**	**0**	**0**

In de begroting 2023-2027 is € 140.000 beschikbaar voor een pilot met de inzet van jeugdboa's. In verband met de beperkte beschikbaarheid van externe deskundigheid wordt deze pilot beperkt tot het najaar van 2023. Het benodigd budget bedraagt naar verwachting € 45.000. Het resterende bedrag valt vrij. Een eenmalig voordeel in 2023 van € 95.000.

5. Vervolgtraject kadernota				
Handhaving Openbare orde en veiligheid Fashion Outlet Zevenaar	**80**	**80**	**40**	**0**

In het collegeprogramma is 1 fte toegekend voor handhaving van de openbare orde & veiligheid rondom de Fashion Outlet. Formatie is beschikbaar gesteld vanuit afdeling Bedrijfsvoering vanaf 2023. De FOZ zal in 2025 klaar zijn. Het bijbehorende formatie-budget laten we ingaan vanaf medio 2025. Dit leidt tot een voordeel in 2023 en 2024 van € 80.000 en € 40.000 in 2025.

Totaal mutaties	**150**	**70**	**30**	**-10**

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

ALGEMEEN

Omschrijving
Dit programma gaat over verkeer en vervoer (wegen, openbare verlichting e.d.), parkeren en openbaar vervoer.

Ontwikkelingen
Circulariteit en Duurzaamheid
In samenwerking met de gemeente Duiven en Westervoort hebben wij een raambestek asfaltonderhoud met succes aanbesteed. De aanbesteding gebeurde op basis van Beste Prijs Kwaliteit Verhouding (voorheen EMVI), waarbij duurzaamheidscriteria een gewicht is toegekend van 70% en de prijs slechts 30%. De duurzaamheidseisen hebben betrekking op herbruikbaar asfalt en gebruik van duurzaam materieel bij de uitvoering van werkzaamheden.

Project ViA15: doortrekken A15 en verbreden A12
Op 5 april 2023 heeft de Raad van State (RvS) een tussenuitspraak gedaan. Hiermee is nog geen duidelijkheid of het project door kan gaan. Ook is niet duidelijk of de RvS nog dit jaar een uitspraak zal doen over de overgebleven onderdelen. Vooralsnog gaan we uit van een positieve uitspraak maar we zijn ook aan het voorsorteren indien de uitspraak onverhoopt negatief is. In deze laatste situatie is het niet ondenkbaar dat extra middelen nodig zijn. De raad wordt uiteraard geïnformeerd en betrokken bij het proces.

Beleidskaders
- Structuurvisie Zevenaar 2012-2030 (2013)
- Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 (2017)
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Gemeentelijke verkeers- en vervoersplan 2020
- Beheerplan openbare verlichting (2022)
- Beheerplan straatmeubilair (2022)
- Beheerplan verkeersregelinstallaties (2022)
- Beheerplan wegen en civiele kunstwerken (2022)

WAT WILLEN WE?

2. Verkeer en vervoer

Wij willen dat de gemeente Zevenaar voor elke inwoner en bezoeker goed bereikbaar is. Of je nu wandelt of jezelf met de fiets, auto of het openbaar vervoer verplaatst. Dit moet voor iedereen comfortabel en veilig zijn. Hierbij hebben we oog voor verkeersgedrag, de inrichting van de infrastructuur en het verkeersveiligheidsgevoel van inwoners.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12.	2024-2028		
2.1.2 Wij verbeteren de aansluiting van de fietsstraat Babberichseweg met het centrum	2022-2024		

2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer	2022-2030		
2.1.4 Wij actualiseren het verkeers- en mobiliteitsbeleid	2024-2025		
2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven.	2022-2026		
2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen	2022-2030		
2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename van verkeer	2024-2025		
2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in	2024-2028		
2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost	2023-2030		
2.2.2 Wij behouden de buurtbus	2022-2030		
2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak	2022-2026		
2.2.4 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Verbonden Regio	2021-2026		
2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid.	2022-2023		

2.1 Optimaliseren van de bereikbaarheid via verkeersveilig infrastructuur

2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12. 2024-2028

Een doorgetrokken A15 en verbreding van de A12 met daarbij de aanleg van deze twee nieuwe aansluitingen heeft gevolgen voor het verkeer op ons onderliggend wegennet. Wij zetten ons in om hinder (o.a. sluipverkeer) tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zoveel mogelijk te beperken. Ondertussen werken wij aan een alternatief plan, indien onverhoopt het project A15/A12 niet doorgaat als gevolg van de uitspraak van de Raad van State.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
		
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het is wachten op de uitspraak van de Raad van State op het Tracébesluit. De uitspraak zal na september 2023 plaatsvinden, een datum is echter niet bekend. Ondertussen werken wij aan een alternatief plan, indien onverhoopt het project A15/A12 niet doorgaat als gevolg van de uitspraak van de Raad van State.

2.1.2 Wij verbeteren de aansluiting van de fietsstraat Babberichseweg met het centrum 2022-2024

De aansluiting van de fietsstraat Babberichseweg met de bestaande situatie op de Didamstraat is niet optimaal. Daarom is het dringend gewenst om de gehele parkeerplaats aan de Didamsestraat te reconstrueren. Dit valt echter buiten de reikwijdte van dit project.

Aangezien het nog enige tijd duurt voordat vanuit onderhoud de parkeerplaatsen (verharding) vervangen moeten worden, voegen wij dit gedeelte toe aan het project fietsstraat Babberichseweg. Als de herinrichting wordt gecombineerd met een goede fietsverbinding naar het centrum kan een deel van de kosten gedekt worden door de fietssubsidie. De rest dient via eigen middelen te worden gedekt.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**

Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

Er is een concept ontwerp gemaakt en besproken met de omgeving en centrummanager. Het concept wordt verder uitgewerkt en vervolgonderzoeken vinden plaats. De intentie is om begin 2024 te starten met de uitvoering van de werkzaamheden.

2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer 2022-2030

Bij onderhoud of het opnieuw inrichten van wegen houden we rekening met de bescherming van fietsers, voetgangers en mensen met een beperking. Wij streven naar een optimale toegankelijkheid en een optimaal gebruik van de openbare ruimte, wegen, en fietspaden. We stimuleren het fietsen door goede en veilige fietsroutes en zorgen voor voldoende ruimte om fietsen te kunnen parkeren. Binnen ons Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan, dat onderdeel uit gaat maken van een nieuw op te stellen mobiliteitsvisie, geven wij prioriteit aan de thema's fietsverkeer, voetgangers en openbaar vervoer.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

De focus bij herinrichtingsprojecten ligt op het verbeteren van de fiets- en voetgangersvoorzieningen. Daarnaast dragen projecten zoals herinrichting Babberichseweg, onderzoek naar de fietsverbinding Zevenaar – Doetinchem – Emmerich, realisatie infrastructuur 7Poort, afronding snelfietsroute F12 en het verbeteren van verkeersonveilige verkeerssituaties bij aan het verbeteren van de voorzieningen van de langzame verkeersdeelnemers.

2.1.4 Wij actualiseren het verkeers- en mobiliteitsbeleid 2024-2025

In de bredere mobiliteitsvisie die wij opstellen, actualiseren wij de (beleids)plannen op het gebied van verkeer en vervoer. Dit onderwerp staat op de raadsagenda. Aan de raad wordt parkeren en het parkeerbeleid voorgelegd voor beeldbepaling en meningsvorming (zie 2.3.1.). Uiteraard betrekken wij onze inwoners en belangengroepen ook bij het opstellen van de visie, onder andere om de locaties waar verkeersonveiligheid ervaren wordt in kaart te brengen.

Verkeersveiligheid krijgt naast mobiliteit en verkeerscirculatie volop aandacht in deze visie. Dat geldt ook voor verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid op de wegen die niet in eigen beheer/eigendom zijn. Hiervoor treden wij actief in overleg met andere wegbeheerders, zoals de Provincie Gelderland.
In het huidige Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan (GVVP) zijn in het uitvoeringsprogramma doelstellingen gekoppeld aan jaartallen waarin het doel bereikt dient te worden. In deze collegeperiode integreren wij de acties uit het GVVP in de nieuw op te stellen mobiliteitsvisie. Wij onderzoeken of de acties aansluiten op onze visie op een verbetering van de verkeersveiligheid.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Niet gestart	 Niet gestart

Vanwege beperkte capaciteit op het gebied van verkeer is hier nog niet mee gestart.

2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven. 2022-2026

Vooruitlopend op de brede mobiliteitsvisie inventariseren wij in hoeverre de meest kwetsbare verkeersdeelnemers zich veilig voelen in het verkeer. We brengen in kaart welke plekken niet verkeersveilig zijn in onze gemeente. We kijken dan niet alleen naar de cijfers zoals het aantal ongevallen, maar ook naar hoe (on)veilig inwoners zich voelen op de weg. Wij ondersteunen en maken daarbij gebruik van lokale initiatieven die werken aan verkeersveiligheid. We werken samen met instanties zoals Veilig Verkeer Nederland en ouderenbonden en maken gebruik van het nog op te richten participatieplatform. Verder houden wij een enquête specifiek gericht op het inventariseren van ervaren verkeersonveilige situaties. De input verwerken we in de plannen ter uitvoering van het GVVP.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet gestart	Niet gestart

Inventarisatie van verkeersonveilige situaties staat op de planning om in het derde kwartaal van 2023 opgepakt te worden.

2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen 2022-2030

Wij benutten elke gelegenheid om de gewenste aanpassingen aan het wegennet in en rondom Babberich en Zevenaar (Witte Kruis) onder de aandacht te brengen bij de provincie en Rijkswaterstaat. Wij zetten in op het stimuleren van verbeteringen en anticiperen hierop. Dit doen we zowel ambtelijk als bestuurlijk. De hiervoor reeds gedane inspanningen in de afgelopen jaren zetten wij voortvarend voort in deze collegeperiode. Daarbij zetten wij ons in om de gebiedsoplossing samen met de provincie gerealiseerd te krijgen. Het doortrekken van de Witte Kruis maakt onderdeel uit van de gebiedsoplossing Babberich. Zo nodig en mogelijk treffen wij kleinschalige maatregelen voor wegen waar de gemeente wegbeheerder van is.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Van de gebiedsontwikkeling Babberich is een businesscase opgesteld. Deze laat een negatief resultaat zien, maar door nader onderzoek en aanpassing van de uitgangspunten kan dit tekort grotendeels teruggebracht worden. Daarnaast kijken wij naar subsidies om het project mede te financieren. Momenteel is de Gebiedsoplossing opgenomen in het regioarrangement voor Arnhem-Nijmegen. Er moet nog een vertaalslag gemaakt worden met andere regioarrangementen in Gelderland. Zowel ambtelijk als bestuurlijk wordt dit proces nauwlettend gevolgd. Voor de uitvoering van de gebiedsoplossing zal Zevenaar ook financieel moeten bijdragen. Dit is bij de begroting 2023-2026 door middel van een apart voorstel aangevraagd.

2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename van verkeer 2024-2025

Bij het opstellen van een brede mobiliteitsvisie zoeken we een oplossing om de toename van verkeer op verschillende plekken in de gemeente in goede en veilige banen te leiden. Waar nodig en mogelijk verminderen we het drukke verkeer. Het project ViA15 brengt met de realisatie van twee nieuwe aansluitingen op de A12 en A15 wijzigingen aan ons wegennet met zich mee. Wij passen ons wegennetwerk hier verder op aan en maken bewuste keuzes over via welke wegen wij het verkeer willen afwikkelen (categoriseringsplan). Hierdoor kunnen wij wegen in- en rondom woonwijken afwaarderen/anders categoriseren. Dit sluit aan op de motie die onlangs in de Tweede Kamer is aangenomen om de maximum snelheid binnen de bebouwde kom terug te brengen van 50 naar 30 kilometer per uur. Dit vraagt een herinrichting van wegen binnen de bebouwde kom.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet gestart	Niet gestart

Het uitblijven van een uitspraak door de Raad van State omtrent project ViA15 leidt ertoe dat aanpassingen aan het gemeentelijk wegennetwerk nog niet uitgevoerd kunnen worden. Daarnaast wachten wij op het uitbrengen van de landelijke richtlijnen omtrent het afwaarderen van 50 km/h wegen naar 30 km/h.

2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in 2024-2028

Het opnieuw inrichten van de Edisonstraat is nodig om een goede aansluiting van de diverse bedrijventerreinen (vooral Mercurion) op de nieuwe aansluiting op de A12 bij Zevenaar Oost te realiseren. De Edisonstraat wordt hiervoor aangepast.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet gestart	Volgens plan

Er wordt een verkeersstructuur opgesteld voor Hengelder en Tatelaar. De Edisonstraat maakt hier deel van uit. Deze structuur wordt besproken met de ondernemers in het najaar.

2.2 Verbeteren van de bereikbaar van de kernen via openbaar vervoer

2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost 2023-2030

Er zijn en worden veel woningen gebouwd op Groot Holthuizen. Eveneens staat de realisatie van de Fashion Outlet op de planning en worden steeds meer bedrijven op 7Poort gerealiseerd. Goede bereikbaarheid, ook met het openbaar vervoer vinden we van groot belang. We blijven ons inzetten voor een station Zevenaar Oost. De Groene Metropoolregio (GMR) heeft onlangs een verkenning opgestart om de potentie van een mobiliteitshub Zevenaar Oost te onderzoeken. Een hub is een vervoersknooppunt waar je kunt overstappen van het ene naar het andere vervoersmiddel. Na de zomer van 2022 wordt het rapport door de GMR opgeleverd aan de gemeente Zevenaar. Het doel zoals opgenomen in het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2020 – 2030 blijft vooralsnog dat Zevenaar Oost in 2030 fungeert als mobiliteitshub.

Status 1e VGR	**Status 2e VGR**

Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het rapport naar de hub Zevenaar Oost is door de GMR opgeleverd. In afwachting van de uitspraak Project ViA15 kan er nog geen concrete vervolgstap gezet worden.

2.2.2 Wij behouden de buurtbus 2022-2030

De buurtbus vervult een belangrijke rol om de kleine kernen van onze gemeente bereikbaar te houden. Om de buurtbus te behouden gaan wij de vrijwilligers meer ondersteunen. Als eerste actie overleggen wij met de organisatie en de vrijwilligers om de knelpunten die zij ervaren in kaart te brengen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De gesprekken met de buurtbus vinden plaats om knelpunten in kaart te brengen.

2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak 2022-2026

We zijn tegen de aanleg van een Noordtak van de Betuweroute. Aanleg van de Noordtak leidt ertoe dat Zevenaar steeds meer ingeklemd wordt door grootschalige infrastructuur. Dit heeft een negatieve invloed op het woon- en leefplezier van onze inwoners in met name Zevenaar Oost en Babberich. Daarnaast is de impact op de natuur en het landschap groot. Dit standpunt blijven wij duidelijk maken in ambtelijke en bestuurlijke gremia. We trekken hierin samen op met de regio Achterhoek en de Liemerse gemeenten. Wij dragen ons standpunt regionaal uit. Daarom wordt er allereerst actief gestuurd op het onderzoeken van het nut en de noodzaak van de voorgestelde varianten voor het goederenvervoer.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Wij conformeren ons nog steeds aan het standpunt van de regio Achterhoek. De aanbestedingsprocedure t.b.v. het onderzoek naar de nut en noodzaak is opgestart.

2.2.4 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Verbonden Regio 2021-2026

Regionale samenwerking is belangrijk om doelstellingen te behalen die wij niet op lokale schaal kunnen bereiken. Een integrale gebiedsaanpak voor mobiliteit is nodig om onze ambities op het gebied van verstedelijking, duurzaamheid en leefbaarheid kans van slagen te geven. Binnen de opgave Verbonden Regio zetten we in op het verder verminderen, veranderen en verduurzamen van de mobiliteit. Regionale projecten voeren we uit binnen de speerpunten gebiedsgerichte corridors, fiets, hubs en knooppunten (o.a. Zevenaar-Oost), gedrag en duurzame mobiliteit en verkeersveiligheid.

Status 1e VGR	**Status 2e VGR**

Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Wij nemen nog steeds deel aan de GMR.

2.3 Met een doelmatig parkeerbeleid de leefbaarheid en veiligheid in de kernen bevorderen

2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid. 2022-2023

Met de gemeenteraad en samen met onze inwoners, instellingen en ondernemers onderzoeken we wat er goed is en wat kan worden verbeterd aan het parkeren in de gemeente Zevenaar. Op de raadsagenda staat dit onderwerp opgenomen als onderdeel van het thema Mobiliteitsvisie (zie 2.1.4).

Met actieve betrokkenheid van genoemde groepen maken we een plan waarin in ieder geval de volgende onderdelen zijn opgenomen:

- Het opstellen van een parkeerbeleid voor de gehele gemeente (o.a. parkeernormen).
- Een evaluatie en zo nodig het bijstellen van het betaald parkeren en vergunningen-parkeren in het reguleringsgebied in Zevenaar.
- Het zo nodig actualiseren van de Parkeerverordening Zevenaar 2017.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Bijsturing raad	Niet volgens plan

Evaluatie van het parkeerbeleid is gestart en loopt. Het besluitvormingsproces is anders ingestoken (o.a. met een informatieve raadsbijeenkomst en een oordelende commissie). Hierdoor is meer tijd nodig. Daarnaast is er, door capaciteitstekorten, noodzakelijkerwijs voor gekozen om de adviesopdracht bij het externe bureau uit te breiden. De besluitvorming rondom dit proces is opnieuw vertraagd, deze verwachten wij in het 4e kwartaal 2023.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten				
Primitieve begroting 2023-2026	265	265	265	265
1e voortgangsrapportage 2023	492	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	67	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**824**	**265**	**265**	**265**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
5. Vervolgtraject kadernota	3	**3**	3	3

Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelinstallaties	3	3	3	3
Totaal gemuteerde baten	**3**	**3**	**3**	**3**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**828**	**268**	**268**	**268**
Lasten				
Primitieve begroting 2023-2026	6.378	6.610	6.884	6.963
1e voortgangsrapportage 2023	1.053	69	-280	-492
Kadernota 2024	0	52	81	101
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	49	-1	20	26
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**7.479**	**6.730**	**6.706**	**6.599**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
2. Actualisatie bestaand beleid	-15	**51**	3	3
Bouwkostenindexering herinrichting markt en Muldershof	0	1	3	3
Onderzoek naar HUB 7Poort	-50	50	0	0
Parkeren	35	0	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	-49	**-57**	-19	-33
Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelinstallaties	-2	-9	-5	-4
Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 2	-33	-25	-23	-11
Actualisatie investeringen wegen en civiele kunstwerken	-14	-22	9	-17
Totaal gemuteerde lasten	**-64**	**-6**	**-16**	**-30**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**7.415**	**6.725**	**6.689**	**6.569**
Resultaat voor bestemming	**-6.587**	**-6.456**	**-6.421**	**-6.301**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2023-2026	52	52	75	40
1e voortgangsrapportage 2023	707	146	43	-7
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	-7	3	20	5
Totaal onttrekkingen reserves	753	**202**	139	39
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2023-2026	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2023	500	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0

2e voortgangsrapportage 2023	1	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	501	0	0	0
Saldo reserve mutaties	**252**	**202**	**139**	**39**
Resultaat na bestemming	**-6.335**	**-6.254**	**-6.282**	**-6.262**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
2. Actualisatie bestaand beleid				
Bouwkostenindexering herinrichting markt en Muldershof	**0**	**-1**	**-3**	**-3**

In het corona herstelplan zijn twee investeringswerken opgenomen, namelijk herinrichting Markt Zevenaar en herinrichting Muldershof. Voor beide werken is in het herstelplan een bouwkostenindexering opgenomen. Met deze begrotingswijziging wordt dit administratief verwerkt. Het gaat in totaal om een investeringsbedrag van € 100.000, € 25.000 voor de Markt en € 75.000 voor Muldershof. De daarmee gepaard gaande afschrijvingslasten (afgerond € 3.000) worden verrekend met de daarvoor bestemde reserves.

Onderzoek naar HUB 7Poort	**50**	**-50**	**0**	**0**

In de kadernota 2022 is € 50.000 beschikbaar gesteld om de mogelijkheden voor een HUB op de locatie 7Poort nader te verkennen. De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen heeft een verkennend onderzoek opgesteld van de potentie van HUB Zevenaar Oost. Op basis van de uitkomsten van dit rapport bepalen wij welke aanvullende acties nodig zijn. Op dit moment is er echter nog steeds geen duidelijkheid over het project ViA15 waardoor aanvullende acties nog niet mogelijk zijn. Daarom stellen wij voor om het budget door te schuiven naar 2024.

Parkeren	**-35**	**0**	**0**	**0**

Op basis van de huidige cijfers wordt er op het product parkeren een tekort verwacht van € 145.000.
Naar verwachting zullen de inkomsten van de parkeergelden over 2023 € 170.000 lager zijn dan de begroting. Een aantal factoren/werkzaamheden die zich hebben afgespeeld binnen het betaald parkeergebied, hebben de inkomsten beïnvloed. De markt is ± 4 maanden verplaatst van het Raadhuisplein naar de parkeerplaats van de Oude Doesburgseweg. I.v.m. werkzaamheden aan de Babberichseweg en Vondellaan is de parkeerplaats op de Didamsestraat deels afgesloten en/of moeilijk bereikbaar. Daarbij nemen de opbrengsten van de parkeergelden de laatste jaren af t.o.v. de begroting.
De inkomsten op de fiscale naheffingen leveren een voordeel op van € 60.000 t.o.v. de begroting.
De aanschaf en implementatie van de nieuwe applicatie voor parkeervergunningen en fase 1 van de digitalisering voor de parkeervergunningen voor bewoners in zone A is afgerond. Dit project heeft tot € 35.000 meer -en onvoorziene kosten geleid. Oorzaken zijn o.a. extra externe inhuur, audits die uitgevoerd moesten worden en het aanschaffen van licenties.

5. Vervolgtraject kadernota

Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelinstallaties	**6**	**12**	**8**	**8**

We hebben de openbare verlichting en verkeersregelinstallaties gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten dat we een deel van de werkzaamheden omtrent 'vervangen armaturen 2023', 'vervangen verkeersregelinstallaties 2023' en 'verlichting duurzaam en circulair 2023' later zullen verrichten. Gezien de huidige inschattingen op basis van ouderdom en technische staat hebben we ervoor gekozen om een deel van het investeringsbudget 'vervangen armaturen 2023' toe te voegen aan gelijknamige investeringsbudgetten voor 2025. De andere twee investeringsbudgetten hebben we één jaar doorgeschoven. Daarnaast hebben we de pachtopbrengsten voor lichtreclame geactualiseerd. Bovenstaande leidt tot een positief resultaat van € 6.000 in 2023, € 12.000 in 2024 en € 8.000 in 2025 en 2026.

Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 2	**33**	**25**	**23**	**11**

De afronding van het project "Advies/planvorming spoorverdubbeling Zevenaar-Didam" wordt voorzien in 2024.
De afronding van project "onderzoek PlanMER Witte Kruis" wordt voorzien in 2024. Naast nog wat kleine aanpassingen resulteert de actualisatie in 2023 tot een voordeel van € 33.000 tot uiteindelijk een voordeel in 2026 van € 11.000.

Actualisatie investeringen wegen en civiele kunstwerken	**14**	**22**	**-9**	**17**

We hebben de wegen en civiele kunstwerken gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat we de werkzaamheden omtrent 'revitalisatie wegen Spijk' en 'vervangen Brug Eltenseweg' in respectievelijk 2024 en 2026 afronden. De werkzaamheden in Spijk hebben bijvoorbeeld vertraging opgelopen doordat het vervangen en versterken van kabels en leidingen door Vitens en Alliander langer heeft geduurd dan verwacht. Daarnaast hebben we een aantal kleinere investeringen doorgeschoven, zoals de herinrichting Nieuwstraat Pannerden naar 2024.
Deze programma overstijgende wijziging (programma 2 en 3) leidt tot een eenmalig resultaat van € 27.000 in 2023, € 23.000 in 2024, - € 6.000 in 2025 en € 17.000 in 2026.

Verder hebben we de investeringen 'fietspad Geitenwaard' en 'herinrichting Muldershof' een jaar vervroegd. Beide verwachten we in 2024 af te ronden, waardoor de afschrijvingslasten in 2025 met € 15.000 toenemen. Deze investeringen worden gedekt door diverse reserves. De onttrekking hebben we hierop aangepast. Dit heeft geen effect op het rekeningresultaat.

Totaal mutaties	**68**	**9**	**20**	**33**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1. Autonome ontwikkelingen				
Aanpassing afschrijvingsreserve met boekwaarde actief	**0**	**0**	**0**	**0**

Bij de 2e VGR wordt gecontroleerd en evt. gecorrigeerd of de stand van de afschrijvingsreserve overeenkomt met de boekwaarde van de betreffende activa.

2. Actualisatie bestaand beleid				
Bouwkostenindexering herinrichting markt en Muldershof	**0**	**1**	**3**	**3**

In het corona herstelplan zijn twee investeringswerken opgenomen, namelijk herinrichting Markt Zevenaar en herinrichting Muldershof. Voor beide werken is in het herstelplan een bouwkostenindexering opgenomen. Met deze begrotingswijziging wordt dit administratief verwerkt. Het gaat in totaal om een investeringsbedrag van € 100.000, € 25.000 voor de Markt en € 75.000 voor Muldershof. De daarmee gepaard gaande afschrijvingslasten (afgerond € 3.000) worden verrekend met de daarvoor bestemde reserves.

5. Vervolgtraject kadernota				
Aanpassing afschrijvingsreserves i.v.m. fasering investeringen	**0**	**3**	**2**	**2**

Door de fasering van investeringen en de wijziging van de afschrijvingslasten worden de ramingen van de onttrekkingen uit enkele reserves voor afschrijvingslasten aangepast

Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 2	**-8**	**0**	**0**	**0**

De afronding van het project "Advies/planvorming spoorverdubbeling Zevenaar-Didam" wordt voorzien in 2024.
De afronding van project "onderzoek PlanMER Witte Kruis" wordt voorzien in 2024. Naast nog wat kleine aanpassingen resulteert de actualisatie in 2023 tot een voordeel van € 33.000 tot uiteindelijk een voordeel in 2026 van € 11.000.

Actualisatie investeringen wegen en civiele kunstwerken	**0**	**0**	**15**	**0**

We hebben de wegen en civiele kunstwerken gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat we de werkzaamheden omtrent 'revitalisatie wegen Spijk' en 'vervangen Brug Eltenseweg' in respectievelijk 2024 en 2026 afronden. De werkzaamheden in Spijk hebben bijvoorbeeld vertraging opgelopen doordat het vervangen en versterken van kabels en leidingen door Vitens en Alliander langer heeft geduurd dan verwacht. Daarnaast hebben we een aantal kleinere investeringen doorgeschoven, zoals de herinrichting Nieuwstraat Pannerden naar 2024.
Deze programma overstijgende wijziging (programma 2 en 3) leidt tot een eenmalig resultaat van € 27.000 in 2023, € 23.000 in 2024, - € 6.000 in 2025 en € 17.000 in 2026.

Verder hebben we de investeringen 'fietspad Geitenwaard' en 'herinrichting Muldershof' een jaar vervroegd. Beide verwachten we in 2024 af te ronden, waardoor de afschrijvingslasten in 2025 met € 15.000 toenemen. Deze investeringen worden gedekt door diverse reserves. De onttrekking hebben we hierop aangepast. Dit heeft geen effect op het rekeningresultaat.

Totaal reservemutaties	**-8**	**3**	**20**	**5**

3. ECONOMIE

ALGEMEEN

Omschrijving
Dit programma gaat over economische ontwikkeling, werklocaties, regelingen voor ondernemers en promotie van de gemeente.

Ontwikkelingen
Economische ontwikkelingen
De gevolgen van de corona pandemie lijken in onze gemeente nog mee te vallen. Het aantal faillissementen is relatief laag, het aantal stoppers ligt onder het Gelderse gemiddelde. Aan de andere kant stijgt de werkgelegenheid minder dan in omliggende regio's en het aantal starters is ook lager dan het Gelders gemiddelde. Dit kan verklaard worden door de focus op de woningbouw en het gebrek aan uit te geven bedrijfskavels. Voor de uitbreiding van bedrijventerrein 7Poort is in de regio overeenstemming bereikt. Van de regeling Energietoeslag voor ondernemers is door zo'n 60 bedrijven gebruik gemaakt. Deze regeling is inmiddels gesloten.

Beleidskaders
- Herstelplan sociaaleconomische injectie Zevenaar (2020)
- Centrumvisie Zevenaar 2015 - 2025 (2015)
- Liemers Economische Visie LEV (2019)
- Economische Agenda Zevenaar (2021)
- Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2021 - 2024
- Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 (2017)
- Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030 (2012)
- Noodherstelfonds ondernemers (2022)
- Energietoeslag ondernemers (2022)

WAT WILLEN WE?

3. Economie

Economische ontwikkeling is een essentieel onderdeel van de brede welvaart. We willen 'Onderneem het in Zevenaar!' op de kaart zetten. Dit doen we om economisch groeien, vernieuwen en ondernemen in Zevenaar aantrekkelijker te maken. Daarvoor bieden we ruimte voor ondernemerschap op toekomstbestendige bedrijventerreinen, in een bruisend stadscentrum en in levendige dorpscentra. Ons buitengebied is aantrekkelijk en combineert agrarische en vrijetijdseconomie op duurzame wijze. We zorgen voor het juiste aanbod van kavels op nieuwe bedrijventerreinen en verbetering van de kwaliteit van bestaande. Dat laatste kan als ondernemers zich per bedrijventerrein weten te organiseren rond het thema van 'toekomstbestendige bedrijventerreinen'.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar	2022-2026		
3.1.2 Wij zetten in op het herinrichten en aantrekkelijker maken van de pleinen in het centrum van Zevenaar	2022-2024		
3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)	2017-2024		

3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder	2021-2024		
3.2.3 Wij maken plannen voor de ontwikkeling van 7Poort II	2022-2035		
3.3.1 Wij stimuleren partners om in te zetten op meer balans op de krappe arbeidsmarkt	2023-2025		
3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade	2023-2026		
3.3.3 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Productieve Regio	2021-2026		
3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit	2022-2026		
3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit	2023-2026		
3.3.6 Wij zetten in op een toekomstbestendig ondernemersklimaat voor agrariërs	2022-2023		

3.1 Realiseren van een aantrekkelijke binnenstad van Zevenaar voor inwoners en bezoekers

3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar 2022-2026

Wij zetten in op het behoud van de leefbaarheid en de economische vitaliteit (als bovenlokaal winkelgebied) van het centrum van Zevenaar. Wij starten samen met centrumondernemers en vastgoedeigenaren met het toekomstbestendig maken van het centrum. Ieder vanuit zijn eigen rol. We zetten in op een eenduidige profilering en het compact maken van het kernwinkelgebied tot een centrumgebied.

We voeren het Actieplan Centrum uit, met als doel het centrum te ontwikkelen tot een compleet, compact en comfortabel winkel-, woon-, werk- en uitgaansgebied. We faciliteren de aanstelling van een centrummanager en professionalisering van de samenwerking tussen ondernemers, vastgoed en gemeente. Daarnaast stellen we met de betrokken partners een marketingstrategie en activiteitenplan op en voeren deze uit. Ook starten we met het opstellen van een plan om het centrum compact te maken: een transformatieplan.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

Samen met vastgoedeigenaren bekijken we waar we in het kernwinkelgebied kansen zien om naar een compacter centrum te komen door te transformeren van een commerciële functie naar bijvoorbeeld wonen. Dit biedt input voor de gemeentelijke Omgevingsvisie en de evaluatie van de Centrumvisie 2015-2025, die we in 2024 willen vernieuwen. Een visie op horeca en detaihandelsstructuur nemen we hierin mee. Samen met de centrumondernemers en de centrummanager bekijken we hoe we centrummanagement moeten organiseren om het centrum vitaal en leefbaar te houden.

3.1.2 Wij zetten in op het herinrichten en aantrekkelijker maken van de pleinen in het centrum van Zevenaar 2022-2024

We voeren de volgende projecten uit:

- Herinrichting van het Raadhuisplein in Zevenaar

In het najaar van 2022 starten we met de uitvoering van de herinrichting van het Raadhuisplein. Oplevering is voorzien in 2023. Dit plein behoudt de functie van evenemententerrein en krijgt een sfeervolle en functionele inrichting. Het ontwerp is in samenspraak met omwonenden en ondernemers gemaakt.

- Herinrichting van de Markt in Zevenaar

Een opwaardering van de openbare ruimte in het centrum biedt veiligheid, comfort en beleving voor de consument. Dit leidt tot meer bezoekers en uitgaven en dus omzet voor de ondernemers. Deze maatregel moet specifiek meer ruimte voor horecaondernemers bieden. De start van de herinrichting is gepland voor uiterlijk 2024.

- Herinrichting van het Muldershof

In 2022 starten we met het maken van een ontwerp voor het Muldershof, samen met omwonenden en ondernemers. We hebben specifiek aandacht voor de verblijfsfunctie van het plein en het toepassen van duurzaamheidsmaatregelen in het kader van hittestress en klimaatadaptatie.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Volgens plan

De plannen rondom Muldershof kunnen weer opgestart worden. De transitie naar een compacter centrum is nog steeds gaande. Het traject met het Kadaster en de overleggen met de vastgoedeigenaren zijn constructief geweest. Gebleken is dat het Muldershof geen geschikte locatie is voor een woonbestemming. Er is geen reden meer om in het ontwerp Muldershof hier rekening mee te houden. Wij informeren de raad hierover nog separaat.
Het Raadhuisplein is opgeleverd in mei 2023 met uitzondering van de waterpartij. De aannemer gaat dit in het najaar herstellen. De start van de aanpak van de Markt staat nu gepland op oktober 2023.

3.2 Ruimte bieden voor groei- en ontwikkelkansen voor bedrijven

3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) 2017-2024

We blijven inzetten op het realiseren van de Fashion Outlet Zevenaar. Deze ontwikkeling levert circa 500 directe arbeidsplaatsen op. We werken aan een positief effect voor de binnenstad. Daarnaast benutten we de FOZ om de regio te promoten. Dit heeft een economische spin-off. Samen met de Regionale Opleidingscentra (ROC's) leidt de FOZ haar personeel op.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

In april 2023 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over de aansluiting Zevenaar - Oost als onderdeel van het project Doortrekking A15 / Verbreding A12 (ViA15). Ofschoon verwacht werd dat deze uitspraak definitieve duidelijkheid gaf over de aansluiting Zevenaar - Oost bleek het 'slechts' een tussenuitspraak te zijn. De huidige verwachting is nu dat de Raad van State dit jaar tot een definitieve uitspraak gaat komen. Vanwege het ontbreken van de definitieve duidelijkheid over de aansluiting Zevenaar - Oost is de levering van de gronden ten behoeve van de Fashion Outlet Zevenaar opgeschort. Het voorziene moment van gronduitgifte is niet in strijd met de afspraken hierover in de koop- en realisatieovereenkomst van de Fashion Outlet Zevenaar.

Voorstel raad
De gemeenteraad informeren over de verdere vertraging in de realisatie van de aansluiting Zevenaar - Oost en daarmee de ontwikkeling van de Fashion Outlet Zevenaar.

3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder 2021-2024

Om de economische structuur en de positie van Zevenaar te versterken investeren we in toekomstbestendige werklocaties, waar duurzaamheid en mobiliteit onderdeel van uitmaken. Om Hengelder en Tatelaar toekomstbestendig te maken, is onderzocht wat de actuele knelpunten zijn. Alternatieve invullingen worden hierbij ook afgewogen. Denk aan de mogelijkheid van transformatie naar een woongebied.
Samen met ondernemersvereniging Lindus voeren we gesprekken met ondernemers. De inzet is gericht op het vergroten van de organisatiegraad en het opstellen en uitvoeren van maatregelen. Voor de uitvoering van de maatregelen dienen we een subsidieaanvraag bij de provincie in.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Samen met een groep ondernemers is gekeken naar belangrijke thema's voor Hengelder en Tatelaar. Eén hiervan is het opstellen van een vorm van organisatie om zo thema's voor een toekomstbestendig Hengelder en Tatelaar samen op te pakken. Een ander thema is het opstellen van een groenplan en de verkeersstructuur voor Hengelder en Tatelaar. In het najaar wordt een bijeenkomst georganiseerd voor alle ondernemers en vastgoedeigenaren. Er is een aanvullend budget aangevraagd. Dit budget zetten wij in voor o.a. participatie met ondernemers en opstellen groenplan en gebruiken we als co-financiering voor de ontvangen provinciale subsidie.

3.2.3 Wij maken plannen voor de ontwikkeling van 7Poort II 2022-2035

We realiseren uitgeefbare bedrijfskavels ten behoeve van de werkgelegenheid. Hiermee faciliteren we ook de behoefte vanuit lokale ondernemers en voorzien wij in uitbreidingsruimte voor bedrijven. We zetten in op een toekomstbestendig en duurzaam bedrijventerrein. We starten met de planuitwerking van Business Park 7PoortII. Om ook het bedrijfsleven de kans te geven groener te worden, zetten we in op een waterstoftankstation in de gemeente. Bij voorkeur op Business Park 7PoortII. Dit nemen we mee in de planuitwerking. We richten een projectorganisatie in, maken ontwerpen, stemmen af en voeren de benodigde onderzoeken uit. Na de planuitwerking wordt een grondexploitatie vastgesteld. Naar verwachting komt de grondexploitatie een jaar na de start van de planuitwerking voor besluitvorming ter tafel.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het (ruimtelijk) ontwerp voor BusinessPark 7Poort II wordt opgesteld. Ook het bestemmingsplan wordt opgesteld en de daarvoor noodzakelijke onderzoeken zijn in uitvoering. Met een aantal grondeigenaren, die hun gronden hebben aangeboden, worden gesprekken gevoerd voor de verwerving van deze voor de ontwikkeling van BusinessPark 7Poort II noodzakelijke gronden.

3.3 Bevorderen van een beter ondernemingsklimaat

3.3.1 Wij stimuleren partners om in te zetten op meer balans op de krappe arbeidsmarkt 2023-2025

De arbeidsmarkt is uit balans. Er zijn voldoende vacatures, met name in de horeca, zorg, techniek en ICT. Geschikte en beschikbare werknemers zijn lastig te vinden. Vanuit onze rol als gemeente gaan wij in gesprek met partners zoals de Liemerse Ambassade, Groene Metropoolregio, ondernemersverenigingen, onderwijs- en andere kennisinstellingen, Regionale Sociale Dienst de Liemers (RSD) en het werkgeversservicepunt (WSP).

We stimuleren om personeel op te leiden, om te scholen en/of om geschikte opleidingen en werkervaringsplaatsen (stages) aan te bieden en inzet van arbeidsmigranten te faciliteren. We leggen hierbij de nadruk op techniek- en talentonderwijs en hebben oog voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en inclusief werkgeverschap.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Via de Groene Metropoolregio, The Economic Board en provincie Gelderland zetten in op regionale samenwerking door een breed gedragen Human Capital Agenda, wat ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden moet helpen met dit vraagstuk. Het Human Capital Akkoord is inmiddels door de drie organisaties vastgesteld. Wij nemen actief deel aan de werktafel onbenut arbeidspotentieel. Bij de overleggen met ondernemers en ondernemersverenigingen bespreken we het thema arbeidsmarkt regelmatig.

3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade 2023-2026

In 2020 is de Liemerse Ambassade opgericht. De Liemerse Ambassade is het knooppunt in het regionaal economisch netwerk. Deze netwerkorganisatie helpt projectideeën te realiseren van Liemerse inwoners en bedrijven. Dat doen ze door krachten van ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen, overheid en inwoners te verbinden, talenten te ontwikkelen, middelen te verwerven en de resultaten aan het hele land te laten zien. De meerwaarde van deelname is meer samenhang realiseren tussen verschillende gebieden en vergroten van de structurele samenwerking om de economische kracht in de Liemers te versterken. Met name op de arbeidsmarktproblematiek en uitvoering van de Liemers Economische Visie speelt de Liemerse Ambassade een rol.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Naast de uitvoering van de Liemers Economische Visie, werkt de Liemerse Ambassade aan profilering van de Liemers en de transitie van het buitengebied. De LA heeft in juli een aanvraag gedaan voor een LEADER-programma. LEADER richt zich op de versterking van het platteland op het gebied van leefbaarheid, duurzaamheid en economie. LEADER stimuleert en ondersteunt inwoners bij het uitwerken van een projectidee tot een plan. Besluitvorming hierover vindt in oktober plaats. In 2023 is ook de gemeente Montferland betalende partner geworden van de Liemerse Ambassade. Dit jaar wordt benut om te bepalen wat de strategie van de Liemerse Ambassade vanaf 2024 wordt: waar zetten we op in, hoe gaan we dit organiseren en financieren. Aangezien de Liemers Ambassade weliswaar in 2020 is opgericht, maar feitelijk aan het eind van dat jaar is gestart met uitvoering van projecten, volstaat het 2022 ook nog voor 2023.

3.3.3 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Productieve Regio 2021-2026

Regionale samenwerking is belangrijk om doelstellingen te behalen die wij niet op lokale schaal kunnen bereiken. Binnen het programma Productieve Regio stimuleren we het ondernemerschap in het MKB en versterken we de arbeidsmarkt door uitvoering van de Human Capital Agenda. Ook richten we ons op doorontwikkeling van de clusters Health & Hightech en Energy en zorgen we voor toekomstbestendige werklocaties. We zorgen er tenslotte voor dat de logistiek in onze regio kan verduurzamen, aangezien dit een belangrijke randvoorwaarde is voor een gezond economisch klimaat.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In het vastgestelde koersdocument 'Economie van de Toekomst' zet de GMR haar economisch profiel neer: hoe willen we dat onze economie er in 2040 uitziet? Deze koers is input voor de Verstedelijkingsstrategie en het Regioarrangement. Op basis van deze koers en het huidige Regionaal Programma Werklocaties deden we een aanvraag voor de toekenning van ontwikkelruimte op bedrijventerrein 7Poort. Hierover heeft de regio een positief besluit genomen in juli. Binnen de Productieve regio bieden we ook trainingen aan voor MKB-ers om toekomstbestendig te ondernemen, met name op het gebied van bedrijfsvoering en digitalisering. Binnen het speerpunt duurzame logistiek wordt de rol van de GMR steeds duidelijker, mede door aanstelling van een speerpuntcoördinator. Hij gaat aan de slag met de samenwerking binnen de provincie en met Logistics Valley.

3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit 2022-2026

We blijven werken aan de uitvoering van de Economische Agenda Zevenaar. We zetten in op meer werkgelegenheid, meer ruimte voor ondernemerschap en meer samenwerken als partners in business. Vermindering van regeldruk en verbetering van de dienstverlening aan ondernemers door de gemeentelijke organisatie zijn hiervoor belangrijke resultaten. We verbeteren onze dienstverlening onder meer door het inrichten van een speciaal ondernemersloket. Door uitvoering van een tweejaarlijkse ondernemerspeiling meten we het effect van de verbetering. In het kader van ruimte voor ondernemerschap gaan we aan de slag met het toekomstbestendig maken van bedrijventerrein in Lobith en/of Giesbeek, afhankelijk van de organisatiegraad op het terrein. Om de uitvoering van de Economische Agenda te bewaken, stellen we een Economische Monitor op.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Om de economische agenda te monitoren, ontwikkelen we de Economische Monitor. Deze presenteren we op de Dag van de Ondernemer in november. Projecten die we momenteel uitvoeren zijn het verbeteren van de dienstverlening vanuit de gemeente aan ondernemers, het toekomstbestendig maken van Tatelaar/Hengelder en het uitvoeren van het Actieplan voor het Centrum.

3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit 2023-2026

In 2020 zijn we gestart met de uitvoering van de Liemers Economische Visie, samen met de gemeenten Doesburg, Duiven, Montferland en Westervoort. Speerpunten zijn maakindustrie, logistiek, vrijetijdseconomie en detailhandel. In 2022 ronden we de eerste fase af en stellen we een nieuw uitvoeringsprogramma 2023-2026 op. Deze voeren we samen met de Liemerse gemeenten, ondernemers en onderwijsinstellingen binnen de Liemerse Ambassade uit.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In 2023 voeren we een evaluatie uit (op inhoud en organisatie) van de LEV. Dit is de basis voor de nieuwe SMART doelstellingen, het uitvoeringsprogramma en de bijbehorende begroting voor de jaren 2024-2026. Het huidige uitvoeringsprogramma loopt tot het eind van het jaar. De behaalde resultaten blijken uit de evaluatie. Binnen het speerpunt vrijetijdseconomie focussen we ons op de doorontwikkeling van "Kijk verder in de Liemers" op de website en social media kanalen. De versterking van de logistieke hotspot A12 wordt uitgevoerd door LogisticsValley, met de projecten als de Logistieke roadshow, gebruik waterstofvrachtauto en de organisatie van themabijeenkomsten voor logistieke dienstverleners. De verkenning naar het Fieldlab Smart Industry is inmiddels afgerond. Een aantal ondernemers onderzoekt een feitelijke realisatie van een Fieldlab.

3.3.6 Wij zetten in op een toekomstbestendig ondernemersklimaat voor agrariërs 2022-2023

We werken mee aan het opstellen van een landbouwvisie, waarvan de coördinatie bij de Liemerse Ambassade ligt. Uit deze visie blijkt wat agrariërs nodig hebben in de Liemers om toekomstbestendig te kunnen boeren. Multifunctioneel ruimtegebruik, ruimte voor nevenfuncties, lokale producten (korte ketens), belangenafweging en regelgeving bij duurzame energiebronnen en duurzame bedrijfsvoering kan in deze visie een plek krijgen. Vervolgens worden deze vertaald in onze ruimtelijke plannen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In het landelijk gebied spelen op dit moment veel thema's die allen ruimte vragen. Thema's als landbouw, droogte en groen/blauw raamwerk komen hier samen en vragen om een integrale aanpak. Hiervoor is een bredere visie gewenst dan enkel een visie op de landbouw. We hebben daarom gezamenlijk met de andere gemeenten besloten geen separate landbouwvisie op te stellen maar dit onderwerp uit te werken als een van de onderzoeksthema's uit de verstedelijkingsstrategie. Dit pakken we Liemers breed op. Dit is ook opgenomen in het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland, waarin de provincie een bod doet aan het Rijk om projecten te financieren.

Daarnaast wordt vanuit de Liemerse ambassade gewerkt om de agrarische sector een vaste plek te geven door middel van concrete uitvoeringsprojecten. Hierbij richten we ons op bouwstenen om het landelijk gebied te versterken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan onderwerpen zoals:

a. natuurinclusieve landbouw
b. kavelruil
c. maatregelen om water vast te houden
d. energieopwekking
e. beheer van natuurterreinen
f. uitbreiden van recreatief aanbod
g. locaties behoud van landbouwgrond enzovoorts.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten				
Primitieve begroting 2023-2026	16.665	2.173	1.826	492
1e voortgangsrapportage 2023	129	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**16.794**	**2.173**	**1.826**	**492**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	13.247	**6.859**	132	0
Aanpassing raming herziening grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	13.247	6.859	132	0
Totaal gemuteerde baten	**13.247**	**6.859**	**132**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**30.041**	**9.032**	**1.958**	**492**
Lasten				
Primitieve begroting 2023-2026	17.067	2.672	2.358	1.033
1e voortgangsrapportage 2023	1.140	-4	-74	-45
Kadernota 2024	0	115	60	60
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	-3	6	-19	-19
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**18.205**	**2.789**	**2.324**	**1.029**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
1. Autonome ontwikkelingen	13.247	**6.859**	132	0
Aanpassing raming herziening grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	13.247	6.859	132	0
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	-155	**40**	0	0
Fasering reserve centrummanagement	-40	40	0	0
Vrijval drie budgetten economische zaken	-115	0	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	-15	**-8**	10	-2
Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 3	0	-5	0	0
Actualisatie investeringen wegen en civiele kunstwerken	-13	0	12	0
Budget bedrijfscontactfunctie	-2	-2	-2	-2

Totaal gemuteerde lasten	**13.077**	**6.891**	**142**	**-2**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**31.281**	**9.680**	**2.467**	**1.027**
Resultaat voor bestemming	**-1.240**	**-648**	**-508**	**-534**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2023-2026	0	0	0	17
1e voortgangsrapportage 2023	967	15	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	-40	40	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	927	**55**	0	17
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2023-2026	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**927**	**55**	**0**	**17**
Resultaat na bestemming	**-313**	**-593**	**-508**	**-518**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1. Autonome ontwikkelingen				
Aanpassing raming herziening grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	**0**	**0**	**0**	**0**

De raming van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven is aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2023 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 28 juni 2023, aangevuld met actuele ontwikkelingen. Er heeft een verschuiving plaatsgevonden in het jaar van de verwachte grondverkopen.

Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	**0**	**0**	**0**	**0**

De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2023 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 28 juni 2023. Door een hogere boekwaarde van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven wordt meer rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een voordeel betekent voor het begrotingssaldo.

2. Actualisatie bestaand beleid				
Fasering reserve centrummanagement	**40**	**-40**	**0**	**0**

De werkzaamheden centrummanager worden gedekt uit de bestemmingsreserve centrummanagement (saldo per 1 januari 2023 € 80.000). Deze werkzaamheden lopen ook door in 2024. Om die reden wordt een bedrag van € 40.000 toegerekend aan 2023 en een bedrag van € 40.000 doorgeschoven naar 2024.

Vrijval drie budgetten economische zaken	**115**	**0**	**0**	**0**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is vanaf 2023 een structureel bedrag opgenomen van € 20.000 voor samenwerking in een toekomstig centrum. Hiervan zal € 10.000 in 2023 niet worden besteed. Daarnaast is met de Liemerse Ambassade overeengekomen dat voor zowel de uitvoering Liemers economische visie als de deelname aan de Liemerse Ambassade de kosten met betrekking tot 2023 niet in rekening gebracht worden. Hiervoor gebruiken ze de bijdrage 2022. Een voordeel in 2023 van € 105.000.
In totaal een eenmalig voordeel in 2023 van € 115.000.

5. Vervolgtraject kadernota				
Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 3	**0**	**5**	**0**	**0**

Het project Bruisend maken centrum Zevenaar wordt naar verwachting pas in 2024 afgerond omdat gewacht moet worden op het afronden van de pleinen. Een voordeel in 2024 van € 5.000.

Actualisatie investeringen wegen en civiele kunstwerken	**13**	**0**	**-12**	**0**

We hebben de wegen en civiele kunstwerken gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat we de werkzaamheden omtrent 'revitalisatie wegen Spijk' en 'vervangen Brug Eltenseweg' in respectievelijk 2024 en 2026 afronden. De werkzaamheden in Spijk hebben bijvoorbeeld vertraging opgelopen doordat het vervangen en versterken van kabels en leidingen door Vitens en Alliander langer heeft geduurd dan verwacht. Daarnaast hebben we een aantal kleinere investeringen doorgeschoven, zoals de herinrichting Nieuwstraat Pannerden naar 2024.
Deze programma overstijgende wijziging (programma 2 en 3) leidt tot een eenmalig resultaat van € 27.000 in 2023, € 23.000 in 2024, - € 6.000 in 2025 en € 17.000 in 2026.

Verder hebben we de investeringen 'fietspad Geitenwaard' en 'herinrichting Muldershof' een jaar vervroegd. Beide verwachten we in 2024 af te ronden, waardoor de afschrijvingslasten in 2025 met € 15.000 toenemen. Deze investeringen worden gedekt door diverse reserves. De onttrekking hebben we hierop aangepast. Dit heeft geen effect op het rekeningresultaat.

Budget bedrijfscontactfunctie	**2**	**2**	**2**	**2**

Na beoordeling van de budgetten voor de bedrijfscontactfunctie kan € 2.000 vrijvallen. Een structureel voordeel vanaf 2023 van € 2.000.

Totaal mutaties	**170**	**-32**	**-10**	**2**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
2. Actualisatie bestaand beleid				
Fasering reserve centrummanagement	**-40**	**40**	**0**	**0**
De werkzaamheden centrummanager worden gedekt uit de bestemmingsreserve centrummanagement (saldo per 1 januari 2023 € 80.000). Deze werkzaamheden lopen ook door in 2024. Om die reden wordt een bedrag van € 40.000 toegerekend aan 2023 en een bedrag van € 40.000 doorgeschoven naar 2024.				
Totaal reservemutaties	**-40**	**40**	**0**	**0**

4. ONDERWIJS

ALGEMEEN

Omschrijving
Dit programma gaat over alle onderwijszaken, zoals het openbaar onderwijs, huisvesting van scholen en leerlingzaken (leerlingenvervoer, kinderopvang, volwasseneneducatie, onderwijsachterstandenbeleid).

Ontwikkelingen
Onderwijskansenbeleid
Belangrijk onderdeel van het onderwijskansenbeleid is de voor- en vroegschoolse educatie voor de doelgroepkinderen. In een viertal peutergroepen is sprake van een groot aantal kinderen die extra aandacht vragen. Om voldoende aandacht voor voorschoolse educatie te kunnen bieden, zetten de opvangorganisaties extra ondersteuning in. De kosten hiervoor kunnen betaald worden uit de rijksuitkering onderwijsachterstandenbeleid. Verder hebben we na overleg met de schoolbesturen besloten de pilot Samen Digitaal te continueren en uit te breiden van 3 naar 5 scholen. Dit betekent dat ongeveer 25 leerlingen en hun ouders thuis ondersteuning krijgen bij het leren van de Nederlandse taal. Kunstwerk! (de bibliotheek) zorgt voor de vrijwilligers die dit uitvoeren. Beoogd resultaat is dat de kinderen sneller de Nederlandse taal leren en ouders via dit project naar volwasseneneducatie toegeleid worden. Hiermee bevordert het de integratie.

Onderwijshuisvesting
We houden bij de spreiding en inrichting van onderwijslocaties rekening met een evenredige spreiding over de hele gemeente Zevenaar. We geven aandacht aan de verkeersveiligheid van de directe omgeving van scholen indien nodig.
De gemeenschappelijke regeling huisvesting voorgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL) ontwikkelt een plan voor toekomstige huisvesting van het voortgezet onderwijs in samenwerking met het schoolbestuur en het Liemers College.
De GRHVOL wenst te voldoen aan de gewijzigde WGR (Wet gemeenschappelijke Regelingen). Daarom werken wij de regeling bij en verwachten u voor het eind van het jaar een voorstel te doen.
Het traject om te komen tot een Integraal Huisvestingsplan (IHP 2024-2044) is in gang gezet.
De verbouwing van IKC De Carrousel is voor de zomer 2023 afgerond. Verantwoording volgt.

Bevorderen van een veilig en zorgzaam schoolklimaat
Het jongerenwerk op school verloopt in 2023 naar wens en verwachting. Op alle drie de locaties van het Liemers College zijn, op gezette dagen en tijden, jongerenwerkers laagdrempelig en benaderbaar aanwezig voor alle leerlingen. Tevens wordt schoolmaatschappelijk werk ingezet op alle drie de locaties. Zowel het jongerenwerk als het schoolmaatschappelijk werk zet in op preventie en biedt leerlingen handvatten om te leren omgaan met diverse opgroei vraagstukken, en gevoelens van onzekerheid, somberheid of depressie. In het najaar van 2023 biedt het jongerenwerk daartoe ook een extra weerbaarheidstraining aan voor leerlingen van de eerste en tweede klas van het voortgezet onderwijs. De inzet van het preventieve spreekuur door Halt verloopt ook goed, en tevens zijn de eerste docententrainingen door Iriszorg verslavingspreventie ingepland.

Beleidskaders
- Beleidsplan onderwijskansen 2020-2023
- Beleidsregels uitvoering gemeentelijke taken Wet Kinderopvang Zevenaar 2019
- Convenant Schoolveiligheid, 14-06-2018 (Liemers College, Politie Basiseenheid Rivierenland-Oost, Gemeente Zevenaar)
- Beleidsregels Handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen 2014 (Liemers) (vastgesteld in 2014)
- Integraal Huisvestingsplan 2020-2036 (2019)
- Beleidsnota Harmonisatie Kinderopvang Peuterspeelzalen gemeente Zevenaar 2018 e.v. (vastgesteld in 2018)
- Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en Participatiewet 2020-2023 (2020)
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs Zevenaar 2020 (2019)

- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Zevenaar 2020 (2019)
- Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs Zevenaar 2019 (2019)
- Verordening leerlingenvervoer Zevenaar 2018
- Subsidieregeling peuteropvang en Voor- en Vroegschoolse Educatie (2023)
- Visie- en werkdocument 'de verbinding van onderwijs en jeugd in de Liemers 2019-2023

WAT WILLEN WE?

4. Onderwijs

We vinden het belangrijk dat kinderen zo dicht mogelijk bij huis naar school kunnen gaan. Hierdoor is de school een ontmoetingsplaats voor kinderen en ouders. Kinderen moeten lopend of met de fiets naar de basisschool kunnen.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
4.1.1 Wij vernieuwen het Integraal HuisvestingsPlan (IHP)	2023-2024		
4.1.2 Wij onderzoeken de invulling van de locatie Vestersbos 4	2022-2022		

4.1 Voorzien in gezonde en duurzame leer- en ontwikkelomgeving voor kinderen

4.1.1 Wij vernieuwen het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) 2023-2024

We stellen samen met het onderwijs een nieuw Integraal Huisvestings Plan (IHP) 2024-2044 op. Hierbij gaan we onder meer uit van een goede spreiding van de schoollocaties, zo dicht mogelijk bij waar kinderen wonen. Het uitgangspunt bij (nieuwe) verzoeken voor onderwijshuisvesting is dat wij eerst nadrukkelijk kijken naar leegstaande lokalen en gebouwen en hoe deze weer geschikt te maken zijn voor moderne en adequate onderwijshuisvesting, voordat we over gaan tot (vervangende) nieuwbouw of uitbreiding. Tevens onderzoeken we manieren om verduurzaming van schoolgebouwen te stimuleren en verwerken de uitkomsten in het nieuwe IHP. Daarnaast hebben we aandacht voor groene en uitdagende buitenruimten en goede ventilatie van schoolgebouwen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

Het traject om te komen tot een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2024-2044 is gestart. Na de kick-off bijeenkomst en een aantal thema-bijeenkomsten over duurzaamheid, onderwijs en financiering werken we aan een gezamenlijke visie (deel 1) van gemeente, schoolbesturen en kinderopvang. Vervolgens werken we, met een wetswijziging in het vooruitzicht, de financiële gevolgen uit (deel 2).

Voorstel raad
We stellen voor om het IHP traject in tweeën te delen.

4.1.2 Wij onderzoeken de invulling van de locatie Vestersbos 4 2022-2022

Goede onderwijshuisvesting is een gemeentelijke kerntaak. Wij maken altijd een zorgvuldige belangenafweging bij een locatiekeuze. Het lopende onderzoek naar mogelijkheden voor onderwijshuisvesting op Vestersbos ronden wij in samenspraak met de schoolbesturen af. Tegelijkertijd laten wij voor Vestersbos de mogelijkheden voor woningbouw op deze locatie nog eens onderzoeken en op haalbaarheid toetsen door een onafhankelijk bureau. We gebruiken hiervoor zoveel mogelijk de bestaande onderzoeken die geactualiseerd kunnen worden. Wij adviseren hierover aan de gemeenteraad om zo tot een afgewogen keuze te komen tussen woningbouw of onderwijshuisvesting.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

We voeren extra onderzoek uit naar alternatieve locaties voor onderwijshuisvesting. De verwachting is dat dit op 1 november 2023 in de raad besproken wordt.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten				
Primitieve begroting 2023-2026	1.226	1.026	1.022	1.022
1e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**1.226**	**1.026**	**1.022**	**1.022**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	38	**38**	38	38
Actualisatie budgetten onderwijsachterstandenbeleid	38	38	38	38
2. Actualisatie bestaand beleid	-8	**0**	0	0
Leerlingenvervoer	-8	0	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	4	**10**	10	11
Onderwijshuisvesting primair onderwijs actualiseren opbrengst verhuur	4	10	10	11
Totaal gemuteerde baten	**34**	**48**	**48**	**49**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**1.261**	**1.074**	**1.070**	**1.071**
Lasten				
Primitieve begroting 2023-2026	5.308	5.293	5.652	5.600
1e voortgangsrapportage 2023	664	460	213	417
Kadernota 2024	0	193	150	182
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	-9	3	3	3

Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**5.963**	**5.949**	**6.017**	**6.202**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
1. Autonome ontwikkelingen	38	**38**	38	38
Actualisatie budgetten onderwijsachterstandenbeleid	38	38	38	38
2. Actualisatie bestaand beleid	-7	**0**	0	0
Actualisatie afschrijvingslasten programma 4 en 6	-80	0	0	0
Leerlingenvervoer	72	0	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	-3	**-3**	-3	-3
Actualisatie budget lokaal onderwijsbeleid	-3	-3	-3	-3
Onderwijshuisvesting primair onderwijs actualiseren opbrengst verhuur	0	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**28**	**35**	**35**	**35**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**5.991**	**5.984**	**6.052**	**6.237**
Resultaat voor bestemming	**-4.731**	**-4.910**	**-4.982**	**-5.166**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2023-2026	1.568	193	193	193
1e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	1.568	**193**	193	193
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2023-2026	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**1.568**	**193**	**193**	**193**
Resultaat na bestemming	**-3.162**	**-4.717**	**-4.789**	**-4.973**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1. Autonome ontwikkelingen				
Actualisatie budgetten onderwijsachterstandenbeleid	0	0	0	0
De rijksbijdrage (specifieke uitkering) voor het onderwijsachterstandenbeleid wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente. De ramingen voor 2023 e.v. jaren zijn hierop aangepast.				
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie afschrijvingslasten programma 4 en 6	80	0	0	0
Door fasering van de voorgenomen investeringen in de jaarrekening 2022 en de begroting 2023 worden de ramingen qua afschrijving geactualiseerd en aangepast. De mutaties hebben betrekking op de gewijzigde fasering van de ontwikkeling locatie Vestersbos (voor twee basisscholen) en verschuiving van de lasten van programma 4 (onderwijs) naar programma 6 (sociaal domein). De verschuiving betreft de lasten voor de locatie Kinderopvang in de basisschool in Oud Zevenaar. Dit levert een eenmalig voordeel op van € 75.000.				
Leerlingenvervoer	-80	0	0	0
Bij leerlingenvervoer verwachten wij voor 2023 een nadeel van ongeveer € 80.000. De extra kosten doen zich voornamelijk voor bij vervoer in natura. Dit is de bekostiging van individueel vervoer van leerlingen. Door hun specifieke handicap of door de ligging van hun speciale school passen deze leerlingen niet in het gecombineerde leerlingenvervoer dat via de BVO DRAN gaat.				
5. Vervolgtraject kadernota				
Actualisatie budget lokaal onderwijsbeleid	3	3	3	3
Het budget voor lokaal onderwijsachterstandsbeleid wordt niet volledig ingezet. Rekening houdend met de verplichtingen kan een deel van het budget structureel (voordeel € 3.000) worden afgeraamd.				
Onderwijshuisvesting primair onderwijs actualiseren opbrengst verhuur	4	10	10	11
Met ingang van 1 augustus 2023 wordt tijdelijk, voor een periode van vijf jaar, een ruimte verhuurd in de onderwijslocatie van de SBO de Schilderspoort. Een deel hiervan wordt door schoolbestuur afgedragen aan de gemeente in het kader van instandhouding. We hielden nog geen rekening met deze extra huuropbrengst (hogere baten). Het voordeel in 2023 bedraagt € 4.000 en structureel vanaf 2024 afgerond € 10.000.				
Totaal mutaties	7	13	13	14

5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

ALGEMEEN

Omschrijving
Dit programma gaat over de beleidsvelden sport, kunst en cultuur, erfgoed, media (bibliotheek), openbaar groen en vrijetijdseconomie.

Ontwikkelingen
Cultuur
Het cultuuraanbod van Zevenaar meer voor het voetlicht brengen en het stimuleren van de participatie van de bevolking binnen de cultuursector, zowel passief als actief en de verbinding zoeken met andere beleidsvelden binnen het maatschappelijk leven. In concreto denken wij daarbij aan initiatieven met en voor jongeren. Om dit proces te stimuleren zal er een beroep worden gedaan op de Brede SPUK, die mogelijkheden daartoe biedt. Zo willen wij in het najaar 2023 een aanvang maken met een project in de sfeer van community art, waarbij jongeren worden gestimuleerd tot actieve culturele participatie. Hiervoor zal samenwerking gezocht met andere instellingen in de stad, waaronder Kunstwerk, Caleidoz (jeugdwerk) en Cultuur Oost. Met deze activiteiten moet ook een bijdrage worden geleverd aan het terugdringen van het aandeel van jongeren in de Jeugdzorg, doordat hen mogelijkheden wordt geboden voor zinvolle vrijetijdsbesteding. Daarnaast zal de diversiteit van het kunst- en cultuuraanbod worden gestimuleerd.

Sport en bewegen
Voor de jaren 2023 t/m 2026 biedt de nieuwe Brede SPUK regeling van het Rijk mogelijkheden om sport als essentieel onderdeel te positioneren van preventie en positieve gezondheid. De middelen voor het Lokale Sportakkoord en de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) zijn aangevraagd en uitgekeerd voor 2023. Er wordt gewerkt aan het verplichte integrale plan van aanpak om de middelen vanaf 2024 ook te garanderen. Tevens is het Lokaal Sportakkoord herijkt waardoor we opnieuw de ambities onder de loep nemen en de interne organisatiestructuur zullen aanpassen waar nodig. Daarnaast werken we continu samen met Ataro B.V. om het sport- en beweegaanbod in de gemeente te vergroten en verbeteren.

Subsidiebeleid
Momenteel werken we aan het harmoniseren van het subsidiebeleid. Dit kan mogelijk een gevolg hebben voor de hoogte van het subsidiebedrag voor de dorpshuizen. Hier werken we aan om dit zo zorgvuldig mogelijk te doen.

Beleidskaders
- Beleidsnota Sport 2021-2028
- Cultuur en erfgoedpact de Liemers 2017-2020 (2017)
- Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 (2017)
- Beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 e.v. (2018)
- Structuurvisie gemeente Zevenaar 2012-2030
- Een visie op het erfgoed 2015-2019 (Zevenaar)
- Beleidskader vrijetijdseconomie 2030 (2019)
- Archeologie in de gemeente Zevenaar, actualisatie van de archeologische waarden en verwachtingskaart
- Notitie kunstbezit
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie (DPRA) (2022)
- Beheerplan openbaar groen (2022)
- Beheerplan speelvoorzieningen (2022)

WAT WILLEN WE?

5. Sport, cultuur en recreatie

Wij vinden het belangrijk dat inwoners hun vrije tijd op een aangename en zinvolle wijze kunnen invullen. Een goed aanbod van sport, cultuur en recreatie is hiervoor essentieel en draagt bij aan de leefbaarheid, ontmoeting en verbinding. Sport is goed voor de gezondheid en brengt mensen samen. We willen een divers en kwalitatief sterk cultureel en educatief aanbod dat toegankelijk is voor alle inwoners. De gemeente Zevenaar is een mooie bestemming. We hebben diverse natuurgebieden, recreatiegebieden en landgoederen. Zowel inwoners als toeristen moeten zich kunnen ontspannen en vermaken in onze gemeente.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken	2023-2026		
5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname	2022-2026		
5.2.2 Wij promoten het sportaanbod	2023-2026		
5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig	2023-2026		
5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders	2023-2026		
5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten	2023-2026		
5.3.1 Wij stellen een Beleidsnotitie Erfgoed op en geven hier uitvoering aan	2023e.v.		
5.3.2 Wij stellen de herziene Archeologische Beleidskaart Zevenaar en een Parapluplan Archeologie Zevenaar vast	2023e.v.		
5.3.3 Wij stellen een Individueel Management Plan De Neder-Germaanse Limes, Herwen-De Bijland op en geven hier uitvoering aan	2022e.v.		
5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek	2022-2026		
5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar	2022-2026		
5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit	2022-2030		
5.4.2 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Ontspannen Regio	2022-2026		
5.5.1 Wij zetten in op verduurzaming van dorpshuizen	2023-2026		
5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte	2022-2032		
5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit	2023-2026		
5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit	2023-2026		
5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten	2023-2026		
5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte	2023-2026		
5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken	2023-2025		
5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte	2023-2026		

5.1 Werken aan een doelmatiger subsidiebeleid

5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken 2023-2026

Wij gaan subsidie gerichter inzetten om gemeentelijke beleidsdoelen te bereiken en sturen daarmee als gemeente op de gewenste maatschappelijke effecten. Daarnaast verbeteren we de vindbaarheid en rechtmatigheid van onze subsidies. Vanaf 2023 herzien wij daartoe stapsgewijs onze subsidiesystematiek als beleidsontwikkeling daar aanleiding toe geeft. Wij streven er naar dit proces in 2026 af te ronden. Met ingang van 2023 herzien wij de bezuinigingstaakstelling voor culturele festivals.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

We werken toe aan een doelmatiger en rechtmatiger subsidiebeleid enerzijds, anderzijds passen we onze werkprocessen aan zodat het aanvragen van een subsidie eenvoudiger, sneller en duidelijker kan. Wij informeerden u hierover op de raadinformatiebijeenkomst van woensdag 6 september 2023.

5.2 Stimuleren van sport- en beweegdeelname voor verschillende doelgroepen

5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname 2022-2026

We voeren de onderdelen van de Beleidsnota Sport en Bewegen 2021-2028 uit. We stimuleren senioren en kwetsbare groepen om meer te bewegen en hun leefstijl gezonder te maken. Daarvoor zetten we onder meer de combinatiefunctionarissen in, middels de opdrachtverlening aan Ataro. We richten ons speciaal op die groep waarbij voldoende bewegen kan voorkomen dat zij intensievere zorg en ondersteuning nodig hebben in de toekomst.
Ook stimuleren we de ontwikkeling en deelname aan programma's die gericht zijn op een gezonde leefstijl. Hiervoor werken wij samen met zorgverleners, sport- en beweegaanbieders, dorps- en buurthuizen, verzorgingshuizen en belangenorganisaties. Tevens continueren we de inzet van de Gelrepas en de samenwerking met Stichting Leergeld De Liemers om financiële drempels om te gaan sporten zoveel mogelijk weg te nemen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het stimuleren van sport- en beweegdeelname staat centraal in de Beleidsnota Sport en Bewegen. Sport en bewegen heeft ook een prominente plek in de nieuwe Brede SPUK vanuit het Rijk met als onderleggers o.a. het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA). Hierin ligt de focus op preventie wat we op lokaal niveau vertalen naar de kwetsbare doelgroepen qua sportdeelname: ouderen, jonge kinderen, jongeren en inwoners met een lage sociaal economische status (SES), oa via de Gelrepas. Onze combinatiefunctionarissen voeren programma's uit gericht op deze doelgroepen om hen blijvend aan het sporten en bewegen te krijgen.

5.2.2 Wij promoten het sportaanbod 2023-2026

We leggen verbindingen tussen scholen en sportverenigingen en zorgen dat kinderen kennismaken met het

lokaal sport- en beweegaanbod. Hier zetten we onder andere onze combinatiefunctionarissen voor in, middels de opdrachtverlening aan Ataro. Ook faciliteren we sportverenigingen bij het zichtbaar maken en promoten van kennismakingsactiviteiten voor kinderen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het team Sportservice (combinatiefunctionarissen) van Ataro B.V. staat in contact met scholen, sportverenigingen, kinderopvang, welzijnsorganisaties en zorgaanbieders. Ook zorgt Ataro B.V. voor vakantieactiviteiten, verenigingsondersteuning en brengen ze het al sportaanbod in de gemeente samen op hun website. We werken toe naar één sportloket waar vraag en aanbod bij elkaar komen.

5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig 2023-2026

Het initiatief van de verenigingen op Hengelder voor de vernieuwing van het sportpark ondersteunen wij. Wij faciliteren daartoe onder voorwaarden de procesbegeleiding op basis van nader te maken afspraken, zodat zij hun plannen verder kunnen uitwerken. In samenspraak met de verenigingen voeren wij tevens een locatieonderzoek uit waarbij wij meerdere opties voor een toekomstige plek voor de sportactiviteiten beoordelen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het proces rondom de mogelijke herontwikkeling van sportpark Hengelder is gaande. De doelen zijn om het park multifunctioneler en toekomstbestendiger te maken, o.a. door meer samenwerking tussen de sportaanbieders, ruimte voor ongeorganiseerd sporten en verbindingen met andere sectoren. Ook kan het sportpark met een herinrichting duurzaam worden vernieuwd. De komende periode werken we verschillende onderdelen verder uit, waarbij de financiële analyse een prominente rol vormt. Het gaat hierbij zowel om de situatie waarin alles hetzelfde blijft als om de scenario's voor de herinrichting. Verder zijn er nog een aantal andere onderwerpen die verdere uitwerking behoeven, zoals de multifunctionele accommodatie, groenvoorzieningen en de verkeersrouting.
Dit resulteert in een uitgewerkt voorstel aan uw raad waarin alle kosten duidelijk zijn uitgewerkt, zodat u een keuze kunt maken tussen de verschillende uitgewerkte scenario's. Dit leggen we eind 2023/begin 2024 aan u voor.

5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders 2023-2026

Sportverenigingen en sportaanbieders faciliteren wij bij vraagstukken rondom ontwikkelingen in de samenleving. De Rijksoverheid heeft gemeenten gevraagd een eigen lokaal sportakkoord op te stellen. Hierin stemmen lokale sportaanbieders, onderwijs- en zorginstellingen en de gemeente met elkaar af hoe er meer mensen een leven lang kunnen genieten van sport en bewegen. Wij geven uitvoering aan het in 2021 vastgestelde lokale sportakkoord.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

'Vitale sportverenigingen en sportaanbieders' is een pijler in het gemeentelijk sportbeleid waar uitvoering aan wordt gegeven via het Lokaal Sportakkoord Zevenaar. Na 3 jaar is het Sportakkoord onlangs herijkt. Na deze herijking gaan we aan de slag met een aantal aandachtspunten: het concretiseren van de ambities, aanpassen van de organisatiestructuur en het opnieuw betrekken van de partners.

5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten 2023-2026

We blijven Uniek Sporten ondersteunen. Wij onderzoeken of wij via ons subsidiebeleid en door verdere samenwerking met verenigingen, zorgaanbieders en het onderwijs, aangepast en inclusief sporten verder kunnen stimuleren.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Periodiek overleg tussen de gemeente, Ataro B.V. en Uniek Sporten zorgt voor een structurele samenwerking. Er wordt continu gekeken naar kansen en mogelijkheden op lokaal niveau als aanvulling op de regionale inzet van Uniek Sporten.

5.3 Stimuleren van het behoud van cultureel erfgoed en een goed aanbod van culturele voorzieningen

5.3.1 Wij stellen een Beleidsnotitie Erfgoed op en geven hier uitvoering aan 2023-e.v.

Bij het opstellen van een Beleidsnotitie Erfgoed betrekken wij actief onze inwoners, ondernemers en instellingen. Het doel van deze beleidsnotitie is behoud van het cultuurhistorisch erfgoed. In de notitie nemen wij een harmonisatie met het Gelders Eiland mee (inventariseren en aanwijzen van monumenten), we wijzen mogelijk Post'65 monumentale objecten aan, zetten in op het verduurzamen en herbestemmen van monumentaal erfgoed en we bepalen hoe we het erfgoed vermarkten.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Een plan van aanpak is gereed. Op basis hiervan vindt in het najaar een aanbesteding en opdrachtverlening plaats.

5.3.2 Wij stellen de herziene Archeologische Beleidskaart Zevenaar en een Parapluplan Archeologie Zevenaar vast 2023-e.v.

In 2022 hebben wij een herziene archeologische beleidskaart opgesteld. Deze kaart vervangt de verouderde kaarten van de voormalige gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden. De conceptkaart is ter consultatie voorgelegd aan inwoners en ondernemers in Zevenaar. De reacties nemen we mee in het bestemmingsplan buitengebied Gelders Eiland. Voor het noordelijke deel van de gemeente en de kernen van het Gelders Eiland stellen we een parapluplan (omgevingsplan) Archeologie op.

De beleidskaart Archeologie Zevenaar is een bouwsteen voor de Omgevingsvisie.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De raad heeft 1 maart 2023 de herziene archeologische beleidskaart vastgesteld. De beleidskaart wordt dit jaar vertaald naar een paraplu bestemmingsplan archeologie en opgenomen in het Omgevingsplan.

5.3.3 Wij stellen een Individueel Management Plan De Neder-Germaanse Limes, Herwen-De Bijland op en geven hier uitvoering aan — 2022-e.v.

In 2022 stellen wij het Individueel Management Plan (IMP) vast. Het opstellen van een IMP vloeit voort uit de werelderfgoedstatus van de Neder-Germaanse Limes. Het doel van het managementplan is het beschermen, behouden en duurzaam onderhouden van de site. Ambities met betrekking tot onder andere educatie, publieksbereik, vrijetijdseconomie en de vindplaats Herwen-Hemeling zijn onderdeel van het plan.

Op basis van het IMP voeren we elk jaar een Werelderfgoedgesprek met de Nederlandse Limes Samenwerking en de provincie, gecombineerd met een schouw. Tijdens dit gesprek wordt de stand van zaken en realisatie van de ambities en doelen van het plan besproken.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het college heeft 10 januari 2023 het IMP (versie oktober 2022) vastgesteld en de raad geïnformeerd middels een raadinformatiebrief. Acties uit het IMP zullen in het najaar 2023 worden opgepakt.

5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek — 2022-2026

Wij stimuleren activiteiten in de Turmac Cultuurfabriek (TCF), zowel van gebruikers als van derden. Het doel is een bruisende ontmoetingsplek met een collectief programma voor Zevenaar en de Liemers. We zetten in op een financieel zo gezond mogelijke exploitatie, waarbij we rekening houden met de valse start in de coronaperiode. Voor het beheer onderzoeken we nieuwe mogelijkheden.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Bijsturing raad	Volgens plan

Afgelopen jaar (2022) is de Turmac Cultuurfabriek voor het eerst op volle toeren gaan draaien. Tegelijkertijd kwamen diverse knelpunten naar voren wat betreft beheer en exploitatie van de TCF, met name op het gebied van veiligheid en de samenwerking tussen de partijen. Momenteel evalueren we deze samenwerking.

5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar 2022-2026

Met prestatieafspraken geven wij richting aan de rol die Kunstwerk! speelt bij het bevorderen van de gezondheid en het welzijn van onze inwoners. Wij hebben bijzondere aandacht voor activiteiten die bijdragen aan preventie en participatie. Ook stellen wij Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar in staat zich te blijven ontwikkelen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Naast de prestatieafspraken op de terreinen welzijn en gezondheid willen we dat Kunstwerk ook meer activiteiten gaat ontplooien op het gebied van kunst en cultuur en samenwerking zoekt met de cultuursector in Zevenaar. Verder willen we dat er een doorlichting moet plaatsvinden, zowel financieel als voor wat betreft de activiteiten die tot het werkgebied van Kunstwerk horen. Daartoe zal een commissie moeten worden ingesteld, die een advies hierover moet uitbrengen. Verder zal er in samenwerking met het jeugdwerk een project worden ontwikkeld in de sfeer van Community Art. Daarin is een rol van betekenis weggelegd voor Kunstwerk. Voor het ontwikkelen van dit project zal eveneens een beroep worden gedaan op de middelen uit de Brede Spuk.

Wat het Filmhuis betreft zal worden gekeken naar de mate waarin de gemeente een bijdrage kan leveren in het proces van verdere professionalisering van deze organisatie. Het aantal vrijwilligers die tot voor kort actief waren, is sinds de coronacrisis drastisch teruggelopen, waardoor het niet langer mogelijk is de werkzaamheden op een verantwoorde wijze uit te voeren.

5.4 Optimaliseren van het aanbod van toeristisch-recreatieve voorzieningen

5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit 2022-2030

Het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 vormt de basis van onze ambities, doelstellingen, resultaten en dus werkzaamheden op het gebied van recreatie en toerisme. Door in te zetten op vrijetijdseconomie willen wij een bijdrage leveren aan het aantrekkelijker maken van de gemeente Zevenaar als woon- en vestigingslocatie en meer werkgelegenheid in de sector. Om dit te bereiken, hebben wij doelstellingen geformuleerd. We willen meer tevreden inwoners over de mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding, een toename van bestedingen door toeristen en recreanten en een groei van het aantal overnachtingen. Ook willen we meer tevredenheid over het ondernemersklimaat voor toeristisch-recreatieve ondernemers en een toename van het aantal dagtoeristen.
Daarnaast vinden wij het van groot belang dat we goed omgaan met onze recreatiegebieden. Om deze reden zijn we tegen nieuwe plannen voor zonneparken in deze gebieden.

De resultaten behalen wij binnen de volgende taakvelden:

1. Toeristische infrastructuur (paden, (kunst-)routes, bewegwijzering): bijvoorbeeld het bereikbaar maken van onze recreatie- en belevingsgebieden, zoals de Rijnstrangen.
2. Ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie: bijvoorbeeld het zichtbaar maken van cultuurhistorie, evenementenbeleid, accommodatiebeleid en thematische routes.
3. Samenwerking en kwalitatief & innovatief ondernemerschap: bijvoorbeeld het oprichten van een Toeristisch Platform voor de Liemers en het ondersteunen van ondernemers met goede toeristisch-recreatieve plannen.
4. Marketing, informeren & inspireren: goed en toekomstgericht gastheerschap, zowel op Zevenaars als Liemers niveau, promoot ons gebied voor zowel eigen inwoners als bezoekers van buiten de regio.

Wij monitoren het beleidskader vrijetijdseconomie in 2023. Jaarlijks stellen wij een uitvoeringsagenda op,

waarin activiteiten op de bovenstaande taakvelden worden uitgevoerd.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

a. Toeristische infrastructuur (paden, routes, bewegwijzering):
Op het gebied van wandelinfrastructuur openden we het klompenpad Pannerdensche Waard op 15 september. Het Giessepad in Giesbeek openen we in het voorjaar 2024. Wij zijn nog bezig met de ontwikkeling van het kinderklompenpad Giesbeek.
Het project 'toevoegen voorzieningen in de openbare ruimte langs toeristische routestructuren' ronden wij in 2023 af. In Q2 van dit jaar hebben we veel van de bankjes en picknickplaatsen langs routes vervangen en op een aantal plaatsen hebben we nieuwe geplaatst. Q4 plaatsen we de fietsparkeerbeugels en aanlandplaatsen voor paarden. Tot slot vervangen we een aantal toeristische informatieborden.
We hebben voor 2023 samenwerkingsovereenkomsten gesloten om de veerpont bij Lathum in de vaart te houden in verband met het wegvallen van het provinciale verenfonds en bij Pannerden-Millingen om de veerpont t/m 30 december 2023 te laten varen. Samenwerkingsovereenkomsten vanaf 2024 zijn voor beide veren gereed en financieel gedekt.

b. Ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie:
De vondst van het Romeinse tempelcomplex Herwen-Hemeling is aanleiding geweest voor twee exposities in het Liemers Museum, waaraan de gemeente een bijdrage heeft geleverd: "Het paard van de Geitenwaard" en "Met de Romeinen de hemel in". Verder denken wij met diverse belanghebbenden nog na over of en hoe wij dit erfgoed in de toekomst zichtbaar/beleefbaar willen en kunnen maken.
We hebben meegewerkt (deelname begeleidingsgroep) in GMR-verband aan de Doelgroepanalyse Beleefbaar maken Romeins Verleden regio Arnhem-Nijmegen.
Ook in GMR-verband zitten wij in de begeleidings- en stuurgroep van het op te stellen Masterplan Romeins Verleden voor de regio Arnhem-Nijmegen (en deels rest van Gelderland).
Het vorig jaar gemaakte Drusus Doeboek vindt gretig aftrek (bij scholen en andere geïnteresseerden) en hebben we daarom laten herdrukken.
Om compleet zicht te krijgen op het inmiddels best grote verhaal van de Romeinen in de Liemers, heeft gemeente Zevenaar samen met Erfgoed Gelderland en een bijdrage van de gemeente Duiven opdracht gegeven tot het schrijven van "De Liemers in de Romeinse tijd", een cultuurhistorische onderlegger voor ruimtelijke en toeristische ontwikkelingen in de Liemers.
De gemeente is verantwoordelijk voor het schoonhouden van de directe omgeving van De Romeinse Baadster, het vorig jaar gerealiseerde beeld in de Bijland. In de zomer plaatsen we daar een afvalbak en verstrekken we een opdracht aan een aannemer om de afvalbak met regelmaat te ledigen en het losliggende zwerfvuil te verwijderen. De kosten van 2023 vangen we op via beschikbare middelen vanuit VTE. Vanaf 2024 nemen we de kosten van onderhoud op in het onderhoudsbudget van de begroting. We hebben dit jaar ook – mede op verzoek van de dorpsraad – verwijzingsborden geplaatst naar de Baadster.

Een ander thema wat zowel in de Liemers als in de GMR en de IJsselvallei een steeds belangrijkere rol gaat spelen, is het verhaal van het water: specifiek voor de Liemers en directe omgeving met name het strategische splitsingspunt van Rijn en Waal (de kraan van Nederland) en in breder verband verkennen wij met de regio's of we hier het derde waterverhaal van Nederland kunnen gaan vertellen. Als Zevenaar spelen en nemen wij hier (namens de Liemers) een actieve rol in. Wij bezinnen ons op de te zetten strategische en tactische stappen hierin.
Wat daar een nauwe relatie mee heeft, is de verkenning naar een Rijnobservatorium. Deze hebben we afgerond en op dit moment bereiden wij een collegevoorstel voor over mogelijke vervolgstappen.
Het vitaliteitsonderzoek in GMR-verband naar dag- en verblijfsrecreatieve bedrijven is afgerond.
Om nieuwe initiatieven voor verblijfsaccommodaties te kunnen beoordelen, werken we aan een verblijfsaccommodatiebeleid met een toetsingskader. We hebben waar mogelijk positief geadviseerd over nieuwe verblijfsaccommodaties. Wij adviseren onze collega's van beheer en uitvoering over de camperplaatsen bij Spijk die eind 2024 gereed zijn.
De 4 door Rijkswaterstaat gefinancierde Kijkers langs het Pannerdensch Kanaal hebben we in juli onthuld. De 2 Zevenaarse kijkers gaan vooral over het leven in de Rijndelta en beheersing van het water, vroeger en nu.

Als stuurgroeplid van het Cultuur- en Erfgoedpact leveren we een actieve bijdrage aan de uitvoering ervan, waaronder het beoordelen van binnenkomende subsidieaanvragen.

c. Samenwerking en kwalitatief & innovatief ondernemerschap:
Het proces om (waarschijnlijk) te komen tot een toeristisch platform voor de Liemers is nog gaande. Dit heeft een sterke relatie met het punt hieronder over marketing etc.
Het project IVN-cursus "Gastheer van het landschap" hebben we afgerond en we zijn als gemeente een aantal enthousiaste gastheren van het landschap rijker.

d. Marketing, informeren & inspireren:
Via de Liemerse Ambassade levert een marketingmedewerker een belangrijke bijdrage aan toeristisch-recreatieve marketing van de Liemers onder de vlag van Kijk verder in de Liemers. Een van haar taken is het optimaliseren en positioneren van een Liemers brede toeristische website. Dit was een belangrijk advies uit het vorig jaar afgeronde onderzoek naar Toekomstgericht Gastheerschap in de Liemers. De website 'Kijk verder in de Liemers' is gereed en in september officieel gelanceerd. Het moment om dan ook in te zetten op actieve profilering van de Liemers.
Aan het einde van de zomer, begin van het najaar verrijzen de eerste drie toeristische informatiepunten in het gebied.
De herziening, op regionaal en subregionaal niveau, van de opdracht aan TVAN (Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen) loopt. Op subregionaal niveau zijn samenwerkingsafspraken gemaakt en we werken aan een juridische vertaling van de lokale afspraken met TVAN.
Samen met een vertegenwoordiging van toeristisch-recreatieve ondernemers en organisaties zitten wij samen met Duiven/Westervoort in de campagneboard van TVAN. Hier bespreken wij de campagnes, die TVAN voorlegt.

e. Doeltreffend beleid:
In de tweede helft van 2023 gaan wij het "Beleidskader Vrijetijdseconomie Zevenaar 2030" monitoren. Een onderdeel daarvan is een ondernemerspeiling voor de toeristisch-recreatieve sector.
Samen met EZ werken wij aan een datamonitor waarmee we verschillende doelgroepen kunnen informeren met data en weetjes over de beide beleidsvelden. Het is de planning de datamonitor en de monitoring van het beleidskader – samen met de Uitvoeringsagenda Vrijetijdseconomie 2024 – in Q4 te presenteren.

5.4.2 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Ontspannen Regio 2022-2026

Wij nemen deel aan regionale samenwerking om doelstellingen te behalen die wij niet op lokale schaal kunnen bereiken. Binnen het programma Ontspannen Regio van de Groene Metropoolregio werken we aan een goede balans tussen groei in verstedelijking, mobiliteit en economie, leefbaarheid, duurzaamheid en levendigheid. Als Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen zetten we in op een vitale sector voor recreatie en toerisme. Ook werken we aan complete voorzieningennetwerken in centra (project Bruisende Binnensteden Krachtige Kernen) en versterken we onze waardevolle natuur, landschap, cultureel erfgoed en culturele infrastructuur.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Wij nemen actief deel aan diverse onderdelen van de Ontspannen Regio binnen de Groene Metropoolregio. Zie verder met name onder 5.4.1, zoals Masterplan Romeins Verleden en Vitaliteitsonderzoek.

5.5 Verbeteren van de leefbaarheid van de gemeente, in stad, dorp, wijk of straat

5.5.1 Wij zetten in op verduurzaming van dorpshuizen 2023-2026

De energielasten van de dorpshuizen willen we structureel naar beneden brengen.
Voor dorpshuizen in eigendom van stichtingen onderzoeken wij in 2023 welke geschikte verduurzamingsmaatregelen wij toe kunnen passen. De verduurzamingsplanning van ons eigen vastgoed is opgenomen in het Integraal Accommodatie Plan (IAP). Met het herijken van het IAP bekijken we of er ten aanzien van verduurzaming aanpassingen nodig zijn (zie ook 0.4.10 en 7.2.2).

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Momenteel voeren we gesprekken met dorpshuizen over onze aanpak.

5.6 Bevorderen van de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte

5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte 2022-2032

We vinden het belangrijk dat de openbare ruimte aantrekkelijk, schoon en van goede kwaliteit is. De gewenste kwaliteit willen we in een plan vastleggen. Dit geldt voor alle onderdelen van de openbare ruimte zoals bijvoorbeeld groen, wegen en openbare verlichting. Dit plan noemen we het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2022-2032 (IBOR). Het plan geeft inzicht in de huidige omvang, opbouw en kwaliteit van de openbare ruimte en de visie en doelstellingen die de gemeente heeft voor het verbeteren en beheren hiervan.
De uitgangspunten in het plan:

- De basis voor een goed beheer is op orde en achterstanden lopen we in.
- Het beheer draagt bij aan het vergroten van de biodiversiteit.
- De openbare ruimte is klimaatbestendig, aantrekkelijk en uitnodigend.
- Het beheer is duurzaam en circulair.
- We betrekken inwoners bij de inrichting van de openbare ruimte.

Het IBOR vormt de basis voor de verdere uitwerking in beheerplannen per onderdeel.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Op 19 oktober 2022 heeft de raad heeft het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2022-2032 vastgesteld. Inmiddels zijn ook alle beheerplannen per onderdeel van de openbare ruimte afgerond. Tevens hebben wij een integrale meerjareninvesteringsprogramma opgesteld. Op basis van deze plannen beheren, onderhouden en vervangen wij de openbare ruimte. De raad informeren wij periodiek over de voortgang en resultaten.

5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit 2023-2026

We willen meer soorten planten en dieren in onze gemeente. We moedigen inwoners aan om hier in hun eigen tuin aandacht aan te besteden. Als gemeente geven we het goede voorbeeld bij de keuze van ons plantmateriaal. Dit moet aantrekkelijk zijn voor vogels en insecten. We plaatsen voorzieningen voor dieren zoals nestkasten en zetten verder volledig in op ecologisch berm- en oeverbeheer. We gaan meer gefaseerd maaien. Waar mogelijk passen we sinusbeheer toe, een speciale manier van gefaseerd maaien. We maaien minder, maar vaker een deel van de bermen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De komende jaren geven we verder vorm aan ecologisch bermbeheer en aan een natuur inclusieve inrichting van de openbare ruimte. In 2023 zijn we gestart met het gefaseerd maaien van bermen. In het lopende werk en bij reconstructies nemen we plannen op met daarin meer ruimte voor vaste planten. Daarnaast hebben wij in samenwerking met Duiven en Westervoort extern opdracht gegeven om een Kansenkaart Biodiversiteit op te stellen.

5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit 2023-2026

Voor elke nieuw geboren inwoner planten we een boom. Dit zijn er jaarlijks zo'n 400. Vierhonderd bomen per jaar vergen veel ruimte, die kunnen niet zomaar even geplant worden. Wij onderzoeken hoe we dit kunnen realiseren. Ook kappen we zo min mogelijk bomen. Als we toch een boom kappen, planten we een nieuwe terug. Bij het maken van herinrichtingsplannen kijken we of we extra bomen in het plan kunnen opnemen. We kiezen waar mogelijk boomsoorten die van nature in de gemeente voorkomen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Niet gestart

De oproep om kritisch te kijken naar bezuinigingsvoorstellen om 2024 dekkend te krijgen, is voor ons aanleiding geweest de feitelijke start met een jaar uit te stellen. Bovendien is het vinden van een geschikte locatie voor de voorgestelde hoeveelheid bomen een lastige klus gezien de druk op de openbare ruimte vanuit verschillende programma's en behoeftes. Dit vraagt om de nodige zorgvuldigheid in het proces en een meer langdurige inzet om een geschikte plek te vinden, zo nodig te verwerven en in te richten.

5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten 2023-2026

Planten die van nature niet in Nederland voorkomen en schadelijk zijn voor de natuur, mens of dier, bestrijden we. Een voorbeeld is de Japanse Duizendknoop. Wij doen dit door voorlichting aan inwoners te bieden als deze planten zich op privégrond bevinden. Als de planten in de openbare ruimte staan, gaat de gemeente deze intensief (laten) bestrijden.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het bestrijden van de invasieve exoten voortkomend uit Europese wetgeving krijgt de komende jaren veel aandacht. Voor de komende periode heeft de bestrijding van de Reuzenberenklauw en de Japanse Duizendknoop in de directe omgeving van tuinen prioriteit.

5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte 2023-2026

Inwoners, woningcorporaties, verenigingen en andere partners dagen we uit om samen met de gemeente iets moois te maken van de openbare ruimte. Nieuwe ideeën voor de openbare ruimte ondersteunen wij waar mogelijk. Binnen het IBOR-plan wordt ook aandacht besteed aan de participatie met de samenleving. Dit maakt weer onderdeel uit van het nog op te stellen gemeentebrede participatiebeleid.

Dit onderwerp staat op de raadsagenda. Binnen dit resultaat beschrijven we de reeds gemaakte voorbereidingen inzake, dan wel ons voornemen tot uitvoering. Dit onder voorbehoud van de uitkomsten van de behandeling van dit onderwerp door de raad.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Voor de grootschalige integrale vervangingen van de openbare ruimte passen wij een gedegen participatieproces toe. Daarnaast krijgt het afstemmen van belangen, intenties en gevoeligheden met de omgeving bij de voorbereiding en uitvoering van werkzaamheden in de openbare ruimte extra aandacht in de vorm van omgevingsmanagement. De omgevingsmanager verbindt inwoners en partijen met elkaar en eisen en wensen van stakeholders aan (project) doelen van de gemeente.

5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken 2023-2025

Wij onderzoeken de behoefte en gewenste spreiding voor speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud. We leggen hierbij ook een relatie met de aanpak van overlast door jongeren. In een nog op te stellen Nota Speelplekken brengen wij de fysieke speel- en ontmoetingslocaties in kaart. We kijken daarbij in ieder geval naar een goede verdeling tussen en binnen de kernen, de (natuurlijke) inrichting van de speel- of ontmoetingsplek en of iedereen (ook kinderen met een beperking) hier kan spelen of verblijven. In iedere inspectieronde van de speelplekken toetsen we standaard op die uitgangspunten. In het kader van de herinrichting Angerlo gaan we een speelplek inrichten met deze uitgangspunten. Dit kan als voorbeeld dienen voor de nog op te stellen Nota Speelplekken.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Door middel van een raamovereenkomst hebben wij voor 2 jaar (met optie tot verlenging met nog eens 2 jaar) een partij aan ons gebonden voor het leveren van nieuwe speeltoestellen. Bij de aanbesteding vormden aspecten als gebruik van duurzaam en circulair materiaal en materieel en Social Return belangrijke kaders voor de beoordeling. Renovatie van bestaande speelterreinen vindt, op basis van het beheerplan spelen, over de hele gemeente plaats. Daarbij volgen wij een participatief proces waarbij bewoners binnen bepaalde kaders een keuze maken voor de soort speeltoestellen die geplaatst worden en de inrichting van de speelplek. Op dit moment worden toestellen vervangen in Angerlo en Methen.

5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte 2023-2026

Het is belangrijk dat iedereen van de openbare ruimte gebruik kan maken en dat deze voor iedereen (ook voor mensen met een beperking) toegankelijk is. Bij de reguliere schouwen van de openbare ruimte wordt toegankelijkheid een vast onderdeel. In nieuwe projecten besteden wij standaard aandacht aan de toegankelijkheid.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Bij nieuwe aanleg, vervanging of groot onderhoud van de openbare ruimte kijken wij standaard naar verbetering van de bereikbaarheid van objecten en routes voor alle doelgroepen. Voorbeelden hiervan zijn het standaard verlagen van de trottoirbanden bij de hoeken van straten en de aanleg van ribbelstroken bij openbaar vervoervoorzieningen. Recent hebben wij in park Rosorum samen met de visvereniging HSV de Breuly de toegankelijkheid voor vismogelijkheden verbeterd voor mensen die minder mobiel zijn.
In de 2e helft 2023 starten we met overleg met gebruikersgroepen en dorpsraden. We brengen aandachtsgebieden in beeld waar de toegankelijkheid van de openbare ruimte onvoldoende is. Aan de hand hiervan stellen we eind 2023 een actieplan op.
Verder zijn wij bezig met een onderzoek naar de toegankelijkheid van speelvoorzieningen in de openbare ruimte. Eind 2023 verwachten wij dit onderzoek af te ronden. De resultaten van dit onderzoek vormen de input voor de geplande vervanging van speeltoestellen en voor het mede bepalen van beleidskaders in de nog op te stellen Nota Spelen.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten				
Primitieve begroting 2023-2026	1.355	1.333	1.333	1.325
1e voortgangsrapportage 2023	258	74	74	74
Kadernota 2024	0	5	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	217	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**1.830**	**1.411**	**1.406**	**1.399**

Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)

1. Autonome ontwikkelingen	625	**0**	0	0
Actualisatie budgetten sportbedrijf	625	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**625**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**2.455**	**1.411**	**1.406**	**1.399**

Lasten

Primitieve begroting 2023-2026	11.619	11.079	10.972	10.782
1e voortgangsrapportage 2023	730	382	251	213
Kadernota 2024	0	95	183	199
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	116	-54	-42	-20
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**12.465**	**11.502**	**11.365**	**11.174**

Mutaties in deze begroting (lasten)

1. Autonome ontwikkelingen	668	**-100**	-100	-100
Actualisatie budgetten sportbedrijf	768	0	0	0
Overheveling middelen combinatiefuncties	-100	-100	-100	-100
2. Actualisatie bestaand beleid	-40	**67**	0	0
Motie Stolpersteine	-17	17	0	0
Opstellen beleidsnotitie erfgoed	-50	50	0	0
Sportterreinen	30	0	0	0
Subsidie monumentenklassendag	-3	0	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	-108	**-118**	-48	5
Actualisatie budget sportactiviteiten/-materialen	-3	-3	-3	-3
Actualisatie budget subsidie voor stedencontacten	-2	-7	-7	-7
Actualisatie investeringen groen	0	-35	-14	19
Actualisatie investeringen speeltoestellen	0	-11	-22	-2
Bezuinigingsopgave vastgoed - gerealiseerde verkoop	-3	-3	-3	-3
Uitvoeren beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar	-100	-60	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**520**	**-151**	**-148**	**-95**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**12.986**	**11.351**	**11.217**	**11.078**
Resultaat voor bestemming	**-10.531**	**-9.940**	**-9.810**	**-9.680**

Onttrekkingen

Primitieve begroting 2023-2026	870	432	386	186
1e voortgangsrapportage 2023	912	136	51	51
Kadernota 2024	0	307	20	20
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	-24	0	0	0

2e voortgangsrapportage 2023	0	-6	-4	-4
Totaal onttrekkingen reserves	1.759	869	454	254
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2023-2026	172	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2023	834	0	0	0
Kadernota 2024	0	307	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	-6	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	1.000	307	0	0
Saldo reserve mutaties	**759**	**562**	**454**	**254**
Resultaat na bestemming	**-9.772**	**-9.378**	**-9.356**	**-9.426**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1. Autonome ontwikkelingen				
Actualisatie budgetten sportbedrijf	**-143**	**0**	**0**	**0**

In juni 2023 is het voorschot ontvangen voor de specifieke uitkering (SPUK) 'stimulering sport 2023' (voor compensatie van kostenverhogende btw). Het aangevraagde bedrag is niet volledig gecompenseerd doordat het totaalbedrag van alle aanvragen (landelijk) hoger is dan het vastgestelde uitkeringsplafond. Daarnaast is in 2023 een nabetaling ontvangen n.a.v. de vaststelling van deze SPUK over het jaar 2021. In totaal is een bijdrage ontvangen van € 625.000.
Naast de bijdrage houden wij rekening met hogere lasten i.v.m. raming van de kostenverhogende btw inclusief de bijgestelde indexering voor de dienstverlening o.b.v. de afspraken vastgelegd in de DVO (dienstverleningsovereenkomst met Ataro BV). Totaal hogere lasten bedraagt € 768.000.

Overheveling middelen combinatiefuncties	**100**	**100**	**100**	**100**

De middelen voor de Brede Regeling Combinatiefuncties zijn, vanaf 2023, overgeheveld van een algemene uitkering (decentralisatieuitkering) naar een specifieke uitkering. De geraamde lasten voor de combinatiefuncties en de baten (algemene uitkering) zijn hierdoor verlaagd met € 150.000. In samenhang met de algemene uitkering betreft dit een budgettair neutrale mutatie.
Het rijk heeft gelijktijdig de co-financiering voor dit onderdeel gewijzigd. Tot 2023 was de rijksbijdrage 60%, dit is nu gewijzigd naar 40%. De gemeentelijke bijdrage stellen wij nu bij naar de nieuwe verhouding. Dit betekent een verhoging van het gemeentelijke deel van € 50.000 naar € 100.000.

2. Actualisatie bestaand beleid				
Motie Stolpersteine	**17**	**-17**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 24 februari 2021 is raadsbreed een motie aangenomen om in de gemeente Zevenaar Stolpersteine te leggen om zo de slachtoffers van het nazisme uit de Joodse gemeenschap in de gemeente een naam te geven, te herdenken en bewustwording te bevorderen. Daarnaast krijgt de herdenkingsplaquette die in het gemeentehuis aan het Raadhuisplein hing een nieuwe plek. Hiervoor is in de begroting 2023-2026 voor 2023 € 17.000 beschikbaar gesteld. Het project wordt door vrijwilligers van de cultuurhistorische vereniging Zevenaar opgepakt en heeft door gezondheidsredenen vertraging opgelopen. Om die reden schuiven wij het budget door naar 2024. Een voordeel in 2023 van € 17.000, een nadeel in 2024 van € 17.000.

Opstellen beleidsnotitie erfgoed	**50**	**-50**	**0**	**0**

Voor het opstellen van de beleidsnotitie erfgoed inclusief het participatietraject is in de begroting 2023-2026 € 50.000 beschikbaar gesteld in 2023. De opdracht wordt in 2023 verstrekt maar de werkzaamheden worden in 2024 opgepakt. Om die reden schuiven wij € 50.000 door naar 2024. Een voordeel in 2023 van € 50.000, een nadeel in 2024 van € 50.000.

Sportterreinen	**-30**	**0**	**0**	**0**

Eerder dit jaar zijn we, door de slechte technische staat, overgegaan op de plaatsing van een nieuwe ballenvanger bij GSV in Giesbeek. Vanuit veiligheidsoverwegingen was het belangrijk om dit te doen omdat het desbetreffende veld evenwijdig aan de provinciale weg loopt. Daarnaast heeft Ataro meer sportvelden in onderhoud genomen, waardoor deze kosten gestegen zijn. Bovenstaande ontwikkelingen leiden tot een nadeel van € 30.000.

Subsidie monumentenklassendag	**3**	**0**	**0**	**0**

Het budget dat beschikbaar is voor de monumentenklassendag wordt in 2023 niet besteed. Dit heeft als oorzaak dat er een tekort aan vrijwilligers is en door de aanstelling van de nieuwe directeur van het Liemers museum. Een eenmalig voordeel in 2023 van € 3.000.

5. Vervolgtraject kadernota

Actualisatie budget sportactiviteiten/-materialen	**3**	**3**	**3**	**3**

Het budget voor leveringen en diensten door derden (activiteiten en sportmaterialen) wordt niet volledig ingezet. Rekening houdend met de verplichtingen kan een deel van het budget structureel (voordeel € 3.000) worden afgeraamd.

Actualisatie budget subsidie voor stedencontacten	**2**	**7**	**7**	**7**

Het budget voor subsidies stedencontacten wordt niet volledig ingezet. Van comité Mátészalka is voor 2023 een aanvraag ontvangen voor een beperkte bijdrage. De stedenband met deze stad wordt dit jaar afgebouwd, terwijl die met Weilburg wordt gecontinueerd. Gelet op de afbouw van de band met Mátészalka kan een deel van het budget structureel worden afgeraamd. M.i.v. 2024 is dit voordeel afgerond € 7.000.

Actualisatie investeringen groen	**0**	**35**	**14**	**-19**

We hebben de groen gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat de werkzaamheden omtrent de reguliere vervanging groen en bomen in 2023 nog niet zijn afgerond. Wij verwachten dit doordat we in het eerste halfjaar 2023 de aanbestedingen in de markt hebben gezet. Hierdoor kunnen we in het najaar pas starten met de vervanging van bomen en groen. Daarnaast houden we er rekening mee dat de groen en bomen gerelateerde investeringen voor de revitalisatie Angerlo, in tegenstelling tot wegen en riolering, begin 2024 wordt afgerond.
Deze wijzigingen leiden tot een positief resultaat van € 35.000 in 2024 en € 14.000 in 2025 en tot een negatief resultaat van € 19.000 in 2026.

Actualisatie investeringen speeltoestellen	**0**	**11**	**22**	**2**

De speeltoestel gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat we werkzaamheden omtrent 'vervangen speeltoestellen 2023' en 'duurzaam materieel speelvoorzieningen 2023' vertragen doordat we in het eerste halfjaar 2023 de aanbestedingen in de markt hebben gezet. Hierdoor kunnen we in het najaar pas starten met de vervanging van speeltoestellen. Daarin hebben we vervolgens ook te maken met relatief lange levertijden. Het budget van vervanging speeltoestellen 2023 hebben we verplaatst naar vervanging speeltoestellen 2027 zodat we een meer gelijkmatige spreiding over de jaren hebben. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat van € 5.000 in 2024, € 22.000 in 2025 en € 2.000 in 2026.
Verder hebben we de investering 'speelvoorzieningen voor kinderen met een beperking' (2024) een jaar doorgeschoven. Deze wordt gedekt door een bestemmingsreserve afschrijvingslasten. Dit heeft daarom geen effect op het resultaat.

Bezuinigingsopgave vastgoed - gerealiseerde verkoop	**3**	**3**	**3**	**3**

In 2022 hebben we de locatie Kerkstraat 16 Zevenaar verkocht. De bijbehorende lasten, zoals verzekeringen en onderhoud, halen we uit de begroting. Dit resulteert vanaf 2023 in een structureel voordeel van € 3.000.

Uitvoeren beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar	**100**	**60**	**0**	**0**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 heeft de raad ermee ingestemd om het totale bedrag dat wordt ontvangen voor toeristenbelasting in te zetten voor het uitvoeren van het beleidskader vrijetijdseconomie. Pas begin 2023 konden we starten met het invullen van de uitgebreide uitvoeringsagenda. Daarnaast lopen diverse projecten vertraging op omdat met veel partijen overleg gepleegd moet worden en dit kost veel tijd. Hierdoor loopt de planning uit. Om die reden laten wij voor 2023 eenmalig € 100.000 en voor 2024 eenmalig € 60.000 vrijvallen.

Totaal mutaties	**104**	**151**	**148**	**95**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
5. Vervolgtraject kadernota				
Aanpassing afschrijvingsreserves i.v.m. fasering investeringen	**0**	**0**	**-4**	**-4**

Door de fasering van investeringen en de wijziging van de afschrijvingslasten worden de ramingen van de onttrekkingen uit enkele reserves voor afschrijvingslasten aangepast

Actualisatie investeringen speeltoestellen	**0**	**-6**	**0**	**0**

De speeltoestel gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat we werkzaamheden omtrent 'vervangen speeltoestellen 2023' en 'duurzaam materieel speelvoorzieningen 2023' vertragen doordat we in het eerste halfjaar 2023 de aanbestedingen in de markt hebben gezet. Hierdoor kunnen we in het najaar pas starten met de vervanging van speeltoestellen. Daarin hebben we vervolgens ook te maken met relatief lange levertijden. Het budget van vervanging speeltoestellen 2023 hebben we verplaatst naar vervanging speeltoestellen 2027 zodat we een meer gelijkmatige spreiding over de jaren hebben. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat van € 5.000 in 2024, € 22.000 in 2025 en € 2.000 in 2026.
Verder hebben we de investering 'speelvoorzieningen voor kinderen met een beperking' (2024) een jaar doorgeschoven. Deze wordt gedekt door een bestemmingsreserve afschrijvingslasten. Dit heeft daarom geen effect op het resultaat.

Totaal reservemutaties	**0**	**-6**	**-4**	**-4**

6. SOCIAAL DOMEIN

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden maatschappelijke ontwikkeling, jeugd, arbeidsparticipatie, leefbaarheid en wijkgericht werken, vrijwilligers- en mantelzorgbeleid. Samen vormen deze beleidsvelden het Sociaal Domein. Hier rekenen we ook natuur- en milieueducatie toe. Voor het realiseren van de opgaven in het Sociaal Domein nemen we ook onderdelen uit de beleidsvelden sport, cultuur, veiligheid, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, gezondheid en onderwijs mee die bij andere programma's zijn ondergebracht. Begin 2020 is de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023 vastgesteld. Dit is een visie op hoofdlijnen voor het brede Sociaal Domein. We werken aan een samenhangend en integraal beleid. Hierbij sluiten we aan op de belevingswereld van de Zevenaarse inwoners en op de sociale structuren in onze gemeente. De visie draagt bij aan het realiseren van de ambities en doelstellingen binnen het sociaal domein.
Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden: financiële beheersbaarheid, goed opdrachtgever-opdrachtnemerschap en datagestuurd werken.
De ambities voor het sociaal domein zijn: we doen wat nodig is; meer inwoners in Zevenaar leven in een (sociaal) veilige omgeving; meer inwoners doen zo zelfstandig mogelijk mee aan de maatschappij.

We houden bij de beleidsontwikkeling en uitvoering de volgende principes in acht:

- Rechtszekerheid – we doen wat nodig is
- Primaire levensbehoefte – eigen verantwoordelijkheid
- Positieve gezondheid – samen verantwoordelijk
- Integrale benadering – de mens staat centraal
- Van en voor inwoners – inclusieve samenleving
- Participatie – netwerk samenleving
- Regionale samenwerking – slim volgen in de basis en vooroplopen waar nodig

Ontwikkelingen

Hervormingsagenda jeugd

Medio april is een principeakkoord bereikt over het financiële kader voor de hervormingsagenda tussen de VNG en het ministerie. De agenda is in juni 23 definitief vastgesteld. De deelnemende partijen in de hervormingsagenda hebben bij de start mogelijke hervormingen geïdentificeerd. Deze hervormingen moeten leiden tot de verschillende besparingen, zodat het jeugdzorgstelsel houdbaar wordt. De invulling van de verschillende hervormingen en de verwachte financiële besparing zijn nog niet vastgesteld. We verwachten in het najaar hierover meer duidelijkheid. Het is nog onduidelijk wat het vallen van het kabinet voor dit thema betekent de komende tijd. Wel is bepaald dat een commissie van wijzen de komende jaren de verwachte effecten/besparingen en gerealiseerde effecten/besparingen gaat monitoren en een zwaarwegende adviesfunctie heeft.

Wet inburgering

De Wi 2021 is nu anderhalf jaar van kracht en moet in een complexe en turbulente tijd uitgevoerd worden. De wet is een lerend stelsel waarin het Rijk, de gemeente en inburgeringspartners voortdurend leren van de ervaringen en het stelsel zo aanpassen dat de inburgeraar adequate begeleiding krijgt bij zijn inburgering. Als gevolg van de problemen in de asielketen is de taakstelling voor de huisvesting van statushouders dit jaar fors verhoogd. De taakstelling voor de eerste helft van 2023 is vrijwel gehaald, mede door de inspanningen van de ketenpartners en de woningcorporaties. De taakstelling voor de tweede helft 2023 is een fikse uitdaging om deze tijdig af te ronden. Deze taakstelling heeft ook gevolgen voor de partners in het zorg- onderwijs en welzijnsdomein. Dit geldt ook voor de gemeente; met de verhoogde instroom wordt de caseload van de inburgeringsconsulenten sneller gevuld en dit dwingt ons om te onderzoeken wat een acceptabele omvang van de caseload is. Dit onderzoeken we de komende periode.
Door de val van het Kabinet is het niet duidelijk of de spreidingswet door de Tweede en Eerste Kamer behandeld wordt. Uitstel van behandeling kan betekenen dat er een onverwacht beroep op de gemeente wordt gedaan voor de (crisis-) opvang van asielzoekers.

Kinderopvang toeslagenaffaire
Naast de ondersteuning van ouders en kinderen is sinds 15 juli 2023 de wet aanvullende regelingen van kracht. Hieronder vallen de ex-partner- en nabestaandenregeling.
De ex-toeslagpartnerregeling start vanaf september, dan kan de eerste groep ex-toeslagpartners een brief van het Rijk verwachten. De nabestaandenregeling is er om de toeslagpartner of kinderen van de overledene te kunnen ondersteunen. Deze regeling is er ook voor nabestaanden van kinderen van gedupeerde ouders. De uitvoering van de nabestaandenregeling start naar verwachting in het eerste kwartaal van 2024. Bij het verbreden van deze ondersteuning worden geen extra kosten voor de gemeente verwacht, gezien deze worden vergoed door het Rijk (Specifieke uitkering).

Oekraïne
De taakstelling voor de opvang van de ontheemden uit Oekraïne is per 1 juli 2023 verhoogd. We zijn op zoek naar opvanglocaties waarbij de mogelijkheid om zo zelfredzaam en zelfstandig mogelijk te wonen en leven voorop staat. Het Rijk heeft aanvullend budget beschikbaar gesteld voor onder andere taalonderwijs en leerlingenvervoer en onderzoekt of het uitvoeringsbudget toereikend is. Op dit moment is de Tijdelijke wet Oekraïne in behandeling bij de Tweede Kamer. In deze wet wordt het college verantwoordelijk voor de opvang en huisvesting van de ontheemden. Dit betekent dat de coördinatie en de spreiding van de ontheemden over de regio niet meer door de Veiligheidsregio Midden Gelderland (VGGM) wordt verzorgd.

Subsidiebeleid
Momenteel werken we aan de harmonisatie van het subsidiebeleid. Met name richting de visie van onze dorpshuizen en de hoogte van de subsidiebedragen werken we komend jaar aan een rechtmatig en doelmatig subsidiebeleid.

De Wet Uitvoeren Breed offensief/ aanpassing Re-integratieverordening
Met de maatregelen "Breed Offensief" wil de regering bereiken dat:
• Regelingen rondom mensen met een beperking eenvoudiger worden voor werkgevers en werknemers.
• Werken aantrekkelijker wordt gemaakt voor mensen met een arbeidsbeperking.
• Werkgevers en werkzoekenden elkaar gemakkelijker kunnen vinden in het matchingsproces.
• Het bijdraagt aan duurzaam werk voor de doelgroep.
Gevolg van de invoering van deze wet is dat gemeenten hun re-integratieverordening dienen aan te passen. In de raadsvergadering van 29 november 2023 wordt deze verordening behandeld.

Maatschappelijke ondersteuning en welzijn
Bij maatschappelijke ondersteuning hebben we te maken met prijsstijgingen. De discussie hierover blijft ook actueel door bijvoorbeeld de cao-verhogingen in de GGZ, VVT en de gehandicaptenzorg. De kostenverhogingen bij aanbieders en gesubsidieerde instellingen lopen al vooruit op de (gesprekken over nieuwe) indexering van de prijzen. Dit kan problemen opleveren voor aanbieders, met risico voor de dienstverlening aan inwoners.
In het doelgroepenvervoer verwachten we een kleine kostendaling in het Wmo vervoer. Dit heeft vooral te maken met minder ritten in het vervoer, wat nog een gevolg is van corona. Hierdoor heeft de gecontracteerde vervoerder voor het vraagafhankelijke Wmo vervoer wel haar contract beëindigd en volgt er een aanbesteding. Verder zien we in het doelgroepenvervoer bij het leerlingenvervoer een kostenstijging. Dit vooral doordat het individueel vervoer van leerlingen niet (meer) via de BVO DRAN kan en we dit op alternatieve wijze (vervoer in natura) moeten organiseren.
Door de stijgende kosten moeten we werken aan kostenbeheersing. Dit doen we door inzet op preventie, ontwikkeling van het voorliggende veld en verdere professionalisering van de toegang. We werken in 2023 aan een plan voor het normaliseren en versterken van het voorliggende veld.
Voor de transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis zijn regionaal afspraken over de financiën (begroting) gemaakt. We bereiden de toegang voor om beslissingen te kunnen nemen over inwoners die gebruik moeten maken van beschermd wonen. Het college stelt in 2023 het lokaal plan Beschermd Thuis vast (in afstemming met traject Woonzorg visie). We nemen deel aan de preventiescan voor de aanpak van dakloosheid als alle gemeenten in de regio deelnemen.

Nieuwe bestuurlijke opdracht RSD 2024 -2026
De huidige opdracht aan de RSD loopt eind dit jaar af. Een nieuwe bestuurlijke opdracht voor de RSD voor de

periode 2024 tot en met 2026 wordt behandeld in de raadsvergadering van december 2023.
De focus in deze nieuwe opdracht zal gericht zijn op het investeren in mensen met arbeidspotentieel binnen alle klantgroepen van de RSD. Er zal geïnvesteerd worden om deze inwoners, die veelal langer in de uitkering zitten en waarbij de persoonlijke omstandigheden complex kunnen zijn, te begeleiden richting werk en aan het werk te houden.

Aanvraag Vangnetuitkering 2023
De gemeente Zevenaar geeft in 2023 naar verwachting meer geld uit aan bijstandsuitkeringen dan het BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) dat zij hiervoor van het Rijk ontvangt. Gemeenten kunnen onder voorwaarden worden gecompenseerd voor de grote tekorten op het bijstandsbudget door het aanvragen van de vangnetuitkering bij het Rijk. Behandeling van deze aanvraag zal - als het tekort meer dan 7,5% van het budget bedraagt - in het 1e kwartaal 2024 door de raad plaatsvinden.

Participatie
De notitie Participatie (een kijk op de samenleving tussen inwoners en gemeente, Zevenaar Verbindt 2018) vormt de leidraad voor de contacten met dorpsraden en wijkraden. In de Notitie wordt uitgegaan van twee stromen: Enerzijds participatie van de gemeente bij initiatieven die vanuit de samenleving komen. Anderzijds het participeren van inwoners bij het beleid dat we als gemeente ontwikkelen en uitvoeren. Vanaf 2018 zijn dorpsraden en wijkraden bezig met het opstellen van een dorpenvisie/wijkvisie. In 2023 zijn de eerste dorpsplannen voor verder onderzoek en haalbaarheid aan de gemeente doorgezet.

Minimabeleid
Als gevolg van de algehele inflatie en de gestegen energiekosten in het bijzonder heeft het Rijk in 2023 koopkrachtmaatregelen toegepast. De gemeente voert van deze maatregelen de energietoeslag uit. De energietoeslag met betrekking tot 2023 moet nog bekrachtigd worden en is bedoeld om huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm te ondersteunen. Vooruitlopend op de energietoeslag 2023 is in mei een voorschot aan inwoners verstrekt. De middelen hiervoor zijn in de decembercirculaire 2022 aan gemeenten ter beschikking gesteld. Inwoners met een inkomen boven de 120% van de bijstandsnorm hebben geen recht op de energietoeslag. Deze inwoners kunnen evengoed financiële problemen ervaren als gevolg van hoge energiekosten. Daarom heeft de gemeente Zevenaar twee noodfondsen voor inwoners in het leven geroepen. Deze noodfondsen lopen tot juli 2023. Deze regelingen (energietoeslag en noodfonds) hebben een verhoogd beroep op de bijzondere bijstand voorkomen.

Beleidskaders
- Notitie participatie (een kijk op de samenleving tussen inwoners en gemeente), Zevenaar Verbindt 2018.
- Convenant Schoolveiligheid (Financiële en inhoudelijke onderlegger: Samenwerkingsagenda Veilig en Zorgzaam Schoolklimaat)
- Visie Vrijwillige inzet en Mantelzorg 2016-2020 Zevenaar (2016)
- Radar-rapport behorende bij raadsvoorstel 'Toekomst uitvoering participatiewet' (vastgesteld: raad Rijnwaarden 27-6-2017 en raad Zevenaar 6-7-2017)
- Agenda werk en economie (april 2018)
- Businesscase RSD (mei 20180
- Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en Participatiewet 2020-2023 (2020)
- Beleidsnota Armoede en Schuldhulpverlening (2019)
- Onderwijskansenbeleid 2020- 2023
- Uitvoeringsagenda Onderwijskansenbeleid 2020-2023
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Zevenaar 2023.
- Beleidsregels en Nadere regels Wmo 2023.
- Kadernota Samen aan Zet 2022 en verder (transformatie beschermd wonen naar beschermd thuis).

- Collegeprogramma 2022-2026
- Verordening jeugdhulp 2023 inclusief beleidsregels en nadere regels

WAT WILLEN WE?

6. Sociaal domein

Wij willen dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Mensen die hier hulp bij nodig hebben ondersteunen we zo goed mogelijk. We richten ons op preventie: voorkomen is beter dan genezen. Als problemen eerder gesignaleerd worden, kan er op een laagdrempelige manier een oplossing gezocht worden. Voor werkzoekenden zetten we primair in op het vinden van passend werk.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
6.1.1 Bestendigen en versterken samenwerking armoedeplatform	2022-2026		
6.1.2 Wij synchroniseren waar mogelijk de inkomensgrenzen van minimaregelingen	2022-2023		
6.1.3 Wij breiden de aanpak vroegsignalering schulden uit en zetten in op doorontwikkeling hiervan	2022-2023		
6.2.1 Wij beoordelen en evalueren de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023	2023-2023		
6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein	2023-2025		
6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo	2022-2026		
6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein	2022-2026		
6.2.5 Wij stellen een verbeterplan doelgroepenvervoer op	2023-2025		
6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg	2022-2026		
6.3.1 Wij onderzoeken een manier van waardering voor mantelzorgers	2022-2023		
6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet	2022-2023		
6.4.2 Wij heroverwegen de bezuinigingen in het maatschappelijke veld	2023-2024		
6.4.3 Wij experimenteren met de regels voor werkzoekenden voor het verkrijgen van een baan en de regels voor vrijwilligerswerk	2022-2023		

6.1 Verruimen van de inkomensondersteuning voor meer bestaanszekerheid van inwoners

6.1.1 Bestendigen en versterken samenwerking armoedeplatform 2022-2026

We evalueren de aanpak van de bestrijding van armoede zoals beschreven in de beleidsnotitie armoede en schulden voor de periode 2019-2022. Ook laten we een minima-effectrapportage door het NIBUD uitvoeren, waarbij de financiële gevolgen van het synchroniseren van de inkomensgrens voor inwoners inzichtelijk wordt. Tevens zullen we het NIBUD vragen om inzichtelijk te maken voor welke huishoudtypen er mogelijk sprake is van een armoedeval. Daarnaast kijken we naar wat het verhogen van de inkomensgrens voor de inwoner aan welzijn en preventie oplevert. De uitkomsten van het NIBUD-onderzoek en van de beleidsevaluatie bespreken we met het armoedeplatform. De uitkomsten verwerken we in een nieuwe Beleidsnota armoede en schulden. Samenwerking met het armoedeplatform bestendigen en versterken we.

Status 1e VGR	Status 2e VGR

Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In juni 2023 is weer het halfjaarlijkse Armoedeplatform gehouden waarbij informatie gedeeld is over de Nederlandse Schuldhulp Route en het Energiearmoede project. Ook is de stand van zaken gedeeld betreffende het minimabeleid en de wijzigingen in de Schuldhulpverleningstrajecten. Voornemen is om op het volgende Armoedeplatform meer interactief informatie op te halen vanuit de ketenpartners wat als input kan gelden voor de op te stellen integrale beleidsnota waar Armoedebeleid onderdeel vanuit gaat maken. Voor het einde van 2023 zal er een eindevaluatie gedaan zijn met betrekking tot de beleidsnotitie Armoede en Schulden voor de periode 2019-2022.

Om de inkomensgrenzen van regelingen vast te stellen is een minima-effectrapportage van het NIBUD noodzakelijk. In deze rapportage worden de inkomstenplaatjes van verschillende huishoudtypen inzichtelijk gemaakt.
Aan de hand hiervan kunnen inkomensgrenzen worden bepaald.

In 2023 lopen veel eenmalige inkomensondersteunende maatregelen van het rijk af (energietoeslag, de tijdelijke verhoging van de zorgtoeslag en het kindgebonden budget, en het effect van de huurverlaging op de huurtoeslag (waardoor de huurtoeslag lager uitvalt). Bovendien heeft het kabinet in het coalitieakkoord afgesproken om vanaf deze kabinetsperiode iedere vier jaar opnieuw te bekijken of het mogelijk is van het sociaal minimum te leven en mee te doen in de samenleving. Als eerste stap heeft het kabinet een onafhankelijke commissie gevraagd om dit te onderzoeken. De commissie heeft geadviseerd het sociaal minimum aanzienlijk te verhogen. Na Prinsjesdag 2023 zal duidelijk zijn of en hoe het kabinet gevolg geeft aan het advies van de commissie. Bovenstaande maakt dat het Nibud zal worden gevraagd om in het eerste kwartaal van 2024 een minima-effectrapportage op te leveren.

6.1.2 Wij synchroniseren waar mogelijk de inkomensgrenzen van minimaregelingen 2022-2023

De ambitie is om dezelfde inkomensgrens te gebruiken voor alle regelingen. Zo is het voor inwoners eenvoudiger te bepalen wanneer zij op welke hulp kunnen rekenen. De inkomensgrenzen voor de minimaregelingen zijn, op de individuele inkomenstoeslag (110%) en de collectieve zorgverzekering (140%, derde pakket) na, allemaal gesteld op 120%. We onderzoeken verdere synchronisatie van de inkomensgrenzen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet gestart	Niet gestart

Om de inkomensgrenzen van regelingen vast te stellen is een minima-effectrapportage van het NIBUD noodzakelijk. In deze rapportage worden de inkomstenplaatjes van verschillende huishoudtypen inzichtelijk gemaakt. Aan de hand hiervan kunnen inkomensgrenzen worden bepaald.
In 2023 lopen veel eenmalige inkomensondersteunende maatregelen van het rijk af (energietoeslag, de tijdelijke verhoging van de zorgtoeslag en het kindgebonden budget, en het effect van de huurverlaging op de huurtoeslag (waardoor de huurtoeslag lager uitvalt). Bovendien heeft het kabinet in het coalitieakkoord afgesproken om vanaf deze kabinetsperiode iedere vier jaar opnieuw te bekijken of het mogelijk is van het sociaal minimum te leven en mee te doen in de samenleving.
Als eerste stap heeft het kabinet een onafhankelijke commissie gevraagd om dit te onderzoeken. De commissie heeft geadviseerd het sociaal minimum aanzienlijk te verhogen. Na Prinsjesdag 2023 zal duidelijk zijn of en hoe het kabinet gevolg geeft aan het advies van de commissie. Bovenstaande maakt dat het Nibud zal worden gevraagd om in het eerste kwartaal van 2024 een minima-effectrapportage op te leveren.

6.1.3 Wij breiden de aanpak vroegsignalering schulden uit en zetten in op doorontwikkeling hiervan 2022-2023

We willen nog meer inzetten op het in een vroeg stadium helpen van inwoners die financiële problemen ondervinden. Hiervoor richten wij ons op het doorontwikkelen en uitbreiden van de aanpak vroegsignalering schulden in de uitvoering door onze schuldhulpverleningsconsulenten. Nadere doelstellingen ten behoeve van vroegsignalering schulden werken we in de komende Beleidsnotitie armoede en schulden voor 2023 en verder uit.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De doorontwikkeling van de vroegsignalering is in gang gezet. Het werkproces is beschreven en er is een betere aansluiting bij de reguliere schuldhulpverlening tot stand gebracht. Er wordt op dit moment gekeken naar mogelijke opties om aan te sluiten bij gesprekken die gevoerd worden door de Woningbouwcorporaties met inwoners die één maand huurachterstand hebben. De tijdelijke inzet van een extra medewerker is verlengd tot mei 2024. Nadere doelstellingen ten behoeve van vroegsignalering schulden werken wij verder uit in de komende Integrale Beleidsnota waar het Armoedebeleid in opgenomen zal worden.

6.2 Ondersteunen van inwoners door passende jeugd- en maatschappelijke zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden

6.2.1 Wij beoordelen en evalueren de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023 2023-2023

Beleid dat een positieve invloed heeft op de gezondheid en welzijn van onze inwoners, daar zetten we op in. We leggen een grotere nadruk op preventie en blijven oog houden voor de betaalbaarheid van de zorg. De situatie in het sociaal domein is de afgelopen jaren veranderd. Zowel op het gebied van de (financiële) relatie met het Rijk, maar ook in de ontwikkeling van de zorgvragen van inwoners zijn veranderen. Deze steeds veranderende context maakt dat we de Beleidsvisie Sociaal Domein in 2023 evalueren en actualiseren waar nodig.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**

Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Op dit moment werken we aan het opstellen van een integrale visie en beleidsnota voor het gehele sociaal domein. In de aanpak staan we stil bij de opgedane ervaringen met de visie en aanpak binnen het gehele sociaal domein van de afgelopen jaren.

6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein 2023-2025

De toegang tot het sociaal domein moet zowel fysiek, telefonisch als elektronisch te benaderen zijn. De inwoner met een ondersteuningsvraag kan rekenen op goede informatie en advies, kortdurende ondersteuning, verwerking van een hulpvraag, een beschikking en/of een doorverwijzing naar een ander loket, zoals het Centrum voor Indicatiestelling Zorg (CIZ) voor ondersteuning vanuit de Wet Langdurige Zorg of zorg op basis van de Zorgverzekeringswet (ZVW).
De komende jaren zetten wij in op het bieden van een integrale intake voor inwoners met ondersteuningsvragen. Daarbij kijken wij ook naar integrale dienstverlening. Ook voor andere professionals, die contact hebben met inwoners van de gemeente Zevenaar is de toegang tot hulp en ondersteuning een herkenbare en belangrijke partner. Voor inwoners die geen ondersteuningsvraag hebben (maar wel problemen kennen) en multi-probleem casussen bieden wij een integrale aanpak van de vraagstukken.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet gestart	Niet gestart

Dit is nog in ontwikkeling. De verwachting is dat de nieuwe visie sociaal domein in sterke mate gaat bijdragen aan de integrale blik.

6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo 2022-2026

De kwaliteit van de zorg aan onze jeugdigen monitoren we continu door middel van cliëntervaringsonderzoeken, accountantsgesprekken en controle op doelmatigheid, rechtmatigheid en kwaliteit. In de aanbestedingstrajecten hebben wij altijd aandacht voor de kwaliteit van de zorg. Voor wat betreft contracten met jeugdhulpaanbieders en Wmo-zorgaanbieders sluiten we aan bij de regionaal aangestuurde inkooptrajecten van de MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland. Bij iedere inkoopronde sturen wij op het afsluiten van langer lopende contracten en het verminderen van het aantal aanbieders.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Deze periode zijn de voorbereidingen voor verlenging of nieuwe inkoop voor een aantal onderdelen begonnen. We kijken kritisch naar bestaande afspraken en convenanten. Zevenaar heeft een actieve rol in de regionale werkgroepen.

6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein 2022-2026

Binnen het sociaal domein willen we werken vanuit vertrouwen met minder regeldruk en betere efficiëntie. We hebben de ambitie om een betere balans tussen uitgaven en daadwerkelijke zorg te realiseren en minder geld te besteden aan administratieve taken. Met eenvoudig werken willen we geld besparen, aangezien onnodige regels en processen geld kosten. Door te vertrouwen op onze professionals binnen het sociaal domein is er minder verantwoording en administratie nodig.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet gestart	Niet gestart

Gezien de regionale en landelijke ontwikkelingen (hervormingsagenda) waar minder regeldruk en betere monitoring hoog op de agenda staan, verwachten we de komende tijd hier aandacht aan te kunnen geven. Waar mogelijk proberen we werkprocessen binnen jeugd intern al te toetsen op efficiëntie en noodzaak.

6.2.5 Wij stellen een verbeterplan doelgroepenvervoer op 2023-2025

Ons doelgroepenvervoer willen we verbeteren. Dit betreft niet zozeer de huidige functie, het wagenpark of de dienstverlening van de BVO-DRAN, maar onze werkwijze en instroombeheersing. We stellen een verbeterplan op en werken in de periode 2023-2025 onder meer aan alternatieven om de instroom te beperken of om te buigen door inzet van voorliggende voorzieningen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Dit verbeterplan is gericht op 'onze werkwijze en instroombeheersing'. Er wordt invulling aan gegeven door vanuit de praktijk te redeneren om te komen tot resultaten. Resultaten als een effectieve en efficiënte werkwijze, beleid dat een beter antwoord en kwalitatieve oplossingen geeft op de steeds complexere vervoersvraagstukken en vervoeralternatieven om de instroom te beperken of om te buigen door inzet van voorliggende voorzieningen. Het verbeterplan wordt in oktober 2023 aan het college ter vaststelling aangeboden.

6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg 2022-2026

Sinds de invoering van de Jeugdwet (2015) is jeugdzorg voortdurend in ontwikkel. Wij nemen actief deel aan relevante regionale overleggen (via de MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland) en blijven op de hoogte van de ontwikkelingen en oefenen waar mogelijk invloed uit.
Wij volgen de ontwikkelingen via de VNG nauwgezet. Verder volgen wij ook de landelijke ontwikkelingen op het gebied van innovatie. Best–practices nemen we (indien mogelijk) over in Zevenaar.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Zevenaar heeft een actieve rol in de regio en is nauw betrokken bij de ontwikkelingen rondom de hervormingsagenda, zowel op beleids- als bestuurlijk niveau.

6.3 Stimuleren en waarderen van de zorg van inwoners voor chronisch zieke, gehandicapte of hulpbehoevende partner, familielid of vriend

6.3.1 Wij onderzoeken een manier van waardering voor mantelzorgers 2022-2023

De inzet van mantelzorgers is van groot belang en van onschatbare waarde, ook om te voldoen in de groeiende zorgvraag. We onderzoeken hoe mantelzorgers een waardering gegeven kan worden, aanvullend op de bestaande mantelzorgondersteuning.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Voor het zomerreces is de aanpak voor 2023 door het college vastgesteld en een opdracht verleend aan Caleidoz voor de uitvoering. Begin 2024 evalueren wij deze aanpak met de raad.

6.4 Stimuleren van de deelname van meer inwoners aan het arbeidsproces

6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet 2022-2023

We houden meer rekening met de menselijke maat bij de uitvoering van de Participatiewet, bijvoorbeeld door het aanpakken van hardheden en knelpunten bij de uitvoering van de Participatiewet. Daarbij hebben we tevens aandacht voor de vorm van onze handhaving.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

Wij zoeken bij dit onderwerp aansluiting bij de landelijke ontwikkelingen op dit terrein. Er doen zich op dit moment veel ontwikkelingen voor op dit beleidsveld; het gaat hier om de Participatiewet in balans (herziening van de Participatiewet). Dit is een intensief en omvangrijk traject.
Vertaling hiervan in concrete maatregelen zal in de jaren 2024, 2025 plaatsvinden.

Voorstel raad
Wij stellen voor om de realisatie van dit onderwerp door te schuiven naar 2024 - 2025.

6.4.2 Wij heroverwegen de bezuinigingen in het maatschappelijke veld 2023-2024

De effectiviteit van een aantal preventieve voorzieningen in het sociaal domein die de afgelopen jaren zijn wegbezuinigd onderzoeken en herzien we waar nodig. Het gaat hier om een heroverweging van bezuinigingen op sociaal raadsliedenwerk, volwasseneneducatie (Caleidoz) en mantelzorgondersteuning (zie ook 6.3.1).

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

We onderzoeken momenteel welke voorliggende voorzieningen extra ondersteuning nodig hebben of extra impulsen moeten krijgen.

6.4.3 Wij experimenteren met de regels voor werkzoekenden voor het verkrijgen van een baan en de regels voor vrijwilligerswerk — 2022-2023

Vrijwilligerswerk kan werkzoekenden helpen bij het vinden van een baan en draagt bij aan het voorkomen van eenzaamheid. We willen soepeler omgaan met de regels voor vrijwilligerswerk voor werkzoekenden. Ook met andere regels voor werkzoekenden willen we experimenteren om de kans op het vinden van een passende baan te vergroten.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

Dit onderwerp maakt onderdeel uit van de Liemerse Participatieagenda; eind 2023 wordt gestart met planontwikkeling. Vertaling hiervan in beleid en nadere maatregelen zal in 2024 vorm krijgen.

Voorstel raad
Wij stellen voor om de invulling van deze plannen door te schuiven naar het jaar 2024.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten				
Primitieve begroting 2023-2026	14.739	11.530	12.733	12.737
1e voortgangsrapportage 2023	3.295	1.295	1.295	1.295
Kadernota 2024	0	1.200	2.000	2.600
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**18.034**	**14.025**	**16.028**	**16.632**

Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)

1. Autonome ontwikkelingen	-110	**-260**	-20	-20
Actualisatie uitkeringslasten en -baten (BUIG)	-110	0	0	0
Meicirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	-260	-20	-20
2. Actualisatie bestaand beleid	0	**-84**	0	84
Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	0	-84	0	84
Totaal gemuteerde baten	**-110**	**-344**	**-20**	**64**

Totale baten in deze voortgangsrapportage	**17.924**	**13.681**	**16.008**	**16.696**
Lasten				
Primitieve begroting 2023-2026	68.324	64.282	64.489	64.668
1e voortgangsrapportage 2023	8.157	3.615	3.634	3.661
Kadernota 2024	0	2.733	3.667	3.853
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	13	26	27	27
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**76.494**	**70.656**	**71.817**	**72.209**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
1. Autonome ontwikkelingen	-142	**178**	203	203
Actualisatie budgetten voor het minimabeleid	-26	0	0	0
Actualisatie uitkeringslasten en -baten (BUIG)	50	0	0	0
Afrekening ESF (Europees Sociaal Fonds) subsidie RSD 2020-2022	-336	0	0	0
Bijdrage Scalabor	167	178	203	203
Kwijtscheldingen belastingen	-25	0	0	0
Maatschappelijke begeleiding inburgeringsplichtige asielmigranten	28	0	0	0
Meicirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	563	**91**	16	16
Aanwending bestemmingsreserve statushouders	12	0	0	0
Actualisatie afschrijvingslasten programma 4 en 6	5	0	0	0
Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	0	0	0	0
Extra inzet energiearmoede	111	0	0	0
Inzet middelen tijdelijk noodfonds	100	0	0	0
Inzet resterende middelen bestemmingsreserve DoeDuiten	49	0	0	0
Nieuwe visie en integrale beleidsnota sociaal domein	173	0	0	0
Overheveling middelen voor Pilot Jongerenwerk op Straat	-75	75	0	0
Subsidie ondersteuning mantelzorgers	16	16	16	16
Verbeteren dienstverlening op het gebied van armoede en schulden	89	0	0	0
Vergoeding ontheemden uit Oekraïne	82	0	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	-176	**-176**	-176	-176
Actualisatie budget buurtbemiddeling	-6	-6	-6	-6
Actualisatie budget subsidies minderheden	-60	-60	-60	-60
Geraamde frictiekosten laten vervallen	-110	-110	-110	-110
Totaal gemuteerde lasten	**245**	**93**	**43**	**43**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**76.739**	**70.749**	**71.860**	**72.252**

Resultaat voor bestemming	**-58.815**	**-57.069**	**-55.853**	**-55.556**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2023-2026	210	24	24	24
1e voortgangsrapportage 2023	300	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	9	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	196	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	714	**24**	24	24
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2023-2026	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	34	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	34	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**680**	**24**	**24**	**24**
Resultaat na bestemming	**-58.134**	**-57.044**	**-55.829**	**-55.532**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1. Autonome ontwikkelingen				
Actualisatie budgetten voor het minimabeleid	**26**	**0**	**0**	**0**

Het budget voor de collectieve zorgverzekering wordt niet volledig ingezet. Dit blijkt uit de prognose van de uitgaven over het 1e half jaar. Rekening houdende met de nog te verwachte uitgaven voor collectieve zorgverzekering/participatie arme kinderen (Gelrepas) worden de structurele lasten voor 2023 verlaagd met € 26.000. De structurele mutatie na 2023 wordt verwerkt in de meerjarenbegroting 2024-2027.

Actualisatie uitkeringslasten en -baten (BUIG)	**-160**	**0**	**0**	**0**

De raming van de uitkeringslasten en de baten (BUIG bijdrage van het rijk) zijn geactualiseerd. Hierbij is uitgegaan van de prognose volgens de rapportage van de lasten/baten tot en met juni 2023 van de RSD. Het incidenteel nadeel bedraagt € 160.000.

Afrekening ESF (Europees Sociaal Fonds) subsidie RSD 2020-2022	**336**	**0**	**0**	**0**

De definitieve rapportage voor de ESF-subsidie is bekend. Hierdoor heeft de RSD het volledig toegezegde subsidie ontvangen en daarnaast is nog extra bijdrage toegezegd omdat andere gemeenten deels subsidie onbenut hebben gelaten. De subsidie is voor een deel opgenomen in de jaarrekeningen 2020-2022 (looptijd project). N.a.v. de definitieve rapportage resteert een bedrag aan af te rekenen subsidie over vermelde periode voor deelnemende gemeenten. Voor Zevenaar is dit een bedrag van € 336.000.

Bijdrage Scalabor	**-167**	**-178**	**-203**	**-203**

De hogere lasten voor de uitvoering van WSW (sociale werkvoorziening/contract met Scalabor BV), voor de begeleiding en ontwikkeling van SW-medewerkers, voor de periode 2023 t/m 2025 worden veroorzaakt doordat abusievelijk niet de juiste bedragen zijn opgenomen in de Kaderbrief 2023.
Een deel van de hogere bijdrage is een gevolg van een hoger aantal fte dan het aantal waar oorspronkelijk rekening mee is gehouden (132 i.p.v. 118 fte).

Kwijtscheldingen belastingen	**25**	**0**	**0**	**0**

Het aantal kwijtscheldingsverzoeken blijft achter bij de verwachtingen. Dit is gerelateerd aan de huidige economische situatie van krapte op de arbeidsmarkt waarbij de financiële situatie van huishoudens over het algemeen is verbeterd. We ramen daarom voor 2023 een voordeel van € 25.000.

Maatschappelijke begeleiding inburgeringsplichtige asielmigranten	**-28**	**0**	**0**	**0**

De decentralisatie-uitkering (onderdeel van de algemene uitkering) voor uitvoering van de Wet inburgering wordt jaarlijks bijgesteld. De hogere bijdrage van € 28.000 is gebaseerd op het aantal inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden.

Meicirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	**0**	**-260**	**-20**	**-20**

In de meicirculaire 2023 is de hervormingsagenda jeugd een jaar uitgesteld. De begrote inkomsten in de vorm van eigen bijdragen komen daardoor ook niet binnen. Deze post is overigens budgettair neutraal omdat het uitstel door het rijk in de algemene uitkering is gecompenseerd.

2. Actualisatie bestaand beleid

Aanwending bestemmingsreserve statushouders	**-12**	**0**	**0**	**0**

Voor de implementatie van de nieuwe Wet inburgering zijn extra werkzaamheden in 2023 nodig. De kosten worden ingeschat op € 12.000 en kunnen worden gedekt uit de bestemmingsreserve statushouders.
Voor zover de middelen in deze bestemmingsreserve statushouders eind 2023 niet zijn ingezet, worden deze in de jaarrekening (resultaat) toegevoegd aan de algemene reserve en zullen wij deze bestemmingsreserve afsluiten.

Actualisatie afschrijvingslasten programma 4 en 6	**-5**	**0**	**0**	**0**

Door fasering van de voorgenomen investeringen in de jaarrekening 2022 en de begroting 2023 worden de ramingen qua afschrijving geactualiseerd en aangepast. De mutaties hebben betrekking op de gewijzigde fasering van de ontwikkeling locatie Vestersbos (voor twee basisscholen) en verschuiving van de lasten van programma 4 (onderwijs) naar programma 6 (sociaal domein). De verschuiving betreft de lasten voor de locatie Kinderopvang in de basisschool in Oud Zevenaar. Dit levert een eenmalig voordeel op van € 75.000.

Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	**0**	**-84**	**0**	**84**

Ontwikkelingen op het vlak van ruimtelijke ordening leiden ertoe dat de verkoop van de locaties Reisenakker 14 en 14a Zevenaar en Engeveldweg 10 en 12 Zevenaar tot nader order wordt uitgesteld. Vermoedelijk zijn de opbrengsten pas in 2025 haalbaar. De bijbehorende afschrijvingslasten zijn hier ook op aangepast. Daarnaast worden de panden op de locaties Markt 8 Lobith, Steenhuizen 6 Zevenaar en Nieuwe Komstraat 19 Lobith pas verkocht als het bestemmingsplan onherroepelijk is en de gronden bouwrijp zijn gemaakt. Winstneming kan pas plaatsvinden binnen de gezamenlijke grondexploitatie als ook de kosten zijn gerealiseerd. Dit betekent naar verwachting dat de winstneming pas mag plaatsvinden wanneer de kosten (plankosten, bouw- en woonrijp maken) zijn gerealiseerd. Hierdoor verschuiven we de opbrengsten met betrekking tot Markt 8 naar 2025 en van de andere twee panden naar 2026. De bijbehorende afschrijvingslasten zijn hier ook op aangepast. Tenslotte is de boekwaarde van de Nieuwe Komstraat 19 Lobith in 2022 abusievelijk te laag opgenomen. Een nadeel van € 99.000.

Deze wijziging raakt meerdere programma's (programma's 0, 6 en 8). Per saldo resulteert dit in 2023 en 2024 in een nadeel van respectievelijk € 260.000 en € 723.000 en in 2025 en 2026 in een voordeel van respectievelijk € 445.000 en € 439.000.

Extra inzet energiearmoede **-111** **0** **0** **0**

In de algemene uitkering (meicirculaire 2023) zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van hoge inflatie te voorkomen. De beschikbaar gestelde middelen (€ 111.000) worden gebruikt voor extra inzet op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand.

Inzet middelen tijdelijk noodfonds **-100** **0** **0** **0**

Door de raad zijn middelen beschikbaar gesteld voor een tijdelijk noodfonds om toegenomen betalingsproblemen en financiële kwetsbaarheid van huishoudens te voorkomen. Voor 2023 verwachten wij nu een bedrag van € 100.000 uit te geven. Deze kosten worden gedekt uit de daarvoor bestemde reserve. De mutatie is daarmee budgettair neutraal.

Inzet resterende middelen bestemmingsreserve DoeDuiten **-49** **0** **0** **0**

De kosten met betrekking tot de DoeDuiten wordt dit jaar ingeschat op afgerond € 49.000. Deze kosten worden gedekt door een onttrekking uit de daarvoor bestemde reserve.
Voor zover de middelen in deze bestemmingsreserve DoeDuiten eind 2023 niet zijn ingezet, worden deze in de jaarrekening (resultaat) toegevoegd aan de algemene reserve en zullen wij deze bestemmingsreserve afsluiten.

Nieuwe visie en integrale beleidsnota sociaal domein **-173** **0** **0** **0**

In 2023 loopt van een aantal beleidsdocumenten binnen het sociaal domein de geldigheidsduur af, waaronder de visie sociaal domein. In plaats van alle documenten apart te herijken geven wij de voorkeur aan het opstellen van een nieuwe visie en integrale aanpak binnen het sociaal domein voor 2024 e.v.. Een gewenste doorontwikkeling zowel op beleid als uitvoering.
Voor ieder mens zijn verschillende leefgebieden onlosmakelijk met elkaar verbonden. Leefgebieden lopen ongemerkt in elkaar over. Het is dé uitdaging om het sociaal domein zo in te richten dat schotten wegvallen en de belevingswereld van mensen centraal staat: integraal samenwerken dus. Om deze nieuwe visie en integrale aanpak vorm te kunnen geven zijn er medewerkers vrij gemaakt, is een extern bureau aangetrokken om het proces te begeleiden en de visie en integrale beleidsnota op te stellen. Tot slot is er een plan van aanpak opgesteld hoe e.e.a. vorm te geven.
De totale kosten ramen wij op € 173.000 (€ 143.000 personele kosten en € 30.000 voor communicatie materiaal, zaalhuur, etc.).

Overheveling middelen voor Pilot Jongerenwerk op Straat	**75**	**-75**	**0**	**0**

In 2023 is gestart met de pilot jongerenwerk op straat. Deze pilot willen wij doorzetten in 2024. Afhankelijk van de uitkomsten zal het project daarna worden voortgezet.
Om de kosten in 2024 te dekken maken wij gebruik van preventiemiddelen voor het voorkomen van stapeling van problemen die in 2023 beschikbaar zijn, maar niet volledig worden benut. Wij vragen u om een deel van het budget (€ 75.000) over te hevelen naar 2024 voor de pilot.

Subsidie ondersteuning mantelzorgers	**-16**	**-16**	**-16**	**-16**

Uit de gerealiseerde productiecijfers van 2022 en januari-februari 2023 blijkt dat GGNet de laatste jaren een passende begroting indiende. Deze werd slechts deels gehonoreerd omdat het budget niet toereikend is, waardoor ze in de loop van het jaar mantelzorgers moesten gaan teleurstellen. Inmiddels is er in het drie maandelijks overleg afgesproken, om elkaar beter op de hoogte te houden van de ontwikkelingen. Voor 2024 dient GGNet daarom een vergelijkbare subsidieaanvraag in als voorgaande jaren. Om de aanvraag volledig te kunnen honoreren, zodat alle mantelzorgers de steun krijgen die nodig is, is extra budget nodig van € 16.400.

Verbeteren dienstverlening op het gebied van armoede en schulden	**-89**	**0**	**0**	**0**

Voor de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden is een bedrag aan de algemene uitkering (meicirculaire 2023) toegevoegd van € 89.000 om gemeenten de mogelijkheid te bieden (extra) te investeren in betere dienstverlening op het gebied van armoede en schulden. Deze middelen zetten we in om aan de slag te gaan met de prioriteiten van de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden, zoals het verdubbelen van het gebruik van de schuldhulpverlening en het tegengaan van kinderarmoede.

Vergoeding ontheemden uit Oekraïne	**-82**	**0**	**0**	**0**

In de meicirculaire zijn bedragen opgenomen voor ontheemden uit Oekraïne. Het betreft vergoedingen voor taalonderwijs (€ 36.000) en voor leerlingenvervoer (€ 46.000). Het taalonderwijs richt zich op het stimuleren van een hogere arbeidsparticipatie door het leren van de Nederlandse taal.

5. Vervolgtraject kadernota

Actualisatie budget buurtbemiddeling	**6**	**6**	**6**	**6**

Gebleken is dat de lasten structureel lager zijn dan de raming. In de uitgaven voor buurtbemiddeling voor Zevenaar zien wij, in de laatste drie jaren, geen fluctuaties. Het structureel voordeel bedraagt € 6.000.

Actualisatie budget subsidies minderheden	**60**	**60**	**60**	**60**

Het budget voor subsidies wordt niet volledig ingezet. Een deel van de subsidie kan worden verantwoord onder de specifieke uitkering (Wet inburgering). Rekening houdend met de structurele verplichtingen kan een deel van het budget structureel (voordeel € 60.000) worden afgeraamd.

Geraamde frictiekosten laten vervallen	**110**	**110**	**110**	**110**

Er zijn nog frictiekosten (€ 110.000) opgenomen voor een was- en strijkservice in het kader van de Wmo. Wij stellen voor om deze specifieke frictiekosten te laten vervallen. Op het moment dat er nieuwe plannen/projecten aan de orde zijn, leggen wij dit separaat voor aan uw raad.

Totaal mutaties	**-355**	**-437**	**-63**	**21**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1. Autonome ontwikkelingen				
Aanpassing afschrijvingsreserve met boekwaarde actief	0	0	0	0
Bij de 2e VGR wordt gecontroleerd en evt. gecorrigeerd of de stand van de afschrijvingsreserve overeenkomt met de boekwaarde van de betreffende activa.				
2. Actualisatie bestaand beleid				
Aanwending bestemmingsreserve statushouders	12	0	0	0
Voor de implementatie van de nieuwe Wet inburgering zijn extra werkzaamheden in 2023 nodig. De kosten worden ingeschat op € 12.000 en kunnen worden gedekt uit de bestemmingsreserve statushouders. Voor zover de middelen in deze bestemmingsreserve statushouders eind 2023 niet zijn ingezet, worden deze in de jaarrekening (resultaat) toegevoegd aan de algemene reserve en zullen wij deze bestemmingsreserve afsluiten.				
Inzet middelen tijdelijk noodfonds	100	0	0	0
Door de raad zijn middelen beschikbaar gesteld voor een tijdelijk noodfonds om toegenomen betalingsproblemen en financiële kwetsbaarheid van huishoudens te voorkomen. Voor 2023 verwachten wij nu een bedrag van € 100.000 uit te geven. Deze kosten worden gedekt uit de daarvoor bestemde reserve. De mutatie is daarmee budgettair neutraal.				
Inzet resterende middelen bestemmingsreserve DoeDuiten	49	0	0	0
De kosten met betrekking tot de DoeDuiten wordt dit jaar ingeschat op afgerond € 49.000. Deze kosten worden gedekt door een onttrekking uit de daarvoor bestemde reserve. Voor zover de middelen in deze bestemmingsreserve DoeDuiten eind 2023 niet zijn ingezet, worden deze in de jaarrekening (resultaat) toegevoegd aan de algemene reserve en zullen wij deze bestemmingsreserve afsluiten.				
Totaal reservemutaties	162	0	0	0

7. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID

ALGEMEEN

Omschrijving
Dit programma gaat over de beleidsvelden volksgezondheid, milieu en duurzaamheid. Volksgezondheid richt zich op een gezonde leefomgeving en leefstijl. Milieu richt zich op de onderdelen lucht, geluid, bodem, externe veiligheid en duurzaamheid (klimaat).
Over duurzaamheid/klimaat zijn in het Nationaal Klimaatakkoord afspraken gemaakt waarbij de uitvoering bij de gemeenten is belegd. De aanpak en invulling van Zevenaar is onderverdeeld in de 'resultaten': energietransitie, warmtetransitie, circulaire economie/fairtrade gemeente en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen
Transitievisie warmte
Vanwege landelijke ontwikkelingen worden andere eisen gesteld aan de Transitievisie warmte. De gemeente moeten per (cluster van) dorp(en) of wijk(en) onderzoeken wat het beste alternatief voor aardgas is. En de Transitievisiewarmte moet als een Warmteprogramma onderdeel uit gaan maken van de Omgevingsvisie. Zowel de Transitievisiewarmte als de planning worden geactualiseerd. Opdracht verlening staat gepland voor eind 2023, de resultaten worden in de eerste helft van 2024 verwacht.

Ontwikkelingen wettelijk instrumentarium warmte transitie
In de 1ste VGR hebben we aangegeven dat u bij de 2de VGR verder wordt geïnformeerd over nieuwe wet- en regelgeving dat wordt ontwikkeld om gemeenten meer handvatten te geven bij de warmte transitie. In het kader van de ontwikkelingen dat warmtenetten voor meer dan 50% in publieke handen moeten zijn, zijn we ons aan het oriënteren op wat onze rol en positie hierin kan zijn. Eind 2023 worden de eerste (ambtelijke) adviezen verwacht. Verder is het nog onduidelijk welke consequenties de val van het kabinet heeft op o.a. de ontwikkelingen van deze nieuwe wet- en regelgeving (het wel of niet controversieel verklaren)

Warmtenet stad Zevenaar
Vanwege het standpunt van het inmiddels demissionair kabinet over de verhouding privaat – publiek bij warmtenetten heeft het warmtebedrijf waarmee we in overleg waren alle nieuwe ontwikkelingen onhold gezet. Voor ons was dit de reden om te onderzoeken wat de opties zijn voor een eigen afkoppeling direct bij de bron (AVR). Resultaten van dit onderzoek worden in de eerste helft van 2024 verwacht.

Warmtenet Spijk
Het onderzoek naar een warmtenet in Spijk is positief. Voor het vervolg van het proces wordt naar cofinanciering gezocht.

ODRA
De begroting 2023 van de ODRA, welke in de raadsvergadering van 8 juni 2022 is behandeld, zal nog een wijziging ondergaan. Om welke bedragen het gaat is nog niet bekend. Het betreft de doorvertaling van prijs- en loonkostenstijgingen.

Volksgezondheid/GGD
De afgelopen jaren is taakstellend bezuinigd op het budget van de GGD (VGGM). Daarmee is de basiskwaliteit in het gedrang gekomen en kan op onderdelen niet meer aan het wettelijk niveau worden voldaan. Het betreft hier de Jeugdgezondheidszorg, milieu en preventie. In regioverband zijn enkele scenario's besproken die een herstel en borging van de GGD-functie mogelijk maken. De verwachting is dat de functie van de GGD binnen het voorliggende veld evenals binnen de uitvoering van de Omgevingswet eerder groter dan kleiner zal worden, waardoor het gerechtvaardigd is de basiskwaliteit op een goed niveau te krijgen.
Voor 2023 is een bijstelling op de gemeentelijke bijdrage benodigd. Medio vorig jaar heeft VGGM moeten besluiten tot afschaling van de werkzaamheden in de jeugdgezondheidszorg. Oorzaak hiervan was dat er personele tekorten waren bij VGGM. Hierover hebben wij u destijds informatie gegeven met een informatiebrief. Sinds juni 2023 kan VGGM de meeste reguliere taken weer uitvoeren zoals voorheen. Omdat

de arbeidsmarkt krap blijft en maatschappelijke ontwikkelingen vragen om herziening van taken, maakt VGGM nu een toekomstplan. Hierbij zijn gemeenten betrokken met een ambtelijke werkgroep en bestuurlijke kerngroep. VGGM legt dit toekomstplan eind 2023 voor aan de gemeenten.

Beleidskaders

- Milieubeleidsplan 2013-2030 Zevenaar
- Beleidsvisie Externe Veiligheid 2012 Zevenaar
- Nota Bodembeheer 2011 Zevenaar
- Geluidbeleid 2008 Zevenaar
- Geluidbeleid Rijnwaarden
- Watertakenplan de Liemers 2022-2026 (2022)
- Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie (DPRA) (2022)
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Beheerplan water en riolering (2022)
- Beheerplan begraafplaatsen (2022)

WAT WILLEN WE?

7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

Wij willen een bijdrage leveren aan een gezonder Zevenaar. Dit bereiken we door meer dan een goede gezondheidszorg alleen. De omgeving waarin we leven is ook belangrijk om ons geestelijk en lichamelijk fit te voelen. We werken ook aan een duurzame samenleving. Zo borgen we de toekomstbestendigheid en leefbaarheid van de samenleving voor onze toekomstige generaties.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen	2022-2025		
7.1.2 Wij werken aan verbetering van aanrijdtijden van ambulancezorg	2022-2025		
7.1.3 Wij versterken de ondersteuning van (aanstaande) ouders en bieden van passende hulp aan kwetsbare (aanstaande) ouders	2023-2025		
7.1.4 Wij zetten ons in voor behoud van de ziekenhuiszorg in ziekenhuis Rijnstate Zevenaar	2022-2025		
7.2.1 Wij stimuleren maatschappelijke discussie, bewustwording en voorlichting over de energietransitie	2023-2026		
7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed	2025-2026		
7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de Regionale energiestrategie	2023e.v.		
7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing	2023-2026		
7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's	2022-2026		
7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit	2023-2026		
7.3.2 Wij zetten in op een Warmtenet en het gebruik van restwarmte	2023-2026		
7.4.1 Wij zetten ons in voor het keurmerk Fairtrade gemeente	2023-2026		
7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio	2023-2025		
7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid	2024-2025		
7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en	2023-2026		

droogte

7.5.2 Wij verminderen hittestress	2024-2026		
7.6.1 Wij onderzoeken de mogelijkheden van verbeteren van de luchtkwaliteit	2023-2024		

7.1 Verbeteren van de volksgezondheid in Zevenaar

7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen 2022-2025

Er zijn in de afgelopen periode al de nodige AED's geplaatst in wijken en dorpen. We beoordelen in de komende periode of er nog aanvulling gewenst is en hoe we het beheer borgen. We onderzoeken een subsidieregeling, met name voor opleidingen. Crowdfunding en andere vormen van financiering willen we aanmoedigen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De subsidieregeling en een plan van aanpak is door het college vastgesteld en wordt uitgevoerd. In het plan van aanpak is o.a. opgenomen:

- subsidies voor AED's met buitenkasten in kernen en wijken waar nog geen dekkend AED-netwerk is en voor opleidingen in het eerste jaar;
- subsidie voor buitenkasten voor bestaande AED's
- een communicatiecampagne
- AED's voor in de dienstauto's handhaving.

7.1.2 Wij werken aan verbetering van aanrijdtijden van ambulancezorg 2022-2025

Met de VGGM blijven we in overleg om de aanrijdtijden van ambulance spoedritten te verbeteren in een aantal kernen. Daarbij houden we rekening met ontwikkelingen in de ambulancezorg, infrastructurele werken en positionering van de ambulanceposten in de regio.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Met de VGGM is een korte lijn waarin aanrijdtijden worden gemonitord.

7.1.3 Wij versterken de ondersteuning van (aanstaande) ouders en bieden van passende hulp aan kwetsbare (aanstaande) ouders 2023-2025

Ook al in de fase voor de geboorte van een kind ondersteunen we kwetsbare (aanstaande) ouders. Hierbij sluiten we sinds 2020 aan bij het landelijke project Kansrijke Start voor alle kinderen. Binnen dit kader bieden we de doelgroep laagdrempelige ondersteuning thuis met initiatieven als Voorzorg en Nazorg voor kwetsbare (aanstaande) ouders en Sterk Ouderschap voor ouders die vragen om een steuntje in de rug. We willen dit aanbod uitbreiden met o.a. groepsbijeenkomsten voor aanstaande jonge ouders. Dit is wat de doelgroep zelf als wens heeft aangegeven. De inzet kan een preventieve werking hebben op de lange termijn.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

We zijn in het tweede kwartaal 2023 in oriënterend gesprek gegaan met uitvoerende partijen voor de opzet van bijeenkomsten voor (aanstaande) ouders van jonge kinderen. De GGD werkt verder aan versterking van de samenwerking met de verloskundigen om een prenataal huisbezoek tijdig te kunnen aanbieden als dat nodig is. Sinds 1 juli 2023 is het wettelijk verplicht om een prenataal huisbezoek aan te bieden aan kwetsbare aanstaande ouders.

7.1.4 Wij zetten ons in voor behoud van de ziekenhuiszorg in ziekenhuis Rijnstate Zevenaar 2022-2025

Ziekenhuis Rijnstate Zevenaar blijft behouden voor Zevenaar en omgeving. Met handhaving van het huidige aanbod van zorg onderzoeken we mogelijkheden voor toevoeging van versterkende (specialistische) functies voor gezondheidszorg op deze locatie, bijvoorbeeld geriatrische voorzieningen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Momenteel geen bijzonderheden.

7.2 Inzetten voor uitsluitend gebruik van duurzame vormen van energie

7.2.1 Wij stimuleren maatschappelijke discussie, bewustwording en voorlichting over de energietransitie 2023-2026

Samen met onze inwoners en bedrijven staan we voor de opgave energietransitie. Dat willen we bereiken door ons in te zetten op het besparen van het energieverbruik en op een overstap van fossiele brandstoffen naar duurzame vormen van energie. Wij geven ruimte aan initiatieven uit de samenleving, die een bijdrage leveren aan de energietransitie. We willen in dialoog met inwoners en andere betrokkenen samen een koers uit stippelen hoe Zevenaar in 2050 CO_2 neutraal is. Samen met onze inwoners gaan we op zoek naar de beste alternatieve energiebronnen voor Zevenaar en op welke locaties deze het best gerealiseerd kunnen worden. Via het energieloket, energiecoaches en campagnes als Kids groen en duurzaam, energiebesparing woningvoorraad en door middel van informatievoorziening aan bedrijven (samen met de ODRA) zorgen we voor de nodige bewustwording en gedragsverandering.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Op dit moment kijken wij om de ondersteuning omtrent energiebesparing in de woningvoorraad te verbreden door onder andere het inrichten van verschillende fysieke ondersteuningsloketten verspreid over de gemeente.

De campagne Kids groen en duurzaamheid is vanwege weinig animo geannuleerd.

7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed 2025-2026

De CO_2-Prestatieladder zetten we in om als organisatie op de onderdelen energie inkoop, mobiliteit en eigen vastgoed (gemeentehuis, Turmac Cultuurfabriek en de gemeentewerf) 100% CO_2-neutraal zijn.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
		
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het klimaatplan eigen organisatie leggen wij in het vierde kwartaal van 2023 aan de raad voor.

7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de Regionale energiestrategie 2023-e.v.

Via de Groene Metropoolregio dragen wij bij aan de totstandkoming van een Regionale Energie Strategie (RES). Het RES moet de energietransitie, het overschakelen van fossiele energie naar duurzame energie, mogelijk maken.
Dit gebeurt bijvoorbeeld via zonnevelden, windturbines of warmte uit de bodem. De gezamenlijke ambitie en de zoekgebieden voor duurzame opwek zijn in het RES 1.0 besluit vastgelegd. Verder is de basis gelegd voor de Regionale Structuur Warmte.
Naast duurzaamheid is ook het ruimtelijk aspect van belang. De regio werkt onder andere via een plan Milieueffectrapportage (MER) aan de onderbouwing van de keuzes, die in de RES 2.0 moeten worden gemaakt.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
		
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het uitvoeringsplan (UVP) *Regionale Energiestrategie (RES) Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen* is geactualiseerd. Hierin is afgesproken hoe we de komende jaren gaan samenwerken, hoe we komen tot uitvoering van de RES 1.0 en op welk niveau (lokaal, bovenlokaal, regionaal of bovenregionaal).

7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing 2023-2026

De energierekening wordt voor iedereen hoger, de noodzaak en urgentie van de energie- en warmtetransitie is en wordt belangrijker. Daarom moet iedereen mee kunnen doen. We maken slim gebruik van landelijke regelingen en subsidietrajecten. Kennis en kunde worden zoveel mogelijk gedeeld via bestaande platforms/kanalen (zoals het energieloket en energiecoaches). Deelname aan landelijke subsidieregelingen biedt de mogelijkheid van subsidie voor kleine energiebesparende maatregelen. Die deelname zetten wij voort. Ook onze eigen subsidieregeling voor toekomstbestendig wonen blijven we inzetten voor het stimuleren van energiebesparende maatregelen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
		

Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

We nemen deel aan landelijke subsidietrajecten (zoals de Lokale Aanpak Isolatie) waarin we eigenaar-bewoner kunnen helpen bij het isoleren van hun woning. We continueren onze subsidieregeling voor toekomstbestendig wonen, de inzet van het digitale energieloket en de inzet van energiecoaches. Verder verkennen we de mogelijkheid om fysieke ondersteuningsloketten verspreid over de gemeente te realiseren.

7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's 2022-2026

Via een laadvisie willen we aangeven hoe Zevenaar een bijdrage kan leveren aan de totstandkoming van een landelijk dekkend netwerk laadpalen. Wij sluiten daarbij aan op de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL), opgesteld door provincie, gemeenten, marktpartijen en netbeheerders. Wij werken daarvoor samen in de Samenwerkingsregio Oost.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Concessie en uitrol zijn in volle gang. Verder wordt er provinciaal naar nieuwe concessies gekeken voor logistieke- en snellaadinfrastructuur. Dit traject loopt door in 2024

7.3 Werken aan een aardgasvrij Zevenaar in 2050

7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit 2023-2026

Het Nationaal Klimaatakkoord heeft de regie van de warmtetransitie bij de gemeenten neergelegd, om te komen tot alternatieven voor aardgas als warmtebron. In Zevenaar moeten ongeveer 20.000 woningen aardgas vrij worden, waarbij betaalbaarheid en betrouwbaarheid belangrijke uitgangspunten zijn. Dit hebben we vastgelegd in de Warmtetransitievisie (vastgesteld 2019).

De planning om het proces in de wijken en dorpen van Zevenaar te starten om aardgas vrij te worden is vanwege financiële afwegingen bij de Kadernota 2020-2023 getemporiseerd. Er is afgesproken dat vanaf 2023 de verdere uitrol versneld opgepakt gaat worden. De planning wordt daarvoor geactualiseerd. In 2023 starten we de uitvoering van de warmtevisie. Daarin staat de aanpak van het energiezuiniger en aardgasvrij maken van de woningen in de gemeente Zevenaar. Per kern dorp, wijk of en buurt wordt bekeken welke de meest logische alternatieven voor aardgas zouden kunnen zijn en wanneer. Er wordt een termijn van 2 jaar ingepland voor overleg en planvorming met de bewoners.

In Angerlo is al een pilot voor de warmtetransitie opgestart. Het opgestelde plan, vastgesteld door de gemeenteraad op 29 september 2021, vormt de basis voor een uitvoeringsplan. Voor het opstellen daarvan wordt gewerkt door alle betrokken partijen (bewoners, woningcorporatie, netbeheerder en gemeente) samen in de Programma Organisatie Angerlo. De ervaringen en uitkomsten van deze pilot zijn waarschijnlijk goed bruikbaar voor de uitrol over rest van de gemeente.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Het proces om aardgas vrij te worden verder in de wijken en dorpen uit te rollen loopt niet volgens planning. De pilot Angerlo loopt wel volgens planning. Voor de uitvoering van deze gemeentebrede uitrol zijn nog geen middelen gereserveerd. In het vierde kwartaal 2023 actualiseren wij de warmtevisie. Deze gaat meer inzicht geven in wat de alternatieven per dorp zijn en wat de planning van de uitrol kan worden. De visie geeft ook meer inzicht in de benodigde middelen voor proces en onderzoek.

Voorstel raad
Kennisnemen van de stand van zaken.

7.3.2 Wij zetten in op een Warmtenet en het gebruik van restwarmte 2023-2026

Met de woningbouwcorporaties en de provincie onderzoekt de gemeente de mogelijkheden van een warmtenet voor de stad Zevenaar. Daarvoor is in 2020 een plan opgesteld. De onderzoeksresultaten geven aanleiding over te gaan tot een intentieovereenkomst (einde 2022) en vervolgens toe te werken naar een samenwerkingsovereenkomst (2023) met als doel de aanleg van een warmtenet.
Verder vindt een onderzoek plaatst naar de mogelijkheden van het door trekken van dit warmtenet naar Didam (gemeente Montferland).

Op het Gelders Eiland is een businesscase in ontwikkeling voor het gebruik van de restwarmte van de steenfabriek in Spijk. De provincie, de gemeente en andere partijen dragen ook bij in de kosten van dit onderzoek.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Het onderzoek naar het doortrekken naar Didam heeft aangetoond dat dit om technische en financiële redenen geen optie is.
Voor de externe ondersteuning bij het advies over de rol en positiebepaling van de gemeente Zevenaar in het publieke aandeel van warmtenetten zetten wij de Specifieke Uitkering (SpUk) Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) in.
Om de initiatieven van warmtenetten (zoals het initiatief warmtenet Spijk) te kunnen ondersteunen en faciliteren zijn middelen nodig. Hierin is nog niet voorzien. De planning is om eind 2023 tot een intentieovereenkomst voor een samenwerkingsovereenkomst te komen. Dit geeft globale inzichten in de taken en rollen van de verschillende partners met een kostenraming en planning.

Voorstel raad
Kennisnemen van de stand van zaken.

7.4 Werken aan een volledig circulaire economie in 2050

7.4.1 Wij zetten ons in voor het keurmerk Fairtrade gemeente 2023-2026

Met de werkgroep Fairtrade gemeente Zevenaar zetten we ons in om het keurmerk Fairtrade gemeente te verwerven. De voorbereidingen zijn nagenoeg afgerond. Naar verwachting kan het keurmerk nog in 2022 worden aangevraagd en vindt toekenning plaats in 2023. Dat is een eerste stap naar verantwoord inkopen tegen een eerlijke prijs.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het predicaat is behaald, de campagne is nu uitvoering en is van structurele aard.

7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio 2023-2025

Een circulaire economie is gericht op het optimaal inzetten en hergebruiken van grondstoffen. Het vormt een gesloten kringloop, waarin producten en grondstoffen hun waarde behouden. Zevenaar heeft als doelstelling in 2030 50% en 2050 100% circulair te zijn. Via een routekaart circulaire economie zetten we routes uit om dat doel te bereiken.
Regionale samenwerking is belangrijk om doelstellingen te behalen die wij niet op lokale schaal kunnen bereiken. Wij nemen deel aan de opgave circulaire regio van de Groene Metropoolregio 2023-2025. Via deze regionale samenwerking bevorderen we circulaire opdrachtgeverschap en inkoop in de grond-, weg en waterbouw.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Voor 2022 heeft u een eenmalig budget beschikbaar gesteld voor het opstellen van de routekaart circulaire economie om de transitie voor het realiseren van de circulaire ambities en doelstellingen inzichtelijk te maken. Vanwege capaciteitstekort kon echter geen uitvoering worden gegeven aan deze opgave.
De gemeente Zevenaar heeft zich gecommitteerd aan het regionaal programma Conceptueel Circulair Bouwen van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen.

Voorstel raad
Vanaf 2023 is extra capaciteit beschikbaar gesteld. Dit najaar starten wij met de uitvoering.

7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid 2024-2025

Het plaatsen van ondergrondse containers voor restafval bij hoogbouw is het laatste grote onderdeel van de harmonisatie van het afvalbeleid. Ook het nieuwe aanbiedstation op 7Poort nadert zijn voltooiing. In 2023 kunnen we de effecten van deze ontwikkelingen op het afvalaanbod en de afvalscheiding in kaart brengen. Mede op basis daarvan moet de gemeente brengen we in beeld hoe we verder willen met het afvalbeleid in de toekomst, welke doelen wij nastreven en welke middelen hiervoor nodig zijn. Hierna volgt actualisatie van het afvalstoffenbeleid. Wij moeten daarnaast bepalen hoe wij in overleg met de gemeente Montferland gevolg willen geven aan het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de Reinigingsdienst De Liemers (RDL).

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet gestart	Volgens plan

In 2023 is het nieuwe aanbiedstation op 7Poort geopend en zijn ondergrondse restafvalcontainers met diftar geplaatst. In de tweede helft van 2023 kunnen we de effecten van deze ontwikkelingen op het aanbod van afval in kaart brengen. Mede op basis van die informatie willen wij een nieuw afvalbeleid opstellen. De eerste stap daarvoor is het formuleren van de doelen die wij willen behalen en de richting die wij op willen. Op grond van die keuze werken wij één of meer scenario's verder uit. Over de toekomstopties voor RDL gaan wij in overleg met de gemeente Montferland.

7.5 Voorbereiden op klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor wateroverlast, hitte, verdroging en overstroming

7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en droogte 2023-2026

Het klimaat verandert en daar moeten wij op inspelen. Wij hebben samen met de gemeenten Westervoort, Duiven en het Waterschap Rijn en IJssel het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie in de Liemers vastgesteld. Hierin is het beperken en voorkomen van wateroverlast en droogte ten gevolge van klimaatverandering geregeld. Het beperken en voorkomen van Hittestress is hierin nog niet geregeld.

In het uitvoeringsplan is gekozen voor het scenario, waarin is gezocht naar zoveel mogelijk samenloop met andere ingrepen en aanpakken binnen gemeente Zevenaar. Maatregelen die worden getroffen in het kader van klimaatadaptatie dragen vaak ook bij aan andere doelen. De kosten van de klimaatmaatregelen worden gedekt uit het watertakenplan.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Zoals in het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie beschreven worden klimaatmaatregelen aangelegd wanneer er zich kansen voordoen op termijn, m.a.w. 'meekoppelen waar het kan'.
Ten behoeve van het beperken en voorkomen van wateroverlast en droogte t.g.v. klimaatverandering worden in lopende projecten (Revitalisering Angerlo, herinrichting Raadhuisplein) gerealiseerd. Daarnaast worden voorbereidingen getroffen voor toekomstige projecten (Kop van Tolkamer, wijk Bloemenkamp, Schrijvershoek, Lobith, diverse inbreidingsprojecten, etc.).

Daarnaast lopen in Liemers verband de volgende projecten:
- het maken van een afkoppelkansenkaart (in kaart brengen van potentieel geschikte locaties voor het infiltreren van hemelwater;
- een plan voor het stimuleren van het afkoppelen/infiltreren van hemelwater door particulieren op eigen erf;
- het opstellen van een handboek voor de inrichting van een klimaatadaptieve openbare ruimte.

7.5.2 Wij verminderen hittestress 2024-2026

Voor de structurele aanpak voor het verminderen van hittestress in de gemeente wordt in 2023 een programma ontwikkeld en dit wordt geborgd in het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In het watertakenplan is als gezamenlijke maatregel benoemd het opstellen van een hitteplan. De drie Liemerse gemeenten en het waterschap Rijn en IJssel hebben allen ingestemd met uitvoering van de maatregelen in het Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie waaronder dus ook deze maatregel. De provincie Gelderland heeft aanpak van Hittestress als een van de speerpunten benoemd. De gemeenten stellen uiterlijk 2023 een centraal hitteplan op waarin opgenomen wordt wanneer, wat, wie en hoe gecommuniceerd wordt bij hittegolven. Dit plan stellen we op met de GGD en veiligheidsregio, zodat een brede vertegenwoordiging partners ontstaat met één geluid.Het opstellen van het hitteplan is opgestart en naar verwachting wordt het eind 2023 afgerond. Aandachtspunt is bestuurlijke verankering, dit wordt nog uitgezocht.

In de grote revitaliseringsprojecten is extra budget beschikbaar voor het toepassen van hittestressmaatregelen in de vorm van toevoeging van groen en bomen.

7.6 Verbeteren van de luchtkwaliteit

7.6.1 Wij onderzoeken de mogelijkheden van verbeteren van de luchtkwaliteit 2023-2024

Een goede luchtkwaliteit is belangrijk voor een gezonder en langer leven, met meer kwaliteit. Inzetten op het verbeteren van de luchtkwaliteit is daarom essentieel. We onderzoeken mogelijkheden voor subsidie of cofinanciering voor projecten die hiertoe bijdragen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Aan een bureau is opdracht gegeven om een verkenning uit te voeren naar de betekenis van deelname aan het Schone Luchtakkoord. Deze notitie leggen wij in het vierde kwartaal aan de raad voor. Daarbij moet ook duidelijk worden met welke thema's Zevenaar aan de slag kan en wat de consequenties daarvan zijn (capaciteit, middelen, co-financiering).

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten				
Primitieve begroting 2023-2026	9.449	9.513	9.447	9.442
1e voortgangsrapportage 2023	1.210	385	383	-307
Kadernota 2024	0	-25	-25	-51
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	-233	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**10.426**	**9.873**	**9.805**	**9.084**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
2. Actualisatie bestaand beleid	-12	**-15**	-15	-15
Mutaties afvalstoffenheffing 2023	-12	0	0	0
Mutaties rioolheffing 2023	0	-15	-15	-15
Totaal gemuteerde baten	**-12**	**-15**	**-15**	**-15**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**10.413**	**9.858**	**9.790**	**9.069**

Lasten

Primitieve begroting 2023-2026	12.528	12.018	11.333	11.183
1e voortgangsrapportage 2023	1.500	84	1.196	-158
Kadernota 2024	0	448	448	422
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	-52	-18	-5	4
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**13.976**	**12.532**	**12.972**	**11.451**

Mutaties in deze begroting (lasten)

2. Actualisatie bestaand beleid	-878	**671**	165	-15
Energietransitie: bewustwording en gedragsverandering eigen organisatie	-10	10	0	0
Mutaties afvalstoffenheffing 2023	63	0	0	0
Mutaties rioolheffing 2023	0	-15	-15	-15
Uitvoeringskosten energieneutrale organisatie	-82	82	0	0
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	-244	244	0	0
Uitvoeringsprogramma bestemmingsreserve duurzaamheid	-322	172	150	0
Vrijval budget "Op weg naar aardgas vrij": onderzoek naar betaalbaarheid voor inwoners uitfaseren aardgas	-75	0	0	0
Warmtenet stad Zevenaar fase 4	-158	158	0	0
Warmtewet 2.0	-50	20	30	0
5. Vervolgtraject kadernota	-186	**-91**	-46	-46
Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg	-9	-10	-10	-10
Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg (JOGG)	-4	-4	-4	-4
Gedeeltelijke vrijval budget duurzaamheidsfonds en kansrijke duurzaamheidsinitiatieven samenleving	-29	-29	0	0
Gedeeltelijke vrijval budget stimuleren verduurzaming bij bedrijven en organisatie	-31	-16	0	0
Regionale aanbesteding gas	-33	-33	-33	-33
Uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar	-38	0	0	0
Vrijval budget campagne "Kids groen en duurzaam"	-43	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**-1.064**	**580**	**119**	**-61**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**12.912**	**13.113**	**13.091**	**11.390**
Resultaat voor bestemming	**-2.498**	**-3.254**	**-3.301**	**-2.321**

Onttrekkingen

Primitieve begroting 2023-2026	627	750	0	0
1e voortgangsrapportage 2023	59	-442	662	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	233	0	0	0

2e voortgangsrapportage 2023	-367	254	150	0
Totaal onttrekkingen reserves	552	**562**	812	0
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2023-2026	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**552**	**562**	**812**	**0**
Resultaat na bestemming	**-1.946**	**-2.692**	**-2.489**	**-2.321**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
2. Actualisatie bestaand beleid				
Energietransitie: bewustwording en gedragsverandering eigen organisatie	**10**	**-10**	**0**	**0**

In de tweede helft van 2023 werken wij aan het opstellen van een strategie op bewustwording en gedragsverandering binnen de organisatie mogelijk te maken. Deze werkzaamheden lopen deels door in 2024. Om die reden schuiven wij € 10.000 door naar 2024. Een eenmalig voordeel in 2023 van € 10.000, een eenmalig nadeel in 2024 van € 10.000.

Mutaties afvalstoffenheffing 2023	**-75**	**0**	**0**	**0**

In 2023 verwachten wij een nadeel van € 75.000 op de kosten van afvalverwerking. De grootste posten die wijzigen zijn verwerkingskosten restafval en de inzamelkosten PMD. De daling van de hoeveelheid te verwerken restafval heeft zich niet in die mate voorgedaan die we verwacht hadden. Hierdoor stijgen de verwerkingskosten restafval. Daarnaast komt de stijging van de inzamelkosten PMD voort uit de aanschaf van de inzamelzakken. Door sterk gestegen grondstofprijzen en hoger gebruik van het aantal zakken, zijn deze kosten gestegen.

Het nadeel van € 75.000 onttrekken wij uit de bestemmingsreserve afval. In de meerjarenbegroting verwerken we de structurele wijzigingen binnen afval.

Mutaties rioolheffing 2023	**0**	**0**	**0**	**0**

We hebben de riool gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat de investeringen 'gemalen mechanisch/elektrisch en IBA's 2023', 'minigemalen 2023' en 'Lathum (Koestraat)' niet in dit jaar wordt afgerond. Dit leidt in 2023 en 2024 tot een eenmalig positief resultaat van respectievelijk € 4.000 en € 42.000.
Daarnaast blijkt volgens de meest recente planning dat de investeringsbudgetten voor vernieuwen rioolstelsel voor de Zwanenwaay en Lathum (Koestraat) te laag zijn. Dit leidt tot een negatief resultaat van € 1.000 in 2025 en 2026 en van € 3.000 structureel vanaf 2027.
Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering.

Tenslotte verwachten we een voordeel op de exploitatiekosten. Zo verlagen we bijvoorbeeld de communicatiekosten omdat we deze dekken uit de specifieke investeringsbudgetten. Dit resulteert in een structureel voordeel van € 29.000 die we verrekenen binnen de rioolheffing. Hiermee gaat het om een budgettair neutrale wijziging.

Uitvoeringskosten energieneutrale organisatie	**82**	**-82**	**0**	**0**

In 2024 zetten wij in op het opstellen van uitvoeringsprogramma's op gebied van broeikasgasreductie en energiereductie, beheersmaatregelen voor interne borging van de opgave en een plan van aanpak voor het realiseren van de ambitie en doelstelling om een CO_2-neutrale organisatie in 2026 te realiseren. Om die reden schuiven we een bedrag van € 82.000 door naar 2024. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve waardoor de verschuiving budgettair neutraal is.

Uitvoeringskosten klimaatakkoord	**244**	**-244**	**0**	**0**

In de meicirculaire 2022 is € 294.000 opgenomen voor de uitvoeringskosten van het klimaatakkoord. Wij zetten in 2023 in op het opstarten van burgerberaad en een klimaatcampagne. Hiervoor is in totaal in 2023 € 50.000 nodig. Het resterende bedrag van € 244.000 schuiven wij door naar 2024. Dit bedrag zetten wij in voor het uitvoering geven aan burgerberaad en de duurzaamheidscampagne. Een voordeel in 2023 van € 244.000, een nadeel in 2024 van € 244.000.

Uitvoeringsprogramma bestemmingsreserve duurzaamheid	**322**	**-172**	**-150**	**0**

In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid dat u op 21 september 2022 heeft vastgesteld zijn diverse onderdelen opgenomen voor uitvoering in 2023. Diverse onderdelen schuiven wij om diverse redenen door:
1. Subsidie groene daken: In de tweede helft van 2023 wordt de vacature voor beleidsmedewerker Klimaatadaptatie en biodiversiteit opengesteld. De invulling van de groene daken subsidie wordt opgepakt zodra deze functie is ingevuld. Om die reden schuiven wij € 15.000 door naar 2024.
2. Warmtetransitie warmtenet stad Zevenaar: Vanwege de landelijke ontwikkelingen op het gebied van het publieke aandeel bij warmtenetten zijn de onderhandelingen met het warmtebedrijf (Vattenfall) on-hold gezet. Voor het warmtenet stad Zevenaar onderzoeken we een alternatief. Hiervoor is extra capaciteit en specifieke (technische)kennis (o.a. opstellen businesscase) nodig. Het eenmalig beschikbaar gestelde bedrag is niet toereikend waardoor aanvullend € 65.000 uit de bestemmingsreserve duurzaamheid wordt ingezet. De werkzaamheden lopen door in 2024 waardoor ook dit bedrag wordt doorgeschoven naar 2024.
3. Stimuleren energiebesparende maatregelen samenleving: De verbreding van ondersteuning bij het realiseren van energiebesparing in de woningvoorraad verloopt niet volgens de oorspronkelijke planning. Samen met betrokken partners wordt ondermeer gekeken naar het inrichten van fysieke ondersteuningspunten in gemeente Zevenaar om inwoners te ondersteunen bij energiebesparing in de woning. Dit vergt meer tijd. Om die reden schuiven we € 50.000 door naar 2024.
4. Inkoop- en aanbestedingsbeleid eigen organisatie: In 2024 zetten wij in op het verduurzamen van ons inkoop- en aanbestedingsbeleid door onder andere het opstellen van een actieplan 'Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen', gebruik maken (implementeren) van de Aanpak DuurzaamGWW en de Milieukostenindicator (MKI). Om die reden schuiven wij € 17.000 door naar 2024.
5. Wijk van de toekomst: aardgasvrij Angerlo: De afronding van het wijk uitvoeringsplan Angerlo aardgasvrij loopt niet volgens de oorspronkelijke planning. Samen met de betrokken partners zijn we de nieuwe kansen die op ons pad zijn gekomen aan het verkennen. Dit vergt iets meer tijd. Het budget hiervoor faseren we daarom op andere manier. € 175.000 minder in 2023, € 25.000 meer in 2024 en € 150.000 meer in 2025.

In totaal verschuiven wij € 172.000 naar 2024 en € 150.000 naar 2025. Dekking komt uit de bestemmingsreserve duurzaamheid.

Vrijval budget "Op weg naar aardgas vrij": onderzoek naar betaalbaarheid voor inwoners uitfaseren aardgas	**75**	**0**	**0**	**0**

In de 2e voortgangsrapportage 2022 hebben we aangegeven dat het onderzoek naar de betaalbaarheid van het uitfaseren van aardgas vertraging heeft opgelopen. Dat is nog steeds het geval. Er is op dit moment geen zicht op hoe en wanneer dit onderzoek wordt vormgegeven. Om die reden laten we in 2023 een bedrag van € 75.000 vrijvallen. Wij komen in een later stadium bij u op dit onderwerp terug.

Warmtenet stad Zevenaar fase 4	**158**	**-158**	**0**	**0**

Vanwege de landelijke ontwikkelingen op het gebied van het publieke aandeel bij warmtenetten zijn de onderhandelingen met het warmtebedrijf (Vattenfall) on-hold gezet. Voor het warmtenet stad Zevenaar zijn we een alternatief aan het onderzoeken. Dit zijn extra werkzaamheden die doorlopen in 2024. Om die reden schuiven we € 158.000 door naar 2024. Een voordeel in 2023 van € 158.000, een nadeel van € 158.000 in 2024.

Warmtewet 2.0	**50**	**-20**	**-30**	**0**

Voor de actualisatie warmtevisie op de Warmtewet 2.0, het aanwijzen en uitwerken van warmtekavels en het aanwijzen van een warmtebedrijf op grond van de warmtewet 2.0 heeft uw raad in de kadernota 2022 een bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld voor 2022. De wetgeving is echter uitgesteld waardoor het bedrag is doorgeschoven naar 2023. Vanwege de landelijke ontwikkelingen in de warmtetransitie is er weinig capaciteit beschikbaar bij de marktpartijen. De planning is dat na marktconsultatie de opdracht voor het actualiseren van de transitievisie warmte in het vierde kwartaal 2023 wordt verleend. Uitvoering in 2024. Om die reden schuift € 20.000 door naar 2024. Door landelijke ontwikkelingen (val kabinet en wens kabinet warmtenet in publieke handen) ligt het aanwijzen en uitwerken warmtekavels en het aanwijzen warmtebedrijf stil. Wij voorzien de kosten hiervoor in 2025. In totaal een voordeel in 2023 van € 50.000, een nadeel in 2024 van € 20.000 en een nadeel in 2025 van € 30.000.

5. Vervolgtraject kadernota

Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg	**9**	**10**	**10**	**10**

Het budget voor Jeugdgezondheidszorg - leveringen en diensten derden wordt niet volledig ingezet. Rekening houdend met de structurele verplichtingen kan een deel van het budget worden afgeraamd. Deze wijziging leidt tot een voordeel in 2023 van € 8.500 en structureel, met ingang van 2024 een voordeel van € 10.000.

Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg (JOGG)	**4**	**4**	**4**	**4**

Het budget voor Jeugdgezondheidszorg t.b.v. JOGG projecten (Jongeren Op Gezond Gewicht) wordt niet volledig ingezet. Rekening houdend met de verplichtingen kan een deel van het budget structureel (voordeel € 3.500) worden afgeraamd.

Gedeeltelijke vrijval budget duurzaamheidsfonds en kansrijke duurzaamheidsinitiatieven samenleving	**29**	**29**	**0**	**0**

Jaarlijks is € 58.000 beschikbaar voor duurzaamheidsinitiatieven uit de samenleving. In 2023 en 2024 verwachten wij minder initiatieven die vragen om een bijdrage van de gemeente. Een voordeel van € 29.000 in 2023 en 2024.

Gedeeltelijke vrijval budget stimuleren verduurzaming bij bedrijven en organisatie	**31**	**16**	**0**	**0**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is € 31.000 structureel vanaf 2023 beschikbaar gesteld om bedrijven en organisaties te stimuleren om actief met verduurzaming aan de slag te gaan. Vanuit de Groene Metropool Regio zal hier vanaf 2024 op worden ingezet. Daarom laten wij het gehele budget 2023 en de helft van het budget 2024 vrijvallen. Een eenmalig voordeel in 2023 van € 31.000 en in 2024 van € 16.000.

Regionale aanbesteding gas	**33**	**33**	**33**	**33**

In de kadernota 2022 is vanaf 2023 structureel € 33.000 beschikbaar gesteld voor de financiële consequenties verduurzaming/vergroenen van het gascontract. In de begroting 2023-2026 respectievelijk 1e VGR 2023 zijn de budgetten voor gas verhoogd. Daarin is ook de prijsstijging voor duurzaam gas opgenomen. Om die reden kan het budget van € 33.000 vrijvallen vanaf 2023.

Uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar	**38**	**0**	**0**	**0**

In de algemene reserve is een bedrag van € 38.000 gereserveerd voor uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar. Dit bedrag is ondertussen op een andere manier in de begroting opgenomen waardoor het bedrag weer kan vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

Vrijval budget campagne "Kids groen en duurzaam"	**43**	**0**	**0**	**0**

In het kader van de ambitie "energie- en CO2-neutrale samenleving 2040", is in de Kadernota 2022 € 43.000 beschikbaar gesteld voor de "Kids groen en duurzaam campagne". Het is de verwachting dat dit project niet door Kunstwerk!-NME gestart zal worden. Om die reden laten we € 43.000 vrijvallen ten gunste van het begrotingsresultaat.

Totaal mutaties	**1.052**	**-595**	**-134**	**46**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
2. Actualisatie bestaand beleid				
Mutaties afvalstoffenheffing 2023	**75**	**0**	**0**	**0**

In 2023 verwachten wij een nadeel van € 75.000 op de kosten van afvalverwerking. De grootste posten die wijzigen zijn verwerkingskosten restafval en de inzamelkosten PMD. De daling van de hoeveelheid te verwerken restafval heeft zich niet in die mate voorgedaan die we verwacht hadden. Hierdoor stijgen de verwerkingskosten restafval. Daarnaast komt de stijging van de inzamelkosten PMD voort uit de aanschaf van de inzamelzakken. Door sterk gestegen grondstofprijzen en hoger gebruik van het aantal zakken, zijn deze kosten gestegen.

Het nadeel van € 75.000 onttrekken wij uit de bestemmingsreserve afval. In de meerjarenbegroting verwerken we de structurele wijzigingen binnen afval.

Uitvoeringskosten energieneutrale organisatie	**-82**	**82**	**0**	**0**

In 2024 zetten wij in op het opstellen van uitvoeringsprogramma's op gebied van broeikasgasreductie en energiereductie, beheersmaatregelen voor interne borging van de opgave en een plan van aanpak voor het realiseren van de ambitie en doelstelling om een CO_2-neutrale organisatie in 2026 te realiseren. Om die reden schuiven we een bedrag van € 82.000 door naar 2024. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve waardoor de verschuiving budgettair neutraal is.

Uitvoeringsprogramma bestemmingsreserve duurzaamheid	**-322**	**172**	**150**	**0**

In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid dat u op 21 september 2022 heeft vastgesteld zijn diverse onderdelen opgenomen voor uitvoering in 2023. Diverse onderdelen schuiven wij om diverse redenen door:
1. Subsidie groene daken: In de tweede helft van 2023 wordt de vacature voor beleidsmedewerker Klimaatadaptatie en biodiversiteit opengesteld. De invulling van de groene daken subsidie wordt opgepakt zodra deze functie is ingevuld. Om die reden schuiven wij € 15.000 door naar 2024.
2. Warmtetransitie warmtenet stad Zevenaar: Vanwege de landelijke ontwikkelingen op het gebied van het publieke aandeel bij warmtenetten zijn de onderhandelingen met het warmtebedrijf (Vattenfall) on-hold gezet. Voor het warmtenet stad Zevenaar onderzoeken we een alternatief. Hiervoor is extra capaciteit en specifieke (technische)kennis (o.a. opstellen businesscase) nodig. Het eenmalig beschikbaar gestelde bedrag is niet toereikend waardoor aanvullend € 65.000 uit de bestemmingsreserve duurzaamheid wordt ingezet. De werkzaamheden lopen door in 2024 waardoor ook dit bedrag wordt doorgeschoven naar 2024.
3. Stimuleren energiebesparende maatregelen samenleving: De verbreding van ondersteuning bij het realiseren van energiebesparing in de woningvoorraad verloopt niet volgens de oorspronkelijke planning. Samen met betrokken partners wordt ondermeer gekeken naar het inrichten van fysieke ondersteuningspunten in gemeente Zevenaar om inwoners te ondersteunen bij energiebesparing in de woning. Dit vergt meer tijd. Om die reden schuiven we € 50.000 door naar 2024.
4. Inkoop- en aanbestedingsbeleid eigen organisatie: In 2024 zetten wij in op het verduurzamen van ons inkoop- en aanbestedingsbeleid door onder andere het opstellen van een actieplan 'Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen', gebruik maken (implementeren) van de Aanpak DuurzaamGWW en de Milieukostenindicator (MKI). Om die reden schuiven wij € 17.000 door naar 2024.
5. Wijk van de toekomst: aardgasvrij Angerlo: De afronding van het wijk uitvoeringsplan Angerlo aardgasvrij loopt niet volgens de oorspronkelijke planning. Samen met de betrokken partners zijn we de nieuwe kansen die op ons pad zijn gekomen aan het verkennen. Dit vergt iets meer tijd. Het budget hiervoor faseren we daarom op andere manier. € 175.000 minder in 2023, € 25.000 meer in 2024 en € 150.000 meer in 2025.

In totaal verschuiven wij € 172.000 naar 2024 en € 150.000 naar 2025. Dekking komt uit de bestemmingsreserve duurzaamheid.

5. Vervolgtraject kadernota				
Uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar	**-38**	**0**	**0**	**0**

In de algemene reserve is een bedrag van € 38.000 gereserveerd voor uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar. Dit bedrag is ondertussen op een andere manier in de begroting opgenomen waardoor het bedrag weer kan vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

Totaal reservemutaties	**-367**	**254**	**150**	**0**

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

ALGEMEEN

Omschrijving
Dit programma gaat over de beleidsvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) en wonen.

Ontwikkelingen
Ontwikkeling Woningmarkt
Binnen het kader van de ruimtelijke (regionale) opgave en ontwikkelingen wordt momenteel onderzoek verricht naar de mogelijke toekomstige uitbreiding van de gemeente Zevenaar, met aandacht voor aspecten zoals wonen, werken, infrastructuur, recreatie, natuur en energietransitie. Voor de woningbouw is de ambitie om per jaar 150 tot 200 woningen toe te voegen. Het is van essentieel belang om deze ontwikkelingen te integreren in de omgevingsvisie, zodat de verschillende ruimteclaims effectief op elkaar kunnen worden afgestemd. Een doelgerichte afstemming zal niet alleen bijdragen aan een aansluitende ruimtelijke planning, maar ook een positieve impact hebben op de aanpak van sociaal-maatschappelijke vraagstukken. Bij het ontwikkelen van de woningbouwplannen streven we naar een constante stroom van bouwprojecten, maar dit is ook afhankelijk van complicerende factoren de woningmarkt. Wij hebben momenteel te maken met problemen hoge bouw- en materiaalkosten, een tekort aan personeel, beperking van de leencapaciteit van kopers en de beschikbaarheid van energie. Daarnaast ervaren we de meeste last van de afhankelijkheid van externe partijen vanwege het ontbreken van eigen grondposities. Daarom zijn we hard bezig met het voeren van een situationeel grondbeleid, waarbij we actief gronden verwerven voor toekomstige woningbouwontwikkelingen. Dit alles met als doel om meer regie te kunnen voeren op de woningbouwproductie.

Wet goed verhuurderschap (arbeidsmigranten)
Op 21 maart jl. heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel goed verhuurderschap ("Wet goed verhuurderschap") aangenomen. Met de invoering van deze wet gelden er vanaf 1 juli 2023 aanvullende regels voor verhuur van woonruimte en voor verhuur van verblijfsruimte aan arbeidsmigranten. De kern van deze wetgeving is de introductie van een algemene landelijke norm voor goed verhuurderschap. Op dit moment onderzoeken wij de benodigde stappen en vereiste instrumenten om een meldpunt te openen en de wet op een juiste wijze uit te voeren.

Beleidskaders
- Structuurvisie Zevenaar 2012-2030
- Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 (2017)
- Plan Woningbouw (2022)
- Woonvisie Gelders Eiland (2018)
- Woonvisie Zevenaar (2015)
- Nota grondbeleid Zevenaar 2021
- Woondeal Regio Arnhem-Nijmegen 2.0 (2023)
- Nota vastgoedbeleid
- Liemerse Woonagenda 2020
- Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2021 - 2024
- Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind)
- Integraal accommodatieplan 2020-2040 (IAP)

WAT WILLEN WE?

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

We maken gewenste ontwikkelingen mogelijk en bevorderen de ruimtelijke kwaliteit en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierbij respecteren wij het landschap en de natuur- en cultuurhistorische waarden. We zetten de veranderopgave van de Omgevingswet in voor een andere manier van werken binnen het fysieke domein. We vinden dat er voor iedereen een geschikte woning moet zijn en dat onze inwoners prettig moeten kunnen wonen in een veilige en schone omgeving.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
8.1.1 Wij actualiseren de woonvisies	2023-2024		
8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in	2023-2026		
8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties	2023e.v.		
8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan	2022-2026		
8.2.1 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Groene Groeiregio	2023-2025		
8.2.2 Wij geven uitvoering aan de Omgevingswet	2022-2026		
8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	2022-2026		
8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark	2022e.v.		

8.1 Zorgen voor een geschikte woning voor iedereen

8.1.1 Wij actualiseren de woonvisies 2023-2024

Bij de actualisatie van onze woonvisies kijken we kritisch naar de bestaande beleidsregels: waar zitten belemmeringen en knelpunten. We zetten in op sneller en efficiënter werken. We nemen de woonbehoefte van specifieke doelgroepen zoals spoedzoekers, jongeren, CPO-initiatiefnemers, statushouders, 'reizigers', woon-zorgvragers en arbeidsmigranten mee. Ook nemen we de kwaliteit van de bestaande voorraad en verduurzaming mee. We stimuleren het toevoegen van meer levensloopbestendige woningen of het levensloopbestendig maken van de huidige voorraad, maar ook versnelde realisatie van flexwoningen nemen we hierin mee.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De raad is geïnformeerd over het proces en de planning door middel van een raadinformatiebrief.

8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in 2023-2026

Een doorstroommakelaar adviseert inwoners (op eigen verzoek) over welke woonsituatie het beste bij hen past. We vragen hiervoor bij een provincie een bijdrage aan vanuit de Verhuiscoachregeling.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

In het collegeprogramma staat vermeld dat er geëxperimenteerd zal worden met een doorstroommakelaar. Wij achten het juiste moment nog niet aangebroken om hiermee van start te gaan. Ons eerste doel is om het woonbeleid te actualiseren met een nieuwe woon(zorg)visie. Aansluitend gaan we in kaart brengen welke woningen geschikt (te maken) zijn voor de doelgroep en hoe we nieuwe woningen kunnen realiseren om doorstroming te bevorderen. Nadat deze stappen zijn gezet, kunnen we onderzoeken op welke manier de "doorstroommakelaar" het meest effectief kan worden ingezet.

Voorstel raad
In deze voortgangsrapportage ramen we in zowel 2023 als 2025 € 45.000 af met dekking uit de algemene reserve.

8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties 2023-e.v.

In de prestatieafspraken met de woningcorporaties zetten we in op het toevoegen van sociale huurwoningen (30% van de toegevoegde woningvoorraad) en middeldure huurwoningen. Daarnaast zetten we in op verduurzaming bij bestaande woningen en bespreken we de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de corporaties.
In de raamovereenkomst met de corporaties is 25% sociale huur opgenomen, deze passen we aan naar 30%. Wij hebben geen beleid op middeldure woningen, dit is ook niet opgenomen in woonvisies. Dat gaan we nu wel doen. Hiervoor is het nodig om de woonvisies te actualiseren. Daarin gaan we opnieuw de definitie bepalen van wat we betaalbaar vinden, rekening houdend met de huidige marktsituatie en prijsontwikkeling. Daarbij kijken we ook naar instrumenten zoals erfpacht en startersleningen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Samen met de corporaties zijn wij van mening dat de jaarlijks te maken prestatieafspraken aan kwalitatieve vernieuwing en verbetering toe zijn. We hebben afgesproken de prestatieafspraken vanaf 2024 op een andere manier in te vullen. Doelstelling is de afspraken scherper en meer resultaatgericht te maken op verschillende gebieden, waaronder de ontwikkeling van de woningvoorraad, verduurzamingsplannen en sociaal-maatschappelijke vraagstukken. De nieuwe woon(zorg)visie die we gaan opstellen, zal ons de komende jaren ondersteunen door gezamenlijk de visie op de volkshuisvestelijke taken beter te formuleren.

8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan 2022-2026

In dit plan staat aangegeven welke woningbouw (nieuwbouw) op welke locaties de komende jaren plaatsvindt. Dit plan is afgestemd op de woningbouwbehoefte.
Wij streven naar een continue bouwstroom door het toevoegen van 150-200 woningen per jaar. Wij kijken naar mogelijkheden om woningen sneller te realiseren. Bouwen met nieuwe technieken, bijvoorbeeld fabrieksmatig (prefab) en alternatieve materialen zoals hout, bieden kansen voor versnelling van de realisatietijd. Daarnaast bekijken we hoe wij het proces nog effectiever kunnen inrichten.
Voor leegkomende of leegstaande gebouwen bekijken we of deze een nieuwe functie kunnen krijgen, bij

voorkeur wonen. We gaan hiervoor het gesprek aan met eigenaren van leegstaande objecten om te kijken of deze zich lenen voor functieverandering. Dit kan het geval zijn voor individuele objecten maar ook voor een groter gebied dat om herstructurering vraagt. Als het om ons eigen vastgoed gaat zetten we in op een combinatie van maatschappelijke functies en wonen.
Er moet voldoende capaciteit zijn om goed uitvoering te kunnen geven aan de ambitieuze bouwopgaven (meer bouwen, strakke vergunningverlening) en om uitvoering te kunnen geven aan de Omgevingswet (o.a. kortere procedures, participatie, integrale besluitvorming).

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

De ambitie voor de woningbouw is het toevoegen van 150 tot 200 woningen per jaar. Tot nu toe zijn er 44 woningen in 2023 opgeleverd en wij verwachten dit jaar in totaal 100 woningen op te leveren. Het aantal te realiseren woningen verloopt niet volgens plan vanwege een aantal complicerende ontwikkelingen op de woningmarkt. Naast de bekende problemen met betrekking tot hoge bouw- en materiaalkosten, gebrek aan personeel, beperking van de leencapaciteit van kopers en de beschikbaarheid van energie, ervaren wij de meeste last van de afhankelijkheid van externe partijen door het ontbreken van eigen grondposities. We zijn derhalve hard aan het werk om een meer situationeel grondbeleid te gaan voeren door actief gronden voor toekomstige woningbouwontwikkelingen aan te kopen. Dit alles met als doel om meer regie te kunnen voeren op de woningbouwproductie.

Voorstel raad
Wij leggen u in het vierde kwartaal 2022 een raadsvoorstel voor dat ziet op de evaluatie van het door u op 19 oktober 2022 vastgestelde plan Woningbouw 2022.

8.2 Uitvoeren van de Omgevingswet en ruimtelijke projecten

8.2.1 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Groene Groeiregio 2023-2025

Regionale samenwerking is belangrijk om doelstellingen te behalen die wij niet op lokale schaal kunnen bereiken. In de regio geven we uitvoering aan twee speerpunten:

- Wonen in balans: Versnellen van de woningbouw (uitvoering Woondeal).
- Leefomgeving: Verbinden van de ruimtelijke opgaven (Opstellen verstedelijkingsstrategie en het ondertekenen van het verstedelijkingsakkoord).

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Woondeal
In maart 2023 is de Woondeal 2.0 ondertekend, met als voornaamste doel de versnelling van woningbouw, het aanpakken van woningnood en het realiseren van betaalbare woningen. Deze nieuwe woondeal legt ook de nadruk op de aandacht voor conceptueel circulair bouwen en huisvesting van aandachtsgroepen. Tegelijkertijd wordt er momenteel gewerkt aan een regionale woonzorgvisie, die parallel daaraan wordt uitgevoerd binnen de gemeente zelf.
Om de ambitie te verwezenlijken om 150 tot 200 woningen te realiseren, waarvan 2/3 in het betaalbare segment, neemt ons regieteam actief de regie op de woningbouwprojecten. De woondeal biedt ook de mogelijkheid tot het delen van kennis en het inhuren van expertise o.a. via de flexpool. Deze is ingezet voor het Flexwonen en voor een locatiestudie voor de woonwagenlocaties. Bovendien wordt de circulaire impactladder geïmplementeerd in diverse projecten. De vernieuwde woondeal erkent de aanzienlijke uitdagingen op het gebied van woningbouw, bouwt voort op de samenwerking vanuit 2020 en versterkt het partnerschap tussen verschillende partijen. Dit draagt bij aan continuïteit en zekerheid voor zowel marktpartijen als woningcorporaties.

Leefomgeving
Verbinding van de ruimtelijke opgaven in regionaal verband. Het gaat hier om de uitwerking van de gebiedsvisies deelgebied De Liemers en het opstellen en vaststellen van het regioarrangement, voortvloeiend uit de Verstedelijkingsstrategie die eind 2022 door de raad is vastgesteld.

8.2.2 Wij geven uitvoering aan de Omgevingswet 2022-2026

Naar verwachting treedt op 1 januari 2023 de Omgevingswet in werking. Of dat ook de definitieve datum is, zal in oktober blijken. Belangrijk is namelijk dat de ICT-problemen verholpen zijn. De implementatie van de Omgevingswet heeft een structureel effect op de gemeente als organisatie (groeiende, krimpende en veranderende capaciteit, legesopbrengsten, vervallen taken en nieuwe taken). Daarbij biedt de stelselwijziging veel decentrale beleidsruimte (keuzevrijheid) die effect gaat hebben op de organisatie en de financiën. De VNG heeft in samenwerking met een aantal gemeenten het Structureel Effectenmodel Omgevingswet ontwikkeld. Aan de hand van dit model zijn de structurele effecten van de Omgevingswet in beeld gebracht. Omdat er nog inhoudelijke beleidskeuzes gemaakt moeten worden is uitgegaan van een aantal aannames over o.a. vroegtijdige participatie, overname van de zogenaamde bruidsschat en de opzet van de nieuwe omgevingsplannen (globaal of gedetailleerd). De beschikbaar gestelde budgetten voor de invoering van de Omgevingswet zijn deels nog beschikbaar voor de transitiefase, maar behoeven wellicht nog aanvulling.

De Omgevingswet vereist het vaststellen van een omgevingsvisie en 1 omgevingsplan voor het gehele grondgebied van de gemeente. Bij het opstellen van de omgevingsvisie en het omgevingsplan onderzoeken we ook de mogelijkheden voor welstandsvrij bouwen en houden we de taakstelling van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit tegen het licht. Ook verkennen we of (gedeelten van) werklocaties te transformeren zijn naar woongebieden.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Volgens plan

De invoering van de Omgevingswet zal per 1 januari 2024 plaatsvinden. Aan de hand van het Structureel Effectenmodel Omgevingswet zijn de effecten voor de gemeente Zevenaar in beeld gebracht. Dit heeft tot aanpassing van een aantal budgetten aanleiding gegeven die structureel verwerkt zijn in de begroting. Voor de transitiefase zijn de belangrijkste stappen nu gezet en is de aandacht gericht op de verwerking van aanvragen en de afhandeling daarvan binnen de daarvoor gestelde termijn. Ook zijn de noodzakelijke verordeningen aangepast en vastgesteld.

De Omgevingswet vereist het vaststellen van een omgevingsvisie en 1 omgevingsplan voor het gehele grondgebied van de gemeente. De Omgevingsvisie zal in 2024 ter vaststelling worden aangeboden. Bij het in werking treden van de Omgevingswet heeft elke gemeente direct een Omgevingsplan van rechtswege. Dit zal bestaan uit de (ruimtelijke) regels uit verschillende vervallen instrumenten (o.a. bestemmingsplannen) en de vervallen rijksregels over activiteiten. Tot 1 januari 2032 heeft de gemeente vervolgens de tijd om het tijdelijke deel van het omgevingsplan en andere regels over de fysieke leefomgeving om te zetten naar een nieuw omgevingsplan.

8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen 2022-2026

Inwoners betrekken we meer en op het juiste moment bij de ruimtelijke ordening en wonen o.a. bij gebiedsgericht werken, omgevingsvisie en bouwplannen. Dit sluit aan op het nog op te stellen gemeentebrede participatiebeleid. Voor het toetsen van initiatieven werken wij met de omgevingstafel. Een omgevingstafel is een overlegstructuur waarbij een initiatief voor een ruimtelijk project vanuit verschillende invalshoeken (o.a. ruimtelijk, wonen, natuur, milieu, fysieke en sociale leefomgeving) wordt bekeken en beoordeeld. Deze is nog zeer intern gericht, maar gaan we uitbreiden en meer naar buiten richten.
Wij kijken kritisch naar het idee van de conceptaanvraag zoals wij deze momenteel hanteren. We toetsen in een vroeg stadium (idee fase) het initiatief op kansrijkheid. Hierdoor geven we wooninitiatieven van inwoners en ontwikkelaars meer kans en we kunnen sneller besluiten. Ook voorkomen we hiermee dat een initiatiefnemer veel voorbereidingskosten moet maken. Bij het herinrichten van een wijk, zetten we in op wijkgericht werken.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Woningbouwplannen
Om de plannen te beoordelen, maken we momenteel actief gebruik van de omgevingstafel. Deze aanpak is momenteel voornamelijk intern gericht, maar we gaan deze uitbreiden naar externe partijen. Tijdens de omgevingstafel worden de aanvragen integraal besproken en voorzien van een advies voor verdere behandeling.

Locaties voor reizigers (woonwagens)
Voor het vraagstuk rondom woonwagenlocaties hebben we een plan opgesteld. Het doel van dit plan is om standplaatsen voor woonwagens te ontwikkelen en te kunnen voorzien in de behoefte aan standplaatsen op bestaande locaties of nieuwe locaties. Onlangs heeft er een eerste bijeenkomst plaatsgevonden met woonwagenbewoners en belanghebbenden die momenteel in reguliere woningen wonen maar graag in een woonwagen willen wonen. Dit proces zal de komende periode verder worden voortgezet.

Integraal werken met een wijkplan
Er zijn twee pilots uitgevoerd om dit te onderzoeken. Eén pilot vond plaats in de wijk De Methen en een andere in Babberich. De pilot in De Methen is bijna afgerond en zal binnenkort aan het college worden voorgelegd. De afronding van het wijkplan voor Babberich staat gepland voor het 3e kwartaal en zal ook aan het college worden voorgelegd. Beide pilots worden geëvalueerd om een weloverwogen keuze te maken tussen wijkgericht werken en integraal werken met een wijkplan.

8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark 2022-e.v.

Op basis van de samenwerkingsovereenkomst die in oktober 2020 gesloten is met de gemeenten Arnhem, Duiven, Rheden, Westervoort, het waterschap Rijn en IJssel, de provincie Gelderland, de staat der Nederlanden en Natuurmonumenten nemen we in 2022 een besluit over toezegging van financiën voor de uitvoering van maatregelen in het Rivierklimaatpark. Van de gemeente Zevenaar wordt een bijdrage verwacht voor

- Het verbeteren (verkeersveiliger maken) van de Marsweg.
- De opwaardering van de entrees van het gebied.
- Een algemene kwaliteitsimpuls.
- De aanleg van struinroutes.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In maart 2023 is een samenwerking van ingenieursbureaus gestart voor de verdere uitwerking van de voorkeursvariant. Begin 2024 wordt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau vastgesteld, waarin is opgenomen welke onderzoeken worden gedaan voor de M.E.R. om te komen tot verdere planvorming en realisatie. De planning is erop gericht om eind 2026 de definitieve plannen ter inzage te leggen en in 2027 te starten met de uitvoering. De uitvoering staat gepland van 2027 tot en met 2029.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten				
Primitieve begroting 2023-2026	5.700	30.142	-2.009	20.152
1e voortgangsrapportage 2023	426	684	2.220	1.522
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	-60	-60	-60
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**6.127**	**30.767**	**151**	**21.614**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	-383	**-34.936**	6.813	-16.277
Aanpassing raming herziening grondexploitaties woningbouw	-383	-34.936	6.813	-16.277
2. Actualisatie bestaand beleid	-275	**40**	235	0
Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	0	-235	235	0
Fasering dorpendeal Lathum	-275	275	0	0

Totaal gemuteerde baten	**-658**	**-34.896**	**7.048**	**-16.277**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**5.469**	**-4.130**	**7.199**	**5.337**
Lasten				
Primitieve begroting 2023-2026	8.615	32.346	536	22.191
1e voortgangsrapportage 2023	1.512	758	2.293	1.594
Kadernota 2024	0	2	2	2
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	-1	-43	-118	-118
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**10.126**	**33.063**	**2.713**	**23.669**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
1. Autonome ontwikkelingen	-383	**-34.936**	6.813	-16.277
Aanpassing raming herziening grondexploitaties woningbouw	-383	-34.936	6.813	-16.277
Aanpassing rente grondexploitaties woningbouw	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	-1.131	**1.075**	0	0
Actualisatie afschrijvingslasten 2023 programma 8	-16	0	0	0
Actualisatie budget Wet goed verhuurderschap	-20	0	0	0
Actualisatie fasering budget invoering Omgevingswet	-150	150	0	0
Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	0	0	0	0
Budget intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	-20	0	0	0
Fasering dorpendeal Lathum	-550	550	0	0
Middelen voor de beëindiging ontzanding in bestemmingsplan Rhederlaag	-375	375	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	-53	**-53**	-8	-8
Inzetten doorstroommakelaar	-45	-45	0	0
Vrijval budget inhuur derden op budget beleid wonen	-8	-8	-8	-8
Totaal gemuteerde lasten	**-1.567**	**-33.914**	**6.804**	**-16.285**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**8.559**	**-852**	**9.517**	**7.384**
Resultaat voor bestemming	**-3.090**	**-3.278**	**-2.318**	**-2.047**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2023-2026	946	545	500	0
1e voortgangsrapportage 2023	99	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	-610	480	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	435	**1.025**	500	0
Toevoegingen				

Primitieve begroting 2023-2026	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2023	74	0	0	0
Kadernota 2024	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	-40	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	34	0	0	0
Saldo reserve mutaties	**401**	**1.025**	**500**	**0**
Resultaat na bestemming	**-2.689**	**-2.253**	**-1.818**	**-2.047**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1. Autonome ontwikkelingen				
Aanpassing raming herziening grondexploitaties woningbouw	**0**	**0**	**0**	**0**
De raming van de grondexploitaties Zevenaar-Oost wonen, Middag-Oost & Zwanenwaay, Waaijakkers en Mercurion zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2023 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 28 juni 2023, aangevuld met actuele ontwikkelingen. Bij Zevenaar-Oost wonen en Middag-Oost & Zwanenwaay heeft een verschuiving plaatsgevonden van de verwachte sluiting van deelgrondexploitaties. Dit is terug te zien in de mutatie van de voorziening.				
Aanpassing rente grondexploitaties woningbouw	**0**	**0**	**0**	**0**
De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen, Waaijakkers, Middag-Oost & Zwanenwaay en Mercurion zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2023 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 28 juni 2023. Door een gunstiger verloop van de boekwaarde en een lager rentepercentage wordt minder rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een nadeel betekent voor het begrotingssaldo.				
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie afschrijvingslasten 2023 programma 8	**16**	**0**	**0**	**0**
De investering met betrekking tot de voorbereiding herontwikkeling locatie Vestersbos is nog niet afgerond waardoor de afschrijvingslasten (€ 16.000) doorschuiven naar 2024.				
Actualisatie budget Wet goed verhuurderschap	**20**	**0**	**0**	**0**

Op 1 juli 2023 is de Wet Goed Verhuurderschap in werking getreden. Vanaf deze datum gelden nieuwe algemene regels voor verhuurders die huurmisstanden moeten voorkomen. Bijvoorbeeld tegen intimidatie en woondiscriminatie. Indien de verhuurders zich niet houden aan deze regels dan kan de gemeenten sancties opleggen. Zevenaar gaat hiervoor een meldpunt inrichten, vanaf 1 januari 2024 zijn gemeenten hiertoe verplicht. In 2023 verwachten wij minder kosten. Een voordeel in 2023 van € 20.000.

Actualisatie fasering budget invoering Omgevingswet	**150**	**-150**	**0**	**0**

In totaal was begin 2023 nog € 579.000 beschikbaar voor de invoering van de Omgevingswet. Hiervan schuift € 150.000 door naar 2024. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve waardoor de mutatie budgettair neutraal is.

Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	**0**	**-235**	**235**	**0**

Ontwikkelingen op het vlak van ruimtelijke ordening leiden ertoe dat de verkoop van de locaties Reisenakker 14 en 14a Zevenaar en Engeveldweg 10 en 12 Zevenaar tot nader order wordt uitgesteld. Vermoedelijk zijn de opbrengsten pas in 2025 haalbaar. De bijbehorende afschrijvingslasten zijn hier ook op aangepast. Daarnaast worden de panden op de locaties Markt 8 Lobith, Steenhuizen 6 Zevenaar en Nieuwe Komstraat 19 Lobith pas verkocht als het bestemmingsplan onherroepelijk is en de gronden bouwrijp zijn gemaakt. Winstneming kan pas plaatsvinden binnen de gezamenlijke grondexploitatie als ook de kosten zijn gerealiseerd. Dit betekent naar verwachting dat de winstneming pas mag plaatsvinden wanneer de kosten (plankosten, bouw- en woonrijp maken) zijn gerealiseerd. Hierdoor verschuiven we de opbrengsten met betrekking tot Markt 8 naar 2025 en van de andere twee panden naar 2026. De bijbehorende afschrijvingslasten zijn hier ook op aangepast. Tenslotte is de boekwaarde van de Nieuwe Komstraat 19 Lobith in 2022 abusievelijk te laag opgenomen. Een nadeel van € 99.000.

Deze wijziging raakt meerdere programma's (programma's 0, 6 en 8). Per saldo resulteert dit in 2023 en 2024 in een nadeel van respectievelijk € 260.000 en € 723.000 en in 2025 en 2026 in een voordeel van respectievelijk € 445.000 en € 439.000.

Budget intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	**20**	**0**	**0**	**0**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is, als onderdeel van het collegeprogramma, vanaf 2023 een structureel budget van € 50.000 beschikbaar gesteld om inwoners meer te betrekken bij ruimtelijke ordening en wonen voor o.a. gebiedsgericht werken, de omgevingsvisie en bouwplannen. In 2023 zijn twee pilots gedraaid met ondersteuning van een bureau. De kosten hiervoor vallen lager uit dan begroot. De reden hiervoor is dat de voorbereiding deels al in 2022 heeft plaatsgevonden. Een eenmalig voordeel van € 20.000.

Fasering dorpendeal Lathum	**275**	**-275**	**0**	**0**

De dorpsraad Lathum heeft samen met het bestuur van dorpshuis 'Het Gebouw' en het kerkbestuur van de NH-kerk en het naastgelegen gebouwtje De Wheme, SpectrumElan en de provincie Gelderland een start gemaakt met een dorpenplan Lathum (Lathum Later). Voor de verdere uitwerking van de plannen is door de provincie Gelderland een subsidie toegekend van € 400.000. Deze subsidie loopt tot en met 31 december 2024. Het betreft een subsidie op basis van de zgn. 50%/50% regeling. U heeft in de begroting 2023-2026 ook € 400.000 beschikbaar gesteld. In totaal is € 800.000 beschikbaar. Het project is ondertussen van start gegaan en zal ook in 2024 doorlopen. Om die reden hevelen wij € 550.000 over naar 2024. Op basis van de 50%/50% regeling hevelen we in die verhouding ook de subsidie voor € 275.000 over. Per saldo een voordeel in 2023 van € 275.000 en een nadeel in 2024 van € 275.000.

Middelen voor de beëindiging ontzanding in bestemmingsplan Rhederlaag	**375**	**-375**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 19 december 2017 is € 375.000 beschikbaar gesteld uit de algemene reserve ter compensatie van gederfde inkomsten van niet te winnen zand in Rhederlaag onder de voorwaarde dat het bestemmingsplan onherroepelijk moet zijn. Dit is nog niet het geval en dit wordt niet eerder verwacht dan in 2024. Om die reden schuiven wij het bedrag door naar 2024.

5. Vervolgtraject kadernota				
Inzetten doorstroommakelaar	**45**	**45**	**0**	**0**

In het collegeprogramma staat vermeld dat we gaan experimenteren met een doorstroommakelaar. Wij achten het juiste moment nog niet aangebroken om hiermee van start te gaan. Ons eerste doel is om het woonbeleid te actualiseren met een nieuwe woon(zorg)visie. Aansluitend gaan we in kaart brengen welke woningen geschikt (te maken) zijn voor de doelgroep en hoe we nieuwe woningen kunnen realiseren om doorstroming te bevorderen. Nadat deze stappen zijn gezet, kunnen we onderzoeken op welke manier de doorstroommakelaar het meest effectief kan worden ingezet. Om die reden ramen we in zowel 2023 als 2024 € 45.000 af met dekking uit de algemene reserve. Per saldo budgettair neutraal.

Vrijval budget inhuur derden op budget beleid wonen	**8**	**8**	**8**	**8**

In het budget beleid wonen wordt het budget voor inhuur derden niet ingezet. Om die reden laten we dit bedrag vrijvallen. Een structureel voordeel vanaf 2023 van € 8.000.

Totaal mutaties	**909**	**-982**	**243**	**8**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie fasering budget invoering Omgevingswet	**-150**	**150**	**0**	**0**

In totaal was begin 2023 nog € 579.000 beschikbaar voor de invoering van de Omgevingswet. Hiervan schuift € 150.000 door naar 2024. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve waardoor de mutatie budgettair neutraal is.

Aframen budget woonrijpmaken Vierkenshof	**0**	**0**	**0**	**0**

De werkzaamheden voor het woonrijpmaken Vierkenshof zijn nagenoeg afgerond. De verwachting is dat de kosten € 40.000 lager zullen uitvallen. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve waardoor deze mutatie budgettair neutraal is.

Middelen voor de beëindiging ontzanding in bestemmingsplan Rhederlaag	**-375**	**375**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 19 december 2017 is € 375.000 beschikbaar gesteld uit de algemene reserve ter compensatie van gederfde inkomsten van niet te winnen zand in Rhederlaag onder de voorwaarde dat het bestemmingsplan onherroepelijk moet zijn. Dit is nog niet het geval en dit wordt niet eerder verwacht dan in 2024. Om die reden schuiven wij het bedrag door naar 2024.

5. Vervolgtraject kadernota				
Inzetten doorstroommakelaar	**-45**	**-45**	**0**	**0**

In het collegeprogramma staat vermeld dat we gaan experimenteren met een doorstroommakelaar. Wij achten het juiste moment nog niet aangebroken om hiermee van start te gaan. Ons eerste doel is om het woonbeleid te actualiseren met een nieuwe woon(zorg)visie. Aansluitend gaan we in kaart brengen welke woningen geschikt (te maken) zijn voor de doelgroep en hoe we nieuwe woningen kunnen realiseren om doorstroming te bevorderen. Nadat deze stappen zijn gezet, kunnen we onderzoeken op welke manier de doorstroommakelaar het meest effectief kan worden ingezet. Om die reden ramen we in zowel 2023 als 2024 € 45.000 af met dekking uit de algemene reserve. Per saldo budgettair neutraal.

Totaal reservemutaties	-570	480	0	0

FINANCIËN

ALGEMEEN

Inleiding
In dit onderdeel gaan wij in op de ontwikkelingen in de financiële situatie van onze gemeente. Wij presenteren het overzicht van baten en lasten, de financiële ontwikkelingen uit deze rapportage en het actuele financieel meerjarenbeeld.

Beleidskaders
Voor wat betreft de financiën van onze gemeente gelden de volgende beleidskaders:

- Financiële verordening 2023
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2022
- Nota reserves en voorzieningen 2018

OVERZICHT FINANCIËLE MUTATIES IN DE 2E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In onderstaande tabel staat een overzicht van alle financiële baten en lasten, zoals die zijn opgenomen in deze rapportage. In de tabel worden baten en lasten apart gepresenteerd.
Na de tabel geven wij de toelichtingen op alle financiële mutaties. Deze toelichtingen staan op alfabetische volgorde, maar er is geen indeling op baten en lasten. Elke wijziging wordt daarmee eenmalig ("netto") toegelicht.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BATEN				
1. Autonome ontwikkelingen	**13.292**	**-23.806**	**11.822**	**-13.218**
Aanpassing raming herziening grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	13.247	6.859	132	0
Aanpassing raming herziening grondexploitaties woningbouw	-383	-34.936	6.813	-16.277
Actualisatie budgetten onderwijsachterstandenbeleid	38	38	38	38
Actualisatie budgetten sportbedrijf	625	0	0	0
Actualisatie uitkeringslasten en -baten (BUIG)	-110	0	0	0
Dividend Ataro B.V.	-138	0	0	0
Meicirculaire 2023	14	4.493	4.859	3.041
Meicirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	-260	-20	-20
2. Actualisatie bestaand beleid	**-525**	**-1.165**	**719**	**937**
Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	130	0	0	0
Actualisatie rentekosten en rentetoerekening aan taakvelden	-6	0	0	0
Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	-260	-1.425	734	952
Fasering dorpendeal Lathum	-275	275	0	0
Inruilwaarde voertuigen	16	0	0	0
Leerlingenvervoer	-8	0	0	0
Mutaties afvalstoffenheffing 2023	-12	0	0	0
Mutaties rioolheffing 2023	0	-15	-15	-15
Parkeren	-110	0	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	**42**	**13**	**14**	**14**
Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelinstallaties	3	3	3	3
Beheer gemeentelijke gronden	35	0	0	0
Onderwijshuisvesting primair onderwijs actualiseren opbrengst verhuur	4	10	10	11
Totaal mutaties 2e voortgangsrapportage - Baten	**12.810**	**-24.958**	**12.554**	**-12.267**
LASTEN				
1. Autonome ontwikkelingen	**13.881**	**-23.660**	**11.309**	**-11.836**
Aanpassing raming herziening grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	13.247	6.859	132	0
Aanpassing raming herziening grondexploitaties woningbouw	-383	-34.936	6.813	-16.277
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	-148	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitaties woningbouw	68	0	0	0

Actualisatie budgetten onderwijsachterstandenbeleid	38	38	38	38
Actualisatie budgetten sportbedrijf	768	0	0	0
Actualisatie budgetten voor het minimabeleid	-26	0	0	0
Actualisatie uitkeringslasten en -baten (BUIG)	50	0	0	0
Afrekening ESF (Europees Sociaal Fonds) subsidie RSD 2020-2022	-336	0	0	0
Appa / reïntegratie politieke ambtsdragers	25	0	0	0
Bijdrage Scalabor	167	178	203	203
Bijdrage SDL - onderdeel Inkoop	25	0	0	0
Kwijtscheldingen belastingen	-25	0	0	0
Maatschappelijke begeleiding inburgeringsplichtige asielmigranten	28	0	0	0
Meicirculaire 2023	386	4.292	4.292	4.292
Overheveling middelen combinatiefuncties	-100	-100	-100	-100
Tweede Kamerverkiezingen	90	0	-77	0
Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	8	9	9	8
2. Actualisatie bestaand beleid	**-972**	**1.308**	**515**	**531**
Aanwending bestemmingsreserve statushouders	12	0	0	0
Actualisatie afschrijvingslasten 2023 programma 8	-16	0	0	0
Actualisatie afschrijvingslasten programma 0	-114	0	0	0
Actualisatie afschrijvingslasten programma 4 en 6	-75	0	0	0
Actualisatie budget Wet goed verhuurderschap	-20	0	0	0
Actualisatie fasering budget invoering Omgevingswet	-150	150	0	0
Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	30	0	0	0
Actualisatie rentekosten en rentetoerekening aan taakvelden	-343	0	0	0
Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	0	-702	289	513
Bouwkostenindexering herinrichting markt en Muldershof	0	1	3	3
Brandstofkosten	-80	0	0	0
Budget intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	-20	0	0	0
Elektriciteitskosten gemeentehuis	70	0	0	0
Energietransitie: bewustwording en gedragsverandering eigen organisatie	-10	10	0	0
Extra inzet energiearmoede	111	0	0	0
Fasering dorpendeal Lathum	-550	550	0	0
Fasering reserve centrummanagement	-40	40	0	0
Grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	-28	0	28	0
Inhuur bij afdeling vergunningverlening, toezicht en handhaving	120	0	0	0
Inzet middelen tijdelijk noodfonds	100	0	0	0
Inzet resterende middelen bestemmingsreserve DoeDuiten	49	0	0	0
Juridisch extern advies	75	0	0	0
Juridische zaken - inhuur	300	0	0	0
Kosten uitvaarten Wet op de lijkbezorging	15	10	10	10
Leerlingenvervoer	72	0	0	0
Middelen voor de beëindiging ontzanding in bestemmingsplan Rhederlaag	-375	375	0	0
Motie Stolpersteine	-17	17	0	0
Mutaties afvalstoffenheffing 2023	63	0	0	0

Mutaties rioolheffing 2023	0	-15	-15	-15
Nieuwe visie en integrale beleidsnota sociaal domein	173	0	0	0
Onderzoek naar HUB 7Poort	-50	50	0	0
Opstellen beleidsnotitie erfgoed	-50	50	0	0
Opvang zwerfdieren	10	0	0	0
Overheveling middelen voor Pilot Jongerenwerk op Straat	-75	75	0	0
Parkeren	35	0	0	0
Pilot inzet jeugdboa's	-95	0	0	0
Plaatsen carillon en aanlichten gemeentehuis	0	4	4	4
Project zorg & veiligheid	175	0	0	0
RID - doorontwikkeling en informatiebeveiliging	387	0	0	0
Samenwerking Ataro	80	0	0	0
Sportterreinen	30	0	0	0
Structurele kwaliteitsimpuls maatschappelijke dienstverlening	275	0	0	0
Subsidie monumentenklassendag	-3	0	0	0
Subsidie ondersteuning mantelzorgers	16	16	16	16
Uitvoeringskosten energieneutrale organisatie	-82	82	0	0
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	-244	244	0	0
Uitvoeringsprogramma bestemmingsreserve duurzaamheid	-322	172	150	0
Verbeteren dienstverlening op het gebied van armoede en schulden	89	0	0	0
Vergoeding ontheemden uit Oekraïne	82	0	0	0
Vrijval budget "Op weg naar aardgas vrij": onderzoek naar betaalbaarheid voor inwoners uitfaseren aardgas	-75	0	0	0
Vrijval drie budgetten economische zaken	-115	0	0	0
Vrijval stelpost indexatie 2023	-386	0	0	0
Warmtenet stad Zevenaar fase 4	-158	158	0	0
Warmtewet 2.0	-50	20	30	0
WOZ afhandeling bezwaarschriften	200	0	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	**-915**	**-839**	**-497**	**-424**
Actualisatie budget buurtbemiddeling	-6	-6	-6	-6
Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg	-9	-10	-10	-10
Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg (JOGG)	-4	-4	-4	-4
Actualisatie budget lokaal onderwijsbeleid	-3	-3	-3	-3
Actualisatie budget sportactiviteiten/-materialen	-3	-3	-3	-3
Actualisatie budget subsidie voor stedencontacten	-2	-7	-7	-7
Actualisatie budget subsidies minderheden	-60	-60	-60	-60
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-3	-74	-27	-3
Actualisatie investeringen groen	0	-35	-14	19
Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelinstallaties	-2	-9	-5	-4
Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 2	-33	-25	-23	-11
Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 3	0	-5	0	0
Actualisatie investeringen speeltoestellen	0	-11	-22	-2
Actualisatie investeringen vastgoed	-3	-4	0	0
Actualisatie investeringen wegen en civiele kunstwerken	-27	-23	21	-17

Afdrachten Rijk in het kader van VOG en naturalisatie	-10	-10	-10	-10
Aframen voormalig personeel	-47	-27	-27	-27
Beheer gemeentelijke gronden	0	-4	-4	-4
Bestuurlijke samenwerking	-25	-25	-25	-25
Bezuinigingsopgave vastgoed - gerealiseerde verkoop	-3	-3	-3	-3
Budget bedrijfscontactfunctie	-2	-2	-2	-2
Doorbelasting overhead grondexploitatie begroting 2023-2026	-1	50	-22	-10
Gedeeltelijke vrijval budget duurzaamheidsfonds en kansrijke duurzaamheidsinitiatieven samenleving	-29	-29	0	0
Gedeeltelijke vrijval budget stimuleren verduurzaming bij bedrijven en organisatie	-31	-16	0	0
Geraamde frictiekosten laten vervallen	-110	-110	-110	-110
Handhaving Openbare orde en veiligheid Fashion Outlet Zevenaar	-80	-80	-40	0
Hardware aframen exploitatiebudget	-10	-10	-10	-10
Inzetten doorstroommakelaar	-45	-45	0	0
Onderzoekskosten bezuinigingsopgave vastgoed	-10	-10	20	0
Pensioenvoorziening wethouders	-100	-100	-25	-25
Regionale aanbesteding gas	-33	-33	-33	-33
Uitvoeren beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar	-100	-60	0	0
Uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar	-38	0	0	0
Vervallen stelpost vrijval afschrijvingslasten	-35	-40	-37	-46
Vrijval budget campagne "Kids groen en duurzaam"	-43	0	0	0
Vrijval budget inhuur derden op budget beleid wonen	-8	-8	-8	-8
Totaal 2e voortgangsrapportage - Lasten	**11.995**	**-23.191**	**11.327**	**-11.729**
Totaal mutaties 2e VGR voor bestemming	**815**	**-1.766**	**1.227**	**-538**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	-327	772	166	2
Toevoegingen	496	0	0	0
Totaal mutaties reserves	**-823**	**772**	**166**	**2**
Totaal mutaties 2e VGR na bestemming	**-7**	**-994**	**1.393**	**-537**

TOELICHTING MUTATIES IN DE EXPLOITATIE

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1. Autonome ontwikkelingen				
Aanpassing raming herziening grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	0	0	0	0
De raming van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven is aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2023 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 28 juni 2023, aangevuld met actuele ontwikkelingen. Er heeft een verschuiving plaatsgevonden in het jaar van de verwachte grondverkopen.				
Aanpassing raming herziening grondexploitaties woningbouw	0	0	0	0
De raming van de grondexploitaties Zevenaar-Oost wonen, Middag-Oost & Zwanenwaay, Waaijakkers en Mercurion zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2023 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 28 juni 2023, aangevuld met actuele ontwikkelingen. Bij Zevenaar-Oost wonen en Middag-Oost & Zwanenwaay heeft een verschuiving plaatsgevonden van de verwachte sluiting van deelgrondexploitaties. Dit is terug te zien in de mutatie van de voorziening.				
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	148	0	0	0
De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2023 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 28 juni 2023. Door een hogere boekwaarde van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven wordt meer rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een voordeel betekent voor het begrotingssaldo.				
Aanpassing rente grondexploitaties woningbouw	-68	0	0	0
De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen, Waaijakkers, Middag-Oost & Zwanenwaay en Mercurion zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2023 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 28 juni 2023. Door een gunstiger verloop van de boekwaarde en een lager rentepercentage wordt minder rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een nadeel betekent voor het begrotingssaldo.				
Actualisatie budgetten onderwijsachterstandenbeleid	0	0	0	0
De rijksbijdrage (specifieke uitkering) voor het onderwijsachterstandenbeleid wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente. De ramingen voor 2023 e.v. jaren zijn hierop aangepast.				
Actualisatie budgetten sportbedrijf	-143	0	0	0

In juni 2023 is het voorschot ontvangen voor de specifieke uitkering (SPUK) 'stimulering sport 2023' (voor compensatie van kostenverhogende btw). Het aangevraagde bedrag is niet volledig gecompenseerd doordat het totaalbedrag van alle aanvragen (landelijk) hoger is dan het vastgestelde uitkeringsplafond. Daarnaast is in 2023 een nabetaling ontvangen n.a.v. de vaststelling van deze SPUK over het jaar 2021. In totaal is een bijdrage ontvangen van € 625.000.
Naast de bijdrage houden wij rekening met hogere lasten i.v.m. raming van de kostenverhogende btw inclusief de bijgestelde indexering voor de dienstverlening o.b.v. de afspraken vastgelegd in de DVO (dienstverleningsovereenkomst met Ataro BV). Totaal hogere lasten bedraagt € 768.000.

Actualisatie budgetten voor het minimabeleid	**26**	**0**	**0**	**0**

Het budget voor de collectieve zorgverzekering wordt niet volledig ingezet. Dit blijkt uit de prognose van de uitgaven over het 1e half jaar. Rekening houdende met de nog te verwachte uitgaven voor collectieve zorgverzekering/participatie arme kinderen (Gelrepas) worden de structurele lasten voor 2023 verlaagd met € 26.000. De structurele mutatie na 2023 wordt verwerkt in de meerjarenbegroting 2024-2027.

Actualisatie uitkeringslasten en -baten (BUIG)	**-160**	**0**	**0**	**0**

De raming van de uitkeringslasten en de baten (BUIG bijdrage van het rijk) zijn geactualiseerd. Hierbij is uitgegaan van de prognose volgens de rapportage van de lasten/baten tot en met juni 2023 van de RSD. Het incidenteel nadeel bedraagt € 160.000.

Afrekening ESF (Europees Sociaal Fonds) subsidie RSD 2020-2022	**336**	**0**	**0**	**0**

De definitieve rapportage voor de ESF-subsidie is bekend. Hierdoor heeft de RSD het volledig toegezegde subsidie ontvangen en daarnaast is nog extra bijdrage toegezegd omdat andere gemeenten deels subsidie onbenut hebben gelaten. De subsidie is voor een deel opgenomen in de jaarrekeningen 2020-2022 (looptijd project). N.a.v. de definitieve rapportage resteert een bedrag aan af te rekenen subsidie over vermelde periode voor deelnemende gemeenten. Voor Zevenaar is dit een bedrag van € 336.000.

Appa / reïntegratie politieke ambtsdragers	**-25**	**0**	**0**	**0**

Voormalige wethouders hebben op grond van de Wet Appa (Algemene Pensioen- en uitkeringswet Politieke Ambtsdragers) recht op planmatige begeleiding bij re-integratie en outplacement. Voor 2023 ramen wij deze kosten incidenteel op € 25.000.

Bijdrage Scalabor	**-167**	**-178**	**-203**	**-203**

De hogere lasten voor de uitvoering van WSW (sociale werkvoorziening/contract met Scalabor BV), voor de begeleiding en ontwikkeling van SW-medewerkers, voor de periode 2023 t/m 2025 worden veroorzaakt doordat abusievelijk niet de juiste bedragen zijn opgenomen in de Kaderbrief 2023.
Een deel van de hogere bijdrage is een gevolg van een hoger aantal fte dan het aantal waar oorspronkelijk rekening mee is gehouden (132 i.p.v. 118 fte).

Bijdrage SDL - onderdeel Inkoop	**-25**	**0**	**0**	**0**

Er is nog onduidelijkheid over de toekomst van Inkoop. De posities van de vertrokken inkoopspecialisten zijn op dit moment niet structureel ingevuld. Zoals in de meerjarenbegroting reeds is aangegeven wordt door SDL in 2023 tijdelijk ingehuurd. Dit leidt tot een nadeel van € 25.000 voor onze gemeente.

Dividend Ataro B.V.	**-138**	**0**	**0**	**0**

We melden een nadeel van € 138.000 in de afrekening van het dividend over 2021 en 2022 van Ataro. In de aandeelhoudersvergadering van 16 juni 2023 is besloten 85% van het dividend uit te keren. Daarnaast is door lagere bedrijfsresultaten minder dividend uitgekeerd.

Kwijtscheldingen belastingen	**25**	**0**	**0**	**0**

Het aantal kwijtscheldingsverzoeken blijft achter bij de verwachtingen. Dit is gerelateerd aan de huidige economische situatie van krapte op de arbeidsmarkt waarbij de financiële situatie van huishoudens over het algemeen is verbeterd. We ramen daarom voor 2023 een voordeel van € 25.000.

Maatschappelijke begeleiding inburgeringsplichtige asielmigranten	**-28**	**0**	**0**	**0**

De decentralisatie-uitkering (onderdeel van de algemene uitkering) voor uitvoering van de Wet inburgering wordt jaarlijks bijgesteld. De hogere bijdrage van € 28.000 is gebaseerd op het aantal inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden.

Meicirculaire 2023	**-372**	**201**	**567**	**-1.251**

De meicirculaire 2023 laat in alle jaren een groei zien. Voor de jaren 2023 tot en met 2027 achtereenvolgens € 14.000, € 4,5 miljoen, € 4,9 miljoen, € 3,0 miljoen en € 4,9 miljoen.
De groei van de algemene uitkering bestaat voor een groot deel uit compensatie voor inflatie. Om ook onze budgetten te kunnen verhogen met inflatie hebben wij in 2023 € 386.000 en vanaf 2024 € 4,3 miljoen apart gezet in een stelpost inflatie.
Vooruitlopend op een nieuwe financieringssystematiek heeft het rijk vanaf 2027 een structurele rijksbijdrage van € 2.175.000 toegekend. Eerder was hiervoor in 2026 al een incidentele bijdrage beschikbaar gesteld.
Daarnaast wijzigt de algemene uitkering door taakmutaties. De gemeente krijgt meer of minder geld als er taken bijkomen of af gaan. De belangrijkste taakmutaties zijn dit jaar:
-Flankerend beleid energiearmoede € 111.000 in 2023.
-Jeugdzorg. Het rijk heeft in 2024 en 2025 de compensatie jeugdzorg in de meicirculaire beschikbaar gesteld (€ 3.765.000 en € 2.282.000). Eerder waren hiervoor stelposten opgenomen.
- Wmo en jeugd. In de algemene uitkering zijn diverse mutaties verwerkt vanwege het abonnementstarief en de eigen bijdragen huishoudelijke hulp. Dit betekent voor 2025 een extra bedrag van € 548.000. Vanaf 2026 wordt de algemene uitkering weer gekort vanwege herinvoering van de eigen bijdragen Wmo en Jeugd. Dit leidt vanaf 2026 per saldo tot een geringe korting.
-Combinatiefuncties/buurtsportcoaches. -€ 150.000 vanaf 2023. Deze post wordt uit de algemene uitkering gehaald en wordt omgezet naar een specifieke uitkering.
Voor zover noodzakelijk worden bedragen voor taakmutaties apart gezet. Deze bedragen vindt u in deze 2e voortgangsrapportage onder de diverse programma's. Per saldo resteert een netto resultaat van de algemene uitkering van € 372.000 negatief (2023), € 201.000 positief (2024), 567.000 positief (2025), € 1251.000 negatief(2026).

Meicirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	**0**	**-260**	**-20**	**-20**

In de meicirculaire 2023 is de hervormingsagenda jeugd een jaar uitgesteld. De begrote inkomsten in de vorm van eigen bijdragen komen daardoor ook niet binnen. Deze post is overigens budgettair neutraal omdat het uitstel door het rijk in de algemene uitkering is gecompenseerd.

Overheveling middelen combinatiefuncties	**100**	**100**	**100**	**100**

De middelen voor de Brede Regeling Combinatiefuncties zijn, vanaf 2023, overgeheveld van een algemene uitkering (decentralisatieuitkering) naar een specifieke uitkering. De geraamde lasten voor de combinatiefuncties en de baten (algemene uitkering) zijn hierdoor verlaagd met € 150.000. In samenhang met de algemene uitkering betreft dit een budgettair neutrale mutatie.
Het rijk heeft gelijktijdig de co-financiering voor dit onderdeel gewijzigd. Tot 2023 was de rijksbijdrage 60%, dit is nu gewijzigd naar 40%. De gemeentelijke bijdrage stellen wij nu bij naar de nieuwe verhouding. Dit betekent een verhoging van het gemeentelijke deel van € 50.000 naar € 100.000.

Tweede Kamerverkiezingen	**-90**	**0**	**77**	**0**

Door de val van het kabinet vinden op 22 november 2023 vervroegde Tweede Kamerverkiezingen plaats. De kosten voor deze verkiezingen, € 90.000, zijn niet begroot. Vanuit het ministerie van BZK hebben we bericht ontvangen, dat hiervoor geen aanvullende vergoeding wordt verstrekt. Door deze vervroegde verkiezing vervalt de reguliere Tweede Kamerverkiezing in 2025. De begrote kosten voor 2025 kunnen daarom vrijvallen.

Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	**-8**	**-9**	**-9**	**-8**

Op 1 januari 2023 is de Wet nieuwe procedure verkiezingsuitslagen in werking getreden. Bij de meicirculaire zijn hiervoor structurele middelen beschikbaar gesteld. Voor de gemeente Zevenaar is hiervoor € 8.000 beschikbaar.

2. Actualisatie bestaand beleid

Aanwending bestemmingsreserve statushouders	**-12**	**0**	**0**	**0**

Voor de implementatie van de nieuwe Wet inburgering zijn extra werkzaamheden in 2023 nodig. De kosten worden ingeschat op € 12.000 en kunnen worden gedekt uit de bestemmingsreserve statushouders.
Voor zover de middelen in deze bestemmingsreserve statushouders eind 2023 niet zijn ingezet, worden deze in de jaarrekening (resultaat) toegevoegd aan de algemene reserve en zullen wij deze bestemmingsreserve afsluiten.

Actualisatie afschrijvingslasten 2023 programma 8	**16**	**0**	**0**	**0**

De investering met betrekking tot de voorbereiding herontwikkeling locatie Vestersbos is nog niet afgerond waardoor de afschrijvingslasten (€ 16.000) doorschuiven naar 2024.

Actualisatie afschrijvingslasten programma 0	**114**	**0**	**0**	**0**

De afschrijvingslasten van de investeringsbudgetten voor mobiele hardware ramen we in 2023 af. De investering staat gepland in 2023 en de bijbehorende lasten doen zich een jaar later voor. Dit levert een eenmalig voordeel op van € 114.000.

Actualisatie afschrijvingslasten programma 4 en 6	**75**	**0**	**0**	**0**

Door fasering van de voorgenomen investeringen in de jaarrekening 2022 en de begroting 2023 worden de ramingen qua afschrijving geactualiseerd en aangepast. De mutaties hebben betrekking op de gewijzigde fasering van de ontwikkeling locatie Vestersbos (voor twee basisscholen) en verschuiving van de lasten van programma 4 (onderwijs) naar programma 6 (sociaal domein). De verschuiving betreft de lasten voor de locatie Kinderopvang in de basisschool in Oud Zevenaar. Dit levert een eenmalig voordeel op van € 75.000.

Actualisatie budget Wet goed verhuurderschap	**20**	**0**	**0**	**0**

Op 1 juli 2023 is de Wet Goed Verhuurderschap in werking getreden. Vanaf deze datum gelden nieuwe algemene regels voor verhuurders die huurmisstanden moeten voorkomen. Bijvoorbeeld tegen intimidatie en woondiscriminatie. Indien de verhuurders zich niet houden aan deze regels dan kan de gemeenten sancties opleggen. Zevenaar gaat hiervoor een meldpunt inrichten, vanaf 1 januari 2024 zijn gemeenten hiertoe verplicht. In 2023 verwachten wij minder kosten. Een voordeel in 2023 van € 20.000.

Actualisatie fasering budget invoering Omgevingswet	**150**	**-150**	**0**	**0**

In totaal was begin 2023 nog € 579.000 beschikbaar voor de invoering van de Omgevingswet. Hiervan schuift € 150.000 door naar 2024. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve waardoor de mutatie budgettair neutraal is.

Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	**100**	**0**	**0**	**0**

Wij zien nog steeds dat door het vrijlaten van de corona maatregelen een inhaalslag plaatsvindt voor het vernieuwen van de reisdocumenten en rijbewijzen. Daarnaast zien we dat door de Brexit er een toename is in het vernieuwen van de paspoorten. Voor 2023 levert dit een voordeel op van € 100.000.

Actualisatie rentekosten en rentetoerekening aan taakvelden	**337**	**0**	**0**	**0**

De fasering van de investeringen veroorzaakt een rentevoordeel. Ook zijn de rentepercentages gestegen. We verwachten een voordeel van € 337.000.

Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	**-260**	**-723**	**445**	**439**

Ontwikkelingen op het vlak van ruimtelijke ordening leiden ertoe dat de verkoop van de locaties Reisenakker 14 en 14a Zevenaar en Engeveldweg 10 en 12 Zevenaar tot nader order wordt uitgesteld. Vermoedelijk zijn de opbrengsten pas in 2025 haalbaar. De bijbehorende afschrijvingslasten zijn hier ook op aangepast. Daarnaast worden de panden op de locaties Markt 8 Lobith, Steenhuizen 6 Zevenaar en Nieuwe Komstraat 19 Lobith pas verkocht als het bestemmingsplan onherroepelijk is en de gronden bouwrijp zijn gemaakt. Winstneming kan pas plaatsvinden binnen de gezamenlijke grondexploitatie als ook de kosten zijn gerealiseerd. Dit betekent naar verwachting dat de winstneming pas mag plaatsvinden wanneer de kosten (plankosten, bouw- en woonrijp maken) zijn gerealiseerd. Hierdoor verschuiven we de opbrengsten met betrekking tot Markt 8 naar 2025 en van de andere twee panden naar 2026. De bijbehorende afschrijvingslasten zijn hier ook op aangepast. Tenslotte is de boekwaarde van de Nieuwe Komstraat 19 Lobith in 2022 abusievelijk te laag opgenomen. Een nadeel van € 99.000.

Deze wijziging raakt meerdere programma's (programma's 0, 6 en 8). Per saldo resulteert dit in 2023 en 2024 in een nadeel van respectievelijk € 260.000 en € 723.000 en in 2025 en 2026 in een voordeel van respectievelijk € 445.000 en € 439.000.

Bouwkostenindexering herinrichting markt en Muldershof	**0**	**-1**	**-3**	**-3**

In het corona herstelplan zijn twee investeringswerken opgenomen, namelijk herinrichting Markt Zevenaar en herinrichting Muldershof. Voor beide werken is in het herstelplan een bouwkostenindexering opgenomen. Met deze begrotingswijziging wordt dit administratief verwerkt. Het gaat in totaal om een investeringsbedrag van € 100.000, € 25.000 voor de Markt en € 75.000 voor Muldershof. De daarmee gepaard gaande afschrijvingslasten (afgerond € 3.000) worden verrekend met de daarvoor bestemde reserves.

Brandstofkosten	**80**	**0**	**0**	**0**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 hebben we rekening gehouden met een verhoging van de brandstofprijzen. Deze vallen, met name in het eerste halfjaar, lager uit dan vorig jaar verwacht. Hierdoor houden we nu rekening met een incidenteel voordeel van € 80.000.

Budget intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	**20**	**0**	**0**	**0**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is, als onderdeel van het collegeprogramma, vanaf 2023 een structureel budget van € 50.000 beschikbaar gesteld om inwoners meer te betrekken bij ruimtelijke ordening en wonen voor o.a. gebiedsgericht werken, de omgevingsvisie en bouwplannen. In 2023 zijn twee pilots gedraaid met ondersteuning van een bureau. De kosten hiervoor vallen lager uit dan begroot. De reden hiervoor is dat de voorbereiding deels al in 2022 heeft plaatsgevonden. Een eenmalig voordeel van € 20.000.

Elektriciteitskosten gemeentehuis	**-70**	**0**	**0**	**0**

We verwachten een eenmalig nadeel van € 70.000 op de elektriciteitskosten gemeentehuis. In de periode april t/m medio juli is er namelijk geen elektriciteit opgewekt doordat de omvormers van de zonnepanelen zijn uitgeschakeld. Dit is inmiddels opgelost, er wordt nog onderzocht hoe dit heeft kunnen gebeuren. Vanaf heden gaan we de opwekking van de installatie periodiek controleren.

Energietransitie: bewustwording en gedragsverandering eigen organisatie	**10**	**-10**	**0**	**0**

In de tweede helft van 2023 werken wij aan het opstellen van een strategie op bewustwording en gedragsverandering binnen de organisatie mogelijk te maken. Deze werkzaamheden lopen deels door in 2024. Om die reden schuiven wij € 10.000 door naar 2024. Een eenmalig voordeel in 2023 van € 10.000, een eenmalig nadeel in 2024 van € 10.000.

Extra inzet energiearmoede	**-111**	**0**	**0**	**0**

In de algemene uitkering (meicirculaire 2023) zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van hoge inflatie te voorkomen. De beschikbaar gestelde middelen (€ 111.000) worden gebruikt voor extra inzet op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand.

Fasering dorpendeal Lathum	**275**	**-275**	**0**	**0**

De dorpsraad Lathum heeft samen met het bestuur van dorpshuis 'Het Gebouw' en het kerkbestuur van de NH-kerk en het naastgelegen gebouwtje De Wheme, SpectrumElan en de provincie Gelderland een start gemaakt met een dorpenplan Lathum (Lathum Later). Voor de verdere uitwerking van de plannen is door de provincie Gelderland een subsidie toegekend van € 400.000. Deze subsidie loopt tot en met 31 december 2024. Het betreft een subsidie op basis van de zgn. 50%/50% regeling. U heeft in de begroting 2023-2026 ook € 400.000 beschikbaar gesteld. In totaal is € 800.000 beschikbaar. Het project is ondertussen van start gegaan en zal ook in 2024 doorlopen. Om die reden hevelen wij € 550.000 over naar 2024. Op basis van de 50%/50% regeling hevelen we in die verhouding ook de subsidie voor € 275.000 over. Per saldo een voordeel in 2023 van € 275.000 en een nadeel in 2024 van € 275.000.

Fasering reserve centrummanagement	**40**	**-40**	**0**	**0**

De werkzaamheden centrummanager worden gedekt uit de bestemmingsreserve centrummanagement (saldo per 1 januari 2023 € 80.000). Deze werkzaamheden lopen ook door in 2024. Om die reden wordt een bedrag van € 40.000 toegerekend aan 2023 en een bedrag van € 40.000 doorgeschoven naar 2024.

Grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	**28**	**0**	**-28**	**0**

Woningstichting Plavei is voornemens ter plaatse van de Prins Clauslaan 12 woningen te slopen en 14 levensloopbestendige woningen te realiseren. Om dit mogelijk te maken is de uitruil van gronden in eigendom van Plavei en de gemeente (groen) en de aanleg van elf parkeerplaatsen noodzakelijk. Doordat de bouw van de woningen later wordt gerealiseerd dan gepland, en daarmee de aanleg van elf openbare parkeerplaatsen naar achteren schuift, stellen wij voor om het budget hiervoor (€ 27.500) door te schuiven naar 2025.

Inhuur bij afdeling vergunningverlening, toezicht en handhaving	**-120**	**0**	**0**	**0**

Bij de afdeling VTH wordt, als gevolg van het niet ingevuld krijgen van vacatures en begeleiding van junioren, gebruik gemaakt van inhuur. De kosten van inhuur liggen door de krapte op de arbeidsmarkt aanzienlijk hoger dan dat aan budget beschikbaar is. Om de vereiste werkzaamheden uit te kunnen blijven voeren is extra budget nodig: € 120.000 in 2023. Op dit moment kan nog niet ingeschat worden of meeropbrengsten aan bouwleges als dekking gebruikt kunnen worden. Dit zal blijken bij de jaarrekening 2023. Daarom leidt inhuur nu tot een nadeel in 2023 van € 120.000.

Inruilwaarde voertuigen	**16**	**0**	**0**	**0**

In het najaar verwachten we dat meerdere bedrijfswagens geleverd worden. De oude voertuigen willen wij inruilen. Dit leidt tot een eenmalig voordeel van € 16.000.

Inzet middelen tijdelijk noodfonds	**-100**	**0**	**0**	**0**

Door de raad zijn middelen beschikbaar gesteld voor een tijdelijk noodfonds om toegenomen betalingsproblemen en financiële kwetsbaarheid van huishoudens te voorkomen. Voor 2023 verwachten wij nu een bedrag van € 100.000 uit te geven. Deze kosten worden gedekt uit de daarvoor bestemde reserve. De mutatie is daarmee budgettair neutraal.

Inzet resterende middelen bestemmingsreserve DoeDuiten	**-49**	**0**	**0**	**0**

De kosten met betrekking tot de DoeDuiten wordt dit jaar ingeschat op afgerond € 49.000. Deze kosten worden gedekt door een onttrekking uit de daarvoor bestemde reserve.
Voor zover de middelen in deze bestemmingsreserve DoeDuiten eind 2023 niet zijn ingezet, worden deze in de jaarrekening (resultaat) toegevoegd aan de algemene reserve en zullen wij deze bestemmingsreserve afsluiten.

Juridisch extern advies	**-75**	**0**	**0**	**0**

We melden een nadeel van € 50.000 op de kosten van juridisch advies. Deze houden grotendeels verband met de inzet van onze huisadvocaat op complexe dossiers zoals de raadsenquête en regievoering veelschrijvers.

Juridische zaken - inhuur	**-300**	**0**	**0**	**0**

We zijn genoodzaakt de externe inhuur op juridische zaken voort te zetten. Het betreft capaciteit in de komende maanden op de dossiers klachten, bezwaar en beroep, raadsenquête, afhandeling WOO en regievoering op een aantal complexe en intensieve dossiers. Hiernaast moeten de reguliere werkzaamheden ook doorgaan. Met de aanhoudende druk op de capaciteit bij juridische zaken borgen we met deze inzet een (minimale) basis in de juridische kwaliteit van gemeentelijke diensten en producten.
Een deel van de kosten dekken wij af met vacatureruimte echter er blijft alsnog een verwacht nadeel over van € 300.000.

Kosten uitvaarten Wet op de lijkbezorging	**-15**	**-10**	**-10**	**-10**

De Wet op de lijkbezorging gaat ervan uit dat de nabestaanden zorgdragen voor de uitvaart. Zijn er geen nabestaanden of is er geen geld beschikbaar dan betaalt de gemeente de uitvaart. Dit is een wettelijke taak. Wij zien een toename van deze kosten. Om die reden ramen wij in 2023 € 15.000 bij en vanaf 2024 € 10.000 structureel.

Leerlingenvervoer	**-80**	**0**	**0**	**0**

Bij leerlingenvervoer verwachten wij voor 2023 een nadeel van ongeveer € 80.000. De extra kosten doen zich voornamelijk voor bij vervoer in natura. Dit is de bekostiging van individueel vervoer van leerlingen. Door hun specifieke handicap of door de ligging van hun speciale school passen deze leerlingen niet in het gecombineerde leerlingenvervoer dat via de BVO DRAN gaat.

Middelen voor de beëindiging ontzanding in bestemmingsplan Rhederlaag	**375**	**-375**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 19 december 2017 is € 375.000 beschikbaar gesteld uit de algemene reserve ter compensatie van gederfde inkomsten van niet te winnen zand in Rhederlaag onder de voorwaarde dat het bestemmingsplan onherroepelijk moet zijn. Dit is nog niet het geval en dit wordt niet eerder verwacht dan in 2024. Om die reden schuiven wij het bedrag door naar 2024.

Motie Stolpersteine	**17**	**-17**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 24 februari 2021 is raadsbreed een motie aangenomen om in de gemeente Zevenaar Stolpersteine te leggen om zo de slachtoffers van het nazisme uit de Joodse gemeenschap in de gemeente een naam te geven, te herdenken en bewustwording te bevorderen. Daarnaast krijgt de herdenkingsplaquette die in het gemeentehuis aan het Raadhuisplein hing een nieuwe plek. Hiervoor is in de begroting 2023-2026 voor 2023 € 17.000 beschikbaar gesteld. Het project wordt door vrijwilligers van de cultuurhistorische vereniging Zevenaar opgepakt en heeft door gezondheidsredenen vertraging opgelopen. Om die reden schuiven wij het budget door naar 2024. Een voordeel in 2023 van € 17.000, een nadeel in 2024 van € 17.000.

Mutaties afvalstoffenheffing 2023	**-75**	**0**	**0**	**0**

In 2023 verwachten wij een nadeel van € 75.000 op de kosten van afvalverwerking. De grootste posten die wijzigen zijn verwerkingskosten restafval en de inzamelkosten PMD. De daling van de hoeveelheid te verwerken restafval heeft zich niet in die mate voorgedaan die we verwacht hadden. Hierdoor stijgen de verwerkingskosten restafval. Daarnaast komt de stijging van de inzamelkosten PMD voort uit de aanschaf van de inzamelzakken. Door sterk gestegen grondstofprijzen en hoger gebruik van het aantal zakken, zijn deze kosten gestegen.

Het nadeel van € 75.000 onttrekken wij uit de bestemmingsreserve afval. In de meerjarenbegroting verwerken we de structurele wijzigingen binnen afval.

Mutaties rioolheffing 2023	**0**	**0**	**0**	**0**

We hebben de riool gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat de investeringen 'gemalen mechanisch/elektrisch en IBA's 2023', 'minigemalen 2023' en 'Lathum (Koestraat)' niet in dit jaar wordt afgerond. Dit leidt in 2023 en 2024 tot een eenmalig positief resultaat van respectievelijk € 4.000 en € 42.000.
Daarnaast blijkt volgens de meest recente planning dat de investeringsbudgetten voor vernieuwen rioolstelsel voor de Zwanenwaay en Lathum (Koestraat) te laag zijn. Dit leidt tot een negatief resultaat van € 1.000 in 2025 en 2026 en van € 3.000 structureel vanaf 2027.
Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering.

Tenslotte verwachten we een voordeel op de exploitatiekosten. Zo verlagen we bijvoorbeeld de communicatiekosten omdat we deze dekken uit de specifieke investeringsbudgetten. Dit resulteert in een structureel voordeel van € 29.000 die we verrekenen binnen de rioolheffing. Hiermee gaat het om een budgettair neutrale wijziging.

Nieuwe visie en integrale beleidsnota sociaal domein **-173** **0** **0** **0**

In 2023 loopt van een aantal beleidsdocumenten binnen het sociaal domein de geldigheidsduur af, waaronder de visie sociaal domein. In plaats van alle documenten apart te herijken geven wij de voorkeur aan het opstellen van een nieuwe visie en integrale aanpak binnen het sociaal domein voor 2024 e.v.. Een gewenste doorontwikkeling zowel op beleid als uitvoering.
Voor ieder mens zijn verschillende leefgebieden onlosmakelijk met elkaar verbonden. Leefgebieden lopen ongemerkt in elkaar over. Het is dé uitdaging om het sociaal domein zo in te richten dat schotten wegvallen en de belevingswereld van mensen centraal staat: integraal samenwerken dus. Om deze nieuwe visie en integrale aanpak vorm te kunnen geven zijn er medewerkers vrij gemaakt, is een extern bureau aangetrokken om het proces te begeleiden en de visie en integrale beleidsnota op te stellen. Tot slot is er een plan van aanpak opgesteld hoe e.e.a. vorm te geven.
De totale kosten ramen wij op € 173.000 (€ 143.000 personele kosten en € 30.000 voor communicatie materiaal, zaalhuur, etc.).

Onderzoek naar HUB 7Poort **50** **-50** **0** **0**

In de kadernota 2022 is € 50.000 beschikbaar gesteld om de mogelijkheden voor een HUB op de locatie 7Poort nader te verkennen. De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen heeft een verkennend onderzoek opgesteld van de potentie van HUB Zevenaar Oost. Op basis van de uitkomsten van dit rapport bepalen wij welke aanvullende acties nodig zijn. Op dit moment is er echter nog steeds geen duidelijkheid over het project ViA15 waardoor aanvullende acties nog niet mogelijk zijn. Daarom stellen wij voor om het budget door te schuiven naar 2024.

Opstellen beleidsnotitie erfgoed **50** **-50** **0** **0**

Voor het opstellen van de beleidsnotitie erfgoed inclusief het participatietraject is in de begroting 2023-2026 € 50.000 beschikbaar gesteld in 2023. De opdracht wordt in 2023 verstrekt maar de werkzaamheden worden in 2024 opgepakt. Om die reden schuiven wij € 50.000 door naar 2024. Een voordeel in 2023 van € 50.000, een nadeel in 2024 van € 50.000.

Opvang zwerfdieren **-10** **0** **0** **0**

Het dierentehuis Arnhem e.o. heeft een tariefsverhoging doorgevoerd van 10%. Daarnaast zien wij een toename in het aantal dieren in onze gemeente die opgehaald moeten worden door de dierenambulance. In afwachting van nieuwe tariefafspraken ramen wij nu alleen voor 2023 € 10.000 extra.

Overheveling middelen voor Pilot Jongerenwerk op Straat **75** **-75** **0** **0**

In 2023 is gestart met de pilot jongerenwerk op straat. Deze pilot willen wij doorzetten in 2024. Afhankelijk van de uitkomsten zal het project daarna worden voortgezet.
Om de kosten in 2024 te dekken maken wij gebruik van preventiemiddelen voor het voorkomen van stapeling van problemen die in 2023 beschikbaar zijn, maar niet volledig worden benut. Wij vragen u om een deel van het budget (€ 75.000) over te hevelen naar 2024 voor de pilot.

Parkeren	**-145**	**0**	**0**	**0**

Op basis van de huidige cijfers wordt er op het product parkeren een tekort verwacht van € 145.000.
Naar verwachting zullen de inkomsten van de parkeergelden over 2023 € 170.000 lager zijn dan de begroting. Een aantal factoren/werkzaamheden die zich hebben afgespeeld binnen het betaald parkeergebied, hebben de inkomsten beïnvloed. De markt is ± 4 maanden verplaatst van het Raadhuisplein naar de parkeerplaats van de Oude Doesburgseweg. I.v.m. werkzaamheden aan de Babberichseweg en Vondellaan is de parkeerplaats op de Didamsestraat deels afgesloten en/of moeilijk bereikbaar. Daarbij nemen de opbrengsten van de parkeergelden de laatste jaren af t.o.v. de begroting.
De inkomsten op de fiscale naheffingen leveren een voordeel op van € 60.000 t.o.v. de begroting.
De aanschaf en implementatie van de nieuwe applicatie voor parkeervergunningen en fase 1 van de digitalisering voor de parkeervergunningen voor bewoners in zone A is afgerond. Dit project heeft tot € 35.000 meer -en onvoorziene kosten geleid. Oorzaken zijn o.a. extra externe inhuur, audits die uitgevoerd moesten worden en het aanschaffen van licenties.

Pilot inzet jeugdboa's	**95**	**0**	**0**	**0**

In de begroting 2023-2027 is € 140.000 beschikbaar voor een pilot met de inzet van jeugdboa's. In verband met de beperkte beschikbaarheid van externe deskundigheid wordt deze pilot beperkt tot het najaar van 2023. Het benodigd budget bedraagt naar verwachting € 45.000. Het resterende bedrag valt vrij. Een eenmalig voordeel in 2023 van € 95.000.

Plaatsen carillon en aanlichten gemeentehuis	**0**	**-4**	**-4**	**-4**

In 2022 hebben we onderzocht of het carillon op de 4e verdieping teruggeplaatst kan worden. Uit deze onderzoeken is gebleken dat we de bouwconstructie moeten aanpassen. Hierdoor vallen de kosten hoger uit. We verwachten € 85.000 hiervoor nodig te hebben. Daarnaast is de wens geuit om het gemeentehuis te verlichten. Onze inschatting is dat hiervoor € 45.000 nodig is.
Door bovenstaande ontwikkelingen is er onvoldoende investeringsbudget aanwezig. Om beide wensen te realiseren vragen we een verhoging van het investeringsbudget van € 80.000. Dit leidt vanaf 2024 tot € 4.000 hogere afschrijvingslasten.

Project zorg & veiligheid	**-175**	**0**	**0**	**0**

Dit jaar is gestart met het project zorg & veiligheid. Zorgprofessionals moeten goed samenwerken met hun veiligheidspartners in het belang van veiligheid en leefbaarheid. Deze taak wordt nu projectmatig opgepakt, maar zal structureel ingebed moeten worden. Hoe dit moet gebeuren wordt nu onderzocht. Ook wordt een samenwerkingsconvenant voorbereid. Voor 2023 verwachten wij dat de projectkosten € 175.000 bedragen. Wij stellen u voor om dit bedrag beschikbaar te stellen.

RID - doorontwikkeling en informatiebeveiliging	**-387**	**0**	**0**	**0**

De 1e tussenrapportage van SDL laat voor de RID een incidenteel nadeel zien van € 765.000. In hoofdzaak betreft het de doorontwikkeling van de RID, zoals in de 1e voortgangsrapportage reeds aangekondigd. De bestaansonzekerheid van de RID heeft geleid tot een grote uitstroom waarvoor tijdelijk personeel wordt ingehuurd. Daarnaast komen extra kosten die een vervolg zijn op de zogenoemde Brief van Van Zanen in het kader van de informatieveiligheid. Ook stijgen de huisvestingslasten. Voor Zevenaar melden we in totaal een nadeel van € 387.000.

Samenwerking Ataro	**-80**	**0**	**0**	**0**

Wij onderzoeken mogelijkheden om de onderlinge samenwerking met Ataro te optimaliseren. Hierbij wordt gekeken naar duidelijke en werkbare afspraken tussen gemeente en sportbedrijf. Voor dit onderzoek vragen wij u om € 80.000 beschikbaar te stellen.

Sportterreinen	**-30**	**0**	**0**	**0**

Eerder dit jaar zijn we, door de slechte technische staat, overgegaan op de plaatsing van een nieuwe ballenvanger bij GSV in Giesbeek. Vanuit veiligheidsoverwegingen was het belangrijk om dit te doen omdat het desbetreffende veld evenwijdig aan de provinciale weg loopt. Daarnaast heeft Ataro meer sportvelden in onderhoud genomen, waardoor deze kosten gestegen zijn. Bovenstaande ontwikkelingen leiden tot een nadeel van € 30.000.

Structurele kwaliteitsimpuls maatschappelijke dienstverlening	**-275**	**0**	**0**	**0**

Dit jaar wordt ingezet om de kwaliteit van de toegang te optimaliseren zowel rechtmatig als doelmatig. Dit doen we met de ontwikkeling naar Sterke Lokale teams. Er wordt geïnvesteerd in professionalisering van de consulenten. Extra ondersteuning bij complexe en veiligheid casuïstiek en de nodige (verplichte) deskundigheidsbevordering.
Voor dit project vragen wij om een budget van € 275.000.

Subsidie monumentenklassendag	**3**	**0**	**0**	**0**

Het budget dat beschikbaar is voor de monumentenklassendag wordt in 2023 niet besteed. Dit heeft als oorzaak dat er een tekort aan vrijwilligers is en door de aanstelling van de nieuwe directeur van het Liemers museum. Een eenmalig voordeel in 2023 van € 3.000.

Subsidie ondersteuning mantelzorgers	**-16**	**-16**	**-16**	**-16**

Uit de gerealiseerde productiecijfers van 2022 en januari-februari 2023 blijkt dat GGNet de laatste jaren een passende begroting indiende. Deze werd slechts deels gehonoreerd omdat het budget niet toereikend is, waardoor ze in de loop van het jaar mantelzorgers moesten gaan teleurstellen. Inmiddels is er in het drie maandelijks overleg afgesproken, om elkaar beter op de hoogte te houden van de ontwikkelingen. Voor 2024 dient GGNet daarom een vergelijkbare subsidieaanvraag in als voorgaande jaren. Om de aanvraag volledig te kunnen honoreren, zodat alle mantelzorgers de steun krijgen die nodig is, is extra budget nodig van € 16.400.

Uitvoeringskosten energieneutrale organisatie	**82**	**-82**	**0**	**0**

In 2024 zetten wij in op het opstellen van uitvoeringsprogramma's op gebied van broeikasgasreductie en energiereductie, beheersmaatregelen voor interne borging van de opgave en een plan van aanpak voor het realiseren van de ambitie en doelstelling om een CO_2-neutrale organisatie in 2026 te realiseren. Om die reden schuiven we een bedrag van € 82.000 door naar 2024. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve waardoor de verschuiving budgettair neutraal is.

Uitvoeringskosten klimaatakkoord	**244**	**-244**	**0**	**0**

In de meicirculaire 2022 is € 294.000 opgenomen voor de uitvoeringskosten van het klimaatakkoord. Wij zetten in 2023 in op het opstarten van burgerberaad en een klimaatcampagne. Hiervoor is in totaal in 2023 € 50.000 nodig. Het resterende bedrag van € 244.000 schuiven wij door naar 2024. Dit bedrag zetten wij in voor het uitvoering geven aan burgerberaad en de duurzaamheidscampagne. Een voordeel in 2023 van € 244.000, een nadeel in 2024 van € 244.000.

Uitvoeringsprogramma bestemmingsreserve duurzaamheid	**322**	**-172**	**-150**	**0**

In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid dat u op 21 september 2022 heeft vastgesteld zijn diverse onderdelen opgenomen voor uitvoering in 2023. Diverse onderdelen schuiven wij om diverse redenen door:
1. Subsidie groene daken: In de tweede helft van 2023 wordt de vacature voor beleidsmedewerker Klimaatadaptatie en biodiversiteit opengesteld. De invulling van de groene daken subsidie wordt opgepakt zodra deze functie is ingevuld. Om die reden schuiven wij € 15.000 door naar 2024.
2. Warmtetransitie warmtenet stad Zevenaar: Vanwege de landelijke ontwikkelingen op het gebied van het publieke aandeel bij warmtenetten zijn de onderhandelingen met het warmtebedrijf (Vattenfall) on-hold gezet. Voor het warmtenet stad Zevenaar onderzoeken we een alternatief. Hiervoor is extra capaciteit en specifieke (technische)kennis (o.a. opstellen businesscase) nodig. Het eenmalig beschikbaar gestelde bedrag is niet toereikend waardoor aanvullend € 65.000 uit de bestemmingsreserve duurzaamheid wordt ingezet. De werkzaamheden lopen door in 2024 waardoor ook dit bedrag wordt doorgeschoven naar 2024.
3. Stimuleren energiebesparende maatregelen samenleving: De verbreding van ondersteuning bij het realiseren van energiebesparing in de woningvoorraad verloopt niet volgens de oorspronkelijke planning. Samen met betrokken partners wordt ondermeer gekeken naar het inrichten van fysieke ondersteuningspunten in gemeente Zevenaar om inwoners te ondersteunen bij energiebesparing in de woning. Dit vergt meer tijd. Om die reden schuiven we € 50.000 door naar 2024.
4. Inkoop- en aanbestedingsbeleid eigen organisatie: In 2024 zetten wij in op het verduurzamen van ons inkoop- en aanbestedingsbeleid door onder andere het opstellen van een actieplan 'Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen', gebruik maken (implementeren) van de Aanpak DuurzaamGWW en de Milieukostenindicator (MKI). Om die reden schuiven wij € 17.000 door naar 2024.
5. Wijk van de toekomst: aardgasvrij Angerlo: De afronding van het wijk uitvoeringsplan Angerlo aardgasvrij loopt niet volgens de oorspronkelijke planning. Samen met de betrokken partners zijn we de nieuwe kansen die op ons pad zijn gekomen aan het verkennen. Dit vergt iets meer tijd. Het budget hiervoor faseren we daarom op andere manier. € 175.000 minder in 2023, € 25.000 meer in 2024 en € 150.000 meer in 2025.

In totaal verschuiven wij € 172.000 naar 2024 en € 150.000 naar 2025. Dekking komt uit de bestemmingsreserve duurzaamheid.

Verbeteren dienstverlening op het gebied van armoede en schulden	**-89**	**0**	**0**	**0**

Voor de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden is een bedrag aan de algemene uitkering (meicirculaire 2023) toegevoegd van € 89.000 om gemeenten de mogelijkheid te bieden (extra) te investeren in betere dienstverlening op het gebied van armoede en schulden. Deze middelen zetten we in om aan de slag te gaan met de prioriteiten van de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden, zoals het verdubbelen van het gebruik van de schuldhulpverlening en het tegengaan van kinderarmoede.

Vergoeding ontheemden uit Oekraïne	**-82**	**0**	**0**	**0**

In de meicirculaire zijn bedragen opgenomen voor ontheemden uit Oekraïne. Het betreft vergoedingen voor taalonderwijs (€ 36.000) en voor leerlingenvervoer (€ 46.000). Het taalonderwijs richt zich op het stimuleren van een hogere arbeidsparticipatie door het leren van de Nederlandse taal.

Vrijval budget "Op weg naar aardgas vrij": onderzoek naar betaalbaarheid voor inwoners uitfaseren aardgas	**75**	**0**	**0**	**0**

In de 2e voortgangsrapportage 2022 hebben we aangegeven dat het onderzoek naar de betaalbaarheid van het uitfaseren van aardgas vertraging heeft opgelopen. Dat is nog steeds het geval. Er is op dit moment geen zicht op hoe en wanneer dit onderzoek wordt vormgegeven. Om die reden laten we in 2023 een bedrag van € 75.000 vrijvallen. Wij komen in een later stadium bij u op dit onderwerp terug.

Vrijval drie budgetten economische zaken	**115**	**0**	**0**	**0**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is vanaf 2023 een structureel bedrag opgenomen van € 20.000 voor samenwerking in een toekomstig centrum. Hiervan zal € 10.000 in 2023 niet worden besteed. Daarnaast is met de Liemerse Ambassade overeengekomen dat voor zowel de uitvoering Liemers economische visie als de deelname aan de Liemerse Ambassade de kosten met betrekking tot 2023 niet in rekening gebracht worden. Hiervoor gebruiken ze de bijdrage 2022. Een voordeel in 2023 van € 105.000.
In totaal een eenmalig voordeel in 2023 van € 115.000.

Vrijval stelpost indexatie 2023	**386**	**0**	**0**	**0**

In de meicirculaire 2023 is compensatie ontvangen voor gestegen inflatie 2023. Deze compensatie verwerken wij niet meer in de afzonderlijke budgetten, maar laten we nu vrijvallen ter compensatie van overschrijdingen die zich voordoen in deze 2e voortgangsrapportage. Het gaat om een bedrag van € 386.000.

Warmtenet stad Zevenaar fase 4	**158**	**-158**	**0**	**0**

Vanwege de landelijke ontwikkelingen op het gebied van het publieke aandeel bij warmtenetten zijn de onderhandelingen met het warmtebedrijf (Vattenfall) on-hold gezet. Voor het warmtenet stad Zevenaar zijn we een alternatief aan het onderzoeken. Dit zijn extra werkzaamheden die doorlopen in 2024. Om die reden schuiven we € 158.000 door naar 2024. Een voordeel in 2023 van € 158.000, een nadeel van € 158.000 in 2024.

Warmtewet 2.0	**50**	**-20**	**-30**	**0**

Voor de actualisatie warmtevisie op de Warmtewet 2.0, het aanwijzen en uitwerken van warmtekavels en het aanwijzen van een warmtebedrijf op grond van de warmtewet 2.0 heeft uw raad in de kadernota 2022 een bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld voor 2022. De wetgeving is echter uitgesteld waardoor het bedrag is doorgeschoven naar 2023. Vanwege de landelijke ontwikkelingen in de warmtetransitie is er weinig capaciteit beschikbaar bij de marktpartijen. De planning is dat na marktconsultatie de opdracht voor het actualiseren van de transitievisie warmte in het vierde kwartaal 2023 wordt verleend. Uitvoering in 2024. Om die reden schuift € 20.000 door naar 2024. Door landelijke ontwikkelingen (val kabinet en wens kabinet warmtenet in publieke handen) ligt het aanwijzen en uitwerken warmtekavels en het aanwijzen warmtebedrijf stil. Wij voorzien de kosten hiervoor in 2025. In totaal een voordeel in 2023 van € 50.000, een nadeel in 2024 van € 20.000 en een nadeel in 2025 van € 30.000.

WOZ afhandeling bezwaarschriften	**-200**	**0**	**0**	**0**

Op het budget van de wet WOZ (Wet Waardering Onroerende Zaken) verwachten wij een nadeel van € 200.000.
Het aantal ingediende bezwaar- en beroepschriften tegen de WOZ-waarde loopt in 2023 verder op naar meer dan 1.000. De toename van bezwaren zien we met name bij de no-cure-no-pay bedrijven die namens belastingplichtigen bezwaren indienen. In Zevenaar is ruim de helft van het aantal bezwaren ingediend door deze bedrijven die hier winsten mee maken. De gemeente betaalt zo'n bureau een verplichte proceskostenvergoeding indien het bezwaar of het beroep gegrond is. Uiteindelijk betaalt de gemeenschap dan de kosten van die bureaus. Het zorgvuldig en tijdig behandelen van het grote aantal bezwaar- en beroepsschriften vergt veel capaciteit. Hiervoor zijn wij genoodzaakt externe ondersteuning en inhuur in te zetten.

5. Vervolgtraject kadernota

Actualisatie budget buurtbemiddeling	**6**	**6**	**6**	**6**

Gebleken is dat de lasten structureel lager zijn dan de raming. In de uitgaven voor buurtbemiddeling voor Zevenaar zien wij, in de laatste drie jaren, geen fluctuaties. Het structureel voordeel bedraagt € 6.000.

Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg	**9**	**10**	**10**	**10**

Het budget voor Jeugdgezondheidszorg - leveringen en diensten derden wordt niet volledig ingezet. Rekening houdend met de structurele verplichtingen kan een deel van het budget worden afgeraamd. Deze wijziging leidt tot een voordeel in 2023 van € 8.500 en structureel, met ingang van 2024 een voordeel van € 10.000.

Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg (JOGG)	**4**	**4**	**4**	**4**

Het budget voor Jeugdgezondheidszorg t.b.v. JOGG projecten (Jongeren Op Gezond Gewicht) wordt niet volledig ingezet. Rekening houdend met de verplichtingen kan een deel van het budget structureel (voordeel € 3.500) worden afgeraamd.

Actualisatie budget lokaal onderwijsbeleid	**3**	**3**	**3**	**3**

Het budget voor lokaal onderwijsachterstandsbeleid wordt niet volledig ingezet. Rekening houdend met de verplichtingen kan een deel van het budget structureel (voordeel € 3.000) worden afgeraamd.

Actualisatie budget sportactiviteiten/-materialen	**3**	**3**	**3**	**3**

Het budget voor leveringen en diensten door derden (activiteiten en sportmaterialen) wordt niet volledig ingezet. Rekening houdend met de verplichtingen kan een deel van het budget structureel (voordeel € 3.000) worden afgeraamd.

Actualisatie budget subsidie voor stedencontacten	**2**	**7**	**7**	**7**

Het budget voor subsidies stedencontacten wordt niet volledig ingezet. Van comité Mátészalka is voor 2023 een aanvraag ontvangen voor een beperkte bijdrage. De stedenband met deze stad wordt dit jaar afgebouwd, terwijl die met Weilburg wordt gecontinueerd. Gelet op de afbouw van de band met Mátészalka kan een deel van het budget structureel worden afgeraamd. M.i.v. 2024 is dit voordeel afgerond € 7.000.

Actualisatie budget subsidies minderheden	**60**	**60**	**60**	**60**

Het budget voor subsidies wordt niet volledig ingezet. Een deel van de subsidie kan worden verantwoord onder de specifieke uitkering (Wet inburgering). Rekening houdend met de structurele verplichtingen kan een deel van het budget structureel (voordeel € 60.000) worden afgeraamd.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	**3**	**74**	**27**	**3**

We hebben de investeringsbudgetten voor de aanschaf van bedrijfswagens nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. Zo verwachten we de rioolcombi, een aantal wagens en de hefbrug één jaar later af te sluiten. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat van € 3.000 in 2023, € 74.000 in 2024, € 27.000 in 2025 en € 3.000 in 2026.

Actualisatie investeringen groen	**0**	**35**	**14**	**-19**

We hebben de groen gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat de werkzaamheden omtrent de reguliere vervanging groen en bomen in 2023 nog niet zijn afgerond. Wij verwachten dit doordat we in het eerste halfjaar 2023 de aanbestedingen in de markt hebben gezet. Hierdoor kunnen we in het najaar pas starten met de vervanging van bomen en groen. Daarnaast houden we er rekening mee dat de groen en bomen gerelateerde investeringen voor de revitalisatie Angerlo, in tegenstelling tot wegen en riolering, begin 2024 wordt afgerond.
Deze wijzigingen leiden tot een positief resultaat van € 35.000 in 2024 en € 14.000 in 2025 en tot een negatief resultaat van € 19.000 in 2026.

Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelinstallaties	**6**	**12**	**8**	**8**

We hebben de openbare verlichting en verkeersregelinstallaties gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten dat we een deel van de werkzaamheden omtrent 'vervangen armaturen 2023', 'vervangen verkeersregelinstallaties 2023' en 'verlichting duurzaam en circulair 2023' later zullen verrichten. Gezien de huidige inschattingen op basis van ouderdom en technische staat hebben we ervoor gekozen om een deel van het investeringsbudget 'vervangen armaturen 2023' toe te voegen aan gelijknamige investeringsbudgetten voor 2025. De andere twee investeringsbudgetten hebben we één jaar doorgeschoven. Daarnaast hebben we de pachtopbrengsten voor lichtreclame geactualiseerd. Bovenstaande leidt tot een positief resultaat van € 6.000 in 2023, € 12.000 in 2024 en € 8.000 in 2025 en 2026.

Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 2	**33**	**25**	**23**	**11**

De afronding van het project "Advies/planvorming spoorverdubbeling Zevenaar-Didam" wordt voorzien in 2024.
De afronding van project "onderzoek PlanMER Witte Kruis" wordt voorzien in 2024. Naast nog wat kleine aanpassingen resulteert de actualisatie in 2023 tot een voordeel van € 33.000 tot uiteindelijk een voordeel in 2026 van € 11.000.

Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 3	**0**	**5**	**0**	**0**

Het project Bruisend maken centrum Zevenaar wordt naar verwachting pas in 2024 afgerond omdat gewacht moet worden op het afronden van de pleinen. Een voordeel in 2024 van € 5.000.

Actualisatie investeringen speeltoestellen	**0**	**11**	**22**	**2**

De speeltoestel gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat we werkzaamheden omtrent 'vervangen speeltoestellen 2023' en 'duurzaam materieel speelvoorzieningen 2023' vertragen doordat we in het eerste halfjaar 2023 de aanbestedingen in de markt hebben gezet. Hierdoor kunnen we in het najaar pas starten met de vervanging van speeltoestellen. Daarin hebben we vervolgens ook te maken met relatief lange levertijden. Het budget van vervanging speeltoestellen 2023 hebben we verplaatst naar vervanging speeltoestellen 2027 zodat we een meer gelijkmatige spreiding over de jaren hebben. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat van € 5.000 in 2024, € 22.000 in 2025 en € 2.000 in 2026.
Verder hebben we de investering 'speelvoorzieningen voor kinderen met een beperking' (2024) een jaar doorgeschoven. Deze wordt gedekt door een bestemmingsreserve afschrijvingslasten. Dit heeft daarom geen effect op het resultaat.

Actualisatie investeringen vastgoed	**3**	**4**	**0**	**0**

We hebben de vastgoed gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat de verduurzaming brandweerkazerne meer tijd in beslag neemt. Deze wijzigingen leiden tot een eenmalig positief resultaat in 2023 en 2024 van respectievelijk € 3.000 en € 4.000.

Actualisatie investeringen wegen en civiele kunstwerken	**27**	**23**	**-21**	**17**

We hebben de wegen en civiele kunstwerken gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat we de werkzaamheden omtrent 'revitalisatie wegen Spijk' en 'vervangen Brug Eltenseweg' in respectievelijk 2024 en 2026 afronden. De werkzaamheden in Spijk hebben bijvoorbeeld vertraging opgelopen doordat het vervangen en versterken van kabels en leidingen door Vitens en Alliander langer heeft geduurd dan verwacht. Daarnaast hebben we een aantal kleinere investeringen doorgeschoven, zoals de herinrichting Nieuwstraat Pannerden naar 2024.
Deze programma overstijgende wijziging (programma 2 en 3) leidt tot een eenmalig resultaat van € 27.000 in 2023, € 23.000 in 2024, - € 6.000 in 2025 en € 17.000 in 2026.

Verder hebben we de investeringen 'fietspad Geitenwaard' en 'herinrichting Muldershof' een jaar vervroegd. Beide verwachten we in 2024 af te ronden, waardoor de afschrijvingslasten in 2025 met € 15.000 toenemen. Deze investeringen worden gedekt door diverse reserves. De onttrekking hebben we hierop aangepast. Dit heeft geen effect op het rekeningresultaat.

Afdrachten Rijk in het kader van VOG en naturalisatie	**10**	**10**	**10**	**10**

De laatste jaren liggen de afdrachten in het kader van de VOG en de naturalisatie tussen de € 30.000 en € 35.000, terwijl een bedrag van € 44.000 is begroot. Wij stellen daarom voor om deze structureel met € 10.000 te verlagen.

Aframen voormalig personeel	**47**	**27**	**27**	**27**

We verlagen de raming voor lasten van voormalig personeel gezien de arbeidsmarkt en de kansen van voormalig medewerkers om weer aan het werk te gaan bij een andere werkkring. Dit resulteert in 2023 in een voordeel van € 47.000 en in de jaren erna in een structureel voordeel van € 27.000.

Beheer gemeentelijke gronden	**35**	**4**	**4**	**4**

We verwachten in 2023 een incidenteel hogere opbrengst van € 35.000 op de verkoop van gemeentelijke gronden. Dit heeft te maken met het verkopen van diverse groenstroken. Daarnaast verlagen wij de raming van de door ons betaalde pachten van gemeentelijke gronden. Dit resulteert vanaf 2024 in een structureel voordeel van € 4.000.

Bestuurlijke samenwerking	**25**	**25**	**25**	**25**

In de vorige bestuursperiode is € 25.000 structureel geraamd voor uitgaven om de bestuurlijke samenwerking uit te bouwen en om binnen samenwerkingsverbanden gezamenlijk doelstellingen te halen. Gebleken is dat dit budget de afgelopen jaren beperkt is ingezet. Activiteiten worden in de bestaande formatie uitgevoerd. We ramen € 25.000 structureel af met ingang van 2023.

Bezuinigingsopgave vastgoed - gerealiseerde verkoop	**3**	**3**	**3**	**3**

In 2022 hebben we de locatie Kerkstraat 16 Zevenaar verkocht. De bijbehorende lasten, zoals verzekeringen en onderhoud, halen we uit de begroting. Dit resulteert vanaf 2023 in een structureel voordeel van € 3.000.

Budget bedrijfscontactfunctie	**2**	**2**	**2**	**2**

Na beoordeling van de budgetten voor de bedrijfscontactfunctie kan € 2.000 vrijvallen. Een structureel voordeel vanaf 2023 van € 2.000.

Doorbelasting overhead grondexploitatie begroting 2023-2026	**1**	**-50**	**22**	**10**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is abusievelijk de doorbelasting van de overhead naar de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven naar programma 0 niet verwerkt. Dit corrigeren we met deze begrotingswijzigingen. Een nadeel in 2024 van € 50.000, een voordeel in 2025 van € 22.000 en vanaf 2026 een structureel voordeel van € 10.000.

Gedeeltelijke vrijval budget duurzaamheidsfonds en kansrijke duurzaamheidsinitiatieven samenleving	**29**	**29**	**0**	**0**

Jaarlijks is € 58.000 beschikbaar voor duurzaamheidsinitiatieven uit de samenleving. In 2023 en 2024 verwachten wij minder initiatieven die vragen om een bijdrage van de gemeente. Een voordeel van € 29.000 in 2023 en 2024.

Gedeeltelijke vrijval budget stimuleren verduurzaming bij bedrijven en organisatie	**31**	**16**	**0**	**0**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is € 31.000 structureel vanaf 2023 beschikbaar gesteld om bedrijven en organisaties te stimuleren om actief met verduurzaming aan de slag te gaan. Vanuit de Groene Metropool Regio zal hier vanaf 2024 op worden ingezet. Daarom laten wij het gehele budget 2023 en de helft van het budget 2024 vrijvallen. Een eenmalig voordeel in 2023 van € 31.000 en in 2024 van € 16.000.

Geraamde frictiekosten laten vervallen	**110**	**110**	**110**	**110**

Er zijn nog frictiekosten (€ 110.000) opgenomen voor een was- en strijkservice in het kader van de Wmo. Wij stellen voor om deze specifieke frictiekosten te laten vervallen. Op het moment dat er nieuwe plannen/projecten aan de orde zijn, leggen wij dit separaat voor aan uw raad.

Handhaving Openbare orde en veiligheid Fashion Outlet Zevenaar	**80**	**80**	**40**	**0**

In het collegeprogramma is 1 fte toegekend voor handhaving van de openbare orde & veiligheid rondom de Fashion Outlet. Formatie is beschikbaar gesteld vanuit afdeling Bedrijfsvoering vanaf 2023. De FOZ zal in 2025 klaar zijn. Het bijbehorende formatie-budget laten we ingaan vanaf medio 2025. Dit leidt tot een voordeel in 2023 en 2024 van € 80.000 en € 40.000 in 2025.

Hardware aframen exploitatiebudget	**10**	**10**	**10**	**10**

In de exploitatiebegroting is een jaarlijks budget beschikbaar voor hardware van € 10.000. Vanwege de toegenomen digitalisering en uitbreiding van dienstverlening zijn sinds 2022 investeringsbudgetten voor hardware beschikbaar. Het exploitatiebudget zetten wij niet meer in en we ramen € 10.000 structureel af met ingang van 2023.

Inzetten doorstroommakelaar	**45**	**45**	**0**	**0**

In het collegeprogramma staat vermeld dat we gaan experimenteren met een doorstroommakelaar. Wij achten het juiste moment nog niet aangebroken om hiermee van start te gaan. Ons eerste doel is om het woonbeleid te actualiseren met een nieuwe woon(zorg)visie. Aansluitend gaan we in kaart brengen welke woningen geschikt (te maken) zijn voor de doelgroep en hoe we nieuwe woningen kunnen realiseren om doorstroming te bevorderen. Nadat deze stappen zijn gezet, kunnen we onderzoeken op welke manier de doorstroommakelaar het meest effectief kan worden ingezet. Om die reden ramen we in zowel 2023 als 2024 € 45.000 af met dekking uit de algemene reserve. Per saldo budgettair neutraal.

Onderwijshuisvesting primair onderwijs actualiseren opbrengst verhuur	**4**	**10**	**10**	**11**

Met ingang van 1 augustus 2023 wordt tijdelijk, voor een periode van vijf jaar, een ruimte verhuurd in de onderwijslocatie van de SBO de Schilderspoort. Een deel hiervan wordt door schoolbestuur afgedragen aan de gemeente in het kader van instandhouding. We hielden nog geen rekening met deze extra huuropbrengst (hogere baten). Het voordeel in 2023 bedraagt € 4.000 en structureel vanaf 2024 afgerond € 10.000.

Onderzoekskosten bezuinigingsopgave vastgoed	**10**	**10**	**-20**	**0**

In 2020 is budget beschikbaar gesteld ten behoeve van bodemonderzoeken en juridische kosten voor het afstoten van vastgoed in het kader van de bezuinigingsopgave. Doordat de volgorde van de af te stoten objecten gewijzigd is, schuiven we de middelen uit 2023 en 2024 door naar 2025 (€ 20.000).

Pensioenvoorziening wethouders	**100**	**100**	**25**	**25**

Voor de huidige en voormalige wethouders die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt is een voorziening gevormd. Eén van de grondslagen die gehanteerd wordt bij de berekening van het benodigd doelvermogen van de pensioenvoorziening is de rekenrente, afgeleid van de marktrente. Jaarlijks ramen we € 100.000 als "standaard" toevoeging aan de voorziening. Nu de rente volgens prognose nog stijgende is, is het aannemelijk dat de toevoeging aan de voorziening lager uit valt.
We verlagen de toevoeging in 2025 en verder naar € 75.000. Dit levert een voordeel op van € 25.000. In 2023 en 2024 verwachten we geen toevoeging te hoeven doen, de voorziening is dan nog op peil. In deze twee jaren resulteert dit in een voordeel van € 100.000.

Regionale aanbesteding gas	**33**	**33**	**33**	**33**

In de kadernota 2022 is vanaf 2023 structureel € 33.000 beschikbaar gesteld voor de financiële consequenties verduurzaming/vergroenen van het gascontract. In de begroting 2023-2026 respectievelijk 1e VGR 2023 zijn de budgetten voor gas verhoogd. Daarin is ook de prijsstijging voor duurzaam gas opgenomen. Om die reden kan het budget van € 33.000 vrijvallen vanaf 2023.

Uitvoeren beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar	**100**	**60**	**0**	**0**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 heeft de raad ermee ingestemd om het totale bedrag dat wordt ontvangen voor toeristenbelasting in te zetten voor het uitvoeren van het beleidskader vrijetijdseconomie. Pas begin 2023 konden we starten met het invullen van de uitgebreide uitvoeringsagenda. Daarnaast lopen diverse projecten vertraging op omdat met veel partijen overleg gepleegd moet worden en dit kost veel tijd. Hierdoor loopt de planning uit. Om die reden laten wij voor 2023 eenmalig € 100.000 en voor 2024 eenmalig € 60.000 vrijvallen.

Uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar	**38**	**0**	**0**	**0**

In de algemene reserve is een bedrag van € 38.000 gereserveerd voor uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar. Dit bedrag is ondertussen op een andere manier in de begroting opgenomen waardoor het bedrag weer kan vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

Vervallen stelpost vrijval afschrijvingslasten	**35**	**40**	**37**	**46**

Doordat het proces van ramen van afschrijvingslasten in het afgelopen jaar is gewijzigd, is het niet meer noodzakelijk om een stelpost voor het vrijvallen van afschrijvingslasten op te nemen. We laten deze stelpost dan ook structureel vrijvallen. Het gaat om een voordeel van afgerond € 40.000 in 2024, oplopend tot € 46.000 structureel vanaf 2026.

Vrijval budget campagne "Kids groen en duurzaam"	**43**	**0**	**0**	**0**

In het kader van de ambitie "energie- en CO_2-neutrale samenleving 2040", is in de Kadernota 2022 € 43.000 beschikbaar gesteld voor de "Kids groen en duurzaam campagne". Het is de verwachting dat dit project niet door Kunstwerk!-NME gestart zal worden. Om die reden laten we € 43.000 vrijvallen ten gunste van het begrotingsresultaat.

Vrijval budget inhuur derden op budget beleid wonen	**8**	**8**	**8**	**8**

In het budget beleid wonen wordt het budget voor inhuur derden niet ingezet. Om die reden laten we dit bedrag vrijvallen. Een structureel voordeel vanaf 2023 van € 8.000.

Totaal mutaties	**815**	**-1.766**	**1.227**	**-538**

TOELICHTING RESERVEMUTATIES

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
2. Actualisatie bestaand beleid				
Aanwending bestemmingsreserve statushouders	**12**	**0**	**0**	**0**

Voor de implementatie van de nieuwe Wet inburgering zijn extra werkzaamheden in 2023 nodig. De kosten worden ingeschat op € 12.000 en kunnen worden gedekt uit de bestemmingsreserve statushouders.
Voor zover de middelen in deze bestemmingsreserve statushouders eind 2023 niet zijn ingezet, worden deze in de jaarrekening (resultaat) toegevoegd aan de algemene reserve en zullen wij deze bestemmingsreserve afsluiten.

Actualisatie fasering budget invoering Omgevingswet	**-150**	**150**	**0**	**0**

In totaal was begin 2023 nog € 579.000 beschikbaar voor de invoering van de Omgevingswet. Hiervan schuift € 150.000 door naar 2024. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve waardoor de mutatie budgettair neutraal is.

Bouwkostenindexering herinrichting markt en Muldershof	**0**	**1**	**3**	**3**

In het corona herstelplan zijn twee investeringswerken opgenomen, namelijk herinrichting Markt Zevenaar en herinrichting Muldershof. Voor beide werken is in het herstelplan een bouwkostenindexering opgenomen. Met deze begrotingswijziging wordt dit administratief verwerkt. Het gaat in totaal om een investeringsbedrag van € 100.000, € 25.000 voor de Markt en € 75.000 voor Muldershof. De daarmee gepaard gaande afschrijvingslasten (afgerond € 3.000) worden verrekend met de daarvoor bestemde reserves.

Fasering reserve centrummanagement	**-40**	**40**	**0**	**0**

De werkzaamheden centrummanager worden gedekt uit de bestemmingsreserve centrummanagement (saldo per 1 januari 2023 € 80.000). Deze werkzaamheden lopen ook door in 2024. Om die reden wordt een bedrag van € 40.000 toegerekend aan 2023 en een bedrag van € 40.000 doorgeschoven naar 2024.

Inzet middelen tijdelijk noodfonds	**100**	**0**	**0**	**0**

Door de raad zijn middelen beschikbaar gesteld voor een tijdelijk noodfonds om toegenomen betalingsproblemen en financiële kwetsbaarheid van huishoudens te voorkomen. Voor 2023 verwachten wij nu een bedrag van € 100.000 uit te geven. Deze kosten worden gedekt uit de daarvoor bestemde reserve. De mutatie is daarmee budgettair neutraal.

Inzet resterende middelen bestemmingsreserve DoeDuiten	**49**	**0**	**0**	**0**

De kosten met betrekking tot de DoeDuiten wordt dit jaar ingeschat op afgerond € 49.000. Deze kosten worden gedekt door een onttrekking uit de daarvoor bestemde reserve.
Voor zover de middelen in deze bestemmingsreserve DoeDuiten eind 2023 niet zijn ingezet, worden deze in de jaarrekening (resultaat) toegevoegd aan de algemene reserve en zullen wij deze bestemmingsreserve afsluiten.

Middelen voor de beëindiging ontzanding in bestemmingsplan Rhederlaag	**-375**	**375**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 19 december 2017 is € 375.000 beschikbaar gesteld uit de algemene reserve ter compensatie van gederfde inkomsten van niet te winnen zand in Rhederlaag onder de voorwaarde dat het bestemmingsplan onherroepelijk moet zijn. Dit is nog niet het geval en dit wordt niet eerder verwacht dan in 2024. Om die reden schuiven wij het bedrag door naar 2024.

Mutaties afvalstoffenheffing 2023	**75**	**0**	**0**	**0**

In 2023 verwachten wij een nadeel van € 75.000 op de kosten van afvalverwerking. De grootste posten die wijzigen zijn verwerkingskosten restafval en de inzamelkosten PMD. De daling van de hoeveelheid te verwerken restafval heeft zich niet in die mate voorgedaan die we verwacht hadden. Hierdoor stijgen de verwerkingskosten restafval. Daarnaast komt de stijging van de inzamelkosten PMD voort uit de aanschaf van de inzamelzakken. Door sterk gestegen grondstofprijzen en hoger gebruik van het aantal zakken, zijn deze kosten gestegen.

Het nadeel van € 75.000 onttrekken wij uit de bestemmingsreserve afval. In de meerjarenbegroting verwerken we de structurele wijzigingen binnen afval.

Uitvoeringskosten energieneutrale organisatie	**-82**	**82**	**0**	**0**

In 2024 zetten wij in op het opstellen van uitvoeringsprogramma's op gebied van broeikasgasreductie en energiereductie, beheersmaatregelen voor interne borging van de opgave en een plan van aanpak voor het realiseren van de ambitie en doelstelling om een CO_2-neutrale organisatie in 2026 te realiseren. Om die reden schuiven we een bedrag van € 82.000 door naar 2024. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve waardoor de verschuiving budgettair neutraal is.

Uitvoeringsprogramma bestemmingsreserve duurzaamheid	**-322**	**172**	**150**	**0**

In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid dat u op 21 september 2022 heeft vastgesteld zijn diverse onderdelen opgenomen voor uitvoering in 2023. Diverse onderdelen schuiven wij om diverse redenen door:
1. Subsidie groene daken: In de tweede helft van 2023 wordt de vacature voor beleidsmedewerker Klimaatadaptatie en biodiversiteit opengesteld. De invulling van de groene daken subsidie wordt opgepakt zodra deze functie is ingevuld. Om die reden schuiven wij € 15.000 door naar 2024.
2. Warmtetransitie warmtenet stad Zevenaar: Vanwege de landelijke ontwikkelingen op het gebied van het publieke aandeel bij warmtenetten zijn de onderhandelingen met het warmtebedrijf (Vattenfall) on-hold gezet. Voor het warmtenet stad Zevenaar onderzoeken we een alternatief. Hiervoor is extra capaciteit en specifieke (technische)kennis (o.a. opstellen businesscase) nodig. Het eenmalig beschikbaar gestelde bedrag is niet toereikend waardoor aanvullend € 65.000 uit de bestemmingsreserve duurzaamheid wordt ingezet. De werkzaamheden lopen door in 2024 waardoor ook dit bedrag wordt doorgeschoven naar 2024.
3. Stimuleren energiebesparende maatregelen samenleving: De verbreding van ondersteuning bij het realiseren van energiebesparing in de woningvoorraad verloopt niet volgens de oorspronkelijke planning. Samen met betrokken partners wordt ondermeer gekeken naar het inrichten van fysieke ondersteuningspunten in gemeente Zevenaar om inwoners te ondersteunen bij energiebesparing in de woning. Dit vergt meer tijd. Om die reden schuiven we € 50.000 door naar 2024.
4. Inkoop- en aanbestedingsbeleid eigen organisatie: In 2024 zetten wij in op het verduurzamen van ons inkoop- en aanbestedingsbeleid door onder andere het opstellen van een actieplan 'Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen', gebruik maken (implementeren) van de Aanpak DuurzaamGWW en de Milieukostenindicator (MKI). Om die reden schuiven wij € 17.000 door naar 2024.
5. Wijk van de toekomst: aardgasvrij Angerlo: De afronding van het wijk uitvoeringsplan Angerlo aardgasvrij loopt niet volgens de oorspronkelijke planning. Samen met de betrokken partners zijn we de nieuwe kansen die op ons pad zijn gekomen aan het verkennen. Dit vergt iets meer tijd. Het budget hiervoor faseren we daarom op andere manier. € 175.000 minder in 2023, € 25.000 meer in 2024 en € 150.000 meer in 2025.

In totaal verschuiven wij € 172.000 naar 2024 en € 150.000 naar 2025. Dekking komt uit de bestemmingsreserve duurzaamheid.

5. Vervolgtraject kadernota

Aanpassing afschrijvingsreserves i.v.m. fasering investeringen	**0**	**3**	**-1**	**-1**

Door de fasering van investeringen en de wijziging van de afschrijvingslasten worden de ramingen van de onttrekkingen uit enkele reserves voor afschrijvingslasten aangepast

Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 2	**-8**	**0**	**0**	**0**

De afronding van het project "Advies/planvorming spoorverdubbeling Zevenaar-Didam" wordt voorzien in 2024.
De afronding van project "onderzoek PlanMER Witte Kruis" wordt voorzien in 2024. Naast nog wat kleine aanpassingen resulteert de actualisatie in 2023 tot een voordeel van € 33.000 tot uiteindelijk een voordeel in 2026 van € 11.000.

Actualisatie investeringen speeltoestellen	**0**	**-6**	**0**	**0**

De speeltoestel gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat we werkzaamheden omtrent 'vervangen speeltoestellen 2023' en 'duurzaam materieel speelvoorzieningen 2023' vertragen doordat we in het eerste halfjaar 2023 de aanbestedingen in de markt hebben gezet. Hierdoor kunnen we in het najaar pas starten met de vervanging van speeltoestellen. Daarin hebben we vervolgens ook te maken met relatief lange levertijden. Het budget van vervanging speeltoestellen 2023 hebben we verplaatst naar vervanging speeltoestellen 2027 zodat we een meer gelijkmatige spreiding over de jaren hebben. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat van € 5.000 in 2024, € 22.000 in 2025 en € 2.000 in 2026.
Verder hebben we de investering 'speelvoorzieningen voor kinderen met een beperking' (2024) een jaar doorgeschoven. Deze wordt gedekt door een bestemmingsreserve afschrijvingslasten. Dit heeft daarom geen effect op het resultaat.

Actualisatie investeringen wegen en civiele kunstwerken	**0**	**0**	**15**	**0**

We hebben de wegen en civiele kunstwerken gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat we de werkzaamheden omtrent 'revitalisatie wegen Spijk' en 'vervangen Brug Eltenseweg' in respectievelijk 2024 en 2026 afronden. De werkzaamheden in Spijk hebben bijvoorbeeld vertraging opgelopen doordat het vervangen en versterken van kabels en leidingen door Vitens en Alliander langer heeft geduurd dan verwacht. Daarnaast hebben we een aantal kleinere investeringen doorgeschoven, zoals de herinrichting Nieuwstraat Pannerden naar 2024.
Deze programma overstijgende wijziging (programma 2 en 3) leidt tot een eenmalig resultaat van € 27.000 in 2023, € 23.000 in 2024, - € 6.000 in 2025 en € 17.000 in 2026.

Verder hebben we de investeringen 'fietspad Geitenwaard' en 'herinrichting Muldershof' een jaar vervroegd. Beide verwachten we in 2024 af te ronden, waardoor de afschrijvingslasten in 2025 met € 15.000 toenemen. Deze investeringen worden gedekt door diverse reserves. De onttrekking hebben we hierop aangepast. Dit heeft geen effect op het rekeningresultaat.

Inzetten doorstroommakelaar	**-45**	**-45**	**0**	**0**

In het collegeprogramma staat vermeld dat we gaan experimenteren met een doorstroommakelaar. Wij achten het juiste moment nog niet aangebroken om hiermee van start te gaan. Ons eerste doel is om het woonbeleid te actualiseren met een nieuwe woon(zorg)visie. Aansluitend gaan we in kaart brengen welke woningen geschikt (te maken) zijn voor de doelgroep en hoe we nieuwe woningen kunnen realiseren om doorstroming te bevorderen. Nadat deze stappen zijn gezet, kunnen we onderzoeken op welke manier de doorstroommakelaar het meest effectief kan worden ingezet. Om die reden ramen we in zowel 2023 als 2024 € 45.000 af met dekking uit de algemene reserve. Per saldo budgettair neutraal.

Uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar	**-38**	**0**	**0**	**0**

In de algemene reserve is een bedrag van € 38.000 gereserveerd voor uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar. Dit bedrag is ondertussen op een andere manier in de begroting opgenomen waardoor het bedrag weer kan vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

Totaal reservemutaties	**-823**	**772**	**166**	**2**

FINANCIEEL MEERJARENBEELD

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten				
Primitieve begroting 2023-2026	155.174	166.355	135.705	149.357
1e voortgangsrapportage 2023	8.912	4.742	5.514	5.998
Kadernota 2024	0	1.180	1.975	2.549
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	402	127	127	127
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**164.487**	**172.404**	**143.321**	**158.030**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	13.292	**-23.806**	11.822	-13.218
Aanpassing raming herziening grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	13.247	6.859	132	0
Aanpassing raming herziening grondexploitaties woningbouw	-383	-34.936	6.813	-16.277
Actualisatie budgetten onderwijsachterstandenbeleid	38	38	38	38
Actualisatie budgetten sportbedrijf	625	0	0	0
Actualisatie uitkeringslasten en -baten (BUIG)	-110	0	0	0
Dividend Ataro B.V.	-138	0	0	0
Meicirculaire 2023	14	4.493	4.859	3.041
Meicirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	-260	-20	-20
2. Actualisatie bestaand beleid	-525	**-1.165**	719	937
Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	130	0	0	0
Actualisatie rentekosten en rentetoerekening aan taakvelden	-6	0	0	0
Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	-260	-1.425	734	952
Fasering dorpendeal Lathum	-275	275	0	0
Inruilwaarde voertuigen	16	0	0	0
Leerlingenvervoer	-8	0	0	0
Mutaties afvalstoffenheffing 2023	-12	0	0	0
Mutaties rioolheffing 2023	0	-15	-15	-15
Parkeren	-110	0	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	42	**13**	14	14
Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelinstallaties	3	3	3	3
Beheer gemeentelijke gronden	35	0	0	0
Onderwijshuisvesting primair onderwijs actualiseren opbrengst verhuur	4	10	10	11
Totaal gemuteerde baten	**12.810**	**-24.958**	**12.554**	**-12.267**

Totale baten in deze voortgangsrapportage	**177.297**	**147.446**	**155.875**	**145.763**
Lasten				
Primitieve begroting 2023-2026	160.011	164.753	131.487	151.876
1e voortgangsrapportage 2023	16.681	6.227	7.771	5.660
Kadernota 2024	0	5.096	5.787	5.928
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	614	239	173	173
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**177.305**	**176.316**	**145.219**	**163.637**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (lasten)				
1. Autonome ontwikkelingen	13.881	**-23.660**	11.309	-11.836
Aanpassing raming herziening grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	13.247	6.859	132	0
Aanpassing raming herziening grondexploitaties woningbouw	-383	-34.936	6.813	-16.277
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	-148	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitaties woningbouw	68	0	0	0
Actualisatie budgetten onderwijsachterstandenbeleid	38	38	38	38
Actualisatie budgetten sportbedrijf	768	0	0	0
Actualisatie budgetten voor het minimabeleid	-26	0	0	0
Actualisatie uitkeringslasten en -baten (BUIG)	50	0	0	0
Afrekening ESF (Europees Sociaal Fonds) subsidie RSD 2020-2022	-336	0	0	0
Appa / reïntegratie politieke ambtsdragers	25	0	0	0
Bijdrage Scalabor	167	178	203	203
Bijdrage SDL - onderdeel Inkoop	25	0	0	0
Dividend Ataro B.V.	0	0	0	0
Kwijtscheldingen belastingen	-25	0	0	0
Maatschappelijke begeleiding inburgeringsplichtige asielmigranten	28	0	0	0
Meicirculaire 2023	386	4.292	4.292	4.292
Meicirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	0	0
Overheveling middelen combinatiefuncties	-100	-100	-100	-100
Tweede Kamerverkiezingen	90	0	-77	0
Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	8	9	9	8
2. Actualisatie bestaand beleid	-972	**1.308**	515	531
Aanwending bestemmingsreserve statushouders	12	0	0	0
Actualisatie afschrijvingslasten 2023 programma 8	-16	0	0	0
Actualisatie afschrijvingslasten programma 0	-114	0	0	0
Actualisatie afschrijvingslasten programma 4 en 6	-75	0	0	0

Actualisatie budget Wet goed verhuurderschap	-20	0	0	0
Actualisatie fasering budget invoering Omgevingswet	-150	150	0	0
Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	30	0	0	0
Actualisatie rentekosten en rentetoerekening aan taakvelden	-343	0	0	0
Bezuinigingsopgave vastgoed - actualisatie planning	0	-702	289	513
Bouwkostenindexering herinrichting markt en Muldershof	0	1	3	3
Brandstofkosten	-80	0	0	0
Budget intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	-20	0	0	0
Elektriciteitskosten gemeentehuis	70	0	0	0
Energietransitie: bewustwording en gedragsverandering eigen organisatie	-10	10	0	0
Extra inzet energiearmoede	111	0	0	0
Fasering dorpendeal Lathum	-550	550	0	0
Fasering reserve centrummanagement	-40	40	0	0
Grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	-28	0	28	0
Inhuur bij afdeling vergunningverlening, toezicht en handhaving	120	0	0	0
Inruilwaarde voertuigen	0	0	0	0
Inzet middelen tijdelijk noodfonds	100	0	0	0
Inzet resterende middelen bestemmingsreserve DoeDuiten	49	0	0	0
Juridisch extern advies	75	0	0	0
Juridische zaken - inhuur	300	0	0	0
Kosten uitvaarten Wet op de lijkbezorging	15	10	10	10
Leerlingenvervoer	72	0	0	0
Middelen voor de beëindiging ontzanding in bestemmingsplan Rhederlaag	-375	375	0	0
Motie Stolpersteine	-17	17	0	0
Mutaties afvalstoffenheffing 2023	63	0	0	0
Mutaties rioolheffing 2023	0	-15	-15	-15
Nieuwe visie en integrale beleidsnota sociaal domein	173	0	0	0
Onderzoek naar HUB 7Poort	-50	50	0	0
Opstellen beleidsnotitie erfgoed	-50	50	0	0
Opvang zwerfdieren	10	0	0	0
Overheveling middelen voor Pilot Jongerenwerk op Straat	-75	75	0	0
Parkeren	35	0	0	0
Pilot inzet jeugdboa's	-95	0	0	0
Plaatsen carillon en aanlichten gemeentehuis	0	4	4	4
Project zorg & veiligheid	175	0	0	0

RID - doorontwikkeling en informatiebeveiliging	387	0	0	0
Samenwerking Ataro	80	0	0	0
Sportterreinen	30	0	0	0
Structurele kwaliteitsimpuls maatschappelijke dienstverlening	275	0	0	0
Subsidie monumentenklassendag	-3	0	0	0
Subsidie ondersteuning mantelzorgers	16	16	16	16
Uitvoeringskosten energieneutrale organisatie	-82	82	0	0
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	-244	244	0	0
Uitvoeringsprogramma bestemmingsreserve duurzaamheid	-322	172	150	0
Verbeteren dienstverlening op het gebied van armoede en schulden	89	0	0	0
Vergoeding ontheemden uit Oekraïne	82	0	0	0
Vrijval budget "Op weg naar aardgas vrij": onderzoek naar betaalbaarheid voor inwoners uitfaseren aardgas	-75	0	0	0
Vrijval drie budgetten economische zaken	-115	0	0	0
Vrijval stelpost indexatie 2023	-386	0	0	0
Warmtenet stad Zevenaar fase 4	-158	158	0	0
Warmtewet 2.0	-50	20	30	0
WOZ afhandeling bezwaarschriften	200	0	0	0
5. Vervolgtraject kadernota	-915	**-839**	-497	-424
Actualisatie budget buurtbemiddeling	-6	-6	-6	-6
Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg	-9	-10	-10	-10
Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg (JOGG)	-4	-4	-4	-4
Actualisatie budget lokaal onderwijsbeleid	-3	-3	-3	-3
Actualisatie budget sportactiviteiten/-materialen	-3	-3	-3	-3
Actualisatie budget subsidie voor stedencontacten	-2	-7	-7	-7
Actualisatie budget subsidies minderheden	-60	-60	-60	-60
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-3	-74	-27	-3
Actualisatie investeringen groen	0	-35	-14	19
Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelinstallaties	-2	-9	-5	-4
Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 2	-33	-25	-23	-11
Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 3	0	-5	0	0
Actualisatie investeringen speeltoestellen	0	-11	-22	-2
Actualisatie investeringen vastgoed	-3	-4	0	0
Actualisatie investeringen wegen en civiele kunstwerken	-27	-23	21	-17
Afdrachten Rijk in het kader van VOG en naturalisatie	-10	-10	-10	-10

Aframen voormalig personeel	-47	-27	-27	-27
Beheer gemeentelijke gronden	0	-4	-4	-4
Bestuurlijke samenwerking	-25	-25	-25	-25
Bezuinigingsopgave vastgoed - gerealiseerde verkoop	-3	-3	-3	-3
Budget bedrijfscontactfunctie	-2	-2	-2	-2
Doorbelasting overhead grondexploitatie begroting 2023-2026	-1	50	-22	-10
Gedeeltelijke vrijval budget duurzaamheidsfonds en kansrijke duurzaamheidsinitiatieven samenleving	-29	-29	0	0
Gedeeltelijke vrijval budget stimuleren verduurzaming bij bedrijven en organisatie	-31	-16	0	0
Geraamde frictiekosten laten vervallen	-110	-110	-110	-110
Handhaving Openbare orde en veiligheid Fashion Outlet Zevenaar	-80	-80	-40	0
Hardware aframen exploitatiebudget	-10	-10	-10	-10
Inzetten doorstroommakelaar	-45	-45	0	0
Onderwijshuisvesting primair onderwijs actualiseren opbrengst verhuur	0	0	0	0
Onderzoekskosten bezuinigingsopgave vastgoed	-10	-10	20	0
Pensioenvoorziening wethouders	-100	-100	-25	-25
Regionale aanbesteding gas	-33	-33	-33	-33
Uitvoeren beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar	-100	-60	0	0
Uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar	-38	0	0	0
Vervallen stelpost vrijval afschrijvingslasten	-35	-40	-37	-46
Vrijval budget campagne "Kids groen en duurzaam"	-43	0	0	0
Vrijval budget inhuur derden op budget beleid wonen	-8	-8	-8	-8
Totaal gemuteerde lasten	**11.995**	**-23.191**	**11.327**	**-11.729**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**189.300**	**153.124**	**156.545**	**151.908**
Resultaat voor bestemming	**-12.003**	**-5.678**	**-671**	**-6.146**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2023-2026	4.617	2.108	1.290	572
1e voortgangsrapportage 2023	3.656	-145	756	44
Kadernota 2024	0	307	20	20
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	11.602	66	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	-327	772	166	2
Totaal onttrekkingen reserves	19.548	**3.108**	2.233	638
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2023-2026	172	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2023	1.407	0	0	0

Kadernota 2024	0	307	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2023	11.390	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2023	496	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	13.465	**307**	0	0
Saldo reserve mutaties	**6.083**	**2.800**	**2.233**	**638**
Resultaat na bestemming	**-5.920**	**-2.878**	**1.562**	**-5.508**

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BATEN				
0. Bestuur en ondersteuning	108.766	116.124	118.048	111.304
1. Veiligheid	141	127	127	127
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	828	268	268	268
3. Economie	30.041	9.032	1.958	492
4. Onderwijs	1.261	1.074	1.070	1.071
5. Sport, cultuur en recreatie	2.455	1.411	1.406	1.399
6. Sociaal domein	17.924	13.681	16.008	16.696
7. Volksgezondheid en milieu	10.413	9.858	9.790	9.069
8. Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	5.469	-4.130	7.199	5.337
Actuele stand begroting - baten	**177.297**	**147.446**	**155.875**	**145.763**
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	28.902	31.738	31.029	31.349
1. Veiligheid	4.514	4.636	4.623	4.623
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	7.415	6.725	6.689	6.569
3. Economie	31.281	9.680	2.467	1.027
4. Onderwijs	5.991	5.984	6.052	6.237
5. Sport, cultuur en recreatie	12.986	11.351	11.217	11.078
6. Sociaal domein	76.739	70.749	71.860	72.252
7. Volksgezondheid en milieu	12.912	13.113	13.091	11.390
8. Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	8.559	-852	9.517	7.384
Actuele stand begroting - lasten	**189.300**	**153.124**	**156.545**	**151.908**
Saldo voor bestemming				
0. Bestuur en ondersteuning	79.864	84.386	87.019	79.955
1. Veiligheid	-4.374	-4.509	-4.496	-4.495
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-6.587	-6.456	-6.421	-6.301
3. Economie	-1.240	-648	-508	-534
4. Onderwijs	-4.731	-4.910	-4.982	-5.166
5. Sport, cultuur en recreatie	-10.531	-9.940	-9.810	-9.680
6. Sociaal domein	-58.815	-57.069	-55.853	-55.556
7. Volksgezondheid en milieu	-2.498	-3.254	-3.301	-2.321
8. Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	-3.090	-3.278	-2.318	-2.047
Saldo 2e voortgangsrapportage voor bestemming	**-12.003**	**-5.678**	**-671**	**-6.146**
Mutaties reserves				
0. Bestuur en ondersteuning	943	177	111	111
1. Veiligheid	0	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	252	202	139	39
3. Economie	927	55	0	17
4. Onderwijs	1.568	193	193	193
5. Sport, cultuur en recreatie	759	562	454	254
6. Sociaal domein	680	24	24	24
7. Volksgezondheid en milieu	552	562	812	0
8. Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	401	1.025	500	0

Totaal mutaties reserves	**6.083**	**2.800**	**2.233**	**638**
Saldo 2e voortgangsrapportage na bestemming	**-5.920**	**-2.878**	**1.562**	**-5.508**

BIJLAGEN

OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN TOT DE 2E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In deze bijlage nemen wij het overzicht op van de wijzigingen van de begroting die nog niet in de meerjarenbegroting 2023-2026 zijn verwerkt tot deze voortgangsrapportage. Dit betreft de wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage en de administratieve wijzigingen.
De wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage betreffen de verwerking van uw besluiten in de afgelopen maanden die nog niet in de meerjarenbegroting verwerkt konden worden. In de administratieve wijzigingen nemen wij aanpassingen op de vastgestelde begroting op, zonder financieel effect.

Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BATEN				
0. Bestuur en ondersteuning				
Bijdrage noodhulp slachtoffers aardbevingen Turkije en Syrië	0	0	0	0
Verhogen budget rekenkamer	0	0	0	0
Verordening op de raadscommissies	0	0	0	0
Totaal programma 0.				
1. Veiligheid				
Centrale blusvoorziening	15	2	2	2
Totaal programma 1.	**15**	**2**	**2**	**2**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Bijdragen nutsbedrijven voor verhardingen	67	0	0	0
Totaal programma 2.	**67**			
4. Onderwijs				
Herstel dak en kozijnen basisschool de Bem	0	0	0	0
Totaal programma 4.				
7. Volksgezondheid en milieu				
Inzet reserve riolering	-233	0	0	0
Totaal programma 7.	**-233**			
Totaal baten	**-151**	**2**	**2**	**2**
LASTEN				
0. Bestuur en ondersteuning				
Bijdrage noodhulp slachtoffers aardbevingen Turkije en Syrië	45	0	0	0
Verhogen budget rekenkamer	0	20	20	20
Verordening op de raadscommissies	0	24	24	24
Totaal programma 0.	**45**	**44**	**44**	**44**
1. Veiligheid				
Centrale blusvoorziening	15	2	2	2
Totaal programma 1.	**15**	**2**	**2**	**2**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Bijdragen nutsbedrijven voor verhardingen	67	0	0	0
Totaal programma 2.	**67**	**0**	**0**	**0**
4. Onderwijs				
Herstel dak en kozijnen basisschool de Bem	0	3	3	3
Totaal programma 4.	**0**	**3**	**3**	**3**
7. Volksgezondheid en milieu				
Inzet reserve riolering	0	0	0	0
Totaal programma 7.	**0**	**0**	**0**	**0**

Totaal lasten	**127**	**48**	**48**	**48**
Saldo voor bestemming	**-278**	**-47**	**-47**	**-47**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	11.674	0	0	0
Toevoegingen	11.396	0	0	0
Totaal mutaties reserves	278	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming	**0**	**-47**	**-47**	**-47**

Toelichting financiële ontwikkelingen

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bijdrage noodhulp slachtoffers aardbevingen Turkije en Syrië	**-45**	**0**	**0**	**0**

Uitvoering van de motie uit de raadsvergadering van 1 maart 2023. Namens de gemeente Zevenaar een donatie van 1 euro per inwoner te doen aan Giro 555 ter ondersteuning van de noodhulp in de getroffen gebieden en dit bedrag te dekken uit de algemene reserve.

Bijdragen nutsbedrijven voor verhardingen	**0**	**0**	**0**	**0**

Nutsbedrijven leveren een bijdrage voor de verhardingen. Deze ontvangsten doteren we aan de voorziening wegen. Gezien de resultaten in het eerste halfjaar 2023 verwachten we dat deze bijdragen in 2023 € 67.000 hoger zijn dan geraamd. De storting in de voorziening verhogen we met hetzelfde bedrag.

Centrale blusvoorziening	**0**	**0**	**0**	**0**

Vanwege het project 7Poort is in 2020 een aantal externe partijen aangesloten op de centrale blusvoorziening. Voor deze aansluiting betalen ze een vergoeding. Vanwege een vertraging in de contractuele onderhandelingen zijn in 2022 niet alle aansluitbijdrages in rekening gebracht. Dit jaar doen we dat met terugwerkende kracht, waardoor we rekening houden met een eenmalig hogere opbrengst van € 15.000. De kosten voor groot onderhoud laten we met hetzelfde bedrag stijgen. Het gaat om een budgettair neutrale wijziging.

Herstel dak en kozijnen basisschool de Bem	**0**	**-3**	**-3**	**-3**

Voor het herstel van constructiefouten bij basisschool de Bem in Zevenaar is, in de raadvergadering van 28 juni 2023, een bedrag beschikbaar gesteld van € 100.389. De jaarlijkse afschrijving bedraagt € 2.510.

Inzet reserve riolering	**-233**	**0**	**0**	**0**

Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2023 is besloten € 233.000 van de reserve riolering in te zetten om daarmee de tarieven in 2023 gelijk te houden. De onttrekking aan de reserve was nog niet in de begroting verwerkt.

Verhogen budget rekenkamer	**0**	**-20**	**-20**	**-20**

De raad heeft op 26 april 2023 een brief van de rekenkamer ontvangen, met het verzoek het budget van de rekenkamer vanaf 2024 structureel te verhogen naar € 45.000 per jaar. Op 28 juni 2023 heeft de raad besloten om dit budget te verhogen.

Verordening op de raadscommissies	**0**	**-24**	**-24**	**-24**

In de raadsvergadering van 28 juni 2023 is de derde wijziging van de Verordening op de raadscommissies Gemeente Zevenaar 2018 vastgesteld. De gewijzigde verordening treedt in werking op 1 september 2023. Het aantal vergaderingen waarvoor commissieleden presentiegeld ontvangen is verhoogd naar maximaal twee vergaderingen per maand. Daarnaast wordt de presentievergoeding aangemerkt als een vrijwilligersvergoeding. Structureel is een extra bedrag van € 24.000 nodig.

Totaal mutaties	**-278**	**-47**	**-47**	**-47**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bijdrage noodhulp slachtoffers aardbevingen Turkije en Syrië	**45**	**0**	**0**	**0**

Uitvoering van de motie uit de raadsvergadering van 1 maart 2023. Namens de gemeente Zevenaar een donatie van 1 euro per inwoner te doen aan Giro 555 ter ondersteuning van de noodhulp in de getroffen gebieden en dit bedrag te dekken uit de algemene reserve.

Inzet reserve riolering	**233**	**0**	**0**	**0**

Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2023 is besloten € 233.000 van de reserve riolering in te zetten om daarmee de tarieven in 2023 gelijk te houden. De onttrekking aan de reserve was nog niet in de begroting verwerkt.

Totaal reservemutaties	**278**	**0**	**0**	**0**

Administratieve wijzigingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
0. Bestuur en ondersteuning				
Actualisatie doorbelasting ICT kosten	0	58	58	58
Budget BAG naar wet WOZ	-8	-8	-8	-8
Budget kliklijsten	-2	-2	-2	-2
Doorbelasting materieel openbare werken	-98	-86	-27	11
Formatie communicatie t.b.v. projecten	0	0	-75	-75

Groenbestek	0	0	-24	-24
Impulsgelden	0	0	0	0
Inhuur openbaar groen	-40	0	0	0
Intern beheer - verschuivingen	0	0	0	0
Investeringsbudgetten	0	0	-14	-14
inzet dekking tbv 1,5 fte bestrijden ernstige overlast	0	-40	-80	-120
Inzet uren bij GMR Groene groeiregio inzet gebiedsuitwerking	0	0	0	0
Overboeken reserve onderhoud gebouwen naar voorziening onderhoud gebouwen	66	-66	0	0
Presentatieboeking gemeenschappelijke regeling ODRA	0	0	0	0
Preventieve maatregelen	48	48	48	48
Subsidie Vitaal Openbaar bestuur	0	0	0	0
Vacatureruimte naar inhuur derden	0	0	0	0
Van salarissen nieuw beleid naar salarissen regulier	-40	0	0	0
Vastgoed	13	13	13	13
Verdeling budget inhuur wegens ziekte	0	0	0	0
Verdeling compensatie OR	0	0	0	0
Verdeling raming cao-effect	0	0	0	0
Verdeling rente aan taakvelden	-38	0	0	0
Vergoeding voor personeel RDL	0	0	0	0
Totaal programma 0.	**-98**	**-83**	**-110**	**-112**
1. Veiligheid				
Doorbelasting materieel openbare werken	1	1	0	0
inzet dekking tbv 1,5 fte bestrijden ernstige overlast	0	40	80	120
Presentatieboeking gemeenschappelijke regeling ODRA	0	0	0	0
Preventieve maatregelen	-48	-48	-48	-48
Van salarissen nieuw beleid naar salarissen regulier	40	0	0	0
Verdeling rente aan taakvelden	0	0	0	0
Totaal programma 1.	**-7**	**-7**	**32**	**71**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Doorbelasting materieel openbare werken	15	13	4	-2
Investeringsbudgetten	0	-9	-21	-21
Vastgoed	-3	-3	-3	-3
Verdeling rente aan taakvelden	7	0	0	0
Totaal programma 2.	**18**	**1**	**-20**	**-26**
3. Economie				
Actualisatie doorbelasting ICT kosten	0	-17	-17	-17
Budget kliklijsten	1	1	1	1
Doorbelasting materieel openbare werken	2	2	1	0
Investeringsbudgetten	0	9	35	35
Verdeling rente aan taakvelden	0	0	0	0
Totaal programma 3.	**3**	**-6**	**19**	**19**
4. Onderwijs				
Verdeling rente aan taakvelden	9	0	0	0
Totaal programma 4.	**9**	**0**	**0**	**0**
5. Sport, cultuur en recreatie				
Doorbelasting materieel openbare werken	57	51	16	-6
Groenbestek	0	0	24	24
Informatiepunt digitale overheid	0	0	0	0
Inhuur openbaar groen	40	0	0	0
Ondersteuningsbudget GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) / uitvoering Lokaal Sportakkoord	0	0	0	0
Presentatieboeking budget uitvoeren beleidskader	0	0	0	0

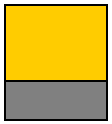
vrijetijdseconomie				
Subsidie provincie Gelderland inzake 'Gelders winterfonds'	0	0	0	0
Vastgoed	3	3	3	3
Verdeling rente aan taakvelden	1	0	0	0
Totaal programma 5.	**101**	**54**	**42**	**20**
6. Sociaal domein				
Actualisatie doorbelasting ICT kosten	0	-14	-14	-14
Actualisatie exploitatiekosten gemeenschappelijke regeling SDL-RSD / Participatiebudget	0	0	0	0
Budget kliklijsten	1	1	1	1
Doorbelasting materieel openbare werken	1	1	0	0
Herschikken budgetten kinderopvang	0	0	0	0
Vastgoed	-14	-14	-14	-14
Verdeling rente aan taakvelden	-1	0	0	0
Totaal programma 6.	**-13**	**-26**	**-27**	**-27**
7. Volksgezondheid en milieu				
Actualisatie doorbelasting ICT kosten	0	-1	-1	-1
Doorbelasting materieel openbare werken	21	19	6	-2
Investeringsbudgetten	0	0	0	0
Presentatieboeking gemeenschappelijke regeling ODRA	0	0	0	0
Verdeling rente aan taakvelden	30	0	0	0
Totaal programma 7.	**52**	**18**	**5**	**-4**
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Actualisatie doorbelasting ICT kosten	0	-26	-26	-26
Budget BAG naar wet WOZ	8	8	8	8
Formatie communicatie t.b.v. projecten	0	0	75	75
Presentatieboeking gemeenschappelijke regeling ODRA	0	0	0	0
Uitvoeringskosten Omgevingswet	0	0	0	0
Vastgoed	1	1	1	1
Verdeling rente aan taakvelden	-9	0	0	0
Totaal programma 8.	**1**	**-17**	**58**	**58**
Totaal Administratieve wijzigingen exploitatie	**66**	**-66**	**0**	**0**

Reserve mutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
0. Bestuur en ondersteuning				
Investeringsbudgetten	10	0	0	0
Overboeken reserve onderhoud gebouwen naar voorziening onderhoud gebouwen	-66	66	0	0
Totaal programma 0.	**-56**	**66**	**0**	**0**
4. Onderwijs				
Investeringsbudgetten	0	0	0	0
Totaal programma 4.	**0**	**0**	**0**	**0**
5. Sport, cultuur en recreatie				
Investeringsbudgetten	-19	0	0	0
Totaal programma 5.	**-19**	**0**	**0**	**0**
6. Sociaal domein				
Investeringsbudgetten	9	0	0	0
Totaal programma 6.	**9**	**0**	**0**	**0**
Totaal administratieve wijzigingen reserves	**-66**	**66**	**0**	**0**

INVESTERINGSOVERZICHT

In het investeringsoverzicht bij deze voortgangsrapportage presenteren wij de investeringen die afwijken van de planning. Dit kan een financiële afwijking zijn, maar ook een afwijking op de tijdsplanning.
Tevens presenteren wij de investeringen waarvan wij u voorstellen deze af te sluiten.

Let op, deze investering dreigt qua planning of financieel uit de pas te gaan lopen of er is een risico ontstaan, bijsturing is noodzakelijk
De investering is afgerond en wij stellen voor deze af te sluiten

	Afsl. J/N	Krediet U 2023	Krediet I 2023	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Restant uitgaven 1-8-2023	Restant inkomsten 1-8-2023	Saldo krediet 1-8-2023	Status
Gemalen bouwkundig In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. het restant van dit investeringsbudget hebben wij herverdeeld naar de nieuwe plannen. De investering hebben we afgerond en kunnen we afsluiten.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Gemalen - mechanisch/elektrisch en mini-gemalen In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. het restant van dit investeringsbudget hebben wij herverdeeld naar de nieuwe plannen. De investering hebben we afgerond en kunnen we afsluiten.	Ja	0	0	0	**0**	0	0	0	
Drukriolering bouwkundig 2018 Rijnwaarden Investeringsbudget uit het watertakenplan van de voormalige gemeente Rijnwaarden. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget hebben wij herverdeeld naar de nieuwe plannen. Dit investeringsbudget kunnen we afsluiten.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	

	Afsl. J/N	Krediet U 2023	Krediet I 2023	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Restant uitgaven 1-8-2023	Restant inkomsten 1-8-2023	Saldo krediet 1-8-2023	Status
Bruisend maken centrum Zevenaar (o.a. straten etc) De bestelling van de boombank voor de Markt pakken wij op korte termijn op. Dit is 'on-hold' gezet tot de voorbereiding van de herinrichting van de Markt ver genoeg gevorderd is. De herinrichting van Muldershof is in voorbereiding. De nabijgelegen boombank wordt op deze plannen ingepast. Indien er een definitief besluit is dat Muldershof wordt heringericht, nemen wij ook deze boombank in bestelling. Vanuit de centrumondernemers is het verzoek gedaan voor plaatsing van drie extra banken in het centrum. De mogelijkheid voor plaatsing op deze locatie wordt onderzocht en indien mogelijk, worden de banken geplaatst.	Nee	43.391	0	355	0	43.036	0	43.036	
Haalbaarheidsonderzoek huisvesting de Tamboerijn/de Wissel Het budget voor onderzoek naar onderwijshuisvesting op Vestersbos is beschikbaar gesteld. Na afronding van het aanvullend onderzoek is een extra onderzoek gestart naar alternatieve locaties (voor 2 basisscholen, IKC en gymaccommodatie). Na besluitvorming dient verdere uitwerking plaats te vinden. Afhankelijk van de nog te kiezen koers is voor de verdere uitwerking extra budget nodig.	Nee	156.558	0	39.498	0	117.060	0	117.060	
Startersleningen woningen (via SVN) Vanaf medio 2020 verleent de gemeente Zevenaar de Starterslening. Inmiddels is voor bijna 3 miljoen aan leningen verstrekt. Begin 2023 is nieuw budget (1 miljoen) aangevraagd, dat budget was eind juni op. In het derde kwartaal van 2023 vragen wij opnieuw budget aan de raad.	Nee	655.731	0	757.314	0	-101.583	0	-101.583	

	Afsl. J/N	Krediet U 2023	Krediet I 2023	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Restant uitgaven 1-8-2023	Restant inkomsten 1-8-2023	Saldo krediet 1-8-2023	Status
Vervanging armaturen (vm Rijnwaarden) 2021 Conform beleidsplan openbare verlichting. De werkzaamheden zijn afgerond, we kunnen deze investering afsluiten.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Herstel putkoppen diverse locaties (riolering) Deze investering komt voort uit het Watertakenplan 2021. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget hebben wij herverdeeld naar de nieuwe, geactualiseerde plannen. Deze investering sluiten wij af.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Herstel straatkolken Guido Gezelle - Zevenaar Deze investering komt voort uit het Watertakenplan 2021. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget hebben wij herverdeeld naar de nieuwe, geactualiseerde plannen. Deze investering sluiten wij bij de jaarrekening 2023 af.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Markt Zevenaar: vernieuwen riool-stelsel etc. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget hebben wij herverdeeld naar de nieuwe, geactualiseerde plannen. Deze investering sluiten wij af.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	

	Afsl. J/N	Krediet U 2023	Krediet I 2023	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Restant uitgaven 1-8-2023	Restant inkomsten 1-8-2023	Saldo krediet 1-8-2023	Status
Meerkosten Revitaliseren Angerlo ivm hogere marktpr Deze investering komt voort uit het Watertakenplan 2021. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben we voorgesteld om dit investeringsbudget toe te voegen aan 'verbetering riolering Angerlo rioolvervanging 70 jaar'. Dit investeringsbudget sluiten we af.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Muldershof Zevenaar: vern. rioolstel-sel , RWA etc In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget hebben wij herverdeeld naar de nieuwe, geactualiseerde plannen. Dit investeringsbudget sluiten we af.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort Dit project heeft een directe relatie met VIA15 en de aansluiting van de Hengelderweg op de A12 (aansluiting Zevenaar-Oost) en in het verlengde daarvan 7Poort. Dat is de reden dat dit project tot nu toe niet is opgestart. Als er zicht is op een definitieve planning vanuit Rijkswaterstaat dan zal de vervanging van deze fietstunnel ingepland en opgepakt gaan worden. Vanwege de kostenstijgingen in de markt bestaat er een reële kans dat het krediet onvoldoende zal blijken te zijn.	Nee	32.500	0	0	0	32.500	0	32.500	
Vervanging armaturen (voormalig Rijnwaarden) 2022 Conform beleidsplan openbare verlichting. De werkzaamheden zijn afgerond, we kunnen deze investering afsluiten.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	

	Afsl. J/N	Krediet U 2023	Krediet I 2023	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Restant uitgaven 1-8-2023	Restant inkomsten 1-8-2023	Saldo krediet 1-8-2023	Status
Verkeersregelinstallaties 2022 Beschikbaar gesteld in IBOR. Voor een betere spreiding over de jaren hebben we dit investeringsbudget toegevoegd aan de investeringsbudgetten 'verkeersregelinstallaties 2024' en 'verkeersregelinstallaties 2025'. Hierdoor kunnen we het investeringsbudget 'verkeersregelinstallaties 2022' afsluiten.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Verlichting duurzaam en circulair 2022 Beschikbaar gesteld in IBOR. In de 1e voortgangsrapportage 2023 hebben we dit budget ingezet voor een duurzamere uitvoering van een vrachtwagen. Hierdoor kunnen we het investeringsbudget 'verlichting duurzaam en circulair 2022' afsluiten.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Minigemalen 2022 Beschikbaar gesteld in het Watertakenplan 2022-2026. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget hebben wij herverdeeld naar de nieuwe, geactualiseerde plannen. Dit investeringsbudget sluiten we af.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Vrijverval rioolvervanging 2022 Beschikbaar gesteld in het Watertakenplan 2022-2026. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget hebben wij herverdeeld naar de nieuwe, geactualiseerde plannen. Dit investeringsbudget sluiten we af.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	

	Afsl. J/N	Krediet U 2023	Krediet I 2023	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Restant uitgaven 1-8-2023	Restant inkomsten 1-8-2023	Saldo krediet 1-8-2023	Status
Renovatie 2022 Beschikbaar gesteld in het Watertakenplan 2022-2026. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget hebben wij herverdeeld naar de nieuwe, geactualiseerde plannen. Dit investeringsbudget sluiten we af.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Gemalen elektr./mechan. 2022 Beschikbaar gesteld in het Watertakenplan 2022-2026. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget hebben wij herverdeeld naar de nieuwe, geactualiseerde plannen. Dit investeringsbudget sluiten we af.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Gemalen bouwkundig 2022 Beschikbaar gesteld in het Watertakenplan 2022-2026. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget hebben wij herverdeeld naar de nieuwe, geactualiseerde plannen. Dit investeringsbudget sluiten we af.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	

	Afsl. J/N	Krediet U 2023	Krediet I 2023	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Restant uitgaven 1-8-2023	Restant inkomsten 1-8-2023	Saldo krediet 1-8-2023	Status
Wegen 2022 Beschikbaar gesteld in IBOR. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget herverdelen wij naar de plannen in de kernen Angerlo, Lobith, Pannerden, Bloemenkamp en Schrijvershoek. Dit investeringsbudget sluiten we af.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Straatmeubilair 2022 Beschikbaar gesteld in IBOR. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget herverdelen wij naar de plannen in de kernen Angerlo, Lobith, Pannerden, Bloemenkamp en Schrijvershoek. Dit investeringsbudget sluiten we af.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Bomen 2022 Beschikbaar gesteld in IBOR. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget herverdelen wij naar de plannen in de kernen Angerlo, Lobith, Pannerden, Bloemenkamp en Schrijvershoek. Dit budget kunnen we afsluiten.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	

	Afsl. J/N	Krediet U 2023	Krediet I 2023	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Restant uitgaven 1-8-2023	Restant inkomsten 1-8-2023	Saldo krediet 1-8-2023	Status
Groen 2022 Beschikbaar gesteld in IBOR. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget herverdelen wij naar de plannen in de kernen Angerlo, Lobith, Pannerden, Bloemenkamp en Schrijvershoek. Dit budget kunnen we afsluiten.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Diversiteit groen 2022 Beschikbaar gesteld in IBOR. Dit investeringsbudget gebruiken we om een duurzame impuls te geven aan bestaande plannen. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget herverdelen wij naar de plannen in de kernen Angerlo, Lobith, Pannerden, Bloemenkamp en Schrijvershoek. Dit budget kunnen we afsluiten.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Speelvoorzieningen 2022 Beschikbaar gesteld in IBOR. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget herverdelen wij naar de plannen in de kernen Angerlo, Lobith, Pannerden, Bloemenkamp en Schrijvershoek. Dit budget kunnen we afsluiten.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	

	Afsl. J/N	Krediet U 2023	Krediet I 2023	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Restant uitgaven 1-8-2023	Restant inkomsten 1-8-2023	Saldo krediet 1-8-2023	Status
Ambities speelvoorzieningen 2022 Beschikbaar gesteld in IBOR. Dit investeringsbudget gebruiken we om een duurzame impuls te geven aan bestaande plannen. In de raadsvergadering van 29 maart 2023 hebben wij het voorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte" aan u voorgelegd. O.a. dit investeringsbudget herverdelen wij naar de plannen in de kernen Angerlo, Lobith, Pannerden, Bloemenkamp en Schrijvershoek. Dit budget kunnen we afsluiten.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	
Grond en flexwoningen Reisenakker Zevenaar Voor de locatie Reisenakker is de gemeente samen met Baston bezig te onderzoeken of daar 30 flexwoningen geplaatst kunnen worden. Verwachting is dat deze er in de eerste helft 2024 kunnen staan. Momenteel zijn we bezig met het onderzoeken van de businesscase en het uitvoeren van de onderzoeken. Daarnaast heeft Baston de aanbesteding voor het realiseren van de woningen in gang gezet.	Nee	531.748	500.000	50.613	23.760	481.135	476.240	4.895	

BEHANDELADVIES MEERJARENBEGROTING 2024-2027 + VGR

Commissie Samenleving

4. Onderwijs

4.1 Voorzien in gezonden en duurzame leer- en ontwikkelomgeving voor kinderen

5. Sport, cultuur en recreatie

5.2 Stimuleren van sport- en beweegdeelname voor verschillende doelgroepen

5.3 Stimuleren van het behoud van cultureel erfgoed en een goed aanbod van culturele voorzieningen

6. Sociaal domein

6.1 Verruimen van de inkomensondersteuning voor meer bestaanszekerheid van inwoners

6.2 Ondersteunen van inwoners door passende jeugd- en maatschappelijke zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden

6.3 Stimuleren en waarderen van de zorg van inwoners voor chronische zieke, gehandicapten of hulpbehoevende partner, familielid of vriend

6.4 Stimuleren van de deelname van meer inwoners aan het arbeidsproces

7. Volksgezondheid en duurzaamheid

7.1 Verbeteren van de volksgezondheid in Zevenaar

Commissie Ruimte

0. Bestuur en ondersteuning

0.2 Stimuleren van betrokkenheid van inwoners, ondernemers en instellingen

1. Veiligheid

Ontwikkeling: Opvang zwerfdieren

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

2.1 Optimaliseren van de bereikbaarheid via verkeersveilige infrastructuur

2.2 Verbeteren van de bereikbaarheid van de kernen via openbaar vervoer

2.3 Met een doelmatig parkeerbeleid de leefbaarheid en veiligheid in de kernen bevorderen

5. Sport, cultuur en recreatie
5.5 Verbeteren van de leefbaarheid van de gemeente, in stad, dorp, wijk of straat (verduurzaming dorpshuizen)
5.6 Bevorderen van de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte

7. Volksgezondheid en duurzaamheid
7.2 Inzetten voor uitsluitend gebruik van duurzame vormen van energie
7.3 Werken aan een aardgasvrij Zevenaar in 2050
7.4 Werken aan een volledig circulaire economie in 2050 > 7.4.1 (Fairtrade gemeente) + 7.4.3 (afvalbeleid)
7.5 Voorbereiden op klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor wateroverlast, hitte, verdroging en overstroming
7.6 Verbeteren luchtkwaliteit

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
8.1 Zorgen voor een geschikte woning voor iedereen
8.2 Uitvoeren van de Omgevingswet en ruimtelijke projecten

Paragrafen:
Grondbeleid

<u>Commissie Middelen</u>
0. Bestuur en ondersteuning
0.1 Verbeteren van de dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen
0.3 Optimaliseren van bestuurlijk ambtelijk samenspel
0.4 Verbeteren van de bedrijfsvoering als ondersteuning aan het realiseren van taken en doelen van de gemeente
0.5 Zorgen voor een betrouwbare en een houdbare financiële huishouding

1. Veiligheid
1.1 Bestrijden van ernstige overlast en criminaliteit
1.2 Met toezicht en handhaving inzetten op naleving van de regelgeving
NB: ontwikkeling ‘opvang zwerfdieren’ wordt behandeld in commissie Ruimte

3. Economie
3.1 Realiseren van een aantrekkelijke binnenstad van Zevenaar voor inwoners en bezoekers
3.2 Ruimte bieden voor groei- en ontwikkelkansen voor bedrijven
3.3 Bevorderen van een beter ondernemingsklimaat

5. Sport, cultuur en recreatie
5.1 Werken aan een doelmatiger subsidiebeleid
5.4 Optimaliseren van het aanbod van toeristische-recreatieve voorzieningen

7. Volksgezondheid en duurzaamheid
7.4 Werken aan een volledig circulaire economie in 2050 > 7.4.2 (circulaire economie)

Paragrafen:
Lokale heffingen
Weerstandsvermogen
Onderhoud kapitaalgoederen
Financiering
Bedrijfsvoering
Verbonden partijen

Alle paragrafen aangaande Financiën

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde (beantwoording binnen 30 dagen)

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen over onderwerpen geagendeerd voor een commissie- en/of raadsvergadering

D. Overige technische vragen (vragen die geen betrekking hebben op een voorliggend raadsvoorstel of onderwerp op de commissieagenda; beantwoording binnen 30 dagen)

Categorie: ~~A / B~~ / C / ~~D~~ (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Werkzaamheden op de Markt (centrum Zevenaar)

Naam en fractie: Marcel Lap, PvdA

Datum indienen: 3 oktober 2023

Afdeling: …….

Contactpersoon: …….

Inleiding/Aanleiding:

In de voortgangsrapportage staat op blz. 54 dat de start van de werkzaamheden op Markt in het centrum van Zevenaar nu gepland is in oktober 2023.
Inmiddels hebben wij vernomen dat de huidige verhoging op de Markt blijft en mogelijk of zelfs verder wordt uitgebreid richting de Weverstraat (huidige fietsnietjes). In de plannen die het onderzoeksbureau heeft voorgesteld voor het centrum van Zevenaar zou juist de verhoging weg worden gehaald.

Vragen:

- Kunnen wij geïnformeerd worden over de uitvoeringsplannen
  Er is een schetsontwerp gereed. Een paar knelpunten bespreken wij nog met de omliggende ondernemers. Daarna gaan we het plan definitief maken.
- Wanneer starten de werkzaamheden op de Markt en wanneer wordt het opgeleverd.
  De planning was starten in het najaar 2023 zodat het plein gereed is voor aanvang van de Carnavalsperiode. Dit is wel afhankelijk van het bereiken van overeenstemming met alle betrokken partijen over enkele knelpunten in de inrichting.
- Klopt het dat de verhoging op de Markt blijft voor de terrassen?
  Ja

- Hoe is een betere toegankelijkheid van de terrassen gewaarborgd?
  In het schetsontwerp zijn extra opritten naar het verhoogde terras opgenomen. Deze opritten zijn toegankelijk voor mindervaliden.
- Welke gevolgen heeft het uitbreiden van de verhoging met betrekking tot de huidige fietsnietjes in het verlengde van de Weverstraat.
  Dit punt is een van de onderwerpen die nader met de ondernemers wordt afgestemd.
- Tijdens de carnaval is de afgelopen jaren een grote tent op de verhoogde Markt geplaatst. Is dit vanaf 2024 nog mogelijk op dezelfde plek.
  Ja. In het schetsontwerp is hiermee rekening gehouden.

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde (beantwoording binnen 30 dagen)

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen over onderwerpen geagendeerd voor een commissie- en/of raadsvergadering

D. Overige technische vragen (vragen die geen betrekking hebben op een voorliggend raadsvoorstel of onderwerp op de commissieagenda; beantwoording binnen 30 dagen)

Categorie: ~~A / B /~~ C / ~~D~~ (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp:

Naam en fractie: Berno Stokman VVD

Datum indienen: 4 oktober 2023

Afdeling: financiën

Contactpersoon: Astrid Peters

Inleiding/Aanleiding:
Betreft agendapunt 4 commissievergadering 11 oktober 2023 – 2e voortgangsrapportage 2023Z/23/455414.

Verkeer Hfd 2. Blz 43-47 De voortgang van een aantal belangrijk verkeersonderwerpen lopen achter (mobiliteitsvisie, wegenplan, parkeerbeleid). Als reden wordt personele capaciteit benoemd.

1) Welke stappen zijn gezet om de vacante vacature verkeer in te vullen?
   Antwoord: de vacature is op de reguliere wijze via o.a. werkeningelderland en werkenbijzevenaar.nl opengesteld.

2) Wat is het resultaat hiervan geweest?
   Antwoord: vacature is per 1 september jl. ingevuld.

3) Klopt het dat er geen vacature verkeer op de website: werkenbijzevenaar.nl staat?
   Antwoord: Zie hiervoor.

4) Een verkeersspecialist is noodzakelijk om ook de effecten van toekomstige ontwikkelingen (oa woningbouw) goed te kaart te kunnen brengen.
   Welke tijdelijke oplossingen zijn nu gekozen om de continuïteit te waarborgen?
   Antwoord: vacature is ingevuld. Gezien de opgaven die er voorliggen wordt bekeken of extra capaciteit noodzakelijk is.

MAALDERINK & LUTKE WILLINK
MAKELAARS EN BEËDIGD RENTMEESTERS

AANGETEKEND

GEMEENTE ZEVENAAR
10 OKT. 2023
INGEKOMEN

Aan de Gemeenteraad
van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Terborg, 9 oktober 2023

Betreft : Zienswijze tegen voorgenomen besluit tot vestiging van een voorkeursrecht als bedoeld in de Wet Voorkeursrecht Gemeente

Geachte Raad,

Tot ons wendde zich [redacted], wonende aan de [redacted] te [redacted] ([redacted]).

[redacted] is eigenaar van (o.m.) percelen landbouwgrond, gelegen aan /nabij [redacted] te [redacted]. Het college van B & W heeft besloten tot vestiging van een voorkeursrecht als bedoeld in de Wet Voorkeursrecht Gemeente (WVG) op deze gronden (gepubliceerd in de Staatscourant d.d. 13 september 2023). Thans ligt voor besluitvorming bij uw raad, de bestendiging van genoemd voorkeursrecht.
[redacted] laat weten ernstige bezwaren te hebben tegen deze vestiging.
Naast het feit dat hij hiermee ernstig beperkt wordt in zijn vrijheid, acht hij de besluitvorming en de procedure voor de totstandkoming van de vestiging niet duidelijk en zorgvuldig. Overigens zal van verkoop ook geen sprake zijn, nu client bedoelde grond nodig heeft voor zijn bedrijf.

Primair wordt opgemerkt dat de stukken niet, zoals wettelijk voorgeschreven, op de juiste wijze ter visie hebben gelegen. [redacted] is op 26 september j.l., samen met een andere belangstellende, op het gemeentehuis geweest voor inzage, maar de stukken waren niet beschikbaar.

Daarnaast moet geconstateerd worden dat de documenten die toegezonden zijn, niet duidelijk zijn. De lijst met percelen en de kaart corresponderen niet met elkaar. De "verklaring" bij de kaart geeft een gearceerd gebied ("voor vestiging aangewezen") en een rode lijn ("WVG-grens"). Er is een rode (onderbroken) lijn zichtbaar, maar deze correspondeert niet met het gearceerde gebied.

Hoofdstraat 102, 7061 CM Terborg, telefoon: (0315) 39 54 20
e-mail: terborg-aog@egginkmaalderink.nl internet: www.maalderinklutkewillink.nl
Bankrekeningnr. NL19 ABNA 0243 5362 75

Door ons wordt geen aansprakelijkheid aanvaard behoudens voor zover de door ons verplicht afgesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering in voorkomend geval aanspraak op een uitkering geeft. Opdrachten en bemiddelingen volgens voorwaarden Nederlandse Vereniging van Makelaars in Onroerende Goederen. Gedeponeerd bij de KvK te Utrecht, inschrijving handelsregister KvK 09044706.

Al met al moet geconstateerd worden dat van enige zorgvuldigheid geen sprake is.

Tenslotte wenst client op te merken dat, indien de gemeente het voorliggende proces, waaronder de te doorlopen planologische procedures zorgvuldig doorloopt, een vestiging als bedoeld in de WVG in het geheel niet nodig is.

Niet valt in te zien waarom het sluiten van een anterieure overeenkomst of het opstellen van een exploitatieplan (op grond waarvan kosten verhaald kunnen worden op ontwikkelaars) niet voldoende waarborgen bieden om de doelen van de gemeente te bereiken. Daar komt bij dat de risico's van projectontwikkeling alsdan niet bij de gemeente Zevenaar komen te liggen.

Client verzoekt uw Raad derhalve niet tot bestendiging van het voorkeursrecht over te gaan.

Met vriendelijke groet,
Maalderink & Lutke Willink

Ir. E.G.J. Schuerink

MAALDERINK & LUTKE WILLINK
MAKELAARS EN BEËDIGD RENTMEESTERS

Hoofdstraat 102, 7061 CM Terborg

PostNL
Afz. 7060 AA 14

€9,25
NEDERLAND
09.10.23
NetSet FM 118920

R **BRIEF AANGETEKEND NL**
Frankeermachine of Digitale Postzegel
13 gr. 161270

D
PostNL
09-10-2023 17:05
NL

3SRPKS096566438 6900AA 10

	AH-JDW-F	AHJW 1229/ 1938(Z)+Z

Postbus 10 6900AA
Naam: KBR Shop no5
Adres: Nobelstraat 5, 6902PH ZEVENAAR

95

MAALDERINK & LUTKE WILLINK
MAKELAARS EN BEËDIGD RENTMEESTERS

GEMEENTE ZEVENAAR
10 OKT. 2023
INGEKOMEN

AANGETEKEND

Aan de Gemeenteraad
van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Terborg, 9 oktober 2023

Betreft : Zienswijze tegen voorgenomen besluit tot vestiging van een voorkeursrecht als bedoeld in de Wet Voorkeursrecht Gemeente

Geachte Raad,

Tot ons wendden zich [redacted] en [redacted] beide wonende aan de [redacted] te [redacted].

[redacted] en [redacted] zijn eigenaar van (o.m.) percelen landbouwgrond, gelegen aan/nabij [redacted] te [redacted]. Het college van B & W heeft besloten tot vestiging van een voorkeursrecht als bedoeld in de Wet Voorkeursrecht Gemeente (WVG) op deze gronden (gepubliceerd in de Staatscourant d.d. 13 september 2023). Thans ligt voor besluitvorming bij uw raad, de bestendiging van genoemd voorkeursrecht.
[redacted] en [redacted] laten weten ernstige bezwaren te hebben tegen deze vestiging. Naast het feit dat zij hiermee ernstig beperkt worden in hun vrijheid en zouden de fokkerijactiviteiten van cliënten ernstig bedreigd worden als de kennelijk voorgenomen woningbouwplannen daadwerkelijk worden doorgezet, achten zij de besluitvorming en de procedure voor de totstandkoming van de vestiging niet duidelijk en zorgvuldig.

Primair wordt opgemerkt dat de stukken niet, zoals wettelijk voorgeschreven, op de juiste wijze ter visie hebben gelegen. [redacted] is op 26 september jl., samen met een andere belangstellende, op het gemeentehuis geweest voor inzage, maar de stukken waren niet beschikbaar.

Daarnaast moet geconstateerd worden dat de documenten die toegezonden zijn, niet duidelijk zijn. De lijst met percelen en de kaart corresponderen niet met elkaar. De "verklaring" bij de kaart geeft een gearceerd gebied ("voor vestiging aangewezen") en een rode lijn ("WVG-grens"). Er is een rode (onderbroken) lijn zichtbaar, maar deze correspondeert niet met het gearceerde gebied.

Hoofdstraat 102, 7061 CM **Terborg**, telefoon: (0315) 39 54 20
e-mail: terborg-aog@egginkmaalderink.nl internet: www.maalderinklutkewillink.nl
Bankrekeningnr. NL19 ABNA 0243 5362 75

Door ons wordt geen aansprakelijkheid aanvaard behoudens voor zover de door ons verplicht afgesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering in voorkomend geval aanspraak op een uitkering geeft. Opdrachten en bemiddelingen volgens voorwaarden Nederlandse Vereniging van Makelaars in Onroerende Goederen. Gedeponeerd bij de KvK te Utrecht, inschrijving handelsregister KvK 09044706.

Al met al moet geconstateerd worden dat van enige zorgvuldigheid geen sprake is.

Tenslotte wensen cliënten op te merken dat, indien de gemeente het voorliggende proces, waaronder de te doorlopen planologische procedures zorgvuldig doorloopt, een vestiging als bedoeld in de WVG in het geheel niet nodig is.

Niet valt in te zien waarom het sluiten van een anterieure overeenkomst of het opstellen van een exploitatieplan (op grond waarvan kosten verhaald kunnen worden op ontwikkelaars) niet voldoende waarborgen bieden om de doelen van de gemeente te bereiken. Daar komt bij dat de risico's van projectontwikkeling alsdan niet bij de gemeente Zevenaar komen te liggen.

Client verzoekt uw Raad derhalve niet tot bestendiging van het voorkeursrecht over te gaan.

Met vriendelijke groet,
Maalderink & Lutke Willink

[redacted]

Ir. E.G.J. Schuerink

MAALDERINK & LUTKE WILLINK
MAKELAARS EN BEËDIGD RENTMEESTERS

Hoofdstraat 102, 7061 CM Terborg

PostNL
Afz. 7060 AA 14

€9,25
NEDERLAND
09.10.23
NetSet FM 118920

R **BRIEF AANGETEKEND NL**
Frankeermachine of Digitale Postzegel
13 gr.
161270

D
PostNL
09-10-2023 17:04

NL

3SRPKS206202975 6900AA 10

	AH-JDW-F	AHJW 1229/ 1938(Z)+Z

Postbus 10 6900AA
Naam: KBR Shop no5
Adres: Nobelstraat 5, 6902PH ZEVENAAR

95

Z07A525CB2E

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Holthuizen Veld A te Zevenaar
zaaknummer	Z/23/453937
documentnummer	INT/23/1175724
portefeuillehouder	A. van Orden
portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling
behandelend ambtenaar/afdeling	Jos Rensen, afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
telefoon	06 51441115
email	j.rensen@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Door het college van burgemeester en wethouders is een voorlopig voorkeursrecht gevestigd op de locatie Holthuizen Veld A te Zevenaar. Reden is dat voor deze locatie het voornemen aanwezig is woningbouwplannen te ontwikkelen. Aan de gemeenteraad wordt gevraagd het voorlopig voorkeursrecht te bevestigen.

2. Raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld om:

1. Op basis van artikel 2 en 4 en 5 van de Wet voorkeursrecht gemeenten de percelen aangegeven op de aan dit besluit gehechte lijst en tekening aan te wijzen als grond waarop de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing is;
2. De uitvoering van dit besluit (waaronder het informeren van rechthebbenden) op te dragen aan het college van burgemeester en wethouders, met inachtneming van de voorschriften van de Wet voorkeursrecht gemeenten.

3. Waarom naar de raad

Om te zorgen dat de regie voor de verdere uitwerking en uitvoering bij de gemeente blijft en de gemeente enerzijds gronden kan kopen om uitvoering te kunnen geven aan het plan Wonen en anderzijds speculatie kan voorkomen, wordt aan de gemeenteraad gevraagd nu een voorkeursrecht te vestigen.
Het raadsbesluit is vooraf gegaan door een voorlopige vestiging van een voorkeursrecht door ons college op 12 september 2023. Dit betekent dat er nu reeds een bescherming geldt de aangewezen gronden te verkopen aan derden.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met dit voorstel versterken we de regiefunctie voor de gemeente bij de ontwikkeling van het gebied Holthuizen Veld A Zevenaar. Door het vestigen van een voorkeursrecht krijgt de gemeente grip op de locatie, wordt zij in staat gesteld om aangeboden onroerende zaken aan te kopen en wordt speculatie met gronden voorkomen. Het voorkeursrecht helpt de gemeente om tot een kwalitatief optimale invulling van de locatie te komen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. Met het voorkeursrecht wordt de rechtspositie van de gemeente versterkt

Het uitgangspunt bij de toekomstige ontwikkeling en realisatie van het gebied is dat de gemeente, voor zover mogelijk, de regie wenst te voeren bij de ontwikkeling van het plangebied. Door het van toepassing verklaren van het voorkeursrecht behoudt de gemeente de grip op de ontwikkeling.

Het voorkeursrecht is gedurende het proces van planontwikkeling een beschermingsinstrument waardoor ongewenste (prijs-) ontwikkelingen kunnen worden voorkomen en/of beperkt. Verkopen aan derden, die de ontwikkeling van het gebied in de weg kunnen zitten, worden moeilijker gemaakt. We willen daarmee voorkomen dat de gronden worden verkocht aan derden die andere wensen/eisen hebben, waardoor de kans op planontwikkeling wordt beperkt. Met de toepassing van het voorkeursrecht wordt in ieder geval voorkomen dat derden nu nog een grondpositie verwerven, en ook de positie van de gemeente bij mogelijke grondverwerving wordt versterkt.

1.2. *Er wordt voldaan aan de wettelijke vereisten voor de vestiging van een voorkeursrecht.*

De gemeente is bevoegd gronden aan te wijzen waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 Wvg van toepassing worden verklaard. Er moet wel worden voldaan aan twee criteria:

a. Aan de gronden moet een niet-agrarische bestemming worden toegedacht of gegeven en
b. Het gebruik van de gronden moet afwijken van de toegedachte bestemming.

Of wordt voldaan aan de hierboven genoemde criteria kan blijken uit het bestemmingsplan (ingevolge artikel 3 Wvg) of een structuurvisie (ingevolge artikel 4 Wvg). Het overgangsrecht naar de nieuwe Omgevingswet stelt een gevestigd voorkeursrecht op grond van het bestemmingsplan gelijk aan het voorkeursrecht op grond van het omgevingsplan. Op grond van artikel 5 Wvg kan een besluit om het voorkeursrecht te vestigen ook vooruitlopend op een bestemmingsplan of structuurvisie worden genomen. In dat geval moet in het besluit tot aanwijzing aan de betrokken gronden een niet-agrarische bestemming worden toegedacht, waarbij het gebruik afwijkt van die bestemming.

Voor deze locatie geldt dat deze een niet-agrarische bestemming zal krijgen. Op dit moment worden de gronden grotendeels agrarisch gebruikt. Bij een herontwikkeling naar woningbouw wordt voldaan aan de eis van een niet-agrarische bestemming.

1.3. Er heeft een belangenafweging plaatsgevonden.

Door toepassing te geven aan de vestiging van het voorkeursrecht beschikt de gemeente over betere mogelijkheden om te komen tot een optimale inrichting van de betreffende gebieden, hetgeen een zwaarwegend algemeen belang is. Tegenover dit zwaarwegende belang van de gemeente staan de belangen van de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden van de percelen op de betreffende locatie. Deze eigenaren worden verplicht om de gronden, indien en voor zover zij deze willen verkopen, aan te bieden aan de gemeente. De aanwijzing van deze gronden heeft geen gevolgen voor bijvoorbeeld de bouwmogelijkheden op het eigen perceel.

De wetgever heeft in de Wvg een aantal beperkingen opgenomen zoals onder 1.2. genoemd. Ook heeft de wetgever bepalingen opgenomen ter bescherming van de eigenaren en zakelijk gerechtigden. Als bescherming van de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden geldt dat de Wvg eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden niet verplicht om hun gronden te koop aan te bieden en ook bevat de Wvg een groot

aantal waarborgen ter bescherming van de belangen van de eigenaren en zakelijk gerechtigden, waaronder prijsvaststelling via de rechtbank en mogelijke schadevergoeding in bepaalde gevallen. Daarnaast geeft de wet maximale termijnen om te komen tot ruimtelijke plannen. Indien niet binnen een bepaalde periode een ruimtelijk plan ter inzage wordt gelegd, vervalt het voorkeursrecht van rechtswege.

Op basis van deze overwegingen zijn wij van mening dat de belangen van de eigenaren en zakelijk gerechtigden minder zwaar wegen dan het algemeen belang dat de gemeente dient. In de jurisprudentie is reeds uitgemaakt dat de gemeenteraad het financiële belang van de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden niet hoeft te wegen in haar besluitvorming, omdat dit al gedaan is door de wetgever bij het vaststellen van de Wvg.

1.4. Er zijn geen zienswijzen ingediend.
Het ontwerp- raadsbesluit heeft in de periode van 14 september 2023 tot en met 12 oktober 2023 voor iedereen ter inzage gelegen. De eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden zijn per aangetekende brief op de hoogte gesteld en hebben het concept-raadsbesluit ontvangen. Gedurende de termijn van terinzagelegging kunnen zienswijzen worden ingediend. Mocht dat het geval zijn dan zal voor de raadsvergadering een aangepast voorstel worden voorgelegd.

Kanttekeningen
1.1. Administratieve last
De gemeente zal de rechthebbende aan moeten schrijven om het voorkeursrecht bekend te maken. Als een eigenaar zijn perceel aanbiedt aan de gemeente zal er een taxatie plaatsvinden. Naar aanleiding daarvan zal in overleg worden getreden met de eigenaar. Het is ook mogelijk dat de eigenaar om een prijsadvies vraagt bij de rechtbank. De hieraan verbonden werkzaamheden kunnen binnen de organisatie worden opgevangen. Voor de verdere uitwerking zullen we u te zijner tijd een plan met bijbehorende grondexploitatie ter vaststelling aanbieden voor deze locatie.

1.2. Het voorkeursrecht verplicht eigenaren niet om te verkopen.
Eigenaren kunnen niet verplicht worden gronden aan de gemeente te verkopen. Het voorkeursrecht gaat enkel om de verplichting dat als de eigenaar wil verkopen hij de gronden eerst aan de gemeente moet aanbieden voordat het aan een derde kan worden verkocht. Wenst hij niet te verkopen, dan kan hij eigenaar blijven en zal de gemeente op andere wijze het eigendom moeten verwerven.

Er gelden enkele uitzonderingssituaties op de aanbiedingsplicht. Te denken valt aan de verkoop aan kinderen of de uitvoering van een uiterste wilsbeschikking (testament o.d.) Deze situaties zijn genoemd in artikel 10, lid 2 van de Wvg. Deze aspecten doorkruisen de regiefunctie van de gemeente niet.

Alternatieven
1.1. Geen voorkeursrecht vestigen.
Overwogen kan worden het voorkeursrecht niet te vestigen. In dat geval kan de gemeente met de eigenaren of ontwikkelaars (die de grond kopen) een anterieure overeenkomst sluiten of een bestemmingsplan/exploitatieplan opstellen en de ontwikkeling van de woningbouwlocatie faciliteren. Gelet op het gemeentelijk woningbouwprogramma , waaronder zeker de sociale woningbouwopgave (waarover in het kader van de Woondeal regionale afspraken zijn gemaakt) wordt de kans om tot een optimale invulling te komen het grootst geacht als de gemeente in de gelegenheid is de eigendommen te verwerven. Het voorkeursrecht kan daarbij helpen.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Het onderhavige raadsvoorstel alsmede het voorgenomen raadsbesluit heeft met ingang van 14 september 2023 gedurende vier weken ter inzage gelegen. Gedurende de termijn van terinzagelegging zijn belanghebbenden ingevolge artikel 4.8 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in de gelegenheid gesteld om mondelinge of schriftelijke zienswijzen bij uw raad naar voren te brengen. Indien van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, dan zullen wij door middel van een aanvullende bijlage bij dit raadsvoorstel de raad hierover informeren en adviseren. Deze aanvullende bijlage zal alsdan zo spoedig mogelijk na afloop van de zienswijzeperiode aan de raad worden aangeboden, zodat de raad beschikt over deze informatie ten tijde van de behandeling van dit raadsvoorstel.

Indien de raad conform voorstel besluit, wordt op 2 november 2023 het besluit gepubliceerd in de Staatscourant en treedt het voorkeursrecht op 3 november 2023 in werking. Voor afloop van de werkingsduur van het voorkeursrecht zal moeten worden overgegaan tot vaststelling van een Omgevingsplan dat als grondslag kan dienen voor de continuering van het voorkeursrecht. Wij verwachten aan uw raad in 2024 een Omgevingsplan ter vaststelling te kunnen aanbieden.

7. Klimaat en duurzaamheid

Niet van toepassing.

8. Communicatie

Vooruitlopend op dit raadsbesluit heeft het college een voorlopig voorkeursrecht gevestigd. Dit voorlopig voorkeursrecht heeft een geldigheidsduur van 3 maanden. De eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden zijn per aangetekende brief op de hoogte gebracht van het voorlopige voorkeursrecht en de mogelijkheid om zienswijzen in te brengen naar aanleiding van het concept-raadsbesluit.
Naar aanleiding van het raadsbesluit zullen wij de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden bij aangetekende brief in kennis stellen van het raadsbesluit. Ook treden wij verder in overleg over de mogelijke aankoop van de gronden.
Het besluit om een voorkeursrecht op te leggen leent zich niet voor een uitgebreide participatie. Het besluit heeft voor eenieder ter inzage gelegen. Belanghebbenden kunnen zienswijzen indienen. Indien dit het geval is zullen we u een gewijzigd voorstel doen toekomen.
Binnen 3 jaar wordt een bestemmingsplan/Omgevingsplan aan uw raad voorgelegd. Bij de totstandkoming van dit plan zal ruimte zijn voor participatie.

9. Kosten, baten en dekking

Met het vestigen van het voorkeursrecht zijn in principe geen specifieke kosten gemoeid. De kosten die hieraan zijn verbonden worden gedekt uit de beschikbaar gestelde kosten voor het Regieteam woningbouw. Wel geeft de gemeente hiermee aan de intentie te hebben de gronden te willen verwerven. In het kader van het budgetrecht van de raad zal bij een eventuele aankoop van gronden een investeringsaanvraag aan de raad worden voorgelegd, behalve als dit binnen een door de raad vastgestelde grondexploitatie kan worden afgedekt. Een voorstel tot het vaststellen van een grondexploitatie zal u zo spoedig mogelijk ter vaststelling worden aangeboden. Vanaf het moment dat er een vastgestelde grondexploitatie is, kunnen eventuele grondaankopen binnen de grondexploitatie worden afgedekt.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1175700	Percelenlijst Holthuizen Veld A
2.	1178572	Tekening percelen voorkeursrecht Holthuizen Veld A

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Holthuizen Veld A te Zevenaar op basis van de Wet voorkeursrecht gemeenten
zaaknummer Z/23/453937
documentnummer INT/23/1175724

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 4, alsmede de overige van toepassing zijnde bepalingen van de Wet voorkeursrecht gemeenten, de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht;

besluit:

1. Op basis van artikel 2 en 4 en 5 van de Wet voorkeursrecht gemeenten de percelen aangegeven op de aan dit besluit gehechte lijst en tekening aan te wijzen als grond waarop de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing is;
2. De uitvoering van dit besluit (waaronder het informeren van rechthebbenden) op te dragen aan het college van burgemeester en wethouders, met inachtneming van de voorschriften van de Wet voorkeursrecht gemeenten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 1 november 2023.

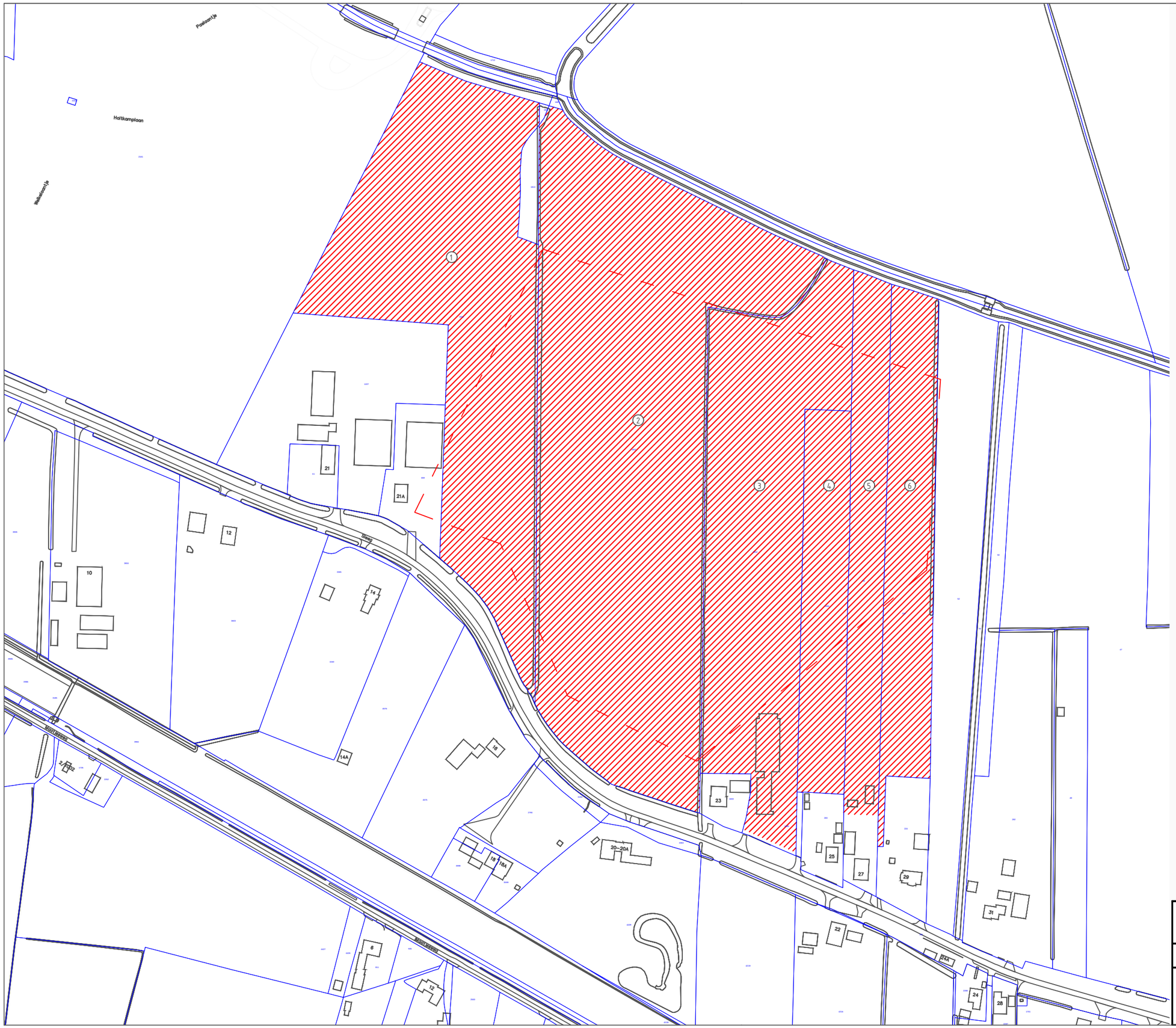
De griffier
I.M. van Dijk

De burgemeester
drs. L.J.E.M. van Riswijk

Lijst van aangewezen percelen behorende bij het besluit van het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar van 12 september 2023.
Aanwijzing gronden waarop een voorkeursrecht rust in Zevenaar, gebied Holthuizen Veld A
Kadastrale gemeente Zevenaar

Nr.	Sectie en nummer	KADASTRALE GROOTTE	WAARAN AANGEWEZEN	Omschrijving conform kadaster	Ten name van
1	M 1810	34.465		Recht van erfpacht en opstal Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3 onder b van de Belemmeringenwet Privaatrecht Recht van Eigendom	M.J.M. Bomers Heilweg 5 6922 JC Duiven Gasunie Transport Services Concourslaan 17 9727 KC Groningen Leisurelands Onroerend Goed BV Westervoortsedijk 73L B2 6827 AV Arnhem
2	M 1812	52.175		Recht van Eigendom	Het Wezenfonds van Zevenaar Stedelaan 8 6905 WK Zevenaar
3	M 1834	25.540		Recht van Eigendom	G. Th. L. M. Holleman Veldhuizenseweg 8 6909 DK Babberich
4	M 1991	8.302		Recht van Eigendom	G. Th. L. M. Holleman Veldhuizenseweg 8 6909 DK Babberich
5	M 54	10.200		Recht van Eigendom	J.G.M. Koenders Sleeg 27 6909 ED Babberich
6	M 223	11.000		Recht van Eigendom	P.J.J.M. van Dulmen Sleeg 6

					6905 BG Zevenaar

Verklaring

- 4427 Perceelnummer
- (7) Grondplannummer
- Voor vestiging voorkeursrecht aangewezen perceel en of perceelsgedeelte
- Kadastrale
- Wvg-grens

GEMEENTE ZEVENAAR

Project:

Onderdeel:

Getekend :			
	Datum:	*Nr:*	*Par:*
	Wijzigingen		
Gezien :			
Datum :			
Schaal :			
Bestek Nr :			
Aantal Bl :			
Tek.Nr :			

Z07A536465A

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Holthuizen Veld B te Zevenaar
zaaknummer	Z/23/453937
documentnummer	INT/23/1175740
portefeuillehouder	A. van Orden
portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling
behandelend ambtenaar/afdeling	Jos Rensen, afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
telefoon	06 51441115
email	j.rensen@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Door het college van burgemeester en wethouders is een voorlopig voorkeursrecht gevestigd op de locatie Holthuizen Veld B te Zevenaar. Reden is dat voor deze locatie het voornemen aanwezig is woningbouwplannen te ontwikkelen. Aan de gemeenteraad wordt gevraagd het voorlopig voorkeursrecht te bevestigen.

2. Raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld om

1. Op basis van artikel 2 en 4 en 5 van de Wet voorkeursrecht gemeenten de percelen aangegeven op de aan dit besluit gehechte lijst en tekening aan te wijzen als grond waarop de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing is;
2. De uitvoering van dit besluit (waaronder het informeren van rechthebbenden) op te dragen aan het college van burgemeester en wethouders, met inachtneming van de voorschriften van de Wet voorkeursrecht gemeenten.

3. Waarom naar de raad

Om te zorgen dat de regie voor de verdere uitwerking en uitvoering bij de gemeente blijft en de gemeente enerzijds gronden kan kopen om uitvoering te kunnen geven aan het plan Wonen en anderzijds speculatie kan voorkomen, wordt aan de gemeenteraad gevraagd nu een voorkeursrecht te vestigen.
Het raadsbesluit is vooraf gegaan door een voorlopige vestiging van een voorkeursrecht door ons college op 12 september 2023. Dit betekent dat er nu reeds een bescherming geldt de aangewezen gronden te verkopen aan derden.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met dit voorstel versterken we de regiefunctie voor de gemeente bij de ontwikkeling van het gebied Holthuizen Veld B Zevenaar. Door het vestigen van een voorkeursrecht krijgt de gemeente grip op de locatie, wordt zij in staat gesteld om aangeboden onroerende zaken aan te kopen en wordt speculatie met gronden voorkomen. Het voorkeursrecht helpt de gemeente om tot een kwalitatief optimale invulling van de locatie te komen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. Met het voorkeursrecht wordt de rechtspositie van de gemeente versterkt

Het uitgangspunt bij de toekomstige ontwikkeling en realisatie van het gebied is dat de gemeente, voor zover mogelijk, de regie wenst te voeren bij de ontwikkeling van het plangebied. Door het van toepassing verklaren van het voorkeursrecht behoudt de gemeente de grip op de ontwikkeling.

Het voorkeursrecht is gedurende het proces van planontwikkeling een beschermingsinstrument waardoor ongewenste (prijs-) ontwikkelingen kunnen worden voorkomen en/of beperkt. Verkopen aan derden, die de ontwikkeling van het gebied in de weg kunnen zitten, worden moeilijker gemaakt. We willen daarmee voorkomen dat de gronden worden verkocht aan derden die andere wensen/eisen hebben, waardoor de kans op planontwikkeling wordt beperkt. Met de toepassing van het voorkeursrecht wordt in ieder geval voorkomen dat derden nu nog een grondpositie verwerven, en ook de positie van de gemeente bij mogelijke grondverwerving wordt versterkt.

1.2. *Er wordt voldaan aan de wettelijke vereisten voor de vestiging van een voorkeursrecht.*

De gemeente is bevoegd gronden aan te wijzen waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 Wvg van toepassing worden verklaard. Er moet wel worden voldaan aan twee criteria:

a. Aan de gronden moet een niet-agrarische bestemming worden toegedacht of gegeven en
b. Het gebruik van de gronden moet afwijken van de toegedachte bestemming.

Of wordt voldaan aan de hierboven genoemde criteria kan blijken uit het bestemmingsplan (ingevolge artikel 3 Wvg) of een structuurvisie (ingevolge artikel 4 Wvg). Het overgangsrecht naar de nieuwe Omgevingswet stelt een gevestigd voorkeursrecht op grond van het bestemmingsplan gelijk aan het voorkeursrecht op grond van het omgevingsplan Op grond van artikel 5 Wvg kan een besluit om het voorkeursrecht te vestigen ook vooruitlopend op een bestemmingsplan of structuurvisie worden genomen. In dat geval moet in het besluit tot aanwijzing aan de betrokken gronden een niet-agrarische bestemming worden toegedacht, waarbij het gebruik afwijkt van die bestemming.

Voor deze locatie geldt dat deze een niet-agrarische bestemming zal krijgen. Op dit moment worden de gronden grotendeels agrarisch gebruikt. Bij een herontwikkeling naar woningbouw wordt voldaan aan de eis van een niet-agrarische bestemming.

1.3. Er heeft een belangenafweging plaatsgevonden.

Door toepassing te geven aan de vestiging van het voorkeursrecht beschikt de gemeente over betere mogelijkheden om te komen tot een optimale inrichting van de betreffende gebieden, hetgeen een zwaarwegend algemeen belang is. Tegenover dit zwaarwegende belang van de gemeente staan de belangen van de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden van de percelen op de betreffende locatie. Deze eigenaren worden verplicht om de gronden, indien en voor zover zij deze willen verkopen, aan te bieden aan de gemeente. De aanwijzing van deze gronden heeft geen gevolgen voor bijvoorbeeld de bouwmogelijkheden op het eigen perceel.

De wetgever heeft in de Wvg een aantal beperkingen opgenomen zoals onder 1.2. genoemd. Ook heeft de wetgever bepalingen opgenomen ter bescherming van de eigenaren en zakelijk gerechtigden. Als bescherming van de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden geldt dat de Wvg eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden niet verplicht om hun gronden te koop aan te bieden en ook bevat de Wvg een groot

aantal waarborgen ter bescherming van de belangen van de eigenaren en zakelijk gerechtigden, waaronder prijsvaststelling via de rechtbank en mogelijke schadevergoeding in bepaalde gevallen. Daarnaast geeft de wet maximale termijnen om te komen tot ruimtelijke plannen. Indien niet binnen een bepaalde periode een ruimtelijk plan ter inzage wordt gelegd, vervalt het voorkeursrecht van rechtswege.

Op basis van deze overwegingen zijn wij van mening dat de belangen van de eigenaren en zakelijk gerechtigden minder zwaar wegen dan het algemeen belang dat de gemeente dient. In de jurisprudentie is reeds uitgemaakt dat de gemeenteraad het financiële belang van de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden niet hoeft te wegen in haar besluitvorming, omdat dit al gedaan is door de wetgever bij het vaststellen van de Wvg.

1.4. Er zijn geen zienswijzen ingediend.
Het ontwerp- raadsbesluit heeft in de periode van 14 september 2023 tot en met 12 oktober 2023 voor iedereen ter inzage gelegen. De eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden zijn per aangetekende brief op de hoogte gesteld en hebben het concept-raadsbesluit ontvangen. Gedurende de termijn van terinzagelegging kunnen zienswijzen worden ingediend. Mocht dat het geval zijn dan zal voor de raadsvergadering een aangepast voorstel worden voorgelegd.

Kanttekeningen
1.1. Administratieve last
De gemeente zal de rechthebbende aan moeten schrijven om het voorkeursrecht bekend te maken. Als een eigenaar zijn perceel aanbiedt aan de gemeente zal er een taxatie plaatsvinden. Naar aanleiding daarvan zal in overleg worden getreden met de eigenaar. Het is ook mogelijk dat de eigenaar om een prijsadvies vraagt bij de rechtbank. De hieraan verbonden werkzaamheden kunnen binnen de organisatie worden opgevangen. Voor de verdere uitwerking zullen we u te zijner tijd een plan met bijbehorende grondexploitatie ter vaststelling aanbieden voor deze locatie.

1.2. Het voorkeursrecht verplicht eigenaren niet om te verkopen.
Eigenaren kunnen niet verplicht worden gronden aan de gemeente te verkopen. Het voorkeursrecht gaat enkel om de verplichting dat als de eigenaar wil verkopen hij de gronden eerst aan de gemeente moet aanbieden voordat het aan een derde kan worden verkocht. Wenst hij niet te verkopen, dan kan hij eigenaar blijven en zal de gemeente op andere wijze het eigendom moeten verwerven.

Er gelden enkele uitzonderingssituaties op de aanbiedingsplicht. Te denken valt aan de verkoop aan kinderen of de uitvoering van een uiterste wilsbeschikking (testament o.d.) Deze situaties zijn genoemd in artikel 10, lid 2 van de Wvg. Deze aspecten doorkruisen de regiefunctie van de gemeente niet.

Alternatieven
1.1. Geen voorkeursrecht vestigen.
Overwogen kan worden het voorkeursrecht niet te vestigen. In dat geval kan de gemeente met de eigenaren of ontwikkelaars (die de grond kopen) een anterieure overeenkomst sluiten of een bestemmingsplan/exploitatieplan opstellen en de ontwikkeling van de woningbouwlocatie faciliteren. Gelet op het gemeentelijk woningbouwprogramma , waaronder zeker de sociale woningbouwopgave (waarover in het kader van de Woondeal regionale afspraken zijn gemaakt) wordt de kans om tot een optimale invulling te komen het grootst geacht als de gemeente in de gelegenheid is de eigendommen te verwerven. Het voorkeursrecht kan daarbij helpen.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Het onderhavige raadsvoorstel alsmede het voorgenomen raadsbesluit heeft met ingang van 14 september 2023 gedurende vier weken ter inzage gelegen. Gedurende de termijn van terinzagelegging zijn belanghebbenden ingevolge artikel 4.8 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in de gelegenheid gesteld om mondelinge of schriftelijke zienswijzen bij uw raad naar voren te brengen. Indien van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, dan zullen wij door middel van een aanvullende bijlage bij dit raadsvoorstel de raad hierover informeren en adviseren. Deze aanvullende bijlage zal alsdan zo spoedig mogelijk na afloop van de zienswijzeperiode aan de raad worden aangeboden, zodat de raad beschikt over deze informatie ten tijde van de behandeling van dit raadsvoorstel.

Indien de raad conform voorstel besluit, wordt op 2 november 2023 het besluit gepubliceerd in de Staatscourant en treedt het voorkeursrecht op 3 november 2023 in werking. Voor afloop van de werkingsduur van het voorkeursrecht zal moeten worden overgegaan tot vaststelling van een Omgevingsplan dat als grondslag kan dienen voor de continuering van het voorkeursrecht. Wij verwachten aan uw raad in 2024 een Omgevingsplan ter vaststelling te kunnen aanbieden.

7. Klimaat en duurzaamheid

Niet van toepassing.

8. Communicatie

Vooruitlopend op dit raadsbesluit heeft het college een voorlopig voorkeursrecht gevestigd. Dit voorlopig voorkeursrecht heeft een geldigheidsduur van 3 maanden. De eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden zijn per aangetekende brief op de hoogte gebracht van het voorlopige voorkeursrecht en de mogelijkheid om zienswijzen in te brengen naar aanleiding van het concept-raadsbesluit.
Naar aanleiding van het raadsbesluit zullen wij de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden bij aangetekende brief in kennis stellen van het raadsbesluit. Ook treden wij verder in overleg over de mogelijke aankoop van de gronden.
Het besluit om een voorkeursrecht op te leggen leent zich niet voor een uitgebreide participatie. Het besluit heeft voor eenieder ter inzage gelegen. Belanghebbenden kunnen zienswijzen indienen. Indien dit het geval is zullen we u een gewijzigd raadsvoorstel doen toekomen.
Binnen 3 jaar wordt een bestemmingsplan/Omgevingsplan aan uw raad voorgelegd. Bij de totstandkoming van dit plan zal ruimte zijn voor participatie.

9. Kosten, baten en dekking

Met het vestigen van het voorkeursrecht zijn in principe geen specifieke kosten gemoeid. De kosten die hieraan zijn verbonden worden gedekt uit de beschikbaar gestelde kosten voor het Regieteam woningbouw. Wel geeft de gemeente hiermee aan de intentie te hebben de gronden te willen verwerven. In het kader van het budgetrecht van de raad zal bij een eventuele aankoop van gronden een investeringsaanvraag aan de raad worden voorgelegd, behalve als dit binnen een door de raad vastgestelde grondexploitatie kan worden afgedekt. Een voorstel tot het vaststellen van een grondexploitatie zal u zo spoedig mogelijk ter vaststelling worden aangeboden. Vanaf het moment dat er een vastgestelde grondexploitatie is, kunnen eventuele grondaankopen binnen de grondexploitatie worden afgedekt.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1175701	Percelenlijst Holthuizen Veld B
2.	1178571	Tekening percelen voorkeursrecht Holthuizen Veld B

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Holthuizen Veld B te Zevenaar
zaaknummer Z/23/453937
documentnummer INT/23/1175740

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 4, alsmede de overige van toepassing zijnde bepalingen van de Wet voorkeursrecht gemeenten, de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht;

besluit:

1. Op basis van artikel 2 en 4 en 5 van de Wet voorkeursrecht gemeenten de percelen aangegeven op de aan dit besluit gehechte lijst en tekening aan te wijzen als grond waarop de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing is;
2. De uitvoering van dit besluit (waaronder het informeren van rechthebbenden) op te dragen aan het college van burgemeester en wethouders, met inachtneming van de voorschriften van de Wet voorkeursrecht gemeenten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 1 november 2023.

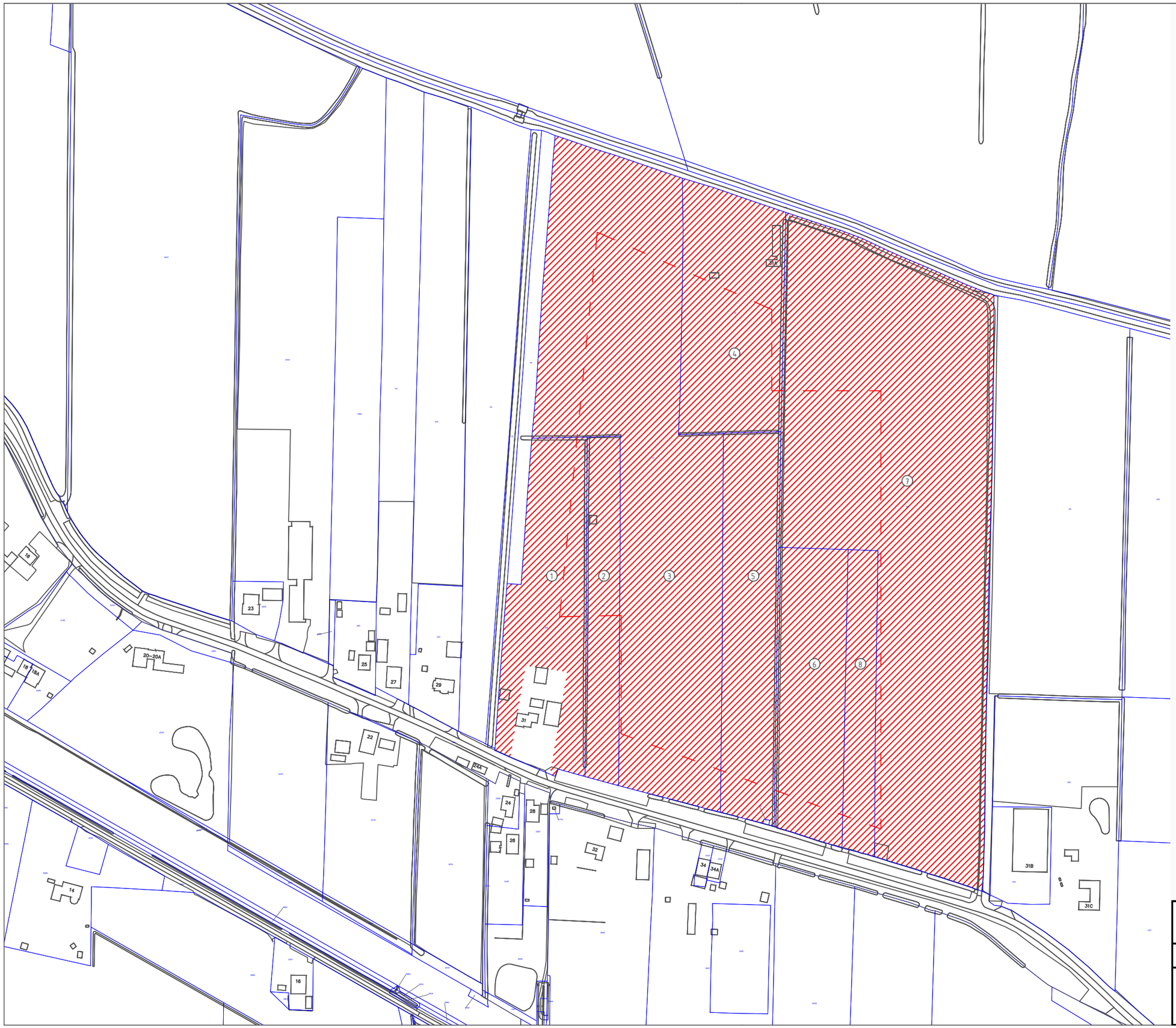
De griffier
I.M. van Dijk

De burgemeester
drs. L.J.E.M. van Riswijk

Lijst van aangewezen percelen behorende bij het besluit van het college van Burgemeester en wethouders van 12 september 2023.
Aanwijzing gronden waarop een voorkeursrecht rust in Zevenaar, gebied Holthuizen Veld B
Kadastrale gemeente Zevenaar

Nr.	Sectie en nummer	KADASTRALE GROOTTE	WAARAN AANGEWEZEN	Omschrijving conform kadaster	Ten name van
1	M 282	11.401		Recht van Eigendom	A.B.J.M. Banning Sleeg 31 6909 ED Babberich
2	M 48	5.360		Recht van Eigendom Recht van Eigendom	A.B.J.M. Banning Sleeg 31 6909 ED Babberich R.Th.L.G. Jansen Sleeg 31 6909 ED Babberich
3	M 47	35.490		Recht van Eigendom	W.F. Besselink Zevenaarseweg 1 6986 CG Angerlo
4	M 45	11.290		Recht van Eigendom Recht van Eigendom	P.F. Leenart Schaapsdrift 251 6902 AH Zevenaar Th.J.P. de Reus Schaapsdrift 251 6902 AH Zevenaar
5	M 44	9.730		Recht van Eigendom Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b van de	W.F. Besselink Zevenaarseweg 1 6986 CG Angerlo H.W. Joosten Padevoortseallee 32G 7038 AM Zeddam

				Belemmeringenwet Privaatrecht	
6	M 42	9.160		Recht van Eigendom	J.A.H. Ross Maatjesweg 18 6909 EA Babberich
7	M 40	45.670		Recht van Eigendom	J.A.H. Ross Maatjesweg 18 6909 EA Babberich
8	M 41	4.170		Recht van Eigendom	J.A.H. Ross Maatjesweg 18 6909 EA Babberich

Verklaring

- 4427 Perceelnummer
- (7) Grondplannummer
- Voor vestiging voorkeursrecht aangewezen perceel en of perceelsgedeelte
- Kadastrale
- Wvg-grens

GEMEENTE ZEVENAAR

Project:

Onderdeel:

Getekend :		
Datum:	*Nr:*	*Par:*
Wijzigingen		
Gezien :		
Datum :		
Schaal :		
Bestek Nr :		
Aantal Bl :		
Tek.Nr :		

Z07A5374B2C

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen Reisenakker Zevenaar
zaaknummer	Z/23/453937
documentnummer	INT/23/1175741
portefeuillehouder	A. van Orden
portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling
behandelend ambtenaar/afdeling	Jos Rensen, afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
telefoon	06 51441115
email	

1. Samenvatting

Door het college van burgemeester en wethouders is een voorlopig voorkeursrecht gevestigd op de locatie Reisenakker te Zevenaar. Reden is dat voor deze locatie het voornemen aanwezig is woningbouwplannen te ontwikkelen. Aan de gemeenteraad wordt gevraagd het voorlopig voorkeursrecht te bevestigen.

2. Raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld om:

1. Op basis van artikel 2 en 4 en 5 van de Wet voorkeursrecht gemeenten de percelen aangegeven op de aan dit besluit gehechte lijst en tekening aan te wijzen als grond waarop de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing is;
2. De uitvoering van dit besluit (waaronder het informeren van rechthebbenden) op te dragen aan het college van burgemeester en wethouders, met inachtneming van de voorschriften van de Wet voorkeursrecht gemeenten.

3. Waarom naar de raad

Om te zorgen dat de regie voor de verdere uitwerking en uitvoering bij de gemeente blijft en de gemeente enerzijds gronden kan kopen om uitvoering te kunnen geven aan het plan Wonen en anderzijds speculatie kan voorkomen, wordt aan de gemeenteraad gevraagd nu een voorkeursrecht te vestigen.
Het raadsbesluit is vooraf gegaan door een voorlopige vestiging van een voorkeursrecht door ons college op 12 september 2023. Dit betekent dat er nu reeds een bescherming geldt de aangewezen gronden te verkopen aan derden.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met dit voorstel versterken we de regiefunctie voor de gemeente bij de ontwikkeling van het gebied Reisenakker te Zevenaar. Door het vestigen van een voorkeursrecht krijgt de gemeente grip op de locatie, wordt zij in staat gesteld om aangeboden onroerende zaken aan te kopen en wordt speculatie met gronden voorkomen. Het voorkeursrecht helpt de gemeente om tot een kwalitatief optimale invulling van de locatie te komen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. Met het voorkeursrecht wordt de rechtspositie van de gemeente versterkt

Het uitgangspunt bij de toekomstige ontwikkeling en realisatie van het gebied is dat de gemeente, voor zover mogelijk, de regie wenst te voeren bij de ontwikkeling van het plangebied. Door het van toepassing verklaren van het voorkeursrecht behoudt de gemeente de grip op de ontwikkeling.

Het voorkeursrecht is gedurende het proces van planontwikkeling een beschermingsinstrument waardoor ongewenste (prijs-) ontwikkelingen kunnen worden voorkomen en/of beperkt. Verkopen aan derden, die de ontwikkeling van het gebied in de weg kunnen zitten, worden moeilijker gemaakt. We willen daarmee voorkomen dat de gronden worden verkocht aan derden die andere wensen/eisen hebben, waardoor de kans op planontwikkeling wordt beperkt. Met de toepassing van het voorkeursrecht wordt in ieder geval voorkomen dat derden nu nog een grondpositie verwerven, en ook de positie van de gemeente bij mogelijke grondverwerving wordt versterkt.

1.2. *Er wordt voldaan aan de wettelijke vereisten voor de vestiging van een voorkeursrecht.*

De gemeente is bevoegd gronden aan te wijzen waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 Wvg van toepassing worden verklaard. Er moet wel worden voldaan aan twee criteria:

a. Aan de gronden moet een niet-agrarische bestemming worden toegedacht of gegeven en
b. Het gebruik van de gronden moet afwijken van de toegedachte bestemming.

Of wordt voldaan aan de hierboven genoemde criteria kan blijken uit het bestemmingsplan (ingevolge artikel 3 Wvg) of een structuurvisie (ingevolge artikel 4 Wvg). Het overgangsrecht naar de nieuwe Omgevingswet stelt een gevestigd voorkeursrecht op grond van het bestemmingsplan gelijk aan het voorkeursrecht op grond van het omgevingsplan Op grond van artikel 5 Wvg kan een besluit om het voorkeursrecht te vestigen ook vooruitlopend op een bestemmingsplan of structuurvisie worden genomen. In dat geval moet in het besluit tot aanwijzing aan de betrokken gronden een niet-agrarische bestemming worden toegedacht, waarbij het gebruik afwijkt van die bestemming.

Voor deze locatie geldt dat deze een niet-agrarische bestemming zal krijgen. Op dit moment worden de gronden grotendeels agrarisch gebruikt. Bij een herontwikkeling naar woningbouw wordt voldaan aan de eis van een niet-agrarische bestemming.

1.3. Er heeft een belangenafweging plaatsgevonden.

Door toepassing te geven aan de vestiging van het voorkeursrecht beschikt de gemeente over betere mogelijkheden om te komen tot een optimale inrichting van de betreffende gebieden, hetgeen een zwaarwegend algemeen belang is. Tegenover dit zwaarwegende belang van de gemeente staan de belangen van de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden van de percelen op de betreffende locatie. Deze eigenaren worden verplicht om de gronden, indien en voor zover zij deze willen verkopen, aan te bieden aan de gemeente. De aanwijzing van deze gronden heeft geen gevolgen voor bijvoorbeeld de bouwmogelijkheden op het eigen perceel.

De wetgever heeft in de Wvg een aantal beperkingen opgenomen zoals onder 1.2. genoemd. Ook heeft de wetgever bepalingen opgenomen ter bescherming van de eigenaren en zakelijk gerechtigden. Als bescherming van de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden geldt dat de Wvg eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden niet verplicht om hun gronden te koop aan te bieden en ook bevat de Wvg een groot

aantal waarborgen ter bescherming van de belangen van de eigenaren en zakelijk gerechtigden, waaronder prijsvaststelling via de rechtbank en mogelijke schadevergoeding in bepaalde gevallen. Daarnaast geeft de wet maximale termijnen om te komen tot ruimtelijke plannen. Indien niet binnen een bepaalde periode een ruimtelijk plan ter inzage wordt gelegd, vervalt het voorkeursrecht van rechtswege.

Op basis van deze overwegingen zijn wij van mening dat de belangen van de eigenaren en zakelijk gerechtigden minder zwaar wegen dan het algemeen belang dat de gemeente dient. In de jurisprudentie is reeds uitgemaakt dat de gemeenteraad het financiële belang van de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden niet hoeft te wegen in haar besluitvorming, omdat dit al gedaan is door de wetgever bij het vaststellen van de Wvg.

1.4. Er zijn geen zienswijzen ingediend.
Het ontwerp- raadsbesluit heeft in de periode van 14 september 2023 tot en met 12 oktober 2023 voor iedereen ter inzage gelegen. De eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden zijn per aangetekende brief op de hoogte gesteld en hebben het concept-raadsbesluit ontvangen. Gedurende de termijn van terinzagelegging kunnen zienswijzen worden ingediend. Mocht dat het geval zijn dan zal voor de raadsvergadering een aangepast voorstel worden voorgelegd.

Kanttekeningen
1.1. Administratieve last
De gemeente zal de rechthebbende aan moeten schrijven om het voorkeursrecht bekend te maken. Als een eigenaar zijn perceel aanbiedt aan de gemeente zal er een taxatie plaatsvinden. Naar aanleiding daarvan zal in overleg worden getreden met de eigenaar. Het is ook mogelijk dat de eigenaar om een prijsadvies vraagt bij de rechtbank. De hieraan verbonden werkzaamheden kunnen binnen de organisatie worden opgevangen. Voor de verdere uitwerking zullen we u te zijner tijd een plan met bijbehorende grondexploitatie ter vaststelling aanbieden voor deze locatie.

1.2. Het voorkeursrecht verplicht eigenaren niet om te verkopen.
Eigenaren kunnen niet verplicht worden gronden aan de gemeente te verkopen. Het voorkeursrecht gaat enkel om de verplichting dat als de eigenaar wil verkopen hij de gronden eerst aan de gemeente moet aanbieden voordat het aan een derde kan worden verkocht. Wenst hij niet te verkopen, dan kan hij eigenaar blijven en zal de gemeente op andere wijze het eigendom moeten verwerven.

Er gelden enkele uitzonderingssituaties op de aanbiedingsplicht. Te denken valt aan de verkoop aan kinderen of de uitvoering van een uiterste wilsbeschikking (testament o.d.) Deze situaties zijn genoemd in artikel 10, lid 2 van de Wvg. Deze aspecten doorkruisen de regiefunctie van de gemeente niet.

Alternatieven
1.1. Geen voorkeursrecht vestigen.
Overwogen kan worden het voorkeursrecht niet te vestigen. In dat geval kan de gemeente met de eigenaren of ontwikkelaars (die de grond kopen) een anterieure overeenkomst sluiten of een bestemmingsplan/exploitatieplan opstellen en de ontwikkeling van de woningbouwlocatie faciliteren. Gelet op het gemeentelijk woningbouwprogramma , waaronder zeker de sociale woningbouwopgave (waarover in het kader van de Woondeal regionale afspraken zijn gemaakt) wordt de kans om tot een optimale invulling te komen het grootst geacht als de gemeente in de gelegenheid is de eigendommen te verwerven. Het voorkeursrecht kan daarbij helpen.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Het onderhavige raadsvoorstel alsmede het voorgenomen raadsbesluit heeft met ingang van 14 september 2023 gedurende vier weken ter inzage gelegen. Gedurende de termijn van terinzagelegging zijn belanghebbenden ingevolge artikel 4.8 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in de gelegenheid gesteld om mondelinge of schriftelijke zienswijzen bij uw raad naar voren te brengen. Indien van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, dan zullen wij door middel van een aanvullende bijlage bij dit raadsvoorstel de raad hierover informeren en adviseren. Deze aanvullende bijlage zal alsdan zo spoedig mogelijk na afloop van de zienswijzeperiode aan de raad worden aangeboden, zodat de raad beschikt over deze informatie ten tijde van de behandeling van dit raadsvoorstel.

Indien de raad conform voorstel besluit, wordt op 2 november 2023 het besluit gepubliceerd in de Staatscourant en treedt het voorkeursrecht op 3 november 2023 in werking. Voor afloop van de werkingsduur van het voorkeursrecht zal moeten worden overgegaan tot vaststelling van een Omgevingsplan dat als grondslag kan dienen voor de continuering van het voorkeursrecht. Wij verwachten aan uw raad in 2024 een Omgevingsplan ter vaststelling te kunnen aanbieden.

7. Klimaat en duurzaamheid

Niet van toepassing.

8. Communicatie

Vooruitlopend op dit raadsbesluit heeft het college een voorlopig voorkeursrecht gevestigd. Dit voorlopig voorkeursrecht heeft een geldigheidsduur van 3 maanden. De eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden zijn per aangetekende brief op de hoogte gebracht van het voorlopige voorkeursrecht en de mogelijkheid om zienswijzen in te brengen naar aanleiding van het concept-raadsbesluit.
Naar aanleiding van het raadsbesluit zullen wij de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden bij aangetekende brief in kennis stellen van het raadsbesluit. Ook treden wij verder in overleg over de mogelijke aankoop van de gronden.
Het besluit om een voorkeursrecht op te leggen leent zich niet voor een uitgebreide participatie. Het besluit heeft voor eenieder ter inzage gelegen. Belanghebbenden kunnen zienswijzen indienen. Indien dit het geval is zullen we u een gewijzigd raadsvoorstel doen toekomen.
Binnen 3 jaar wordt een bestemmingsplan/Omgevingsplan aan uw raad voorgelegd. Bij de totstandkoming van dit plan zal ruimte zijn voor participatie.

9. Kosten, baten en dekking

Met het vestigen van het voorkeursrecht zijn in principe geen specifieke kosten gemoeid. De kosten die hieraan zijn verbonden worden gedekt uit de beschikbaar gestelde kosten voor het Regieteam woningbouw. Wel geeft de gemeente hiermee aan de intentie te hebben de gronden te willen verwerven. In het kader van het budgetrecht van de raad zal bij een eventuele aankoop van gronden een investeringsaanvraag aan de raad worden voorgelegd, behalve als dit binnen een door de raad vastgestelde grondexploitatie kan worden afgedekt. Een voorstel tot het vaststellen van een grondexploitatie zal u zo spoedig mogelijk ter vaststelling worden aangeboden. Vanaf het moment dat er een vastgestelde grondexploitatie is, kunnen eventuele grondaankopen binnen de grondexploitatie worden afgedekt.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1175702	Percelenlijst Reisenakker Zevenaar
2.	1178570	Tekening percelen voorkeursrecht Reisenakker Zevenaar

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen Reisenakker Zevenaar
zaaknummer Z/23/453937
documentnummer INT/23/1175741

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 4, alsmede de overige van toepassing zijnde bepalingen van de Wet voorkeursrecht gemeenten, de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht;

besluit:

1. Op basis van artikel 2 en 4 en 5 van de Wet voorkeursrecht gemeenten de percelen aangegeven op de aan dit besluit gehechte lijst en tekening aan te wijzen als grond waarop de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing is;
2. De uitvoering van dit besluit (waaronder het informeren van rechthebbenden) op te dragen aan het college van burgemeester en wethouders, met inachtneming van de voorschriften van de Wet voorkeursrecht gemeenten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 1 november 2023.

De griffier
I.M. van Dijk

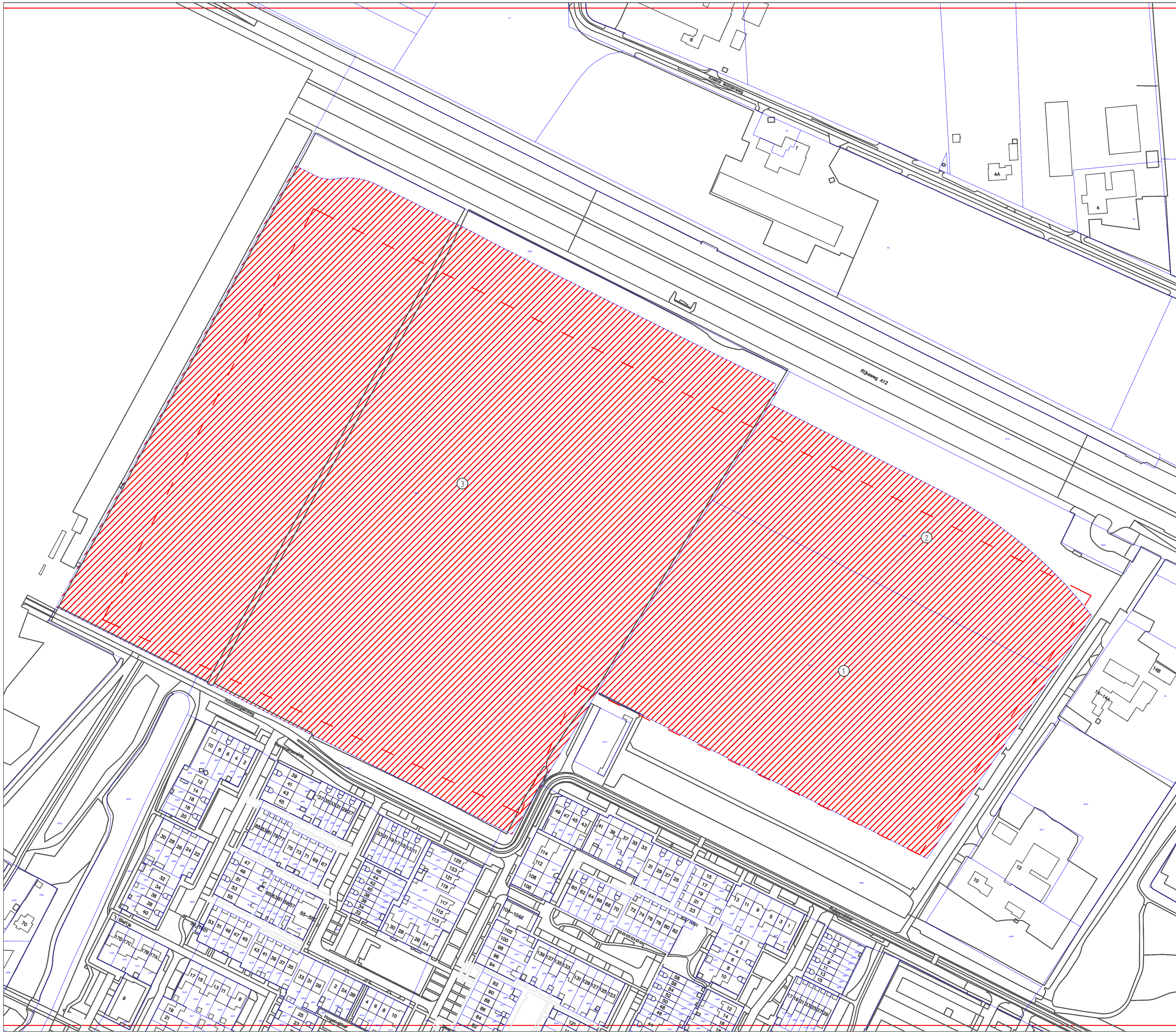
De burgemeester
drs. L.J.E.M. van Riswijk

Lijst van aangewezen percelen behorende bij het besluit van het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar van 12 september 2023

Aanwijzing gronden waarop een voorkeursrecht rust in Zevenaar, gebied Reisenakker

Kadastrale gemeente Zevenaar

Nr.	Sectie en nummer	KADASTRALE GROOTTE	WAARAN AANGEWEZEN	Omschrijving conform kadaster	Ten name van
1	K 4822	38.000	38.000	Recht van Eigendom	W. Th. R. Weenink Poelwijkerlaan 16 6905 BE Zevenaar
2	K 4952	17.916	17.916	Recht van Eigendom Opstalrecht Nutsvoorzieningen	Provincie Gelderland Markt 11 6811 CG Arnhem Liander NV Utrechtseweg 68 6812 AH Arnhem
3	K 4941	122.480	122.480	Recht van Eigendom Opstalrecht Nutsvoorzieningen	J.O.L. van Boetzelaer Onbekend adres Liander NV Utrechtseweg 68 6812 AH Arnhem

Verklaring

4427 Perceelnummer
⑦ Grondplannummer
Voor vestiging voorkeursrecht aangewezen perceel en of perceelsgedeelte
Kadastrale
Wvg-grens

GEMEENTE ZEVENAAR

Getekend :		
Datum:	Nr:	Par:
Wijzigingen		
Gezien :		
Datum :		
Schaal :		
Bestek Nr :		
Aantal Bl :		
Tek.Nr :		

Project:

Onderdeel:

Z07A53A2AA5

Raadsvoorstel

onderwerp	Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Witte Kruis Babberich
zaaknummer	Z/23/453937
documentnummer	INT/23/1175744
portefeuillehouder	A. van Orden
portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling
behandelend ambtenaar/afdeling	Jos Rensen, afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
telefoon	06 51441115
email	j.rensen@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Door het college van burgemeester en wethouders is een voorlopig voorkeursrecht gevestigd op de locatie Witte Kruis te Babberich. Reden is dat voor deze locatie het voornemen aanwezig is woningbouwplannen te ontwikkelen. Aan de gemeenteraad wordt gevraagd het voorlopig voorkeursrecht te bevestigen.

2. Raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld om:

1. Op basis van artikel 2 en 4 en 5 van de Wet voorkeursrecht gemeenten de percelen aangegeven op de aan dit besluit gehechte lijst en tekening aan te wijzen als grond waarop de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing is;
2. De uitvoering van dit besluit (waaronder het informeren van rechthebbenden) op te dragen aan het college van burgemeester en wethouders, met inachtneming van de voorschriften van de Wet voorkeursrecht gemeenten.

3. Waarom naar de raad

Om te zorgen dat de regie voor de verdere uitwerking en uitvoering bij de gemeente blijft en de gemeente enerzijds gronden kan kopen om uitvoering te kunnen geven aan het plan Wonen en anderzijds speculatie kan voorkomen, wordt aan de gemeenteraad gevraagd nu een voorkeursrecht te vestigen.
Het raadsbesluit is vooraf gegaan door een voorlopige vestiging van een voorkeursrecht door ons college op 12 september 2023. Dit betekent dat er nu reeds een bescherming geldt de aangewezen gronden te verkopen aan derden.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met dit voorstel versterken we de regiefunctie voor de gemeente bij de ontwikkeling van het gebied Witte Kruis te Babberich. Door het vestigen van een voorkeursrecht krijgt de gemeente grip op de locatie, wordt zij in staat gesteld om aangeboden onroerende zaken aan te kopen en wordt speculatie met gronden voorkomen. Het voorkeursrecht helpt de gemeente om tot een kwalitatief optimale invulling van de locatie te komen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. Met het voorkeursrecht wordt de rechtspositie van de gemeente versterkt

Het uitgangspunt bij de toekomstige ontwikkeling en realisatie van het gebied is dat de gemeente, voor zover mogelijk, de regie wenst te voeren bij de ontwikkeling van het plangebied. Door het van toepassing verklaren van het voorkeursrecht behoudt de gemeente de grip op de ontwikkeling.

Het voorkeursrecht is gedurende het proces van planontwikkeling een beschermingsinstrument waardoor ongewenste (prijs-) ontwikkelingen kunnen worden voorkomen en/of beperkt. Verkopen aan derden, die de ontwikkeling van het gebied in de weg kunnen zitten, worden moeilijker gemaakt. We willen daarmee voorkomen dat de gronden worden verkocht aan derden die andere wensen/eisen hebben, waardoor de kans op planontwikkeling wordt beperkt. Met de toepassing van het voorkeursrecht wordt in ieder geval voorkomen dat derden nu nog een grondpositie verwerven, en ook de positie van de gemeente bij mogelijke grondverwerving wordt versterkt.

1.2. *Er wordt voldaan aan de wettelijke vereisten voor de vestiging van een voorkeursrecht.*

De gemeente is bevoegd gronden aan te wijzen waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 Wvg van toepassing worden verklaard. Er moet wel worden voldaan aan twee criteria:

a. Aan de gronden moet een niet-agrarische bestemming worden toegedacht of gegeven en
b. Het gebruik van de gronden moet afwijken van de toegedachte bestemming.

Of wordt voldaan aan de hierboven genoemde criteria kan blijken uit het bestemmingsplan (ingevolge artikel 3 Wvg) of een structuurvisie (ingevolge artikel 4 Wvg). Het overgangsrecht naar de nieuwe Omgevingswet stelt een gevestigd voorkeursrecht op grond van het bestemmingsplan gelijk aan het voorkeursrecht op grond van het omgevingsplan. Op grond van artikel 5 Wvg kan een besluit om het voorkeursrecht te vestigen ook vooruitlopend op een bestemmingsplan of structuurvisie worden genomen. In dat geval moet in het besluit tot aanwijzing aan de betrokken gronden een niet-agrarische bestemming worden toegedacht, waarbij het gebruik afwijkt van die bestemming.

Voor deze locatie geldt dat deze een niet-agrarische bestemming zal krijgen. Op dit moment worden de gronden grotendeels agrarisch gebruikt. Bij een herontwikkeling naar woningbouw wordt voldaan aan de eis van een niet-agrarische bestemming.

1.3. Er heeft een belangenafweging plaatsgevonden.

Door toepassing te geven aan de vestiging van het voorkeursrecht beschikt de gemeente over betere mogelijkheden om te komen tot een optimale inrichting van de betreffende gebieden, hetgeen een zwaarwegend algemeen belang is. Tegenover dit zwaarwegende belang van de gemeente staan de belangen van de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden van de percelen op de betreffende locatie. Deze eigenaren worden verplicht om de gronden, indien en voor zover zij deze willen verkopen, aan te bieden aan de gemeente. De aanwijzing van deze gronden heeft geen gevolgen voor bijvoorbeeld de bouwmogelijkheden op het eigen perceel.

De wetgever heeft in de Wvg een aantal beperkingen opgenomen zoals onder 1.2. genoemd. Ook heeft de wetgever bepalingen opgenomen ter bescherming van de eigenaren en zakelijk gerechtigden. Als bescherming van de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden geldt dat de Wvg eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden niet verplicht om hun gronden te koop aan te bieden en ook bevat de Wvg een groot

aantal waarborgen ter bescherming van de belangen van de eigenaren en zakelijk gerechtigden, waaronder prijsvaststelling via de rechtbank en mogelijke schadevergoeding in bepaalde gevallen. Daarnaast geeft de wet maximale termijnen om te komen tot ruimtelijke plannen. Indien niet binnen een bepaalde periode een ruimtelijk plan ter inzage wordt gelegd, vervalt het voorkeursrecht van rechtswege.

Op basis van deze overwegingen zijn wij van mening dat de belangen van de eigenaren en zakelijk gerechtigden minder zwaar wegen dan het algemeen belang dat de gemeente dient. In de jurisprudentie is reeds uitgemaakt dat de gemeenteraad het financiële belang van de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden niet hoeft te wegen in haar besluitvorming, omdat dit al gedaan is door de wetgever bij het vaststellen van de Wvg.

1.4. Er zijn geen zienswijzen ingediend.
Het ontwerp- raadsbesluit heeft in de periode van 14 september 2023 tot en met 12 oktober 2023 voor iedereen ter inzage gelegen. De eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden zijn per aangetekende brief op de hoogte gesteld en hebben het concept-raadsbesluit ontvangen. Gedurende de termijn van terinzagelegging kunnen zienswijzen worden ingediend. Mocht dat het geval zijn dan zal voor de raadsvergadering een aangepast voorstel worden voorgelegd.

Kanttekeningen
1.1. Administratieve last
De gemeente zal de rechthebbende aan moeten schrijven om het voorkeursrecht bekend te maken. Als een eigenaar zijn perceel aanbiedt aan de gemeente zal er een taxatie plaatsvinden. Naar aanleiding daarvan zal in overleg worden getreden met de eigenaar. Het is ook mogelijk dat de eigenaar om een prijsadvies vraagt bij de rechtbank. De hieraan verbonden werkzaamheden kunnen binnen de organisatie worden opgevangen. Voor de verdere uitwerking zullen we u te zijner tijd een plan met bijbehorende grondexploitatie ter vaststelling aanbieden voor deze locatie.

1.2. Het voorkeursrecht verplicht eigenaren niet om te verkopen.
Eigenaren kunnen niet verplicht worden gronden aan de gemeente te verkopen. Het voorkeursrecht gaat enkel om de verplichting dat als de eigenaar wil verkopen hij de gronden eerst aan de gemeente moet aanbieden voordat het aan een derde kan worden verkocht. Wenst hij niet te verkopen, dan kan hij eigenaar blijven en zal de gemeente op andere wijze het eigendom moeten verwerven.

Er gelden enkele uitzonderingssituaties op de aanbiedingsplicht. Te denken valt aan de verkoop aan kinderen of de uitvoering van een uiterste wilsbeschikking (testament o.d.) Deze situaties zijn genoemd in artikel 10, lid 2 van de Wvg. Deze aspecten doorkruisen de regiefunctie van de gemeente niet.

Alternatieven
1.1. Geen voorkeursrecht vestigen.
Overwogen kan worden het voorkeursrecht niet te vestigen. In dat geval kan de gemeente met de eigenaren of ontwikkelaars (die de grond kopen) een anterieure overeenkomst sluiten of een bestemmingsplan/exploitatieplan opstellen en de ontwikkeling van de woningbouwlocatie faciliteren. Gelet op het gemeentelijk woningbouwprogramma , waaronder zeker de sociale woningbouwopgave (waarover in het kader van de Woondeal regionale afspraken zijn gemaakt) wordt de kans om tot een optimale invulling te komen het grootst geacht als de gemeente in de gelegenheid is de eigendommen te verwerven. Het voorkeursrecht kan daarbij helpen.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Het onderhavige raadsvoorstel alsmede het voorgenomen raadsbesluit heeft met ingang van 14 september 2023 gedurende vier weken ter inzage gelegen. Gedurende de termijn van terinzagelegging zijn belanghebbenden ingevolge artikel 4.8 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in de gelegenheid gesteld om mondelinge of schriftelijke zienswijzen bij uw raad naar voren te brengen. Indien van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, dan zullen wij door middel van een aanvullende bijlage bij dit raadsvoorstel de raad hierover informeren en adviseren. Deze aanvullende bijlage zal alsdan zo spoedig mogelijk na afloop van de zienswijzeperiode aan de raad worden aangeboden, zodat de raad beschikt over deze informatie ten tijde van de behandeling van dit raadsvoorstel.

Indien de raad conform voorstel besluit, wordt op 2 november 2023 het besluit gepubliceerd in de Staatscourant en treedt het voorkeursrecht op 3 november 2023 in werking. Voor afloop van de werkingsduur van het voorkeursrecht zal moeten worden overgegaan tot vaststelling van een Omgevingsplan dat als grondslag kan dienen voor de continuering van het voorkeursrecht. Wij verwachten aan uw raad in 2024 een Omgevingsplan ter vaststelling te kunnen aanbieden.

7. Klimaat en duurzaamheid

Niet van toepassing.

8. Communicatie

Vooruitlopend op dit raadsbesluit heeft het college een voorlopig voorkeursrecht gevestigd. Dit voorlopig voorkeursrecht heeft een geldigheidsduur van 3 maanden. De eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden zijn per aangetekende brief op de hoogte gebracht van het voorlopige voorkeursrecht en de mogelijkheid om zienswijzen in te brengen naar aanleiding van het concept-raadsbesluit.
Naar aanleiding van het raadsbesluit zullen wij de eigenaren en beperkt zakelijk gerechtigden bij aangetekende brief in kennis stellen van het raadsbesluit. Ook treden wij verder in overleg over de mogelijke aankoop van de gronden.
Het besluit om een voorkeursrecht op te leggen leent zich niet voor een uitgebreide participatie. Het besluit heeft voor eenieder ter inzage gelegen. Belanghebbenden kunnen tot 12 oktober 2023 zienswijzen indienen die vervolgens worden verwerkt in het raadsbesluit. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Mocht dit gedurende de zienswijzetermijn alsnog gebeuren dan zullen we u een gewijzigd voorstel doen toekomen.
Binnen 3 jaar wordt een bestemmingsplan/Omgevingsplan aan uw raad voorgelegd. Bij de totstandkoming van dit plan zal ruimte zijn voor participatie.

9. Kosten, baten en dekking

Met het vestigen van het voorkeursrecht zijn in principe geen specifieke kosten gemoeid. De kosten die hieraan zijn verbonden worden gedekt uit de beschikbaar gestelde kosten voor het Regieteam woningbouw. Wel geeft de gemeente hiermee aan de intentie te hebben de gronden te willen verwerven. In het kader van het budgetrecht van de raad zal bij een eventuele aankoop van gronden een investeringsaanvraag aan de raad worden voorgelegd, behalve als dit binnen een door de raad vastgestelde grondexploitatie kan worden afgedekt. Een voorstel tot het vaststellen van een grondexploitatie zal u zo spoedig mogelijk ter vaststelling worden aangeboden. Vanaf het moment dat er een vastgestelde grondexploitatie is, kunnen eventuele grondaankopen binnen de grondexploitatie worden afgedekt.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1175703	Percelenlijst Witte Kruis Babberich
2.	1178568	Tekening percelen voorkeursrecht Witte Kruis Babberich

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen locatie Witte Kruis Babberich
zaaknummer Z/23/453937
documentnummer INT/23/1175744

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 4, alsmede de overige van toepassing zijnde bepalingen van de Wet voorkeursrecht gemeenten, de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht;

besluit:

1. Op basis van artikel 2 en 4 en 5 van de Wet voorkeursrecht gemeenten de percelen aangegeven op de aan dit besluit gehechte lijst en tekening aan te wijzen als grond waarop de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing is;
2. De uitvoering van dit besluit (waaronder het informeren van rechthebbenden) op te dragen aan het college van burgemeester en wethouders, met inachtneming van de voorschriften van de Wet voorkeursrecht gemeenten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 1 november 2023 .

De griffier
I.M. van Dijk

De burgemeester
drs. L.J.E.M. van Riswijk

Lijst van aangewezen percelen behorende bij het besluit van het college van Burgemeester en wethouders van 12 september 2023
Aanwijzing gronden waarop een voorkeursrecht rust in Zevenaar, locatie Witte Kruis
Kadastrale gemeente Zevenaar

Nr.	Sectie en nummer	KADASTRALE GROOTTE	WAARAN AANGEWEZEN	Omschrijving conform kadaster	Ten name van
1	C 3324	35.365		Eigendom	Gemeente Zevenaar
2	C 333	16.630		Recht van Eigendom	E.J.M. Poodt Kamphuizenweg 9 6905 BN Zevenaar
3	C 334	15.370		Recht van Eigendom	E.J.M. Poodt Kamphuizenweg 9 6905 BN Zevenaar
4	C 1090	5.370		Recht van Eigendom	A.Th.M. Reijmer Babberichseweg 80 6905 JW Zevenaar
5	C 2309	5.720		Recht van Eigendom	J.J.G.M. Brouwer Dorpstraat 7 6909 AJ Babberich
6	C 2314	10.464		Recht van Eigendom	G.J.Th. Peters Truisweg 2 6941 SK Didam A.E.G.Th. Thuis Mosterdhof 81 6931 AH Westervoort
7	C 592	3.750		Recht van Eigendom Recht van Eigendom	C.A.E. Gieling Maatjesweg 6 6909 EA Babberich E. Torlentino Maatjesweg 6 6909 EA Babberich

8	C 932	1.820		Recht van Eigendom Recht van Eigendom	C.A.E. Gieling Maatjesweg 6 6909 EA Babberich E. Torlentino Maatjesweg 6 6909 EA Babberich
9	C 2499	3.620		Recht van Eigendom Recht van Eigendom	B. Engelen Maatjesweg 12 6909 EA Babberich I. Sipkema Maatjesweg 12 6909 EA Babberich
10	C 3963	25.170		Recht van Eigendom	M.J.M. Bomers Heilweg 5 6922 JC Duiven
11	C 1145	4.061	deels	Recht van Eigendom Recht van Eigendom	I.M. Martin Dorpstraat 3 6909 AJ Babberich T.C.W. de Wit Dorpstraat 3 6909 AJ Babberich
12	C 3075	6.659	deels	Recht van Eigendom Opstalrecht nutsvoorzieningen	Bume Holding BV Postbus 338 1180 AH Amstelveen Gemeente Zevenaar

Verklaring

4427 Perceelnummer

(7) Grondplannummer

Voor vestiging voorkeursrecht aangewezen perceel en of perceelsgedeelte

Kadastrale

Wvg-grens

CEMENTE ZEVENAAR	Getekend :		
	Datum:	Nr:	Par:
	Wijzigingen		
Project:			
	Gezien :		
Onderdeel:			
	Datum :		
	Schaal :		
	Bestek Nr :		
	Aantal Bl :		
	Tek.Nr :		

Z07843F4BFA

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	Vaststellen van de Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024
zaaknummer	Z/23/451092
documentnummer	INT/23/1168359
portefeuillehouder	T. Albers
portefeuille	Openbare ruimte
behandelend ambtenaar/afdeling	J. van der Wijk/Ruimtelijke ontwikkeling
telefoon	0316595428
email	j.vanderwijk@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De gemeente Zevenaar bereidt zich voor op de Omgevingswet. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Om de Omgevingswet in de praktijk uit te voeren hebben overheden verschillende instrumenten tot hun beschikking, waaronder het omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die de gemeente stelt binnen haar grondgebied. Ter voorbereiding op het werken met het omgevingsplan is er door de gemeente Zevenaar voor gekozen om een Verordening Fysieke Leefomgeving op te stellen. Het gaat hierbij om een technische voorbereiding waarbij veel regels m.b.t. de fysieke leefomgeving worden samengevoegd in één verordening. Pas in het omgevingsplan worden de keuzes gemaakt welke regels wel en niet meegaan.

De Verordening fysieke leefomgeving bestaat uit een bundeling van verschillende bestaande verordeningen en afzonderlijke regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving. Verordeningen en regels die een ander motief hebben, zoals openbare orde en veiligheid, zijn niet meegenomen in de integratie.

Aangezien de Omgevingswet aan de burgemeester als bestuursorgaan geen bevoegdheden toekent zijn regels die de burgemeester bevoegdheden geeft niet in de Verordening fysieke leefomgeving opgenomen. Dit zijn vaak regels met het motief openbare orde en veiligheid en deze regels komen daardoor niet voor integratie in aanmerking, deze blijven gewaarborgd in de APV (algemene plaatselijke verordening).

In de Verordening Fysieke Leefomgeving gemeente Zevenaar zijn de volgende verordeningen of onderdelen opgenomen:

1. Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019;
2. Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2023;
3. Bomenverordening Zevenaar 2019;
4. Bouwverordening Zevenaar 2019;
5. Marktverordening Zevenaar 2019;
6. Parkeerverordening Zevenaar 2017;
7. Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018;
8. Erfgoedverordening 2018.

De volgende verordening die betrekking heeft op de fysieke leefomgeving wordt opgenomen bij een eerstvolgende herziening, namelijk:

1. Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur (AVOI).

De gewijzigde AVOI wordt nog separaat aan u ter vaststelling voorgelegd.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. de Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024 vast te stellen;
2. de Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024 bekend te maken en in werking te laten treden tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, met uitzondering van artikel 8.11.1 'Vangnet Archeologie', die treedt in werking op 31 december 2023.

3. Waarom naar de raad

Een verordening is een gemeentelijke wet. Alleen de gemeenteraad is bevoegd om een verordening vast te stellen, te wijzigen of in te trekken.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Eén integrale actuele verordening op het gebied van de fysieke leefomgeving, passend in de doelen van de Omgevingswet. Daarmee zijn we meer voorbereid op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarnaast is het direct voor iedereen inzichtelijk welke regels voor de fysieke leefomgeving gelden die uiteindelijk deel gaan uitmaken van het omgevingsplan.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Bundeling van regels in één overzichtelijke verordening draagt bij aan de verbeterdoelen van de Omgevingswet.

Op dit moment staan, naast de bestemmingsplannen, de regels over de fysieke leefomgeving verspreid over acht verordeningen. De VFL bundelt de bestaande lokale regels in het fysieke domein, met uitzondering van de drie eerder genoemde verordeningen. Deze worden in de eerste herziening van de VFL verwerkt. In plaats van verschillende verordeningen is er straks één verordening met één begrippenlijst, handhavingsparagraaf en vergunningsprocedure. Hiermee is de regelgeving voor inwoners, bedrijven en medewerkers overzichtelijker en zijn de regels ook makkelijker op één plek te vinden en te raadplegen. Door de VFL vast te stellen is er in de transitiefase (tot aan vaststelling van uiteindelijk één omgevingsplan voor heel de gemeente Zevenaar) al een overzichtelijk regelkader dat van toepassing is op initiatieven. Dit past bij de verbeterdoelstellingen van de Omgevingswet om regelgeving beter inzichtelijk te maken.

1.2 Het samenvoegen van de regels over de fysieke leefomgeving tot één verordening gebeurt beleidsneutraal.

De samenvoeging van de regels over de fysieke leefomgeving in een VFL gebeurt beleidsneutraal. Deze verordening bevat dan ook alleen beleid dat de raad al eerder heeft vastgesteld. In de VFL staan de regels die gaan over de fysieke leefomgeving en plaatsgebonden activiteiten. Feitelijke handelingen, persoonsgebonden regels, gedragsregels, legesbepalingen en regels over de openbare orde en veiligheid mogen niet worden opgenomen in de VFL. Bij het samenvoegen zijn de regels

geüniformeerd, verduidelijkt en in een structuur geplaatst zonder inhoudelijke wijzigingen. Er zijn wel redactionele en technische wijzigingen doorgevoerd. Deze komen de leesbaarheid en toepasbaarheid ten goede, allen beleidsneutraal. Ook zijn de bepalingen aangepast aan het jargon van de Omgevingswet. In de verordening wordt onderscheid gemaakt tussen hoofdstukken met inhoudelijke regels en hoofdstukken met procedurele regels.

1.3 *De verordeningen/regels die geheel overgaan naar de VFL kunnen vervallen.*
Aangezien de regels van de Marktverordening 2019, de Bomenverordening, de Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018, de Erfgoedverordening en de Parkeerverordening Zevenaar 2017 geheel zijn opgenomen in de VFL komen deze verordeningen te vervallen. Voor de Algemene plaatselijke verordening geldt dat alleen de regels die over de fysieke leefomgeving gaan in de VFL zijn opgenomen. Regels die een ander motief zoals openbare orde en veiligheid hebben of een bevoegdheid van de burgemeester betreffen (bijvoorbeeld evenementen) blijven in de APV staan. Hiermee vervallen alleen de bepalingen uit de APV die overgaan naar de VFL.

1.4 *De toelichting op de VFL is aangepast.*
Bij een verordening hoort ook een toelichting. Alhoewel een toelichting juridisch niet bindend is, is het wel belangrijk om een toelichting te geven. Een toelichting geeft nadere duiding aan de juridische regels. De toelichting van deze VFL is een verzameling van de verschillende toelichtingen van de acht eerder genoemde verordeningen. De toelichting van de APV is langere tijd niet meer geactualiseerd. Er is daarom gekozen om deze toelichting (van de VFL) te actualiseren.

2.1 *De inwerkingtreding van het artikel Vangnet Archeologie moet voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet geschieden.*
Volgens het Besluit ruimtelijke ordening bevat de toelichting van een bestemmingsplan altijd een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. In Zevenaar wordt in bijna alle bestemmingsplannen aan deze wettelijke verplichting voldaan. Ook bevatten de Zevenaarse bestemmingsplannen in bijna alle gevallen rechtstreeks geldende regels voor archeologie. Omdat er nog enkele oudere bestemmingsplannen zijn die geen bepalingen over archeologie bevatten (bijv. het bestemmingsplan voor Landgoed Sevenaer) is het nodig om een zogenaamde vangnetbepaling op te nemen in de VFL. Dit geldt voor situaties waarin het bestemmingsplan (straks: tijdelijk omgevingsplan) nog geen archeologisch beschermingsregime bevat. De vangnetbepaling archeologie (artikel 8.11.1) treedt één dag eerder in werking. Dit is noodzakelijk, omdat deze bepaling alleen op grond van de huidige regelgeving kan worden vastgesteld en in werking kan treden. Dit kan niet meer als de Omgevingswet geldt.

De nieuwe VFL die afgestemd is op de nieuwe Omgevingswet (en verwijst naar de Omgevingswet) kan pas in werking treden tegelijk met de Omgevingswet. Daarom treedt deze pas in werking nadat de Omgevingswet in werking is getreden.

Alternatieven
De VFL is een stap tussen de huidige lokale verordeningen en het volwaardige omgevingsplan. Wanneer er geen VFL wordt vastgesteld blijven alle regels over de fysieke leefomgeving in de huidige lokale verordeningen staan. Dit maakt het voor een inwoner lastiger zoeken en hiermee spelen we niet in op de verbeterdoelstellingen van de Omgevingswet.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De VFL wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd naar aanleiding van gewijzigde wetgeving, omstandigheden of beleidsinzichten.

7. Klimaat en duurzaamheid
N.v.t.

8. Communicatie
Naast de wettelijke bekendmaking en publicatie wordt de informatie op de website van gemeente Zevenaar aangepast.

9. Kosten, baten en dekking
Er zijn geen nieuwe vergunningenstelsels of ontheffingen toegevoegd. Ook zijn er geen bestaande vergunningen of ontheffingen geschrapt. De wijzigingen ten opzichte van de huidige situatie zijn vooral inhoudelijk en juridisch-technisch van aard. Wel heeft het vaststellen van de VFL consequenties voor taken en rollen in de ambtelijke organisatie. Het beheer van de VFL wordt straks geborgd binnen het fysiek domein. Het fysiek domein zal de VFL jaarlijks (en indien noodzakelijk vaker) actualiseren. Deze verordening heeft gelet op het bovenstaande geen financiële consequenties.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/23/1179050	Verordening Fysieke Leefomgeving gemeente Zevenaar 2024
2.	INT/23/1179052	Toelichting op de verordening fysieke leefomgeving Zevenaar
3.	INT/23/1177347	Aparte jurisprudentielijst

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Vaststellen van de Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024
zaaknummer	Z/23/451092
documentnummer	INT/23/1168359

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat;

1. de bundeling van regels in één overzichtelijke verordening (VFL) bijdraagt aan de verbeterdoelen van de Omgevingswet;
2. het samenvoegen van de regels over de fysieke leefomgeving tot één verordening beleidsneutraal gebeurt;
3. de verordeningen/regels die geheel overgaan naar de VFL kunnen vervallen;
4. de inwerkingtreding van het artikel Vangnet Archeologie voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet geschieden.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 149 van de Gemeentewet:

besluit:

1. de Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024 vast te stellen;
2. de Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024 bekend te maken en in werking te laten treden tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet met uitzondering van artikel 8.11.1 'Vangnet Archeologie', die treedt in werking op 31 december 2023.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 1 november 2023.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	drs. L.J.E.M. van Riswijk

Verordening fysieke leefomgeving gemeente Zevenaar 2024

Inhoud

1. Inleiding 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Methodiek 4
1.3 Reikwijdte 5
1.4 Uitgangspunten 5
1.5 Leeswijzer 5
2. Toelichting per hoofdstuk. 6
3. Bijlagen bij toelichting 7
Hoofdstuk 1. Inleidende regels 8
Hoofdstuk 2 Algemene bepalingen voor vergunningen en ontheffingen 15
Hoofdstuk 3. Geluid 17
3.1 Geluid 17
Hoofdstuk 4. Economie 20
4.1 Standplaatsen en de markt 20
Hoofdstuk 5. Bodem, milieu en natuur 23
5.1 Overlast dieren 23
5.2 Afvalstoffen 23
5.3 Bomen 25
5.4 Bodem 27
Hoofdstuk 6 Parkeren, stallen en opslag 29
6.1 Maatregelen ter voorkoming van overlast, gevaar of schade 29
6.2 Openbaar water en waterstaatwerken 32
6.3 Parkeren: plaatsen voor vergunninghouders, vergunningen en vergunningsbewijzen 33
6.4 Verbodsbepalingen 35
Hoofdstuk 7 (Ondergrondse) infrastructuur en riolering 36
7.1 Voorwerpen op of aan de weg of openbare plaats 36
7.2 Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente 37
Hoofdstuk 8. Bouwwerken en bouwkwaliteit 40
8.1 Gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen 40
8.2 Naamgeving en nummering 40
8.3 Erfgoed 41
8.4 Erfgoedcommissie 42
8.5 Aanwijzing gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling 42

8.6 Aanwijzing gemeentelijk monument 43
8.7 Bescherming gemeentelijke monumenten 44
8.8 Beschermde rijksmonumenten 45
8.9 De bescherming van gemeentelijke stads- en dorpsgezichten 45
8.10 Schadevergoeding 47
8.11 Vangnet Archeologie 47
Hoofdstuk 9. Veiligheid 48
9.1 Veiligheid op de weg en voorkomen van overlast, gevaar of schade 48
9.2 Andere onderwerpen betreffende de huishouding van de gemeente 49
Hoofdstuk 10. Toezichtbepalingen 51
Hoofdstuk 11. Strafbepalingen 52
Hoofdstuk 12. Overgangs- en slotbepalingen 53
Bijlage 1: Verordening op de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit gemeente Zevenaar 2022 55

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 1 januari 2024 zal de Omgevingswet in werking treden. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen, waardoor er minder regels zijn en er meer ruimte is voor initiatieven. De wet biedt hierdoor kansen om nog beter, efficiënter, maar ook sneller op nieuwe ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving in te kunnen spelen.

Om de Omgevingswet in de praktijk uit te voeren, hebben overheden verschillende instrumenten tot hun beschikking, waaronder het omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die de gemeente stelt binnen haar grondgebied. Ter voorbereiding op het werken met het omgevingsplan, kunnen gemeenten er als tussenstap voor kiezen om een Verordening Fysieke Leefomgeving vast te laten stellen.

De Verordening fysieke leefomgeving is een integratie van de regels over de fysieke leefomgeving uit diverse verordeningen van gemeente Zevenaar. Dit is immers ook het criterium dat de Omgevingswet hanteert voor het opnemen van verordenende bepalingen in het omgevingsplan.

Middels deze verordening wordt door de gemeente Zevenaar nu alvast geanticipeerd op het werken met het omgevingsplan onder de Omgevingswet.

1.1.2 Doelstelling en subdoelstelling

Het hoofddoel van deze integratie is geweest om te komen tot een eenduidige opzet en een goede onderlinge samenhang tussen artikelen uit de verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Hiernaast is naar het behalen van de volgende subdoelen gestreefd: (I) praktische toepasbaarheid, (II) leesbaarheid, (III) actualiteit en (IV) afwezigheid van dubbelingen en tegenstrijdigheden.

1.2 Methodiek

In 2022 zijn alle artikelen uit de verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving gecentraliseerd in één overzichtelijk Excel-bestand. De eerste actie lag in het vinden van deze verordeningen, waarop de centralisatieslag volgde. Het Excel-bestand bestaat op dit moment uit ruim 800 vigerende artikelen. Deze afzonderlijke artikelen zijn allereerst geanalyseerd op basis van de volgende aspecten:

- Wel/geen directe betrekking op de fysieke leefomgeving;
- Type van de regel in het artikel (algemene regel, vergunningplicht, verbodsbepaling etc.).

Hierna zijn de artikelen, indien mogelijk, 'gelabeld' op de volgende twee aspecten:

- Thema: Milieu, Economie, Bodem etc.;
- Activiteit: Milieubelastend, bouwen, kappen etc.

Vanuit deze analyse is een kernteam aangesteld met diverse (vakinhoudelijke) medewerkers uit verschillende disciplines. In de verschillende overleggen die voor het kernteam zijn georganiseerd, zijn de relevante regels geanalyseerd op basis van de mate waarin deze nog actueel zijn en in aanmerking komen voor de Verordening fysieke leefomgeving. Aangezien beleidsneutraal wordt overgegaan, zijn er enkel beleidsneutrale en tekstuele wijzigingen doorgevoerd. Inhoudelijke wijzigingen kunnen worden doorgevoerd zodra aan de slag wordt gegaan met het omgevingsplan.

1.3 Reikwijdte

De Verordening fysieke leefomgeving bestaat uit een verschillende verordeningen en afzonderlijke regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving. Verordeningen en regels die een ander motief hebben, zoals openbare orde en veiligheid, zijn daarom niet meegenomen in de integratie.

Aangezien de Omgevingswet aan de burgemeester als bestuursorgaan geen bevoegdheden toekent, zijn ook regels die de burgemeester bevoegdheden geeft niet in de Verordening fysieke leefomgeving opgenomen. Dit zijn vaak ook regels het motief openbare orde en veiligheid en deze regels komen daardoor al niet voor integratie in aanmerking.

In de Verordening fysieke leefomgeving zijn de volgende verordeningen of onderdelen daarvan opgenomen:

1. Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019
2. Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2023
3. Bomenverordening Zevenaar 2019
4. Bouwverordening Zevenaar 2019
5. Marktverordening Zevenaar 2019
6. Parkeerverordening Zevenaar 2017
7. Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018
8. Erfgoedverordening 2018.

1.4 Uitgangspunten

De verordeningen zijn beleidsneutraal geïntegreerd, behalve op het punt van:

- Begripsbepalingen en procedurele regels: Deze regels van de opgenomen verordeningen zijn zo veel mogelijk op elkaar afgestemd en vereenvoudigd;
- 'Quick wins': Het doorvoeren van wijzigingen die de leesbaarheid en toepasbaarheid van de verordeningen ten goede komen. Dit omvat het schrappen van overbodige regels, het herschrijven van slecht leesbare regels en het logisch ordenen van regels. Her en der zijn (ondergeschikte) inhoudelijke wijzigingen aangebracht;
- De VFL is technisch aangepast aan de Omgevingswet.

1.5 Leeswijzer

De Verordening fysieke leefomgeving is ingedeeld in 12 hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat inleidende bepalingen. Dit betreft vooralsnog alleen een regeling van de begripsbepalingen. De daaropvolgende hoofdstukken bevatten regelingen voor diverse onderwerpen. Dit varieert van algemene bepalingen voor vergunningen, maar ook specifieke onderwerpen, zoals bomen, tot meer algemene regelingen, bijvoorbeeld voor 'omgevingshinder' in brede zin. De laatste 3 hoofdstukken zijn algemeen en gelden in samenhang met elk afzonderlijk hoofdstuk. Deze hoofdstukken bevatten procedurele regels en straf-, overgangs- en slotregels.

Uitgangspunt bij het opstellen van de verordening was om de regels die de verordeningen gemeen hebben (bijvoorbeeld regels over beslistermijnen en toezicht), te bundelen in één van de algemene hoofdstukken. In hoofdstukken 10, 11 en 12 is daarom zo veel mogelijk de algemene lijn uit de verschillende verordeningen gedestilleerd. Desondanks was het niet mogelijk om alle procedurele bepalingen bij elkaar te zetten. Sommige verordeningen bevatten regelingen die zo specifiek zijn dat ze zich niet leenden voor opname in de algemene bepalingen. In die gevallen is de specifieke procedurele regel gehandhaafd in het inhoudelijke hoofdstuk.

2. Toelichting per hoofdstuk.

1. Inleidende regels

De meeste verordeningen en bestemmingsplannen (nu tijdelijk omgevingsplan) beginnen met een opsomming van begripsbepalingen. In deze verordening zijn al deze begripsbepalingen samengevoegd en waar mogelijk geharmoniseerd.

2. Algemene bepalingen voor vergunningen en ontheffingen
In hoofdstuk 2 komen de algemene bepalingen aan bod.

3. Geluid

In dit hoofdstuk zijn de bepalingen die betrekking hebben op geluid opgenomen. Het gaat om de regels uit de volgende verordening:

- Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2023 (deel van Afdeling 1: Voorkomen of beperken geluidhinder en hinder door verlichting, te weten de artikelen 4:1, 4:2, 4:3, 4:5, 4:6 tot en met 4: 4:6c). Alleen artikel 4:6d blijft in de APV staan. Het gaan om:
- Mosquito (artikel 4:6d). Geen fysieke component.

4. Economie

Binnen dit hoofdstuk worden de bepalingen die betrekking hebben op economische aspecten in relatie tot de fysieke leefomgeving weergegeven. De volgende verordeningen, of regels van deze verordeningen, zijn in dit hoofdstuk opgenomen:

- Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2023 (hoofdstuk 5, afdeling 4 als geheel m.b.t. standplaatsen, te weten de artikelen 5:17 tot en met 5:20);
- Marktverordening Zevenaar 2019 (gehele Marktverordening).

5. Bodem, milieu en natuur

De samenvoeging van de onderdelen bodem, milieu en natuur komt voort uit de samenhang tussen de onderwerpen. Het in de verordening opnemen van aparte hoofdstukken hiervoor, zou kunnen leiden tot verwarring. De volgende verordeningen, of regels van deze verordeningen, zijn in dit hoofdstuk opgenomen:

- Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019 (artikel 2 en artikelen 14 t/m 19);
- Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Gemeente Zevenaar (artikel 2.60, 5:35- 5:37);
- Bouwverordening Zevenaar 2019 (artikelen 2.1.5, 2.4.1, 2.4.2 en 10.6);
- Bomenverordening Zevenaar 2019 (als geheel opgenomen in VFL).

6. Parkeren, stallen en opslag

Parkeren wordt als apart hoofdstuk behandeld. De volgende verordeningen, of regels van deze verordeningen, zijn in dit hoofdstuk opgenomen:

- Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2023 (artikelen 2:51, 2:52, 4:18, 4:19 en 5:2-5:12, 5:24, 5:25);
- Parkeerverordening Zevenaar 2017 (als geheel opgenomen in de VFL).

7. (Ondergrondse) infrastructuur

Infrastructuur is een breed onderwerp, hierdoor zijn er meerdere bepalingen op van toepassing uit verschillende verordeningen. Om ervoor te zorgen dat deze eenduidig geborgd worden binnen de verordening is er ook voor infrastructuur een apart hoofdstuk opgesteld. Vooralsnog heeft dit

hoofdstuk om technisch-juridische redenen alleen betrekking op bepalingen van de Algemene Plaatselijke Verordening. De volgende verordening wordt bij een eerstvolgende wijziging van de Vfl opgenomen:

- Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur.

Infrastructuur is een breed onderwerp, hierdoor zijn er meerdere bepalingen op van toepassing uit verschillende verordeningen. Om ervoor te zorgen dat deze eenduidig geborgd worden binnen de verordening is er ook voor infrastructuur een apart hoofdstuk opgesteld. Regels van de volgende verordeningen zijn in dit hoofdstuk opgenomen:

- Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2023 (artikelen 2:10-2:12, 2:21, 4:13 en 4:16).

8. Bouwen en Bouwkwaliteit

Vanwege de bouwopgave die vanuit het rijk en de provincie geambieerd wordt, is het handig om een hoofdstuk specifiek op dit thema te richten. De volgende verordeningen, of regels van deze verordeningen, zijn in dit hoofdstuk opgenomen:

- Bouwverordening Zevenaar 2019 (artikelen 7.3.1. en 10.6);
- Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018 (geheel opgenomen);
- Erfgoedverordening Zevenaar 2018 (geheel overgenomen).

9. Veiligheid

Omdat veiligheid een belangrijk onderwerp is binnen de fysieke leefomgeving en hier meerdere regels aan worden gewijd, is ook het thema veiligheid ondergebracht in een apart hoofdstuk. Regels van de volgende verordening zijn in dit hoofdstuk opgenomen:

- Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2023 (artikelen 2:14, 2:15, 2:18, 2:19, 2:42 (plakken en kladden), 2:45b, 4:9, 4:9a en 5:32- 5:34).

10. Toezichtbepalingen

In hoofdstuk 10 bevinden zich alle regels met betrekking tot toezicht.

11. Strafbepalingen

In hoofdstuk 11 bevinden zich de strafbepalingen uit alle regels.

12. Overgangs- en slotbepalingen

In hoofdstuk 12 bevinden zich de overgangs- en slotbepalingen uit alle regels.

3. Bijlagen bij toelichting

1. Verordening op de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit gemeente Zevenaar 2022

Verordening Fysieke Leefomgeving gemeente Zevenaar 2024

Officiële titel en citeertitel	Verordening Fysieke Leefomgeving gemeente Zevenaar 2024
Wettelijke grondslag	Artikel 149 van de Gemeentewet
Datum aanmaak	6 september 2023

Hoofdstuk 1. Inleidende regels

Artikel 1.1.1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

1.	(huis)aansluiting	het gedeelte van de kabel of leiding door openbare grond dat een netwerk verbindt met een netwerkaansluitpunt ten behoeve van een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met d, van de Wet Waardering Onroerende Zaken, of meteen ander netwerk.
2.	Afgebakend terrein	een terrein met een kunstmatige of natuurlijke afbakening, waarop zich geen verblijfsobjecten bevinden en dat betreedbaar en afsluitbaar is.
3.	Anciënniteitlijst	de lijst van vergunninghouders van een vaste standplaats.
4.	Archeologisch monument	archeologisch monument, als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet die van algemeen belang is wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde.
5.	Archeologisch onderzoek	werkzaamheden met betrekking tot het bodemarchief die ten behoeve van de archeologische monumentenzorg worden uitgevoerd volgens de eisen zoals gesteld door het college van burgemeester en wethouders en de vigerende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).
6.	Archeologisch veldonderzoek	inventariserend veldonderzoek en archeologische opgraving conform de eisen van het college en de KNA.
7.	Archeologische waarden	waardering van sporen, objecten, patronen en structuren die in de ondergrond zitten en die een beeld geven van een historische situatie of ontwikkeling.
8.	Asverstrooiing	het verstrooien van as als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging op een door de overledene of nabestaande(n) gewenste plek buiten een permanent.
9.	Bebouwde kom	het gebied binnen de grenzen die zijn vastgesteld op grond van artikel 20a van de Wegenverkeerswet 1994.

10.	Belanghebbendenplaats	een parkeerplaats die a. is aangeduid met bord E9 uit bijlage 1 van het RVV 1990, of b. gelegen is binnen een zone aangeduid met bord E9 uit bijlage 1 van het RVV 1990 met het opschriftzone, voor zover deze plaats niet is uitgezonderd.
11.	Beschermd monument	(rijks)monument of archeologisch monument dat staat ingeschreven in het gemeentelijk erfgoedregister of dat staat ingeschreven in het Rijksmonumentenregister.
12.	Beschermd stad- of dorpsgezicht	een groep van onroerende zaken die van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun onderlinge ruimtelijke of structurele samenhang dan wel hun wetenschappelijke en/ of cultuurhistorische waarde, waarin zich al dan niet één of meer monumenten bevinden en welke groep ingevolge deze verordening is opgenomen in het gemeentelijke erfgoedregister.
13.	Beschrijving gemeentelijk monument	een beschrijving betreft een rapportage van de bouwhistorische, architectuurhistorische, stedenbouwkundige, cultuurhistorische en/of archeologische waarden.
14.	Bouwhistorisch onderzoek	rapportage waarin de bouw- en gebruiksgeschiedenis van een bouwwerk of structuur wordt vastgesteld, dat naar het oordeel van het college voldoet aan de 'Richtlijnen bouwhistorisch onderzoek' uitgave Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.
15.	Bovengronds cultuurhistorisch onderzoek	onderzoek naar bovengrondse sporen, objecten, patronen en structuren uit het verleden ten einde de cultuurhistorische waarden daarvan te kunnen bepalen/vaststellen.
16.	Bevoegd gezag	het college tenzij een bijzondere wet bepaalt dat er een ander bestuursorgaan is.
17.	Boom	een houtachtig, overblijvende gewas, daaronder mede verstaan minder vitaal of dood gewas, meteen dwarsdoorsnede van de stam van minimaal 10 centimeter op 1,3 meter hoogte boven het maaiveld. In geval van meerstammigheid geldt de dwarsdoorsnede van de dikste stam.
18.	Bouwwerk	elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.
19.	Bromfiets	het geen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder e, van de Wegenverkeerswet 1994.
20.	Collectieve festiviteit	Festiviteiten (zoals Carnaval, Koningsnacht, Koningsdag, Bevrijdingsdag, Kermis, Schuttersfeest, Oudejaarsavond, Nieuwjaarsnacht) die niet specifiek gebonden is aan één of een

klein aantal inrichtingen. Voor inrichting zie de begripsbepaling in artikel 38 uit hoofdstuk 1.

21. College — het college van burgemeester en wethouders van Zevenaar.

22. Cultuurgoed — roerende zaak die deel uit maakt van het cultureel erfgoed.

23. Cultureel erfgoed — uit het verleden geërfde materiële en immateriële bronnen, in de loop van de tijd tot stand gebracht door de mens of ontstaan uit de wisselwerking tussen mens en omgeving, die mensen, onafhankelijk van het bezit ervan, identificeren als een weerspiegeling en uitdrukking van zich voortdurend ontwikkelende waarden, overtuigingen, kennis en tradities, en die aan hen en toekomstige generaties een referentiekader bieden.

24. Evenement

1. In deze afdeling wordt onder evenement verstaan elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:
   a. bioscoopvoorstellingen;
   b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g van de Gemeentewet en de begripsbepaling onder 1.1.1.
   c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
   d. het in een inrichting in de zin van de Alcoholwet gelegenheid geven tot dansen;
   e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
   g. de van gemeentewege georganiseerde jaarlijkse kermissen;
   h. sportwedstrijden, niet zijnde vechtsportevenementen als bedoeld in het tweede lid onder f.
2. Onder evenement wordt mede verstaan:
   a. een herdenkingsplechtigheid;
   b. een braderie;
   c. een optocht, niet zijnde een betoging op een openbare plaats op de weg;
   d. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg.
   e. een straatfeest of buurtbarbecue op één dag (een klein evenement).
   f. een door de burgemeester aangewezen categorie vechtsportwedstrijden of –gala's.
3. In deze afdeling wordt onder een klein evenement verstaan een eendaags evenement waarbij:
   a. het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan 150 personen;
   b. het evenement plaatsvindt tussen 10.00 en 23.00 uur;
   c. er geen verkeersmaatregelen vereist zijn, anders dan het onttrekken van parkeerplaatsen en het eventueel afsluiten van een straat met een beperkte verkeersfunctie.

d. het evenement voldoet aan de risicocategorie o 'te melden evenement';

4. Evenementen worden op basis van de uitkomst van een risicoscan ingedeeld in de volgende risicocategorieën:
   a. Te melden evenement (o) 'Evenement' waarbij geen risico's te verwachten zijn voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en die geen maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag.
   b. Regulier evenement (A): 'Evenement' waarbij het (zeer) onwaarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.
   c. Aandachts evenement (B): 'Evenement' waarbij het mogelijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.
   d. Risicovol evenement (C): 'Evenement' waarbij het (zeer) waarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

25. Gebouw	Gebouwen zoals bedoeld in bijlage 1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving.
26. Geluidsgevoelige gebouwen	Hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 3.21 Besluit kwaliteit leefomgeving.
27. Geluidsgevoelige terreinen	locatie die in het omgevingsplan is aangewezen als ligplaats voor woonschepen of als standplaats voor woonwagens.
28. Gemeentelijk adviescommissie ruimtelijke kwaliteit	de commissie als bedoeld in artikel 17.9 van de Omgevingswet die naast Rijksmonumenten ook adviseert over gemeentelijke monumenten, (gemeentelijk) beschermde stads- of dorpsgezichten en omgevingsplanactiviteiten.
29. Gemeentelijk erfgoedregister	de lijst waarop zijn geregistreerd de in overeenstemming met deze verordening als gemeentelijk monument of gemeentelijk cultuurgoed of beschermde gemeentelijke verzameling aangewezen zaken.

30.	Gemeentelijk monument	monument of archeologisch monument als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet dat is ingeschreven in het gemeentelijk erfgoedregister.
31.	Grondwater	water dat vrij onder het aardoppervlak voorkomt, met de daarin aanwezige stoffen.
32.	Handelsreclame	iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen.
33.	Houder van inrichting	degene die als eigenaar, bedrijfsleider, beheerder of anderszins een inrichting drijft.
34.	Houtopstand	één of meer bomen, hakhout, een houtwal, meidoornhagen, een grotere (lint)begroeiing van heesters en struiken, een beplanting van bosplantsoen, een struweel of een heg.
35.	Iepenspintkever	het insect, in elk ontwikkelingsstadium, behorende tot de soorten Scolytus scolytus (F.)en Scolytus multistratus (Marsch) en Scolytus pygmaeus.
36.	Iepziekte	de aantasting van iepen door de schimmel Ophiostoma ulmi (Buism.) Nannf.
37.	Incidentele festiviteit	Festiviteit of activiteit die gebonden is aan één of een klein aantal inrichtingen. Voor inrichting zie de begripsbepaling in artikel 38 uit hoofdstuk 1.
38.	Inrichting(en)	Dichtbij elkaar gelegen onderdelen van dezelfde onderneming of instelling met onderlinge technische, organisatorische of functionele bindingen, zijn één inrichting.
39.	Kampeermiddel	Een niet-grondgebonden onderkomen of voertuig, dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.
40.	Karakteristiek	een zaak die op basis van het omgevingsplan (voorheen: bestemmingsplan) als zodanig isaangeduid, dan wel een beeldondersteunend object.
41.	Markt	de door het college ingestelde warenmarkt.
42.	Marktmeester	de persoon die als zodanig is aangewezen door het college.
43.	Monument	een monument zoals bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet, die van algemeen belang is wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde.
44.	Motorvoertuig	het geen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990.

45.	NEN	een door de Stichting Nederlands Normalisatie-Instituut uitgegeven norm.
46.	Nummeraanduiding	dat wat daaronder wordt verstaan in de Wet basisregistratie adressen en gebouwen, met dien verstande dat deze bestaat uit een of meer Arabische cijfers, al dan niet met toevoeging van een letter- of cijfer combinatie [en ook betrekking kan hebben op een afgebakend terrein].
47.	Onder het centrum van Zevenaar	Onder het centrum van Zevenaar wordt verstaan het gebied tussen Kampsingel, Bommersheufsestraat, Schoolstraat, Didamsestraat, Wittenburgstraat, Weverstraat, de Markt, Kerkstraat, Nieuwe Doelenstraat, Molenstraat, Schievestraat en Haspelstraat.
48.	Onversterkt muziek	Muziek die niet elektronisch is versterkt.
49.	Openbaar water	wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn.
50.	Openbare plaats	een voor het publiek toegankelijke plaats, waaronder begrepen de weg als bedoeld in artikel 67 uit hoofdstuk 1.
51.	Parkeerapparatuur	parkeermeters, parkeerautomaten met inbegrip van verzamelparkeermeters en het geen naar maatschappelijke opvatting overigens onder parkeerapparatuur wordt verstaan.
52.	Parkeerapparatuurplaats	een parkeerplaats waarvoor parkeerbelasting wordt geheven door middel van parkeerapparatuur.
53.	Parkeerschijfzone	een zone als bedoeld in artikel 25 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (blauwe zone).
54.	Parkeren	het gedurende een aaneengesloten periode doen of laten staan van een motorvoertuig, anders dan gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt tot het onmiddellijk in- of uitstappen van personen dan wel het onmiddellijk laden of lossen van goederen, op binnen de gemeente gelegen voor het openbaar verkeer openstaande terreinen of weggedeelten, waarop dit doen of laten staan niet ingevolge een wettelijk voorschrift is verboden.
55.	Perceel	een onroerende zaak, een stuk grond, al dan niet met bebouwing, die met erf en tuin een eenheid vormt.
56.	RVV 1990	het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990.
57.	Spoedeisende werkzaamheden	reparatie of onderhoudswerk waarvan uitstel niet mogelijk is als een ernstige belemmering of storing in de dienstverlening via het betreffende net is opgetreden.

58.	Standplaats	1. het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen, verstrekken of afleveren van goederen dan wel diensten aan te bieden, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel. 2. Onder standplaats wordt niet verstaan: a. een vaste plaats op een jaarmarkt of markt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet; b. een vaste plaats op een evenement zoals bedoeld artikel 1.1.1 onder 25 van deze verordening.
59.	Standwerken	de activiteit waarbij de vergunninghouder publiek om zich heen verzamelt en dat publiek door een aansprekende uiteenzetting probeert over te halen tot de aankoop van een artikel.
60.	Standwerkersplaats	de standplaats die per marktdag ter beschikking wordt gesteld om te standwerken.
61.	Vaste standplaats	de standplaats die voor onbepaalde tijd of een termijn van exact 10 jaar ter beschikking is gesteld aan een vergunninghouder.
62.	Vellen	kappen of rooien, alsmede het verrichten van handelingen, zowel boven- als ondergronds, die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van de waardevolle houtopstand tot gevolg kunnen hebben.
63.	Vergunninghouder	de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie een vergunning is verleend;
64.	Vergunninghouder-standplaats	degene aan wie door het college vergunning is verleend voor het innemen van een standplaats.
65.	Voertuig	hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, met uitzondering van kleine wagens zoals kruiwagens en kinderwagens en rolstoelen.
66.	Waardevolle houtopstanden	de als zodanig door het college aangegeven houtopstanden, zoals opgenomen op de lijst van waardevolle houtopstanden.
67.	Weg	het geen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994.

Hoofdstuk 2 Algemene bepalingen voor vergunningen en ontheffingen

2.1.1 Toepasselijkheid

1. Dit hoofdstuk is van toepassing voor zover andere van toepassing zijnde wet- of regelgeving of specifieke regels in deze verordening niet anders bepalen.

2.1.2 Beslistermijn

1. Het bevoegde bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de datum van ontvangst van de aanvraag, tenzij elders in deze verordening of in een andere wettelijke regeling een andere beslistermijn is gesteld of afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is verklaard.
2. Het bestuursorgaan kan de termijn voor ten hoogste zes weken verdagen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning.

2.1.3 Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

2.1.4 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing is persoonsgebonden, tenzij bij of krachtens deze verordening anders is bepaald.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

2.1.5 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd als:
    a. ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
    b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het
    c. verlenen van de vergunning of ontheffing , intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;
    d. de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
    e. van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen of gedurende een daarin gestelde termijn dan wel, bij het ontbreken van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn;
    f. of de houder dat verzoekt.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

2.1.6 Termijnen

1. De vergunning of ontheffing geldt voor onbepaalde tijd, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald of de aard van de vergunning of ontheffing zich daartegen verzet.
2. De aard van de vergunning of ontheffing verzet zich in ieder geval tegen gelding voor onbepaalde tijd als het aantal vergunningen of ontheffingen is beperkt en het aantal mogelijke aanvragers het aantal beschikbare vergunningen of ontheffingen overtreft.

2.1.7 Weigeringsgronden

1. De vergunning of ontheffing kan door het daartoe bevoegde gezag worden geweigerd in het belang van:
    a. de openbare orde;
    b. de openbare veiligheid;
    c. de volksgezondheid;
    d. de bescherming van het milieu.
2. Het bevoegde bestuursorgaan kan, onverminderd het elders in deze verordening bepaalde, een vergunning of ontheffing weigeren. Indien de aanvrager voorschriften, verbonden aan een eerdere vergunning of ontheffing voor een soortgelijke activiteit of beperkingen waaronder zo'n vergunning of ontheffing is verleend, niet heeft nageleefd en het vermoeden gerechtvaardigd is dat indien de gevraagde vergunning of ontheffing wordt verleend, hij ook daaraan verbonden voorschriften of beperkingen waaronder zij zou worden verleend, niet zal naleven.
3. Een vergunning of ontheffing kan ook worden geweigerd als de aanvraag wordt ingediend minder dan drie weken vóór het tijdstip waarop de aanvrager deze nodig heeft.

Hoofdstuk 3. Geluid

3.1 Geluid

3.1.1 Aanwijzing collectieve festiviteiten (was artikel 4:2 APV)

1. De geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 22.63 tot en met 22.71 van de Bruidsschat en artikel 3.1.3 van deze verordening gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen en locaties.
2. De voorwaarden met betrekking tot de verlichting ten behoeve van sportbeoefening in de buitenlucht als bedoeld in artikel 22.239 van de Bruidsschat gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen en locaties.
3. In een aanwijzing als bedoeld in het eerste en tweede lid, kan het college bepalen dat de aanwijzing slechts geldt in een of meer door het college aangewezen locaties of wijken.
4. Het college maakt de aanwijzing ten minste vier weken voor het begin van een nieuw kalenderjaar bekend.
5. Als een collectieve festiviteit redelijkerwijs niet te voorzien was, kan het college een festiviteit terstond als collectieve festiviteit als bedoeld in het eerste lid aanwijzen.
6. Het equivalente geluidsniveau LAeq veroorzaakt door de collectieve festiviteit, bedraagt niet meer dan 80 dB(A), gemeten op de gevel van geluidsgevoelige gebouwen op een hoogte van 1,5 meter.
7. De geluidsnorm, bedoeld in het zesde lid, is inclusief onversterkte muziek. De bedrijfsduurcorrectie wordt buiten beschouwing gelaten.
8. Op de dagen, bedoeld in het eerste lid, wordt het ten gehore brengen van extra muziek hoger dan de geluidsnorm, bedoeld in de artikelen 22.63 tot en met 22.71 van de Bruidsschat en artikel 3.1.3 uiterlijk om 01.00 uur beëindigd, tenzij burgemeester en wethouders anders hebben bepaald.

3.1.2 Kennisgeving incidentele festiviteiten (was artikel 4:3 APV)

1. Het is een inrichting toegestaan maximaal 12 dag of dagdelen per kalenderjaar in verband met al dan niet vergunningplichtige incidentele festiviteiten te houden waarbij de geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 22.63 tot en met 22.71 van de Bruidsschat en artikel 3.1.3 van deze verordening niet van toepassing zijn, mits de houder van de inrichting ten minste twee weken voor de aanvang van de festiviteit het college daarvan melding heeft gedaan.
2. Het is een inrichting toegestaan om tijdens maximaal 12 dagen of dagdelen per kalenderjaar in verband met de viering van al dan niet vergunningplichtige incidentele festiviteiten per kalenderjaar de verlichting langer aan te houden ten behoeve van sportactiviteiten waarbij artikel 22.239 van de Bruidsschat niet van toepassing is, mits de houder van de inrichting ten minste tien werkdagen voor de aanvang van de festiviteit het college daarvan melding heeft gedaan.
3. Het college stelt een formulier vast voor het doen van de melding.
4. De melding is gedaan wanneer het formulier, volledig en naar waarheid ingevuld, tijdig is ingeleverd op de plaats op dat formulier vermeld.
5. De melding wordt geacht te zijn gedaan wanneer het college op verzoek van de houder van een inrichting een incidentele festiviteit, die redelijkerwijs niet te voorzien was, terstond toestaat.
6. Het equivalente geluidsniveau LAeq veroorzaakt door de incidentele festiviteit, bedraagt niet meer dan 80 dB(A), gemeten op de gevel van geluidsgevoelige gebouwen op een hoogte van 1,5 meter.
7. De geluidsnorm, bedoeld in het zesde lid, is inclusief onversterkte muziek. De bedrijfsduurcorrectie wordt buiten beschouwing gelaten.

8. Op de dagen, bedoeld in het eerste lid, wordt het ten gehore brengen van extra muziek hoger dan de geluidsnorm, bedoeld in de artikelen 22.63 tot en met 22.71 van de Bruidsschat en artikel 3.1.3, uiterlijk om 01.00 uur beëindigd, tenzij burgemeester en wethouders anders hebben bepaald.

3.1.3 Oversterkte muziek (was artikel 4:5 APV)

1. Bij het ten gehore brengen van oversterkte muziek, zoals bedoeld in artikel 22.70 eerste lid onder i. en 22.63 van de Bruidsschat binnen inrichtingen (daarvoor aangewezen activiteiten) is de onder e. opgenomen tabel van toepassing, met dien verstande dat:
    a. de in de tabel aangegeven waarden binnen in- of aanpandige geluidsgevoelige gebouwen niet gelden indien de gebruiker van deze geluidsgevoelige gebouwen geen toestemming geeft voor het in redelijkheid uitvoeren of doen uitvoeren van geluidsmetingen;
    b. de in de tabel aangegeven waarden op de gevel ook gelden bij geluidsgevoelige terreinen op de grens van het terrein;
    c. de waarden in in- en aanpandige geluidsgevoelige gebouwen, voor zover het woningen betreft, gelden in geluidsgevoelige ruimten en verblijfsruimten;
    d. bij het bepalen van de geluidsniveaus zoals vermeld in de tabel geen bedrijfsduurcorrectie wordt toegepast.
    e. Tabel:

	7.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 7.00 uur
LAr,LT op de gevel van geluidsgevoelige gebouwen	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A
LAr, LT in in- en aanpandige geluidsgevoelige gebouwen	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
LAmax op de gevel van geluidsgevoelige gebouwen	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)
LAmax in- en aanpandige geluidsgevoelige gebouwen	55 dB(A)	50 dB(A	45 dB(A)

2. Voor de duur van 6 uur in de week is oversterkte muziek, vanwege het oefenen door muziekgezelschappen zoals orkesten, harmonie- en fanfaregezelschappen, in een inrichting gedurende de uren tussen 7.00 en 23.00 uur uitgezonderd van de genoemde geluidsniveaus in het eerste lid. Indien versterkte elementen worden gecombineerd met oversterkte elementen, wordt het hele samenspel beschouwd als versterkte muziek en is het Besluit van toepassing.
3. Het eerste lid geldt niet indien artikel 3.1.1 of artikel 3.1.2 van deze verordening van toepassing is.

3.1.4 Overige geluidhinder (was artikel 4:6 APV)

1. Het is verboden buiten een inrichting toestellen of (geluids)apparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten op een zodanige wijze dat voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.
3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien bij of krachtens de Omgevingswet, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit, of de provinciale omgevingsverordening.

3.1.5 a (Geluid)hinder door dieren (was artikel 4:6a APV)

Degene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor een omwonende of overigens voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

3.1.5 b (Geluid)hinder door motorvoertuigen, bromfietsen e.d. (was artikel 4:6b APV)

Het is verboden zich met een motorvoertuig of een bromfiets zodanig te gedragen, dat daardoor voor een omwonende of overigens voor de omgeving (geluid)hinder ontstaat.

3.1.5 c Verbod oplaten sfeerballonnen (was artikel 4:6c APV)

1. Het is verboden één of meerdere sfeerballonnen, van welk materiaal dan ook, door middel van hete lucht afkomstig van vuur, dan wel door middel van helium of andere gassen, op te laten stijgen.
2. Onder sfeerballon wordt mede verstaan: herdenkingsballon, vuurballon, gelukslampion, Thaise wensballon, papierballon, geluksballon of soort gelijk te stellen ballonnen.

Hoofdstuk 4. Economie

4.1 Standplaatsen en de markt

4.1.1 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden (was artikel 5:18 APV)

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een standplaats in te nemen of te hebben.
2. Het college weigert de vergunning wegens strijd met een geldend (tijdelijk) omgevingsplan.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.1.7 kan de vergunning worden geweigerd als:
    a. de standplaats hetzij op zichzelf hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan eisen van redelijke welstand; of
    b. een kwantitatieve of territoriale beperking als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente noodzakelijk is in verband met een dwingende reden van algemeen belang;
    c. in het belang van de verkeersvrijheid of -veiligheid.

4.1.2 Toestemming rechthebbende (was artikel 5:19 APV)

Het is de rechthebbende op een perceel verboden toe te staan dat daarop zonder vergunning van het college standplaats wordt of is ingenomen.

4.1.3 Afbakeningsbepalingen (was artikel 5:20 APV)

1. Het verbod van artikel 4.1.1 eerste lid, is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door hogere regelgeving.
2. De weigeringsgrond van 4.1.1, derde lid, onder a, is niet van toepassing op bouwwerken.

4.1.4 Inrichting van de markt; branche-indeling (was artikel 2 van de Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)

1. Het college bepaalt ten aanzien van de markt:
    a. het aantal standplaatsen;
    b. de afmetingen van de standplaatsen;
    c. de opstelling en indeling van de markt;
    d. welke standplaatsen worden toegewezen als vaste standplaats en als standwerkersplaats.
2. Het college kan voor de markt vaststellen:
    a. een lijst met artikelengroepen of branches;
    b. een maximum aantal standplaatsen per branche

4.1.5 Nadere regels (was artikel 3 van de Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)

Het college is bevoegd nadere regels te stellen betreffende het bepaalde in deze verordening.

4.1.6 Voorschriften en beperkingen (was artikel 4 van de Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)

1. Het college kan voorschriften en beperkingen verbinden aan een krachtens deze verordening verleende vergunning of ontheffing, ter bescherming van de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
2. Degene aan wie krachtens deze verordening een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen in acht te nemen.

4.1.7 Standplaatsvergunning voor de weekmarkt (was artikel 5 van de Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)

1. Het is verboden een standplaats op een markt in te nemen zonder vergunning van het college.
2. Een vaste standplaatsvergunning geldt voor 10 jaar voor de op de vergunning vermelde standplaats, tenzij de vergunning anders bepaalt. Het college kan in bijzondere gevallen een andere standplaats aanwijzen of een andere geldigheidstermijn bepalen.

4.1.8 Waarnemen (was artikel 6 van de Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)

Een vergunninghouder van een vaste plaats kan een vergunning aanvragen bij het college om zijn vaste plaats te laten waarnemen door een met name genoemde persoon.

4.1.9 Overschrijving vaste standplaatsvergunning (was artikel 7 van de Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)

1. In geval van overlijden, of blijvende arbeidsongeschiktheid van de vergunninghouder, of ingeval van bedrijfsbeëindiging kan de vaste standplaatsvergunning worden overgeschreven op de echtgenoot, de geregistreerde partner of een andere achterblijvende persoon met wie hij duurzaam samenwoonde voor de duur van de resterende looptijd van de vergunning.
2. Indien de vergunning niet kan worden overgeschreven op grond van het eerste lid, kan een kind of een medewerk(st)er van de vergunninghouder de vergunning voor een vaste standplaats krijgen indien hij persoonlijk voldoet aan de vereisten in artikel 4.1.10 voor de duur van de resterende looptijd van de vergunning.
3. Een aanvraag tot overschrijving wordt ingediend binnen twee maanden na het overlijden van de vergunninghouder of nadat de blijvende arbeidsongeschiktheid is vastgesteld.
4. Het college is bevoegd in bijzondere omstandigheden af te wijken van het bepaalde in dit artikel.

4.1.10 Vereisten (was artikel 8 van de Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)

Voor toewijzing van een standplaats komt uitsluitend in aanmerking een handelingsbekwaam natuurlijk persoon die de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt en een aanvraag voor een vergunning heeft ingediend bij het college.

4.1.11 Intrekking vaste standplaatsvergunning (was artikel 9 van de Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)

1. Het college trekt een vaste standplaatsvergunning in:
    a. op schriftelijk verzoek van de vergunninghouder;
    b. bij overlijden van de vergunninghouder, tenzij op grond van artikel 4.1.9 van het marktreglement van de gemeente de vergunning wordt overgeschreven.
2. Het college kan een vaste standplaatsvergunning intrekken:
    a. indien ter verkrijging daarvan onjuiste dan wel onvolledige gegevens zijn verstrekt;
    b. indien de vergunninghouder niet meer voldoet aan de in artikel 4.1.10 genoemde vereisten.
3. Indien degene op wie een vergunning ingevolge 4.2.1 van het marktreglement van de gemeente is overgeschreven, reeds vergunning heeft voor een andere marktplaats op dezelfde markt, wordt laatstgenoemde vergunning ingetrokken.

4.1.12 Intrekking en schorsing vaste standsplaatsvergunning (was artikel 10 van de Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)

Onverminderd het bepaalde in artikel 4.1.11 kan het college een vergunning voor een vaste standplaats, al dan niet voorwaardelijk, intrekken dan wel telkens voor ten hoogste vier achtereenvolgende marktdagen schorsen, indien de vergunninghouder of een persoon die hem waarneemt of bijstaat:

a. het bepaalde bij of krachtens deze paragraaf of de voorschriften van de vergunning overtreedt;
b. zich schuldig maakt aan wangedrag of bedrog; of
c. niet of niet tijdig het verschuldigde marktgeld voldoet, dat wordt geheven op grond van artikel 229 van de Gemeentewet.

4.1.13 Uitsluiting dagplaatshouder of standwerker (was artikel 11 van de Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)

Het college kan een vergunninghouder van een dagplaats of een standwerkersplaats van de toewijzing van een dagplaats of een standwerkersplaats uitsluiten voor ten hoogste vier marktdagen, indien deze:

a. het bepaalde bij of krachtens deze verordening overtreedt;
b. zich schuldig maakt aan wangedrag of bedrog;
c. niet als standwerker actief is op een hem toegewezen standwerkersplaats;
d. niet of niet tijdig het verschuldigde marktgeld voldoet, dat wordt geheven op grond van artikel 229 van de Gemeentewet.

4.1.14 Onmiddellijke verwijdering (was artikel 12 van de Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)

Onverminderd het bepaalde in artikel 125 van de Gemeentewet kan het college een vergunninghouder gelasten zich onmiddellijk van de markt te verwijderen indien hij:

a. het bepaalde bij of krachtens deze verordening of de voorschriften van de vergunning overtreedt;
b. zich op de markt schuldig maakt aan wangedrag of bedrog;
c. niet als standwerker actief is op een hem toegewezen standwerkersplaats.

Hoofdstuk 5. Bodem, milieu en natuur

5.1 Overlast dieren

5.1.1 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren (was artikel 2.60 van de APV)

1. Het college kan buiten een inrichting plaatsen aanwijzen waar het ter voorkoming of opheffing van overlast of schade aan de openbare gezondheid verboden is daarbij aangeduide dieren:
    a. aanwezig te hebben; of
    b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door hen gestelde regels; of
    c. aanwezig te hebben in een groter aantal dan in het aanwijzingsbesluit is aangegeven; of te voeren.
2. Het is verboden op een krachtens het eerste lid aangewezen plaats daarbij aangeduide dieren aanwezig te hebben, dan wel aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door het college gestelde regels, dan wel aanwezig te hebben in een groter aantal dan door het college is aangegeven.
3. Het college kan de rechthebbende op een onroerende zaak gelegen binnen een krachtens het eerste lid aangewezen gedeelte van de gemeente ontheffing verlenen van het in het tweede lid gestelde verbod.

5.1.2 Verontreiniging door honden (was artikel 2:58 APV)

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet:
    a. op openbare plaatsen binnen de bebouwde kom;
    b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide;
    c. op een andere door het college aangewezen plaats.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a niet geldt.
3. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven indien de eigenaar of houder van de hond er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond
    a. die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden; of
    b. die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

5.2 Afvalstoffen

5.2.1 Doelstelling (was artikel 2 Afvalstoffenverordening gemeente Zevenaar 2019)

De toepassing van deze paragraaf is gericht op de bescherming van het milieu, met inbegrip van een doelmatig beheer van afvalstoffen.

5.2.2 Dumpingsverbod (was artikel 14 Afvalstoffenverordening gemeente Zevenaar 2019)

1. Het is verboden zonder ontheffing van burgemeester en wethouders, hinder of nadelige beïnvloeding van het milieu te veroorzaken, door een afvalstof, een stof of een voorwerp op of in de bodem te brengen, te storten, te houden, achter te laten of anderszins daar te plaatsen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:

a. het aanbieden, overdragen of achterlaten van huishoudelijke afvalstoffen of bedrijfsafvalstoffen in overeenstemming met deze verordening;
b. het composteren van huishoudelijk groente-, fruit- of tuinafval op het perceel waar dit is ontstaan;
c. het laden, lossen of vervoeren van afvalstoffen, met inbegrip van daarbij niet te vermijden plaatsing van afvalstoffen, stoffen of voorwerpen op de weg, bedoeld in artikel 1 van de Wegenverkeerswet 1994;
d. handelingen die zijn verboden bij of krachtens de Omgevingswet.

3. Indien de overtreder van dit artikel onbekend is, wordt de persoon tot wie de aangetroffen afvalstof, stof of voorwerp kan worden herleid, geacht te hebben gehandeld in strijd met dit artikel.

5.2.3 Zwerfafval in de openbare ruimte (was artikel 15 Afvalstoffenverordening gemeente Zevenaar 2019)

1. Het is verboden huishoudelijke afvalstoffen van beperkte omvang en gewicht die zijn ontstaan
   a. buiten een perceel, achter te laten in de openbare ruimte, anders dan in daartoe bestemde
   b. afvalbakken of andere middelen ter inzameling van deze afvalstoffen.
2. Reclamedrukwerk, ander promotiemateriaal en de verpakking daarvan, die in weerwil van het eerste lid in de openbare ruimte wordt weggeworpen of achtergelaten, wordt terstond opgeruimd door degene die het in de betreffende omgeving onder het publiek verspreidde.
3. Het is verboden ter inzameling gereedstaande afvalstoffen of inzamelmiddelen te doorzoeken of te verspreiden, te stoten, te schoppen, omver te werpen of door deze anderszins te behandelen.

5.2.4. Zwerfafval rondom inrichtingen (was artikel 16 Afvalstoffenverordening gemeente Zevenaar 2019)

1. Degene die een inrichting drijft waar eet- of drinkwaren worden verkocht die ter plaatse kunnen worden genuttigd draagt zorg voor de aanwezigheid in of nabij de inrichting, van een steeds voor gebruik door het publiek beschikbare en tijdig geleegde afvalbak of soortgelijk middel voor het houden van afval.
2. Degene die de inrichting drijft verwijdert zo vaak als nodig etenswaren, verpakkingen, afval of andere materialen die kennelijk uit de inrichting afkomstig zijn of voor de inrichting zijn bestemd binnen een straal van ten minste 25 meter van de inrichting.
3. De vorige leden gelden niet voor situaties waarin wordt voorzien door de Omgevingswet.

5.2.5. Afval en verontreiniging op de weg (was artikel 17 Afvalstoffenverordening gemeente Zevenaar 2019)

1. Het is verboden een weg, bedoeld in artikel 1 van de Wegenverkeerswet 1994, te verontreinigen of het milieu nadelig te beïnvloeden door afvalstoffen, stoffen of voorwerpen te laden, te lossen of te vervoeren of andere werkzaamheden te verrichten.
2. Degene die in strijd met het eerste lid de weg verontreinigt of het milieu nadelig beïnvloedt of diens opdrachtgever zorgt terstond na de beëindiging van de werkzaamheden van die dag voor het reinigen van de weg, of zoveel eerder als nodig is om de veiligheid van het verkeer of de bescherming van het wegdek te verzekeren.

5.2.6. Geen opslag van afval in de open lucht (was artikel 18 Afvalstoffenverordening gemeente Zevenaar 2019)

Het is verboden afvalstoffen op een voor het publiek waarneembare plaats in de open lucht en buiten een inrichting op te slaan of opgeslagen te hebben, met uitzondering de door burgermeester en wethouders daartoe ter beschikking gestelde plaats binnen de gemeente of overdragen van huishoudelijke afvalstoffen.

5.2.7. Ontdoen van autowrakken (was artikel 19 Afvalstoffenverordening gemeente Zevenaar 2019)

1. Het is verboden zich te ontdoen van een autowrak dat afkomstig is van een perceel, anders dan door afgifte aan een inrichting.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien bij of krachtens de Wet milieubeheer of het Besluit activiteiten leefomgeving.

5.3 Bomen

5.3.1 Waardevolle houtopstanden (was artikel 2 Bomenverordening Zevenaar 2019)

1. Het college stelt een lijst met de waardevolle houtopstanden vast (https://www.zevenaar.nl/waardevolle-en-monumentale-bomen) , waarvoor op basis van deze verordening een vergunning tot vellen aangevraagd moet worden. Bij de beoordeling van aanvragen voor vergunningen raadpleegt het college deze lijst.
2. Bij het opstellen van de lijst met de waardevolle houtopstanden spelen met name de volgende aspecten een rol:
    - de natuurwaarde van de houtopstand;
    - de landschappelijke waarde van de houtopstand;
    - de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
    - de waarde van de houtopstand voor de straat en het dorpsschoon;
    - de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand;
    - de beeldbepalende waarde van de houtopstand.
3. De lijst met de waardevolle houtopstanden (zie https://www.zevenaar.nl/waardevolle-en-monumentale-bomen) omvat in ieder geval een voor een ieder goed herkenbare omschrijving, de standplaats, adres en huisnummer, de eigenaar en/of zakelijk gerechtigde en de reden van registratie van iedere houtopstand.
4. De lijst met de waardevolle houtopstanden wordt minimaal één keer vijf jaar geactualiseerd en door het college vastgesteld. Een ieder kan zijn of haar zienswijze naar voren brengen ten aanzien van de geactualiseerde ontwerplijst.
5. Het is verboden om een of meer voorwerpen in of aan de waardevolle houtopstanden aan te brengen of anderszins te bevestigen, behoudens met toestemming van het college.
6. De gemeenteraad stelt een regeling vast voor het subsidiëren van kosten die noodzakelijk zijn voor het duurzaam instandhouden van de waardevolle/monumentale bomen en bijzondere houtopstand.

5.3.2. Verbod tot vellen (was artikel 3 Bomenverordening Zevenaar 2019)

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag de als waardevolle houtopstanden aangemerkte houtopstanden te vellen of te doen vellen, alsmede handelingen, zowel het boven- als ondergronds te verrichten, die de dood of ernstige beschadiging van deze houtopstanden ten gevolge kunnen hebben.
2. Het verbod geldt niet voor waardevolle houtopstanden die moeten worden geveld op grond van de Plantenziektewet óf op grond van een aanschrijving op last van het college, zulks onverminderd het bepaalde in artikel 4.3.6. en 4.3.7 óf indien sprake is van direct gevaar of vergelijkbaar spoedeisend belang. Het college kan in de laatstgenoemde situatie een herplantplicht opleggen.

5.3.3. Aanvraag vergunning (was artikel 4 Bomenverordening Zevenaar 2019)

1. De vergunning moet schriftelijk gemotiveerd met behulp van het door het bevoegd gezag vastgesteld formulier worden aangevraagd bij het college door of namens dan wel met

toestemming van degene die krachtens zakelijk recht of door degene die krachtens publiekrechtelijke bevoegdheid gerechtigd is over de houtopstand te beschikken.
2. De aanvraag kan mondeling worden ingediend indien er sprake is van een spoedeisend belang wegens calamiteiten of ernstige bedreiging van de houtopstand.

5.3.4. Criteria (was artikel 5 Bomenverordening Zevenaar 2019)
Het college weigert de vergunning, tenzij:
a. sprake is van een gevaarlijke situatie voor zaken of personen door instabiliteit van de houtopstand;
b. het bevoegd gezag bij afweging van het belang bij het behoud van de houtopstand tegenover andere zwaarwegende belangen tot de conclusie komt dat een vergunning gerechtvaardigd is.

5.3.5. Beslistermijn (was artikel 6 Bomenverordening Zevenaar 2019)
Artikel 16.64 van de Omgevingswet is van toepassing op een aanvraag om een vergunning.

5.3.6. Vergunningsvoorschriften (was artikel 7 Bomenverordening Zevenaar 2019)
1. Tot aan de vergunning te verbinden voorschriften kan behoren het voorschrift dat binnen een bepaalde termijn en overeenkomstig de door het bevoegd gezag te geven aanwijzingen moet worden herplant
2. In het voorschrift als bedoeld in het eerste lid wordt telkens bepaald binnen welke termijn na de herplant en op welke wijze niet aangeslagen herplant moet worden vervangen.

5.3.7. Herplant-/instandhoudingsplicht (was artikel 8 Bomenverordening Zevenaar 2019)
1. Indien de houtopstand waarop het verbod tot vellen als bedoeld in deze verordening van toepassing is, zonder vergunning van het college is geveld, dan wel op andere wijze teniet is gegaan, kan het bevoegd gezag aan de zakelijke gerechtigde van de grond waarop zich de houtopstand bevond, dan wel aan degene die uit andere hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, de verplichting opleggen te herbeplanten.
2. Aan de in het eerst lid bedoelde verplichting kan een termijn worden verbonden, waarbinnen overeenkomstig de door het college te geven aanwijzingen moet worden herbeplant, alsmede een termijn waarbinnen en de wijze waarop na de herbeplanting niet-aangeslagen beplanting moet worden vervangen.
3. Indien houtopstand waarop het verbod tot vellen als bedoeld in deze verordening van toepassing is, in het voortbestaan ernstig wordt bedreigd, kan het college aan de zakelijk gerechtigde van de grond waarop zich de houtopstand bevindt dan wel aan degene die uit andere hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is de verplichting opleggen om:
   a. overeenkomstig de door hem te geven aanwijzing binnen een door hem te stellen termijn voorzieningen te treffen, waardoor die bedreiging wordt weggenomen;
   b. een bomen effect analyse op te stellen en te overleggen aan het college.
4. Een beslissing als bedoeld in de vorige leden wordt schriftelijk ter kennis van betrokkene gebracht.
5. Degene aan wie een verplichting is opgelegd als bedoeld in het eerste, tweede of derde lid, alsmede diens rechtsopvolger, is verplicht daaraan te voldoen.
6. Een gedraging in strijd met een opgelegde verplichting als bedoeld in het eerste tot en met het derde lid van dit artikel is verboden.

5.3.8. Schorsende werking van het bezwaar (was artikel 9 Bomenverordening Zevenaar 2019)
1. Een bezwaarschrift tegen een besluit op grond van deze verordening, schorst de werking van het besluit.

2. Deze schorsing eindigt twee weken na de onherroepelijke beslissing op het bezwaar of zoveel eerder als de voorzieningenrechter van de rechtbank uitspraak heeft gedaan over een verzoek om voorlopige voorziening.

5.3.9. Vervaltermijn vergunning (was artikel 10 Bomenverordening Zevenaar 2019)

De vergunning als bedoeld in artikel 5.3.2 van deze verordening vervalt, indien daarvan niet binnen één jaar na het onherroepelijk worden van de vergunning volledig gebruik is gemaakt.

5.3.10 Bestrijding iepziekte (was artikel 11 Bomenverordening Zevenaar 2019)

1. Indien zich op een terrein een of meer iepen bevinden die naar het oordeel van het college gevaar opleveren voor verspreiding van de iepziekte of voor vermeerdering van iepenspintkevers, is de rechthebbende, indien hij daartoe door het college is aangeschreven, verplicht binnen de bij de aanschrijving vast te stellen termijn:
   - de iepen te vellen;
   - de iepen te ontbasten en de bast te vernietigen;
   - de niet ontbaste iepen of delen daarvan te vernietigen of zodanig te behandelen dat
   - verspreiding van de iepziekte wordt voorkomen.
2. Het is verboden gevelde iepen of delen daarvan voorhanden of in voorraad te hebben of te vervoeren.
3. Het in het tweede lid gestelde verbod is niet van toepassing op geheel ontbast iepenhout en op iepenhout met een doorsnede kleiner dan 4 centimeter.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het in het tweede lid gestelde verbod.
5. Een gedraging in strijd met een aanschrijving als bedoeld in het eerste lid is verboden.

5.3.11 Schadevergoeding (was artikel 12 Bomenverordening Zevenaar 2019)

Het college beslist op een verzoek om schadevergoeding op grond van Hoofdstuk 15 van de Omgevingswet.

5.4 Bodem

5.4.1 Bodemonderzoek (was artikel 2.1.5 Bouwverordening Zevenaar 2019)

1. Om het bouwen van een bouwwerk op verontreinigde bodem tegen te gaan, dient men bij de aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen een onderzoek naar de bodemgesteldheid aan te leveren:
   a. Het onderzoek betreffende de bodemgesteldheid bestaat in ieder geval uit de resultaten van een recent milieuhygiënisch bodemonderzoek verricht volgens NEN 5740:2009+A1:2016NL;
   b. Als op basis van het onderzoek aanleiding bestaat te veronderstellen dat asbest, daaronder mede begrepen asbestvezels, -deeltjes of -stof, in de bodem aanwezig is, vindt het onderzoek mede plaats op de wijze als voorzien in NEN 5707:2015NL.
2. De plicht tot het indienen van een onderzoeksrapport betreffende verontreiniging van de bodem, gebaseerd op onderzoek dat is uitgevoerd door een persoon of een instelling die daartoe is erkend, geldt niet als het bouwen betrekking heeft op een bouwwerk dat naar aard en omvang gelijk is aan een 'bouw'vergunningvrij bouwwerk. Deze verwijzing geldt niet voor de hoogtebepalingen in de regels voor vergunningvrij bouwen.
3. Het bevoegd gezag staat een geheel of gedeeltelijk afwijken van de plicht tot het indienen van een onderzoeksrapport, zoals bedoeld in het vorige lid toe als voor toepassing van het verbod om te bouwen op de verontreinigde bodem bij het bevoegd gezag reeds bruikbare recente onderzoeksresultaten beschikbaar zijn.
4. Het bevoegd gezag kan een gedeeltelijk afwijken van de plicht tot het indienen van een onderzoeksrapport, toestaan voor een bouwwerk met een beperkte instandhoudingtermijn

als uit het in NEN 5725:2009 bedoelde vooronderzoek naar het historisch gebruik en de bodemgesteldheid blijkt dat de locatie onverdacht is of dat de gerezen verdenkingen een volledig veldonderzoek volgens NEN 5740:2009+ A12006NL niet rechtvaardigen.

5. Als het bouwen pas kan plaatsvinden nadat de aanwezige bouwwerken zijn gesloopt, dient het bodemonderzoek plaats te vinden nadat is gesloopt en voordat met de bouw wordt begonnen.

5.4.2 Verbod tot bouwen op verontreinigde bodem (was artikel 2.4.1 Bouwverordening Zevenaar 2019)

Op een bodem die zodanig is verontreinigd dat schade of gevaar is te verwachten voor de gezondheid van de gebruikers, mag niet worden gebouwd voor zover dat bouwen betrekking heeft op een bouwwerk:

a. waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen zullen verblijven;
b. voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning voor het bouwen is vereist; en
c. dat de grond raakt, of waarvan het bestaande, niet-wederrechtelijke gebruik niet wordt gehandhaafd

5.4.3 Voorwaarden omgevingsvergunning voor het bouwen (was artikel 2.4.2 Bouwverordening Zevenaar 2019)

Het verbod uit artikel 5.4.2 is niet van toepassing als het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning voor het bouwen van het betrokken bouwwerk voorschriften en beperkingen verbindt waarmee naar hun oordeel uit het bodemonderzoeksrapport of uit het goedgekeurde bodemsaneringsplan, als bedoeld in paragraaf 5.2.2 Bal, blijkt dat daarmee de bodem geschikt kan worden gemaakt voor het bouwen van een bouwwerk.

5.4.4 Herziening en vervanging van aangewezen normen en andere voorschriften (was artikel 10.6 Bouwverordening Zevenaar 2019)

Het bevoegd gezag is bevoegd om rekening te houden met de herziening en vervanging van de NEN-normen, voornormen, praktijkrichtlijnen en andere voorschriften waarnaar in deze verordening – of in de bij deze verordening behorende bijlagen – wordt verwezen, indien de bevoegde instantie de betrokken norm, voornorm, praktijkrichtlijn of het voorschrift heeft herzien of vervangen en die herziening of vervanging heeft gepubliceerd.

5.4.5 Verboden plaatsen asverstrooiing (was artikel 5:36 APV)

1. Incidentele asverstrooiing is verboden op:
    a. verharde delen van de weg;
    b. gemeentelijke begraafplaatsen en crematoriumterreinen.
2. Het college kan voor een bepaalde termijn verbieden dat op andere plaatsen dan die genoemd in het eerste lid asverstrooiing plaatsvindt.
3. Het college kan op verzoek van de nabestaande die zorg draagt voor de asbus op grond van bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen van het verbod uit het eerste lid, behoudens de gemeentelijke begraafplaatsen en crematoriumterreinen.

5.4.6 Hinder of overlast (was artikel 5:37 van de APV)

Incidentele asverstrooiing is verboden indien daardoor hinder of overlast wordt veroorzaakt voor derden.

Hoofdstuk 6 Parkeren, stallen en opslag

6.1 Maatregelen ter voorkoming van overlast, gevaar of schade

6.1.1 Neerzetten van fietsen e.d. (was artikel 2.51 APV)

1. Het is verboden een fiets, bromfiets of gehandicaptenvoertuig te parkeren als daardoor:
    a. op de weg de doorgang wordt gehinderd of belemmerd;
    b. de veiligheid of de doorstroming van of het uitzicht voor het verkeer wordt belemmerd;
    c. schade ontstaat of
    d. voor een bewoner of gebruiker van het gebouw waartegen of waarvoor de fiets, bromfiets of het gehandicaptenvoertuig staat geparkeerd, de doorgang of het uitzicht wordt belemmerd.
2. Het is verboden:
    a. een fiets of bromfiets te parkeren in door het college daarvoor aangewezen openbare plaats langer dan een door het college te bepalen periode;
    b. fietsen of bromfietsen die rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en in een kennelijke verwaarloosde toestand verkeren, op de openbare plaats te laten staan.
3. Het college kan in het belang van de veiligheid en ter voorkoming van hinder een gebied aanwijzen waarin fietsen of bromfietsen uitsluitend in een daarvoor bestemde voorziening mogen worden geparkeerd.
4. Het is verboden een fiets of een bromfiets in een gebied als bedoeld in het derde lid buiten een voor parkeren bestemde voorziening te plaatsen.

6.1.2 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein en dergelijke (was artikel 2.52 APV)

Het is verboden zich op de door het college of de burgemeester aangewezen uren en plaatsen zich met een fiets of een bromfiets te bevinden op een door het college of de burgemeester aangewezen terrein waar een markt, kermis, uitvoering, bijeenkomst of plechtigheid wordt gehouden die publiek trekt, mits dit verbod kenbaar is aan de bezoekers van het terrein.

6.1.3 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen (was artikel 4:18 APV)

1. Het is verboden ten behoeve van recreatief nachtverblijf kampeermiddelen te plaatsen of geplaatst te houden buiten een kampeerterrein dat als zodanig in het omgevingsplan is bestemd of middels een omgevingsvergunning mogelijk gemaakt is.
2. Het verbod geldt niet voor het plaatsen van kampeermiddelen voor eigen gebruik door de rechthebbende op een terrein.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.1.7 kan de ontheffing worden geweigerd in het belang van de bescherming van:
    a. natuur en landschap;
    b. een beschermd stadsgezicht.

6.1.4 Aanwijzing kampeerplaatsen (was artikel 4:19 APV)

1. Het college kan plaatsen aanwijzen waarop het verbod van artikel 6.1.3, eerste lid niet geldt.
2. Het college kan daarbij nadere regels stellen in het belang van de gronden, genoemd in artikel 6.1.3, vierde lid.

6.1.5 Voertuigen van autobedrijf en dergelijke (was artikel 5:2 APV)

1. Onder verhuren als bedoeld in dit artikel wordt mede verstaan:
    a. het gebruiken van een voertuig voor het geven van lessen; of
    b. het gebruiken van een voertuig voor het vervoeren van personen tegen betaling.
2. Tot de voertuigen als bedoeld in dit artikel worden niet gerekend:
    a. voertuigen waaraan herstel- of onderhoudswerkzaamheden worden verricht die in totaal niet meer dan een uur vergen, en dit gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor deze werkzaamheden; of
    b. voertuigen voor persoonlijk gebruik van de in het derde lid bedoelde persoon.
3. Het is degene die er zijn bedrijf, nevenbedrijf dan wel een gewoonte van maakt voertuigen te stallen, te herstellen, te slopen, te verhuren of te verhandelen, verboden:
    a. drie of meer voertuigen die hem toebehoren of zijn toevertrouwd, op de weg te parkeren binnen een cirkel met een straal van 25 meter met als middelpunt een van deze voertuigen;
    b. de weg als werkplaats voor voertuigen te gebruiken.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod zoals bedoeld in lid 3.

6.1.6 Te koop aanbieden van voertuigen (was artikel 5.3 APV)

1. Het is verboden op een door het college aangewezen weg een voertuig te parkeren met het kennelijke doel het te koop aan te bieden of te verhandelen.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod zoals bedoeld in lid 1.

6.1.7 Defecte voertuigen (was artikel 5.4 APV)

Het is verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan op drie achtereenvolgende dagen op de weg te parkeren.

6.1.8 Voertuigwrakken (was artikel 5.5 APV)

1. Het is verboden een voertuig dat rij technisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeert op de weg te parkeren.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Besluit activiteit leefomgeving.

6.1.9 Kampeermiddelen e.a. (was artikel 5.6 APV)

1. Het is verboden een woonwagen, kampeerwagen, caravan, camper, magazijnwagen, aanhangwagen, keetwagen of ander dergelijk voertuig dat voor de recreatie dan wel anderszins uitsluitend of mede voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt:
    a. langer dan op drie achtereenvolgende dagen te plaatsen of te hebben op een weg binnen de bebouwde kom;
    b. op een door het college aangewezen plaats te parkeren, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid, aanhef en onder a, gestelde verbod.
3. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de provinciale Omgevingsverordening.

6.1.10 Parkeren van reclamevoertuigen (was artikel 5.7 APV)

1. Het is verboden een voertuig dat is voorzien van een aanduiding van handelsreclame, op de weg te parkeren met het kennelijk doel om daarmee handelsreclame te maken.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod zoals bedoeld in lid 1.

6.1.11 Grote voertuigen (was artikel 5.8 APV)

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter of een breedte van meer dan 2,05 meter te parkeren op een door het college aangewezen plaats, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een breedte van meer dan 2,05 meter te parkeren op wegen of weggedeelten binnen de bebouwde kom, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte.
3. Het tweede lid is voorts niet van toepassing op werkdagen van maandag tot en met vrijdag, dagelijks van 08.00 tot 18.00 uur.
4. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op campers, kampeerauto's, caravans en kampeerwagens, voor zover deze voertuigen niet langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg worden geplaatst of gehouden.
5. Het college kan ontheffing verlenen van de verboden.

6.1.12 Uitzichtbelemmerende voertuigen (was artikel 5.9 APV)

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter, op de weg te parkeren bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers vanuit dat gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hen anderszins hinder of overlast wordt aangedaan.
2. Het verbod is niet van toepassing gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse noodzakelijk is.

6.1.13 Parkeren of laten stilstaan van voertuigen anders dan op de rijbaan (was artikel 5.10 APV)

1. Het is verboden een voertuig te parkeren of te laten stilstaan op een door het college aangewezen, niet tot de rijbaan behorend weggedeelte.
2. Het verbod is niet van toepassing op voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam.

6.1.14 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen (was artikel 5.10a APV)

1. Het is verboden een voertuig met stankverspreidende stoffen daar te parkeren waar bewoners of gebruikers van nabijgelegen gebouwen of terreinen daarvan hinder of overlast kunnen ondervinden.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

6.1.15 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen (was artikel 5.11 APV)

1. Het is verboden met een voertuig, fiets of bromfiets te rijden door of deze te doen of te laten staan in een park of plantsoen of in een voor recreatief gebruik beschikbaar terrein, met

uitzondering van de aldaar aangelegde wegen en fietspaden, of een van gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook.

2. Dit verbod is niet van toepassing op:
    a. de weg;
    b. voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam;
    c. voertuigen, waarmee standplaats wordt of is ingenomen op terreinen die voor dit doel zijn bestemd.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

6.2 Openbaar water en waterstaatwerken

6.2.1 Voorwerpen op, in of boven openbaar water (was artikel 5:24 APV)

1. Het is verboden een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben, als dit door zijn omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormt voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.
2. Degene die voornemens is een steiger, een meerpaal of een ander voorwerp met een permanent karakter op, in of boven openbaar water te plaatsen, doet daarvan uiterlijk twee weken tevoren een melding aan het college.
3. De melding bevat in ieder geval naam, adres en contactgegevens van de melder, en een beschrijving van de aard en omvang van het voorwerp.
4. Het verbod is niet van toepassing op activiteiten met betrekking tot een waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordening of de waterschapsverordening of op situaties waarin wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet.

6.2.2 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen (was artikel 5:25 APV)

1. Het is verboden met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door het college aangewezen gedeelten van openbaar water.
2. Het college kan aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats met dan wel voor een vaartuig op niet krachtens het eerste lid aangewezen gedeelten van openbaar water:
    a. nadere regels stellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het uiterlijk aanzien van de gemeente;
    b. beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.
3. Het verbod is niet van toepassing op activiteiten met betrekking tot een waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordening of de waterschapsverordening of op situaties waarin wordt voorzien door het Besluit bouwwerken leefomgeving of het overige bepaalde bij of krachtens de Omgevingswet, de Wet milieubeheer of het Binnenvaartpolitiereglement.
4. Het college kan aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het uiterlijk aanzien van de gemeente.
5. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door het college gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.

6.3 Parkeren: plaatsen voor vergunninghouders, vergunningen en vergunningsbewijzen

6.3.1 Parkeren: weggedeelten en tijdstippen (was artikel 2 Parkeerverordening Zevenaar 2017)

1. Het college kan, bij openbaar te maken besluit, weggedeelten aanwijzen die bestemd zijn voor het parkeren door vergunninghouders. Het college kan hierbij onderscheid maken in de categorieën als bedoeld in artikel 6.3.2, derde lid.
2. Het college kan, bij openbaar te maken besluit, de tijdstippen vaststellen waarop het parkeren alleen aan vergunninghouders is toegestaan.

6.3.2 Parkeren: verlenen vergunningen (was artikel 3 Parkeerverordening Zevenaar 2017)

1. Het college kan op een daartoe strekkende aanvraag:
    a. een vergunning verlenen voor het parkeren op belanghebbendenplaatsen of parkeerapparatuurplaatsen;
    b. een ontheffing verlenen voor het parkeren op terreinen of weggedeelten die bestemd en ingericht zijn als parkeerschijfzone.
2. Het college kan regels stellen voor het aanvragen en verlenen van een vergunning.
3. Een vergunning kan worden verleend aan:
    a. een eigenaar of houder van een motorvoertuig die woont in een gebied waar
    b. belanghebbendenplaatsen of mede door vergunninghouders te gebruiken
    c. parkeerapparatuurplaatsen aanwezig zijn of waar een parkeerschijfzone geldt (categorie I);
    d. een eigenaar of houder van een motorvoertuig die een beroep of bedrijf uitoefent in een gebied waar belanghebbendenplaatsen of mede door vergunninghouders te gebruiken parkeerapparatuurplaatsen aanwezig zijn (categorie II);
    e. een eigenaar of houder van een motorvoertuig die op de loonlijst staat bij een bedrijf of instelling gevestigd in een gebied waar belanghebbendenplaatsen of mede door vergunninghouders te gebruiken parkeerapparatuurplaatsen aanwezig zijn (categorie III);
    f. een eigenaar of houder van een voertuig die vanwege het spoedeisende karakter snel en op korte afstand van de bestemming hulp moet kunnen bieden in een gebied waar belanghebbendenplaatsen of mede door vergunninghouders te gebruiken parkeerapparatuurplaatsen aanwezig zijn (categorie IV).
4. Het college kan in bijzondere gevallen een vergunning ook verlenen aan een eigenaar of houder van een motorvoertuig die niet voldoet aan één van de in het derde lid genoemde vereisten.
5. Het college kan, bij openbaar te maken besluit, een maximum aantal uit te geven vergunningen per aaneengesloten gebied en per categorie vaststellen.
6. Het college kan aan een vergunning voorschriften en beperkingen verbinden die strekken tot bescherming van het belang van een goede verdeling van de beschikbare parkeerruimte.

6.3.3 Parkeren: beslistermijn (was artikel 4 Parkeerverordening Zevenaar 2017)

1. Het college beslist binnen vier weken na ontvangst van een aanvraag voor een vergunning.
2. Het college kan de in het eerste lid genoemde termijn met ten hoogste vier weken verlengen. Van een verlenging van deze termijn wordt de aanvrager schriftelijk in kennis gesteld.

6.3.4 Parkeren: geldigheid vergunningen en gegevens (was artikel 5 Parkeerverordening Zevenaar 2017)

1. Een vergunning wordt voor ten hoogste voor 1 kalenderjaar verleend. 2. In afwijking van het vorige lid is de eerste bewonersvergunning behorend tot categorie I vijf kalenderjaren geldig vanaf het moment van verstrekking. 3. De vergunning bevat in ieder geval de volgende gegevens:
    a. de periode waarvoor de vergunning geldt;
    b. het gebied waarvoor de vergunning geldt;
    c. de naam van de vergunninghouder, het adres waarvoor de vergunning is afgegeven of het kenteken van het motorvoertuig waarvoor de vergunning is verleend.

6.3.5 Parkeren: bezoekerskaarten (was artikel 6 Parkeerverordening Zevenaar 2017)

1. Ieder particulier huishouden, woonachtig op een adres binnen het in artikel 6.2.1 bedoelde vergunninghoudergebied, heeft recht op bezoekerskaarten;
2. Ieder onderneming of instelling gevestigd op een adres binnen het in artikel 6.2.1 bedoelde vergunninghoudergebied heeft recht op bezoekerskaarten;.
3. Het college kan nadere regels en voorwaarden stellen aan het gebruik van de in de leden 1 en 2 genoemde bezoekerskaart (waaronder locatie, tijdvenster, geldigheidsduur).

6.3.6 Parkeren: intrekken of wijzigen vergunning (was artikel 7 Parkeerverordening Zevenaar 2017)

1. Het college kan een vergunning intrekken of wijzigen:
    a. op verzoek van de vergunninghouder;
    b. wanneer de vergunninghouder niet meer woonachtig is of geen beroep of bedrijf meer uitoefent in het gebied, waarvoor de vergunning is verleend;
    c. wanneer er zich een wijziging voordoet in een van de omstandigheden die relevant waren voor het verlenen van de vergunning;
    d. wanneer voor het betreffende gebied het stelsel van vergunningen komt te vervallen;
    e. wanneer de vergunninghouder niet of niet tijdig aan zijn betalingsverplichting voor zijn vergunning heeft voldaan;
    f. wanneer de vergunninghouder handelt in strijd met de aan de vergunning verbonden voorschriften;
    g. wanneer blijkt dat bij de aanvraag van de vergunning onjuiste gegevens zijn verstrekt;
    h. om redenen van openbaar belang.

6.4 Verbodsbepalingen

6.4.1 Parkeren: gebruik vergunning (was artikel 8 Parkeerverordening Zevenaar 2017)

1. Het is verboden gedurende de tijden waarop het parkeren op een belanghebbendenplaats slechts aan vergunninghouders is toegestaan aldaar een motorvoertuig te parkeren of geparkeerd te houden:
    a. zonder vergunning;
    b. zonder dat het motorvoertuig duidelijk zichtbaar is voorzien van de voor dat motorvoertuig afgegeven vergunning;
    c. in strijd met de aan de vergunning verbonden voorschriften; of
    d. zonder dat het motorvoertuig duidelijk zichtbaar is voorzien van een geldige Europese gehandicaptenparkeerkaart;
2. Het college kan ontheffing verlenen van het bepaalde in het eerste lid van dit artikel.

6.4.2 Parkeren: gebruik parkeerapparatuur (was artikel 9 Parkeerverordening Zevenaar 2017)

Het is verboden parkeerapparatuur op andere wijze of met andere middelen, dan wel met andere munten dan die welke in de kennisgeving op de parkeerapparatuur staan aangegeven in werking te stellen.

6.4.3 Parkeren: gebruik plaats (was artikel 10 Parkeerverordening Zevenaar 2017)

1. Het is verboden om enig voorwerp, niet zijnde een motorvoertuig, te plaatsen of te laten staan:
    a. op een parkeerapparatuurplaats;
    b. op een belanghebbendenplaats;
    c. op een parkeerplaats in een parkeerschijfzone
2. Het is verboden een fiets, een bromfiets of enig ander voorwerp op zodanige wijze tegen of bij parkeerapparatuur te plaatsen of te laten staan, dat daardoor een normaal gebruik daarvan wordt belemmerd of verhinderd.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het bepaalde in het eerste lid van dit artikel.

Hoofdstuk 7 (Ondergrondse) infrastructuur en riolering

7.1 Voorwerpen op of aan de weg of openbare plaats

7.1.1 Voorwerpen op of aan de weg of openbare plaats (was artikel 2.10 APV)

1. Het is verboden zonder voorafgaande vergunning van het college de openbare plaats anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan.
2. Een vergunning bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd:
    a. indien het beoogde gebruik schade toebrengt aan de weg, gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van de openbare plaats of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering kan vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van de weg;
    b. indien het beoogde gebruik hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand;
    c. in het belang van de voorkoming of beperking van overlast voor gebruikers van de in de nabijheid gelegen onroerende zaak.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor:
    a. evenementen als bedoeld in onderdeel 17 van artikel 1.1.1;
    b. standplaatsen als bedoeld in artikel 4.1.1.f;
    c. voorwerpen of stoffen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard.
4. Geen vergunning is vereist voor het tijdelijk plaatsen van onder andere bouwmaterialen zoals bouwketen, steigers, containers als ook aankondigingsborden, spandoeken en spanframes, mits:
    a. er geen gevaar voor de bruikbaarheid van de weg wordt veroorzaakt;
    b. het object geen overlast veroorzaakt voor gebruikers van de in de nabijheid gelegen onroerende zaak;
    c. bouwmaterialen alleen worden geplaatst op of nabij de locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden;
    d. bouwmaterialen op de openbare weg dienen te voldoen aan de door het CROW uitgebrachte "Richtlijnen voor het markeren van onverlichte obstakels";
    e. de objecten geen belemmering vormen voor beheer en onderhoud van de weg;
    f. de objecten niet in het centrum van Zevenaar, zoals beschreven staat in hoofdstuk 1.1.1, worden geplaatst;
    g. de van toepassing zijnde beleidsregels in acht wordt genomen;
    h. er 3 weken voorafgaand melding wordt gedaan aan het college en deze niet binnen 8 werkdagen na ontvangst van de melding heeft besloten het plaatsen van het object te verbieden.
5. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Omgevingswet of het Provinciaal omgevingsverordening:
    a. De weigeringsgrond van het tweede lid, onder a, geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet;
    b. De weigeringsgrond van het tweede lid, onder b, geldt niet voor bouwwerken;
    c. De weigeringsgrond van het tweede lid, onder c, geldt niet voor zover in het geregelde onderwerp wordt voorzien door het Besluit bouwwerken leefomgeving.
6. Het college kan categorieën van voorwerpen aanwijzen waarvoor het verbod in het eerste lid niet geldt.

7.1.2 Omgevingsvergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg (was artikel 2.11 APV)

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te veranderen of anderszins verandering te brengen in de wijze van aanleg van een weg.
2. Het verbod is niet van toepassing voor zover in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam werkzaamheden worden verricht.
3. Het verbod is voorts niet van toepassing op een beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg of waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, provinciale omgevingsverordening of waterschapsverordening of op situaties waarin wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, de Wegenwet, het Wetboek van Strafrecht of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet.

7.1.3 Maken of veranderen van een uitweg (was artikel 2.12 APV)

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag:
    a. een uitweg te maken naar de weg;
    b. van de weg gebruik te maken voor het hebben van een uitweg;
    c. verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg.
2. Een vergunning als bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd in het belang van:
    a. de bruikbaarheid van de weg;
    b. het veilig en doelmatig gebruik van de weg;
    c. de verdeling van de beschikbare parkeerruimte;
    d. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving;
    e. de bescherming van groenvoorzieningen in de gemeente.
    f. het ter plaatse geldende omgevingsplan.
3. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op een beperkingengebiedenactiviteit met betrekking tot een weg waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, de provinciale verordening of de waterschapsverordening.

7.1.4 Voorzieningen voor verkeer en verlichting (was artikel 2:21 APV)

1. De rechthebbende op een bouwwerk c.q. perceel grond is verplicht toe te laten dat op of aan dat bouwwerk c.q. perceel grond voorwerpen, borden of voorzieningen ten behoeve van het verkeer of de openbare verlichting worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door hoofdstuk 10 van de Omgevingswet.

7.2 Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente

7.2.1 Vergunningplicht handelsreclame (was artikel 4:16 APV)

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren die vanaf een openbare plaats zichtbaar is.
2. Het verbod geldt niet voor:
    a. opschriften, aankondigingen of afbeeldingen in het inwendig gedeelte van een onroerende zaak, die niet kennelijk gericht zijn op zichtbaarheid vanaf de weg;
    b. opschriften of aankondigingen op of aan onroerende zaken, daartoe aangewezen door de overheid;
    c. opschriften of aankondigingen kleiner dan 0,50 m en de langste zijde korter dan 1 meter die betrekking hebben op: een openbare verkoping of een aanbieding ter

verkoop, verhuur of verpachting van een onroerende zaak, zulks voor zolang zij feitelijke betekenis hebben;
   d. het beroep, de dienst of het bedrijf dat in of op de onroerende zaak wordt uitgeoefend of waarvoor die zaak is bestemd;
   e. opschriften die betrekking hebben op de naam of aard van in uitvoering zijnde bouwwerken of op de namen van degenen die bij het ontwerp of de uitvoering van het bouwwerk betrokken zijn, mits deze opschriften zijn aangebracht op borden bij of op de in uitvoering zijnde bouwwerken zelf, zulks voor zolang zij feitelijke betekenis hebben;
   f. opschriften of aankondigingen op of aan onroerende zaken dienstbaar aan het openbaar vervoer, indien deze zijn aangebracht ten dienste van dat vervoer;
   g. één bord op het erf met een maximale afmeting van 0,5 m2, hoogte maximaal 1,2 m, breedte maximaal 1 m;
   h. één makelaarsbord van beperkte omvang (maximaal 2 m2) op het erf van een woning;
   i. één makelaarsbord op het erf van een (in aanbouw zijnde) gebouw, niet zijnde een woning, met een maximale afmeting van 10 m2;
   j. vergunningplichtige voorwerpen zoals bedoeld in artikel 7.1.1.
   k. gevallen waarin een omgevingsvergunning is verleend en het gevaar en de hinder zijn betrokken bij de afweging.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor opschriften of aankondigingen van kennelijk tijdelijke aard, voor zolang zij feitelijke betekenis hebben, mits:
   a. van het aanbrengen ervan tevoren schriftelijk kennisgeving is gedaan aan het bevoegd gezag;
   b. het bevoegd gezag niet binnen twee weken na ontvangst van die kennisgeving van enig bezwaar heeft doen blijken;
   c. deze opschriften of aankondigingen niet langer dan dertig dagen op, aan of in de onroerende zaak aanwezig zijn.
4. Een vergunning als bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd:
   a. indien het opschrift, de aankondiging, voorwerp of afbeelding als bedoeld;
   b. in het tweede lid de veiligheid van het verkeer in gevaar te brengen of ernstige hinder voor de omgeving te veroorzaken;
   c. indien de handelsreclame, op zichzelf of in verband met de omgeving niet voldoet aan de redelijke eisen van welstand.

7.2.2 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz. (was artikel 4:13 APV)

1. In het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, kan het college plaatsen aanwijzen die buiten een inrichting, in de openlucht of buiten de weg zijn gelegen, waar het verboden is de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben:
   a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
   b. bromfietsen en motorvoertuigen of onderdelen daarvan;
   c. kampeermiddelen als beschreven staat in hoofdstuk 1.1.1 of onderdelen daarvan, voor zover het plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel; of
   d. mestopslag, gierkelders of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen.
2. Het is verboden op een door het college aangewezen plaats een door hem aangeduid voorwerp of stof op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben.
3. Het college kan bij de aanwijzing nadere regels stellen.

4. Dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door of krachtens de Omgevingswet en de provinciale Omgevingsverordening.

Hoofdstuk 8. Bouwwerken en bouwkwaliteit

8.1 Gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen

8.1.1 Vergunningsplicht nachtverblijf (was artikel 7.3.1 Bouwverordening Zevenaar 2019)

1. Er geldt een vergunningsplicht wanneer in een bouwwerk bedrijfsmatig of in het kader van verzorging nachtverblijf verschaft wordt aan meer dan 4 personen.

8.1.2 Herziening en vervanging van aangewezen normen en andere voorschriften (was artikel 10.6 Bouwverordening Zevenaar 2019)

1. Het bevoegd gezag is bevoegd om rekening te houden met de herziening en vervanging van de NEN-normen, voornormen, praktijkrichtlijnen en andere voorschriften waarnaar in deze verordening of in de bij deze verordening behorende bijlagen wordt verwezen, indien de bevoegde instantie de betrokken norm, voornorm, praktijkrichtlijn of het voorschrift heeft herzien of vervangen en die herziening of vervanging heeft gepubliceerd.

8.2 Naamgeving en nummering

8.2.1 Naamgeving woonplaatsen en openbare ruimte (was artikel 2 van Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018)

1. Het college stelt de grens en de naam van een of meer woonplaatsen vast en kunnen deze in wijken en buurten verdelen conform de eisen die het Centraal Bureau voor de Statistiek aan deze indeling verbindt.
2. Het college kent per woonplaats namen toe aan delen van de openbare ruimte en zo nodig aan gemeentelijke gebouwen en bouwwerken.
3. Onder vaststellen, verdelen en toekennen als bedoeld in het eerste en tweede lid wordt tevens begrepen het wijzigen en intrekken daarvan.

8.2.2 Nummering objecten (was artikel 3 van Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018)

1. Het college stelt de lig- en standplaatsen vast.
2. Het college kent de nummeraanduidingen toe aan verblijfsobjecten, lig- en standplaatsen.
3. Zij bepaalt de afbakening van panden, verblijfsobjecten, lig- en standplaatsen.
4. De toekenning of afbakening, bedoeld in het tweede en derde lid, kan ook op voor personen toegankelijke objecten, niet zijnde verblijfsobjecten, dan wel op afgebakende terreinen worden toegepast.
5. Onder vaststellen, toekennen en bepalen als bedoeld in het eerste tot en met vierde lid wordt tevens begrepen het wijzigen en intrekken daarvan.

8.2.3 Aanbrengen aanduiding (was artikel 4 van Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018)

1. De door het college aan de openbare ruimte of een gedeelte daarvan toegekende namen, bedoeld in artikel 8.2.1, worden door of in opdracht van de gemeente blijvend zichtbaar en in voldoende aantallen ter plaatse aangebracht.
2. De door het college aan een object toegekende nummers, bedoeld in artikel 8.2.2, tweede en vierde lid, worden daaraan op doeltreffende wijze aangebracht.
3. Het is eenieder die daartoe niet bevoegd is verboden namen aan de openbare ruimte of delen daarvan, dan wel nummers aan een pand of verblijfsobject of lig- of standplaats of afgebakend terrein toe te kennen door deze op zichtbare wijze aan te brengen.

8.2.4 Gedoogplicht naamaanduiding (was artikel 5 van Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018)

1. Als het college het nodig oordeelt dat de door hen toegekende aanduidingen, bedoeld in artikel 8.2.1, tweede lid, aan een bouwwerk, gebouw, muur, paal, schutting of een andere soort terreinafscheiding worden aangebracht, draagt de rechthebbende er zorg voor dat de hier bedoelde aanduidingen vanwege of op verzoek en overeenkomstig de aanwijzingen van burgemeester en wethouders worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.
2. Als het college het nodig oordeelt een naamaanduiding, waarop de vervallen naam is doorgehaald, gedurende ten hoogste een jaar naast de naamaanduiding met de nieuwe naam te handhaven laat de rechthebbende dit toe.
3. De rechthebbende draagt er voor dat de in het eerste en tweede lid bedoelde aanduidingen vanaf de openbare weg duidelijk leesbaar blijven.

8.2.5 Aanbrengplicht nummeraanduiding (was artikel 6 van Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018)

1. Tenzij het college anders heeft besloten, draagt de rechthebbende van een object er zorg voor dat de nummers, bedoeld in artikel 8.2.2, tweede lid, worden aangebracht overeenkomstig het krachtens artikel 8.2.6 bepaalde.
2. De rechthebbende draagt er zorg voor dat de nummers binnen 4 weken na kennisgeving van het besluit van het college is aangebracht.
3. Als een verblijfsobject, lig- of standplaats of afgebakend terrein nog niet gereed is gekomen, wordt het nummer binnen 4 weken na het gereedkomen daarvan aangebracht.
4. Als het college het nodig oordeelt een nummeraanduiding, waarop het vervallen nummer is doorgehaald, gedurende ten hoogste een jaar naast de nummeraanduiding met het nieuwe nummer te handhaven laat de rechthebbende dit toe of geeft de rechthebbende daaraan uitvoering.
5. Het college kan de in het tweede en derde lid genoemde termijnen verlengen.

8.2.6 Nadere regels (was artikel 7 van Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018)

1. Het college kan nadere regels stellen over het proces en de wijze van:
   - naamgeving en begrenzing van woonplaatsen, wijken, buurten en bouwblokken;
   - naamgeving en begrenzing van de openbare ruimte;
   - nummering van verblijfsobjecten, lig- en standplaatsen [en afgebakende terreinen];
   - opmaak van formulieren, besluiten en verklaringen.
2. De nadere regels zijn niet strijdig met het Convenant inzake postcodes.

8.3 Erfgoed

8.3.1 Gemeentelijk erfgoedregister (was artikel 2 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

1. Het college houdt een door eenieder te raadplegen gemeentelijk erfgoedregister bij van krachtens deze verordening aangewezen gemeentelijk cultureel erfgoed inclusief de locaties waaraan krachtens artikel 4.2, eerste lid van de Omgevingswet in het omgevingsplan de functie cultureel erfgoed is toebedeeld.
2. Het gemeentelijk erfgoedregister bevat:
   a. gegevens over de inschrijving en ter identificatie van het aangewezen gemeentelijk cultureel erfgoed;
   b. gegevens over door burgemeester en wethouders van de minister ontvangen afschriften van de inschrijving van een rijksmonument in het

rijksmonumentenregister als bedoeld in artikel 3.3, vijfde lid, van de Erfgoedwet en instructies als bedoeld in artikel 2.34, vierde lid, van de Omgevingswet betreffende een locatie met de functie-aanduiding rijksbeschermd stads- en dorpsgezicht;

c. gegevens over door burgemeester en wethouders van gedeputeerde staten ontvangen instructies als bedoeld in artikel 2.33, eerste lid, van de Omgevingswet betreffende een locatie met de functie-aanduiding provinciaal monument, provinciaal archeologisch monument of provinciaal beschermd stads- en dorpsgezicht.

8.4 Erfgoedcommissie

8.4.1 Taak Erfgoedcommissie (was artikel 3 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

1. De Erfgoedcommissie adviseert het college op basis van artikel 17.9 Omgevingswet en de Verordening op de Commissie Omgevingskwaliteit 2022.
2. De gemeentelijke adviescommissie betrekt in ieder geval de leden die deskundig zijn op het gebied van de monumentenzorg bij het advies.

8.5 Aanwijzing gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling

8.5.1 Aanwijzing gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling (was artikel 4 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

1. Burgemeester en wethouders kunnen besluiten een cultuurgoed dat van bijzondere cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis of uitzonderlijke schoonheid is en dat als onvervangbaar en onmisbaar behoort te worden behouden voor het gemeentelijk cultuurbezit en dat in eigendom is van de gemeente of dat aan de zorg van de gemeente is toevertrouwd aan te wijzen als gemeentelijk beschermd cultuurgoed.
2. Burgemeester en wethouders kunnen besluiten een verzameling van bijzondere cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis, die als geheel of door een of meer van de cultuurgoederen die een wezenlijk onderdeel van de verzameling zijn, als onvervangbaar en onmisbaar behoort te worden behouden voor het gemeentelijk cultuurbezit en die in eigendom van de gemeente is of die aan de zorg van de gemeente is toevertrouwd aan te wijzen als gemeentelijk beschermde verzameling.
3. Voor de aanwijzing van een cultuurgoed dat of een verzameling die aan de zorg van de gemeente is toevertrouwd is toestemming van de eigenaar vereist.
4. Over het voornemen van een aanwijzing, bedoeld in het eerste of tweede lid, alsmede over de vervreemding van een gemeentelijk beschermd cultuurgoed of een gemeentelijk beschermde verzameling of over het afstand doen van de zorg daarvoor vragen burgemeester en wethouders advies aan een commissie als bedoeld in artikel 4.18 van de Erfgoedwet.
5. Dit artikel is niet van toepassing op:
    a. door de minister beschermde cultuurgoederen en beschermde verzamelingen als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet, en
    b. cultureel erfgoed dat is aangewezen op grond van een provinciale erfgoedverordening als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, van de Erfgoedwet.
6. Burgemeester en wethouders verwerken de aanwijzing direct in het gemeentelijk erfgoedregister.

8.5.2. Wijziging, intrekking en vervallen van de aanwijzing als gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling (was artikel 5 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

1. Het college kan een besluit tot aanwijzing als bedoeld in artikel 8.5.1. eerste of tweede lid, wijzigen of intrekken. Artikel 8.5.1, vierde lid, is hierop van overeenkomstige toepassing, tenzij het een aanpassing van ondergeschikte betekenis betreft of het gemeentelijk

beschermd cultuurgoed of de gemeentelijk beschermverzameling waarop de aanwijzing betrekking heeft, als zodanig is tenietgegaan.

2. Een aanwijzing vervalt met ingang van de dag waarop het gemeentelijk beschermd cultuurgoed of de gemeentelijk beschermde verzameling waarop de aanwijzing betrekking heeft wordt aangewezen als:
    a. door de minister beschermd cultuurgoed of beschermde verzameling als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet, of
    b. beschermd cultureel erfgoed op grond van een provinciale erfgoedverordening als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, van de Erfgoedwet.
3. Het college verwerkt de wijziging, intrekking of het vervallen van een aanwijzing direct in het gemeentelijk erfgoedregister.

8.6 Aanwijzing gemeentelijk monument

8.6.1 De aanwijzing gemeentelijk monument (was artikel 6 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

1. Het college kan besluiten een monument of archeologisch monument dat van bijzonder belang is voor de gemeente vanwege zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde aan te wijzen als gemeentelijk monument.
2. Dit artikel is niet van toepassing op:
    a) rijksmonumenten, en
    b) monumenten en archeologische monumenten die zijn aangewezen op grond van een provinciale erfgoedverordening als bedoeld in 3.17, eerste lid, van de Erfgoedwet of een omgevingsverordening als bedoeld in artikel 2.6 van de Omgevingswet.

8.6.2 Voornemen tot aanwijzing (was artikel 6 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

1. Een voornemen om toepassing te geven aan de aanwijzing in voorgaand artikel, wordt door het college schriftelijk bekendgemaakt aan alle zakelijk gerechtigden op de onroerende zaak die vermeld staan in de openbare registers, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Kadasterwet.
2. Voordat een kerkelijk monument wordt aangewezen, voert het college overleg over het voornemen met de eigenaar.

8.6.3 Voorbescherming

1. De bescherming van paragraaf 7.8 is van overeenkomstige toepassing op het monument of archeologisch monument ten aanzien waarvan een voornemen als bedoeld in deze paragraaf is bekendgemaakt.
2. De voorbescherming, bedoeld in het eerste lid, vervalt op het moment van inschrijving van de aanwijzing in het gemeentelijk erfgoedregister.

8.6.4 Beslistermijn, bekendmaking en mededeling (artikel 9 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

1. Op een aanvraag om aanwijzing dient te worden besloten binnen 18 weken na ontvangst van de aanvraag.
2. De aanwijzing bevat in ieder geval de plaatselijke aanduiding van het gemeentelijke monument, de datum van aanwijzing, de kadastrale aanduiding en een beschrijving van het gemeentelijke monument.
3. De aanwijzing wordt schriftelijk bekendgemaakt aan alle zakelijk gerechtigden op de onroerende zaak die vermeld staan in de openbare registers, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Kadasterwet.

4. Het college verwerkt de aanwijzing direct in het gemeentelijk erfgoedregister.

8.6.5 Aanwijzing als voorlopig gemeentelijk monument (nieuw artikel op basis van het VNG Model)

1. In een spoedeisend geval kan het college een monument of archeologisch monument aanwijzen als voorlopig gemeentelijk monument. In afwijking van artikel 8 wordt in dat geval aan de gemeentelijke adviescommissie advies gevraagd over de vastgestelde aanwijzing als voorlopig gemeentelijk monument.
2. Een aanwijzing als voorlopig gemeentelijk monument vervalt na 18 weken of zoveel eerder als burgemeester en wethouders een besluit hebben genomen over de aanwijzing, bedoeld in artikel 8.6.1, eerste lid.
3. Paragraaf 8.8 is van overeenkomstige toepassing vanaf het moment dat zakelijk gerechtigden schriftelijk in kennis worden gesteld van het besluit van het college tot aanwijzing van het monument of archeologisch monument als voorlopig gemeentelijk monument. Artikel 8.6.4. is van overeenkomstige toepassing op deze aanwijzing.

8.6.6 Wijziging gemeentelijk erfgoedregister, vervallen aanwijzing monument (was artikel 11 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

1. Het college kan ten aanzien van gemeentelijke monumenten en voorlopige gemeentelijke monumenten wijzigingen aanbrengen in het gemeentelijk erfgoedregister.
2. Als de wijziging ziet op het schrappen uit het register zijn de artikelen 8.6.1 e.v. van overeenkomstige toepassing, tenzij het monument of het archeologisch monument waarop de aanwijzing betrekking heeft als zodanig is tenietgegaan.
3. Een aanwijzing vervalt met ingang van de dag waarop het monument of het archeologisch monument waarop de aanwijzing betrekking heeft is ingeschreven in het rijksmonumentenregister of een provinciaal erfgoedregister als bedoeld in artikel 3.17, derde lid, van de Erfgoedwet of een omgevingsverordening als bedoeld in artikel 2.6 van de Omgevingswet. Het vervallen van de aanwijzing wordt onverwijld bijgehouden in het gemeentelijk erfgoedregister.

8.7 Bescherming gemeentelijke monumenten

8.7.1 Instandhoudingsplicht gemeentelijk monument (was artikel 13 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

Het is verboden een beschermd gemeentelijk monument en een beschermd gemeentelijk archeologisch monument te beschadigen, te vernielen of af te breken of daaraan onderhoud te onthouden dat voor de instandhouding daarvoor noodzakelijk is.

8.7.2 Omgevingsvergunning gemeentelijk monument (was artikel 14 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het college een gemeentelijk monument:
    a. te slopen, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen, of
    b. te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
    a. de uitvoering van normaal onderhoud, voor zover detaillering, profilering, vormgeving, materiaalsoort en kleur van het monument niet wijzigen, en voor zover de aanleg van een tuin, park of andere aanleg, niet wijzigt,
    b. alleen inpandige veranderingen van een onderdeel van het monument dat uit het oogpunt van monumentenzorg geen waarde heeft;

c. het binnen een monument dat als begraafplaats in gebruik is met inachtneming van de monumentale waarden:
    1°. plaatsen van grafmonumenten, met inbegrip van het tijdelijk verwijderen daarvan en het bijwerken van het opschrift;
    2°. doen van begravingen of asbijzettingen, of
    3°. ruimen van graven waarvan het grafmonument niet is beschermd als gemeentelijk monument.]

3. Het college kan in het belang van de monumentenzorg nadere regels stellen met betrekking tot de uitvoering van werkzaamheden aan een gemeentelijk monument. Deze regels kunnen mede inhouden een vrijstelling van het verbod in het eerste lid of een plicht tot het melden van handelingen bedoeld in het tweede lid.

8.7.3 Weigeringsgronden (was artikel 15 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

1. De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend als het belang van de monumentenzorg zich daartegen niet verzet.
2. Een omgevingsvergunning voor een kerkelijk monument als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet wordt niet verleend zonder overeenstemming met de eigenaar.

8.8 Beschermde rijksmonumenten

8.8.1 Vergunning voor beschermd rijksmonument

1. Het bevoegd gezag zendt onmiddellijk een afschrift van de ontvankelijke aanvraag om omgevingsvergunning voor een rijksmonument voor advies aan de commissie als bedoeld in artikel 8.4, lid 1 (Erfgoedcommissie).
2. De Erfgoedcommissie adviseert over de aanvraag binnen acht weken na de dag van verzending van het afschrift.
3. Ingeval het bevoegd gezag na acht weken geen advies heeft ontvangen, wordt de Erfgoedcommissie geacht te hebben geadviseerd.

8.9 De bescherming van gemeentelijke stads- en dorpsgezichten

8.9.1 De aanwijzing als beschermd gemeentelijk stads- en dorpsgezicht

1. De gemeenteraad kan een gebied aanwijzen als beschermd stads- of dorpsgezicht.
2. Dit artikel is niet van toepassing op beschermde stads- en dorpsgezichten die zijn aangewezen op grond van een instructie als bedoeld in artikel 2.33, eerste lid, of artikel 2.34, vierde lid, van de Omgevingswet.
3. Voordat de gemeenteraad over de aanwijzing een besluit neemt, verzoekt hij het college advies te vragen aan de Erfgoedcommissie.
4. De Erfgoedcommissie adviseert schriftelijk binnen acht weken na de dag van ontvangst van het verzoek van het college. In spoedeisende gevallen kan het advies achterwege blijven.

8.9.2 Bekendmaking en mededeling

Burgemeester en wethouders maken het besluit van de gemeenteraad tot aanwijzing tot beschermd stads- en dorpsgezicht binnen 4 weken na de datum van het besluit bekend. Artikel 8.6.4, tweede en derde lid is van overeenkomstige toepassing.

8.9.3 Registratie in het gemeentelijke erfgoedregister

1. Het college registreert het beschermde gemeentelijke stads- of dorpsgezicht in het gemeentelijke erfgoedregister.

2. De vermelding, zoals bedoeld in het eerste lid, bevat de plaatselijke aanduiding, de datum van aanwijzing, de op een kaart aangegeven gebiedsbegrenzing en de redengevende beschrijving van het gebied.

8.9.4 Wijziging, intrekking en vervallen van de aanwijzing als gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht

1. De gemeenteraad kan, op voorstel van burgemeester en wethouders, een besluit tot aanwijzing als bedoeld in artikel 18, eerste lid, wijzigen of intrekken. Artikel 18, tweede en derde lid, is hierop van overeenkomstige toepassing, tenzij het een aanpassing van ondergeschikte betekenis betreft of het stads- of dorpsgezicht waarop aanwijzing betrekking heeft als zodanig is tenietgegaan.
2. Een aanwijzing vervalt met ingang van de dag waarop het stads- of dorpsgezicht waarop de aanwijzing betrekking heeft wordt aangewezen als beschermd stads- of dorpsgezicht op grond van een instructie als bedoeld in artikel 2.33, eerste lid, of artikel 2.34, vierde lid, van de Omgevingswet.
3. Het college verwerkt de wijziging, intrekking of het vervallen van een aanwijzing direct in het gemeentelijk erfgoedregister.

8.9.5 Beschermend omgevingsplan

1. De gemeenteraad stelt, ter bescherming van een beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht, een omgevingsplan vast zoals bedoeld in de Omgevingswet.
2. Bij het besluit tot aanwijzing van een beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht bepaalt de gemeenteraad of en in hoeverre een geldend omgevingsplan als beschermend plan in de zin van het eerste lid kan worden aangemerkt.
3. Het college hoort de Erfgoedcommissie inzake een raadsvoorstel tot vaststelling van een omgevingsplan bedoeld in het eerste lid.
4. De Erfgoedcommissie adviseert schriftelijk binnen acht weken na de dag van ontvangst van het verzoek van het college.

8.9.6 Verbodsbepaling

1. Het is in een beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht verboden om zonder omgevingsvergunning een bouwwerk te slopen.
2. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het college of in strijd met de bij de vergunning gestelde voorwaarden een bouwwerk in een beschermd gemeentelijke stads- en dorpsgezicht:
    a. te verstoren, te plaatsen, op te richten, geheel of gedeeltelijk af te breken, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen of aan onderhoud te onttrekken;
    b. een bouwwerk te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze waardoor het stads-en dorpsgezicht wordt ontsierd of in gevaar gebracht;
    c. onroerende zaken, geen bouwwerk zijnde, hieronder begrepen straten, wegen, pleinen, wateren en erfafscheidingen -niet zijnde een bouwwerk- te wijzigen.
3. In een gebied dat is aangewezen als een beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht en waarvoor nog geen beschermend onherroepelijk is geworden, is het verboden bouwwerken en andere werken te plaatsen, op te richten, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen zonder vergunning van het college;
4. De omgevingsvergunning kan in ieder geval worden geweigerd als naar het oordeel van burgemeester en wethouders niet aannemelijk is dat op de plaats van het te slopen bouwwerk een ander bouwwerk kan of zal worden gebouwd.
5. Het eerste lid is niet van toepassing op het slopen ingevolge een verplichting als bedoeld in de artikelen 13, 13a of 13b van de Woningwet of ingevolge een verplichting zoals gesteld in een maatwerkvoorschrift op grond van artikel 3.5 van het Besluit bouwwerken leefomgeving.

6. Op de behandeling van aanvragen om een vergunning zijn de artikelen 8.7.1 tot en met 8.7.6 van overeenkomstige toepassing.

8.10 Schadevergoeding

8.10.1 Schadevergoeding

Zover blijkt dat een belanghebbende ten gevolge van:

a. de weigering een vergunning te verlenen tot wijziging, afbraak, verstoring, verwijderen van een gemeentelijk als bedoeld in artikel 8.7.1 en 8.8.1;
b. de weigering een vergunning te verlenen tot wijziging, afbraak, verstoring, verwijdering van een onroerende zaak gelegen in een gebied dat is aangewezen als beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht;
c. voorschriften verbonden aan een vergunning bedoeld onder a. en b.
d. schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en waarvan de vergoeding niet anderszins is verzekerd, kent de gemeenteraad hem op zijn verzoek een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding toe.

8.11 Vangnet Archeologie

8.11.1 Vangnet archeologie

1. Het is verboden de bodem te verstoren in een archeologisch monument of een gebied waar archeologische vondsten of waarden worden verwacht als in het daar vigerende omgevingsplan niet is voldaan aan artikel 5.130 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, tenzij:
    a. voor de activiteit een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, eerste of tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet is verleend;
    b. het de verstoring betreft van een archeologisch monument, waarde of verwachting die is aangegeven op de gemeentelijke archeologische beleids-, waarden- of verwachtingskaart, de provinciale archeologische monumentenkaart of de landelijke indicatieve kaart van archeologische waarden en het verrichten van de activiteiten geen strijd oplevert met door burgemeester en wethouders vastgestelde regels over de toegestane mate van verstoring;
    c. de activiteit plaatsvindt op basis van een deugdelijke beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening wordt gehouden en onevenredige schade voor archeologische waarden wordt voorkomen, of
    d. met een vooronderzoek is aangetoond dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn.
2. Het college kan nadere regels stellen over het verrichten van archeologisch onderzoek.

Hoofdstuk 9. Veiligheid

9.1 Veiligheid op de weg en voorkomen van overlast, gevaar of schade

9.1.1 Winkelwagentjes (was artikel 2.14 APV)

1. Een winkelier die winkelwagentjes ter beschikking stelt is verplicht deze:
    a. te voorzien van de naam van het bedrijf of een ander herkenningsteken; en
    b. terstond te verwijderen of te doen verwijderen uit de omgeving van dat bedrijf, voor zover deze buiten een winkelwagenstalling staan.
2. Het is verboden een winkelwagentje na gebruik onbeheerd op een openbare plaats achter te laten.
3. Het eerste lid, aanhef en onder b, is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien bij of krachtens de Omgevingswet.

9.1.2 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp (was artikel 2:15 APV)

Het is verboden beplanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of voor het wegverkeer hinder of gevaar ontstaat.

9.1.3 Rookverbod in bossen en natuurterreinen (was artikel 2:18 APV)

1. Het is verboden te roken in bossen of binnen een afstand van dertig meter daarvan gedurende een door het college aangewezen periode.
2. Het is verboden in bossen of binnen een afstand van honderd meter daarvan, voor zover het de open lucht betreft, brandende of smeulende voorwerpen te laten vallen, weg te werpen of te laten liggen.
3. Het in het eerste en tweede lid gestelde verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 3, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt voorts niet voor zover het roken plaatsvindt in gebouwen en aangrenzende erven.

9.1.4 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp (was artikel 2:19 APV)

1. Het is verboden op, aan of boven het voor voetgangers of (brom)fietsers bestemde deel van de weg op enigerlei wijze prikkeldraad, schrikdraad, puntdraad of andere scherpe voorwerpen aan te brengen of te hebben hangen lager dan 2,2 meter boven dat gedeelte van de weg.
2. Het verbod geldt niet voor prikkeldraad, schrikdraad, puntdraad of andere scherpe voorwerpen, die op grotere afstand dan 0,25 m uit de uiterste boord van de weg, op van de weg af gerichte delen van een afscheiding zijn aangebracht.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

9.1.5 Plakken en kladden (was artikel 2:42 APV)

1. Het college wijst aanplakborden aan voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen.
2. Het is verboden de aanplakborden te gebruiken voor het aanbrengen van handelsreclame.
3. Het college kan nadere regels stellen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen, die geen betrekking mogen hebben op de inhoud daarvan.

9.1.6 Overlast skaten (was artikel 2:45b APV)

1. Onder skaten wordt in dit artikel verstaan: het zich voortbewegen op rolschaatsen, rollerskates, skates, skeelers, skateboarden en vergelijkbare voorwerpen.

2. Het college kan wegen of gebieden aanwijzen waar het is verboden om te skaten.
3. De in het vorige lid bedoelde wegen of gebieden kunnen worden aangewezen in het belang van:
    a. het doelmatig beheer en onderhoud van de weg, waaronder mede begrepen de voorkoming van schade aan de weg en het straatmeubilair;
    b. de bescherming van verkeersdeelnemers en de verdeling van de gebruiksmogelijkheden van de weg;
    c. de voorkoming of opheffing van hinder of overlast.

9.2 Andere onderwerpen betreffende de huishouding van de gemeente

9.2.1 Crossterreinen (was artikel 5:32 APV)

1. Het is verboden op enig terrein, geen weg zijnde, met een motorvoertuig of een bromfiets te crossen buiten wedstrijdverband, een wedstrijd dan wel, ter voorbereiding van een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen voor het gebruik van deze terreinen in het belang van:
    a. het voorkomen of beperken van overlast;
    b. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving en ter bescherming van andere milieuwaarden;
    c. de veiligheid van de deelnemers van de in het eerste lid bedoelde wedstrijden en ritten of van het publiek.
3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Omgevingswet, afdeling 3.9 van het Besluit activiteiten leefomgeving, de Zondagswet of het Besluit geluidproductie sportmotoren.

9.2.2 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen (was artikel 4:9 APV)

Sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen mogen zich niet bevinden in een toestand die gevaar oplevert voor de veiligheid, nadeel voor de gezondheid of hinder voor de gebruikers van de gebouwen of voor anderen.

9.2.3 Aanwijzing gebieden voor bijzondere regels (was 4:9a APV)

Het college kan gebieden aanwijzen waar zij bijzondere regels kan stellen in het kader van de bescherming van het milieu.

9.2.4 Beperking verkeer in natuurgebieden (was 5:33 APV)

1. Het is verboden binnen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik beschikbare terreinen te rijden of zich te bevinden met een motorvoertuig, een bromfiets, een fiets of een paard.
2. Het verbod is niet van toepassing op door het college aangewezen terreinen. Het college kan nadere regels stellen voor het gebruik van deze terreinen in het belang van:
    a. het voorkomen van overlast;
    b. de bescherming van natuur- of milieuwaarden;
    c. de veiligheid van het publiek.
3. Het verbod is niet van toepassing op motorvoertuigen, bromfietsen, fietsen en paarden:
    a. ten dienste van politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening en van andere krachtens artikel 29, eerste lid, van het Reglement verkeersregels en

verkeerstekens 1990 door de bevoegde minister aangewezen hulpverleningsdiensten;
   b. die worden gebruikt in verband met beheer, onderhoud of exploitatie van de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
   c. die worden gebruikt in verband met werken die krachtens wettelijk voorschrift moeten worden uitgevoerd;
   d. van de zakelijk gerechtigden, huurders en pachters van percelen die gelegen zijn binnen de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
   e. voor het verkeer ten behoeve van bezoek en van de verzorging van de onder d bedoelde personen.
4. Het verbod is voorts niet van toepassing:
   a. op wegen die gelegen zijn binnen de in het eerste lid bedoelde gebieden of terreinen;
   b. binnen de bij of krachtens de provinciale omgevingsverordening aangewezen stiltegebieden ten aanzien van motorrijtuigen die bij of krachtens die verordening zijn aangewezen als toestel.
5. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

9.2.5 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken (was 5:34 APV)

1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.
2. Mits geen sprake is van gevaar, overlast of hinder voor de omgeving, is het verbod niet van toepassing op:
   a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke;
   b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven, voor zover geen afvalstoffen worden verbrand;
   c. vuur voor koken, bakken en braden, voor zover dat geen gevaar, overlast of hinder voor de omgeving oplevert.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod:
   a. Een ontheffing wordt niet verleend voor onbepaalde tijd.
   b. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.1.7 kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna.
4. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1 of 3, van het Wetboek van Strafrecht of de Provinciale Omgevingsverordeningen.
5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Hoofdstuk 10. Toezichtbepalingen

10.1.1 Toezichthouders

1. Het bevoegd gezag wijst de ambtenaren aan die belast zijn met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening.
2. De marktmeester en de bij besluit van het college aangewezen personen zijn belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 3.1.1. t/m 3.1.12 van paragraaf 4.1 Markt.
3. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 8.2.1 t/m 8.2.6 (Voorheen verordening naamgeving) is belast de toezichthouder openbare ruimte (inspecteur bouwen).
4. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens paragraaf 4.2 zijn belast de krachtens artikel 5.10, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht door burgemeester en wethouders aangewezen ambtenaren (artikel 8.16 na inwerkintreding Omgevingswet). (Afvalstoffenverordening)
5. Het bevoegd gezag is bevoegd om rekening te houden met de herziening en vervanging van de NEN-normen, voornormen, praktijkrichtlijnen en andere voorschriften waarnaar in deze verordening of in de bij deze verordening behorende bijlagen wordt verwezen, indien de bevoegde instantie de betrokken norm, voornorm, praktijkrichtlijn of het voorschrift heeft herzien of vervangen en die herziening of vervanging heeft gepubliceerd. (Voorheen Bouwverordening)
6. Met de opsporing van de in paragraaf 5.3 strafbaar gestelde feiten zijn behalve de ambtenaren, genoemd in artikel 141 van het wetboek van strafvordering, belast de daartoe door het bevoegd gezag aangewezen ambtenaren. (Bomen)
7. De opsporing van de in paragraaf 8.3 (Erfgoed) strafbaar gestelde feiten is, naast de in artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering genoemde opsporingsambtenaren, opgedragen aan hen die door het bevoegd gezag met de zorg voor de naleving van deze verordening zijn belast, ieder voor zover het de feiten betreft die in de aanwijzing zijn vermeld.
8. De ambtenaren bedoeld in lid 8 hebben toegang tot alle beschermde monumenten en archeologisch gevoelige gebieden, voor zover dit redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is.

Hoofdstuk 11. Strafbepalingen

11.1.1 Strafbepaling

1. Overtreding van artikel 4.1.1 t/m 4.1.14 (Voorheen Marktverordening), wordt gestraft met een geldboete van de tweede categorie of hechtenis van ten hoogste drie maanden en kan bovendien worden gestraft met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.
2. Overtreding van artikel 5.2.2, t/m 5.2.7 van paragraaf 5.2 Afvalstoffen is een strafbaar feit als bedoeld in artikel 1a, onderdeel 3, van de Wet op de economische delicten.
3. (Voorheen Bomenverordening)
    1. Degene aan wie een voorschrift als genoemd in paragraaf 5.3 is opgelegd, alsmede diens rechtsopvolger, is gehouden dienovereenkomstig te handelen.
    2. Overtreding van de in paragraaf 4.3 opgenomen artikelen en op grond van deze artikelen gegeven voorschriften, beperkingen en verplichtingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of een geldboete van de tweede categorie en kan bovendien worden gestraft met openbaarmaking van de rechtelijk uitspraak.
    3. De op grond van dit lid ingestelde strafvervolging laat onverlet de mogelijkheid tot het instellen door het bevoegd gezag van een privaatrechtelijke vordering tot schadevergoeding wegens schade aan houtopstanden.
4. Overtreding van het bepaalde in paragraaf 6.3 deze verordening wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste een maand of geldboete van de eerste categorie. (voorheen Parkeerverordening afdeling III)
5. Overtreding van het bij of krachtens de artikelen 3.1.1., 3.1.2a, 3.1.2b, 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 5.1.1, 5.3.5, 5.3.6, 6.1.1, 6.1.2, 6.1.3, 6.1.4, 6.1.5, 6.1.6, 7.1.1, 7.1.2, 7.1.3 ,7.1.4, 7.2.1 bepaalde en de daarbij op grond van artikel 10.1.3 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie en kan bovendien worden gestraft met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.
6. Overtreding van het bij of krachtens de artikelen 3.1.1., 3.1.2a, 3.1.2b, 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 5.1.1, 5.3.5, 5.3.6, 6.1.1, 6.1.2, 6.1.3, 6.1.4, 5.1.5, 6.1.6, 7.1.1, 7.1.2, 7.1.3, 7.1.4, 7.2.1 bepaalde en de daarbij op grond van artikel 10.1.3 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.
7. In afwijking van het eerste lid is artikel 1a van de Wet op de economische delicten van toepassing op overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 7.1.1, 7.1.2 als sprake is van een omgevingsvergunningplichtige activiteit en artikel 7.1.3, eerste lid.
8. In geval van overtreding van de krachtens artikel 3, derde lid, van de Wet veiligheidsregio's gestelde regels kan het college een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste de geldboete, bedoeld in artikel 64, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's.
9. Overtreding van de artikelen 8.7.1 of 8.8.6 van deze verordening (Erfgoed), wordt gestraft met een geldboete van de tweede categorie (zie art. 23 Wetboek van Strafrecht).

Hoofdstuk 12. Overgangs- en slotbepalingen

12.1.1 Reikwijdte

Bepalingen uit deze verordening blijven buiten toepassing voor zover zij in strijd zijn met hogere wet- en regelgeving.

12.1.2 Hardheidsclausule

Het college heeft de bevoegdheid op grond van afweging van de te behartigen belangen en met in acht name van de redelijkheid en billijkheid in incidentele en uitzonderlijke gevallen af te wijken van de bepalingen van deze verordening.

12.1.3 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordeningen en regels

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2024 (met uitzondering van 8.11.1). Deze treedt in werking 31 december 2023.
2. Op de dag bedoeld in het eerste lid worden (gedeeltelijk) ingetrokken:
    a. Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019 (artikel 2 en artikelen 14 t/m 19);
    b. Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2023 (artikelen vanuit de apv 2:10 t/m 2:12, 2:14, 2:15, 2:18, 2:19, 2:21, 2:42, 2:45b, 2:51, 2:52, 2:60, 4:1, 4:2, 4:3, 4:5, 4:6 t/m 4: 4:6c, 4:13 t/m 4:16, 4:18, 4:19, 4:9, 4:9a, 5:2 t/m 5:12, 5:17 t/m 5:20, 5:24, 5:25, 5:32 t/m5:34, 5:35 t/m 5:37);
    c. Bomenverordening Zevenaar 2019 (geheel overgenomen);
    d. Bouwverordening Zevenaar 2019 (artikelen 2.1.5, 2.4.1, 2.4.2, 7.3.1, en 10.6);
    e. Marktverordening Zevenaar 2019 (geheel overgenomen);
    f. Parkeerverordening Zevenaar 2017 (geheel overgenomen);
    g. Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018 (geheel overgenomen);
    h. Erfgoedverordening 2018 (geheel overgenomen).

12.1.4 Overgangsrecht

1. Vergunningen, ontheffingen, vrijstellingen en aanwijzingen verleend/gedaan op grond van of krachtens de Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019 blijven - indien en voor zover het gebod of het verbod waarop de vergunning, ontheffing of aanwijzing betrekking heeft, ook vervat is in deze verordening en voor zover zij niet eerder zijn vervallen of ingetrokken - na de inwerkingtreding van deze verordening van kracht.
2. Besluiten, genomen krachtens de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2023 en eerdere versies van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.
3. Besluiten van het college die genomen zijn krachtens de Marktverordening Zevenaar 2019 gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.
4. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om vergunning op grond van de Marktverordening Zevenaar 2019 is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening niet definitief op de aanvraag is beslist, wordt daarop deze verordening toegepast.
5. Met de inwerkingtreding van deze verordening vervallen alle eerdere gemeentelijke regels en voorschriften voor het benoemen van delen van de openbare ruimte en het nummeren van de daaraan liggende objecten.
6. Namen en nummers die op grond van de in paragraaf 8.2 voorschriften aan objecten zijn toegekend, blijven na inwerkingtreding van deze verordening bestaan.

7. Het college kan in afwijking van lid 6 besluiten dat de op grond van de in paragraaf 8.2 genoemde regels en voorschriften aangebrachte namen en nummers binnen een door hen te bepalen termijn moeten worden vervangen door namen en nummers die voldoen aan de bij of krachtens deze verordening gestelde voorschriften
8. Besluiten, met inbegrip van nadere genoemde voorwaarden, genomen krachtens de verordeningen bedoeld in artikel 12.1.3, tweede lid, die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige bevoegdheden kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.
9. Aanvragen voor vergunningen waarop op het moment van inwerkingtreding van deze verordening nog geen beslissing is genomen, worden afgehandeld op grond van deze verordening.
10. Een krachtens de Erfgoedverordening 2018 gemeente Zevenaar aangewezen en geregistreerd gemeentelijke monument, wordt geacht aangewezen en geregistreerd te zijn overeenkomstig de bepalingen van deze verordening.
11. Nadere regels en aanwijzingsbesluiten blijven van kracht en gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening. Burgemeesters en wethouders zijn bevoegd om de nummering en de titel in de verwijzing van die nadere regels en aanwijzingsbesluiten te wijzigen met het oog op deze verordening.

12.1.5 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening Fysieke Leefomgeving gemeente Zevenaar 2024.

Bijlage 1: Verordening op de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit gemeente Zevenaar 2022 (vastgesteld door de gemeenteraad op 23 februari 2022) (verwijzing)

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities
In deze verordening wordt verstaan onder:
- college: het college van burgemeester en wethouders van gemeente Zevenaar
- commissie: Gemeentelijke Adviescommissie als bedoeld in artikel 17.9 van de wet, genaamd Commissie Ruimtelijke Kwaliteit
- cultureel erfgoed: cultureel erfgoed als bepaald in artikel 1.1 van de wet met uitzondering van archeologische rijksmonumenten;
- Subcommissie Erfgoed: commissie belast met plan- en beleidsmatige advisering inzake erfgoed.
- mandaatcommissie: de in de commissie benoemde adviseur ruimtelijke kwaliteit en adviseur cultuurhistorie, die op grond van artikel 9, eerste lid, de advisering over een aanvraag om een omgevingsvergunning of de voorbereiding van een andere beschikking onder verantwoordelijkheid van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en subcommissie Erfgoed kunnen nemen, met inachtneming van het bepaalde in artikel 17.9, eerste lid, van de wet;
- goede omgevingskwaliteit: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.3 van de wet;
- wet: de Omgevingswet.

Paragraaf 2. Adviestaak Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

Artikel 2. Taak en werkzaamheden
1. De commissie heeft als taak de raad en burgemeester en wethouders te adviseren bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden op grond van de wet met het oog op het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit en al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Daaronder wordt in elk geval begrepen het geven van voorlichting over de doelstelling van een goede omgevingskwaliteit en over de werkzaamheden van de commissie.
2. Ter uitvoering van haar taak:
    a. adviseert de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders over een aanvraag om of een ontwerpbesluit voor een omgevingsvergunning voor:
        1°. een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een monument of omgeving daarvan;
        2°. een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op een voorbeschermd gemeentelijk monument of een gemeentelijk monument of omgeving daarvan;
        3°. een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op het cultureel erfgoed;
        4°. een omgevingsplanactiviteit in geval de commissie in het omgevingsplan als adviseur is aangewezen;
        5°. een andere activiteit in geval burgemeester en wethouders een advies nodig achten met het oog op het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit;
    b. adviseert de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders over het door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aanwijzen van een onroerende zaak als rijksmonument ingevolge artikel 3.1, eerste lid, van de Erfgoedwet of over het aan een locatie geven, wijzigen of intrekken van de functie-aanduiding gemeentelijk monument op grond van artikel 4.2, eerste lid, van de wet;

c. adviseert de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders over het aan een locatie geven, wijzigen of intrekken van een functie-aanduiding anders dan gemeentelijk monument die betrekking heeft op cultureel erfgoed op grond van artikel 4.2, eerste lid, van de wet;
d. adviseert de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders of uit eigen beweging over het ontwikkelen van beleid inclusief omgevingsvisie, omgevingsplan en maatwerkregels voor de omgevingskwaliteit;
e. adviseert de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders in een geval van een verkenning als bedoeld in artikel 5.48, tweede lid, van de wet en in andere gevallen waarin burgemeester en wethouders een advies nodig achten in verband met een verkenning van een mogelijk bestaande of toekomstige opgave in de fysieke leefomgeving;
f. informeert en begeleidt de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders planindieners en ontwerpers gedurende het ontwerpproces;
g. voert de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders vooroverleg met planindieners over een in te dienen aanvraag om een omgevingsvergunning;
h. adviseert de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders over het stellen van maatwerkvoorschriften in verband met het uiterlijk van bouwwerken, de zorg voor cultureel erfgoed en werelderfgoed en andere zaken die de omgevingskwaliteit betreffen;
i. adviseert de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders over het geven van beschikkingen op grond van regels in verordeningen op grond van artikel 149 van de Gemeentewet die betrekking hebben op het cultureel erfgoed en op de omgevingskwaliteit, te weten regels over reclame in de openbare ruimte, voorwerpen op of aan de weg en ligplaatsvergunningen.

Paragraaf 3. Aanwijzing van besluiten waarover verplicht advies moet worden gevraagd

Artikel 3. Verplichte advisering
Burgemeester en wethouders winnen advies van de commissie in omtrent een te nemen beslissing als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder a, onderdelen 1° tot en met 3°, en onder b.

Paragraaf 4. Samenstelling en inrichting Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

Artikel 4. Samenstelling
1. De voltallige commissie bestaat in de basis uit zeven leden, de voorzitter daaronder begrepen. Het Gelders Genootschap voorziet in adequate vervanging. Afhankelijk van het plan wordt de commissie samengesteld met benodigde expertises.
2. De leden worden benoemd op persoonlijke titel op grond van de professionele deskundigheid die nodig is voor de advisering.
3. In afwijking van het tweede lid kunnen één of meerdere (lokale) burgerleden door de gemeente worden voorgedragen en benoemd worden. Zij worden benoemd op persoonlijke titel op grond van maatschappelijke kennis en ervaring. Bij verhindering voorziet de gemeente in vervanging.
4. De commissie telt gelet op artikel 17.9, eerste lid, van de wet minimaal twee leden deskundig op het gebied van de monumentenzorg.
5. De leden vertegenwoordigen in gezamenlijkheid een gebalanceerde samenstelling van disciplines, waaronder in elk geval: cultuurhistorie, bouw- en architectuurhistorie, restauratiearchitectuur, landschap, stedenbouw, architectuur, duurzaamheid en archeologische monumentenzorg.
6. De leden en de plaatsvervangers zijn niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur.

Artikel 5. Benoeming

1. De gemeente benoemt het Gelders Genootschap als Commissie Ruimtelijke Kwaliteit op grond van artikel 17.9 Omgevingswet.
2. Het Gelders Genootschap draagt individuele deskundige leden voor ter benoeming door de raad. Burgerleden worden rechtstreeks via de gemeente aangesteld.
3. De leden kunnen voor een termijn van ten hoogste 3 jaar worden benoemd.
4. Herbenoeming van leden kan eenmaal voor ten hoogste 3 jaar plaatsvinden.
5. Afgetreden leden zijn 3 jaar na hun aftreden weer benoembaar.
6. De leden worden op eigen aanvraag ontslagen. Zij kunnen voorts door burgemeester en wethouders worden geschorst en door de raad worden ontslagen wegens ongeschiktheid, onbekwaamheid of op andere zwaarwegende gronden.

Artikel 6. Ondersteuning van de commissie

1. Het secretariaat van de mandaatcommissie berust bij de gemeente Zevenaar.
2. De secretaris is voor zijn werkzaamheden voor de mandaatcommissie uitsluitend verantwoording schuldig aan deze commissie.
3. De secretaris kan worden ondersteund door andere ambtelijke medewerkers, die voor hun werkzaamheden voor de commissie uitsluitend verantwoording schuldig zijn aan de secretaris.
4. De secretaris noch de medewerkers zijn lid van de commissie.
5. Het secretariaat van de voltallige commissie berust bij het Gelders Genootschap.

Paragraaf 5. Advisering en standpuntbepaling

Artikel 7. Adviestermijn

1. Burgemeester en wethouders kunnen aangeven binnen welke termijn een advies wordt verwacht.
2. In geval burgemeester en wethouders geen termijn hebben gesteld brengt de commissie advies uit binnen een termijn van twee weken.

Artikel 8. Beraadslaging en standpuntbepaling

1. De vergaderingen waarin een of meer adviezen over aanvragen om omgevingsvergunning door of namens de commissie worden vastgesteld zijn openbaar. De agenda voor de vergadering van de commissie wordt tijdig op een geschikte wijze bekendgemaakt. Indien burgemeester en wethouders – al dan niet op verzoek van de aanvrager – een verzoek doen tot niet-openbare behandeling, dan dienen burgemeester en wethouders daaraan klemmende redenen op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur ten grondslag te leggen. De openbaarheid geldt zowel voor de beraadslagingen, de beoordeling als de adviezen.
2. Belanghebbenden hebben in toelichtende zin spreekrecht in door de commissie gehouden openbare vergaderingen. Tijdens de beraadslagingen is er geen spreekrecht.
3. Over de uit te brengen adviezen door de voltallige commissie wordt niet besloten dan in aanwezigheid van ten minste twee deskundige leden, de voorzitter daaronder niet inbegrepen. Over een advies over een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit en een activiteit voor een gemeentelijk monument, wordt niet besloten dan in aanwezigheid van ten minste twee leden met deskundigheid op het gebied van de monumentenzorg.
4. Leden die als opdrachtgever, ontwerper of anderszins betrokken zijn bij de uitvoering van een activiteit waarvoor een aanvraag is gedaan waarover de commissie adviseert, onthouden zich van medewerking aan het desbetreffende advies en zijn tijdens de behandeling van en de besluitvorming over het advies niet in de vergadering aanwezig.
5. De geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 2:5, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de commissie en de daarvoor werkzame personen.

Artikel 9. Afdoening onder verantwoordelijkheid van de commissie

1. De commissie kan onverminderd het bepaalde in artikel 17.9, eerste lid, van de wet en artikel 2, derde lid, de advisering over een aanvraag om een omgevingsvergunning of over de voorbereiding van een andere beschikking onder verantwoordelijkheid van de commissie overlaten aan een of meer daartoe aangewezen leden, of een mandaatcommissie.
2. In de kern bestaat de mandaatcommissie uit de adviseur ruimtelijke kwaliteit en adviseur cultuurhistorie van het Gelders Genootschap.
3. Er wordt voorzien in de instelling van een subcommissie Erfgoed. Deze adviseert het college van B&W over alle onderwerpen, zoals genoemd in artikel 2 lid 2, voor zover advisering over deze onderwerpen niet door voornoemde mandaatcommissie wordt uitgevoerd.
4. De subcommissie Erfgoed bestaat uit minimaal 5 en maximaal 7 leden, die de volgende disciplines vertegenwoordigen:
    a. monumenten
    b. cultuurhistorie
    c. (landschaps)architectuur
    d. restauratie-architectuur
    e. archeologie
    f. stedenbouw
    g. lokale historie.
5. De commissie kan zich door een of meer door haar daartoe aangewezen leden, de secretaris of andere daartoe door haar aangewezen personen laten vertegenwoordigen in kwaliteitsteams, omgevingsoverleggen en -tafels, of enig ander overleg waarin een mandaat voor het nemen van besluiten benodigd is.
6. De aangewezen personen in geval van het eerste en tweede lid adviseren of nemen besluiten over zaken waarvan volgens hen het oordeel van de commissie als bekend mag worden verondersteld of waarbij de door de aangewezen personen beschikken over de relevante deskundigheid benodigd in de specifieke situatie. In geval van twijfel wordt de advisering alsnog overgelaten aan de commissie

Artikel 10. Adviseurs

1. De commissie kan zich voor het inwinnen van inlichtingen wenden tot daartoe door burgemeester en wethouders aangewezen ambtenaren.
2. De commissie kan zich doen bijstaan door burgemeester en wethouders aangewezen andere deskundigen, voor zover dat voor de vervulling van haar taak nodig is.
3. De in het eerste en tweede lid bedoelde personen kunnen op uitnodiging van de commissie als adviseur deelnemen aan de beraadslagingen.

Artikel 11. Verwerking van het advies

1. Burgemeester en wethouders kunnen eenmaal per activiteit een second opinion inwinnen bij een gemeentelijke adviescommissie van een andere gemeente, buiten het adviesgebied van het Gelders Genootschap. Alvorens dit te doen bieden B&W de commissie de mogelijkheid tot heroverweging van het uitgebracht advies. In geval van een second opinion stellen B&W de commissie van het voornemen hiertoe op de hoogte
2. In geval burgemeester en wethouders een beschikking geven in afwijking van het door de commissie uitgebrachte advies verzenden zij een afschrift van die beschikking aan de commissie.

Paragraaf 6. Werkwijze

Artikel 12. Reglement van orde

1. De commissie stelt haar werkwijze binnen de kaders van deze verordening nader vast in een reglement van orde.
2. In het reglement van orde komt ten minste aan de orde:
    a. de wijze waarop de agenda openbaar wordt gemaakt en belanghebbenden worden uitgenodigd;
    b. het vereiste aantal aanwezigen voor een besluitvormende vergadering, de vergaderorde en orde van de beraadslaging, waarbij er een onderscheid wordt aangebracht tussen de toelichtende fase waarin het spreekrecht wordt uitgeoefend en de beraadslagingen;
    c. de notulering en dossiervorming;
    d. de wijze waarop de adviezen openbaar worden gemaakt;
    e. de werkwijze bij afdoening onder verantwoordelijkheid van de commissie als bedoeld in artikel 9;
    f. de werkwijze in geval van online-vergaderen.
3. Burgemeester en wethouders dragen zorg voor bekendmaking van het door de commissie vastgestelde reglement van orde in het gemeenteblad.

Artikel 13. Relatie met andere adviseurs

1. Bij het aanstellen van een supervisor, een kwaliteitsteam of een andere adviseur op het gebied van de omgevingskwaliteit, niet zijnde een lid of een adviseur van de commissie dragen burgemeester en wethouders zorg voor een goede afstemming tussen de werkzaamheden van deze adviseur en de commissie.
2. Het Gelders Genootschap ontvangt een vergoeding voor de advisering en de inzet van de leden van de commissie en de adviseurs als bedoeld in artikel 10, tweede lid.
3. De burgerleden ontvangen rechtstreeks via de gemeente een vergoeding

Paragraaf 7. Jaarverslag

Artikel 14. Jaarverslag

4. De commissie brengt jaarlijks vóór 1 juni verslag als bedoeld in artikel 17.9, zesde lid, van de wet uit van haar werkzaamheden in het voorafgaande kalenderjaar.
1. In het jaarverslag komt ten minste aan de orde:
    a. de wijze waarop toepassing is gegeven aan de kaders als bedoeld in artikel 17.9, derde lid, van de wet;
    b. de wijze waarop uitwerking is gegeven aan de openbaarheid van vergaderen.

Paragraaf 8. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 15. Overgangsrecht

1. De op grond van de Bouwverordening 2019 en de Erfgoedverordening 2018 gemeente Zevenaar benoemde leden worden geacht te zijn benoemd op grond van dit besluit. De termijn van ten hoogste 3 jaar als bedoeld in artikel 5, eerste lid, loopt vanaf de datum van de benoeming op grond van de Bouwverordening 2019 en de Erfgoedverordening 2018 gemeente Zevenaar.
2. Als voor de inwerkingtreding van de wet een aanvraag om een besluit is ingediend, blijft het oude recht, met betrekking tot de commissies op het gebied van welstand en monumentenzorg van kracht, met dien verstande dat de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit wordt geacht de in artikel 8 van de Woningwet, dan wel de in artikel 9.1, eerste lid, onder a, van

de Erfgoedwet in samenhang met artikel 15 van de Monumentenwet 1988 bedoelde commissie te zijn.

Artikel 16. Vervallen [*en intrekking*] oude regeling

1. De regels met betrekking tot de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit in hoofdstuk 9 van de bouwverordening gemeente Zevenaar vervallen.
2. Het Reglement op de Erfgoedcommissie Zevenaar en Duiven 2019 vervalt.

Artikel 17. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt tegelijk met de Wet van 23 maart 2016, houdende regels over het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving (Omgevingswet) in werking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit 2022.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad der gemeente Zevenaar
op 23 februari 2022.

Toelichting op de Verordening fysieke leefomgeving Zevenaar 2024 (VFL)

1.1 Aanleiding

Op 1 januari 2024 zal de Omgevingswet in werking treden. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen, waardoor er minder regels zijn en er meer ruimte is voor initiatieven. De wet biedt hierdoor kansen om nog beter, efficiënter, maar ook sneller op nieuwe ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving in te kunnen spelen.

Om de Omgevingswet in de praktijk uit te voeren, hebben overheden verschillende instrumenten tot hun beschikking, waaronder het omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die de gemeente stelt binnen haar grondgebied. Ter voorbereiding op het werken met het omgevingsplan, kunnen gemeenten er als tussenstap voor kiezen om een Verordening Fysieke Leefomgeving vast te laten stellen.

De Verordening fysieke leefomgeving is een integratie van de regels over de fysieke leefomgeving uit diverse verordeningen van gemeente Zevenaar. Dit is immers ook het criterium dat de Omgevingswet hanteert voor het opnemen van verordenende bepalingen in het omgevingsplan.

Middels deze verordening wordt door de gemeente Zevenaar nu alvast geanticipeerd op het werken met het omgevingsplan onder de Omgevingswet.

1.1.2 Doelstelling en subdoelstelling

Het hoofddoel van deze integratie is geweest om te komen tot een eenduidige opzet en een goede onderlinge samenhang tussen artikelen uit de verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Hiernaast is naar het behalen van de volgende subdoelen gestreefd: (I) praktische toepasbaarheid, (II) leesbaarheid, (III) actualiteit en (IV) afwezigheid van dubbelingen en tegenstrijdigheden.

1.2 Methodiek

In 2022 zijn alle artikelen uit de verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving gecentraliseerd in één overzichtelijk Excel-bestand. De eerste actie lag in het vinden van deze verordeningen, waarop de centralisatieslag volgde. Het Excel-bestand bestaat op dit moment uit ruim 800 vigerende artikelen. Deze afzonderlijke artikelen zijn allereerst geanalyseerd op basis van de volgende aspecten:

- Wel/geen directe betrekking op de fysieke leefomgeving;
- Type van de regel in het artikel (algemene regel, vergunningplicht, verbodsbepaling etc.).

Hierna zijn de artikelen, indien mogelijk, 'gelabeld' op de volgende twee aspecten:

- Thema: Milieu, Economie, Bodem etc.;
- Activiteit: Milieubelastend, bouwen, kappen etc.;

Vanuit deze analyse is een kernteam aangesteld met diverse (vakinhoudelijke) medewerkers uit verschillende disciplines. In de verschillende overleggen die voor het kernteam zijn georganiseerd, zijn de relevante regels geanalyseerd op basis van de mate waarin deze nog actueel zijn en in aanmerking komen voor de Verordening fysieke leefomgeving. Aangezien beleidsneutraal wordt overgegaan, zijn er enkel beleidsneutrale en tekstuele wijzigingen doorgevoerd. Inhoudelijke wijzigingen kunnen worden doorgevoerd zodra aan de slag wordt gegaan met het omgevingsplan.

1.3 Reikwijdte

De Verordening fysieke leefomgeving bestaat uit verschillende verordeningen en afzonderlijke regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving. Verordeningen en regels die een ander motief hebben, zoals openbare orde en veiligheid, zijn daarom niet meegenomen in de integratie.

Aangezien de Omgevingswet aan de burgemeester als bestuursorgaan geen bevoegdheden toekent, zijn ook regels die de burgemeester bevoegdheden geeft niet in de Verordening fysieke leefomgeving opgenomen. Dit zijn vaak ook regels met als motief openbare orde en veiligheid en deze regels komen daardoor al niet voor integratie in aanmerking.

In de Verordening fysieke leefomgeving zijn de volgende verordeningen of onderdelen daarvan opgenomen:

1. Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019
2. Algemene Plaatselijke Verordening Gemeente Zevenaar 2023
3. Bomenverordening Zevenaar 2019
4. Bouwverordening Zevenaar 2019
5. Marktverordening Zevenaar 2019
6. Parkeerverordening Zevenaar 2017
7. Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018
8. Erfgoedverordening 2018

Eveneens zijn recent door de raad vastgestelde verordeningen hierin opgenomen zodat we de diverse regelgeving gebundeld hebben.. Hierover heeft dus reeds besluitvorming plaatsgevonden. Deze verordeningen zijn niet opgenomen in de VFL omdat deze verordeningen of al in het tijdelijk omgevingsplan staan, of meer producereel van aard zijn, of als een onderwerp uitputtend geregeld is in een andere wet (artikel 1.4 Omgevingswet).
Bijlage 1: Verordening op de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit Zevenaar 2022.

1.4 Uitgangspunten

De verordeningen zijn beleidsneutraal geïntegreerd, behalve op het punt van:

- Begripsbepalingen en procedurele regels: Deze regels van de opgenomen verordeningen zijn zo veel mogelijk op elkaar afgestemd en vereenvoudigd;
- 'Quick wins': Het doorvoeren van wijzigingen die de leesbaarheid en toepasbaarheid van de verordeningen ten goede komen. Dit omvat het schrappen van overbodige regels, het herschrijven van slecht leesbare regels en het logisch ordenen van regels. Her en der zijn (ondergeschikte) inhoudelijke wijzigingen aangebracht.

De VFL wordt technisch aangepast aan de Omgevingswet.

2. Toelichting per hoofdstuk.

1. Inleidende regels
De meeste verordeningen en bestemmingsplannen (nu tijdelijk omgevingsplan) beginnen met een opsomming van begripsbepalingen. In deze verordening zijn al deze begripsbepalingen samengevoegd en waar mogelijk geharmoniseerd.

2. Algemene bepalingen voor vergunningen en ontheffingen
In hoofdstuk 2 komen de algemene bepalingen aan bod.

3. Geluid
In dit hoofdstuk zijn de bepalingen die betrekking hebben op geluid opgenomen. Het gaat om de regels uit de volgende verordening:

- Algemene Plaatselijke Verordening Gemeente Zevenaar 2023 (deel van Afdeling 1: Voorkomen of beperken geluidhinder en hinder door verlichting, te weten de artikelen 4:1, 4:2, 4:3, 4:5, 4:6 tot en met 4: 4:6c). Alleen artikel 4:6d blijft in de APV staan. Het gaan om:
- Mosquito (artikel 4:6d). Geen fysieke component;

4. Economie
Binnen dit hoofdstuk worden de bepalingen die betrekking hebben op economische aspecten in relatie tot de fysieke leefomgeving weergegeven. De volgende verordeningen, of regels van deze verordeningen, zijn in dit hoofdstuk opgenomen:

- Algemene Plaatselijke Verordening Gemeente Zevenaar 2023 (hoofdstuk 5, afdeling 4 als geheel m.b.t. standplaatsen, te weten de artikelen 5:17 tot en met 5:20)
- Marktverordening Zevenaar 2019 (gehele Marktverordening)

5. Bodem, milieu en natuur
De samenvoeging van de onderdelen bodem, milieu en natuur komt voort uit de samenhang tussen de onderwerpen. Het in de verordening opnemen van aparte hoofdstukken hiervoor, zou kunnen leiden tot verwarring. De volgende verordeningen, of regels van deze verordeningen, zijn in dit hoofdstuk opgenomen:

- Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019 (artikel 2 en artikelen 14 t/m 19)
- Algemene Plaatselijke Verordening Gemeente Zevenaar 2023 (artikel 2.60, 5:35- 5:37)
- Bouwverordening Zevenaar 2019 (artikelen 2.1.5, 2.4.1, 2.4.2 en 10.6)
- Bomenverordening Zevenaar 2019 (als geheel opgenomen in VFL)

6. Parkeren, stallen en opslag
Parkeren wordt als apart hoofdstuk behandeld. De volgende verordeningen, of regels van deze verordeningen, zijn in dit hoofdstuk opgenomen:

- Algemene Plaatselijke Verordening Gemeente Zevenaar 2023 (artikelen 2:51, 2:52, 4:18. 4:1 en 5:2-5:12)
- Parkeerverordening Zevenaar 2017 (als geheel opgenomen in de VFL)

7. (Ondergrondse) infrastructuur
Infrastructuur is een breed onderwerp, hierdoor zijn er meerdere bepalingen op van toepassing uit verschillende verordeningen. Om ervoor te zorgen dat deze eenduidig geborgd worden binnen de verordening is er ook voor infrastructuur een apart hoofdstuk opgesteld. Vooralsnog heeft dit hoofdstuk om technisch-juridische redenen alleen betrekking op bepalingen van de Algemene Plaatselijke Verordening. De volgende verordening wordt bij een eerstvolgende wijziging van de Vfl opgenomen:

- Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur.

De volgende regels van de Algemene Plaatselijke Verordening zijn in dit hoofdstuk opgenomen:

- Algemene Plaatselijke Verordening Gemeente Zevenaar 2023 (artikelen 2:10-2:12, 2:21, 4:13 en 4:16)

8. Bouwen en Bouwkwaliteit

Vanwege de bouwopgave die vanuit het rijk en de provincie geambieerd wordt, is het handig om een hoofdstuk specifiek op dit thema te richten. De volgende verordeningen, of regels van deze verordeningen, zijn in dit hoofdstuk opgenomen:

- Bouwverordening Zevenaar 2019 (artikelen 7.3.1. en 10.6)
- Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018 (geheel opgenomen)
- Erfgoedverordening Zevenaar 2018 (geheel overgenomen)

9. Veiligheid

Omdat veiligheid een belangrijk onderwerp is binnen de fysieke leefomgeving en hier meerdere regels aan worden gewijd, is ook het thema veiligheid ondergebracht in een apart hoofdstuk. Regels van de volgende verordening zijn in dit hoofdstuk opgenomen:

- Algemene Plaatselijke Verordening Gemeente Zevenaar 2023 (artikelen 2:14, 2:15, 2:18, 2:19, 2:42 (plakken en kladden), 2:45b, 4:9, 4:9a en 5:32- 5:34)

10. Toezichtbepalingen

In hoofdstuk 10 bevinden zich alle regels met betrekking tot toezicht.

11. Strafbepalingen

In hoofdstuk 11 bevinden zich de strafbepalingen uit alle regels.

12. Overgangs- en slotbepalingen

In hoofdstuk 12 bevinden zich de overgangs- en slotbepalingen uit alle regels.

Toelichting op artikelen

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1.1.1 Begripsbepalingen
Algemeen
De meeste begrippen die gebruikt worden in deze verordening worden niet gedefinieerd. Dit is niet nodig wanneer begrippen worden gebruikt conform het normale, algemeen gangbare spraakgebruik. Voor de invulling kan worden aangesloten bij het "Van Dale Groot woordenboek der Nederlandse Taal".

(Huis)aansluiting
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Afgebakend terrein
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Anciënniteitlijst
Vergunninghouders van vaste standplaatsen worden ingeschreven op een doorlopend genummerde lijst met vermelding van en in volgorde van de datum waarop aan hen voor het eerst een vaste standplaats is toegewezen. Bij deze inschrijving wordt tevens vermeld de soort artikelen die de vergunninghouder mag verhandelen of de branche waartoe hij behoort. De inschrijving op de anciënniteitslijst wordt doorgehaald indiende vergunning van een houder van een vaste standplaats wordt ingetrokken of als aan de houder van een vaste standplaats vergunning wordt verleend om zich te laten waarnemen.

Archeologisch monument
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Archeologisch onderzoek
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Archeologisch veldonderzoek
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Archeologische waarden
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Asverstrooiing
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Belanghebbende
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Bebouwde kom
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Belanghebbendenplaats
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Beschermd monument
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Beschermd stad- of dorpsgezicht
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Beschrijving
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Bouwhistorisch onderzoek
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Bovengronds cultuurhistorisch onderzoek
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Bevoegd gezag
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Boom
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Bouwwerk
Dit is de definitie uit de voormalige Bouwverordening. Deze definitie is gebaseerd op jurisprudentie. De bestuursrechter heeft uitgemaakt dat het begrip bouwwerk in de Woningwet én in de Wabo zo moet worden uitgelegd. Deze wetten kennen zelf geen definitie van het begrip bouwwerk.

Bromfiets
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Collectieve festiviteit
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

College
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Cultuurgoed
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Cultureel erfgoed
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Evenementen
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Gebouw
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Geluidsgevoelige gebouwen
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Geluidsgevoelige terreinen
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Gemeentelijk adviescommissie ruimtelijke kwaliteit
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Gemeentelijk erfgoedregister
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Gemeentelijk monument
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Grondwater
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Handelsreclame
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Houder van inrichting
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Houtopstand
Het begrip houtopstand wordt niet altijd op dezelfde manier gebruikt. De Wet natuurbescherming schaart een enkele boom niet onder houtopstand. Maar in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) valt een vrijstaande boom wel onder het begrip houtopstand. Dit blijkt uit artikel 2.2 Wabo dat stelt dat voor het kappen van een boom een omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand nodig is. In deze verordening wordt de begripsbepaling van de Wabo gevolgd

Iepenspintkever
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Iepziekte
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Incidente festiviteit
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Inrichting
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Kampeermiddel
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Karakteristiek
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Markt
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Marktmeester
Door gebruik van het woord 'persoon' in plaats van het begrip 'ambtenaar' bij de begripsomschrijving van marktmeester onder j kan een niet-ambtenaar ook tot marktmeester worden aangewezen. Bij aanwijzing (= mandaat) van een niet-ondergeschikte dient deze (en zijn werkgever) in te stemmen met de mandaatverlening overeenkomstig artikel 10:4 van de Awb.

Monument
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Motorvoertuig
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

NEN
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Nummeraanduiding
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Onder het centrum van Zevenaar
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Onversterkte muziek
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Openbaar water
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Openbare plaats
Plaats die krachtens bestemming of vast gebruik openstaat voor het publiek. Hiervoor is aangehaakt bij de Wet openbare manifestaties.

Parkeerapparatuur
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Parkeerapparatuur plaats
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Parkeerschijfzone
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Parkeren
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Perceel
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Rechthebbende
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

RVV 1990
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Standplaats
Het hebben van een standplaats ziet op het te koop aanbieden van goederen vanaf een vaste plaats. Dit is dan ook het onderscheidend criterium ten opzichte van het venten met goederen. Bij het venten met goederen wordt er immers vanuit gegaan dat de venter voortdurend zijn goederen vanaf een andere plaats in de openbare ruimte aanbiedt. Met andere woorden: de venter is ambulant, de standplaatshouder niet.

Onder standplaats wordt niet verstaan; het innemen van een standplaats op een door de gemeente ingestelde markt op basis van artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet. Degene die op een door de gemeente ingestelde markt een standplaats wil innemen zal zich moeten houden aan de regels die voor de markt gelden. Deze zijn in veel gemeenten in een marktverordening neergelegd. Een afbakening met de snuffelmarkt is niet nodig, omdat snuffelmarkten in gebouwen plaats vinden en standplaatsen worden ingenomen in de open lucht.

Voor het innemen van een standplaats op een bepaald evenement is geen standplaatsvergunning nodig.

Standwerken
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Standwerkersplaats
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Vaste standplaats
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Vellen
In lijn met de Wabo en de Omgevingswet wordt in deze verordening het begrip vellen als overkoepelend begrip gebruikt.

Vergunning
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Vergunninghouder
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Vergunninghouderstandplaats
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Voertuig
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Waardevolle houtopstanden
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Weg
Onder "weg" wordt verstaan hetgeen in de begripsbepaling van deze verordening daaronder verstaat. Concreet gaat het om alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten. Bepaalde artikelen in hoofdstuk 5 (specifiek 5.1) hebben derhalve slechts op "echte" parkeerexcessen betrekking. De andere artikelen in deze afdeling strekken zich ook uit tot gedragingen buiten de weg in de zin van de WVW 1994. Zie voorts de algemene toelichting bij deze afdeling.

Ook voor het openbaar verkeer openstaande parkeerterreinen kunnen onder de definitie van "weg" in de zin van de WVW 1994 worden gebracht. Hiervoor pleiten de volgende argumenten. De WVW 1994 bevat blijkens haar considerans regels inzake het verkeer op de weg. Wat in die wet onder "wegen" wordt verstaan is hiervoor reeds vermeld. Artikel 2 van de WVW 1994 bepaalt dat, met

inachtneming van de voorschriften van de WVW 1994, bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regelingen worden gesteld nopens het verkeer op de wegen.

In een van die algemene maatregelen van bestuur, het RVV 1990, worden gedragsregels gegeven voor parkeerplaatsen. Zie bij voorbeeld in artikel 24 e.v. en artikel 46 RVV 1990.

Onder parkeerplaats wordt ook een parkeerterrein begrepen. Al vallen parkeerterreinen onder de werking van de onderhavige parkeerexcesbepalingen, dit neemt niet weg dat zij in een aantal gevallen daarvan zullen moeten worden uitgezonderd. Te denken valt bij voorbeeld aan het parkeren van vrachtwagens. Het is immers evident dat parkeerterreinen een belangrijke functie vervullen ten behoeve van een redelijke verdeling van de beschikbare parkeerruimte, zie verder de toelichting bij het artikel over grote voertuigen (5.1.11).

Onder a
Om te voorkomen dat over de inhoud van het begrip "voertuigen" onzekerheid zal bestaan, is een definitie van dit begrip opgenomen. Tot uitgangspunt is genomen de definitie van "voertuigen" die in artikel 1, onder al, van het RVV 1990 wordt gegeven. Voertuigen in de zin van dit artikel zijn: fietsen, bromfietsen, gehandicaptenvoertuigen, motorvoertuigen, trams en wagens. De omschrijving is positief geformuleerd en er wordt direct aangesloten bij het RVV 1990. Voor kleine voertuigen, zoals kruiwagens, kinderwagens, rolstoelen e.d. is een uitzondering gemaakt, omdat anders sommige bepalingen een te ruime strekking zouden krijgen. Fietsen, bromfietsen en gehandicaptenvoertuigen vallen ook onder de definitie van voertuigen. Ook deze kunnen immers parkeerexcessen veroorzaken en worden daarom als voertuig beschouwd.

Onder b
De omschrijving van het begrip "parkeren" is dezelfde als de omschrijving in artikel 1, onder ac, van het RVV 1990. Dit artikelonderdeel verstaat onder parkeren: het laten stilstaan van een voertuig anders dan gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt tot het onmiddellijk in- of uitstappen van passagiers of voor het onmiddellijk laden of lossen van goederen. Verwijzing naar de definitie is wetstechnisch te verkiezen omdat bij wijziging van de definitie in het RVV de definitie in de VFL niet behoeft te worden herzien.

De gegeven definitie bewerkstelligt dat enkele vormen van doen of laten staan van voertuigen, die moeten worden ontzien, buiten de werking van de voorgestelde verbodsbepalingen blijven. Het onmiddellijk in- en uitstappen van personen en het onmiddellijk laden en lossen van goederen zijn dan immers activiteiten die door deze modelbepalingen niet worden bestreken. Evenmin zullen deze bepalingen van toepassing kunnen zijn ten aanzien van voertuigen die bij een garagebedrijf stilstaan om benzine te tanken; in dit geval is er geen sprake van parkeren.

Anders dan het RVV 1990 richten de bepalingen van deze artikelen in de VFL zich ook tot niet-bestuurders die anderszins belanghebbend zijn bij een voertuig (de eigenaar, huurder, opdrachtgever etc.) zodat de zinsnede "het laten stilstaan" een iets ruimere strekking heeft dan in de wegenverkeerswetgeving gebruikelijk is. Die ruimere strekking maakt het mogelijk dat ook de andere belanghebbenden bij het voertuig (dan de bestuurder) kunnen worden aangesproken op niet-naleving van de (parkeer)verboden in deze afdeling.

Hoofdstuk 2 Algemene bepalingen voor vergunningen en ontheffingen

Algemeen

Bij een vergunningstelsel geldt in beginsel een verbod, maar bestaat er in het algemeen geen bezwaar tegen de activiteit. De gemeente wil de regie op de activiteiten houden. Zij kan ook het aantal beschikbare vergunningen beperken. In dat geval kan er sprake zijn van schaarste. Als sprake is van schaarse ontheffingen of vergunningen gelden bepaalde verdelings- en procedurevoorschriften. Zie hiervoor de VNG Handreiking voor gemeenten 'Schaarse vergunningen', november 2018, en de toelichting hieronder.

2.1.1 Toepasselijkheid

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

1. Dit hoofdstuk is van toepassing voor zover andere van toepassing zijnde wet- of regelgeving of specifieke regels in deze verordening niet anders bepalen.

2.1.2 Beslistermijn

Eerste en tweede lid

Het uitgangspunt van artikel 4:13 van de Awb is dat in het wettelijk voorschrift de termijn aangegeven wordt waarbinnen de beschikking gegeven dient te worden. Zo kan worden nagegaan wat voor iedere situatie een goede beslistermijn is. Er is gekozen voor een beslistermijn van acht weken (eerste lid). Dit is gelijk aan de maximale redelijke termijn die bij gebreke van een bij wettelijk voorschrift bepaalde termijn in artikel 4:13, tweede lid, van de Awb, wordt gesteld. Tijdig beslissen is een rechtsplicht voor elk bestuursorgaan. Het merendeel van de aanvragen zal binnen acht weken kunnen worden afgehandeld. Meer ingewikkelde aanvragen, zeker die waarvoor meerdere adviezen moeten worden ingewonnen, vergen soms meer tijd. De verlenging van de beslistermijn biedt dan uitkomst. Ook deze termijn is op zes weken gesteld (tweede lid). Artikel 4:14 van de Awb verplicht tot kennisgeving aan de aanvrager van dit verlengingsbesluit. Indien de aanvrager meent dat de verlenging niet redelijk is, kan hij daartegen ingevolge artikel 6:2, onder b, van de Awb in bezwaar en beroep gaan.

2.1.3 Voorschriften en beperkingen

Eerste lid

In literatuur en jurisprudentie is men het erover eens dat de bevoegdheid tot het verbinden van voorschriften in beginsel aanwezig is in die gevallen waarin het al dan niet verlenen van die vergunning of ontheffing ter vrije beslissing staat van het beschikkende orgaan. Toch verdient het uit een oogpunt van duidelijkheid aanbeveling deze bevoegdheid uitdrukkelijk vast te leggen. Daarbij moet ook – ten overvloede – worden aangegeven dat die voorschriften uitsluitend mogen strekken ter bescherming van de belangen in verband waarmee het vereiste van vergunning of ontheffing is gesteld. Niet-nakoming van voorschriften die aan een vergunning of ontheffing verbonden zijn, kan grond opleveren voor intrekking van de vergunning of ontheffing dan wel voor toepassing van andere administratieve sancties. In artikel 1:5 is deze intrekkingsbevoegdheid vastgelegd.

Tweede lid

De vraag of bij niet-nakoming van vergunningsvoorschriften bestuursdwang kan worden toegepast, wordt in het algemeen bevestigend beantwoord.

2.1.4 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

Een vergunning wordt persoonlijk genoemd, als die alleen of vooral is verleend vanwege de persoon van de aanvrager (diens persoonlijke kwaliteiten, zoals het bezit van een diploma of een bewijs van onbesproken levensgedrag). De persoonlijke vergunning is in beginsel niet overdraagbaar, tenzij de regeling dat uitdrukkelijk bepaalt. Een voorbeeld van een persoonsgebonden vergunning is de

vergunning als bedoeld in artikel 3 van de DHW. Deze wet bepaalt dat voor het verkrijgen van een vergunning de nodige diploma's moeten zijn gehaald. Een persoonlijke vergunning is ook de standplaatsvergunning. Dit vanwege het persoonlijke karakter van de ambulante handel en omdat het aantal aanvragen om vergunning het aantal te verlenen vergunningen meestal ver overtreft. Het zou onredelijk zijn als een standplaatsvergunning zonder meer kan worden overgedragen aan een ander terwijl een groot aantal aanvragers op de wachtlijst staat. Als een vergunning of ontheffing zowel voor de aanvrager als voor zijn rechtsopvolger geldt, is het verstandig een voorschrift op te nemen dat de houder van de vergunning of ontheffing verplicht binnen twee weken schriftelijk te melden dat hij zijn vergunning heeft overgedragen, met vermelding van de naam en het adres van de nieuwe houder van de vergunning of ontheffing.

2.1.5 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

De in het eerste lid genoemde intrekkings- en wijzigingsgronden hebben een facultatief karakter ("kan"). Het hangt van de omstandigheden af of tot intrekking of wijziging wordt overgegaan. Zo zal niet iedere niet-nakoming van vergunningsvoorschriften hoeven te leiden tot intrekking van de vergunning. Met name het rechtszekerheids- en het vertrouwensbeginsel beperken nogal eens de bevoegdheid tot wijziging en intrekking. Onder e wordt grondslag geboden om een vergunning in te trekken als die langere tijd niet is gebruikt, bijvoorbeeld bij het innemen van een standplaats. Als het bestuursorgaan overweegt om de vergunning of ontheffing in te trekken of te wijzigen, dient het de belanghebbenden in de gelegenheid te stellen hun zienswijzen naar voren te brengen (artikel 4:8 van de Awb).

2.1.6 Termijnen

Eerste lid

Artikel 2.1.6. bepaalt dat de vergunning of ontheffing in beginsel voor onbepaalde tijd geldt. Dit vloeit mede voort uit artikel 11 van de Dienstenrichtlijn, dat stelt dat vergunningen geen beperkte geldingsduur mogen hebben, tenzij:

a) de vergunning automatisch wordt verlengd of alleen afhankelijk is van de voortdurende vervulling van de voorwaarden;
b) het aantal beschikbare vergunningen beperkt is door een dwingende reden van algemeen belang;
c) een beperkte duur gerechtvaardigd is om een dwingende reden van algemeen belang.

Over punt b. Uit de Europese Dienstenrichtlijn volgt dat een vergunning in beginsel voor onbepaalde tijd geldt. Maar wanneer het aantal vergunningen logischerwijs beperkt is, bijvoorbeeld omdat de gemeente geen onbeperkt grondgebied heeft, mag de markt niet gesloten blijven voor nieuwe aanbieders omdat de bestaande aanbieders voor onbepaalde tijd over alle beschikbare vergunningen beschikken. In dat geval moet geregeld een transparante en onpartijdige "herverdeling" van de schaarse vergunningen worden georganiseerd. Over punt c. Als gemeenten een vergunning voor bepaalde tijd verlenen, moeten zij beargumenteren waarom deze beperking nodig is en de evenredigheidstoets kan doorstaan. Sommige vergunningen lenen zich uit de aard slechts voor verlening voor bepaalde tijd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een evenementenvergunning of een standplaatsvergunning voor een pagina 10 oliebollenkraam rond de jaarwisseling. Zie voor de betekenis van "een dwingende reden van algemeen belang" bij de toelichting onder artikel 2.1.1. Artikel 2.1.5 bepaalt dat bij gewijzigde omstandigheden de vergunning kan worden gewijzigd of ingetrokken. Het ligt ook daarom in de rede dat een vergunning voor onbepaalde duur blijft gelden als de omstandigheden niet wijzigen. Pas bij gewijzigde omstandigheden dient de vergunning opnieuw te worden bezien. Ook daarbij wordt rekening gehouden met de noodzaak- en proportionaliteitseis. Bij geringe wijziging van omstandigheden die geen gevolgen hebben voor het algemeen belang, kan de vergunning niet worden gewijzigd of ingetrokken. De noodzaak daarvoor ontbreekt.

Tweede lid
Uit ABRvS 02-11-2016, ECLI:NL:RVS:2016:2927 blijkt, dat schaarse vergunningen zich naar hun aard niet lenen voor verlening voor onbepaalde tijd omdat dat zich niet met altijd verdragen met het formele gelijkheidsbeginsel, waarin tevens een beginsel van gelijke kansen besloten ligt. Het voor onbepaalde tijd verlenen van schaarse vergunningen (meer aanvragers dan beschikbare vergunningen) kan immers tot gevolg hebben dat de markt voor nieuwe aanbieders feitelijk ontoegankelijk wordt. Met dit tweede lid wordt duidelijk gemaakt dat schaarse vergunningen in ieder geval moeten worden aangemerkt als vergunningen die zich naar hun aard niet lenen voor verlening voor onbepaalde tijd. Meer informatie is te vinden in de VNG Handreiking voor gemeenten 'Schaarse vergunningen' (november 2018).

2.1.7 Weigeringsgronden
Eerste lid
Een vergunningstelsel houdt een verbodsbepaling in om een bepaalde activiteit te verrichten behoudens vergunning. In dit artikellid staan de algemene weigeringsgronden vermeld. Als er voor een specifieke vergunning andere weigeringsgronden gelden dan de in artikel 2.1.7. genoemde, worden deze in het betreffende artikel genoemd.

Dienstenrichtlijn
Onder het begrip vergunningstelsel in de zin van de Dienstenrichtlijn vallen ook meldingsplichten. Onder vergunning verstaat de Dienstenrichtlijn immers: elke procedure die voor een dienstverrichter of afnemer de verplichting inhoudt bij een bevoegde instantie stappen te ondernemen ter verkrijging van een formele of stilzwijgende beslissing over de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit (artikel 4, zesde lid). Hieruit volgt dat een melding wordt aangemerkt als een vergunning. Andere voorbeelden van een 'vergunning' zijn: verklaringen van geen bezwaar; verplichting zich in te schrijven in een register etcetera.

Weigeringsgronden
De weigeringsgronden zijn algemeen geformuleerd zodat ze gelden voor interne én internationale verhoudingen. Er is aangesloten bij het lichtste regime van de richtlijn (artikel 16):
- de openbare orde;
- de openbare veiligheid;
- de volksgezondheid;
- het milieu.

Het begrip openbare orde, zoals uitgelegd door het Hof van Justitie, omvat de bescherming tegen een werkelijke en voldoende ernstige bedreiging van een fundamenteel belang van de samenleving, en kan met name onderwerpen in verband met de menselijke waardigheid, de bescherming van de minderjarigen en kwetsbare volwassenen, alsook dierenwelzijn, omvatten. Evenzo omvat het begrip openbare veiligheid vraagstukken in verband met de staatsveiligheid. De richtlijn geldt niet voor het verkopen van goederen. Dit is immers geen dienst. Bij standplaatsvergunningen kan er echter zowel sprake zijn van een vergunning voor een standplaats voor het verkopen van goederen en/of voor het verlenen van diensten. In dit geval zou rechtsongelijkheid kunnen ontstaan doordat de verkoper niet, maar de dienstverlener wel onder de richtlijn valt. Daarom is in deze verordening geen onderscheid gemaakt tussen verkoop en dienstverlening voor wat betreft de weigeringsgronden. Enkele voorheen gehanteerde weigeringsgronden komen niet meer als zodanig voor in de richtlijn. De vraag waar deze dan wel onder vallen kan als volgt worden beantwoord:

Overlast
Vanouds is de APV (nu verwerkt in de VFL) een openbare orde en overlastverordening. Het begrip 'overlast' komt in het recht van de Europese Gemeenschappen bij de toetsing van uitzonderingen op het vrij verkeer niet voor. Ook de Dienstenrichtlijn spreekt niet over overlast. Het milieubegrip omvat echter alle soorten van overlast die gerelateerd zijn aan de omgeving/het milieu. Te denken

valt aan geluidsoverlast, geurhinder, overlast veroorzaakt door stof, afval en dergelijke. Overlast, veroorzaakt door vuurwerk, valt eveneens onder bescherming van het milieu of zelfs gezondheid.

Verkeersveiligheid
De verkeersveiligheid valt aan te merken als een dwingende reden van algemeen belang als bedoeld in artikel 9 (rule of reason). Maar ook is er sprake van een belang dat te scharen valt onder de volksgezondheid, als het voorkomen van verkeersslachtoffers het te beschermen belang betreft. Veiligheid van personen en gezondheid De veiligheid van personen en gezondheid kunnen als een belang van volksgezondheid worden aangemerkt. Zedelijkheid Het begrip zedelijkheid valt onder het begrip openbare orde. Te denken valt aan de bescherming van de menselijke waardigheid of in het geval van dierenmishandeling (bijvoorbeeld gansslaan, palingtrekken of zwijntje tik) betreft onder het belang van dierenwelzijn. Ook andere dwingende redenen dan de openbare orde kunnen een 'zedelijkheidsaspect' hebben. Bij seksbedrijven is zedelijkheid als een zelfstandige weigeringsgrond opgenomen. Over het belang van dierenwelzijn als aparte weigeringsgrond heeft de Afdeling beslist dat deze in strijd is met hogere regelgeving. Met de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren in samenhang met de daarop gebaseerde uitvoeringsvoorschriften is beoogd het dierenwelzijn uitputtend te regelen (ABRvS 26-08-2009, ECLI:NL:RVS:2009:BJ6075).

Voorzieningenniveau bij standplaatsen
In het verleden is het beschermen van een redelijk voorzieningenniveau in de gemeente ten behoeve van de consument als een openbare orde-belang aangemerkt. De gedachte was dat gevestigde winkeliers geconfronteerd worden met hoge exploitatiekosten die niet in verhouding staan tot de vrij lage exploitatiekosten van de straathandelaren. Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State blijkt dat het reguleren van de concurrentieverhoudingen niet als een huishoudelijk belang van de gemeente wordt aangemerkt. Hierop wordt door de Afdeling slechts één uitzondering toegestaan, namelijk wanneer het voorzieningenniveau voor de consument in een deel van de gemeente in gevaar komt. Wil de gemeente op basis hiervan een vergunning weigeren dan moet worden aangetoond, mede aan de hand van de boekhouding van de plaatselijke winkelier, dat het voortbestaan van de winkel in gevaar komt als vanaf een standplaats dezelfde goederen aangeboden worden. De Dienstenrichtlijn staat deze weigeringsgrond voor standplaatsvergunningen waar (mede) diensten worden verleend niet toe, omdat dit wordt beschouwd als een economische, niet toegestane, belemmering voor het vrij verkeer van diensten. Het blijft echter nog wel mogelijk om deze weigeringsgrond te hanteren bij een standplaats voor het verkopen van goederen. Daarop is de richtlijn immers niet van toepassing. Op grond van de Dienstenrichtlijn mag onder voorwaarden wel een kwantitatieve of territoriale beperking worden gesteld (zie de toelichting op artikel 6:10).

Verificatieplicht Vreemdelingenwet 2000
In het kader van de Vw 2000 dient bij de aanvraag om een vergunning een verblijfsrechtelijke toets plaats te vinden alvorens tot vergunningverlening kan worden overgegaan. Artikel 9, tweede lid, van de Vw 2000 schept een verplichting om desgevraagd bij een aanvraag voor een beschikking anders dan op grond van de Vw 2000, een document te overleggen waaruit het rechtmatige verblijf blijkt. Artikel 8.3, tweede lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000 bepaalt dat een vreemdeling die geen rechtmatig verblijf heeft op grond van artikel 8 van de Vw 2000 geen aanspraak kan maken op de toekenning van vergunningen en ontheffingen door bestuursorganen van onder meer gemeenten, voor zover die betrekking hebben op standplaatsen, markten, venten, collecteren, evenementen of beroepsmatige dan wel bedrijfsmatige activiteiten

Tweede lid
In de Algemene wet bestuursrecht is een sluitend systeem neergelegd voor de behandeling van aanvragen; deze worden ingewilligd of afgewezen. In artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht is daarop één uitzondering gemaakt: een aanvraag die zo gebrekkig is dat die moet worden

aangevuld voor deze kan worden behandeld kan buiten behandeling worden gelaten. Wel moet de aanvrager de kans krijgen om de aanvraag aan te vullen. Gemeenten kunnen bij verordening geen aanvullende gronden stellen waarmee een aanvraag buiten behandeling kan worden gelaten. Het is echter weinig zinvol - voor zowel de gemeente als de aanvrager- om te beginnen met een volledige en –goede beoordeling hiervan niet redelijkerwijs mogelijk is vóór de beoogde datum van de activiteit waarvoor de aanvrager de vergunning of ontheffing nodig heeft. Een vergunning of ontheffing zal in dergelijke gevallen niet (tijdig) verleend kunnen worden. Zie in dit verband ook artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht. Een (snelle) weigering schept (snel) duidelijkheid voor de aanvrager en voorkomt een onnodige inspanning aan de kant van de gemeente. Het tweede lid biedt nu een weigeringsgrondslag voor dergelijke gevallen, voor zover de betreffende aanvraag is ingediend minder dan drie weken voor de beoogde datum van de beoogde activiteit en daardoor een behoorlijke behandeling van de aanvraag niet mogelijk is.

Derde lid
Voor enkele typen vergunningaanvragen, onder meer voor aanvragen om evenementenvergunningen, geldt een afwijkende indieningstermijn. Het derde lid maakt, dat de weigeringsgrond in het tweede lid ook op deze aanvragen van toepassing is.

Hoofdstuk 3 Geluid

De Bruidsschat biedt gemeenten de mogelijkheid om in of krachtens een gemeentelijke verordening voorwaarden te stellen aan de collectieve festiviteiten en activiteiten. De voorwaarden kunnen gaan over bijvoorbeeld beperking van het geluidsniveau, het bepalen van het eindtijdstip of gedragsvoorschriften.

In artikel 2.21, tweede lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer stond een bevoegdheid voor gemeenten om bij of krachtens een gemeentelijke verordening voorwaarden te verbinden aan festiviteiten om geluidhinder te beperken of te voorkomen. Deze regels in een gemeentelijke verordening blijven na inwerkingtreding van de Omgevingswet gelden op grond van artikel 8.2.2 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet. Ook na de inwerkingtreding van de Omgevingswet mag de gemeente voorwaarden verbinden aan festiviteiten in dit omgevingsplan of een gemeentelijke verordening. Dit is de bruidsschat opgenomen.

3.1.1 Aanwijzing collectieve festiviteiten (was artikel 4:2 APV)

Eerste lid

De bevoegdheid om te bepalen dat de in dit lid genoemde geluidsnormen niet gelden bij collectieve festiviteiten komt voort uit artikel 22:73 van de bruidsschat. Evenals in het oude besluit voorziet dit artikel van het Besluit erin dat op deze dagen overmatige geluidhinder zo veel mogelijk moet worden voorkomen: De voorschriften gelden niet "voor zover de naleving van deze voorschriften redelijkerwijs niet kan worden gevergd". Voorbeelden van collectieve festiviteiten zijn carnaval, kermis of culturele-, sport- en recreatieve manifestaties.

De regeling is neergelegd bij het college. Er hoeft dus niet jaarlijks een raadsbesluit te worden genomen om te bepalen welke feesten als collectieve festiviteiten worden aangewezen. Het verdient aanbeveling dat het college jaarlijks – in samenspraak met het plaatselijke bedrijfsleven – vaststelt op welke data de betreffende voorschriften uit het Besluit niet van toepassing zijn. Voor de collectieve dagen is geen begrenzing voor het aantal dagen opgenomen. Vaak zal er toch behoefte zijn om vooraf een bepaald maximum aantal festiviteiten vast te stellen. Dit maximum zou door het college kunnen worden vastgelegd in een beleidsregel. Als de gemeenteraad dit zelf wenst te bepalen, dan dient het maximum te worden vastgelegd in de verordening zelf.

Tweede lid

Volgens Artikel 22.239 van de Bruidsschat moet de verlichting bij sportbeoefening in de buitenlucht tussen 23.00 uur en 07.00 uur zijn uitgeschakeld en indien er geen sport wordt beoefend of onderhoud wordt uitgevoerd. De bevoegdheid om te bepalen dat deze beperkingen niet gelden bij collectieve festiviteiten staat in artikel 22.239 tweede lid, onder a van de Bruidsschat. Dit voorschrift is met name bedoeld voor sportverenigingen die buiten de reguliere en recreatieve wedstrijden en trainingen gebruik willen maken van hun lichtinstallatie. Een voorbeeld van een collectieve festiviteit is een sportieve manifestatie waar meerdere sportverenigingen aan mee doen. Ook hier verdient het aanbeveling het college – in samenspraak met de plaatselijke sportverenigingen - vast te laten stellen op welke data de betreffende beperkingen niet van toepassing zijn.
In de Bruidsschat wordt net als voor de festiviteiten als bedoeld in het eerste lid geen maximum gesteld voor het aantal collectieve festiviteiten. Kortheidshalve wordt voor de verdere toelichting over dit maximum verwezen naar de bovenstaande toelichting bij het eerste lid.

Derde lid

De gemeente kan rekening houden met de aard van het gebied door in de verordening gebiedsdifferentiatie toe te passen. De gemeenteraad kan het grondgebied van de gemeente in de verordening bijvoorbeeld verdelen naar verschillende dorpskernen of wijken. De vaststelling van deze gebieden dient plaats te vinden in een apart besluit waarop bezwaar en beroep volgens de Awb

mogelijk is. Van deze mogelijkheid kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt tijdens carnaval, kermissen of culturele-, sport- en recreatieve manifestaties. De mogelijkheid van gebiedsdifferentiatie was ook in het oude besluit opgenomen. Wel kan bijstelling van gebieden wenselijk zijn doordat de werkingssfeer van de festiviteitenregeling sterk wordt uitgebreid.
Bij de vaststelling van deze gebieden moet er wel rekening mee worden gehouden dat deze de strekking van de regeling niet ondermijnt. Het onderscheid tussen collectieve en incidentele festiviteiten moet duidelijk blijken. Gebiedsdifferentiatie betekent ook dat het aantal aangewezen dagen of dagdelen per gebied kan verschillen. Artikelen 22:73 van de Bruidsschat kent alleen gebiedsdifferentiatie voor collectieve festiviteiten.

3.1.2 Kennisgeving incidentele festiviteiten (was artikel 4:3 APV)
Eerste lid
De bevoegdheid voor het vaststellen van het aantal incidentele festiviteiten voor inrichtingen in een gemeentelijke verordening staat in de artikelen 22.73 en 22.239 van de Bruidsschat (voorheen 2.21 en 3.148 Activiteitenbesluit). De gemeenteraad kan bij verordening het aantal dagen of dagdelen aanwijzen waarop individuele inrichtingen voor incidentele festiviteiten vrijstelling kunnen verkrijgen van de geluidsnormen. Een incidentele festiviteit is een festiviteit die aan één of een klein aantal inrichtingen gebonden is. Dit is bijvoorbeeld een optreden met levende muziek bij een café, een jubileum, een personeels- of straatfeest of een "vroege vogels"-toernooi. Het maximum aantal dagen waarvoor de geluidsnormen niet gelden betreft maximaal 12 dagen of dagdelen per jaar. Het betreft een maximum: de raad heeft de bevoegdheid om, rekening houdend met de plaatselijke omstandigheden, in dit artikel het aantal te verlagen. In het onderhavige artikel dient de raad in de verordening te bepalen hoeveel incidentele festiviteiten per milieubelastende activiteit maximaal zijn toegestaan in de gemeente. Het maximum aantal van 12 incidentele festiviteiten is ongewijzigd in vergelijking met de vorige regeling voor horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen.

Tweede lid
Volgens artikel 22.239 eerste lid, van de Bruidsschat moet bij inrichtingen de verlichting voor sportbeoefening in de buitenlucht tussen 23.00 uur en 07.00 uur zijn uitgeschakeld en indien er geen sport wordt beoefend of onderhoud wordt uitgevoerd. Op basis van het tweede lid van artikel 22.239 kan hiervan worden afgeweken. Dit kan bijvoorbeeld als sportverenigingen buiten de reguliere competities en recreatieve wedstrijden en trainingen gebruik willen maken van hun lichtinstallatie bij het houden van een veteranentoernooi of een "vroege vogels"-toernooi. Volgens het Besluit is het maximum aantal dagen waarvoor de beperkingen voor de verlichting niet gelden maximaal 12 dagen of dagdelen per jaar. Kortheidshalve wordt voor de verdere toelichting over dit maximum verwezen naar de bovenstaande toelichting bij het eerste lid.

Ook bij gebruik van artikel 22.239 blijft de algemene zorgplicht met betrekking tot lichthinder en duisterte voor de sportinrichtingen gelden, al is enige mate van hinder is bij incidentele activiteiten aanvaardbaar. De beoordeling of sprake is van onaanvaardbare lichthinder in geval van de viering van een festiviteit is aan het bevoegd gezag.

3.1.3 Onversterkte muziek (was artikel 4:5 APV)
Eerste lid
Dit artikel sluit aan op de artikelen vanaf 22.63 e.v. van de Bruidsschat. Het artikel is alleen gericht op onversterkte muziek vanuit daarvoor aangewezen activiteiten. Of er sprake is van een dergelijke activiteit inrichting, wordt bepaald in de Bruidsschat. In de Bruidsschat is onversterkte muziek uitgezonderd van de algemene geluidsniveaus. Gemeenten hebben, in artikel 22.70, eerste lid, onder 1 van de Bruidsschat juncto 22.63 van de Bruidsschat, expliciet de bevoegdheid gekregen om voor onversterkte muziek regels op te nemen in een plaatselijke verordening. Door het feit dat de hinderbeleving van onversterkte muziek zeker niet lager is dan die van versterkte muziek, dient deze op gelijke wijze te worden beschermd. De geluidwaarden kunnen door de gemeenten zelf worden

bepaald. Het kan zijn dat u er de voorkeur aan geeft hogere waarden vast te stellen, bijvoorbeeld vanwege oude, meer gehorige panden. Deze keuze is aan de gemeente.

Om vooral amateurgezelschappen in niet professionele oefenruimtes de kans te geven tot het hobbymatig beoefenen van onversterkte muziek, is voor hen een mogelijkheid gecreëerd om een aantal uur in de week uitgezonderd te zijn van de geluidsniveaus. In artikel 2.1.3 lid 2 wordt gesproken over "oefenen". Op deze manier worden festiviteiten en optredens voor publiek uitgesloten. Er is sprake van oefenen als men muziek maakt zonder dat er publiek aanwezig is.

De genoemde geluidsniveaus in de tabel zijn niet van toepassing op;

- het geluid ten behoeve van het oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging of het bijwonen van godsdienstige of levensbeschouwelijke bijeenkomsten en lijkplechtigheden, alsmede geluid in verband met het houden van deze bijeenkomsten of plechtigheden;
- het geluid van het traditioneel ten gehore brengen van muziek tijdens het hijsen en strijken van de nationale vlag bij zonsopkomst en zonsondergang op militaire inrichtingen;
- het ten gehore brengen van muziek vanwege het oefenen door militaire muziekcorpsen in de buitenlucht gedurende de dagperiode met een maximum van twee uren per week op militaire inrichtingen.

3.1.4 Overige geluidhinder (was artikel 4:6 APV)

In de praktijk zullen vooral de Omgevingswet, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit, of de provinciale omgevingsverordening een afbakeningsdiscussie opleveren. Daarom is gekozen om deze wetten afzonderlijk te benoemen in lid 3.

De provinciale milieuverordening is toegevoegd in dit lid. In een provinciale milieuverordening kunnen namelijk zogenaamde milieubeschermingsgebieden worden aangewezen, waaronder stiltegebieden. Voor deze stiltegebieden kunnen bij provinciale milieuverordening regels over het voorkomen en beperken van geluidhinder worden gesteld, waaronder verbodsbepalingen. De provinciale milieuverordening gaat in dit geval voor de gemeentelijke verordening.

Voor wat betreft de afbakening met hogere regelgeving geldt op grond van artikel 122 van de Gemeentewet dat de bepalingen van de model-APV van rechtswege vervallen als in het onderwerp door een wet, amvb of een provinciale verordening wordt voorzien. Dat geldt ook voor deze VFL. De term "onderwerp" in artikel 122 betekent dat het om dezelfde materie moet gaan en dat hetzelfde motief ten grondslag moet liggen aan zowel de lagere als de hogere regeling. De formulering van de afbakeningsbepaling in het derde lid sluit daarom aan bij de Gemeentewet. Zie uitgebreid daarover onder het kopje Afbakeningsbepalingen in de Algemene Toelichting.

Artikel 2.1.4 heeft betrekking op de vormen van geluidhinder waarin de andere regelingen niet voorzien. Onder andere valt te denken aan: een niet permanente activiteit in een niet besloten ruimte, zoals een kermis, een heidefeest, een braderie, een rally, enz.; het door middel van luidsprekers op voertuigen of anderszins reclame of muziek maken of mededelingen doen; het ten gehore brengen van achtergrondmuziek in winkelstraten; het gebruik van diverse geluidproducerende recreatietoestellen; het gebruik van bouwmachines, zoals compressors, cirkelzagen, trilhamers en heistellingen; het toepassen van knalapparatuur om vogels te verjagen, enz., enz. overige handelingen waardoor geluidoverlast ontstaat.

Voorts kunnen onder artikel 3.1.4 vormen van geluidhinder vallen, veroorzaakt door het beoefenen van "lawaaiige" hobby's, het voortdurend bespelen van muziekinstrumenten, het gebruiken van elektro- akoestische apparatuur, het laten draaien van koelaggregaten op vrachtwagens, enz. Met name voor deze vormen van geluidhinder ontbreken algemeen geldende criteria of normen. Dit

behoeft ook niemand te verwonderen: de bron van geluidhinder is niet een bepaalde, aanwijsbare milieubelastende activiteit of gedraging. In beginsel kan het elke gedraging betreffen. Van geval tot geval zal daarom moeten worden nagegaan in welke situatie en gedurende welke tijden er sprake is van geluidhinder, en welke maatregelen kunnen worden genomen. Uitgangspunt daarbij zal moeten zijn dat een zekere mate van (geluid)hinder als zijnde onvermijdelijk zal moeten worden aanvaard. Het college kan ontheffing van het verbod verlenen, zo nodig met voorschriften. Bedacht moet worden bedacht dat klachten over vormen van geluidhinder nogal eens een minder goede verstandhouding tussen buren of omwonenden als achtergrond hebben. Normale handelingen worden dan eerder als (geluid)hinderlijk ervaren, terwijl men minder geneigd is aan een afdoende oplossing mede te werken.

Ook de voorbeeldbepalingen 3.1.5a tot en met 3.1.5c zullen moeten worden uitgezonderd voor de gevallen waarin de bepaling een regeling geeft voor activiteiten buiten een inrichting. Gebeurt dit niet dan loopt de bepaling het risico onverbindend verklaard te worden. Deze voorbeeldbepalingen vallen - net als artikel 3.1.4 zelf - onder voorschriften over overlast in het algemeen. Om die reden staat "geluid" steeds tussen haakjes). De voorbeelden zijn - net als artikel 3.1.4 - gebaseerd op de verordenende bevoegdheid krachtens de Gemeentewet. Let wel: door het opnemen van de voorbeelden 3.1.5a tot en met 3.1.5c is artikel 3.1.4 niet overbodig geworden.

3.1.5a (Geluid)hinder door dieren (was artikel 4:6a APV)
Degene die buiten een inrichting de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor een omwonende of overigens voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

3.1.5b (Geluid)hinder door motorvoertuigen, bromfietsen e.d. (was artikel 4:6b APV)
Dit artikel verbiedt het zich "(geluid)hinderlijk" gedragen met een motorvoertuig of een bromfiets. "Gedragen" betreft niet alleen het rondrijden, maar ook het stilstaan met (luidruchtig) draaiende motor. Het artikel komt niet in strijd met het bepaalde in de Wegenverkeerswet; de Hoge Raad heeft uitgemaakt dat deze wet geen betrekking heeft op het misbruiken van de weg door personen die daarbij geen eigen verkeersbelang kunnen doen gelden.

3.1.5c Verbod oplaten sfeerballonnen (was artikel 4:6c APV)
Ballonen zijn schadelijk omdat ze in het milieu neerdalen en dan door dieren opgegeten kunnen worden of bijdrage aan de vorming van plastic soep in de oceanen. Deze eigenschappen gelden ook voor de materialen die vaak aan ballonnen bevestigd zijn zoals linten, ventielen en sluitingen. Wensballonen gevuld met hete lucht afkomstig van vuur kunnen brand veroorzaken.
Alternatieven voor ballonnen vindt u op website www.dieballongaatnietop.nl

Hoofdstuk 4. Economie

Binnen dit hoofdstuk worden de bepalingen die betrekking hebben op economische aspecten in relatie tot de fysieke leefomgeving weergegeven.

4.1 Standplaatsen en Markt

4.1.1 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden (was artikel 5:18 APV)

Algemeen

Wij achten een vergunning voor het hebben van een standplaats, hoe eenvoudig ook, noodzakelijk en evenredig. De vergunning dient om te voorkomen dat de openbare orde wordt verstoord en overlast wordt tegengegaan. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld: geluidsoverlast, stankoverlast, verkeershinder en overlast door zwerfafval. De vergunning is persoonsgebonden.

Schaarse vergunning

Volgens Europese en landelijke juridische uitspraken dient de gemeente transparante regels te hebben waaraan de gemeente bij de verdeling van schaarse vergunningen voldoet. Het gaat vooral om transparantieverplichtingen bij de verdeling en verlening van schaarse vergunningen, die waarborgen dat de aanvragers gelijke kansen hebben om mee te dingen naar schaarse vergunningen. Omdat er een maximumstelsel geldt, dient de gemeente iedere ondernemer in beginsel een gelijke kans te bieden om een standplaatsvergunning te bemachtigen. Dit betekent dat vergunningen niet automatisch kunnen worden verlengd. Is de vergunningsduur verlopen dient iedere belangstellende ondernemer de kans te krijgen om de vrijgekomen vergunning te verkrijgen. Een periode van 5 jaar achten wij naar de vergunninghouder toe een redelijke periode.

Vrijheid van meningsuiting

In eerdere versies van de APV werd een uitzondering gemaakt op het verbod op de straathandel voor zover het betreft het uitstallen van stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard (artikel 7 Grondwet). Voor het aanbieden van gedrukte stukken als zodanig kan geen vergunning worden geëist. Het wordt gezien als een zelfstandig middel van verspreiding. Wel is een vergunning noodzakelijk indien vanaf een standplaats gedrukte stukken worden aangeboden. Deze vergunning is niet vereist vanwege het feit dat gedrukte stukken worden aangeboden, maar vanwege het feit dat een standplaats wordt ingenomen. Dus het gaat hier om een standplaatsvergunning.

Tweede lid

De bepalingen in de VFL met betrekking tot het innemen van een standplaats zijn gebaseerd op ordening van de straathandel en zijn gebaseerd op de regulerende bevoegdheid van de gemeente van zaken die tot haar huishouding behoren. Daarnaast vormen de besluiten op grond van de Omgevingswet een zelfstandige weigeringsgrond. Dit betekent dat bij de beoordeling van een aanvraag voor een vergunning voor het innemen van een standplaats altijd gelet moet worden op de voorschriften die uit het bestemmingsplan voortvloeien.

Als het (tijdelijke) omgevingsplan standplaatsen ter plaatse niet toelaat, is het moeilijk uit te leggen dat de vergunning weliswaar wordt verleend, maar dat daarvan geen gebruik gemaakt kan worden wegens strijd met het bestemmingsplan. Strijd met het omgevingsplan, een voorbereidingsbesluit of tijdelijk omgevingsplan (bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit) is daarom als imperatieve weigeringsgrond opgenomen. Blijkens jurisprudentie is dit aanvaardbaar omdat een dergelijke bepaling geen zelfstandige planologische regeling bevat.

Derde lid
De generieke weigeringsgronden worden genoemd in artikel 2.1.7. Nadere uitleg daarvan vindt men in de toelichting bij dat artikel. Meer weigeringsgronden staan in de hiervoor genoemde beleidsregels voor het al dan niet verlenen van standplaatsvergunningen.

4.1.1 derde lid onder b
In het verleden is het beschermen van een redelijk voorzieningenniveau in de gemeente ten behoeve van de consument als een openbare orde-belang aangemerkt. De gedachte was dat gevestigde winkeliers geconfronteerd worden met hoge exploitatiekosten die niet in verhouding staan tot de vrij lage exploitatiekosten van de straathandelaren. Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State blijkt dat het reguleren van de concurrentieverhoudingen niet als een huishoudelijk belang van de gemeente wordt aangemerkt. Hierop wordt door de Afdeling slechts één uitzondering toegestaan, namelijk wanneer het voorzieningenniveau voor de consument in een deel van de gemeente in gevaar komt. Wil een gemeente op basis hiervan een vergunning weigeren dan moet worden aangetoond, mede aan de hand van de boekhouding van de plaatselijke winkelier, dat het voortbestaan van de winkel in gevaar komt als vanaf een standplaats dezelfde goederen aangeboden worden.

De Dienstenrichtlijn staat deze weigeringsgrond voor standplaatsen die (mede) diensten verlenen niet toe, omdat dit wordt beschouwd als een economische, niet toegestane, belemmering voor het vrij verkeer van diensten. Het blijft echter nog wel mogelijk om deze weigeringsgrond te hanteren voor het verkopen van goederen. De Dienstenrichtlijn is daarop immers niet van toepassing.

Maximumstelsel
De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft bepaald, dat het in het belang van de openbare orde kan zijn om het aantal te verlenen vergunningen aan een maximum te binden. Het aantal te verlenen vergunningen kan worden beperkt tot een van tevoren vastgesteld maximum als de openbare orde in gevaar wordt gebracht. Wel dient te worden aangetoond of aannemelijk gemaakt dat van zo'n gevaar in concreto daadwerkelijk sprake is.

De Europese Dienstenrichtlijn komt wat dit betreft overeen met de bestaande lijn in de Nederlandse rechtspraak: een maximumstelsel mag. Wel geldt op grond van artikel 9 jo artikel 10 dat er een transparante en non-discriminatoire op objectieve gronden gebaseerde verdeling/toekenning van vergunningen moet zijn.

Het aantal vergunningen moet vastgesteld worden voordat tot uitvoering van het beleid wordt overgegaan. De locaties waar een standplaats mag worden ingenomen moeten zo zorgvuldig mogelijk worden geselecteerd. Het totaal aantal aangewezen standplaatsen tezamen levert het maximum aantal af te geven standplaatsvergunningen op. Het laten opmaken van een politierapport met betrekking tot de mogelijkheden tot het innemen van een standplaats op de verschillende locaties kan een verdere onderbouwing leveren van het vastgestelde maximum aantal standplaatsvergunningen. In dit politierapport kan worden aangegeven welke gevolgen het innemen van standplaatsen zal hebben voor de verkeersveiligheid en de handhaving van de openbare orde.

Het innemen van een standplaats kan verder worden geordend door tijdstippen aan te wijzen wanneer een standplaats mag worden ingenomen. Een verdeling naar dagen van de week en eventueel naar dagdelen kan een nadere invulling geven aan het maximum aantal standplaatsvergunningen. Een dergelijk beleid kan zowel voor de gehele gemeente als voor nader aan te geven gedeelten van de gemeente van kracht zijn.

Een verdere verfijning van het maximum aantal standplaatsvergunningen kan worden bereikt door een onderverdeling naar een aantal branches in te stellen. Per branche kan dan een maximum aantal af te geven vergunningen worden bepaald. Opgemerkt moet worden, dat een dergelijk maximum aantal vergunningen slechts door de rechter wordt toegelaten indien het aantal aanvragen per branche het totaal aantal af te geven vergunningen overtreft.

Indien voor een branche niet het maximum aantal vergunningen wordt afgegeven, acht de rechter geen noodzaak tot handhaving van dit stelsel aanwezig.

Bij het vaststellen van een maximum aantal vergunningen, eventueel uitgesplitst naar plaats, tijdstip of branche, moet rekening gehouden worden met het aantal reeds afgegeven vergunningen. Indien het totaal aantal aanvragen om een standplaatsvergunning het totaal aantal af te geven vergunningen overtreft kan het college een wachtlijst opstellen. De aanvragen worden dan geregistreerd in volgorde van binnenkomst. Indien een standplaatshouder te kennen geeft zijn standplaats niet meer in te zullen nemen, kan deze vergunning aan de eerste op de wachtlijst toegekend worden.

Ten slotte moet opgemerkt worden dat iedere aanvraag tot het innemen van een standplaats afzonderlijk beoordeeld moet worden. Aan de hand van de in VFL vastgestelde weigeringsgronden en het aan de hand hiervan geformuleerde beleid en beleidsregels moet een afweging plaatsvinden of de aangevraagde standplaatsvergunning verstrekt kan worden.

Beleidsregels
Het vaststellen van beleid, waarin objectieve, algemeen bekendgemaakte criteria worden aangegeven, die bij de beoordeling van een vergunningaanvraag worden gehanteerd, is blijkens de jurisprudentie toegestaan. Wel moet worden opgemerkt dat te voeren beleid niet mag leiden tot een beslissing omtrent een aangevraagde vergunning die niet kan worden herleid op één van de in artikel 2.1.7 genoemde weigeringsgronden. Rb Utrecht 23-12-1998, KG 1999, 78. Ook beleidsregels zijn volgens artikel 4, van de Dienstenrichtlijn onderworpen aan dwingende reden van algemeen belang: de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en het milieu.

Bij het hanteren van deze weigeringsgronden kan een verdeling gerealiseerd worden van het aantal standplaatsen, waarbij de af te geven vergunningen zodanig over de week verspreid worden, dat een concentratie van de in te nemen standplaatsen wordt tegengegaan. De weigeringsgronden kunnen ook gebruikt worden wanneer veel belangstelling voor dezelfde locatie ontstaat. Een aantal standplaatsen op één plek doet ook de kans op feitelijke marktvorming ontstaan. Ook is het mogelijk om specifieke standplaatsen op bepaalde locaties te weren. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan bakkramen die in verband met stankoverlast of brandgevaarlijkheid niet in de directe nabijheid van gebouwen gewenst zijn.

Inhoud standplaatsenbeleid
De motieven waarop een beleid met betrekking tot het innemen van standplaatsen berust, mogen niet strijdig zijn met de bevoegdheidsgrondslag om ordenend op te treden. Het beleid dat door het college wordt vastgesteld ter uitvoering van de VFL-bepalingen mag niet de wettelijke grondslag (art. 149 Gemeentewet) van deze VFL-bepalingen overschrijden.

Het college heeft specifieke beleidsregels vastgesteld ten aanzien van het al dan niet verlenen van aanvragen voor standplaatsvergunningen. Deze beleidsregels wordt aangehaald als 'Beleidsregels Standplaatsen gemeente Zevenaar 2019'.

De zaken die het college in het standplaatsenbeleid heeft vastgelegd betreffen:

- de vaststelling van het maximum aantal af te geven standplaatsvergunningen;
- de vaststelling van het aantal af te geven standplaatsvergunningen per branche.
- de aanwijzing van locaties waar standplaatsen mogen worden ingenomen;
- de aanwijzing van tijdstippen waarop standplaatsen mogen worden ingenomen.

De vaststelling van het aantal af te geven vergunningen wordt bepaald aan de hand van een feitelijke invulling van de verschillende in artikel 2.1.7 genoemde weigeringsgronden. Nadat aan de hand van ieder motief afzonderlijk is bepaald op welke plaats in de gemeente een standplaats kan worden ingenomen, valt aan de hand van het totaalbeeld dat hieruit resulteert, aan te geven wat het maximum aantal af te geven standplaatsvergunningen is. Aan de hand van ieder motief afzonderlijk is een aantal plaatsen aan te duiden waar een standplaats ingenomen kan worden.

Nadat een overzicht van het aantal mogelijk in te nemen standplaatsen en het maximumaantal standplaatsvergunningen is vastgesteld, kan het college een beleid vaststellen ten aanzien van de handhaving en het toezicht en de wijze waarop gehandeld wordt als het maximum aantal vergunningen reeds is afgegeven.

Vergunningsvoorschriften

Aan de standplaatsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden. Artikel 10 van de Dienstenrichtlijn bepaalt dat vergunningstelsels gebaseerd moeten zijn op criteria die ervoor zorgen dat de bevoegde instanties hun beoordelingsbevoegdheid niet op willekeurige wijze uitoefenen. Die criteria zijn: niet-discriminatoir, gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang; evenredig met die reden van algemeen belang; duidelijk en ondubbelzinnig; objectief; vooraf openbaar bekendgemaakt; transparant en toegankelijk. Voorschriften die aan een vergunning gesteld kunnen worden betreffen:

- het vervallen van de standplaats indien gedurende een bepaalde periode geen standplaats is ingenomen;
- de soort goederen of diensten die mogen worden aangeboden. Hierbij moet men wel het oog houden op een goede verdeling van de te verkopen goederen voor de consument. Anders zou er oneerlijke concurrentie kunnen zijn;
- de grootte van de standplaats;
- de ruimte waarbinnen de waren uitgestald mogen worden;
- het uiterlijk aanzien van de standplaats;
- tijden van opbouw en ontruiming van de standplaats;
- eisen met betrekking tot de (brand)veiligheid;
- opruimen van rommel en schoon achterlaten van de locatie.

Overige regelgeving

Op het drijven van straathandel zijn ook andere regels van toepassing. Deze regels stellen vanuit andere motieven eisen aan de straathandel.

Omgevingswet

Een vergunning voor het innemen van een standplaats kan worden geweigerd vanwege strijd met een geldend omgevingsplan. Wanneer wel een vergunning, zoals vereist krachtens de VFL wordt verstrekt, blijven eventuele eisen die in het geldende (tijdelijk) omgevingsplan worden gesteld, van kracht. Het college kan een aanvraag voor het innemen van een standplaats mede opvatten als een verzoek om vrijstelling van de gebruiksvoorschriften van het bestemmingsplan. In een dergelijk geval wordt een aanvraag gebruikt voor twee afzonderlijke procedures. Het is dan niet nodig twee afzonderlijke aanvragen in te dienen.

4.1.2 Toestemming rechthebbende (was 5:19 APV)
Dit artikel verbiedt de rechthebbende op een terrein toe te laten dat een standplaats wordt ingenomen, zonder dat hiervoor een vergunning is verstrekt. Met dit verbod is het mogelijk niet alleen maatregelen te nemen tegen degene die zonder vergunning een standplaats inneemt maar ook tegen de eigenaar van de grond die het innemen van een standplaats zonder vergunning toestaat.

4.1.3 Afbakeningsbepalingen (was 5:20 APV)
Voor wat betreft de afbakening met hogere regelgeving geldt op grond van artikel 122 van de Gemeentewet dat de bepalingen van de VFL of de APV van rechtswege vervallen als in het onderwerp door een wet, amvb of een provinciale verordening wordt voorzien. De term "onderwerp" in artikel 122 betekent dat het om dezelfde materie moet gaan en dat hetzelfde motief ten grondslag moet liggen aan zowel de lagere als de hogere regeling. De formulering van de afbakeningsbepaling in het tweede lid sluit daarom aan bij de Gemeentewet.

Weekmarkt
De Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019 is geheel opgenomen in deze Verordening Fysieke Leefomgeving. De bijbehorende toelichting is hieronder overgenomen.

Grondslag en belang verordening
In artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet is bepaald dat gemeentelijke verordeningen door de raad worden vastgesteld voor zover de bevoegdheid daartoe niet bij de wet of door de raad krachtens de wet aan het college of de burgemeester is toegekend. Ingevolge artikel 149 van de Gemeentewet maakt de raad de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig acht.

Artikel 160 van de Gemeentewet regelt de overheveling van de gemeente wettelijke bestuursbevoegdheden aan het college. Hieronder valt de bevoegdheid om jaarmarkten of gewone marktdagen in te stellen, af te schaffen of te veranderen (artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet). Naast de bovengenoemde nieuwe modellen voor de marktverordeningen zijn analoog aan de bevoegdheden van artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet ten behoeve van het college drie modelbesluiten beschikbaar, te weten: Modelbesluit tot het instellen van een warenmarkt, Modelbesluit tot het afschaffen van een warenmarkt en Modelbesluit tot het veranderen van een warenmarkt.

Deze artikelen beogen de gemeentelijke belangen te beschermen. Het gaat hier om belangen van openbare orde, zedelijkheid en gezondheid, beperking van overlast, regulering van het woon- en leefklimaat en de (verkeers)veiligheid binnen de gemeente. Daarnaast wil de gemeente de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de markt voor de Zevenaarse inwoners en bezoekers waarborgen en waar mogelijk versterken.

Overige regelgeving ambulante handel
De regulering van andere ambulante handel is te vinden in onze Algemene plaatselijke verordening Zevenaar 2018 (APV). Artikel 2:25 van de APV bevat een vergunningstelsel voor evenementen. Onder evenementen vallen bijvoorbeeld braderieën. Verder bevat de VFL bepalingen over collecteren, venten, standplaatsen en snuffelmarkten.

Vrijhouden van het marktterrein
Wanneer een gemeente een Wegsleepverordening heeft vastgesteld en het marktterrein heeft aangewezen als weg waar voertuigen kunnen worden weggesleept, dan kunnen ten onrechte geparkeerde auto's op basis van de Wegenverkeerswetgeving én de Wegsleepverordening worden weggesleept.

Wanneer een gemeente niet beschikt over een Wegsleepverordening en het parkeren van voertuigen op het marktterrein wel strafbaar is gesteld in deze verordening, dan kan het desbetreffende voertuig met toepassing van 'normale' bestuursdwang worden verwijderd.

Dienstenrichtlijn
Voor de Modelmarktverordening waar deze VFL op is gebaseerd, heeft de VNG de screening gedaan.

Allereerst is gekeken of de verordening een dienst regelt, die onder de reikwijdte van de Dienstenrichtlijn valt. Het begrip 'dienst' moet worden uitgelegd als 'dienstverrichting welke gewoonlijk tegen vergoeding geschiedt' en sluit hiermee aan bij artikel 50 EG en de interpretatie van het EG Hof van Justitie. De modelmarktverordening 2008 regelt de warenmarkt; het gaat dus om de verkoop van goederen. Derhalve bevat dit model geen bepalingen omtrent de toegang tot of de uitoefening van een dienst. Daarmee valt dit model buiten de werkingssfeer van de Dienstenrichtlijn en hoeft er niet verder te worden gescreend.

Verificatieplicht Vreemdelingenwet 2000
In het kader van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) dient bij de aanvraag om een vergunning een verblijfsrechtelijke toets plaats te vinden alvorens tot vergunningverlening wordt overgegaan. Artikel 9, tweede lid, van de Vw 2000 schept een verplichting om desgevraagd bij een aanvraag voor een beschikking anders dan op grond van de Vw 2000, een document te overleggen waaruit het rechtmatige verblijf blijkt. Bij de vergunningverlening met betrekking tot de markt dient een gemeente hier rekening mee te houden.

4.1.4 Indeling van de markt; branche-indeling (gebaseerd op artikel 2 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
De in dit artikel opgenomen bevoegdheden zijn niet uitgewerkt, maar als aandachtspunten opgenomen, zodat iedere gemeente de gewenste uitwerking kan geven aan de bepalingen.

Op grond van het eerste lid, onder a, stelt het college het aantal standplaatsen op de markt vast met onder meer als doel het aantrekkelijk maken van de markt voor de consumenten. Bij de opstelling en indeling van de markt als bedoeld in het eerste lid, onder c, wordt rekening gehouden met de verschillende branches. Voor de orde op de markt is het van belang te bepalen welke materialen (kraam of ook andere verkoopmaterialen) worden toegelaten en waar deze kunnen worden opgesteld. Naast de traditionele (huur)kraam onderscheidt de Centrale vereniging voor de ambulante handel (CVAH) bijvoorbeeld de instantkraam, de verrijdbare kraam en de verkoopwagens. De onder b genoemde afmetingen van de standplaatsen kunnen overigens ook een beperking geven voor bepaalde materialen.

Het tweede lid is facultatief bedoeld. Het schept de mogelijkheid een beperkt aantal kooplieden per branche toe te laten. Hierdoor wordt bereikt dat op de markt een zo groot mogelijke verscheidenheid aan branches aanwezig is en wordt voorkomen dat te veel kooplieden van één branche op de markt optreden. Hierdoor wordt de markt aantrekkelijker voor de consument.

Voor jurisprudentie bij dit artikel zie de lijst met jurisprudentie bij artikelen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving.

4.1.5 Nadere regels (gebaseerd op artikel 2 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
Met de herziening van het model in 2008 is er voor gekozen om de modelverordening in te korten en een gedeelte van de bepalingen over te hevelen naar een marktreglement. Op grond van dit artikel is het college bevoegd deze nadere regels te stellen. Het college heeft de nadere regels vastgesteld in - het Marktreglement Zevenaar 2019

Er zijn naast deze nadere regels en uitvoeringsbesluiten ook beleidsregels door het college vastgesteld die betrekking hebben op verkregen bevoegdheden van het college op basis van deze verordening. Deze beleidsregels hebben betrekking op:

- Sanctiebeleid markt gemeente Zevenaar 2019;
- Handleiding toewijzing standplaatsen weekmarkt Zevenaar 2019.

4.1.6 Voorschriften en beperkingen (was artikel 4 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
Door aan een vergunning of ontheffing voorschriften en beperkingen te verbinden, kan een verfijning in de gewenste rechtstoestand worden aangebracht. De in het eerste lid genoemde belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist, zijn de gemeentelijke belangen van openbare orde, zedelijkheid en gezondheid, beperking van overlast, regulering van het woon- en leefklimaat en de veiligheid binnen de gemeente. Zie ook de inleiding bij deze toelichting onder Grondslag en belang verordening.

Niet-nakoming van voorschriften die aan een vergunning/ontheffing verbonden zijn, kan grond opleveren voor intrekking van de vergunning/ontheffing of voor toepassing van andere bestuursrechtelijke sancties. De strafbepaling is eveneens van toepassing.

4.1.7 Standplaatsvergunning voor de weekmarkt (was artikel 5 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
De vergunning geeft het recht om een standplaats op de markt in te nemen. De vergunninghouder moet voldoen aan de voorschriften en beperkingen die aan de vergunning zijn verbonden (artikel 4.1.6). De vergunning is persoonlijk en niet overdraagbaar.

De verkoop van waren op een markt dient uitsluitend te geschieden door degenen aan wie door het college vergunning daarvoor is verleend. Iedere andere wijze van verkopen op markten is verboden. Een uitzondering op deze regel kan worden gemaakt voor degenen, die de kooplieden van koffie, soepen en dergelijke voorzien.

Gelijkheidsbeginsel
Vaste-standplaatsvergunningen gelden in beginsel voor 10 jaar. Uit een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS 2 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2927, Speelautomatenhal Vlaardingen) blijkt dat verleende vergunningen voor onbepaalde tijd zich niet altijd verdragen met het formele gelijkheidsbeginsel. Bij schaarse vergunningen (meer aanvragers dan beschikbare vergunningen of een beperkte beschikbare ruimte) kan immers het gevolg zijn dat de markt voor nieuwe aanbieders feitelijk ontoegankelijk wordt. Vaste-standplaatsvergunningen op grond van de marktverordening zijn schaars gelet op de beschikbare ruimte en de brancheverdeling. Dit betekent dat deze vergunningen niet voor onbepaalde tijd meer mogen worden verleend op grond van deze uitspraak.

4.1.8 Waarnemen (was artikel 6 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
Het komt soms voor dat een vergunninghouder vanwege andere verplichtingen (bijvoorbeeld inkoop van waren) niet of beperkt aanwezig kan zijn. Om te voorkomen dat daardoor een voor de

markt in Zevenaar kwalitatieve koopman moet vertrekken, wordt de mogelijkheid geboden zich te laten waarnemen. Het college is bevoegd (zie artikel 4.1.6 van de verordening) voorwaarden aan de vergunning te stellen.

4.1.9 Overschrijving vaste standplaatsvergunning (was artikel 7 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
Komt een vergunninghouder te overlijden, wordt hij blijvend arbeidsongeschikt, of is er sprake van bedrijfsbeëindiging, dan moet het op sociale overwegingen gerechtvaardigd worden geacht, dat zijn vergunning voor een vaste standplaats op de achterblijvende echtgenoot, de geregistreerde partner (als bedoeld in artikel 1:80a van het Burgerlijk Wetboek) of een andere achterblijvende persoon met wie hij duurzaam samenwoonde kan worden overgeschreven. In het eerste lid is vastgelegd dat de echtgenoot en de daarmee gelijkgestelde partners recht hebben op de vaste standplaats van de vergunninghouder.

Een kind van de vergunninghouder, dat voldoet aan de in het tweede lid gestelde eisen, heeft recht op een vaste standplaats op de markt. Bij de herziening van de verordening en het opstellen van het reglement in 2008 is hier de mogelijkheid aan toegevoegd, dat de vergunning ook op een medewerk(st)er kan worden overgeschreven. Dit omdat het tegenwoordig niet meer vanzelfsprekend is dat een kind het bedrijf van zijn ouders voort wil zetten en het in de praktijk wenselijk bleek dat deze mogelijkheid ook voor medewerkers werd geboden.

Vierde lid
Lid 4 is toegevoegd om de mogelijkheid te hebben om ook in andere gevallen de vergunning te kunnen overschrijven indien dit het functioneren van de markt ten goede komt en de belangen van de vaste standplaatshouders en de belangen van potentiële gegadigden niet worden geschaad.

4.1.10 Vereisten (was artikel 8 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
In de verordening is het vereiste van een handelingsbekwaam natuurlijk persoon opgenomen, die de leeftijd van 18 jaren heeft bereikt. Hiermee is dwingend vastgelegd dat alleen natuurlijke personen tot de markt worden toegelaten en wordt voorkomen dat rechtspersonen een overheersende positie op de markt kunnen innemen. Door de koppeling van de vergunning aan een natuurlijk persoon wordt een zo eerlijk mogelijke verdeling van alle marktstandplaatsen in Nederland bereikt. Uiteraard kan het wel zo zijn dat de natuurlijke persoon een onderneming drijft in de vorm van een rechtspersoon. Ook dan wordt de natuurlijke persoon (de bedrijfsleider) aangemerkt als vergunninghouder. Het is echter niet mogelijk de vergunning op naam van de rechtspersoon te stellen.

Het vereiste 'gerechtigd in Nederland arbeid te verrichten' ziet met name op vreemdelingen die een vergunning ingevolge de Wet arbeid vreemdelingen nodig hebben.

Voor jurisprudentie bij dit artikel zie de lijst met jurisprudentie bij artikelen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving.

4.1.11 Intrekking vaste standplaatsvergunning (was artikel 8 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
Eerste lid
Als de in het eerste lid genoemde gronden zich voor doen, wordt altijd tot intrekking van de vaste standplaatsvergunning overgegaan. In het tweede lid worden intrekkingsbevoegdheden ('kan' betekent: is bevoegd, dat wil zeggen is niet verplicht) genoemd ten aanzien van de vergunning.

Bij dag- en standwerkersplaatsen ligt intrekking van de vergunning minder voor de hand. Daarom is deze bepaling beperkt tot de vaste standplaatsvergunning. Ten aanzien van dagplaatsen en

standwerkersplaatsen zal echter eerder worden overgegaan tot bestuursdwang of onmiddellijke verwijdering op grond van artikel 4.1.12.

Voor jurisprudentie bij dit artikel zie de lijst met jurisprudentie bij artikelen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving.

4.1.12 Intrekking en schorsing vaste standplaatsvergunning (was artikel 10 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
In artikel 4.1.11 worden de gronden genoemd op basis waarvan een vergunning voor een vaste standplaats kan worden ingetrokken of geschorst. De zinsnede 'Onverminderd het bepaalde in artikel 4.1.9' geeft aan dat ook de intrekking op grond van artikel 4.1.9 een punitieve sanctie is. Het college heeft een sanctiebeleid vastgesteld waarin wordt aangegeven in welke gevallen de vergunning wordt geschorst dan wel ingetrokken.

Het artikel heeft een facultatief karakter. Het hangt van de omstandigheden af of tot intrekking of schorsing wordt overgegaan.

In onderdeel c wordt ervan uitgegaan dat het niet betalen van marktgeld een grond kan zijn voor intrekking of schorsing van een standplaatsvergunning voor de markt.

Het moge duidelijk zijn dat deze intrekkings- of schorsingsgrond niet lichtvaardig mag worden gebruikt. Het kan wel een oplossing bieden voor (notoire) 'wanbetalers'.

Voor jurisprudentie bij dit artikel zie de lijst met jurisprudentie bij artikelen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving.

4.1.13 Uitsluiting dagplaatshouder of standwerker (was artikel 11 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
In artikel 4.1.12 is de intrekking of schorsing van een vergunning voor een vaste standplaats geregeld. Intrekking of schorsing ligt uiteraard minder voor de hand bij niet-vaste standplaatsen, maar in de praktijk is het van belang gebleken om naast de bevoegdheid tot onmiddellijke verwijdering (artikel 4.1.12) ook een vergunninghouder van een dagplaats of standwerkersplaats langduriger van de markt te kunnen verwijderen. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen indien een vergunninghouder voor een vaste standplaats op de vuist gaat met een dagplaatshouder of standwerker.

In dit artikel is dan ook de mogelijkheid opgenomen om in de daarin genoemde gevallen de vergunninghouder voor maximaal vier marktdagen uit te sluiten van de toewijzing van een dagplaats of een standwerkersplaats. In de beschikking tot uitsluiting moet worden aangegeven om hoeveel dagen het gaat (maximaal vier) en om welke concrete dagen.

Het in onderdeel d genoemde kan worden opgenomen ter bestraffing van niet-betalende dagplaatshouders of standwerkers.

4.1.14 Onmiddellijke verwijdering (was artikel 12 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
In artikel 125 van de Gemeentewet is bepaald dat ter uitvoering van wetten, algemene maatregelen van bestuur en provinciale en gemeentelijke verordeningen het gemeentebestuur de bevoegdheid heeft om bestuursdwang toe te passen. Dit artikel bevat voor het college de bevoegdheidsgrondslag om bestuursdwang toe te passen bij overtreding van de marktverordening en de daarop gebaseerde voorschriften. In de artikelen 5:21 tot en met 5:36 van de Awb worden regels over de besluitvorming omtrent en de toepassing van bestuursdwang (en dwangsom) gegeven. De in artikel 4.1.14

geregelde onmiddellijke verwijdering is een vorm van bestuursdwang, waarbij de spoedeisendheid als bedoeld in artikel 5:24, zesde lid, van de Awb wordt verondersteld. Achteraf dient dan het besluit tot het toepassen van bestuursdwang op papier te worden gesteld. Van deze bevoegdheid dient uiteraard alleen in zeer spoedeisende gevallen gebruik te worden gemaakt. Overigens is in artikel 5:23 van de Awb geregeld dat de bepalingen over bestuursdwang niet van toepassing zijn indien wordt opgetreden ter onmiddellijke handhaving van de openbare orde.

Op grond van artikel 4:8 van de Awb dienen belanghebbenden bij toepassing van artikel 4.1.14 in beginsel in de gelegenheid te worden gesteld hun zienswijze (mondeling dan wel schriftelijk) kenbaar te maken. Artikel 4:11 Awb bepaalt dat dit horen niet nodig is in spoedeisende situaties.

Onderdeel c is gewijd aan de niet-actieve standwerker. Duidelijk kwam in het COM de wens naar voren om dergelijke 'verkapte stille kramers' aan te kunnen pakken.

5 Bodem, milieu en natuur

De samenvoeging van de onderdelen bodem, milieu en natuur komt voort uit de samenhang tussen de onderwerpen. Het in de verordening opnemen van aparte hoofdstukken hiervoor, zou kunnen leiden tot verwarring.

5.1 Overlast dieren

5.1.1 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren (was 2:60 APV)

Door in het eerste lid de zinsnede "buiten een inrichting" op ten nemen wordt de afbakening met de Wet milieubeheer direct vastgelegd. Het (oude) vierde lid is daarmee vervallen.

Het kan voor de omgeving hinderlijk zijn, als iemand dieren houdt. Er moet kunnen worden ingegrepen als overlast of schade voor de openbare gezondheid dreigt. Dan moeten belangen worden afgewogen. Daarom is gekozen voor de constructie dat het college bevoegd wordt verklaard om de plaatsen aan te wijzen waar naar zijn oordeel het houden van bepaalde dieren overlast of schade voor de volksgezondheid veroorzaakt.

Voor zover het college bij een aanwijzing die betrekking heeft op gedeelten van de gemeente bevoegd is verklaard daarbij nadere regels te geven inzake het houden van dieren, is er sprake van delegatie van verordenende bevoegdheid als bedoeld in artikel 156 Gemeentewet. Tevens wordt in dit verband nog gewezen worden op de Flora en Faunawet, waarin regels worden gegevens ter bescherming van dieren.

Er zijn gemeenten die deze bepaling niet opnemen in de VFL (voorheen APV), waarbij doorgaans als reden wordt gegeven dat er zelden sprake is van werkelijk omvangrijke overlast of dreigende schade voor de volksgezondheid, maar dat het meestal gaat om geschillen tussen buren.

Facultatief is genoemd als toevoeging: het voeren van bepaalde dieren. Sommige gemeenten hebben er behoefte aan het voeren van bijvoorbeeld meeuwen of duiven op bepaalde plaatsen te verbieden om daar zo nodig handhavend tegen te kunnen optreden.

Derde lid
Het is niet eenvoudig aan te geven wanneer en waarom, als er eenmaal eisen en beperkingen zijn gesteld, daar met een ontheffing weer van zou worden afgeweken. Doorgaans zal vrij snel (en dan naar alle waarschijnlijkheid negatief) op een aanvraag om deze ontheffing kunnen worden beschikt. Toch is hier van het toepassen van de lex silencio positivo afgezien. Dit vooral omdat in gevallen waarin dit artikel wordt toegepast vaak al enig ongenoegen leeft over de in de buurt ondervonden overlast. Een van rechtswege ontstane ontheffing en daardoor weer toenemende hinder zou de sfeer niet ten goede komen.

Voor jurisprudentie bij dit artikel zie de lijst met jurisprudentie bij artikelen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving.

5.1.2 Verontreiniging door honden (was 2:58 APV)

Straatverontreiniging kan grote gevaren opleveren voor de volksgezondheid. Ook wordt via hondenuitwerpselen die op straat, in parken en plantsoenen blijven liggen, het voor honden dodelijke canine parvo virus verspreid. Los daarvan staat het probleem al jaren hoog in de ranglijsten van ergernissen. Deze bepaling beoogt verontreiniging door hondenpoep tegen te gaan op openbare plaatsen binnen de bebouwde kom, op een voor publiek toegankelijke en zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbank en speelveld en door een aangewezen plaats door het

college. Het eerste lid legt een verplichting op aan de eigenaar of de houder van een hond (waaronder ook hij die de hond uitlaat wordt begrepen) om ervoor te zorgen dat de hond zich niet van uitwerpselen ontdoet.

Tweede lid
Het college kan middels een aanwijsbesluit plaatsen aanwijzen waar het verbod uit de eerste lid, onder a niet geldt.

Derde lid
Indien een hond toch zich van uitwerpselen ontdoet op een plek waar dat verboden is, kan de eigenaar of houder van de hond de strafbaarheid opheven door de uitwerpselen te verwijderen. Vaak heeft men 'opruimmiddelen' bij zich (bijvoorbeeld een hondenpoepzakje).

Vierde lid
In het vierde lid staat dat de plicht uit het eerste lid niet geldt als de eigenaar of houder van de hond vanwege een handicap niet in staat is om de uitwerpselen van zijn geleidehond of sociale hulphond te ruimen. Ook geldt de plicht uit de eerste lid niet voor mensen die honden aantoonbaar gekwalificeerd opleiden tot geleidehond of sociale hulphond.

5.2 Afvalstoffen
Dit deel van de verordening dient het belang van de bescherming van het milieu, met inbegrip van een doelmatig afvalstoffenbeheer. Het belang daarvan neemt toe omdat tegenwoordig anders naar afval wordt gekeken dan in het verleden. Afval wordt steeds meer benaderd als grondstof. In een meer circulaire economie is afval van waarde. Dat betekent duurzaam omgaan met natuurlijke hulpbronnen, zuiniger zijn op grondstoffen, voorwerpen langer en opnieuw gebruiken en optimalere reststromen. Afvalscheiding en inzameling is daarbij van wezenlijk belang. Welke bestanddelen van het afval gescheiden dienen te worden veranderd. Nieuwe technieken maken bijvoorbeeld de scheiding van kunststof mogelijk. Gemeenten werken mee in het Programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) om te komen tot een vermindering van het restafval per persoon per jaar en om een verbetering te bereiken van de kwaliteit van afvalscheiding en inzameling. Deze verordening moderniseert de regels van de gemeente op dit terrein.

Scheiden van afvalstromen begint bij huishoudens (huishoudelijke afvalstoffen) en bedrijven (kantoren, winkels, dienstverleners) waar die afvalstoffen ontstaan – of waar die in de openbare ruimte terechtkomen. De verordening bevat regels over huishoudelijk afval, bedrijfsafval en afval in de openbare ruimte.

Afval in de openbare ruimte
Wat betreft het afval in de openbare ruimte is het belang van het voorkomen van zwerfafval van belang. Zwerfafval ontstaat niet alleen door illegale dumping maar kan ook ontstaan uit huishoudelijk afval, bijvoorbeeld als dat verkeerd is aangeboden of als ter inzameling gereedstaand huishoudelijk afval is doorzocht of omgeschopt. Zwerfafval komt ook in de openbare ruimte terecht via het publiek rondom winkels, eet- en drinkgelegenheden, evenementen of reclame- en promotiecampagnes. De verordening bevat regels voor het bestrijden van zwerfafval.

Wettelijke begrippen
In het belang van de eenvoud maakt deze verordening slechts in beperkte mate gebruik van begripsbepalingen. Ten eerste zijn geen definities van begrippen gegeven als deze begrippen al op grond van artikel 1.1 van de Wm zijn gedefinieerd. Deze begrippen gelden al onverkort voor de toepassing van deze verordening. Er zijn daarom niet opnieuw definities voor in de verordening opgenomen. Voorbeelden van in de wet gedefinieerde begrippen die ook in deze verordening worden gebruikt zijn afvalstoffen, huishoudelijke afvalstoffen of bedrijfsafvalstoffen. Ten tweede is

door de tekst van de verordening consistent in overeenstemming met deze begrippen te formuleren, de behoefte aan bepaalde definities die in het uit 2009 daterende VNG-model voor de Afvalstoffenverordening zijn opgenomen komen te vervallen.

Toepassingsbereik en melding autodemontage en tweewielerdemontage
Voor de milieubelastende activiteit Autodemontage en tweewielerdemontage gelden inhoudelijke regels uit hoofdstuk 4 (paragraaf 4.47 Bal) van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Op deze pagina leest u meer over het toepassingsbereik (wat eronder valt) en de gegevens die bij een melding aangeleverd moeten worden.

Let op: deze regels gelden alleen als het gaat om een activiteit die valt onder paragraaf 5.5.1 Autodemontagebedrijf en tweewielerdemontagebedrijf.

Toepassingsbereik: dit valt eronder
De regels in paragraaf 4.47 gelden voor het demonteren van autowrakken of wrakken van tweewielige motorvoertuigen.

Het gaat om wrakken van:
- Bedrijfsauto's met een maximum gewicht van 3.500 kg
- Personenauto's
- Bromfietsen op twee, drie of vier wielen
- Motorfietsen op twee wielen, met en zonder zijspanwagen

De definities van deze voertuigen staan in de Regeling voertuigen. Wrakken van 'gewone' bromfietsen op twee wielen vallen dus niet onder deze paragraaf.

Deze paragraaf geldt bij demontage ook voor het opslaan van de wrakken en gedemonteerde onderdelen.

Wat is een wrak:
Er is pas sprake van een wrak als het voertuig een afvalstof is in de zin van artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer. Een auto of een tweewielig motorvoertuig wordt een afvalstof als het voertuig rijtechnisch in onvoldoende staat is en het niet meer mogelijk is om op rendabele wijze het voertuig in voldoende staat te brengen. Meer informatie over het begrip 'autowrak' staat op de pagina van 'Afval Circulair'.

5.2.1 Doelstelling (was artikel 2 van de Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019)
In dit artikel is het met de verordening te dienen doel vermeld. Deze volgt uit de wettelijke grondslag van de verordening. De toepassing van bevoegdheden op basis van deze verordening zullen derhalve telkens in dat kader moeten plaatsvinden. Doelmatig afvalstoffenbeheer is onderdeel van de bescherming van het milieu. Het begrip afvalstoffenbeheer is gedefinieerd in de Kaderrichtlijn afvalstoffen als volgt: inzameling, vervoer, nuttige toepassing en verwijdering van afvalstoffen, met inbegrip van het toezicht op die handelingen en de nazorg voor de stortplaatsen na sluiting en met inbegrip van activiteiten van handelaars of makelaars.

5.2.2 Dumpingsverbod (was artikel 14 van de Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019)
Dit artikel heeft primair een milieubeschermende functie en beoogt de gemeenten een instrument te geven om illegale dumpingen, voor zover er geen hogere wet- of regelgeving van toepassing is, of het ontstaan van zwerfafval tegen te gaan. Uiteraard zal in een aantal gevallen het brengen van stoffen op of in de bodem zodanig kunnen gebeuren dat een hogere wet van toepassing is. In het eerste lid worden bewust de termen stof en voorwerp gebruikt en niet alleen de term afvalstof, omdat niet altijd duidelijk is of de desbetreffende stoffen of voorwerpen afvalstoffen zijn. In artikel

10.25 onder a van de Wm is de mogelijkheid voor het opnemen van een dergelijk artikel in een verordening.

5.2.3 Zwerfafval in de openbare ruimte (was artikel 15 van de Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019)

Op grond van artikel 10.25 onder a en b van de Wm kunnen gemeenten in een verordening of strake het omgevingsplan de zwerfafvalproblematiek regelen. Er is sprake van facultatief medebewind. Gemeenten hebben hiertoe de bevoegdheid, maar geen wettelijke plicht.

Straatafval betreft afval dat: onderweg ontstaat , buiten een perceel, dat niet als zwerfafval op straat of in het plantsoen terecht dient te komen en waarvoor afvalbakken of voorzieningen zijn om zich daarvan ter plekke te ontdoen (voor zover van zeer beperkte omvang en gewicht). Klein chemisch afval is uitdrukkelijk uitgesloten van de omschrijving. Dit afval dient in alle gevallen via de daartoe opgezette inzamelstructuur te worden verwijderd. Het gaat hier per definitie om afvalstoffen die "buiten een perceel ontstaan".

Het begrip zwerfafval zelf behoeft geen verdere definitie nu de redactie blijkt dat van zwerfafval sprake is wanneer ter inzameling gereedstaand afval wordt verspreid, omgestoten of omgeschopt, etc. De redactie brengt ook mee dat doorzoeken op een manier die geen zwerfafval veroorzaakt, bijvoorbeeld door morgensterren, niet onder het verbod valt.

5.2.4 Zwerfafval rondom inrichtingen (was artikel 16 van de Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019)

Dit sluit aan bij artikel 22.53 van de bruidsschat omgevingsplan maar heeft het meer toegespitst op de problematiek van zwerfafval en wijkt daarom op een aantal punten van dat artikel af. Het dient ter aanvulling van de bruidsschatregel.

5.2.5 Afval en verontreiniging op de weg (was artikel 17 van de Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019)

Het gaat in dit artikel over laden en lossen en het biedt de mogelijkheid om door middel van bestuursdwang tot opruiming te dwingen.

5.2.6 Geen opslag van afval in de open lucht (was artikel 18 van de Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019)

Kern van dit artikel is opslag van huishoudelijke afvalstoffen, het gaat niet op het bewaren van afvalstoffen voor aanbieding tijdens de eerstvolgende inzameling daarvan. Opslag is niet het bewaren voor de eerstvolgende aanbieding ter inzameling. Er is geen behoefte aan een mogelijkheid van ontheffing, nu in artikel voor gebieden waar vanwege de bouw uit de jaren 1970 geen ruimte heeft voor het houden van minicontainers bijvoorbeeld, een vrijstelling kan worden verleend. Waarneembaar gaat in de eerste plaats om zicht. Daarnaast kan sprake zijn van reukoverlast.

5.2.7 Ontdoen van autowrakken (was artikel 19 van de Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019)

Hierin is de afgifte van autowrakken door huishoudens geregeld. Gemeenten moeten in hun verordening bepalen dat een autowrak, zijnde een huishoudelijk afvalstof, slechts mag worden afgegeven aan autodemontagebedrijven, garages en autoschadeherstelbedrijven of aan een persoon die in een ander land dan Nederland is gevestigd (onder strikte voorwaarden). Autowrakken, afkomstig van huishoudens zijn uitdrukkelijk uitgezonderd van de gemeentelijke zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk afval.

5.3 Bomen

5.3.1 Waardevolle houtopstanden (was artikel 2 van de Bomenverordening Zevenaar 2019)

De lijst met waardevolle (beeldbepalende) bomen bestond ook al op grond van de Bomenverordening gemeente Rijnwaarden en de Bomenverordening Zevenaar 2010. Aangegeven wordt welke aspecten een rol kunnen spelen bij het wel of niet plaatsen van een bepaalde houtopstand op de lijst met waardevolle houtopstanden. Op de lijst kunnen geen houtopstanden voorkomen waarover de gemeente geen regels mag stellen.

Onder de Wet natuurbescherming golden de rijksregels over houtopstanden niet voor houtopstanden binnen de grenzen van de bebouwde kom (artikel 4.1, Wet natuurbescherming). Het was aan de gemeenteraad om die grenzen vast te stellen. De Omgevingswet spreekt van 'bebouwingscontour houtkap' in plaats van 'grenzen van de bebouwde kom' zoals dat in de Wet natuurbescherming staat. De Omgevingswet verplicht de gemeenteraad om een bebouwingscontour houtkap vast te stellen in het omgevingsplan. Met het aanwijzen van de bebouwingscontour houtkap bepaalt de gemeente in feite wanneer de regels in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) over het vellen van houtopstanden gelden. Die gelden namelijk alleen buiten de bebouwingscontour houtkap.

Om onder de definitie van houtopstand van de Wet natuurbescherming te vallen, moest die een bepaalde omvang hebben. De oppervlakte moest namelijk minstens 10 are zijn of rijbeplanting moest uit meer dan 20 bomen bestaan (gerekend over het totaal aantal rijen). In de definitie van houtopstand in de Omgevingswet staat deze minimale omvang niet. Dus ook onder de 10 are of maximaal 20 bomen in rijbeplanting is sprake van houtopstand onder de Omgevingswet. Wel blijft het onder de Omgevingswet zo dat voor zo'n kleine omvang de rijksregels over het vellen en herbeplanten niet gelden.

De lijst met waardevolle houtopstanden wordt vastgesteld door het college en is te zien op (https://www.zevenaar.nl/waardevolle-en-monumentale-bomen).

5.3.2 Verbod tot vellen (was artikel 3 van de Bomenverordening Zevenaar 2019)

In het eerste lid van dit artikel komt tot uitdrukking dat voor het vellen van houtopstanden die op de lijst met waardevolle houtopstanden staan altijd een vergunning nodig is. Het tweede lid noemt de uitzondering op dit uitgangspunt.

5.3.3 Aanvraag vergunning (was artikel 4 van de Bomenverordening Zevenaar 2019)

In dit artikel wordt bepaald dat een aanvraag alleen kan worden ingediend door een zakelijk gerechtigde. Een huurder of pachter kan een aanvraag indienen, indien hij daartoe gemachtigd is door de eigenaar.

5.3.4 Criteria (was artikel 5 van de Bomenverordening Zevenaar 2019)

In deze bepaling zijn de weigeringsgronden opgenomen voor een vergunning. In dit artikel komt tot uitdrukking dat bewaring van de als waardevol aangemerkte houtopstanden voorop staat en dat slechts vanwege een gevaarlijke situatie (door bijvoorbeeld een storm, ziekte of ouderdom van de houtopstand) of vanwege andere zwaarwegende belangen besloten kan worden tot het verlenen van een vergunning voor het vellen van de betreffende houtopstand. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de noodzaak tot bodemsanering.

5.3.5 Beslistermijn (was artikel 6 van de Bomenverordening Zevenaar 2019)
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

5.3.6 Vergunningsvoorschriften (was artikel 7 van de Bomenverordening Zevenaar 2019)
Gezien het feit dat een voorschrift tot herplanting ingrijpende consequenties heeft, is het wenselijk daarvoor een uitdrukkelijke bepaling op te nemen. Een eventuele herbeplanting vindt plaats om redenen van behoud van natuur- of landschapswaarden, dorpsschoon of leefbaarheid. De herplantvoorschriften moeten concreet en precies worden uitgewerkt. Bijvoorbeeld: naar locatie, boomsoort en grote. Uit de rechtspraak blijkt dat beleidsmatige uitwerking van aard en omvang van de herplantplicht noodzakelijk is. Dit artikel maakt het ook mogelijk om op grond van de geldende natuurbeschermingsregels, waaronder: de wet Natuurbescherming, Europese Vogel- en Habitatrichtlijn nadere concrete voorschriften op te leggen. Een voorbeeld is het niet vellen zolang er vogels broeden in de bomen of het niet op zodanige wijze vellen dat nabij aanwezige beschermde plantensoorten of paddestoelen vernield worden. Het niet mogen vellen in het broedseizoen indien een broedende vogel in de boom verblijft (van 15 maart tot 15 juli) dient in een vergunningsvoorschrift uitgewerkt te zijn. De bescherming van broedende vogels geldt reeds op grond van de wet.

5.3.7 Herplant-/instandhoudingsplicht (was artikel 8 van de Bomenverordening Zevenaar 2019)
Wanneer een herplantplicht alleen als vergunningsvoorschrift kan worden opgesteld, betekent dit dat iemand aan de oplegging van een herplantplicht kan ontkomen door zonder vergunning te vellen. Deze bepaling maakt het mogelijk in zulke gevallen een zelfstandige herplantplicht te scheppen. Het college kan een herplantplicht opleggen indien houtopstand teniet is gegaan door bijvoorbeeld verwaarlozing of een calamiteit. Niet alleen het actief handelen (vellen) maar ook het passief nalaten (bijvoorbeeld door verwaarlozing) kan reden zijn een herplantplicht op te leggen. In beginsel doet niet ter zake of het teniet gaan van de houtopstand de rechthebbende te verwijten valt. Indien de houtopstand is teniet gegaan door toedoen van een huurder of pachter, dan kan alleen aan de zakelijk gerechtigde (meestal eigenaar) een herplantplicht worden opgelegd.

5.3.8 Schorsende werking van bezwaar (was artikel 9 van de Bomenverordening Zevenaar 2019)
Dit artikel is opgenomen om te voorkomen dat een boom feitelijk al geveld is voordat (derden) belanghebbenden kennis hebben kunnen nemen van de vergunning of gebruik hebben kunnen maken van de rechtsmiddelen (bezwaar en verzoek om voorlopige voorziening). Het eerste lid is juridisch noodzakelijk voor de bevoegdheid om schorsende werking aan een bezwaar te verlenen. De rechtspraak heeft de bruikbaarheid van dit artikel reeds bevestigd.

5.3.9 Vervaltermijn vergunning (was artikel 10 van de Bomenverordening Zevenaar 2019)
De in dit artikel genoemde vervaltermijn is opgenomen om misbruik van oude vergunningen tegen te gaan. Omstandigheden kunnen immers veranderen en bomen groeien verder. De vervaltermijn geldt voor de volledige vergunning.

5.3.10 Bestrijding iepziekte (was artikel 11 van de Bomenverordening Zevenaar 2019)
De iepziekte is de aantasting van iepen door de schimmel Ophiostoma ulmi Nannf. Ceratosystis ulmi (Buism.) Moreau). De iepziekte ontstaat doordat een schimmel de houtvaten, de stam en de takken verstopt. Hierdoor wordt de sapstroom tussen de wortels en de bomen verstoord en krijgen de bladeren geen voedingsstoffen en water meer. lepensprintkever is een insect, in elk ontwikkelingsstadium, behorende tot de soorten Scolytus scolytus en Scolytus multistriatus (Marsh) en Scolytus pygmaeus dat de iepziekte overbrengt. Het insect legt haar eitjes onder de schors van zieke of dode iepen. De jonge insecten vliegen naar gezonde bomen in de buurt die zodoende worden aangetast. De verantwoordelijkheid voor de bestrijding van de iepziekte ligt momenteel voornamelijk bij de gemeenten.

5.3.11 Schadevergoeding (was artikel 12 van de Bomenverordening Zevenaar 2019)
Nadeelcompensatie is geregeld in hoofdstuk 15 van de Omgevingswet, voorheen in de Wet natuurbescherming.

Uit de (gepubliceerde) rechtspraak is geen enkel geval van een schade-uitkering op grond van voormalig artikel 6:3 van de Wet natuurbescherming bekend. Rechters lijken niet snel (onredelijk) nadeel aanwezig te achten indien een vergunning om te vellen geweigerd wordt. Deze bepaling blijft tamelijk abstract. Van geval tot geval moet worden nagegaan of, en zo ja, in hoeverre er sprake is van schade. Tevens moet worden ingegaan op de vraag of, en zo ja, in hoeverre deze schade al dan niet ten laste van de betrokkene moet blijven. Een concrete, gedetailleerde regeling die alle gevallen dekt, is niet mogelijk.

5.4 Bodem

5.4.1 Bodemonderzoek (was artikel 2.1.5 van de Bouwverordening Zevenaar 2019)
De artikelen over het bodemonderzoek hebben tot doel te bevorderen dat niet wordt gebouwd op verontreinigde grond. Artikel 5.4.1 bevat het verbod tot bouwen op verontreinigde grond. Bij dit artikel is een uitvoerige toelichting geplaatst waarin de hele route van een bodemonderzoek wordt beschreven, de van toepassing zijnde normen en de relatie wordt aangeduid met de voorschriften uit de Woningwet en de Regeling omgevingsrecht.

De hierna vermelde toelichting per artikellid is beknopt. Een uitvoeriger beschrijving van het hele proces staat vermeld in de toelichting bij artikel 5.4.2. Beide toelichtingen moeten in combinatie met elkaar worden gelezen.

Eerste lid
Uit de systematiek van NEN 5740:2009+A1:2016nl volgt dat voorafgaand aan het milieuhygiënisch bodemonderzoek eerst een vooronderzoek volgens NEN 5725 wordt uitgevoerd - ook wel historisch onderzoek genoemd - ten behoeve van het formuleren van de onderzoekshypothese en een eventuele onderverdeling van het terrein. Indien het vooronderzoek naar de historie en de bodemgesteldheid uitwijst dat de locatie onverdacht is, kan het bevoegd gezag op basis van het derde lid besluiten af te wijken van de verplichting tot het uitvoeren van het verkennend onderzoek. Het bodemonderzoek volgens NEN 5740:2009+A1:2016nl is niet toereikend om asbest in grond te onderzoeken. Daartoe is de NEN 5707:2015nl ontwikkeld.

Derde lid
De mogelijkheid om geen onderzoeksgegevens op te vragen wordt geboden door de Algemene wet bestuursrecht (Awb, art. 4:2) en in de Omgevingsregeling (Or art. 7.3 en 7.4).

Vierde lid
Bouwwerken met een beperkte instandhoudingtermijn kunnen velerlei zijn, van klein tot groot en voor een zeer divers gebruik. Vermelding van deze categorie betekent niet dat in alle gevallen kan worden afgeweken van de plicht tot het indienen van een onderzoeksrapport. De gemeente kan hiervoor beleid ontwikkelen.

Vijfde lid
De strekking van dit lid is het tegengaan dat een bodemonderzoek plaatsvindt voordat de bestaande bebouwing wordt gesloopt en eventueel ten gevolge van deze werkzaamheden een bodemverontreiniging optreedt die dan niet wordt gesignaleerd.

Dit betekent dat het resultaat van een bodemonderzoek niet altijd kan worden overgelegd bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen. Daarom behoort dit onderzoek tot de bescheiden die ook later kunnen worden ingediend.

5.4.2 Verbod tot bouwen op verontreinigde grond (was artikel 2.4.1 van de Bouwverordening Zevenaar 2019)

Bodemvoorschriften saneren van de bodem (paragraaf 4.121 Bal)

Voor de milieubelastende activiteit 'Saneren van de bodem' gelden bodemvoorschriften uit paragraaf 4.121 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Het gaat om voorschriften over voorafgaand bodemonderzoek, standaard saneringsaanpakken, maatwerk bij saneren van de bodem, kwaliteitsborging, aanvullende maatregelen uitdampen en gegevens en bescheiden bij het beëindigen van de activiteit.

Wanneer de regels van toepassing zijn

In de hoofdstukken 3 en 4 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) staat of de regels van toepassing zijn. Deze regels gelden als:

- uw activiteit onder het toepassingsbereik van paragraaf 4.121 valt en
- uw activiteit onder paragraaf 3.2.23 Saneren van de bodem valt

Voorafgaand bodemonderzoek

Voorafgaand aan de bodemsanering is een bodemonderzoek gedaan dat voldoet aan de regels voor voorafgaand bodemonderzoek. Die verplichting staat in artikel 4.1239. De regels staan in paragraaf 5.2.2 van het Bal. Kennis van de bodemkwaliteit is belangrijk om te bepalen of het nodig is om te saneren. Bij de saneringsaanpak verwijderen van de verontreiniging is de omvang van de verontreiniging belangrijk om de ontgravingsgrenzen op de locatie te bepalen. Omvang wil zeggen: afbakening in horizontale en verticale richting.

Standaard saneringsaanpakken

Er zijn volgens artikel 4.1240 2 standaard saneringsaanpakken mogelijk:

- afdekken
- verwijderen

Ook is het mogelijk om beide aanpakken te combineren: een deel van de verontreiniging verwijderen en een deel afdekken. De initiatiefnemer maakt zelf een keuze. Maar hij moet zich realiseren dat bij de saneringsaanpak afdekken een restverontreiniging achterblijft. Daardoor blijft er na de sanering nazorg nodig: het in stand houden van een afdeklaag. En zijn er gebruiksbeperkingen: niet dieper graven dan de onderzijde van de afdeklaag.

Als saneren met een andere techniek dan de standaard saneringsaanpakken de voorkeur heeft (een in-situ sanering), dan is maatwerk voor het saneren van de bodem mogelijk.

Algemeen

De bouwverordening had artikel 8 van de Woningwet als basis. Maar de Invoeringswet schrapt dit artikel. Dit wordt op de volgende manier opgelost: Bepalingen over bouwen op verontreinigde bodem gaan via de bruidsschat naar het omgevingsplan. Het Aanvullingsbesluit bodem regelt dit. Het Aanvullingsbesluit voegt beoordelingsregels en vergunningvoorschriften toe voor een omgevingsplanactiviteit over bouwen. Het gaat specifiek om artikelen 22.29, 22.30 en 22.31 van de bruidsschat. Daarnaast komen er via het Aanvullingsbesluit bodem instructieregels in paragraaf 5.1.4.5 van het Bkl. De gemeente moet bij een wijziging van het omgevingsplan die instructieregels toepassen.

Gegevens en bescheiden waarover het bevoegd gezag al beschikt, behoeven niet opnieuw te worden verstrekt. Dit geldt in beginsel ook voor gegevens die zijn verstrekt in de periode dat de Omgevingswet nog niet in werking was getreden, en die als archiefbescheiden in bewaring worden gehouden als bedoeld in artikel 3 van de Archiefwet 1995. Uit het algemene bestuursrecht volgt dat het bevoegd gezag wel gehouden is de volledigheid en actualiteit te toetsen van de gegevens en bescheiden die de aanvrager niet bij de aanvraag verstrekt, omdat deze al in het bezit van het bevoegd gezag zijn.

Indien blijkt dat de ingediende bescheiden (waaronder het bodemonderzoeksrapport) onvoldoende zijn en dit gebrek niet kan worden opgelost door het stellen van een voorwaarde bij de vergunningverlening, wordt de aanvrager in overeenstemming met artikel 4:5 van de Awb in de gelegenheid gesteld de ontbrekende gegevens aan te vullen.

Indien de aard van het bouwplan daartoe aanleiding geeft, kan het bevoegd gezag in een voorwaarde bij de omgevingsvergunning bepalen dat de desbetreffende gegevens en bescheiden alsnog moeten worden verstrekt voordat met de bouw mag worden begonnen. Tevens wordt hierbij een termijn gesteld en een exacte aanduiding welke gegevens en bescheiden worden verlangd.

De gezondheidsrisico's voor de mens bij het gebruik van het bouwwerk vormen in deze benadering het onderscheidend criterium. Veiligheid en gezondheid zijn immers sinds de invoering van de Woningwet in 1901 belangrijke grondslagen van de wet. Gelet op de uitgangspunten van de Woningwet, kan de schade voor het milieu geen motief zijn voor de voorschriften in de bouwverordening met betrekking tot het tegengaan van bouwen op verontreinigde grond.

Bouwwerken bestemd voor het verblijf van mensen
Het doel van het artikel is en blijft: Het doel van de voorschriften is dat niet wordt gebouwd op een bodem die dusdanig verontreinigd is, dat hierdoor gevaar voor de gezondheid van personen ontstaat.

Wat verstaan moet worden onder 'bouwwerken waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen zullen verblijven' wordt in de Memorie van toelichting bij de Wet tot wijziging van de Woningwet inzake het tegengaan van bouwen op verontreinigde grond (TK 1995-1996, 24 809, nr. 3) nader omschreven. Het betreft hier bouwwerken waarin dagelijks gedurende enige tijd dezelfde mensen verblijven, bijvoorbeeld om te werken of onderwijs te geven of te genieten. Bij 'enige tijd' moet gedacht worden aan een verblijfsduur van twee of meer uren per (werk)dag. Het gaat dus niet om een enkele keer twee of meer uren, maar om een meer structureel (over een langere periode dan één dag) twee of meer uren verblijven van dezelfde mensen in het gebouw.

Gebouwen voor het opslaan van materialen of goederen, voor het telen of kweken van land- en tuinbouw producten evenals gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen, zoals elektriciteitshuisjes en gebouwen voor de waterhuishouding of -zuivering, worden in de Memorie van toelichting genoemd als voorbeelden van bouwwerken waarin niet voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen verblijven. De omstandigheid dat in deze bouwwerken wel eens mensen aanwezig zijn, bijvoorbeeld voor het verrichten van over het algemeen kort durende werkzaamheden, zoals onderhoudswerkzaamheden, maakt die gebouwen nog niet tot gebouwen die feitelijk zijn bestemd voor het verblijven van mensen. In de Nota naar aanleiding van het verslag (TK, 1997-1996, 24809, nr. 5, p. 6) wordt naar aanleiding van Kamervragen verder opgemerkt dat een recreatiewoning (in termen van het Bouwbesluit een logiesverblijf) onder het begrip 'voortdurend of nagenoeg voortdurend verblijven van mensen' valt, terwijl dit niet geldt voor een schuur of garage bij een woning.

Bouwwerken die de grond niet raken
Hierbij moet gedacht worden aan dakkapellen en het realiseren van een extra verdieping op een gebouw. Hieronder wordt ook verstaan vergunningplichtige inpandige verbouwingen, werkzaamheden aan een fundering of het maken van een kelder. Indien de bouwwerkzaamheden gepaard gaan met een functiewijziging kan echter onverminderd bodemonderzoek worden geëist.

Bevoegd gezag bij ernstig en niet-ernstig geval van bodemverontreiniging
Burgemeester en wethouders zijn het bevoegde gezag om te beslissen of bij niet-ernstige gevallen van bodemverontreiniging mag worden gebouwd.

Gedeputeerde staten of burgemeester en wethouders van de gemeenten, die daartoe zijn aangewezen, zijn het bevoegde gezag ten aanzien van de te nemen saneringsmaatregelen, indien sprake is van een ernstig geval van verontreinigde grond zijn.

Hoe werkt de verbodsbepaling in de praktijk?
Indien noch uit een bodemonderzoek noch op basis van een redelijk vermoeden kan worden gesteld dat sprake is van een ernstig geval van verontreiniging geldt er voor de omgevingsvergunning voor het bouwen geen aanhoudingsverplichting en moet het bevoegd gezag beslissen op de bouwaanvraag. Het feit dat geen sprake is van een ernstig geval van verontreiniging neemt echter niet weg dat toch sprake kan zijn van een verontreinigingsgraad waarbij gevaar is te verwachten voor de gezondheid van de gebruikers van het bouwwerk. Hoewel het bevoegd gezag de omgevingsvergunning voor het bouwen in deze gevallen formeel kan weigeren, zal echter veelal volstaan kunnen worden met het stellen van aanvullende voorwaarden dat bepaalde voorzieningen worden getroffen. Zie hiervoor de toelichting onder artikel 5.4.3.

Voor gevallen met een ernstige bodemverontreiniging geldt een aanhoudingsverplichting totdat het bevoegde gezag een saneringsplan heeft goedgekeurd. Zodra het saneringsplan is goedgekeurd dient een beslissing te worden genomen op de bouwaanvraag. Ook in deze gevallen zal de vergunning in de regel verleend kunnen worden onder de voorwaarde dat vooruitlopend op de aanvang van de bouwwerkzaamheden, de op grond van het goedgekeurde saneringsplan noodzakelijke voorzieningen worden getroffen.

5.4.3 Voorwaarden omgevingsvergunning voor het bouwen (was artikel 2.4.1 van de Bouwverordening Zevenaar 2019)
Niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging, waarin naar het oordeel van het bevoegd gezag toch nog sprake is van een onaanvaardbare verontreinigingsgraad, zijn meestal overzichtelijke gevallen. Op korte termijn en zonder de noodzaak van saneringsonderzoek is aan te geven op welke wijze het verontreinigingsprobleem kan worden ondervangen.

In dit soort niet ernstige gevallen hoeft de conclusie, dat het terrein verontreinigd is, niet te leiden tot weigering van de omgevingsvergunning voor het bouwen.

In de voorwaarden van de omgevingsvergunning voor het bouwen kan aangegeven worden op welke wijze het terrein gesaneerd moet worden en - in relatie tot de bouw - op welk tijdstip. Als saneringsvoorwaarden valt te denken aan:
- de voorwaarde, dat onder het bouwwerk een isolerende en dampremmende laag wordt aangebracht;
- de voorwaarde, dat een bepaald deel van de bodem wordt afgegraven en afgevoerd, alsmede het aanbrengen van een schone bodemlaag;
- de voorwaarde, dat een pompinstallatie ter zuivering van het grondwater wordt aangebracht en gedurende een aantal jaren na de totstandkoming van het bouwwerk in stand wordt gehouden.

Er wordt op gewezen, dat sanering in deze gevallen in principe een verantwoordelijkheid van de aanvrager om omgevingsvergunning voor het bouwen is. Het kan in het belang van de aanvrager zijn, als deze bij het overleggen van de aanvraag om omgevingsvergunning voor het bouwen voor het bouwen op een verontreinigde bodem tevens aangeeft hoe deze de sanering denkt te laten plaatsvinden.

Ook bouwaanvragen waarbij sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging kunnen op grond van dit artikel worden afgedaan.

Bouwverordening
De bouwverordening regelde 2 onderwerpen: het tegengaan van bouwen op verontreinigde grond en welstandsadvisering.

De bouwverordening heeft artikel 8 van de Woningwet als basis. Maar de Invoeringswet schrapt dit artikel. Dit wordt op de volgende manier opgelost:

Bepalingen over bouwen op verontreinigde bodem gaan via de bruidsschat naar het omgevingsplan. Het Aanvullingsbesluit bodem regelt dit. Het Aanvullingsbesluit voegt beoordelingsregels en vergunningvoorschriften toe voor een omgevingsplanactiviteit over bouwen. Het gaat specifiek om artikelen 22.29, 22.30 en 22.31 van de bruidsschat. Daarnaast komen er via het Aanvullingsbesluit bodem instructieregels in paragraaf 5.1.4.5 van het Bkl. De gemeente moet bij een wijziging van het omgevingsplan die instructieregels toepassen.

5.4.4 Herziening en vervanging van aangewezen normen en andere voorschriften (was artikel 2.1.5 van de Bouwverordening Zevenaar 2019)
Het onderhavige artikel heeft betrekking op de door het Nederlands Normalisatie-instituut (NNI) uitgegeven normen (NEN's), voornormen (NVN's) en praktijkrichtlijnen (NPR's).

5.4.5 Verboden plaatsen (was 5:35 APV)
In het oude Besluit op de lijkbezorging stond de mogelijkheid om as te verstrooien op een permanent daartoe bestemd terrein. Dit werd door de houder van onder andere een begraafplaats of crematorium aangewezen nadat hij daarvoor een vergunning had gekregen van burgemeester en wethouders. Het terrein was bedoeld voor meerdere verstrooiingen gedurende langere tijd. In de gewijzigde Wet op de lijkbezorging blijft de mogelijkheid van het permanente terrein (in iets andere bewoordingen) opgenomen als een algemene vorm van asbestemming waarbij het nabestaanden niet zozeer gaat om de plaats waar verstrooid wordt als wel om het gegeven dat er verstrooid wordt. Verstrooiingen die plaatsvinden door of op last van de houder van een crematorium of bewaarplaats van asbussen kunnen alleen plaatsvinden op het terrein dat daartoe permanent is bestemd (uiteraard blijft ook de mogelijkheid bestaan dat de as op open zee verstrooid wordt). Zie verder voor een uitgebreide toelichting Lbr. 97/232 omtrent het verstrooien van crematies.

Asverstrooiing is om uiteenlopende redenen niet op alle plaatsen even wenselijk. Dit geldt zeker voor plaatsen waar de as niet of nauwelijks in de bodem kan worden opgenomen en door de wind kan gaan dwarrelen. Dit speelt met name een rol op stoepen, straten, pleinen en dergelijke. Daarom is er een verbod opgenomen voor het verstrooien van as op de verharde delen van de weg. Gezien de mogelijke overlast die asverstrooiing op straten en dergelijke op kan leveren voor derden en de kans op het snelle verwaaien van de as, is het overigens niet waarschijnlijk dat nabestaanden de verharde delen van de weg zullen uitkiezen als plaats om de as te verstrooien. Het verbod zal dus naar verwachting geen wezenlijke beperking opleveren voor nabestaanden.

Als burgemeester en wethouders een vergunning hebben verleend voor een permanent voor asverstrooiing bestemd terrein, dan zal dat terrein vrijwel altijd op een begraafplaats of bij het crematorium liggen. Doorgaans is voor gemeentelijke begraafplaatsen en crematoria rond de mogelijkheden voor asverstrooiing het een en ander geregeld in beheersverordeningen. De regelingen daarin maken deel uit van het algehele beleid rond de begraafplaats. Het openstellen van de begraafplaats en het crematoriumterrein voor incidentele verstrooiing zou daarin verstorend kunnen werken.

De begraafplaats en het crematoriumterrein zijn expliciete voorbeelden van terreinen waar het vanuit een oogpunt van beheer bezwaarlijk kan zijn om incidenteel as te verstrooien. Zo zijn er wellicht meer. Onder "andere plaatsen" kan de gemeente, uiteraard gemotiveerd, plaatsen invullen waarvan zij zegt dat het niet wenselijk is dat daar as wordt verstrooid, hieronder begrepen het openbare water of delen daarvan.

Het is mogelijk dat het op bepaalde terreinen (vanwege daar te houden evenementen bijvoorbeeld) slechts tijdelijk onwenselijk is om as te verstrooien. Daarom is een mogelijkheid opgenomen voor burgemeester en wethouders om in die gevallen een terrein tijdelijk, in verband met die bijzondere omstandigheden, te onttrekken aan de mogelijkheid om er as op te verstrooien.

Als variant voor het opgenomen artikel kan gekozen worden voor een bepaling waarbij juist wordt aangegeven waar het verstrooien van as is toegestaan. Lid 3 is hier een vertaling van. Het college kan op verzoek van een nabestaande die zorg draagt voor de asbus op grond van bijzondere omstandigheden een ontheffing verlenen op het verbod uit de eerste lid.

5.4.6 Hinder of overlast (was 5:37 APV)
Het verstrooien van as is een emotionele gebeurtenis. Zowel voor nabestaanden als voor omstanders die ermee worden geconfronteerd. Het is daarom van belang dat omstanders geen hinder ondervinden van de activiteit op zich en van de as die na de activiteit wordt achtergelaten.

Een typerend voorbeeld is het verstrooien van as in de nabijheid van een groep mensen, terwijl er een stevige bries die kant uitwaait. Dit levert vanzelfsprekend een onwenselijke situatie op.

Ook tot enige tijd na de verstrooiing kan as, bijvoorbeeld op de hiervoor aangegeven wijze, hinder opleveren voor omstanders. Daar moet tijdens het verstrooien rekening mee worden gehouden. Dit kan door de as bijvoorbeeld over een groter oppervlak te verspreiden, zodat deze eerder in de bodem wordt opgenomen. Een ander voorbeeld in dit geval is het verstrooien vanaf een gebouw of vanaf een balkon. Er zijn genoeg situaties denkbaar waarin dit hinder oplevert voor het publiek.

Overigens was uit de toelichting bij de wijziging van de Wet op de Lijkbezorging af te leiden dat het waarnemen door omstanders van de handeling op zich geen hinder oplevert. Door de wet op het punt van asverstrooiing te verruimen heeft de wetgever bewust aanvaard dat het publiek geconfronteerd kan worden met incidentele verstrooiing.

Hoofdstuk 6 Parkeren, stallen en opslag

1. Bevoegdheid tot regeling van parkeerexcessen
Sinds de inwerkingtreding van de Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994) kunnen verkeersbesluiten, behalve ten behoeve van de verkeersveiligheid en de vrijheid van het verkeer, ook worden genomen ter bescherming van de zogenaamde milieubelangen. Hierbij moet worden gedacht aan maatregelen ter voorkoming of beperking van overlast, hinder of schade dan wel aantasting van het karakter of de functie van objecten of gebieden ten gevolge van het verkeer (zie art. 2, tweede lid WVW 1994).

Op initiatief van de VNG heeft de Tweede Kamer door middel van een amendement een nieuw artikel 2a in de Invoeringswet WVW 1994 ingevoegd. Dit artikel luidt als volgt:

"Provincies, gemeenten en waterschappen behouden hun bevoegdheid om bij verordening regels vast te stellen ten aanzien van het onderwerp waarin deze wet voorziet, voor zover die regels niet in strijd zijn met de bij of krachtens deze wet vastgestelde regels en voor zover verkeerstekens krachtens deze wet zich daar niet toe lenen."

Hierbij werd met name gedacht aan de regeling van parkeerexcessen, zoals ook blijkt uit de toelichting bij dit amendement. Artikel 2a WVW 1994 geeft derhalve aan dat gemeenten bevoegd zijn om parkeerexcessenbepalingen vast te stellen. De grondslag voor dergelijke bepalingen is overigens gewoon artikel 149 Gemeentewet.

Begrip "parkeerexces"
In de wegenverkeerswetgeving wordt nergens aangegeven wat het begrip "parkeerexces" precies inhoudt. Degene die tot taak heeft hieromtrent verbodsbepalingen te formuleren, zal evenwel tevoren dienen te weten wat dit begrip omvat. Mede omdat ook dit aspect van het verkeer aan een voortschrijdende ontwikkeling onderhevig is, is van het begrip "parkeerexces" bezwaarlijk een voldoende concrete definitie te geven. Blijkens de jurisprudentie kan onder het begrip "parkeerexces" ieder excessief parkeren op de weg worden begrepen, dus:
zowel wanneer het parkeren op de weg betreft dat met het oog op de verdeling van de beschikbare parkeerruimte jegens andere weggebruikers, die gelegenheid om te parkeren behoeven, buitensporig is en uit dien hoofde niet toelaatbaar kan worden geacht (verkeersmotief; eigenlijke aanvulling).

In deze omschrijving ligt besloten, dat het gebruik van de weg als parkeerplaats op zich zelf niet ongeoorloofd is te achten, maar wel dat de aard van het voertuig, het met het parkeren beoogde doel of het aantal te parkeren voertuigen relatief gezien een te grote ruimte opeist in vergelijking met de behoefte aan parkeerruimte van anderen;
alsook wanneer het gaat om parkeren dat onaanvaardbaar is te achten om andere motieven, zoals het tegengaan van aantasting van de openbare orde of veiligheid en de bescherming van het uiterlijk aanzien van de gemeente, voorkoming van uitzichtbelemmering en stankoverlast (oneigenlijke aanvulling).

Uit de jurisprudentie van de Hoge Raad valt op te maken dat in de eerste plaats van een parkeerexces sprake is als het gaat om excessief gebruik van de weg, strijdig met de bestemming die de weg heeft. Wegen zijn - zo lijkt de zienswijze van dit rechtscollege in het kort te kunnen worden weergegeven - in de eerste plaats bestemd om zich daarover te kunnen verplaatsen en daarop tijdelijk een voertuig te kunnen laten staan. Ten aanzien van bepaalde (categorieën van) voertuigen, die de weg in strijd met deze bestemming gebruiken, is het bestuur gerechtigd strengere eisen te stellen en scherpere grenzen te trekken. Daarbij mag het niet te diep ingrijpen in het "normale" verkeer, en dus ook niet in het "normale" parkeren. In het "normale" verkeer voorziet de geldende

wettelijke verkeersregeling exclusief, aldus de mening van de Hoge Raad, NG 1974, blz. S88 m.nt. jhr. J.J.M.M. van Rijckevorsel.

Voorts is volgens de Hoge Raad sprake van een parkeerexces ingeval het parkeren op de weg gepaard gaat met ontsiering van het uiterlijk aanzien van de gemeente, beneming van uitzicht, stankoverlast of gevaar voor de veiligheid van personen. Al deze vormen van excessief, hinderlijk en ontsierend gebruik van de weg kunnen door de gemeentelijke wetgever aan regels worden gebonden. Zie bij voorbeeld de beide Dordtse arresten van de Hoge Raad, HR 15 juni 1971, NJ 1971, 432, m.nt. W.F. Prins, VR 1972, nr. 32, m.nt. A. Herstel, OB 1972, XIV.1.2.2, nr. 32566 en 25 april 1972, NJ 1972, 296, m.nt. W.F. Prins, VR 1972, nr. 113, m.nt. A. Herstel, OB 1972, XIV. 1.2.2, nr. 32567, NG 1972 blz. S 75, m.nt. J.H. van dcr Veen.

Plaatsing en rubricering parkeerexcesbepalingen
Gezien de ruime uitleg van het begrip "parkeerexces" is het niet nodig om een onderscheid te maken tussen twee soorten van excessief gebruik van de weg: gevallen die excessief zijn op grond van een verkeersmotief en die als "parkeerexcessen" moeten worden gekwalificeerd en gevallen waarin een ander motief aan het stellen van regels (in hoofdzaak) ten grondslag ligt. Er bestaat geen noodzaak deze soorten in aparte verordeningen onder te brengen, een parkeerexcessenverordening respectievelijk de algemene plaatselijke verordening.

Het verdient aanbeveling de thans voorgestelde modelbepalingen in hun geheel onder te brengen in de algemene plaatselijke verordening, en wel in een hoofdstuk "Andere onderwerpen betreffende de huishouding der gemeente". Plaatsing in dit hoofdstuk verdient de voorkeur boven plaatsing in een ander hoofdstuk, omdat aan deze bepalingen meerdere motieven ten grondslag liggen.

Met het onder één noemer - die van het parkeerexces - brengen van de modelbepalingen blijken de aan de bepalingen ten grondslag liggende motieven niet steeds uit de tekst van de bepalingen. Het is daarom verstandig, dat in de toelichting op de bepalingen deze motieven tot uitdrukking worden gebracht. Een van de voordelen van deze aanpak is, dat artikelen, die een zelfde gedraging verbieden, doch op grond van verschillende motieven, in één artikel kunnen worden samengebracht.

In deze VFL wordt onder "parkeerexcessen" ook een aantal onderwerpen opgenomen, welke niet kan worden aangeduid als "parkeerexcessen in eigenlijke zin", waarvan gesproken kan worden als het gaat om gedragingen op de weg in de zin van de WVW 1994. Daar deze voorschriften door het publiek wel als zodanig (zullen) worden ervaren geven wij er de voorkeur aan ook deze onderwerpen in deze paragraaf te regelen. Men denke hierbij aan een onderwerp als het "aantasten van groenvoorzieningen".

Beperking tot gedragingen op de weg?
Bij parkeerexcessen "in eigenlijke zin" gaat het om gedragingen op de weg in de zin van de WVW 1994. Onder weg verstaat de model-APV ingevolge artikel 1:1 hetzelfde als de WVW 1994 daaronder verstaat. In artikel 1, eerste lid onder b, van de WVW 1994 wordt het begrip wegen als volgt omschreven "alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten".

In de afdeling "Parkeerexcessen" zijn niet uitsluitend onderwerpen geregeld welke als parkeerexcessen "in eigenlijke zin" kunnen worden aangeduid. Zo hebben de artikelen 5.1.9, eerste lid onder b, 5.1.10, eerste lid, en 5.1.13 ook betrekking op gedragingen buiten de weg in de zin van de WVW 1994. Beperking van de hierin neergelegde verbodsbepalingen tot "op de weg" ligt niet voor de hand, wanneer men let op het motief dat aan deze bepalingen ten grondslag ligt. Deze bepalingen strekken niet (mede) ter bescherming van verkeersbelangen.

Bedoelde gedragingen zijn daarom in die verbodsbepalingen ook strafbaar gesteld, indien zij buiten de weg (in de zin van de WVW 1994) zijn gepleegd. Indien aan een bepaling uitsluitend verkeersmotieven ten grondslag liggen, is de werkingssfeer van die bepaling uiteraard beperkt tot de weg (in de zin van de WVW 1994). Zie bijvoorbeeld de artikelen 6.1.5 en 5.1.11, tweede lid.

Aan de andere bepalingen liggen behalve verkeersmotieven ook andere motieven ten grondslag. Toch regelen ook deze bepalingen slechts gedragingen op de weg (in de zin van de WVW 1994). Voor zover deze gedragingen plaatsvinden buiten de weg, kan hiertegen reeds op basis van andere voorschriften in voldoende mate worden opgetreden. Zie bij voorbeeld artikel 6.1.4.

Ter wille van de overzichtelijkheid zijn de bepalingen betreffende parkeerexcessen - zowel de "eigenlijke" als de "oneigenlijke" - zoveel mogelijk in een afdeling samengevoegd. De bedoelde gedragingen zullen door het publiek immers alle als parkeerexces worden ervaren.

Voor in de begripsomschrijvingen opgenomen definities van "voertuig" en "parkeren" is aansluiting gezocht bij de in de wegenverkeerswetgeving voor deze begrippen gebruikte definities. Uit de verschillende bepalingen blijkt dan, of zij al dan niet slechts betrekking hebben op gedragingen op de weg (in de zin van de WVW 1994).

Vervangende parkeergelegenheid
Complementair aan de vaststelling van parkeerexcesbepalingen zal voor bepaalde categorieën voertuigen - in het bijzonder voor vrachtwagens - de aanwezigheid van vervangende parkeergelegenheid moeten worden bezien.

Uitgangspunt dient te zijn dat de desbetreffende ondernemingen in principe zelf hiervoor behoren te zorgen. De indruk bestaat, dat er (met name buiten de werkuren) in diverse gevallen op de bedrijfsterreinen toch voldoende parkeergelegenheid voor de eigen vrachtwagens is of kan worden gecreëerd. In beginsel is het niet onredelijk te achten, dat de chauffeurs die op enige afstand van hun bedrijven wonen, hun vrachtwagens 's avonds en in het weekeinde niet meer voor de woning, maar bij voorbeeld op het eigen bedrijfsterrein parkeren en dat zij zich, evenals andere forensen, met "normale" vervoermiddelen begeven van het bedrijf naar de woning en omgekeerd.

Bij onderscheidene bedrijven ontbreekt evenwel de hiervoor benodigde ruimte. Verder zijn de kosten, verbonden aan het creëren van eigen parkeergelegenheid, dermate hoog, dat er de voorkeur aan gegeven zal worden het parkeren van die vrachtwagens, waarvoor het bestaande eigen terrein geen plaats biedt, te doen geschieden op openbare wegen en terreinen.

Om aan de zich hier voordoende praktische bezwaren tegemoet te komen, zou de overheid het parkeren kunnen blijven toelaten (of wellicht zelfs parkeergelegenheid kunnen scheppen) op parkeerterreinen en op die wegen waar het parkeren van vrachtwagens op weinig of geen bezwaren stuit. Hoewel er niet a priori van een plicht van de gemeentelijke overheid tot aanleg van vervangende parkeergelegenheid kan worden gesproken, mag er anderzijds van worden uitgegaan dat naleving van de hier bedoelde verbodsbepalingen met des te meer reden gevergd kan worden, wanneer de belanghebbende een andere parkeerplaats als alternatief ter beschikking staat. In het bijzonder kan zulks het geval zijn ten aanzien van exploitanten van bestaande bedrijven, aan wie onder omstandigheden bezwaarlijk een ontheffing kan worden onthouden, wanneer een redelijk te realiseren alternatief voor hen ontbreekt.

Voor het geval van gemeentewege tot aanleg van een parkeerplaats wordt overgegaan, zal er wellicht van het gemeentebestuur een zekere waarborg worden verwacht dat voertuigen op een dergelijk parkeerterrein veilig kunnen worden gestald. In het algemeen kan niet worden gesteld, dat

de gemeentelijke overheid een dergelijk verlangen dient te honoreren. Immers, parkeerterreinen hebben, zo zij al onder toezicht staan, dit toezicht zelden ook 's nachts; bovendien is de toezichthouder in het algemeen niet aansprakelijk voor aan de gestalde voertuigen door derden toegebrachte schade; men denke hierbij aan de zogenaamde exoneratieclausules.

Ten slotte zij erop gewezen dat een eventueel door de gemeente aan te leggen parkeerterrein voor vrachtwagens zal moeten passen binnen een planologisch kader (bestemmingsplan).
Parkeerplaatsen zouden kunnen worden aangeduid met een bord model E4 van bijlage 1 van het RVV 1990.

De aanduiding van parkeerplaatsen voor vrachtwagens in het kader van de voorkoming van parkeerexcessen moet gebeuren op basis van de betreffende bepalingen uit de VFL en niet op basis van verkeersborden die gebaseerd zijn op de wegenverkeerswetgeving.

Ontheffingen
Bij de onderscheidene modelverbodsbepalingen is aangegeven ten aanzien van welke bepalingen de mogelijkheid tot het verlenen van ontheffingen als een noodzakelijk element moet worden beschouwd. Met name zal ten aanzien van bestaande bedrijven aan het verlenen van een ontheffing, waaraan voorschriften kunnen worden verbonden en welke een naar plaats of tijd beperkt karakter hebben, niet steeds kunnen worden ontkomen.

Overleg met vervoerders(organisaties)
Het behoeft geen nader betoog dat het wenselijk is overleg te plegen met de betrokken chauffeurs en bedrijven betreffende de vaststelling of uitvoering van parkeerregelingen van vrachtwagens e.d.

6.1 Maatregelen ter voorkoming van overlast, gevaar of schade

6.1.1 Neerzetten van fietsen e.d. (was artikel 2:51 APV)
Het plaatsen van voertuigen is op verschillende plaatsen geregeld, steeds met een wisselende bedoeling: de instandhouding van het plantsoen, het tegengaan van diefstal of verkeersbelangen. In dit artikel gaat het om de voorkoming van overlast. Het neerzetten van fietsen en bromfietsen tegen panden die niet door de eigenaren van de voertuigen worden bezocht of op plaatsen waar deze voertuigen hinder of schade kunnen veroorzaken, geeft vaak aanleiding tot klachten. Artikel 6.1.1 geeft de mogelijkheid hiertegen op te treden.

Eerste lid
Deze bepaling verbiedt -kort gezegd- het hinderlijk parkeren van fietsen, bromfietsen en gehandicaptenvoertuigen. Ingevolge de wegenverkeerswetgeving moeten bestuurders voor het parkeren van hun fiets of bromfiets gebruik maken van het trottoir, het voetpad, de berm dan wel van 'andere door het bevoegde gezag aangewezen plaatsen'.
Het parkeren van fietsen en bromfietsen op die plaatsen is dus in principe toegestaan. Ook gehandicaptenvoertuigen mogen gebruik maken van het trottoir om te parkeren.
Op grond van de APV is dit echter niet toegestaan als hierdoor hinderlijke of gevaarlijke situaties ontstaan.

In de onderdelen a tot en met d van het eerste lid worden verschillende hinderlijke en gevaarlijke situaties aangeduid. Ontstaat een dergelijke situatie door het plaatsen van de fiets en/of bromfiets, dan is het verboden deze te plaatsen. Dat betekent niet dat de (brom)fiets niet elders zou mogen worden neergezet waar deze situatie niet speelt.
Onderdeel a ziet specifiek op het belemmeren van de doorgang door geparkeerde fietsen en/of bromfietsen. In concrete situaties zal beoordeeld moeten worden wanneer hier sprake van is. Een doorgang van 1,50 meter op trottoirs en voetpaden blijkt in de praktijk vaak voldoende te zijn, maar

er zijn situaties denkbaar waarin een grotere doorgang noodzakelijk is (bijvoorbeeld op plaatsen met een hoge voetganger intensiteit). Ook zijn er situaties denkbaar waarin een ruimte van minder dan 1,50 meter voldoende wordt geacht.

Het verbod heeft betrekking op parkeren "op de weg", en is daarom niet alleen van toepassing op voetpaden en trottoirs, maar bijvoorbeeld ook op het stallen van fietsen in openbare parkeervoorzieningen.

De onderdelen b en c zien op veiligheid, doorstroming en uitzicht van het verkeer en op het voorkomen van het ontstaan van schade. Tot slot ziet onderdeel d op het belang dat bewoners of gebruikers van een gebouw hebben bij een onbelemmerde doorgang of uitzicht.
De overige voertuigen mogen ingevolge het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens niet op het trottoir geparkeerd worden; op die categorieën zijn de regels voor motorvoertuigen van toepassing en niet dit artikel.

Tweede lid
Het tweede lid van dit artikel geeft het college in onderdeel a de mogelijkheid om gebieden aan te wijzen waar fietsen en bromfietsen slechts een beperkte tijd geplaatst mogen worden, ongeacht of ze in of buiten de daartoe bestemde fietsparkeervoorzieningen zijn geplaatst.
Gedacht kan worden aan gebieden met een hoge fietsparkeerdruk, zoals rondom trein- en metrostations, onderwijsinstellingen, uitgaans- en winkelgebieden. Daar is het onwenselijk dat de schaarse fietsparkeercapaciteit en overige plekken in de openbare ruimte worden ingenomen door fietsen die niet of nauwelijks worden gebruikt.

Ook kan deze bevoegdheid in woongebieden worden toegepast om te voorkómen dat fietsen schaarse fietsparkeerruimte langdurig in beslag nemen zonder dat ze worden gebruikt.
De duur van de maximaal toegestane parkeertijd kan worden afgestemd op de aard van de locatie waar dit verbod geldt. Onderdeel b van het tweede lid maakt het verwijderen van fietsen mogelijk die door de eigenaar of gebruiker in de openbare ruimte zijn achtergelaten nadat er kennelijk technische mankementen zijn opgetreden of schade is ontstaan zoals een verbogen of ontbrekend wiel, een ontbrekend zadel, stuur of trapper, een gebroken ketting of als de fiets zichtbaar lange tijd niet is gebruikt (mos op het zadel, gras tussen de wielen en dergelijke).
Reparatie of herstel anderszins kan in deze gevallen in economische zin nog wel de moeite waard zijn maar men neemt hier kennelijk niet de moeite toe.
Als gevolg van het laten staan of laten liggen van de fiets wordt onnodig parkeerruimte ingenomen en kan afbreuk worden gedaan aan het aanzien van de openbare ruimte. Deze is niet bedoeld om niet-gebruikte goederen op te slaan, daarvoor is ze te schaars.
Er wordt onderscheid gemaakt tussen achtergelaten fietsen en fietswrakken. De verwijdering van de laatste categorie vindt plaats op basis van de regelgeving voor de inzameling en verwijdering van afvalstoffen. Belangrijkste onderscheidende kenmerk tussen de beide categorieën is dat in het geval van een fietswrak, behalve de criteria van het rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud verkeren en het zich in een kennelijk verwaarloosde toestand bevinden, in economische zin niet meer de moeite is om de fiets nog te repareren.

Derde lid
Het derde lid geeft het college de bevoegdheid om gebieden aan te wijzen waar fietsen en/of bromfietsen alleen mogen worden neergezet in daarvoor bestemde parkeervoorzieningen zoals rekken, nietjes, fietsparkeervakken en stallingen.
Van deze bevoegdheid kan gebruik worden gemaakt in het belang van de (verkeers)veiligheid en ter voorkoming van hinder voor passanten en andere weggebruikers. Vooral op druk bezochte punten zoals stations, winkelcentra, uitgaansgebieden en onderwijsinstellingen kan een grote en onordelijk

neergezette hoeveelheid fietsen tot overlast en een onveilige verkeerssituatie voor andere weggebruikers leiden.
Als een gebied wordt aangewezen waar het verboden is om buiten de daarvoor bestemde voorzieningen fietsen te plaatsen, dienen er in het betreffende gebied in beginsel voldoende fietsparkeervoorzieningen aanwezig te zijn voor fietsers die kort willen parkeren (bijvoorbeeld voor dagelijkse boodschappen) en voor fietsers die voor langere tijd willen parkeren (bijvoorbeeld voor winkelen, uitgaan of een treinreis)."

6.1.2 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein en dergelijke (was 2:52 APV)
Het is verboden zich op de door het college of de burgemeester aangewezen uren en plaatsen zich met een fiets of een bromfiets te bevinden op een door het college of de burgemeester aangewezen terrein waar een markt, kermis, uitvoering, bijeenkomst of plechtigheid wordt gehouden die publiek trekt, mits dit verbod kenbaar is aan de bezoekers van het terrein.

6.1.3 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen (was 4:18 APV)
Algemeen
Met de intrekking van de Wet op de openluchtrecreatie (WOR) per 1 januari 2008 heeft de Rijksoverheid bedoeld een nogal omslachtig stuk regelgeving te dereguleren. De VNG heeft daarop geadviseerd in de APV drie artikelen op te nemen. Daarmee wordt de ruimte die gemeenten met de intrekking van de wet is geboden op een lastenarme manier ingevuld. Zie hierover de volgende publicaties:

- VNG ledenbrief Lbr. 05/128 van 8 december 2005 (Publicatie over kampeerbeleid na WOR); - VNG, "Het kampeerbeleid na de Wet op de Openluchtrecreatie. Handreiking voor bestuurders en ambtenaren", Groene reeks nummer 129, VNG uitgeverij, Den Haag, 2005;
- VNG ledenbrief Lbr. 07/125 van 15 november 2007(Wijzigingen model-APV);
- Kenniscentrum Recreatie, "Gemeentelijk kampeerbeleid na intrekking WOR", Kamerstukken II 2009/10, 26 419, nr. 3.

6.1.4 Aanwijzing kampeerplaatsen (was 4:19 APV)
Zie de algemene toelichting bij deze afdeling en de VNG-publicatie in de groene reeks nummer 129 "Het kampeerbeleid na de Wet op de Openluchtrecreatie. Handreiking voor bestuurders en ambtenaren".

6.1.5 Voertuigen van autobedrijf en dergelijke (was 5:2 APV)
Eerste lid
Regelmatig kwam de vraag naar voren of rijschoolhouders en taxibedrijven die in de uitoefening van hun (neven)bedrijf drie of meer auto's op de weg parkeren ook onder het verbod van het eerste lid van dit artikel vallen. De Afdeling rechtspraak van de Raad van State heeft omtrent deze vraag beslist dat het bij elkaar parkeren van drie of meer taxi's door een exploitant van een taxibedrijf niet valt onder de werking van deze bepaling, ARRS 28-9-1984, nr. R03.83.7524 (APV Schijndel). De rijschoolhouder die een aantal voertuigen bij elkaar parkeert, viel volgens deze uitspraak eveneens niet onder de werking van dit artikel.

Aangezien het parkeren van voertuigen van rijschoolhouders en taxiondernemers excessieve vormen kan aannemen, is in het tweede lid daarom expliciet bepaald dat onder "verhuren", zoals in het eerste lid bedoeld, mede wordt verstaan het gebruiken van voertuigen voor het geven van rijlessen of voor het vervoeren van personen tegen betaling. Aldus kan ook tegen excessief gebruik van de weg door rijschoolhouders en taxiondernemers worden opgetreden.

Tweede lid
Onder a is het woord "vergen" gebezigd in plaats van "duren" ten einde twijfel over de vraag of met een bepaalde herstel- of onderhoudswerkzaamheid meer dan een uur gemoeid is, zoveel mogelijk uit te sluiten. Bij het gebruik van de term "vergen" beschikt men over een meer objectieve maatstaf.

De in het derde lid gestelde verbodsbepaling geldt uiteraard niet voor het normaal parkeren van de voor persoonlijk gebruik gebezigde auto('s) van de exploitant.

Het bepaalde bij dit artikel kan niet als een soort "escape" fungeren ten opzichte van de andere in deze afdeling opgenomen verbodsbepalingen. Dit artikel mag met andere woorden niet gelezen worden in verband met de andere artikelen in de afdeling, in die zin dat de "faciliteit" die in dit artikel is besloten - garagehouders enz. mogen twee auto's sowieso op de weg laten staan - ook impliceert dat zij een autowrak, een niet-rijklaar voertuig, een groot voertuig enz. ongelimiteerd lang op de weg mogen laten staan, omdat de ruimte die hen is aangewezen dezelfde blijft.

Immers, in dit artikel bestaat het excessieve in de ruimte die door het aantal voertuigen in beslag wordt genomen, in bij voorbeeld de artikelen 6.1.6 en 6.1.7 bestaat het excessieve met name in het niet gerechtvaardigde doel om gedurende lange tijd parkeerruimte in beslag te nemen met wrakken of daarvan nauwelijks te onderscheiden vehikels. Dit doel is, indien zulks door garagehouders geschiedt, even onduldbaar als wanneer particulieren zich hieraan bezondigen.

Het bepaalde bij dit artikel geeft de daarin genoemde personen dus niet een "vrijstelling" om voertuigen te parkeren in afwijking van de andere verbodsbepalingen in deze afdeling. Aldus besliste de Hoge Raad in zijn arrest van 16 februari 1970, nr. 65705 (parkeerexcessenverordening Maassluis, niet gepubliceerd).

Wanneer in de gemeente een automarkt wordt gehouden, dient nog de volgende uitzondering te worden toegevoegd: "Het in het eerste lid (oud, nu derde lid) gestelde verbod is niet van toepassing op het parkeren van voertuigen waarvoor een standplaats op een automarkt is aangewezen, op deze standplaats gedurende de tijd dat deze markt wordt gehouden."

Derde lid, onder a
Deze bepaling beoogt optreden mogelijk te maken tegen die autohandelaren en exploitanten van garage-, herstel- en autoverhuurbedrijven die de weg voortdurend gebruiken als stallingsruimte voor auto's die hun toebehoren of zijn toevertrouwd. Het gaat hier om situaties waarin het gebruik van parkeerruimte op buitensporige wijze plaats heeft en uit dien hoofde niet toelaatbaar kan worden geacht (verkeersmotief).

Bij het opstellen van deze bepaling is er naar gestreefd de delictomschrijving zoveel mogelijk vrij te houden van elementen waarvan de bewijslevering moeilijkheden kan opleveren. Niettemin kan met name het bewijs dat betrokkene "zijn bedrijf of nevenbedrijf dan wel een gewoonte" van de hier bedoelde activiteiten maakt, alsook dat de desbetreffende voertuigen "hem toebehoren of zijn toevertrouwd", onder omstandigheden problemen opleveren. De woorden "drie of meer voertuigen" zijn gekozen om de bewijslast niet onevenredig zwaar te doen zijn. Doordat het verbod slechts betrekking heeft op het parkeren dat in het kader van (neven)bedrijf of gewoonte plaatsvindt, blijft het normaal parkeren van de voor persoonlijk gebruik gebezigde auto('s) van de exploitant en eventueel van zijn gezinsleden mogelijk. (Zie het eerste lid, onder b).

Deze bepaling heeft slechts betrekking op "eigenlijke" parkeerexcessen, dat wil zeggen op het parkeren van voertuigen op de weg (in de zin van de WVW 1994). Het zou uiteraard te ver gaan deze bepaling ook te laten gelden voor gedragingen buiten de weg.

Derde lid, onder b
Reparatie- en sloopwerkzaamheden aan op de weg geparkeerde voertuigen in het kader van de uitoefening van een (neven)bedrijf, geven veelal klachten inzake geluidsoverlast en verontreiniging van de weg; in mindere mate wordt geklaagd over de als gevolg van deze activiteiten verminderde parkeergelegenheid.

Met het oog op het vorenstaande is het derhalve wenselijk de strafbaarheid van het herstellen of slopen op de weg niet te relateren aan de omstandigheid dat er sprake moet zijn van drie of meer voertuigen. Indien het slopen of herstellen van een voertuig bij herhaling geschiedt, moet - met het oog op de vorengenoemde bezwaren - hiertegen kunnen worden opgetreden, daargelaten of zich in de onmiddellijke omgeving meer auto's bevinden die betrokkene "toebehoren of zijn toevertrouwd". Wel zij er hier op gewezen dat zowel het verontreinigen van de weg als het veroorzaken van hinderlijk rumoer reeds is verboden bij artikel 2:47 van de APV. Met het oog op het toenemend aantal klachten achten wij een strafbepaling welke zich in het bijzonder richt tot de onderhavige activiteiten, wenselijk naast genoemde (algemene) verbodsbepalingen.

Gelet op de strekking van deze bepaling kan zij niet als een "parkeerexcesbepaling" in de strikte betekenis van het woord worden aangemerkt. Gezien het verband met de andere in deze afdeling opgenomen bepalingen achten wij het niettemin wenselijk het onderhavige voorschrift in deze afdeling op te nemen.

Met de hier bedoelde bepaling kan naar verwachting beter worden opgetreden tegen met het slopen en repareren van voertuigen gepaard gaande geluid- en stankoverlast en verontreiniging van de weg.

Ingevolge de aanhef is slechts diegene strafbaar die bij herhaling de weg als werkplaats voor reparatie- of sloopdoeleinden gebruikt. Ook voor diegenen moet echter de mogelijkheid blijven bestaan aan de door hem (en zijn gezin) gebruikte auto kleine reparatiewerkzaamheden te verrichten. Het vierde lid opent deze mogelijkheid.

Vierde lid
Het verlenen van een ontheffing ingevolge dit lid zal in het algemeen op zijn plaats zijn in geval, alle omstandigheden in aanmerking genomen, redelijkerwijs moet worden aanvaard dat de exploitant geen andere mogelijkheden ten dienste staan dan de hem toebehorende of toevertrouwde auto's op de weg te parkeren. Te denken is hierbij aan het geval dat de exploitant van een reeds lang bestaand bedrijf in de feitelijke onmogelijkheid verkeert op eigen terrein of in de nabijheid van zijn bedrijf stallingsruimte te creëren c.q. daarover op andere wijze de beschikking te krijgen. Aan de ontheffing kunnen uiteraard voorschriften worden verbonden, onder meer omtrent de plaats waar en de tijd gedurende welke voertuigen voor de hier aan de orde zijnde doeleinden op de weg mogen worden geplaatst, alsmede ten aanzien van het aantal voertuigen dat ter plaatse door de houder van de ontheffing mag worden geparkeerd.
De Afdeling rechtspraak keurde zelfs de weigering van de gemeente Binnenmaas om ontheffing te verlenen voor het parkeren van meer dan twee auto's bij elkaar goed. Het feit dat het bedrijf ter plaatse was toegestaan deed daaraan niet af. Het behoud van het beperkte aantal parkeerplaatsen in de omgeving van het bedrijf woog zwaarder. ARRS 16-8-1988, AB 1989, 373.

In dit verband mag worden gewezen op hetgeen in de algemene toelichting is gesteld over het voorzien in vervangende parkeergelegenheid.

Tevens wordt hier de aandacht gevestigd op hetgeen daar is opgemerkt over het verlenen van ontheffing ten aanzien van bestaande bedrijven.

6.1.6 Te koop aanbieden van voertuigen (was 5:3 APV)
Het komt regelmatig voor dat eigenaren hun voertuig te koop aanbieden op de openbare weg. Wanneer het een enkel voertuig betreft, is dit geen echt probleem. Van aantasting van het uiterlijk aanzien van de omgeving is niet of nauwelijks sprake, de overlast voor de omwonenden blijft beperkt en het gebruik van de beschikbare parkeerruimte kan niet excessief genoemd worden.

Anders ligt het wanneer de voertuigen met grote aantallen tegelijk aangeboden worden. Behalve dat het uiterlijk aanzien wordt aangetast, brengt het voor de omwonenden aanzienlijke overlast met zich mee. Een dergelijke uitstalling van voertuigen trekt immers kooplustigen aan. Ook wordt er een aanmerkelijk beslag op de beschikbare parkeerruimte gelegd.

Wanneer de lokale overheid dit gedrag als ongewenst beschouwt en het daarom wil tegengaan, moet er voor gewaakt worden dat de verbodsbepaling niet al te diep in het verkeer ingrijpt. Het gaat te ver wanneer een eigenaar zijn voertuig niet meer voor zijn woning zou kunnen parkeren omdat er een bordje te koop achter de voorruit hangt. Waar precies de grens van het ingrijpen ligt kan niet altijd helder aangegeven worden. Wanneer een groot aantal voertuigen bij elkaar te koop wordt aangeboden, is het duidelijk dat die grens overschreden is. Hoe zit het evenwel met twee voertuigen die bij een druk bezocht winkelcentrum te koop aangeboden worden? Vaak moet aan de hand van de plaatselijke omstandigheden beoordeeld worden of de grens wel of niet overschreden is.

Het verdient daarom geen aanbeveling een algemeen verbod in de deze VFL op te nemen. Gekozen is voor een constructie waarin het college de bevoegdheid heeft gebieden aan te wijzen waar het verbod van kracht is.

Wanneer er naar het oordeel van het college sprake is van overlast kan het verbod activeren.
Zoals opgemerkt in de toelichting is het begrip "parkeren" zo uitgelegd, dat het verbod in dit artikel zich niet alleen richt op de bestuurder van een voertuig maar ook op de andere belanghebbenden bij het voertuig.

6.1.7 Defecte voertuigen (was 5:4 APV)
Veelvuldig doet zich het verschijnsel voor dat niet-rijklare voertuigen op de weg worden geplaatst. De eigenaar of houder van een of meer van dergelijke voertuigen heeft deze meestal aangekocht om na weken of zelfs maanden van nijvere zelfwerkzaamheid weer een volwaardig voertuig te creëren. Veelal slaagt hij in deze poging niet, waarna het voertuig op de weg wordt achtergelaten, waar het na verloop van tijd degenereert tot autowrak. Deze bepaling richt zich in het bijzonder tegen dit soort parkeergedragingen. Het excessieve is in het bijzonder gelegen in het in relatie tot het tekort aan parkeerruimte niet gerechtvaardigde doel waartoe men het voertuig op de weg zet. Daarnaast kan het hierbedoelde parkeren een ontsiering van het uiterlijk aanzien van de gemeente meebrengen en om die reden excessief zijn. Beperking van het verbod tot die gevallen waarin er sprake is van min of meer ernstige gebreken aan het voertuig, moet noodzakelijk worden geacht, wil het verbod niet een te ruime strekking krijgen.
Deze bepaling ziet slechts op "eigenlijke" parkeerexcessen, dat wil zeggen op het plaatsen en hebben van defecte voertuigen op de weg (in de zin van de WVW 1994). Het zou te ver gaan deze gedragingen ook buiten de weg te verbieden.

6.1.8 Voertuigwrakken (was 5:5 APV)
Anders dan de niet-rijklare voertuigen die ingeval van parkeren gedurende zekere tijd in het bijzonder een parkeerexces kunnen opleveren door het in relatie tot het tekort aan parkeerruimte niet gerechtvaardigde doel waartoe men een voertuig op de weg zet, geeft een achtergelaten voertuigwrak, inclusief een fiets of bromfiets, in de eerste plaats aanstoot, doordat het een ontsierend element in het straatbeeld vormt. Ook houdt een wrak een gevaar in voor spelende kinderen en voor de weggebruikers. Het op de weg plaatsen of hebben van een wrak is dus primair

om die reden excessief. Daarnaast kan echter ook het zo juist genoemde verkeersmotief een rol spelen bij het uitvaardigen van dit verbod.

Ofschoon een wrak vaak niet meer zal kunnen worden beschouwd als voertuig in de zin van de wegenverkeerswetgeving, is de onderhavige bepaling gezien haar strekking en het verband met de andere bepalingen wel als parkeerexcesbepaling aan te merken.

De onderhavige bepaling heeft betrekking op het plaatsen en hebben van wrakken op de weg (in de zin van de WVW 1994). Het elders in de openlucht opslaan van wrakken vindt reeds regeling in hoofdstuk 4 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De delictsomschrijving bevat derhalve niet tevens het bestanddeel "van de weg af zichtbaar".

Het verbod in dit artikel richt zich op degene die het voertuigwrak op de weg plaatst of heeft. Dat is op zich al een ruimere kring van subjecten dan alleen de bestuurder; ook andere belanghebbenden bij het voertuig vallen onder deze bepaling.

6.1.9 Kampeermiddelen e.d (was 5:6 APV)
Eerste lid, onder a
Deze bepaling richt zich tegen het langer dan nodig plaatsen of hebben van voertuigen die voor recreatie e.d. worden gebruikt. Hieronder vallen in ieder geval: caravans, campers, kampeerwagens, aanhangwagens, magazijnwagens, keetwagens e.d. op de weg. In deze bepaling zijn de woorden "parkeren" gewijzigd in "te plaatsen of te hebben" om de handhaving van deze bepaling eenvoudiger te maken. Met het steeds een paar meter verplaatsen van een caravan, aanhangwagentje e.d. op de openbare weg wordt overtreding van deze bepaling niet langer meer voorkomen. Met de zinsnede "of anderszins voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt" is beoogd aan te geven dat alle soorten (aanhang)wagens en voertuigen, die niet "dagelijks" worden gebruikt als vervoermiddel onder deze bepaling kunnen vallen. Het excessieve van het hier bedoelde parkeren is in de eerste plaats gelegen in het buitensporige gebruik van parkeerruimte dat daarmee gepaard gaat. Daarnaast is dat het ontsieren van het uiterlijk aanzien van de gemeente.
Het plaatsen of hebben gedurende ten hoogste drie (achtereenvolgende) dagen wordt niet verboden, opdat de betrokkene de gelegenheid zal hebben zijn kampeerwagen, caravan of camper voor een te ondernemen reis gereed te maken, respectievelijk na de reis op te ruimen.

Ook met betrekking tot deze gevallen zou het voorzien in vervangende parkeergelegenheid, waar dit soort voertuigen kan worden gestald, overwogen kunnen worden. Verwezen wordt naar hetgeen hierover in de algemene toelichting is gesteld. Gezien de veelal toenemende parkeerdruk op de openbare weg - vaak juist ook in woonwijken - zou ervoor gekozen kunnen worden om de redactie van de bepaling in het eerste lid onder a stringenter te redigeren en direct voor de gehele gemeente (of een gedeelte daarvan) van toepassing te verklaren:
"a. langer dan gedurende drie achtereenvolgende dagen (binnen de bebouwde kom) op de weg te plaatsen of te hebben;"

Eerste lid, onder b
Deze bepaling richt zich ook tegen het ontsieren van het uiterlijk aanzien van de gemeente door het doen of laten staan van caravans e.d. elders dan op de weg in de zin van de WVW 1994. In zoverre betreft deze bepaling derhalve niet een "eigenlijk" parkeerexces, dat immers veronderstelt dat de gedraging plaatsvindt op een weg (in de zin van de WVW 1994).
Zoals opgemerkt in de toelichting wordt het begrip "parkeren" zo uitgelegd, dat het verbod in dit artikel zich niet alleen richt op de bestuurder van een voertuig maar ook op de andere belanghebbenden bij het voertuig.

Voor jurisprudentie bij dit artikel zie de lijst met jurisprudentie bij artikelen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving

6.1.10 Parkeren van reclamevoertuigen (was 5:17 APV)
Deze bepaling richt zich tegen degenen die voor een beroep of bedrijf reclame maken door een of meer voertuigen, voorzien van reclameopschriften, op de weg te parkeren. Hierbij staat het maken van reclame voorop. Als handelsreclame in de zin van dit artikel wordt niet gezien de vermelding op een voertuig van de naam van het bedrijf waarbij het voertuig in gebruik is en een (korte) aanduiding van de goederen of diensten die dat bedrijf pleegt aan te bieden. Deze voertuigen worden immers niet primair gebruikt "met het kennelijke doel om daarmee handelsreclame te maken", maar vooral als vervoersmiddel.

Het excessieve is primair gelegen in het in relatie tussen het tekort aan parkeerruimte en het niet gerechtvaardigde doel waartoe men het voertuig op de weg zet. Dit doel kan reeds met één voertuig worden bereikt. In de tweede plaats kan het excessieve gelegen zijn in het motief van het tegengaan van ontsiering van het uiterlijk aanzien van de gemeente.

In deze bepaling gaat het om een "eigenlijk" parkeerexces, hetwelk veronderstelt dat de gedraging plaatsvindt op een weg (in de zin van de WVW 1994). Het hebben van handelsreclame op of aan onroerend goed op een vanaf de weg zichtbare plaats is geregeld in artikel 7.2.1 van deze VFL.

Het in dit artikel omschreven verbod is beperkt tot het maken van handelsreclame (commerciële reclame). Uit de jurisprudentie en uit artikel 7, vierde lid, van de Grondwet blijkt, dat de gemeentelijke wetgever in ieder geval het maken van handelsreclame aan beperkingen mag onderwerpen. Voor wat betreft de relatie met artikel 10 EVRM en 19 IVBP zij verwezen naar de toelichting bij artikel 6.2.1.

Onder omstandigheden mag hij, blijkens bedoelde jurisprudentie, ook het maken van reclame, waardoor gedachten of gevoelens worden geopenbaard (artikel 7 Grondwet) of een mening wordt geuit (artikel 10 EVRM) aan beperkingen onderwerpen. Men spreekt wel van "ideële reclame". De wenselijkheid en mogelijkheid hiervan dienen plaatselijk te worden bezien.

Het hier geregelde verbod luidt algemeen: voor het gehele grondgebied van de gemeente (behoudens de ontheffingsmogelijkheid van het tweede lid). Het staat de gemeenten echter vanzelfsprekend vrij de werking van het verbod - naar plaats of tijd - afhankelijk te stellen van het oordeel van het college.

Zoals opgemerkt in de toelichting wordt het begrip "parkeren" zo uitgelegd, dat het verbod in dit artikel zich niet alleen richt op de bestuurder van een voertuig maar ook op de andere belanghebbenden bij het voertuig.

Voor jurisprudentie bij dit artikel zie de lijst met jurisprudentie bij artikelen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving

6.1.11 Parkeren van grote voertuigen (was 5:8 APV)
In gemeentelijke kring wordt het meer en meer als noodzakelijk ervaren dat het parkeren van grote voertuigen - in het bijzonder vrachtwagens - op wegen in de stadscentra en in de woonwijken zoveel mogelijk wordt tegengegaan. Maatschappelijk gezien is er een tendens waarneembaar dat dit parkeren wordt ervaren als misbruik van de weg. De gevaren en inconveniënten die deze parkeergedragingen kunnen opleveren, zijn velerlei: onvoldoende opvallen bij schemer en duisternis van geparkeerde vrachtwagens, onvoldoende zichtbaarheid van tussen of achter deze voertuigen spelende kinderen, buitensporige inbeslagneming van de schaarse parkeerruimte, belemmering van

het uitzicht vanuit de woning, afbreuk aan het uiterlijk aanzien der gemeente enz. Op den duur zal het parkeren van grote voertuigen dan ook niet meer dienen te geschieden op wegen binnen de bebouwde kom, althans niet op die wegen binnen de bebouwde kom, welke gelegen zijn in het centrum of in de woonwijken. Uit de jurisprudentie kan worden opgemaakt, dat ook volgens de Hoge Raad het parkeren van vrachtwagens in woonwijken enz., bezien tegen de achtergrond van de recente verkeersomstandigheden en maatschappelijke inzichten, niet (meer) redelijkerwijze als "normaal" verkeer kan worden beschouwd. De artikelen 6.1.11 en 6.1.12 bevatten regels waarmee het parkeren van grote voertuigen, voor zover dit excessief is, kan worden tegengegaan. Zie voorts ook de algemene toelichting onder punt 5 Vervangende parkeergelegenheid.

Eerste lid
Deze bepaling beoogt aan de gemeentebesturen mogelijkheden te verschaffen om aantasting van het uiterlijk aanzien van de gemeente door het doen of laten staan van bepaalde voertuigen tegen te gaan. Het doen of laten staan van grote voertuigen kan immers op bepaalde plaatsen, zoals op dorpspleinen, voor monumenten en historische gebouwen, in parken, op rustieke plekjes in open landschappen een ernstige aantasting van het stads-, dorps- of landschapsschoon betekenen. Vrachtauto's, aanhangwagens, kermiswagens en reclameauto's bijvoorbeeld kunnen op dergelijke plaatsen een zeer storend element vormen. Het zijn deze situaties waarop deze bepaling het oog heeft.

Aangezien over de vraag of er van aantasting van de schoonheid van stad, dorp of landschap sprake is, verschillend kan worden geoordeeld, is er de voorkeur aan gegeven het verbod niet zonder meer te doen werken, doch een nader oordeel van het gemeentebestuur in dezen maatgevend te doen zijn. Aangezien de plaatsen waar ontsiering van de hiervoor vermelde objecten zich kan voordoen, vrijwel steeds aan te geven zullen zijn, is de bepaling aldus geredigeerd dat het verbod slechts geldt ten aanzien van die plaatsen die het college heeft aangewezen.

Dit aanwijzen zal in de praktijk eenvoudig kunnen geschieden doordat het college in zijn besluit verwijst naar een plattegrond van de gemeenten waarop de plaatsen waar niet mag worden geparkeerd worden gearceerd.

Gezien het motief van deze bepaling heeft zij ook betrekking op het parkeren van grote voertuigen buiten de weg. In zoverre heeft deze bepaling dus niet enkel betrekking op "eigenlijke" parkeerexcessen.

Wat het motief: bescherming van het uiterlijk aanzien van de gemeente betreft, dient er op te worden gewezen, dat het niet noodzakelijkerwijs behoeft te gaan om (het parkeren op of bij) plaatsen, die uit een oogpunt van stadsschoon of karakteristiek een bijzondere betekenis hebben, wil er sprake kunnen zijn van een "parkeerexces".

In het licht van het motief dat ten grondslag ligt aan het in het eerste lid bedoelde verbod verdient het aanbeveling zowel een lengte- als een hoogtecriterium te hanteren. Zeer wel denkbaar is immers dat een voertuig weliswaar nog geen lengte van 6 meter heeft, doch niettemin op grond van de hoogte schadelijk moet worden geacht voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.

Blijkens de jurisprudentie van de Hoge Raad is de bevoegdheid van het gemeentebestuur ter zake zeer ruim. Het is met name niet vereist dat de bij openbare kennisgeving aangewezen plaatsen voldoen aan aanmerkelijke eisen van schoonheid en karakteristiek. In dit verband moge tevens worden gewezen op de subjectieve redactie van de onderhavige bepaling.

Niet apart zijn vermeld de oplegger en de aanhangwagen. Het hier gestelde verbod zou dan immers zelfs gelden voor het kleinste aanhangwagentje. Primair ware hier echter te reguleren het parkeren van grote voertuigen.

Bij de aanwijzing van plaatsen waar volgens besluit van het college grote voertuigen met het oog op de bescherming van het uiterlijk aanzien van de gemeente niet mogen worden geparkeerd, zal eventueel rekening moeten worden gehouden met een provinciale verordening die - geheel of gedeeltelijk - hetzelfde terrein uit hoofde van hetzelfde motief bestrijkt, bij voorbeeld een verordening bescherming landschapsschoon.

Binnen de verboden zones zullen in ieder geval uitzonderingen moeten worden gemaakt ten behoeve van autobussen in lijndienst.

Een speciaal probleem wordt gevormd door de vraag, hoe dit verbod onder de aandacht van belanghebbenden te brengen. Het is in ieder geval gewenst, dat de in de gemeente gevestigde ondernemingen door de gemeente in kennis worden gesteld van dit verbod. In veel gemeenten wordt een systeem toegepast, waarbij langs de naar de gemeente toeleidende wegen door middel van aanwijzingsborden kenbaar wordt gemaakt, dat binnen de (bebouwde kom van de) gemeente het parkeren van grote voertuigen slechts is toegelaten op de als zodanig aangeduide parkeergelegenheden.

Tweede lid
Deze bepaling beoogt optreden mogelijk te maken tegen het parkeren van grote voertuigen op de weg (in de zin van de WVW 1994), omdat het gepaard gaat met een excessief gebruik van de weg.

Met betrekking tot dit motief: buitensporig gebruik van de weg, wordt opgemerkt, dat het in dat verband niet noodzakelijkerwijs om (het parkeren van) méér voertuigen behoeft te gaan. Ook het parkeren van één groot voertuig kan een parkeerexces in deze zin opleveren. In het licht van het motief van deze bepaling is het stellen van een hoogtegrens minder opportuun.

Uit de aanwijzing van plaatsen waar het parkeren van grote voertuigen niet toelaatbaar is, zal duidelijk moeten blijken of deze aanwijzing is gebaseerd op de bepaling van het eerste lid of die van het tweede lid, zulks mede in verband met het bepaalde in het derde lid. Geschiedt een aanwijzing door middel van een verwijzing naar een plattegrond (zie onder eerste lid) dan kan bij voorbeeld door het gebruik van verschillende kleuren bij het arceren van de plaatsen waar niet geparkeerd mag worden, worden aangegeven welk motief ten grondslag ligt aan de aanwijzing of dat beide motieven daaraan ten grondslag liggen. Zeer wel denkbaar is echter dat aan een aanwijzing beide motieven ten grondslag kunnen liggen.

Zie wat betreft de vraag, hoe dit verbod kenbaar kan worden gemaakt, de toelichting op eerste lid.

Zoals opgemerkt in de toelichting wordt het begrip "parkeren" zo uitgelegd, dat het verbod in dit artikel zich niet alleen richt op de bestuurder van een voertuig maar ook op de andere belanghebbenden bij het voertuig.

Derde lid
De werking van het in het tweede lid gestelde verbod is ingevolge dit lid beperkt tot de avond en de nacht, alsmede het weekeinde en de doordeweekse feestdagen. Het lijkt in het algemeen niet redelijk om het parkeren van grote voertuigen op de weg ook gedurende de werkdag te verbieden. Dit zou de belangen van met name handel en industrie te zeer schaden. Dit ligt echter anders wanneer de bescherming van het uiterlijk aanzien van de gemeente in het geding is.

Het parkeren van grote voertuigen op plaatsen waar dit naar de mening van het college schadelijk is voor dit uiterlijk aanzien, moet te allen tijde verboden kunnen worden. Daarom geldt de in het derde lid vervatte uitzondering niet voor het in het eerste lid gestelde verbod.

Overigens blijft ook tijdens de perioden waarin het verbod bedoeld in het tweede lid niet van toepassing is, het zodanig parkeren van vrachtwagens dat aan bewoners of gebruikers van gebouwen hinder of overlast wordt aangedaan, verboden krachtens het hierop volgende artikel 6.1.12.

Vierde lid
Dit lid is toegevoegd ter afstemming met artikel 6.1.9. Dit omdat sommige campers tegenwoordig zo groot zijn dat ze onder de omschrijving van grote voertuigen vallen.

Vijfde lid
Naast de krachtens het tweede lid geldende beperkingen kent dit lid aan het college de bevoegdheid toe ter zake van de in de eerste twee leden omschreven verboden een ontheffing te verlenen. Aldus kan worden voorkomen dat de werking van deze verboden zou leiden tot een onevenredige aantasting van bedrijfsbelangen.

Verzoeken om ontheffing zullen van geval tot geval moeten worden bekeken. Omstandigheden welke in beginsel door alle bedrijven - ongeacht de aard - kunnen worden aangevoerd, rechtvaardigen op zich nog geen ontheffing.

Van de mogelijkheid tot het verlenen van ontheffing zal onder meer gebruik dienen te worden gemaakt:
- voor voertuigen die worden gebezigd bij de uitvoering van openbare werken en bij bouwwerkzaamheden,
- voor zover ze in de onmiddellijke nabijheid van het werk worden geparkeerd;
- voor chauffeurs die een schriftelijke medische verklaring overleggen, waaruit blijkt dat betrokkene niet van een speciaal daartoe aangewezen parkeerterrein gebruik kan maken en ook vaststaat dat betrokkene
- zonder ontheffing in moeilijkheden zou komen.

Verder zou een soepel ontheffingenbeleid kunnen worden gevoerd, voor zover het gaat om bij voorbeeld:
- rijdende winkels;
- wagens van kermisexploitanten;
- wagens van bedrijven die in geval van bij voorbeeld ongevallen in het wegverkeer terstond moeten kunnen "uitrukken" (sleepwagens e.d.);
- voertuigen die speciaal uitgerust zijn voor bijzondere transporten (auto's met speciale klimaatregeling) of anderszins zodanig afwijken (elektrowagens met beperkte actieradius) dat bijzondere eisen aan de parkeerplaats moeten worden gesteld.

Aan een ontheffing kunnen uiteraard voorschriften worden verbonden betreffende de tijd en de plaats waarop deze zal gelden. Het college van burgemeester en wethouders heeft op 2 maart 2021 een aanwijsbesluit 'Parkeren grote voertuigen in Zevenaar' genomen.

Voor jurisprudentie bij dit artikel zie de lijst met jurisprudentie bij artikelen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving.

6.1.12 Parkeren van uitzichtbelemmerende voertuigen (was 5:9 APV)
Eerste lid
Deze bepaling beoogt optreden mogelijk te maken tegen het op de weg parkeren van vrachtwagens e.d. bij andermans voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw, zodanig, dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers van het gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hun anderszins hinder of overlast wordt aangedaan. Zie voorts ook de toelichting bij artikel 6.1.11.

Door opneming van de bestanddelen "of hun anderszins hinder of overlast wordt aangedaan" zijn ook mogelijke andere vormen van hinder of overlast dan uitzichtbelemmering, door het parkeren van grote voertuigen aan bewoners of gebruikers van gebouwen berokkend, verboden. Hierbij kan worden gedacht aan belemmering van de lichtval, stankoverlast en geluidsoverlast, bij voorbeeld ten gevolge van het starten en warmdraaien van grote voertuigen.

Dat een dergelijke zinsnede houdbaar is, blijkt uit een reeds oude uitspraak van de Hoge Raad (HR 16 januari 1986, NJ 1968, 198) waarin de Hoge Raad de bedoelde zinsnede in de APV van Enschede verbindend achtte. De delictsomschrijving kan desgewenst worden geconcretiseerd door het bestanddeel "bij" te vervangen door "binnen een afstand van (...) meter van" (een voor bewoning enz. bestemd pand op zodanige wijze dat enz.) Zo wordt in de APV van Rotterdam een afstandsmaat van 10 meter gehanteerd.

Zoals opgemerkt in de toelichting wordt het begrip "parkeren" zo uitgelegd, dat het verbod in dit artikel zich niet alleen richt op de bestuurder van een voertuig maar ook op de andere belanghebbenden bij het voertuig.

Tweede lid
De in dit lid opgenomen uitzondering ziet bij voorbeeld op (het parkeren van) "hoogwerkers", meetwagens e.d. Een ontheffingsmogelijkheid is niet geboden. Niet goed valt in te zien hoe deze mogelijkheid te rijmen valt met het hinderlijke karakter van het hier bedoelde parkeren.

6.1.13 Parkeren of laten stilstaan van voertuigen anders dan op de rijbaan (was 5:10 APV)
Het college kan als wegbeheerder door middel van een verkeersbesluit parkeer- of stopverboden voor de weg instellen (artikel 18, eerste lid, onder d, van de WVW 1994). Onder 'weg' vallen ook de tot de weg behorende paden, bermen en zijkanten (artikel 1, eerste lid, onder b, van de WVW 1994). In de VFL wordt deze definitie van 'weg' gevolgd (artikel 1:1.1). Een verkeersbesluit is een besluit om een bepaald verkeersteken te plaatsen, te wijzigen of in te trekken of een bepaalde fysieke maatregel te treffen. Het is verplicht gebruik te maken van de verkeerstekens die in bijlage 1 van het RVV 1990 zijn opgenomen (artikel 15 van de WVW 1994 juncto artikel 12 van het BABW).

Sinds de uitspraak van Hof Arnhem-Leeuwarden 23-05-2016, ECLI:NL:GHARL:2016:3927, geldt dat de plaatsing van de verbodsborden E1, E2 en E3 uit bijlage 1 bij het RVV 1990 niet het parkeren (of laten stil staan) in de berm of een braakliggend terrein verbieden, maar alleen het parkeren (of laten staan) op de rijbaan. Deze verbodsborden betreffen achtereenvolgens het parkeerverbod, het stopverbod en het verbod fietsen en bromfietsen te plaatsen. Artikel 65, tweede lid, van het RVV 1990 bepaalt dat deze verkeersborden slechts gelden voor de zijde van de weg alwaar zij zijn geplaatst. Volgens het hof moet 'weg' hier niet worden opgevat in de zin van artikel 1, eerste lid, onder b, van de WVW 1994 en beperkt het parkeerverbod volgens bord E1 zich uitsluitend tot de rijbaan. Het hof baseert zich voor dat standpunt op het Verdrag inzake verkeerstekens van 8 november 1968 dat voor Nederland op 8 november 2008 in werking is getreden (Trb. 2008, 77).

Artikel 6, tweede lid, van dit verdrag bepaalt: "Alle tekens zijn over de hele breedte van de rijbaan die voor het verkeer openstaat van toepassing op de bestuurders voor wie ze bedoeld zijn." In artikel 1 van het verdrag staan de volgende definities:

- weg: het gehele oppervlak van elke weg of straat die voor het openbaar verkeer openstaat (onderdeel c);
- rijbaan: dat deel van een weg dat gewoonlijk voor het verkeer met voertuigen wordt gebruikt; een weg kan een aantal rijbanen bevatten die duidelijk zichtbaar van elkaar gescheiden zijn, bijvoorbeeld door een scheidende strook of een verschil in niveau (onderdeel d);
- rijstrook: elk van de delen waarin de rijbaan in de lengterichting kan worden verdeeld, al of niet aangegeven door strepen op het wegdek in de lengterichting, welke rijstrook voldoende breed moet zijn voor één rij rijdende motorvoertuigen, anders dan motorfietsen (onderdeel e);
- bestuurder: degene die een motorvoertuig of enig ander voertuig bestuurt (met inbegrip van een fiets), of die vee, hetzij enkele dieren hetzij in kudden, of trek-, last- of rijdieren op de weg onder zijn hoede heeft (onderdeel q).
- Het bovenstaande geldt ook bij gebruik van genoemde verbodsborden met de aanduiding 'zone'.

Als een gemeente (ook) een parkeer- of stopverbod wil instellen voor andere weggedeelten dan de rijbaan, zoals voor bermen, is dus een aanvullende grondslag bij gemeentelijke verordening nodig. Artikel 2a van de WVW 1994 maakt dit mogelijk. Op grond van dit artikel kunnen gemeenten bij verordening verkeersregels stellen voor zover:

1. deze niet in strijd zijn met de WVW 1994; en
2. verkeerstekens krachtens die wet zich daar niet toe lenen.

Aan deze voorwaarden wordt voldaan als de gemeente een parkeerverbod wil instellen voor andere weggedeelten dan de rijbaan. Artikel 6.1.13 voorziet in de grondslag voor een verkeersbesluit met die strekking. Door het gebruik van de formulering "niet tot de rijbaan behorend weggedeelte" is ook de afbakening met artikel 6.1.15 (Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen) geregeld. Het verbod geldt niet voor voertuigen die worden gebruikt voor wegwerkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam (tweede lid).

6.1.14 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen (was 5:10a APV)
Deze bepaling ziet op hinder en overlast die voor bewoners of gebruikers van nabijgelegen gebouwen of terreinen kunnen ontstaan door het parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen, zoals vrachtauto's van destructiebedrijven, vismeelfabrieken e.d.

Onder de werking van deze bepaling valt ook het doen of laten staan van voertuigen met stankverspreidende stoffen buiten de weg in de zin van de WVW 1994.

Een ontheffingsmogelijkheid wordt niet geboden. Deze mogelijkheid valt niet goed te rijmen met het hinderlijke karakter van het hier bedoelde parkeren. In bepaalde gemeenten kan een ontheffingsmogelijkheid evenwel noodzakelijk zijn. Te denken valt bij voorbeeld aan gemeenten met boerderijen in de bebouwde kom (vervoer van mest!).

Zie ook hetgeen in de algemene toelichting is gesteld over vervangende parkeergelegenheid.

De mogelijkheid bestaat dat waterrijke gemeenten de behoefte gevoelen ook voor vaartuigen met stankverspreidende stoffen een regeling als hier bedoeld te treffen. Dit zou dan echter niet dienen

te gebeuren door in het onderhavige (parkeerexces)artikel 'vaartuigen' toe te voegen, doch door elders een bepaling als de onderhavige, doch dan met een aangepaste redactie, in te voegen.

Zoals opgemerkt in de toelichting wordt het begrip 'parkeren' zo uitgelegd, dat het verbod in dit artikel zich niet alleen richt op de bestuurder van een voertuig maar ook op de andere belanghebbenden bij het voertuig.

6.1.15 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen (was 5:11 APV)
Eerste lid
Het is helaas een veelvuldig voorkomend verschijnsel dat groenstroken, openbare beplantingen, plantsoenen en grasperken worden benut voor het parkeren van voertuigen.
Met de onderhavige bepaling wordt beoogd beschadiging van groenstroken e.d., die het uiterlijk aanzien van de gemeente beogen te verfraaien, te voorkomen en het groen beter aan zijn bestemming te doen beantwoorden.

Aangezien deze bepaling zich uitsluitend richt tegen een "oneigenlijk" parkeerexces - dat wil zeggen tegen een gedraging welke buiten de "weg" (in de zin van de wegenverkeerswetgeving) plaatsvindt, behoeft voor strijd met de bepalingen van de wegenverkeerswetgeving niet te worden gevreesd. Om deze reden bestaat er geen bezwaar tegen dat in deze bepaling ook het rijden over openbare beplantingen enz. wordt verboden.

Omdat de wegenverkeerswetgeving onder "wegen" ook de bermen begrijpt, is het in dit artikel vervatte verbod beperkt tot groenstroken. De wegenverkeerswetgeving voorziet niet in de gevallen waarin het voertuig op of in een groenvoorziening wordt geplaatst, welke geen deel uitmaakt van de weg (in de zin van de Wegenverkeerswet).

Bij een parkeerverbod is het doen of laten staan van een voertuig niet strafbaar, indien zulks geschiedt om personen de gelegenheid te geven in of uit te stappen dan wel voor het laden of lossen van goederen.

Het moge duidelijk zijn dat de laatstgenoemde beperkingen niet van toepassing behoren te zijn op een verbod tot het doen of laten staan van voertuigen in groenvoorzieningen.

Bewust is hier derhalve gekozen voor de bestanddelen "doen of laten staan" in plaats van "parkeren", omdat ook het tot stilstand brengen van een auto in een plantsoen beschadiging van het groen en vermindering van de aantrekkelijkheid veroorzaakt.

Opgemerkt mag nog worden dat gedragingen als de onderhavige in sommige gevallen ook zaakbeschadiging in de zin van artikel 350 van het Wetboek van Strafrecht met zich mee brengen.

Zie voorts HR 27 oktober 1930, NJ 1931, blz. 62, waarbij een bepaling in de APV van Assen, volgens welke het in de kom van de gemeente verboden was zich te bevinden op de van gemeentewege aangelegde grasperken, verbindend werd geacht. De bewering dat de gemeentelijke wetgever niet bevoegd zou zijn naast het algemene verbod van artikel 461, Wetboek van Strafrecht bedoelde verbodsbepaling uit te vaardigen, ging niet op. Deze APV-bepaling had naar het oordeel van de Hoge Raad kennelijk ten doel "maatregelen te nemen tegen beschadiging van stadsbosch en door de gemeente aangelegde grasperken, derhalve zorg voor de instandhouding van gemeentelijk terrein, zijnde een onderwerp dat de huishouding van de gemeente betreft".

Openbaar water en waterstaatwerken

6.2.1 Voorwerpen op, in of boven openbaar water (was 5:24 APV)
Dit artikel is, ter aanvulling van een aantal andere regelingen, bedoeld om de overige openbare wateren te vrijwaren van activiteiten die het gebruik op enigerlei wijze nadelig zouden kunnen beïnvloeden. De veiligheid op het water heeft reeds een afdoende regeling gevonden in een aantal bepalingen van het Wetboek van Strafrecht, te weten de artikelen 162, 163 en 427, sub 6, en het Binnenvaartpolitiereglement (zie bij voorbeeld artikel 1.15 van dit reglement).

Deregulering
Dit artikel is in een aantal opzichten vergelijkbaar met artikel 7.1.1 van de VFL, het plaatsen van voorwerpen op de weg. Ook bij dit artikel is een vergunning vervangen door een breed gestelde algemene regel. Daarmee legt de overheid nadrukkelijk een deel van de verantwoordelijkheid bij de burger. In eerste instantie moet deze zelf de afweging maken of een steiger of een meerpaal gevaar of hinder oplevert voor het vaarverkeer, of een probleem voor het beheer en onderhoud. Omdat er hierbij, eerder dan in artikel 6.1.1, waar het veelal gaat om tijdelijke en verplaatsbare objecten, gaat om permanent bedoelde zaken, is aan dit artikel anders dan bij artikel 7.1.1 een meldingsplicht verbonden. Op die manier kan de gemeente vooraf toetsen en met de melder overleggen of bijvoorbeeld het onderhoud van de oevers niet in het geding is. Zo kan worden voorkomen dat een al geplaatst object weer moet worden verwijderd, met alle financiële gevolgen van dien.

In een waterrijke gemeente, waar een dergelijke vergunning gebruikelijk is, en aan de vergunning omwille van het onderhoud van de vaarwegen een zekere uniformering noodzakelijk, kan het een gerechtvaardigde keuze zijn om een vergunningplicht te handhaven. Ook voor de vergunninghouder schept dat een duidelijke situatie: De aanvrager hoeft niet zelfstandig een afweging te maken, maar ontvangt een vergunning voorzien van een set voorschriften, en weet dan waar hij of zij aan toe is.
In dat geval is er geen aanleiding om het bestaande artikel uit de VFL te wijzigen, of kan het alsnog worden opgenomen:

Voorwerpen op, in of boven openbaar water
Het is in verband met de veiligheid op het openbaar water verboden zonder vergunning van het college een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben. Het in het eerste lid bepaalde is niet van toepassing op voorwerpen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard.

Het is verboden op, in of boven openbaar water voorwerpen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard te plaatsen, aan te brengen of te hebben, indien deze door hun omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar opleveren voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water. De verboden in het eerste en derde lid gelden niet voor zover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.

Juridisch karakter van een melding
In januari 2015 heeft de ABRvS haar zienswijze ten aanzien van meldingsstelsels herzien. Beknopt samengevat komt de wijziging erop neer dat alleen een melding in de vorm van een pure mededeling niet leidt tot een appellabel besluit. In andere gevallen is dat wel het geval. Ook als er op een melding niet of slechts met een ontvangstbevestiging wordt gereageerd, wanneer sprake is van een beslissing, al is die stilzwijgend, is er sprake van een appellabel rechtsoordeel. Voor de

uitspraken van de Afdeling van 14 januari 2015 zie: ECLI:NL:RVS:2015:14 (Leeuwarden-Lekkum) en ECLI:NL:RVS:2015:36 (Stein-Elsloo). De ABRvS volgt hiermee de conclusie van Advocaat-Generaal Widdershoven over meldingsstelsels:
http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RVS:2014:4116
Oud-staatsraad prof. mr. Konijnenbelt schreef in de Gemeentestem een belangwekkend artikel naar aanleiding van de conclusie en de uitspraken (Gst. 2015/15 afl.7417). Zijn voorstel is om bij dit artikel terug te keren naar een eenvoudig vergunningstelsel met beperkte weigeringsgronden.

Mocht de gemeente willen vasthouden aan een meldingsstelsel dan is zijn aanbeveling om daarin geen termijn op te nemen, maar wel een optie om bij extreme gevallen in te grijpen. Bij het handhaven van het huidige meldingsstelsel merkt hij op dat het raadzaam zou zijn om te voorzien in kennisgeving van de melding door het gemeentebestuur op de in de gemeente gebruikelijke wijze. Die laatste aanbeveling is in de model-APV gevolgd bij de wijziging van 2015. Daartoe is een nieuw vierde lid ingevoegd. Het oude vierde lid is vernummerd tot vijfde lid. De model-APV voorzag al in een alternatieve optie in de vorm van een vergunning. Dit is overgegaan in de VFL.

6.2.2 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen (was 5:25 APV)

Algemeen verbod is niet toegestaan
Artikel 31, tweede lid, van de Wet op Woonwagens en Woonschepen bepaalde dat de gemeenteraad bevoegd is regels te stellen onder andere betreffende de plaats die woonschepen mogen innemen bij verblijf binnen de gemeente. Uit jurisprudentie bleek dat in beginsel in iedere gemeente met openbaar water mogelijk moet zijn om met een woonschip ligplaats in te nemen. Op 1 maart 1999 is de Wet op Woonwagens en Woonschepen ingetrokken. De jurisprudentie is echter opgenomen in de Huisvestingswet. Artikel 88 bepaalt namelijk dat de gemeenteraad geen regels stelt die leiden tot een algeheel verbod van het in gebruik nemen of geven van een woonschip op een ligplaats. Een algemeen verbod komt in strijd met bovengenoemde wet. Een verbod met een ontheffingen- of vergunningenstelsel is wel toegestaan.

Mogelijk vergunningenstelsel
Indien men ook op de aangewezen gedeelten van het openbaar water het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats mogelijk wil maken kan hiervoor het vergunningsvereiste gesteld worden. Het eerste lid zou dan als volgt kunnen luiden:
Het is verboden zonder vergunning van het college met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door het college aangewezen gedeelten van openbaar water.

Het tweede lid, onder a, van artikel 6.2.2 biedt het college de mogelijkheid om nadere regels te stellen aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats (delegatie van regelgeving door de raad op grond van artikel 156 Gemeentewet). Via deze algemeen werkende voorschriften is het mogelijk om bijvoorbeeld aan woonschepen die een vaste ligplaats willen innemen of hebben, eisen te stellen met betrekking tot de afvoer van het afvalwater, de drinkwatervoorziening etc. Zelfs zou aansluiting op de riolering, het drinkwater- en elektriciteitsnet voorgeschreven kunnen worden, indien de mogelijkheden daartoe redelijkerwijs aanwezig zijn.

Het bepaalde in dit lid vormt voor woonschepen een handzaam alternatief van de bouwverordening. Deze verplicht namelijk dat bouwwerken, zijnde een woning, over een deugdelijke afvalwaterafvoer dienen te beschikken en in beginsel aangesloten moeten zijn op het drinkwater- en elektriciteitsnet. Woonschepen die eveneens als woning gebruikt worden, vallen vanwege het feit dat het geen bouwwerken zijn, niet onder de werking van de bouwverordening. Ook kunnen krachtens dit lid "welstandseisen" aan woonschepen worden gesteld.

In het geval de gemeente eigenaar is van een openbaar water, is het ook mogelijk dat de gemeente in het kader van de exploitatie van die ligplaatsen huur- of verhuurovereenkomsten afsluit. Zo wees het college van Eindhoven vijf ligplaatsen aan voor woonschepen onder de bepaling dat de exploitatie van die ligplaatsen zal geschieden door middel van overeenkomsten van huur en verhuur. De rechtbank sauveerde dit beleid en bepaalde dat "de gemeente Eindhoven als eigenaresse van het Eindhovens kanaal niet het recht kan worden ontzegd privaatrechtelijk op te treden tegen haar niet welgevallig gebruik van haar eigendom, behoudens voor zover dat een gebruik is dat overeenstemt met of voortvloeit uit de publieke bestemming van bedoeld kanaal als vaarweg". Het innemen van een ligplaats door een woonboot werd niet aangemerkt als een zodanig gebruik, Rb Den Bosch 3-12-1984, KG 1985, 17.

Pleziervaartuigen
Het innemen van een ligplaats met een "pleziervaartuig" is slechts toegestaan op die plaatsen die niet door het college krachtens het eerste lid zijn aangewezen. Ook hier kan het aantal vaartuigen dat ligplaats mag innemen op de niet-aangewezen gedeelten van openbaar water gelimiteerd worden.

Woonschepenverordening
Ten einde het aantal en de plaatsen die men inneemt aan regels te kunnen binden, is het noodzakelijk dat daarvoor in een gemeentelijke verordening een basis gecreëerd wordt. De VFL is een geschikt middel om een algemene regeling in op te nemen. Een aparte woonschepenverordening ligt meer voor de hand naarmate het aantal woonschepen binnen de gemeente groter is. Een woonschepenverordening is duidelijker voor de betrokken bewoners dan een globale regeling in de VFL. De losbladige bundel "Volkshuisvesting, stadsvernieuwing en monumenten" van de VNG bevat een model-Woonschepenverordening. Daarbij is veel informatie over het woonschip opgenomen.

Provinciale verordening, inrichting
Maakt het college van zijn bevoegdheid krachtens het eerste lid geen gebruik om gedeelten van openbaar water aan te wijzen waar het verboden is aan te leggen dan kunnen aan de locatie voor het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats uitsluitend nog beperkingen opgelegd worden krachtens een eventuele Provinciale verordening dan wel krachtens milieuregels wanneer bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van een ligplaats zodanig gebeurt dat er sprake is van een inrichting.

Heeft het college daarentegen wel gedeelten van openbaar water aangewezen dan mag slechts ligplaats ingenomen of beschikbaar gesteld worden op de niet-aangewezen gedeelten en kunnen er daarnaast eventueel nog andere beperkende factoren worden gesteld vanuit de Provinciale landschaps- of woonschepenverordening of milieuregelgeving.

Daar waar een Provinciale verordening van kracht is, kan het motief landschapsbescherming niet meer door het college ten grondslag gelegd worden aan de aanwijzing van ligplaatsen als bedoeld in het eerste lid of het stellen van nadere regels (dat wil zeggen algemene voorschriften) als bedoeld in het tweede lid.

In het derde lid is de werking van deze bepaling ook uitgezonderd voor die gevallen waarin milieuregelgeving (Bbl) van toepassing is. Veel jachthavens zullen namelijk aangemerkt kunnen worden als inrichting.

Door de inwerkingtreding van artikel 13 van de Hinderwet op 1 november 1981 kan een hinderwetvergunning ook geweigerd worden wegens aantasting van natuurwetenschappelijke, landschappelijke, ecologische en recreatieve waarden.

Binnenvaartpolitiereglement
Zie hiervoor hetgeen is opgemerkt in de algemene toelichting bij deze afdeling.

Specifieke regelgeving voor de grote rivieren
Zie hiervoor hetgeen is opgemerkt in de algemene toelichting bij deze afdeling.

Voor jurisprudentie bij dit artikel zie de lijst met jurisprudentie bij artikelen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving

Parkeren: plaatsen voor vergunninghouders, vergunningen en vergunningsbewijzen
De definities uit de Parkeerverordening Zevenaar 2017 zijn in de begripsbepaling overgenomen.

6.3.1 Parkeren: weggedeelten en tijdstippen (was artikel 2 Parkeerverordening Zevenaar 2017)
Het aanwijzen van de gebieden en plaatsen waar en de tijden waarop met een vergunning op belanghebbendenplaatsen geparkeerd kan worden, dient bij of krachtens deze verordening te worden geregeld. Het aanwijzen van de gebieden, plaatsen en tijden voor het parkeren bij parkeerapparatuur gebeurt op basis van de Verordening Parkeerbelastingen Zevenaar 2010. Uit praktische overwegingen is de aanwijzingsbevoegdheid bij het college neergelegd. Het spreekt voor zich dat de aanwijzing van gebieden geschiedt conform het raadsbesluit op 21 oktober 2009 inzake de vaststelling van de Nota Betaald Parkeren en Selectieve toegang.

6.3.2 Parkeren: verlenen vergunningen (was artikel 3 Parkeerverordening Zevenaar 2017)
Het college kan parkeervergunningen afgeven voor het parkeren op plaatsen voor belanghebbenden of met parkeerapparatuur. Het college kan tevens nadere regels stellen voor het indienen van aanvragen en het verlenen van de parkeervergunning. Hierbij kan worden gedacht aan het stellen van indieningsvereisten voor het aanvragen van een parkeervergunning.

Ook kan het college regels stellen voor personen of bedrijven die nog niet in het vergunninghoudersgebied wonen of gevestigd zijn, maar die dat wel binnen afzienbare tijd gaan doen. Zij zouden alvast op een eventuele wachtlijst voor een parkeervergunning kunnen worden gezet. Wel zullen zij voldoende hard moeten kunnen maken dat zij ook daadwerkelijk in het betreffende gebied gaan wonen of zich daar gaan vestigen met een bedrijf. Denk hierbij een koopcontract of huurcontract.

Het college heeft ter uitwerking van de verordening op 22 december 2021 het volgende besluit genomen: 'Aanwijzingsbesluit parkeren en uitwerkingsbesluit parkeervergunningen Zevenaar 2021'.

Derde lid
In het derde lid worden verschillende categorieën belanghebbenden genoemd die in aanmerking kunnen komen voor een parkeervergunning. In de verordening zijn vier categorieën opgenomen: bewoners, bedrijven, werknemers en medewerkers van hulpdiensten ten behoeve van de uitvoering van hun medisch zorgverlenende taak. Tot deze laatste categorie behoren bijvoorbeeld huisartsen en verloskundigen.

Vierde lid
In het vierde lid is een soort hardheidsclausule opgenomen. In bijzondere gevallen kan het college ook een (tijdelijke) parkeervergunning verlenen aan de eigenaar of houder van een motorvoertuig die niet voldoet aan één van de vereisten die in het derde lid zijn opgenomen. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan de eerder genoemde personen of bedrijven die nog niet in het vergunninghoudersgebied wonen of gevestigd zijn, maar die dat wel binnen afzienbare tijd gaan doen.

Om te voorkomen dat er voor een bepaald gebied teveel parkeervergunningen worden uitgegeven, is het verstandig om direct bij de invoering van een belanghebbendengebied het maximum aantal uit te geven vergunningen te bepalen. Hierbij kan ook onderscheid worden gemaakt naar de verschillende categorieën parkeervergunningen, waarbij het in de praktijk vooral zal gaan om het aantal bewonersvergunningen en bedrijfsvergunningen. Hoewel een parkeervergunning geen absoluut recht geeft op een parkeerplaats in een aangewezen belanghebbendengebied, moet de vergunninghouder er wel op kunnen vertrouwen dat hij zijn auto doorgaans kwijt kan in dat gebied. Wanneer het maximum aantal uit te geven parkeervergunningen is bereikt, kan het college de parkeervergunning weigeren en de betreffende persoon of het betreffende bedrijf op een wachtlijst plaatsen

Zesde lid
Op grond van het zesde lid kunnen met het oog op een goede verdeling van de beschikbare parkeerruimte aan de vergunning zowel beperkingen worden verbonden met betrekking tot de te gebruiken parkeerplaatsen als met betrekking tot de tijdstippen waarop de vergunning van kracht is. Vergunningen kunnen ook worden verleend voor bepaalde zones, om te voorkomen dat vergunninghouders overal elders in de gemeente gratis kunnen parkeren.

6.3.3 Parkeren: beslistermijn (was artikel 4 Parkeerverordening Zevenaar 2017)
De beginselen van behoorlijk bestuur eisen dat binnen een redelijke termijn een beslissing wordt genomen op een aanvraag voor een vergunning. Om voor de aanvrager duidelijkheid te verschaffen, zijn de termijnen in de verordening zelf opgenomen. In de verordening is een beslistermijn van vier weken opgenomen, die eenmaal met ten hoogste vier weken kan worden verlengd. Normaal gesproken moet een parkeervergunning binnen vier weken kunnen worden verstrekt. Mocht dit in een enkel geval onverhoopt niet lukken, dan kan deze termijn worden verlengd met vier weken.

6.3.4 Parkeren: geldigheid vergunningen en gegevens (was artikel 5 Parkeerverordening Zevenaar 2017)
De termijnen waarvoor de parkeervergunningen worden verleend, verschillen sterk van gemeente tot gemeente. Het varieert van vergunningen voor onbepaalde tijd tot vergunningen voor een periode van 1 jaar. Om een goede controlemogelijkheid te behouden gaan wij uit van een maximale periode van 1 jaar.

Om de controle op de naleving van het belanghebbendenparkeren efficiënt te laten verlopen, moet zo min mogelijk informatie op de vergunning worden vermeld. Een overmaat aan informatie bemoeilijkt de waarneming voor de controleurs (veel lezen, kleine letters etcetera). Wanneer er toch behoefte bestaat aan meer informatie, zou deze op de achterzijde van de vergunning vermeld kunnen worden. Ook is het denkbaar de vergunning vouwbaar uit te voeren of een bijlage te verstrekken. Om fraude te bemoeilijken (het maken van bij voorbeeld een fotokopie) is het denkbaar de vergunning in meer kleuren uit te voeren. In dat geval moet gelet worden op de kleurechtheid van de inkt en/of het papier. Een andere maatregel is de vergunning te voorzien van bijzondere kenmerken (bijvoorbeeld een hologram).

6.3.5 Parkeren: bezoekerskaarten (was artikel 6 Parkeerverordening Zevenaar 2017)
Met dit artikel wordt een wettelijk grondslag voor een bezoekersregeling in de verordening opgenomen conform het raadsbesluit d.d. 25 september 2012 die is bestendigd in de Parkeerverordening Zevenaar 2017 en nu deze VFL.

6.3.6 Parkeren: intrekken of wijzigen vergunning (was artikel 7 Parkeerverordening Zevenaar 2017)

In de aanhef van dit artikel wordt aangegeven dat het college een parkeervergunning 'kan' intrekken of wijzigen. Bedoeld is hiermee aan te geven dat het ter beoordeling van het college van burgemeester en wethouders staat of een vergunning daadwerkelijk moet worden ingetrokken of gewijzigd, wanneer een van de opgesomde omstandigheden zich voordoet. De opsomming is limitatief bedoeld. Om andere redenen kan de vergunning dan ook niet worden ingetrokken of gewijzigd.

6.4 Verbodsbepalingen

6.4.1 Parkeren: gebruik vergunning (was artikel 8 Parkeerverordening Zevenaar 2017)

Deze bepaling is opgenomen voor situaties waarin er sprake is van een gebied waarbinnen géén betaald parkeerregime geldt, maar waarbinnen alléén met een parkeervergunning mag worden geparkeerd. Zoals in de algemene toelichting aangegeven kan géén fiscale naheffingsaanslag worden opgelegd bij het zonder vergunning parkeren in een belanghebbendengebied 'sec'. De fiscale aanpak van het niet betalen van de parkeerbelasting is, gelet op artikel 234 van de Gemeentewet, alleen mogelijk bij parkeerapparatuurplaatsen. Daarom moet in de verordening een strafbepaling worden opgenomen, die alleen voor strafrechtelijke handhaving via de 'Wet Mulder' in aanmerking komt.

Alleen indien sprake is van een gecombineerd gebied voor betaald parkeren én belanghebbendenparkeren, kan wél een naheffingsaanslag worden opgelegd, wanneer iemand parkeert zonder geldige vergunning én zonder te betalen in de parkeerapparatuur.

Voor het parkeren op parkeerplaatsen bij parkeerapparatuur zonder (geldige) vergunning is geen strafbaarstelling nodig. Op die plaatsen kan immers wel het fiscale regime gehanteerd worden.

6.4.2 Parkeren: gebruik parkeerapparatuur (was artikel 9 Parkeerverordening Zevenaar 2017)

Ook dit artikel bevat een verbodsbepaling voor gedragingen die niet gefiscaliseerd kunnen worden. Deze bepalingen moeten, ongeacht of tot fiscalisering wordt overgegaan of niet, in de verordening opgenomen worden.
Een 'bijvulverbod' is niet opgenomen, omdat dit in strijd zou zijn met het fiscale regime. Wanneer de parkeertijd, waarvoor een bestuurder heeft betaald, is verstreken moet hij (opnieuw) aangifte doen. Als hij niet aan die verplichting voldoet, wordt hem, in geval van constatering, een naheffingsaanslag opgelegd. Wanneer een bijvulverbod geldt, zou de parkeerder een strafbaar feit plegen, terwijl hij wél aan zijn belastingplicht voldoet. Een bijvulverbod is derhalve onder een fiscaal regime niet mogelijk.

6.4.3 Parkeren: gebruik plaats (was artikel 10 Parkeerverordening Zevenaar 2017)

Dit artikel verbiedt het plaatsen van voorwerpen, niet zijnde motorvoertuigen, op parkeerapparatuur- en belanghebbendenplaatsen. Het plaatsen van dergelijke voorwerpen belemmert het normale gebruik van de bedoelde parkeerplaatsen en doorkruist daarmee de beoogde parkeerregulering. Het gaat hier om gedragingen die zich niet lenen voor fiscalisering. Deze verbodsbepaling moet dan ook, ongeacht of tot fiscalisering wordt overgegaan, in de verordening worden opgenomen.

Hoofdstuk 7 (Ondergrondse) infrastructuur en riolering

7.1.1 Voorwerpen op of aan de weg of openbare plaats (was 2:10 APV)
Dit artikel geeft het college de mogelijkheid greep te houden op situaties die hinder of gevaar kunnen opleveren of ontsierend kunnen zijn. Voor de toepassing kan worden gedacht aan het plaatsen van aankondigingsborden, bouwketen, containers of steigers en het geven van privéfeesten op gemeentelijke grond. Na het vervallen van het exploitatievergunningstelsel, vallen ook de terrassen onder dit artikel.

Eerste lid
Hierin wordt de vergunningplicht benoemd.

Tweede lid onder a, b en c
Dit zijn de gronden waarop een vergunningaanvraag kan worden geweigerd.

Derde lid onder a
Indien een evenement wordt gehouden, waartoe een melding is gedaan of vergunning is verleend op basis van artikel 2:25 APV, dan hoeft geen vergunning te worden verleend op basis van dit artikel. Deze bepaling voorkomt een samenloop van beide vergunningen. In de voorschriften bij een vergunning voor een evenement kan immers ook de verkeersveiligheid worden gewaarborgd. Onder b. Hier wordt een uitzondering gemaakt voor standplaatsen waarop artikel 7.1.10 van toepassing is. Onder c Een vergunningsstelsel voor dergelijke uitingen is in strijd met artikel 7 van de Grondwet (vrijheid van meningsuiting). Het is op grond van dit artikel wel verboden om uitingen te doen als daardoor het verkeer wordt gehinderd of in gevaar gebracht.

Vierde lid
In het kader van de deregulering en de vermindering van administratieve lasten worden onder dit lid categorieën genoemd die niet onder de vergunningsplicht vallen. De basis daarvan is gelegd met het collegebesluit van 10 september 2013, Deregulering APV (IN13.03629). De gemeenteraad maakt met het overnemen van dit model een nadrukkelijke keuze voor het bieden van meer ruimte aan burger en bedrijfsleven. De gedachte is dat voor een groot aantal voorwerpen die in de openbare ruimte worden geplaatst een vergunning overbodig is, omdat deze voorwerpen weinig tot geen overlast veroorzaken. In dat geval volstaat een melding. Men dient dan wel aan de eisen onder a t/m h te voldoen.

Vijfde lid A t/m d
Dit zijn uitzonderingen op het verbod van het eerste lid en weigeringsgronden uit het tweede lid.

Zesde lid
Bij dit artikel achten wij het belang van het voorkomen van hinder, gevaar en onveilige situaties in de openbare ruimte groter dan een fictief verleende vergunning indien er niet tijdig op een aanvraag wordt beslist.

7.1.2 Omgevingsvergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg (was 2:11 APV)
Algemeen
In het kader van deregulering en vermindering van administratieve lasten is bekeken of de vergunningplicht in deze bepaling zou kunnen worden opgeheven. Wij hebben ervoor gekozen de vergunningplicht te laten bestaan, omdat het in verband met de verkeersveiligheid en de bruikbaarheid van wegen niet gewenst is dat niet-overheden zomaar wegen aanleggen, beschadigen of veranderen. Het stellen van algemene regels in plaats van een vergunningvereiste

hebben wij wel overwogen, maar dat is niet goed mogelijk, omdat het hierbij veelal om specifiek maatwerk gaat.

Voor de aanleg van wegen en het daarvoor eisen van een vergunning van het college is de relatie met de Omgevingswet. Op grond van de Omgevingswet mag een aanlegvergunning voor de uitvoering van bepaalde werken of werkzaamheden bij een bestemmingsplan alleen verplicht worden gesteld om te voorkomen dat een terrein minder geschikt wordt voor de verwerkelijking van de daaraan bij het plan gegeven bestemming of ter handhaving van een verwerkelijkte bestemming.

De vergunning kan alleen worden verleend of geweigerd op de gronden vermeld in deze verordening.

Eerste lid
Aan artikel 2:11 ligt een ander motief ten grondslag, namelijk de behoefte om de aanleg, beschadiging en verandering van wegen te binden aan voorschriften met het oog op de bruikbaarheid van die weg.

Naast het opleggen van min of meer technische voorschriften kan het ook gewenst zijn het tempo van wegenaanleg in de hand te houden. Het is natuurlijk hoogst onwenselijk dat wegen voortijdig aangelegd worden waardoor - door de latere aanleg van zogenaamde complementaire openbare voorzieningen, zoals riolering, water en gasvoorziening en verlichting - de bruikbaarheid van die weg gedurende lange tijd sterk verminderd zal zijn, nog daargelaten dat het veel extra kosten meebrengt.
Als de gemeente tevens eigenaar van de weg is, moet uiteraard ook privaatrechtelijke toestemming worden gegeven. Een afgegeven vergunning mag niet worden gefrustreerd door privaatrechtelijke weigering van de gemeente. Als een derde eigenaar van de grond is, ligt dat anders. Het college kan in dat geval de aanvrager om vergunning erop wijzen dat hij ook privaatrechtelijke toestemming behoeft.

Tweede lid
Omdat voor de toepassing van dit artikel o.a. het begrip "weg" uit de Wegenverkeerswet 1994 gebruikt wordt, is een vergunning vereist voor de aanleg, verandering enz. van wegen die feitelijk voor het openbare verkeer openstaan. Dit betekent dat in beginsel de vergunningsplicht ook geldt voor de zogenaamde "eigen wegen" die feitelijk voor het openbare verkeer openstaan. Ook voor deze wegen is het namelijk wenselijk dat ten behoeve van de bruikbaarheid daarvan voor brandweer, ambulance e.d. voorschriften gesteld kunnen worden over de wijze van verharding, breedte e.d.
Die wenselijkheid is ook aanwezig voor wegen die bijvoorbeeld aangelegd worden op grote bedrijfsterreinen. Daarvoor is in het tweede lid dan ook de toevoeging "alsmede alle niet openbare ontsluitingswegen van gebouwen" opgenomen.

Derde lid
Van de vergunningplicht zijn uitgezonderd de overheden die in de uitvoering van hun publiekrechtelijke taak wegen aanleggen of veranderen. Er mag van uitgegaan worden dat zij hun werkzaamheden afstemmen op de bruikbaarheid van de weg.
Desgewenst kunnen in het derde lid ook nog andere publiekrechtelijke lichamen, bijvoorbeeld de op de Wet gemeenschappelijke regelingen gebaseerde samenwerkingsverbanden, genoemd worden. Ook is het mogelijk om voor de landinrichtingscommissie, als bedoeld de regelingen over landinrichting in de Omgevingswet, een uitzondering te maken.

Voor jurisprudentie bij dit artikel zie de lijst met jurisprudentie bij artikelen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving.

7.1.3 Maken of veranderen van een uitweg (was 2:12 APV)

Algemeen

In het kader van deregulering en vermindering van administratieve lasten is in 2007 bezien of de vergunningplicht in deze bepaling zou kunnen worden opgeheven. In veel gevallen kan de aanleg of verandering van een uitweg zonder meer gebeuren zonder dat dit problemen oplevert. Overheidsbemoeienis is dan niet nodig. Men zou zelfs kunnen overwegen of regeling in de VFL nodig is, en of uitwegen niet puur privaatrechtelijk zouden kunnen worden geregeld. Het is duidelijk dat dit voor veel gemeenten een zeer vergaande stap zou zijn. Er is daarom voor gekozen de vergunningplicht te wijzigen in een meldingsplicht. Daarbij is wel een zogenaamde "noodrem" opgenomen: bij onacceptabele gevolgen kan het college de uitweg alsnog verbieden.

Dit artikel beoogt de aanleg van uitwegen zoveel mogelijk vrij te laten, maar te voorkomen dat er gevaarlijke of hinderlijke situaties voor het verkeer ontstaan, dat een uitrit op onaanvaardbare manier ten koste gaat van openbaar groen, en desgewenst ook dat een uitweg feitelijk opheffing betekent van soms (zeer) schaarse parkeerruimte.

Uit de jurisprudentie over artikel 14 Wegenwet blijkt dat de eigenaar van een weg het uitwegen daarop moet gedogen. Voorts blijkt uit de jurisprudentie dat regels in een verordening mogen worden gesteld, bijvoorbeeld in het kader van de vrijheid van het verkeer, veiligheid op de weg of de instandhouding van de bruikbaarheid van de weg.

Als de gemeente tevens eigenaar van de weg is, moet ook privaatrechtelijke toestemming worden gegeven. Een publiekrechtelijk toelaatbare uitweg mag niet worden gefrustreerd door privaatrechtelijke weigering van de gemeente. Als een derde eigenaar van de grond is, ligt dat anders. Het college kan in dat geval de aanvrager om vergunning erop wijzen dat hij ook privaatrechtelijke toestemming behoeft.

De indiener van de melding moet bij zijn melding een situatieschets van de gewenste uitweg en een foto van de bestaande situatie ter plaatse voegen. Aan de hand van deze gegevens kan het college sneller de afweging maken of de gewenste uitweg al of niet kan worden toegestaan en eventueel onder oplegging van welke voorschriften.

Een verbod dat in het belang van de verkeersveiligheid wordt gesteld, strijdt evenmin met artikel 14 Wegenwet. De grond bescherming van groenvoorzieningen in de gemeente kan bijvoorbeeld gebruikt worden om het maken van een uitweg te verbieden als dat op een onaanvaardbare manier ten koste gaat van het openbaar groen.

Omdat veel gemeenten aangaven in de praktijk moeite te hebben met de toepassing van een meldingsstelsel is in 2014 een alternatief artikel 2:12 opgenomen met een eenvoudig vergunningsstelsel. Er moet dus een keuze worden gemaakt voor het één of het ander. Enkele gemeenten hebben het aangedurfd om de uitweg helemaal uit de APV te schrappen. De achterliggende gedachte is dat voor de aanleg van een uitweg over gemeentegrond (veelal de stoep) ook nog privaatrechtelijk overeenstemming moet zijn tussen gemeente en autobezitter. Bij die overeenkomst wordt dan ook het element verkeersveiligheid meegenomen. Zevenaar heeft het vergunningenstelsel behouden en dat is nu overgenomen in de VFL.

7.1.4 Voorzieningen voor verkeer en verlichting (was 2:21 APV)

Algemeen

De in het tweede lid genoemde situaties zijn situaties waarbij het desbetreffende specifieke belang, waterstaatswerken, verkeerslichtinstallatie, trafohuisjes en dergelijke, zich verzetten tegen het aanbrengen van allerlei voorzieningen daarop.

In beginsel biedt de Omgevingswet het kader om op het eigendomsrecht van anderen inbreuk te maken. De hieruit voortvloeiende gedoogplicht is in haar toepassing bedoeld voor zodanige inbreuken op dat eigendomsrecht waardoor het gebruik van de desbetreffende onroerend zaak al dan niet tijdelijk beperkt wordt.

Wanneer daarvan sprake is kan niet een gedoogplicht op grond van het onderhavige artikel geconstrueerd worden. Deze gedoogplicht is alleen dan aanwezig wanneer de voorwerpen, borden of voorzieningen ten behoeve van het openbaar verkeer of de openbare verlichting het gebruiksrecht van de eigenaar niet aantasten.

Zodra de Omgevingswet in werking treedt, vervalt de Belemmeringenwet Privaatrecht (BP). De Omgevingswet kent een andere, meer op de Algemene wet bestuursrecht toegesneden, procedure dan de BP. Verzoeken om oplegging van de gedoogplicht kunnen via het overgangsrecht nog volgens de regels van de BP worden afgehandeld, als vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet kennis is gegeven van de terinzagelegging in overeenstemming met artikel 2, tweede lid BP.

Een verzoeker tot oplegging van de gedoogplicht, bijvoorbeeld een beheerder van een elektriciteitsnet, die wenst dat zijn verzoek nog volgens de regels van de BP wordt afgehandeld doet er daarom goed aan het definitieve gedoogverzoek uiterlijk 4 maanden vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet te hebben ingediend. Alleen dan kan verwacht worden dat er nog voldoende tijd is om het verzoek volgens de regels van de BP te kunnen uitvoeren.

7.2 Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente

7.2.1 Vergunningplicht handelsreclame (was 4:16 APV)

Algemeen

De indieningsvereisten voor een aanvraag om een vergunning staan in de bruidsschat (artikel 22.300)

Ter bevordering van deregulering en het aanbrengen van meer systematiek in de model-APV zijn in mei 2007 twee artikelen in Hoofdstuk 1 opgenomen. Artikel 1:7 bepaalt dat de vergunning voor onbepaalde tijd geldt en artikel 1:8 bevat de algemene weigeringsgronden die bij elke vergunning kunnen worden gehanteerd tenzij de aard van de vergunning zich daartegen verzet. Zie voor meer informatie de toelichting bij de betreffende artikelen

Handelsreclame is eerder gedefinieerd in artikel 1:1, aanhef en onder g, van de model-APV als: elke openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen. Onroerende zaken zijn volgens het artikel 3:3, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek onder meer de grond, de met de grond verenigde beplantingen en de gebouwen en werken die duurzaam met de grond zijn verenigd.

Reclame en de vrijheid van meningsuiting

In het begrip handelsreclame ligt besloten dat het hier niet gaat om niet-ideële reclame, waarbij geen gedachten of gevoelens worden geopenbaard. Zie ook de toelichting onder de begripsbepalingen. Volgens vaste jurisprudentie behoren reclame-uitingen in de commerciële sfeer niet tot het eigenlijke gebied van de vrijheid van meningsuiting als bedoeld in artikel 7 van de

Grondwet. Deze bepalingen zijn daarom niet in strijd met artikel 7 van de Grondwet. In artikel 7, vierde lid, van de Grondwet wordt de handelsreclame met zo veel woorden van de vrijheid van drukpers uitgezonderd.

De volgende vraag is of dit artikel ook in overeenstemming is met de artikelen 10 EVRM en 19 IVBP. De bescherming van het recht op vrije meningsuiting strekt zich in deze artikelen mede uit tot reclame. Deze vraag kan bevestigend worden beantwoord. Allereerst is het de vraag of artikel 10 EVRM überhaupt wel toeziet op zuivere handelsreclame. Weliswaar heeft de Hoge Raad dit in algemene zin gesteld in een uitspraak van 13 februari 1987 (NJ 1987, 899), het Europese Hof heeft zich hierover nog niet eenduidig uitgesproken (zie onder andere EHRM 24 februari 1994, NJ 1994, 518). Wel mag er op grond van arresten van het Europese Hof vanuit worden gegaan dat de bescherming ten aanzien van commerciële reclame minder ver gaat dan de bescherming ten aanzien van andere uitingen gelet op de strekking van het verdrag. Echter, ook indien er vanuit wordt gegaan dat alle handelsreclame onder artikel 10 EVRM en artikel 19 IVBPR valt, zijn beperkingen mogelijk zolang deze voorzien zijn bij wet. Naar algemeen wordt aangenomen worden hieronder ook gemeentelijke verordeningen verstaan. Daarnaast dienen de beperkingen noodzakelijk te zijn in een democratische samenleving ter bescherming van de in de artikel 10 EVRM en artikel 19 IVBP genoemde belangen. Hieronder vallen onder andere het voorkomen van wanordelijkheden en de bescherming van rechten van derden.

De rechtspraak lijkt deze visie te bevestigen. In een uitspraak van 23 december 1994 stelt de ABRS in een zaak waarin een driehoeksreclamebord wordt geweigerd dat artikel 10 EVRM en artikel 19 IVBP alleen in het geding zijn als de verspreiding van reclame zo zeer aan banden zou zijn gelegd dat de vrijheid om reclame te maken zelf zou worden aangetast (JG 95.0207, AB 1995, 163). Ook is in een uitspraak van de Hoge Raad over een aanplakverbod zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende bepaald dat dit niet in strijd is met artikel 10 EVRM en 19 IVBP aangezien het verbod bij wet is voorzien en noodzakelijk in een democratische samenleving ter voorkoming van wanordelijkheden en ter bescherming van rechten van derden (HR 1 april 1997, NJ 1997, 457).

Het voorgaande betekent dat zolang niet in een absoluut verbod, te absolute beperkingen of restrictief beleid is voorzien en er een duidelijke noodzaak voor de beperkingen bestaat, zodanig dat er feitelijk een mogelijkheid van enige betekenis van het middel van bekendmaking overblijft, beperkingen mogelijk blijven.

7.2.2 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz. (was 4:13 APV)
Deze bepaling verschaft een basis voor het treffen van maatregelen tegen een uit oogpunt van welstand en bescherming van de openbare gezondheid ontoelaatbare opslag van bromfietsen en caravans e.d., en landbouwproducten . Het college is bevoegd bepaalde plaatsen aan te wijzen waar deze opslag verboden is c.q. aan bepaalde regels gebonden is.

Bij de wijziging van de model-APV in 2004 is afdeling 4.7 hernummerd in 4.4, wegens het vervallen van de afdelingen 4.2 (oud) Afvalstoffen en 4.6 (oud) Flora en fauna . Afdeling 4.3 (oud) Lozing en riolering was al eerder vervallen. De artikelen 4.7.1, 4.7.1a en 4.7.2 zijn hernummerd in 4.4.1, 4.4.1a en 4.4.2.

De categorieën e. afvalstoffen en f. autowrakken zijn vervallen omdat de opslag van afvalstoffen vanaf toen werd geregeld in artikel 31 van de model-afvalstoffenverordening (versie 4 december 2004). Artikel 25, sub c, Wet milieubeheer bood hier uitdrukkelijk de basis voor. Een autowrak is overigens per definitie een afvalstof. Omdat de categorie f. autowrakken is vervallen, is ook de afbakening met het Besluit Beheer Autowrakken vervallen.

Bij de herziening van 2008 zijn de artikelen 4.4.1 t/m 4.4.2 hernummerd naar 4:13 t/m 4:16. Tevens zijn bij deze herziening redactionele wijzigingen aangebracht die geen inhoudelijke wijziging beogen.
Deze bepaling ziet niet op handelingen die plaatsvinden op de "weg" in de zin van de wegenverkeerswetgeving. Deze afbakening is aangebracht omdat voor zover de in deze bepaling genoemde activiteiten plaatsvinden op de "weg" daartegen kan worden opgetreden op basis van andere in deze verordening opgenomen voorschriften.

De in deze verordening onder "Parkeerexcessen" opgenomen artikelen bevatten onder meer bepalingen ten aanzien van het plaatsen of hebben op de weg van niet-rijklare voertuigen en voertuigwrakken, het gebruik van de weg als stallingsruimte voor auto's door garagebedrijven e.d. en het parkeren van caravans e.d.

Hoofdstuk 8. Bouwwerken en bouwkwaliteit

8.1 Gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen (was artikel 7.3.1 van de Bouwverordening Zevenaar 2019)

Algemeen
Deze bepaling is opgenomen met het oog op de brandveiligheid.

Artikel 6.10 van het Bbl geeft maatwerkregels voor de gebruiksmelding.
Dit artikel bevat de grondslag voor het stellen van een maatwerkregel. De gemeente mag in het omgevingsplan een maatwerkregel stellen over het afwijken van het in tabel 6.6 genoemde aantal personen voor de celfunctie, de gezondheidszorgfunctie en de logiesfuncties gelegen in een logiesgebouw. Op grond van artikel 6.7 in samenhang met de tabel geldt de algemene meldingplicht voor deze gebruiksfuncties vanaf 10 personen. Gemeenten kunnen er voor kiezen in het omgevingsplan bijvoorbeeld een meldingplicht vanaf 5 personen of vanaf 14 personen op te nemen. Deze mogelijkheid van lokaal maatwerk was er eerder ook in de Wabo bij de gebruiksvergunningplicht. In deze bepaling is alleen een afwijkend aantal personen geregeld.

8.1.2 Herziening en vervanging van aangewezen normen en andere voorschriften (was artikel 10.6 van de Bouwverordening Zevenaar 2019)

Het onderhavige artikel heeft betrekking op de door het Nederlands Normalisatie-instituut (NNI) uitgegeven normen (NEN's), voornormen (NVN's) en praktijkrichtlijnen (NPR's).

8.2 Naamgeving en nummering

8.2.1 Naamgeving woonplaatsen en openbare ruimte (was artikel 2 van Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018)

Algemeen
Op 1 juli 2009 is de Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen in werking getreden. Met ingang van 1 juli 2018 is deze wet op een aantal onderdelen aangepast en is de naam van de wet gewijzigd in de Wet basisregistratie adressen en gebouwen (hierna: Wet BAG). Deze wet omvat onder meer regels betreffende de methodische registratie van adresgegevens. Met de invoering van de Wet BAG is aan de gemeente de plicht opgelegd om ten behoeve van de basisregistratie bepaalde, expliciet in de Wet BAG genoemde zaken, van een naam, nummer of begrenzing te voorzien. Het is de gemeente, in het kader van regeling en bestuur van de eigen huishouding, toegestaan om in de verordening inzake naamgeving en nummering bepalingen op te nemen over zaken waarin de Wet BAG in het geheel niet voorziet. Daaronder vallen bijvoorbeeld zaken als de afbakening en aanduiding van wijken, buurten en bouwblokken, alsmede het nummeren van afgebakende en afsluitbare terreinen en de naamgeving van gemeentelijke bouwwerken. De verordening naamgeving en nummering heeft daardoor een dubbele grondslag nodig. Met betrekking tot de beslissingen, als bedoeld in artikel 6 van de Wet BAG, is er sprake van regeling van bestuur in medebewind. Voor de overige beslissingen betreft het regeling en bestuur op grond van artikel 149 van de Gemeentewet.

Op het punt van de taaktoedeling bepaalt de Wet BAG, dat de in artikel 6 van die wet genoemde beslissingen door de gemeenteraad moeten worden genomen. Het is zodoende – mede ingevolge artikel 149 van de Gemeentewet – de raad die, naast het autonome deel, ook het onderwerpelijke medebewindsdeel in een regeling kan uitwerken.

Belang van naamgeving en nummering (adressen)
Adressen vervullen een essentiële functie in het maatschappelijk verkeer. Niet alleen voor dienstverlenende instanties als politie, brandweer, posterijen en ambulancebedrijven, maar ook voor bijvoorbeeld de makelaardij, de advocatuur, het notariaat en het bedrijfsleven. Zij kunnen

veelal hun werkzaamheden niet uitvoeren zonder goed sluitende informatie over adressen. Ook de burger heeft belang bij goede adressering van zijn woonverblijf. Hij wenst in brede zin vindbaar te zijn. Adressen vervullen binnen het openbaar bestuur eveneens een wezenlijke functie. Enerzijds is een groot deel van de overheidsregistraties geordend (toegankelijk) op alfanumerieke volgorde van adressen. Anderzijds zijn adressen van wezenlijke betekenis voor het koppelen en maken van selecties uit deze registraties. Het benoemen van delen van de openbare ruimte (voorheen straatnamen) en het toekennen van nummers aan verblijfsobjecten (voorheen huisnummers) is een taak die de gemeente met extra zorg moet omgeven.

Algemene wet bestuursrecht
Het toekennen van een naam of nummer (adressen) op grond van de verordening is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Het besluit richt zich op bepaalde, concreet aanwijsbare objecten en het besluit is gebaseerd op een publiekrechtelijke regeling die een gedoog- of aanbrengplicht inhoudt voor de rechthebbende op onroerende zaken in verband met het op deze objecten aanbrengen van naam- en nummerborden. Het besluit zal aan de formele en materiële eisen van de Awb moeten voldoen. Op grond van de Awb is het mogelijk tegen een besluit een bezwaarschrift in te dienen bij het besluitende bestuursorgaan. Tevens staat de mogelijkheid open om daartegen in beroep te gaan.

Ook wijziging of intrekking van een naam of nummer of het afwijzen van een verzoek daartoe valt binnen de reikwijdte van de Awb. Indien een aanvraag voor een naam of een nummering moet worden afgewezen of een besluit tot naamgeving of nummering een belanghebbende zou treffen, moet worden bezien of artikel 4:7 dan wel 4:8 van de Awb van toepassing is. Deze artikelen houden de verplichting in de aanvrager of belanghebbende te horen voordat het besluit wordt genomen.

Regelen van de gevolgen
Bij het gebruik van de bevoegdheid tot naamgeving en nummering moeten burgemeester en wethouders rekening houden met het belang van vooral bewoners en bedrijven. Wijziging van een naam of een nummer treft immers de belangen van bewoners en bedrijven. In bepaalde gevallen kan er sprake zijn van een gemeentelijke gehoudenheid tot regeling van de gevolgen van de wijzigingsbesluiten. Een aantal punten is hierbij van belang:

1. Tussen het besluit tot wijziging en de uitvoering van de wijziging dient voldoende tijd te liggen, zodat de bewoners en de bedrijven zich op de gewijzigde naam of het veranderde nummer kunnen voorbereiden. Hoe langer deze periode is, hoe minder de gemeenten gehouden is tot compenserende maatregelen. De in artikel 10 genoemde periode kan voor gewone gevallen als een redelijke voorbereiding worden gezien. Gevallen die hiervan afwijken, zoals sterk naar buiten tredende bedrijven met een groot klantenpotentieel, moeten op zichzelf worden bezien. Het verdient aanbeveling in een vroeg stadium contact op te nemen met de betrokken bewoners en bedrijven. De Awb kent deze verplichting op grond van artikel 4:8.

2. Voor de gevallen waarin de gemeente gehouden kan worden tot het vergoeden van de gemaakte kosten, is geen algemene norm aan te geven waaruit de hoogte of de vorm van de vergoeding kan worden afgeleid.

3. Indien de wijziging bewoners betreft en er een korte voorbereidingsperiode geldt, is het beschikbaar stellen van een aantal adreswijzigingskaarten in de meeste gevallen een redelijke vorm van schadeloosstelling.

4. Bedrijven die ook bij een voorbereidingsperiode van een jaar onredelijk in hun belangen worden getroffen, kunnen een aanspraak maken op vergoeding van een deel van de kosten die ze maken. Daarbij zijn de volgende aspecten te overwegen:

    a. De bevoegdheid van de gemeente om tot wijziging te besluiten;
    b. Het maatschappelijk risico dat een bedrijf dientengevolge is toe te rekenen, waarbij de keuze voor vermelding van het adres op verpakkingsmateriaal, winkelruiten, markiezen, bedrijfsauto's of productieonderdelen geacht worden tot het ondernemersrisico te behoren;
    c. De lengte van de voorbereidingsperiode;
    d. De specifieke aspecten van het bedrijf;
    e. De voorraad naar buiten gerichte kantoorbescheiden en andersoortige productieonderdelen die niet tot het ondernemingsrisico zijn te rekenen;
    f. De actualiteit van de onder punt e genoemde zaken;
    g. Het gemiddelde gebruik of de omzet per tijdsperiode van de onder punt e genoemde zaken;
    h. De mogelijkheid tot bedrijfseconomische en fiscale afschrijving van de onder punt e genoemde zaken.

8.2.1 Naamgeving woonplaatsen en openbare ruimte (was artikel 2 van Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018)

Eerste lid

Het eerste lid regelt het vaststellen en begrenzen van woonplaatsen. Het totale grondgebied van de gemeente moet in een of meer woonplaatsen worden opgedeeld. Dit betekent, dat de woonplaatsgrenzen de gemeentegrens niet overschrijden. Verder biedt het eerste lid de mogelijkheid om woonplaatsen te verdelen in wijken en buurten. In het kader van de Volkstelling 1971 is tussen gemeenten, de provinciale planologische diensten en het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) een gebiedsindeling overeengekomen, die wordt aangeduid met de term CBS wijk- en buurtindeling. Deze indeling werd noodzakelijk geacht, omdat op provinciaal en landelijk niveau behoefte bestond aan eenduidig inzicht in de onderverdeling van het gemeentelijk grondgebied. Ter bevordering van een eenduidig gebruik van buurten en wijken binnen het openbaar bestuur en het maatschappelijk verkeer, wordt in dit artikel daarom bepaald dat de bestaande richtlijnen voor wijk- en buurtindeling (WBI) van het CBS gevolgd blijven worden.

Tweede lid

Het tweede lid regelt het per woonplaats benoemen van openbare ruimte. In de Wet BAG zijn geen bepalingen opgenomen over de grenzen van benoemde delen van de openbare ruimte. Daar is in de verordening wel voor gekozen om te voorkomen dat delen van de openbare ruimte, onbedoeld, een dubbele naam krijgen of deels geen naam krijgen vanwege onduidelijkheid over de begrenzingen. Voor de meeste gemeenten is het vastleggen van begrenzingen van benoemde delen van de openbare ruimte al dagelijkse praktijk. Verder is in het tweede lid de naamgeving van gemeentelijke gebouwen en bouwwerken meegenomen. Deze taak kan, naast de naamgeving van woonplaatsen en de openbare ruimte, aan de gemeentelijke commissie voor de naamgeving worden opgedragen.

Met de wettelijke regeling inzake de naamgeving van de openbare ruimte komt een einde aan discussies over de naamgeving van rijkswegen en provinciale wegen. De Wet BAG schrijft namelijk voor dat alle verblijfsobjecten van een nummer moeten zijn voorzien en dat geldt dus ook voor bijvoorbeeld benzinestations, restaurants of hotels die alleen via een rijks- of provinciale weg zijn te bereiken. Nummers kunnen alleen worden uitgegeven als zij worden gerelateerd aan een door burgemeester en wethouders vastgestelde naam aan een deel van de openbare ruimte. Gemeenten moeten derhalve ex artikel 6 van de Wet BAG voor rijks- en provinciale wegen een naambesluit nemen. Gemeenten moeten hier verstandig met hun bevoegdheid omgaan. In dit soort gevallen kan

worden aangesloten bij de al jaren door veel gemeenten toegepaste werkwijze, waarbij de naamgeving louter wordt gebaseerd op de nummer en het type weg. Bijvoorbeeld door de A3 in een bepaalde woonplaats de naam <Rijksweg A3> toe te kennen. Daarmee blijft de A-nummering in tact en ook het type weg (rijksweg) blijft onveranderd. E-aanduidingen moeten niet in de naamgeving van rijkswegen worden betrokken. Zo kan ook bijvoorbeeld de provinciale weg N999 de naam <Provinciale weg N999> worden toegekend. Ook hier blijft het type weg en de N-nummering volledig intact.

Anders ligt dat bij de naamgeving van rivieren en wateren van internationale betekenis. Er is besloten over de naamgeving van dit soort openbare buitenruimten geen regels op te nemen in de verordening. Er bestaat voor de gemeente immers geen enkele aanleiding of noodzaak tot het herbenoemen van deze rivieren en wateren. Het behoeft bovendien geen nadere uitleg dat het tot onoverzichtelijke situaties leidt als bijvoorbeeld een rivier per woonplaats een andere naam krijgt toebedeeld. Het toekennen van nummeringen aan een object of plaats dient te worden gekoppeld aan de naam van de openbare ruimte naast voornoemde rivieren en wateren. Als zich de bijzondere situatie al mocht voordoen om een naam van een rivier of water van internationale betekenis te wijzigen, dan kan dat niet eerder plaatsvinden dan na overleg met het bestuursorgaan die het aangaat.

Derde lid
Het derde lid bepaalt, dat onder de termen vaststellen, verdelen en toekennen als bedoeld in het eerste en tweede lid, tevens het wijzigingen of intrekken daarvan moet worden verstaan. Dit lid is opgenomen, omdat hierover in het verleden problemen zijn gerezen.

8.2.2 Nummering objecten (was artikel 3 van Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018)
Eerste en tweede lid
Het eerste en tweede lid regelen het vaststellen van lig- en standplaatsen en het toekennen van nummers aan verblijfsobjecten, lig- en standplaatsen en afgebakende terreinen. Hier is niet voor de term huisnummer gekozen, omdat bij afgebakende terreinen, lig- en standplaatsen niet kan worden gesproken van huis.

Een burger kan overigens een aanvraag voor een nummeraanduiding bij burgemeester en wethouders indienen. Deze aanvraag zal in de regel zijn aan te merken als een verzoek van een belanghebbende om een besluit te nemen in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Awb. Op de afwikkeling van de aanvraag zijn hoofdstuk 3 en titel 4.1 van de Awb van toepassing (zie ook de algemene toelichting).

Vierde lid
Het vierde lid regelt, dat het eerste tot en met het derde lid ook kunnen worden toegepast op andere betreedbare en afsluitbare objecten - zoals bijvoorbeeld afgebakende terreinen - als burgemeester en wethouders dat nodig oordelen.

Vijfde lid
Het vijfde lid bepaalt dat onder de termen vaststellen, toekennen en bepalen als bedoeld in het eerste tot en met vierde lid, tevens het wijzigingen of intrekken daarvan moet worden verstaan. Dit lid is opgenomen, omdat hierover in het verleden problemen zijn gerezen.

8.2.3 Aanbrengen aanduiding (was artikel 4 van Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018)

Eerste en tweede lid

Het eerste, onderscheidenlijk tweede lid, regelen dat de door burgemeester en wethouders toegekende namen, onderscheidenlijk nummers, op toereikende wijze moeten worden aangebracht. De in het eerste lid vervatte zinsnede 'in voldoende aantallen ter plaatse' verdient nadere toelichting. Onder dit begrip wordt verstaan, dat een verkeersdeelnemer bij het oprijden van een kruising van wegen, door in voldoende aantallen aangebrachte naamborden, zonder omkijken en in een oogopslag de naam van de dwarsstraat moet kunnen lezen. Dit betekent doorgaans dat op alle hoeken van de kruising borden dienen te worden aangebracht.

Het tweede lid bepaalt dat een object of plaats of terrein een door burgemeester en wethouders toegekend nummer ook feitelijk moet dragen. Burgemeester en wethouders wordt de mogelijkheid geboden toe te zien op de naleving van het aanbrengen van nummers. Met het oog op de dienstverlening is het immers noodzakelijk dat de nummers, die door burgemeester en wethouders zijn toegekend, ook ter plaatse terug zijn te vinden. De kosten voor het aanbrengen van naamborden komen voor rekening van de gemeente. Voor de aan de nummering van objecten verbonden kosten wordt verwezen naar de algemene toelichting.

Derde lid

Het derde lid verbiedt een ieder die daartoe niet bevoegd is, namen of nummers toe te kennen aan delen van de openbare ruimte door naam- of nummerborden zichtbaar ter plaatse aan te brengen. Het komt steeds vaker voor dat burgers – om de meest uiteenlopende redenen – bijvoorbeeld een straatnaambord in de tuin plaatsen of aan een onroerende zaak bevestigen. Ook het aanbrengen van zelf gekozen nummers door eigenaren, gebruikers of beheerders aan objecten, plaatsen en terreinen is de laatste decennia hand over hand toegenomen. Bovendien is bij de invoering van de Wet BAG ook gebleken dat nummers vaak zijn verdwenen. Ook worden nummers soms zo abstract vormgegeven dat zij niet meer aan het criteria van doeltreffendheid, zoals bedoeld in het tweede lid, voldoen. Deze criteria kunnen worden uitgewerkt in de nadere regels, bedoeld in artikel 8. Omdat het zelf aanbrengen van namen en nummers veelal verwarring geeft met de door de gemeente toegekende namen en nummers aan de openbare ruimte, geeft het derde lid de gemeente de bevoegdheid om hiertegen op te treden. Voor de goede orde wordt erop gewezen dat het iedereen vrij staat om een naam of nummer toe te kennen aan zijn onroerende zaak, zolang dat geen verwarring geeft met de door de gemeente toegekende namen en nummers aan de openbare ruimte.

8.2.4 Gedoogplicht naamaanduiding (was artikel 5 van Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018)

Vanuit een weloverwogen algemeen maatschappelijk belang dienen naamborden door of namens, dan wel op verzoek van de gemeente ter plaatse goed zichtbaar en in voldoende mate te worden aangebracht. Veelal is het noodzakelijk om naamborden te bevestigen aan gebouwgevels, terreinafscheidingen of aan paaltjes die op worden geplaatst. De betrokken rechthebbenden zijn volgens het eerste lid verplicht dat toe te laten.

Tweede lid

Het tweede lid geeft de gemeente de mogelijkheid om een bord met de oude, doorgehaalde naam ten hoogste een jaar te handhaven naast een bord met de nieuwe naam. Op deze wijze wordt voorkomen dat zij die niet van de herbenoeming op de hoogte zijn hun bestemming niet kunnen vinden.

Derde lid
Het derde lid is opgenomen om te voorkomen dat de leesbaarheid of zichtbaarheid van een aangebracht naambord door bijvoorbeeld hoog opschietend groen, een zonnescherm of een reclamebord wordt belemmerd. Vandaar dat is bepaald dat de rechthebbende ervoor dient te zorgen dat de bedoelde borden vanaf de openbare weg leesbaar blijven.

8.2.5 Aanbrengplicht nummeraanduiding(was artikel 6 van Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018)
Met betrekking tot dit artikel wordt gewezen op het feit dat het aanbrengen van nummerborden per gemeente verschillend is geregeld. Sommige gemeenten brengen de nummers zelf aan. Het aanbrengen van de nummers wordt echter ook uitbesteed of overgelaten aan de aannemer. Bijvoorbeeld als onderdeel van het uitvoeren van een bouwwerk. Ten slotte wordt het ook vaak aan de rechthebbende opgedragen om de nummers, conform de gemeentelijke voorschriften, aan te brengen. In het eerste lid is daarom gekozen voor een formulering waarbij de rechthebbende het nummer dient aan te brengen, tenzij burgemeester en wethouders anders besluit. Het laatste zal vaak het geval zijn bij nieuwbouwprojecten, waarbij een uniform uitgevoerde nummering wenselijk wordt geacht. Het verdient aanbeveling de verantwoordelijkheid voor het aanbrengen van een nummer in de tekst van het nummerbesluit te regelen.

Tweede lid
In het tweede lid is bepaald dat het door burgemeester en wethouders toegekende nummer binnen een bepaalde termijn van vier wekenmoet zijn aangebracht.

Voor gevallen waarin het object nog niet gereed is gekomen, bepaalt het derde lid dat het nummer uiterlijk vier weken na het gereedkomen daarvan moet zijn aangebracht. Deze terminologie sluit aan bij artikel 7 van de Wet BAG zoals dat luidde tot 1 juli 2018, waarbij onder 'gereedkomen' bijvoorbeeld moet worden verstaan de oplevering van een verblijfsobject of realisatie van een wijziging daarvan. In het vijfde lid is bepaald dat deze termijnen door burgemeester en wethouders verlengd kunnen worden.

Vierde lid
Het vierde lid biedt de gemeente de mogelijkheid om een bord met het oude, doorgehaalde nummer enige tijd te handhaven naast een bord met het nieuwe nummer. Op deze wijze wordt voorkomen dat zij die niet van de hernummering op de hoogte zijn hun bestemming niet kunnen vinden. Het handhaven van het oude, doorgehaalde nummer wordt soms bij omvangrijke of ingewikkelde vernummering toegepast.

8.2.6 Nadere regels (was artikel 7 van Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018)
Eerste lid
Het eerste lid biedt aan burgemeester en wethouders de mogelijkheid om nadere regels vast te stellen over de naamgeving en nummering. Deze kunnen bepalingen bevatten met betrekking tot de bestuurlijke, taalkundige en inhoudelijke aspecten van de naamgeving, alsmede bepalingen over de wijk- en buurtindeling, de toekenning van nummers, de wijze van nummeren, de uitvoering en plaatsing van borden en voorschriften van administratief-organisatorische aard. Ook kunnen modellen worden voorgeschreven voor verklaringen, besluiten en formulieren.

Tweede lid
Het tweede lid bepaalt dat de nadere regels niet in strijd mogen zijn met het Convenant inzake postcodes.

8.3 Erfgoed

8.3.1 Gemeentelijk erfgoedregister (was artikel 2 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

Het gemeentelijk erfgoedregister heeft betrekking op al het (beschermde) gemeentelijk aangewezen cultureel erfgoed als dat krachtens deze verordening is gebeurd.
Het gaat om door het gemeentebestuur zelf aangewezen gemeentelijke monumenten, gemeentelijke stadsgezichten of cultuurgoederen. Daarnaast is in het tweede lid geregeld dat ook informatie over beschermde rijksmonumenten die in de gemeente zijn gelegen in het gemeentelijk erfgoedregister worden opgenomen. Op grond van de Erfgoedwet ontvangen burgemeester en wethouders deze informatie in afschrift van de minister bij de inschrijving in het rijksmonumentenregister.

Dit artikel geeft uitvoering aan de verplichting van artikel 3.16, derde lid, van de Erfgoedwet en is daarmee van toepassing op al het cultureel erfgoed, ongeacht of het om onroerende of roerende zaken gaat, dat is aangewezen op grond van deze verordening. Het woord "onherroepelijk" betekent hier dat tegen de aanwijzing geen beroep (of bezwaar) is ingesteld of dat het is afgewezen.

8.4 Erfgoedcommissie

Algemeen
De taken en bevoegdheden van de huidige monumentencommissie of commissie voor welstand en monumenten vervallen van rechtswege bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. De gemeente moet dan een nieuwe gemeentelijke adviescommissie instellen. Zie bijlage bij de verordening.

De minimale wettelijke taak van de gemeentelijke adviescommissie is het uitbrengen van advies over vergunningaanvragen met betrekking tot rijksmonumenten (uitgezonderd archeologische rijksmonumenten). Gemeenten kunnen er voor kiezen meer taken toe te bedelen aan deze adviescommissie.

8.4.1 Taak Erfgoedcommissie (was artikel 3 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

De Gemeentelijke Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit heeft als taak de raad en burgemeester en wethouders te adviseren over een aanvraag om of een ontwerpbesluit voor een omgevingsvergunning voor:

- Een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een monument of omgeving daarvan;
- Een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op een voorbeschermd gemeentelijk monument of omgeving daarvan;
- Een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op het cultureel erfgoed;
- Een omgevingsplanactiviteit in geval de commissie in het omgevingsplan als adviseur is aangewezen;
- Een andere activiteit in geval burgemeester en wethouders een advies nodig achten met het oog op het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit.

Tevens adviseert de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders over het door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aanwijzen van een onroerende zaak als rijksmonument ingevolge artikel 3.1, eerste lid, van de Erfgoedwet of over het aan een locatie geven, wijzigen of intrekken van de functie-aanduiding gemeentelijk monument op grond van artikel 4.2, eerste lid, van de wet. Ook adviseert de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders over het aan een locatie geven, wijzigen of intrekken van een functie-aanduiding anders dan gemeentelijk monument die betrekking heeft op cultureel erfgoed op grond van artikel 4.2, eerste lid, van de wet.

De commissie heeft ook een adviesrol bij het ontwikkelen van beleid voor het behouden van de omgevingskwaliteit. Dit kan zijn bij de omgevingsvisie of het omgevingsplan etc. Ook kan de

commissie adviseren op verzoek van burgemeester en wethouders bij een verkenning van een mogelijke bestaande of toekomstige opgave in de fysieke leefomgeving. Ook adviseert de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders over het geven van beschikkingen op grond van regels in verordeningen op grond van artikel 149 van de Gemeentewet die betrekking hebben op het cultureel erfgoed en op de omgevingskwaliteit, te weten regels over reclame in de openbare ruimte, voorwerpen op of aan de weg en ligplaatsvergunningen.

Als laatste informeert en begeleidt de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders planindieners en ontwerpers gedurende het ontwerpproces. Ook voert de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders vooroverleg met planindieners over een in te dienen aanvraag om een omgevingsvergunning. Daarnaast adviseert de commissie op verzoek van burgemeester en wethouders over het stellen van maatwerkvoorschriften in verband met het uiterlijk van bouwwerken, de zorg voor cultureel erfgoed en werelderfgoed en andere zaken die de omgevingskwaliteit betreffen.

8.5 Aanwijzing gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling.

8.5.1 Aanwijzing gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling (was artikel 4 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

Eerste lid

Dit artikel maakt het mogelijk dat topstukken van het gemeentelijk cultuurbezit worden aangewezen als beschermde gemeentelijke cultuurgoederen of beschermde gemeentelijke verzameling, voor zover deze niet al voor het Nederlandse cultuurbezit als beschermde cultuurgoederen zijn aangewezen door de minister op grond van artikel 3.7 van de Erfgoedwet of door gedeputeerde staten op grond van de provinciale erfgoedverordening krachtens artikel 3.17 Erfgoedwet.

De formele gevolgen van een aanwijzing van een cultuurgoed of verzameling als beschermd gemeentelijk cultuurgoed of beschermde gemeentelijke verzameling zijn beperkt. Ze dienen te worden ingeschreven in het gemeentelijk erfgoedregister en er geldt een adviesverplichting bij een eventuele vervreemding daarvan door de gemeente of wanneer de gemeente afstand wil doen van het eigendom of de zorg voor het cultuurgoed dat of de verzameling die aan haar was toevertrouwd. De aanwijzing heeft daarnaast vooral een symbolische betekenis en geeft uitdrukking aan het belang dat de gemeente stelt in het betreffende cultuurgoed of de betreffende verzameling.

Derde lid

De aanwijzing van beschermde gemeentelijke cultuurgoederen en verzamelingen kan uitsluiting betrekking hebben op cultuurgoederen en verzamelingen die in eigendom zijn van de gemeenten of cultuurgoederen die door de gemeente in bruikleen zijn verkregen uit collecties van derden. Voor de aanwijzing van dergelijke cultuurgoederen is overeenstemming met de eigenaar een vereiste. Burgemeester en wethouders moeten voorts in het geval van een schenking, erfstelling, legaat of aankoop eventuele beperkende of andere juridische voorwaarden in acht nemen. Er kan op grond van de VFL geen sprake zijn van de aanwijzing van cultuurgoederen van derden als beschermde gemeentelijke cultuurgoederen of verzamelingen, zonder toestemming van de eigenaar. Er bestaat onvoldoende wettelijke grondslag om bij verordening een juridische beschermingsregime eenzijdig aan een andere eigenaar op te leggen, zoals dat geldt voor de op rijksniveau beschermde cultuurgoederen.

8.5.2. Wijziging, intrekking en vervallen van de aanwijzing als gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling (was artikel 5 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

Dit artikel bepaalt o.a. dat bij wijziging (van niet-ondergeschikte aard) van een aanwijzing en bij intrekking van de status als beschermd gemeentelijk cultuurgoed of beschermde gemeentelijke verzameling dezelfde adviesprocedure geldt als bij onder meer de aanwijzing daarvan; over het voornemen daartoe vragen burgemeester en wethouders advies aan een commissie als bedoeld in artikel 4.18 van de Erfgoedwet. Bij een wijziging van ondergeschikte betekenis kan o.a. gedacht worden aan plaatsaanduiding i.v.m. verhuizing van een cultuurgoed naar een andere locatie (i.v.m. bruikleen aan een museum). Voorts is hier bepaald dat een aanwijzing vervalt zodra het cultuurgoed of de verzameling waarop de aanwijzing betrekking door de minister op een provincie wordt aangewezen als beschermd cultuurgoed of beschermde verzameling.

8.6 Aanwijzing gemeentelijk monument

8.6.1 De aanwijzing gemeentelijk monument (was artikel 6 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

Dit artikel regelt de toekenning van de status van gemeentelijk monument aan een monument of archeologisch monument (een tuin en een park vallen binnen het begrip monument). De aanwijzing vergt een belangenafweging tussen het met de aanwijzing te dienen belang en de overige bij de aanwijzing betrokken belangen, waaronder planologische en/of economische belangen of het gebruik van het monument of archeologische monument. Deze formulering is ontleend aan artikelen 3.1, eerste lid, en 3.16, tweede lid, van de Erfgoedwet.

Burgemeester en wethouders hebben beleidsvrijheid bij de aanwijzing van een monument of archeologisch monument als beschermd gemeentelijk monument. Bij de afweging van belangen die daarbij een rol spelen moeten ook de belangen van het gebruik ten opzichte van de te beschermen monumentale waarde uitdrukkelijk en gemotiveerd naar voren komen. Bij de voorbereiding van een aanwijzing moeten deze belangen derhalve in concreto worden onderzocht.

8.6.2 Voornemen tot aanwijzing (was artikel 6 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

Eerste lid

Ieder monument is gegeven de begripsbepaling van artikel 1.1 Erfgoedwet per definitie een onroerende zaak. Ieder archeologisch monument omvat ten minste één onroerende zaak (het terrein, dat vanwege en samen met de daar aanwezige overblijfselen, voorwerpen of andere sporen van menselijke aanwezigheid in het verleden, met inbegrip van die overblijfselen, voorwerpen en sporen, gegeven de begripsbepaling van artikel 1.1 Erfgoedwet wordt aangemerkt als archeologisch monument). Voor alle zakelijke gerechtigden op de betreffende onroerende zaken is ontvangst van het voornemen van een aanwijzing door burgemeester en wethouders van belang, niet alleen voor de eigenaar. Zie ook artikel 1, onder a, onder 1 jo. Artikel 1, onder b, onder 5 van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken. Onder zakelijke gerechtigden vallen ook hypothecaire schuldeisers ten aanzien van de onroerende zaak.

Tweede lid

De aanwijzing van kerkelijke monumenten vereist voorafgaande overleg met de eigenaar. Het gaat van per definitie om een monument dat eigendom is van een kerkgenootschap, een zelfstandig onderdeel daarvan, een lichaam waarin kerkgenootschappen zijn verenigd, of van een ander genootschap op geestelijke grondslag en dat uitsluitend of voor een overwegend deel wordt gebruikt voor het gezamenlijk belijden van de godsdienst of levensovertuiging (artikel 1.1 van de Erfgoedwet). Dit lid stemt overeen met de vergelijkbare eis in artikel 3.1 van de Erfgoedwet en artikel 3.2a van de Wabo en doet recht aan de bijzondere positie van het kerkelijk monument als plaats voor het gezamenlijk belijden van godsdienst of levensovertuiging.

8.6.3 Voorbescherming (was artikel 8 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)
Het is wenselijk ook ten aanzien van gemeentelijk monumenten in voorbescherming te voorzien. Dat gebeurt met dit artikel. De voorbescherming start zodra burgemeester en wethouders het voornemen tot aanwijzing hebben bekendgemaakt aan de zakelijk gerechtigden. Het is vergelijkbaar met de voorbescherming voor rijksmonumenten die voortvloeit uit artikel 5 van de Monumentenwet 1988 (dat, zoals dat luidde voor inwerkingtreding van Erfgoedwet, tot inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft gelden voor rijksmonumenten).

8.6.4 Beslistermijn, bekendmaking en mededeling (artikel 9 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)
Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

8.6.5 Aanwijzing als voorlopig gemeentelijk monument (nieuw artikel op basis van het VNG Model)
Dit artikel biedt burgemeester en wethouders de mogelijkheid om in spoedeisende gevallen een monument of archeologisch monument als gemeentelijk monument aan te wijzen. In dat geval wordt de adviescommissie zoals bedoeld in artikel 6 pas ingeschakeld na de voorlopige aanwijzing. De bescherming van paragraaf 4 geldt echter vanaf het moment dat belanghebbenden schriftelijk in kennis zijn gesteld van de voorlopige aanwijzing. Een bezwaarschrift heeft dus geen opschortende werking en daarmee kan de voorlopige aanwijzing dus niet eenvoudig omzeild worden. Als de aanwijzing definitief wordt door de opname in het erfgoedregister loopt deze bescherming door. Als er uiteindelijk geen opname in het erfgoedregister plaatsvindt vervalt de bescherming.

8.6.6 Wijziging gemeentelijk erfgoedregister, vervallen aanwijzing monument (was artikel 11 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)
Dit artikel bepaalt dat op het schrappen uit het register van een aanwijzing als gemeentelijk monument dezelfde procedure geldt als bij de aanwijzing daarvan. Voorts is hierin bepaald dat de aanwijzing als gemeentelijk monument vervalt zodra een monument is opgenomen in het rijksmonumentenregister of in een provinciaal erfgoedregister.

8.7 Bescherming gemeentelijke monumenten

8.7.1 Instandhoudingsplicht gemeentelijk monument (was artikel 13 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)
Dit artikel is voor gemeentelijke monumenten naar analogie met artikel 11, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 geschreven, zoals dat is gewijzigd door artikel 10.18 van de Erfgoedwet, met inbegrip van de instandhoudingsplicht die daarbij is geïntroduceerd.

8.7.2 Omgevingsvergunning gemeentelijk monument (was artikel 14 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)
Dit artikel is gebaseerd op artikelen 5.1 resp. 5.3 en 5.4 in samenhang met 4.4, tweede lid van de Omgevingswet.

8.7.3 Weigeringsgronden (was artikel 15 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)
In het eerste lid ligt op grond van de belangenafweging die moet worden gemaakt tevens besloten dat rekening wordt gehouden met het gebruik van het monument. In het tweede lid is voor wat betreft de vereiste overeenstemming met de eigenaar van een kerkelijk monument aangesloten bij artikel 16.57 van de Omgevingswet.

8.8 Beschermde rijksmonumenten

8.8.1 Vergunning voor beschermd rijksmonument (was artikel 19 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

De term "rijksmonument" is gedefinieerd in bijlage bij 1.1 van de Omgevingswet. De procedure inzake deze omgevingsvergunning is geregeld in die wet. De gemeenteraad is verplicht om de inschakeling van een commissie die adviseert over omgevingsvergunningen bij rijksmonumenten te regelen bij verordening.

8.9 De bescherming van gemeentelijke stads- en dorpsgezichten

8.9.1 De aanwijzing (was artikel 20 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

Dit artikel geeft de mogelijkheid aan de gemeenteraad om gemeentelijke stads- en dorpsgezichten aan te wijzen, die vervolgens krachtens het omgevingsplan moeten worden beschermd. Dit is vergelijkbaar met de thans nog geldende artikelen 35 en 36 van de Monumentenwet 1988; echter zonder de plicht de minister te horen. Artikel 36 van de Monumentenwet 1988 zal vervallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarna is het aanwijzen van gemeentelijke stads- en dorpsgezichten mogelijk via het omgevingsplan. Voor de bescherming van rijksmonumenten binnen het gemeentelijke stads- en dorpsgezicht geldt artikel 11 van de Monumentenwet en van gemeentelijke monumenten artikel 13 van deze verordening. Ook het Rijk zal de bescherming van stads- en dorpsgezichten van landelijke betekenis dan op basis van de Omgevingswet regelen via een instructieregel als bedoeld in artikel 2.33 eerste lid of artikel 2.34, vierde lid van de Omgevingswet aan de gemeenten, die zij moeten overnemen in hun omgevingsplan.

8.9.2 Bekendmaking en mededeling (was artikel 21 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

8.9.3 Registratie in het gemeentelijke erfgoedregister (was artikel 22 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

De registratie van de aanwijzing in het gemeentelijk erfgoedregister is een louter administratieve verrichting en niet een besluit. Overigens zal van de aanwijzing ook inschrijving in het gemeentelijke beperkingenregister en in het kadaster plaatsvinden op grond van artikel 1, onder c en e, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken.

8.9.4 Wijziging, intrekking en vervallen van de aanwijzing als gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht (was artikel 23 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

Dit artikel bepaalt o.a. dat bij wijziging (van niet-ondergeschikte aard) van een aanwijzing en bij intrekking van de status als beschermd gemeentelijke stads- en dorpsgezicht dezelfde procedure geldt als bij de aanwijzing daarvan. Voorts is hier bepaald dat een aanwijzing vervalt zodra het stads- en dorpsgezicht waarop de aanwijzing betrekking door de minister of een provincie wordt aangewezen als beschermd stads- en dorpsgezicht. Bij een wijziging van ondergeschikte betekenis kan o.a. gedacht worden aan wijzigingen i.v.m. de verandering van bijvoorbeeld straatnamen of huisnummers.

8.9.5 Beschermend omgevingsplan (was artikel 24 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)

Beschermde stads- en dorpsgezichten moeten krachtens het omgevingsplan worden beschermd. De gemeenteraad is het bevoegd gezag voor het vaststellen van het omgevingsplan. Het college bereidt het omgevingsplan voor. In het kader van deze voorbereiding vraagt het college advies aan de Erfgoedcommissie inzake de beschermde stads en dorpsgezichten en verwerken dit advies in het raadsvoorstel.

8.9.6 Verbodsbepaling (was artikel 20 van de Erfgoedverordening Zevenaar 2018)
Artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo geeft gemeente de mogelijkheid om op basis van hun verordening het slopen in een beschermd gemeentelijk stads- en dorpsgezicht aan een omgevingsvergunning te onderwerpen. Daaraan is hier uitvoering gegeven.

8.10 Schadevergoeding

8.10.1 Schadevergoeding
Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

8.11 Vangnet Archeologie

8.11.1 Vangnet archeologie
Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening dient in het bestemmingsplan in de toelichting bij het bestemmingsplan een beschrijving opgenomen te worden van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. Met de invoering van deze verplichting is de bescherming archeologische waarden in beginsel ruimtelijk geborgd. Er zijn echter nog bestemmingsplannen van kracht van vóór de invoering van deze eisen. Voorbeeld in de gemeente Zevenaar is het bestemmingsplan voor Landgoed huis Sevenaer. Gelet op de geldigheidstermijn van een bestemmingsplan van tien jaar, zal dit ook nog enige jaren mogelijk blijven. Om, mede gelet op de verplichtingen van het Verdrag van Malta, ook voor de gronden waar deze 'oude' bestemmingsplannen nog gelden de bescherming van archeologische waarden te verzekeren, is dit artikel opgenomen. De strekking van dit artikel is te waarborgen dat mogelijk in deze gronden aanwezige archeologische waarden niet worden verstoord, tenzij daaraan aandacht is besteed die gelijkwaardig is aan waartoe artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening verplicht, door middel van de verwachtingskaarten, een omgevingsvergunning of eigen onderzoek dat aan die eisen kan voldoen. Bij eventuele nadere regels van burgemeester en wethouders over het verrichten van archeologisch onderzoek kan bijvoorbeeld gedacht worden aan regels m.b.t. een programma van eisen of een plan van aanpak.

Hoofdstuk 9. Veiligheid

9.1 Veiligheid op de weg en voorkomen van overlast, gevaar of schade

9.1.1 Winkelwagentjes (was artikel 2:14 APV)
Deze facultatieve bepaling bestrijdt het 'zwerfkarrenprobleem' door winkelbedrijven te verplichten achtergelaten winkelwagentjes terstond te verwijderen en op deze winkelwagentjes een herkenningsteken aan te brengen. Een andere aanpak van het probleem is via een statiegeldsysteem op het gebruik van winkelwagentjes. De consument kan een wagentje pas gebruiken met bijvoorbeeld een munt van 50 eurocent. Dit leidt niet altijd tot het gewenste resultaat. Om die reden gaan sommige gemeenten er toe over om in hun VFL een verbod jegens de burger op te nemen.

9.1.2 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp (was artikel 2:15 APV)
Indien door bomen, planten of voorwerpen het uitzicht zodanig wordt belemmerd dat de verkeersveiligheid in het gedrang komt, kan het college op basis van zijn bevoegdheid om bestuursdwang toe te passen ex artikel 125 van de Gemeentewet, een last opleggen om de bomen of beplanting te verwijderen of te snoeien. Volgens deze facultatieve bepaling is het verboden beplanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of daaraan op andere wijze hinder of gevaar oplevert. 'Wegverkeer' kan daarbij breed worden gelezen. Het is bijvoorbeeld ook mogelijk dat een gevaarlijke situatie ontstaat doordat overstekende voetgangers het zicht wordt belemmerd.

Voor jurisprudentie bij dit artikel zie de lijst met jurisprudentie bij artikelen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving.

9.1.3 Rookverbod in bossen en natuurterreinen (was artikel 2:18 APV)
Het verbod heeft tot doel bosbranden te voorkomen en beschadiging van eigendommen tegen te gaan. Het verbod kan niet zover strekken dat het roken in de gebouwen en in de bijbehorende tuinen die in een bos of natuurgebied liggen, niet meer mogelijk is. De periode waarin het rookverbod geldt zou van 1 maart tot 1 november kunnen zijn.

Afbakening
In artikel 429, aanhef en onder 3°, van het WvSr is bepaald: "Met hechtenis van ten hoogste veertien dagen of geldboete van de tweede categorie wordt gestraft: hij die door gebrek aan de nodige omzichtigheid of voorzorg gevaar voor bos-, heide-, helm-, gras- of veenbrand doet ontstaan".

9.1.4 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp (was artikel 2:19 APV)
Algemeen
Het is verboden op, aan of boven het voor voetgangers of (brom)fietsers bestemde deel van de weg op enigerlei wijze prikkeldraad, schrikdraad, puntdraad of andere scherpe voorwerpen aan te brengen of te hebben hangen lager dan 2,2 meter boven dat gedeelte van de weg. Het verbod geldt niet voor prikkeldraad, schrikdraad, puntdraad of andere scherpe voorwerpen, die op grotere afstand dan 0,25 m uit de uiterste boord van de weg, op van de weg af gerichte delen van een afscheiding zijn aangebracht.

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder weg verstaan wat artikel 1 van de Wegenverkeerswet 1994 daaronder verstaat.

Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.
Schrikdraad
Met betrekking tot schrikdraad kan het volgende opgemerkt worden. Ten aanzien van de veiligheid, de goede constructie en de keuring van elektrische schrikdraadinstallaties bevatte het Veiligheidsbesluit elektrische schrikdraden (VBES), KB van 2 november 1948, Staatsblad 1482, een aantal bepalingen. Nadat het VBES eerst onder de werking van de Arbeidsomstandighedenwet (artikel 47 ARBO-wet) is gebracht is het ingetrokken per 1 juli 1997 in verband met de inwerkingtreding van het Arbeidsomstandighedenbesluit (15 januari 1997, Stb. 60). Het Arbeidsomstandighedenbesluit geeft geen technische eisen specifiek gericht op schrikdraadinstallaties.

Elektrische schrikdraadinstallaties worden inmiddels ook door particulieren gebruikt ter bescherming van hun (volks)tuin, volière en dergelijke tegen dieven. Aan de deugdelijkheid daarvan zijn geen eisen gesteld. Wanneer daaraan behoefte bestaat kunnen in de VFL dergelijke eisen opgenomen worden die zijn ontleend aan het VBES. De voorschriften die het college aan de vergunning kan verbinden, kunnen afgeleid worden van de eisen die het VBES stelde, waarbij in ieder geval voorgeschreven zou moeten worden dat daar waar de schrikdraden van een weg af aangeraakt kunnen worden er voldoende waarschuwingsborden aangebracht moeten worden. Artikel 9.1.4 gaat niet verder dan het stellen van een afstandsvereiste voor het aanbrengen van schrikdraad en puntdraad.

9.1.5 Plakken en kladden (was artikel 2:42 APV)
Eerste lid
In het eerste lid is sprake van een absoluut verbod. In de termen 'bekrassen en bekladden' ligt reeds besloten dat het daarbij niet gaat om meningsuitingen als bedoeld in artikel 7 van de Grondwet, artikel 10 van het EVRM en artikel 19 van het IVBPR.

Tweede lid
Het aanbrengen van aanplakbiljetten op een onroerende zaak kan worden aangemerkt als een middel tot bekendmaking van gedachten en gevoelens dat naast andere middelen zelfstandige betekenis heeft en met het oog op die bekendmaking in een bepaalde behoefte kan voorzien. Op de in artikel 7 van de Grondwet gewaarborgde vrijheid van meningsuiting zou inbreuk worden gemaakt als die bekendmaking in het algemeen zou worden verboden of van een voorafgaand overheidsverlof afhankelijk zou worden gesteld. Artikel 2:42 maakt op dit grondrecht geen inbreuk, aangezien het hierin neergelegde verbod krachtens het tweede lid uitsluitend een beperking van het gebruik van dit middel van bekendmaking meebrengt. Artikel 2:42 verdraagt zich ook met artikel 10 van het EVRM en artikel 19 van het IVBPR, aangezien de beperking in de uitoefening van het recht op vrije meningsuiting dat uit de toepassing van artikel 2:42 kan voortvloeien, kan worden aangemerkt als nodig in een democratische samenleving ter bescherming van de openbare orde.

9.1.6 Overlast skaten (was artikel 2:45b APV)
Deze bepaling moet overlast door skaten en skateboarden tegengaan, op plaatsen die door het college kunnen worden aangewezen. Het college kan ook bepalen dat het verbod geldt voor andere voorwerpen, zoals bijvoorbeeld een waveboard.

9.2 Andere onderwerpen betreffende de huishouding van de gemeente

9.2.1 Crossterreinen (was artikel 5:32 APV)
Op het houden van auto- en motorsportevenementen, het crossen met auto's, motoren, bromfietsen en dergelijke al dan niet met een wedstrijdkarakter zijn verschillende wettelijke

regelingen van toepassing. Hierbij speelt mede een rol in hoeverre deze activiteiten al dan niet opeen weg in de zin van de wegenverkeerswetgeving plaatsvinden.

Afbakening
Voor wat betreft de afbakening met hogere regelgeving geldt op grond van artikel 122 van de Gemeentewet dat de bepalingen van de APV van rechtswege vervallen als in het onderwerp dooreen wet, AMvB of een provinciale verordening wordt voorzien. De term 'onderwerp' in artikel 122 van de Gemeentewet betekent dat het om dezelfde materie moet gaan en dat hetzelfde motief ten grondslag moet liggen aan zowel de lagere als de hogere regeling. De formulering van de afbakeningsbepaling in het derde lid sluit daarom aan bij de Gemeentewet.

Hieronder wordt aangegeven welke wettelijke regelingen zoal van toepassing kunnen zijn:

1. WVW 1994 en APV
Alvorens in te gaan op de vraag welke regelingen van toepassing kunnen zijn op het crossen op daarvoor - al dan niet legaal - ingerichte terreinen, plaatst de VNG eerst enigekanttekeningen bij een verkeersrechtelijk aspect in verband met de leeftijd van de crossers. Ingevolge artikel 110, tweede lid, van de WVW 1994 juncto artikel 5 van het Reglement rijbewijzen mogen bromfietsen slechts worden bestuurd door personen die de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt. Het verkeersrechtelijk regime is echter niet van toepassing, wanneer de bedoelde activiteiten zich afspelen op een terrein dat niet kan worden aangemerkt als een weg die feitelijk voor het openbaar verkeer openstaat in de zin van de wegenverkeerswetgeving. Op de vraag wanneer sprake is van een zodanige weg wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 1:1. Indien een auto- of motorsportactiviteit, crossen en dergelijke op de weg, als bedoeld in de WVW 1994, plaats vindt en een wedstrijdkarakter heeft, is artikel 10 van de WVW 1994 van toepassing. Het eerste lid van deze bepaling zegt dat het verboden is op een weg een wedstrijd met voertuigen te houden of daaraan deel te nemen. Dit verbod richt zich dus zowel tot de organisator van de wedstrijd als tot de deelnemers aan de wedstrijd.
Vindt een wedstrijd met voertuigen plaats op andere plaatsen dan op de weg in de zin van de WVW 1994, dan kan artikel 9.2.1 van toepassing zijn. Artikel 9.2.1 ziet op het gebruik van motorvoertuigen of een bromfiets als bedoeld in het RVV 1990 in het kader van een wedstrijd op speciaal daarvoor aangewezen terreinen door het college. Kenmerkend voor het wedstrijdkarakter is dat er een beloning in de vorm van prijzen, medailles of iets dergelijks in het vooruitzicht wordt gesteld. Indien artikel 9.2.1 van toepassing is, is een vergunning op basis van artikel 2:25 APV niet meer aan de orde. Zie verder de toelichting op artikel 2:25. Voor het organiseren van evenementen in het algemeen zijn in principe de bepalingen van 'Evenementen' van toepassing (artikel 2:24 en verder APV). De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid, zedelijkheid of gezondheid voorschriften geven omtrent het houden van zo'n evenement dan wel het evenement geheel verbieden. Deze bepalingen zijn ook van toepassing op auto- en motorsportevenementen die geen wedstrijdkarakter hebben, zoals toertochten, oldtimerritten en dergelijke.

2. Wet milieubeheer en APV
Bij het reguleren van auto- en motorsportactiviteiten, crossen en dergelijke buiten de weg moet onderscheid worden gemaakt tussen speciaal daarvoor ingerichte terreinen, zoals circuits, en overige terreinen, zoals natuurgebieden, parken, plantsoenen of andere voor recreatief gebruik beschikbare terreinen. De eerst bedoelde terreinen vallen doorgaans onder de Wm; voor de overige terreinen kan een gemeente zelf regels stellen.

De speciaal voor auto- en motorsport ingerichte terreinen vallen onder de werking van de Wm en het Activiteitenbesluit milieubeheer. In bepaalde gevallen moet een motor(sport)terrein worden aangemerkt als een inrichting in de zin van de Wm. De regeling betreffende de motorterreinen is opgenomen in categorie 19 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. In categorie 19.1, onder g, worden genoemd: inrichtingen of terreinen, geen openbare weg zijnde, waar gelegenheid wordt

geboden tot het gebruiken van: bromfietsen, motorvoertuigen of andere gemotoriseerde voer- of vaartuigen in wedstrijdverband ter voorbereiding van wedstrijden of voor recreatieve doeleinden. In de nota van toelichting bij het besluit blijkt dat uit de omschrijving "gelegenheid bieden" is af te leiden dat elke inrichting of elk terrein, dat in enigerlei vorm is ingericht om de genoemde activiteiten mogelijk te maken, onder dit besluit valt.

Vervolgens vermeldt de nota van toelichting dat enige accommodatie evenwel nodig zal zijn voordat kan worden vastgesteld of sprake is van een dergelijke inrichting, bijvoorbeeld in de vorm van een begrenzing. Indien elke, al dan niet beoogde, begrenzing van de plaats waar de genoemde activiteiten zich afspelen ontbreekt, zal bezwaarlijk van een inrichting kunnen worden gesproken (bijvoorbeeld wanneer een aantal liefhebbers van modelvaartuigen regelmatig met elkaar hun bootjes laat varen op een grote plas of waterweg).

Op grond van artikel 8.2 van de Wm is het college bevoegd om op een aanvraag voor vergunning voor een motorterrein als bedoeld in categorie 19 te beslissen. Voor zover de terreinen, geen openbare weg zijnde, echter bestemd of ingericht zijn voor het in wedstrijdverband, ter voorbereiding van wedstrijden of voor recreatieve doeleinden rijden met gemotoriseerde voertuigen, en de terreinen daartoe acht uren per week of meer zijn opengesteld, wordt de vergunning niet afgegeven door het college, maar door gedeputeerde staten (categorie 19.2). Bij de vergunningverlening wordt rekening gehouden met de motieven van de Wm, zijnde de gevolgen voor het milieu of de bescherming van het milieu.

4. Zondagswet
Krachtens artikel 3, eerste lid, van de Zondagswet is het verboden op zondag zonder strikte noodzaak gerucht te verwekken, dat op een afstand van meer dan 200 meter van het punt van verwekking hoorbaar is. Volgens het tweede lid van dit artikel is de burgemeester bevoegd van dit verbod voor de tijd na 13.00 uur ontheffing te verlenen. De training voorafgaand aan de motorcrosswedstrijd kan als deze voor publiek toegankelijk is, reeds aangemerkt worden als een openbare vermakelijkheid als bedoeld in artikel 4 van de Zondagswet.

5. Privaatrechtelijk optreden
Verschillende gemeenten zijn er toe overgegaan een terrein waarvan zij eigenaar zijn aan te wijzen als terrein waarop de motorcrossport beoefend kan worden. Veelal geschiedt dit om de overlast die wordt ondervonden als gevolg van het crossen in natuur- en bosgebieden te beperken.
Indien van gemeentewege een terrein ter beschikking wordt gesteld voor het crossen, rijst de vraag naar de eventuele civielrechtelijke aansprakelijkheid van de gemeente voor ongevallen en andere schade. Daarbij gaat de VNG ervan uit dat het crossterrein niet een weg is in de zin van de wegenverkeerswetgeving. Is daarvan wèl sprake, dan is het – behoudens ontheffing; zie de artikelen 10 en 148 van de WVW 1994 – eenvoudigweg verboden aldaar te 'crossen'.

Civielrechtelijk brengt het feit dat een terrein met goedvinden van de gemeente als crossterrein wordt gebruikt, voor haar de verplichting mee ervoor te zorgen dat geen gevaarlijke situaties te creëren zijn. Het ligt op de weg van de gemeente om het terrein aan te passen aan het doel waartoe het dient.

In het kader van de regels die het college kan stellen op basis van het tweede lid van artikel 9.2.1 uit de VFL kunnen bijvoorbeeld leeftijdsgrenzen worden gesteld aan de gebruikers van het terrein of eisen als aangegeven in artikel 110 van de WVW 1994 juncto artikel 5 van het Reglement rijbewijzen. Uitsluiting van aansprakelijkheid voor schade (ongevallen en dergelijke) kan de gemeente zoveel mogelijk beperken; bijvoorbeeld door een bord te plaatsen bij de ingang van het terrein waarop zijn aangegeven de voorwaarden waaronder van het terrein gebruik mag worden gemaakt (onder andere de waarschuwing, dat gebruikers van het terrein dit voor eigen risico gebruiken en de

mededeling, dat de gemeente aansprakelijkheid afwijst voor ongevallen en andere schade als gevolg van crossen). Het plaatsen van een dergelijk bord wil overigens niet zeggen dat de gemeente gevrijwaard is van aansprakelijkheid.

Er is overigens nog een privaatrechtelijke mogelijkheid waardoor de gemeente aan haar zorgverplichting kan voldoen, namelijk door het sluiten van een gebruiks- of huurovereenkomst met de plaatselijke vereniging. De gemeente moet zich dan wel realiseren dat het desbetreffende terrein dan ook alleen ter beschikking wordt gesteld ten behoeve van het crossen door leden van die vereniging.

Voor jurisprudentie bij dit artikel zie de lijst met jurisprudentie bij artikelen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving.

9.2.2 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen (was artikel 4:9 APV)
Sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen mogen zich niet bevinden in een toestand die gevaar oplevert voor de veiligheid, nadeel voor de gezondheid of hinder voor de gebruikers van de gebouwen of voor anderen.

9.2.3 Aanwijzing gebieden voor bijzondere regels (was 4:9a APV)
Het college kan gebieden aanwijzen waar zij bijzondere regels (in het kader van bijvoorbeeld geluid, geur etc.) kan stellen in het kader van de bescherming van het milieu.

9.2.4 Beperking verkeer in natuurgebieden (was 5:33 APV)
Vele gemeenten worden in toenemende mate geconfronteerd met het bezoek van motorcrossers aan natuurgebieden, met als gevolg klachten over geluidhinder, schade aan de flora, verstoring van wild e.d. Verder worden natuurgebieden, parken en dergelijke steeds vaker door ruiters en fietsers/mountainbikers bezocht. Het komt nogal eens voor dat ruiters en fietsers/mountainbikers de speciaal voor hen aangewezen ruiter- of fietspaden verlaten. Deze gedraging levert gevaar en hinder op voor wandelaars en berokkent vaak ook schade aan flora en fauna. Bij de vraag, welke maatregelen mogelijk zijn tegen het motorcrossen in natuurgebieden, zal men een onderscheid moeten maken tussen het zogenaamde 'wilde crossen' (op wegen en paden en 'off the road') en het crossen op daartoe speciaal gebruikte motorterreinen. Op het crossen op motorterreinen is artikel 9.2.4 van toepassing.

Op grond van het eerste lid van artikel 9.2.4 geldt een algeheel verbod om zich met motorvoertuigen, (brom)fietsen of paarden in een natuurgebied te bevinden. Het college kan op grond van het tweede lid terreinen aanwijzen waar dit verbod niet geldt en kan tevens regels stellen voor het gebruik van deze terreinen.

Maatregelen
Bij de vraag welke maatregelen genomen kunnen worden tegen het 'wildcrossen' of overlastgevend ruiter- en fietsverkeer gaat het in feite om een meer algemeen vraagstuk: Welke maatregelen kunnen genomen worden om ter bescherming van het milieu en ter voorkoming van overlast gemotoriseerd verkeer, ruiter- of fietsverkeer uit bepaalde gebieden te weren? Een mogelijkheid om het weggebruik door de verkeersdeelnemers te reguleren is het nemen van verkeersbeperkende maatregelen op grond van de wegenverkeerswetgeving. Voor de in deze gebieden gelegen wegen is sinds november 1991 de wegbeheerder bevoegd tot het treffen van verkeersmaatregelen (zie artikel 18 van de WVW 1994). Volgens de WVW 1994 kan tot vaststelling van verkeersmaatregelen worden overgegaan indien deze maatregelen de veiligheid op de weg verzekeren, weggebruikers en passagiers beschermen, strekken tot het in stand houden van de weg en de bruikbaarheid van de

weg waarborgen, de vrijheid van het verkeer waarborgen, strekken tot voorkoming of beperking van door het verkeer veroorzaakte overlast, hinder of schade, strekken tot het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte aantasting van het karakter of van de functie van objecten of gebieden en tenslotte een doelmatig of zuinig energieverbruik bevorderen (artikel 2, eerste tot en met derde lid, van de WVW 1994). De WVW geeft derhalve ook mogelijkheden verkeersmaatregelen te nemen ter bescherming van milieubelangen. Regulering van het gemotoriseerde verkeer dat van de weg gebruik maakt in natuurgebieden dient te geschieden op basis van de WVW 1994 door middel van een verkeersmaatregel. Hierbij moet het dan gaan om een regeling ten aanzien van het gebruik van wegen in de zin van de WVW 1994. Voor de overige gebieden, buiten de wegen in de zin van de WVW 1994, binnen een natuurgebied kan een regeling worden opgenomen in de APV. Hierbij moet in het oog worden gehouden dat met betrekking tot het onderhavige onderwerp ook een provinciale regeling kan gelden. Indien er reeds een provinciale regeling bestaat inzake de beperking van gemotoriseerd verkeer in natuurgebieden, welke regeling – deels – strekt ter bescherming van dezelfde belangen, zal – althans indien een gemeente geheel of gedeeltelijk gelegen is in een 'natuurgebied' als bedoeld in de provinciale verordening – de werkingssfeer van het gemeentelijk voorschrift ten opzichte van de provinciale verordening moeten worden afgebakend.

Maatregelen op basis van de Wegenwet/feitelijke sluiting en sluiting krachtens artikel 461 van het WvSr
Ook langs feitelijke en privaatrechtelijke weg zou men kunnen komen tot het weren van gemotoriseerd verkeer uit bepaalde natuurgebieden. In de eerste plaats valt te denken aan het plaatsen van palen, klap- of draaihekjes bij de toegangen tot de in zo'n gebied gelegen wegen. De eigenaar van een weg zal men het recht tot het nemen van zodanige maatregelen niet kunnen ontzeggen. Hoe zit dit echter als deze weg is aan te merken als een openbare weg in de zin der Wegenwet? Hiervoor is ingegaan op de beperkingen in het gebruik van een openbare weg als gevolg van het beperkt openbaar rechtskarakter van die weg. Openbare wegen in natuurgebieden zullen veelal - op grond van de gesteldheid van de weg of op grond van het gebruik dat van de weg pleegt te worden gemaakt - een zodanig beperkt openbaar rechtskarakter hebben. Ook ten aanzien van deze openbare wegen zal de eigenaar deze beperking feitelijk mogen realiseren door het plaatsen van klap- en draaihekjes, palen en dergelijke bij de toegangen tot die wegen en wel zodanig dat alleen voetgangers en fietsen vrij kunnen passeren. Aan deze handelwijze kleeft een aantal bezwaren.

Deze handelwijze is niet toepasbaar ten aanzien van openbare wegen die niet een beperkt openbaar rechtskarakter hebben. Ingevolge het bepaalde in artikel 14, eerste lid, van de Wegenwet dienen de rechthebbende en de onderhoudsplichtige dan alle verkeer over de openbare weg te dulden. De VNG tekent hierbij nog aan dat het gedeeltelijk – bijvoorbeeld alleen voor gemotoriseerd verkeer – onttrekken van wegen aan het openbaar verkeer niet mogelijk is (KB 26-09-1955, AB 1956, p. 357). KB 11-05-1982, AB 1982, 378. Ook is het volgens de Kroon niet mogelijk een weg aan het openbaar verkeer te onttrekken om hem vervolgens weer onmiddellijk open te stellen voor bij voorbeeld voetgangers en fietsers. Een dergelijke maatregel kan wel door middel van een verkeersbesluit worden genomen, zoals hiervoor is beschreven. Ook mag verwacht worden dat het onttrekken van een aantal in het buitengebied gelegen wegen aan het openbaar verkeer op bezwaren zal stuiten van met name landbouwers. Verder merkt de VNG ten aanzien van het afsluiten van wegen door middel van hekjes en slagbomen nog op, dat de bereikbaarheid van bos- en natuurgebieden voor de brandweer en in verband met onderhoudswerkzaamheden zal verslechteren. Bovendien zullen slagbomen gemakkelijk geopend kunnen worden. Ten slotte is het plaatsen van hekjes, slagbomen en dergelijke een kostbare aangelegenheid.

Men zou in de tweede plaats kunnen denken aan het plaatsen bij de toegangen tot de wegen in een bepaald natuurgebied van borden waarop de toegang voor motorvoertuigen en bromfietsen voor onbevoegden krachtens artikel 461 van het WvSr wordt verboden: "Verboden toegang voor….; artikel 461 van het WvSr". Deze methode kan echter niet worden toegepast, indien het gaat om

openbare wegen in de zin van de Wegenwet. Zie HR 21-06-1966, AB 1967, p. 186 (Bromfietsverbod Sneek) en HR 23-12-1980, AB 1981, 237 (rijverbod Schiermonnikoog). Sommige gemeentebesturen hebben de volgende aanpak tot wering van gemotoriseerd verkeer uit natuurgebieden overwogen:

a. onttrekking van de openbare wegen ('openbaar' in de zin van de Wegenwet) aan het openbaar verkeer volgens de daartoe in de artikelen 9 en verder van de Wegenwet voorgeschreven procedure; en aansluitend daaraan:
b. geslotenverklaring op privaatrechtelijke basis van de wegen in dat gebied voor (recreatief) gemotoriseerd verkeer, namelijk door het plaatsen van borden 'Verboden toegang voor..., artikel 461 Wetboek van Strafrecht'.

Aan deze aanpak wordt om twee redenen de voorkeur gegeven: De Wegenwet zou zich er tegen verzetten dat wegen die voor al het verkeer openbaar zijn, ter behartiging van andere belangen dan verkeersbelangen bij verordening voor het gemotoriseerd verkeer gesloten zouden worden. Of deze opvatting juist is, is de vraag. Artikel 461 van het WvSr is niet op openbare wegen van toepassing. Deze aanpak stuit overigens ook op bezwaren, met name in die gevallen waarin de wegen niet in eigendom zijn bij de overheid. De overheid is dan immers van de particuliere eigenaren afhankelijk, met name waar het de geslotenverklaring voor gemotoriseerd verkeer betreft. Bovendien is de toegankelijkheid van dergelijke wegen voor het publiek niet meer verzekerd, indien deze wegen eenmaal aan het openbaar verkeer zijn onttrokken. De particuliere eigenaar zou zijn weg immers ook voor alle publiek, dus ook voor voetgangers en fietsers, kunnen afsluiten. De overheid bezit dan geen machtsmiddelen om daartegen op te treden. Deze machtsmiddelen bezit zij wél ten aanzien van wegen die – zij het ook beperkt – voor het openbaar verkeer toegankelijk zijn in de zin van de Wegenwet.

Zie voor jurisprudentie de aparte jurisprudentielijst in de bijlage bij deze VFL.

Men kan – zoals hierboven reeds bleek – aan genoemde consequenties niet ontkomen door een weg slechts beperkt aan het openbaar verkeer te onttrekken, in die zin dat hij alleen openbaar zal zijnvoor bepaalde categorieën verkeersdeelnemers. Bovendien, ook al zou een weg een beperkt openbaar rechtskarakter hebben, dan nog zou artikel 461 van het WvSr. waarschijnlijk niet toepasselijk kunnen zijn.

Hiervoor werd er reeds op gewezen dat de hele onttrekkingsprocedure tijdrovend is en dat de onttrekking op bezwaren zal stuiten van met name landbouwers. Zou men de hier bedoelde methode toepassen, dan zou het in ieder geval noodzakelijk zijn voor de onttrekking aan het openbaar verkeer met de particuliere eigenaren duidelijke afspraken te maken en deze schriftelijk vast te leggen. Overigens moet de onttrekking van een openbare weg aan het openbaar verkeer onvoorwaardelijk geschieden en zonder tijdsbepaling (circulaire van de minister van verkeer en waterstaat aan de colleges van gedeputeerde staten, BS 1933, nrs. 203 en 245, WGB 1933, p. 225).

Verordening stiltegebieden

Provinciale staten dienen op grond van artikel 1.2 van de Wm een verordening op te stellen die onder andere regels bevat inzake het voorkomen of beperken van geluidhinder in bij de verordening aangewezen gebieden. Deze provinciale milieuverordening (hierna: PMV) vervangt de oude verordeningen op grond van artikel 122 van de Wet geluidhinder. Volgens de model-PMV is het onder meer verboden een aantal toestellen te gebruiken binnen het milieubeschermingsgebied. Het is ook verboden om met een motorvoertuig met draaiende verbrandingsmotor de openbare weg of andere voor bestemmingsverkeer openstaande wegen en terreinen te verlaten. Toertochten voor motorvoertuigen of een wedstrijd als bedoeld in artikel 24 van de WVW 1994 zijn niet toegestaan.

Beperking gemotoriseerd verkeer in natuurgebieden in relatie tot artikel 1 van de Grondwet
De vraag rijst of het ontzeggen van de toegang tot een bepaald natuurgebied voor motorrijders en bromfietsers zich verdraagt met het antidiscriminatieverbod van artikel 1 van de Grondwet. Deze vraag werd aan de orde gesteld in een zitting van de kantonrechter te Harderwijk (19-11-1985). De geverbaliseerde voerde aan dat het verbod "... discriminerend is ten aanzien van motorrijders, bromfietsers en hun duopassagiers. Terreinwagens, motoren met zijspan, auto's en vrachtwagens mogen van de onverharde wegen wel gebruik maken. De officier van justitie bestreed deze opvatting. Hij stelde dat het gemeentebestuur een keuze heeft gemaakt tussen de belangen van voetgangers en flora en fauna en de belangen van motorrijders en bromfietsers die zittend op hun voertuig van de natuur willen genieten." De officier meende dat de belangen van flora en fauna en de belangen van voetgangers die hinder ondervinden van motorrijders, prevaleren boven de belangen van motorrijders. De kantonrechter schaarde zich achter de officier van justitie. Hij meende dat er geen sprake was van discriminatie van motorrijders en bromfietsers omdat hun bewegingsvrijheid niet verder dan noodzakelijk voor het doel dat het college voor ogen staat wordt beperkt. De rechtbank in hoger beroep en de Hoge Raad in cassatie hebben inmiddels de uitslag van de kantonrechter onderschreven. Zie HR 19-05-1987, AB 1988, 216 (APV Nunspeet).

9.2.5 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken (was 5:34 APV)
In deze toelichting wordt allereerst uitgebreid ingegaan op de wetgeving voor het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen, geregeld in de artikelen 10.2, eerste lid, en 10.63, tweede lid, van de Wm. Artikel 10.63, tweede lid, van de Wm beperkt zich alleen tot de bescherming van het milieuhygiënische belang. Indien het college de openbare orde- en veiligheidsaspecten wil reguleren is het verlenen van een (tweede) ontheffing op grond van de VFL noodzakelijk.

Het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen als geregeld in artikel 10.2, eerste lid, en 10.63, tweede lid, van de Wm
In de circulaire van 27 maart 2002 aan de provincies en gemeenten van het voormalig ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (Stcrt. 2002, 65) is aandacht besteed aan het storten en verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen.

Voor welke afvalstoffen kan er een ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, van de Wm worden gegeven en wat is de reikwijdte van de wet?
Uit de kamerbehandeling blijkt dat de ontheffing kan worden verleend voor de volgende zaken:
- vreugdevuren, zoals paas- en oudejaarsvuren.
- instandhouding van waardevolle cultuurlandschappen, in het kader van klein landschapsbeheer.

De minister gaf tegenover de Kamer voorts aan dat fruitsnoeihout en aardappelloof onder de ontheffing zouden kunnen vallen. Hij sprak in zijn algemeenheid over hout dat men van bomen of struiken afhaalt om het natuurlijke proces om welke reden dan ook te bevorderen. Ook riet zou ons inziens hieronder kunnen vallen. Voor welke gevallen er nog meer een ontheffing kan worden gegeven, is sterk afhankelijk van de lokaal specifieke situatie, bijvoorbeeld indien er sprake is van een heidegebied of specifieke beplanting. Op grond van artikel 10.63, tweede lid, van de Wm is het in ieder geval verboden ontheffing te verlenen voor het verbranden van gevaarlijke afvalstoffen. Verder is het meeverbranden van allerlei afvalstoffen (banden, verf, afgewerkte olie) verboden. Artikel 10.2 van het WvSr ziet alleen toe op het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen. Dit betekent dat, indien er sprake is van een inrichting in de zin van de Wm, het verbrandingsverbod hierop niet van toepassing is. Hiervoor geldt namelijk een ander wettelijk regiem. De verbranding van afvalstoffen binnen een inrichting dient enerzijds te worden geregeld in de milieuvergunning of wordt anderzijds geregeld in een van de zogenaamde artikel 8.40-Besluiten, waarin algemene

milieuregels zijn opgenomen voor homogene bedrijfscategorieën. Tevens dient rekening gehouden te worden met de gemeentelijke zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk GFT-afval op grond van artikel 10.21 van de Wm. GFT-afval, afkomstig van huishoudens, dient in de eerste plaats door de burger te worden aangeboden aan de aangewezen inzameldienst. Het buitengebied wordt door gemeenten soms vrijgesteld van de inzamelplicht in het belang van een doelmatig beheer van afvalstoffen. In deze gevallen kan een ontheffing voor het verbranden van tuinafval worden gerechtvaardigd. Voor wat betreft stedelijke of bebouwde komgebieden, is het verlenen van een ontheffing minder gerechtvaardigd. Immers, de gemeente draagt zorg voor inzameling van huishoudelijk tuinafval en ook grof tuinafval, een ontheffing voor het verbranden van snoeihout, lijkt daarmee niet wenselijk.

Benadrukt dient te worden dat het aan het bevoegde gezag is om zelf invulling te geven aan het ontheffingenbeleid. Dit geldt zeker ook voor een absoluut verbrandingsverbod. Ook al geeft de Wm de mogelijkheid om een ontheffing te verlenen, dit betekent niet dat een gemeente ook verplicht is dit te doen. Gemeenten kunnen dus – óók onder het regiem van de Wm – een absoluut stookverbod blijven hanteren. Het verdient aanbeveling om een absoluut stookverbod in een beleidsnota of milieubeleidsplan vast te leggen.

Het verdient sterk de aanbeveling om het ontheffingenbeleid schriftelijk vast te leggen in bijvoorbeeld beleidsregels. Op deze manier beschikt het bevoegde gezag over een duidelijk afwegingskader, op grond waarvan de beslissing om een ontheffing te verlenen kan worden gebaseerd.

Welke voorschriften kunnen worden verbonden aan een ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, van de Wm?
Aan een ontheffing kunnen de volgende voorschriften worden verbonden. Gedacht kan worden aan het voorschrift dat:

- het stoken geen gevaar, schade of hinder mag opleveren voor de omgeving;
- de houder van de ontheffing tijdens de verbranding voortdurend ter plaatse aanwezig dient te zijn en zorg dient te dragen voor een goed brandend vuur, zodat zo min mogelijk rookontwikkeling plaatsvindt;
- de verbranding niet mag plaatsvinden in de periode tussen zonsondergang en zonsopgang; - verbranding slechts mag plaatsvinden met inachtneming van een bepaalde afstand tot bouwwerken;
- van de voorgenomen verbranding het hoofd van de afdeling milieuzaken van de dienst ... of zijn plaatsvervanger of de alarmcentrale van de regionale brandweer, ten minste één uur voor de verbranding telefonisch moet worden geïnformeerd (telefoon ...).

In de ontheffing op grond van de Wm kunnen ook voorschriften worden opgenomen over bodembeschermende voorzieningen en maatregelen. Veel gemeenten eisen een bodembeschermende voorziening, bijvoorbeeld een betonplaat of zandbed. De grondslag van een dergelijk voorschrift is in dit geval artikel 10.63, tweede lid, van de Wm. Het verdient de aanbeveling om in de ontheffing ook een verwijzing naar de zorgplicht van artikel 13 van de Wet bodembescherming op te nemen.

Hoe kan het beste worden omgegaan met gevallen van bestrijding van bepaalde ziektes?
In enkele gevallen, bijvoorbeeld bij de bestrijding van bepaalde ziektes is het noodzakelijk op korte termijn passende maatregelen, zoals het verbranden van de zieke bomen, te nemen. De procedure van ontheffingverlening duurt in deze gevallen te lang om telkens een ontheffing te verlenen. Daarom zou voor deze gevallen de ontheffing bij voorbaat verleend kunnen worden, waarbij in de ontheffing nauwkeurig wordt aangegeven in welke gevallen en onder welke omstandigheden van de ontheffing gebruik mag worden gemaakt. Een aantal gemeenten eist bijvoorbeeld een verklaring

van de Plantenziektekundige Dienst te Wageningen. Als voorschrift kan worden opgenomen dat in geval van verbranding van met ziekte aangetast hout, besmet en niet-besmet snoeihout zoveel mogelijk moet worden gescheiden.

Kan een ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, van de Wm voor onbepaalde tijd worden verleend?
Nee, volgens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat hangt de beantwoording van deze vraag samen met het karakter van de ontheffing. Het gaat om een ontheffing van een wettelijk verbod of een uitzondering op de regel. Het verlenen van een ontheffing voor onbepaalde tijd verhoudt zich hiermee per definitie niet. Het zou daarmee een soort vergunningstelsel worden. Een ontheffing zal derhalve altijd voor een bepaalde tijd verleend moeten worden. De precieze omvang voor een bepaalde tijd is onder andere afhankelijk van de invulling van het in artikel 10.63, tweede lid, van de Wm opgenomen criterium. Na verloop van tijd kunnen er bijvoorbeeld mogelijkheden komen om de betreffende afvalstoffen op een hoogwaardiger wijze te verwerken in plaats van te verbranden. Tevens is de looptijd van de ontheffing afhankelijk van de formulering van de ontheffing zelf. Naarmate bijvoorbeeld de tijdsperiode waarin verbrand mag worden exacter in de ontheffing staat geformuleerd (bijvoorbeeld twee keer veertien dagen in de nader omschreven periode, bijvoorbeeld het snoeiseizoen met melding aan de gemeente) is het volgens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat denkbaar dat een ontheffing voor maximaal drie jaar wordt verleend. Als de periode niet exact staat omschreven, stuit een dergelijke looptijd van een ontheffing op bezwaren. Er zijn dus verschillende mogelijkheden voor de duur van een ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, van de Wm. Variërend van bijvoorbeeld een ontheffing per keer tot een jaarlijkse ontheffing tot een ontheffing voor een periode van drie jaar. Gemeenten hebben dus de beleidsvrijheid om zelf de duur van een ontheffing te bepalen.

De aanvullende werking van artikel 9.2.5
Benadrukt wordt dat voor het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen altijd een ontheffing nodig is op grond van artikel 10.63, tweede lid, van de Wm. Het college kan een ontheffing verlenen, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet. Met andere woorden, het college kan een ontheffing weigeren op grond van milieuhygiënische argumenten. Bij het verbranden van afvalstoffen zijn echter vaak openbare orde- en veiligheidsaspecten van belang. Artikel 10.63, tweede lid, van de Wm biedt geen mogelijkheid om de ontheffing te weigeren, indien de openbare orde en veiligheid in het geding is. Bovendien kunnen de voorschriften verbonden aan een dergelijke ontheffing alleen dienen ter bescherming van het belang van het milieu. Artikel 9.2.5 vult daarom voor wat betreft deze aspecten de Wm aan. Voor artikel 9.2.5 betekent dit concreet het volgende. Artikel 9.2.5, tweede lid, biedt de mogelijkheid om – naast de ontheffing op grond van de Wm – een ontheffing te verlenen, waarin de aspecten van openbare orde en veiligheid worden geregeld. Er ligt dus een ander motief ten grondslag aan de VFL dan aan de Wm. Tevens wordt het college de mogelijkheid geboden om aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die het belang van de openbare orde en veiligheid beogen te beschermen. De weigeringsgronden worden genoemd in het vierde lid.

Kan de ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, van de Wm en de ontheffing op grond van artikel 9.2.5, tweede lid, worden gecombineerd tot één te verlenen ontheffing?
Er is een aantal argumenten om dit niet te doen. In de eerste plaats zijn de gronden waarop het besluit wordt genomen, gebaseerd op twee verschillende wettelijke regelingen. Het gaat dus om twee verschillende afwegingskaders. Indien beide afwegingskaders in één ontheffing wordt verwerkt, is de vraag in hoeverre een dergelijk besluit juridisch stand houdt. Bovendien wordt, indien bezwaar of beroep wordt ingesteld tegen het ene besluit, het bezwaar daarmee impliciet eveneens gericht tegen het andere besluit. Tenslotte is ook de strafbaarstelling verschillend. Overtreding van de ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, van de Wm wordt strafbaar gesteld in de WED,

terwijl overtreding van artikel 9.2.5 strafbaar wordt gesteld op grond van artikel 154 van de Gemeentewet.
Het verschil in wettelijke grondslag (Wm versus Gemeentewet), het verschil in toetsingskader (milieu versus openbare orde) en het verschil in strafbaarstelling (WED versus Gemeentewet) pleit ervoor om een systeem van twee separate ontheffingen te hanteren. Dit neemt niet weg dat gemeenten de aanvraag voor beide ontheffingen kunnen coördineren. Het blijven echter wel twee afzonderlijke besluiten.

Indien de ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, van de Wm wordt geweigerd, wat betekent dit voor de ontheffing op grond van artikel 9.2.5?
Indien de ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid, van de Wm wordt geweigerd, is er geen ruimte meer voor een ontheffing op grond van artikel 9.2.5. Dit volgt uit het systeem van de wet. Een ontheffing op grond van artikel 9.2.5 kan in dit geval namelijk nooit worden verleend wegens strijd met de Wm. De aanvraag voor een ontheffing op grond van artikel 9.2.5 hoeft daarom niet in behandeling te worden genomen. De grondslag hiervoor is artikel 4:5 van de Awb.

Uitzonderingen artikel 9.2.5.
In het tweede lid is een aantal uitzonderingen opgenomen op het verbod in het eerste lid. Hierbij zijn de volgende punten van belang. In de eerste plaats valt verlichting door middel van kaarsen, fakkels, sfeervuren – waarbij geen afvalstoffen worden verbrand -, zoals terrashaarden en vuurkorven of vuur voor koken, bakken en braden, niet onder het nieuwe regime van de Wm. Er is immers geen sprake van het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen. Vervolgens mag er geen sprake zijn van gevaar, overlast of hinder voor de omgeving. Vooral binnen de bebouwde kom kunnen klachten ontstaan over overlast of hinder door met name terrashaarden en vuurkorven. De aanhef van het tweede lid biedt dus een handvat om handhavend op te treden. De uitzonderingen betreffen een aanvulling op hogere regelgeving. Het eerste lid regelt namelijk het aanleggen, stoken of het hebben van vuur, maar in de genoemde uitzonderingsgevallen is er geen sprake van het verbranden van afvalstoffen. De gemeentelijke wetgever regelt dus een bepaalde materie (verbranden) vanuit eenzelfde motief (namelijk een milieumotief: het voorkomen van overlast of hinder) als de hogere regelgever, maar beperkt zich daarbij tot gedragingen die niet of nog niet worden bestreken door de hogere regelgeving (namelijk het verbranden van niet afvalstoffen buiten inrichtingen).
Normaal gesproken is de afbakening tussen de Wm en de APV (nu VFL) helder, indien er sprake is van een inrichting in de zin van de Wm. Daar waar de Wm hierop gebaseerde regels of voorschriften in een onderwerp voorziet, is er geen ruimte voor de APV.

Als laatste wordt vermeld dat er een gesloten periode (lopend van 1 april tot 1 september) geldt. Binnen deze periode is het niet toegestaan om te stoken.

Hoofdstuk 10. Toezichtbepalingen

10.1.1 Toezichthouders

In dit artikel worden de toezichthouders aangewezen overeenkomstig modelbepaling 90.M van de Aanwijzingen voor de decentrale regelgeving (Adr). De basis voor deze bevoegdheid wordt gevonden in hoofdstuk 5 van de Awb. In dit hoofdstuk zijn algemene regels gegeven voor de bestuursrechtelijke handhaving van algemeen geldende rechtsregels en individueel geldende voorschriften. De aanwijzing als toezichthouder in de VFL is de grondslag voor het hebben van opsporingsbevoegdheid. Zie verder de toelichting onder het kopje Opsporingsambtenaren.

Eerste lid

Toezichthouders zijn personen/ambtenaren die bij of krachtens wettelijk voorschrift belast zijn met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift (artikel 5:11 Awb). De aanwijzing van toezichthouders kan derhalve in de VFL plaatsvinden. Een deel van de toezichthouders wordt in de VFL zelf aangewezen. Hiernaast kunnen toezichthouders door het college dan wel de burgemeester worden aangewezen. Politieambtenaren zijn alleen te beschouwen als toezichthouders voorzover zij bij of krachtens een bijzondere wet als zodanig zijn aangewezen. Artikel 3 van de Politiewet 2012, dat een algemene omschrijving van de politietaak bevat, kan niet worden beschouwd als een wettelijk voorschrift in de zin van het artikel. Toezichthouders kunnen zowel individueel als categoraal worden aangewezen. Bij een individuele aanwijzing worden personen met toezicht belast door hen met name te noemen of door aanduiding van hun functie. Bij een categorale aanwijzing wordt in het aanwijzingsbesluit veelal de dienst genoemd waartoe de met toezicht belaste personen behoren.

Het evenredigheidsbeginsel

In artikel 5:13 Awb is het evenredigheidsbeginsel neergelegd. Een toezichthouder mag zijn bevoegdheid slechts uitoefenen voorzover dit redelijkerwijs voor de vervulling van zijn taak noodzakelijk is. Een toezichthouder kan derhalve niet te allen tijde gebruik maken van alle bevoegdheden die in de Awb standaard aan toezichthouders worden toegekend. Steeds zal de afweging gemaakt moeten worden of het voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs noodzakelijk is. Bepalend hiervoor is de aard van het voorschrift op de naleving waarvan een toezichthouder moet toezien.

Bevoegdheden toezichthouder

In de artikelen 5:15 tot en met 5:19 Awb worden bevoegdheden aan toezichthouders toegekend. In artikel 5:14 is de mogelijkheid opgenomen om aan een toezichthouder minder bevoegdheden toe te kennen. Zo is op voorhand vaak al duidelijk welke bevoegdheden voor het uitoefenen van toezicht niet relevant zijn of per definitie onevenredig. Op basis van artikel 5:15 Awb is een toezichthouder bevoegd elke plaats te betreden met uitzondering van woningen zonder toestemming van de bewoner. "Plaats" is daarbij een ruim begrip en omvat niet alleen erven en andere (bedrijfs)terreinen, maar ook (bedrijfs)gebouwen. Dat de Awb een uitzondering maakt voor het betreden van een woning zonder toestemming van de bewoner vloeit voort uit het in artikel 12 van de Grondwet vastgelegde "huisrecht". Op grond hiervan is voor het binnentreden van woningen zonder toestemming van de bewoner steeds een grondslag in een bijzondere wet vereist. Voor de handhaving van gemeentelijke verordeningen is de basis voor het binnentreden zonder toestemming van de bewoner gelegd in artikel 149a van de Gemeentewet. Op grond van dit artikel

kan aan toezichthouders deze bevoegdheid worden toegekend, als het gaat om het toezicht op de naleving van bij verordening gegeven voorschriften die strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen. In artikel 10.1.1. van de VFL wordt deze bevoegdheid aan toezichthouders toegekend. In de Algemene wet op het binnentreden (Awbi) zijn de vormvoorschriften gegeven die bij het binnentreden van een woning in acht genomen moeten worden.

De bevoegdheid tot het betreden van plaatsen houdt niet tevens in de bevoegdheid tot het doorzoeken van die plaatsen. De Awb geeft toezichthouders dus niet de bevoegdheid om willekeurig kasten, laden en andere bergplaatsen te openen. In gevallen waarin die bevoegdheid niettemin noodzakelijk is, dient deze te worden verschaft door de bijzondere wetgever. Artikel 5:16 Awb geeft de toezichthouder de bevoegdheid om inlichtingen te vorderen. Op grond van artikel 5:20 Awb is een ieder ook verplicht deze inlichtingen te verstrekken, behoudens een aantal uitzonderingen dat terug te voeren is op het beroepsgeheim. In de artikelen 5:17 tot en met 5:19 Awb worden aan toezichthouders de bevoegdheden verleend om inzage te vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden en om zaken en vervoermiddelen te onderzoeken.

Toezicht en opsporing

De meeste bepalingen van de VFL bevatten ge- en verboden. Op de naleving hiervan dient te worden toegezien en bij overtreding dient te worden opgetreden. Dit kan op twee manieren gebeuren: bestuursrechtelijk - door onder andere het toepassen van bestuursdwang dan wel het opleggen van een dwangsom - en strafrechtelijk. Voor beide vormen van handhaving dienen personen te worden aangewezen met toezichthoudende respectievelijk opsporingsbevoegdheden. Alleen voor de aanwijzing van de toezichthouders is een bepaling opgenomen in de VFL. De opsporingsambtenaren worden aangewezen in de artikelen 141 en 142 van het Wetboek van Strafvordering (WvSv). Het onderscheid tussen toezicht en opsporing is van belang, aangezien er een onderscheid bestaat, zowel naar inhoud als naar de voorwaarden waaronder zij op grond van de wet kunnen worden uitgeoefend. Het kenmerkende onderscheid tussen beide is dat bij toezicht op de naleving geen sprake hoeft te zijn van enig vermoeden van overtreding van een wettelijk voorschrift en bij opsporing wel. Ook zonder dat vermoeden heeft het bestuur de taak na te gaan of bijvoorbeeld de voorschriften van een vergunning in acht worden genomen. Als mocht blijken dat in strijd met het voorschrift wordt gehandeld, hoeft dit ook niet automatisch te leiden tot een strafrechtelijke vervolging. Het hanteren van bestuursrechtelijke middelen zoals het intrekken van de vergunning of het toepassen van bestuursdwang vormen in veel gevallen een meer passende reactie. Ook al is de uitoefening van het toezicht niet gebonden aan het bestaan van vermoeden dat een wettelijk voorschrift is overtreden, toch kan hiervan wel blijken bij het toezicht. Op dat moment wordt de vraag naar de verhouding tussen toezichthoudende en opsporingsbevoegdheden van belang, in het bijzonder wanneer beide bevoegdheden in dezelfde persoon zijn verenigd. Beide bevoegdheden kunnen naast elkaar worden toegepast, zolang gezorgd wordt dat de bevoegdheden die samenhangen met het toezicht en de bevoegdheden die samenhangen met de opsporing worden gebruikt waarvoor ze zijn toegekend. Op het moment dat toezicht overgaat in opsporing is het derhalve zaak er voor te zorgen dat de waarborgen die aan de verdachte toekomen in het kader van de opsporing in acht worden genomen.

Opsporingsambtenaren

In de artikelen 141 en 142 WvSv worden de met de opsporing van strafbare feiten belaste ambtenaren genoemd. De in artikel 141 genoemde ambtenaren hebben een opsporingsbevoegdheid die in principe voor alle strafbare feiten geldt (algemene opsporingsbevoegdheid). Dit geldt onder andere voor de ambtenaren van de regiopolitie. Artikel 142 betreft de buitengewone opsporingsambtenaren die in de regel een opsporingsbevoegdheid hebben voor een beperkt aantal strafbare feiten (beperkte opsporingsbevoegdheid). Op basis van

artikel 142, lid 1, onder c, WvSv hebben de volgende - voor de VFL relevante – personen opsporingsbevoegdheid:

- personen die bij bijzondere wetten met de opsporing van de daarin bedoelde strafbare feiten worden belast en
- personen die bij verordening zijn belast met het toezicht op de naleving van die verordening, een en ander voor zover het die feiten betreft en die personen zijn beëdigd.

De tweede groep betreft de toezichthouders die in de gemeentelijke verordeningen, bijvoorbeeld de VFL, als zodanig worden aangewezen. Aangezien buitengewone opsporingsambtenaren hun aanwijzing aan het WvSv ontlenen, is een nadere regeling in de VFL niet mogelijk. De aanwijzing als toezichthouders in de VFL is de grondslag voor de aanwijzing als buitengewoon opsporingsambtenaar. De opsporingsbevoegdheid van de buitengewone opsporingsambtenaren beperkt zich tot die zaken waarvoor zij toezichthouder zijn. De personen die op grond van dit artikel worden aangewezen, dienen op grond van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar aan de volgende voorwaarden te voldoen:

1. zij dienen te voldoen aan de eisen van vakbekwaamheid en betrouwbaarheid;
2. zij dienen te zijn beëdigd door het College van Procureurs Generaal (volgens art. 18, eerste lid, van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar).

De akte van beëdiging bevat een aantal gegevens met betrekking tot de buitengewoon opsporingsambtenaar, waaronder in ieder geval de feiten tot de opsporing waarvoor de opsporingsbevoegdheid geldt. De akte wordt op naam van de desbetreffende ambtenaar gesteld en na de beëdiging aan hem uitgereikt. De akte wordt voor vijf jaar afgegeven. Hierna kan hij worden verlengd, mits de ambtenaar nog voldoet aan de eisen van vakbekwaamheid en betrouwbaarheid. Gemeentelijke verordeningen en opsporing Aan opsporingsambtenaren kan op grond van artikel 149a van de Gemeentewet, met inachtneming van de Awbi, de bevoegdheid tot het binnentreden van woningen worden verleend. Hun overige opsporingsbevoegdheden ontlenen zij aan het WvSv. De gemeenteraad heeft hiernaast niet de bevoegdheid om andere opsporingsbevoegdheden te creëren. Ingevolge artikel 1 WvSv mag bij gemeentelijke verordening geen regeling worden gegeven omtrent de opsporing of het bewijs van de in die verordening strafbaar gestelde feiten.

Toezichthoudende ambtenaren en opsporing

Gezien het voorgaande zijn toezichthoudende ambtenaren vanuit hun aanstelling in hun functie niet automatisch belast met opsporing. Dit zal in veel gevallen ook niet nodig zijn. Veelal kan volstaan worden met toezichthoudende bevoegdheden.

Derde lid

In artikel 5:11 van de Awb wordt aangegeven dat onder toezichthouder wordt verstaan: een natuurlijk persoon, die bij of krachtens een wettelijk voorschrift is belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift. Een persoon die aangewezen is als toezichthouder beschikt in beginsel over alle in afdeling 5.2 van de Awb opgenomen bevoegdheden. Op grond van artikel 5:14 van de Awb kunnen deze bevoegdheden bij verordening of bij besluit van het college worden beperkt. In dit verband is tevens artikel 5:16a van de Awb van belang. Hierin staat beschreven dat een toezichthouder bevoegd is van personen inzage te vorderen van een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht.

Het ligt voor de hand de marktmeester als toezichthouder aan te wijzen. Door toevoeging van de marktmeester is verzekerd dat deze na beëdiging als opsporingsambtenaar kan fungeren.

Een bepaling over buitengewone opsporingsambtenaren is overbodig en in strijd met Aanwijzing 92 van de Aanwijzingen voor de decentrale regelgeving. Immers, in artikel 142, eerste lid, aanhef en onder c, van het Wetboek van Strafvordering, is onder meer bepaald dat met de opsporing van strafbare feiten als buitengewoon opsporingsambtenaar zijn belast de personen die bij verordeningen zijn belast met het toezicht op de naleving daarvan, een en ander voor zover het die

feiten betreft en de personen zijn beëdigd. Aangezien buitengewone opsporingsambtenaren hun aanwijzing aan het Wetboek van Strafvordering ontlenen, is een nadere regeling niet nodig. De aanwijzing als toezichthouder op grond van artikel 26 is de grondslag voor de aanwijzing als buitengewoon opsporingsambtenaar. De opsporingsbevoegdheid van de buitengewone opsporingsambtenaren beperkt zich tot die zaken waarvoor zij toezichthouder zijn. Zij dienen op grond van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar aan eisen van vakbekwaamheid en betrouwbaarheid te voldoen en te zijn beëdigd door de procureur-generaal.

Vierde lid
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Vijfde lid
Deze systematiek volgt uit artikel 18.1a van de Wm en artikel 18.6, eerste lid van de Omgevingswet.

Zesde lid
Het onderhavige artikel heeft betrekking op de door het Nederlands Normalisatie-instituut (NNI) uitgegeven normen (NEN's), voornormen (NVN's) en praktijkrichtlijnen (NPR's). Dit artikel regelt dat deze normen vervangen kunnen worden of herzien kunnen worden in deze VFL en bijbehorende bijlage.

Zevende lid
In dit artikel worden toezichthouders aangewezen. De basis voor deze bevoegdheid is terug te vinden in hoofdstuk 5 van de Awb. In dit hoofdstuk is de bestuursrechtelijke handhaving geregeld. In de artikelen 5:11 tot en met 5:20 Awb staan de bijzondere bevoegdheden van toezichthouders, waaronder de betreding van gebouwen, niet zijnde woningen, en het betreden van terreinen, desnoods tegen de wil van rechthebbenden. Toezichthouders zijn personen die bij of krachtens wettelijk voorschrift zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften. De aanwijzing van toezichthouders kan op basis van deze verordening plaatsvinden. De meeste bepalingen van deze verordening bevatten ge- en verboden. Op de naleving hiervan dient te worden toegezien en bij overtredingen dient te worden opgetreden. Dit kan op twee manieren geschieden: bestuursrechtelijk door het toepassen van bestuursdwang dan wel het opleggen van een dwangsom en strafrechtelijk.

Achtste lid
De gemeentelijke wetgever is bevoegd in zijn verordeningen buitengewone opsporingsambtenaren aan te wijzen. In dit artikel wordt deze bevoegdheid geattribueerd aan het college.
De bevoegdheid tot toepassing van bestuursdwang is geregeld in artikel 125 Gemeentewet en in afdeling 5.3 Awb.

Negende lid
Dit artikel biedt de grondslag voor het betreden van open ruimten en het binnentreden in beschermde gemeentelijke monumenten, die geen woning zijn. Het is niet toegestaan binnen te treden in een woning zonder toestemming van de bewoner.

Hoofdstuk 11. Strafbepalingen

11.1.1 Strafbepaling

Eerste lid
Ten aanzien van de in artikel 4.1.1 t/m 4.1.14 opgenomen strafbepalingen geldt dat van overtreding alleen sprake kan zijn indien de verordening een ge- of verbodsnorm (een verplichtende norm) inhoudt. Tegen overtredingen van de in deze verordening opgenomen bepalingen, alsmede tegen handelingen die de orde op de markt op enigerlei wijze kunnen verstoren, verdient voor wat de organisatie betreft een administratieve afhandeling de voorkeur.

Tweede lid
In dit artikel worden de bepalingen opgesomd die als strafbaar feit worden aangeduid om strafrechtelijk te kunnen worden gehandhaafd. De strafbaarstelling van artikel 10.23 Wm over de gemeentelijke afvalstoffenverordening is geregeld in de Wet op de economische delicten (Wed). Aangezien niet alle bepalingen in de afvalstoffenverordening zich voor strafrechtelijke handhaving lenen, is de strafbaarstelling geclausuleerd.

Derde lid
In dit artikel is vastgelegd dat men de in de verordening vermelde verplichtingen moet nakomen en de voorschriften moet opvolgen. De artikelen 195 en 196 van de gemeentewet bepalen de boetecategorie. Deze geldt hier voor het handelen in strijd met het verbod tot vellen, het niet nakomen van voorschriften en verplichtingen en het handelen in strijd met het artikel bestrijding van de iepziekte. De op grond van dit artikel ingestelde strafvervolging laat onverlet de mogelijkheid van het instellen door het college van een privaatrechtelijke vordering tot schadevergoeding wegens schade aan bomen en houtopstand.

Vierde lid
Artikel 154 van de Gemeentewet bepaalt dat gemeenten op overtreding van hun verordeningen een hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie kunnen stellen. Openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak kan als bijkomende straf op een overtreding worden gesteld.

Gezien de ernst van een parkeerovertreding lijkt het minder gewenst om daarop de zwaarste strafsanctie te stellen. Er is daarom gekozen voor een hechtenis van maximaal een maand of een geldboete van de eerste categorie. Het openbaar maken van de rechterlijke uitspraak is een bijkomende straf waarvan bij parkeerovertredingen weinig effect te verwachten valt. Het opnemen daarvan in de Parkeerverordening is daarom achterwege gelaten.

Vijfde en zesde lid
Op grond van artikel 154 van de Gemeentewet kan de gemeenteraad op overtreding van zijn verordeningen straf stellen. Deze straf mag niet zwaarder zijn dan hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie, al dan niet met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak. In artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht (WvSr) zijn de maxima van de zes boetecategorieën opgenomen. Het maximum van een boete van de eerste categorie bedraagt 335 euro en van de tweede categorie 3350 euro. Het is overigens uiteindelijk de strafrechter die de soort en de maat van de straf in een concreet geval bepaalt, tot de grens van de door de gemeenteraad gekozen boetecategorie. Hierbij dient de rechter op grond van artikel 24 WvSr rekening te houden

met de draagkracht van de verdachte. Het algemeen geldende minimum van de geldboete bedraagt 3 euro (artikel 23, tweede lid, WvSr). De Gemeentewet heeft aan de gemeenteraad de keuze gelaten op overtreding van verordeningen geldboete te stellen van de eerste óf de tweede categorie. De gemeenteraad heeft daarbij de ruimte om binnen de verordening onderscheid te maken naar bepalingen waar bij overtreding een straf van de eerste dan wel van de tweede categorie op staat. Uiteraard kan in de APV ook worden gekozen voor een enkele strafmaat. De gemeente verliest dan echter de mogelijkheid om scheiding aan te brengen tussen lichte en zwaardere overtredingen. Zie hierover de toelichting onder het kopje Uitgangspunten bij een keuze tussen de tweede en de eerste geldboetecategorie. Het is niet mogelijk om van de indeling in boetecategorieën af te wijken, bijvoorbeeld door een maximumboete van 1000 euro te stellen.

Strafbaarheid rechtspersonen
Op grond van artikel 91 jo. artikel 51 WvSr. vallen ook rechtspersonen onder de werking van gemeentelijke strafbepalingen. Bij veroordeling van een rechtspersoon kan de rechter een geldboete opleggen tot ten hoogste het bedrag van de naast hogere categorie "indien de voor het feit bepaalde boetecategorie geen passende bestraffing toelaat" (artikel 23, zevende en achtste lid WvSr). Dat betekent dat voor overtredingen van de APV door een rechtspersoon de rechter de mogelijkheid heeft een boete van de derde categorie op te leggen (6700 euro).

Medebewindsvoorschriften
In bijzondere wetten wordt aan gemeenten vaak de bevoegdheid gegeven of de verplichting opgelegd om nadere voorschriften vast te stellen. Ook de strafbaarstelling van de overtreding van deze gemeentelijke voorschriften is veelal in deze wetten opgenomen. Met het oog hierop is in het tweede lid een afbakening opgenomen.

Hechtenis
Het zal zelden voorkomen dat voor overtreding van een APV-bepaling hechtenis wordt opgelegd, zeker nu ernaar gestreefd wordt de korte vrijheidsstraf nog meer terug te dringen "ten gunste" van de geldboete. Toch is in het eerste lid van dit artikel de mogelijkheid van hechtenis opgenomen omdat niet bij voorbaat kan worden uitgesloten dat in bepaalde (uitzonderings)gevallen (bijvoorbeeld in het geval van recidive) de rechter behoefte heeft aan de mogelijkheid tot oplegging van een vrijheidsstraf.

Strafbaarstelling niet-naleving nadere regels en vergunningsvoorschriften
Niet alleen de overtreding van in de verordening opgenomen bepalingen wordt in dit artikel met straf bedreigd. In een aantal bepalingen wordt aan het college de bevoegdheid gedelegeerd nadere regels te stellen. Ook de overtreding hiervan levert een strafbaar feit op. Dit geldt ook voor de overtreding van gegeven beperkingen en voorschriften bij een vergunning of een ontheffing.

Zevende lid
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Achtste lid
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Negende lid
De gemeenteraad kan op grond van artikel 154, eerste lid Gemeentewet, op overtreding van zijn verordeningen straf stellen maar geen andere of zwaardere dan hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie.

Hoofdstuk 12. Overgangs- en slotbepalingen

12.1.1 Reikwijdte
Dit artikel behoeft geen toelichting.

12.1.2 Hardheidsclausule
Het bevoegd gezag is bevoegd om af te wijken van enig voorschrift in deze verordening, wanneer deze voor één of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben, die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met het voorschrift te dienen doelen.

12.1.3 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordeningen en regels
De bekendmaking en inwerkingtreding van verordeningen is geregeld in de artikelen 139 tot en met 144 van de Gemeentewet.

Eerste lid
Volgens het Besluit ruimtelijke ordening bevat de toelichting van een bestemmingsplan altijd 'een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. In Zevenaar wordt in bijna alle bestemmingsplannen aan deze wettelijke verplichting voldaan. Ook bevatten de Zevenaarse bestemmingsplannen in bijna alle gevallen rechtstreeks geldende regels voor archeologie. Omdat er nog enkele oudere bestemmingsplannen zijn die geen bepalingen over archeologie bevatten (bijv. het bestemmingsplan voor Landgoed Sevenaer) is het nodig om een zogenaamde vangnetbepaling op te nemen in de VFL. Dit, voor die situaties waarin het bestemmingsplan (straks: tijdelijk omgevingsplan) nog geen archeologisch beschermingsregime bevat. De vangnetbepaling archeologie (artikel 8.11.1) treedt één dag eerder in werking. Dit is noodzakelijk, omdat deze bepaling alleen op grond van de huidige regelgeving kan worden vastgesteld en in werking treden. Dit kan niet meer als de Omgevingswet geldt.

De nieuwe VFL die afgestemd is op de nieuwe Omgevingswet (en verwijst naar de Omgevingswet) kan pas in werking treden tegelijk met de Omgevingswet. Daarom treedt deze pas in werking nadat de Omgevingswet in werking is getreden.

Tweede lid
Op de dag bedoeld in het eerste lid worden (gedeeltelijk) ingetrokken:

a. Afvalstoffenverordening Zevenaar 2019 (artikel 2 en artikelen 14 t/m 19);
b. Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2023 (artikelen 2:10 t/m 2:12, 2:14, 2:15, 2:18, 2:19, 2:21, 2:42, 2:45b, 2:51, 2:52, 2:60, 4:1, 4:2, 4:3, 4:5, 4:6 t/m 4: 4:6c,4:13 t/m 4:16, 4:18, 4:19, 4:9, 4:9a, 5:2 t/m 5:12, 5:17 t/m 5:20, 5:24, 5:25, 5:32 t/m5:34, 5:35 t/m 5:37);
c. Bomenverordening Zevenaar 2019 (geheel overgenomen);
d. Bouwverordening Zevenaar 2019 (artikelen 2.1.5, 2.4.1, 2.4.2, 7.3.1, en 10.6);
e. Marktverordening Zevenaar 2019 (geheel overgenomen);
f. Parkeerverordening Zevenaar 2017 (geheel overgenomen);
g. Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Zevenaar 2018 (geheel overgenomen);
h. Erfgoedverordening 2018 (geheel overgenomen).

12.1.4 Overgangsrecht

In de overgangsbepalingen is aangegeven, dat verleende vergunningen, ontheffingen e.d., die zijn verleend op grond van de vorige verordening hun rechtskracht blijven behouden na de inwerkingtreding van deze verordening. Met deze bepaling worden de besluiten van een rechtsgrond voorzien.

Elfde lid

Aangezien vaak onduidelijkheid bestaat over het verschil tussen beleidsregels en nadere regels volgt hieronder een korte uiteenzetting van beleidsregels en nadere regels. Het college kan beleidsregels opstellen ten aanzien van de gekregen bevoegdheden. Verder kan het college nadere regels stellen op grond van dit artikel. Voor alle duidelijkheid: beleidsregels zijn algemene regels omtrent de toepassing van bevoegdheden (zie de definitie in art. 1:3, vierde lid, van de Awb).
Nadere regels zijn algemene regels die te karakteriseren zijn als algemeen verbindende voorschriften. Beleidsregels kennen een inherente afwijkingsbevoegdheid in tegenstelling tot nadere regels. Op grond van artikel 4:84 van de Awb dient een bestuursorgaan een uitzondering op een beleidsregel te maken indien bijzondere omstandigheden daartoe nopen. Dit wordt de inherente afwijkingsbevoegdheid van de beleidsregel genoemd. Hierdoor zijn beleidsregels flexibeler dan nadere regels (algemeen verbindende voorschriften). Immers, van nadere regels is geen afwijking mogelijk.

12.1.5 Citeertitel

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Lijst met jurisprudentie bij artikelen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving

2.1.5 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

- ABRvS 11-06-2003, ECLI:NL:RVS:2003:AF9809200205273/1, JG 03.0125. Intrekking van een vergunning vereist een zorgvuldige voorbereiding. Als specifieke kennis bij het bestuursorgaan ontbreekt, moet advies worden ingewonnen. Zes werkdagen zijn daarvoor voldoende.
- ABRvS 13-03-2019, ECLI:NL:RVS:2019:774. Aan de orde was een wijziging van de tenaamstelling van een vergunning op grond van de Wet op de kansspelen. De reden voor de wijziging van de tenaamstelling was een rechtsvormwijziging van de vergunninghouder(s). De rechtsvormwijziging brengt volgens de Afdeling niet mee dat er sprake is van overdracht van de vergunning. Wel oordeelt de Afdeling dat de wijziging van de tenaamstelling een 'aanzienlijke wijziging' van de vergunning is, die tevens heeft geleid tot een aanpassing van de vergunningvoorschriften. Aangezien het gaat om een éénvergunningstelsel en daarmee om een schaarse vergunning, komt de Afdeling tot het oordeel dat de wijziging niet is toegelaten. Bij een wezenlijke wijziging van een schaarse vergunning kan geen aanspraak worden gemaakt op continuering van de schaarse vergunning.
- Zie ook ABRvS 27 september 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2611. Als het gaat om een schaarse vergunning waarbij een wijziging van de tenaamstelling wordt beschouwd als een wezenlijke (of aanzienlijke) wijziging, moet dus opnieuw gelegenheid tot indiening van aanvragen worden geboden.

4.1.4 Indeling van de markt; branche-indeling (was artikel 2 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)

- ABRS 4 december 2002, nr. 200200350/1/H3, JG 03.00 , m.nt. M. Geertsema. Het besluit van het college tot toevoeging van een artikelgroep of branche op de markt is een algemeen verbindend voorschrift (a.v.v.). Het betreft hier de wijziging van een gemeentelijke, bindende regeling, met externe werking en een algemeen karakter, zodat het bepaalde in artikel 8:2, aanhef en onder a, van de Awb aan bezwaar en beroep in de weg staat.
- Rechtbank Rotterdam, sector bestuursrecht - Bloemenmarkt Amsterdam - 14 augustus 2001, JG 02.0013 m.nt. H. Borburgh. De Mededingingswet is niet van toepassing op overheidshandelen dat (primair) strekt tot het behartigen van een algemeen (publiek) belang van niet-economische aard en dat kan worden herleid tot of gerelateerd aan (andere) taken en bevoegdheden van het betrokken overheidsorgaan. De gemeente is op dit terrein geen ondernemer.
- Vz. Rb. Maastricht, 14 november 2003, LJN: AN8555, AWB03/1497. Branchebesluit is in beginsel niet appelabel. Het kan echter wel in het kader van een beroep tegen een concreet, verzoekster rechtsreeks in haar belang betreffend besluit beoordeeld worden. Branchering is niet ongebruikelijk, zodat de gevolgen in beginsel tot het normale bedrijfsrisico behoren.
- ABRS 28 februari 2000, JG 00.0130 m.nt. M. Geertsema, GS 7118, 4 m.nt. H.H., JB 2000, 114 m.nt. J.M.E.D.) Een besluit tot vaststelling van het aantal standplaatsen op de markt, opstelling, indeling en afmetingen is als algemeen verbindend voorschrift niet vatbaar voor bezwaar en beroep. Het betreft hier niet een besluit waarin nader naar tijd, plaats of object de toepasselijkheid van in de verordening reeds besloten liggende normen worden bepaald, maar de vaststelling van zelfstandige normen.
- ABRS 18 mei 1995, JG 95,0363 m.nt. R. Timmermans, inzake de wijziging van het aantal standplaatsen per branche). De regels ten behoeve van een brancheverdeling lenen zich voor herhaalde toepassing. De brancheverdeling is daarmee aan te merken als een

algemeen verbindend voorschrift. Op grond van de Awb is bezwaar en beroep hiertegen uitgesloten.
- Rechtbank Dordrecht, 30 mei 1997, JG 97.0205 m.nt. M. de Jong, inzake het weren van een markavan;
- ABRS 16 januari 1997, JG 97.0208, inzake de indeling van de markt. Teneinde de orde op de markt te waarborgen, dient de mogelijkheid te worden gecreëerd dat voor het handeldrijven met verkoopwagens afzonderlijke gedeelten van het marktterrein kunnen worden aangewezen.

4.1.10 Vereisten (was artikel 8 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
- ABRS 18 april 1995, JG (1995) 91, inzake onderscheid natuurlijk persoon/rechtspersoon.

4.1.11 Intrekking vaste standplaatsvergunning (was artikel 8 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
- ABRS 12 december 2001, JB 2002, 27 m.nt. C.L.G.F.H; Hoewel wettelijke grondslag ontbreekt voor intrekking van standplaatsvergunning, mag het college deze vergunning intrekken wegens een administratieve fout, mits hierbij algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht worden genomen.

4.1.12 Intrekking en schorsing vaste standplaatsvergunning (was artikel 10 Verordening op de weekmarkt voor de gemeente Zevenaar 2019)
- ABRS 15 augustus 2001, JU 021011. Terechte voorwaardelijke tijdelijke schorsing van marktstandplaats wegens overtreding van Reglement warenmarkten Den Haag. Standplaatshouder is tevoren diverse malen gewaarschuwd. Opgelegde sanctie is niet onevenredig zwaar. Schorsingsregime is niet onverbindend wegens strijd met art. 156 Gemeentewet.
- Vz. Rb.'s-Gravenhage 28 maart 2007, LJN: BA2568, AWB07/2195. Schorsing van de marktvergunning in verband met vermeende bedreiging van een medewerker van de Dienst Stadsbeheer. Van in een telefoongesprek gebruikte bedreiging kan niet worden gezegd dat het belang van de openbare orde van de makrt in het geding was. In casu staat de schorsing niet in redelijke verhouding tot de gedane uitlatingen.
- ABRS 30 maart 2001, AB 2001, 189 m.nt. L.D. De intrekking van een standplaatsvergunning op de Albert Cuypmarkt in Amsterdam voor een week is een maatregel met een punitief karakter die door de rechter op zijn evenredigheid dient te worden getoetst, doch de enkele omstandigheid dat de strafrechter betrokkene een taakstraf heeft opgelegd, leidt niet tot het oordeel dat het bestuursorgaan reeds daarom niet tot het opleggen van een maatregel mocht overgaan. De opgelegde maatregel moet zelfstandig op evenredigheid worden beoordeeld. De Afdeling neemt voor dat oordeel mede in aanmerking dat het bestuursorgaan een eigen taak heeft bij het handhaven van de rust en orde op de markt. Niet kan worden gezegd dat deze maatregel niet in een redelijke verhouding staat tot het wangedrag. Het geven van slechts een waarschuwing staat niet alleen niet in verhouding tot de ernst van de overtreding, maar maakt ook de handhaving van de verordening illusoir.
- Indien het bestuursorgaan overweegt om de vergunning in te trekken of te schorsen, dient het daarbij te letten op het bepaalde in artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht. Zie Rechtbank Amsterdam 17 februari 1994, JB (1994) 58, inzake intrekken zonder horen ex artikel 4:8 Awb.
- Rb. Middelburg 1 september 2005, LJN: AU5267, AWB 04/932. Schorsing kan als een punitieve sanctie worden aangemerkt. Dit brengt met zich mee dat ten aanzien van de relevante feiten die aan de waarschuwingen ten grondslag liggen hoge eisen worden gesteld, zoals een deugdelijk sanctiebeleid.

- ABRS 8 september 2004 , LJN: AQ9962, rolnr: 200308336/1. Waarschuwingen al dan niet mondeling, gebaseerd op een op schrift gesteld en bekend gemaakt sanctiesysteem, worden aangemerkt als besluiten in de zin van de Awb.

5.1.1 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren (was 2:60 APV)

- Aanschrijving tot verplaatsing van een hok van een haan die geluidsoverlast veroorzaakt. Nader onderzoek van het college verlangd. ARRS 26 02-1991, Gst. 1991, 6962, 3 m.nt. JMK, JG 91.0382 m.nt. L.J.J. Rogier.
- Aanschrijving verwijdering pluimvee in verband met overlast omwonenden. Vz.ARRS 02 06 1991, JG 92.0007 , AB 1991, 686 m.nt. JHvdV.
- Aanschrijving tot verwijdering van kraaiende haan terecht. De door het college gehanteerde methode van geluidmeting is niet onredelijk. ARRS 09 04 1992, JG 92.0401 , GO 1992, 3, GO 1994, 2 m.nt. L.F.D, AB 1992, 583 m.nt RMvM, TMR 1994, 9 m.nt. RJdH.
- Overlast van een papegaai. Onvoldoende onderzoek naar de klacht. ARRS 22 12 1993, JG 94.0137 m.nt. A.B. Engberts.
- Aanschrijving tot verwijdering paard in verband met overlast omwonenden terecht. Klachten van omwonenden, onderzoek van bouw- en woningtoezicht en proces-verbaal van politie geeft voldoende feitelijke onderbouwing. ABRS 03-07-1999, JG 99.0003 m.nt. W.A.G. Hillenaar.
- Zonder aanwijzing van het college kan artikel 2.4.20 geen grondslag bieden voor de toepassing van bestuursdwang. ABRS 17-10-2001, JG 02.0025, art. 2-4-20-, art. 4-1-7b- m.nt. M. Geertsema.
- Het houden van hinderlijke of schadelijke dieren (artikel 2.4.20 oud). Geluidhinder door dieren (zie voorbeeldbepaling 4:5b model-APV). Ernstige geluidsoverlast door kikkers in een poel. Het schoonhouden en wellicht bijvullen van een kikkerpoel zal de aanwezigheid van kikkers mogelijk bevorderen, maar dit is onvoldoende om te concluderen dat de buurman kikkers houdt (op grond van artikel 2.4.20 oud) en er de zorg voor heeft. Bij de besluitvorming is terecht rekening gehouden met het feit dat de eiser in het buitengebied woont en het gekwaak van kikkers tot gebiedseigen geluiden moet worden gerekend. Rb. ''s-Hertogenbosch, nr.AWB 99/6873 GEMWT, LJN AD4783.

6.1.9 Kampeermiddelen e.d (was 5:6 APV)

- De Afdeling rechtspraak van de Raad van State stelde de gemeente Beverwijk in het gelijk enerzijds in de aanwijzing van een weg waar parkeren van een kampeerwagen langer dan 48 uur niet is toegestaan en anderzijds in de weigering hiervan ontheffing te verlenen. De verkeersveiligheid en het aanbod van parkeerruimte waren in het geding. ARRS 11-3-1993, AB 1993, 553.
- De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State geeft aan dat het college van zijn bevoegdheid om voor een bepaalde locatie te bepalen dat er niet met een kampeerwagen e.d. mag worden geparkeerd (zoals in art. 5.1.5, eerste lid, onder b (oud) bedoeld), slechts gebruik kan maken voor zover het gaat om een locatie die geen "weg" is in de zin van de wegenverkeerswetgeving. Binnenplein is weg in de zin van de WVW en valt daarmee niet onder "aangewezen plaats" uit de APV-bepaling. ABRS 18-4-1997, JG 97.0210 m.nt. A.B. Engberts.

6.1.10 Parkeren van reclamevoertuigen (was 5:17 APV)

- De Afdeling bestuursrechtspraak acht het beleid van het college van Zierikzee geen ontheffingen te verlenen voor het parkeren van reclamevoertuigen binnen de bebouwde kom en de daaropvolgende bestuursdwangaanschrijving aanvaardbaar. De bescherming van het uiterlijk aanzien (beschermd stadsgezicht) speelt een belangrijke rol. ABRS 1-8-1994, JG 95.0245.
- De Afdeling bestuursrechtspraak meent dat het college van Groningen terecht een dwangsomaanschrijving heeft doen uitgaan tegen een voor een winkel geplaatste riksja,

waarmee handelsreclame werd gemaakt. Voor de toepassing van deze bepaling is de aanwezigheid van een verkeersgevaarlijke situatie niet vereist. ABRS 5-12-2001, nr. 200103426/1.

6.1.11 Parkeren van grote voertuigen (was 5:8 APV)

- De instelling van een parkeerverbod voor grote voertuigen dient of te gebeuren op basis van de VFL (was APV) of op basis van een verkeersbesluit (Wegenverkeerswetgeving). Een combinatie hiervan is niet mogelijk. Zie Vz. AGRS 27-4-1993 (B03.93.0018), JU 941157 (VNG-databank).
- Ontheffingenbeleid van gemeenten Grave en Stad Delden, waarbij geen ontheffingen worden verleend voor het parkeren van grote voertuigen in een woonbuurt, wordt door de Voorzitter van de ARRS als niet onredelijk aangemerkt. Vz. ARRS 18-12-1992,S03.92.4266, JU 931114 (VNG-databank) en Vz. ARRS 16-9-1993,S03.93.3369, JU 941013 (VNG-databank).
- De weigering een ontheffing te verlenen voor het parkeren van een groot voertuig wordt vernietigd, omdat er geen sprake is van een hoge parkeerdruk ter plaatse, zoals werd aangevoerd. ARRS 4-5-1993, JG 93.0353 .Bij een verzoek om bestuursdwang in geval van het parkeren van een groot voertuig, waarbij het uiterlijk aanzien in het geding is, dient het college een goede belangenafweging te maken tussen enerzijds de redelijke eisen van welstand en anderzijds de belangen van de eigenaar van het voertuig. De belangenafweging acht de Afdeling rechtspraak niet onredelijk. ARRS 3-6-1991, JG 92.0301.
- Wanneer (nagenoeg) de gehele bebouwde kom wordt aangewezen als gebied waar geen vrachtwagens mogen worden geparkeerd, dient het college zich ervan te vergewissen dat geschikte alternatieve parkeergelegenheid aanwezig is, waarbij ook rekening moet worden gehouden met de veiligheid van de geparkeerde vrachtwagens. ABRS 15-5-2001, nr. 200002098/1.

6.2.2 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen (was 5:25 APV)

- De wetgever gaat uit van een in beginsel bestaand recht om met een woonschip te verblijven in de gemeente waar men tijdelijk wenst te wonen, met deze beperking dat de gemeenten voor de plaats van verblijf binnen hun grondgebied voorschriften mochten vaststellen. Lagere wetgevers hebben de vrijheid bepalingen vast te stellen welke de vrijheid tot het kiezen van een plaats van verblijf inperken, doch deze bepalingen mogen niet zover gaan dat zij het hierboven bedoelde recht van woonschipbewoners om in een bepaalde gemeente verblijfplaats te kiezen geheel ondermijnen en aldus generlei ruimte laten voor de toepassing van de wet. HR 2-4-1971, NJ 1971, 271.
- Een algemeen verbod met ontheffingsmogelijkheid om ligplaats in te nemen met een woonschip, is aanvaardbaar omdat het stelselmatig weigeren van een ontheffing in strijd is met de wet. ABRS 18-11-1997, JG 98.0033 m.nt. W. Vos.
- Overtreding van verbod in APV om ligplaats met vaartuig in te nemen op door B en W aangewezen gedeelte van openbaar water. APV-bepaling betreft huishouding van gemeente. Aanvullende verordenende bevoegdheid van gemeentebesturen ten opzichte van scheepvaartwetgeving. HR 28-6-1994, Gst. 1994 6996, 3 m.nt. EB.
- De regeling in de APV met betrekking tot het innemen van een ligplaats met een vaartuig heeft een ruimere strekking dan de Provinciale Landschapsverordening, namelijk ook onder andere de orde en veiligheid op het water. ARRS, 7-7-1981, OB 1982, III.2.2.7, nr. 43852, APV Aalsmeer en Rechtbank Utrecht, 3 april 1997, AWB 97/670 VV, APV Loenen.
- Een Gemeentelijke woonschepenregeling is toelaatbaar omdat hieraan andere motieven ten grondslag liggen dan aan de provinciale landschapsverordening. Gemeentelijke regeling geldt als sturingsinstrument ter regulering van hoeveelheid woonschepen, hun afmetingen en hun onderlinge situering, terwijl de provinciale verordening uitdrukkelijk ziet op de bescherming van natuur en landschap. Pres. Rb. Utrecht 3-4-1997, JG 98.0009 m.nt. W. Vos; KG 1997, 276.

- Bestuursdwangaanschrijving tot verwijdering van woonschip van zonder vergunning ingenomen ligplaats in haven. Verbod in APV geldt slechts voor door het college aangewezen gedeelten van openbaar (vaar)water. Toevoeging van vergunningstelsel aan verbodsbepaling betreft wijziging van algemeen verbindend voorschrift. ABRS 6-6-1994, Gst (1995) 7001, 4 m.nt. HH.
- Bestuursdwangaanschrijving tegen en weigering vergunning voor hotelboot die enige tijd is gedoogd. APV-bepaling niet in strijd met Binnenvaartpolitiereglement. Toetsing ex nunc. ARRS 20-8-1992, JG 93.0004.
- Sanering ligplaats voor woonschepen, die niet werden benoemd in het ter genomen besluit. Overgangssituatie. ABRS 31-10-1994, JG 95.0199.
- Bestuursdwangaanschrijving tegen het ligplaats innemen met een woonschip op een niet aangewezen gedeelte van een openbaar water. Legalisatie is niet mogelijk en beroep op gelijkheidsbeginsel gaat niet op. ABRS 7-12-2000, JG 01.0039 m.nt. W. Vos.
- De afwijzing van een verzoek om maatregelen te treffen teneinde een onbezette ligplaats met een woonschip te kunnen innemen moet worden aangemerkt als een weigering om feitelijke handelingen te verrichten. Deze weigering is niet op enig rechtsgevolg gericht en het bezwaar hiertegen is terecht niet ontvankelijk verklaard. Het college heeft daarnaast in redelijkheid kunnen besluiten een verzoek om aanwijzing van een andere ligplaats af te wijzen. Aan het college komt ter zake van aanwijzingen van ligplaatsen krachtens artikel 5.3.2 APV een ruime mate van beleidsvrijheid toe. ABRS 9-3-2001, Gst. (2001) 7143, 2 m.nt. HH.
- Mededeling dat ligplaatsen van woonschepen niet (meer) gebonden zijn aan objecten, maar aan personen, is een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit in de zin van artikel 1 :3 Awb. ABRS 1-8-2001, JB (2001) 248.
- Een algeheel verbod om met een woonschip in een gemeente te verblijven is in strijd met artikel 88 van de Huisvestingswet. Er kan zich echter in een bepaalde gemeente de situatie voordoen dat er geen plaatsen in openbaar water geschikt zijn om te worden bestemd of aangewezen om door een woonschip te worden ingenomen. Met artikel 88 van de Huisvestingswet is dan ook niet beoogd om iedere gemeente de verplichting op te leggen nieuwe ligplaatsen te creëren, teneinde aan tenminste één woonschip plaatst te kunnen bieden op haar grondgebied. ABRS 7-11-2001 nr. 200100971/1.
- Het betreft de afbakeningsbepaling van artikel 5.3.2, derde lid, van de APV. Appellant betoogde dat het verbod van het eerste lid van dat artikel (om met een vaartuig ligplaats in te nemen op openbaar water) niet geldt, omdat het in het derde lid genoemde Binnenvaartpolitiereglement (BPR) van toepassing is. De Afdeling zegt daarover: "met name uit de woorden "voor zover" blijkt dat het antwoord op de vraag of het in het eerste lid vervatte verbod geldt, afhankelijk is van de reikwijdte van het BPR." En verderop: "Aan artikel 5.3.2 van de APV, dat is geplaatst in hoofdstuk 5, met het opschrift "andere onderwerpen huishouding gemeente" liggen (ook) andere motieven ten grondslag zoals hiervoor weergegeven. De omstandigheid dat in het voorliggende geval de belangen ter bescherming waarvan het BPR is vastgesteld zich niet verzetten tegen het afmeren van een vaartuig op de door appellant verlangde locatie laat de uit artikel van de APV blijkende wenselijkheid tot ordening van het innemen van ligplaats uit een oogpunt van openbare orde, volksgezondheid etc. onverlet. Het in het eerste lid van artikel 5.3.2. van de APV vervatte verbod behoudt dan ook in het voorliggende geval in zoverre betekenis." De Afdeling erkent hier dus de aanvullende werking van de APV, ook als hogere regelgeving van toepassing is. ABRS 28-04-2004, LJN AO8510, De Gemeentestem 2004, 7210, 109 m.nt. J.M.H.F. Teunissen.
- De rechtbank heeft met juistheid overwogen dat het enkele feit dat een milieuvergunning is verleend niet betekent dat artikel 5.3.2, derde lid, van de APV van toepassing is. Niet is gebleken dat in het kader van de verleende milieuvergunning het door de APV gediende belang van ordening van het innemen van ligplaatsen met vaartuigen uit een oogpunt van

openbare orde is meegewogen of dat belang als gevolg van de verleende milieuvergunning rechtens geen relevantie meer zou hebben. De milieuvergunning kent geen bepalingen omtrent het innemen van ligplaatsen. De desbetreffende bepaling van de APV voorziet niet in een door de Wet milieubeheer geregeld onderwerp. De Afdeling deelt dan ook de conclusie van de rechtbank dat de verlening van de milieuvergunning niet afdoet aan het in de APV vervatte verbod met een vaartuig ligplaats in te nemen. ABRS 17 november 2004, 200308597/1, LJN AR5815, JB 2005/17.

7.1.2 Omgevingsvergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg (was 2:11 APV)

- De voorschriften mogen slechts slaan op datgene wat op de weg zelf betrekking heeft - zoals de grenzen, de afmetingen, het profiel, de hoogte, de wijze van verharding - of wat met die weg ten nauwste verband houdt zoals beplanting en verlichting langs en van de weg, alsmede de (situering van de) langs of in de weg liggende riolering, Vz.ARRS 10 01 1986, BR 1986, 426 (Wegaanleg Gennep).
- Anti-rampalen (voor juwelierswinkel) in het voetgangersgebied van een druk winkelcentrum leveren gevaar op voor de bruikbaarheid van de weg en voor het doelmatig gebruik daarvan in de zin van artikel 2.1.5.2, derde lid, van de APV Zutphen. Legalisering van de palen is niet aan de orde. Objecten die in dezelfde winkelstraat staan, zoals fietsen, terrasstoelen en bloempotten, zijn anders dan de twee betonnen palen. Deze kunnen 's nachts van de openbare weg worden verwijderd. Er is bovendien een aanvaardbaar alternatief. De palen kunnen achter de gevellijn worden gerealiseerd. ABRS 04-02-2004, 200302804/1, LJN AO2900.
- In sommige provincies wordt niet gesproken over de provinciale wegenverordening maar over het provinciaal wegenreglement. Om verwarring daarover te voorkomen zijn in 2014 een aantal artikelen aangepast, waaronder lid 4 van artikel 2:11. Daar staat nu: "de provinciale wegenverordening (in sommige provincies: 'het provinciaal wegenreglement')".

9.1.2 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp (was artikel 2:15 APV)

- ARRS 10-12-1993, JG 94.0138. Tuin afgeschermd met lattenscherm en coniferen. Het college vond het belang van privacy zwaarder wegen dan het belang van de verkeersveiligheid. De Afdeling is van oordeel dat de belemmering van het uitzicht van beperkte betekenis is omdat het lattenscherm een open constructie kent. De weigering bestuursdwang uit te oefenen tegen de coniferen blijft echter niet in stand omdat de Afdeling van oordeel is dat de coniferen bij het uitrijden van de inrit het zicht geheel ontnemen.

9.2.1 Crossterreinen (was artikel 5:32 APV)

- ARRS 03-06-1994, AB 1994, 602. Wanneer in het kader van een evenement als bedoeld in de APVartikelen, op een crossterrein, zoals in deze bepaling bedoeld, motor(sport)activiteiten worden gehouden zijn er meerdere bevoegde organen in het spel. Goed onderscheid moet worden gemaakt tussen enerzijds het evenement, waarvoor de burgemeester het bevoegd gezag is om een vergunning te verlenen en anderzijds de motor(sport)activiteiten, waarvoor het college het bevoegd gezag is.
- Pres. Rb Utrecht 06-06-1995, KG 1995, 292. Motorcrosswedstrijden op zondag. Trainingswedstrijden voor 13:00 uur. In casu geen schending van de zondagsrust, omdat het motorcrossterrein 4 km buiten de bebouwde kom ligt.

9.2.4 Beperking verkeer in natuurgebieden (was 5:33 APV)

- ABRvS 25-03-1982, AB 1983, 64 (Helmond) en 05-11-1982, Gst. 1983, 6745, 10 (Wittem). Blijkens deze uitspraken kan (en moet!) de gemeentelijke overheid de onderhouds- en de duldingsplicht van de eigenaar van een openbare weg met toepassing van bestuursdwang afdwingen, indien deze plicht wordt verzaakt.

Z07B3ABB39D

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	Vaststellen Regioarrangement Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen
zaaknummer	Z/22/414165
documentnummer	INT/23/1179008
portefeuillehouder	Aad van Orden
portefeuille	Ruimtelijke Ordening
behandelend ambtenaar/afdeling	Jacqueline van der Leij
telefoon	0316 595316
email	j.vanderleij@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Het regioarrangement Groene Metropoolregio beschrijft de ambities, doelen en opgaven van onze regio voor de fysieke leefomgeving. Al gemaakte keuzes in bijvoorbeeld de verstedelijkingsstrategie zijn hierin opgenomen, nieuwe opgaven en te maken keuzes worden geagendeerd. Het regioarrangement vormt voor de Groene Metropoolregio ook de inbreng voor het NOVEX ontwikkelperspectief. De inzet van het regioarrangement is dat provincie, regio's, gemeenten en waterschappen een langjarige samenwerking aangaan. Uitvoering en participatie van maatschappelijke organisaties vindt daarna plaats met het opstellen van gebiedsprogramma's en via gebiedsprocessen.

Met het regioarrangement (en NOVEX ontwikkelperspectief) zijn wij goed voorbereid voor de aansluiting op (actuele en toekomstige) ondersteunende programma's van het Rijk en de provincie. Hiermee kan het gesprek met deze overheden beter gevoerd worden, ook om ervoor te zorgen dat beschikbare middelen bij gemeenten in de Groene Metropoolregio terecht komen. Het regionale en bovenlokale beeld van de ruimtelijke opgaven helpt ons bovendien bij het invulling geven aan onze eigen Omgevingsvisie.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u:

1. Het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vast te stellen;
2. Het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen te gebruiken als leidraad voor gesprekken met andere overheden (Rijk, regio, provincie en waterschappen) over de grote ruimtelijke opgaven zoals wonen, bereikbaarheid, energie, (circulaire) economie, landbouw en natuur en als inbreng voor het NOVEX ontwikkelperspectief;
3. De uitgangspunten van het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen door te vertalen naar de gebiedsprogramma's waar de gemeenten in de Groene Metropoolregio samen met provincie, waterschappen en andere betrokkenen in deelgebieden aan werken;
4. Een zienswijze in te dienen ten aanzien van afbeelding "Agenda uit te werken gebieden" (op pagina 8 en 49). Dit met als doel om gebiedsproces 5 in omvang op de afbeelding aan te laten passen.

Aanleiding
Het Rijk maakt eind 2023 met alle provincies afspraken over hoe zij, in gezamenlijkheid met andere overheden, opgaven op het gebied van wonen, bereikbaarheid, energie, economie, landbouw en natuur, ruimtelijk kunnen inpassen. Het Rijk vraagt provincies hiervoor een Ruimtelijk voorstel te doen.
De provincie Gelderland heeft besloten haar Ruimtelijk voorstel vanuit haar zeven regio's op te bouwen via regioarrangementen. Eén van deze zeven regioarrangementen is het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. In samenwerking met alle achttien gemeenten, de provincie en de waterschappen heeft de Groene Metropoolregio in de eerste helft 2023 een regioarrangement opgesteld. Uw raad is in mei 2023 hierover via een raadsinformatiebrief/kennisgeving geïnformeerd. In mei zijn er ook diverse regionale bijeenkomsten voor raadsleden georganiseerd. Op 10/17 mei was een bijeenkomst voor de Liemerse gemeenteraden en op 16 mei was er een webinar over het regioarrangement. Dit webinar is nog altijd terug te kijken via https://www.groenemetropoolregio.nl/kennisbank/informerend-webinar-regioarrangement/.

Het regioarrangement is één van de sporen waar de Groene Metropoolregio samen met andere betrokkenen aan ruimtelijke plannen werkt. Een ander spoor is NOVEX. De Groene Metropoolregio en de regio Foodvalley zijn door het Rijk aangewezen als NOVEX-gebied en maken daarmee rechtstreeks afspraken met diverse ministeries over de grote ruimtelijke opgaven. Bij NOVEX ligt ook de focus op de brede verstedelijkingsopgaven en de opgaven in het landelijke gebied. De verstedelijkingsstrategie is in aanpak en werkwijze een voorloper van het NOVEX ontwikkelperspectief.

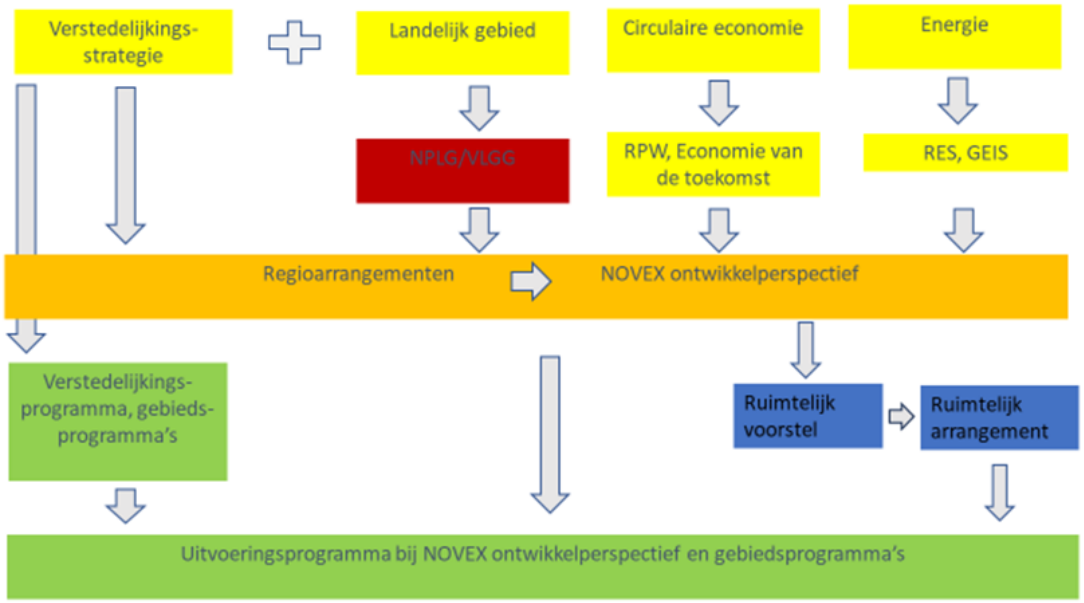
<u>Regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen</u>
Het regioarrangement Groene Metropoolregio beschrijft de ambities, doelen en opgaven voor de fysieke leefomgeving. Als belangrijke basis voor het regioarrangement is de verstedelijkingsstrategie gebruikt, die we samen met de regio Foodvalley, de provincies Gelderland en Utrecht, de waterschappen en het Rijk hebben opgesteld en in 2022 door alle gemeenteraden in onze regio is vastgesteld. De verstedelijkingsstrategie gaat over de ruimtelijke opgaven wonen, mobiliteit, economie en leefomgeving richting 2030 en verder. Het regioarrangement is een aanvulling hierop en kent drie belangrijke uitbreidingen, te weten: 1) landelijk gebied, 2) circulaire economie, 3) energie. Deze thema's waren nog onvoldoende uitgewerkt in de verstedelijkingsstrategie en zijn onderdeel van de uitvraag van het Rijk aan de provincies. Ook is het aspect 'Brede welvaart' opgenomen in het regioarrangement. Brede welvaart omvat alles wat mensen van waarde vinden. Naast materiële welvaart gaat het ook om zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid.

We hebben als samenwerkende overheden in de Groene Metropoolregio het regioarrangement als kans aangegrepen om alle opgaven in de fysieke leefomgeving in beeld te brengen. Voor de ene opgave is dit al verder uitgewerkt dan voor een andere opgave. Het regioarrangement helpt om als samenwerkende overheden (ruimtelijke) keuzes voor te bereiden en (versnelt) uitvoering mogelijk te maken. Het brengt in beeld wat onze gezamenlijke ambities zijn, waar deze elkaar raken en waar het schuurt. Zo kunnen we, ieder vanuit onze eigen rol, betere afwegingen en keuzes maken over het gebruik van en de investeringen in de beperkte ruimte die we hebben. Het doel is om te komen tot een gedragen samenhangend beleid, waarmee wij als regio, ondanks de schaarste van de ruimte en de grootte van de opgave, groeien in balans.

NOVEX en andere ruimtelijke trajecten

De Groene Metropoolregio en de regio Foodvalley zijn door het Rijk samen aangewezen als NOVEX-gebied en maken daarmee rechtstreeks afspraken met diverse ministeries over de grote ruimtelijke opgaven. De zestien NOVEX-gebieden in Nederland vragen vanwege de grote ruimtelijke opgaven en transities om een apart ontwikkelperspectief. Dit NOVEX ontwikkelperspectief is een (niet verplicht) interbestuurlijk programma op basis van de Omgevingswet en verbindt onze regionale opgaven rechtstreeks aan de (22) nationale programma's van het Rijk. Ook het NOVEX ontwikkelperspectief bouwt voort op de verstedelijkingsstrategie. Het regioarrangement vormt voor de Groene Metropoolregio de inbreng voor het gezamenlijke NOVEX ontwikkelperspectief.
In afbeelding 1 worden de ruimtelijke trajecten waar de Groene Metropoolregio aan werkt en/of indirect bij betrokken is, en de samenhang tussen de trajecten weergegeven. In bijlage 1 is worden deze ruimtelijke trajecten nader toegelicht.

Afbeelding 1: ruimtelijke trajecten en hun samenhang

Doordat we al enkele jaren samenwerken in de verstedelijkingsstrategie (maar ook bijvoorbeeld via de RES, de Woondeal en de gebiedsuitwerkingen in deelgebieden) hebben we inmiddels een gedeeld toekomstbeeld van de regio in 2030 en verder. We weten steeds beter welke investeringen en randvoorwaarden daarvoor nodig zijn. Dit heeft geleid tot betere bekendheid bij met name de Rijksoverheid en daarmee tot investeringen in gemeenten binnen de Groene Metropoolregio (optellend tot ca. 450 miljoen) in de afgelopen drie jaar. Met het regioarrangement (en NOVEX ontwikkelperspectief) zijn wij goed voorbereid voor aansluiting op (actuele en toekomstige) programma's van het Rijk en provincie, omdat we steeds scherper onze behoeften in beeld hebben en daarmee een betere gesprekspartner zijn voor andere overheden. Het regionale en bovenlokale beeld van de ruimtelijke opgaven helpt gemeenten bovendien bij het invulling geven aan hun lokale omgevingsbeleid.

Voor de volledigheid wijzen we er op dat de verstedelijkingsstrategie was geschreven vanuit zowel de GMR als Foodvalley. Het regioarrangement is alleen geschreven vanuit de GMR.

In het NOVEX-ontwikkelperspectief komen beide gebieden weer samen en ziet dit ontwikkelperspectief op zowel de GMR als Foodvalley.

Gebiedsproces in de Liemers
Zoals al in de RIB van mei is aangegeven wordt in de Liemers vanuit de verstedelijkingsstrategie gewerkt aan een verdere uitwerking voor Liemers. In dit gebiedsprogramma worden de doelen vanuit de verstedelijkingsstrategie vertaald naar concrete acties/ maatregelen met een prioritering welke acties/ maatregelen we op de korte termijn oppakken en welke meer op de lange termijn.

In 2023 en 2024 ligt de prioriteit bij het onderzoeken van de mogelijkheden voor woningbouw in de spoorzones (Westervoort, Duiven, Zevenaar en Didam). Dit is nodig om de toekomstige woningbouwopgave te kunnen uitvoeren (inbreiding boven uitbreiding). Daarnaast is er de wens om ook in Liemers verband binnen de landelijke- en provinciale kaders uitwerking te geven aan de opgaven voor het landelijk gebied. Bij voorkeur gaan we de verschillende opgaven op het gebied van natuur, landschap en klimaatadaptatie integreren met een perspectief voor een toekomstbestendige landbouw.
De contouren van het Groenblauwe raamwerk zoals ook voor de Liemers opgetekend in het Rapport Vervlochten regio biedt kansen voor zo'n integrale gebiedsuitwerking voor de Liemers. Deze laatste opgave is ook opgenomen in het regioarrangement bij de verhaallijn 'natuur en landbouw'. In het regioarrangement worden namelijk gebiedsprocessen benoemd op de kaart. De Liemers maakt onderdeel uit van enkele gebiedsprocessen en dat biedt kansen om samen met de andere overheden invulling te geven aan de bovenstaande opgaven in de Liemers.

3. Waarom naar de raad
Het in beeld brengen van de kaders voor de fysieke leefomgeving voor de regio is een bevoegdheid van de Raad. Het regioarrangement wordt dus net als de verstedelijkingstrategie voorgelegd aan de raad.

4. Doelstelling en beoogd resultaat
Het regioarrangement Groene Metropoolregio beschrijft de ambities, doelen en opgaven voor de fysieke leefomgeving. Het regioarrangement helpt om als samenwerkende overheden ruimtelijke keuzes voor te bereiden en (versnelt) uitvoering mogelijk te maken. Het brengt in beeld wat onze gezamenlijke ambities zijn, waar deze elkaar raken en waar het schuurt. Zo kunnen we, ieder vanuit onze eigen rol, betere afwegingen en keuzes maken over het gebruik van en de investeringen in de beperkte ruimte die we hebben. Het doel is om te komen tot een gedragen samenhangend beleid, waarmee wij als regio, ondanks de schaarste van de ruimte en de grootte van de opgave, groeien in balans.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten
1.1 Groei in balans door zorgvuldig om te gaan met de schaarse ruimte.
Het regioarrangement (en het NOVEX ontwikkelperspectief) helpen om onze regio in balans te laten groeien: 'meer landschap, meer stad'. Want dat kan alleen als we creatief omgaan met de schaarse ruimte, keuzes maken, slim clusteren en middelen organiseren. Het regioarrangement agendeert deze keuzes en benodigde middelen bij onze partners.

1.2 Actualisatie en verbreding van de verstedelijkingsstrategie biedt kansen
De verstedelijkingsstrategie is gebaseerd op de vier opgaven wonen, mobiliteit, economie en leefomgeving. Over de urgente opgaven als natuur- en landschapsontwikkeling, transitie landelijk gebied, klimaat, energie-infrastructuur en -transitie en circulaire economie zijn met de provincie en het Rijk geen afspraken gemaakt. Dit zijn wel belangrijke opgaven voor onze regio om in balans te groeien. Het regioarrangement is een belangrijk stap naar de realisatie van deze opgaven.

2.1 Vaststellen regioarrangement zorgt samen met de verstedelijkingsstrategie er voor dat we in het kader van NOVEX het goede gesprek met het Rijk kunnen voeren
In de kennisgeving/ raadsinformatiebrief van mei is aangegeven dat de gemeenteraden worden geconsulteerd over het regioarrangement. Nu wordt uw raad toch gevraagd het regioarrangement vast te stellen. De reden hiervoor is dat het regioarrangement als uitbreiding van de verstedelijkingsstrategie op drie belangrijke punten wordt gebruikt als inbreng vanuit de GMR voor het NOVEX-ontwikkelperspectief. Hiervoor is het belangrijk dat het Regioarrangement kan rekenen op brede steun vanuit de gemeenten om het goede gesprek met het rijk te kunnen voeren over de voor onze regio belangrijkste opgaven in de fysieke leefomgeving. Elke gemeente zelf is en blijft uiteindelijk verantwoordelijk voor het eigen ruimtelijk beleid en de keuzes die daarin gemaakt worden.

3.1 Groeien in balans vergt gezamenlijke keuzes van overheden
De Groene Metropoolregio kampt met een aantal zeer grote uitdagingen en transitieopgaven. In het zoeken naar ruimtelijke oplossingen proberen we zoveel mogelijk te combineren: natuurontwikkeling met waterberging of energietransitie, wonen met recreatief uitloopgebied etc. Maar soms is het nodig om keuzes te maken. Bij het maken van de keuzes is het belangrijk dat we dat samen doen en dat gemeenten, regio, provincie, waterschappen en Rijk toewijding tonen op de doelen en de realisatie daarvan. Het regioarrangement geeft een gezamenlijke inhoudelijk basis om de benodigde keuzes op te baseren.

4.1 De betreffende afbeelding geeft geen juiste weergave van het te onderzoeken gebied
In de afbeelding "Agenda uit te werken gebieden" (op pagina 8 en 49) wordt gebiedsproces 5 aangeduid. Dit gebiedsproces in de vorm van een langwerpige rechthoek, kan vanuit Zevenaarse optiek niet goed geplaatst worden en is ook niet gewenst aangezien het de hele stedelijke zone van Zevenaar betreft. Het zou hier alleen om de A12 zone moeten gaan. De omvang van gebiedsproces 5 dient aangepast te worden in breedte en lengte en dient te zien op de zone aan weerszijden van de A12 vanuit Arnhem Oost richting Emmerich. Dit aspect is ambtelijk al besproken, maar we vragen uw raad om deze zienswijze formeel te bevestigen.

Alternatieven
Het regioarrangement vindt haar basis in de vastgestelde verstedelijkingsstrategie. Er is inmiddels sprake van een vaste vorm voor integrale rijk-regio samenwerking. Deze samenwerking met alle partners maakt het mogelijk om op regionale schaal integraal samen te werken aan ruimtelijke opgaven en wensen die ten goede komen aan alle inwoners en bedrijven. Juist op deze manier wordt het mogelijk een samenhangende en kansrijk ruimtelijke agenda in te vullen met alle overheidspartners.

Het alternatief bestaat uit veel verschillende losse afspraken en trajecten. Hierbij bestaat het risico dat er weinig samenhang bestaat tussen sectorale onderwerpen of tussen gelijkwaardige gebieden, mogelijk ontstaan er zelfs concurrerende belangen. Tegelijkertijd zijn individuele belangen en vraagstukken in hun aanvragen kwetsbaarder door het ontbreken van massa en uniformiteit.

Zo is voor Zevenaar specifiek in het regioarrangement de gebiedsontwikkeling Babberich/ Witte Kruis opgenomen als mobiliteitsmaatregel om grootschalige Woningbouwlocaties te ontsluiten. Een belangrijke ontwikkeling voor de leefomgeving voor dat deel van Zevenaar.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
We gaan een langjarige samenwerking aan en voor veel mogelijke oplossingsrichtingen of maatregelen is nader onderzoek nodig. Daarmee staat dus nu nog niet alles vast en is er nog flexibiliteit. Als kader hanteren we daarbij het perspectief en de ontwerpprincipes uit het verstedelijkingsconcept en het regioarrangement. Zo geven we de langjarige samenwerking met het Rijk vorm.

Evaluatie is niet van toepassing omdat er in het vervolgproces voldoende momenten zijn om de samenwerkingsafspraken tegen het licht te houden.

7. Klimaat en duurzaamheid
In het regioarrangement komen deze onderwerpen volop aan bod. We willen ook in dit regioarrangement, net zoals in de verstedelijkingsstrategie juist de 'groene leefkwaliteit' versterken zodat het winst oplevert voor alle inwoners en bedrijven.

8. Communicatie
<u>Participatie en communicatie</u>
Als het gaat om het regioarrangement heeft er geen participatie plaatsgevonden. Als gemeente zijn we actief betrokken geweest bij het opstellen van het regioarrangement. De basis van onze inbreng in het regioarrangement is de vastgestelde verstedelijkingsstrategie. Het regioarrangement is in lijn is met de uitgangspunten van de nog vast te stellen omgevingsvisie voor Zevenaar.

<u>Vervolgproces: beleid en uitvoering</u>
De provincie Gelderland gebruikt de zeven regioarrangementen als inbreng voor het Ruimtelijk voorstel dat zij aan het Rijk doet. De besluitvorming in Provinciale Staten hierover zal in december 2023 plaatsvinden. Daarna volgt een periode waarin Rijk en provincie afspraken maken over de uitvoering.

Omdat onze regio al een verstedelijkingsstrategie heeft gemaakt (met bijbehorende afspraken), zijn wij al bezig om deze uitvoering te agenderen in een zogenaamd verstedelijkingsprogramma. Deze zal eind 2023 gereed zijn. Deze zal vervolgens cyclisch (jaarlijks) worden aangevuld tot een NOVEX uitvoeringsagenda. Zoals aangegeven vormt voor de Groene Metropoolregio het regioarrangement hier de inbreng voor.

<u>Gebiedsprogramma's en gebiedsprocessen</u>
Via gebiedsprogramma's en in gebiedsprocessen gaan we aan de slag met het regioarrangement. De samenwerking in de gebiedsprogramma's biedt de mogelijkheid om lokale vraagstukken (boven)regionaal te agenderen en op te pakken. De gebiedsprogramma's en -processen zijn voorbereidend en faciliterend. Gemeenteraden besluiten over de daadwerkelijke doorvertaling in lokaal omgevingsbeleid en de daarvoor benodigde investeringen.

9. Kosten, baten en dekking

Er worden in dit regioarrangement geen afspraken gemaakt over concrete financiële bijdragen van de provincie aan projecten. Het regioarrangement is inbreng voor het NOVEX ontwikkelperspectief en de uitvoeringsagenda die daarbij hoort. Daarin kunnen deze afspraken met het Rijk en de provincie wel gemaakt worden. Voor het realiseren van de regionale ruimtelijke opgaven is namelijk extra financiële inzet nodig.

Dit voorstel heeft vooralsnog geen financiële consequenties voor onze gemeente. Indien nadere uitwerking in de gebiedsprogramma's en via gebiedsprocessen wordt opgenomen in lokaal omgevingsbeleid en financiële consequenties heeft, zal de uitwerking vergezeld gaan met een financiële paragraaf en vervolgens verwerkt worden in de begrotingscyclus.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INK/23/1179013	Regioarrangement Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen
2.	INK/23/1179017	Bijlage 1: Overzicht ruimtelijke trajecten Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
3.	INT/23/1179015	Kaarten behorende bij Regioarrangement Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen
4.	UIT/23/1179098	Zienswijze gemeente Zevenaar ten aanzien van het regioarrangement

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Vaststellen Regioarrangement Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen
zaaknummer	Z/22/414165
documentnummer	INT/23/1179008

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat:

- met het regioarrangement we als gemeente goed zijn voorbereid voor de aansluiting op (actuele en toekomstige) ondersteunende programma's van het Rijk en de provincie. Hiermee kan het gesprek met deze overheden beter gevoerd worden, ook om ervoor te zorgen dat beschikbare middelen bij gemeenten in de Groene Metropoolregio terecht komen;
- het regionale en bovenlokale beeld van de ruimtelijke opgaven de gemeente helpt bij het invulling geven aan onze eigen Omgevingsvisie;
- de raad het bevoegd gezag is om de in het regioarrangement Groene Metropoolregio opgenomen ambities, doelen en opgaven voor de fysieke leefomgeving vast te stellen.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

besluit:

1. Het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vast te stellen;
2. Het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen te gebruiken als leidraad voor gesprekken met andere overheden (Rijk, regio, provincie en waterschappen) over de grote ruimtelijke opgaven zoals wonen, bereikbaarheid, energie, (circulaire) economie, landbouw en natuur en als inbreng voor het NOVEX ontwikkelperspectief;
3. De uitgangspunten van het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen door te vertalen naar de gebiedsprogramma's waar de gemeenten in de Groene Metropoolregio samen met provincie, waterschappen en andere betrokkenen in deelgebieden aan werken;
4. Een zienswijze in te dienen ten aanzien van afbeelding "Agenda uit te werken gebieden" (op pagina 8 en 49). Dit met als doel om gebiedsproces 5 in omvang op de afbeelding aan te laten passen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 1 november 2023.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	drs. L.J.E.M. van Riswijk

Meer landschap, meer stad

Regioarrangement
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Regioarrangement

Inhoudsopgave

Samenvatting **3**

1. Wat is een Regioarrangement en waarom maken we het? **9**

2. Wat voor regio zijn we? **12**

3. Sturende principes **13**
3.1. Ruimtelijke kwaliteit als doelstelling 13
3.2 Bodem en water sturend 14
3.3 Brede welvaart 15

4.Ruimtelijke samenhang: drie verhaallijnen **17**
4.1 Eerste verhaallijn: Perspectief natuur en landbouw 17
4.1.1 Elf denklijnen Groene Metropoolregio 17
4.1.2 Klimaatadaptatie 25
4.2 Tweede verhaallijn:
Ordenende netwerken voor klimaat, energie en (circulaire) economie 28
4.2.1 Klimaat 28
4.2.2 Energienetwerk 31
4.2.3 (Circulaire) economie 32
4.3 Derde verhaallijn: Leefbare dorpen en steden 37
4.3.1 Wonen 37
4.3.2 Mobiliteit 40
4.3.3 Recreatie en toerisme 42
4.3.4 Veiligheid, gezondheid en overige voorzieningen 43
4.3.5 Erfgoed 44

5. De afwegingen met elkaar **47**
5.1. Welke leidende principes zijn er? 47
5.2. Hoe wegen we ruimteclaims tegen elkaar af 47

6. De regio in 2030 met doorkijk naar 2050 en verder **51**
6.1 Regionaal perspectief 51
6.2 Onze regio in Gelderland 52

7. Hoe worden we deze regio? **53**
7.1 Hoe bereiken we onze doelen? 53
7.2 Mijlpalen en planning 53
7.3 Inzet van instrumenten 53

8. Hoe werken we samen? **55**
8.1 Samen werken aan het regioarrangement 55
8.2 Samen werken met andere regio's 55
8.3 Wat is daarvoor nodig? 56
8.4 Samenwerking en overleg met betrokkenen in gebied 56

Bijlagen **57**
Bijlage 1 Kaarten gebiedsuitwerkingen 58
Bijlage 2 Link naar rapporten 61
Bijlage 3 Woningbouw en bovenlokale mobiliteitsmaatregelen 62

Samenvatting

Inleiding

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (hierna: Groene Metropoolregio) ontwikkelde zich de afgelopen jaren tot een goed samenwerkende stedelijke regio in een groene omgeving. Vanaf 2021 is de hernieuwde samenwerking in de regio opgebouwd. Noodzakelijk, door de groei van de verstedelijking. De onderlinge relaties tussen steden, groeikernen, dorpen en buurtschappen zijn sindsdien sterk toegenomen. Inmiddels is onze regio een van de grotere stedelijke regio's van het land met goede verbindingen naar de economische gebieden om ons heen, een bruisende cultuur, levendige centra, goede voorzieningen, hoogwaardige kennisinstellingen en innovatieve werklocaties. Ook heeft de Groene Metropoolregio aantrekkelijke dorpen en steden, een fijn woonklimaat en mooie, bijzondere landschappen, natuurgebieden en agrarische gebieden. Al die elementen zijn van belang, want juist de slimme combinatie van functies bepaalt de kracht van een stedelijk netwerk.

De Groene Metropoolregio krijgt de komende jaren te maken met een forse groei van het aantal inwoners. Tussen 2020 en 2040 zijn er naar verwachting 60.000 extra woningen nodig. Tegelijkertijd willen we onze regio goed bereikbaar houden, de economie nog sterker maken, de meest circulaire regio van Europa zijn, een bijdrage leveren aan nationale klimaatdoelstellingen en de kwaliteit van onze leefomgeving, cultuur(historie), natuur en landschappen behouden. Dat vraagt om een nauwe samenwerking en gezamenlijke voorbereiding voor het maken van ruimtelijke keuzes. Ook moeten we onze investeringen goed op elkaar afstemmen en in balans brengen. Meer woningen en meer inwoners kan alleen als we óók investeren in bereikbaarheid, economie, natuur, landschap, recreatie en toerisme. Het een kan niet zonder het ander.

Wat is een regioarrangement?

Het Rijk wil eind 2023 met alle provincies afspraken maken over hoe wij opgaven op het gebied van wonen, bereikbaarheid, energie, economie, landbouw en natuur, goed ruimtelijk kunnen inpassen. Het Rijk vraagt hiervoor een ruimtelijk voorstel van de provincie. De provincie Gelderland heeft besloten haar ruimtelijk voorstel vanuit haar zeven regio's op te bouwen via regioarrangementen.
Het regioarrangement Groene Metropoolregio beschrijft de ambities, doelen en opgaven voor de fysieke leefomgeving rondom de hoofdopgaven energie/economie, verstedelijking/wonen (incl. mobiliteit) en landelijk gebied.

Drie verhaallijnen

We werken dit regioarrangement uit langs drie perspectieven, omdat deze ook als indeling zijn gebruikt in de Nationale Omgevingsvisie. In deze perspectieven agenderen we bepaalde keuzes, prioriteiten en benodigde investeringen.

1. Landbouw en natuur

We gaan voor aantrekkelijke landschappen die bewoners een mooi uitloopgebied bieden, waarin ruimte is voor agrariërs, biodiversiteit en waterberging en waarin we kwetsbare natuurgebieden ontzien. Er ligt een opgave om de landbouw te verduurzamen en te zoeken naar aanvullende verdienmodellen. Ook gaan we voor een toekomstbestendig rivierengebied dat als systeem goed functioneert en meervoudig bruikbaar is. We zoeken hierbij naar een optimale balans tussen de verschillende functies van het rivierengebied en willen een riviersysteem dat duurzaam te beheren is. Door het natuurlijk systeem robuuster te maken, kunnen we de negatieve effecten van klimaatverandering verminderen.
De opgaven 'meer landschap' en 'meer stad' zijn gelijkwaardig en even belangrijk.

In het groen-blauw raamwerk staan de kansen en dilemma's voor versterking van groen en blauw beschreven, verrijkt met de uitgangspunten en doelstellingen van het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG). Dit heeft elf

denklijnen opgeleverd voor de verdere ontwikkeling van natuur en landschap in de Groene Metropoolregio. Deze denklijnen krijgen een concrete vertaling naar een maatregelenpakket waarmee de denklijnen gerealiseerd kunnen worden in de landelijke gebieden. Het maatregelenpakket is ook bedoeld om bekostiging te organiseren om onze doelen te bereiken.

Wat is hiervoor nodig?

- We brengen de effecten van de realisatie van de doelstellingen van het VLGG, waaronder die om te komen tot een reductie in stikstofdepositie, in beeld.
- Aan de hand van de elf denklijnen werken we toe naar gebiedsprojecten met aandacht voor ruimtelijke effecten, draagvlak, (financiële) mogelijkheden en financiële bekostiging. We kijken hierbij ook naar de binnenstedelijke groene opgave in samenhang met de klimaatopgave.
- Gezien de integraliteit van de opgaven kijken we voor de bekostiging uitdrukkelijk naar het combineren met andere Rijks- en provinciale programma's.
- Afspraken over regionale ruimtelijke doorwerking van maatregelen verlopen via gebiedsprocessen, met de betrokken partijen, waaronder vertegenwoordigers van de landbouw en de natuur. Deze opgaven vragen ruimte en 'niet alles kan overal'. We gaan op zoek naar 'wat wel kan', en we faciliteren het keuzeproces.
- We starten gebiedsprocessen op (of versterken deze). Onder andere in vier gebieden waar we als eerste starten:
  a. Programmatische Aanpak Grote Wateren en Gelderse Poort.
  b. Beekherstel en de omliggende beekdalen in de Veluwezoom.
  c. Landschap Berg en Dal/Heumen-Ooijpolder-stuwwal-Heumen.
  d. Versterking landschap Overbetuwe en Lingewaard - doorontwikkeling Lingezegen.

  In een volgende fase komen daar andere gebiedsprocessen bij.
- We stellen een catalogus op over klimaatadaptatie; met maatregelen voor gezonde, circulaire, biodiverse en klimaatadaptieve verstedelijking. De kosten voor de uitvoering schatten we op 150 miljoen euro.
- De inzichten en gemaakte analyses uit het onderzoek van het programma Aanpak droogte Achterhoek & Liemers gebruiken we voor de gebiedsprocessen, om te komen tot uitvoeringsplannen.
- Om te komen tot verkleining en/of verdere invulling van de drinkwaterreserveringsgebieden (locatiekeuze, ontwerp en inpassing van de uiteindelijke drinkwaterwinning) maken we een integrale afweging met andere gebruiksfuncties en kijken we naar mogelijkheden van functiecombinaties.
- We controleren of de potentiële verstedelijkingslocaties (wonen en werken) uit de Verstedelijkingsstrategie niet schuren met de ruimtevraag voor dijkversterking en waterberging en of we ze -gezien de ligging in het landschap- in de toekomst wel veilig en droog kunnen houden.

2. Klimaat, energie en (circulaire) economie

Er speelt momenteel veel op het gebied van klimaat, energie en (circulaire) economie. Al deze ontwikkelingen hebben impact op de ruimte en het ruimtegebruik. De Groene Metropoolregio levert op verschillende manieren een bijdrage aan deze opgaven, onder andere via de Regionale Energie Strategie (RES). De geringe capaciteit op het elektriciteitsnet is een beperkende factor voor ruimtelijke ontwikkelingen en vormt een ernstige bedreiging voor het behalen van onze doelen.
We hebben een stedelijk netwerk met een ondernemend en innovatief ecosysteem voor het midden- en kleinbedrijf (mkb) en willen ons verder ontwikkelen als Groene Metropoolregio van nationale én internationale betekenis. Om dat te bereiken werken we aan toekomstbestendige en duurzame werklocaties (herstructurering, circulariteit en logistiek), investeren we in campussen en gaan we een nieuw, toekomstbestendig Regionaal Programma Werklocaties (RPW) maken.

Wat is hiervoor nodig?

- We herijken de RES om een betere verhouding te krijgen in de opwek van windenergie en zonne-energie, waardoor het energienet minder belast wordt.
- We zorgen voor structurele financiering van RES-taken.
- We verankeren de RES in omgevingsbeleid en nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor het realiseren van de RES-doelen.
- We werken aan een regionale programmering van de energie-infrastructuur, in samenhang met de programmering op Gelderse schaal. Dat vormt de input voor het programma GEIS, waarin de verbinding wordt gelegd met de programmering van het landelijk netwerk.
- We versnellen ruimtelijke procedures om de aanleg van energie-infrastructuur mogelijk te maken.
- Samen met de netbeheerder verkennen we de kansen voor het gebruik van waterstof in industrie die niet makkelijk kan elektrificeren (cluster 6). Ook brengen we in kaart wat met de bestaande restcapaciteit van de onder–stations mogelijk is en hoe zich dat verhoudt tot onze plannen tot 2030. Op basis hiervan maken we lokale maatwerkoplossingen en financieringsafspraken.
- We zorgen voor afwegingsruimte voor de provincie en netbeheerder, om te kunnen prioriteren bij aansluitingen op het energienet.
- We vertalen de uitgangspunten voor de 'Economie van de toekomst' in een nieuw RPW.
- We sturen op slimme combinaties van regionale en landelijke logistiek.
- We ontwikkelen een visie op onze circulaire economie, passend bij onze regionale kracht en behoefte. Dit doen we in het kader van het nieuwe RPW-onderzoek naar de vestigingseisen voor circulaire bedrijvigheid in onder andere de hoge milieucategorieën en de mogelijkheden om deze te huisvesten.
- We brengen de ruimtevraag voor onze circulaire economie in kaart.

3. Leefbare dorpen en steden

De woonopgave tot 2030 ligt vast in de Woondeals. Voor de periode na 2030 is de opgave in de Verstedelijkingsstrategie benoemd, zonder dat al definitief locatiekeuzes zijn vastgelegd. Wel zijn de randvoorwaarden benoemd, zoals voldoende netcapaciteit op het elektriciteitsnet, voldoende stikstofruimte en goede voorzieningen voor o.a. zorg en onderwijs. Een belangrijke voorwaarde om bij te dragen aan het oplossen van het woningtekort is verbetering van de bereikbaarheid met slimme en schone mobiliteit. We willen mensen in de Groene Metropool op de slimste en schoonste manier laten reizen. Dit is nodig om te anticiperen op de groei van mobiliteit (mede door de woningbouw en de groei van de economie) en te werken aan de klimaatopgave, stikstofopgave en het verbeteren van de luchtkwaliteit. Zonder extra investeringen in bereikbaarheid zijn nieuwe woningen niet haalbaar.
Voor de leefbaarheid in steden en dorpen is het belangrijk dat er voldoende ruimte is voor recreatie, zeker als er meer woningen en inwoners bij komen. Daarom is het belangrijk om goed te kijken waar we welke recreatiemogelijkheden willen versterken en creëren. En hoe we deze mogelijkheden goed over de regio kunnen spreiden. De Groene Metropoolregio heeft een bloeiende culturele sector die we willen behouden en versterken. We willen onze culture instellingen toegankelijk houden voor iedereen en koesteren ons erfgoed. Daarom koppelen we erfgoedopgaven in gebiedsontwikkelingen aan ruimtelijke opgaven.

Wat is hiervoor nodig?

- Afdekken van onrendabele toppen woningbouw, ongeveer €350 miljoen tot 2040.
- Verbeteren van de ov-fietsverbindingen voor een bereikbare regio:
  - €100 miljoen voor de prioritaire mobiliteitsprojecten < 2030;
  - €600 miljoen voor het totale mobiliteitspakket > 2030.
- Uitwerken van een ondersteunend mobiliteitspakket voor de A15/A12.
- Starten van het proces voor een netwerkanalyse 2030-2040.
- Uitvoeren van eerder gemaakte afspraken uit:
  - Aanpak A15/A12 en de A50;
  - RegioExpres van en naar de Achterhoek;

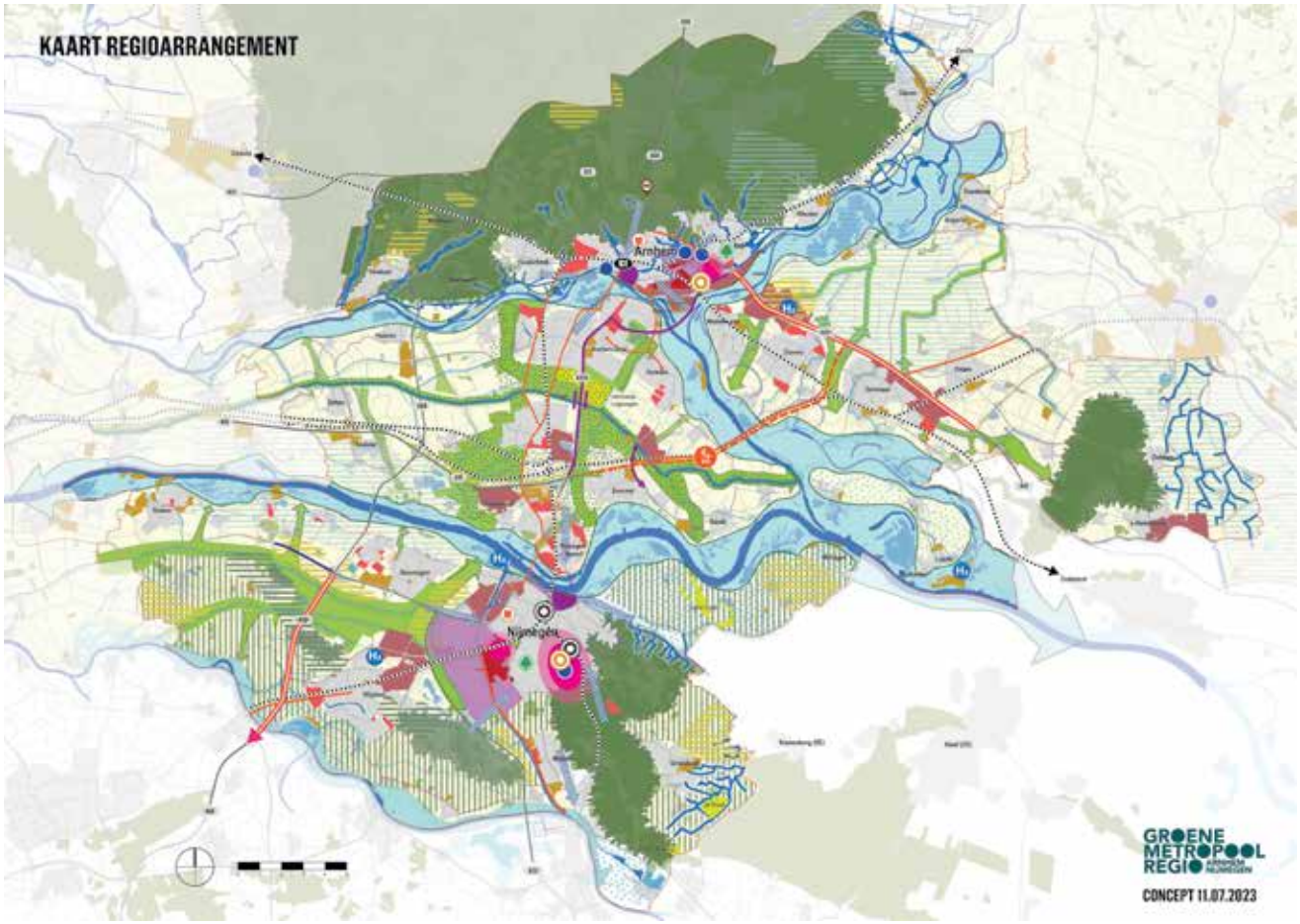
  - MIRT-onderzoek naar de corridor Utrecht-Arnhem-Duitse grens (A12 en spoor);
  - MIRT-onderzoek naar de inpassing van de vrije kruising Spoorzone Arnhem-Oost (is gestart);
  - Het nut en noodzaak-onderzoek voor GNOE in Oost-Nederland.
- We investeren in de recreatieve infrastructuur, in aanvulling op de investeringen voor natuur- en landschapsontwikkeling (o.a beleving toevoegen met verhaallijnen en routestructuren). Wat hiervoor nodig is en hoeveel dat kost, brengen we in kaart. We (blijven) investeren in de bovenregionale infrastructuur via de culturele basisinfrastructuur (BIS) en fondsen.
- We investeren in innovatie, cultuureducatie en de opleiding van professionals en amateurkunst.
- In gebiedsontwikkelingen koppelen we erfgoedopgaven aan ruimtelijke opgaven.

Uitdagingen

De Groene Metropoolregio kampt met een aantal zeer grote uitdagingen en transitieopgaven. In het zoeken naar ruimtelijke oplossingen proberen we zoveel mogelijk functies te integreren en te combineren. Soms is het echter nodig om bepaalde functies uit te sluiten en een duidelijke keuze te maken. Want voor een toekomstbestendige ruimtelijke structuur moeten we keuzes maken.

Het afwegen van ruimteclaims is een cyclisch proces, waarin we de bouwstenen steeds verder uitwerken, verdiepen en op de kaart zetten. Ook werken we vanuit de verschillende deelgebieden binnen de regio. Hiervoor zijn inmiddels gebieds–programma's opgesteld.
Doordat we al enkele jaren samenwerken in de Verstedelijkingsstrategie (maar ook bijvoorbeeld via de Woondeal en de gebiedsuitwerkingen) hebben we inmiddels een behoorlijk goed beeld van de toekomstige opgaven in regio tot 2040 en verder. Onze woningbouwlocaties (zeker tot 2030) zijn grotendeels in beeld, als ook de benodigde infrastructuur en ons beeld om het landschap te versterken (groen-blauw raamwerk). Onze energiebehoefte hebben we ook steeds scherper in beeld, evenals onze economische ambities.

In 2023 hebben we dit samen met provincie Gelderland op de kaart gezet.
Als we de drie eerdergenoemde verhaallijnen op elkaar leggen, zien we dat er gebieden zijn waar de ruimte(druk) gaat knellen. Deze gebieden vragen een aanpak (gebiedsproces) om met belanghebbenden/partners keuzes en of combinaties van opgaven in beeld te brengen. De verschillende ruimteclaims leggen we op elkaar en we kijken waar kunnen combineren en waar we moeten kiezen. Om vervolgens met elkaar deze keuzes weloverwogen te maken. En deze door te vertalen naar lokaal of provinciaal omgevingsbeleid én begrotingen.

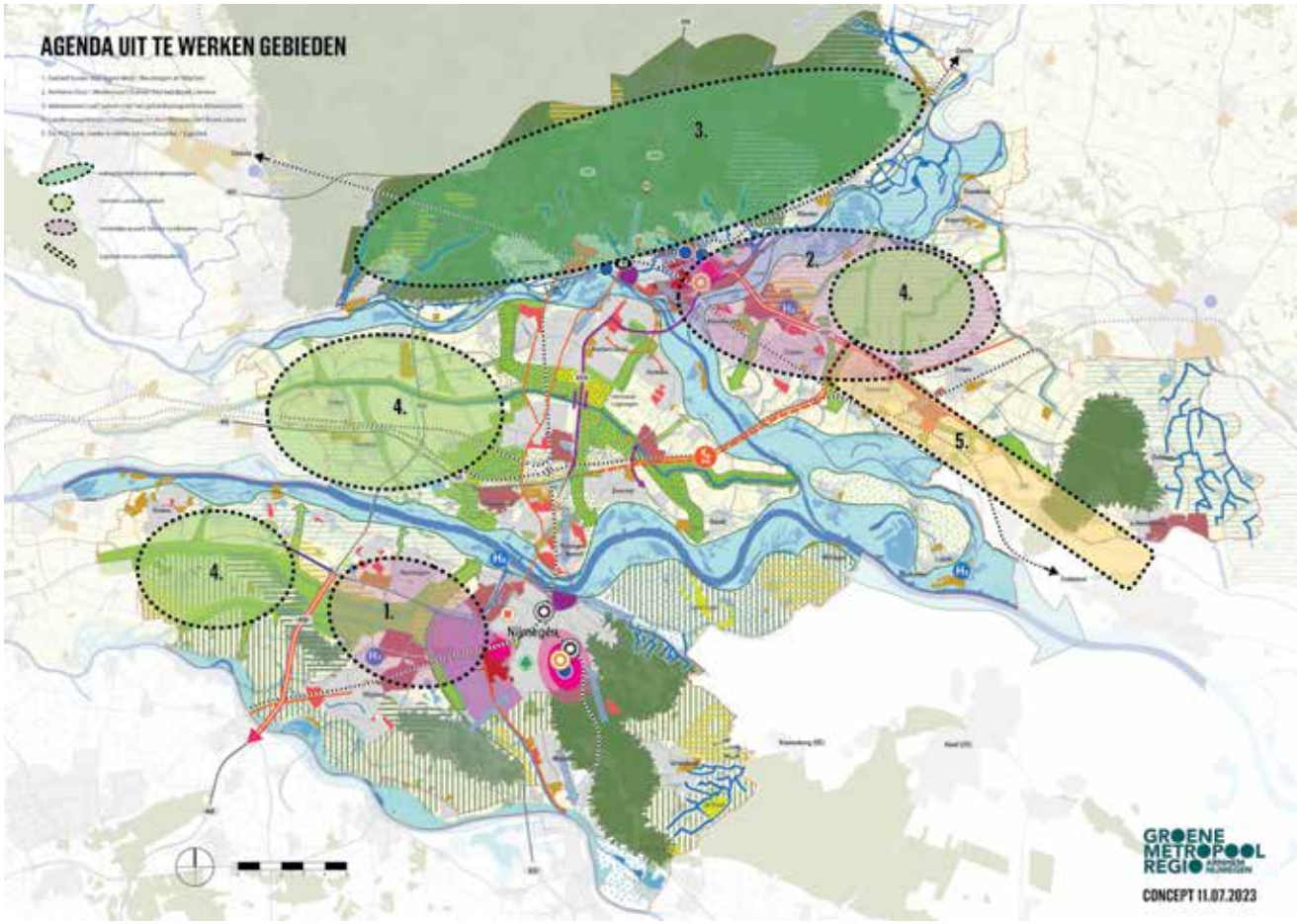

Drie verhaallijnen op elkaar

De gebieden waar we een gebiedsproces voor willen starten zijn (zie ook de afbeelding):

- Ring rondom Nijmegen, in het bijzonder het gebied tussen Nijmegen-West, Beuningen en Wijchen;
- Het Duivense Broek, inclusief Arnhem-Oost;
- Veluwezoom (valt samen met het gebiedsprogramma Veluwezoom);
- Landbouwgebieden in Overbetuwe, Druten, Land van Maas en Waal, als ook ten zuiden van Duiven/Zevenaar;
- De A15-zone.

Een volgende stap is om per gebied een plan van aanpak te ontwikkelen en uit te voeren. We bepalen samen wie de trekker is binnen de gebiedsprocessen. De gebieden waar we de ruimteclaims prima kunnen combineren en waar zich geen conflicterende ruimtevragen voordoen, brengen we onder in het verstedelijkings-/NOVEX uitvoeringsprogramma.

Voorgestelde gebieden voor een gebiedsproces

1. Wat is een regioarrangement en waarom maken we het?

Wat is een regioarrangement?
Het Rijk wil eind 2023 met alle provincies afspraken maken over hoe zij opgaven op het gebied van wonen, bereikbaarheid, energie, economie, landbouw en natuur, goed ruimtelijk kunnen inpassen. Het Rijk vraagt hiervoor een ruimtelijk voorstel van de provincie. De provincie Gelderland heeft besloten het ruimtelijk voorstel vanuit de zeven regio's op te bouwen op basis van een regioarrangement per regio. Eén van de regio's is onze Groene Metropoolregio. In het regio-arrangement geven we als provincie, regio's, gemeenten en waterschappen ons gezamenlijke perspectief op hoe wij al deze opgaven de komende 20 tot 30 jaar in samenhang gaan aanpakken. Waar in dit document "we" en "wij" staat, gaat het dan ook over provincie, regio en de 18 regiogemeenten van de Groene Metropoolregio en de 3 waterschappen die hierin actief zijn (voor de onderdelen die de waterschappen raken).

In het regioarrangement werken we horizontaal samen in de geest van de omgevingswet. De bedoeling is dat de overheden een overeenkomst aangaan voor een langjarige samenwerking en dat via een cyclisch proces de regioarrangementen worden geactualiseerd en nader uitgewerkt. Hoe dat proces er precies uit ziet, is afhankelijk van ontwikkelingen in de regio, de provincie en heel Nederland. We bekijken dit ook in samenhang met alle andere ruimtelijke trajecten die er lopen en werken zo toe naar een uitvoeringsprogramma.

Waarom maken we het regioarrangement?
Groei in balans: meer landschap, meer stad. Dát is de kern van de visie van de Groene Metropoolregio. We groeien niet alleen in woningen, inwoners, economie en bereikbaarheid, maar zorgen ook dat onze leefkwaliteit en leefomgeving meegroeit en dat we die versterken.

In de Groene Metropoolregio en de Regio Foodvalley neemt het aantal inwoners de komende jaren fors toe: tussen 2020 en 2040 zijn er naar verwachting 100.000 extra woningen nodig, waarvan 60.000 in de Groene Metropoolregio. Tegelijkertijd willen we onze regio goed bereikbaar houden, de economie nog sterker maken, de meest circulaire regio van Europa zijn, een bijdrage leveren aan nationale klimaatdoelstellingen, onze leefomgeving gezond en kwalitatief goed houden en de kwaliteit van onze cultuur, cultuurhistorie, natuur en landschap behouden. Onze opgave is daarom groei in balans: hoe kunnen we als regio het hybride karakter van landschap en stad op een kwalitatieve manier in stand houden en verbeteren als de behoefte aan ruimte verder toeneemt? Met andere woorden: hoe zorgen we voor een goede 'brede welvaart'?

Dat vraagt nauwe samenwerking en een gezamenlijke voorbereiding van ruimtelijke keuzes. We moeten onze gezamenlijke investeringen goed op elkaar afstemmen en in balans brengen. Meer woningen en meer inwoners kan alleen als we ook investeren in bereikbaarheid, economie, natuur, landschap, recreatie en toerisme. Het een kan niet zonder het ander. Dit regioarrangement is een van de instrumenten om die ruimtelijke keuzes als provincie en als Groene Metropoolregio gezamenlijk voor te bereiden.

Relatie tussen het regioarrangement en andere ruimtelijke trajecten
Bij het maken van dit regioarrangement gaan we uit van wat we over ruimtelijke opgaven al met elkaar hebben afgesproken en gezamenlijk uitvoeren. Om te beginnen vormen de Verstedelijkings¬strategie met bijbehorende afspraken een belangrijke basis voor dit regioarrangement. Het regioarrangement kent drie belangrijke verdiepingen op de Verstedelijkingsstrategie. Te weten: Natuur en

landbouw, dat wordt opgenomen in het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG), energie-infrastructuur en -transitie en circulaire economie. Hieronder lichten we een aantal ruimtelijke trajecten en het verband tussen deze trajecten en het regioarrangement toe.

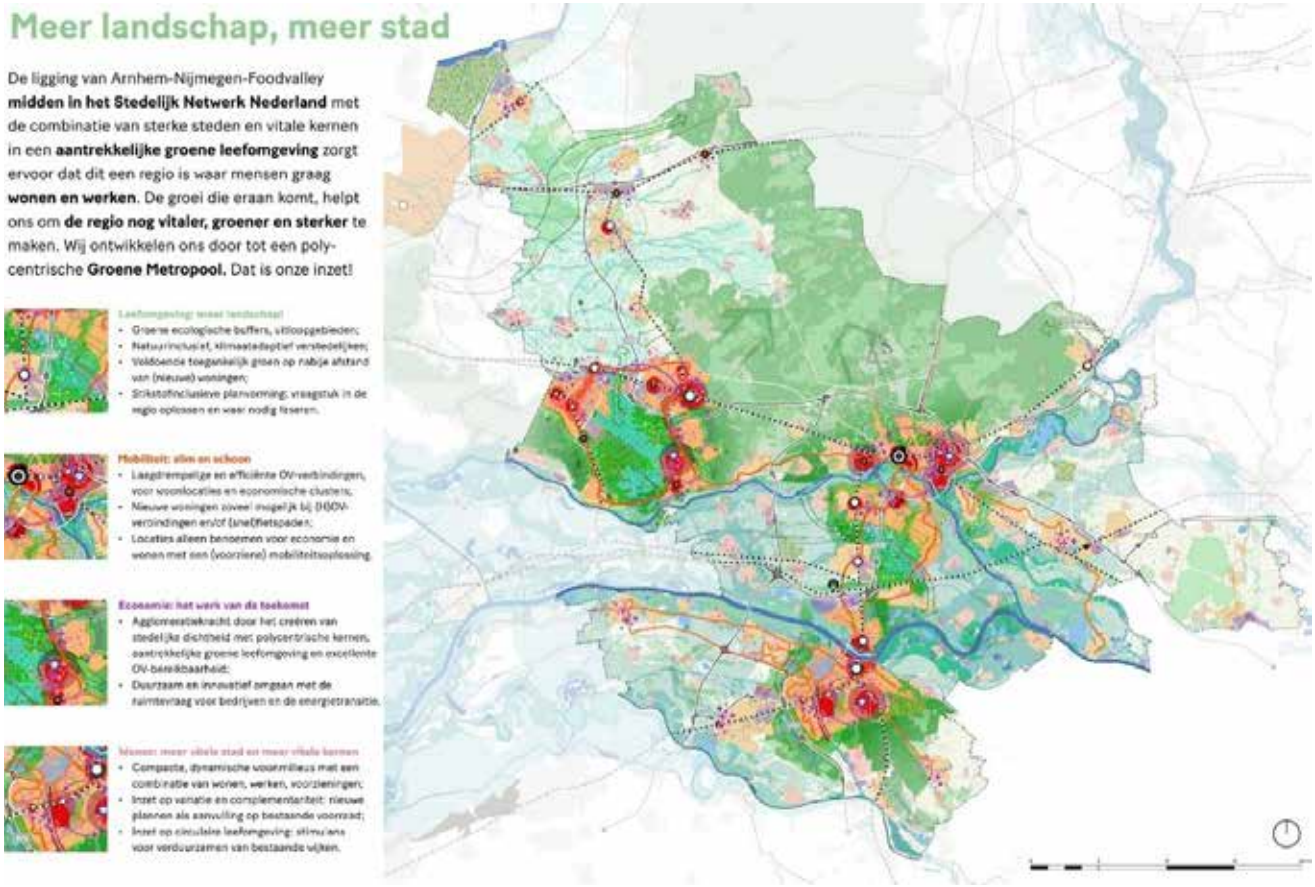
Sinds 2019 werken we aan een gezamenlijke strategie voor de verstedelijking in de periode tot 2040. We doen dit samen met de Regio Foodvalley. Onze strategie hebben we uitgewerkt in de Verstedelijkings¬strategie “Meer landschap. Meer stad.” Deze is in 2022 vastgesteld door alle gemeenteraden in onze regio en met het Rijk in het BO MIRT vastgesteld onder de noemer Verstedelijkingsafspraken.

De Verstedelijkingsstrategie gaat uit van een integrale benadering van de regio’s op basis van kwalitatief hoogwaardige ontwerpprincipes (zie hoofdstuk 5), die zijn uitgewerkt voor de bouwstenen Leefomgeving, Economie, Mobiliteit en Wonen. Daarnaast hebben de provincies, gemeenten en waterschappen per deelgebied de opgaven uitgewerkt en een onderzoeksagenda vastgesteld.

In het verlengde van de Verstedelijkingsstrategie hebben we, vanuit de gedachte ‘groei in balans’, met elkaar gewerkt aan het inzichtelijk maken van kansen voor de versterking natuur, landschap en cultuurhistorie. Daarnaast hebben we nagedacht over onze economie en een mobiliteitsagenda gemaakt. We willen op een duurzame wijze in onze energiebehoefte voorzien. Hoe we dit doen hebben we uitgewerkt in onze Regionale Energiestrategie (RES). We werken aan de herijking van onze RES naar een RES 2.0. Daarvoor hebben we een milieueffect–rapportage gemaakt, waarmee we nog beter in staat zijn om ruimtelijke afwegingen te maken. Het huidige elektriciteitsnetwerk heeft onvoldoende capaciteit (netcongestie) om aan de toekomstige vraag naar elektriciteit te voldoen, of om alle zonne- en windenergieparken aan te sluiten. Daarmee is netcongestie een beperkende factor geworden voor ruimtelijke ontwikkelingen. We werken samen aan een Gelderse energie-infrastructuur (GEIS) van de toekomst. Daarvoor maakt de provincie een Energievisie in nauwe samenwerking met gemeenten in de Groene Metropoolregio en netbeheerders. Hierin staat hoe en waar de regio’s energie kunnen besparen, duurzame energie kunnen opwekken en de infrastructuur kunnen aanpassen.

In de Groene Metropoolregio en Regio Foodvalley stapelen de vele ruimtelijke opgaven zich op. Daarom is een gebiedsgerichte ordening en prioritering noodzakelijk. Ook het Rijk ziet deze opgaven en heeft daarom de Groene Metropoolregio en Regio Foodvalley aangewezen als een van de NOVEX-gebieden. In deze gebieden werken de vier overheden (Rijk, provincie, gemeenten en waterschappen) samen om de executiekracht te vergroten, zodat de opgaven ook daadwerkelijk uitgevoerd worden. Onze Verstedelijkingsstrategie vormt de basis voor het ontwikkelperspectief en is daarmee - aangevuld met de opgaven in het landelijk gebied, energie en circulaire economie - de basis voor strategische samenwerking en besluiten in dit gebied.

Daarnaast heeft het kabinet Nijmegen Stationsgebied, Nijmegen Kanaalzone en Spoorzone Arnhem-Oost als grootschalige woningbouwlocaties aangewezen. In deze zogenaamde NOVEX-locaties kunnen tot 2040 met name woningen worden toegevoegd in bestaand stedelijk gebied dat goed per openbaar vervoer te bereiken is. Voor deze grootschalige woningbouwlocaties zijn ruimtelijke plannen uitgewerkt.

Afbeelding 1: Kaart Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley

2. Wat voor regio zijn we?

De Groene Metropoolregio heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een samenhangende stedelijke regio in een groene omgeving. Vanaf 2021 is de hernieuwde samenwerking in de regio opgebouwd. Noodzakelijk, gezien de groei van de verstedelijking. De onderlinge relaties tussen steden, groeikernen, dorpen en buurtschappen zijn sindsdien sterk toegenomen.

Inmiddels is onze regio een van de grotere stedelijke regio's van het land. We zijn een volwassen stedelijk netwerk met alle relaties en kwaliteiten die we daar tegenwoordig van verwachten. Zo zijn we een verstedelijkte regio met contrastrijke natuurlijke landschappen, natuurgebieden en agrarische gebieden die zorgen voor ruimte, voedsel en recreatie. Goede verbindingen leiden naar de economische gebieden om ons heen en goede voorzieningen zoals levendige centra, hoogwaardige kennisinstellingen en innovatieve werklocaties. Daarnaast hebben we aantrekkelijke dorpen en kleine kernen met mooie woonmilieus. Voor het functioneren van ons stedelijk netwerk zijn al die elementen van belang. Er is geen rangorde, want juist de slimme combinatie van kwaliteiten bepaalt de kracht van het stedelijk netwerk.

In de regio wordt ook goed samengewerkt binnen de zogenaamde subregio's. Bijvoorbeeld de gemeenten in de Liemers, het Rijk van Nijmegen en het Middengebied. De gemeenten in de Veluwezoom werken samen met de gemeente Arnhem, bijvoorbeeld als werkorganisatie. Deze samenwerkingsverbanden vormen een belangrijke kracht in de regio.

3. Sturende principes

We onderscheiden drie algemene sturende principes die ons helpen bij het maken van keuzes in de opgaven waar we voor staan. Ruimtelijke kwaliteit en bodem en water zijn vanuit het Rijk aangedragen als sturende principes. Vanuit de provincie is daar 'brede welvaart' aan toegevoegd. Deze principes liggen in lijn met de principes uit onze Verstedelijkingsstrategie (zie hoofdstuk 5).

3.1. Ruimtelijke kwaliteit als doelstelling

Onze Verstedelijkingsstrategie "Meer landschap. Meer stad.", past goed bij de ruimtelijke kwaliteitsinclusieve benadering van de provincie: bij alle ruimtelijke ontwikkelingen moet aandacht zijn voor de kwaliteit van de ruimte, het landschap en het erfgoed. Dit betekent niet dat het bestaande landschap altijd onveranderd moet blijven. Het betekent wel dat we ruimtelijke kwaliteit in alle afwegingen meenemen en dat verandering van het landschap samengaat met een kwaliteitsimpuls. Of een project nu een doelstelling heeft voor water, natuur of verstedelijking; het heeft altijd de dubbele doelstelling om de ruimtelijke kwaliteit te versterken. Om dit te bereiken is integraal, gebiedsgericht werken van belang. Daarbij worden zowel het water- en bodemsysteem als de historisch gegroeide landschappelijke identiteit als onderlegger voor ruimtelijke ordening en inrichting gebruikt.

Zoals in hoofdstuk 2 naar voren kwam, is de Groene Metropoolregio een verstedelijkte regio in een groene omgeving. De twee grote steden, Arnhem en Nijmegen, ontwikkelen zich. Ieder met hun eigen karakter. Datzelfde geldt voor de dorpskernen. Het landelijk gebied van de Groene Metropoolregio heeft veel variatie in het landschap en waardevolle natuurgebieden, zoals Nationaal Landschap Gelderse Poort en het Nationaal Park Veluwezoom. Het landschap bestaat uit de hoge droge stuwwallen van de Veluwe, Montferland en het Rijk van Nijmegen, de grote rivieren met dijken en uiterwaarden en het binnendijks rivierengebied met karakteristieke oeverwallen, kommen, rivierduinen en weteringen. Daarbij kent de Groene Metropoolregio een rijke cultuurhistorie, die zich ook in het landschap laat zien. Denk aan Gelders Arcadië, de militaire verdedigingslinies uit verschillende perioden die door het gebied lopen (de Romeinse Limes, de Mauritslinie uit de Tachtigjarige Oorlog, het 19e-eeuwse fort Pannerden de vooruitgeschoven post van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de IJssellinie), de overblijfselen van de Tweede Wereldoorlog, het water- en industrieel erfgoed langs de grote rivieren en de archeologie.

In het groen-blauw raamwerk, dat is verbeeld en verwoord in het rapport 'Vervlochten regio', hebben we de kansen om natuur, landschap en cultuurhistorie te versterken in kaart gebracht. Door te investeren in de 'dynamische rivieren', 'gradiëntbossen' en 'water- en broeklanden' kan er een robuust landschappelijk raamwerk komen in een stedelijke omgeving. Dat maakt niet alleen de regio aantrekkelijker voor bewoners en bezoekers, maar versterkt ook de biodiversiteit. In het groen-blauw raamwerk worden nog geen keuzes gemaakt. We gebruiken het wel om keuzes voor te leggen en te maken: we werken het groen-blauw raamwerk samen uit in concrete voorstellen voor versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de leefomgeving (zie paragraaf 4.2).

3.2 Water en bodem sturend

In de Kamerbrief “Water en bodem sturend” (november 2022) introduceert het Rijk de toetsing van ruimtelijke keuzes op de invloed op natuur, waterveiligheid, klimaatadaptatie (droogte, hitte en wateroverlast) en waterbeschikbaarheid.

De Groene Metropoolregio heeft door de grote diversiteit van de ondergrond veel verschillende water- en bodemsystemen. De regio bestaat uit stuwwalcomplexen (zuidelijke Veluwezoom, Montferland en Rijk van Nijmegen), grote rivieren (Bovenrijn, Waal, Pannerdensch Kanaal en Nederrijn) en het binnendijks rivierengebied (Betuwe, Land van Maas en Waal en de lage delen van de Liemers). Het sturende principe ‘water en bodem sturend’ bestaat door de diverse landschappelijke opbouw van de regio uit veel aspecten. Al deze aspecten werken op een eigen manier door in de ruimtelijke keuzes die er in het gebied te maken zijn.

Voor de stuwwallen betekent inzetten op een duurzaam water- en bodemsysteem: werken aan het verminderen van verdamping, het beperken van grondwateronttrekkingen en het vasthouden en laten infiltreren van water om het waterreservoir in de stuwwal te blijven vullen en kwelsystemen te voeden. In het binnendijks gebied liggen kansen voor het vastenhouden en zuiveren van water en voor waterberging, vooral in de komgronden. In de Betuwe biedt herinrichting van de Boven-Linge met brede oeverzones en overstromingsvlakten kansen voor een duurzamer waterbeheer. In de Liemers is versterking van de weteringen tussen de kernen van belang, samen met het benutten van de lage ligging van het Duivense Broek.
Ook in het Land van Maas en Waal is vernatting van de weteringen en broeklanden een belangrijke strategie voor een duurzaam systeem. De gradiënten naar de rivierduinen zijn een specifieke kwaliteit van het Land van Maas en Waal.

Het gebied van de Rijnstrangen neemt een bijzondere positie in.
Het heeft een Barro-reservering voor waterberging voor de grote rivieren. Daarnaast heeft de landbouw afgelopen jaren met de streek gewerkt aan een duurzaam watersysteem en de natuur. Dit zal zich doorontwikkelen voor de Natura 2000-opgave.

In de Gelderse Poort gaat de Programmatische Aanpak Grote Wateren de natuurwaarden verhogen, aansluitend op de bodem- en watersysteemkenmerken. De Kaderrichtlijn Water gaat met diverse projecten zorgen voor verbetering van de waterkwaliteit. De grote rivieren bieden ook kansen voor oeverwaterwinning.

In het buitendijks rivierengebied vraagt de delfstoffenwinning om een zorgvuldige aanpak. Afgravingen in de uiterwaarden die zijn afgestemd op de patronen van de ondergrond, kunnen nieuwe natuur en ruimtelijke kwaliteit opleveren. Delfstoffenwinning in het zomerbed van de rivier moet worden voorkomen; de rivierbodemerosieproblematiek vraagt juist om ophoging van de bodem. In het Panorama Gelderse Rivieren is het integraal provinciaal handelingsperspectief voor de grote rivieren verder uitgewerkt.

Ook het behoud van waardevol bodemarchief met aardkundige waarden en archeologische sites, zoals grafheuvels en celtic fields, is belangrijk.

Door water en bodem sturend te laten zijn, kunnen we in de Groene Metropoolregio ook in de toekomst met een ander en grillig klimaat blijven leven, wonen en werken. In een veilige omgeving, een gezonde bodem, voldoende en schoon drinkwater.

In het groen-blauw raamwerk hebben we deze verschillende aspecten van het principe ‘water en bodem sturend’ zo goed mogelijk in beeld gebracht en als onderlegger gebruikt. Wij brengen voor de ruimtelijke keuzes binnen de drie verhaallijnen in beeld of deze samengaan of schuren met de structurerende keuzes en uitgangspunten van ‘water en bodem sturend’.

Afbeelding 2: Groen-blauw raamwerk uit rapport Vervlochten regio

3.3 Brede welvaart

Onze opgave is 'groei in balans': hoe kan de regio het hybride karakter van landschap en stad op een kwalitatieve manier in standhouden en verbeteren als de ruimtebehoefte verder toeneemt? Met andere woorden: hoe zorgen we voor een goede 'brede welvaart'?

Brede welvaart gaat over het welzijn van mensen en omvat alles wat mensen van waarde vinden. Naast materiële welvaart gaat het ook om zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid. Het Nationale Programma Arnhem Oost is hier een voorbeeld van. Bovendien gaat het niet alleen om de kwaliteit van leven in het hier en nu. Maar ook om de effecten van onze manier van leven op het welzijn van mensen buiten de regio en toekomstige generaties (later). Omdat het leven van mensen zich in belangrijke mate op regionaal niveau afspeelt, zijn de omstandigheden binnen de regio van grote invloed op hun welzijn.

Brede welvaart hier en nu
Uit studies blijkt dat de Groene Metropoolregio, net als meer stedelijke regio's, lager scoort op brede welvaart. Net als andere stedelijke regio's kent de Groene Metropoolregio (groot) stedelijke problematiek. Dit soort regio's zijn gemiddeld genomen minder veilig, scoren slechter op milieukwaliteit en ervaren gezondheid. Vaak zijn werk en privé ook minder goed in balans en is de woontevredenheid lager. Deze effecten komen het meest duidelijk naar voren in de steden.

In de laatste uitgebrachte Brede Welvaartsindicator (BWI) uit 2019 van de Universiteit Utrecht en de Rabobank scoort de Groene Metropoolregio onder het nationaal gemiddelde. Dit wordt nogmaals bevestigd in het essay "Brede Welvaart in Oost-Nederland" (als onderdeel van de Kracht van Oost 2.0.). Ook een recente rapportage (maart 2023, provincie Gelderland), over de brede welvaart in de Gelderse regio's, bevestigt het beeld van de Groene Metropoolregio.

Verstedelijking heeft ook positieve effecten op de brede welvaart: meer banen, draagvlak voor voorzieningen, cultuur en (H)OV, toegang tot een betaalbare woning. Het zorgt bovendien voor extra ontplooiingskansen voor inwoners en we gaan zuinig om met onze ruimte/toegang tot groen en landschap.

In vergelijking met andere regio's scoort Arnhem-Nijmegen bovengemiddeld op het gebied van sociale contacten, privé-werkbalans en onderwijs. De score voor sociale contacten met vrienden en familie behoort zelfs tot een van de hoogste van Nederland. Wat betreft de ontwikkeling tussen 2013 en 2020 is de woonsituatie verslechterd. De regio telt het hoogste percentage bebouwd terrein per inwoner. En het aantal vierkante meters groen-blauwe ruimte per inwoner is verder afgenomen en scoort het laagst van de Gelderse regio's. De materiële welvaart en de balans tussen arbeid en vrije tijd zijn verbeterd. De regio heeft het hoogste aandeel hoogopgeleiden van de Gelderse regio's maar scoort ook het hoogst op werkloosheid.

Deze resultaten uit de provinciale rapportage betekenen niet dat er binnen de regio geen grote verschillen bestaan in brede welvaart tussen verschillende bevolkingsgroepen. Een aantal (delen van) wijken in de twee stedelijke gemeenten Arnhem en Nijmegen scoort het laagst; de verschillen binnen deze gemeenten zijn groot. Leefbaarheid scoort op buurt- en wijkniveau wisselend: van zeer onvoldoende tot zeer goed. In Nijmegen staat in de stadsdelen Dukenburg en Lindenholt en de wijken Neerbosch-Oost en Hatert de leefbaarheid onder druk. Ditzelfde geldt in Arnhem voor de wijken Geitenkamp, Klarendal, Presikhaaf, het Broek en Malburgen (Nationaal Programma Arnhem-Oost). De lage score op het gebied van leefbaarheid in deze wijken komt voornamelijk door een grote negatieve bijdrage van een gevoel van overlast en onveiligheid. Een grote negatieve bijdrage komt daarnaast door gebrek aan sociale samenhang en beschikbaarheid van woningen.

Denken in termen van 'brede welvaart' vraagt telkens om het maken van beleidskeuzes. De regio zal de komende tijd nog verder groeien; in inwoners, werkgelegenheid en mobiliteit. We zien dat het nodig is om te sturen op de groei die op ons afkomt. We werken aan een goede balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit in de regio. Aan voldoende groen en voorzieningen in onze dorpen en steden. We gaan de komende tijd met elkaar in gesprek over wat het betekent als we onze acties langs de lat van de brede welvaart leggen.

4. Ruimtelijke samenhang: drie verhaallijnen

We werken de ruimtelijke samenhang uit langs drie verhaallijnen, omdat deze ook als indeling zijn gebruikt in de Nationale Omgevingsvisie. In elke verhaallijn benoemen we ambities, keuzes en prioriteiten als die al gemaakt zijn, denkrichtingen en (benodigde) investeringen.

Aan het einde van elke verhaallijn hebben we een kader opgenomen. Daarin staat een samenvatting en wat we nodig hebben om onze ambities waar te maken. Daar waar we onze inspanningen kunnen onderbouwen met cijfers, hebben we dit in de kaders opgenomen. We kunnen samen met onze partners investeren in het realiseren van onze ambities, ieder vanuit zijn eigen rol. In het verstedelijkings-programma, de gebiedsprogramma's, het NOVEX ontwikkelperspectief en het bijbehorende uitvoeringsprogramma werken we dit verder uit en maken we hierover afspraken. Ook met het Rijk.

4.1 Eerste verhaallijn: Perspectief natuur en landbouw

We gaan de steden en dorpen zoveel mogelijk verdichten en het ruimtegebruik intensiveren. De kwaliteit van natuur, water en landschap wordt hierdoor steeds belangrijker voor bewoners. Tegelijk zien we dat er een opgave ligt om landbouw te verduurzamen en te zoeken naar aanvullende verdienmodellen. Samenwerking moet leiden tot aantrekkelijke landschappen voor bewoners, die ecologisch waardevol en biodivers zijn. En waarin voldoende ruimte is voor agrariërs en waterberging. Door het natuurlijke systeem robuuster te maken, kunnen we de negatieve effecten van klimaatverandering verminderen.

We zetten daarom in op het versterken van de groene en blauwe kwaliteiten van de regio. We gaan de verschillende gebieden met elkaar verbinden. Met als doel een goede verspreiding van recreatie, robuuste groene buffers, aandacht voor verduurzaming van landbouw en ruimte voor klimaatadaptatie en de energietransitie.

In Gelderland wordt het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) uitgewerkt in het VLGG. Daarin staat een brede doelstelling over water, natuur, klimaat en landbouw centraal. De provincie Gelderland geeft dit vorm via het VLGG in 2 stappen. Stap 1 is het wettelijk bepaalde gebiedsplan (Wet stikstof en natuur) als verplicht onderdeel in juli 2023. Stap 2 is het integrale programma VLGG met doelstellingen voor natuur en stikstof, water, klimaat en landbouw in het najaar van 2023.

Zo ontwikkelen we samen een perspectief voor natuur en landbouw, dat bijdraagt aan doelstellingen voor natuur, water, klimaat en de transitie van de landbouw. In gebiedsprocessen werken we verder uit wat hiervoor nodig is. Door dit te doen, kunnen we ervoor zorgen dat instrumenten en middelen beschikbaar komen, die nodig zijn om onze ambities waar te maken.

4.1.1 Elf denklijnen Groene Metropoolregio

Zoals eerder aangegeven, hebben we een groen-blauw raamwerk ontwikkeld waarin de kansen en de dilemma's voor versterking van groen en blauw zijn vastgelegd. Dit is verbeeld en verwoord in het rapport "Vervlochten regio". Daarbij gaan we uit van een innige vervlechting van de stad en het landelijk gebied. Deze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De verschillende ecosystemen versterken elkaar. Daarmee neemt de biodiversiteit toe en kunnen mens en dier zich gemakkelijk bewegen door het groen en blauw. We hebben het rapport "Vervlochten regio" verder uitgewerkt en verrijkt met de uitgangspunten en

doelstellingen van het VLGG. Dit heeft elf denklijnen opgeleverd voor verdere ontwikkeling van natuur en landschap in de Groene Metropoolregio.

De denklijnen vormen samen een aanzet tot een maatregelenpakket, waarmee via het VLGG en het regioarrangement het landelijke gebied in de Groene Metropoolregio verder verbonden en versterkt kan worden. We hebben daarbij gekeken hoe deze toekomstige maatregelen een bijdrage kunnen leveren aan de brede doelstellingen van het VLGG: groen-blauwe dooradering, klimaatadaptatie, landbouwtransitie en stikstofreductie.

Stikstofreductie is overigens niet alleen belangrijk in het licht van ontwikkeling en versterking van het groen en blauw. Uit onderzoek blijkt dat in bepaalde kritieke gebieden in de Groene Metropool¬regio de woningbouwopgave zeer waarschijnlijk gaat botsen met benodigde stikstofruimte, in verband met vergunningverlening. Dit speelt met name in de Veluwezoom (gemeenten Arnhem, Renkum, Rheden, Rozendaal), omdat dit naast Natura 2000-gebied Veluwe ligt.

Hieronder staan de elf denklijnen met een toelichting. In het kader van het provinciale programma VLGG onderzoeken we waar de Groene Metropoolregio kan bijdragen. Ook vastgesteld beleid - waarvan de uitvoering nog doorloopt - betrekken we hierbij, zoals het Natuurpact, het Programma Natuur, de Natura 2000-beheerplannen en het Waterprogramma Gelderland. Daarnaast werken we verder aan de uitvoeringsagenda Gelderse Maatregelen Stikstof.

1. Omvorming en extensivering landbouwgebieden in Natura 2000-gebied Rijntakken
In de Groene Metropoolregio bevinden zich een aantal Natura 2000-gebieden, waaronder De Bruuk, de Sint Jansberg (gedeeltelijk), de Veluwe en de Rijntakken. In dit laatste omvangrijke rivierengebied is er een grote wateropgave die we samen met het Rijk oppakken. Hierbij zien wij kansen voor meer natuurinclusieve, en eventueel extensivering van de landbouw. Dit past bij het principe ‘water- en bodem sturend’ en kan bijdragen aan de doelen van de Vogel- en Habitatrichtlijn voor de Rijntakken en aan de VLGG-doelen voor areaaluitbreiding, hydrologie en stikstofreductie. Dat laatste is van extra van belang voor de kwetsbare Natura 2000-gebieden.

Deze denklijn sluit aan bij de doelen van het Integraal Rivier Management (IRM). In dit nationale programma wordt ingezet op een toekomstbestendig rivierengebied wat als systeem goed functioneert en meervoudig bruikbaar is. Binnen het IRM is de Rijntakken aangewezen tot een prioritair gebied. Ook bestaat er een verband met het Programma Aanpak Grote Wateren (PAGW) vanuit Rijkswaterstaat.

2. Ontwikkeling Ecologische Verbindingszones (EVZ's)
Op meerdere plekken in de regio liggen kansen voor de ontwikkeling van EVZ's. Het maakt het natuurnetwerk robuuster en versterkt de biodiversiteit. Want door de verbindingszones vindt er meer uitwisseling van flora en fauna tussen de natuurgebieden plaats. Deze zones staan al langer op beleidskaarten en op een aantal plekken hebben de waterschappen, gemeenten en provincie hier al veel werk in verzet. Maar we kunnen de EVZ's' nog actiever oppakken en verder realiseren. Het uiteindelijke doel is het landschappelijk verbinden van grotere natuurgebieden om het algemene natuur-, water- en bodemsysteem in Nederland robuuster te maken. De EVZ's' waar we met het VLGG in de regio op in willen zetten zijn onder andere:

- de verbindingszone tussen Heumen en Horssen, langs de Hatertse en Overasseltse Vennen (Heumen-Horssen/Overasseltse Vennen-Hernen-Noord-Brabant) en Malden-Noord (Teerse Sluispolder);
- de verbindingszone tussen Park Lingezegen en de Drielse Rijndijk (Overbetuwe-KAN/uiterwaarden Rijn-Waal);
- de verbindingszones tussen de Veluwe en de IIssel, de voormalige poorten: het Soerens Beekdal, de verbinding tussen Veluwezoom en het Bergherbos in de Liemers en Duitsland (Montferland Noord/ Montferland-Slangenburg) en de verbinding Veluwezoom-IJssel langs Velp en Rheden;
- de verbindingszone tussen Malden en Nijmegen die de bossen van Berg en Dal verbindt met de Hatertse vennen;
- de verbindingszone de Bekken van Groesbeek. Deze loopt langs de Leigraaf en verbindt onder andere De Bruuk met Duitsland.

Een EVZ die nog niet formeel op de kaart staat, maar wel gewenst is en dus wordt meegenomen in het plan, is de verbinding van de Duivelsberg via het Wylerbergmeer naar de Millingerwaard en de uiterwaardennatuur langs de Waal.

Per verbindingszone kijken we naar de gewenste invulling van de investering: nat en/of droog, wat past er binnen het landschap en in het water- en bodemsysteem en voor welke dier- en plantensoorten is het bedoeld? Met de landschappelijk inrichting van de EVZ's' dragen we bij aan de doelstelling van 10% groen-blauwe dooradering in het landelijk gebied. Ook zijn er meerdere koppelkansen met de invulling van de bossenstrategie binnen en buiten het Gelders Natuurnetwerk (GNN), het verbeteren van de zoetwaterkwaliteit via blauwe dooradering en het tegengaan van droogte (bijvoorbeeld in de EVZ door het Broek in de Liemers).

3. Ontwikkeling Groene Ontwikkelingszones (GO)
Aangrenzend aan Natura 2000-gebieden, zoals de Veluwe, ligt een GO. Er is onderscheid gemaakt tussen de EVZ's' en de GO's' omdat ze een verschillende rol en status hebben in het provinciale natuurnetwerk. De EVZ's' zijn op een grotere schaal bedoeld als landschappelijke verbinders tussen natuurgebieden, de GO's vormen een schil om deze natuurgebieden heen.

In de GO's zien we mogelijkheden voor een groen-blauw dooraderd landschap, ten minste deels gefinancierd vanuit het VLGG. Dit geeft de terreinbeheerders een perspectief op de natuurgebieden en een schil om de kwetsbare natuurwaarden te beschermen. Zo kan het vergroten van het aantal landschapselementen een ecologische impuls geven aan de landgoederen in het Gelders Arcadië aan de zuidkant van de Veluwe, terwijl hun halfopen cultuurhistorische karakter behouden blijft Rondom het weteringenstelsel bij Wijchen, in de Ooijpolder en in de Veluwezoom liggen grote zones van het GO, waar een groen-blauwe dooradering een waardevolle invulling kan bieden aan het klimaatadaptieve vermogen en de biodiversiteit in het landschap. Bovendien kan een recreatieve ontsluiting gekoppeld aan de groen-blauwe dooradering (bijvoorbeeld wandel- en fietspaden of toeristenknooppunten) helpen met de spreiding van de recreatiedruk en zo het ontlasten van de kwetsbare Natura 2000-gebieden.

Een groen-blauwe dooradering in de GO's draagt bij aan de VLGG-doelen van 10% groen-blauwe dooradering, overgangsgebieden en extra natuur en landschap

voor systeemherstel. Ook biedt het een mogelijk perspectief aan agrariërs in de overgangsgebieden met een ander, maar dekkend en langjarig verdienmodel.

4. Strategie herstel natuur en hydrologie beekdalen Veluwezoom en Berg en Dal
Als provincie, waterschappen en gemeenten willen we de verdroging van de beekdalen structureel aanpakken aan de zuidkant van de Veluwe en bij de stuwwal van Berg en Dal. Als we het landgebruik in het stroomgebied op basis van de ondergrond en hydrologie slim indelen, kunnen we het beekdalensysteem meer klimaatadaptief en toekomstbestendig maken. Dit sluit aan bij de beheerplannen voor de delen van de beken in het Natura 2000-gebied van de Veluwe. Met gebiedsprocessen en een generiek maatregelenpakket, waarbij we ook de bedrijfslocaties en hun milieu-impacts meenemen, kunnen we dit via het VLGG cyclisch oppakken.

De beekdalenstrategie draagt bij aan de VLGG-doelen voor waterberging, een goede toestand van de grondwaterlichamen, toekomstbestendige landbouw die past in het natuurlijke systeem en eventueel de natuurdoelen in en grenzend aan Natura 2000-gebieden, het GNN en de GO's. Beekdalen lopen langs en door stedelijk gebied en maken hier verbinding met de parken en stadsbossen. Hiermee verbinden we mens, dier en leefomgeving op alle schaalniveaus, zoals bijvoorbeeld de Groene Wig Spoorpark Arnhem Oost.

5. Klimaatadaptatie op de hoge zandgronden en in de komgronden
Als breder thema is klimaatadaptatie van belang voor de gehele Groene Metropoolregio. In het landelijke gebied is het voornamelijk urgent op de stuwwallen en in de laaggelegen komgronden in het rivierengebied.

Op de hogere zandgronden bij Nijmegen en de Veluwezoom speelt de problematiek van verdroging en de bijkomende natuurbrandrisico's, wateroverlast en -veiligheid bij piekbuien en grondwater-onttrekking en bodemkwaliteit en beeksystemen van de Veluwe. Hier kunnen we inzetten op verloving van de begroeiing in de bossen (zie ook denklijn 6), het verminderen van grondwater¬onttrekkingen en het vergroten van de waterberging. Onttrekking van het grondwater voor drinkwater, landbouw of industrie, zorgt voor een (lokale) daling van de grondwaterstand en zou op de stuwwallen zoveel mogelijk beperkt moeten worden (zie denklijn 4). Ook moeten we goed kijken welke onttrekkingen we voorrang willen geven op de stuwwallen.

In de komgebieden van de Groene Metropoolregio, zoals bijvoorbeeld het Broek in de Liemers en de weteringenstelsels bij de Boven-Linge en tussen Wijchen en Beuningen, kijken we naar maatregelen om het (grond)water langer in het gebied te houden. Daarbij zoeken we naar verbetering van de bodemkwaliteit in de komgronden om zo het waterbergende vermogen, de sponswerking, van de bodem te vergroten. Ook het vergroten van de waterberging in de weteringen door bijvoorbeeld aanpassing van het profiel of aanleg van natuurvriendelijke oevers draagt daar aan bij. Zo werken we aan de kwantiteit, maar ook aan de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater.

Door het bergen en vasthouden van water en bodemverbetering dragen we bij aan een klimaat-bestendig landelijk gebied. Het watersysteem is dan ook beter in staat periodes van extreme droogte en wateroverlast op te vangen en de zoetwaterbeschikbaarheid op peil te houden.

Deze denklijn kan bijdragen aan de VLGG-doelen voor koolstofvastlegging, de Kader Richtlijn Water (KRW) en andere hydrologische doelen. Ook wordt het landelijk gebied, inclusief de landbouw en de bosgebieden op de stuwwallen, ingericht volgens het principe 'water en bodem sturend'.

6. Realisatie bossenstrategie
Met de bossenstrategie kunnen we in samenwerking met de terreinbeherende organisaties de bossen op de stuwwallen revitaliseren met meer structuur, biodiversiteit en meer loofhout in plaats van naaldhout. Naaldbossen dragen namelijk bij aan extra verdroging van de zandgronden. Ook zien we kansen om rondom en in de kernen en steden nieuwe bossen aan te leggen en bestaande bossen en parken vitaler te maken en om te vormen, voor de doelrealisatie van 3.000 hectare recreatief uitloopgebied in de Groene Metropoolregio (zie ook denklijn 9). De Groene corridor in Nijmegen en het programma Radicaal Vergroenen Arnhem bieden hier kansen voor. Kansrijke gebieden hiervoor liggen verder tussen de kernen van Westervoort, Duiven en Zevenaar. Ook de Danenberg bij Slijk-Ewijk en landschapszone Knoop 38 zijn kansrijk om het groen te behouden en uit te breiden rondom de verstedelijkte gebieden. Op andere plekken in het landelijk gebied (binnen en buiten het Gelders Natuur Netwerk) kunnen we landschapselementen, zoals bosjes en lijnvormige groenblauwe dooradering, aanleggen. De doelstelling voor de bossenstrategie is om in de Groene Metropoolregio binnen het Gelders Natuurnetwerk 155 hectare bos toe te voegen.

De revitalisatie en de aanleg van bossen en landschapselementen dragen onder andere bij aan de VLGG-doelen van natuuruitbreiding en aan hydrologische doelen. Ook zorgt het voor CO_2-opslag en stikstofreductie omdat delen van het landbouwareaal uit productie worden gehaald.

7. Beschouwing specifieke bedrijfslocaties met impact op het milieu
Een aantal bedrijven in de regio heeft door hun ligging, uitstoot en wateronttrekking een negatieve impact op het omliggende natuurlijke systeem. Hier kunnen we kijken naar de mogelijkheden voor een aanpassing in de bedrijfsvoering of een meer passende locatie voor deze bedrijven om de impact tegen te gaan. Dit is nodig om te komen tot een duurzame grondwaterbalans die het mogelijk maakt te voldoen aan de verplichtingen vanuit de Europese regelgeving. Deze regelgeving sluit aan bij de uitgangspunten van water en bodem sturend.

Denklijn 7 draagt bijvoorbeeld bij aan de KRW- en Vogel- en Habitat Richtlijn (VHR)-doelen. Omdat het helpt de emissies van schadelijke stoffen en de onttrekking uit het grondwatersysteem bij de bron tegen te gaan. Daarmee worden de blokkades op het natuurlijke en ruimtelijke systeem opgeheven.

8. Gedifferentieerde aanpak verduurzaming landbouw
De transitie van het landelijke gebied en de rol van alle betrokkenen, waaronder die van de Groene Metropoolregio, zal de komende periode onderwerp van gesprek zijn.

De transitie van het landelijke gebied in de Groene Metropoolregio is volop gaande. De omvang van de landbouw en het grondgebruik zijn de afgelopen decennia flink veranderd. Dit zal in de toekomst niet anders zijn. De regio heeft unieke landschappelijke kwaliteiten onder andere door de variatie. Tegelijkertijd is het ook een uitdaging deze variatie te behouden; de verstedelijking drukt zijn stempel op de regio. Ook heeft het landelijk gebied in de regio grote maatschappelijke opgaven, zoals verdroging van de Liemers en het Middengebied, en herstel van de natuurkwaliteit van de grote rivieren en de Veluwe.

In de regio bestaan veel initiatieven voor duurzame kringlooplandbouw, bijvoorbeeld in Malden-Noord en in de landbouwenclaves in de Veluwezoom. Daarnaast bestaan er enkele gebieden waar meer intensieve landbouw bedreven wordt. Deze 'landbouwhubs' liggen in het Broek in de Liemers, het westelijke komgebied in de Betuwe en in het Rijk van Nijmegen bij Wijchen. We zien hier 2 mogelijke aanvliegroutes die elkaar kunnen aanvullen. Enerzijds kunnen we de kringlooplandbouw ondersteunen op de plekken waar daar energie voor is. Anderzijds zien we kansen om gebiedsprocessen te faciliteren in de landbouwhubs. Dit helpt agrariërs en andere betrokkenen hier korte ketens en groen-blauwe dooradering te realiseren via een dekkend en langdurig verdienmodel. De kwaliteit van het landschap is hierbij een belangrijk aandachtspunt. We zoeken naar verbreding van de agrarische bedrijfsvoering en alternatieve verdienmodellen waarbij de ecologische en landschappelijke kwaliteiten op die plekken worden versterkt en/of behouden.

Grenzend aan de Natura 2000-gebieden Veluwe, De Bruuk en de St. Jansberg (bevoegdheid Limburg) liggen zogenaamde overgangsgebieden, waarin het overwegend agrarisch grondgebruik en het watersysteem invloed heeft op de natuurwaarden binnen de Natura 2000-gebieden. Voor de Rijntakken, zie denklijn 1.

De provincie laat onderzoeken welke maatregelen het meest bijdragen aan natuurherstel. In die focusgebieden kunnen we met de betrokken partijen uitzoeken welke maatregelen en/of veranderingen in de bedrijfsvoering hieraan kunnen bijdragen.

Denklijn 8 draagt bij aan een toekomstbestendig perspectief voor de land- en tuinbouw. Daarnaast helpt het bij de doelstellingen voor groen-blauwe dooradering en het water- en bodemsturende principe. Met een passende stimulering van een meer natuurinclusieve landbouw kan ook de verdere uitspoeling van nutriënten en de uitstoot van schadelijke stoffen worden tegengegaan.

9. Uitbreiden van het stedelijk uitloopgebied
In de Verstedelijkingsstrategie staat dat verstedelijking samen moet gaan met een ontwikkeling van het omliggende landschap om zo een gezonde leefomgeving voor de inwoners te creëren. Het doel is 5.000 hectare aan recreatieve uitloopgebieden te realiseren in de Groene Metropoolregio en de Regio Foodvalley. Dit kan gekoppeld worden aan doelen voor klimaatadaptatie, natuurinclusieve (stads)landbouw, de bossenstrategie en 10% groen-blauwe dooradering. Voorbeelden van kansrijke gebieden hiervoor zijn de mantels rondom Nijmegen en Arnhem, maar ook de gebieden rondom de snelgroeiende kernen zoals Duiven, Westervoort en Zevenaar. Via bijvoorbeeld snelfietspaden en toeristische overstappunten kan het stedelijk uitloopgebied verder worden uitgestrekt, voorbij de direct aangrenzende omgeving.

In de Veluwezoom speelt het Gelders Arcadië een belangrijke rol. De landgoederen zijn in dit gebied de primaire locaties voor recreatie en de verschillende VLGG-doelen, zoals waterberging en duurzame landbouw. Lettend op de gevolgen van recreatie op natuurwaarden, moet het creëren van uitloopgebieden via een genuanceerde aanpak verlopen. We moeten vragen stellen als: waar stellen we het landschap open voor onze inwoners? Waar geven we juist dieren de ruimte? Zo kunnen we echt groeien in balans.

Het doel voor de uitbreiding van uitloopgebieden sluit aan bij de ambities uit de Verstedelijkings-strategie. De vervlechting van steden en het omliggende landschap moet hierbij realiteit worden. De stad wordt als ecosysteem gezien, dat in verbinding moet staan met de omgeving voor een robuust natuursysteem.

De ontwikkeling van het stedelijk uitloopgebied draagt bij aan verschillende natuurdoelen, CO2-opslag, groen-blauwe dooradering (ook een maatregel) en klimaatadaptatie (bijvoorbeeld voor waterberging en tegen hittestress en natuurbrandrisico's).

10. Impuls geven aan lopende projecten
In de regio zijn er meerdere projecten, waarvan de planvorming al is uitgewerkt en die richting uitvoering gaan, maar daarbij nog (financiële) hobbels kennen. Enkele voorbeelden zijn:

- Park Lingezegen, een icoonproject en een belangrijke regionale Noord-Zuidverbinding met een functie voor VHR-doelsoorten (Rijntakken Natura 2000). De basisuitrusting hiervan is gereed. Maar er is een kans dit verder te ontwikkelen langs de Bovenlinge en via de EVZ richting de Drielse Rijndijk en de uiterwaarden van de Nederrijn.
- Renkums en Heelsums Beekdal, waar - in een gebiedsproces met verschillende grondeigenaren, inwoners en overheden - ontwikkelingen met elkaar worden verbonden. Daardoor kunnen natuur, landschap, water, recreatie en lokale economie versterkt worden. Er zijn kansen voor natuurontwikkeling, verbetering van het watersysteem, transities in de landbouw en klimaatmitigatie.
- Daarnaast ligt er een MIRT-onderzoek voor de IJsseluiterwaarden Havikerwaard, Bemmelerwaard, Fraterwaard en Olburgerwaard. Waarbij natuur, landbouwtransitie en duurzame delfstoffenwinning samen kunnen worden opgepakt mits er financiële ondersteuning wordt geleverd. Ook het rivierklimaatpark IJssel is hier een voorbeeld van.
- De stuwwal van Berg en Dal, waar een kans ligt voor de Blauwe Motor. Hier ligt een wens om de verdroging van de stuwwal tegen te gaan en de kwelstromen richting de Ooijpolder en Millingerwaard te herstellen. Het project vindt grotendeels plaats in het GO en het GNN. En het draagt daarnaast bij aan de ecologische verbinding tussen de stuwwal en de uiterwaarden van de Waal (zie ook denklijn 2).

Gezien de uiteenlopende thema's binnen deze projecten, draagt hun ondersteuning bij aan een reeks verschillende VLGG-doelen voor onder andere groen-blauwe dooradering, natuurherstel, duurzame landbouw, en hydrologische doelen.

11. Areaaluitbreiding Natuur in de Gelderse Poort
In het kader van de PAGW ligt er een ambitie voor natuurherstel, -versterking en -uitbreiding in de Gelderse Poort, waardoor ook de waterkwaliteit wordt verbeterd. Hierbij wordt uitgegaan van een zgn. systeembenadering, waardoor natuurlijke processen weer op gang komen. Op de lange termijn (2050) gaat het om een areaal van ca. 7.500 hectare, voornamelijk buitendijks maar deels ook binnendijks te realiseren. Het Rijnstrangengebied is hier onderdeel van. In de PAGW wordt ingezet op een optimaal samengaan van doelen voor natuur, in samenhang met een krachtige economie. Aspecten van waterveiligheid (hoog- en laagwater), natuurinclusieve landbouw, natuur en duurzame delfstofwinning met maatschappelijke meerwaarde komen hier samen.

Via de 3e tranche PAGW zijn recent Rijksmiddelen voor de Gelderse Poort gereserveerd ter waarde van €20 miljoen. De middelen gaan over de uitvoeringsperiode 2030-2033. Het doel is om een vliegwiel op gang te brengen voor de grote systeemingrepen die nodig zijn voor de uiteindelijke PAGW-ambitie. Deze geplande uitvoering loopt gelijk met de lopende projecten in de Groene Metropoolregio. De bedoeling is dat deze uitvoering de projecten versterkt, waarmee de korte termijn (Natura 2000, GNN) als groeikristal dient voor de lange termijn (PAGW). De financiën vanuit PAGW kunnen we dan koppelen aan middelen uit de andere kaders.

In de Groene Metropoolregio kan de areaaluitbreiding in samenhang met Natura 2000, het GNN, het PAGW en het IRM bijdragen aan de VLGG-doelen van areaaluitbreiding van: natuur, landbouw passend bij het water- en bodemsysteem, de realisatie van de bossenstrategie en doelen voor hydrologie. Een koppeling met landbouw en de scheepvaart is daarbij ook van belang.

Vier mogelijke koplopers
Vanuit de elf denklijnen, de criteria vanuit het VLGG en de gebiedsprocessen die lopen in de regio bij de provincie, gemeenten en waterschappen, zien wij een aantal gebieden als kansrijk voor programmering in het VLGG. Deze gebieden of delen daarvan, zijn in een dermate fase van ontwikkeling dat ze mogelijk als eerste koplopers kunnen fungeren binnen het VLGG. Het gaat om de volgende gebieden of gebiedsontwikkelingen:
- Projecten in de Gelderse Poort (waaraan de zgn. derde tranche middelen vanuit PAGW kunnen worden gekoppeld);
- Beekherstel en de omliggende beekdalen in de Veluwezoom;
- Landschap Berg en Dal/Heumen – Ooijpolder-stuwwal-Heumen;
- Versterking landschap Overbetuwe en Lingewaard - doorontwikkeling Lingezegen.

Met elkaar bekijken we de komende maanden of dit inderdaad de koploper–gebieden zijn en of deze ook daadwerkelijk in het VLGG kunnen worden geprogrammeerd. Dit betekent niet dat de andere denklijnen en de andere kansen en ontwikkelingen die we in het groen-blauw raamwerk zien, niet of minder belangrijk zijn. Het betekent ook niet dat deze koplopergebieden in beton gegoten zijn; er kunnen gebieden afgaan en erbij komen. Het betekent alleen dat we ons de komende maanden focussen op deze gebieden, omdat deze het verst ontwikkeld lijken te zijn en daarmee meest kansrijk om op korte termijn te realiseren.

4.1.2 Klimaatadaptatie

Door klimaatverandering valt er in de winter steeds meer regen en zijn er vaker en langere periodes van droogte. Het drainerende effect van de uitgesleten rivierbeddingen telt daar nog bij op. De opgaven zijn gericht op: water beter vasthouden, grondwaterstanden verhogen, verbeteren van de waterkwaliteit, beekherstel en waterberging. Verdergaande klimaatverandering vraagt de komende decennia om meer ruimte voor waterberging en meer sponswerking van het bodem- en watersysteem.

In lijn met de nationale aanpak richten we ons op de vier belangrijke gevolgen van klimaat-verandering:

- Waterveiligheid, zeespiegelstijging en hoog water
- Droogte, inclusief laag water in de rivieren en de gevolgen voor de waterkwaliteit
- Wateroverlast door extreme of langdurige regenval
- Hitte door langdurige hittegolven

Waterveiligheid

Het water- en bodemsysteem van de grote rivieren bevat opgaven voor hoogwaterveiligheid, waterkwaliteit en een duurzame rivierbodemligging. Het Hoogwaterbeschermingsprogramma heeft een grote opgave voor dijkversterkingen in deze regio. De versterking van de noordelijke Waaldijk is in uitvoering en zal komende periode worden doorgezet van Nijmegen tot aan het Pannerdensch Kanaal. Ook de dijken op de zuidoever van de Waal, de noordoever van de Maas, langs het Pannerdensch Kanaal, de Bovenrijn en de Nederrijn moeten voor 2050 worden versterkt.

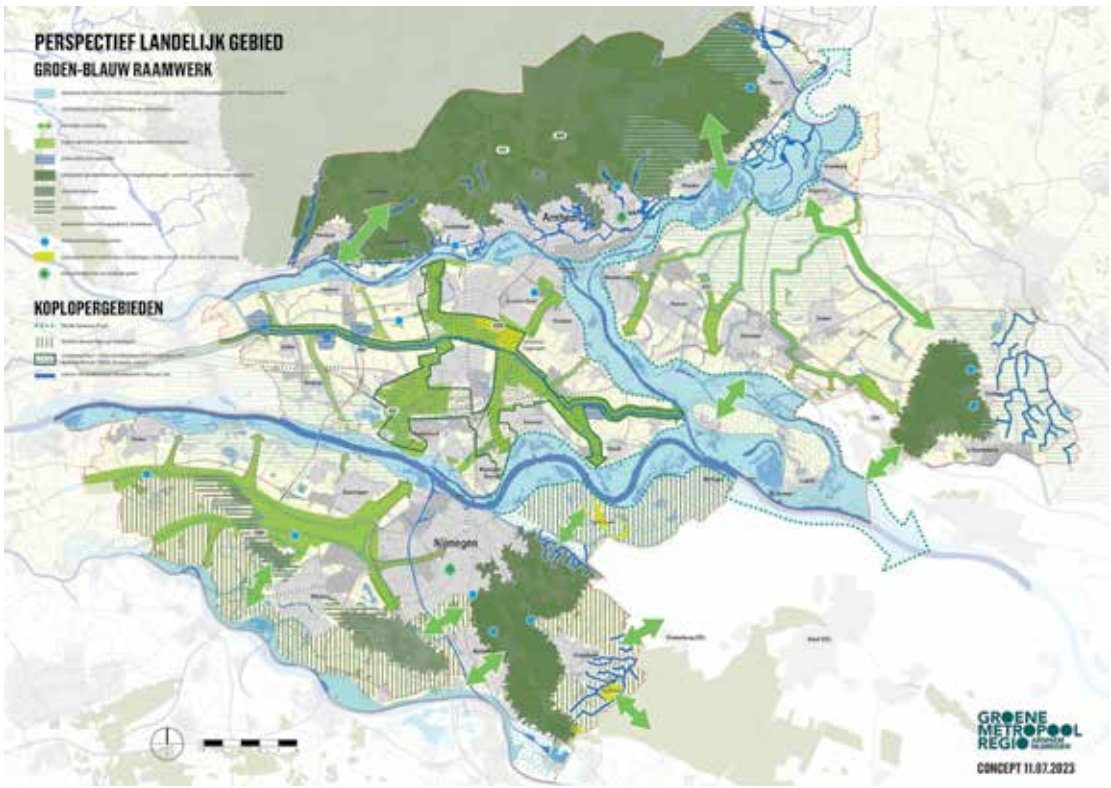
Droogte

Op veel plekken ondervinden we de consequenties van droogte, de risico's van extreme buien en extremere waterstanden in de grote rivieren. Voor de Achterhoek en de Liemers is een analyse gemaakt van het probleem, de opgave en de handelingsperspectieven. Daaruit blijkt dat ongeveer 100 mm extra watervoorraad nodig is om 10% van de droogste jaren te overbruggen en voorbereid te zijn op de gemiddelde zomers in 2050. Met deze verdiepende analyses hebben we zicht op een mogelijk handelingsperspectief en inzicht in de mogelijke kosten van deze opgave en eventueel de transitieopgave. In gebiedsprocessen zullen we dit in verkenningen en planuitwerkingen in samenhang met andere opgaven en mede gebaseerd op de Regionale Adaptatie Strategieën (RAS) verder uit moeten werken tot concrete uitvoeringsplannen.

Vergroening: wateroverlast en hitte tegengaan
Vanuit de Verstedelijkingsstrategie werken we bovendien aan een catalogus op het gebied van klimaatadaptatie met maatregelen voor gezonde, circulaire, biodiverse en klimaatadaptieve verstedelijking, inclusief normen. Uitgangspunt is de nationale Maatlat Klimaatadaptief Bouwen. De kernopgave bestaat uit het uitbreiden van groen in de bebouwde omgeving. Met deze opgave worden, naast het uitbreiden van het groen, ook de ingrepen voor klimaatadaptatie in de bestaande steden en dorpskernen bedoeld. Het gaat om ingrepen voor het toevoegen en verbeteren van groen in de openbare ruimte, het tegengaan van hittestress, het realiseren van waterberging en het realiseren van groene daken. Denk bijvoorbeeld aan de Arnhemse aanpak klimaat en vergroenen met programma Radicaal Vergroenen en de Nijmeegse aanpak klimaatadaptatie en biodiversteitsplan.

Wat kosten voor het vergroenen van bestaande steden en dorpen betreft, gaan we uit van €40 per m² bebouwde omgeving. Deze kostprijs is een gemiddelde tussen kosten voor het aanleggen en verbeteren van groen in de openbare ruimte, ingrepen om hittestress tegen te gaan, ingrepen voor waterberging en het realiseren van groene daken. Voor de Groene Metropoolregio en Regio Foodvalley komt dit uit op een totaal bedrag van €250 miljoen euro. Op basis van een 60/40-verdeling zal het grofweg om een bedrag van €150 miljoen gaan voor de Groene Metropoolregio. Daarnaast staan gemeenten gesteld voor hogere onderhouds–kosten de komende jaren voor de groene en klimaatadaptieve leefomgeving.

Tot slot benoemen we in dit kader de drinkwatervoorziening. Niet alleen verandert het klimaat en gebruiken we de bodem steeds intensiever; door bevolkingsgroei en economische groei stijgt de komende jaren de vraag naar drinkwater. Het veiligstellen van de drinkwatervoorziening is een provinciale taak. Door (inter)nationale afspraken met betrekking tot water en natuurherstel zijn de uitbreidingsmogelijkheden van grondwateronttrekkingen beperkt. Met het aanwijzen van Aanvullende Strategische Voorraden voor drinkwater, probeert de provincie de grondwatervoorraden, die in de toekomst mogelijk nodig zijn voor drinkwaterwinning, te beschermen. Daarnaast is het ook nodig om in te zetten op het beperken van het (grond)water¬verbruik en de inzet van alternatieve bronnen voor drinkwater.

Afbeelding 4: Verhaallijn 1; perspectief landelijk gebied

Samenvatting
Meer landschap, meer stad. Tegelijkertijd met de ontwikkeling van nieuwe woningen, bereikbaarheid en economie, zorgen we ervoor dat we onze waardevolle natuur, landschap en cultuurhistorie behouden en versterken. Op hetzelfde moment zien we dat er een opgave ligt om landbouw te verduurzamen en te zoeken naar aanvullende verdienmodellen. We gaan voor aantrekkelijke landschappen die bewoners een aantrekkelijk uitloopgebied bieden, waarin ruimte is voor agrariërs, biodiversiteit en waterberging en waarbij we kwetsbare natuurgebieden ontzien. Ook gaan we voor een toekomstbestendig rivierengebied dat als systeem goed functioneert en meervoudig bruikbaar is. We zoeken hierbij naar een optimale balans tussen de verschillende functies van het rivierengebied en streven naar een aantrekkelijk riviersysteem dat duurzaam te beheren is. Door het natuurlijk systeem robuuster te maken, kunnen we de negatieve effecten van klimaatverandering minimaliseren.

In het groen-blauw raamwerk staan de kansen en de dilemma's voor versterking van groen en blauw beschreven en verrijkt met de uitgangspunten en doelstellingen van het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG). Dit heeft elf denklijnen opgeleverd, voor verdere ontwikkeling van natuur en landschap in de Groene Metropoolregio. De denklijnen vormen samen een opmaat voor onder andere een maatregelpakket waarmee via het VLGG en het regioarrangement het landelijke gebied in de Groene Metropoolregio verder verbonden en versterkt kan worden.
Maar hiervoor kijken we ook naar andere (financiële) mogelijkheden om onze doelen te realiseren.

Wat is hiervoor nodig?
- We brengen de effecten van de realisatie van de doelstellingen van het VLGG, waaronder die om te komen tot een reductie in stikstofdepositie, (ruimtelijk) in beeld (provincie, regio, waterschap en sector).
- Aan de hand van de elf denklijnen werken we toe naar gebiedsprojecten met aandacht voor ruimtelijke effecten, draagvlak en (financiële) mogelijkheden en financiële bekostiging voor realisatie (voor 2024 en verder). Dit wordt nader berekend. We kijken hierbij ook naar de binnenstedelijke groene opgave in samenhang met de Klimaatopgave.
- Gezien de integraliteit van de opgave kijken we voor de financiering uitdrukkelijk naar het combineren van andere Rijks- en provinciale programma's. Programma's hebben verschillende tijdshorizons. Integrale gebiedsfinanciering is zeer wenselijk.
- Afspraken over regionale ruimtelijke doorwerking van maatregelen voor natuur inclusief stikstof, water, klimaat en landbouw maken we via gebiedsprocessen. Dit doen we samen met de partners, waaronder vertegenwoordigers van de landbouw en de natuur en in samenhang met het ruimtelijk voorstel. Alle opgaven vragen ruimte en niet alles kan overal. We gaan op zoek naar wat wel kan, we zoeken slimme combinaties en we maken keuzes.
- We starten gebiedsprocessen op of versterken deze voor de initiatieven van de vier mogelijke koplopersgebieden: PAGW en Gelderse Poort, beekherstel en de omliggende beekdalen in de Veluwezoom, landschap Berg en Dal/Heumen - Ooijpolder-stuwwal-Heumen, landschap Overbetuwe en Lingewaard - doorontwikkeling Lingezegen. In een volgende fase komen daar andere gebiedsprocessen bij.
- We stellen een catalogus over klimaatadaptatie op met maatregelen voor gezonde, circulaire, biodiverse en klimaatadaptieve verstedelijking. Kosten voor uitvoering worden geschat op €150 miljoen.
- De inzichten uit het feitenonderzoek en de gemaakte analyses van het handelingsperspectief in het programma Aanpak droogte Achterhoek & Liemers gebruiken we in gebiedsprocessen om te komen tot uitvoeringsplannen.
- In het proces om te komen tot een verkleining en/of verdere invulling van de drinkwater¬reserverings-gebieden (locatiekeuze, ontwerp en inpassing van de drinkwaterwinning) maken we een integrale afweging met andere gebruiksfuncties.
- We doen een check op alle potentiële keuzes uit de drie verhaallijnen. We willen weten of deze schuren met ruimtevraag voor dijkversterking en waterberging, en of we ze in de toekomst zelf wel veilig en droog kunnen houden, gezien het structurerende principe van water en bodem sturend. We realiseren ons dat we met name voor de zachte plancapaciteit (en waar de exacte locatie nog niet bepaald is) ruimte hebben om op basis van dit inzicht keuzes te maken.

4.2 Tweede verhaallijn: Ordenende netwerken voor klimaat, energie en (circulaire) economie

We werken samen om de energietransitie in de regio vorm te geven. We doen dit door
- Zonne- en windenergieprojecten te realiseren.
- Het versnellen van de warmtetransitie in de regio. Hiermee dragen we bij aan het verminderen van de CO2 uitstoot en (inter-) nationale klimaatafspraken.
- Uitbreidingen van het elektriciteitsnet in beeld brengen en deze 'programmeren' met andere ontwikkelingen.

Daarmee dragen we bij aan het verkleinen van de netcongestie-problematiek en het versterken van het energienetwerk.

4.2.1 Klimaat

Het nationale Klimaatakkoord is een belangrijk pakket van maatregelen om de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur te beperken tot ruim onder de 2 graden Celsius. Hiermee geeft een groot aantal partijen invulling aan het Klimaatverdrag van Parijs. De Groene Metropoolregio levert op diverse manieren een bijdrage aan het terugdringen van de CO2-uitstoot. Vaak hebben deze maatregelen een stevige impact op ons ruimtegebruik. Hieronder beschrijven we hoe we binnen de regio werken aan de RES, warmte en waterstof.

Regionale Energie Strategie

In de Groene Metropoolregio werken 16 gemeenten, provincie Gelderland, 3 waterschappen en netbeheerder Liander samen aan de RES. In de RES werken we toe naar de volgende doelen:
- We realiseren de RES 1.0-afspraak van 1,62 TWh in 2030 en streven naar een betere verdeling tussen zon en wind.
- We verankeren de RES in omgevingsbeleid. Daarbij streven we naar minimaal 50% lokaal eigendom.
- We stellen een voorstel op voor het prioriteren en faseren van opwek- en warmteprojecten en -ontwikkelingen in de regio, in samenhang met de beschikbare en geplande netcapaciteit.
- We geven inzicht in de voortgang en bereikte resultaten via monitoring en verantwoording.

In de RES 1.0 is nog sprake van een flinke onbalans tussen de opwek van zonne- en windenergie: 89% zon en 11% wind. Gezien de beperkte capaciteit op het elektriciteitsnet, streven we in een herijking van de RES-afspraken naar een 50%-50% verhouding tussen zonne- en windenergie.

<u>Afspraken voor de toekomst uit de RES 1.0</u>

In de RES zijn 6 richtinggevende ruimtelijke afspraken gemaakt over de ruimtelijke kwaliteit. Hiervan worden er 3 uitgelicht:
- Ruimtelijke kwaliteit: we combineren de ontwikkeling van windturbines en zonnevelden altijd met de ruimtelijke kwaliteit en samenhang van het totale gebied. We houden daarbij rekening met het gebruik van de ruimte door lokale partijen, stakeholders en inwoners.
- Voorkeursvolgorde zon: grootschalige zonnevelden worden mede beoordeeld op: (1) De mate van aantasting van karakteristieke kenmerken van het landschap; (2) De samenhang met andere functies in het gebied, (zoals landbouw, biodiversiteit, cultuurhistorie); (3) De landschappelijke samenhang en (4) Dubbel ruimtegebruik. Er wordt daarbij zoveel mogelijk ingezet op de plaatsing van zonnepanelen op daken van gebouwen.
- Combineer zon/wind: we combineren windturbines zoveel mogelijk met zonnevelden en vice versa. Dit zorgt voor een betere inpassing in de elektriciteitsinfrastructuur. We streven naar een 50%-50% verhouding tussen zon en wind. Zowel regiobreed, als per elektriciteitsstation.

In de RES zijn ook afspraken gemaakt over het doorwerken van het omgevings-instrumentarium en de MER:

- In het afgelopen jaar is een milieueffectonderzoek (planMER) uitgevoerd naar de geschikte en geschikt te maken gebieden voor de ontwikkeling van ten minste 1,62 TWh duurzame elektriciteit. Deze planMER is belangrijke input voor het herijken van de RES 1.0 naar een RES 2.0. We gaan in gesprek met de gemeenten over mogelijkheden voor windenergie en over het vervolgproces.
- In december 2022 hebben Gedeputeerde Staten besloten windturbines op de Veluwe +1 km daaromheen uit te sluiten om de wespendief te beschermen. In de zone van 1-8 km is er beperkt ruimte voor nieuwe windparken onder voorwaarden. De provincie legt dit besluit vast in haar beleidslijn windenergie en de omgevingsverordening. Daarvoor stelt de provincie een planMER windenergie Veluwe-wespendief op.

In de RES zijn ook afspraken gemaakt voor een optimaal warmtesysteem:

- Vanuit regionaal perspectief maakt het verschil welke bron wordt gebruikt op welke plek; we willen voorkomen dat een bron al door de ene gemeente is ingezet, terwijl hij voor een andere gemeente van vitaal belang zou zijn geweest. In de RES is beschreven hoe we gezamenlijk kijken waar welke bovenlokale bron wordt ingezet.
- Binnen de relevante warmteclusters waar dit verdelingsvraagstuk aan de orde is, is een structureel overleg ingericht om daarover in gesprek te zijn en te blijven.
- Gemeenten zetten daarbij verschillende instrumenten in, die binnen de kaders van de Warmtewet, de Omgevingswet en andere beleidsruimten passen om de bovenlokale warmte afspraken te borgen.
- Als regio doen we een gezamenlijke oproep aan het Rijk om de benodigde regie te voeren op de warmtetransitie. Dat kan door te zorgen voor beter aansluitende wet- en regelgeving voor het uitrollen van warmtenetten, hogere en structurele financiële ondersteuning voor alternatieve warmtevarianten (waaronder warmtenetten) via subsidies of Rijksbijdragen en een structurele Rijksbijdrage voor het ambtenarenapparaat om de warmtetransitie ook daadwerkelijk in goede banen te leiden.

Programma Opwek Energie op Rijksgronden (OER)
Om de energietransitie te versnellen en de RES-ambities van regio's te ondersteunen, stelt het Rijk een deel van haar gronden en kunstwerken beschikbaar voor de opwek van duurzame elektriciteit met wind-, water- en zonne-energie. Via het programma Opwek van Energie op Rijksgronden (OER) geeft het Ministerie van Economische Zaken (EZK) hier uitvoering aan.
De ontwikkeling van zonne-energie langs de A15/Betuwelijn is een OER-project binnen onze regio. De betrokken gemeenten hebben de provincie verzocht een inpassingsplan te maken voor de inpassing van duurzame energie langs de A15. De provincie is daartoe bereid en heeft de intentie uitgesproken dit op te pakken als het zover is. Er loopt binnen de regio een uitvraag aan de gemeenten voor nieuwe projecten binnen het OER-programma.

Regionaal Expertiseteam Energie (REE)
In 2023 is het REE van start gegaan. Het expertiseteam ondersteunt bedrijven bij het verlagen van hun CO2-footprint en kan bijdragen aan de RES-doelstelling om zon op dak te realiseren. Vanuit de regio monitoren we op welke locaties er veel potentieel is voor zon op dak en ruimte op het net, zodat het REE gericht bedrijven kan benaderen. Daarnaast delen we informatie en kennis over onder andere wet- en regelgeving en nationale subsidies.

Waterstof
De toekomstige waterstof backbone van Gasunie loopt door de regio heen. Onder andere de keramische industrie in de regio (Brick Valley) kan met een aftakking van de waterstof backbone van het aardgas af komen. Een regionale aftakking is mogelijk ook kansrijk voor woonkernen en andere functies in de nabijheid van een aftakking.

Hoewel er nog weinig informatie beschikbaar is, kan worden aangenomen dat ook de aanleg van waterstof-infrastructuur een onrendabele top zal hebben. Dat betreft zowel de waterstofbelevering van bedrijven op industrieterreinen als het gebruik van waterstof voor verwarming van woningen. Dat laatste kan incidenteel wenselijk zijn. Ook hier zal een verkenning nodig zijn, die dezelfde stappen volgt als die bij warmtenetten. In de loop van 2023 wordt ook van de waterstofinfra een globale verkenning gemaakt van de onrendabele top en voor welke specifieke situaties waterstof¬infrastructuur een optie is.

4.2.2 Energienetwerk

Netwerkcongestie is inmiddels een beperkende factor geworden voor ruimtelijke ontwikkelingen. Aansluiting op de bestaande energie-infrastructuur is niet meer vanzelfsprekend bij de ontwikkeling van projecten en moet vroegtijdig meegenomen worden als randvoorwaarde in ruimtelijke ontwikkeling.
Wij moeten verder vooruitkijken naar de energievraag en het energieaanbod na 2030 en de benodigde energie-infrastructuur. Hiermee worden knelpunten voorkomen en kunnen we slimme keuzes maken om woningbouw, werklocaties en mobiliteit slim te combineren in het energiesysteem van de toekomst.

Voorlopig houden we rekening met het 'first come, first serve'-principe.
Met de aankomende aanpassing van de ACM-regulering, verwachten we dat er afgeweken kan en gaat worden van dit principe. Maatschappelijke afwegingen gaan bepalender worden in de volgorde van aansluiten. De netbeheerder verwacht daarbij een sturende rol en een helder afwegingskader van overheden.

Op kortere termijn, tot 2030, zijn de meeste uitbreidingen in het elektriciteits–netwerk al gepland. Voor alle grote verstedelijkingslocaties (wonen, werken en mobiliteit) maken wij daarom een risicoanalyse:
- of die woningbouw- of werklocatie op het gewenste moment aangesloten kan worden op het netwerk onder twee verschillende scenario's: 'all electric' en 'warmtenet';
- hoe groot risico's zijn van mogelijke andere ontwikkelingen die de aansluiting alsnog in gevaar zouden kunnen brengen; en
- hoe de mobiliteitstransitie past in deze verstedelijkingslocaties.

Daarna volgt een verkenning van mogelijke oplossingsrichtingen.
Voor werklocaties kunnen tot 2030 aansluitingen op het elektriciteitsnet alleen gerealiseerd worden als er lokale oplossingen met een 0-netcapaciteit gerealiseerd worden (energievragers en aanbieders bij elkaar te clusteren) of door een lokale energieopslag te realiseren.

<u>GEIS-samenwerking in de provincie.</u>
Binnen de samenwerking GEIS biedt de provincie een platform om de opgaven rondom het energiesysteem te bespreken (zie beleidskader provincie voor een onderbouwing van GEIS). Binnen GEIS zijn drie sporen te onderscheiden die parallel lopen aan de gezamenlijke ambitie "Een toekomstbestendig energiesysteem in 2050":
1 Versnellen van realisatie
2 Prioriteren & programmeren
3 Beter benutten & slimme oplossingen

In de periode tot 2030 is er veel schaarste in het energiesysteem en is er weinig ruimte voor nieuwe initiatieven. De infrastructuuruitbreidingen zijn al concreet gepland en opgenomen in het investeringsplan van de netbeheerders en worden zo snel mogelijk uitgevoerd. In spoor 1 worden deze projecten gemonitord en worden acties ondernomen om zo nodig ruimtelijke procedures te versnellen (vertraging voorkomen) of barrières weg te nemen. Daarnaast worden in spoor 3 alle mogelijke slimme oplossingen geïnventariseerd voor het beter benutten van de huidige capaciteit.

In de periode na 2030 is er meer ruimte om vooruit te plannen en projecten in de tijd te programmeren (faseren). En ook de ruimtelijke puzzel te leggen voor de benodigde energie-infrastructuur. We moeten nu al keuzes maken over deze toekomstige periode, zodat er op tijd voldoende capaciteit gerealiseerd kan worden om alle ontwikkelingen mogelijk te maken. In spoor 2 wordt gewerkt aan het proces Integraal Programmeren, met onder andere de volgende vragen:
- Hoe zien de wijken van de toekomst eruit?
- Waar willen we inzetten op warmtenetten, geothermie, hydrothermie en waterstof?
- Waar moeten de nieuwe onderstations komen?

- Waar komen de mobiliteitsknooppunten en hoe combineren we deze met werklocaties, duurzame opwek en laadvoorzieningen (ook voor industrieel verkeer)?
- Hoe ziet de typologie van onze bedrijven eruit; hoeveel energie vragen en leveren zij en hoe kunnen we dit in kaart brengen?
- Waar en hoe kunnen we ruimte reserveren op (indien mogelijk) bestaande en nieuwe werklocaties voor collectieve laadvoorzieningen?
- Welke rol kunnen Smart Energy Hubs (SEH's) vervullen bij deze ontwikkelingen?

Dit proces levert een energievisie op het energiesysteem 2040-2050, inzicht in de energievraag en het energieaanbod van alle sectoren en opgaven gecombineerd met de benodigde energie-infrastructuur (capaciteit en ruimteclaim). En een prioriteitenlijst met belangrijke energie-infrastructuurprojecten (provinciaal MIEK). Het provinciaal MIEK komt tot stand door een brede maatschappelijke afweging en wordt door de netbeheerders opgenomen in hun investeringsplannen.

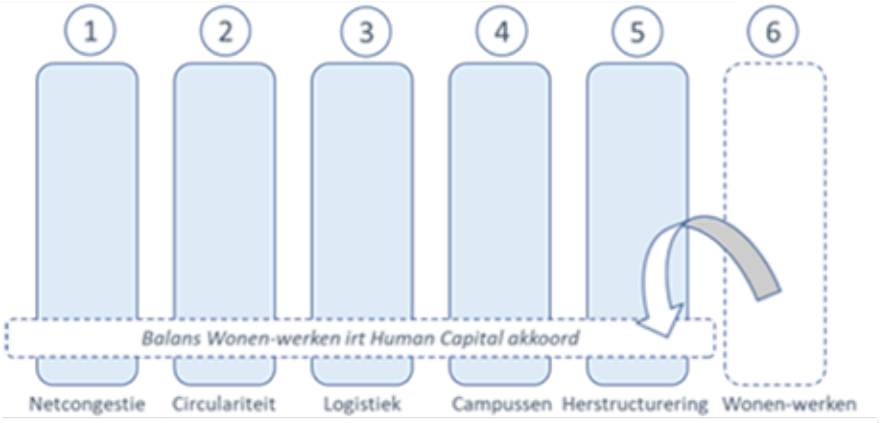
4.2.3 (Circulaire) economie

De Groene Metropoolregio is een stedelijk knooppunt met een ondernemend en innovatief ecosysteem voor het mkb. De ambitie van de regio is zich nog verder te ontwikkelen als Groene Metropoolregio van nationale én internationale betekenis, als circulaire topregio van ons land en Europa. Alleen is er momenteel in de regio sprake van een enorme krapte op de arbeidsmarkt, met name in onze innovatieve topsectoren energy, health en hightech. Hiervoor hebben we een breed gedragen Human Capital Akkoord opgesteld en werken we nu aan de lange termijn borging en de uitvoering hiervan.

De topsectoren zijn momenteel, samen met logistiek, goed voor ongeveer 30% van de bedrijven en 50% van de banen. Onze regio kent ook een meer dan gemiddelde werkgelegenheid in de zorg en overheidssector. Met name in de zorg is de arbeidsmarkt krap; innovaties binnen deze sector moeten helpen om op termijn de krapte op te lossen. Deze sectoren zijn belangrijk en leggen niet altijd een ruimtelijke claim op werklocaties.
De Groene Metropoolregio heeft een groeiende bevolking. We zetten in op het meer in balans brengen van wonen en werken (wat op een positieve manier ook bijdraagt aan onze mobiliteits¬opgave) en meer ruimte voor economische activiteiten en arbeidsplaatsen. Concreet: de ruimtevraag van werken moeten we ook meenemen bij de ruimtevraag van onze groeiende bevolking.
Dit zorgt voor een betere balans tussen wonen en werken en hierdoor kunnen de huidige en toekomstige bewoners ook werken binnen de eigen regio.
Om zo ook de pendel naar andere regio's te verminderen.

Goede, toekomstbestendige werklocaties zijn belangrijk voor de economie in de Groene Metropoolregio. Het is daarom belangrijk dat werklocaties zo zijn ingericht dat bedrijven er goed kunnen ondernemen, nu en in de toekomst. Daarnaast zien we dat werklocaties een belangrijke rol spelen in het behalen van onze doelstellingen ten aanzien van de energietransitie, circulariteit, klimaatadaptatie en biodiversiteit.

De Groene Metropoolregio heeft onlangs – op basis van onderzoek - bouwstenen verzameld voor een nieuwe economische koers, die moeten leiden tot een toekomstbestendige economie in 2040 (Economie van de Toekomst). We doen daarin een voorstel voor 5 à 6 thema's, die samen invulling geven aan de gewenste ontwikkelingsrichting van de economie, binnen de ambities en contouren van de huidige Regionale Agenda. Zie daarvoor onderstaand figuur. Aanvullend op het thema Netcongestie (zie paragraaf 4.3.2) lichten we de 6 thema's in deze paragraaf toe.

Afbeelding 5: Zes thema's binnen Economie van de Toekomst

Algemene uitgangspunten Economie van de Toekomst
In onze economische koers is een aantal uitgangspunten van belang:

1 Economische ontwikkeling concentreert zich met name op onze topsectoren health (zorg), hightech, energy en het brede mkb. Logistiek is randvoorwaardelijk voor alle sectoren en we blijven daarop inzetten.
2 Economische ontwikkeling is zoveel mogelijk circulair.
3 De ontwikkeling van de regionale economie is gebaseerd op de principes van 'brede welvaart'.
4 De Groene Metropoolregio gaat voor gebalanceerde economische groei. Regionaal inkomen (materiële welvaart) is hierbij niet meer dominant, maar onderdeel van een breder geheel. Ook de impact op mens (welzijn van inwoners) en omgeving (milieu) worden meegewogen en afgewogen in de ontwikkeling van de economie.
5 Economische ontwikkeling vraagt om ruimte. Het gebruik hiervan is slim en duurzaam. Dat betekent: eerst kijken naar bestaande ruimte; en dan pas naar nieuwe ruimte. Waar mogelijk is het ruimtegebruik zoveel mogelijk meervoudig.
6 Ruimtelijke kwaliteit staat voorop in de (door- of her)ontwikkeling van werklocaties.

Op basis van deze uitgangspunten hebben wij de economische koers uitgewerkt in onderstaande thema's.

<u>Herstructurering en verdichting</u>
Zorgvuldig ruimtegebruik ligt aan de basis van de groene groei-ambities van de Groene Metropoolregio. Behoud van de werklocatiefunctie en optimalisatie van het ruimtegebruik van onze bestaande werklocaties is hierbij belangrijk.
Zo zorgen we ervoor dat het juiste bedrijf zich op de juiste plek kan vestigen en ontwikkelen we nieuwe locaties alleen als dat echt nodig is. Het heeft de voorkeur dat toekomstige ruimtevraag eerst op bestaande terreinen wordt gefaciliteerd en pas als dat niet mogelijk is, er nieuwe (uitleg)locaties in beeld komen.
Voor herstructurering is schuifruimte nodig om bestaande bedrijven naar andere terreinen te verplaatsen om de achtergebleven locaties te kunnen herstructureren en intensiveren. Herstructurering en intensivering moeten daarom gelijktijdig worden opgepakt. Integraal onderdeel van deze opgave is een kwaliteitsverbetering van de werklocaties.

Samengevat willen we inzetten op:

- Behoud en groei van het aantal banen passend bij de bevolking in de regio. Dit vraagt niet per direct om compensatie van meters op werklocaties, omdat de doelstelling is bestaande terreinen te intensiveren.
- Regionale afspraken over herstructurering van bestaande voorraad, zodat niet alle ruimtevraag bij nieuwbouw terechtkomt.
- Ruimtewinst behalen op nieuw aan te leggen terreinen en herstructurering van werklocaties door gezamenlijke faciliteiten en planologische sturing.

- De juiste bedrijven naar de juiste plaats brengen; strijdig gebruik op werklocaties tegen gaan om zo ruimte voor bedrijven te creëren en informele werklocaties inzetten om schuifruimte te creëren.
- Herstructurering van bestaande voorraad opnemen in een nieuw RPW.

Circulariteit
Ruimte voor circulaire activiteiten is belangrijk en nodig om onze ambities als circulaire topregio waar te kunnen maken en optimaal te kunnen bijdragen aan deze maatschappelijke opgave. Een deel van de circulaire activiteiten zijn al onderdeel van de reguliere bedrijvigheid in de regio.
Ruimte voor hogere milieucategorieën (hmc: milieucategorie 4.1 en hoger) is nodig om bedrijven die hinder veroorzaken voor hun omgeving, te kunnen huisvesten of te verplaatsen. Omdat de ruimte voor hmc-activiteiten beperkt is, is selectiviteit in type bedrijf en locatie noodzakelijk.

Rijk, provincies en enkele gemeenten werken aan het opstellen van een beleidslijn voor grote ruimtevragers, onder de noemer, Grip op grote bedrijfsvestigingen (GRIP). Provincies hebben van het Rijk de opdracht gekregen om zoekgebieden te identificeren voor grootschalige ruimtevragers vanaf vijf hectare, waaronder logistiek en hoge milieucategorie bedrijvigheid. In het kader van Economie van de Toekomst zijn lijnen uitgezet ten aanzien van transformatie van werklocaties (naast grote ruimtevragers gaan we in op hoge milieucategorie en watergebonden bedrijvigheid). Deze zullen nader worden uitgewerkt in het RPW.

Samengevat willen we inzetten op:
- Koesteren en behouden van hmc-locaties. Hiervoor maken wij regionale afspraken in het volgende RPW. Inzet is een inspanningsplicht voor gemeenten om hmc-locaties te behouden bij transformatie.
- Meer inzicht in de ruimtevraag circulair: welke bedrijven zijn hier gevestigd, welke locatie-eigenschappen hebben zij en welke toekomstige ruimtebehoefte valt er hierbij te verwachten?
- Prioritering van de circulaire opgave; welke type circulaire activiteiten willen we faciliteren in de regio?

Logistiek
Logistiek is een basisvoorwaarde voor een economisch vitale en leefbare regio. De logistieke sector is tenslotte noodzakelijk om alle sectoren effectief en efficiënt te laten functioneren en ervoor te zorgen dat bedrijven en consumenten hun producten en diensten ontvangen. Een feit is dat de logistieke opgave groeit en daarnaast speelt logistiek een belangrijke randvoorwaardelijke rol bij andere opgaven in de regio zoals de energietransitie, verstedelijking, groene groei en bewuster gebruik van ruimte. Ruimte voor logistiek is dus noodzakelijk, maar dit moet echt slimmer en duurzamer en daar waar mogelijk bijdragen aan verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

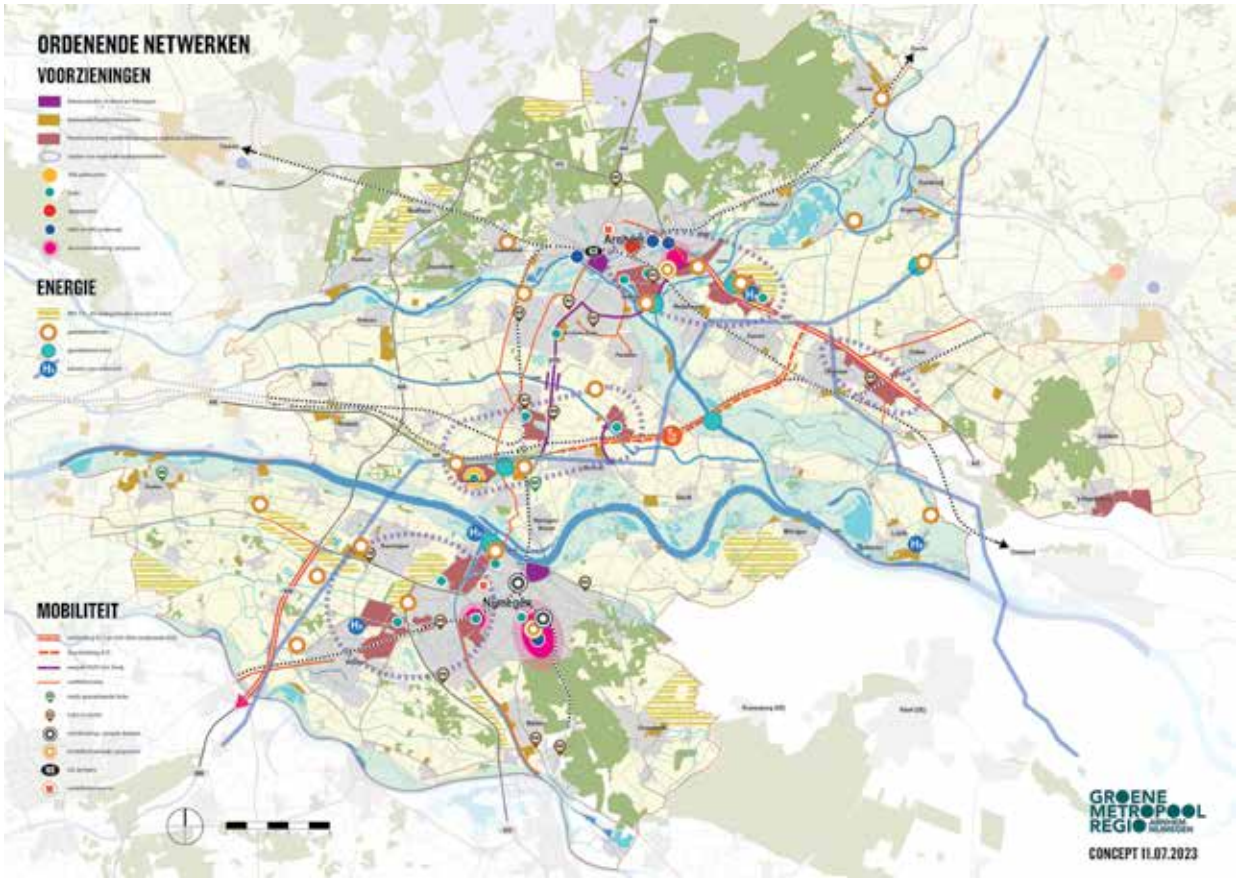
Samengevat willen we inzetten op:
- Lokale logistiek; wij zetten in op de ontwikkeling van stadsdistributiehubs (cityhubs) aan de rand van de stad.
- Lokale en regionale logistiek; wij creëren ruimte voor regionaal gevestigde logistieke bedrijven, waardoor schuifruimte ontstaat op bestaande werklocaties voor onder andere cityhubs. Voor de uitbreidingsruimte kijken we naar locaties geclusterd rondom bestaande werklocaties en nabij de snelwegen.
- Bovenregionale logistiek; wij blijven ruimte bieden voor de activiteiten van bestaande logistieke ondernemers. Voor ondernemers buiten de regio bieden we alleen ruimte als zij aantoonbare ondersteunende (logistieke) opgaven vervullen ten behoeve van de topsectoren health, hightech en energy. Nieuwe uitbreiding voor bovenregionale logistiek positioneren we binnen de bestaande logistieke knooppunten (Knoop EMZ en Knoop 38). Hoeveel ruimte daarvoor nodig is, onderzoeken we in het traject rondom het nieuwe RPW. Het Rijk vraag provincies ook om ruimte voor grootschalige ruimtevragers (GRIP).
- Uitgifte logistieke kavels vraagt ook om voorzieningen.

- Nieuwe ruimte zetten we zo efficiënt mogelijk in (ruimtewinst in de uitgifte van nieuwe logistieke kavels).
- Bovenstaande punten worden verder uitgewerkt en hier worden regionale afspraken over gemaakt in een nieuw RPW.

Investeren in ruimte voor campussen en innovatiemilieus
De campussen in de Groene Metropoolregio zijn een magneet voor talent, ondernemerschap en investeerders. Dit zorgt voor innovatieve bedrijvigheid op deze bijzondere werklocaties. Het zijn ook dé plekken waar (jong) talent wordt opgeleid en waar onderzoek en valorisatie leidt tot innovaties met maatschappelijke impact. Voor een duurzame economische ontwikkeling en het innovatieve vermogen van de regio is het van belang dat de positie van de campussen verder wordt versterkt in zowel economisch als ruimtelijk opzicht. Dat betekent dat er regionaal aandacht nodig is voor het faciliteren van voldoende ruimte voor innovatieve bedrijvigheid in onze health-, hightech- en energy-ecosystemen én dat er op de bestaande campussen samen met het Rijk en de provincie (meer) geïnvesteerd moet worden.

Samengevat willen we inzetten op:
- Ruimte voor ontwikkeling is cruciaal voor de verder groei van het innovatieve ecosysteem op en rond de bestaande campussen en op innovatieve werklocaties in de regio. Daarom moeten we bestaande ruimte op campussen en werklocaties slim benutten en waar mogelijk uitbreiden.
- Een optimale en duurzame bereikbaarheid van de campussen op fiets en met openbaar vervoer is noodzakelijk.
- Voorzieningen zijn nodig om de levendigheid en aantrekkelijkheid van de campussen en de ruimte daaromheen te versterken.

Tot slot: Naar een nieuw RPW
De uitgangspunten uit het onderzoek Economie van de Toekomst vertalen we door in een nieuw RPW. In een integrale afweging maken we eerst een opdracht voor de nieuwe RPW. Op 1 januari 2025 moet er een nieuw RPW liggen.

Afbeelding 6: Verhaallijn 2; Ordenende netwerken voor klimaat, energie en (circulaire) economie

Samenvatting
Rond de thema's klimaat, energie en (circulaire) economie is op dit moment veel in beweging. En alle ontwikkelingen hebben een impact op de ruimte en het ruimtegebruik. Wat betreft klimaat levert de Groene Metropoolregio op diverse manieren een bijdrage aan het terugdringen van de CO_2-uitstoot. Vaak hebben deze maatregelen een stevige impact op het ruimtegebruik. We werken hier onder meer aan via de RES. De geringe capaciteit op het elektriciteitsnet (Netwerkcongestie) is inmiddels een beperkende factor geworden voor ruimtelijke ontwikkelingen en vormt een ernstige bedreiging voor het behalen van onze doelen.

We hebben als stedelijk knooppunt een mooie uitgangspositie met een ondernemend en innovatief ecosysteem voor het mkb. De ambitie van de regio is zich nog verder te ontwikkelen als Groene Metropoolregio van nationale én internationale betekenis, als circulaire topregio van ons land en Europa. Om dat te bereiken werken we aan toekomstbestendige en duurzame werklocaties (herstructurering, circulariteit en logistiek), investeren we in campussen en gaan we een nieuw, toekomstbestendig RPW maken.

Wat is hiervoor nodig?
Klimaat/energie
- Herijking van de RES met als doel een betere verhouding in de opwek van energie door zon en wind waardoor het energienet minder belast wordt.
- Structurele financiering van RES-taken.
- Verankering van de RES in het omgevingsbeleid en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de RES-doelen.
- We werken aan een regionale programmering van de energie-infrastructuur. De programmering doen we in samenhang met de programmering op Gelderse schaal en vormt daarmee de input voor het programma GEIS. Vanuit dit programma wordt ook de verbinding gelegd met de programmering van het landelijk netwerk.
- Versnellen van ruimtelijke procedures om aanleg van energie-infrastructuur mogelijk te maken.
- Samen met de netbeheerder worden de kansen voor het gebruik van waterstof in de industrie die niet makkelijk kan elektrificeren (cluster 6) verkend. We brengen in beeld wat er nog wel aan ontwikkelingen mogelijk is met de bestaande restcapaciteit van de onderstations en hoe zich dat verhoudt tot onze plannen tot 2030. Op basis hiervan gaan we lokale maatwerkoplossingen ontwerpen, financieringsafspraken maken, programmeren en uitvoeren.
- Afwegingsruimte voor de provincie en netbeheerder is nodig om te kunnen prioriteren bij aansluitingen op het energienet.

(Circulaire) economie
- We vertalen de uitgangspunten voor de Economie van de Toekomst in een nieuw RPW. In het nieuwe RPW zullen net als in het huidige RPW afspraken worden opgenomen over de ontwikkeling van kantoren en detailhandel.
- Bij de realisatie van terreinen voor logistieke activiteiten onderzoeken we de mogelijkheden om daarbij lokale, regionale en bovenregionale logistiek slim te combineren.
- We ontwikkelen een visie op onze circulaire economie, passend bij onze regionale kracht en behoefte. We doen in het kader van het nieuwe RPW onderzoek naar de vestigingseisen voor circulaire bedrijvigheid in onder andere de hoge milieucategorieën en naar mogelijkheden om deze te huisvesten.

4.3 Derde verhaallijn: Leefbare dorpen en steden

Zorgvuldig ruimtegebruik ligt aan de basis van de groene groei-ambities van de Groene Metropoolregio. In dit perspectief gaan we in op:
1 Woonopgave
2 Mobiliteitsopgave
3 Recreatie en toerisme
4 Voorzieningen zoals scholen, zorg en cultuur
5 Erfgoed

4.3.1 Wonen

De woonopgave tot 2030 ligt vast in de Woondeals. De opgave voor de periode daarna hebben we in de Verstedelijkingsstrategie ook al benoemd, zonder al definitief locatiekeuzes vast te leggen. Dit geeft ons de gelegenheid om de zoekgebieden nog goed af te wegen, bijvoorbeeld op de effecten voor water en bodem.

Woondeal 2.0

In 2020 zijn gemeenten binnen de Groene Metropoolregio, provincie Gelderland en het Rijk een langjarig partnerschap aangegaan voor een beter werkende woningmarkt. Aanleiding was het feit dat de Groene Metropoolregio in de top 3 van regio's in Nederland stond met het hoogste woningtekort, de woonopgaven bovengemiddeld waren en de uitvoering onder druk stond.
Concrete resultaten van Woondeal 1.0 zijn: een regionale woningmarktmonitor, uitbreiding van plancapaciteit, toevoeging van nieuwe locaties en gebieden, ombuiging naar meer betaalbare programma's, een circulaire impactladder, extra handen en expertise via flexpools en aanjagers. Alle partijen hebben extra middelen beschikbaar gesteld voor toevoeging van nieuwe woningen en gebiedsontwikkelingen. De Rijksbijdragen aan woningbouw in deze regio tellen in afgelopen drie jaar op naar ongeveer €400 miljoen. Dit betreft cofinanciering voor gebiedsontwikkelingen en de bouw van 19.320 woningen. Lokale en regionale overheden, marktpartijen en corporaties investeren een veelvoud.

We zijn er nog niet. Het in 2022 uitgevoerde regionale woningbehoefteonderzoek herbevestigt dat de woonopgave het lokale niveau overstijgt; versterkte samenwerking tussen regio(gemeenten), provincie en Rijk is nodig voor een passende bijdrage van iedere gemeente aan deze opgave.
Voor het langjarig toevoegen van voldoende woningen, ruimtelijk goed ingepast binnen het concept 'meer landschap, meer stad' blijft ieders inzet en betrokkenheid noodzakelijk.
Rijk, provincie en gemeenten hebben in de Woondeal 2.0 onder andere afgesproken dat we gaan voor:

- Realisatie van de woningbouwopgave als bouwsteen en binnen de kaders van de Verstedelijkingsstrategie.
- Een woningtekort van 2% wordt door overheden als gezond beschouwd. Daarom zetten we in op de bouw van zo'n 55.000 woningen richting 2040. Conform de Woondeal moeten er minimaal 33.000 woningen tot en met 2030 gerealiseerd worden. We sturen daarbij echter op 38.000 woningen tot en met 2030. Zo vullen we de behoefte van 42.000 woningen grotendeels in, die blijkt uit recent woonbehoefteonderzoek. We zetten waar mogelijk in op realisatie en versnelling. Daarvoor is invulling van bredere randvoorwaarden voor gebiedsontwikkeling noodzakelijk. Als dit niet gebeurt zal het woningtekort op een (te) hoog niveau blijven.
- Realisatie van ongeveer 20.000 van deze woningen in drie grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties: Nijmegen Stationsgebied, Nijmegen Kanaalzone en Spoorzone Arnhem-Oost en 17.000 woningen in de zeventien andere focusgebieden.
- Ophoging van de woningproductie van 3.300 naar zo'n 3.700 woningen per jaar, onder andere door inzet op flexwoningen en ruimte voor alternatieve woonvormen.

- In lijn met de nationale doelstelling (vergroting van de beschikbaarheid van woningen voor mensen met lage en middeninkomens, waaronder veel starters) zorgen voor voldoende betaalbare woningen voor aandachtsgroepen en een evenwichtige spreiding daarvan over de gemeenten (bron: Woondeal 2.0 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen); 30% sociale huur, 2/3 betaalbaar.
- Realisatie van circulaire ambities: 50% circulair bouwen in 2030, 100% in 2050. Daarnaast voldoen aan de klimaatambities van het Parijsakkoord.

Momenteel telt de Groene Metropoolregio tot en met 2030 een voldoende omvangrijke harde en zachte planvoorraad. Op grond hiervan is het realiseren van 33.000 woningen tot en met 2030 haalbaar. Het vraagt een blijvende intensieve samenwerking van Rijk, provincie en gemeenten, samen met corporaties en marktpartijen. Per opgave zijn de hoofdactiviteiten voor de uitvoering door Rijk, provincie en gemeenten aangegeven. In lijn met de Verstedelijkingsstrategie is het overgrote deel van de planvoorraad binnen steden of dorpen voorzien.

Totale inzet is randvoorwaardelijk voor slagen Woondeal
Bij de Woondeal zien partijen in dat het realiseren van de doelstellingen ambitieus is, afhankelijk is van veel factoren en in het huidige tijdsgewricht onder druk staat. In de Verstedelijkingsstrategie en bijbehorende bestuurlijke afspraken (van november 2022) zijn bij de ambities randvoorwaarden benoemd over het toevoegen van 100.000 woningen in beide regio's tot 2040. Ook in het provinciale bod (per brief aan de minister) zijn randvoorwaarden benoemd, als voorloper op de afspraken met het Rijk. Deze randvoorwaarden gelden ook voor de realisatie van deze Woondeal (en breder):
- Investeringen in bereikbaarheid
- Financiering van onrendabele toppen
- Voldoende ambtelijke capaciteit
- Voldoende stikstofruimte
- Voldoende netcapaciteit op het elektriciteitsnet

Met de Woondeal 2.0 zien de partijen het belang in van het invullen van deze randvoorwaarden voor het effectief uitvoeren van de afspraken. Daarbij is continuïteit en versterking van de uitvoeringsorganisatie essentieel om de gewenste ontwikkelingen uit deze Woondeal te realiseren.

Onderzoek naar onrendabele toppen
De realisatie van de woonambitie kan alleen als we (Rijk, provincie, gemeenten) gezamenlijk de onrendabele top financieren. De ontwikkeling van betaalbare woningen is namelijk complex door de verschillende ambities die samenkomen, uitdagingen op het vlak van infrastructuur en parkeren etc. Bovendien hebben we met elkaar een aantal ambities afgesproken: betaalbaar, groen, duurzaam met aandacht voor leefbaarheid.

We hebben aan Fakton gevraagd om een eerste beeld van de investeringskosten op te stellen die gemoeid zijn met het integraal realiseren van de Verstedelijkings-strategie. Op basis van referentieprojecten en kengetallen is een inschatting gemaakt van verwachte investeringskosten.

De kosten voor het realiseren van woningen drukken wij uit als een tekort per woning. Dit tekort per woning omvat de kosten voor de realisatie van de gebiedsontwikkeling en nadrukkelijk niet de kosten voor bijvoorbeeld een schaalsprong in de infrastructuur op provinciaal niveau (onderdeel van bouwsteen Mobiliteit).

Voor het bepalen van de gemiddelde onrendabele top per woning beschouwen wij de kosten en opbrengsten die optreden bij de gebiedsontwikkeling. Hierbij wordt voornamelijk binnen het plangebied gekeken en spelen de traditionele grond-exploitatiekosten voor de gebiedsontwikkeling een belangrijke rol als het gaat om de te maken kosten.

Om te komen tot een gemiddelde onrendabele top per woning zijn diverse bronnen meegenomen, waarbij rekening is gehouden met toerekenbaarheid. Op basis van deze aannames komt het totale tekort op ongeveer €700 miljoen bij 60.000 woningen. Een deel is hiervan recentelijk door het Rijk gefinancierd (onder andere Woningbouwimpuls (WBI) en investeringen in grootschalige woningbouwgebieden).

Investering ambtelijke capaciteit woningbouw en gebiedsontwikkeling
Een groter bouwvolume betekent dat gemeenten meer plannen moeten ontwikkelen. Dit kost ambtelijke capaciteit waaraan het in veel gemeenten ontbreekt. De Groene Metropoolregio heeft in april 2023 een eerste inventarisatie uitgevoerd onder de 18 gemeenten. Daaruit blijkt een behoefte aan ongeveer 50-60 fte extra. Als je dit kapitaliseert, betekent dit een financiële behoefte van ongeveer €4-5 miljoen aan extra capaciteit om bouwplannen verder te ontwikkelen. Het gaat dan om diverse vacatures, zoals planeconomen, projectleiders, verkeerskundigen en stedenbouwkundigen.

De Woondeal 2.0 voor de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is op 8 maart 2023 ondertekend. Hiermee bestendigen Rijk, provincie en regio(gemeenten) de samenwerking voor een gezondere woningmarkt. Met deze afspraken draagt de regio bij aan een derde deel van de Gelderlandse woningbouwopgave. Uniek aan de Woondeal in Arnhem-Nijmegen is dat deze niet alleen gaat over woningen bouwen. Het gaat ook over het beter benutten van bestaande woningen, circulariteit en wonen met welzijn en zorg.

33.000 woningen toevoegen
Tot en met 2030 komen er in de regio minimaal 33.000 woningen bij. Een belangrijk deel van deze woningen komt op de grootschalige woningbouwlocaties Arnhem Spoorknoop-Oost, Stationsgebied Nijmegen en Kanaalzone-Zuid in Nijmegen. Ook in de andere gemeenten komt er extra inzet voor verschillende woningbouwlocaties. Met corporaties en marktpartijen onderzoekt de regio kansen in de bestaande woningvoorraad om snel meer woningen te krijgen.

30% sociale huur in elke gemeente
Belangrijk in de nieuwe Woondeal-afspraken is de overeenkomst tussen de gemeenten dat elke gemeente een gelijke bijdrage levert aan de huisvesting van aandachtsgroepen. Dan gaat het bijvoorbeeld om mensen met een zorgvraag of mensen die dakloos dreigen te worden. Iedere gemeente zet zich daarom in voor 30% sociale huur bij nieuwbouw. Ook is de regio landelijke koploperregio ‘Een thuis voor iedereen’. Dit houdt in dat wordt gewerkt aan wijken en buurten waar ook mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag lang zelfstandig kunnen wonen.

Bovengemiddelde inzet nodig
De bouw van meer woningen en van meer betaalbare woningen vraagt een stevige inzet van alle partijen. Er zijn voldoende bouwmogelijkheden. Maar; de bouwkosten stijgen, stikstof belemmert bouwmogelijkheden, personeelstekorten spelen op veel plaatsen. Rijk, provincie en gemeenten bundelen hun krachten om deze problemen op te lossen. De Woondeal helpt om dan belemmerende regelgeving op te lossen.

Ondersteuning van corporaties en bouwbedrijven
De woningcorporaties en bouwers in de regio ondersteunen de ambities zoals vastgelegd in de Woondeal.

4.3.2 Mobiliteit

De regio heeft de keuze gemaakt om mensen in de Groene Metropool te laten reizen op de slimste en schoonste manier. Dit is nodig om te anticiperen op de groei van mobiliteit (mede door de woningbouw en de groei van de economie) en te werken aan de klimaatopgave, stikstofopgave en het verbeteren van de luchtkwaliteit. In november 2022 maakten het Rijk, de provincies Gelderland en Utrecht, 3 waterschappen en de Groene Metropoolregio en Regio Foodvalley bij het BO MIRT verstedelijkingsafspraken voor de bouw van 100.000 woningen tot 2040.

Wij benutten en versterken bij het bouwen van nieuwe woningen de groene kwaliteiten van de regio's, bijvoorbeeld door vooral binnenstedelijk en bij OV-knooppunten te bouwen. Meer woningen, meer inwoners én meer bedrijvigheid betekent ook een (forse) groei van de mobiliteit. Een belangrijke voorwaarde om bij te dragen aan het oplossen van het woningtekort is verbetering van de bereikbaarheid, met focus op slimme en schone mobiliteit. Zonder extra investeringen zijn de nieuwe woningen letterlijk en figuurlijk onbereikbaar. Dat blijkt ook uit de Mobiliteitsanalyse Verstedelijkings¬strategie die in opdracht van het Rijk, de provincies Gelderland en Utrecht en beide regio's is uitgevoerd.

De conclusies zijn:

- De woningbouwopgave heeft grote gevolgen voor de bereikbaarheid van de Groene Metropoolregio en Regio Foodvalley.
- De huidige infrastructuur staat nú al onder druk en kan deze woningbouwopgave (en toename van bedrijvigheid) niet aan.
- De wegen lopen vast en de huidige capaciteit voor fietsverbindingen en openbaar vervoer is (ook) niet toereikend.
- Voor deze woningbouwopgave is een forse bereikbaarheidsambitie nodig, die is te vergelijken met die in de Randstad of Brainport Eindhoven.
- Om de groei van het aantal verplaatsingen aan te kunnen, is op vele fronten een schaalsprong nodig voor openbaar vervoer, fiets en in sommige gevallen voor weg. Hierbij gaat het om verbindingen tussen stedelijke netwerken, internationaal met Arnhem Centraal en om ontsluiting van deze stedelijke netwerken op regionale schaal. Uit de analyses blijkt dat het stedelijke wegennet vastloopt door de toevoeging van nieuwe woningen en de autonome groei van het verkeer. Om dit te voorkomen, zijn investeringen nodig in met name openbaar vervoer, fiets en hubs en flankerend beleid van lagere overheden. Een belangrijk punt is dat openbaar vervoer, fiets en hubs ook moeten worden versterkt, in termen van capaciteit en kwaliteit. Er is een forse investering in de infrastructuur voor het openbaar vervoer nodig. Daarnaast kan slechts van

hoogwaardig openbaar vervoer – gericht op ontsluiting van bestaande en nieuwe woongebieden – sprake zijn als de frequentie van het openbaar vervoer op stedelijke corridors wordt vergroot door te investeren in duurzame modaliteiten. Dit kan uitvoering krijgen via het stimuleren en investeren in lopen, de fiets (SFR), hoogwaardig openbaar vervoer, (regionaal) spoor én door in te zetten op aanvullende (flankerende) mobiliteitsopgaven. Door bijvoorbeeld de realisatie van (stadsrand)hubs, deelmobiliteit, strenger parkeerbeleid, verlagen snelheid en verminderen van rijstroken, belasten we het wegennet minder en verminderen we het ruimtebeslag in steden en dorpen.
Zo zijn en blijven bestaande en nieuwe woningen bereikbaar. Een belangrijk aandachtspunt is dat het afschalen van het autogebruik alleen kan als er alternatieven zijn gerealiseerd.
- Aandachtspunt zijn de specifieke OV-maatregelen en fietsverbindingen die nodig zijn. Wij willen meer inzetten op goede fietsverbindingen (SFR) in onze regio, goede openbaar vervoersverbindingen en goede (inter)nationale en regionale spoorverbindingen (personen) en stadsrandhubs. Samen met de gemeenten willen we vooral inzetten op aanvullende mobiliteitsmaatregelen zoals parkeerbeleid, aanpassen snelheid en verminderen rijstroken, realisatie van (stadsrand)hubs, deelmobiliteit, fietsvoorzieningen (parkeren) en loopbeleid.

De consequenties voor het mobiliteitsnetwerk zijn nog niet volledig in beeld voor wat betreft bedrijvigheid, werklocaties en bedrijfsverplaatsingen. Dit moet in samenhang met de bouwsteen Economie nader worden uitgewerkt.
Hierbij leggen wij de verbinding met het RPW.

Investeringen nodig
In het BO MIRT 2022 maakten wij al een aantal goede afspraken over bereikbaarheidsinvesteringen voor met name de ontsluiting van de grootschalige woningbouwlocaties. Maar er is meer nodig. De afgelopen jaren hebben we op basis van de Mobiliteitsanalyse Verstedelijkingsstrategie een scherp beeld gekregen wat daarvoor nodig is, inclusief bijbehorende investeringen.
De volgende prioritaire mobiliteitsmaatregelen komen naar voren:
- Aanleg doorfietsroute VeluweWaalpad tussen Arnhem, Elst en Nijmegen; een hoogwaardige doorgaande fietsroute noord-zuid stedelijk gebied Arnhem-Elst-Nijmegen, inclusief extra fietsbrug over de Rijn.
- Aanleg doorfietsroute Arnhem-Huissen; doorfietsroutes tussen Arnhem en Huissen en tussen Huissen en Kronenburg.
- Verbetering van de hoogwaardig openbaar vervoersverbinding tussen Nijmegen en Druten, onder andere door kwaliteitsimpulsen van openbaar vervoersknooppunten en het verbeteren van openbaar vervoershaltes.
- Een uitgewerkt pakket aan regionale mobiliteitsmaatregelen, die nodig zijn voor het realiseren van ruimtelijke plannen en om de regio bereikbaar te houden. In de komende periode hopen we verregaande afspraken te kunnen maken over het pakket aan overige noodzakelijke maatregelen.
- Wij houden vast aan eerder gemaakte Verstedelijkingsafspraken:
  - A15/A12: doortrekking van de A15 en verbreding A12. Hierbij is ook een bijbehorend mobiliteitspakket essentieel. Een mobiliteitspakket om meer inzicht te krijgen in de mogelijke mobiliteitsmaatregelen rondom de A15/A12, met name als deze niet doorgaat of als er forse vertraging in de realisatie ontstaat. Een aantal projecten/processen gaan door, los van het project VIA15. De primaire vraag is welke extra projecten er nodig zijn of welke projecten we sneller kunnen realiseren. In overleg met Rijk en provincie willen we zoeken naar een nadere (extra) invulling van mogelijke maatregelen die bijdragen aan een betere bereikbaarheid van het gebied.
  - A50: aanpassen/verbreden Paalgraven-Bankhoef-Ewijk en een strategische agenda met gebiedsgerichte mobiliteitsaanpak voor de corridor A50 Nijmegen-Eindhoven.
  - RegioExpres van en naar de Achterhoek.
  - MIRT-onderzoek naar de corridor Utrecht-Arnhem-Duitse grens (A12).
  - MIRT-onderzoek naar de inpassing van de vrije kruising Spoorzone Arnhem-Oost (is in voorbereiding).

– Goederen Routering Noord Oost Europa. Het Nut en Noodzaak-onderzoek voor GNOE in Oost-Nederland start medio mei 2023 (afspraak met staatssecretaris 14 november 2022).

Vanuit de verstedelijkingsopgave is een samenhang te zien tussen wonen, werken en het mobiliteitsnetwerk (Rijk-provincie-gemeenten/regio). De Integrale Mobiliteitsanalyse (IMA) van het Rijk heeft duidelijk gemaakt dat er nog gezamenlijke uitdagingen liggen in de regio. Hierbij spelen de mobiliteitstransitie en verduurzaming een belangrijke rol. Rijk en regio spreken af om samen het proces te starten om te komen tot een netwerkanalyse 2030-2040 voor de Groene Metropoolregio en Regio Foodvalley. De analyse kan plaatsvinden na de afronding van een of meer onderzoeken van Rijk en regio naar emplacement, vrije spoorkruising in Arnhem-Oost en spoorcorridor Utrecht-Arnhem. Tussen Rijk en regio vindt in 2023 alvast afstemming plaats over het bereik en de methode, waarbij in ieder geval wordt meegenomen:

- de brede, multimodale bereikbaarheidsopgave;
- de verstedelijkingsopgave van de Groene Metropoolregio en Regio Foodvalley;
- de effecten van de groei van het aantal woningen en de economie op de bereikbaarheid van de regio en de samenhang met regionale en nationale mobiliteitsnetwerken.

4.3.3 Recreatie en toerisme

Voor de leefbaarheid in steden en dorpen is het belangrijk dat inwoners op een duurzame manier recreëren, zeker als er meer woningen en meer inwoners bij komen. Een goede recreatieve infrastructuur trekt toeristen van buiten wat de vitaliteit van de toeristische sector en de economie van en voorzieningen in steden en dorpen ten goede komt. Het versterken van natuur en landschap, zoals beschreven in hoofdstuk 3, draagt bij aan de recreatiemogelijkheden. Dit gaat niet vanzelf. Recreatie en vooral intensieve recreatie en natuur(herstel) staan soms op gespannen voet met elkaar. Een belangrijke randvoorwaarde voor groei in balans is daarom dat we goed kijken waar we welke recreatiemogelijkheden willen versterken en creëren, en hoe we deze mogelijkheden goed over de regio kunnen spreiden.

We willen daarom het huidige recreatieve gebruik in de Groene Metropoolregio in beeld brengen en dit vergelijken met de behoefte in de toekomst, ook in combinatie met nieuwe woningen en meer inwoners. Dan wordt helder welke (combinatie) kansen er zijn om recreatie te versterken. Daarbij denken we concreet aan het versterken en verbinden van recreatieve routestructuren en verhaallijnen. Vooral voor de verhaallijnen Romeinen, Tweede Wereldoorlog en

Leven met het water zien we kansen om deze op regionaal en provinciaal niveau verder te brengen. Daarnaast hebben we in de Groene Metropoolregio relatief veel korte (voedsel)ketens. Dat is ook vanuit recreatief oogpunt interessant: streekproducten en fiets- en wandelroutes langs allerlei soorten voedselproductie. We willen deze korte ketens in kaart brengen en kijken hoe we dit als recreatief product beter in de markt kunnen zetten.

Dit vraagt, boven op de investeringen die nodig zijn voor de versterking van natuur en landschap, om een extra investering. Ten eerste om in beeld te brengen waar wat nodig en handig is. Ten tweede om natuur en landschap ook daadwerkelijk zo in te richten dat inwoners en bezoekers op een passende manier kunnen recreëren, met respect voor natuur en landschap en herstel daarvan.

4.3.4 Veiligheid, gezondheid en overige voorzieningen

Bij een groeiende bevolking is het belangrijk dat er genoeg ruimte is voor meegroeien van voorzieningen die onze steden en dorpen leefbaar houden. Ook veiligheid en een gezonde leefomgeving zijn een continu aandachtspunt. Een goed leefmilieu, met onder andere de aspecten geluid en luchtkwaliteit, is dan ook een belangrijke afweging bij het maken van ruimtelijke keuzes. Provincie en gemeenten pakken deze opgave, op verschillende manieren, gezamenlijk op. Deels doen we dat onder de vlag 'Bruisende binnensteden, krachtige kernen' dat bij verschillende opgaven van de Groene Metropoolregio, in samenwerking met de provincie is belegd. Op het gebied van voorzieningen op cultureel gebied hebben we inmiddels ook een stevige samenwerking opgezet tussen regio en provincie.

Cultuur

In de Groene Metropoolregio hebben we een bloeiende culturele keten. Cultuurregio 025 is een sterk en hecht netwerk van opleiding, productie en presentatie voor alle kunstvormen: theater, muziek, dans, film, letteren, beeldende kunst, vormgeving en mode. Iedere keten is zo sterk als de zwakste schakel; zonder (cultuur)educatie, geen cultuurminnend publiek en geen kweekvijver voor talent. Zonder talent, geen aansprekende, vernieuwende culturele uitingen. En zonder dit alles geen excellentie. Wij willen dat amateurgezelschappen onze dorpskernen en steden leefbaar en levendig houden. We vinden het belangrijk dat elk Gelders kind zich kan ontplooien. We willen dat makers kunst kunnen blijven maken en cultuur, ons erfgoed en onze culture instellingen toegankelijk houden voor iedereen.

Op dit moment zetten we met de uitvoering van het Transformatievoorstel Cultuur, samen in op:

- Investeren in de lokale, bovenlokale en regionale infrastructuur
  De 18 gemeenten investeren elk in hun culturele infrastructuur. Bijvoorbeeld als het gaat om cultuureducatie en amateurkunst als belangrijke voedingsbodem voor het topsegment. De gemeenten Arnhem en Nijmegen hebben hierin een bijzondere rol: zij investeren fors in de grote culturele voorzieningen die een regionale en bovenregionale uitstraling hebben. Denk daarbij aan investeringen in de rijksgezelschappen Phion, Introdans en Oostpool en de grote theaters en concertzalen. Waar onze 'eigen' makers, waar we trots op zijn, zich kunnen presenteren en waar ook het landelijk aanbod aan voorstellingen, tentoonstellingen en presentaties te zien is.
- Stimuleren innovatie
  We ondersteunen initiatieven die de culturele sector wezenlijk transformeren en ervoor zorgen dat oud en nieuw publiek van cultuur kan blijven genieten.
- Opleiden van professionals
  We zorgen dat het opleidingsaanbod voor professionals in de kunst up-to-date blijft en afgestemd is op de vraag die de professionals hebben.
- Versterken cultuureducatie
  We hebben de ambitie dat ieder kind in Cultuurregio 025 in aanraking komt met het brede en hoogwaardige kunst- en cultuuraanbod in onze regio. Voldoende, goed opgeleide kunstvakdocenten zijn daarbij essentieel.

Om dat te realiseren, versterken we de regionale cultuurknooppunten en zetten we in op meer en beter geschoolde kunstvakdocenten.
- Ondersteunen amateurkunst
  We gaan de amateurkunstverenigingen ondersteunen. Dat doen we gericht, met een steunpunt dat voorziet in waar zij behoefte aan hebben.

Vanuit cultureel perspectief zetten we ons ook in voor de eerder genoemde verhaallijnen: Romeinen, Tweede wereldoorlog en Leven met het Water. In de komende periode blijven we samenwerken, stemmen we onze ambities op elkaar af en maken we afspraken over waar we, ieder vanuit onze eigen rol, in (blijven) investeren. Daarnaast is het ook belangrijk ruimte te bieden voor betaalbare werkruimtes en culturele broedplaatsen.

4.3.5 Erfgoed

Binnen de Groene Metropoolregio zijn de ruimtelijke aspecten van erfgoed een belangrijk onderdeel van het groen-blauw raamwerk en de elf denklijnen.

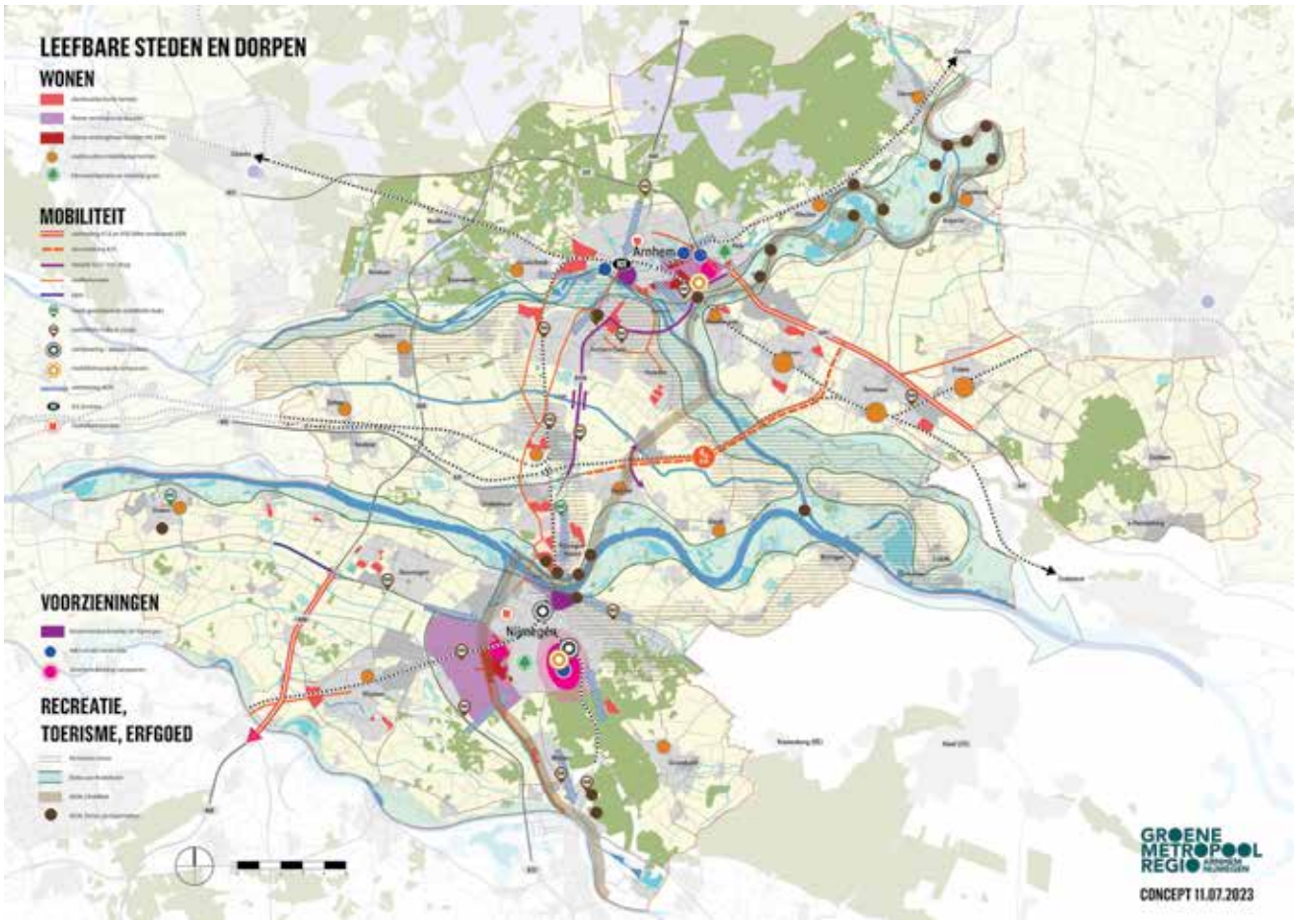
Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn:
- Behoud, koesteren en versterken van de cultuurhistorische landgoederen en andere waarden.
- Verankering en versterking van de landschappelijke context van de cultuurhistorische elementen.
- Ontwikkeling, zichtbaar en beleefbaar maken van de verschillende cultuurhistorische lagen uit het verleden om de identiteit van het gebied (beter) beleefbaar en leesbaar te maken.

Samen zetten we in op het koppelen van erfgoedopgaven aan ruimtelijke opgaven in gebiedsontwikkelingen. Denk hierbij aan de kansen die de landgoederenzones met hun rijke uitstraling bieden voor klimaatadaptatie, natuur-, water-, en recreatieopgaven. Bij de linies en het militair erfgoed, zoals IJssel linie, kazerneterreinen en restanten WO2, liggen kansen op het gebied van transformatie, toerisme en beleving. De rivieren vormen belangrijke recreatieve dragers.

Het watererfgoed zoals steenfabrieken en het verhaal van water als grens, bieden handvaten voor verbinding met onder andere de water- en recreatieve opgave. De historische steden en dorpen en historische structuren, zoals oude wegen, zijn relevant voor de verstedelijkingopgave, afgestemd op de historisch gegroeide identiteit. De historisch gegroeide landschappelijke patronen en structuren zijn ook van belang om te gebruiken bij transities in het landelijk

gebied, zoals realisatie van natuur- en bosgebieden, wateropgaven en de landbouwtransitie. De Romeinse limes, UNESCO werelderfgoed, biedt kansen voor toeristische en recreatieve versterking.

Daarnaast werken we, zoals bij 4.3 Recreatie en toerisme en 4.3.4 onder cultuur al aangegeven, aan het versterken van onze verhaallijnen.

Afbeelding 7: Verhaallijn 3; leefbare steden en dorpen

Samenvatting
De groene groei-ambities van de Groene Metropoolregio zijn groot en hebben allen een ruimtelijke impact. Dit perspectief gaat in op de woonopgave, de mobiliteitsopgave, recreatie en toerisme, en voorzieningen zoals cultuur en erfgoed.
De woonopgave tot 2030 ligt vast in de Woondeal. De opgave voor de periode daarna staat in de Verstedelijkings¬strategie, zonder al definitief locatiekeuzes vast te leggen. Wel zijn randvoorwaarden benoemd voor het toevoegen van de woningen. Dit zijn investeringen in bereikbaarheid, financiering van onrendabele toppen, voldoende goede ambtelijke capaciteit, voldoende netcapaciteit op het elektriciteitsnet en voldoende stikstofruimte.

Een belangrijke voorwaarde om bij te dragen aan het oplossen van het woningtekort is verbetering van de bereikbaarheid, met focus op slimme en schone mobiliteit. De regio heeft de keuze gemaakt om mensen in de Groene Metropool te laten reizen op de slimste en schoonste manier. Dit is nodig om te anticiperen op de groei van mobiliteit (mede door de woningbouw en de groei van de economie) en te werken aan de klimaatopgave, stikstofopgave en het verbeteren van de luchtkwaliteit. Zonder extra investeringen zijn de nieuwe woningen letterlijk en figuurlijk onbereikbaar.

Voor de leefbaarheid in steden en dorpen is het belangrijk er voldoende ruimte is voor recreatie. Zeker als er meer woningen en meer inwoners bijkomen. Een belangrijke randvoorwaarde voor groei in balans is daarom dat we goed kijken waar we welke recreatiemogelijkheden willen versterken en creëren, en hoe we deze mogelijkheden goed over de regio kunnen spreiden.
Een goed voorzieningenniveau, zoals zorg, scholen en culturele voorzieningen, is een andere belangrijke randvoorwaarde voor groei van het aantal woningen en inwoners.

In de Groene Metropoolregio is er een bloeiende culturele keten en deze willen we behouden en versterken. We willen dat makers kunst kunnen blijven maken en cultuur en ons erfgoed en onze culture instellingen toegankelijk houden voor iedereen. Ons erfgoed koesteren we en daarom gaan we voor het koppelen van erfgoedopgaven aan ruimtelijke opgaven in gebiedsontwikkelingen.

Wat hebben wij nodig?
Wonen
- Afdekken onrendabele toppen: ongeveer €350 miljoen tot 2040.

Mobiliteit
- Verbeteren openbaar vervoer-fiets verbindingen voor een bereikbare regio:
  - €100 miljoen voor de prioritaire mobiliteitsprojecten < 2030.
  - €600 miljoen voor het totale mobiliteitspakket > 2030.
- Uitwerken ondersteunend mobiliteitspakket rondom de A15/A12.
- Starten van het proces om te komen tot een netwerkanalyse 2030-2040.
- Uitvoeren van eerder gemaakte afspraken:
  - A15/A12 en de A50.
  - RegioExpres van en naar de Achterhoek.
  - MIRT-onderzoek naar de corridor Utrecht-Arnhem-Duitse grens (A12 en spoor).
  - MIRT-onderzoek naar de inpassing van de vrije kruising Spoorzone Arnhem-Oost (is gestart).
  - Het Nut en Noodzaak-onderzoek voor GNOE in Oost-Nederland.

Recreatie en toerisme
- Aanvullend op de investeringen voor natuur- en landschapsontwikkeling is investeren in de recreatieve infrastructuur noodzakelijk, waaronder beleving toevoegen met verhaallijnen, routestructuren en korte ketens. Wat hiervoor nodig is en hoeveel dat kost, brengen we gezamenlijk (Rijk, provincie, waterschappen) in kaart in het verstedelijkings-/NOVEX programma.

Cultuur en erfgoed
- Blijven) investeren in bovenregionale infrastructuur via BIS en fondsen.
- Als provincie en regio de samenwerking en investeringen in middensegment, innovatie, cultuureducatie, opleiding professionals en amateurkunst voortzetten en borgen.
- Koppelen van erfgoedopgaven aan ruimtelijke opgaven in gebiedsontwikkelingen.

5. De afwegingen met elkaar

De Groene Metropoolregio kampt met een aantal zeer grote uitdagingen en transitieopgaven. Keuzes zijn nodig voor een toekomstbestendige ruimtelijke structuur voor onze regio. Keuzes die zorgen voor aanpassing waar dat moet en die ons zoveel mogelijk behoeden voor doodlopende paden.

In het zoeken naar ruimtelijke oplossingen proberen we zoveel mogelijk functies te integreren en te combineren. Soms zal het ook nodig zijn bepaalde functies uit te sluiten en een duidelijke keuze te maken tussen functie(combinaties) in de ruimte. Bij het maken van de keuzes is het van belang dat gemeenten, regio, provincie, waterschappen en Rijk toewijding tonen op de doelen en de realisatie daarvan, maar ook gezamenlijk de noodzakelijke keuzes maken.

5.1. Welke leidende principes zijn er?

De afwegingen die we maken, baseren we op:
- De lokale omgevingsvisies en de mede daarop gebaseerde visie 'groei in balans' en het uitgangspunt van de Verstedelijkingsstrategie "Meer landschap. Meer stad."
- De bouwstenen en ontwerpprincipes van de Verstedelijkingsstrategie.
- De uitgangspunten zoals vastgesteld in het VLGG. Deze zijn leidend, waaronder 'water en bodem sturend'.
- De afspraken voor de toekomst zoals vastgelegd in de RES 1.0.
- De studie van de WUR naar onze regio in 2120 op basis van het veranderende klimaat.
- Diverse onderzoeken die we komende tijd met elkaar gaan doen of afronden, onder andere in het kader van:
  - Energietransitie (plan MER RES 2.0, GEIS, pilot integraal programmeren)
  - RPW

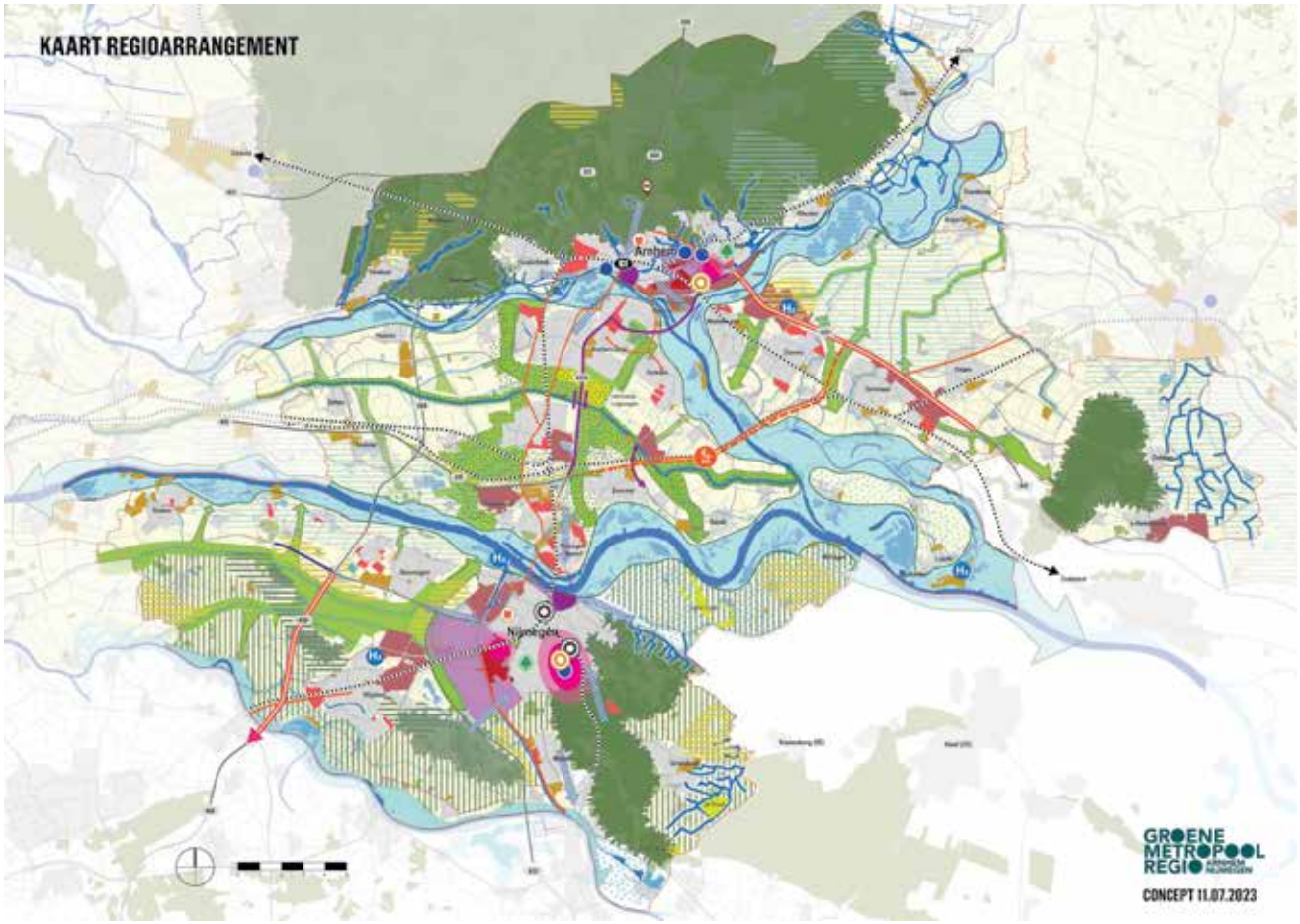
5.2. Hoe wegen we ruimteclaims tegen elkaar af

Het afwegen van ruimteclaims is een cyclisch proces, waarin we de bouwstenen steeds verder uitwerken, verdiepen en op de kaart zetten. We benoemen kansen en schuurpunten op basis waarvan we bestuurlijke afwegingen kunnen maken. Zo proberen we ook de lange termijn vraagstukken en oplossingen goed in het oog te houden, zodat we vandaag en morgen de goede richting kiezen met het langetermijnperspectief in beeld. Ook werken we vanuit verschillende deelgebieden binnen de regio om in te kunnen zoomen. Hiervoor worden gebiedsprogramma's opgesteld (zie bijlage 1 voor de kaarten van de gebiedsuitwerkingen).

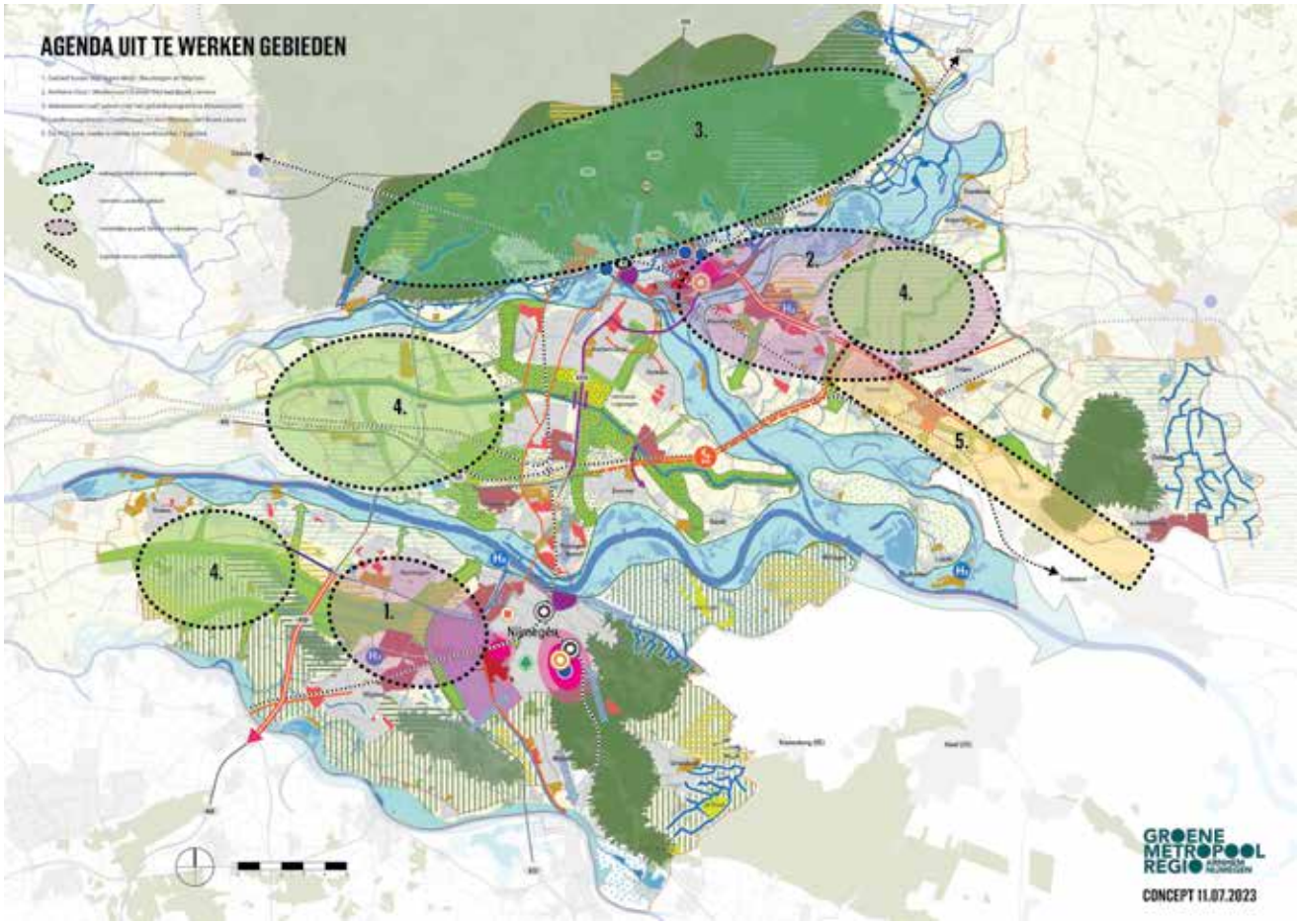
Verhaallijnen op elkaar leggen brengen 'drukke' gebieden in beeld
Doordat we al enkele jaren samenwerken in de Verstedelijkingsstrategie (maar ook bijvoorbeeld via de RES, de Woondeal en de gebiedsuitwerkingen) hebben we inmiddels een gedeeld toekomstbeeld van de regio in 2040 en verder. Onze woningbouwlocaties zijn grotendeels in beeld, 60% van de woningbouwopgave realiseren we in binnenstedelijke gebieden en de overige locaties sluiten nauw aan op het stedelijk gebied. Hierdoor versterken we onze voorzieningen zoals openbaar vervoer, fietsnetwerk, publieke instellingen en culturele voorzieningen. We stimuleren hierdoor ook onze economie.
Het intensiveren van het stedelijk gebied kan niet zonder een mobiliteitstransitie. Door te intensiveren in de stedelijke gebieden behouden en versterken we onze landschappen (het groen-blauw raamwerk). Dit laatste is hard nodig om de klimaatverandering te kunnen opvangen en teruggang van biodiversiteit af te remmen, maar ook om nieuwe ruimteclaims in het landelijk gebied te kunnen accomoderen zoals bijvoorbeeld voor de energietransitie, waterbeschikbaarheid, klimaatbuffers, productie van biobased bouwmaterialen en extensivering van de landbouw.

In 2023 hebben we al deze ambities (feitelijk de drie verhaallijnen uit hoofdstuk 4) op kaart gezet. Zo krijgen we inzicht in de gebieden waar de ruimte(druk) gaat knellen. Deze gebieden vragen een aanpak (gebiedsproces) om met belanghebbenden/ partners keuzes en of combinaties van opgaven in beeld te brengen. De verschillende ruimteclaims leggen we op elkaar om te kijken waar we kunnen combineren en of waar we moeten kiezen. Om vervolgens met elkaar deze keuzes weloverwogen te maken en door te vertalen naar lokaal of provinciaal omgevingsbeleid én begrotingen. In onderstaande kaart treft u de gebieden aan waar een dergelijk gebiedsproces nodig is om te bepalen welke ambities te realiseren zijn. Het is dus een start van een gesprek tussen verschillende belanghebbenden, denk aan gemeenten, waterschappen, terreinbeheerders, agrariërs etc. De gebieden die we onderscheiden zijn:

- Ring rondom Nijmegen, in het bijzonder het gebied tussen Nijmegen-West, Beuningen en Wijchen;
- Het Duivense Broek, inclusief Arnhem-Oost;
- Veluwezoom (valt samen met het gebiedsprogramma Veluwezoom);
- Landbouwgebieden in Overbetuwe, Druten, Land van Maas en Waal, als ook ten zuiden van Duiven/Zevenaar;
- De A15-zone.

Afbeelding 8: Concept-kaart met drie verhaallijnen gecombineerd

Afbeelding 9: Kaart uit te werken gebieden

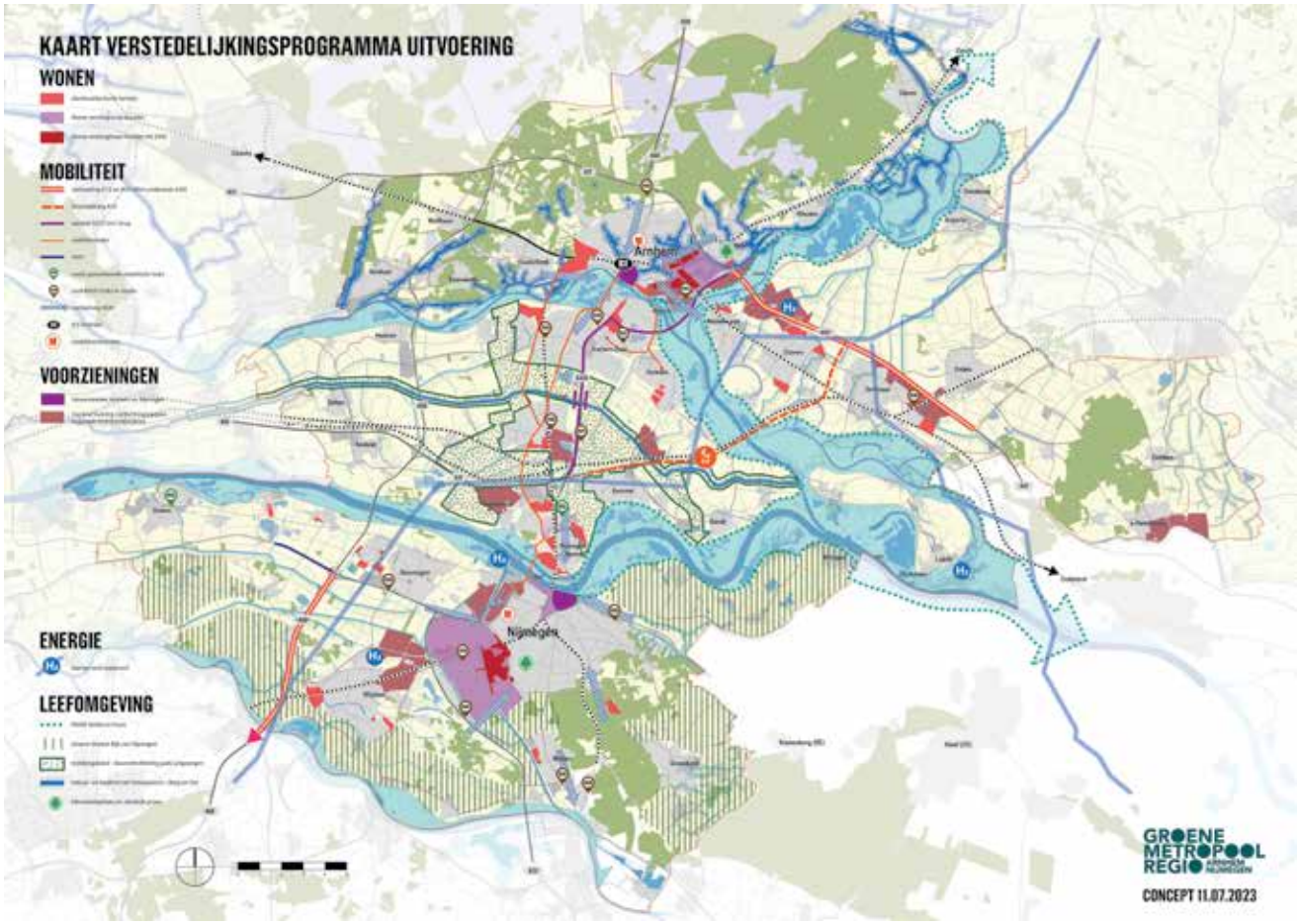
Een volgende stap is om per gebied een plan van aanpak te ontwikkelen en uit te voeren. We bepalen samen wie de trekker is binnen dit gebiedsproces. Soms kan dat een gemeente zijn, soms een provincie, soms een ander. Ook de Groene Metropoolregio kan bepaalde gebiedsprocessen faciliteren. Dit zal per gebied verschillend zijn. In de regio hebben we een bestuurlijke structuur waarmee we de inhoud en voortgang van dergelijke processen met alle gemeenten kunnen afstemmen.

NOVEX programma

De gebieden waar we de ruimteclaims prima kunnen combineren en waar zich geen conflicterende ruimtevragen voordoen, proberen we in het Verstedelijkings-/ NOVEX programma tot uitvoering te brengen. We maken voor de uitvoering van de Verstedelijkingsstrategie een programma en verbreden en verdiepen dit met de thema's landelijk gebied, klimaat en (circulaire)economie tot een NOVEX programma. In dit programma werken we onze visie van 'meer landschap, meer stad' uit. De afgelopen jaren hebben we hiervoor diverse maatregelen in beeld gebracht die nu richting uitvoering gebracht kunnen worden. Dit zijn dus eigenlijk zogenaamde 'no-regret maatregelen' of randvoorwaarden voor de ruimtelijke opgaven van de Groene Metropoolregio (en Regio Foodvalley). De maatregelen in de Groene Metropoolregio hebben we op onderstaande kaart gezet. In het kort gaat het om de volgende projecten:

- Woningbouwopgave tot 2030, waaronder de grootschalige woningbouwgebieden.
- Diverse mobiliteitsmaatregelen zoals aanpak corridor N325 (inclusief snelfietsroute VeluweWaalpad, brug Arnhem-Huissen), opwaardering van OV lijnen en onderzoeken naar corridors zoals Utrecht-Arnhem-Duitse grens.
- Uitvoering groen-blauw raamwerk, inclusief 4 koplopers landelijk gebied: PAGW Gelderse Poort, Beekherstel Veluwezoom, Groene Mantel Rijk van Nijmegen, doorontwikkeling Park Lingezegen.
- Diverse maatregelen voor ons energiesysteem.

- Transitie werklocaties.
- Economie hubs.

Afbeelding 10: Inbreng verstedelijkings-/NOVEX programma

We ontwikkelen deze programma's verder in het NOVEX ontwikkelperspectief en het bijbehorende uitvoeringsprogramma. De uitgangspunten en kaders die we hierin met elkaar afspreken, worden uiteindelijk vertaald naar en vastgesteld in ruimtelijke plannen van Rijk, provincie en gemeenten. De omgevingsvisies (van de verschillende overheden) zijn hier een cruciaal instrument in.

6. De regio in 2030 met doorkijk naar 2050 en verder

In hoofdstuk 4 en 5 hebben we onze ambities voor onze regio verwoord en ook wat er nodig is om deze te realiseren. We werken met verschillende tijdvakken:
- 2030 (concreet uitvoering);
- van 2030 tot 2050 (richting bepalen richting uitvoering);
- en doorkijk na 2050 (inzicht in bepalende keuzes voor toekomst).

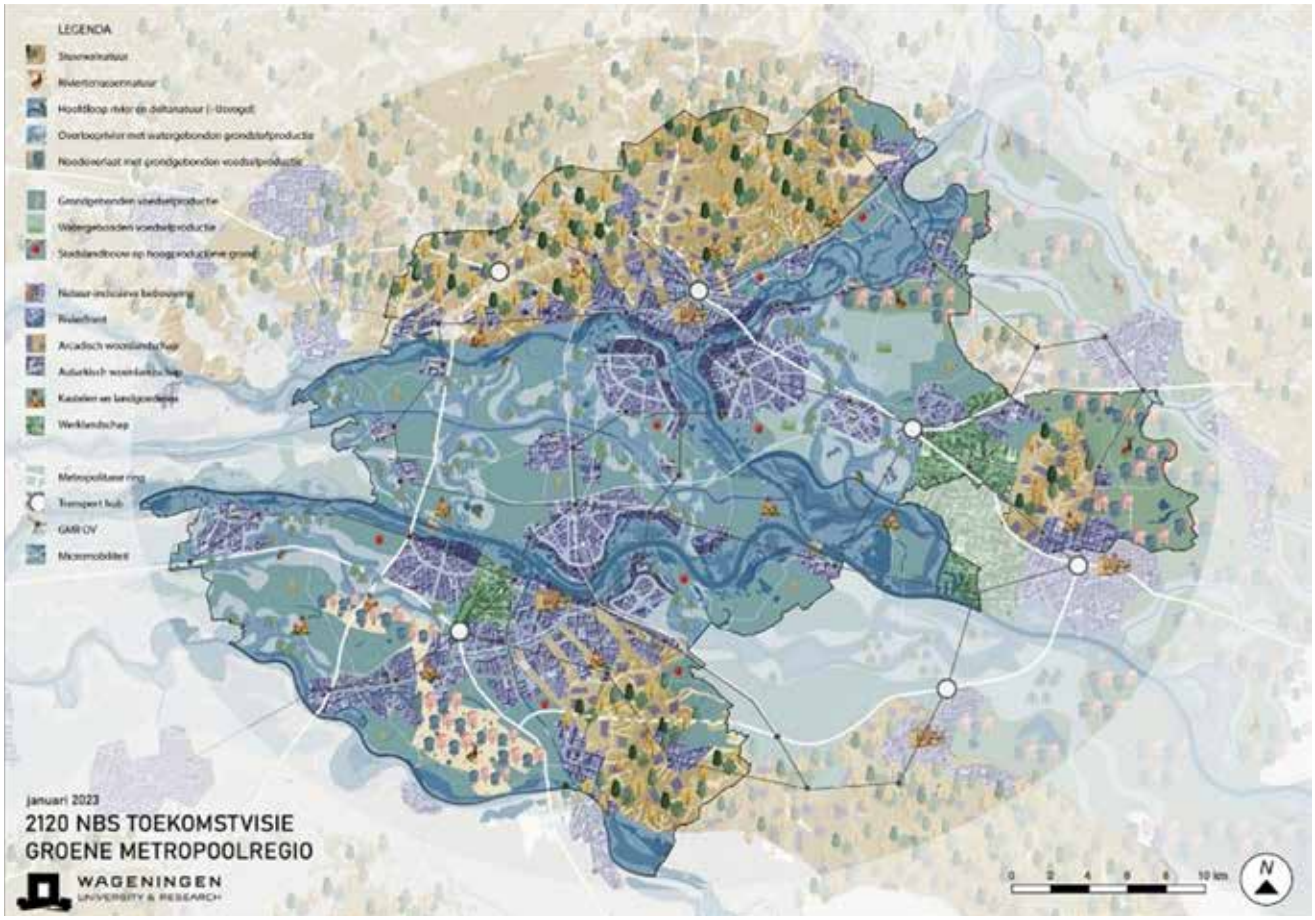
Deze drie tijdvakken grijpen op elkaar in. Keuzes op de korte termijn beïnvloeden de situatie in 2050. En doelstellingen en opgaven op de langere termijn beïnvloeden onze mogelijkheden nu.

6.1 Regionaal perspectief

Van nu tot 2030
Veel plannen en maatregelen zijn in belangrijke mate al bekend. Veel nieuwe woon- en werklocaties zijn al gepland, net als de grote aanpassingen aan de energienetwerken. De focus ligt op het realiseren van deze plannen door randvoorwaarden in te vullen, knelpunten weg te nemen en de definitieve inrichting volgens onze principes (zoals water en bodem sturend) te ontwerpen.

Van 2030 tot 2050
Voor deze periode kunnen nog strategische keuzes gemaakt worden. We hebben inzichtelijk gemaakt in onder andere Groene Metropool 2120 wat verdergaande verdroging door klimaatverandering, mede in combinatie met de drainerende werking van de uitgesleten grote rivieren, voor het landgebruik betekent.
Deze inzichten willen we toepassen op onze potentiële verstedelijkingslocaties en samen met de netwerkbedrijven onderzoeken we de energie-oplossing van die verschillende locaties. Ook duiden we bij de verdere uitwerking van het groen-blauw raamwerk op welke locaties we ons groen-blauw raamwerk/ recreatieve uitloopgebieden ontwikkelen in combinatie met waterbergings–locaties. Daarbij nemen we mee hoe de economie van het landelijk gebied zich ontwikkelt.

Onze regio na 2050
Het klimaat verandert. Dit alles vraagt om flinke aanpassingen waarbij het niet alleen gaat over klimaatverandering. In de Groene Metropoolregio van de toekomst spelen allerlei ruimtelijke vraagstukken tegelijkertijd. Hoe zorgen we voor voldoende groen in stedelijke gebieden, zodat het aantrekkelijk wonen is? Op welke manier geven we ruimte aan de rivier? Hoe zorgen we dat er genoeg werkgelegenheid is? En hoeveel ruimte krijgt de landbouw - en in welke vorm? De oplossingen op al deze thematische vraagstukken nemen ruimte in. En de ruimte in de regio Arnhem-Nijmegen is beperkt. Dat betekent dat we slimme oplossingen moeten bedenken, zodat meerdere vraagstukken op elkaar ingrijpen. Een toekomstvisie als een stip op de horizon helpt om vandaag betere plannen te maken. Om deze reden is er met de WUR gewerkt aan een toekomstverkenning Groene Metropoolregio 2120. Daarin doet de WUR een aantal aanbevelingen aan de regio.

Afbeelding 11: Toekomstvisie 2120 voor Groene Metropoolregio

6.2 Onze regio in Gelderland

Het Rijk heeft aan de provincie een gebiedsgerichte uitwerking voor de grote opgaven voor ons land gevraagd. In het ruimtelijk voorstel van Gelderland maakt de provincie een vertaling van de nationale, provinciale en regionale opgaven. Hiervoor baseert de provincie zich op de 7 regioarrangementen, de bovenregionale opgave zoals beschreven in het startpakket van het Rijk en de provinciale agenda. De provinciale agenda is een bundeling van de beleidsdoelen en -kaders van de provincie Gelderland. Het is dus geen nieuw beleidskader. In het ruimtelijk voorstel worden dilemma's, kansen en knelpunten uitgelicht die vanuit een integrale blik naar voren komen. En wat is er nodig om deze te verzilveren of op te lossen? Welke ontwikkelingen zien we voor ons waar we richting moeten bepalen? Daarbij is het de vraag of de opgave bijsturing vraagt of bijvoorbeeld prioritering. Maar ook de vraag of we alles in beeld hebben of dat nader onderzoek nodig is.
Het ruimtelijk voorstel is agenderend voor eventueel nieuw beleid. Het ruimtelijk voorstel kent een groeimodel in 3 stappen:

- 2030 (concreet uitvoering),
- 2030+ (richting bepalen richting uitvoering)
- en doorkijk 2050 (inzicht in bepalende keuzes voor toekomst)

Op basis van het ruimtelijk voorstel maakt de provincie afspraken met het Rijk. Het NOVEX ontwikkelperspectief, waaraan regio, provincie(s), waterschappen en Rijk samen werken, wordt hierin verwerkt.

7. Hoe worden we deze regio?

7.1 Hoe bereiken we onze doelen?

In hoofdstuk vier zijn in de groene kaders onze inspanningen samengevat per verhaallijn. Voor alle verhaallijnen is invulling van de randvoorwaarden (bouwstenen) essentieel. In bovenstaande hoofdstukken hebben we voor de bouwstenen mobiliteit en wonen al concreet aangegeven welke maatregelen en bedragen daarvoor nodig zijn. Voor de andere opgaven worden we daarin ook steeds concreter. In hoofdstuk 5 hebben we benoemd welke kansen en schuurpunten we daar nu bij zien. In de gebieden werken we dit verder uit. Uiteindelijk moet dit alles zijn plek krijgen in het omgevingsbeleid, als ook i n de investeringen van de verschillende overheidslagen.

7.2 Mijlpalen en planning

De planning voor deze versie van het regioarrangement is dat het voor de zomer van 2023 naar provincie, waterschappen en gemeenten wordt gestuurd voor consultatie en/of besluitvorming in de tweede helft van 2023. Daarna zal het regioarrangement een vervolg krijgen en cyclisch worden bijgesteld. Hoe we dit doen, of we dit blijven doen in een regioarrangement of dat we daar de andere lopende trajecten (Verstedelijkingsstrategie, NOVEX ontwikkelperspectief met uitvoeringsagenda etc.) voor gebruiken, hangt af van de ontwikkeling binnen deze trajecten en andere ontwikkelingen binnen Rijk, provincie en waterschappen. We nemen daarom in deze paragraaf bewust geen gedetailleerde planning op. Zo kunnen we flexibel blijven inspelen op wat zich voordoet en dubbel werk zoveel mogelijk voorkomen.

7.3 Inzet van instrumenten

Er zijn verschillende instrumenten die we inzetten om onze doelen te halen. Bijvoorbeeld het NOVEX ontwikkelperspectief met het bijbehorende (NOVEX) programma, de gebiedsprogramma's en de Verstedelijkingsafspraken. Daarnaast gaan we in 2023 een Regio Deal sluiten met het Rijk. Hieronder lichten we dit toe.

7.3.1 Regio Deal

Regio Deals zijn er om regio's te versterken door het Rijk samen te laten werken met regionale, publieke en private partijen. Het Rijk heeft in februari 2023 bekend gemaakt 15 miljoen euro beschikbaar te stellen voor een Regio Deal in deze regio. Rijk, regio, provincie en The Economic Board werken met het opstellen van deze Regio Deal samen aan het terugdringen van kwetsbaarheden en het vergroten van de veerkracht van mensen, bedrijven en omgeving. Het doel is Gezonde Groene Groei door gebruik van de uitgebreide kennis, innovatiekracht, het talent en de ecosystemen in de regio op het vlak van met name health, hightech, energy, circulariteit en klimaatadaptie, en versterking van de uitvoeringskracht om opgaven sneller, integraler en grootschaliger aan te pakken. Het voorstel bestaat uit 5 programmalijnen gericht op gezond leven, toekomstbestendig wonen, sterke bedrijvigheid, werkende arbeidsmarkt en grenzeloos samenwerken.

De bedoeling is op enkele terreinen transities te stimuleren door vernieuwende oplossingen te ontwikkelen, de uitvoeringskracht te versterken en initiatieven te versnellen, te verbinden en op te schalen. De regio wil – aanvullend op andere programma's – met de Regio Deal versneld en meer samenhangend enkele grote en urgente opgaven aanpakken, zoals:

- het terugdringen van de grote sociaaleconomische verschillen met forse achterstanden in onder andere gezondheid, armoede, participatie en huisvesting in bepaalde wijken;

- het borgen van een goede balans tussen de geplande stedelijke groei om het omvangrijke woningtekort terug te dringen enerzijds en het behoud van de bijzonder aantrekkelijke natuurlijke omgeving van rivieren, stuwwallen en bossen anderzijds;
- het tegengaan van de achterblijvende groei in regionaal product en arbeidsproductiviteit en het toekomstbestendig maken van werklocaties (klimaatadaptief en energieneutraal);
- het verminderen van de grote kwantitatieve en kwalitatieve mismatches op de arbeidsmarkt;
- het beter benutten van de kansen die de ligging aan de grens met Duitsland biedt.

8. Hoe werken we samen?

8.1 Samen werken aan het regioarrangement

We sluiten voor de samenwerking binnen dit regioarrangement aan bij de al bestaande samenwerkingen in het gebied. Dit betreft de samenwerking op de opgaven binnen de Groene Metropoolregio en de Verstedelijkingsstrategie die wordt doorontwikkeld naar een NOVEX ontwikkelperspectief.
De Verstedelijkingsstrategie en het NOVEX ontwikkelperspectief worden uitgewerkt in een Verstedelijkings-/NOVEX programma. Ook verbreden en verdiepen we de diverse gebiedsprogramma's en vindt jaarlijks een actualisatie van de diverse programma's plaats. Via BO MIRT en BO Leefomgeving wordt dit ook bestuurlijk besproken.

Daarnaast is samenwerking tussen regio, provincie en The Economic Board in 2021 verstevigd via een Bestuursakkoord. Hierin hebben de partijen aangegeven dat zij een gezamenlijk belang zien om de Groene Metropoolregio te versterken en dat zij hun krachten willen bundelen om deze ambities invulling en uitvoering te geven. Dit heeft bijvoorbeeld in de Regio Deal een nadere uitwerking gekregen.

Werken aan het regioarrangement doen we langs de structuren en lijnen die we hebben opgebouwd voor de Verstedelijkingsafspraken, die worden doorontwikkeld naar een NOVEX ontwikkelperspectief. We gebruiken dus de organisatie die we daarvoor hebben opgebouwd. We zorgen dat in die organisatie de verdiepingen en uitbreidingen op het gebied van (circulaire) economie, RES, GEIS en landelijk gebied een goede plek krijgen. Daarbij hebben we bijzondere aandacht voor het betrekken van niet-overheidspartners, waaronder The Economic Board.

8.2 Samen werken met andere regio's

De Groene Metropoolregio werkt samen met andere regio's. Om te beginnen met Regio Foodvalley en de provincie Utrecht aan de Verstedelijkingsstrategie, die wordt doorontwikkeld richting een NOVEX ontwikkelperspectief.
Daarnaast grenst de regio aan de regio Rivierenland. Er wordt onder andere samengewerkt aan de Corridorontwikkeling langs de grote rivieren en de A15 via Logistic Valley, en uiteraard het gedeelde riviersysteem. De Gelderse Corridor ligt tussen de Rotterdamse haven en Noordrijn-Westfalen, aan de A15, de Betuweroute, de Waal en de Rijn. Dit biedt economische kansen.
Logistics Valley verbindt ondernemers, overheid en kenniscentra voor een krachtig, duurzaam en innovatief logistiek Gelderland. Regio Rivierenland, regio Nijmegen en Regio Liemers Achterhoek vormen samen Logistics Valley en hebben hier per regio een samenwerking van ondernemers, overheden en onderwijsinstellingen voor opgericht. Iedere regio heeft zijn eigen unieke kenmerken en dynamiek, maar er zijn vragen en thema's die alle regio's bezighouden, over de grenzen van onze regio's heen, waarop ze samenwerken.
Daarnaast is er een watertafel voor het Rivierengebied die tot doel heeft om met de fruitteelt- en laanboomsector te komen tot een robuust watersysteem in het Rivierengebied, waardoor deze sector ook de komende 50 tot 100 jaar een toekomst heeft.

Met de Achterhoek wordt al samengewerkt aan de aanpak Droogte Achterhoek-Liemers, maar ook verdere kansen worden verkend. Daarnaast maakt de noordkant van de groene Metropoolregio deel uit van de Veluwe en wordt met vele partners gewerkt aan het programma Veluwe op 1. Ook grenst de regio aan de provincie Limburg. De Limburgse gemeente Mook en Middelaar maakt zelfs onderdeel uit van de Groene Metropoolregio. Ook delen we de Duitse grens met Limburg.
De grens met Duitsland is geen natuurlijke, belemmerende grens. Dit betekent dat we samen met onze Duitse buren de uitdagingen rond bodem, water en ondergrond, natuur en milieu, landbouw, industrie en energie aan de grens met

elkaar delen. Keuzes die wij over en weer aan de grens maken, beïnvloeden elkaars gebied. Een planmatige intensivering van onze directe relaties over de grens via de Euregio en de Regio Deal moet een stabiele basis gaan bieden om op deze terreinen ook tot gezamenlijke en elkaar versterkende grensoverschrijdende oplossingen te komen.

8.2.1 Hoe sturen we op de voortgang

Sturen op de voortgang doen we in de bestaande structuren van onder andere de Verstedelijkingsstrategie, het NOVEX ontwikkelperspectief, de RES en het RPW. Het regioarrangement krijgt daarin een plek in lijn met andere ruimtelijke trajecten.

8.3 Wat is daarvoor nodig?

Om te sturen op de voortgang binnen de bestaande structuren, is het van belang dat binnen die structuren monitoringsindicatoren en instrumenten worden ontwikkeld. Zo worden bijvoorbeeld binnen het Verstedelijkingsprogramma ontwerpprincipes en maatregelen voorzien van meetbare doelstellingen zodat we de realisatie kunnen monitoren. We werken een systematiek uit om te rapporteren over de uitvoering en om de resultaten van de uitvoering te monitoren. Bij de monitoring maken we waar mogelijk gebruik van bestaande monitorinstrumenten. De monitor- en rapportagesystematiek sluit aan op de behoefte aan landelijke rapportage en monitoring van de Verstedelijkings–afspraken en op de behoefte aan inzicht in voortgang van de uitvoering en resultaten daarvan in de regio. Op basis daarvan kunnen we continue bijsturen als dat nodig is.

8.4 Samenwerking en overleg met betrokkenen in gebied

Het regioarrangement is een gezamenlijk product van regio, provincie en water–schappen. De wijze waarop over het regioarrangement wordt gecommuniceerd richting achterban en andere stakeholders stemmen we gezamenlijk af.
Het informeren van gemeenten over het regioarrangement en hiermee samenhangende documenten wordt verzorgd door de Groene Metropoolregio. Dit doen we via de diverse communicatiekanalen die er met de gemeenten zijn, maar ook via bijeenkomsten waar wij de benodigde informatie presenteren.

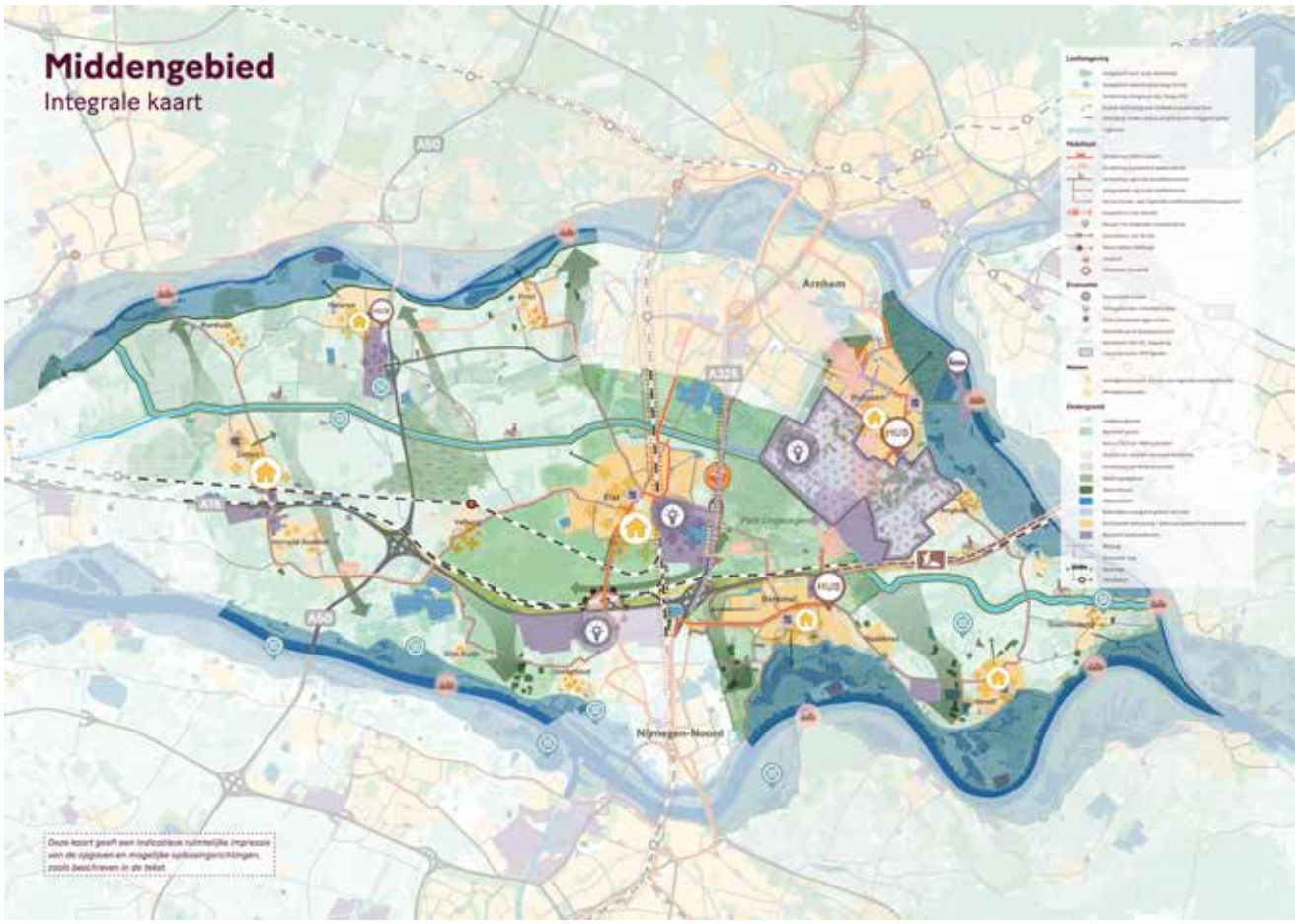
De participatie wordt vormgegeven door de overheden die voor dat gebied verantwoordelijk zijn. Daar waar er meerdere overheden betrokken zijn, zal de participatie in onderling overleg worden vormgegeven. Uiteindelijk landen alle producten in een gebiedsprogramma per regionaal deelgebied en in de afzonderlijke omgevingsvisies en omgevingsprogramma's van de gemeenten of provincie.
Op het niveau van gebiedsprocessen en -projecten zal het overgrote deel van de participatie plaatsvinden.

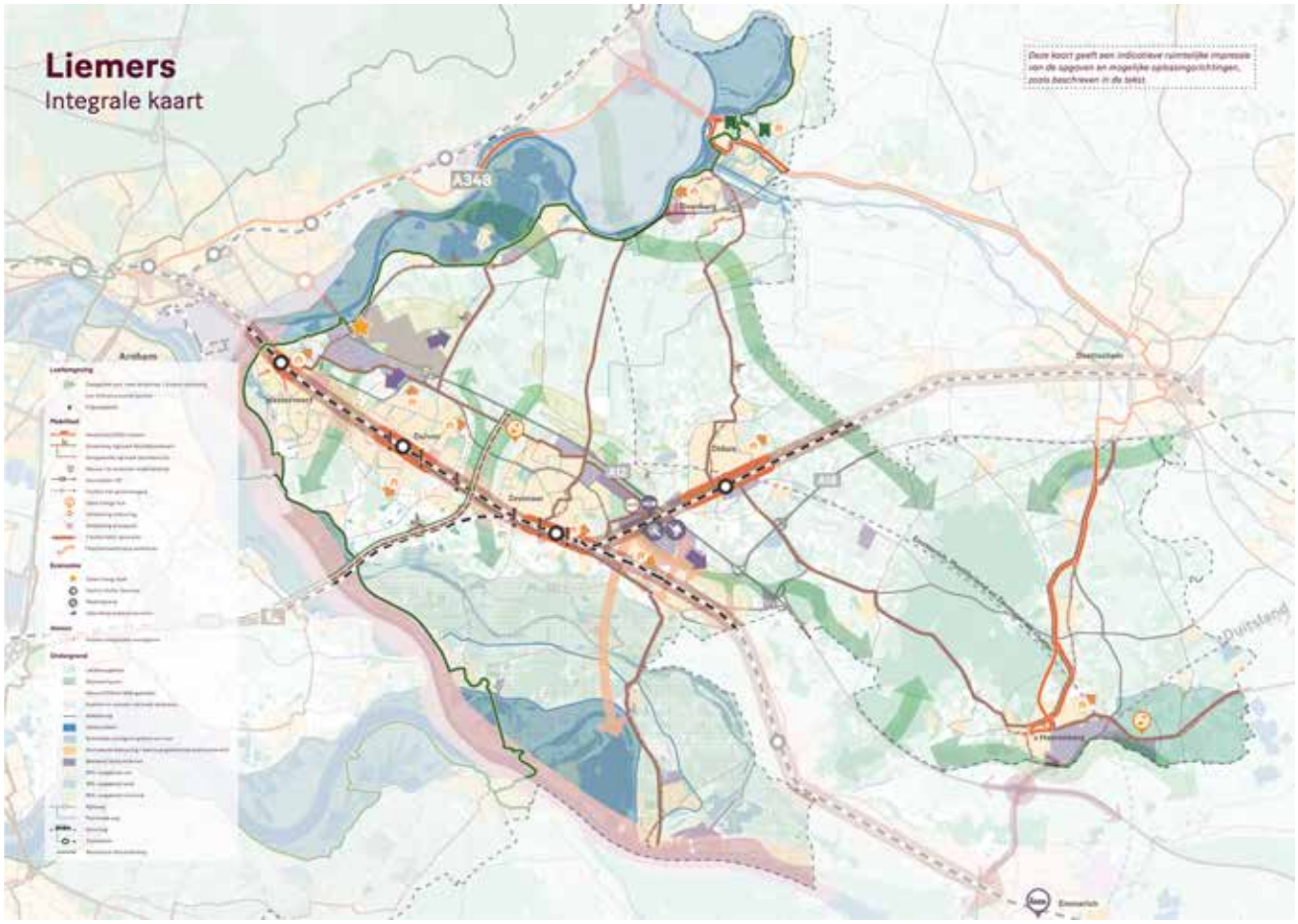
Daar waar het gaat over opgaven in een specifiek gebied, zullen zorgvuldige gebiedsprocessen worden uitgevoerd met de betrokken partijen in het gebied. We zijn ons ervan bewust dat vanuit deze gebiedsprocessen resultaten kunnen komen die afwijken van de oorspronkelijke ambities. Deze afwijkingen zijn input voor de jaarlijkse afweging en actualisatie van de diverse programma's.

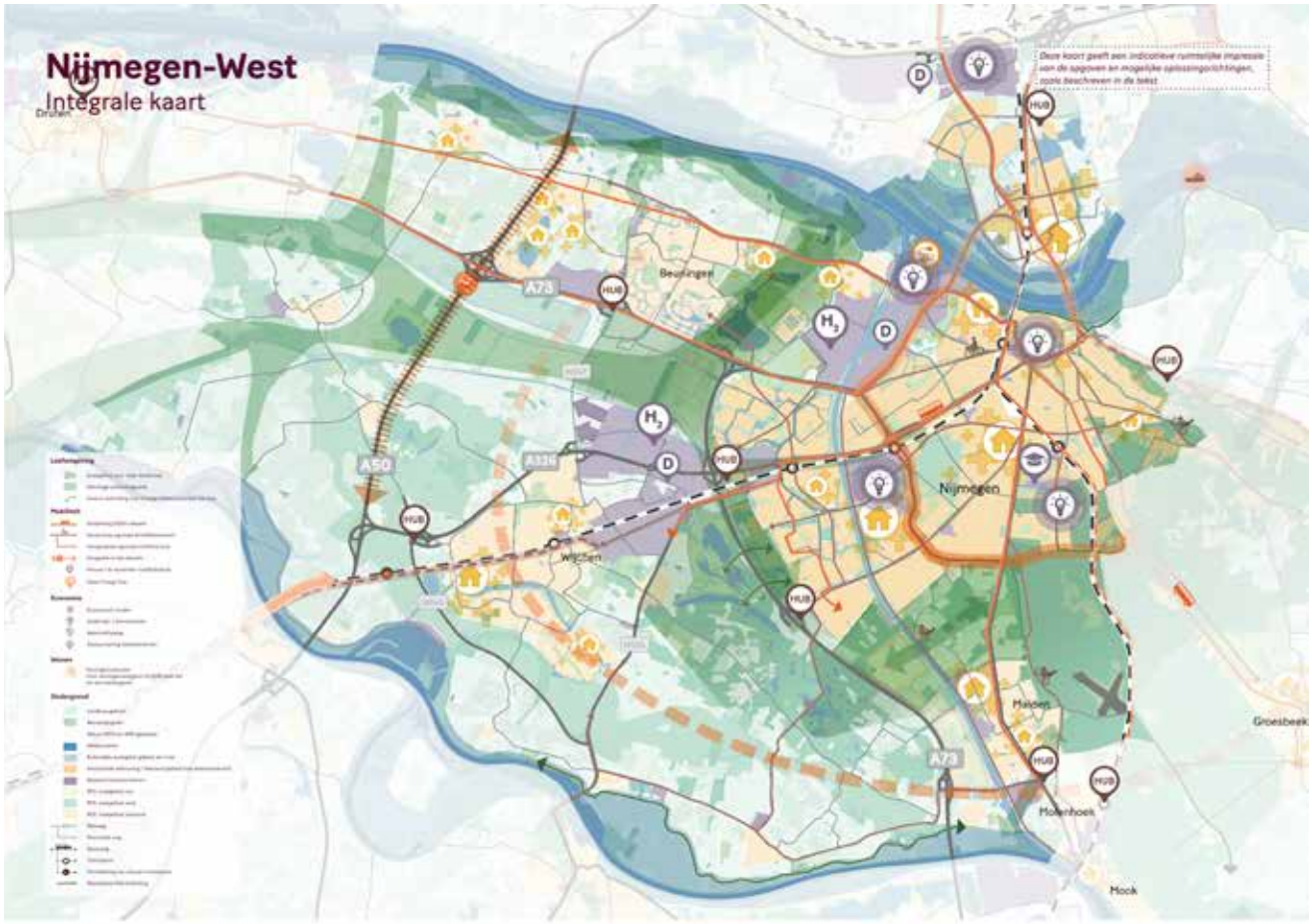
Bijlagen

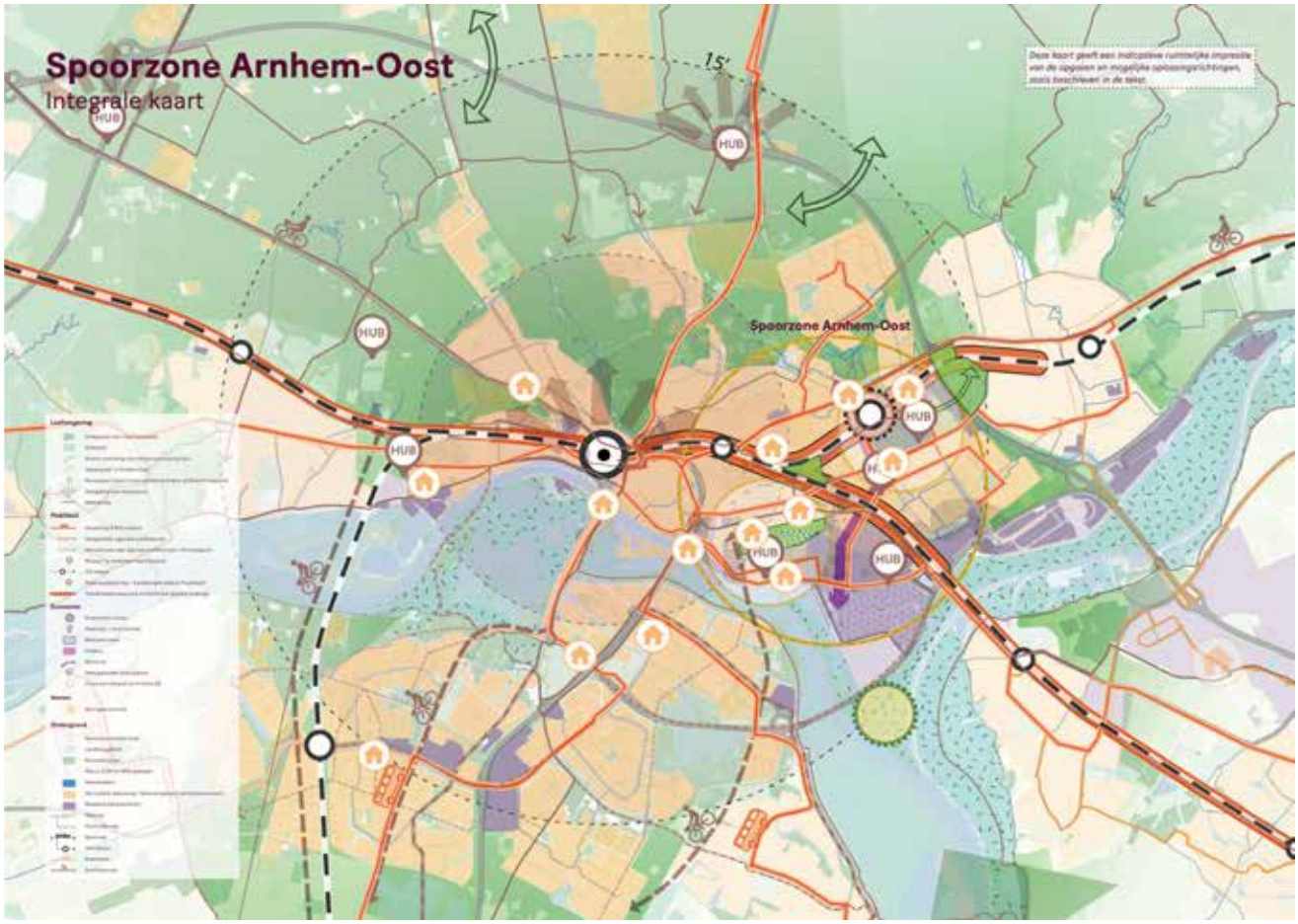
Bijlage 1: Kaarten gebiedsuitwerkingen
Bijlage 2: Link naar rapporten
Bijlage 3: Woningbouw en mobiliteitsmaatregelen

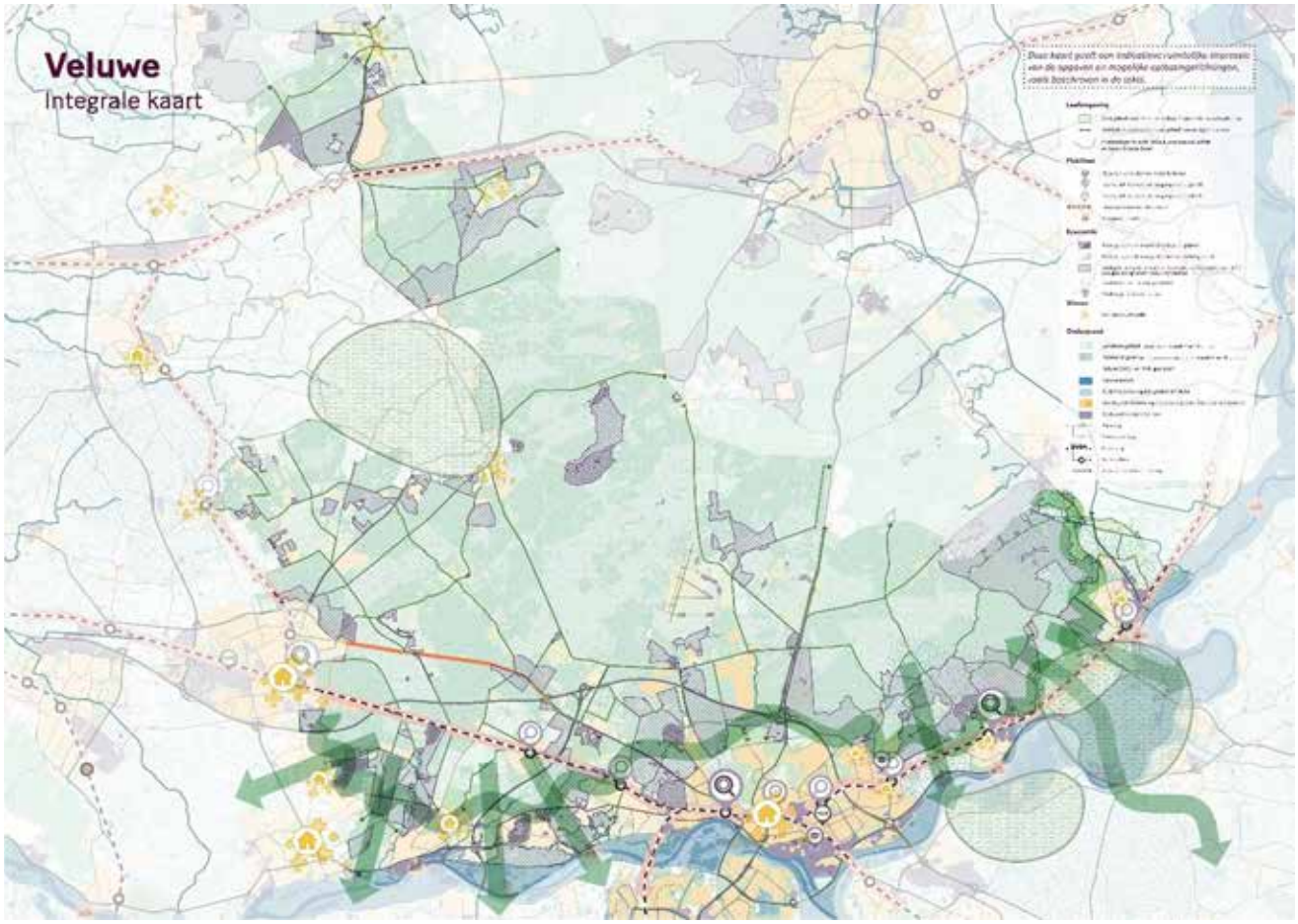
Bijlage 1: Kaarten gebiedsuitwerkingen

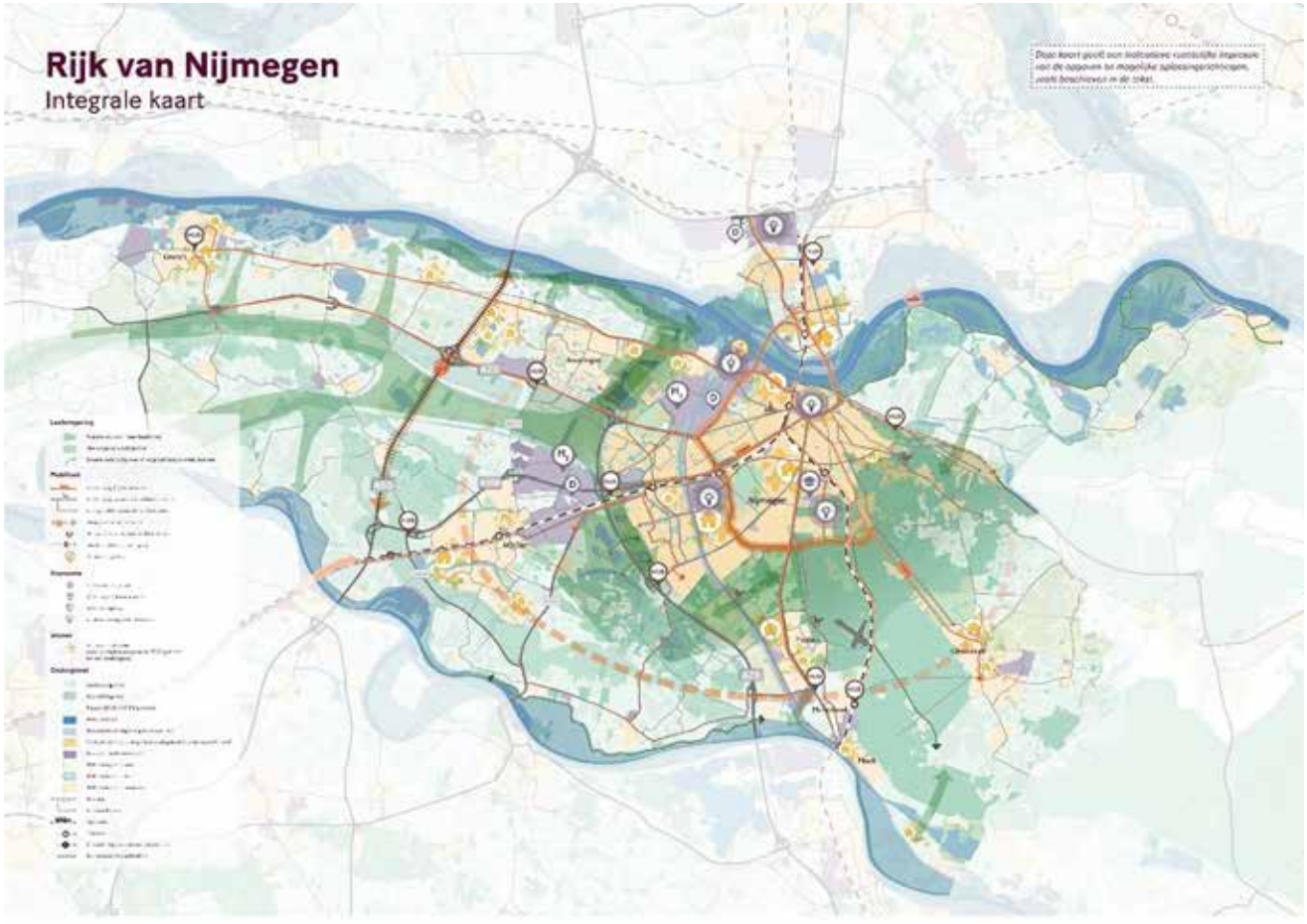

Nijmegen-West
Integrale kaart
Deze kaart geeft een indicatieve ruimtelijke impressie van de opgaven en mogelijke oplossingsrichtingen, zoals beschreven in de tekst
A73
A50
A326
Beuningen
Nijmegen
Wijchen
Malden
Groesbeek
Mook
HUB
D

Spoorzone Arnhem-Oost
Integrale kaart
Deze kaart geeft een indicatieve ruimtelijke impressie van de opgaven en mogelijke oplossingsrichtingen, zoals beschreven in de tekst
15'
Spoorzone Arnhem-Oost
HUB

Veluwe
Integrale kaart

Rijk van Nijmegen
Integrale kaart

Bijlage 2: Links naar rapporten

Economie van de toekomst

Groen-blauw raamwerk / Vervlochten Regio

Bijlage 3: Woningbouw en bovenlokale mobiliteitsmaatregelen

Mobiliteitsnetwerk loopt vast door woningbouw, bovenlokale en regionale maatregelen nodig
In de verstedelijkingsregio Arnhem Nijmegen Foodvalley wordt een groot aantal woningen gebouwd tot 2030. Noodzakelijk, want iedereen heeft een betaalbaar huis nodig! Behalve een huis moet iedereen ook kunnen reizen, naar werk, school, vrienden en recreatiemogelijkheden. Dit komt in gevaar, want voor mobiliteit komt een ernstig beeld naar voren. De extra woningen zorgen voor een zeer grote toename van verplaatsingen, waardoor de mobiliteitsnetwerken vastlopen. Dit blijkt uit de Integrale mobiliteitsanalyse en uit een Mobiliteitsanalyse en Stresstest Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley die in opdracht BZK, IenW, provincie Gelderland, regio en gemeenten zijn gemaakt. Er zijn flinke investeringen nodig om de bestaande en nieuwe woningen bereikbaar te maken per fiets, OV en auto. Daarbij gaat het zowel om maatregelen binnen de Grootschalige Woningbouwlocaties (zie business cases) als om maatregelen ter ontsluiting van deze locaties en op de corridors. Omdat mensen niet binnen hun woongebied blijven, maar uiteraard ook daarbuiten reizen. Alle maatregelen zijn noodzakelijk voor de woningbouw in de Verstedelijkingsstrategie als geheel. Ook na 2030 wordt er nog volop doorgebouwd en al die mensen (nieuwe en huidige bewoners) moeten kunnen wonen, reizen en dus leven!

In deze notitie treft u het volgende aan:
1 Noodzakelijke bovenlokale en regionale mobiliteitsmaatregelen.
2 Onderbouwing bovenlokale en regionale mobiliteitsmaatregelen.

1. Noodzakelijke bovenlokale en regionale mobiliteitsmaatregelen
Uit de Integrale mobiliteitsanalyse, de Mobiliteitsanalyses en stresstest Verstedelijkingsstrategie (zie onderstaande toelichting bij punt 2) komt naar voren dat de mobiliteitsmaatregelen in tabel 1 nodig zijn om Grootschalige Woningbouwlocaties te ontsluiten. Aansluitend op Ring 1 maatregelen uit business cases. Versterkend en nodig voor de regionale afwikkeling van de mobiliteitsvraag. Deze maatregelen dragen ook bij aan het bereikbaar maken van woningbouwlocaties in de omgeving van de Grootschalige woningbouwlocaties. Hieronder staat de verdeling van de woningbouwopgave. Indien gewenst kunnen we per maatregel aangeven hoeveel woningen mogelijk worden gemaakt door de betreffende maatregel.

De verdeling van de woningbouwopgave	**2020-2030**
Foodvalley Zuid	18.500
Foodvalley Noord	6.500
Totaal Foodvalley	**25.000**
Arnhem	9.000
Nijmegen	11.100
Veluwe	900
De Liemers	4.600
Middengebied	3.600
Rijk van Nijmegen	5.800
Totaal Groene Metropoolregio	**35.000**
Totaal Arnhem Nijmegen Foodvalley	**60.000**

Tabel 1. Noodzakelijke bovenlokale/regionale maatregelen (dus exclusief business case maatregelen!)

Grootschalige woonlocatie	Maatregel	Noodzaak	Investering Mln. euro Prijspeil 2022, excl. BTW
Arnhem	Spoorknoop Oost/vrije kruising en station Presikhaaf	Vrije kruising maakt capaciteitsuitbreiding op het spoor (regionaal, nationaal en internationaal) mogelijk. 2x per uur een RegioExpres en (mogelijk) een verhoging van de frequentie naar station Arnhem Presikhaaf naar 4x per uur. Duidelijkheid over het (toekomstige) ruimtebeslag van het spoor en de vrije kruising.	160
Arnhem	RegioExpres	De RegioExpres maakt woningbouwlocaties ten oosten van Arnhem tot in de Achterhoek duurzaam bereikbaar per spoor. De RegioExpres is een extra sneltrein tussen Arnhem en Doetinchem en gaat vervolgens verder als stoptrein tussen Doetinchem en Winterswijk. Hiermee kunnen alle extra reizigers als gevolg van de verstedelijkingsopgave ook in de toekomst mee met de trein. Spoorverdubbeling nodig tussen Didam en Doetinchem De Huet.	150
Arnhem	Stadsrandhub Arnhem-Noord en hub Arnhem-Zuid (station)	Voorkomen dat stedelijke wegennet wordt overbelast, fiets en OV stimuleren.	20
Arnhem	HOV maatregelen Arnhem-buiten buca	Voorkomen dat stedelijke wegennet wordt overbelast, fiets en OV stimuleren.	5
Arnhem	Stedelijke maatregelen Fiets-buiten buca	Voorkomen dat stedelijke wegennet wordt overbelast, fiets stimuleren.	5
Arnhem	HOV maatregelen Arnhem-Wageningen.	Doorstroming HOV t.o.v. autoverkeer.	10
Arnhem	Verbinding Zevenaar-A12 Witte Kruis.	Ontlasten woonkernen en A12.	17
Nijmegen	Doorfietsroutes (o.a. Oostkanaaldijk, Ubbergseweg)	Voorkomen dat stedelijk wegennet wordt overbelast, fiets en OV stimuleren.	10
Nijmegen	HOV-maatregelen (lijnen tussen Nijmegen en omliggende kernen)	Voorkomen dat stedelijke wegennet wordt overbelast, fiets en OV stimuleren.	10
Nijmegen	Hubs/transferia (net buiten Nijmegen: o.a. Nijmegen-Noord, Beuningen, Malden	Voorkomen dat stedelijke wegennet wordt overbelast, fiets en OV stimuleren.	5
Nijmegen	Stedelijke maatregelen Fiets - buiten buca	Voorkomen dat stedelijke wegennet wordt overbelast, fiets stimuleren.	10
Nijmegen	N322 verbreden t.b.v. HOV in combinatie met hub Druten	Doorstroming HOV, stimuleren HOV gebruik t.b.v. West Nijmegen.	15
Nijmegen	S100 doorstromingsmaatregelen en DRIP's	Opvangen en doseren autoverkeer van/naar nieuwe woningen.	3
Nijmegen	Invalswegen: doseerpunten, busbanen	Opvangen en doseren autoverkeer van/naar nieuwe woningen.	3
Nijmegen	Optimaliseren kruispunten/VRI's	Opvangen veranderde verkeersstromen van/naar nieuwe woningen.	2
Nijmegen	HOV schaalsprong lijn 10 (onderzoek)	Onderzoek nut/noodzaak schaalsprong HOV naar BRT-systeem.	0,2

Grootschalige woonlocatie	Maatregel	Noodzaak	Investering Mln. euro Prijspeil 2022, excl. BTW
Arnhem Nijmegen	Hoogwaardig Openbaar Vervoer A325	Voorkomen dat stedelijke wegennet en A325/Pleijroute wordt overbelast, fiets en OV stimuleren.	4
Arnhem Nijmegen	Hoogwaardige fietsroute en brug Arnhem-Huissen	Voorkomen dat stedelijke wegennet en A325/Pleijroute wordt overbelast, fiets en OV stimuleren.	35
Arnhem Nijmegen	Doorstroming OV en auto Bemmel-Huissen-Arnhem	I.v.m. bereikbaarheid NEXTgarden.	6
Arnhem Nijmegen	Hoogwaardige fietsroute VeluweWaalpad	Voorkomen dat stedelijke wegennet en A325/Pleijroute wordt overbelast, fiets en OV stimuleren.	44
Arnhem Nijmegen	Lingekruising/A325, Lingekruising op poten voor hoogwater en oostwestverbindingen voor fiets in Middengebied	Voorkomen dat stedelijke wegennet en A325/Pleijroute wordt overbelast, fiets en OV stimuleren.	15
Arnhem Nijmegen	Mogelijkheden voor doelgroepstrook langs A325 voor openbaar vervoer	Voorkomen dat stedelijke wegennet en A325/Pleijroute wordt overbelast, fiets en OV stimuleren.	50
Totaal A-N			**579,2**
Foodvalley	Verbreding Rijnbrug	Voorkomen dat filevorming op Rijnbrug zodanig lang wordt dat file terugslaat op A15 in zowel de ochtend als avondspits en garanderen bereikbaarheid Foodvalley Zuid en Rivierenland.	150
Foodvalley samenvattend overzicht voorstel GWG en totaal			
Foodvalley	Het **OV-pakket** zoals opgenomen in de factsheet bevatten de minimale maatregelen voor de GWG-deelgebieden. Hierbij zijn keuzes gemaakt gericht op het realiseren van de belangrijkste verbindingen: • HOV lijn Ede - Veenendaal • HOV lijn Ede - Wageningen • Aanpak kwaliteit station de Klomp • Bereikbaarheid IC station De Klomp	Faciliteren mobiliteitstransitie om de groei van knelpunten op regionale en nationale infra (A1, A30, A12) af te remmen – Het totale benodigde OV-pakket voor de Verstedelijkingsstrategie is breder. Enkele belangrijke pijlers en denkrichtingen voor nader te bepalen maatregelen zijn (mede afhankelijk van de onderzoeken zoals hieronder benoemd): bediening IC stations Ede-Wageningen (investeringen nodig) en Veenendaal De Klomp, Verhogen frequentie Veenendaal-lijn met nieuw station ten zuiden van Veenendaal, HOV Foodvalley Zuid (Rondje WERV). – Kwartiersdienst Valleilijn (nu opgenomen voor na 2030, maatregel is eventueel wel voor 2030 te realiseren, Realiseren bediening station Barneveld Noord.	48,8 + PM
Foodvalley	Het **fietspakket** en hubs Opgenomen in de factsheet bevatten de minimale verbindingen nodig voor de GWG-deelgebieden en ontsluiten direct ook enkele andere woningbouwlocaties: • Fietsverbinding Ede - Barneveld • Fietsroute Kernhem - KennisAs (Wageningen) • Fietspad de Klomp - Veenendaal Centrum • Fietspad de Klomp – KennisAs (Wageningen)	Faciliteren mobiliteitstransitie om de groei van knelpunten op regionale en nationale infra (A1, A30, A12) af te remmen. Aanvullend hierop zijn diverse bovenregionale verbindingen nodig zoals het snelfietspad Arnhem-Wageningen en de verbinding Veenendaal-USP/Utrecht.	42 + PM

Grootschalige woonlocatie	Maatregel	Noodzaak	Investering Mln. euro Prijspeil 2022, excl. BTW
Foodvalley	In het **Autopakket** is één maatregel opgenomen noodzakelijk om de structuur rondom de A12 in Ede structureel te optimaliseren: • Auto ontvlechten + HUB Gelders vallei ziekenhuis	In het totale noodzakelijke pakket voor de woningbouw–opgave in Foodvalley zijn meer maatregelen en meer kennis noodzakelijk. Hieronder wordt daartoe het integrale onderzoek benoemd voor bereikbaarheid van de gehele verstedelijkingsregio. Duidelijk is al dat aanpak in Hoevelaken en Nijkerk noodzakelijk is (deels in combinatie met A1/A30/A28). Ook de lokale hoofdontsluitingswegen/provinciale wegen vragen op diverse plekken in regio Foodvalley om nader te bepalen maatregelen.	12 + PM
Totaal Foodvalley			**102,8 + PM**
Totaal			**832**

Overige maatregelen:

- **MIRT onderzoek spoor Utrecht-Arnhem, voor meerdere Grootschalige woonlocaties noodzakelijk om spoor te verbeteren (OAO notitie UAD), investering: PM**
- **MIRT Onderzoek bereikbaarheid 2030-2040 Arnhem Nijmegen Foodvalley**
- Bewonersaanpak, Stimuleren duurzaam vervoer bij verhuizing en nieuwvestiging, investering: 1 mln.
- Onderzoek A73 knooppunt Neerbosch, capaciteit verhogen, doorstroming hoofdwegennet, voorkomen terugslag op regionale net, investering: PM
- Onderzoek spoorverbinding Nijmegen-Eindhoven verbeteren, te beperkte capaciteit op deze verbinding, investering: PM
- Station Nijmegen Centrumzijde, Realisatie upgrade station Centrumzijde, Ivm indexatie en kostprijsstijgingen meerkosten 40 mln.
- Mobiliteitsmanagement multimodaal assen Foodvalley Zuid: PM

2. Onderbouwing bovenlokale en regionale mobiliteitsmaatregelen

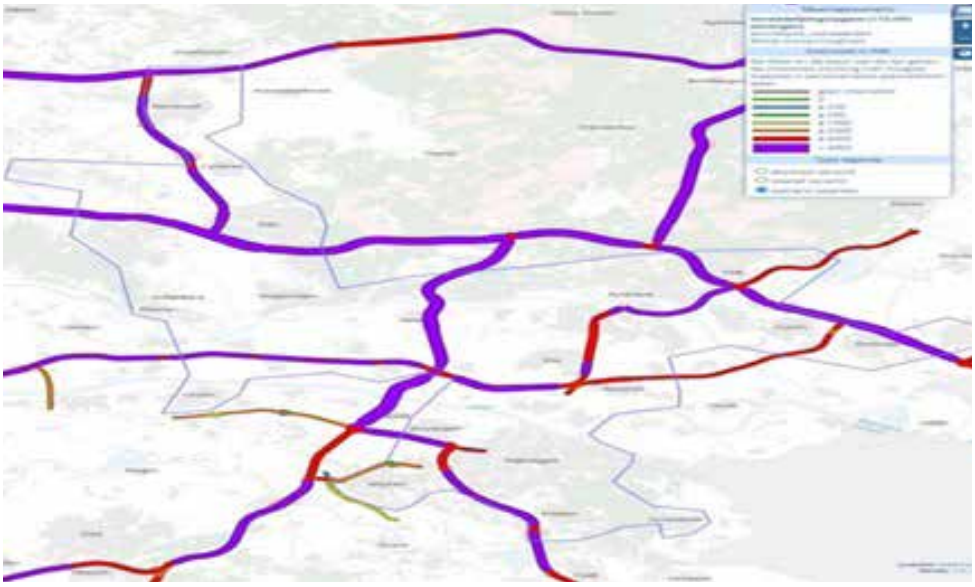
Conclusies IMA en mobiliteitsanalyse Verstedelijkingstrategie

Uit de IMA blijkt:

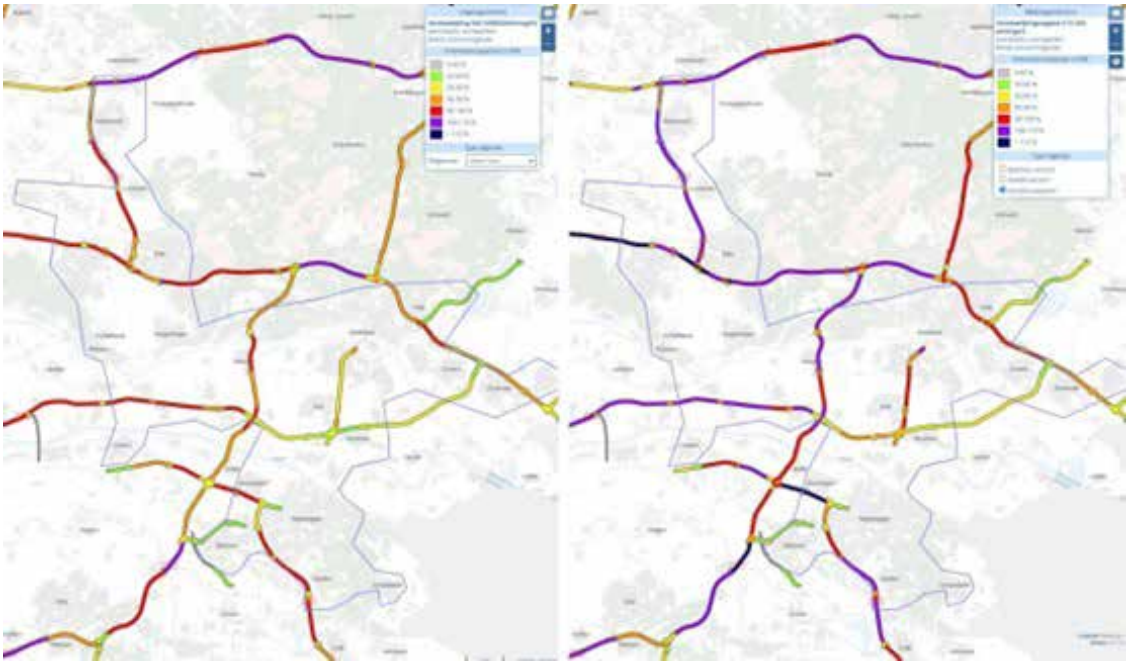
- In toenemende mate doen zich in WLO-Hoog potentiële capaciteitsknelpunten voor op de oostwestverbindingen langs de A1 en A12. Ontwikkelingen voor weg en spoor stapelen en komen samen op deze oost-westverbindingen.
- In WLO-Hoog heeft de congestie op een deel van het wegennet een negatieve impact op de ontwikkeling van de bereikbaarheid in delen van Overijssel en Gelderland. Deze zijn onder andere te vinden op de A12 (Arnhem-Utrecht), A1 (Apeldoorn-Amersfoort), A30, de A28 en A50.
- In het hoge scenario is ook sprake van een capaciteitsopgave in de trein. Dit geldt voor spoor Achterhoek-Arnhem en Foodvalley-Utrecht.

Uit de mobiliteitsanalyse en mobiliteitsscan Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley blijkt:

- We moeten uitgaan van een hogere groei van mobiliteit dan in landelijke modellen is opgenomen. De mobiliteit neemt toe met 17% tot 21%, terwijl in landelijke modellen wordt uitgegaan van 18%. Dat de groei door de Verstedelijkingsstrategie boven de hoge grens van de bandbreedte uitkomt betekent dat investeren in multimodale bereikbaarheid randvoorwaardelijk is voor het realiseren van de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley (waarbij 100.000 extra woningen worden geprogrammeerd).
- De druk op het mobiliteitsnetwerk in Arnhem Nijmegen Foodvalley is vergelijkbaar met de Randstad. De wegen lopen vast tussen stedelijke netwerken en binnen stedelijke netwerken. Dit is hier zichtbaar (paars staat vast):

- In onderstaande plaatjes, het effect Intensiteit/capaciteit snelwegen (prognose 2040 en inclusief verstedelijking). Alles ROOD is reeds kritiek, PAARS past feitelijk niet. Met de ontwikkelingen erbij wordt de maximale capaciteit bereikt op een groot aantal snelwegen (>100%): A50, A73, A12, A1 en A30

- Stresstest voor Arnhem-Oost, in de nabijheid veel potentiële knelpunten op onderliggend wegennet:

- Stresstest voor Nijmegen Winkelsteeg en Kanaalzone, zeer veel ritten, relatief hoge ritgeneratie en er ontstaan relatief veel nieuwe knelpunten in nabijheid wegennet:

- Om de groei van het aantal verplaatsingen aan te kunnen is op vele fronten een schaalsprong nodig voor OV, fiets (en in sommige gevallen voor weg). Hierbij gaat het om verbindingen tussen stedelijke netwerken en om ontsluiting van deze stedelijke netwerken op regionale schaal.
  Uit de analyses blijkt dat het stedelijke wegennet vastloopt door woningbouw. Om dit te voorkomen, zijn investeringen nodig in met name openbaar vervoer, fiets en hubs. Hiermee worden nieuwe woningen bereikbaar gemaakt. Belangrijk punt is dat openbaar vervoer, fiets en hubs ook moet worden versterkt, in termen van capaciteit en kwaliteit. Door de grote woonopgave lopen deze vervoerswijzen ook tegen de grenzen aan. Niet alleen is een forse investering in de infrastructuur voor het openbaar vervoer nodig.
  Er kan slechts van hoogwaardig openbaar vervoer – gericht op ontsluiting van bestaande en nieuwe woongebieden - sprake zijn als ook de frequentie van het OV op stedelijke corridors wordt versterkt. In deze tijd van extra hoge kosten voor het OV (personeelskosten, brandstofkosten) is dat zonder hulp van het Rijk moeilijk te realiseren. Dit zet extra druk op onze doelen om de groei van mobiliteit op een duurzame manier te laten plaatsvinden.
- Vanuit deze conclusies komen uit de Mobiliteitsanalyse Verstedelijkings–strategie de volgende no regret mobiliteitsmaatregelen naar voren:
  - Multimodale corridor A12: verstedelijkingsopgave vergroot knelpunt voor auto en/of OV. Oplossingsrichtingen uit OAO notitie spoor Utrecht-Arnhem-Duitse grens:
    - RegioExpres, vrije kruising Arnhem-oost en station Presikhaaf
    - Spoor Utrecht-Arnhem
- Hoofdwegennet westkant Nijmegen: verstedelijkingsopgave vergroot knelpunten voor de auto in alle gevallen vanwege grote concentratie van de opgave in deze omgeving in alle scenario's. Oplossingsrichtingen die onderzocht moeten worden zijn autoverkeer uit Rijk van Nijmegen en Rivierenland opvangen met P&R en treinhubs en verbeteren fietsverbindingen.
  Stedelijke infrastructuur Arnhem en Nijmegen: deze steden lopen tegen hun grenzen aan als middelgrote/grote stad. Voor verdere groei is in alle scenario's een systeemsprong nodig. De ruimte is beperkt in de stad. Ook voor slimme en schone mobiliteit, bijvoorbeeld uitbreiding van het fietsnetwerk.
  Om de nieuwe woningen bereikbaar te maken, zal onderzocht moeten worden wat de effecten zijn van autoluw beleid, mobiliteitsmanagement om autogebruik te reduceren en mijden en spreiden te stimuleren en uitbreiden aanbod P&R en transferia. En welke capaciteitsuitbreiding nodig en mogelijk is.
- Intraregionale ontsluiting Foodvalley Zuid: dit stedelijke gebied loopt tegen haar grenzen aan. Anders dan de middelgrote/grote steden Arnhem en Nijmegen is Foodvalley Zuid een stedelijk weefsel van kleine en middelgrote kernen. De steden in deze regio hebben zeer veel onderlinge samenhang die in alle scenario's sterk toeneemt. De vierkant die Veenendaal, Ede, Wageningen en Rhenen verbindt is als het ware een ringweg van de stedelijke regio.
  De steden hebben een sterke regionale functie voor Foodvalley Noord,
- wat vanwege het landelijke karakter grotendeels is aangewezen op de auto. De ontsluiting richting het zuiden (Rivierenland, Nijmegen, Brabant) is zeer beperkt. Oplossingsrichtingen die onderzocht moeten worden zijn verdere intensivering autoluw beleid, mobiliteitsmanagement, meer vrij OV aanbod langs de assen van de vierkant (HOV Foodvalley Zuid/WERV) en meer vrij fietsaanbod, met nieuwe routes door het Binnenveld, vrije fietsinfra langs de assen van de vierkant.

Bijlage 1: Overzicht ruimtelijke trajecten Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Wat	Waarover	Door/met wie	Wanneer af (huidige planning)*
Verstedelijkingsstrategie (VS) en -afspraken (VA)	Strategie en afspraken over hoe om te gaan met verstedelijking in de regio Arnhem-Nijmegen-Foodvalley. Vanuit vier bouwstenen: wonen, leefomgeving, mobiliteit en economie. Motto “Meer landschap, meer stad”.	Groene Metropoolregio, regio Foodvalley, Rijk, provincies (Gelderland en Utrecht), waterschappen	November 2022
Verstedelijkingsprogramma (VP)	Maatregelen om VS en VA tot uitvoering te brengen.	Groene Metropoolregio, regio Foodvalley, Rijk, provincies (Gelderland en Utrecht), waterschappen	November 2023
Regioarrangement (RA)	Gezamenlijk perspectief op Natuur & Landbouw, Energie & (Circulaire) economie en Leefbare steden en dorpen (wonen, mobiliteit, toerisme, cultuur & erfgoed). Provincie gebruikt de 7 regioarrangementen voor het ruimtelijk voorstel.	Provincie Gelderland, Groene Metropoolregio, waterschappen	December 2023
Ruimtelijk voorstel (RV)	Voorstel van provincie aan Rijk over hoe om te gaan met de schaarse ruimte in het licht van vraagstukken zoals benoemd in RA.	Provincie Gelderland, op basis van zeven regioarrangementen, Provinciale agenda en coalitieakkoord 2023-2026	Najaar 2023
Ruimtelijk arrangement	Afspraken tussen Rijk en provincie over hoe om te gaan met de schaarse ruimte in het licht van vraagstukken zoals benoemd in RA.	Provincie Gelderland en Rijk	December 2023 / 1e kwartaal 2024
NOVEX ontwikkelperspectief	Perspectief op bouwstenen VS, aangevuld met perspectief op Natuur en Landbouw, Energie en (Circulaire) economie.	Groene Metropoolregio, regio Foodvalley, Rijk, provincies, waterschappen	December 2023

Uitvoeringsagenda NOVEX ontwikkelperspectief	Maatregelen om ambities NOVEX Ontwikkelperspectief te realiseren. In Groene Metropoolregio en de regio Foodvalley is dit een doorontwikkeling van het VP.	Groene Metropoolregio, regio Foodvalley, Rijk, provincies, waterschappen	November 2024
Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG)	Gebiedsprogramma van de provincie Gelderland, dat invulling geeft aan de doelstellingen van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) in de provincie.	Provincie Gelderland	December 2023 / 1e kwartaal 2024

* Planning verandert mogelijk nog naar aanleiding van pas aangetreden college van Gedeputeerde Staten en val kabinet Rutte IV.

LEEFBARE STEDEN EN DORPEN

WONEN

- planlocaties korte termijn
- Novex woningbouw locaties
- Novex woningbouw locaties tot 2030
- zoeklocaties middellange termijn
- klimaatadaptatie en stedelijk goen

MOBILITEIT

- verbreding A12 en A50 (Mirt-onderzoek A50)
- doortrekking A15
- aanpak N325 incl. brug
- snelfietsroutes
- HOV
- reeds gerealiseerde mobiliteits hubs
- mobiliteits hubs in studie
- vernieuwing / aanpak stations
- mobiliteitsaanpak campussen
- versterking HOV
- ICE Arnhem
- mobiliteitstransitie

VOORZIENINGEN

- binnensteden Arnehm en Nijmegen
- HBO en WO onderwijs
- doorontwikkeling campussen

RECREATIE, TOERISME, ERFGOED

- Romeinse Limes
- Delta van Nederland
- WOII_IJssellinie
- WOII_forten en kazematten

0 1 2 3 4 5

KAARTEN ZIJN INDICATIEF

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

CONCEPT 11.07.2023

ORDENENDE NETWERKEN

VOORZIENINGEN

- binnensteden Arnhem en Nijmegen
- bestaande bedrijventerreinen
- herstructurering verdichtingsopgave regionale bedrijventerreinen
- clustes van regionale bedrijventerreinen
- XXL-gebouwen
- hubs
- datacenters
- HBO en WO onderwijs
- doorontwikkeling campussen

ENERGIE

- RES 1.0 - AN zoekgebieden zon en/of wind
- gerealiseerd zon
- gerealiseerd wind
- H_2 kansen voor waterstof

MOBILITEIT

- verbreding A12 en A50 (Mirt-onderzoek A50)
- doortrekking A15
- aanpak N325 incl. brug
- snelfietsroutes
- reeds gerealiseerde hubs
- hubs in studie
- vernieuwing / aanpak stations
- mobiliteitsaanpak campussen
- ICE ICE Arnhem
- M mobiliteitstransitie

0 1 2 3 4 5

Utrecht
A12
A50
Wolfheze
Renkum
Doorwerth
Oosterbeek
Arnhem
ICE
Velp
Rheden
Zwolle
Dieren
Doesburg
Angerlo
IJssel
Nederrijn
Westervoort
Duiven
Didam
Zevenaar
Arnhem-Zuid
Huissen
Heteren
Zetten
A325
Linge
A15
Andelst
Druten
Oosterhout
Bemmel
Gendt
Nijmegen-Noord
Waal
Beuningen
Millingen
Rijn
Tolkamer
Lobith
Duitsland
Zeddam
's-Heerenberg
Nijmegen
Wijchen
Malden
Groesbeek
Kranenburg (DE)
Kleef (DE)
A73

KAARTEN ZIJN INDICATIEF

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

CONCEPT 11.07.2023

PERSPECTIEF LANDELIJK GEBIED

GROEN-BLAUW RAAMWERK

- dynamische rivieren en uiterwaarden (programma Integraal Riviermanagement / Ruimte voor de Rivier
- verbinding tussen gradientbossen en uiterwaarden
- kansrijke verbinding
- lagere gronden, broeklanden, komgronden en weteringen
- potentiële klimaatbuffer
- vitaliseren gradientbossen (loof-naald-gemengd) - accent op bescherming en reguleren
- rivierduinbossen
- rivierduinen ontwikkelen
- drinkwaterreserveringsgebied_kwetsbaar
- drinkwaterwinningspunten
- natuurgebieden (rietmoeras Lingezegen, Ooijse Graaf, De Bruuk en Sint Jansberg)
- klimaatadaptatie en stedelijk groen

KOPLOPERGEBIEDEN

- PAGW Gelderse Poort
- Groene Mantel Rijk van Nijmegen
- middengebied - doorontwikkeling park Lingezegen, EVZ, stadslandbouw, GBDA, recreatie, natuur
- natuur- en beekherstel Veluwezoom / Berg en Dal

Dieren
A50
A12
Doesburg
Rheden
Angerlo
Wolfheze
Arnhem
Velp
Renkum
Oosterbeek
Doorwerth
IJssel
Nederrijn
Westervoort
<A12>
Heteren
Arnhem-Zuid
Duiven
Didam
Huissen
A325
Linge
rietmoeras Lingezegen
Zevenaar
Zetten
A50
Andelst
A15
Bemmel
Oosterhout
Zeddam
A12
Druten
Gendt
's-Heerenberg
Nijmegen-Noord
Millingen
Rijn
Lobith
Tolkamer
Beuningen
Waal
Ooijse Graaf
<A50>
Nijmegen
Wijchen
Malden
Kranenburg (DE)
Kleef (DE)
Groesbeek
De Bruuk
Sint Jansberg

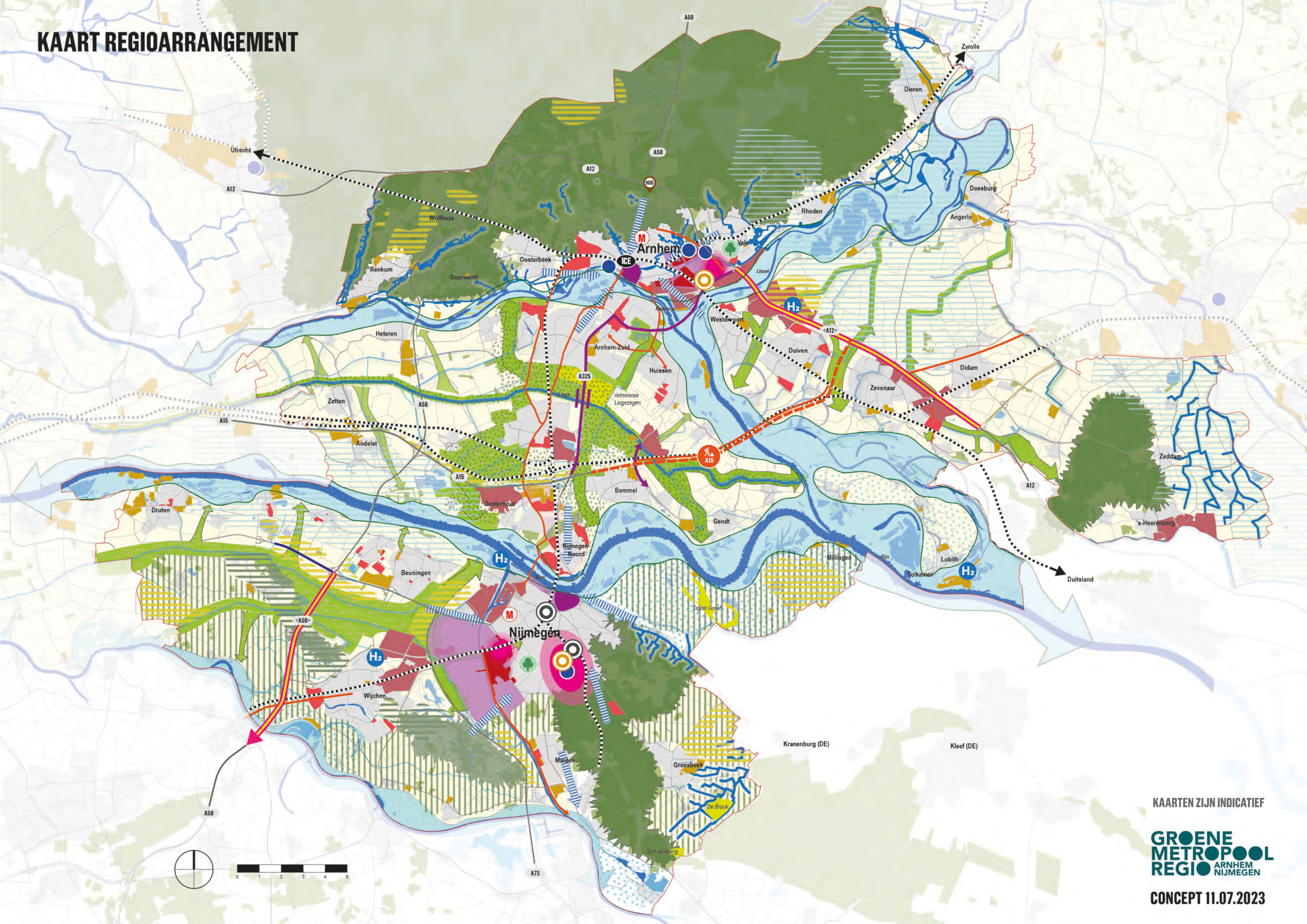
0 1 2 3 4 5

KAARTEN ZIJN INDICATIEF

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

CONCEPT 11.07.2023

KAART REGIOARRANGEMENT

KAARTEN ZIJN INDICATIEF

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

CONCEPT 11.07.2023

AGENDA UIT TE WERKEN GEBIEDEN

1. Gebied tussen Nijmegen-West - Beuningen en Wijchen
2. Arnhem-Oost / Westervoort Duiven incl. het Broek Liemers
3. Veluwezoom (valt samen met het gebiedsprogramma Veluwezoom)
4. Landbouwgebieden Overbetuwe Druten-Wijchen, Het Broek Liemers
5. De A12 zone, mede in relatie tot werklocaties / logistiek

natuurherstel en woningbouwopgave

transitie Landelijk gebied

ruimtelijke puzzel, functie combinaties

logistiek versus verblijfskwaliteit

KAARTEN ZIJN INDICATIEF

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

CONCEPT 11.07.2023

KAART VERSTEDELIJKINGSPROGRAMMA UITVOERING

WONEN

- planlocaties korte termijn
- Novex woningbouw locaties
- Novex woningbouw locaties tot 2030

MOBILITEIT

- verbreding A12 en A50 (Mirt-onderzoek A50)
- doortrekking A15
- aanpak N325 incl. brug
- snelfietsroutes
- HOV
- reeds gerealiseerde mobiliteits hubs
- mobiliteits hubs in studie
- versterking HOV
- ICE Arnhem
- M mobiliteitstransitie

VOORZIENINGEN

- binnensteden Arnhem en Nijmegen
- herstructurering verdichtingsopgave regionale bedrijventerreinen

ENERGIE

- H_2 kansen voor waterstof

LEEFOMGEVING

- PAGW Gelderse Poort
- Groene Mantel Rijk van Nijmegen
- middengebied - doorontwikkeling park Lingezegen
- natuur- en beekherstel Veluwezoom / Berg en Dal
- klimaatadaptatie en stedelijk groen

Utrecht
A12
A50
Wolfheze
Renkum
Doorwerth
Oosterbeek
Arnhem
ICE
Velp
Rheden
Dieren
Zwolle
Doesburg
Angerlo
IJssel
Nederrijn
Westervoort
Heteren
Arnhem-Zuid
Huissen
Duiven
Didam
Zevenaar
A325
Lingezegen
Zetten
A15
Andelst
Bemmel
Oosterhout
Gendt
Druten
Beuningen
Nijmegen-Noord
Waal
Millingen
Rijn
Lobith
Tolkamer
Duitsland
Zeddam
's-Heerenberg
<A50>
Nijmegen
Wijchen
Malden
Groesbeek
A73
Kranenburg (DE)
Kleef (DE)
0 1 2 3 4 5

KAARTEN ZIJN INDICATIEF

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

CONCEPT 11.07.2023

GEMEENTE ZEVENAAR

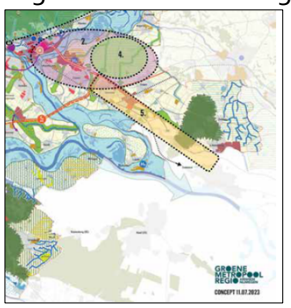
Groene Metropool regio Arnhem-Nijmegen
T.a.v. mevrouw M. Prüst
Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst

datum 6 september 2023
zaaknummer Z/22/414165/UIT/23/1179098
onderwerp Zienswijze gemeente Zevenaar ten aanzien van het Regioarrangement.
contactpersoon Jacqueline van der Leij

Beste mevrouw Prüst,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van het Regioarrangement. De stukken geven ons echter aanleiding een zienswijze in te dienen ten aanzien van een specifiek onderdeel.

Zienswijze
Wij verzoeken u om een aanpassing te doen in een afbeelding uit het Regioarrangement, omdat deze betreffende afbeelding geen juiste weergave geeft van het te onderzoeken gebied. In de afbeelding "Agenda uit te werken gebieden" (op pagina 8 en 49) wordt gebiedsproces 5 aangeduid.

Dit gebiedsproces in de vorm van een langwerpige rechthoek, kan vanuit Zevenaarse optiek niet goed geplaatst worden en is ook niet gewenst aangezien het de hele stedelijke zone van Zevenaar betreft. Het zou hier alleen om de A12 zone moeten gaan. De omvang van gebiedsproces 5 moet naar onze mening dan ook aangepast worden in breedte en lengte en dient te zien op de zone aan weerszijden van de A12 vanuit Arnhem Oost richting Emmerich. Dit aspect is ambtelijk al besproken, maar met deze zienswijze willen wij dit formeel bevestigen en u vragen om gebiedsproces 5 in deze vorm niet uit te voeren, maar het gebied aan te passen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Met vriendelijke groet,

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde (beantwoording binnen 30 dagen)

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen over onderwerpen geagendeerd voor een commissie- en/of raadsvergadering

D. Overige technische vragen (vragen die geen betrekking hebben op een voorliggend raadsvoorstel of onderwerp op de commissieagenda; beantwoording binnen 30 dagen)

Categorie: ~~A~~ / ~~B~~ / C / ~~D~~ (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp:

Naam en fractie: Berno Stokman VVD

Datum indienen: 4 oktober 2023

Afdeling: Ruimtelijke Ordening

Contactpersoon: Jacqueline van der Leij

Inleiding/Aanleiding:
Betreft agendapunt 7 commissievergadering 11 oktober 2023 – Vaststellen Regioarrangement Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen Z/22/414165

Woningbouwopgave blz 62-68. In de tabel (blz 62) staat de woningbouwopgave voor de Liemers (4600 woningen), Een belangrijk deel door Zevenaar wordt ingevuld in de spoorzone en bij Groot Holthuizen. Deze woningbouwlocatie's zorgen voor extra verkeer. De effecten zijn/worden inzichtelijk gemaakt met een mobiliteitsscan en/of een verkeersmodel.

1) Wat zijn de mogelijkheden om een financiële bijdrage te krijgen voor de woningbouwplannen en verkeerskundige aanpassingen in de o.a. spoorzone. Zevenaar wordt nu niet genoemd in tabel 1 (blz 63) van het regioarrangement .

Antwoord: een financiële bijdrage voor de woningbouw ligt niet voor de hand. Voor de verkeerskundige aanpassingen, ligt de verantwoordelijkheid grotendeels bij hogere overheden. Er was een toezegging vanuit het Rijk dat er onderzoek zou plaatsvinden naar het spoor tussen Utrecht en Duitse Grens incl de snelheden en spoorwegovergangen. De spoorzones vallen onder het BO-Mirt onderzoek zoals beschreven onder "Overige maatregelen" op pagina 65. Echter, recent is door minister Harbers van I&W aangegeven dat er geen geld meer beschikbaar is vanuit het zogenaamde mobiliteitsfonds. Dus dit MIRT-onderzoek is vooruitgeschoven. De eerste

verkenning naar de spoorzones zal nu eerst in opdracht van de Liemerse gemeenten zelf worden opgepakt om een beeld te krijgen van mogelijke inbreidingsmogelijkheden. De uitvoering die daarop volgt, zal een lang proces zijn waarbij opnieuw met provincie en rijk gekeken zal worden naar de fysieke uitvoering en financiële uitvoerbaarheid daarvan.

2) Is er ook voor Zevenaar een mobiliteitscan door de GMR gemaakt?
   Zo nee wanneer wordt dit uitgevoerd? Of is dit een taak van de gemeente zelf?

In 2022 is voor de gehele regio een mobiliteitsscan uitgevoerd, te weten de Mobiliteitsanalyses 2040 Arnhem-Nijmegen-Foodvalley ten behoeve van de uitwerking van de Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley. Daarin zijn de knelpunten, effecten en oplossingsrichtingen benoemd voor de “A12 corridor” als geheel en meer specifiek voor het gebied “Arnhem-Oost en de Liemers”.

Het advies voor dit gebied is als volgt geformuleerd:
Mobiliteitsmanagement en autoluw beleid in nieuwbouwwijken zijn kansrijke oplossingsrichtingen voor dit gebied. Gezien de aard van dit knelpunt is het advies daarnaast om voor dit gebied primair te onderzoeken wat het oplossend vermogen is van investeringen in de OV en fietsbereikbaarheid tussen economische kerngebieden in Arnhem, Arnhem Oost en de kernen in de Liemers. De barrières in Arnhem Oost en Zuid vormen hierbij het primaire aandachtspunt. Ook de eerder benoemde aanbodverbetering fiets en OV tussen de Liemers en Nijmegen is hierbij van belang. Oplossingsrichtingen waarvoor nader onderzoek nodig is zijn:

1. gebiedsontwikkeling in de kernen gericht op laag autobezit;
2. mobiliteitsmanagement om autogebruik te reduceren en mijden en spreiden te stimuleren;
3. ontvlechten OV en auto op onderliggend wegennet tussen kernen en grote steden, door de introductie van de RegioExpres;
4. investeren in extra rivier- en spoorwegovergangen voor fiets en OV

Oplossingsrichting 1 wordt nu met de verkenning naar de spoorzones specifiek door de Liemers opgepakt. De reden om rondom het station naar woningbouwlocaties te zoeken is om andere vormen van mobiliteit te stimuleren, met als achterliggende gedachte om het autobezit omlaag te brengen. Dan wel door het treffen van stimulerings- en/of dwingende maatregelen.

Z07A626208F

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	Vaststelling bestemmingsplan Sleeg 23 te Babberich
zaaknummer	Z/23/449696
documentnummer	INT/23/1175954
portefeuillehouder	A. van Orden
portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling
behandelend ambtenaar/afdeling	J. van der Wijk/Ruimtelijke Ontwikkeling
telefoon	0316-595428
email	j.vanderwijk@zevenaar.nl

1. Samenvatting

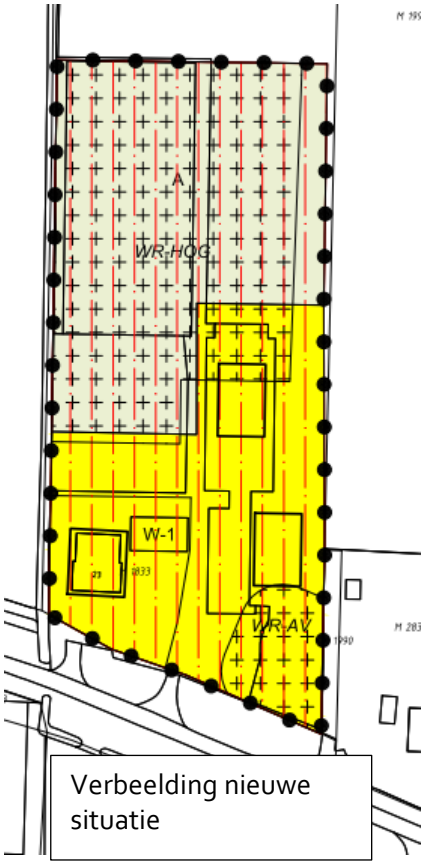
Aan de Sleeg 23 te Babberich bevindt zich een agrarisch bedrijf met kassen en bedrijfsgebouwen. Het agrarische bedrijf heeft zijn bedrijfsactiviteiten beëindigd. Om leegstand te voorkomen doet de kans zich voor om deze locatie te herontwikkelen ten behoeve van woningbouw. Volgens het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied Zevenaar Noord 2018' hebben de gronden de bestemming 'Agrarisch - Glastuinbouw'. Het initiatief past dan ook niet binnen het geldende planologische regime. Om het initiatief mogelijk te maken is een herziening van het bestemmingsplan nodig.

In 2022 is hiervoor een bestemmingsplanprocedure opgestart, waarna de gemeenteraad van Zevenaar op 23 november 2022 heeft besloten het bestemmingsplan niet vast te stellen (zie bijlage voor weigeringsbesluit). Tegen dit besluit is beroep ingesteld, hierover heeft de raad eerder een RIB ontvangen. De raad is van mening dat in voorliggende situatie ruimte geboden zou moeten worden om af te wijken van het principe van het realiseren van lintbebouwing in het plangebied.
Naar aanleiding van dit besluit heeft de initiatiefnemer besloten om het initiatief op dit punt aan te passen en een nieuw bestemmingsplantraject op te starten. Dit traject is in samenspraak met de buurman tot stand gekomen. Voorliggend bestemmingsplan is resultaat hiervan.

Om woningbouw mogelijk te maken wordt 2937m² aan bedrijfsbebouwing en kassen gesloopt. De aanwezige bedrijfswoning blijft behouden en wordt omgezet naar een reguliere burgerwoning met bijgebouw. Ten oosten van de bestaande woning worden twee nieuwe vrijstaande woningen gerealiseerd. Er wordt een erfopzet toegepast. De resterende gronden van het agrarisch bedrijf blijven onbebouwd en krijgen een agrarisch karakter. Het nieuwe erf zal landschappelijk worden ingepast.

Huidige situatie

Verbeelding nieuwe situatie

Deze beoogde ontwikkeling wordt passend geacht binnen het huidige gemeentelijk beleid voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing. Het plan is aanvaardbaar vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening, landschap en verkeer. Het ontwerp bestemmingsplan heeft voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Het bestemmingsplan wordt ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Na vaststelling door de gemeenteraad wordt het plan gedurende 6 weken ter inzage gelegd voor de beroepstermijn.

Er loopt naast dit bestemmingsplantraject ook nog een beroepsprocedure tegen het weigeringsbesluit (d.d. 22 december 2022) die eerder door de raad is genomen (zie bijlagen). Wanneer voorliggend bestemmingsplan wordt vastgesteld, betekent dit overigens niet dat initiatiefnemer zijn beroep tegen het weigeringsbesluit intrekt. Dit zijn twee separaat lopende trajecten.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u om:

1. het bestemmingsplan "Sleeg 23, Babberich" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: IMROcode NL.IMRO.0299.BP00SLEEG23-VA02, overeenkomstig de bijgevoegde stukken;
2. aan te geven dat in de bestemmingsplannen gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing;
3. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

Het vaststellen van een bestemmingsplan is een bevoegdheid van de gemeenteraad (artikel 3.1, lid 1 en artikel 3.8, lid 1, onder e, Wet ruimtelijke ordening).

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het creëren van een juridisch-planologisch kader op basis waarvan de agrarische bestemming wordt omgezet naar een woonbestemming en twee extra woningen gerealiseerd kunnen worden op het perceel Sleeg 23 te Babberich.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Het initiatief voldoet aan het huidige gemeentelijk beleid voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing

Het initiatief is getoetst aan de wijzigingsbevoegdheid die opgenomen is in het bestemmingsplan 'buitengebied Zevenaar Noord 2018'. Ondanks dat het aantal m² te slopen kassen niet toereikend is om een derde woning te realiseren, willen wij hier toch positief op adviseren. Het betreft een situatie waarin meerdere bedrijfsvoeringen beëindigd worden. Het grote aantal m² bedrijfsbebouwing dat gesloopt wordt, maakt dat er een derde woning toegestaan wordt. Vanuit de wijzigingsbevoegdheid mag een woning toegevoegd worden op basis van de te slopen kassen. Tevens kan, onder de voorwaarden van de Vrijkomende Agrarische Bebouwing, de sloop van de overige bedrijfsbebouwing gezien worden als kwaliteitsverbetering. Met de meerdere bedrijfsgebouwen, bedrijfsvoeringen en het grote aantal m² kan in deze uitzonderlijke situatie medewerking verleend worden aan de realisatie van een derde woning.

1.2 Het initiatief is in lijn met de gedachte van de raad.

De raad heeft op 23 november 2022 niet ingestemd met het raadsvoorstel om het voormalige bestemmingsplan voor de Sleeg 23 vast te stellen. Voor de raad was onvoldoende aangetoond waarom er moet worden vastgehouden aan lintbebouwing in het gebied. De raad was van mening dat er gekeken dient te worden naar een oplossing waarbij de gemeente, initiatiefnemer en de indiener van de zienswijze elkaar tegemoet kunnen komen door een nieuwe variant. Voorliggend bestemmingsplan is hier een vertaling van.

1.3 Uit het bestemmingsplan blijkt dat wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening

Door een adviesbureau is een bestemmingsplan (verbeelding, regels en toelichting) aangeleverd. Zoals gebruikelijk is dit bestemmingsplan inclusief bijlagen inhoudelijk beoordeeld door diverse beleidsadviseurs en overlegpartners. Alle opmerkingen zijn door de initiatiefnemer in de eindversie verwerkt. Er zijn geen belemmeringen voor de uitvoering van dit plan en er is voldoende onderbouwd dat het plan uitvoerbaar en haalbaar is.

2.1 Dit is een wettelijk verplichting.

Het bestemmingsplan is gebaseerd op een ondergrond die ontleend is aan de GBKN-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing (voor zover verwerkt door het Kadaster).

3.1 De kosten worden anderszins verzekerd.

Er hoeft geen exploitatieplan op basis van artikel 6.12, tweede lid van de Wet ruimtelijke ordening te worden opgesteld, omdat het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd wordt, namelijk door middel van een overeenkomst.

Alternatieven
Niet van toepassing. Indien het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld, is realisatie van woningbouw op deze locatie niet mogelijk.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Er is sprake van een aanvraag ingediend door derden. De gemeente is 'slechts' verantwoordelijk voor het vaststellen van een planologisch kader. De ontwikkelaar is verantwoordelijk voor de realisatie van de woningen. Evaluatie is niet nodig.

7. Klimaat en duurzaamheid
Duurzaamheidseisen hebben geen plek in het bestemmingsplan. De woningen die binnen dit planologisch kader gerealiseerd kan worden, moet voldoen aan de wettelijke duurzaamheidseisen. De gebouwen moeten ontworpen worden conform de (wettelijke) BENG-eisen. Voor nieuwbouw van woningen geldt vanaf 1 juli 2018 de Wet Voortgang Energietransitie (VET). Dit komt feitelijk neer op een verbod om aan te sluiten op aardgas. De gemeente Zevenaar heeft de ambitie om in 2040 aardgasloos te zijn. De nieuw te bouwen woningen worden aardgasloos uitgevoerd.

8. Communicatie
Na vaststelling wordt het bestemmingsplan op de gebruikelijke wijze 6 weken ter inzage gelegd. Dit wordt gepubliceerd in de Zevenaar Post en het Gemeenteblad.

9. Kosten, baten en dekking
De legesverordening is van toepassing op behandeling (procedure) van het bestemmingsplan.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/23/1177339	Toelichting
2.	INT/23/1177340	Regels
3.	INT/23/1177338	Verbeelding
4.	INT/23/1168101	Bijlage 1 Bodemonderzoek
5.	INT/23/1168102	Bijlage 2 Risico asbestverontreiniging
6.	INT/23/1168103	Bijlage 3 Akoestisch onderzoek
7.	INT/23/1168104	Bijlage 4 Geuronderzoek
8.	INT/23/1168105	Bijlage 5 Onderzoek externe veiligheid
9.	INT/23/1168106	Bijlage 6 Quickscan Natuur
10.	INT/23/1168107	Bijlage 7 Onderzoek stikstofdepositie aanlegfase
11.	INT/23/1168108	Bijlage 8 Onderzoek stikstofdepositie gebruiksfase
12.	INT/23/1168109	Bijlage 9 Archeologisch onderzoek
13.	INT/23/1168110	Bijlage 10 Raadsvoorstel weigeringsgrond
14.	INT/23/1168111	Bijlage 1 bij de regels: Beplantingsplan
15.	INT/23/1168112	Bijlage 2 bij de regels: Overzicht te slopen bebouwing

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Vaststelling bestemmingsplan Sleeg 23 te Babberich
zaaknummer	Z/23/449696
documentnummer	INT/23/1175954

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

- Een planologisch kader (bestemmingsplan) vastgesteld moet worden die de omzetting van de agrarische bestemming naar de woonbestemming en het realiseren van twee extra woningen op het perceel Sleeg 23 te Babberich
- het bestemmingsplan voldoet aan de goede ruimtelijke ordening;
- het initiatief in lijn is met het beleid voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing;
- het initiatief in lijn is met het gedachtegoed van de raad gelet op het weigeringsbesluit van d.d. 21 december 2022;
- het ontwerpbestemmingsplan Sleeg 23 te Babberich voor 6 weken ter inzage heeft gelegen, voor iedereen langs elektronische weg beschikbaar is gesteld en raadpleegbaar is gemaakt;
- het digitale ontwerpbestemmingsplan tevens is gepubliceerd op www.ruimtelijkeplannen.nl met IDN: NL.IMRO.0299.BP00SLEEG23-ON02;
- voorafgaande aan de ter inzage legging een openbare kennisgeving is gedaan in het Gemeenteblad en de Zevenaar Post, waarbij is gewezen op de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen gedurende hiervoor genoemde inzagetermijn;
- er geen zienswijzen zijn ingediend;
- het bestemmingsplan derhalve wordt vastgesteld;
- Het bestemmingsplan gebaseerd is op een ondergrond die ontleend is aan de GBKN-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing (voor zover verwerkt door het Kadaster).
- het niet noodzakelijk is een exploitatieplan vast te stellen, omdat de kosten anderszins verzekerd zijn.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:
gelet op artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening:

besluit:

1. het bestemmingsplan "Sleeg 23, Babberich" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: IMROcode NL.IMRO.0299.BP00SLEEG23-VA02, overeenkomstig de bijgevoegde stukken;
2. aan te geven dat in de bestemmingsplannen gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing;
3. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 1 november 2023.

De griffier	De burgemeester
I. van Dijk	drs. L.J.E.M. van Riswijk

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Bestemmingsplan | Toelichting

Babberich, Sleeg 23

Gemeente Zevenaar

Datum: 1 november 2023

Projectnummer: 210376.01

ID: NL.IMRO.0299.BP00SLEEG23-VA02

INHOUD

TOELICHTING

1	**Inleiding**	**3**
1.1	Aanleiding	3
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	3
1.3	Geldend bestemmingsplan	4
1.4	Leeswijzer	5
2	**Planbeschrijving**	**6**
2.1	Huidige situatie plangebied	6
2.2	Toekomstige situatie plangebied	8
3	**Beleid en regelgeving**	**10**
3.1	Rijksbeleid	10
3.2	Provinciaal beleid	12
3.3	Gemeentelijk beleid	13
4	**Milieu- en omgevingsaspecten**	**16**
4.1	Milieueffectrapportage	16
4.2	Bodem	16
4.3	Geluid	17
4.4	Luchtkwaliteit	18
4.5	Bedrijven en milieuzonering	19
4.6	Geur	20
4.7	Externe veiligheid	21
4.8	Water	24
4.9	Natuur	28
4.10	Archeologie	30
4.11	Cultuurhistorie	32
4.12	Verkeer en parkeren	32
4.13	Kabels en leidingen	33
5	**Wijze van bestemmen**	**34**
5.1	Algemeen	34
5.2	Dit bestemmingsplan	35
6	**Uitvoerbaarheid**	**37**
6.1	Economische uitvoerbaarheid	37
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	37

Bijlagen:

- Bijlage 1: Bodemonderzoek
- Bijlage 2: Risicobeoordeling asbestverontreiniging
- Bijlage 3: Akoestisch onderzoek (spoor)wegverkeerslawaai
- Bijlage 4: Geuronderzoek
- Bijlage 5: Onderzoek externe veiligheid
- Bijlage 6: Quick scan natuur
- Bijlage 7: Onderzoek stikstofdepositie aanlegfase
- Bijlage 8: Onderzoek stikstofdepositie gebruiksfase
- Bijlage 9: Archeologisch onderzoek
- Bijlage 10: Raadsvoorstel weigeringsgrond

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Sleeg 23 te Babberich bevindt zich een agrarisch bedrijf met kassen en bedrijfsgebouwen. Het voornemen bestaat om de bestaande kassen en bedrijfsgebouwen te slopen en twee nieuwe woningen te realiseren. De bestaande bedrijfswoning blijft behouden en wordt een reguliere burgerwoning. Volgens het geldende bestemmingsplan ‘Buitengebied Zevenaar Noord 2018’ hebben de gronden de bestemming ‘Agrarisch - Glastuinbouw’. Het initiatief past dan ook niet binnen het geldende planologische regime. Om het initiatief mogelijk te maken is een herziening van het bestemmingsplan nodig.

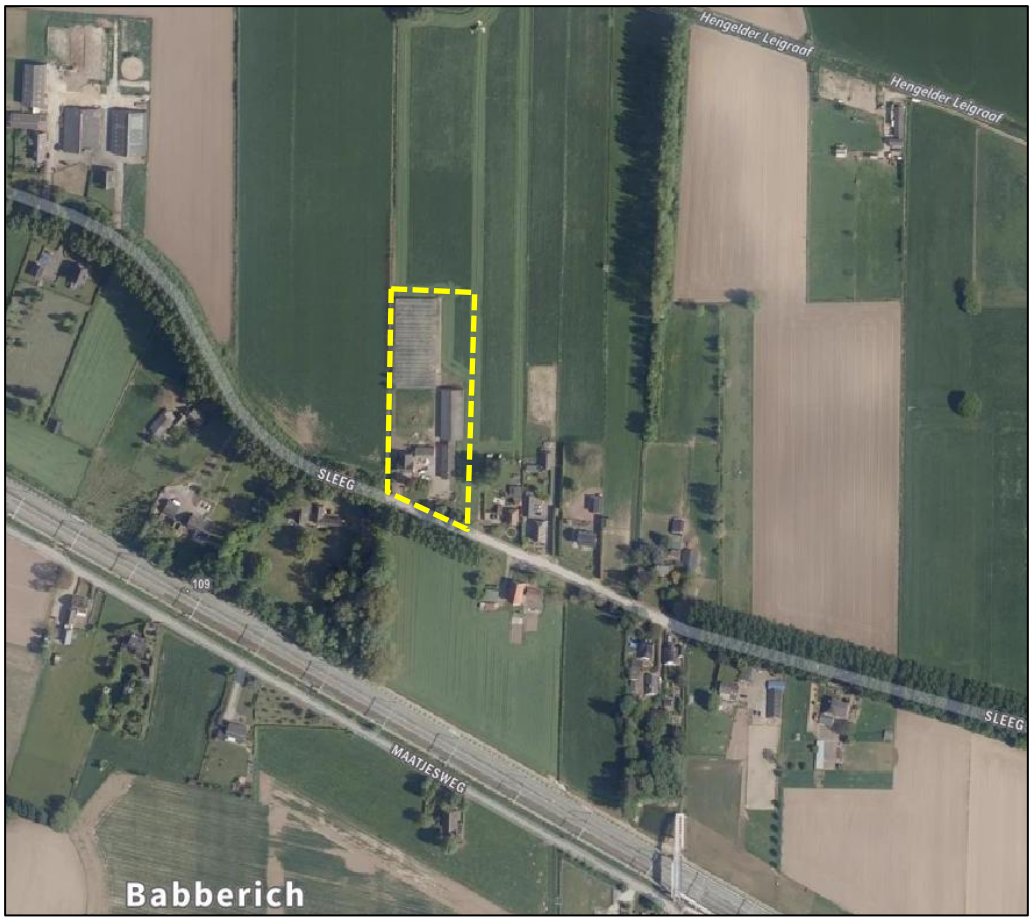
In 2022 is hiervoor een bestemmingsplanprocedure opgestart, waarna de gemeenteraad van Zevenaar op 23 november 2022 heeft besloten het bestemmingsplan niet vast te stellen. Reden hiervoor was dat de raad van mening was dat in voorliggende situatie ruimte geboden zou moeten worden om af te wijken van het principe van het realiseren van lintbebouwing in het plangebied (zie bijlage bij deze toelichting voor het raadsvoorstel met aanvullende toelichting voor de weigeringsgrond). Naar aanleiding van dit besluit heeft de initiatiefnemer besloten om het initiatief op dit punt aan te passen en een nieuw bestemmingsplantraject op te starten. Dit traject is in samenspraak met de buurman tot stand gekomen. Voorliggend document is hiervan het resultaat.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied betreft de gronden behorende bij het adres Sleeg 23 te Babberich binnen de gemeente Zevenaar in de provincie Gelderland. Op de navolgende afbeeldingen zijn de globale ligging in Babberich en de globale begrenzing van het plangebied zelf weergegeven. Het plangebied bevindt zich buiten de kern van Babberich, ten noorden van de Betuweroute. Voor de exacte begrenzing wordt verwezen naar de verbeelding, behorende bij dit bestemmingsplan.

Ligging plangebied (gele cirkel) in relatie tot de kern Babberich (Bron: PDOK viewer).

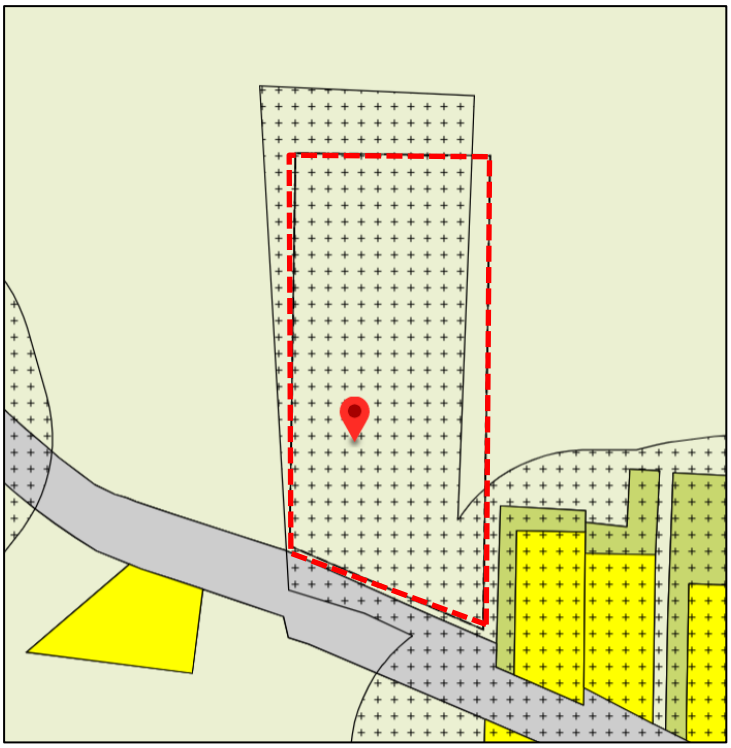
Het plangebied bij benadering globaal geel omlijnd (Bron: PDOK viewer).

1.3 Geldend bestemmingsplan

Het plangebied maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan ‘Buitengebied Zevenaar Noord 2018 (vastgesteld d.d. 10 juni 2020) en kent momenteel de bestemming ‘Agrarisch - Glastuinbouw’.

De gronden met de bestemming ’Agrarisch - Glastuinbouw’ zijn bedoeld voor de uitoefening van een glastuinbouwbedrijf, agrarische bedrijfswoningen, met bijbehorende tuinen en erven, nevenactiviteiten, waterhuishouding, alsmede groen-, nuts- parkeervoorzieningen. Er geldt eveneens een functieaanduiding op het plangebied: ‘specifieke vorm van agrarisch – glastuinbouw 4’. Met deze aanduiding wordt een maximum oppervlakte van 2.910 m^2 aan bedrijfsbebouwing, inclusief kassen, overkappingen en waterbassins (exclusief bedrijfswoning en bijbehorende bebouwing) vastgelegd.

Raadpleging van het geldende bestemmingsplan ‘Buitengebied Noord Zevenaar 2018’ wijst verder uit dat het plangebied een archeologische dubbelbestemming (Waarde – Archeologie hoge verwachting) kent. Bij een bodemingreep groter dan 200 m^2 en dieper dan 0,5 meter moet een archeologisch onderzoek worden overlegd om aan te tonen dat archeologische waarden voldoende beschermd worden bij eventuele ruimtelijke ontwikkelingen.

Uitsnede juridisch-planologische situatie plangebied (globaal in rood begrensd) en omgeving (Bron: Ruimtelijke plannen).

Als gevolg van de geldende bestemming is de realisatie van nieuwe woningen niet mogelijk op grond van het geldende bestemmingsplan. Daarom is het opstellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk.

1.4 Leeswijzer

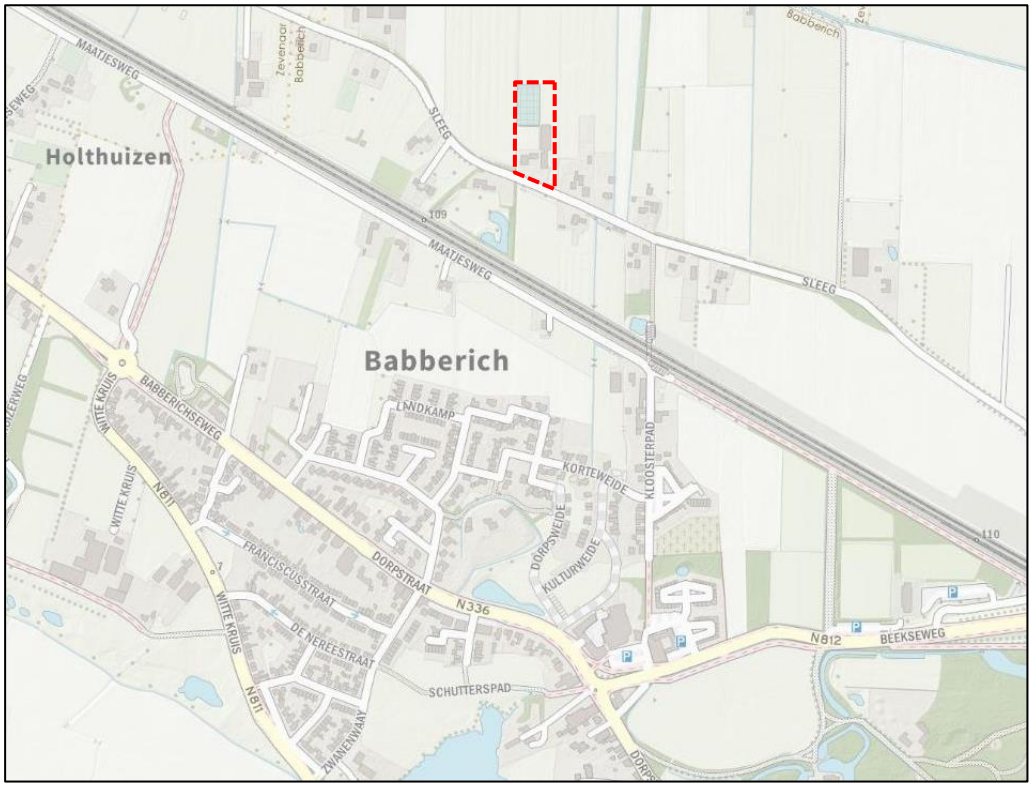
Het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en deze toelichting. De toelichting is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. Na het inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de bestaande situatie van het plangebied en komt de planbeschrijving aan de orde. In hoofdstuk 3 wordt de toets aan het beleidskader weergegeven, waarna in hoofdstuk 4 de haalbaarheid van het plan aangetoond wordt voor wat betreft milieu- en omgevingsaspecten. Hoofdstuk 5 geeft een toelichting op de juridische planopzet. Het laatste hoofdstuk behandelt de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie plangebied

Omgeving

Het plangebied bevindt zich in het buitengebied van de gemeente Zevenaar. De kern Babberich ligt ten zuiden van het plangebied. Tussen het plangebied en Babberich is de Betuweroute terug te vinden, die de Randstad en het Ruhrgebied in Duitsland met elkaar verbindt. In dit deel van het buitengebied van Zevenaar is een relatief grote mix aan functies terug te vinden. Naast agrarische functies en wonen zijn ook functies op het gebied van bijvoorbeeld natuur en reactie in de omgeving aanwezig.

Topografische kaart ruimtelijke situatie Babberich met daarop de ligging van het plangebied globaal in rood weergegeven (Bron: PDOK Viewer).

Sleeg

Onderhavig plangebied is gesitueerd aan het lint van de Sleeg. De Sleeg vormt een ongeveer 3,5 km lange weg, die de wijk Groot Holthuizen in Zevenaar verbindt met de N812. Langs de weg is een afwisseling van agrarische gronden, agrarische erven en woonerven terug te vinden. De bebouwing is veelal grondgebonden, bestaande uit één of twee bouwlagen met een kapconstructie. De erven aan de Sleeg kenmerken zich onder meer door groene tuinen en groenstructuren op de kavelgrenzen. De beplanting langs de Sleeg draagt eveneens bij aan het groene karakter van het gebied.

Plangebied

Het plangebied wordt gevormd door het adres Sleeg 23. Op dit adres bevindt zich een agrarische bedrijfswoning met bijbehorende bedrijfsbebouwing en een kassencomplex. De bedrijfswoning en de bedrijfsbebouwing hebben ieder een eigen oprit vanaf de Sleeg. De woning bevindt zich achter een groene voortuin op de westelijke zijde van het perceel. Het gaat om een grondgebonden woning, die uit één bouwlaag met kapconstructie bestaat. Op de oostelijke zijde van het perceel bevindt zich de bedrijfsbebouwing van in totaal circa 1.000 m^2. Het gaat om drie gebouwen, allen eveneens voorzien van één bouwlaag met kapconstructie. Twee bedrijfsgebouwen zijn aan elkaar gebouwd. Het voorste bedrijfsgebouw ligt min of meer op dezelfde rooilijn als de woning met daarvoor opnieuw een groene voortuinzone. Achterop het perceel is tot slot een kassencomplex van circa 1.900 m^2 terug te vinden. Tussen de groenstructuur langs de Sleeg zijn de kassen goed waarneembaar vanuit de omgeving. De navolgende afbeeldingen geven een impressie van de huidige situatie.

Impressie bestaande situatie plangebied (Bron: Oostzee).

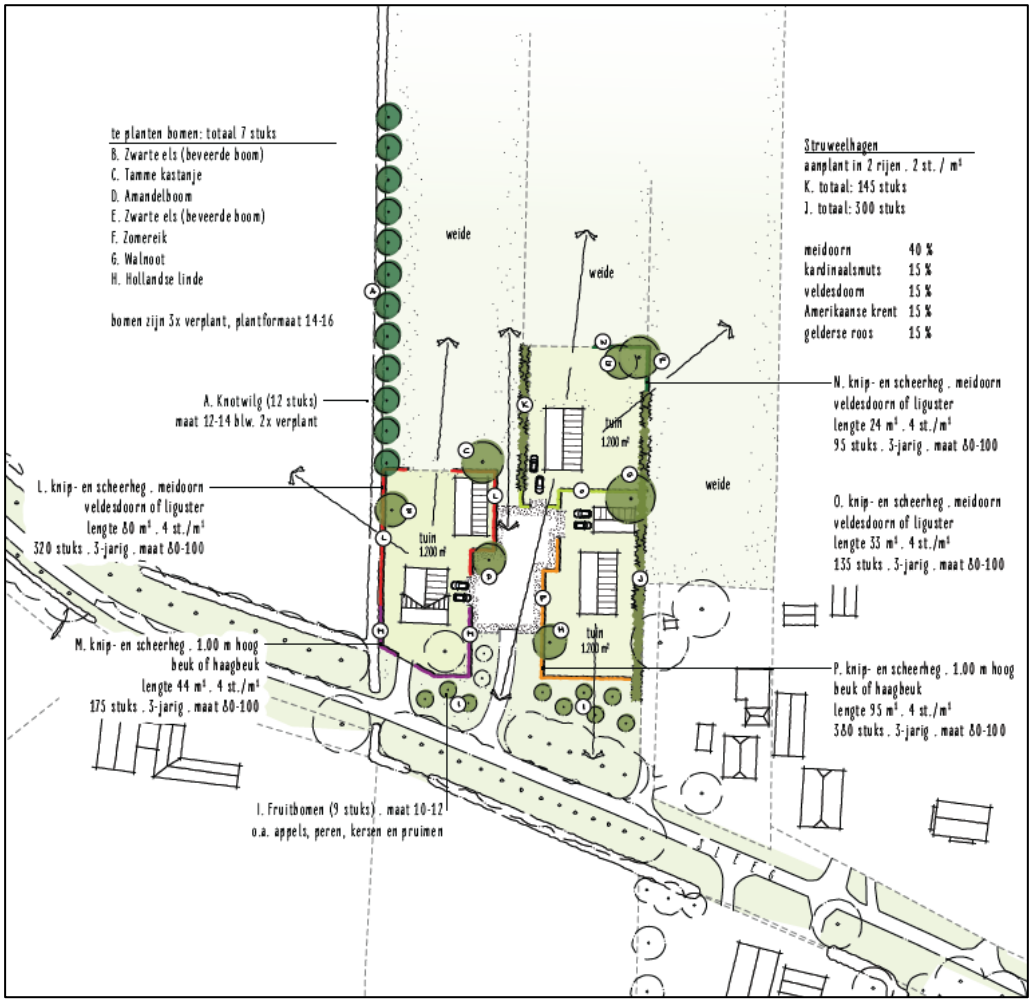

Huidige impressie van het plangebied vanuit de Sleeg (Bron: Google Street View)

2.2 Toekomstige situatie plangebied

Het agrarische bedrijf heeft ter plaatse zijn bedrijfsactiviteiten beëindigd. Om langdurige leegstand en verloedering te voorkomen doet zich de kans voor om de locatie op passende wijze te herontwikkelen ten behoeve van woningen. De aanwezige bedrijfsbebouwing en het kassencomplex zullen daarvoor worden gesloopt. De aanwezige bedrijfswoning blijft behouden en wordt omgezet naar een reguliere burgerwoning. Het bestaande bijgebouw wordt gesloopt en gedraaid als dwarskap teruggebouwd. Ten oosten van de bestaande woning worden twee nieuwe vrijstaande woningen aan het erf toegevoegd. De woningen zijn allen georiënteerd naar de Sleeg en worden door de bestaande opritten ontsloten. Door gebruik te maken van de bestaande opritten kan de bestaande groenstructuur langs de Sleeg behouden blijven. De meest oostelijke oprit komt uit op een gezamenlijk nieuw erf voor de drie woningen waar ruimte is voor de benodigde parkeervoorzieningen. Eén van de woningen komt achter op het erf te staan, terwijl de meest oostelijke woning wat verder vooraan op het erf komt te liggen. De voorgevel van deze woning ligt daarentegen wel verder van de weg af dan de bestaande woning. Iedere woning wordt voorzien van een eigen tuin en wordt voorzien van een kapconstructie. De maximum goothoogte is vier meter en de bouwhoogte is maximaal negen meter. De inhoud van de woningen zal maximum 800 m^3 zijn. De resterende gronden van het voormalige agrarisch bedrijf blijven onbebouwd en krijgen een agrarisch karakter. Het nieuwe erf zal groen en landschappelijk worden ingericht. Zo zorgen knip- en scheerheggen en diverse solitaire bomen voor kleinschaligheid. Verder is aan de randen van het plangebied ruimte om nieuwe struweelhagen aan te

planten en is ter hoogte van het huidige kassencomplex een bomenrij langs de bestaande watergang voorzien. Gelet op het voorgaande wordt gesteld dat voorliggend plan ruimtelijk en functioneel gezien aansluit bij de karakteristieken van het plangebied en haar omgeving. Navolgende afbeelding geeft een impressie van de toekomstige situatie van het plangebied.

Impressie toekomstige situatie ter plaatse van het plangebied (Bron: Oostzee Ontwerp en omgeving).

3 Beleid en regelgeving

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 De Nationale Omgevingsvisie

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) biedt een duurzaam perspectief voor de leefomgeving met ambities. In deze NOVI worden de nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortkomende opgaven beschreven. Er worden vier prioriteiten voor Nederland geformuleerd:

- ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- duurzaam economisch groeipotentieel;
- sterke en gezonde steden en regio's;
- toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om beleidskeuzes op een heldere en voorspelbare manier te maken, hanteert de NOVI drie afwegingsprincipes, die helpen bij het prioriteren en afwegen van de verschillende belangen en opgaven;

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: in het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Er wordt weer gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van ruimte.
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: er moet altijd gekeken worden naar de context van het gebied. Keuzes in verschillende gebieden kunnen daarom verschillen.
3. Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat onze leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van toekomstige generaties.

Toetsing

Gelet op het feit dat er met voorliggend plan wordt voorzien in een duurzame en toekomstbestendige inrichting, waarbij de bestaande kwaliteiten en identiteit van de omgeving centraal staan, is dit plan in lijn met het gedachtegoed van de NOVI. Een in onbruik geraakt agrarisch bedrijfsperceel worden vervangen door een meer duurzame en toekomstbestendige invulling in de vorm van een landschappelijk ingericht woonerf. Binnen het plan is aansluiting gezocht met de kenmerken en karakteristieken van de omgeving, zoals beschreven in paragraaf 2.2.

3.1.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bepaalt welke kaderstellende uitspraken van het kabinet bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken. Het gaat onder meer om nationale belangen als Rijksvaarwegen, Defensie, Ecologische Hoofdstructuur (thans NNN), Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen en Primaire waterkeringen.

Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij de Ecologische Hoofdstructuur (thans NNN) en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Ten aanzien van de begrenzing van de EHS (thans NNN) is bepaald dat niet het rijk, maar de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de bestuurlijke drukte.

Toetsing
Het voorgenomen plan raakt geen van de nationale belangen en is niet in strijd met het bepaalde in de SVIR en het Barro.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking (Bro 3.1.6 tweede lid)

Vanuit het rijk wordt een zorgvuldig gebruik van de schaarse ruimte bevorderd. Hiervoor is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd en als procesvereiste opgenomen in artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het doel dat hiermee wordt beoogd is het stimuleren van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en het bewerkstelligen van een goede ruimtelijke ordening, onder meer door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden, het bevorderen van vraaggerichte programmering en het voorkomen van overprogrammering. Met de ladder wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke besluiten nagestreefd. Een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet daarom altijd worden afgewogen en gemotiveerd. Daarbij moet een beschrijving worden gegeven van de behoefte aan de betreffende ontwikkeling. Indien de ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied mogelijk wordt gemaakt, dient te worden gemotiveerd waarom de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied wordt voorzien.

Toetsing
Wat onder stedelijke ontwikkeling wordt verstaan is in het Bro opgenomen. Een stedelijke ontwikkeling is volgens het besluit ‘een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen’. Uit jurisprudentie blijkt dat een ruimte-voor-ruimteontwikkeling waarbij sprake is van een vermindering van het bebouwd oppervlak niet hoeft te worden aangemerkt als woningbouwlocatie of een andere stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder i, van het Bro. Daarmee hoeft er voor dit plan geen toets aan de Ladder worden doorlopen.

Conclusie
Voorliggend plan is niet in strijd met het rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie en -verordening Gelderland

Op 19 december 2018 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland vastgesteld. Sinds 1 maart 2019 is deze Omgevingsvisie van kracht. De provincie heeft in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal gesteld.

- *Gezond en veilig.* Dat = een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat = voorbereid zijn op klimaatverandering, zoals hitte, droogte, bosbranden en overstromingen. En, dat = aandacht hebben voor verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- *Schoon en welvarend.* Dat = een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat = ook: het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen. En: het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Onderdeel van de Omgevingsvisie zijn diverse thematische visieschetsen met de volgende thema's:

- Energietransitie: van fossiel naar duurzaam.
- Klimaatadaptie: omgaan met veranderend weer.
- Circulaire economie: sluiten van kringlopen.
- Biodiversiteit: werken met de natuur.
- Bereikbaarheid: duurzaam verbonden.
- Vestigingsklimaat: een krachtige, duurzame topregio.
- Woon- en leefomgeving: dynamisch, divers, duurzaam.

De Omgevingsvisie bevat de strategische ambities voor de lange termijn. De Omgevingsverordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Toetsing
Raadpleging van de digitale kaarten van de Omgevingsvisie en -verordening Gelderland heeft uitgewezen dat het plangebied geen overige provinciale belangen raakt. De provincie Gelderland geeft de voorkeur aan concentratie van glastuinbouwbedrijven. Vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening zijn solitaire glastuinbouwbedrijven minder gewenst, omdat kassen een grote landschappelijke en ruimtelijke impact hebben. Omdat in voorliggend plan een solitair kassencomplex wordt verwijderd wordt ingeruild voor een nieuw landschappelijk ingericht woonerf geldt dat voorliggend plan een bijdrage levert aan het realiseren van de provinciale ambities ten aanzien van een goede ruimtelijke kwaliteit en een goede woon- en leefkwaliteit.

Conclusie
Het voorgenomen plan is niet in strijd met het provinciale beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030

Op 20 februari 2013 heeft de gemeenteraad van Zevenaar de structuurvisie ‘Samen kijken naar de toekomst 2012-2030’ vastgesteld. In de structuurvisie wordt ingezet op een vijftal hoofdopgaven:
- versterken van de identiteit van Zevenaar met aandacht voor de diversiteit in landschappen, kernen en functies;
- voldoende plek voor stedelijke ontwikkelingen tot 2030;
- behoud van kwalitatief goede woon- en werkgebieden en goede voorzieningen;
- tegengaan van versnippering van de leefomgeving incl. het leefbaar houden van de kernen;
- nadrukkelijker inzetten op een duurzame ontwikkeling.

In de structuurvisie wordt specifiek ingegaan op de visie voor de kernen van de gemeente Zevenaar. Wat betreft wonen wordt gesteld dat het woningbouwprogramma moet worden afgestemd op de behoefte van Giesbeek en het gemeentelijk woningbouwprogramma. Nieuwbouw dient een impuls te geven aan de kwaliteit, waarbij behoud en versterking van de identiteit van Giesbeek van belang is.

Toetsing
Met dit plan doet zich de kans voor om in een onbruik geraakt agrarisch bedrijfsperceel in te wisselen voor een landschappelijk ingericht woonerf met twee nieuwe woningen. Zo wordt verloedering voorkomen en een bijdrage geleverd aan de verbetering van de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit ter plaatse. Daarbij wordt aangesloten op de kwaliteiten en kenmerken van het omliggende landschap en de gemeentelijke wens om ter plaatse van voormalige agrarische bebouwing nieuwe functies te realiseren. Daarmee sluit onderhavig plan aan bij het gestelde in de Structuurvisie.

3.3.2 Woonvisie Gemeente Zevenaar 2015-2025

Om ervoor te zorgen dat Zevenaar een prettige woongemeente blijft heeft de gemeente kritisch gekeken naar de vraag naar nieuwe woningen, de kwaliteit van de bestaande wijken en de demografische ontwikkeling in de gemeente. Hiertoe is de woonvisie opgesteld ter bepaling van de koers richting 2025. De visie richt zich op drie opgaven:

- Het aantrekkelijk houden van de bestaande woningvoorraad;
- Het verbeteren van de positie van doelgroepen met een kwetsbare positie;
- Bewaken dat de woningbouw aansluit bij de behoefte: om de potentiële groei maximaal op te vangen én tegelijkertijd het voorkomen van overaanbod.

Woondeal

Op 4 maart 2020 is de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen ondertekend. Aanleiding hiervoor zijn de toenemende woningtekorten en de complexiteit van de stedelijke vraagstukken. De woondeal is een pakket met afspraken met het ministerie van BZK, de regio Arnhem-Nijmegen en de provincie Gelderland. Doel van deze woondeal is om tot een gezamenlijke inzet van instrumentarium en middelen te komen om opgaven op de woningmarkt op te pakken. De woondeal bevat een zestal kernafspraken, waar onder woningbouwopgave en versnelling en betaalbaarheid. Voor het laatste punt is afgesproken om 50% van de “zachte” plancapaciteit te realiseren in het betaalbare segment (sociale- en middeldure huur en betaalbare koop tot de NHG-grens, conform landelijke definities).

Sub regionale woonagenda.

In 2020 is de subregionale woonagenda geactualiseerd. De uitgangspunten uit de Liemerse Woonagenda zijn nog steeds relevant, al zien we op een aantal punten een accentverschuiving. Zo kijken wij nu vooral naar de kwaliteiten van het plan en naar de toegevoegde waarden van het plan op lokale en/of (sub)regionale behoefte en zijn we afgestapt van harde afspraken over het aantal te bouwen woningen. Bovendien hebben we de afgelopen jaren gewerkt aan een beter inzicht in vraag en aanbod in de Liemers. Op basis van het regionale woningmarktonderzoek 2019 Arnhem- Nijmegen zijn de belangrijkste opgaven:

- Voorkomen dat het woningtekort verder oploopt inde Liemers
- Ruimte voor nieuwe woningbouwlocaties
- Behoefte aan betaalbaar wonen.

Door de accentverschuiving zijn de uitgangspunten herijkt en zijn er zes punten geformuleerd in plaats van zeven. Parallel aan de Liemerse Woonagenda werken we in de Regio Arnhem Nijmegen ook samen aan de Woondeal. Die zal ons op een aantal punten helpen bij het uitvoeren van de opgaven en uitgangspunten die we in de Liemerse Woonagenda hebben geformuleerd. De toevoeging van woningen (en uitbreiding van de woningvoorraad) is noodzakelijk om de woningvraag als gevolg van de toename van het aantal huishoudens te kunnen faciliteren. Ten opzichte van 2017 ligt het accent nu sterk op de oplopende woningtekorten en de betaalbaarheid van woningen voor middeninkomensgroepen. Volgens het woningbehoefteonderzoek zou tot 2025 bijna de helft van het woningbouwprogramma moeten bestaan uit betaalbare koopwoningen Voor de middeldure huur hanteren we € 850 als bovengrens:. Daarnaast geeft het onderzoek aan dat er vanuit de middeninkomens ook behoefte is aan vrije sector huurwoningen in de middenhuur. (voetnoot: Bij de bouw van betaalbare

koopwoningen hanteren we € 250.000 als bovengrens (lager dan de grens in de Woondeal, waar de NHG-grens wordt hanteert).

Toetsing

In de Woonvisie wordt gesteld dat de gemeente zich blijft inzetten om jongere leeftijdsgroepen en hogere inkomensgroepen aan te trekken. Dat is goed voor de lokale economie en noodzakelijk om voldoende draagvlak te behouden voor de voorzieningen. Deze voorzieningen zijn belangrijk voor een prettige woonomgeving en om de leefbaarheid op peil te houden. De nieuwe vrijstaande woningen in dit plan zijn uitermate geschikt voor hogere inkomensgroepen. Zo wordt met dit plan een bijdrage geleverd aan het realiseren van de woonambities van de gemeente Zevenaar.

Conclusie

Voorliggend project is in lijn met het gestelde in het gemeentelijk beleid.

4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Milieueffectrapportage

Algemeen
Voor plannen en activiteiten, die mogelijk belangrijke nadelige gevolgen hebben voor het milieu, kan het noodzakelijk zijn dat een milieueffectrapport wordt opgesteld. In hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en in het Besluit milieueffectrapportage is dit geregeld. Er is een m.e.r.-plicht voor plannen (planMER) en een m.e.r.-plicht voor besluiten. Een plan is plan-m.e.r.-plichtig als het plan kaders stelt voor m.e.r.-plichtige activiteiten.

Toetsing
Onderhavig plan betreft de herontwikkeling van een voormalig agrarische bedrijf, waarbij de bestaande bedrijfswoning wordt omgezet naar een burgerwoning en twee nieuwe woningen worden gerealiseerd. Als gevolg van deze herontwikkeling zal het areaal aan bebouwing afnemen, waarmee niet tot nauwelijks milieueffecten te verwachten zijn. Dit maakt dat, gelet op de aard (wonen) en omvang (twee nieuwe woningen), gesteld wordt dat er geen sprake is van een activiteit zoals genoemd in het Besluit m.e.r..

Conclusie
Een nadere beoordeling in een (vormvrije) m.e.r-beoordeling of plan-m.e.r. is niet noodzakelijk.

4.2 Bodem

Algemeen
In het kader van het bestemmingsplan moet zijn aangetoond dat de bodem en het grondwater geschikt zijn voor het beoogde gebruik. Hiertoe is het uitvoeren van een verkennend milieukundig bodem- en grondwateronderzoek noodzakelijk.

Toetsing
Ten behoeve van voorliggende ontwikkeling is een verkennend bodemonderzoek en asbestonderzoek[1] uitgevoerd. Uit dit onderzoek volgt dat:
- In de bodem ter plaatse van de voormalige groentekwekerij/fruitbomenkwekerij geen zintuiglijke afwijkende waarnemingen zijn gedaan.
- Ter plaatse van de voormalige groentekwekerij/(fruit)bomenkwekerij analytisch, in zowel bovengrondmengmonster MMT1 als in MMT2, een licht verhoogd gehalte aan Drins (som) is aangetroffen boven de achtergrondwaarde. De overige parameters behorende bij organochloorbestrijdingsmiddelen zijn niet verhoogd aangetroffen.
- In het grondwater een licht verhoogd gehalte aan xylenen (som), naftaleen en barium boven de streefwaarde is aangetroffen. In het grondwater zijn geen verhoogde gehalten aan OCB's aangetroffen.

[1] De Klinker B.V. (2021). Verkennend bodemonderzoek en asbestonderzoek volgens NEN 5740 en NEN 5707. Sleeg 23 Babberich. Rapportnummer: K21008621. 2 november 2021.

- Ter plaatse van de voormalige bestrijdingsmiddelenkast zowel in de bovengrond als in het grondwater geen OCB's zijn aangetroffen.
- Ter plaatse van de voormalige ondergrondse HBO tank in de ondergrond geen oliecomponenten zijn aangetroffen.
- In het grondwater ter plaatse van de voormalige ondergrondse HBO tank een licht verhoogd gehalte aan xylenen (som) is aangetroffen boven de streefwaarde. De overige parameters zijn niet verhoogd aangetroffen.
- Ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolie tank in de bovengrond geen oliecomponenten zijn aangetroffen.
- In het grondwater ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolie tank licht verhoogde gehalten aan xylenen (som) en naftaleen zijn aangetroffen boven de streefwaarde. De overige parameters zijn niet verhoogd aangetroffen.
- In de grond ter plaatse van druppelzone 1 visueel en analytisch asbest is aangetroffen. In de fijne fractie is een gehalte bepaald van 61 mg/kg. In G3 is een gewogen gehalte bepaald van 602 mg/kg. Hiermee wordt de interventiewaarde overschreden.
- In de grond ter plaatse van druppelzone 2 visueel en analytisch (<0,4 mg/kg d.s.) geen asbest is aangetroffen.
- In de bovengrond van het overige terrein licht verhoogde gehalten aan cadmium en PAK (10 van VROM) zijn aangetroffen boven de achtergrondwaarde. De overige parameters zijn niet verhoogd aangetroffen.
- In de ondergrond van het overige terrein licht verhoogde gehalten aan kobalt, molybdeen en nikkel zijn aangetroffen boven de achtergrondwaarde. De overige parameters zijn niet verhoogd aangetroffen.
- In het grondwater licht verhoogde gehalten aan xylenen (som), naftaleen en barium boven de streefwaarde zijn aangetroffen

Op basis van deze resultaten geldt dat ter plaatse van druppelzone 1 bij één asbestgat sprake is van een sterke verontreiniging die middels een bodemsanering moet worden verwijderd. Bij de andere twee asbestgaten binnen deze druppelzone is formeel nog sprake van een resultaat dat aanleiding geeft voor nader onderzoek. Omdat ter plaatse al een sanering nodig is, is gekozen om de volledige druppelzone te saneren. In een risicobeoordeling[2]

Conclusie
Met inachtneming van het uitvoeren van de benodigde sanering voorafgaand aan de bouwen van de bouwen vormt het aspect bodem geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.3 Geluid

Algemeen
De mate waarin het geluid onder andere het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). In het bestemmingsplan moet volgens de Wgh worden aangetoond dat gevoelige functies, zoals een woning, een aanvaardbare geluidsbe-

[2] De Klinker B.V. (2022). Memo Sleeg 23 Babberich. Risico beoordeling asbestverontreiniging. Rapportnummer: K21008621. 17 januari 2022.

lasting hebben als gevolg van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Indien nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen.

Toetsing
In onderhavige situatie is sprake van de toevoeging van twee nieuwe geluidsgevoelige functies (woningen) in de akoestische aandachtszone van de gezoneerde weg de Sleeg en de gezoneerde spoorlijn Arnhem-Zevenaar. Daarom is een akoestisch onderzoek (spoor)wegverkeerslawaai[3] uitgevoerd naar de geluidbelasting als gevolg van de Sleeg en de spoorlijn op het plangebied. Uit het onderzoek volgt dat de geluidsbelasting van de Sleeg de voorkeursgrenswaarde van 48 dB niet overschrijdt. De geluidbelasting vanwege de gezoneerde spoorlijn Arnhem-Zevenaar bedraagt maximaal 56 dB op de bestaande woning. Dit is hoger dan de voorkeursgrenswaarde, maar lager dan de maximaal te ontheffen geluidsbelasting. Omdat het om een bestaande geluidgevoelige functie gaat, is het doorlopen van een hogere grenswaardenbesluit niet nodig. De geluidbelasting ter plaatse van de nieuwe woningen bedraagt maximaal 55 dB. Dit is gelijk aan de voorkeursgrenswaarde en daarom zijn verdere vervolgacties op grond van de Wet geluidhinder niet noodzakelijk.

Conclusie
Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

4.4 Luchtkwaliteit

Algemeen
Eisen met betrekking tot luchtkwaliteit zijn verankerd in de Wet milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2 en vormen een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO_2) en zwevende deeltjes als PM_{10} (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor. Vanaf 1 januari 2015 dient het bevoegd gezag de luchtkwaliteit ook te toetsen aan de grenswaarde voor $PM_{2,5}$. Op basis van onderzoek door het Planbureau voor de Leefomgeving kan worden gesteld dat als aan de grenswaarden voor PM_{10} wordt voldaan, ook aan de grenswaarde voor $PM_{2,5}$ wordt voldaan.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De derogatiebeschikking van de EU is in 2015 verlopen. De NSL is na 2015 twee maal verlengd en betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Plannen

[3] SAB (2023). Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai. Sleeg, Babberich. Projectnummer: 210376.01. 14 juni 2023.

die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in een gebiedsgericht programma van het NSL. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Doordat de derogatiebeschikking van de EU na 2015 niet is verlengd, dient Nederland overigens op dit moment te voldoen aan de Europese luchtkwaliteitsnormen. Plannen die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO_2 en PM_{10} betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het plan tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het project op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is een aanzienlijk deel van de dag betreft. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval bij een woning, school of sportterrein.

Gevoelige bestemmingen als scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en zorgtehuizen genieten op grond van de gelijknamige AMvB extra bescherming. Substantiële uitbreiding of nieuwsvestiging binnen 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een Rijksweg is alleen toegestaan als de concentraties luchtvervuilende stoffen zich onder de grenswaarden bevinden waardoor geen onacceptabele gezondheidsrisico's optreden.

Toetsing
Dit plan voorziet in de realisatie van maximaal 2 nieuwe woningen. Het plan draagt daarom 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Raadpleging van de NSL-monitoringstool heeft aangetoond dat er geen sprake is van (dreigende) grenswaarde-overschrijdingen. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's. Vanuit zowel de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening vormt het plan op het gebied van luchtkwaliteit daarom geen belemmering.

Conclusie
Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.5 Bedrijven en milieuzonering

Algemeen
Indien door middel van een ruimtelijke ontwikkeling nieuwe, gevoelige functies mogelijk worden gemaakt, moet worden aangetoond dat een goed leefmilieu mogelijk kan worden gemaakt. Hierbij moet rekening worden gehouden met omliggende functies met een milieuzone. Anderzijds mogen omliggende bedrijven niet in hun ontwikke-

lingsmogelijkheden worden aangetast door de realisatie van een nieuwe gevoelige functie.

Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies is de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009) als leidraad voor milieuzonering gebruikt. In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen. Het gaat onder andere om de volgende omgevings- en gebiedstypen: 'rustige woonwijk', 'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'.

In een rustige woonwijk en een rustig buitengebied komen vrijwel geen andere functies dan de woonfunctie voor. Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een dergelijk gebied komen direct naast woningen andere functies voor, zoals winkels, maatschappelijke voorzieningenhoreca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Voor gemengde gebieden kunnen de richtafstanden worden verminderd. De afstand wordt gemeten vanaf het op de verbeelding aangeduide deel voor de bedrijfsmatige activiteit tot aan de gevel van nieuwe of bestaande gevoelige functies gelegen buiten betreffend perceel.

Toetsing

Met onderhavig plan worden nieuwe gevoelige functies (woningen) mogelijk gemaakt. Lintbebouwing in het buitengebied wordt volgens de VNG-publicatie gezien als een ‘gemengd gebied’, hetgeen betekent dat de richtafstanden met één afstandsstap verlaagd kunnen worden (met uitzondering van het aspect ‘gevaar’). Wanneer de veehouderijen (zie navolgende paragraaf geur) buiten beschouwing worden gelaten, is het dichtstbijzijnde bedrijf een houtzagerij op het adres Kloosterpad 19. Volgens de VNG-brochure, is dit soort activiteit als milieu-categorie 3.2 aangeduid. In een gemengd gebied houdt dat een maximale richtastand van 50 meter in. De beoogde ontwikkeling ligt op ongeveer 330 meter van het bedrijf. Gelet op de afstand tussen het plangebied en het bedrijfsperceel wordt voldaan een de richtafstanden is een nadere beschouwing niet noodzakelijk.

Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.6 Geur

Algemeen

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt in eerste instantie het wettelijk kader bij de beoordeling van een aanvraag om een milieuvergunning voor dierenverblijven van veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij geeft hiervoor geurbelastings- en afstandsnormen in relatie met geurgevoelige objecten in de nabijheid van de (geprojecteerde) veehouderij. De Wgv heeft betrekking op twee aspecten. Ten eerste speelt de geurbelasting een rol bij de beoordeling of er in het kader van een goede ruimtelijke ordening een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. Ten

tweede moet bij de belangenafweging voor een zorgvuldige besluitvorming worden nagegaan of een partij niet onevenredig in haar belangen wordt geschaad.

Toetsing

In voorliggend plan worden nieuwe geurgevoelige objecten in het buitengebied opgericht. Om aan te kunnen tonen of voor de te realiseren woningen een acceptabel woon- en leefklimaat gewaarborgd kan worden is een geuronderzoek[4] uitgevoerd. Uit het onderzoek volgt dat:

- de achtergrondbelasting afkomstig van de voor het bepalen van de geurbelasting relevante veehouderijen rondom de geplande woningen afgerond 2,7ou/m^3 is.
- het percentage geurgehinderden veroorzaakt door de achtergrondbelasting op de planlocatie circa 5% is. Het woon- en leefklimaat in deze omstandigheden is als 'zeer goed' tot 'goed' aan te merken.
- de voorgrondbelasting afkomstig van de omliggende veehouderijen voldoet aan de maximale voorgrondbelasting van 14,0 ou/m^3 waardoor deze bedrijven nog uitbreidingsmogelijkheden hebben. De uitbreidingsmogelijkheden worden niet onevenredig beperkt door de bouw van de beoogde woningen.
- binnen een afstand van 100 meter van de planlocatie zijn geen veehouderijen gelegen met uitsluitend diercategorieën waarvoor minimale afstanden gelden.

Op basis van deze onderzoeksresultaten wordt voldaan aan de vereisten uit de Wgv.

Conclusie

Het aspect geur vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

4.7 Externe veiligheid

Algemeen

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege handelingen met gevaarlijke stoffen. De handelingen kunnen zowel betrekking hebben op het gebruik, de opslag en de productie, als op het transport van gevaarlijke stoffen. Uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) vloeit de verplichting voort om in ruimtelijke plannen in te gaan op de veiligheidsrisico's in het plangebied ten gevolge van handelingen met gevaarlijke stoffen. Deze externe veiligheidsrisico's dienen te worden beoordeeld voor twee risiconormen, te weten het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Voor beide risiconormen geldt dat hoe groter de afstand tussen planontwikkeling en risicobron, des te kleiner zal de impact van het plan zijn op de hoogte van het risico.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico heeft tot doel om hetzelfde minimale beschermingsniveau te bieden voor iedere burger in Nederland. Het plaatsgebonden risico beschrijft de kans per jaar dat een onbeschermd individu komt te overlijden door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het plaatsgebonden risico wordt uitgedrukt in risicocontouren

[4] Witjes Milieuadvies (2021). Geurberekening Sleeg 23, Babberich. Rapportnummer: 21952. 20 oktober 2021.

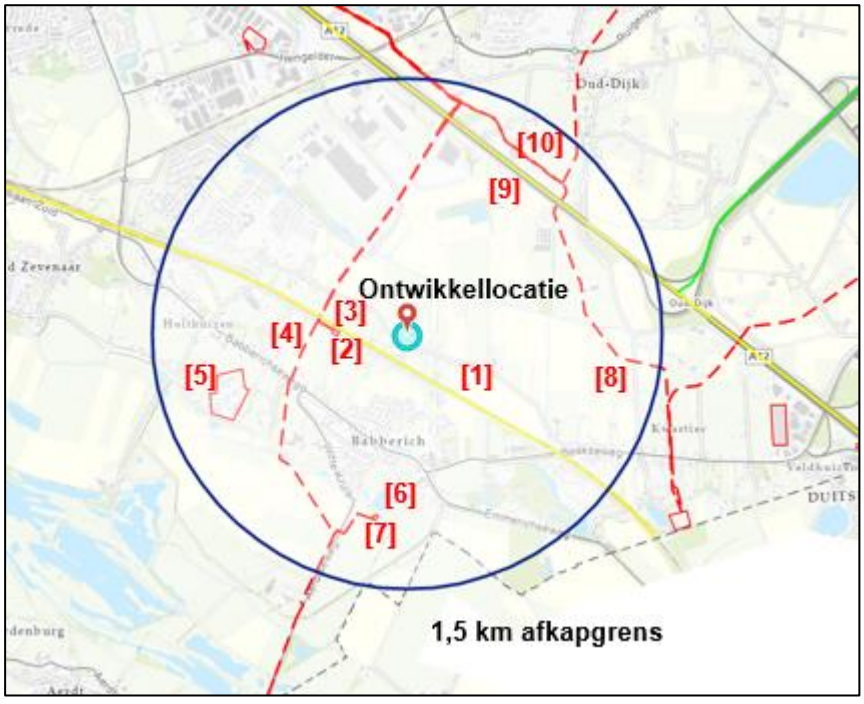
rondom de risicobron (bedrijf, weg, spoorlijn etc.), waarbij de 10^{-6} contour (kans van 1 op 1 miljoen op overlijden) de maatgevende grenswaarde is.

Groepsrisico
Het groepsrisico is een afwegingsinstrument dat tot doel heeft een bewuste afweging te stimuleren over het risico op een ongeval met een groot aantal slachtoffers. Het groepsrisico beschrijft de kans dat een groep van 10 of meer personen gelijktijdig komt te overlijden ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico geeft een indicatie van de maatschappelijke ontwrichting in geval van een ramp. Het groepsrisico wordt uitgedrukt in een grafiek, waarin het overlijden van een bepaalde groep (bijvoorbeeld 10, 100 of 1000 personen) wordt afgezet tegen de kans daarop. Voor het groepsrisico geldt de oriëntatiewaarde als *ijkpunt* in de verantwoording (géén norm).

Voor elke verandering van het groepsrisico (af- of toename) in het invloedsgebied moet verantwoording worden afgelegd, over de wijze waarop de toelaatbaarheid van deze verandering in de besluitvorming is betrokken.

Samen met de hoogte van groepsrisico moeten andere kwalitatieve aspecten worden meegewogen in de beoordeling van het groepsrisico. Onder deze aspecten vallen zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. Onderdeel van deze verantwoording is overleg met (advies vragen aan) de veiligheidsregio.

Toetsing
De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de toevoeging van kwetsbare objecten. Raadpleging van de provinciale risicokaart wijst uit dat direct rondom het plangebied 10 risicobronnen aanwezig zijn. De risicobronnen worden in de navolgende figuur weergegeven.

Potentiële risicobronnen nabij de ontwikkellocatie (Bron: risicokaart.nl)

[1] Spoortraject, Zevenaar – Emmerich (D), spoorvak 202AC.2
[2] Risicovolle inrichting, Gasontvangststation N-257
[3] Buisleiding, N-566-11
[4] Buisleiding, N-567-20
[5] Risicovolle inrichting, Ter Heerdt Holding B.V.
[6] Risicovolle inrichting, Gasontvangststation N-247
[7] Buisleiding, N-567-28
[8] Buisleiding, A-512
[9] Wegtraject, Rijksweg A12: Knp. Velperbroek – Knp. Oud-Dijk, wegvak G12
[10] Buisleiding, N-566-10

In een onderzoek externe veiligheid[5] is de relatie tussen de beoogde ontwikkeling en de risicobronnen nader beschouwd. Hieruit blijkt dat de ontwikkellocatie zich niet bevindt binnen het invloedsgebied van risicovolle inrichtingen, buisleidingen en watertrajecten. Wel blijkt uit het onderzoek dat het spoortraject Zevenaar – Emmerich mogelijk negatieve gevolgen kan hebben voor het plangebied en een groepsrisicoberekening noodzakelijk is. Verder bevindt de ontwikkellocatie zich binnen het risicogebied van de snelweg A12. Echter valt het buiten de meest relevante zone van het groepsrisico (de 200 meter zone). Derhalve kan hierbij worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. Deze wordt, samen met de vervolgstappen omtrent het spoortraject, hieronder verklaard.

Uit berekening van het spoortraject 202: Zevenaar – Emmerich (D) blijkt dat het groepsrisico minder is dan 0,1 maal de oriënterende waarde. Derhalve kan, net zoals bij de snelweg, worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. Wel zal de Veiligheidsregio in de gelegenheid moeten worden gesteld om advies uit te brengen ten aanzien van de aspecten rampbestrijding en zelfredzaamheid.

Beperkte verantwoording groepsrisico
Het plan is gelegen in het invloedsgebied groepsrisico van twee externe veiligheidsrisicobronnen. Conform vigerende wetgeving moet de gemeente hierdoor het groepsrisico verantwoorden. Meer specifiek gaat het om de wettelijke verplichting op grond van het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) artikel 7 en 9 vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over een snelweg en spoorlijn. De gemeente heeft bij het invullen van de verantwoordingsplicht een grote mate van beoordelingsvrijheid. Ten aanzien van de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid heeft de Veiligheidsregio adviesrecht. Bij het invullen van de verantwoordingsplicht is gebruik gemaakt van het advies van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) van 23 maart 2022 (kenmerk: 2022-000796). Onderstaande de verantwoording groepsrisico.

<u>Bestrijdbaarheid</u>
Bij een calamiteit zal de brandweer zich inzetten om de effecten ten gevolge van het incident te beperken. Deze inzet zal voornamelijk plaatsvinden dicht bij de bron. De mate van bestrijdbaarheid wordt vooral bepaald door de veiligheidsvoorzieningen en het aantal aanwezigen dicht bij de risicobron. De mogelijkheden voor bestrijdbaarheid

[5] SAB (2022). Onderzoek externe veiligheid, Sleeg 23 te Babberich. Projectnummer: 210376. 29 maart 2022.

worden daarom niet verder in beschouwing genomen. De VGGM ziet ook geen reden om nader te adviseren in het kader van bestrijdbaarheid.

Zelfredzaamheid
Met de term “zelfredzaamheid” wordt bedoeld: Het vermogen om jezelf en/of anderen in veiligheid te brengen bij (een dreiging van) een gevaarlijke situatie. Bij het bepalen van de mate van zelfredzaamheid spelen onder andere de fysieke gesteldheid en zelfstandigheid van de aanwezigen, de alarmeringsmogelijkheden en vluchtmogelijkheden een rol.

Het advies van Veiligheids en Gezondheidsregio Gelderland Midden geeft het volgende aan:
- Het plan ligt alleen binnen de effectafstand van het scenario toxische wolk. De kans op een dergelijk incident is echter klein. Het plan zorgt voor een geringe toename van het aantal personen in het effectgebied. Het is aannemelijk dat zij zichzelf, mits tijdig geïnformeerd en gewaarschuwd, binnenhuis in veiligheid kunnen brengen;
- VGGM adviseert toekomstige bewoners te infomeren over de aanwezige risico’s in hun leefomgeving en het aan te reiken handelingsperspectief.

Ten aanzien van de risicocommunicatie is er NL-alert. Hiermee zijn mensen binnen een bepaald gebied gericht te informeren door het sturen van een bericht naar mobiele telefoons. Verder is het plan via de Sleeg te ontvluchten. De gemeente acht het dan ook niet noodzakelijk om verdere maatregelen te treffen om de zelfredzaamheid te verbeteren. Daarnaast zijn de geadviseerde maatregelen van de VGGM niet ruimtelijk relevant

Conclusie
Het plan ligt buiten de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van de transportroutes met een externe veiligheidsrisico. De plaatsgebonden risicocontour van deze risicobronnen vormt geen belemmering voor de realisatie van het plan.

Ten aanzien van het groepsrisico ligt het plangebied in het invloedsgebied van de snelweg A12 en de Betuweroute. Op basis van de verantwoording groepsrisico (zie hierboven) kan worden geconcludeerd dat het ruimtelijke initiatief niet of nauwelijks tot een toename van het groepsrisico leidt en geen significant effect heeft op de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid. Daarmee is het aspect externe veiligheid geen belemmering voor de realisatie van het plan. De VGGM adviseert aanvullend risicocommunicatie. Dit is echter niet ruimtelijk relevant.

4.8 Water

Rijksbeleid - Het Nationaal Waterprogramma 2022-2027
Het Nationaal Waterprogramma 2022-2027 is op 18 maart 2022 vastgesteld. Het Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2022-2027, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen.

In het Nationaal Waterprogramma 2022-2027 zijn een aantal nationale belangen opgesomd:

- waarborgen van de waterveiligheid en de klimaatbestendigheid (inclusief vitale infrastructuur voor water en mobiliteit);
- waarborgen van een goede waterkwaliteit, duurzame drinkwatervoorziening en voldoende beschikbaarheid van zoetwater;
- waarborgen en realiseren van een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem;
- in stand houden en ontwikkelen van de hoofdinfrastructuur voor mobiliteit;
- realiseren van een betrouwbare, betaalbare en veilige energievoorziening die in 2050 CO_2-arm is, en de daarbij benodigde hoofdinfrastructuur;
- Verbeteren en beschermen van natuur en biodiversiteit;
- Behouden en versterken van cultureel erfgoed en landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van (inter)nationaal belang.

Deze nationale belangen worden aangevuld met drie hoofdambities:

1. Een veilige en klimaatbestendige delta: Naast bescherming tegen overstromingen is de ambitie dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht is. In het Deltaprogramma is afgesproken dat overheden stresstesten uitvoeren om de risico's in kaart te brengen en een adaptatiestrategie met een uitvoeringsprogramma opstellen
2. Een concurrerende, duurzame en circulaire delta: een goede zoetwatervoorziening is van groot belang voor de economie. Nederland moet in 2050 weerbaar zijn tegen zoetwatertekorten. Daarom werkt het Rijk in de planperiode van het NWP samen met de zoetwaterregio's en de gebruikers aan maatregelen om ervoor te zorgen dat Nederland ook in droge perioden over voldoende zoetwater beschikt voor bijvoorbeeld landbouw, natuur, historisch groen, industrie en scheepvaart.
3. Een schone en gezonde delta met hoogwaardige natuur: Het Rijk werkt aan schoon en ecologisch gezond (grond)water voor duurzaam gebruik en een leefomgeving van hoge kwaliteit. In de planperiode van het NWP wordt gewerkt aan structurele vermindering van lozingen en verspreiding van opkomende stoffen, onder andere via het Actieprogramma PFAS in water. Het beleid voor grondwaterkwaliteit is erop gericht verontreiniging van bodem en grondwater zo veel mogelijk te voorkomen.

Provinciaal beleid - Regionaal Waterprogramma Gelderland 2021-2027

Het Regionaal Waterprogramma (RWP) 2021 – 2027 Provincie Gelderland is op 26 februari 2019 vastgesteld. In het Regionaal Waterprogramma 2021-2027 zijn de opgaven van de Europese Kaderrichtlijn Water, het Nationaal Bestuursakkoord Water en het Nationaal Waterplan vertaald naar strategische doelstellingen voor Gelderland. Het Waterplan is onderverdeeld in drie deelprogramma's:

1 Waterveiligheid: het programma 'Waterveiligheid' draait om de bescherming tegen overstromingen vanuit het primaire en het regionale watersysteem.
2 Waterkwaliteit: Dit programma draait om het tegengaan van verontreinigingen en kwaliteit van zowel oppervlaktewater als grondwater. De drinkwatervoorzieningen worden ook beschermd.
3 Klimaatadaptatie: de verspilling moet worden aangepakt. De provincie wil een goed functionerend watersysteem in normale én in extreem droge en natte situaties: klimaatbestendig, robuust, veerkrachtig en stuurbaar. Daarbij let het water-

schap op de hoeveelheid (goede waterpeilen, het vasthouden van water en het omgaan met wateroverlast en droogte); en op de kwaliteit van het water (chemisch en ecologisch).

In het plan zijn deze programma's verder uitgewerkt in maatregelen, in samenhang met economische, milieu- en maatschappelijke opgaven. Dit heeft geleid tot een integrale visie op de ontwikkeling van de provincie Gelderland.

In de Omgevingsverordening is onder andere regelgeving opgenomen voor de regionale en primaire waterkeringen. Voor bestemmingsplannen zijn randvoorwaarden opgenomen die een onbelemmerde werking, instandhouding en het onderhoud van de primaire en regionale waterkeringen mogelijk maken, Dit geldt voor de beschermingszone en de kernzone die hoort bij de waterkeringen zoals opgenomen in de vastgestelde leggers van de waterschappen.

Waterschapbeleid – Waterbeheerprogramma 2022-2027 Waterschap Rijn en IJssel

Op 21 december 2021 is het waterbeheerprogramma van waterschap (WPB) Rijn en IJssel vastgesteld. In dit waterbeheerprogramma beschrijft het waterschap Rijn en IJssel op welke wijze de volgende zaken in de periode 2022-2027 gedaan worden: het zorgen voor een goede bescherming tegen hoog water, het zorgen voor een goed functionerend regionaal watersysteem en het zorgen voor het zuiveren van afvalwater. Het waterbeheerprogramma zoekt verbinding met het werk van andere overheden: de provincies, gemeenten, Rijkswaterstaat en het Rijk. Het waterbeheer schept vaak randvoorwaarden voor gebruikers van het water, maar biedt ook mogelijkheden en meerwaarde voor maatschappelijke gebruikers, zoals burgers, agrariërs en terreinbeheerders, ondernemers en (drinkwater)bedrijven, recreanten en de naburige Duitse waterbeheerders.

Vanuit de omgevingsverkenning is het beleid voor de planperiode 2022-2027 beschreven voor de primaire taakgebieden van het waterschap:

- Naar een betere balans tussen nat en droog en gebiedsgerichte aanpak: klimaat robuust gebied;
- Bescherming tegen overstromingen en werken aan veiligheid: veilig water;
- Afstemming van functies op de draagkracht van het systeem en een gezond watersysteem: gezonde leefomgeving;
- Afvalvermindering, wendbare keten: circulaire economie en energietransitie.

Toetsing

Om de waterhuishoudkundige gevolgen van het plan in beeld te brengen is gebruik gemaakt van de watertoets. Voor de watertoets is de Standaard Waterparagraaf van het waterschap Rijn en IJssel aangewend. Deze waterparagraaf is onderdeel van, en hangt samen met, een set van standaarden zoals die door het waterschap gehanteerd wordt. In deze waterparagraaf worden de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling per waterthema afgewogen. Als op één of meer vragen per waterthema 'ja' wordt geantwoord dan is het waterthema relevant. Die waterthema's worden toegelicht.

Thema	Toetsvraag	Relevant
HOOFDTHEMA'S		
Veiligheid	1. Ligt in of nabij het plangebied een primaire of regionale waterkering? 2. Ligt in of nabij het plangebied een kade?	Nee Nee
Riolering en Afvalwaterketen	1. Is er toename van het afvalwater (DWA)? 2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ? 3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap?	Nee Nee Nee
Wateroverlast (oppervlaktewater)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak? 2. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak? 3. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Nee Nee Nee
Grondwateroverlast	1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond? 2. Bevindt het plangebied zich in de invloedzone van de Rijn of IJssel? 3. Is in het plangebied sprake van kwel? 4. Beoogt het plan dempen van slootjes of andere wateren?	Nee Nee Nee Nee
Oppervlaktewaterkwaliteit	1. Wordt vanuit het plangebied water op oppervlaktewater geloosd? 2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water? 3. Ligt het plangebied geheel of gedeeltelijk in een Strategisch actiegebied?	Nee Nee Nee
Grondwaterkwaliteit	1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Nee
Volksgezondheid	1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde of verbeterde gescheiden stelsel? 2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	Nee Nee
Verdroging	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Nee
Natte natuur	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ? 2. Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Nee Nee

Inrichting en beheer	1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap? 2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Nee Nee
AANDACHTSTHEMA'S		
Recreatie	1. Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Nee
Cultuurhistorie	1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	Nee

* als op één of meer vragen per waterthema Ja wordt geantwoord dan is het thema relevant en zal de toelichting bij het kopje 3 ingevuld en toegevoegd moeten worden in het bestemmingsplan.

Uit voorgaande toetsing van de watertoetstabel blijkt dat er met voorliggend plan geen waterbelangen zijn gemoeid. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Voor de ontwikkeling wordt geen water gedempt. Ook bevindt het plangebied zich niet in een grondwaterbeschermingsgebied of primaire waterkering. Als gevolg van de herontwikkeling zal sprake zijn van een afname van het verharding en het afvalwater.

Conclusie
Het aspect water vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.9 Natuur

Algemeen
Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Vanaf 1 januari 2017 geldt hiervoor de Wet natuurbescherming. Deze wet beschermt bepaalde plant- en diersoorten, natuurgebieden en bossen. Voordat ontwikkelingen mogen plaatsvinden, moet worden aangetoond dat in het kader van de huidige natuurwet- en regelgeving van een negatief effect geen sprake is, dan wel dat daarvoor respectievelijk een vergunning of ontheffing kan worden verkregen.

Toetsing
SAB heeft met een quick scan natuur[6] onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied. Navolgend worden kort de conclusies van de quick scan uiteengezet.

Gebiedsbescherming
Uit de quick scan blijkt dat Natura 2000-gebied Rijntakken in de buurt van het plangebied ligt. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Rijntakken en

[6] SAB (2021). Quick scan natuur. Babberich, Sleeg 23. Projectnummer: 210376. 23 september 2021.

Veluwe is vanwege een mogelijke toename in stikstofdepositie door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied niet uit te sluiten. Daarom zijn stikstofberekeningen uitgevoerd voor de aanleg-[7] en gebruiksfase[8].

Voorafgaand aan de bouw van de woningen worden de bestaande agrarische gebouwen gesloopt. De bouwfase vindt plaats in een periode van circa 12 maanden. Het totale brandstofverbruik van de mobiele werktuigen is gebaseerd op kengetallen van de opdrachtgever / aannemer. Voor deze bouwperiode is in de berekening rekening gehouden met de volgende bronnen:

- 45 vrachtwagens voor afvoer van bouw- en sloopafval en aanvoer van bouwmaterialen, 90 bewegingen per jaar;
- 10 betonmixers, 20 bewegingen per jaar, voor stationaire uren (filevorming) is 30% aangehouden;
- 480 montagebussen, 960 bewegingen per jaar;
- Gebruik van een sloopkraan voor 5 werkdagen (6 uur per dag in werking) met een brandstofverbruik van 12 liter per uur. In totaal 30 uren à 12 liter is 360 liter per jaar;
- Gebruik van een shovel/graafmachine voor 4 werkdagen (8 uur per dag inwerking) met een brandstofverbruik van 6 liter per uur. In totaal 32 uren à 6 liter is 192 liter per jaar;
- Gebruik van een trekker/kieper voor 4 werkdagen (4 uur per dag in werking) met een brandstofverbruik van 6 liter per uur. In totaal 16 uren à 6 liter is 96 liter per jaar;
- Gebruik van een heistelling voor 1 werkdag (8 uur per dag in werking) met een brandstofverbruik van 10 liter per uur. In totaal 8 uren à 10 liter is 80 liter per jaar;
- Gebruik van een telescoopkraan voor 6 werkdagen (3 uur per dag in werking) met een brandstofverbruik van 9 liter per uur. In totaal 18 uren à 9 liter is 162 liter per jaar.

Met deze invoergegevens zijn in de sloop- en bouwfase geen rekenresultaten berekend die hoger zijn dan 0,00 mol per hectare per jaar op Natura 2000-gebieden.

Voor de berekening in de gebruiksfase is van belang dat de verwarming van de te bouwen woningen plaatsvindt door middel van een gasloos systeem (warmtepomp - vloerverwarming). Er is dus geen rekening gehouden met emissies afkomstig van verwarmingsinstallaties. Voor het aantal vervoersbewegingen met personenauto's in de gebruiksfase zijn de CROW-kengetallen voor verkeersgeneratie gehanteerd. Dit resulteert in de volgende aantallen vervoersbewegingen:

Woningtype	Aantal	CROW-kengetal	Aantal vervoersbewegingen per etmaal
Vrijstaande woning (buitengebied)	2	8,6	17,2
		Totaal	17.2

[7] Witjes Milieuadvies BV (2023). Berekening stikstofdepositie in de sloop- en bouwfase Sleeg 23 Babberich. AERIUS kenmerk: S5kNjuxtpaG7. 28 februari 2023.

[8] Witjes Milieuadvies BV (2023). Berekening stikstofdepositie in de gebruiksfase Sleeg 23 Babberich. AERIUS kenmerk: S5dQKVssajbP. 28 februari 2023.

Met deze invoergegevens zijn in de gebruiksfase geen rekenresultaten berekend die hoger zijn dan 0,00 mol per hectare per jaar op Natura 2000-gebieden. Er zijn dus geen negatieve effecten geconstateerd ten opzichte van Natura-2000 gebieden. De bescherming van Natura-2000 gebieden staat de ontwikkeling dus niet in de weg en aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

Verder blijkt uit de quick scan dat in de omgeving van het plangebied geen Natuurnetwerk Nederland of andere provinciaal beschermde natuur aanwezig is. De provinciale bescherming van deze gebieden staat de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg en nader onderzoek hiernaar is niet noodzakelijk.

Soortenbescherming
In en nabij het plangebied kunnen soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Daarnaast zijn mogelijk nog enkele essentiele elementen aanwezig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Zo blijkt uit de quick scan dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van andere beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn niet aanwezig. De bescherming van deze categorie soorten staat de ontwikkeling niet in de weg. Wel wordt geadviseerd eventuele poelen op het braakliggend terrein tijdens de werkzaamheden snel te dempen om nieuwvestiging van de rugstreeppad te voorkomen.

Houtopstanden
Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

Conclusie
Wanneer bovenstaande in acht wordt genomen, vormt het aspect natuur geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

4.10 Archeologie

Algemeen
Door ondertekening van het verdrag van Valletta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Toetsing

Bij een ruimtelijk plan moet, conform de Erfgoedwet, rekening worden gehouden met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden. Ten behoeve van de offerte hebben wij het ter plaatse geldende bestemmingsplan geraadpleegd, waarin regels met betrekking tot eventuele archeologische waarden zijn opgenomen. Binnen het plangebied geldt de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie hoge verwachting'. Hieruit volgt dat onderzoek benodigd is bij bodemingrepen groter dan 200 m^2 en dieper dan 0,5 m. Voor de beoogde ontwikkeling zullen de bodemingrepen de beschreven onderzoeksgrens overschrijden. Om die reden is archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende fase[9] uitgevoerd.

Uit dit onderzoek volgt dat het plangebied in het archeologisch landschap 'Lage Rijnterrassen' ligt, in de landschapszone overstromingsvlakte. Het Pleistocene niveau, waarop gewoond kan zijn gedurende het Laat Paleolithicum ligt tussen 1,0 en 2,0 m -mv. Deze afzettingen zijn afgedekt door een pakket komklei. Volgens een oude bodemkaart ligt de oostkant van het plangebied in een gebied waar de top ondieper dan 100 cm -mv ligt, mogelijk een rivierduin of dekzandrug. In 1722 is het plangebied nog onbebouwd en in gebruik als bouwland. De eerste bebouwing is aanwezig in het zuidoosten van het plangebied vanaf omstreeks 1733. Deze is vermoedelijk gesloopt in het begin van de 19e eeuw. Hiervoor komt een boerderij/woning voor in de plaats in het zuidwesten van het plangebied. De huidige bebouwing stamt uit 1967. Volgens de gemeentelijke archeologische beleidskaart ligt het plangebied ter hoogte van de zone 'oude woongrond op oever- en crevasseafzettingen'.

Tijdens het booronderzoek zijn in het plangebied vijf boringen tot in de Pleistocene afzettingen gezet. De top van de Pleistocene afzettingen ligt tussen 160 en 200 cm -mv (1004 en 954 cm NAP). Hierop liggen een dun pakket moeraskalk en een 90 tot 120 cm dik pakket komafzettingen. Dekzand is niet aangetroffen. De bovenste 50 tot 65 cm van de bodem is verstoord en bevat baksteen en modern aardewerk uit de 18e tot en met 20e eeuw en fragmenten beton. Vermoedelijk is het plangebied tot en met de Vroege Middeleeuwen te nat geweest voor bewoning. De kans is daarom klein dat archeologische resten uit deze periode aanwezig zullen zijn. In het zuiden van het plangebied kunnen archeologische resten aanwezig zijn gerelateerd aan bebouwing uit de 18e en 19e eeuw. Door de voorgenomen ontwikkeling kunnen in het zuidoosten van het plangebied archeologische resten gerelateerd aan de 18e eeuwse bebouwing verstoord worden. Indien in deze zone graafwerkzaamheden gaan plaatsvinden moet een proefsleuvenonderzoek uit worden gevoerd. Deze gronden zijn in voorliggend bestemmingsplan voorzien van een archeologische dubbelbestemming zodat deze onderzoeksplicht ook juridisch-planologisch is gewaarborgd.

Conclusie

Met het opnemen van de archeologische dubbelbestemming zijn mogelijk aanwezige archeologische waarden in het plangebied in voldoende mate beschermd en vormt het aspect archeologie geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

[9] Bureau voor Archeologie (2021). Sleeg 23, Babberich, gemeente Zevenaar: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende fase. ISSN: 2214-6687. 9 november 2021.

4.11 Cultuurhistorie

Algemeen
Op grond van artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten ook cultuurhistorische waarden worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

Toetsing
Op de provinciale cultuurhistorische waardenkaart is aangegeven waar cultuurhistorische waarden te vinden zijn. De gemeente Zevenaar heeft daarnaast ook een gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart laten opstellen. Ook hierop is te zien waar cultuurhistorische waarden te verwachten zijn. In of nabij het plangebied liggen geen monumenten of waardevolle cultuurhistorische structuren. Daarbij komt dat met de ontwikkeling wordt aangesloten bij de huidige stedenbouwkundige kenmerken. Daarmee wordt gesteld dat de ontwikkeling niet zorgt voor eventuele aantasting van aanwezige cultuurhistorische waarden.

Conclusie
Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.12 Verkeer en parkeren

Verkeer
Voor het maken van een inschatting van de hoeveelheid autoverkeer die wordt gegenereerd bij een bepaalde ontwikkeling, hanteert het CROW[10] kencijfers voor wat betreft verkeersgeneratie. Onder verkeersgeneratie wordt hierbij verstaan de totale hoeveelheid gemotoriseerd verkeer (excl. openbaar vervoer) die gedurende een gekozen tijdsperiode naar de desbetreffende voorziening toe rijdt en hiervan wegrijdt. Gelet op het feit dat het plangebied in het buitengebied ligt, wordt gesteld dat de kencijfers voor ‘buitengebied’ aangehouden kunnen worden. De gemeente Zevenaar wordt conform CBS-gegevens ten aanzien van de mate van stedelijkheid gezien als een ‘matig stedelijk gebied’.

Voor de ontwikkeling van 2 vrijstaande woningen volgt uit deze kerncijfers de volgende verkeersgeneratie:

	Vrijstaand (2)
Minimaal	7,8 x 2 = 15,6
Maximaal	8,6 x 2 = 17,2

Gemiddeld gezien zullen gemiddeld circa 16,5 extra verkeersbewegingen per etmaal ontstaan als gevolg van de ontwikkeling. De verwachting is dat dit extra verkeer afgewikkeld kan worden op de Sleeg en dit niet zal leiden tot significante veranderingen in de verkeerssituatie.

[10] CROW, publicatie 381, van parkeerkencijfers naar parkeernomen.

Parkeren

De gemeente Zevenaar heeft voor het aspect parkeren gemeentelijk beleid vastgesteld in de vorm van een Paraplubestemmingsplan Parkeren. Voor de te hanteren parkeernormen wordt aangesloten bij de parkeerkencijfers van Nationaal kenniscentrum voor infrastructuur, verkeer en openbare ruimte (CROW: Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, publicatie 317, oktober 2012). Volgens het paraplubestemmingsplan maakt het plangebied onderdeel uit van ‘buitengebied’.
Voor de ontwikkeling van een vrijstaande koopwoning in het buitengebied geldt een parkeernorm van 2,4 per woning. In het plangebied is voldoende ruimte om deze parkeerbehoefte op eigen terrein te kunnen voorzien.

In de regels van dit bestemmingsplan wordt de parkeernorm juridisch-planologisch vastgelegd. Dit betekent dat bij de omgevingsvergunning voor het bouwen getoetst zal worden of het plan voorziet in voldoende parkeergelegenheid. Daarmee wordt gesteld dat het aspect ‘parkeren’ voldoende in dit plan is gewaarborgd.

Conclusie

De aspecten verkeer en parkeren vormen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.13 Kabels en leidingen

Er bevinden zich geen planologisch relevante kabels en leidingen in het plangebied of in de directe nabijheid van het plangebied.

5 Wijze van bestemmen

5.1 Algemeen

5.1.1 Wat is een bestemmingsplan?

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat dus om het toekennen van gebruiksmogelijkheden. Vanuit de Wet ruimtelijke ordening volgt een belangrijk principe: het gaat om toelatingsplanologie. Het wordt de grondgebruiker (eigenaar, huurder etc.) toegestaan om de functie die het bestemmingsplan geeft, uit te oefenen. Dit houdt in dat:

- de grondgebruiker niet kan worden verplicht om een in het bestemmingsplan aangewezen bestemming ook daadwerkelijk te realiseren, en
- de grondgebruiker geen andere functie mag uitoefenen in strijd met de gegeven bestemming (de overgangsbepalingen zijn hierbij mede van belang).

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (omgevingsvergunning voor het bouwen) en regels voor het verrichten van 'werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden' (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden).

Een bestemmingsplan regelt derhalve:

- het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen);

en een bestemmingsplan kan daarbij regels geven voor:

- het bebouwen van de gronden;
- het verrichten van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument voor het voeren van ruimtelijk beleid, maar het is zeker niet het enige instrument. Andere ruimtelijke wetten en regels zoals bijvoorbeeld de Woningwet, de Erfgoedwet, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet milieubeheer en de Bouwverordening zijn ook erg belangrijk voor het uitoefenen van ruimtelijk beleid.

5.1.2 Over bestemmen, dubbelbestemmen en aanduiden

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemming gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemmingsvlak. Voor het op de verbeelding aangegeven bestemmingsvlak gelden de gebruiksmogelijkheden zoals die in de bijbehorende regels worden gegeven. Die toegekende gebruiksmogelijkheden kunnen op twee manieren nader worden ingevuld:

1 Via een dubbelbestemming. Een dubbelbestemming is, zoals de naam al zegt, een bestemming die óók aan de gronden wordt toegekend. Voor gronden kunnen dus meerdere bestemmingen gelden. Er geldt altijd één 'enkel' bestemming (dat is dé bestemming) en soms geldt er een dubbelbestemming (soms zelfs meerdere). In de regels van de dubbelbestemming wordt omschreven wat er voor de onderliggende gronden geldt aan extra bepalingen in aanvulling, of ter beperking, van de mogelijkheden van de onderliggende bestemmingen.

2 Via een aanduiding. Een aanduiding is een teken op de verbeelding. Dat teken kan bestaan uit een lijn, een figuur, of een lettercode etc. Via een aanduiding wordt in de regels ‘iets’ geregeld. Dat ‘iets’ kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Aanduidingen kunnen voorkomen in een bestemmingsregel, in meerdere bestemmingsregels en kunnen ook een eigen regel hebben.

5.1.3 Hoofdstukindeling van de regels

De regels zijn verdeeld over 4 hoofdstukken:

1 Inleidende regels. In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de regels worden gebruikt (artikel 1). Dit gebeurt om een eenduidige uitleg en toepassing van de regels te waarborgen. Ook is bepaald de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de regels (artikel 2).
2 Bestemmingsregels. In dit tweede hoofdstuk zijn de regels van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt in alfabetische volgorde. Per bestemming is het toegestane gebruik geregeld en zijn bouwregels en, eventueel, ook bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden opgenomen. Als er dubbelbestemmingen zijn worden die ook in dit hoofdstuk opgenomen. Die komen, ook in alfabetische volgorde, achter de bestemmingsregels. Ieder artikel kent een vaste opzet. Eerst wordt het toegestane gebruik geformuleerd in de bestemmingsomschrijving. Vervolgens zijn bouwregels opgenomen. Aansluitend volgen afwijkingsregels met betrekking tot bouw- en/of gebruiksregels. Ten slotte zijn eventueel bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden en/of wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsregels ook in andere artikelen relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moet worden. Alleen zo ontstaat een volledig beeld van hetgeen is geregeld.
3 Algemene regels. In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het hele plan. Het zijn achtereenvolgens een antidubbeltelregel, algemene bouwregels, algemene gebruiksregels, algemene afwijkingsregels, algemene wijzigingsregels en overige regels.
4 Overgangs- en slotregels. In het laatste hoofdstuk is het overgangsrecht en een slotregel opgenomen. Hoewel het hier in wezen ook algemene regels betreft, zijn deze vanwege hun meer bijzondere karakter in een apart hoofdstuk opgenomen.

5.2 Dit bestemmingsplan

5.2.1 Algemeen

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De verbeelding en de regels vormen tezamen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden bezien en toegepast. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld.
De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft een weergave van de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan het be-

stemmingsplan ten grondslag liggen. Tot slot is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

5.2.2 De specifieke bestemmingen

Voor onderhavig plan is bij de regeling aansluiting gezocht bij het geldende bestemmingsplan ‘Buitengebied Zevenaar Noord 2018’. Het plan bevat de bestemmingen ‘Agrarisch’ en ‘Wonen ' en de dubbelbestemmingen ‘Waarde - Archeologie hoge verwachting’ en ‘Waarde - Archeologie vastgesteld’.

Agrarisch
De noordzijde van het plangebied is bestemd als ‘Agrarisch’, zonder bouwvlak. Deze gronden zijn in het bijzonder bestemd voor de uitoefening van een grondgebonden agrarisch bedrijf, een tuinbouwbedrijf daar onder begrepen; een paardenhouderij, paardenstalling of paardenpension; de uitoefening van een agrarische hulpbedrijf; hobbymatig agrarisch grondgebruik en extensief recreatief medegebruik. In de bouwregels zijn uitsluitend mogelijkheden opgenomen om een aantal specifieke bouwwerken, geen gebouw zijnde onder voorwaarden op te richten. Onder meer siertuinen zijn ter plaatse niet toegestaan.

Wonen - 1
Het woonerf is bestemd als ‘Wonen - 1’. Per bouwvlak is er één woning toegestaan. De woningen moeten binnen het bouwvlak worden gerealiseerd en voldoen aan de maximum inhoudsmaat van 800 m^3, maximum goothoogte van 4 meter en maximum bouwhoogte van 9 meter. Per woning is maximaal 150 m^2 aan bijbehorende bouwwerken toegestaan. Onder meer woningsplitsing is niet toegestaan. Verder zijn er onder andere gebruiksregels opgenomen voor een beroep en bedrijf aan huis en bed & breakfast.

Waarde - Archeologie hoge verwachting/vastgesteld
De dubbelbestemmingen ‘Waarde - Archeologie hoge verwachting’ en ‘Waarde - Archeologie vastgesteld’ zijn opgenomen ter bescherming van de mogelijke archeologische waarden binnen het plangebied. Op grond van deze dubbelbestemmingen geldt bij bepaalde bodemingrepen een vergunningenstelsel voor het bouwen en voor uitvoeren van een werk, geen gebouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

5.2.3 Algemene regels

Naast de bestemmingen bevat het plan een aantal algemene regels over bijvoorbeeld begrippen, de wijze van meten en overgangsrecht. Deze min of meer standaardregels in bestemmingsplannen worden hier verder niet toegelicht.

Parkeren
In de algemene bouwregels is een parkeerregeling opgenomen. Deze regeling houdt in dat een omgevingsvergunning voor bouwen of uitbreiden van een gebouw slechts wordt verleend indien voldoende parkeergelegenheid is gerealiseerd, conform het meest recente gemeentelijk beleid ten aanzien van parkeren. Hier kan onder voorwaarden van worden afgeweken.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

De Wet ruimtelijke ordening maakt met het bepaalde in afdeling 6.4 het vaststellen van een exploitatieplan verplicht voor een aantal bouwactiviteiten, wanneer de bouw planologisch mogelijk wordt gemaakt in het bestemmingsplan. De zogenaamde “aangewezen bouwplannen” waarbij een exploitatieplan verplicht is en welke zijn opgenomen in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) zijn:

- de bouw van een of meer woningen;
- de bouw van een of meer andere hoofdgebouwen; de uitbreiding van een hoofdgebouw met ten minste 1.000 m^2 of met een of meer woningen;
- de verbouwing van een of meer aangesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte van de nieuwe functies ten minste 1.000 m^2 bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van tenminste 1.000 m^2.

Het voorliggende plan (incl. aanleg openbare ruimte) wordt volledig gerealiseerd op particulier initiatief. De gemeente en de initiatiefnemer hebben een anterieure overeenkomst gesloten waarin de rechten en plichten van zowel de initiatiefnemer als de gemeente zijn aangegeven, alsmede de definitieve regeling van kostenverhaal. Met deze overeenkomst is het plan verzekerd van kostendekking, het opstellen van een exploitatieplan is daarom overeenkomstig artikel 6.12, lid 2 onder a. van de Wet ruimtelijke ordening niet nodig. Gesteld kan worden dat er geen verplichting is om tegelijkertijd met de ruimtelijke procedure een exploitatieplan op te stellen.

De economische uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan is hiermee aangetoond.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Bestemmingsplanproces 2022

In 2022 is voor voorliggende locatie reeds een bestemmingsplanprocedure opgestart, waarna de gemeenteraad van Zevenaar op 23 november 2022 heeft besloten het bestemmingsplan niet vast te stellen. Reden hiervoor was dat de raad van mening was dat in voorliggende situatie ruimte geboden zou moeten worden om af te wijken van het principe van het realiseren van lintbebouwing in het plangebied (zie bijlage bij deze toelichting voor het raadsvoorstel met aanvullende toelichting voor de weigeringsgrond). Naar aanleiding van dit besluit heeft de initiatiefnemer besloten om het initiatief op dit punt aan te passen en een nieuw bestemmingsplantraject op te starten. Dit traject is in samenspraak met de buurman tot stand gekomen. Voorliggend document is hiervan het resultaat.

6.2.2 Overleg

Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening voert het college van burgemeester en wethouders, dat belast is met de voorbereiding van een bestemmingsplan, overleg met andere bestuursorganen van bijvoorbeeld buurgemeenten, het waterschap en de provincie.

Het overleg tussen de bestuurlijke instanties dient in een redelijke verhouding te staan tot de aard en omvang van het bestemmingsplan. Het overleg dient dan ook beperkt te blijven tot die overheidsinstanties waarmee overleg werkelijk noodzakelijk is om te voorkomen dat de taak of verantwoordelijkheid van het andere overheidsorgaan ontoelaatbaar wordt beperkt, of dat het door dat orgaan te behartigen belang aantoonbaar wordt benadeeld.

6.2.3 Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan Babberich, Sleeg 23 heeft van 6 juli 2023 tot en met 16 augustus 2023 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn is een ieder in de gelegenheid gesteld zienswijzen kenbaar te maken aan de gemeenteraad. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Bestemmingsplan | Regels

Babberich, Sleeg 23

Gemeente Zevenaar

Datum: 1 november 2023

Projectnummer: 210376.01

ID: NL.IMRO.0299.BP00SLEEG23-VA02

INHOUD

REGELS

1	**Inleidende regels**	**3**
Artikel 1	**Begrippen**	**3**
Artikel 2	**Wijze van meten**	**12**
2	**Bestemmingsregels**	**14**
Artikel 3	**Agrarisch**	**14**
Artikel 4	**Wonen - 1**	**17**
Artikel 5	**Waarde - Archeologie hoge verwachting**	**20**
Artikel 6	**Waarde - Archeologie vastgesteld**	**21**
3	**Algemene regels**	**22**
Artikel 7	**Anti-dubbeltelregel**	**22**
Artikel 8	**Algemene bouwregels**	**22**
Artikel 9	**Algemene gebruiksregels**	**23**
Artikel 10	**Algemene afwijkingsregels**	**25**
Artikel 11	**Algemene wijzigingsregels**	**27**
Artikel 12	**Overige regels**	**28**
4	**Overgangs- en slotregels**	**30**
Artikel 13	**Overgangsrecht**	**30**
Artikel 14	**Slotregel**	**30**

Bijlagen

- Bijlage 1: Beplantingsplan
- Bijlage 2: Overzicht te slopen bebouwing

De verbeelding

Verbeelding met legenda

1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 Plan
het bestemmingsplan 'Babberich, Sleeg 23' met identificatienummer NL.IMRO.0299.BP00SLEEG23-VA02 van de gemeente Zevenaar.

1.2 Bestemmingsplan
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 Aanduiding
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels van dit plan regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 Aanduidingsgrens
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 Agrarisch
Het (bedrijfsmatig) telen van gewassen en/of het houden van dieren.

1.6 Agrarisch bedrijf
een bedrijf dat gericht is op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren.

1.7 Agrarisch hulpbedrijf
een niet-industrieel bedrijf gericht op levering van goederen of diensten ten behoeve van agrarische bedrijven waaronder begrepen de stalling van agrarisch materieel en de opslag van agrarische producten, waaronder (zelfstandige) kantoren niet begrepen.

1.8 Archeologische verwachtingswaarde
de aan een gebied toegekende verwachting in verband met de kans op de aanwezigheid van archeologische relicten

1.9 Archeologische waarde
De aan een gebied toegekende waarde in verband met het voorkomen van archeologische relicten.

1.10 Bebouwing
één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.11 Bebouwingspercentage
de oppervlakte van de bebouwing binnen het bouwvlak, het bestemmingsvlak of bouwperceel, uitgedrukt in een percentage van de oppervlakte van dat vlak.

1.12 Bed & breakfast

een kleinschalige, aan de woonfunctie ondergeschikte overnachtingsaccommodatie voor het tegen betaling bieden van kortstondig verblijf en ontbijt aan huis, zonder kookgelegenheid. Een bed en breakfast is gevestigd in een woonhuis of bijgebouw en wordt gerund door de bewoner van het betreffende huis en bevat geen openbare eetgelegenheid.

1.13 Bedrijf

een inrichting of instelling gericht op het bedrijfsmatig voortbrengen, vervaardigen, bewerken, opslaan, installeren en/of herstellen van goederen, aan huis verbonden beroepen daaronder niet begrepen.

1.14 Bedrijfsgebouw

een gebouw, of gedeelte hiervan, en/of overkapping dat dient voor de uitoefening van één of meer bedrijfsactiviteiten, inclusief opslag en stallen van bedrijfswagens en goederen.

1.15 Bedrijf aan huis

door de bewoner van de betreffende woning bedrijfsmatig verlenen van diensten, dan wel het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid, die niet krachtens een milieuwet vergunning- of meldingsplichtig is en waarvan de omvang van de activiteiten zodanig is, dat de activiteiten door de bewoner en maximaal één administratief ondersteunend personeelslid met behoud van de woonfunctie kunnen worden uitgeoefend.

1.16 Beroep aan huis

door de bewoner van de betreffende woning beroepsmatig verlenen van diensten op administratief, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch, cosmetisch of hiermee gelijk te stellen gebied, dat door zijn beperkte omvang door de bewoner van de betreffende woning en daarbij behorende bijgebouwen en maximaal één administratief ondersteunend personeelslid met behoud van de woonfunctie kunnen worden uitgeoefend.

1.17 Bestaand

bij bouwwerken: een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan rechtmatig aanwezig, in uitvoering of rechtens vergund;

bij gebruik: het gebruik dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan rechtmatig aanwezig of rechtens vergund is;

afstand: de afstand zoals die is het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan.

1.18 Bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.19 Bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.20 Bijbehorend bouwwerk

Uitbreiding van een oorspronkelijk hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend oorspronkelijk hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak. Onder dit begrip vallen aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen.

1.21 Bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten van een standplaats.

1.22 Bouwgrens

de grens van een bouwvlak

1.23 Bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw, dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen (hoogteverschil per vloer of balklaag maximaal 1,5 m) is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grondlaag.

1.24 Bouwperceel

Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.25 Bouwperceelgrens

een grens van een bouwperceel.

1.26 Bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde zijn toegelaten.

1.27 Bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect duurzaam met de aarde is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.

1.28 Bruto vloeroppervlak

de vloeroppervlakte van alle voor mensen toegankelijke ruimten binnen een gebouw, met uitzondering van een parkeergarage.

1.29 Dagrecreatie

verblijf buiten de woning voor recreatieve doeleinden zonder dat er een overnachting ter plaatse mee gepaard gaat.

1.30 Dagrecreatieve voorziening

voorziening ten behoeve van dagrecreatie, zoals picknickplaatsen, aanlegsteigers, observatiepunten, informatieborden, banken, paden ten behoeve van wandelen, fietsen, zwemmen, vissen, paardrijden, kanoën en natuurobservatie.

1.31 Detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, het verkopen, leveren en/of verhuren van goederen voor gebruik, verbruik of aanwending overwegend anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit.

1.32 Dienstverlening

een bedrijf of instelling, waarvan de werkzaamheden bestaan uit het verlenen van diensten op administratief, adviesgevend, educatief, financieel, informatietechnologisch, juridisch, (lichaams)verzorgend, ontwerptechnisch, (para)medisch, therapeutisch of daarmee gelijk te stellen terrein, waarbij publiek rechtstreeks te woord wordt gestaan, niet zijnde een kantoor.

1.33 Dubbele bewoning

situatie waarbij twee zelfstandige huishoudens wonen in één woning.

1.34 Eerste bouwlaag

de bouwlaag op de begane grond.

1.35 Erf

al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw.

1.36 Evenement

kortdurende, maar wel tijdelijke activiteit in de openlucht dan wel in al dan niet tijdelijke tenten of paviljoens, gericht op het bereiken van een algemeen of besloten publiek voor informerende, educatieve-, sportieve-, toeristisch-recreatieve, commerciële-, sociale-, culturele- en/of levensbeschouwelijke activiteiten, waar onder feesten, kermis, optocht, braderie, wedstrijd of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, of een vertoning, voorstelling of herdenking

1.37 Extensieve (dag)recreatie

niet-gemotoriseerde recreatieve activiteiten, zoals wandelen, fietsen, skaten, paardrijden, vissen, natuurzwemmen en natuurobservatie van een beperkte omvang, waarbij overnachting niet is toegestaan.

1.38 Gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.39 Groepsaccommodatie

(een deel van) een gebouw met tenminste 6 overnachtingsplaatsen welke is bestemd voor het recreatief nachtverblijf, niet zijnde permanente bewoning, en gedurende het hele jaar wordt gebruikt door wisselende groepen, en worden gekenmerkt door de aanwezigheid van gemeenschappelijke voorzieningen en verblijfsruimtes.

1.40 Grondgebonden agrarisch bedrijf

agrarisch bedrijf dat gericht is op het ontwikkelen van activiteiten waarbij de productie voor meer dan 50 procent afhankelijk is van het producerend vermogen van de grond waarover het bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen beschikt.

1.41 Hobbymatig agrarisch grondgebruik

het voortbrengen van agrarische producten door middel van het telen van gewassen en/of door middel van het houden van dieren op niet bedrijfsmatige wijze (niet gericht op het genereren van winst) en voor eigen particulier gebruik. Onder hobbymatig agrarisch gebruik wordt niet verstaan een volkstuin.

1.42 Hoofdgebouw

een gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de bestemming van het perceel en, indien meer gebouwen op dat perceel aanwezig zijn, gelet op de bestemming, situering, afmetingen of functie het belangrijkst is.

1.43 Horeca(bedrijf)

een bedrijf, waar bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren al dan niet voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt en/of waarin zaalruimte wordt verhuurd en ter plaatse beschikbaar wordt gesteld, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, met uitzondering van een seksinrichting.

1.44 Huishouden

persoon of groep personen die een huishouding voert, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan; daaronder niet begrepen kamerverhuur.

1.45 Kamerverhuur

ruimte(n) in een (deel van een) gebouw die geschikt is (zijn) of geschikt te maken is (zijn) voor (nacht)verblijf, niet zijnde een logiefunctie als bedoeld in het Bouwbesluit of niet zijnde een (zelfstandige) woonruimte als bedoeld in de Huisvestingswet, ongeacht de duur van het verblijf en al dan niet tegen betaling.

1.46 Kampeermiddel

een tent, tentwagen, kampeerauto, caravan dan wel enig ander voertuig, niet zijnde een bouwwerk, zonder permanente aansluitingen en/of permanente verbinding met de grond welke tegen aanvaardbare kosten en inspanningen verplaatst kan worden, en bestemd of opgericht is, dan wel wordt of kan worden gebruikt, voor recreatief nachtverblijf niet zijnde permanente bewoning.

1.47 Kampeerterrein

terrein ingericht om daarop gelegenheid te geven tot het plaatsen of geplaatst houden van recreatieve onderkomens (artikel 1.61), ten behoeve van recreatief nachtverblijf voor personen, die hun vaste verblijfplaats elders hebben, en voor de daarbij behorende voorzieningen.

1.48 Kantoor

een gebouw, zonder of met ondergeschikte publieksgerichte functie, dat dient voor de uitoefening van administratieve werkzaamheden en werkzaamheden die verband houden met het doen functioneren van (semi-)overheidsinstellingen, het bankwezen en naar aard daarmee gelijk te stellen dienstverlenende bedrijven en instellingen.

1.49 Kleinschalig kamperen (mini-camping)

kampeerterrein met maximaal 20 plaatsen, uitsluitend voor kampeermiddelen (artikel 1.46), en dat functioneel verbonden is met de hoofdbestemming en wordt gerund door de bewoner van de betreffende woning. Permanente plaatsing van stacaravans, is niet toegestaan.

1.50 Lawaaisporten

een sportactiviteit waarbij motorisch of mechanisch geluid wordt geproduceerd dat zodanig is dat het omgevingsgeluid wordt overschreden, waaronder in ieder geval begrepen, autosport, motorsport, (model)vliegsport, gildes en schietsport met behulp van vuurwapens. De jachtsport wordt hier niet onder begrepen.

1.51 Mantelzorg

intensieve zorg of ondersteuning van meer dan 8 uur per week en naar verwachting langer dan 3 maanden zal duren, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende, ten behoeve van zelfredzaamheid of participatie, rechtstreeks voortvloeiend uit een tussen personen bestaande sociale relatie, die de gebruikelijke hulp van huisgenoten voor elkaar overstijgt, en waarvan de behoefte met een verklaring van een huisarts of andere door de gemeente aangewezen sociaal-medisch adviseur moet worden aangetoond.

1.52 Manege

een bedrijf dat is gericht op het geven van instructies in paardrijden en gelegenheid biedt tot het beoefenen van paardensport, inclusief het organiseren van wedstrijden en/of evenementen, al dan niet in combinatie met het stallen en verzorgen van paarden, en al dan niet in combinatie met fokken, africhten en trainen van paarden. Ook wel gebruiksgerichte paardenhouderij genoemd.

1.53 Natura 2000 gebied

in het kader van de Natuurbeschermingswet aangewezen gebieden ter bescherming van de biodiversiteit.

1.54 Nevenactiviteiten

één of meerderde activiteiten ondergeschikt aan de hoofdactiviteit in zowel (gezamenlijke) omvang (m^2) als de effecten op het woon- en leefklimaat en uitsluitend toegestaan in samenhang met de hoofdactiviteit.

1.55 Niet-grondgebonden agrarisch bedrijf

Een veehouderijbedrijf waarvan de agrarische productie voor het grootste deel afkomstig is uit de niet-grondgebonden veehouderijtak(ken). Een niet- grondgebonden veehouderijtak is een onderdeel van een agrarisch bedrijf dat beschikt over onvoldoende cultuurgrond om de dieren op het eigen bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen voor meer dan 50 procent van het benodigde voer te voorzien.

1.56 Ondergeschikte detailhandel

detailhandel binnen een bestemming waarvan de functie een andere dan detailhandel is, maar waar men uitsluitend ten behoeve van de hoofdfunctie verkoop verricht, waarvan de omvang en uitstraling ondergeschikt is aan de hoofdactiviteit. De detailhandel is ondersteunend aan de hoofdfunctie en is hiermee onlosmakelijk verbonden.

1.57 Ondergeschikte horeca

horeca binnen een bestemming waarvan de functie een andere dan horeca is, maar waar men uitsluitend ten behoeve van de hoofdfunctie verkoop verricht, waarvan de omvang en uitstraling ondergeschikt is aan de hoofdactiviteit. De horeca-activiteit is ondersteunend aan de hoofdfunctie en is hiermee onlosmakelijk verbonden. Verhuur aan derden, zowel tijdens als buiten openingstijden, voor, al dan niet besloten, feesten of partijen is niet toegestaan.

1.58 Overkapping

een bijbehorend bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke oppervlakte overdekt en geheel of gedeeltelijk door ten hoogste twee wanden is omsloten.

1.59 Paardenhouderij

een bedrijf gericht op het fokken, africhten, trainen, stallen en verhandelen van paarden, inclusief pensionstal. Ook wel productiegerichte paardenhouderij genoemd.

1.60 Prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.61 Recreatief onderkomen

verblijf voor recreatieve doeleinden buiten het hoofdverblijf, waarbij ten minste één nacht wordt doorgebracht, met uitzondering van overnachtingen bij familie en kennissen. Hieronder worden verstaan kampeermiddelen (artikel 1.46), dan wel de plekken voor (mobiele) kampeermiddelen, groepsaccommodaties (artikel 1.39) en recreatieverblijf (artikel 1.62).

1.62 Recreatieverblijf

een gebouw, dat bestemd is voor recreatief verblijf, niet zijnde permanente bewoning, en dat gedurende het hele jaar wordt gebruikt voor recreatieve doeleinden door wisselende personen, zoals een trekkershut, zomerhuisje, recreatiewoning, chalet en stacaravan, niet zijnde een groepsaccommodatie.

1.63 Recreatiewoning

een gebouw, dat bestemd is voor recreatief verblijf, niet zijnde permanente bewoning en dat gedurende het hele jaar wordt gebruikt voor recreatieve doeleinden door wisselende personen.

1.64 Seksinrichting

één of meer voor publiek de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte(n) waarin bedrijfsmatig of op een daarmee vergelijkbare wijze, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Hier onder wordt in elk geval verstaan: een bordeel, seksbioscoop, seksautomatenhal, sekswinkel, sekstheater, parenclub, erotische massagesalon of prostitutiebedrijf, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.65 Teeltondersteunende voorzieningen

Voorzieningen in de vorm van palen en/of stellingen, al dan niet van tijdelijke aard, een boogconstructie zonder afdekmateriaal, afdekmateriaal met ondersteunende constructie (lage, niet menstoegankelijke tunnels en tijdelijke menstoegankelijke tunnels of bouwwerken) en/of uitgespreid afdekmateriaal ten behoeve van agrarische bedrijven in vollegrondsgroente-, fruit-, bloemen- en boomteelt en wijnbouw, met het oog op bescherming van deze gewassen.

1.66 Verkoopvloeroppervlak

de voor het publiek zichtbare en toegankelijke winkelruimte ten behoeve van detailhandel, al dan niet overdekt of besloten.

1.67 Voorgevel

de naar de openbare weg of een weg met een openbaar karakter gekeerde gevel van een gebouw of, indien het een gebouw betreft met meer dan één naar de weg gekeerde gevel of een gebouw dat gevels heeft gekeerd naar meerdere wegen, de gevel die kennelijk vanuit stedenbouwkundig opzicht als zodanig moet worden aangemerkt, waarbij de toegangsdeur noch noodzakelijk noch bepalend is.

1.68 Voorgevelrooilijn

de lijn die, op peil, door het buitenwerkse vlak van de voorgevel loopt, welke lijn in geval van een bouwgrens waarnaar de voorgevel is gekeerd, wordt verondersteld te liggen ter plaatse van die bouwgrens.

1.69 Web- en internetwinkel

detailhandel zonder showroom, waarvan de handel via internet verloopt.

1.70 Weg

weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b van de Wegenverkeerswet (alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten). Onder weg wordt niet verstaan achterpaden bij woningen, waaronder brandgangen en voetpaden.

1.71 Wonen

het gehuisvest zijn in een woning/wooneenheid.

1.72 Woning

een complex van intern met elkaar in verbinding staande ruimten, in een (gedeelte van een) gebouw, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één (1) afzonderlijk (gemeenschappelijk) huishouden (artikel 1.44).

1.73 Woningsplitsing

het splitsen van één (1) woning in, dan wel het gebruiken van één woning als, twee of meer zelfstandige woningen. Inpandig is onvoldoende samenhang tussen de verschillende ruimten en/of meerdere primaire ruimten aanwezig met het kennelijke doel afzonderlijke bewoning mogelijk te maken.

1.74 Wooneenheid

een zelfstandige woonruimte ondergebracht in een woongebouw met minimaal 2 wooneenheden (zelfstandige woningen), ontstaan als gevolg van woningsplitsing.

1.75 Woongebouw

een gebouw met meerdere zelfstandige woningen of wooneenheden.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 Afstand tot de bouwperceelsgrens
kortste afstand van een bepaald punt van het bouwwerk tot de grens van het bouwperceel.

2.2 Afstand tot de zijdelingse bouwperceelsgrens
kortste afstand van een bepaald punt van het bouwwerk tot de zijdelingse grens van het bouwperceel.

2.3 Bebouwingspercentage
het oppervlak dat met bouwwerken mag worden bebouwd, uitgedrukt in procenten van de oppervlakte van het bouwperceel, voor zover dat is gelegen binnen de bestemming, dan wel bouwvlak, bestemmingsvlak of maatvoeringsvlak, of binnen een in de regels nader aan te duiden gedeelte van die bestemming; dit percentage heeft geen betrekking op volledig ondergronds gelegen bebouwing.

2.4 Bouwhoogte
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk, met uitzondering van ondergeschikte bouwdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.5 Dakhelling
langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.6 Ondergrondse bouwdiepte van een bouwwerk
vanaf het bouwkundig peil tot het diepste punt van het bouwwerk, de fundering niet meegerekend.

2.7 Goothoogte
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel. Bij toepassing van het meten van de goothoogte van een bouwwerk worden dakkapellen buiten beschouwing gelaten, behoudens dakkapellen waarvan de gezamenlijke breedte meer bedraagt dan 50% van de breedte van het betreffende dakvlak. De goothoogte wordt dan gemeten vanaf het peil tot aan de goot van de dakkapel.

2.8 Inhoud van een bouwwerk
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.9 Ondergeschikte bouwonderdelen
bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwonderdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, liftschachten, gevel- en kroonlijsten, luifels, droogstanden, ingangspartij, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouwgrenzen niet meer dan 1 m bedraagt.

2.10 Oorspronkelijk hoofdgebouw

hoofdgebouw zoals dat ten tijde van de afronding van de bouwwerkzaamheden, overeenkomstig de voor het hoofdgebouw verleende vergunning, is opgeleverd.

2.11 Oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.12 Oppervlakte van een overkapping

tussen de buitenzijde van de afdekking van de overkapping, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van de overkapping.

2.13 Peil

a voor gebouwen waarvan de toegang onmiddellijk aan de weg grenst: de hoogte van de kruin van de weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
b indien in het water wordt gebouwd: het gemiddelde waterpeil;
c in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het bestaande aansluitende afgewerkte maaiveld.

2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarisch

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a de uitoefening van een grondgebonden agrarisch bedrijf, een tuinbouwbedrijf daar onder begrepen;
b een paardenhouderij of paardenpension;
c de uitoefening van een agrarisch hulpbedrijf;
d hobbymatig agrarisch grondgebruik;
e extensief recreatief medegebruik (dagrecreatie), zoals wandelen, fietsen, paardrijden, natuurobservatie of naar aard en omvang vergelijkbare activiteiten;
f bestaande nutsvoorzieningen;
g behoud en ontwikkeling van landschappelijke waarden;
h water en voorzieningen voor de waterhuishouding, zoals watergangen, wadi's, bergingsvijvers en andere naar aard en omvang vergelijkbare voorzieningen;
i bij de bestemming behorende bouwwerken en voorzieningen waar onder afrasteringen, teeltondersteunende voorzieningen, ontsluitingswegen voor percelen, wandel-, fiets-, -ruiterpaden, straatmeubilair en watergangen;
j niet-agrarische activiteiten ten behoeve van een aanliggende bestemming, uitsluitend en voorzover deze op grond van de regels van dit plan zijn toegestaan;
k bij de bestemming behorende (erf)ontsluitingswegen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemeen

Bouwwerken zijn niet toegestaan, met uitzondering van de in artikel 3.2.2 genoemde bouwwerken geen gebouw zijnde.

3.2.2 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor bouwwerken geen gebouw zijnde, gelden de volgende regels:

a grondgebonden zonnepanelen zijn niet toegestaan;
b afrasteringen ten behoeve van perceelsafscheidingen, met een hoogte van maximaal 1 m;
c paardenbakken voor hobbymatig gebruik, waarbij de regels van artikel 8.3 van toepassing zijn;
d bestaande nutsvoorzieningen;
e wandel-, fiets-, -ruiterpaden, straatmeubilair zoals picknicktafels, banken, afvalbakken, bewegwijzering en dergelijke, met een maximale bouwhoogte van 2,5 m.

3.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen, in afwijking van het bepaalde in artikel 3.2, onder de voorwaarden genoemd in artikel 10.1 en 3.3, een omgevingsvergunning verlenen voor:

3.3.1 Teeltondersteunende voorzieningen buiten het bouwvlak

Voor het bouwen c.q. aanbrengen van teeltondersteunende voorzieningen buiten het agrarisch bouwvlak gelden de volgende voorwaarden:

a uitsluitend bouwwerken geen gebouw zijnde;
b aantoonbaar een directe relatie met de grond en het grondgebruik;
c bouwhoogte van tunnels maximaal 0,5 m;
d bouwhoogte van overige bouwwerken maximaal 3 m;
e aaneengesloten oppervlakte van maximaal 5.000 m^2;
f afstand tot andere percelen met teeltondersteunende voorzieningen minimaal 250 m.

3.3.2 Grondgebonden zonnepanelen

Voor het bouwen van grondgebonden zonnepanelen gelden de volgende voorwaarden:

a uitsluitend binnen het agrarisch bouwvlak;
b aangetoond dat het ondoelmatig is om de zonnepanelen op bestaande dakvlakken te realiseren;
c de omvang van de opstelling c.q. installatie, inclusief zonnepanelen op de dakvlakken, is niet groter dan noodzakelijk om te voorzien in de energiebehoefte van het eigen perceel;
d de grondopstelling is compact en geconcentreerd vormgegeven;
e de maximale hoogte van de grondopstelling bedraagt niet meer dan 3 m. en is via een palenconstructie verbonden met de ondergrond (bodem).

3.3.3 Omheining voor een paardenwei

Voor het bouwen van een omheining voor een paardenwei gelden de volgende voorwaarden:

a hoogte maximaal 1,7 m;
b de landschappelijke waarden worden niet onevenredig aangetast.

3.4 Specifieke gebruiksregels

Met betrekking tot het gebruik van gronden en gebouwen gelden de volgende voorwaarden:

3.4.1 Strijdig gebruik

Tot strijdig gebruik van de gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend:

a het uitoefenen van een glastuinbouwbedrijf;
b het uitoefenen van een manege;
c de aanleg van siertuinen (ten behoeve van een (bedrijfs)woning) buiten het agrarisch bouwvlak.

3.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de navolgende werken of werkzaamheden uit te voeren:

a het aanleggen van (toegangs)wegen, paden, banen voor zover dit plaatsvindt buiten het bouwvlak.

3.5.2 Uitzondering vergunningplicht

De in artikel 3.5.1 bedoelde verboden zijn niet van toepassing op:

a (erf)toegangswegen ter ontsluiting van een agrarisch bouwvlak, zoals weergegeven op de verbeelding, met een lengte van minder dan 25 m en een breedte van maximaal 4 m, met dien verstande dat maximaal 2 (erf)toegangswegen per agrarisch bouwvlak zijn toegestaan;

b werken of werkzaamheden die worden uitgevoerd binnen het agrarisch bouwvlak;

c werken of werkzaamheden die reeds in uitvoering waren op het tijdstip van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

3.5.3 Toelaatbaarheid

De in artikel 3.5.1 bedoelde vergunning wordt slechts geweigerd in de volgende gevallen:

a in het geval van een (erf)toegangsweg: indien reeds 2 erftoegangswegen aanwezig zijn;

b de direct of indirect te verwachten gevolgen doen blijvend onevenredig afbreuk aan aanwezige natuur- of landschapswaarden;

c door het stellen van voorwaarden kunnen aanwezige natuur- of landschapswaarden onvoldoende geborgd worden.

Artikel 4 Wonen - 1

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor ‘Wonen - 1’ aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a wonen;

b woning met bedrijf aan huis, mits voldaan wordt aan de in artikel 9.1 genoemde regels;

c bij de bestemming behorende bouwwerken en voorzieningen, zoals tuinen, erven en verhardingen.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Gebouwen

Voor gebouwen, inclusief overkappingen, gelden de volgende regels:

a maximaal 1 woning per bouwvlak;

b voor hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken, inclusief overkappingen, gelden de in artikel 8.2 genoemde regels.

4.2.2 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor bouwwerken geen gebouw zijnde gelden de volgende regels:

a bouwhoogte erfafscheiding voor de voorgevel maximaal 1 m;

b bouwhoogte erfafscheiding achter de voorgevel maximaal 2 m;

c voor hobbymatige paardenbakken gelden de in artikel 8.3 genoemde regels;

d grondgebonden zonnepanelen zijn toegestaan onder de volgende voorwaarden:

1 aangetoond is dat het ondoelmatig is om de zonnepanelen op bestaande dakvlakken te realiseren;

2 de omvang van de opstelling c.q. installatie, inclusief zonnepanelen op de dakvlakken, is niet groter dan noodzakelijk om te voorzien in de energiebehoefte van het eigen perceel;

3 de grondopstelling is compact en geconcentreerd vormgegeven achter, het verlengde van, de voorgevel van de woning;

4 de kortste afstand tussen de woning en de zonnepanelen bedraagt niet meer dan 20 m;

5 de maximale hoogte van de grondopstelling bedraagt niet meer bedraagt dan 2 meter en is via een palenconstructie verbonden met de ondergrond (bodem);

e bouwhoogte overige bouwwerken (geen gebouw zijnde) maximaal 3 m.

4.3 Specifieke gebruiksregels

4.3.1 Tentoonstellingsruimte

Voor het gebruik van de gronden, de woning en de bijbehorende bouwwerken voor een tentoonstellingsruimte gelden de volgende voorwaarden:

a de woonfunctie blijft in stand, waarbij minimaal 75% van de woning in gebruik blijft ten behoeve van de woonfunctie;

b oppervlakte maximaal 100 m^2, met dien verstande dat de gezamenlijke oppervlakte van tentoonstellingsruimte, beroep en bedrijf aan huis, bed & breakfast, ondergeschikte horeca en voorzieningen voor een mini-camping niet meer bedraagt dan 150 m^2;

c in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op;

d voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij in ieder geval dient te worden voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
e de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad.

4.3.2 Strijdig gebruik

Tot strijdig gebruik van de gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend:
a het gebruik van een woning voor de huisvesting van meer dan één huishouden;
b woningsplitsing (splitsing in meer dan 1 zelfstandige woning);
c dubbele bewoning (het bewonen van een woning door meer dan 1 huishouden), met uitzondering van inwoning ten behoeve mantelzorg.

4.3.3 Voorwaardelijke verplichting

a Onder gebruik in strijd met deze bestemming wordt in elk geval gerekend het gebruik van en het in gebruik laten nemen van gebouwen overeenkomstig de bestemming, zonder:
   1 de aanleg en instandhouding van de inrichtingsmaatregelen ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingzone - voorwaardelijke verplichting' conform het in bijlage 1 opgenomen beplantingsplan;
   2 de sloop van de voormalige agrarische bebouwing ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingzone - voorwaardelijke verplichting' conform het in bijlage 2 opgenomen overzicht van te slopen bebouwing;

   teneinde te komen tot een goede landschappelijke inpassing;
b In afwijking van het bepaalde onder a mogen gebouwen overeenkomstig de bestemming worden gebruikt onder de voorwaarde dat binnen 1 jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning voor het bouwen van de eerste woning, uitvoering wordt gegeven aan:
   1 de aanleg en instandhouding van de inrichtingsmaatregelen ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingzone - voorwaardelijke verplichting' conform het in bijlage 1 opgenomen beplantingsplan;
   2 de sloop van de voormalige agrarische bebouwing ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingzone - voorwaardelijke verplichting' conform het in bijlage 2 opgenomen overzicht van te slopen bebouwing;

   teneinde te komen tot een goede landschappelijke inpassing.

4.4 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen, in afwijking van artikel 4.1, onder de voorwaarden genoemd in artikel 10.1 en 4.4, een omgevingsvergunning verlenen voor:

4.4.1 Ondergeschikte horeca

Voor ondergeschikte horeca gelden de volgende voorwaarden:
a uitsluitend als nevenactiviteit gerund door (één van) de bewoner(s) van de woning;
b uitsluitend horeca categorie 1;
c oppervlakte (exclusief terras) maximaal 50 m^2, met dien verstande dat de gezamenlijke oppervlakte van tentoonstellingsruimte, beroep en bedrijf aan huis, bed & breakfast, ondergeschikte horeca en voorzieningen voor een mini-camping niet meer bedraagt dan 150 m^2;

d een kleinschalige terrasvoorziening wordt uitsluitend toegestaan onder de volgende voorwaarden:
   1 oppervlakte maximaal 50 m^2, met dien verstande dat de totale oppervlakte van het terras op het perceel niet meer dan 50 m^2 bedraagt;
   2 afstand tot een woning van derden minimaal 30 m;
   3 geen onevenredige aantasting van belangen van eigenaren en gebruikers van omliggende gronden;
e geen buitenopslag of stalling van goederen;
f geen verhuur van horecaruimte ten behoeve van feesten of partijen.

4.4.2 Kleinschalig kamperen (mini-camping)

Voor een mini-camping gelden de volgende voorwaarden:
a uitsluitend als nevenactiviteit gerund door (één van) de bewoner(s) van de woning;
b de afstand tot een woning van derden bedraagt minimaal 30 m;
c de afstand tot een naburig kampeerterrein bedraagt minimaal 250 m;
d de oppervlakte bedraagt maximaal 0,5 ha., met dien verstande dat de totale oppervlakte bij het perceel niet meer bedraagt dan 0,5 ha.
e kampeermiddelen mogen uitsluitend in de periode van 15 maart tot 31 oktober op het terrein aanwezig zijn;
f een mini-camping aansluitend op het bestemmingsvlak wordt toegestaan onder de volgende voorwaarden:
   1 aangetoond is dat het ondoelmatig is om de mini-camping geheel of gedeeltelijk binnen het aanwezige bestemmingsvlak 'Wonen' en/of 'Tuin' te realiseren;
   2 oppervlakte maximaal 0,5 ha., met dien verstande dat de totale oppervlakte van een mini-camping bij het perceel niet meer bedraagt dan 0,5 ha.
   3 direct aansluitend op het bestemmingsvlak 'Wonen';
   4 gelegen buiten de contour van het plaatsgebonden risico externe veiligheid;
   5 uitsluitend binnen de bestemming 'Agrarisch';
   6 voorzieningen (waar onder sanitaire voorzieningen en bergingen) mogen uitsluitend binnen het bestemmingsvlak 'Wonen' worden gesitueerd;
   7 voor het overige wordt voldaan aan de voorwaarden van dit artikel.

Artikel 5 Waarde - Archeologie hoge verwachting

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie hoge verwachting' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van de verwachte archeologische waarden.

5.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.2.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de navolgende werken of werkzaamheden uit te voeren:

a bodemingrepen groter dan 200 m^2 en dieper dan 0,5 m.

5.2.2 Onderbouwing van de aanvraag

Om de aanvraag voor een omgevingsvergunning goed te kunnen beoordelen kan het noodzakelijk zijn dat een rapport wordt overgelegd waaruit, naar oordeel van het college van burgemeester en wethouders in voldoende mate blijkt dat de uitvoering van de werken of werkzaamheden, dan wel de directe of indirecte te verwachten gevolgen hiervan, niet zullen leiden tot een onaanvaardbare verstoring van archeologisch materiaal, dan wel dat de verstoring ervan redelijk is in relatie tot het belang van de te verrichten werken en het archeologische belang daarbij voldoende is gewaarborgd.

5.2.3 Toelaatbaarheid

De in artikel 5.2.1 bedoelde vergunning wordt slechts geweigerd in de volgende gevallen:

a uitvoering van bedoelde werken of werkzaamheden, dan wel door de daarvan direct of indirect te verwachten gevolgen, leiden tot een onevenredige verstoring van archeologisch materiaal;

b door het stellen van voorwaarden kunnen te beschermen waarden onvoldoende geborgd worden;

c andere regels uit het plan zich hier tegen verzetten.

Artikel 6 Waarde - Archeologie vastgesteld

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie hoge verwachting' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van de verwachte archeologische waarden.

6.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

6.2.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de navolgende werken of werkzaamheden uit te voeren:

a bodemingrepen groter dan 200 m^2 en dieper dan 0,5 m.

6.2.2 Onderbouwing van de aanvraag

Om de aanvraag voor een omgevingsvergunning goed te kunnen beoordelen kan het noodzakelijk zijn dat een rapport wordt overgelegd waaruit, naar oordeel van het college van burgemeester en wethouders in voldoende mate blijkt dat de uitvoering van de werken of werkzaamheden, dan wel de directe of indirecte te verwachten gevolgen hiervan, niet zullen leiden tot een onaanvaardbare verstoring van archeologisch materiaal, dan wel dat de verstoring ervan redelijk is in relatie tot het belang van de te verrichten werken en het archeologische belang daarbij voldoende is gewaarborgd.

6.2.3 Toelaatbaarheid

De in artikel 6.2.1 bedoelde vergunning wordt slechts geweigerd in de volgende gevallen:

a uitvoering van bedoelde werken of werkzaamheden, dan wel door de daarvan direct of indirect te verwachten gevolgen, leiden tot een onevenredige verstoring van archeologisch materiaal;

b door het stellen van voorwaarden kunnen te beschermen waarden onvoldoende geborgd worden;

c andere regels uit het plan zich hier tegen verzetten.

3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene bouwregels

8.1 Bestaande bouw

In die gevallen dat de bestaande goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud, afstand tot op de verbeelding aangegeven lijn van bouwwerken en/of aantallen, die in overeenstemming met het bepaalde in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht tot stand zijn gekomen, op het tijdstip van terinzagelegging van het ontwerp van het plan minder dan wel meer bedraagt dan in de bouwregels in hoofdstuk 2 van deze regels is voorgeschreven respectievelijk toegestaan, geldt die goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud en/of afstand in afwijking daarvan als minimaal respectievelijk maximaal toegestaan.

8.2 Woning

8.2.1 Hoofdgebouwen (woningen)

Voor woningen gelden de volgende regels:

a maximaal 1 woning per bouwvlak;
b inhoud maximaal 800 m^3;
c goothoogte maximaal 4 m;
d bouwhoogte maximaal 9 m.

8.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Voor bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

a de afstand tussen de (zij)gevel van de woning en de gevel van een bijgebouw bedraagt niet meer dan 15 m;
b totale oppervlakte bedraagt maximaal 150 m^2 per wooneenheid;
c goothoogte maximaal 3 m;
d bouwhoogte maximaal 5 m.

8.3 Paardenbakken voor hobbymatig gebruik

Voor paardenbakken voor hobbymatig gebruik gelden de volgende regels:

a uitsluitend bij en ten behoeve van een woning;
b maximaal 1 paardenbak per woning;
c uitsluitend binnen of direct aansluitend aan het bouwvlak, met dien verstande dat het oprichten van een paardenbak buiten het bestemmingsvlak 'Wonen', uitsluitend is toegestaan indien aangetoond is dat het ondoelmatig is een paardenbak binnen het bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak op te richten;
d afstand tot de woning van derden bedraagt minimaal 25 m;
e oppervlakte maximaal 800 m^2;
f bouwhoogte omheining maximaal 1,7 m;

g lichtmasten zijn toegestaan onder de volgende voorwaarden:
   1 afstand tot Natura 2000 gebieden minimaal 50 m;
   2 bouwhoogte maximaal 6 m;
   3 lichtbundels zijn middels afscherming zijn gericht op de rijbak.

8.4 Nadere eisen ten behoeve van de waterhuishouding

Burgemeester en wethouders kunnen bij het verlenen van een omgevingsvergunning ter waarborging van de (toekomstige) waterhuishouding nadere eisen stellen met betrekking tot waterhuishoudkundige voorzieningen, waterbergings- en/of infiltratievoorzieningen, oppervlakteverharding of andere maatregelen ter voorkoming van overlast van hemelwater ten gevolge van nieuw op te richten bebouwing.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

9.1 Beroep en bedrijf aan huis

Het gebruik van de gronden, de woning en de bijbehorende bouwwerken voor beroep en bedrijf aan huis is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

a de woonfunctie blijft in stand;
b het beroep of bedrijf aan huis is een activiteit in de van deze regels deel uitmakende Staat van bedrijfsactiviteiten aangeduid als categorie 1;
c geen horeca, casino, seksinrichting of detailhandel, behoudens detailhandel als ondergeschikte nevenactiviteit van de ter plaatse uitgeoefende bedrijfsactiviteit of webwinkelinternetverkoop (zonder afhaalpunt en/of showroom), of in de regels anders is bepaald;
d geen activiteit met grote bezoekersaantallen of verkeersaantrekkendende werking;
e een ruimtelijke uitstraling die met de woonfunctie in overeenstemming is;
f geen buitenopslag of stalling van goederen ten behoeve van de bedrijfsactiviteiten;
g het bruto vloeroppervlak voor beroep en bedrijf (inclusief opslag e.a.) bedraagt niet meer dan 30% van de oppervlakte van de woning en de daarbij behorende gebouwen, met een maximum van 75 m^2, met dien verstande dat de gezamenlijke oppervlakte van nevenactiviteiten, waar onder beroep en bedrijf aan huis, bed & breakfast en ondergeschikte horeca, niet meer dan 150 m^2 bedraagt;
h in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op;
i de verkeersveiligheid worden niet onevenredig geschaad;
j de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad.

9.2 Bed & breakfast

Het gebruik van de gronden, de woning en de bijbehorende bouwwerken voor bed & breakfast is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

a de woonfunctie blijft in stand;
b maximaal 10 overnachtingsplaatsen;
c in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op, waarbij tevens wordt voorzien in voldoende geschikte parkeerplaatsen op eigen terrein, met dien verstande dat is voorzien in minimaal 1 parkeerplaats per kamer, dan wel voor kamers groter dan 30 m^2 minimaal 1 parkeerplaats per 15 m^2;

d de voorziening mag door de bouwkundige opzet, indeling en maatvoering niet functioneren als een zelfstandige woning. Dit betekent ook dat een (aparte) kookgelegenheid niet is toegestaan;
e bij een woonbestemming bedraagt de gezamenlijke oppervlakte van nevenactiviteiten, waar onder beroep en bedrijf aan huis, bed & breakfast en ondergeschikte horeca niet meer dan 150 m^2;
f onverkort het gestelde onder e, bedraagt de gezamenlijke oppervlakte van nevenactiviteiten, waaronder bed&breakfast, niet meer dan ter plaatse volgens deze regels is toegestaan.

9.3 Gebruiksverbod

Het is verboden de in het plan begrepen gronden en bouwwerken te gebruiken, in gebruik te geven en/of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de in het plan aan deze gronden gegeven bestemming en met het in of krachtens het plan ten aanzien van het gebruik van deze gronden en bouwwerken bepaalde.

9.4 Vormen van verboden gebruik

Tot strijdig gebruik van de gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend:
a een seksinrichting;
b Bevi-inrichtingen;
c detailhandel;
d sporten die veel omgevingslawaai tot gevolg hebben, zoals (model)vliegsport en motorcross;
e (permanente) opslag of stalling van goederen en materialen voor de voorgevelrooilijn;
f een stand- of ligplaats van onderkomens;
g opslag-, stort- of bergplaats van machines, voer-, vaar- of vliegtuigen, dan wel onderdelen daarvan, en andere al of niet afgedankte stoffen, voorwerpen en producten;
h opslag van bagger en grondspecie, tenzij zulks plaatsvindt langs een waterloop in verband met het onderhoud van de waterloop ingevolge een wettelijke onderhoudsplicht;
i opslag van verpakkingsmaterialen, al dan niet voor hun gebruik geschikte werktuigen en machines dan wel onderdelen daarvan, bouwmaterialen, producten, afval en brandstoffen;
j bijgebouwen, bedrijfsgebouwen en kassen voor bewoning of recreatief verblijf;
k beproeven van voertuigen, de beoefening van de motorsport en de modelsport, het houden van wedstrijden met motorrijtuigen of bromfietsen, het racen of crossen met motorvoertuigen, bromfietsen en fietsen;
l het gebruik van een woning of wooneenheid voor de huisvesting van meer dan één huishouden.

voor zover dit niet op grond van de regels in dit plan is toegestaan.

9.5 Toegestaan gebruik

Het volgende gebruik is niet in strijd met het bestemmingsplan:

a het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van kortstondige evenementen, festiviteiten en manifestaties onder de volgende voorwaarden:
   1 niet meer dan 3 per jaar per locatie;
   2 per keer een duur van ten hoogste vijftien dagen per evenement, het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement hieronder begrepen;
   3 de milieutechnische en verkeerstechnische uitvoerbaarheid is aangetoond;
   4 de waarden die het plan beoogd te beschermen niet blijvend onevenredig worden geschaad;

b het aanleggen van ondergrond kabels en leidingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening, de riolering, de waterhuishouding, de energievoorziening en de datacommunicatie, met uitzondering van:
   1 aardgastransportleidingen met een diameter van meer dan 4" en/of een druk van meer dan 40 bar;
   2 transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2 en K3-categorie met een diameter van meer dan 4";
   3 hoogspanningsleidingen;
   4 buisleidingen voor het transport van water, afvalwater of stoom met een doorsnede van 1 m of meer en een lengte van 10 km of meer.

Artikel 10 Algemene afwijkingsregels

10.1 Algemene voorwaarden voor afwijkingen

Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 3.6 onder c van de Wet ruimtelijke ordening kan slechts worden verleend indien tevens wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

a aangetoond is dat de afwijking noodzakelijk is, dan wel dat het oprichten van een bouwwerk overeenkomstig de bouwregels van het betreffende artikel ondoelmatig is;
b de verkeersveiligheid, aanwezige natuur- en landschapswaarden en cultuurhistorische waarden worden niet onevenredig geschaad;
c in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op, waarbij tevens wordt voorzien in voldoende geschikte parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij in ieder geval wordt voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
d de bebouwing en/of gebruik is verkeerstechnisch toelaatbaar;
e er wordt voorzien in een passende landschappelijke inpassing, op basis van een door het college van burgemeester en wethouders goedgekeurd landschapsplan;
f gronden en/of gebouwen mogen niet eerder overeenkomstig de afwijking worden gebruikt dan nadat landschappelijke inpassing is gerealiseerd, wordt beheerd en in stand gehouden conform het beplantingsplan;
g de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad;
h door initiatiefnemer is een zekerheidstelling afgegeven met betrekking tot de landschappelijke inpassing en de (planschade)kosten.

10.2 Bedrijfscategorie beroep en bedrijf aan huis

Voor het afwijken van de bedrijfscategorie, zoals aangeduid in Staat van bedrijfsactiviteiten, gelden de volgende voorwaarden:

a het beroep of bedrijf aan huis is naar aard en ruimtelijke effecten gelijk te stellen met een activiteit in de van deze regels deel uitmakende bijlage Staat van Bedrijfsactiviteiten aangeduid als categorie 1 of categorie 2;
b er wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 10.1;
c voor het overige wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 9.1.

10.3 Dubbele bewoning of woningsplitsing

Voor dubbele bewoning, dan wel woningsplitsing gelden de volgende voorwaarden:

a de woning is op grond van de erfgoedwet aangewezen als rijks- of gemeentelijk monument;
b de inhoud van de bestaande woning bedraagt minimaal 900 m^3;
c oppervlakte bijbehorende bebouwing bedraagt maximaal 75 m^2 per wooneenheid;
d de bestaande bouwmassa wordt als gevolg van dubbele bewoning niet vergroot, met dien verstande dat de totale (gezamenlijke) oppervlakte bijbehorende bouwwerken uitgebreid mag worden tot maximaal 150 m^2;
e er is sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat;
f er wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 10.1.

10.4 Algemene afwijkingen

Burgemeester en wethouders kunnen, in afwijking van het bepaalde in dit bestemmingsplan, een omgevingsvergunning verlenen voor:

a de bouw van kleine niet voor bewoning bestemde gebouwtjes en bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van de energie- en communicatievoorziening, afvalverwerking, waterhuishouding of wachthuisjes voor vervoersdiensten onder de volgende voorwaarden;
    1 hoogte gebouwen maximaal 4 m;
    2 hoogte bouwwerken, geen gebouwen zijnde, maximaal 2 m;
    3 oppervlakte gebouwen maximaal 20 m^2;
b de bouw van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die om waterstaatkundige of verkeersredenen noodzakelijk zijn, zoals duikers, keermuren, bruggen, verkeersgeleiders en wegverlichtingsapparatuur;
c geringe veranderingen in de tracés van wegen en de aanpassing van de ligging en de vorm van bestemmingsgrenzen met die tracés - tot maximaal 3 m -, indien bij definitieve uitmeting blijkt, dat een weg als gevolg van de werkelijke toestand van het terrein slechts kan worden aangelegd indien op ondergeschikte punten van het plan wordt afgeweken;
d afwijkingen van bestemmings- of bouwperceelsgrenzen tot maximaal 3 m, in andere gevallen dan bedoeld onder c, indien daardoor de uitvoering van een bouwplan in verband met de uitmeting in het terrein, de verkaveling of de situering ter plaatse, wordt mogelijk gemaakt, zonder de stedenbouwkundige opzet of vormgeving van het plan of de belangen van derden in onevenredige mate te schaden;
e overschrijding van de bestemmingsgrenzen, zoals aangegeven op de verbeelding, met maximaal 1,5 m, door ondergeschikte bouwonderdelen, zoals erkers, balkons, bordessen, luifels, galerijen, trappen, overhangende verdiepingen, pergola's, lifthuizen en dergelijke;

f het overschrijden van de in de regels genoemde maximum bouwhoogte ten behoeve van lift- en trappenhuizen, centrale verwarmings- en ventilatie-installaties, antennes, lichtkappen, trappen, schoorstenen, torens en dergelijke onderdelen van gebouwen, mits de genoemde bouwhoogte met niet meer dan 5 m wordt overschreden en sprake is van ondergeschikte bouwdelen;
g antennemasten hoogte tot maximaal 15 m.

mits,
h de waarden die het plan beoogt te beschermen niet in onevenredige mate worden geschaad;
i de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad.

Artikel 11 Algemene wijzigingsregels

11.1 Algemene voorwaarden voor bestemmingswijziging

Een bestemmingswijziging als bedoeld in artikel 3.6 onder a van de Wet ruimtelijke ordening kan slechts worden vastgesteld indien tevens wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
a het straat- en bebouwingsbeeld, de verkeersveiligheid, aanwezige natuur- en landschapswaarden en cultuur-historische waarden worden niet onevenredig geschaad;
b er blijft sprake van een logische en compacte opzet van bebouwing;
c in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op, waarbij tevens wordt voorzien in voldoende geschikte parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij in ieder geval wordt voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
d de bebouwing en/of gebruik is verkeerstechnisch toelaatbaar;
e er wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing, op basis van een door het college van burgemeester en wethouders goedgekeurd landschapsplan;
f gronden en/of gebouwen mogen niet eerder overeenkomstig de wijziging worden gebruikt dan nadat landschappelijke inpassing is gerealiseerd, wordt beheerd en in stand gehouden conform het beplantingsplan;
g de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad;
h de uitvoerbaarheid van het wijzigingsplan is gewaarborgd, waarbij tevens aangetoond moet worden dat:
    1 het plan milieutechnisch aanvaardbaar is;
    2 het plan stedenbouwkundig en landschappelijk inpasbaar is;
    3 in het plan de belangen van het watersysteem voldoende zijn geborgd (het plan is voorzien is van een watertoets);
    4 het plan past binnen de geldende beleidskaders;
    5 het plan economisch uitvoerbaar is;
i de uitvoerbaarheid van het wijzigingsplan moet gewaarborgd zijn, zowel planologisch als financieel;
j door initiatiefnemer is een zekerheidstelling afgegeven met betrekking tot de landschappelijke inpassing en de (planschade)kosten.

Artikel 12 Overige regels

12.1 Parkeren

12.1.1 Parkeernormen

a Een omgevingsvergunning voor het bouwen en / of een omgevingsvergunning voor een wijziging van het gebruik kan pas worden verleend als is verzekerd dat op eigen terrein wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid voor motorvoertuigen. Hierbij gelden de normen als opgenomen in artikel 12.1.5;

b de onder a. bedoelde parkeerplaatsen voor motorvoertuigen dienen de maatvoering te hebben conform het bepaalde in artikel 12.1.6.

Het aanleggen en / of instandhouden van voornoemde parkeergelegenheid geldt als een voorwaardelijke verplichting in de zin van de Wet ruimtelijke ordening.

12.1.2 Laden en lossen

Indien de bestemming van een bouwwerk of een terrein aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen met bijbehorende voorzieningen, moet, bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of een omgevingsvergunning voor een wijziging van het gebruik, zijn verzekerd dat op eigen terrein wordt voorzien in voldoende ruimte voor het laden en lossen met bijbehorende voorzieningen.

Het aanleggen en / of instandhouden van voornoemde ruimte, met bijhorende voorzieningen, geldt als een voorwaardelijke verplichting in de zin van de Wet ruimtelijke ordening.

12.1.3 Afwijken

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 12.1.1 en artikel 12.1.2 indien:

a het voldoen aan die bepalingen gezien het gebruik en/of het bouwplan van het betreffende plangebied, mede gezien de omgeving, niet noodzakelijk is en/of op overwegende bezwaren stuit, en / of;

b op andere wijze in de nodige parkeerruimte wordt voorzien.

Dit besluit moet worden voorzien van een motivering waaruit blijkt dat de ruimtelijke kwaliteit gewaarborgd blijft.

12.1.4 Nadere eis

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aanvullend aan het bepaalde in artikel 12.1.1 en 12.1.2 ten behoeve van het verhogen van de parkeernormen en / of het aanleggen van voorzieningen voor het laden en lossen indien dat nodig is gelet op het gebruik en / of het bouwplan waarbij het (functioneren van) de omgeving mede betrokken wordt. Het besluit tot het stellen van de nadere eis moet worden voorzien van een motivering waaruit in ieder geval blijkt dat de eis noodzakelijk is in verband met de ruimtelijke kwaliteit en / of de verkeersveiligheid en / of de verkeerssituatie en / of gebruiksmogelijkheden op aangrenzende gronden.

12.1.5 Norm

De norm voor voorzien in voldoende parkeergelegenheid voor motorvoertuigen op het eigen terrein is voor 2,4 parkeerplaats per woning.

12.1.6 Maatvoering

De ruimte voor het parkeren van auto's is afgestemd op gangbare personenauto's waaraan wordt voldaan indien de afmetingen van:

a bedoelde parkeerruimten ten minste 2,5 x 5 m in geval van kops parkeren en 2 x 6 m bij langsparkeren bedragen;

b een gereserveerde parkeerruimte voor een gehandicapte, voor zover die ruimte niet in de lengterichting aan een trottoir grenst – ten minste 3, 5 x 6 m bedragen.

4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

13.1 Overgangsrecht bouwwerken

a Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van dit plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
   1 gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2 na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;

b Het bevoegd gezag kan in afwijking van het eerste lid eenmalig een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%;

c Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

13.2 Overgangsrecht gebruik

a Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;

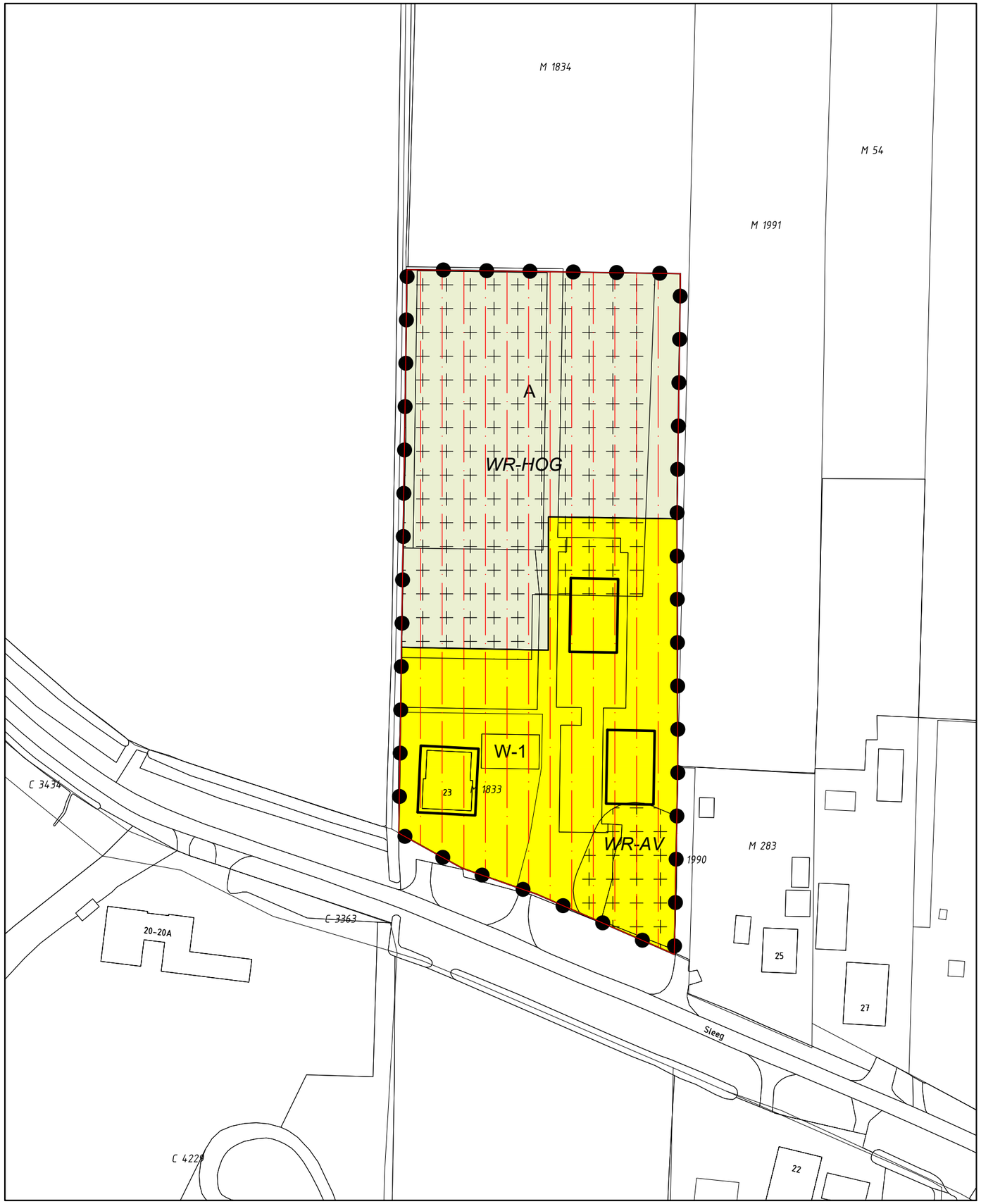
b Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;

c Indien het gebruik, bedoeld onder a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;

d Het bepaalde onder a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan 'Babberich, Sleeg 23'.

LEGENDA

PLANGEBIED

plangebied

BESTEMMINGEN

A — Agrarisch

W-1 — Wonen - 1

WR-HOG — Waarde - Archeologie hoge verwachting

WR-AV — Waarde - Archeologie vastgesteld

AANDUIDINGEN

wetgevingzone - voorwaardelijke verplichting

bouwvlak

VERKLARING

35
37

BGT- en kadastrale gegevens

bestemmingsplan **Babberich, Sleeg 23**

schaal :	1 : 1000	datum :	01-11-2023
formaat :	A3	datum ondergrond :	14-09-2021
projectnummer :	210376.01	voorontwerp :	-
bladnummer :	1	ontwerp :	29-06-2023
aantal bladen :	1	vaststelling :	01-11-2023
Identificatiecode :	NL.IMRO.0299.BP00SLEEG23-VA02		

gemeente **Zevenaar**

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling
Postbus 479, 6800 AL Arnhem I T 026 357 69 11 I www.sab.nl

VERKENNEND BODEMONDERZOEK
en ASBESTONDERZOEK
volgens NEN 5740 en NEN 5707

Sleeg 23
Babberich

Datum:	2 november 2021
Adviesbureau:	De Klinker B.V. Verlengde Ooyerhoekseweg 9 7207 BJ Zutphen 0575-517298
Rapportnummer:	K21008621
Opdrachtgever:	SAB

Auteur:	Paraaf	Gecontroleerd door	Paraaf
R. Linnenbank		N. Looman	

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB BRL SIKB 2000
kiwa gecertificeerd ISO 9001
kiwa gecertificeerd VCM CHECKLIST AANNEMERS

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 3
2 VOORONDERZOEK 4
2.1 Wat is de afbakening onderzoekslocatie 4
2.2 Potentiële bronnen van bodemverontreiniging 4
2.3 Verwachte bodemkwaliteit 6
2.4 Bodemopbouw en geohydrologie 6
2.5 Beïnvloeding vanuit de omgeving 7
2.6 Bodemonderzoek noodzakelijk? 7
2.7 Hypothese en strategie 8
3 ONDERZOEKSOPZET EN UITGEVOERDE WERKZAAMHEDEN 9
3.1 Onderzoeksopzet 9
3.2 Veldonderzoek 9
3.3 Chemisch onderzoek 10
4 ONDERZOEKSRESULTATEN 12
4.1 Globale bodemopbouw 12
4.2 Zintuiglijke waarnemingen 12
4.3 Veldmetingen 12
4.4 Waarnemingen in het kader van aanwezigheid van asbest 13
4.5 Toetsingskader 13
4.5.1 Wet bodembescherming 13
4.5.2 Besluit bodemkwaliteit 14
4.5.3 Asbest 14
4.6 Analyseresultaten grond en grondwater 15
4.7 Analyseresultaten asbest 16
4.8 Analyseresultaten voormalige groentekwekerij / fruitbomenkwekerij 16
4.9 Analyseresultaten bestrijdingsmiddelenkast 17
4.10 Analyseresultaten voormalige ondergrondse HBO tank 17
4.11 Analyseresultaten voormalige bovengrondse dieselolie tank 17
4.12 Analyseresultaten overig terrein 17
4.13 Asbest 17
4.14 Toetsing hypothese 17
5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 19
5.1 Conclusies 19
5.1.1 Voormalige groentekwekerij / fruitbomenkwekerij 19
5.1.2 Bestrijdingsmiddelenkast 19
5.1.3 Voormalige ondergrondse HBO tank 19
5.1.4 Voormalige bovengrondse dieselolie tank 19
5.1.5 Druppelzone 1 19
5.1.6 Druppelzone 2 20
5.1.7 Overig terrein 20
5.2 Aanbevelingen 20
5.3 Algemeen 20

Bijlage 1: Ligging onderzoekslocatie
Bijlage 2: Boorstaten en zintuiglijke waarnemingen
Bijlage 3: Analyseresultaten
Bijlage 4: Toetsingstabellen
Bijlage 5: Situering monsterpunten
Bijlage 6: Checklist vooronderzoek

1 INLEIDING

In opdracht van SAB is door De Klinker Milieu Adviesbureau een bodemonderzoek uitgevoerd conform de NEN 5740 en NEN 5707 op de locatie Sleeg 23 te Babberich. Het perceel is kadastraal bekend als:

- Gemeente Oud Zevenaar;
- Sectie M;
- Perceelnummer 1833 en 1834.

De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van 9.690 m^2. In bijlage 1 is de regionale ligging opgenomen en bijlage 5 een overzicht van de onderzoekslocatie.

De aanleiding tot het bodemonderzoek wordt gevormd door de voorgenomen sloop- en bouwactiviteiten op de locatie. Doel van het bodemonderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van de locatie en nagaan of er mogelijke gebruiksbeperkingen bestaan in relatie tot het beoogde gebruik.

Het door De Klinker Milieu Adviesbureau gehanteerde kwaliteitssysteem en de toepassing daarvan voldoet aan NEN-EN-ISO 9001 (2008). Tussen De Klinker Milieu Adviesbureau en de opdrachtgever is geen sprake van een relatie die de onafhankelijkheid en integriteit zou kunnen beïnvloeden en/of haar werkzaamheden zou kunnen belemmeren.

In voorliggende rapportage wordt een overzicht gegeven van de resultaten van het uitgevoerde verkennend bodemonderzoek. In hoofdstuk 2 worden de tijdens het vooronderzoek verzamelde informatie, de globale bodemopbouw, de geohydrologische gegevens en de hypotheses weergegeven. Hoofdstuk 3 presenteert de onderzoeksopzet en de uitgevoerde werkzaamheden. Vervolgens worden de onderzoeksresultaten weergegeven in hoofdstuk 4. Tot slot worden de conclusies en aanbevelingen gepresenteerd in hoofdstuk 5.

2 VOORONDERZOEK

Onderstaand wordt de informatie gepresenteerd die tijdens uitvoering van het vooronderzoek is verzameld.

Het vooronderzoek is uitgevoerd conform NEN 5725 (2017). Hierbij is getracht uit diverse bronnen de voorgeschreven onderzoeksvragen te beantwoorden. In bijlage 6 is de tabel uit de NEN 5740 met de diverse aanleidingen voor bodemonderzoek weergegeven, alsmede een checklist van de verplichte vooronderzoeksaspecten. De gekozen aanleiding van het vooronderzoek is 'Opstellen hypothese over de bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek' (optie A uit de NEN 5725).

In onderstaande alinea's worden de te beantwoorden onderzoeksvragen weergegeven en beantwoord. Hierbij is (indien van toepassing) tevens de bron van de informatie weergegeven.

2.1 Wat is de afbakening onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie betreft het perceel, kadastraal bekend als gemeente Oud Zevenaar, sectie M, perceelnummers 1833 en 1834 (ged.) (bron: Kadaster). Voor het vooronderzoek zijn gegevens van zowel de onderzoekslocatie als de direct aangrenzende percelen bekeken.

2.2 Potentiële bronnen van bodemverontreiniging

De onderzoekslocatie betreft een agrarisch perceel met een woning, schuren en een overdekte boom/fruitkas gelegen in het buitengebied tussen Babberich, Zevenaar en Didam. De omgeving van de locatie wordt gekarakteriseerd door met name agrarische bedrijven en percelen (weilanden). Op ongeveer 130 meter in zuidelijke richting is goederenspoorlijn Betuweroute gesitueerd.

Voorafgaand aan de veldwerkzaamheden op 7 oktober 2021 heeft een locatie-inspectie plaatsgevonden. Het terrein is bebouwd met een woning, schuren en een kas waarin voorheen (fruit)bomen werden gekweekt. Het terrein is verhard met elementen (klinkers) en een deel bestaat uit een betonverharding. Het overige deel is onverhard. Onderstaande foto's geven een beeld van de onderzoekslocatie.

Foto 1 - klinkerverharding inrit

Foto 2 - klinkerverharding schuren

Foto 3 - onverhard terrein

Foto 4 - overdekte kas

Foto 5 - druppelzone

Foto 6 - locatie vml. HBO tank

Foto 7 - locatie vml. dieselolie tank

Foto 8 - locatie vml. bestr. middelenkas

Foto 9 - onverhard terrein

Uit gegevens van Provincie Gelderland, www.bodemloket.nl en de gemeente Zevenaar blijkt dat er geen informatie beschikbaar is over de locatie aangaande eerder uitgevoerde verkennende bodemonderzoeken.

Op 24 september 2021 is door de heer R. Linnenbank van De Klinker Milieu Adviesbureau een dossieronderzoek uitgevoerd in het gemeentehuis van Zevenaar. Uit dit dossieronderzoek is naar voren gekomen dat er op de locatie een aantal verdachte deellocaties aanwezig zijn:
- Voormalige ondergrondse HBO tank, 5.000 liter;
- Voormalige bovengrondse dieselolietank, 600 liter;
- Voormalige groentekwekerij/(fruit)bomen in een kas;
- Voormalige bestrijdingsmiddelenkas;
- Asbestverdachte dakbedekking.

Deze verdachte deellocaties zullen separaat onderzocht worden.

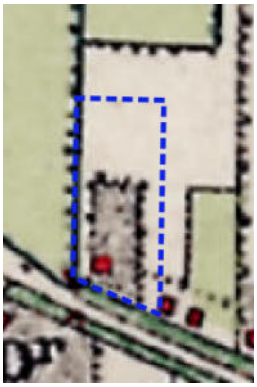
In 1978 is voor het bedrijf behorende bij de locatie Sleeg 23 een Hinderwetvergunning verleend voor een tuinbouwbedrijf met tuinbouwkas, verwarmingsinstallatie, waterpomp en ondergrondse opslag van huisbrandolie. In 1992 is geconstateerd dat een dieselolietank niet meer in gebruik was.
In 2000 is op basis van een controle geconstateerd dat het tuinbouw- en veehouderijbedrijf niet meer in werking is. Hobbymatig werden dieren gehouden (schapen). In de kas werd hobbymatig zacht fruit (kers, pruim, perzik) geteeld. De schuren van het bedrijf werden gebruikt voor de stalling van caravans. In 2015 is bovenstaande nogmaals geconstateerd.

Op 1 oktober 2021 is door de heer R. Linnenbank van De Klinker Milieu Adviesbureau een locatie-inspectie uitgevoerd om de huidige situatie van de onderzoekslocatie in beeld te krijgen. Hierbij is geconstateerd dat er op de onderzoekslocatie schuren met asbestverdachte dakbedekking zijn. Door verwering kunnen asbestvezels met het regenwater uitspoelen en op de bodem terecht komen. Als er geen sprake is van een dakgoot en er is geen sprake van een gesloten verharding, kunnen de vezels in de bodem terechtkomen. De zogenaamde druppelzone is dan verdacht op het voorkomen van asbest. Op onderstaande foto is zichtbaar dat de schuur niet beschikt over dakgoten en er geen gesloten verharding aanwezig is. Hier zal een onderzoek naar asbest in bodem plaatsvinden d.m.v. een zogenaamde druppelzone. De Asbestdakenkaart Gelderland is tevens geraadpleegd.

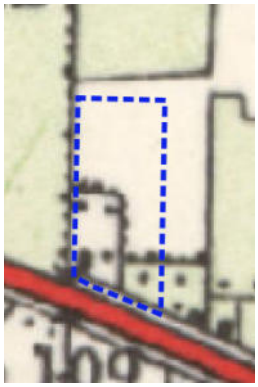

Foto 10 - Druppelzone - schuur met asbestverdachte dakbedekking

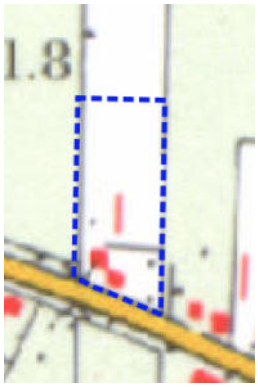
Historische kaarten, afkomstig van www.topotijdreis.nl , tonen aan dat er bebouwing op de onderzoekslocatie aanwezig is vanaf 1910. Vanaf 1988 is de schuur aan de oostzijde waar te nemen op de historische kaarten, vanaf 1995 is de kas waarin (fruit)bomen gekweekt werden zichtbaar. Er zijn verder geen bijzonderheden waargenomen.

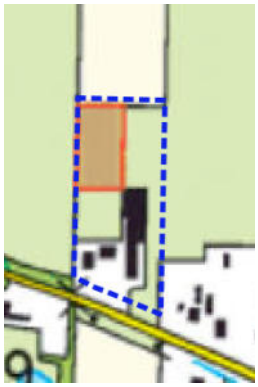
1910

1955

1980

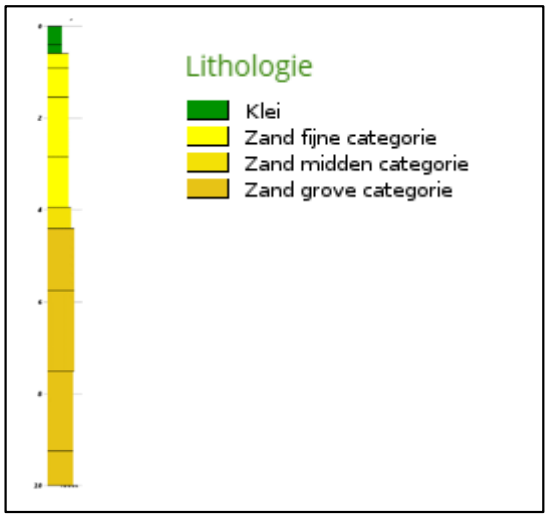
2010

2.3 Verwachte bodemkwaliteit

De locatie is volgens de bodemkwaliteitskaart gelegen in deelgebied ‘B7 Oude bebouwing landelijke gemeente’ met de volgende bodemkwaliteitsklassen:
- Ontgravingskwaliteit: Wonen (bovengrond) / AW2000 (ondergrond)
- Bodemfunctieklasse: Wonen
- Toepassingseis: Wonen (bovengrond) / AW2000 (ondergrond
(bron: Bodemkwaliteitskaart regio Arnhem, augustus 2018).

2.4 Bodemopbouw en geohydrologie

Als uitgangspunt voor de bodemsamenstelling en de geohydrologische situatie is boring B40G0077 van het Dinoloket gekozen. Deze boring is in de nabijheid van de locatie uitgevoerd.
De bodemopbouw laat zich globaal als volgt beschrijven:

Regionale bodemopbouw (bron: Dinoloket)

De regionale grondwaterstroming is westelijk gericht (bron: Grondwatertools).

2.5 Beïnvloeding vanuit de omgeving

Vanuit de omgeving zijn geen zaken bekend die van invloed kunnen zijn op de bodemkwaliteit van de huidige onderzoekslocatie.

2.6 Bodemonderzoek noodzakelijk?

De milieuhygiënische kwaliteit van de bodem is niet bekend. De druppelzone (onverharde strook onder asbestverdachte dakbedekking), de bodem ter plaatse van de voormalige boven- en ondergrondse tanks, de voormalige bestrijdingsmiddelenopslag en de bodem in de (fruit)bomenkwekerij worden als verdachte deellocaties onderzocht. Verder zijn er op de locatie geen aanwijzingen dat de locatie verdacht is op het voorkomen van bodemverontreiniging en wordt de rest van de locatie onderzocht als onverdachte locatie.

De boringen ter plaatse van de bestrijdingsmiddelenopslag zijn aan de buitenzijde geplaatst omdat er geen toegang was tot de schuur. De bestrijdingsmiddelenopslag was gesitueerd direct tegen de muur blijkt uit historische bouwtekeningen.

2.7 Hypothese en strategie

De hypotheses en onderzoeksstrategieën zijn weergegeven in tabel 2.1.

***Tabel 2.1**: Geselecteerde deellocaties en hypothese*

Deellocatie	Omvang	Hypothese	Verdachte stoffen en bodemlaag	Strategie*
Vml. groentekwekerij/ fruitbomenkwekerij	2.230 m^2	Verdacht, organochloor-bestrijdingsmiddelen	OCB's, bovengrond	VED-HE
Bestrijdingsmiddelenkast	<10 m^2	Verdacht, organochloor-bestrijdingsmiddelen	OCB's, bovengrond	VEP
Vml. ondergrondse HBO tank	<25 m^2	Verdacht met duidelijke verontreinigingskern	Minerale olie in de ondergrond	VEP
Vml. bovengrondse dieselolie tank	<10 m^2	Verdacht met duidelijke verontreinigingskern	Minerale olie in de bovengrond	VEP
Druppelzone 1	26 m	Verdacht, plaatselijke bodembelasting	Asbest, toplaag	Paragraaf 6.4.4 NEN 5707
Druppelzone 2	33 m	Verdacht, plaatselijke bodembelasting	Asbest, toplaag	Paragraaf 6.4.4 NEN 5707
Overig terrein	9.690 m^2	Onverdacht		ONV-NL

* ONV-NL = onverdachte, niet lijnvormige locatie
VEP = verdachte locatie met een plaatselijke bodembelasting met een duidelijke verontreinigingskern
VED-HE = verdacht, heterogeen verdeelde verontreiniging

Indien in de geanalyseerde monsters geen van de onderzochte stoffen aanwezig zijn in een concentratie boven de streefwaarde uit de "Circulaire bodemsanering 2013" (Staatscourant 16675, 27 juni 2013) en of de achtergrondwaarden uit de Regeling bodemkwaliteit (bijlage 4, Staatscourant 247, 20 december 2007 en de wijzigingen hierop) wordt de hypothese onverdacht aangenomen.

3 ONDERZOEKSOPZET EN UITGEVOERDE WERKZAAMHEDEN

3.1 Onderzoeksopzet

De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van 9.690 m^2. Het aantal boringen, gaten en peilbuizen en het aantal te analyseren grond- en grondwatermonsters is omschreven in NEN 5740 en NEN 5707 en is afhankelijk van de verdachtheid en de oppervlakte van de locatie. In tabel 3.1. worden de uit te voeren veld- en laboratorium werkzaamheden weergegeven.

Tabel 3.1: *Uit te voeren veld- en laboratoriumwerkzaamheden*

Locatie	Veldwerk	Analyses
Vml. groentekwekerij/ fruitbomenkwekerij	11 boringen tot 0,2 m-mv 1 peilbuis	2x OCB's (laag 0,0-0,2 m-mv) 1x standaardpakket grondwater incl. OCB's
Bestrijdingsmiddelenkast	2 boringen tot 0,5 m-mv 1 peilbuis	1x OCB's (laag 0,0-0,2 m-mv) 1x standaardpakket grondwater incl. OCB's
Vml. ondergrondse HBO tank	2 boringen tot 2,0 m-mv 1 peilbuis	1x minerale olie (laag 1,3-1,8 m-mv) 1x minerale olie en aromaten
Vml. bovengrondse dieselolie tank	2 boringen tot 0,5 m-mv 1 peilbuis	1x minerale olie (laag 0,0-0,5 m-mv) 1x minerale olie en aromaten
Druppelzone 1	3 gaten (30x30x20 cm)	1x asbest in grond (bovengrond) 1x asbest verzamelmonster*
Druppelzone 2	4 gaten (30x30x20 cm)	1x asbest in grond (bovengrond)
Overig terrein	14 boringen tot 0,5 m-mv 4 boringen tot 2,0 m-mv peilbuizen gecombineerd met overige deellocaties	3x standaardpakket grond (laag 0,0-0,5 m-mv) 2x standaardpakket grond (laag 0,5-2,0 m-mv)

* Vanwege het aantreffen van asbestverdacht materiaal in het gegraven asbestgat G03, is een materiaal verzamelmonster hiervan samengesteld en deze is geanalyseerd op het voorkomen van asbest.

De opgeboorde grond wordt in trajecten van maximaal 50 cm bemonsterd, of anders afhankelijk van de veldwaarnemingen en bodemlagen.

3.2 Veldonderzoek

In tabel 3.2 worden de verrichte veldwerkzaamheden weergegeven.

Tabel 3.2: *Verrichte veldwerkzaamheden*

Locatie	Aantal boringen (excl. peilbuizen)	Aantal peilbuizen
Vml. groentekwekerij/ fruitbomenkwekerij	11 boringen tot 0,2 m-mv (T1 t/m T11)	1 peilbuis (PB03, filterstelling 2,2-3,2 m-mv)
Bestrijdingsmiddelenkast	2 boringen tot 0,5 m-mv (B1, B2)	1 peilbuis (PB04, filterstelling 2,2,3-2 m-mv)
Vml. ondergrondse HBO tank	2 boringen tot 2,0 m-mv (H01, H02)	1 peilbuis (PB01, filterstelling 2,2,3-2 m-mv)
Vml. bovengrondse dieselolie tank	2 boringen tot 0,5 m-mv (D1, D2)	1 peilbuis (PB02, filterstelling 2,5-3,5 m-mv)
Druppelzone 1	3 gaten tot 0,2 m-mv (G1, G2, G3)	n.v.t.
Druppelzone 2	4 gaten tot 0,2 m-mv (G4, G5, G6 G7)	n.v.t.
Overig terrein	14 boringen tot 0,5 m-mv 4 boringen tot 2,0 m-mv	peilbuizen gecombineerd met overige deellocaties

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 7 en 8 oktober 2021 (boorwerkzaamheden) en op 15 en 21 oktober 2021 (monsterneming grondwater) door de heer D. van Konijnenburg. Zowel De Klinker Milieu

Adviesbureau als de heer D. van Konijnenburg zijn erkend voor het uitvoeren van deze werkzaamheden (certificaat K25343/16).

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd conform de normen van het Nederlands Normalisatie Instituut. Tevens is gewerkt conform de Beoordelingsrichtlijnen "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek" (BRL-SIKB 2000) en de daarbij behorende protocollen 2001, 2002 en 2018.

Tijdens het uitvoeren van het veldwerk is de grond zintuiglijk beoordeeld op de aanwezigheid van verontreinigingen en is het opgeboorde materiaal gekarakteriseerd en vastgelegd in boorbeschrijvingen. Bij het zintuiglijk beoordelen wordt door middel van geur en aanblik van de opgeboorde grond een eerste indruk verkregen. Verder wordt door middel van de "olie-op-water"-proef een indicatie verkregen omtrent de aanwezigheid van olie-achtige verontreinigingen. De zintuiglijke waarnemingen en boorprofielen zijn vermeld in bijlage 2.

3.3 Chemisch onderzoek

De geanalyseerde (meng)monsters en hun samenstelling staan weergegeven in tabel 3.3.

Tabel 3.3: *Geanalyseerde (meng)monsters en hun samenstelling*

Deellocatie	Monster		Samenstelling	Traject (m-mv)	Analyse
Vml. groente-kwekerij/ fruitbomenkwekerij	MMT1	G	T1-1, T2-1, T3-1, T4-1, T5-1, T6-1	0,0 - 0,2	OCB's incl. Lu/Os
	MMT2	G	T7-1, T8-1, T9-1, T10-1	0,0 - 0,2	OCB's incl. Lu/Os
	PB03-1-1	W	PB03	2,2 - 3,2	Standaardpakket grondwater
	PB03-1-2	W	PB03	2,2 - 3,2	OCB's
Bestrijdingsmiddelenkast	MMB	G	B1-1, B2-1, PB04-1	0,07 - 0,2	OCB's incl. Lu/Os
	PB04-1-1	W	PB04	2,2 - 3,2	Standaardpakket grondwater
	PB04-1-2	W	PB04	2,2 - 3,2	OCB's
Vml. ondergrondse HBO tank	MMH	G	H01-6, H01-7, H02-5, PB01-6, PB01-7	1,3 - 2,3	Minerale olie incl. Lu/Os
	PB01-1-1	W	PB01	2,2 - 3,2	Minerale olie en vluchtige aromaten
Vml. bovengrondse dieselolie tank	MMD	G	D1-1, D2-1	0,0 - 0,5	Minerale olie incl. Lu/Os
	PB02-1-1	W	PB02	2,5 - 3,5	Minerale olie en vluchtige aromaten
Druppelzone 1	MMA01	A	G1, G2, G3	0,0 - 0,2	Asbest in grond
	AVM01-1	AVM	G3	0,0 - 0,2	Asbest in plaatmateriaal
Druppelzone 2	MMA02	A	G4, G5. G6, G7	0,0 - 0,2	Asbest in grond
Overig terrein	MMBG01	G	05-1, 06-1, 07-1, 08-2, 09-1, PB03-1	0,0 - 0,5	Standaardpakket grond incl. Lu/Os
	MMBG02	G	10-1, 11-1, 12-1, 13-1, 14-1	0,0 - 0,5	Standaardpakket grond incl. Lu/Os
	MMBG03	G	15-1, 16-2, 17-1, 18-1, 19-1, 20-2, 21-1	0,0 - 0,5	Standaardpakket grond incl. Lu/Os
	MMOG04	G	07-3, 14-3, 14-4, H02-4, PB03-3, PB04-4	0,7 - 1,5	Standaardpakket grond incl. Lu/Os
	MMOG05	G	07-2, 07-4, 14-2, 14-5, 19-3, 19-4, 19-5, 21-2, 21-3, 21-4	0,5 - 1,8	Standaardpakket grond incl. Lu/Os

G=grond
W=grondwater
A=grondmonsters i.k.v. asbestonderzoek
AVM=asbest verdacht materiaal

Het samenstellen van de mengmonsters en de grond- en grondwateranalyses is uitgevoerd door Eurofins Analytico Milieu te Barneveld (Raad voor de Accreditatie (RvA)- erkend laboratorium (NEN-EN-ISO/IEC 17025). Tevens is Eurofins Analytico Milieu ISO 14001 (2004) gecertificeerd en AS 3000 erkend.

In de onderstaande tabel worden de samenstelling van de standaard analysepakketten weergegeven

Tabel 3.4: *Samenstelling standaard analysepakketten.*

	Grond	Grondwater
metalen: Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn	*	*
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen (PAK (10 van VROM))	*	
PCB (7)	*	
minerale olie	*	*
vluchtige aromaten, incl. naftaleen en styreen		*
vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen (incl. vinylchloride, chloorpropanen en bromoform)		*
geleidbaarheid, pH en troebelheid		*
organische stof en lutum	*	

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

4.1 Globale bodemopbouw

Een globale beschrijving van de bodemopbouw is opgenomen onderstaande tabel. Het is de beschrijving van de bodemopbouw ter plaatse van de boring 'peilbuis 02' van onderhavig onderzoek.

Tabel 4.1: *Lokale bodemopbouw*

Diepte [m-mv]	Bodemsamenstelling	Opmerkingen
0,00 – 0,70	Klei, matig zandig, matig humeus, donkerbruin	-
0,70 – 1,00	Klei, zwak siltig, matig humeus, donkergrijs	Zwak roesthoudend
1,00 – 1,30	Klei, zwak siltig, donker grijsbruin	Zwak roesthoudend
1,30 – 2,00	Klei, matig siltig, neutraal roestbruin	Sterk roesthoudend
2,00 – 3,50	Zand, matig grof, zwak siltig, donker bruingrijs	-

4.2 Zintuiglijke waarnemingen

De tijdens de veldwerkzaamheden waargenomen zintuiglijke afwijkingen in de bodem zijn weergegeven in tabel 4.2.

Tabel 4.2: *Zintuiglijke afwijkingen*

Boring	Traject (m-mv)	Zintuiglijke afwijking
07	0,70 - 1,20	Sporen kooldeeltjes
14	0,70 - 1,30	Sporen kooldeeltjes
19	0,00 - 0,50	Sporen beton
19	0,50 - 0,70	Sporen baksteen
20	0,25 - 0,50	Sporen baksteen
21, D1, D2	0,00 - 0,50	Zwak baksteenhoudend
G1, G2, G3, G4, G5, G6, G7	0,00 - 0,20	Brokken baksteen
H02	1,20 - 1,40	Sporen kooldeeltjes
PB02	0,00 - 0,70	Zwak baksteenhoudend
PB03	0,80 - 1,30	Zwak kooldeeltjes houdend
PB04	1,00 - 1,50	Zwak kooldeeltjes houdend

4.3 Veldmetingen

Bij bemonstering van het grondwater uit de peilbuizen is de grondwaterstand, de zuurgraad (pH), geleidbaarheid en de troebelheid gemeten. De meetresultaten zijn opgenomen in tabel 4.3.

Tabel 4.3: *Grondwaterstand, zuurgraad, geleidbaarheid en de troebelheid grondwater*

Peilbuis	Plaatsings-datum	Bemonste-ringsdatum	Filterstelling (m-mv)	Grondwaterstand (m-mv)	Zuurgraad pH	Geleidbaarheid EGV (µS/cm)	Troebelheid (ntu)
PB01	08-10-2021	15-10-2021	2,20-3,20	1,57	7,5	741	3,71
PB02	08-10-2021	15-10-2021	2,50-3,50	1,76	7,6	870	4,74
PB03	08-10-2021	15-10-2021 21-10-2021*	2,20-3,20	1,25	7,3	600	3,65
PB04	08-10-2021	15-10-2021 21-10-2021*	2,20-3,20	1,57	7,4	900	5,74

* Op 21-10-2021 zijn de peilbuizen bemonsterd t.b.v. analyse op OCB's.

De geleidbaarheid van het grondwater in peilbuis PB01, PB02 en PB04 is aan de hoge kant. Geen van de overige gemeten waarden wijkt duidelijk af van de waarde, welke gezien de natuurlijke omstandigheden verwacht kan worden.

4.4 Waarnemingen in het kader van aanwezigheid van asbest

Ten tijde van het veldonderzoek heeft een visuele beoordeling van asbest op de bodem plaatsgevonden (maaiveld inspectie). Op het maaiveld is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen.
In het gegraven asbestgat G3, ter plaatse van druppelzone 1, is asbestverdacht materiaal (cement/golfplaat) aangetroffen. In de overige gegraven gaten, zowel bij druppelzone 1 als bij druppelzone 2 is visueel geen asbestverdacht materiaal aangetroffen.

De grond uit de gaten is gezeefd en beoordeeld op de aanwezigheid van asbest. In onderstaande tabel staan de resultaten weergegeven. De gezeefde grond is bemonsterd.

Tabel 4.4: *Resultaat gat m.b.t. aangetroffen asbestverdacht materiaal**

Gat	Lengte (cm)	Breedte (cm)	Diepte (cm)	Aantal stukjes asbest	Gewicht asbest
G3	30	30	20	1	14.000 mg

**in de gaten die niet zijn genoemd is visueel geen asbestverdacht materiaal aangetroffen.*

4.5 Toetsingskader

De analyseresultaten van de onderzochte monsters worden vergeleken met de waarden van de toetsingstabel uit de circulaire “Circulaire bodemsanering 2013” (Staatscourant 16675, 27 juni 2013) en achtergrondwaarden en maximale waarden uit de Regeling bodemkwaliteit (bijlage 4, Staatscourant 247, 20 december 2007 en de wijzigingen hierop).
De toetsing van de analyseresultaten vindt plaats conform de, door het Rijk beschikbaar gestelde Bodem Toets- en Validatieservice (BoToVa).

4.5.1 Wet bodembescherming

De in deze tabel genoemde toetsingswaarden hebben de volgende betekenis:

achtergrond-/streefwaarde[1]	=	referentiewaarde
tussenwaarde[2]	=	referentiewaarde voor nader onderzoek grond: 1/2(AW+I-waarde) grondwater: 1/2(S+I-waarde)
interventiewaarde	=	toetsingswaarde voor sanering of saneringsonderzoek

De achtergrond-, tussen- en interventiewaarden voor een aantal stoffen in de bodemmonsters zijn afhankelijk van het gehalte aan organische stof en lutum. Deze gehalten zijn in het laboratorium bepaald en verwerkt in de toetsingstabel (zie bijlage 3 voor de analyseresultaten en bijlage 4 voor de toetsing).

Voor de beoordeling van de verontreinigingssituatie wordt behalve met de toetsingstabel, ook rekening gehouden met de zintuiglijke waarnemingen en eventueel met het gebruik van de bodem.
Bij de beoordeling worden de volgende termen toegepast:

kleiner dan de achtergrond-/streefwaarde	=	niet verontreinigd
tussen achtergrondwaarde en tussenwaarde	=	licht verontreinigd
tussen tussenwaarde en interventiewaarde	=	matig verontreinigd
groter dan de interventiewaarde	=	sterk verontreinigd

De locatie wordt als verontreinigd beschouwd, indien in een (meng)monster stoffen aanwezig zijn in een concentratie hoger dan de achtergrondwaarde. Overschrijding van de tussenwaarde houdt in dat

[1] Voor grond wordt de achtergrondwaarde en voor grondwater wordt de streefwaarde als referentiewaarde gehanteerd.
[2] De term tussenwaarde is niet meer in de wet verankerd maar wordt landelijk nog wel op deze wijze gebruikt.

er een vermoeden van ernstige bodemverontreiniging bestaat en dat een nader onderzoek moet worden uitgevoerd.

Als voor tenminste één stof de gemiddelde concentratie van minimaal 25 m^3 grond of 100 m^3 grondwater hoger is dan de interventiewaarde is het vermoeden van ernstige bodemverontreiniging bevestigd.

Het bovenstaande toetsingskader is alleen van toepassing voor "bestaande" gevallen van bodemverontreiniging (ontstaan voor 1987). Recente gevallen van bodemverontreinigingen vallen onder de "zorgplicht". De aantasting van de bodem dient dan gesaneerd te worden of de aantasting en de directe gevolgen daarvan dienen beperkt en zoveel mogelijk ongedaan gemaakt te worden. Dit staat los van de ernst en urgentie van de verontreiniging.

4.5.2 Besluit bodemkwaliteit

Voor het toetsen van de kwaliteit van grond en baggerspecie aan de verschillende normen van het Besluit en voor het indelen van de (water)bodem in kwaliteitsklassen kent het Besluit als uitgangspunt dat de rekenkundige gemiddelden moeten voldoen aan de gestelde maximale waarden. Deze maximale waarden zijn landelijk (generiek) vastgesteld. Daarnaast mogen gemeenten gebiedsspecifieke maximale waarden hanteren. Deze dienen te worden vastgelegd in een bodembeheernota.

Bij de toetsing geldt een rekenregel voor het standaardiseren van de gemeten concentraties met de daadwerkelijk gemeten concentraties lutum en organische stof. Daarnaast zijn er twee bijzondere toetsingsregels: voor de achtergrondwaarde en voor de indeling in de bodemkwaliteitsklasse wonen.
Bij de beoordeling worden de volgende termen toegepast:

		Bodemkwaliteitsklasse
Kleiner dan de achtergrondwaarde[(a)]	=	Achtergrondwaarde
Kleiner dan maximale waarde wonen[(b)]	=	Wonen
Kleiner dan maximale waarde industrie	=	Industrie

(a) De kwaliteit van de grond en baggerspecie overschrijdt niet de achtergrondwaarde als bij meting van **X** stoffen in de grond of baggerspecie het rekenkundige gemiddelde van maximaal **Y** stoffen verhoogd zijn ten opzichte van de achtergrondwaarde. De verhoging mag per stof maximaal 2x de achtergrondwaarde voor die stof bedragen, waarbij voor alle stoffen geldt dat de verhoogde gehalten kleiner zijn dan of gelijk zijn aan de maximale waarde voor kwaliteitsklasse wonen van de betreffende stof.

X	2	7	16	27	37
Y	1	2	3	4	5

(b) De kwaliteit van de bodem overschrijdt niet de maximale waarde voor de kwaliteitsklasse wonen wanneer bij meting van **X** stoffen maximaal **Y** stoffen verhoogd zijn ten opzichte van de maximale waarde voor kwaliteitsklasse wonen. De verhoging mag per stof ten hoogste de maximale waarde voor de kwaliteitsklasse wonen vermeerderd met de achtergrondwaarde voor die stof bedragen, waarbij voor alle stoffen geldt dat de gehalten van de gemeten stoffen kleiner zijn dan of gelijk zijn aan de maximale waarde voor kwaliteitsklasse industrie van de betreffende stof.

X	7	16	27	37
Y	2	3	4	5

4.5.3 Asbest

In de circulaire Streef/ en interventiewaarden bodemsanering (Staatscourant 2000, 39) is voor asbest een interventiewaarde opgenomen van 100 mg/kg (gewogen: serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie).

Bij concentraties asbest beneden de 100 mg/kg gewogen zijn geen risico's aanwezig en wordt vastgehouden aan de benadering dat beneden deze norm het materiaal als asbestvrij beschouwd mag

worden. Echter bij een verkennend asbestonderzoek kan door de lage intensiteit van het onderzoek niet direct worden getoetst aan de interventiewaarde, maar dient deze waarde gecorrigeerd te worden met factor 2. Indien het asbestgehalte groter is dan de helft van de interventiewaarde is een nader onderzoek asbest verplicht.

In de circulaire bodemsanering is aangegeven dat er sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging, wanneer er asbest wordt aangetroffen in een concentratie boven de interventiewaarde (onafhankelijk van het volume).

4.6 Analyseresultaten grond en grondwater

In tabel 4.5a t/m tabel 4.5e zijn de analyseresultaten van de grond en grondwater weergegeven en wordt per analysemonster het eindoordeel met betrekking tot de Wet bodembescherming en een indicatieve toetsing ten aanzien van het Besluit Bodemkwaliteit weergegeven. De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4, de toetsingsresultaten in bijlage 5.

Tabel 4.5a: *Analyseresultaten voormalige groentekwekerij / fruitbomenkwekerij*

Deellocatie	Monster	Traject	Toetsing Wbb		Toetsing Bbk
		[m-mv)	Beoordeling	Kritieke parameter	Beoordeling
Vml. groentekwekerij/ fruitbomenkwekerij	MMT1	0,0-0,2	+	Drins	Industrie
	MMT2	0,0-0,2	+	Drins	Industrie
	PB03-1-1	2,2-3,2	+	Xylenen, naftaleen, barium	n.v.t.
	PB03-1-2	2,2-3,2	-		n.v.t.
			-	< Achtergrond-/streefwaarde	
			+	> Achtergrond-/streefwaarde	
			++	> Tussenwaarde	
			+++	> Interventiewaarde	

Tabel 4.5b: *Analyseresultaten bestrijdingsmiddelenkast*

Deellocatie	Monster	Traject	Toetsing Wbb		Toetsing Bbk
		[m-mv)	Beoordeling	Kritieke parameter	Beoordeling
Bestrijdings-middelenkast	MMB	0,07-0,20	-		Altijd toepasbaar
	PB04-1-1	2,20-3,20	+	Xylenen, naftaleen, barium	n.v.t.
	PB04-1-2	2,20-3,20	-		n.v.t.
			-	< Achtergrond-/streefwaarde	
			+	> Achtergrond-/streefwaarde	
			++	> Tussenwaarde	
			+++	> Interventiewaarde	

Tabel 4.5c: *Analyseresultaten voormalige ondergrondse HBO tank*

Deellocatie	Monster	Traject	Toetsing Wbb		Toetsing Bbk
		[m-mv)	Beoordeling	Kritieke parameter	Beoordeling
Vml. ondergrondse HBO tank	MMH	1,3-2,3	-		Altijd toepasbaar
	PB01-1-1	2,2-3,2	+	Xylenen	n.v.t.
			-	< Achtergrond-/streefwaarde	
			+	> Achtergrond-/streefwaarde	
			++	> Tussenwaarde	
			+++	> Interventiewaarde	

Tabel 4.5d: *Analyseresultaten voormalige bovengrondse dieselolie tank*

Deellocatie	Monster	Traject	Toetsing Wbb		Toetsing Bbk
		[m-mv)	Beoordeling	Kritieke parameter	Beoordeling
Vml. bovengrondse dieselolie tank	MMD	0,0-0,5	-		Altijd toepasbaar
	PB02-1-1	2,5-3,5	+	Xylenen, naftaleen	n.v.t.
			-	< Achtergrond-/streefwaarde	
			+	> Achtergrond-/streefwaarde	
			++	> Tussenwaarde	
			+++	> Interventiewaarde	

Tabel 4.5e: *Analyseresultaten overig terrein*

Deellocatie	Monster	Traject	Toetsing Wbb		Toetsing Bbk
		[m-mv)	Beoordeling	Kritieke parameter	Beoordeling
Overig terrein	MMBG01	0,0-0,5	-		Altijd toepasbaar
	MMBG02	0,0-0,5	+	Cadmium	Altijd toepasbaar
	MMBG03	0,0-0,5	+	PAK	Wonen
	MMOG04	0,7-1,5	+	Kobalt, molybdeen, nikkel	Wonen
	MMOG05	0,5-1,8	+	Molybdeen	Altijd toepasbaar
			-	< Achtergrond-/streefwaarde	
			+	> Achtergrond-/streefwaarde	
			++	> Tussenwaarde	
			+++	> Interventiewaarde	

4.7 Analyseresultaten asbest

In tabel 4.6 worden de resultaten van de asbestanalyse weergegeven.

Tabel 4.6 *Resultaten asbestanalyse grond*

Onderzoeksdeel	Monster	lengte (cm)	breedte (cm)	diepte (m)	stukjes AVM	Concentratie asbest > 20 mm (mg/kg)	concentratie asbest < 20 mm (mg/kg ds)	gewogen concentratie asbest (mg/kg ds)	toetsing
Druppelzone 1	G01	30	30	20	-	-	61	61	<I
	G02	30	30	20	-	-	61	61	<I
	G03	30	30	20	1	541	61	602	>I
Druppelzone 2	MMA02	30	30	20	-	-	<0,4	<0,4	<I

<I / ½I	Gewogen asbestconcentratie <I en ½I (analytisch bepaald)
½I	Gewogen asbestconcentratie ½I (analytisch bepaald)
>I	Gewogen asbestconcentratie >I (analytisch bepaald)

De analyseresultaten worden weergegeven in bijlage 3, de berekening van de asbestconcentratie in gat 03 is weergegeven in bijlage 4.

4.8 Analyseresultaten voormalige groentekwekerij / fruitbomenkwekerij

Ter plaatse van de voormalige groentekwekerij/(fruit)bomenkwekerij is analytisch, in zowel grondmengmonster MMT1 als in MMT2, een licht verhoogd gehalte aan Drins (som) aangetroffen

boven de Achtergrondwaarde. De overige parameters behorende bij organochloorbestrijdingsmiddelen zijn niet verhoogd aangetroffen.
In het grondwater is een licht verhoogd gehalte aan xylenen (som), naftaleen en barium boven de streefwaarde aangetroffen. In het grondwater zijn geen verhoogde gehalten aan OCB's aangetroffen.

4.9 Analyseresultaten bestrijdingsmiddelenkast

Ter plaatse van de voormalige bestrijdingsmiddelenkast zijn geen verhoogde gehalten aan organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB's) aangetroffen boven de achtergrondwaarde. In het grondwater is een licht verhoogd gehalte aan xylenen (som), naftaleen en barium boven de streefwaarde aangetroffen. In het grondwater zijn geen verhoogde gehalten aan OCB's aangetroffen.

4.10 Analyseresultaten voormalige ondergrondse HBO tank

Ter plaatse van de voormalige ondergrondse HBO tank zijn geen verhoogde gehalten aan minerale olie aangetroffen.
In het grondwater ter plaatse van de voormalige ondergrondse HBO tank is een licht verhoogd gehalte aan xylenen (som) aangetroffen boven de streefwaarde. De overige parameters zijn niet verhoogd aangetroffen.

4.11 Analyseresultaten voormalige bovengrondse dieselolie tank

Ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolie tank zijn geen verhoogde gehalten aan minerale olie aangetroffen.
In het grondwater ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolie tank zijn licht verhoogde gehalten aan xylenen (som) en naftaleen aangetroffen boven de streefwaarde. De overige parameters zijn niet verhoogd aangetroffen.

4.12 Analyseresultaten overig terrein

In de bovengrond van het overige terrein zijn licht verhoogde gehalten aan cadmium en PAK (10 van VROM) aangetroffen boven de achtergrondwaarde. De overige parameters zijn niet verhoogd aangetroffen.
In de ondergrond van het overige terrein zijn licht verhoogde gehalten aan kobalt, molybdeen en nikkel aangetroffen boven de achtergrondwaarde. De overige parameters zijn niet verhoogd aangetroffen.

4.13 Asbest

In het mengmonster MMA01, behorende bij druppelzone 1, is analytisch asbest aangetroffen (61 mg/kg d.s.). In asbestgat G3 is visueel een asbestverdacht cement/golfplaatje aangetroffen. Analytisch is aangetoond dat dit cement/golfplaatje asbesthoudend is. Na berekening blijkt dat er in G3 een gewogen gehalte asbest aanwezig is van 602 mg/kg d.s. Hiermee wordt de interventiewaarde van 100 mg/kg overschreden.

In het mengmonster MMA02, behorende bij druppelzone 2, is analytisch geen asbest aangetroffen (<0,4 mg/kg d.s.)

4.14 Toetsing hypothese

In de onderstaande tabel staan de hypotheses weergegeven. Tevens wordt aangegeven of deze aangenomen of verworpen kan worden.

***Tabel 4.7**: Toetsing hypotheses*

Deellocatie	Omvang	Hypothese	Verdachte stoffen en bodemlaag	Toetsing
Vml. groentekwekerij/ fruitbomenkwekerij	2.230 m^2	Verdacht, organochloor-bestrijdingsmiddelen	OCB's, bovenlaag	Aangenomen
Bestrijdingsmiddelenkast	<10 m^2	Verdacht, organochloor-bestrijdingsmiddelen	OCB's, bovenlaag	Verwerpen
Vml. ondergrondse HBO tank	<25 m^2	Verdacht met duidelijke verontreinigingskern	Minerale olie in de ondergrond	Aangenomen
Vml. bovengrondse dieselolie tank	<10 m^2	Verdacht met duidelijke verontreinigingskern	Minerale olie in de bovengrond	Aangenomen
Druppelzone 1	26 m	Verdacht, plaatselijke bodembelasting	Asbest, toplaag	Aangenomen
Druppelzone 2	33 m	Verdacht, plaatselijke bodembelasting	Asbest, toplaag	Verwerpen
Overig terrein	9.690 m^2	Onverdacht		Verwerpen

Door de aangetroffen lichte verontreiniging met drins in de bovengrond dient de hypothese 'Verdachte locatie' ter plaatse van de voormalige groentekwekerij/fruitbomenkwekerij aangenomen te worden. De aangetroffen gehalten zijn van dien aard dat de onderzoeksinspanning niet hoeft te worden herzien.

Ter plaatse van de bestrijdingsmiddelenkast zijn geen verontreinigingen in zowel de grond- als het grondwater met OCB's aangetroffen. De hypothese 'verdachte locatie' dient verworpen te worden.

Ter plaatse van zowel de ondergrondse- als de bovengrondse tanks zijn geen verontreinigingen met minerale olie in de grond aangetroffen. In het grondwater zijn bij beide locaties lichte verontreinigingen met vluchtige aromatische koolwaterstoffen aangetroffen. De hypothese 'verdachte locatie' dient aangenomen te worden. De aangetroffen gehalten zijn van dien aard dat de onderzoeksinspanning niet hoeft te worden herzien.

Vanwege het visueel (gat G3) en analytisch aantreffen van asbest ter plaatse van druppelzone 1 dient de hypothese 'verdachte locatie' aangenomen te worden.
Ter plaatse van druppelzone 2 is zowel visueel als analytisch geen asbest aangetroffen. De hypothese 'verdachte locatie' dient verworpen te worden.

Door de aangetroffen lichte verontreinigingen in de grond en in het grondwater dient de hypothese 'onverdacht locatie' voor het overige terrein verworpen te worden. De aangetroffen gehalten zijn van dien aard dat de onderzoeksinspanning niet hoeft te worden herzien.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In opdracht van SAB is door De Klinker Milieu Adviesbureau een bodemonderzoek uitgevoerd conform de NEN 5740 en NEN 5707 op de locatie Sleeg 23 te Babberich.

De aanleiding tot het bodemonderzoek wordt gevormd door de voorgenomen sloop- en bouwactiviteiten op de locatie. Doel van het bodemonderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van de locatie en nagaan of er mogelijke gebruiksbeperkingen bestaan in relatie tot het beoogde gebruik.

5.1 Conclusies

5.1.1 Voormalige groentekwekerij / fruitbomenkwekerij

In de bodem ter plaatse van de voormalige groentekwekerij/fruitbomenkwekerij zijn geen zintuiglijke afwijkende waarnemingen gedaan.
Ter plaatse van de voormalige groentekwekerij/(fruit)bomenkwekerij is analytisch, in zowel bovengrondmengmonster MMT1 als in MMT2, een licht verhoogd gehalte aan Drins (som) aangetroffen boven de Achtergrondwaarde. De overige parameters behorende bij organochloorbestrijdingsmiddelen zijn niet verhoogd aangetroffen.

In het grondwater is een licht verhoogd gehalte aan xylenen (som), naftaleen en barium boven de streefwaarde aangetroffen. In het grondwater zijn geen verhoogde gehalten aan OCB's aangetroffen.

5.1.2 Bestrijdingsmiddelenkast

Ter plaatse van de voormalige bestrijdingsmiddelenkast zijn zowel in de bovengrond als in het grondwater geen OCB's aangetroffen.

5.1.3 Voormalige ondergrondse HBO tank

Ter plaatse van de voormalige ondergrondse HBO tank zijn in de ondergrond geen oliecomponenten aangetroffen. In het grondwater ter plaatse van de voormalige ondergrondse HBO tank is een licht verhoogd gehalte aan xylenen (som) aangetroffen boven de streefwaarde. De overige parameters zijn niet verhoogd aangetroffen.

5.1.4 Voormalige bovengrondse dieselolie tank

Ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolie tank zijn in de bovengrond geen oliecomponenten aangetroffen.
In het grondwater ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolie tank zijn licht verhoogde gehalten aan xylenen (som) en naftaleen aangetroffen boven de streefwaarde. De overige parameters zijn niet verhoogd aangetroffen.

5.1.5 Druppelzone 1

In de grond ter plaatse van druppelzone 1 is visueel en analytisch asbest aangetroffen. In de fijne fractie is een gehalte bepaald van 61 mg/kg. In G3 is een gewogen gehalte bepaald van 602 mg/kg. Hiermee wordt de interventiewaarde overschreden.

5.1.6 Druppelzone 2

In de grond ter plaatse van druppelzone 2 is visueel en analytisch (<0,4 mg/kg d.s.) geen asbest aangetroffen.

5.1.7 Overig terrein

In de bovengrond van het overige terrein zijn licht verhoogde gehalten aan cadmium en PAK (10 van VROM) aangetroffen boven de achtergrondwaarde. De overige parameters zijn niet verhoogd aangetroffen.
In de ondergrond van het overige terrein zijn licht verhoogde gehalten aan kobalt, molybdeen en nikkel aangetroffen boven de achtergrondwaarde. De overige parameters zijn niet verhoogd aangetroffen.
In het grondwater zijn licht verhoogde gehalten aan xylenen (som), naftaleen en barium boven de streefwaarde aangetroffen

5.2 Aanbevelingen

Door de aangetroffen asbestverontreiniging ter plaatse van asbestgat G3 is de locatie niet zondermeer geschikt voor het voorgenomen gebruik.

Formeel dient er een nader onderzoek uitgevoerd te worden ter plaatse van de aangetroffen verontreiniging. Hiermee dient de omvang van de verontreiniging vastgesteld te worden. Dit is echter niet nodig als op voorhand duidelijk is wat de omvang is. Bij de druppelzone is dit een strook van 1,0 m breed ter plaatse van de druppelzone. Een nader onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

Wij adviseren om de sterke verontreinigig nabij G3 middels een bodemsanering te verwijderen. Wij adviseren om hierbij tevens de druppelzone ter plaatse van G1 en G2 te verwijderen. Hier is een gehalte asbest aangetroffen van 61 mg/kg. Formeel is dit nog een waarde voor nader onderzoek. Omdat er ter plaatse van G3 een sanering nodig is, adviseren wij tevens de rest van deze druppelzone te saneren.

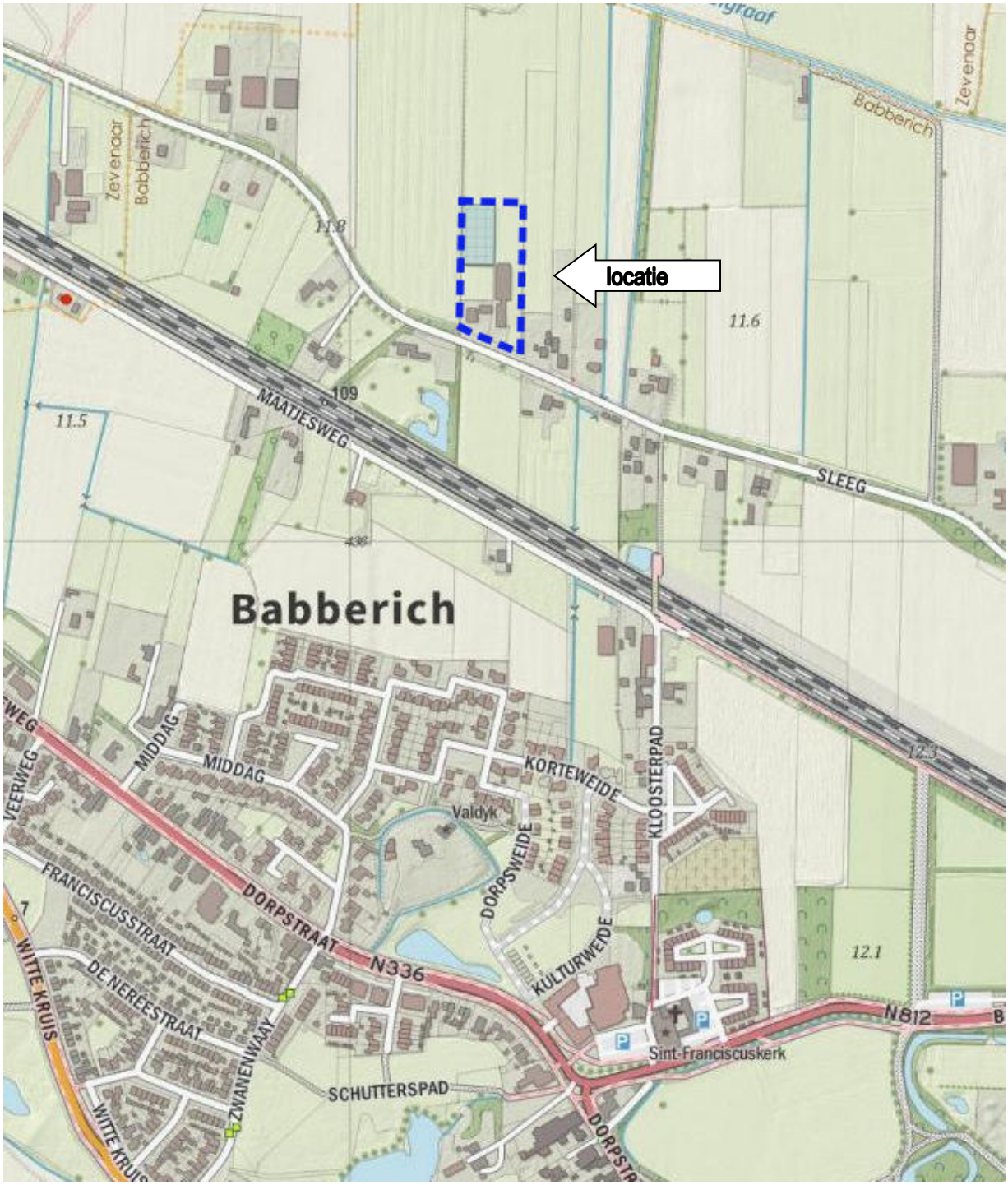
5.3 Algemeen

Ten behoeve van de verwerking van vrijkomende grond buiten de onderzoekslocatie wordt verwezen naar de uitgangspunten van het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk).

De conclusies hebben uitsluitend betrekking op de geselecteerde deellocaties en de geanalyseerde componenten.

Gezien het verkennende karakter van dit onderzoek is het, ondanks de zorgvuldigheid waarmee het is uitgevoerd, altijd mogelijk dat eventueel lokaal voorkomende verontreinigingen niet zijn ontdekt.

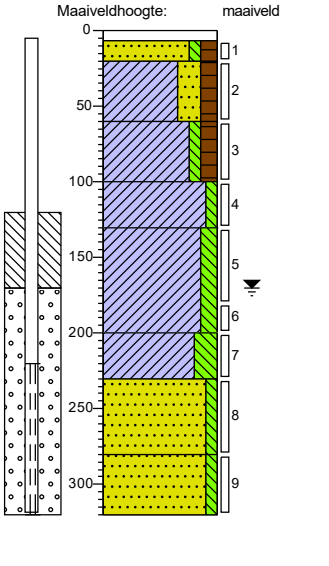
BIJLAGE 1: LIGGING ONDERZOEKSLOCATIE

BIJLAGE 2: BOORSTATEN EN ZINTUIGLIJKE WAARNEMINGEN

Boring: Pb01

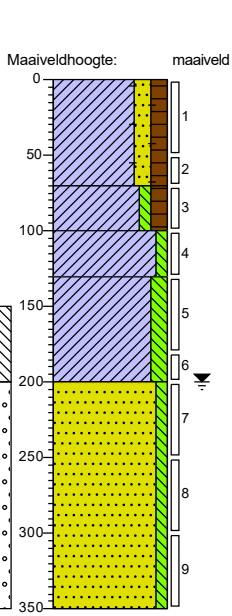
X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 7-10-2021
GWS: 170

0 klinker
7
20 Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, sterk roesthoudend, brokken klei, Edelmanboor
60 Klei, sterk zandig, matig humeus, donker zwartgrijs, Edelmanboor
100 Klei, zwak siltig, matig humeus, donker cremebruin, Edelmanboor
130 Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, neutraal grijsbruin, Edelmanboor
Klei, matig siltig, sterk roesthoudend, neutraal roestbruin Edelmanboor
200 Klei, sterk siltig, laagjes veen, donker bruingrijs, Edelmanboor
230 Zand, matig grof, zwak siltig, donkergrijs, Edelmanboor
280 Zand, matig grof, zwak siltig, donker bruingrijs, Edelmanboor
320

Boring: Pb02

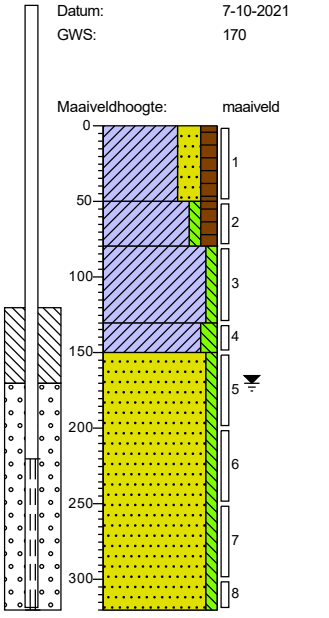
X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 7-10-2021
GWS: 200

0 gras
Klei, matig zandig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
70
Klei, zwak siltig, matig humeus, zwak roesthoudend, donkergrijs, Edelmanboor
100
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, donker grijsbruin, Edelmanboor
130
Klei, matig siltig, sterk roesthoudend, neutraal roestbruin, Edelmanboor
200 Zand, matig grof, zwak siltig, donker bruingrijs, Edelmanboor
350

Boring: Pb03

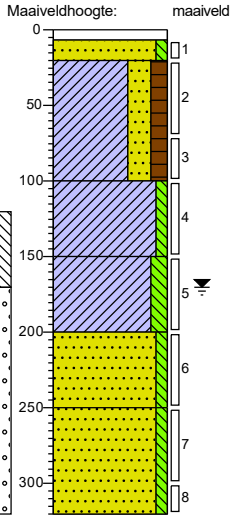
X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 7-10-2021
GWS: 170

0 braak
Klei, sterk zandig, matig humeus, donker zwartgrijs, Edelmanboor
50
Klei, zwak siltig, matig humeus, donker cremebruin, Edelmanboor
80
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, zwak kooldeeltjes houdend, donker zwartbruin, Edelmanboor
130
Klei, matig siltig, sterk roesthoudend, neutraal roestbruin Edelmanboor
150 Zand, matig grof, zwak siltig, donker bruingrijs, Edelmanboor
320

Boring: Pb04

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 7-10-2021
GWS: 170

0 klinker
7
20 Zand, matig grof, zwak siltig, Edelmanboor
Klei, sterk zandig, matig humeus, donker zwartgrijs, Edelmanboor
100
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, zwak kooldeeltjes houdend, donker grijsbruin, Edelmanboor
150
Klei, matig siltig, sterk roesthoudend, neutraal roestbruin, Edelmanboor
200 Zand, matig grof, zwak siltig, donkergrijs, Edelmanboor
250 Zand, matig grof, zwak siltig, donker bruingrijs, Edelmanboor
320

Boring: T1

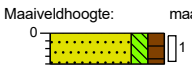
X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

0 braak
20 Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor

Boring: T2

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

0 braak
20 Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor

de Klinker
Milieu Adviesbureau

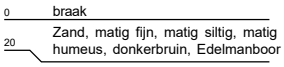
Projectcode: K21008621

Boring: T3

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

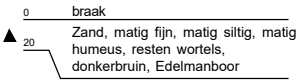

Boring: T4

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

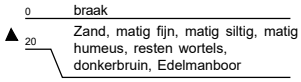

Boring: T5

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

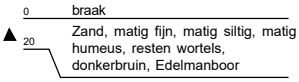

Boring: T6

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

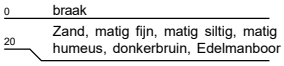

Boring: T7

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

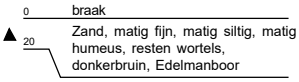

Boring: T8

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

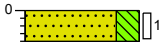

Boring: T9

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

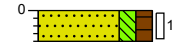

0 braak
20 Zand, zeer fijn, sterk siltig, donker zwartbruin, Edelmanboor

Boring: T10

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

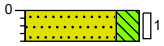

0 braak
20 Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor

Boring: T11

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

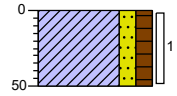

0 braak
20 Zand, zeer fijn, sterk siltig, donker zwartbruin, Edelmanboor

Boring: 05

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

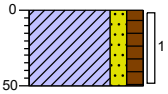

0 gras
Klei, matig zandig, matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor
50

Boring: 06

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

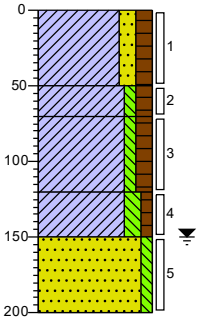

0 gras
Klei, matig zandig, matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor
50

Boring: 07

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021
GWS: 150

Maaiveldhoogte: maaiveld

0 gras
Klei, matig zandig, matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor
50
Klei, zwak siltig, matig humeus, zwak roesthoudend, donker bruingrijs, Edelmanboor
70
Klei, zwak siltig, matig humeus, zwak roesthoudend, sporen kooldeeltjes, Edelmanboor
120
Klei, matig siltig, zwak humeus, sterk roesthoudend, neutraal roestbruin, Edelmanboor
150
Zand, matig fijn, zwak siltig, donkergrijs, Edelmanboor
200

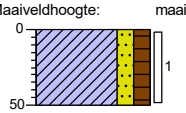
de Klinker
Milieu Adviesbureau

Projectcode: K21008621

Boring: 09

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

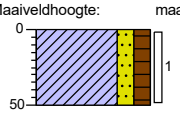

0 gras
Klei, matig zandig, matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor
50

Boring: 10

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

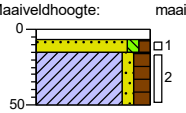

0 gras
Klei, matig zandig, matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor
50

Boring: 08

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

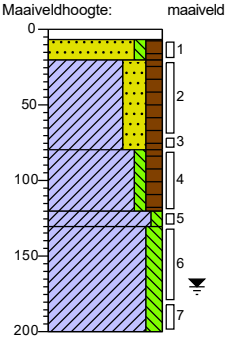

0 klinker
7
15 Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, matig roesthoudend, donker roestbruin, Edelmanboor
50 Klei, zwak zandig, matig humeus, donker zwartgrijs, Edelmanboor

Boring: H01

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021
GWS: 170

Maaiveldhoogte: maaiveld

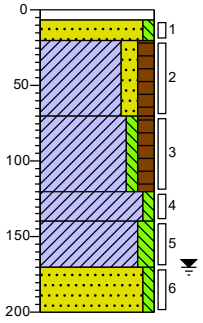

0 klinker
7
20 Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, sterk roesthoudend, brokken klei, Edelmanboor
Klei, sterk zandig, matig humeus, donker zwartgrijs, Edelmanboor
80
Klei, zwak siltig, matig humeus, donker cremebruin, Edelmanboor
120
130 Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, neutraal grijsbruin, Edelmanboor
Klei, matig siltig, sterk roesthoudend, neutraal roestbruin, Edelmanboor
200

Boring: H02

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021
GWS: 170

Maaiveldhoogte: maaiveld

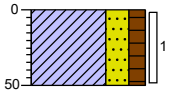

0 klinker
7
20 Zand, uiterst fijn, zwak siltig, donker bruingrijs, Edelmanboor
Klei, matig zandig, matig humeus, donker zwartgrijs, Edelmanboor
70
Klei, zwak siltig, matig humeus, donker cremebruin, Edelmanboor
120
140 Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, sporen kooldeeltjes, neutraal grijsbruin, Edelmanboor
170 Klei, matig siltig, sterk roesthoudend, neutraal roestbruin, Edelmanboor
200 Zand, matig grof, zwak siltig, zwak veenhoudend, donkergrijs, Edelmanboor

Boring: 12

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

0 gras
Klei, sterk zandig, matig humeus, donker beigebruin, Edelmanboor
50

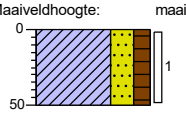
de Klinker
Milieu Adviesbureau

Projectcode: K21008621

Boring: 13

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

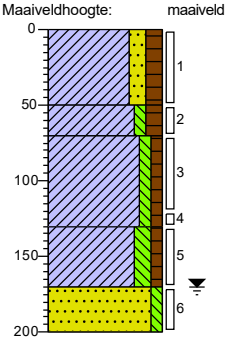

0 gras
Klei, sterk zandig, matig humeus, donker beigebruin, Edelmanboor
50

Boring: 14

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021
GWS: 170

Maaiveldhoogte: maaiveld

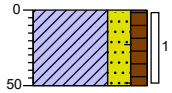

0 gras
Klei, matig zandig, matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor
50
Klei, zwak siltig, matig humeus, donker bruingrijs, Edelmanboor
70
Klei, zwak siltig, zwak humeus, sporen kooldeeltjes, matig roesthoudend, neutraal roestbruin, Edelmanboor
130
Klei, matig siltig, zwak humeus, sterk roesthoudend, neutraal roestbruin, Edelmanboor
170
Zand, matig fijn, zwak siltig, donkergrijs, Edelmanboor
200

Boring: 15

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

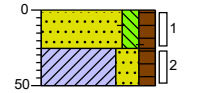

0 gras
Klei, sterk zandig, matig humeus, sporen baksteen, donker zwartbruin, Edelmanboor
50

Boring: 16

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

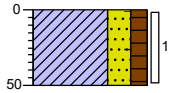

0 gras
Zand, matig grof, matig siltig, matig humeus, sporen baksteen, donker grijsbruin, Edelmanboor
25
Klei, sterk zandig, matig humeus, donker zwartbruin, Edelmanboor
50

Boring: 17

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

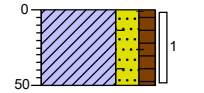

0 gras
Klei, sterk zandig, matig humeus, sporen baksteen, donker zwartbruin, Edelmanboor
50

Boring: 18

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

0 gras
Klei, sterk zandig, matig humeus, sporen baksteen, donker zwartbruin, Edelmanboor
50

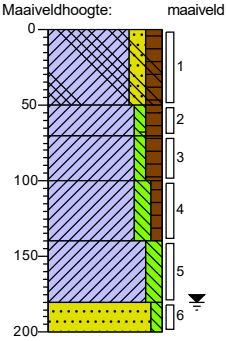
de Klinker
Milieu Adviesbureau

Projectcode: K21008621

Boring: 19

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021
GWS: 180

Maaiveldhoogte: maaiveld

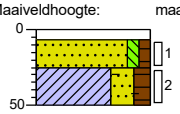

0 gras
Klei, matig zandig, matig humeus, sporen beton, donker grijsbruin, Edelmanboor
50
Klei, zwak siltig, matig humeus, sporen baksteen, donker bruingrijs, Edelmanboor
70
Klei, zwak siltig, matig humeus, neutraal roestbruin, Edelmanboor
100
Klei, matig siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donker grijsbruin, Edelmanboor
140
Klei, matig siltig, sterk roesthoudend, neutraal roestbruin, Edelmanboor
180
Zand, matig fijn, zwak siltig, resten veen, donkergrijs, Edelmanboor
200

Boring: 20

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

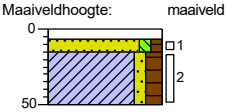

0 klinker
7
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, neutraal beigebruin, Edelmanboor
25
Klei, sterk zandig, matig humeus, sporen baksteen, donker zwartgrijs, Edelmanboor
50

Boring: B1

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

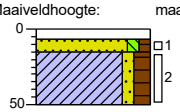

0 klinker
7
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, neutraal beigebruin, Edelmanboor
15
Klei, zwak zandig, matig humeus, donker zwartgrijs, Edelmanboor
50

Boring: B2

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

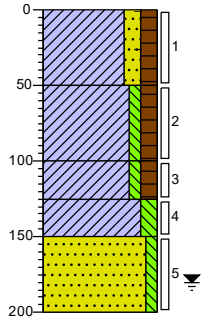

0 klinker
7
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, neutraal beigebruin, Edelmanboor
15
Klei, zwak zandig, matig humeus, donker zwartgrijs, Edelmanboor
50

Boring: 21

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021
GWS: 180

Maaiveldhoogte: maaiveld

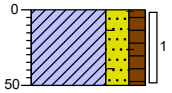

0 gras
Klei, matig zandig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, donker grijsbruin, Edelmanboor
50
Klei, zwak siltig, matig humeus, zwak roesthoudend, neutraal roestbruin, Edelmanboor
100
Klei, zwak siltig, matig humeus, zwak roesthoudend, donker grijsbruin, Edelmanboor
125
Klei, matig siltig, sterk roesthoudend, neutraal roestbruin, Edelmanboor
150
Zand, matig fijn, zwak siltig, donkergrijs, Edelmanboor
200

Boring: D1

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

0 gras
Klei, sterk zandig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, donker zwartbruin, Edelmanboor
50

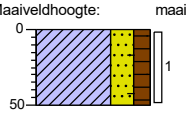
de Klinker
Milieu Adviesbureau

Projectcode: K21008621

Boring: D2

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

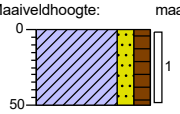

0 gras
Klei, sterk zandig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, donker zwartbruin, Edelmanboor
50

Boring: 22

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

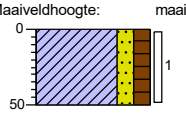

0 gras
Klei, matig zandig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
50

Boring: 11

X: 6,120000
Y: 51,910000
Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

0 gras
Klei, matig zandig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
50

Boring: G1

Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

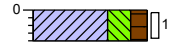

0 gras
Klei, sterk siltig, matig humeus, brokken baksteen, Schep
20

Boring: G2

Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

0 gras
Klei, sterk siltig, matig humeus, brokken baksteen, Schep
20

Boring: G3

Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

0 gras
Klei, sterk siltig, matig humeus, brokken baksteen, brokken asbestverdacht materiaal, Schep
20

de Klinker
Milieu Adviesbureau

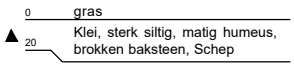
Projectcode: K21008621

Boring: G4

Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

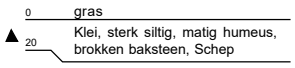

Boring: G5

Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

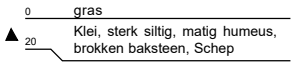

Boring: G6

Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

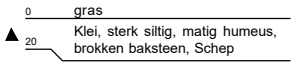

Boring: G7

Datum: 8-10-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

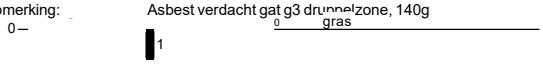

Boring: AVM01

Datum: 8-10-2021

Opmerking: Asbest verdacht gat g3 druppelzone, 140g

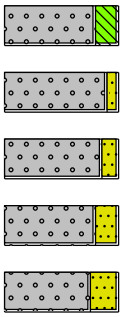

de Klinker
Milieu Adviesbureau

Projectcode: K21008621

Legenda (conform NEN 5104)

grind

Grind, siltig

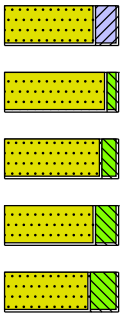
Grind, zwak zandig

Grind, matig zandig

Grind, sterk zandig

Grind, uiterst zandig

zand

Zand, kleïig

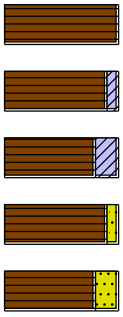
Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

Zand, uiterst siltig

veen

Veen, mineraalarm

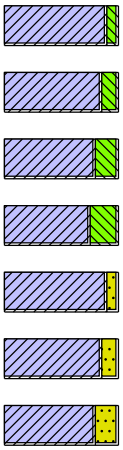
Veen, zwak kleïig

Veen, sterk kleïig

Veen, zwak zandig

Veen, sterk zandig

klei

Klei, zwak siltig

Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

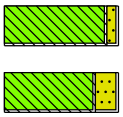
Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

Klei, sterk zandig

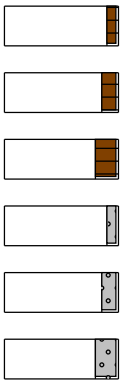
leem

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

zwak humeus

matig humeus

sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

geroerd monster

ongeroerd monster

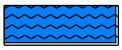
volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib

water

BIJLAGE 3: ANALYSERESULTATEN

De Klinker Milieu B.V.
T.a.v. Nico Looman
Verlengde Ooyerhoekseweg 9
7200 AN ZUTPHEN

Analysecertificaat

Datum: 15-Oct-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021164066/1
Uw project/verslagnummer	K21008621
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Uw ordernummer	K21008621
Monster(s) ontvangen	11-Oct-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K21008621	Certificaatnummer/Versie	2021164066/1
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich	Startdatum analyse	11-Oct-2021
Uw ordernummer	K21008621	Datum einde analyse	15-Oct-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	15-Oct-2021/14:58
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/6

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	83.2	81.3	84.5	90.3	81.6
S	Organische stof	% (m/m) ds	6.6	3.8	3.7	<0.7	3.6
	Gloeirest	% (m/m) ds	92	95	95	99	96
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	16.6	13.2	10.9	<2.0	11.2
	Metalen						
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	110	110	77		
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.29	0.44	0.36		
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	8.8	7.2	7.2		
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	16	16	18		
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.052	<0.050	0.067		
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5		
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	22	19	15		
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	24	23	30		
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	69	71	73		
	Minerale olie						
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0		<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0		<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	11		<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	23		16
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	9.4	<5.0	16		9.9
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0		<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	58		35
	Chromatogram olie (GC)				Zie bijl.		Zie bijl.
	Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB						
S	alfa-HCH	mg/kg ds				<0.0010	
S	beta-HCH	mg/kg ds				<0.0010	
S	gamma-HCH	mg/kg ds				<0.0010	

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MMBG01	Grond (AS3000)	12328363
2	MMBG02	Grond (AS3000)	12328364
3	MMBG03	Grond (AS3000)	12328365
4	MMB	Grond (AS3000)	12328366
5	MMD	Grond (AS3000)	12328367

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K21008621	Certificaatnummer/Versie	2021164066/1
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich	Startdatum analyse	11-Oct-2021
Uw ordernummer	K21008621	Datum einde analyse	15-Oct-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	15-Oct-2021/14:58
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/6

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
S	delta-HCH	mg/kg ds				<0.0010	
S	Hexachloorbenzeen	mg/kg ds				<0.0010	
S	Heptachloor	mg/kg ds				<0.0010	
S	Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds				<0.0010	
S	Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds				<0.0010	
S	Hexachloorbutadieen	mg/kg ds				<0.0010	
S	Aldrin	mg/kg ds				<0.0010	
S	Dieldrin	mg/kg ds				<0.0010	
S	Endrin	mg/kg ds				<0.0010	
S	Isodrin	mg/kg ds				<0.0010	
S	Telodrin	mg/kg ds				<0.0010	
S	alfa-Endosulfan	mg/kg ds				<0.0010	
Q	beta-Endosulfan	mg/kg ds				<0.0010	
S	Endosulfansulfaat	mg/kg ds				<0.0020	
S	alfa-Chloordaan	mg/kg ds				<0.0010	
S	gamma-Chloordaan	mg/kg ds				<0.0010	
S	o,p'-DDT	mg/kg ds				<0.0010	
S	p,p'-DDT	mg/kg ds				<0.0010	
S	o,p'-DDE	mg/kg ds				<0.0010	
S	p,p'-DDE	mg/kg ds				<0.0010	
S	o,p'-DDD	mg/kg ds				<0.0010	
S	p,p'-DDD	mg/kg ds				<0.0010	
S	HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0021 [1)]	
S	Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0021 [1)]	
S	Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0014 [1)]	
S	DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0014 [1)]	
S	DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0014 [1)]	
S	DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0014 [1)]	
S	DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0042 [1)]	
S	Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0014 [1)]	
S	OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds				0.015 [1)]	

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MMBG01	Grond (AS3000)	12328363
2	MMBG02	Grond (AS3000)	12328364
3	MMBG03	Grond (AS3000)	12328365
4	MMB	Grond (AS3000)	12328366
5	MMD	Grond (AS3000)	12328367

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K21008621	Certificaatnummer/Versie	2021164066/1
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich	Startdatum analyse	11-Oct-2021
Uw ordernummer	K21008621	Datum einde analyse	15-Oct-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	15-Oct-2021/14:58
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	3/6

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
S	OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds				0.016 [1)]	
	Polychloorbifenylen, PCB						
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]		
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK						
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050		
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.89		
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.59		
S	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	1.7		
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.85		
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.81		
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.34		
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.61		
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.45		
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.51		
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 [1)]	0.35 [1)]	6.7		

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MMBG01	Grond (AS3000)	12328363
2	MMBG02	Grond (AS3000)	12328364
3	MMBG03	Grond (AS3000)	12328365
4	MMB	Grond (AS3000)	12328366
5	MMD	Grond (AS3000)	12328367

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K21008621	Certificaatnummer/Versie	2021164066/1
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich	Startdatum analyse	11-Oct-2021
Uw ordernummer	K21008621	Datum einde analyse	15-Oct-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	15-Oct-2021/14:58
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	4/6

	Analyse	Eenheid	6	7	8	9	10
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	74.5	77.6	70.1	89.8	92.3
S	Organische stof	% (m/m) ds	1.8	2.7	2.5	4.4	4.3
	Gloeirest	% (m/m) ds	96	96	95	95	94
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	26.8	21.8	29.9	14.6	17.9
	Metalen						
S	Barium (Ba)	mg/kg ds		1200	400		
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds		0.24	<0.20		
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds		15	12		
S	Koper (Cu)	mg/kg ds		12	12		
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds		<0.050	<0.050		
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds		1.9	2.5		
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds		35	30		
S	Lood (Pb)	mg/kg ds		15	19		
S	Zink (Zn)	mg/kg ds		54	54		
	Minerale olie						
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0		
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0		
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0		
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11		
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0		
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0		
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35		
	Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB						
S	alfa-HCH	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	beta-HCH	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	gamma-HCH	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	delta-HCH	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	MMH	Grond (AS3000)	12328368
7	MM0G04	Grond (AS3000)	12328369
8	MM0G05	Grond (AS3000)	12328370
9	MMT1	Grond (AS3000)	12328371
10	MMT2	Grond (AS3000)	12328372

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K21008621	Certificaatnummer/Versie	2021164066/1
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich	Startdatum analyse	11-Oct-2021
Uw ordernummer	K21008621	Datum einde analyse	15-Oct-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	15-Oct-2021/14:58
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	5/6

	Analyse	Eenheid	6	7	8	9	10
S	Hexachloorbenzeen	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	Heptachloor	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	Hexachloorbutadieen	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	Aldrin	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	Dieldrin	mg/kg ds				0.022	0.025
S	Endrin	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	Isodrin	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	Telodrin	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	alfa-Endosulfan	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
Q	beta-Endosulfan	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	Endosulfansulfaat	mg/kg ds				<0.0020	<0.0020
S	alfa-Chloordaan	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	gamma-Chloordaan	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	o,p'-DDT	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	p,p'-DDT	mg/kg ds				0.0047	0.0067
S	o,p'-DDE	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	p,p'-DDE	mg/kg ds				0.014	0.017
S	o,p'-DDD	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	p,p'-DDD	mg/kg ds				0.0016	0.0024
S	HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0021 [1)]	0.0021 [1)]
S	Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.023	0.026
S	Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0014 [1)]	0.0014 [1)]
S	DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0023	0.0031
S	DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.015	0.018
S	DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0054	0.0074
S	DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.023	0.028
S	Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0014 [1)]	0.0014 [1)]
S	OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds				0.054	0.063
S	OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds				0.056	0.064

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	MMH	Grond (AS3000)	12328368
7	MM0G04	Grond (AS3000)	12328369
8	MM0G05	Grond (AS3000)	12328370
9	MMT1	Grond (AS3000)	12328371
10	MMT2	Grond (AS3000)	12328372

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K21008621	Certificaatnummer/Versie	2021164066/1
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich	Startdatum analyse	11-Oct-2021
Uw ordernummer	K21008621	Datum einde analyse	15-Oct-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	15-Oct-2021/14:58
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	6/6

	Analyse	Eenheid	6	7	8	9	10
	Polychloorbifenylen, PCB						
S	PCB 28	mg/kg ds		<0.0010	<0.0010		
S	PCB 52	mg/kg ds		<0.0010	<0.0010		
S	PCB 101	mg/kg ds		<0.0010	<0.0010		
S	PCB 118	mg/kg ds		<0.0010	<0.0010		
S	PCB 138	mg/kg ds		<0.0010	<0.0010		
S	PCB 153	mg/kg ds		<0.0010	<0.0010		
S	PCB 180	mg/kg ds		<0.0010	<0.0010		
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds		0.0049 [1)]	0.0049 [1)]		
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK						
S	Naftaleen	mg/kg ds		<0.050	<0.050		
S	Fenanthreen	mg/kg ds		<0.050	<0.050		
S	Anthraceen	mg/kg ds		<0.050	<0.050		
S	Fluorantheen	mg/kg ds		<0.050	<0.050		
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		<0.050	<0.050		
S	Chryseen	mg/kg ds		<0.050	<0.050		
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		<0.050	<0.050		
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		<0.050	<0.050		
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds		<0.050	<0.050		
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds		<0.050	<0.050		
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds		0.35 [1)]	0.35 [1)]		

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	MMH	Grond (AS3000)	12328368
7	MM0G04	Grond (AS3000)	12328369
8	MM0G05	Grond (AS3000)	12328370
9	MMT1	Grond (AS3000)	12328371
10	MMT2	Grond (AS3000)	12328372
			Akkoord
			Pr.coörd.

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

VA TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021164066/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	**Boornr**	**Van**	**Tot**	**Uw datum monstername**	**Monsteromsch./Monstername ID**
12328363	MMBG01				
0539075130	Pb03	0	50	07-Oct-2021	1
0539075102	05	0	50	08-Oct-2021	1
0539075383	06	0	50	08-Oct-2021	1
0539075388	07	0	50	08-Oct-2021	1
0539075123	09	0	50	08-Oct-2021	1
0539075382	08	15	50	08-Oct-2021	2
12328364	MMBG02				
0539075473	14	0	50	08-Oct-2021	1
0539075200	11	0	50	08-Oct-2021	1
0539075386	10	0	50	08-Oct-2021	1
0539074953	12	0	50	08-Oct-2021	1
0539074956	13	0	50	08-Oct-2021	1
12328365	MMBG03				
0539075231	15	0	50	08-Oct-2021	1
0539074962	16	25	50	08-Oct-2021	2
0539075007	17	0	50	08-Oct-2021	1
0539075005	18	0	50	08-Oct-2021	1
0539074965	19	0	50	08-Oct-2021	1
0539075004	20	25	50	08-Oct-2021	2
0539075198	21	0	50	08-Oct-2021	1
12328366	MMB				
0539075165	Pb04	7	20	07-Oct-2021	1
0539074997	B1	7	15	08-Oct-2021	1
0539074998	B2	7	15	08-Oct-2021	1
12328367	MMD				
0539075158	D1	0	50	08-Oct-2021	1
0539075177	D2	0	50	08-Oct-2021	1
12328368	MMH				
0539075170	Pb01	180	200	07-Oct-2021	6
0539075176	Pb01	200	230	07-Oct-2021	7
0539075477	H01	130	180	08-Oct-2021	6
0539075468	H01	180	200	08-Oct-2021	7
0539075466	H02	140	170	08-Oct-2021	5
12328369	MM0G04				
0539075121	Pb03	80	130	07-Oct-2021	3
0539075133	Pb04	100	150	07-Oct-2021	4

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021164066/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	**Boornr**	**Van**	**Tot**	**Uw datum monstername**	**Monsteromsch./Monstername ID**
0539075379	07	70	120	08-Oct-2021	3
0539075457	H02	120	140	08-Oct-2021	4
0539075464	14	70	120	08-Oct-2021	3
0539075008	14	120	130	08-Oct-2021	4
12328370	MM0G05				
0539075389	07	50	70	08-Oct-2021	2
0539075384	07	120	150	08-Oct-2021	4
0539075475	14	50	70	08-Oct-2021	2
0539075465	14	130	170	08-Oct-2021	5
0539074999	19	70	100	08-Oct-2021	3
0539075006	19	100	140	08-Oct-2021	4
0539074996	19	140	180	08-Oct-2021	5
0539075201	21	50	100	08-Oct-2021	2
0539075194	21	100	125	08-Oct-2021	3
0539075199	21	125	150	08-Oct-2021	4
12328371	MMT1				
0539075376	T1	0	20	08-Oct-2021	1
0539075380	T2	0	20	08-Oct-2021	1
0539075370	T3	0	20	08-Oct-2021	1
0539075375	T4	0	20	08-Oct-2021	1
0539075378	T5	0	20	08-Oct-2021	1
0539075381	T6	0	20	08-Oct-2021	1
12328372	MMT2				
0539075374	T7	0	20	08-Oct-2021	1
0539075371	T8	0	20	08-Oct-2021	1
0539075377	T9	0	20	08-Oct-2021	1
0539075372	T10	0	20	08-Oct-2021	1

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2021164066/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021164066/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Chromatogram MO (GC)	W0202	GC-FID	NEN-EN-ISO 16703
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB			
OCB (25)	W0262	GC-MS	pb 3020-1-3 & NEN 6980
OCB som AP04/AS3X	W0262	GC-MS	pb 3020-1-3 & NEN 6980
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

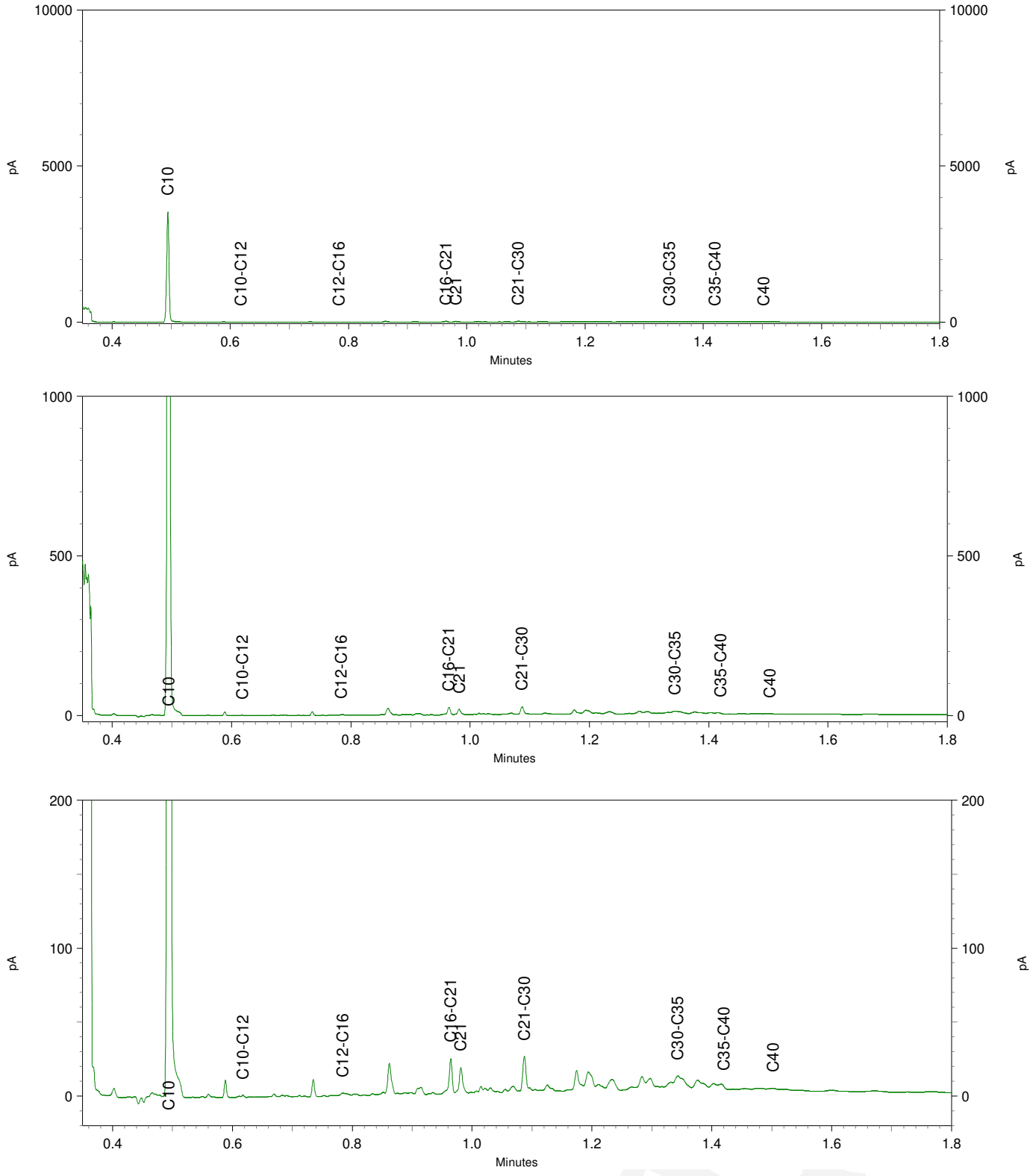
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 12328365
Certificate no.:2021164066
Sample description.: MMBG03

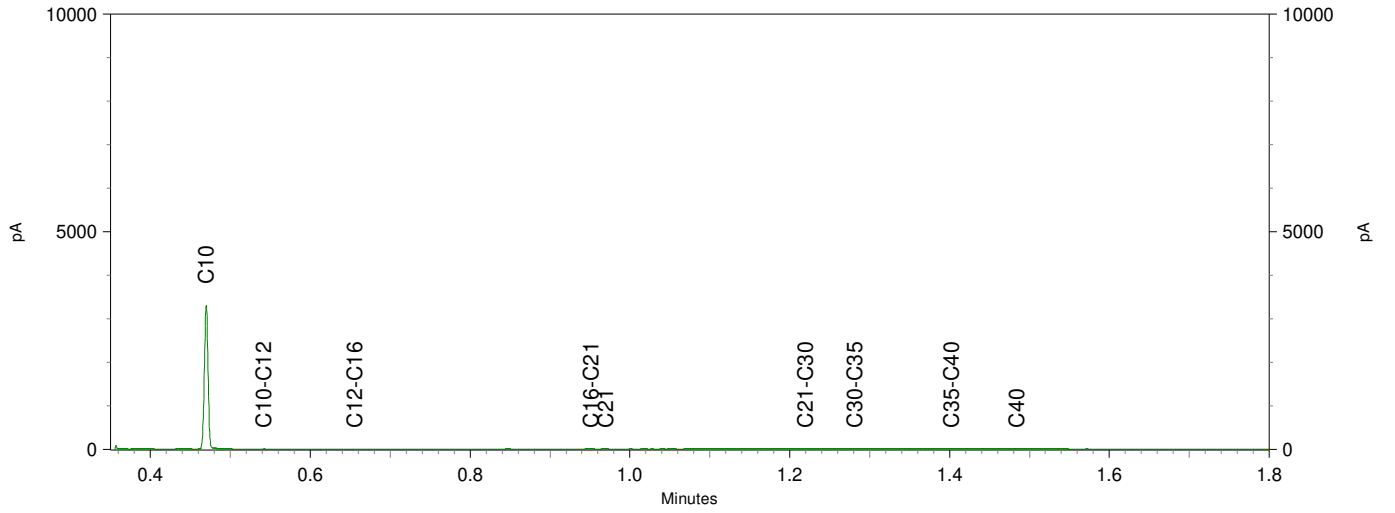
V

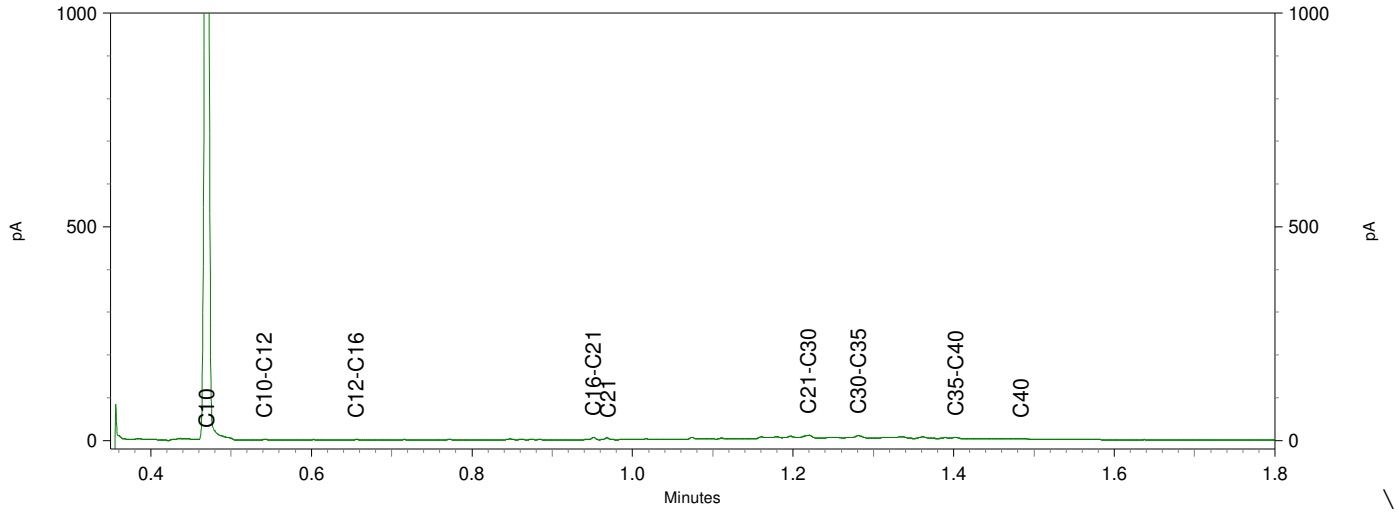

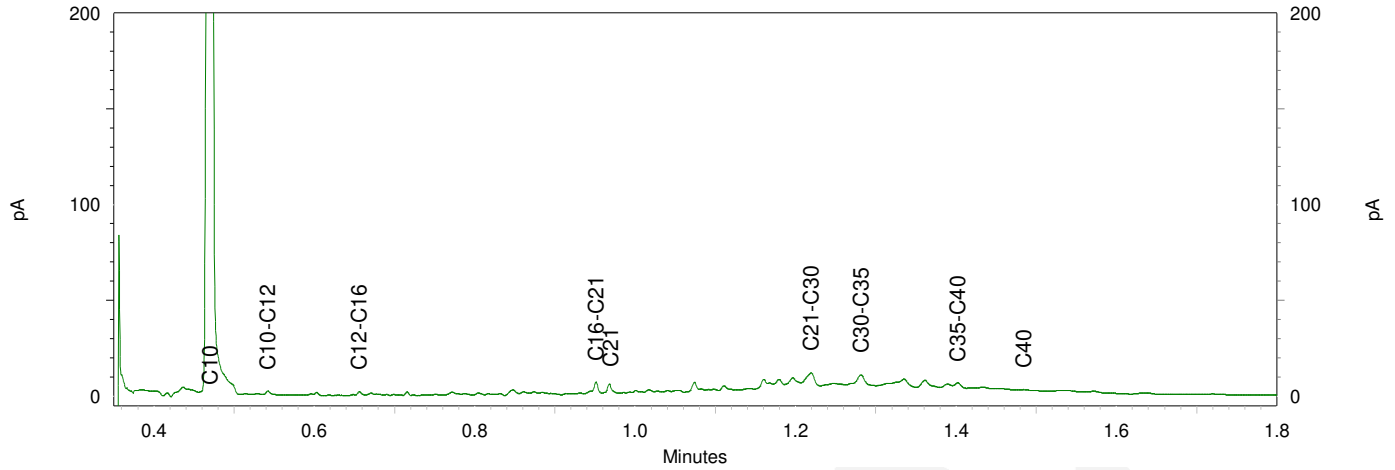
eurofins | — analytics

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 12328367
Certificate no.: 2021164066
Sample description.: MMD

De Klinker Milieu B.V.
T.a.v. Nico Looman
Verlengde Ooyerhoekseweg 9
7200 AN ZUTPHEN

Analysecertificaat

Datum: 22-Oct-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021168249/1
Uw project/verslagnummer	K21008621
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Uw ordernummer	K21008621
Monster(s) ontvangen	18-Oct-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K21008621	Certificaatnummer/Versie	2021168249/1
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich	Startdatum analyse	18-Oct-2021
Uw ordernummer	K21008621	Datum einde analyse	22-Oct-2021
Uw monsternemer	D.P. van Konijnenburg	Rapportagedatum	22-Oct-2021/09:34
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
	Metalen					
S	Barium (Ba)	µg/L			150	210
S	Cadmium (Cd)	µg/L			<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	µg/L			2.2	<2.0
S	Koper (Cu)	µg/L			<2.0	3.1
S	Kwik (Hg)	µg/L			<0.050	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	µg/L			<2.0	<2.0
S	Nikkel (Ni)	µg/L			13	<3.0
S	Lood (Pb)	µg/L			<2.0	<2.0
S	Zink (Zn)	µg/L			<10	14
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen					
S	Benzeen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	Tolueen	µg/L	0.33	<0.20	<0.20	<0.20
S	Ethylbenzeen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	o-Xyleen	µg/L	0.23	0.15	<0.10	0.13
S	m,p-Xyleen	µg/L	0.52	0.31	0.25	0.28
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.75	0.46	0.32	0.41
	BTEX (som)	µg/L	1.1	<0.90	<0.90	<0.90
S	Naftaleen	µg/L	<0.020	0.17	0.14	0.16
S	Styreen	µg/L			<0.20	<0.20
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen					
S	Dichloormethaan	µg/L			<0.20	<0.20
S	Trichloormethaan	µg/L			<0.20	<0.20
S	Tetrachloormethaan	µg/L			<0.10	<0.10
S	Trichlooretheen	µg/L			<0.20	<0.20
S	Tetrachlooretheen	µg/L			<0.10	<0.10
S	1,1-Dichloorethaan	µg/L			<0.20	<0.20
S	1,2-Dichloorethaan	µg/L			<0.20	<0.20
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L			<0.10	<0.10
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L			<0.10	<0.10
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L			<0.10	<0.10

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	Pb01-1-1	Water (AS3000)	12342340
2	Pb02-1-1	Water (AS3000)	12342341
3	Pb03-1-1	Water (AS3000)	12342342
4	Pb04-1-1	Water (AS3000)	12342343

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K21008621	Certificaatnummer/Versie	2021168249/1
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich	Startdatum analyse	18-Oct-2021
Uw ordernummer	K21008621	Datum einde analyse	22-Oct-2021
Uw monsternemer	D.P. van Konijnenburg	Rapportagedatum	22-Oct-2021/09:34
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L			<0.10	<0.10
	CKW (som)	µg/L			<1.6	<1.6
S	Tribroommethaan	µg/L			<0.20	<0.20
S	Vinylchloride	µg/L			<0.10	<0.10
S	1,1-Dichlooretheen	µg/L			<0.10	<0.10
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L			0.14 1)	0.14 1)
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/L			<0.20	<0.20
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/L			<0.20	<0.20
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/L			<0.20	<0.20
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L			0.42	0.42
	Minerale olie					
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	<10	<10	<10
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	<10	<10	<10
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	<10	<10	<10
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	<15	<15	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	<10	<10	<10
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	<10	<10	<10
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	<50	<50	<50

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	Pb01-1-1	Water (AS3000)	12342340
2	Pb02-1-1	Water (AS3000)	12342341
3	Pb03-1-1	Water (AS3000)	12342342
4	Pb04-1-1	Water (AS3000)	12342343

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021168249/1

Monster nr. / Barcode	Uw monsteromschrijving / Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12342340	Pb01-1-1				
0800915719	Pb01	220	320	15-Oct-2021	1
0680562971	Pb01	220	320	15-Oct-2021	2
0680562947	Pb01	220	320	15-Oct-2021	3
12342341	Pb02-1-1				
0800915768	Pb02	250	350	15-Oct-2021	1
0680562972	Pb02	250	350	15-Oct-2021	2
0680562970	Pb02	250	350	15-Oct-2021	3
12342342	Pb03-1-1				
0800915706	Pb03	220	320	15-Oct-2021	1
0680562995	Pb03	220	320	15-Oct-2021	2
0680562959	Pb03	220	320	15-Oct-2021	3
12342343	Pb04-1-1				
0800915751	Pb04	220	320	15-Oct-2021	1
0680562977	Pb04	220	320	15-Oct-2021	2
0680562961	Pb04	220	320	15-Oct-2021	3

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2021168249/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021168249/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	21-10-2021
Monsternemer	D.P. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021171436
Startdatum	21-10-2021
Rapportagedatum	27-10-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB								
alfa-HCH	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,033		
beta-HCH	µg/L	<0,0080	0,0056	-	0,008	0,008		
gamma-HCH	µg/L	<0,0090	0,0063	-	0,009	0,009		
delta-HCH	µg/L	<0,0080	0,0056					
Hexachloorbenzeen	µg/L	<0,0050	0,0035	-	0,005	0,00009	0,25	0,5
Heptachloor	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,000005	0,15	0,3
Heptachloorepoxide (cis,beta)	µg/L	<0,010	0,007					
Heptachloorepoxide (trans,alfa)	µg/L	<0,010	0,007					
Aldrin	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,000009		
Dieldrin	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,0001		
Endrin	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,00004		
alfa-Endosulfan	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,0002	2,5	5
HCH (som) (factor 0,7)	µg/L	0,024	0,0245	-	0,05	0,05	0,525	1
alfa-Chloordaan	µg/L	<0,010	0,007					
gamma-Chloordaan	µg/L	<0,010	0,007					
Drins (som) (factor 0,7)	µg/L	0,021	0,021		0,03			0,1
o,p-DDT	µg/L	<0,010	0,007					
p,p-DDT	µg/L	<0,010	0,007					
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014	0,014	-	0,02	0,000005	1,5	3
o,p-DDE	µg/L	<0,010	0,007					
p,p-DDE	µg/L	<0,010	0,007					
DDD (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014						
o,p-DDD	µg/L	<0,010	0,007					
DDE (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014						
p,p-DDD	µg/L	<0,010	0,007					
DDT (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014						
DDX (som) (factor 0,7)	µg/L	0,042	0,042	-	0,06	0,000004	0,005	0,01
Chloordaan (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014	0,014	-	0,02	0,00002	0,1	0,2
OCB (som) (factor 0,7)	µg/L	0,18						

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12353296	Pb03-1-2

Eindoordeel: Voldoet aan Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	21-10-2021
Monsternemer	D.P. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021171436
Startdatum	21-10-2021
Rapportagedatum	27-10-2021

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB								
alfa-HCH	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,033		
beta-HCH	µg/L	<0,0080	0,0056	-	0,008	0,008		
gamma-HCH	µg/L	<0,0090	0,0063	-	0,009	0,009		
delta-HCH	µg/L	<0,0080	0,0056					
Hexachloorbenzeen	µg/L	<0,0050	0,0035	-	0,005	0,00009	0,25	0,5
Heptachloor	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,000005	0,15	0,3
Heptachloorepoxide (cis,beta)	µg/L	<0,010	0,007					
Heptachloorepoxide (trans,alfa)	µg/L	<0,010	0,007					
Aldrin	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,000009		
Dieldrin	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,0001		
Endrin	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,00004		
alfa-Endosulfan	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,0002	2,5	5
HCH (som) (factor 0,7)	µg/L	0,024	0,0245	-	0,05	0,05	0,525	1
alfa-Chloordaan	µg/L	<0,010	0,007					
gamma-Chloordaan	µg/L	<0,010	0,007					
Drins (som) (factor 0,7)	µg/L	0,021	0,021		0,03			0,1
o,p-DDT	µg/L	<0,010	0,007					
p,p-DDT	µg/L	<0,010	0,007					
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014	0,014	-	0,02	0,000005	1,5	3
o,p-DDE	µg/L	<0,010	0,007					
p,p-DDE	µg/L	<0,010	0,007					
DDD (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014						
o,p-DDD	µg/L	<0,010	0,007					
DDE (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014						
p,p-DDD	µg/L	<0,010	0,007					
DDT (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014						
DDX (som) (factor 0,7)	µg/L	0,042	0,042	-	0,06	0,000004	0,005	0,01
Chloordaan (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014	0,014	-	0,02	0,00002	0,1	0,2
OCB (som) (factor 0,7)	µg/L	0,18						

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	12353297	Pb04-1-2

Eindoordeel: Voldoet aan Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

De Klinker Milieu B.V.
T.a.v. Nico Looman
Verlengde Ooyerhoekseweg 9
7200 AN ZUTPHEN

Analysecertificaat

Datum: 18-Oct-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021164067/1
Uw project/verslagnummer	K21008621
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Uw ordernummer	K21008621
Monster(s) ontvangen	11-Oct-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K21008621	Certificaatnummer/Versie	2021164067/1
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich	Startdatum analyse	11-Oct-2021
Uw ordernummer	K21008621	Datum einde analyse	15-Oct-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	15-Oct-2021/20:48
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/1

Analyse	Eenheid	1	2
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (Extern)	% (m/m)	79.9 [1)]	79.9 [1)]
In behandeling genomen hoeveelheid	kg	13.6 [2)]	13.7 [2)]
Droge massa aangeleverd monster	g	10858 [1)]	10930 [1)]
Asbest fractie <0,5mm	mg	N.v.t. [1)]	N.v.t. [1)]
Asbest fractie 0,5-1mm	mg	43 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 1-2mm	mg	90 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 2-4mm	mg	470 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 4-8mm	mg	100 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 8-20mm	mg	2600 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie >20mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest (som)	mg	3300 [2)]	0.0 [2)]
Totaal asbest (ondergrens)	mg/kg ds	40 [1)]	0.0 [1)]
Totaal asbest (bovengrens)	mg/kg ds	84 [1)]	0.6 [1)]
Serpentijn ondergrens	mg/kg ds	40 [1)]	0.0 [1)]
Serpentijn bovengrens	mg/kg ds	84 [1)]	0.3 [1)]
Amfibool ondergrens	mg/kg ds	0.0 [1)]	0.0 [1)]
Amfibool bovengrens	mg/kg ds	0.0 [1)]	0.3 [1)]
Asbest in grond	mg/kg ds	61 [2)]	<0.4 [2)]
Totaal gehalte asbest	mg/kg ds	61 [2)]	<0.4 [2)]
Serpentijn concentratie	mg/kg ds	61 [2)]	<0.4 [2)]
Amfibool concentratie	mg/kg ds	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Totaal asbest hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Totaal asbest niet hechtgebonden	mg/kg ds	61 [2)]	0.0 [2)]

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MMA01	Asbestverdachte grond	12328377
2	MMA02	Asbestverdachte grond	12328378

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
KD

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021164067/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12328377	MMA01				
1716683MG	G1	0	20	08-Oct-2021	1
1716683MG	G2	0	20	08-Oct-2021	1
1716683MG	G3	0	20	08-Oct-2021	1
12328378	MMA02				
1716684MG	G4	0	20	08-Oct-2021	1
1716684MG	G5	0	20	08-Oct-2021	1
1716684MG	G6	0	20	08-Oct-2021	1
1716684MG	G7	0	20	08-Oct-2021	1

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2021164067/1

Opmerking 1)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Opmerking 2)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021164067/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (uitbesteed)	W0004	Extern	Uitbesteding
Asbest Grond NEN5898 2016 ext	W0004	Microscopie	NEN 5898
Asbest NEN5898 (2016) ext	W0004	Microscopie	NEN 5898

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1257720**
Uw project omschrijving : **2021164067-K21008621**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **6905744**
Uw referentie : **MMA01**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **08/10/2021**

Asbestonderzoek

Initialen analist : M.M.
Datum geanalyseerd : 15-10-2021

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 13590 g
Droge massa aangeleverde monster : 10858 g
Percentage droogrest : **79,9** **m/m %**
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	9836,0	92,1	12,6	0,13	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	74,3	0,7	12,2	16,42	7	42,7
1-2 mm	246,2	2,3	69,7	28,31	12	90,1
2-4 mm	94,2	0,9	94,2	100,00	23	465,5
4-8 mm	122,8	1,2	122,8	100,00	1	104,4
8-20 mm	241,7	2,3	241,7	100,00	1	2626,7
>20 mm	59,4	0,6	59,4	100,00	0	0,0
Totaal	**10674,6**	**100,0**	**612,6**		**44**	**3329,4**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	+								
0,5-1 mm	0,9	0,2	2,3	0,9	0,2	2,3	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	1,0	0,4	2,3	1,0	0,4	2,3	0,0	0,0	0,0
2-4 mm	1,5	0,9	2,2	1,5	0,9	2,2	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	2,2	1,5	2,9	2,2	1,5	2,9	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	55	37	74	55	37	74	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**61**	**40**	**84**	**61**	**40**	**84**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Aangetroffen type asbest : Serpentijn
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	61	0,0	61
totaal afgerond	61	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **61 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
+ : enkele losse vezels

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1257720**
Uw project omschrijving	:	**2021164067-K21008621**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode	:	**6905744**
Uw referentie	:	**MMA01**
Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**08/10/2021**

Asbestonderzoek - productidentificatie

zeeffractie (mm)	materiaal	gebondenheid	asbestsoort	percentage (m/m %)
<0,5 mm	-	-	chrysotiel	+
0.5-1 mm	vezelbundel	niet hecht	chrysotiel	2-5
1-2 mm	vezelbundel	niet hecht	chrysotiel	2-5
2-4 mm	vezelbundel	niet hecht	chrysotiel	2-5
4-8 mm	isolatie	niet hecht	chrysotiel	15-30
8-20 mm	isolatie	niet hecht	chrysotiel	15-30

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1257720**
Uw project omschrijving : **2021164067-K21008621**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **6905745**
Uw referentie : **MMA02**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **08/10/2021**

Asbestonderzoek

Initialen analist : M.S.
Datum geanalyseerd : 15-10-2021

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 13680 g
Droge massa aangeleverde monster : 10930 g
Percentage droogrest : **79,9** **m/m %**
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	10469,2	97,7	12,9	0,12	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	87,0	0,8	21,6	24,83	0	0,0
1-2 mm	65,2	0,6	30,4	46,63	0	0,0
2-4 mm	38,8	0,4	38,8	100,00	0	0,0
4-8 mm	32,2	0,3	32,2	100,00	0	0,0
8-20 mm	22,2	0,2	22,2	100,00	0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**10714,6**	**100,0**	**158,1**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
1-2 mm	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,4**	**0,0**	**0,6**	**<0,4**	**0,0**	**0,3**	**0,0**	**0,0**	**0,3**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,4 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1257720**
Uw project omschrijving	:	**2021164067-K21008621**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Asbest
Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project:	- Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1257720**
Uw project omschrijving	:	**2021164067-K21008621**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
6905744	MMA01	G1	0-.2	1716683MG
		G2	0-.2	1716683MG
		G3	0-.2	1716683MG
6905745	MMA02	G4	0-.2	1716684MG
		G6	0-.2	1716684MG
		G5	0-.2	1716684MG
		G7	0-.2	1716684MG

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1257720**
Uw project omschrijving	:	**2021164067-K21008621**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Analysemethoden in Grond (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbestonderzoek	:	Conform AS3070 prestatieblad 1 en NEN 5898

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

De Klinker Milieu B.V.
T.a.v. Nico Looman
Verlengde Ooyerhoekseweg 9
7200 AN ZUTPHEN

Analysecertificaat

Datum: 15-Oct-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021164068/1
Uw project/verslagnummer	K21008621
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Uw ordernummer	K21008621
Monster(s) ontvangen	11-Oct-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K21008621	Certificaatnummer/Versie	2021164068/1
Uw projectnaam	Sleeg 23 te Babberich	Startdatum analyse	11-Oct-2021
Uw ordernummer	K21008621	Datum einde analyse	15-Oct-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	15-Oct-2021/15:08
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/1

Analyse	Eenheid	1
Extern / Overig onderzoek		
Droge stof (Extern)	% (m/m)	91.6 [1)]
Aantal stuks		1 [2)]
Totaal massa asbest	g	114.1 [2)]
Amfibool massa asbest	mg	0.0 [2)]
Serpentijn massa asbest	mg	14000 [2)]
Totaal Amfibool ondergrens	mg	0.0 [1)]
Totaal Amfibool bovengrens	mg	0.0 [1)]
Totaal Serpentijn ondergrens	mg	11000 [1)]
Totaal Serpentijn bovengrens	mg	17000 [1)]

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	AVM01-1	Asbestverdachte grond	12328379

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021164068/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12328379	AVM01-1				
P5035247	AVM01	0	20	08-Oct-2021	1

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2021164068/1

Opmerking 1)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Opmerking 2)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021164068/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (uitbesteed)	W0004	Extern	Uitbesteding
Asbest Verz. NEN5898 2016 ext	W0004	Microscopie	NEN 5898
Asbest Verzamel NEN5898 (2016) ext	W0004	Microscopie	NEN 5898

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode : **1257721**
Uw project omschrijving : **2021164068-K21008621**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **6905746**
Uw referentie : **AVM01-1**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **08/10/2021**

Asbest verzamelmonster

Initialen analist : A.Z.
Datum geanalyseerd : 11-10-2021

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 124,6 g
Droge massa aangeleverde monster : 114,1 g
Percentage droogrest : **91,57 m/m %**

type onderzocht materiaal	massa onderzocht materiaal (gram)	gebonden-heid	percentage serpentijn asbest (m/m %)	percentage amfibool asbest (m/m %)	aantal geanalyseerde deeltjes	serpentijn massa asbest (mg)	amfibool massa asbest (mg)
cement, golfplaat	114,1	hecht	chrysotiel 10-15		1	14262,5	0,0
Totaal	**114,1**				**1**	**14262,5**	**0,0**
					Ondergrens	11410	0
					Bovengrens	17115	0

Aangetroffen type asbest : Serpentijn
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	14000	0,0	14000
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	14000	0,0	

Totaal massa asbest: **14000 mg**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1257721**
Uw project omschrijving	:	**2021164068-K21008621**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Asbest
Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project:	- Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1257721**
Uw project omschrijving	:	**2021164068-K21008621**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
6905746	AVM01-1	AVM01	0-.2	P5035247

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1257721**
Uw project omschrijving	:	**2021164068-K21008621**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Analysemethoden in Grond (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbest verzamelmonster :

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

BIJLAGE 4: TOETSINGSTABELLEN

Grond

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		6,6						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		16,6						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	83,2	83,2					
Organische stof	% (m/m) ds	6,6	6,6					
Gloeirest	% (m/m) ds	92						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	16,6	16,6					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	110	150,9		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,29	0,3477	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	8,8	11,91	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	16	19,92	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,052	0,0586	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	22	28,95	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	24	27,87	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	69	88,06	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	3,182					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	5,303					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	5,303					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	11,67					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	9,4	14,24					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	6,364					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	37,12	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,001					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,001					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,001					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,001					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,001					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,001					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,001					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0074	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12328363	MMBG01

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		3,8						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		13,2						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	81,3	81,3					
Organische stof	% (m/m) ds	3,8	3,8					
Gloeirest	% (m/m) ds	95						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	13,2	13,2					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	110	177,6		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,44	0,6036	*	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	7,2	11,38	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	16	22,86	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,042	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	19	28,66	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	23	29,18	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	71	104,3	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	5,526					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	9,211					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	9,211					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	20,26					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	9,211					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	11,05					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	64,47	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0128	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	12328364	MMBG02

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		3,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		10,9						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	84,5	84,5					
Organische stof	% (m/m) ds	3,7	3,7					
Gloeirest	% (m/m) ds	95						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	10,9	10,9					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	77	141,2		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,36	0,5101	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	7,2	12,83	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	18	27,27	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,067	0,0831	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	15	25,12	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	30	39,47	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	73	115,8	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	5,676					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	9,459					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	11	29,73					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	23	62,16					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	16	43,24					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	11,35					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	58	156,8	-	35	190	2600	5000
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.						
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0018					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0132	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	0,89	0,89					
Anthraceen	mg/kg ds	0,59	0,59					
Fluorantheen	mg/kg ds	1,7	1,7					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,85	0,85					
Chryseen	mg/kg ds	0,81	0,81					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,34	0,34					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,61	0,61					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,45	0,45					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,51	0,51					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	6,7	6,785	*	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	12328365	MMBG03

Eindoordeel: Overschrijding Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	4	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		0,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	90,3	90,3					
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49					
Gloeirest	% (m/m) ds	99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2,0	1,4					
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB								
alfa-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	-	0,001	0,001	8,5	17
beta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	-	0,001	0,002	0,801	1,6
gamma-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	-	0,001	0,003	0,602	1,2
delta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
Hexachloorbenzeen	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	-	0,003	0,0085	1	2
Heptachloor	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	-	0,001	0,0007	2	4
Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	-	0,001	0,003		
Aldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0035		0,001			0,32
Dieldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
Endrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
Isodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
Telodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	-	0,001	0,0009	2	4
beta-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
Endosulfansulfaat	mg/kg ds	<0,0020	0,007					
alfa-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
gamma-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
o,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
p,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
o,p'-DDE	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
p,p'-DDE	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
o,p'-DDD	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
p,p'-DDD	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021						
Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021	0,0105	-	0,003	0,015	2,01	4
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,007	-	0,002	0,002	2	4
DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,007	-	0,002	0,02	17	34
DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,007	-	0,002	0,1	1,2	2,3
DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,007	-	0,006	0,2	0,95	1,7
DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0042						
Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,007	-	0,002	0,002	2	4
OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,015	0,0735	-	0,0056	0,4		
OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,016						

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
4	12328366	MMB

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	5	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		3,6						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		11,2						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	81,6	81,6					
Organische stof	% (m/m) ds	3,6	3,6					
Gloeirest	% (m/m) ds	96						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	11,2	11,2					
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	5,833					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	9,722					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	9,722					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	16	44,44					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	9,9	27,5					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	11,67					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	35	97,22	-	35	190	2600	5000
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.						

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
5	12328367	MMD

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	6	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		1,8						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		26,8						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	74,5	74,5					
Organische stof	% (m/m) ds	1,8	1,8					
Gloeirest	% (m/m) ds	96						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	26,8	26,8					
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	-	35	190	2600	5000

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
6	12328368	MMH

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/
N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	7	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		2,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		21,8						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	77,6	77,6					
Organische stof	% (m/m) ds	2,7	2,7					
Gloeirest	% (m/m) ds	96						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	21,8	21,8					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	1200	1338		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,24	0,3092	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	15	16,66	*	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	12	14,55	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0379	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	1,9	1,9	*	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	35	38,52	*	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	15	17,11	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	54	63,29	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	7,778					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	12,96					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	12,96					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	28,52					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	12,96					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	15,56					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	90,74	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0181	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
7	12328369	MMOG04

Eindoordeel: Overschrijding Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	8	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		2,5						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		29,9						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	70,1	70,1					
Organische stof	% (m/m) ds	2,5	2,5					
Gloeirest	% (m/m) ds	95						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	29,9	29,9					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	400	345,4		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,1661	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	12	10,41	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	12	12,54	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0345	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	2,5	2,5	*	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	30	26,32	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	19	19,6	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	54	52,7	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	8,4					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	14					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	14					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	30,8					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	14					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	16,8					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	98	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0028					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0028					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0028					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0028					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0028					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0028					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0028					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0196	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
8	12328370	MMOG05

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	9	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		4,4						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		14,6						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	89,8	89,8					
Organische stof	% (m/m) ds	4,4	4,4					
Gloeirest	% (m/m) ds	95						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	14,6	14,6					
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB								
alfa-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	-	0,001	0,001	8,5	17
beta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	-	0,001	0,002	0,801	1,6
gamma-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	-	0,001	0,003	0,602	1,2
delta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
Hexachloorbenzeen	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	-	0,003	0,0085	1	2
Heptachloor	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	-	0,001	0,0007	2	4
Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	-	0,001	0,003		
Aldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0015		0,001			0,32
Dieldrin	mg/kg ds	0,022	0,05					
Endrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
Isodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
Telodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	-	0,001	0,0009	2	4
beta-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
Endosulfansulfaat	mg/kg ds	<0,0020	0,0031					
alfa-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
gamma-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
o,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
p,p'-DDT	mg/kg ds	0,0047	0,0106					
o,p'-DDE	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
p,p'-DDE	mg/kg ds	0,014	0,0318					
o,p'-DDD	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
p,p'-DDD	mg/kg ds	0,0016	0,0036					
HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021						
Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,023	0,0531	*	0,003	0,015	2,01	4
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0031	-	0,002	0,002	2	4
DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0023	0,0052	-	0,002	0,02	17	34
DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,015	0,0334	-	0,002	0,1	1,2	2,3
DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0054	0,0122	-	0,006	0,2	0,95	1,7
DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,023						
Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0031	-	0,002	0,002	2	4
OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,054	0,1232	-	0,0056	0,4		
OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,056						

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
9	12328371	MMT1

Eindoordeel: Overschrijding Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	10	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		4,3						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		17,9						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	92,3	92,3					
Organische stof	% (m/m) ds	4,3	4,3					
Gloeirest	% (m/m) ds	94						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	17,9	17,9					
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB								
alfa-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	-	0,001	0,001	8,5	17
beta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	-	0,001	0,002	0,801	1,6
gamma-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	-	0,001	0,003	0,602	1,2
delta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0016					
Hexachloorbenzeen	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	-	0,003	0,0085	1	2
Heptachloor	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	-	0,001	0,0007	2	4
Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds	<0,0010	0,0016					
Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds	<0,0010	0,0016					
Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	-	0,001	0,003		
Aldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0016		0,001			0,32
Dieldrin	mg/kg ds	0,025	0,0581					
Endrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0016					
Isodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0016					
Telodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0016					
alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	-	0,001	0,0009	2	4
beta-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0016					
Endosulfansulfaat	mg/kg ds	<0,0020	0,0032					
alfa-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0016					
gamma-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0016					
o,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0016					
p,p'-DDT	mg/kg ds	0,0067	0,0155					
o,p'-DDE	mg/kg ds	<0,0010	0,0016					
p,p'-DDE	mg/kg ds	0,017	0,0395					
o,p'-DDD	mg/kg ds	<0,0010	0,0016					
p,p'-DDD	mg/kg ds	0,0024	0,0055					
HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021						
Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,026	0,0614	*	0,003	0,015	2,01	4
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0032	-	0,002	0,002	2	4
DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0031	0,0072	-	0,002	0,02	17	34
DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,018	0,0411	-	0,002	0,1	1,2	2,3
DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0074	0,0172	-	0,006	0,2	0,95	1,7
DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,028						
Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0032	-	0,002	0,002	2	4
OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,063	0,1465	-	0,0056	0,4		
OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,064						

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
10	12328372	MMT2

Eindoordeel: Overschrijding Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		6,6							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		16,6							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	83,2	83,2						
Organische stof	% (m/m) ds	6,6	6,6						
Gloeirest	% (m/m) ds	92							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	16,6	16,6						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	110	150,9		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,29	0,3477	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	8,8	11,91	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	16	19,92	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,052	0,0586	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	22	28,95	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	24	27,87	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	69	88,06	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	3,182						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	5,303						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	5,303						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	11,67						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	9,4	14,24						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	6,364						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	37,12	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,001						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,001						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,001						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,001						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,001						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,001						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,001						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0074	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12328363	MMBG01

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		3,8							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		13,2							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	81,3	81,3						
Organische stof	% (m/m) ds	3,8	3,8						
Gloeirest	% (m/m) ds	95							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	13,2	13,2						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	110	177,6		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,44	0,6036	Wonen	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	7,2	11,38	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	16	22,86	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,042	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	19	28,66	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	23	29,18	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	71	104,3	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	5,526						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	9,211						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	9,211						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	20,26						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	9,211						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	11,05						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	64,47	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0128	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	12328364	MMBG02

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		3,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		10,9							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	84,5	84,5						
Organische stof	% (m/m) ds	3,7	3,7						
Gloeirest	% (m/m) ds	95							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	10,9	10,9						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	77	141,2		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,36	0,5101	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	7,2	12,83	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	18	27,27	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,067	0,0831	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	15	25,12	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	30	39,47	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	73	115,8	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	5,676						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	9,459						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	11	29,73						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	23	62,16						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	16	43,24						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	11,35						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	58	156,8	<=AW	35	190	190	500	5000
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.							
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0018						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0132	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	0,89	0,89						
Anthraceen	mg/kg ds	0,59	0,59						
Fluorantheen	mg/kg ds	1,7	1,7						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,85	0,85						
Chryseen	mg/kg ds	0,81	0,81						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,34	0,34						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,61	0,61						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,45	0,45						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,51	0,51						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	6,7	6,785	Wonen	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	12328365	MMBG03

Eindoordeel: Klasse wonen

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	4	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		0,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	90,3	90,3						
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49						
Gloeirest	% (m/m) ds	99							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2,0	1,4						
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB									
alfa-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	<=AW	0,001	0,001	0,001	0,5	17
beta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,5	1,6
gamma-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	<=AW	0,001	0,003	0,04	0,5	1,2
delta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
Hexachloorbenzeen	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	<=AW	0,001	0,0085	0,027	1,4	2
Heptachloor	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	<=AW	0,001	0,0007	0,0007	0,1	4
Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	<=AW	0,001	0,003			
Aldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0035		0,001				0,32
Dieldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
Endrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
Isodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
Telodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0035	<=AW	0,001	0,0009	0,0009	0,1	4
beta-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
Endosulfansulfaat	mg/kg ds	<0,0020	0,007						
alfa-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
gamma-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
o,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
p,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
o,p'-DDE	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
p,p'-DDE	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
o,p'-DDD	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
p,p'-DDD	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021							
Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021	0,0105	<=AW	0,001	0,015	0,04	0,14	4
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,007	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,1	4
DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,007	<=AW	0,001	0,02	0,84	34	34
DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,007	<=AW	0,001	0,1	0,13	1,3	2,3
DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,007	<=AW	0,001	0,2	0,2	1	1,7
DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0042							
Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,007	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,1	4
OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,015	0,0735	<=AW		0,4			
OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,016							

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
4	12328366	MMB

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	5	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		3,6							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		11,2							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	81,6	81,6						
Organische stof	% (m/m) ds	3,6	3,6						
Gloeirest	% (m/m) ds	96							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	11,2	11,2						
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	5,833						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	9,722						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	9,722						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	16	44,44						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	9,9	27,5						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	11,67						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	35	97,22	<=AW	35	190	190	500	5000
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.							

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
5	12328367	MMD

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	6	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		1,8							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		26,8							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	74,5	74,5						
Organische stof	% (m/m) ds	1,8	1,8						
Gloeirest	% (m/m) ds	96							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	26,8	26,8						
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
6	12328368	MMH

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	7	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		2,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		21,8							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	77,6	77,6						
Organische stof	% (m/m) ds	2,7	2,7						
Gloeirest	% (m/m) ds	96							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	21,8	21,8						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	1200	1338		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,24	0,3092	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	15	16,66	Wonen	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	12	14,55	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0379	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	1,9	1,9	Wonen	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	35	38,52	Wonen	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	15	17,11	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	54	63,29	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	7,778						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	12,96						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	12,96						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	28,52						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	12,96						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	15,56						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	90,74	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0181	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
7	12328369	MMOG04

Eindoordeel: Klasse wonen

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	8	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		2,5							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		29,9							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	70,1	70,1						
Organische stof	% (m/m) ds	2,5	2,5						
Gloeirest	% (m/m) ds	95							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	29,9	29,9						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	400	345,4		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,1661	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	12	10,41	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	12	12,54	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0345	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	2,5	2,5	Wonen	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	30	26,32	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	19	19,6	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	54	52,7	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	8,4						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	14						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	14						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	30,8						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	14						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	16,8						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	98	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0028						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0028						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0028						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0028						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0028						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0028						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0028						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0196	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
8	12328370	MMOG05

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	9	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		4,4							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		14,6							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	89,8	89,8						
Organische stof	% (m/m) ds	4,4	4,4						
Gloeirest	% (m/m) ds	95							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	14,6	14,6						
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB									
alfa-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	<=AW	0,001	0,001	0,001	0,5	17
beta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,5	1,6
gamma-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	<=AW	0,001	0,003	0,04	0,5	1,2
delta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
Hexachloorbenzeen	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	<=AW	0,001	0,0085	0,027	1,4	2
Heptachloor	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	<=AW	0,001	0,0007	0,0007	0,1	4
Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	<=AW	0,001	0,003			
Aldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0015		0,001				0,32
Dieldrin	mg/kg ds	0,022	0,05						
Endrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
Isodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
Telodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0015	<=AW	0,001	0,0009	0,0009	0,1	4
beta-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
Endosulfansulfaat	mg/kg ds	<0,0020	0,0031						
alfa-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
gamma-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
o,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
p,p'-DDT	mg/kg ds	0,0047	0,0106						
o,p'-DDE	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
p,p'-DDE	mg/kg ds	0,014	0,0318						
o,p'-DDD	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
p,p'-DDD	mg/kg ds	0,0016	0,0036						
HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021							
Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,023	0,0531	Industrie	0,001	0,015	0,04	0,14	4
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0031	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,1	4
DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0023	0,0052	<=AW	0,001	0,02	0,84	34	34
DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,015	0,0334	<=AW	0,001	0,1	0,13	1,3	2,3
DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0054	0,0122	<=AW	0,001	0,2	0,2	1	1,7
DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,023							
Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0031	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,1	4
OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,054	0,1232	<=AW		0,4			
OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,056							

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
9	12328371	MMT1

Eindoordeel: Klasse industrie

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	07-10-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021164066
Startdatum	11-10-2021
Rapportagedatum	15-10-2021

Analyse	Eenheid	10	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		4,3							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		17,9							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	92,3	92,3						
Organische stof	% (m/m) ds	4,3	4,3						
Gloeirest	% (m/m) ds	94							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	17,9	17,9						
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB									
alfa-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,001	0,001	0,5	17
beta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,5	1,6
gamma-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,003	0,04	0,5	1,2
delta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	0,0016						
Hexachloorbenzeen	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,0085	0,027	1,4	2
Heptachloor	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,0007	0,0007	0,1	4
Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds	<0,0010	0,0016						
Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds	<0,0010	0,0016						
Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,003			
Aldrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0016		0,001				0,32
Dieldrin	mg/kg ds	0,025	0,0581						
Endrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0016						
Isodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0016						
Telodrin	mg/kg ds	<0,0010	0,0016						
alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0016	<=AW	0,001	0,0009	0,0009	0,1	4
beta-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	0,0016						
Endosulfansulfaat	mg/kg ds	<0,0020	0,0032						
alfa-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0016						
gamma-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	0,0016						
o,p'-DDT	mg/kg ds	<0,0010	0,0016						
p,p'-DDT	mg/kg ds	0,0067	0,0155						
o,p'-DDE	mg/kg ds	<0,0010	0,0016						
p,p'-DDE	mg/kg ds	0,017	0,0395						
o,p'-DDD	mg/kg ds	<0,0010	0,0016						
p,p'-DDD	mg/kg ds	0,0024	0,0055						
HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0021							
Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,026	0,0614	Industrie	0,001	0,015	0,04	0,14	4
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0032	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,1	4
DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0031	0,0072	<=AW	0,001	0,02	0,84	34	34
DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,018	0,0411	<=AW	0,001	0,1	0,13	1,3	2,3
DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0074	0,0172	<=AW	0,001	0,2	0,2	1	1,7
DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,028							
Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0014	0,0032	<=AW	0,001	0,002	0,002	0,1	4
OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,063	0,1465	<=AW		0,4			
OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds	0,064							

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
10	12328372	MMT2

Eindoordeel: Klasse industrie

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Grondwater

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	15-10-2021
Monsternemer	D.P. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021168249
Startdatum	18-10-2021
Rapportagedatum	22-10-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen								
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	0,33	0,33	-	0,2	7	504	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	0,23	0,23					
m,p-Xyleen	µg/L	0,52	0,52					
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,75	0,75	*	0,2	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	1,1						
Naftaleen	µg/L	<0,020	0,014	-	0,02	0,01	35	70
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5					
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600
Extra parameters								
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L		1,36	Geen oordeel mogelijk				

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12342340	Pb01-1-1

Eindoordeel: Overschrijding Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	15-10-2021
Monsternemer	D.P. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021168249
Startdatum	18-10-2021
Rapportagedatum	22-10-2021

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen								
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	504	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	0,15	0,15					
m,p-Xyleen	µg/L	0,31	0,31					
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,46	0,46	*	0,2	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	<0,90						
Naftaleen	µg/L	0,17	0,17	*	0,02	0,01	35	70
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5					
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600
Extra parameters								
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L		0,88	Geen oordeel mogelijk				

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	12342341	Pb02-1-1

Eindoordeel: Overschrijding Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	15-10-2021
Monsternemer	D.P. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021168249
Startdatum	18-10-2021
Rapportagedatum	22-10-2021

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen								
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	504	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	<0,10	0,07					
m,p-Xyleen	µg/L	0,25	0,25					
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,32	0,32	*	0,2	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	<0,90						
Naftaleen	µg/L	0,14	0,14	*	0,02	0,01	35	70
Styreen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	153	300
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5					
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600
Metalen								
Barium (Ba)	µg/L	150	150	*	20	50	338	625
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,4	3,2	6
Kobalt (Co)	µg/L	2,2	2,2	-	2	20	60	100
Koper (Cu)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	0,035	-	0,05	0,05	0,175	0,3
Molybdeen (Mo)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	5	153	300
Nikkel (Ni)	µg/L	13	13	-	3	15	45	75
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Zink (Zn)	µg/L	<10	7	-	10	65	433	800
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen								
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,01	500	1000
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	203	400
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	24	262	500
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	20	40
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	454	900
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	204	400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	65	130
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
CKW (som)	µg/L	<1,6						
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	0,14					630
Vinylchloride	µg/L	<0,10	0,07	-	0,2	0,01	2,5	5
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	0,14	-	0,2	0,01	10	20
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	0,42	-	0,6	0,8	40,4	80
Extra parameters								
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L		0,88	Geen oordeel mogelijk				

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	12342342	Pb03-1-1

Eindoordeel: Overschrijding Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	15-10-2021
Monsternemer	D.P. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021168249
Startdatum	18-10-2021
Rapportagedatum	22-10-2021

Analyse	Eenheid	4	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen								
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	504	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	0,13	0,13					
m,p-Xyleen	µg/L	0,28	0,28					
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,41	0,41	*	0,2	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	<0,90						
Naftaleen	µg/L	0,16	0,16	*	0,02	0,01	35	70
Styreen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	153	300
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5					
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600
Metalen								
Barium (Ba)	µg/L	210	210	*	20	50	338	625
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,4	3,2	6
Kobalt (Co)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	20	60	100
Koper (Cu)	µg/L	3,1	3,1	-	2	15	45	75
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	0,035	-	0,05	0,05	0,175	0,3
Molybdeen (Mo)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	5	153	300
Nikkel (Ni)	µg/L	<3,0	2,1	-	3	15	45	75
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Zink (Zn)	µg/L	14	14	-	10	65	433	800
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen								
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,01	500	1000
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	203	400
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	24	262	500
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	20	40
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	454	900
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	204	400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	65	130
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
CKW (som)	µg/L	<1,6						
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	0,14					630
Vinylchloride	µg/L	<0,10	0,07	-	0,2	0,01	2,5	5
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	0,14	-	0,2	0,01	10	20
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	0,42	-	0,6	0,8	40,4	80
Extra parameters								
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L		0,97	Geen oordeel mogelijk				

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
4	12342343	Pb04-1-1

Eindoordeel: Overschrijding Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	21-10-2021
Monsternemer	D.P. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021171436
Startdatum	21-10-2021
Rapportagedatum	27-10-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB								
alfa-HCH	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,033		
beta-HCH	µg/L	<0,0080	0,0056	-	0,008	0,008		
gamma-HCH	µg/L	<0,0090	0,0063	-	0,009	0,009		
delta-HCH	µg/L	<0,0080	0,0056					
Hexachloorbenzeen	µg/L	<0,0050	0,0035	-	0,005	0,00009	0,25	0,5
Heptachloor	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,000005	0,15	0,3
Heptachloorepoxide (cis,beta)	µg/L	<0,010	0,007					
Heptachloorepoxide (trans,alfa)	µg/L	<0,010	0,007					
Aldrin	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,000009		
Dieldrin	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,0001		
Endrin	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,00004		
alfa-Endosulfan	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,0002	2,5	5
HCH (som) (factor 0,7)	µg/L	0,024	0,0245	-	0,05	0,05	0,525	1
alfa-Chloordaan	µg/L	<0,010	0,007					
gamma-Chloordaan	µg/L	<0,010	0,007					
Drins (som) (factor 0,7)	µg/L	0,021	0,021		0,03			0,1
o,p-DDT	µg/L	<0,010	0,007					
p,p-DDT	µg/L	<0,010	0,007					
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014	0,014	-	0,02	0,000005	1,5	3
o,p-DDE	µg/L	<0,010	0,007					
p,p-DDE	µg/L	<0,010	0,007					
DDD (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014						
o,p-DDD	µg/L	<0,010	0,007					
DDE (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014						
p,p-DDD	µg/L	<0,010	0,007					
DDT (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014						
DDX (som) (factor 0,7)	µg/L	0,042	0,042	-	0,06	0,000004	0,005	0,01
Chloordaan (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014	0,014	-	0,02	0,00002	0,1	0,2
OCB (som) (factor 0,7)	µg/L	0,18						

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12353296	Pb03-1-2

Eindoordeel: Voldoet aan Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	K21008621
Projectnaam	Sleeg 23 te Babberich
Ordernummer	K21008621
Datum monstername	21-10-2021
Monsternemer	D.P. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021171436
Startdatum	21-10-2021
Rapportagedatum	27-10-2021

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB								
alfa-HCH	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,033		
beta-HCH	µg/L	<0,0080	0,0056	-	0,008	0,008		
gamma-HCH	µg/L	<0,0090	0,0063	-	0,009	0,009		
delta-HCH	µg/L	<0,0080	0,0056					
Hexachloorbenzeen	µg/L	<0,0050	0,0035	-	0,005	0,00009	0,25	0,5
Heptachloor	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,000005	0,15	0,3
Heptachloorepoxide (cis,beta)	µg/L	<0,010	0,007					
Heptachloorepoxide (trans,alfa)	µg/L	<0,010	0,007					
Aldrin	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,000009		
Dieldrin	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,0001		
Endrin	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,00004		
alfa-Endosulfan	µg/L	<0,010	0,007	-	0,01	0,0002	2,5	5
HCH (som) (factor 0,7)	µg/L	0,024	0,0245	-	0,05	0,05	0,525	1
alfa-Chloordaan	µg/L	<0,010	0,007					
gamma-Chloordaan	µg/L	<0,010	0,007					
Drins (som) (factor 0,7)	µg/L	0,021	0,021		0,03			0,1
o,p-DDT	µg/L	<0,010	0,007					
p,p-DDT	µg/L	<0,010	0,007					
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014	0,014	-	0,02	0,000005	1,5	3
o,p-DDE	µg/L	<0,010	0,007					
p,p-DDE	µg/L	<0,010	0,007					
DDD (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014						
o,p-DDD	µg/L	<0,010	0,007					
DDE (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014						
p,p-DDD	µg/L	<0,010	0,007					
DDT (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014						
DDX (som) (factor 0,7)	µg/L	0,042	0,042	-	0,06	0,000004	0,005	0,01
Chloordaan (som) (factor 0,7)	µg/L	0,014	0,014	-	0,02	0,00002	0,1	0,2
OCB (som) (factor 0,7)	µg/L	0,18						

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	12353297	Pb04-1-2

Eindoordeel: Voldoet aan Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

Asbest

Berekening concentratie volgens 11.4

		gat 03
1	Volume materiaal uit sleuf in dm^3	18,000
2	Stortgewicht in kg/dm^3	1,800
3	Inspectie-efficiëntie (%/100)	1,000
4	droge stof gehalte grond/puinmonster (%/100)	0,799
5	Totaal gewicht uitgegraven materiaal (kg ds)	25,88760
6	Serpentijn gehalte in materiaal (mg)	14000,000
7	Amfibool gehalte in materiaal (mg)	0,000
8	Totaal gewogen gehalte asbest in materiaal (mg)	14000,000
9	berekende concentratie asbest in materiaal > 20 mm(mg/kg ds)	540,799
10	Concentratie aan asbest in de fractie grond/puin <20 mm (mg/kg d	61,000
11	**Totale concentratie asbest (mg/kg ds)**	**601,799**

BIJLAGE 5: SITUERING MONSTERPUNTEN

Bijlage

Legenda

- onderzoekslocatie
- druppelzone
- Groentekwekerij / fruitbomen
- Kast bestrijdingsmiddelen
- Tanks
- boringen 0,2 m
- boringen 0,5 m
- boringen 2,0 m
- peilbuis
- asbestgaten

Overzichtskaart

T10 T11 PB03 05 06 T7 T8 T9 07 T5 T6 T4 08 09 10 T1 T2 T3 Druppelzone 2 12 13 G7 G6 14 11 G5 15 16 G4 H02 17 G3 Druppelzone 1 G2 23 1833 20 22 18 B1 G1 PB02 19 1990 21 3363 283 224

H01 PB01 H02 G3 Druppelzone 1 G2 B1 B2 PB04 G1 D1 PB02 D2

0 10 20 30 40 50 m

Situatietekening met boorpunten

Projectnummer K21008621
Sleeg 23 Babberich

de Klinker
Milieu Adviesbureau

BIJLAGE 6: CHECKLIST VOORONDERZOEK

Onderzoeksaspecten bij milieuhygiënisch vooronderzoek

Onderzoeksaspecten		**Aanleiding tot vooronderzoek**						
		A	B	C	D	E	F	G
1. Locatiegegevens	Eigendomssituatie	O	O					
	Hoogteligging					V		
2. Bodemopbouw en geohydrologie	Bodemopbouw	V	V		V	V	V	
	Antropogene lagen in de bodem	V	V	V	V	V	V	V
	Geohydrologie	V	V					
3. Verwachting t.a.v. de bodemkwaliteit	Geval van Ernstige bodemverontreiniging?	V		V	V	V	V	V
	Kwaliteit o.b.v. BKK	V	O	V	V	V	V	V
	O.b.v. uitgevoerde bodemonderzoeken	V	V	V	V	V		V
4. Gebruik en beïnvloeding van de locatie, verdachte situaties, activiteiten, ongewoon voorval	Voormalig	V	O	V	V	V		V
	Huidig	V	V		V	V	V	
	Toekomst		V			O		
	Asbestverdacht	V		V	V	V	V	V
5. Terreinverkenning								
V: Verplicht onderzoeksaspect O: Optioneel								

A) opstellen hypothese over de bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek volgens 6.2.1;

B) opstellen hypothese over de aanwezigheid van potentieel bodembedreigende (bedrijfs)activiteiten bij nul- en eindsituatieonderzoek (Omgevingsvergunning milieu of Activiteitenbesluit, volgens 6.2.2);

C) opstellen hypothese over de bodemkwaliteitsklasse van de ontvangende bodem voorafgaande aan het toepassen van grond of baggerspecie (het Besluit bodemkwaliteit, volgens 6.2.3);

D) opstellen hypothese over de milieuhygiënische kwaliteit ten behoeve van partijkeuring, volgens 6.2.4;

E) opstellen of actualiseren van een bodemkwaliteitskaart (het Besluit bodemkwaliteit, volgens 6.2.5);

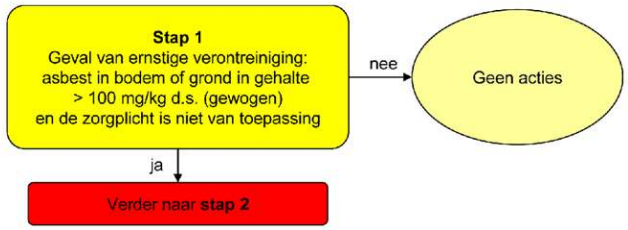
F) toetsing gebruik bodemkwaliteitskaarten bij te ontgraven grond en het toepassen van grond (het Besluit bodemkwaliteit, volgens 6.2.6);

G) opstellen hypothese over de bodemkwaliteit bij tijdelijke uitplaatsing en bij overig projectmatig grondverzet ten behoeve van het inschatten van arbeidshygiënische risico's, volgens 6.2.7.

K21008621 Memo Sleeg 23 Babberich

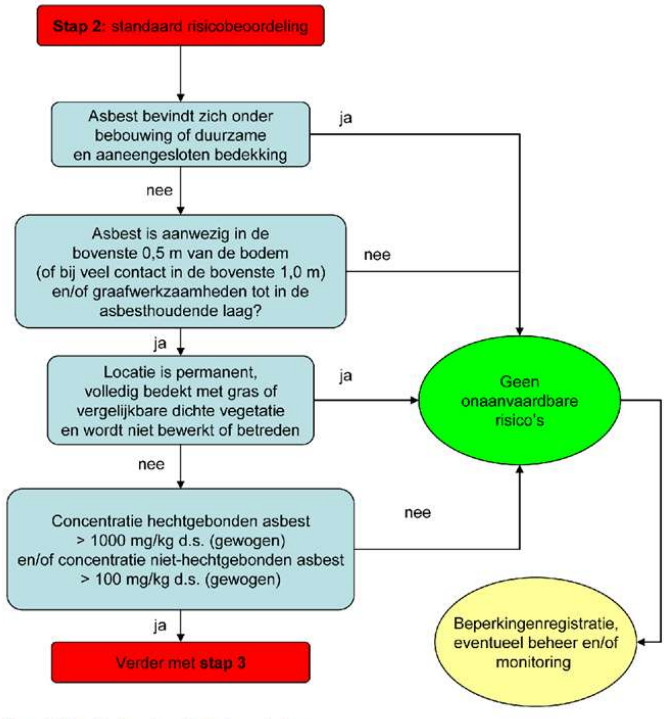
Risico beoordeling asbestverontreiniging

In de circulaire bodemsanering per 1 juli 2013 is een stappenplan opgenomen om een risico beoordeling uit te voeren voor verontreinigingen met asbest in de bodem. Onderstand wordt voor deze locatie dit stappenplan doorgenomen.

Figuur 2: Stap 1: Vaststelling geval van ernstige verontreiniging

Bij stap 1 wordt bepaald of er sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging. Omdat er een gehalte asbest aanwezig is > 100 mg/kg, is er sprake van een ernstig geval en moet men verder naar stap 2.

Figuur 3: Stap 2 : Standaard risicobeoordeling

Uit stap 2 blijkt dat er geen onaanvaardbare risico's zijn. Het asbest is niet afgedekt, is wel aanwezig is de bovenste 0,5 m, locatie is niet permanent bedekt met gras of vegetatie maar de concentratie hechtgebonden asbest is < 1000 mg/kg en de concentratie niet hechtgebonden asbest is < 1000 mg/kg.

Dit betekent dat er bij de laatste vraag ‘nee’ geantwoord moet worden en dat er derhalve geen sprake is van een onaanvaardbaar risico.

Dit houdt in dat er wel sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging met een saneringsverplichting, maar dat deze niet met spoed gesaneerd hoeft te worden. De sanering kan plaatsvinden op een zogenaamd ‘natuurlijk moment’. Dit kan zijn bij sloop en/of grondwerkzaamheden ter plaatse.

Indien er graafwerkzaamheden plaatsvinden binnen de contour van de verontreiniging, dient hiervoor een sanerinsgplan en/of een BUS-melding ingediend te worden bij de provincie Gelderland. Na goedkeuring hierop door de provincie, mogen de werkzaamheden conform het plan worden uitgevoerd. Hiervoor mogen er geen grondwerkzaamheden plaatsvinden.

Nico Looman

De Klinker Milieu Adviesbureau

Zutphen, 17-01-2022

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai

Sleeg, Babberich

Gemeente Zevenaar

Datum: 14 juni 2023

Projectnummer: 210376.01

Versie: 1.1

INHOUD

1 Inleiding 6
1.1 Aanleiding 6
***1.2* Ligging plangebied 6**
1.3 Verkavelingsplan 6
1.4 Doel van het onderzoek 7

2 Wet- en regelgeving 8
2.1 Wet geluidhinder 8
2.2 Hogere waarde procedure 10
2.3 Bouwbesluit 2012 11
2.4 Gecumuleerde geluidbelasting 12
2.5 Rekenmethodieken 12

3 Onderzoeksgegevens 14
3.1 Selectie van geluidsbronnen 14
3.2 Uitgangspunten en verkeersgegevens 14

4 Onderzoek 17
4.1 Onderzoeksopzet 17
4.2 Bepalen van de geluidbelastingen 17
4.3 Geluidbelastingen 18
4.4 Mogelijkheden voor geluidreducerende maatregelen 20
4.5 Gecumuleerde geluidsbelasting 21
4.6 Aanvraag hogere grenswaarden en toetsing gemeentelijk beleid 22

5 Conclusie 23

Bijlage A: Verbeelding bestemmingsplan

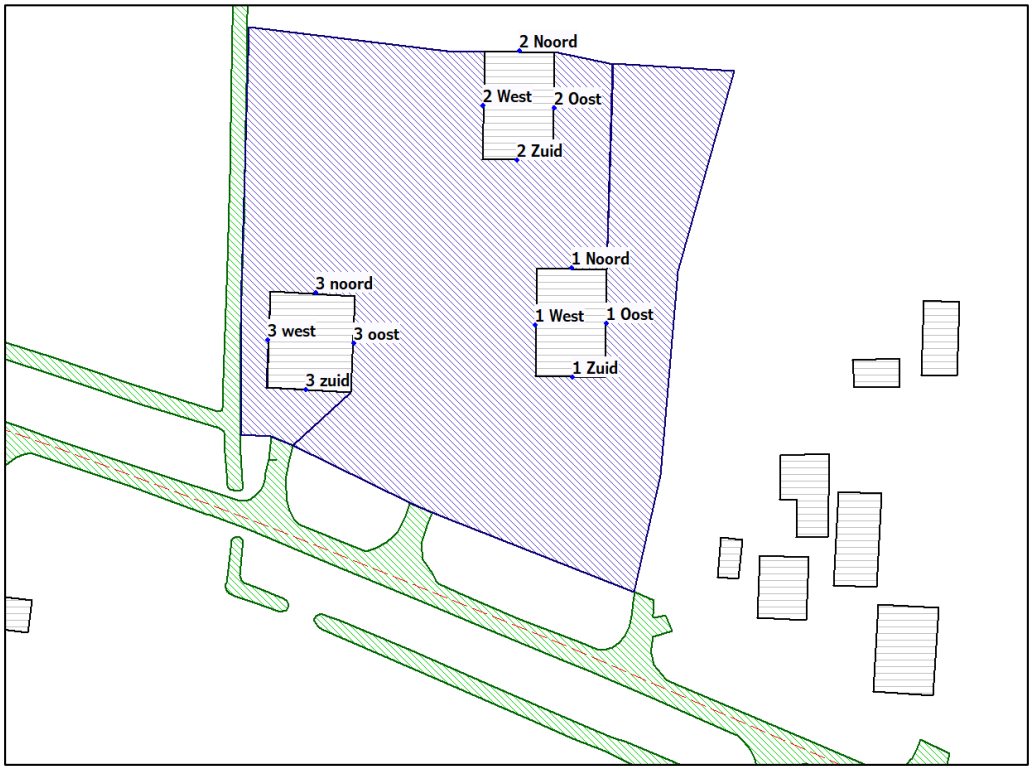
Bijlage B: Grafisch overzicht rekenmodel

Bijlage C: Rapportage van het rekenmodel

Bijlage D: Resultaten in tabelvorm

Samenvatting

Aan de Sleeg 23 te Babberich bevindt zich een agrarisch bedrijf met kassen en bedrijfsgebouwen. Het project voorziet in het slopen van deze bestaande kassen en bedrijfsgebouwen om in plaats daarvan woningbouw te realiseren. Het voorgenomen plan is niet mogelijk binnen de kaders van het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Om die reden is het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk om de ontwikkeling mogelijk te kunnen maken. In het kader van het bestemmingsplan is onderzoek noodzakelijk naar de geluidbelasting vanwege rail- en wegverkeerslawaai. Dit rapport is een uitwerking van dit onderzoek naar geluid. Onderstaande afbeelding laat de vertaling zien naar het akoestisch rekenmodel, de gebouwen zijn genummerd 1, 2 en 3.

Op basis van dit onderzoek, waarbij is getoetst op de randen van de bouwvlakken, kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

Spoorlijn Arnhem - Zevenaar
Er vindt een overschrijding van 1 dB plaats van de voorkeursgrenswaarde van 55 dB op de 2e verdieping van de zuidgevel van gebouw 3; dit geveldeel heeft een geluidsklassering van ‘onrustig’. De maximale grenswaarde wordt niet overschreden. Er treden daarnaast ook overschrijdingen op van de gemeentelijke ambitiewaarde: elke woning heeft enkele geveldelen waarvoor een klassering van ‘redelijk rustig’ geldt, waar de ambitiewaarde ‘rustig’ is. Maar, elk gebouw heeft ook meerdere geluidluwe gevels en buitenruimten, en minimaal één zijde waarvoor de klassering ‘zeer rustig’ geldt. De geconstateerde geluidsbelangen worden daarmee acceptabel geacht.

Bron- en overdrachtsmaatregelen zijn onderzocht, maar stuiten op bezwaren van financiële, landschappelijke, civieltechnische en stedenbouwkundige aard. Een hogere waarde procedure is niet van toepassing aangezien de overschrijding van de voorkeursgrenswaarde plaatsvindt op een reeds bestaande geluidsgevoelige bestemming.

Sleeg
Als gevolg van de 60 km/uur weg vinden er geen overschrijdingen plaats van de voorkeursgrenswaarde. Voor deze weg wordt voldaan aan de Wgh.

Cumulatie en nadere maatregelen bij de ontvanger
Voor onderhavig plan is een hoogste gecumuleerde geluidbelasting waarneembaar van 52 dB, exclusief aftrek artikel 110g Wgh. Het geluid is hoofdzakelijk afkomstig van de spoorlijnen Arnhem – Zevenaar. De (niet-gecumuleerde) geluidsbelasting vanwege railverkeerslawaai is met 56 dB dan ook maatgevend.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Sleeg 23 te Babberich bevindt zich een agrarisch bedrijf met kassen en bedrijfsgebouwen. Het project voorziet in het slopen van deze bestaande kassen en bedrijfsgebouwen om in plaats daarvan woningbouw te realiseren. Het voorgenomen plan is niet mogelijk binnen de kaders van het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Om die reden is het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk om de ontwikkeling mogelijk te kunnen maken. In het kader van het bestemmingsplan is onderzoek noodzakelijk naar de geluidbelasting vanwege wegverkeerslawaai. Dit rapport is een uitwerking van dit onderzoek naar geluid.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Sleeg 23 binnen de gemeente Zevenaar in de provincie Gelderland. De Sleeg betreft een gezoneerde 60 km/uur weg. Ten zuiden ligt de spoorlijn Arnhem-Zevenaar. Er liggen verder geen akoestisch relevante wegen in de directe omgeving. Onderstaande figuur toont de globale ligging van het plangebied.

Globale ligging plangebied (in rood)

1.3 Verkavelingsplan

Navolgende figuur geeft een uitsnede van de verbeelding vanuit het bestemmingsplan voor onderhavige ontwikkeling. De verbeelding is tevens opgenomen in bijlage A.

Verbeelding met bouwvlak Sleeg 23, Babberich

1.4 Doel van het onderzoek

Om de ontwikkeling mogelijk te maken moet volgens artikelen 76a en 77 van de Wet geluidhinder (Wgh) en artikel 4.1 van het Besluit geluidhinder (Bgh) bij het nieuwe planologisch regime waarin woningen of andere geluidgevoelige bestemmingen mogelijk worden gemaakt binnen de zones van (spoor)wegen, akoestisch onderzoek worden verricht. Dit onderzoek heeft tot doel inzicht te geven in het akoestisch klimaat van de nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen ten gevolge van wegverkeerslawaai.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Wet geluidhinder

2.1.1 Zones

Langs wegen en spoorwegen liggen zones. Binnen deze zones moet voor de realisatie van geluidgevoelige bestemmingen akoestisch onderzoek worden uitgevoerd.

Wegverkeer
De breedte van de zone is afhankelijk van het aantal rijstroken en de ligging van de weg: stedelijk of buitenstedelijk. De zone ligt aan weerszijden van de weg en is gemeten vanuit de rand van de weg. De zones, zoals beschreven in artikel 74 van de Wgh, zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Aantal rijstroken	Zones langs wegen	
	Stedelijk gebied	Buitenstedelijk gebied
1 of 2 rijstroken	200 meter	250 meter
3 of 4 rijstroken	350 meter	400 meter
5 of meer rijstroken	350 meter	600 meter

Overzicht van de zones langs wegen

Artikel 74 lid 2 van de Wgh maakt een uitzondering voor wegen met een 30 km/uur-maximumsnelheid en woonerven. Deze wegen hebben geen zone en zijn daarmee niet onderzoeksplichtig[1].

Railverkeer
De wettelijke zone van een spoorweg is afhankelijk van de toegestane geluidbelasting op het referentiepunt uit het geluidregister. De zone ligt aan weerszijden van een spoorweg en wordt gemeten vanuit de buitenste spoorstaaf. De zones, zoals beschreven in artikel 1.4a uit het Bgh, zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Hoogste geluidbelasting op referentiepunt	Zones langs spoorwegen
Kleiner dan 56 dB	100 meter
Gelijk aan of groter dan 56 dB en kleiner dan 61 dB	200 meter
Gelijk aan of groter dan 61 dB en kleiner dan 66 dB	300 meter
Gelijk aan of groter dan 66 dB en kleiner dan 71 dB	600 meter
Gelijk aan of groter dan 71 dB en kleiner dan 74 dB	900 meter
Gelijk aan of groter dan 74 dB	1.200 meter

Overzicht van de zones langs spoorwegen

[1] Conform artikel 74 lid 2 van de Wgh is voor 30 km/uur wegen geen onderzoeksplicht. Op 3 september 2003 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitgesproken (nr. 200203751/1: Abcoude) dat nog niet geconcludeerd kan worden dat het project aanvaardbaar is vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening (goed woon- en leefklimaat, zoals opgenomen in het Bouwbesluit). Daarom wordt bij 30 km-zones onderzocht of wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB of de ten hoogst toelaatbare geluidbelasting op de gevel.

Industrielawaai
De wettelijke zone van een gezoneerd industrieterrein is afhankelijk van de gereserveerde geluidruimte voor alle bedrijven binnen het industrieterrein. Deze zone is gelegen rondom het industrieterrein en wordt bepaald door de grens van het industrieterrein en de 50 dB(A) geluidcontour vanwege de geluidreservering van het terrein.

2.1.2 Grenswaarden

De Wgh heeft tot doel geluidhinder te voorkomen en te beperken tot aanvaardbare geluidniveaus. In de Wgh zijn hiervoor twee soorten grenswaarden opgenomen:

- *Voorkeursgrenswaarde*[2]*:* Deze waarde garandeert een goede woon- en leefsituatie binnen de invloedssfeer van een geluidbron (wegen, spoorwegen, enzovoort).
- *Maximale ontheffingswaarde:* Deze waarde geeft de hoogste gevelbelasting weer waarvoor een hogere waarde kan worden aangevraagd.

De grenswaarden zijn onder andere afhankelijk van de geluidbron (wegverkeer-, railverkeer- of industrielawaai), de ligging van de geluidgevoelige bebouwing (stedelijk of buitenstedelijk gebied) en het type geluidgevoelige bebouwing. In de volgende tabel zijn voor geluidgevoelige bestemmingen de voorkeursgrenswaarden en de meest voorkomende hoogst toelaatbare geluidbelasting uit de Wgh weergeven.

	Wegverkeer	**Railverkeer**	**Gezoneerd industrieterrein**
Stedelijk gebied			
Voorkeursgrenswaarde	48 dB (art. 82 Wgh)	55 dB (art. 4.9 lid 1)	50 dB (art. 44 Wgh)
Maximale ontheffingswaarde[3]	63 dB (art. 83 lid 2 Wgh)	68 dB (art. 4.10)	55 dB (art. 45 Wgh)
Buitenstedelijk gebied			
Voorkeursgrenswaarde	48 dB (art. 82 Wgh)	55 dB (art. 4.9 lid 1)	50 dB (art. 44 Wgh)
Maximale ontheffingswaarde	53 dB (art. 83 lid 1 Wgh)	68 dB (art. 4.10)	55 dB (art. 45 Wgh)

Overzicht van de grenswaarden uit de Wgh

Gezien de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde kunnen zich drie situaties voordoen:

Een geluidbelasting lager dan de voorkeursgrenswaarde
In deze situatie zijn volgens de Wgh geen nadere acties nodig om de geluidgevoelige bebouwing te realiseren.

---

2 De term voorkeursgrenswaarde stond in de Wgh tot 1-1-2007. Op 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (modernisering instrumentarium geluidbeleid, eerste fase) in werking getreden. Eén van de wijzigingen bestond uit het feit dat de term 'voorkeursgrenswaarde' werd vervangen door 'ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting'. Om verwarring te voorkomen en de leesbaarheid te verhogen wordt in dit akoestisch onderzoek de term voorkeursgrenswaarde gebruikt.

3 Voor auto(snel)wegen geldt dat een geluidgevoelig object, welke binnen de zone van deze auto(snel)weg gelegen is, ten opzichte van deze auto(snel)weg altijd buitenstedelijk is gelegen.

Een geluidbelasting tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde
In deze situatie dienen bij voorkeur maatregelen te worden getroffen om de geluidbelasting terug te brengen tot een waarde die lager is dan de voorkeursgrenswaarde. Wanneer er overwegende bezwaren zijn vanuit stedenbouwkundig, verkeerskundig, landschappelijk of financieel oogpunt, kan voor de geluidgevoelige bebouwing een hogere waarde worden aangevraagd. Voor het verlenen van hogere waarden kan de gemeente een gemeentelijk geluidbeleid vaststellen.

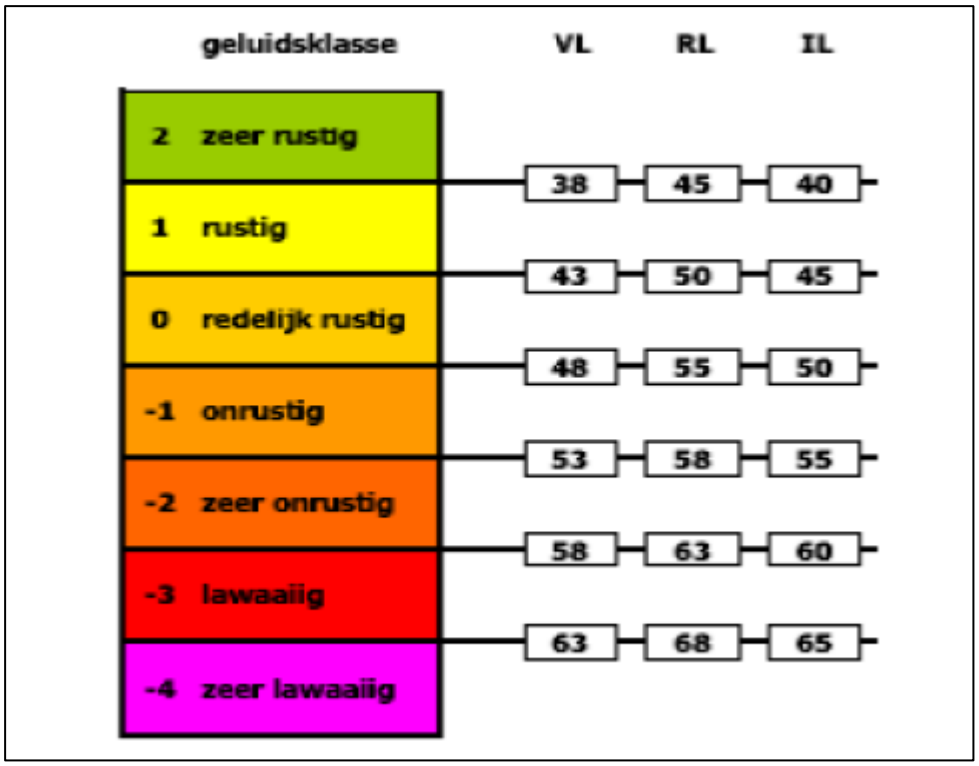
Een geluidbelasting hoger dan de maximale ontheffingswaarde
In deze situatie is de realisatie van geluidgevoelige bebouwing in principe niet mogelijk, tenzij geluidbeperkende maatregelen worden getroffen waardoor de geluidbelasting daalt tot een waarde lager dan de voorkeursgrenswaarde of de maximale ontheffingswaarde.

2.2 Hogere waarde procedure

Bij een geluidbelasting, na beschouwing van maatregelen, tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde kan bij het college van burgemeester en wethouders (B en W), onder bepaalde voorwaarden, ontheffing van de voorkeursgrenswaarde worden aangevraagd.

Indien aanwezig moet worden voldaan aan één of meerdere subcriteria uit lokaal hogere waarden beleid. De gemeente Zevenaar maakt gebruik van het Gemeentelijk Geluidbeleid Zevenaar (d.d. 2008). Indien benodigd zal hieraan getoetst worden.

In het gemeentelijk beleid staan ambities voor het geluidklimaat per gebiedstype aangegeven. Voor het plangebied (buitengebied) geldt bijvoorbeeld de ambitie voor een ‘rustig’ geluidklimaat met als bovengrens ‘onrustig’.

Geluidsklasse (ambities) geluidbeleid gemeente Zevenaar

Hiernaast worden meerdere criteria gesteld aan het afwijken van deze geluidsklasse. Bij een overschrijding van de ambitiewaarde dient de geluidsbelasting meegenomen te zijn tijdens de ontwerpfase. Bij een aanvraag hogere grenswaarden is toetsing van de gevelwering vereist in verband met de binnenwaarde. De binnenwaarde mag de maximale waarde van 33 dB niet overschrijden. De eventuele toetsing van de binnenwaarde is niet in dit onderzoek beschouwd en hoeft pas plaats te vinden bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen.

Indien een hogere grenswaarde wordt aangevraagd, mag het college van B en W vragen naar de gecumuleerde geluidbelasting, waarbij ook andere bronnen zijn meegenomen, zoals railverkeerslawaai of industrielawaai (art. 157 Wgh, Bgh Hoofdstuk 2, art. 2.2b, lid 1-5).

2.3 Bouwbesluit 2012

Bij een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde uit de Wgh dreigt ook een overschrijding van de binnenwaarde uit het Bouwbesluit 2012. Bij verlening van een omgevingsvergunning voor bouwen wordt de binnenwaarde getoetst aan het Bouwbesluit 2012. Wanneer de nieuwe geluidsgevoelige objecten worden gerealiseerd nabij geluidsbronnen, kan de geluidbelasting van de verschillende geluidsbronnen bij elkaar worden opgeteld (gecumuleerd). Bij de bepaling van de cumulatieve geluidbelasting mag geen gebruik worden gemaakt van de aftrek op grond van artikel 110g van de Wgh.

Bij woningen waarvoor hogere waarden in het kader van de Wgh zijn toegestaan, is aanvullend bouwakoestisch onderzoek noodzakelijk voor de bepaling van eventueel

noodzakelijke gevelisolatie, zodat de binnenwaarde uit het Bouwbesluit 2012 wordt gewaarborgd.

Wegen met een maximumsnelheid van 30 km/uur hebben op basis van de Wgh geen onderzoeksplicht. Voor deze wegen kunnen op basis van de Wgh ook geen hogere waarden worden verleend. Doordat geen hogere waarde wordt vastgesteld is een formele toetsing aan de binnenwaarde uit het Bouwbesluit 2012 niet noodzakelijk. Om een goed woon- en leefklimaat bij nieuwe woningen te garanderen kan toetsing aan de binnenwaarde uit Bouwbesluit 2012 echter ook bij 30 km/uur wegen wenselijk zijn.

2.4 Gecumuleerde geluidbelasting

In het zesde lid van artikel 110a Wgh wordt aangegeven dat burgemeester en wethouders slechts hogere waarden vast kunnen stellen, wanneer de gecumuleerde geluidsbelasting niet leidt tot een onacceptabele geluidbelasting. De gecumuleerde geluidbelasting wordt berekend ter plaatse van de geluidgevoelige bestemmingen waarvoor een hogere waarde wordt vastgesteld die in meerdere geluidszones in de zin van de Wgh liggen. In het kader van toetsing aan een goed woon- en leefklimaat kan tevens toetsing aan 30 km/uur wegen wenselijk zijn. Bij de bepaling van de cumulatieve geluidbelasting mag geen gebruik worden gemaakt van de aftrek op grond van artikel 110g van de Wgh.

De Wgh geeft geen grenswaarden voor de gecumuleerde geluidbelasting. Dit is derhalve ter beoordeling van het bevoegd gezag.

2.5 Rekenmethodieken

2.5.1 Rekenmethodiek voor de geluidbelastingen

Volgens artikel 110d van de Wgh moet voor wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai het “Reken- en meetvoorschrift geluid 2012” (RMG 2012) worden gevolgd. Voor de berekening van de geluidbelasting van een weg is de rekenmethodiek beschreven in bijlage III (hoofdstuk 3) van het RMG 2012. Voor de berekening van de geluidbelasting van een spoorlijn is de rekenmethodiek beschreven in bijlage IV (hoofdstuk 3) van het RMG 2012. Voor de berekening van de geluidbelasting van een gezoneerd industrieterrein is de rekenmethodiek beschreven in de Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999.

De reken- en meetvoorschriften schrijven voor dat het equivalente geluidniveau moet worden bepaald volgens standaardrekenmethode 2, maar dat in bepaalde situaties kan worden volstaan met een eenvoudigere standaardrekenmethode 1-berekening. Standaardrekenmethode 1 is gebaseerd op een vereenvoudiging van de situatie, waarbij ten aanzien van het toepassingsbereik van de methode, voorwaarden worden gesteld. In voorliggende situatie is gerekend met standaardrekenmethode 2, hiervoor is gebruikgemaakt van het computerprogramma Geomilieu (versie 2022.4).

2.5.2 Rekenmethodiek voor de gecumuleerde geluidbelasting

Cumulatie is alleen van belang in situaties waarin geluidgevoelige bebouwing wordt blootgesteld aan meerdere geluidbronnen. Op basis van bijlage I, hoofdstuk 2: “Rekenmethode gecumuleerde geluidbelasting” uit het RMG 2012 hoeven bronnen, die niet zorgen voor een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde, niet betrokken te worden in de berekening van de gecumuleerde geluidbelasting. De gecumuleerde geluidbelasting wordt in het kader van de bepaling van de gevelwering berekend exclusief aftrek artikel 110g Wgh.

3 Onderzoeksgegevens

De verkeersgegevens zijn verstrekt door de Omgevingsdienst Regio Arnhem, en betreffen prognosecijfers voor het jaar 2030 uit het verkeersmodel RVMK (RVMK regio Arnhem_2021_1_2). De gegevens van het spoor zijn ontleend aan geluidregister Spoor (versie februari 2023).

3.1 Selectie van geluidsbronnen

Voor het akoestische onderzoek wordt allereerst bepaald welke akoestische bronnen relevant zijn voor het plangebied. In de directe omgeving van het plangebied liggen wegen en een spoorlijn.

Het plangebied is gelegen binnen de zone van de gezoneerde 60 km/uur weg Sleeg en de gezoneerde spoorlijn Arnhem-Zevenaar.

3.2 Uitgangspunten en verkeersgegevens

3.2.1 Uitgangspunten railverkeer

Snelheid en intensiteiten van de spoorlijn
Voor de geluidberekening zijn de snelheid en de verkeersintensiteiten van de treinen van belang op de spoorlijn. De gebruikte spoorgegevens zijn afkomstig uit het geluidregister, welke zijn vastgesteld in het kader van SWUNG I. Naast de spoorgegevens bevat het geluidregister ook informatie van de aanwezige geluidschermen langs het spoor.

Maaiveldhoogte spoor
Het spoor is ter plaatse gelegen op ongeveer 12 meter boven NAP.

3.2.2 Uitgangspunten wegverkeer

Snelheid
Op de Sleeg geldt een maximumsnelheid van 60 km/uur.

Verharding
Op de Sleeg bestaat de wegverharding uit dichtasfaltbeton (DAB).

Aftrek artikel 110g Wgh
Voor wegen waar de representatief te achten snelheid lager is dan 70 km/uur wordt een correctie toegepast van 5 dB. Tot 1 juli 2018 geldt voor wegen waar de toegestane maximum snelheid hoger of gelijk is aan 70 km/uur een aftrek afhankelijk van de berekende geluidbelasting. Indien de geluidbelasting 57 dB bedraagt, is de aftrek 4 dB. Bij een geluidbelasting van 56 dB bedraagt de correctie 3 dB. Indien een andere geluidbelasting wordt berekend bedraagt de correctie 2 dB. In dit onderzoek wordt een correctie van 5 dB[4] toegepast aangezien de snelheden lager liggen dan 70 km/uur.

[4] Op grond van de Wgh moet bij wegen met een snelheid tot 70 km/uur een aftrek voor het stiller worden van het verkeer (aftrek op grond van artikel 110g Wgh) van 5 dB worden

Verkeersintensiteiten wegen

In dit onderzoek zijn de etmaalintensiteiten (inclusief verdeling voertuigcategorieën en verdeling dag-, avond- en nachtuurpercentage) afkomstig van de Omgevingsdienst Regio Arnhem. Het betreffen prognosecijfers voor het jaar 2030; 2030_hoog uit de RVMK van de regio Arnhem versie 2021_1_2. Om te komen tot een prognose voor het jaar 2031 is uitgegaan van een autonoom groeipercentage van 1% (per jaar). In navolgende tabel zijn de gehanteerde verkeersintensiteiten weergegeven. Voor een gedetailleerd overzicht van alle verkeersgegevens wordt verwezen naar bijlage C waar de invoergegevens van het rekenmodel zijn opgenomen.

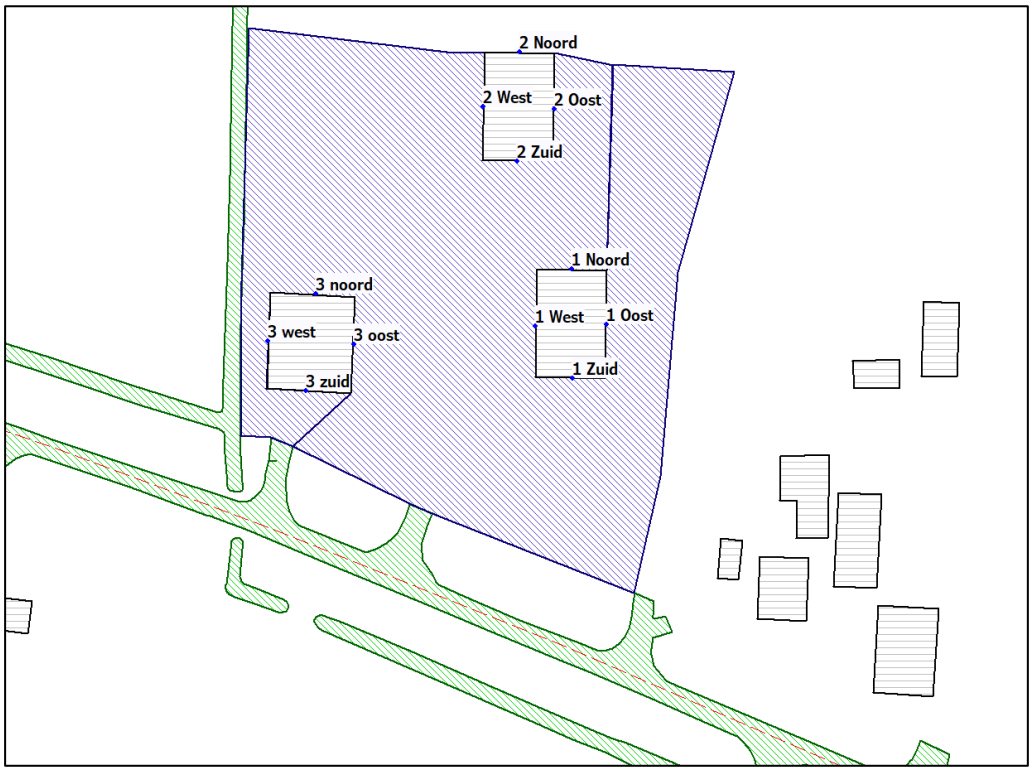
Weg	Wegvak	Etmaalintensiteit 2033
Sleeg	Gehele wegvak	309

Etmaalintensiteiten per weg(vak)

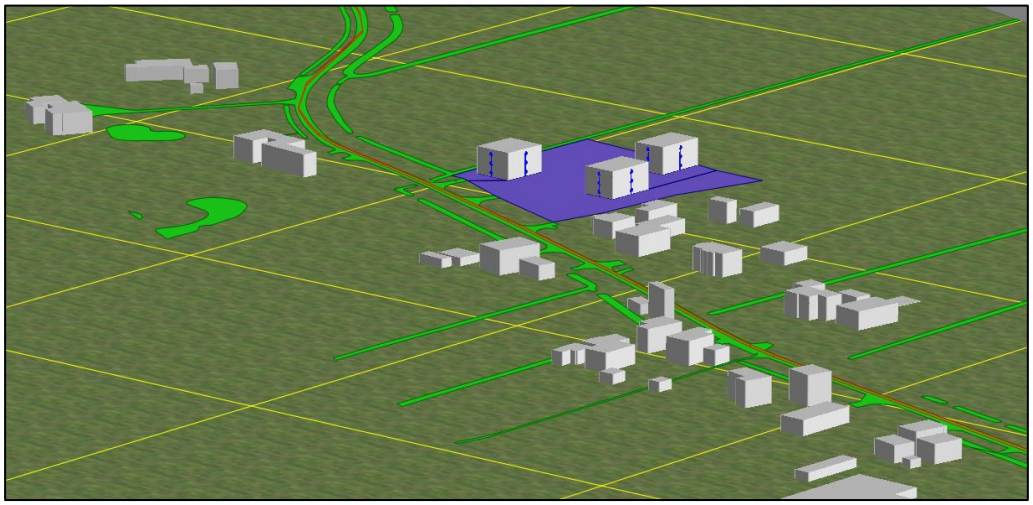
toegepast. Voor 30 km/uur wegen is deze aftrek niet vastgelegd in de Wgh, omdat deze geen zone hebben. Bij lagere snelheden is het aandeel motorgeluid hoger dan van het bandengeluid. Het is aannemelijk dat het motorgeluid in de toekomst sterk zal afnemen, door gebruik van elektrische en hybride auto's, bij 30 km/uur wegen is dan ook de aftrek voor het stiller worden van het verkeer (aftrek op grond van artikel 110g Wgh) van 5 dB toegepast. Hiermee is aangesloten bij de Raad van State uitspraak bij het bestemmingsplan "Parijsch Zuid" in Culemborg (zaaknummer: 201304862/3/R2).

3.2.3 Bebouwing en waarneemhoogten

Getoetst is op de randen van de verbeelding (d.d. februari 2023) van onderhavig plan, en daarmee de maximaal planologische mogelijkheden. De verbeelding is als bijlage A toegevoegd. Uitgegaan wordt van een vloerhoogte van 3 meter. De toetspunten zijn per verdieping gesitueerd op 1,5 meter. De bodem rondom de beoogde woningen wordt als 'half-hard' ingevoerd (bodemfactor 0,5). Navolgende figuren tonen een grafische weergave van het rekenmodel met nummering van gebouwen en toetspunten, alsmede een 3D-weergave.

Nummering gebouwen

3D-weergave akoestisch rekenmodel

4 Onderzoek

4.1 Onderzoeksopzet

Volgens de Wgh mag voor geluidgevoelige bestemmingen de geluidbelasting in principe niet hoger zijn dan de voorkeursgrenswaarde. Als de geluidbelasting hoger is dan de voorkeursgrenswaarde, wordt getoetst of de geluidbelasting lager is dan de maximale ontheffingswaarde. In deze situatie wordt het plan gesitueerd in een buitenstedelijk gebied. De voorkeursgrenswaarde voor wegverkeer bedraagt 48 dB, voor railverkeer 55 dB. De maximale ontheffingswaarde voor wegverkeer bedraagt 53 dB, voor railverkeer 68 dB.

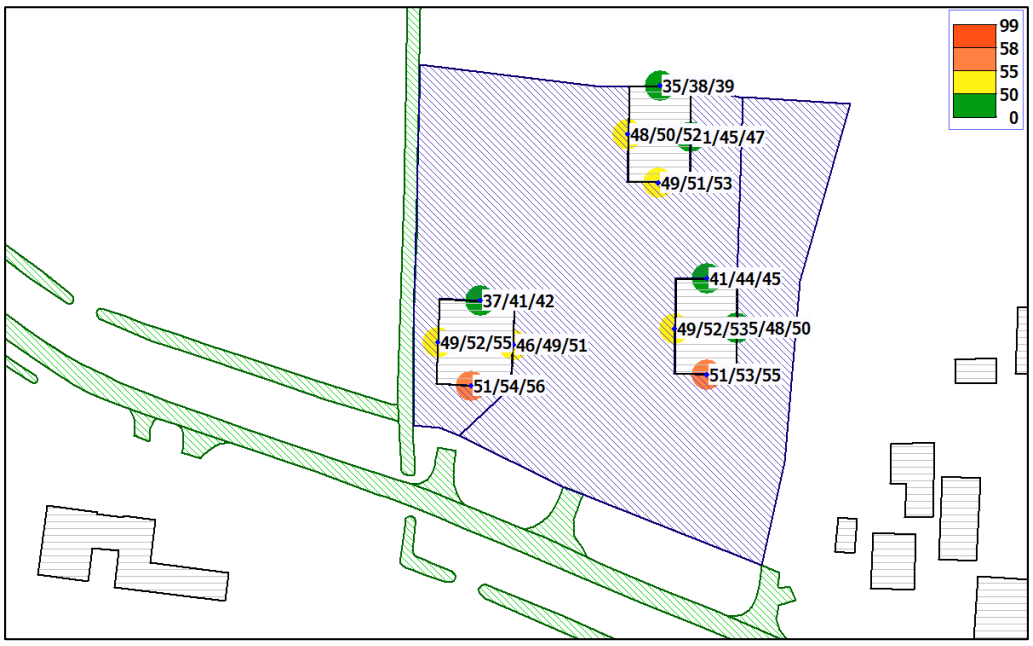
4.2 Bepalen van de geluidbelastingen

De geluidbelasting wordt bepaald met behulp van de standaardrekenmethode 2-berekening. Conform de Wgh wordt de geluidbelasting getoetst per bron. De grafische weergave van het model is weergegeven in de overzichtstekening van bijlage B. In deze tekening is onder meer de ligging van de verschillende toetspunten te zien. Bijlage C geeft de invoergegevens, en bijlage D bevat een rapportage van de rekenresultaten van het model.

4.3 Geluidbelastingen

4.3.1 Spoorlijnen Arnhem – Zevenaar

In onderstaande figuur zijn de berekende geluidbelastingen per toetspunt weergegeven als gevolg van de gezoneerde spoorlijnen. Voor een volledig overzicht van alle geluidbelastingen per toetspunt wordt verwezen naar bijlage D.

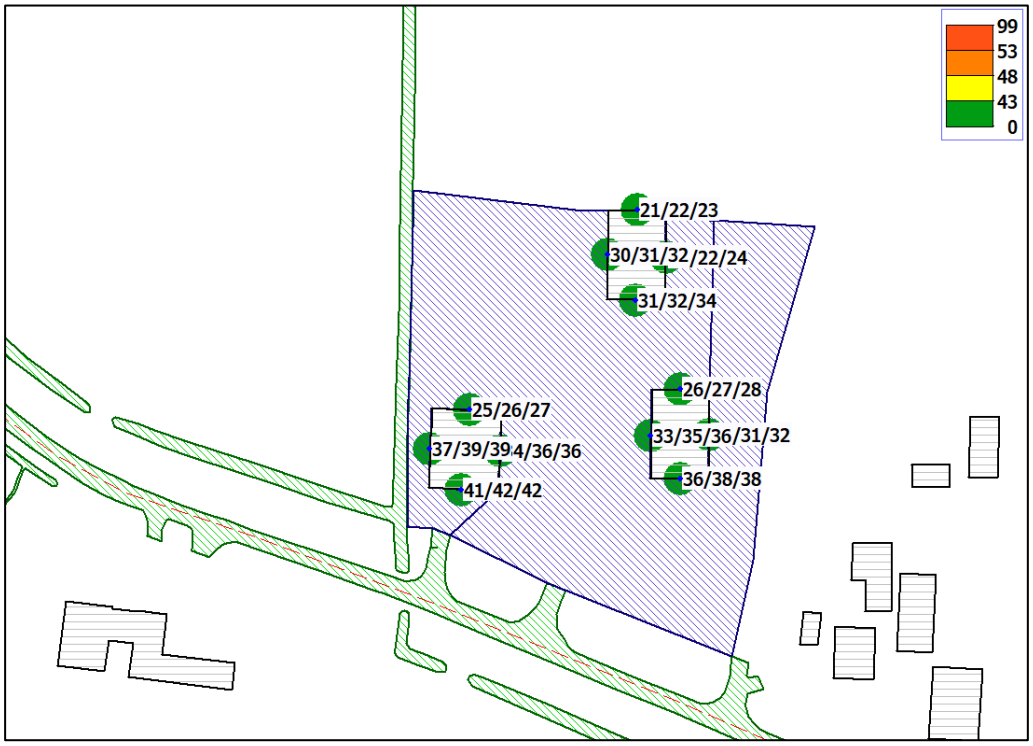

Berekende geluidbelastingen per toetspunt ten gevolge van de gezoneerde spoorlijnen

Uit de berekeningen blijkt dat als gevolg van de spoorlijnen er een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde van 55 dB plaatsvindt op de voorgevel van gebouw 3 (het westelijke gebouw, toetspunt: 3 zuid). Op deze locatie zit in de huidige situatie al een geluidgevoelige bestemming (bedrijfswoning). Op gebouw 1 is ook een oranje arcering te zien, maar de hoogste geluidsbelasting bedraagt hier 55 dB waarmee wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde. De hoogste geluidbelasting bedraagt 56 dB, er zijn daarmee geen overschrijding van de gemeentelijke bovenwaarde (58 dB). Er zijn wel overschrijdingen van de gemeentelijke ambitiewaarde van 50 dB voor alle gebouwen (categorie ‘rustig’), te zien aan de gele kleur in bovenstaande figuur. Elke woning heeft ten minste één gevel en buitenruimte welke valt binnen de categorie ‘rustig’, én ‘zeer rustig’; geluidbelasting bedraagt niet meer dan 45 dB. Vanwege de overschrijding van de voorkeursgrenswaarde op gebouw 3, alsmede de overschrijdingen van de gemeentelijke ambitiewaarde is onderzoek naar maatregelen noodzakelijk.

4.3.2 Sleeg

In onderstaande figuur zijn de geluidbelastingen per toetspunt weergegeven als gevolg van de Sleeg.

Berekende geluidbelastingen vanwege de Sleeg, inclusief aftrek art. 110 Wgh.

Uit de berekeningen blijkt dat als gevolg van de Sleeg de voorkeursgrenswaarde niet wordt overschreden. Er wordt voor de Sleeg voldaan aan de Wgh. De hoogste geluidbelasting bedraagt 42 dB. Hiermee valt de hoogste geluidsbelasting vanwege deze weg in de klassering ‘rustig’; vanwege deze weg wordt voldaan aan het gemeentelijk beleid.

4.4 Mogelijkheden voor geluidreducerende maatregelen

Vanwege de overschrijdingen van de voorkeursgrenswaarde voor gebouw 3 en de gemeentelijke ambitiewaarde op alle gebouwen door de gezoneerde spoorlijnen is onderzoek noodzakelijk naar mogelijke geluidreducerende maatregelen.

Er is onderzocht of, en zo ja, welke doeltreffende maatregelen mogelijk zijn om de geluidbelasting terug te brengen tot een waarde die lager of gelijk is aan de voorkeursgrenswaarde. Wanneer de geluidbelasting niet terug te brengen is tot de voorkeursgrenswaarde, dan kan een hogere waarde ten gevolge van de gezoneerde spoorlijn Arnhem - Zevenaar worden verleend door de gemeente. Bij het treffen van maatregelen geldt een voorkeursvolgorde: bron, overdracht en ontvanger.

4.4.1 Bronmaatregelen railverkeer

Raildempers
Het is mogelijk om raildempers toe te passen op de spoorweg. Indien over een traject van 600 meter raildempers worden toegepast, neemt de geluidbelasting af tot de onder de voorkeursgrenswaarde. De kosten van de maatregel bedragen circa €180.000,-. Deze maatregel is niet financieel doelmatig volgens de regeling doelmatigheid maatregelen Wet geluidhinder.

4.4.2 Overdrachtsmaatregelen railverkeer

Afstand vergroten
Het is mogelijk om de woningen aan de noordkant van het bouwvlak te realiseren. Echter is dit vanuit landschappelijk oogpunt niet wenselijk. De maatregel wordt niet uitgevoerd.

Afscherming
Er bevindt zich reeds afscherming langs het spoor met een hoogte van circa 3,2 meter ten opzichte van bovenkant spoor. Om te voldoen aan de voorkeursgrenswaarde is een hoogte van circa 4 meter vereist over een traject van 300 meter. Indien dit wordt toegepast bedragen de kosten ten minste circa €80.000,-. Deze maatregel is niet financieel doelmatig volgens de regeling doelmatigheid maatregelen Wet geluidhinder.

4.4.3 Maatregelen bij de ontvanger

De maatregelen die kunnen worden genomen bij de ontvanger (woningen) zijn erop gericht om te voldoen aan de binnenwaarde uit het Bouwbesluit 2012. Mogelijk moeten voor de gebouwen met een hogere geluidsbelasting dan de voorkeursgrenswaarde aanvullende isolerende voorzieningen worden getroffen om de akoestische binnenwaarde te halen. Een indicatie van de benodigde gevelwering is berekend in hoofdstuk 4.5.

Om de binnenwaarde uit het ‘Bouwbesluit 2012’ te kunnen garanderen kan extra geluidsisolatie noodzakelijk. Bij de aanvraag van een ‘Omgevingsvergunning bouwen’ (voormalige bouwvergunning) kan door middel van een aanvullend bouwakoestisch onderzoek worden aangetoond dat de binnenwaarde uit het Bouwbesluit wordt gewaarborgd.

4.5 Gecumuleerde geluidsbelasting

De voorkeursgrenswaarde wordt overschreden vanwege de spoorwegen bij alle gebouwen overschreden vanwege de gezoneerde spoorlijn Arnhem – Zevenaar.

het kader van de Wgh dienen de gecumuleerde geluidbelastingen inzichtelijk te worden gemaakt. Op basis van bijlage I, hoofdstuk 2: “Rekenmethode cumulatieve geluidsbelasting” uit het RMG 2012 hoeven wegen en spoorwegen, die niet zorgen voor een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde, niet betrokken te worden in de berekening van de gecumuleerde geluidbelasting. Op basis van een goede ruimtelijke ordening zijn alle getoetste wegen uit onderhavig rapport meegenomen.

Gecumuleerde geluidsbelasting op de gevel

Toetspunt	**hoogte** (in m)	**Hoogste gecumuleerde geluidsbelastingen in dB** excl. aftrek artikel 110g Wgh
1 Noord_A	1,5	38
1 Noord_B	4,5	41
1 Noord_C	7,5	42
1 Oost_A	1,5	42
1 Oost_B	4,5	44
1 Oost_C	7,5	46
1 West_A	1,5	45
1 West_B	4,5	48
1 West_C	7,5	49
1 Zuid_A	1,5	47
1 Zuid_B	4,5	49
1 Zuid_C	7,5	51
2 Noord_A	1,5	32
2 Noord_B	4,5	35
2 Noord_C	7,5	36
2 Oost_A	1,5	38
2 Oost_B	4,5	41
2 Oost_C	7,5	43
2 West_A	1,5	44
2 West_B	4,5	46
2 West_C	7,5	48
2 Zuid_A	1,5	45
2 Zuid_B	4,5	47
2 Zuid_C	7,5	49
3 noord_A	1,5	34
3 noord_B	4,5	38
3 noord_C	7,5	39
3 oost_A	1,5	43
3 oost_B	4,5	46
3 oost_C	7,5	47
3 west_A	1,5	46
3 west_B	4,5	49
3 west_C	7,5	51
3 zuid_A	1,5	48
3 zuid_B	4,5	51
3 zuid_C	7,5	52

De hoogste gecumuleerde geluidbelasting bedraagt 52 dB aan de zuidgevel van gebouw 3 (2e verdieping). Aangezien er vanuit de Wgh geen eisen gesteld worden aan de gecumuleerde geluidbelasting, is dit aan het bevoegd gezag om te beoordelen. De toetsing aan het gemeentelijk beleid vindt plaats in hoofdstuk 4.4.6.

4.6 Aanvraag hogere grenswaarden en toetsing gemeentelijk beleid

Bron- en overdrachtsmaatregelen zijn onderzocht, maar stuiten op bezwaren van financiële, landschappelijke, civieltechnische en stedenbouwkundige aard. Hogere grenswaarden zijn niet nodig omdat de woning waarvoor een overschrijding geldt in de huidige situatie ook al een geluidgevoelige bestemming betreft.

Toetsing gemeentelijke geluidbeleid
Er hoeven geen hogere waarden te worden aangevraagd, maar er dient wel te worden getoetst aan het gemeentelijk beleid. De gevel met een geluidsbelasting van 56 dB op de 2e verdieping voldoet niet aan de gemeentelijke ambitiewaarde ‘rustig’, maar overschrijdt de bovengrens ‘onrustig’ niet. Daarnaast zijn er overschrijdingen van de gemeentelijke ambitiewaarde ‘rustig’ op andere geveldelen voor alle woningen.

Als argument voor het toestaan van deze geluidsbelastingen kan aangeven worden dat de woningen bestaande bebouwing vervangt, en dat elke woning over ten minste één geluidluwe zijde en buitenruimte beschikt. Daarnaast beschikt elke woning over meerdere geveldelen en buitenruimten waarvoor aan de ambitiewaarde ‘rustig’ wordt voldaan, en voor ten minste 1 zijde zelfs aan de klassering ‘zeer rustig’. In het algemeen kunnen de geluidsbelastingen acceptabel worden geacht.

5 Conclusie

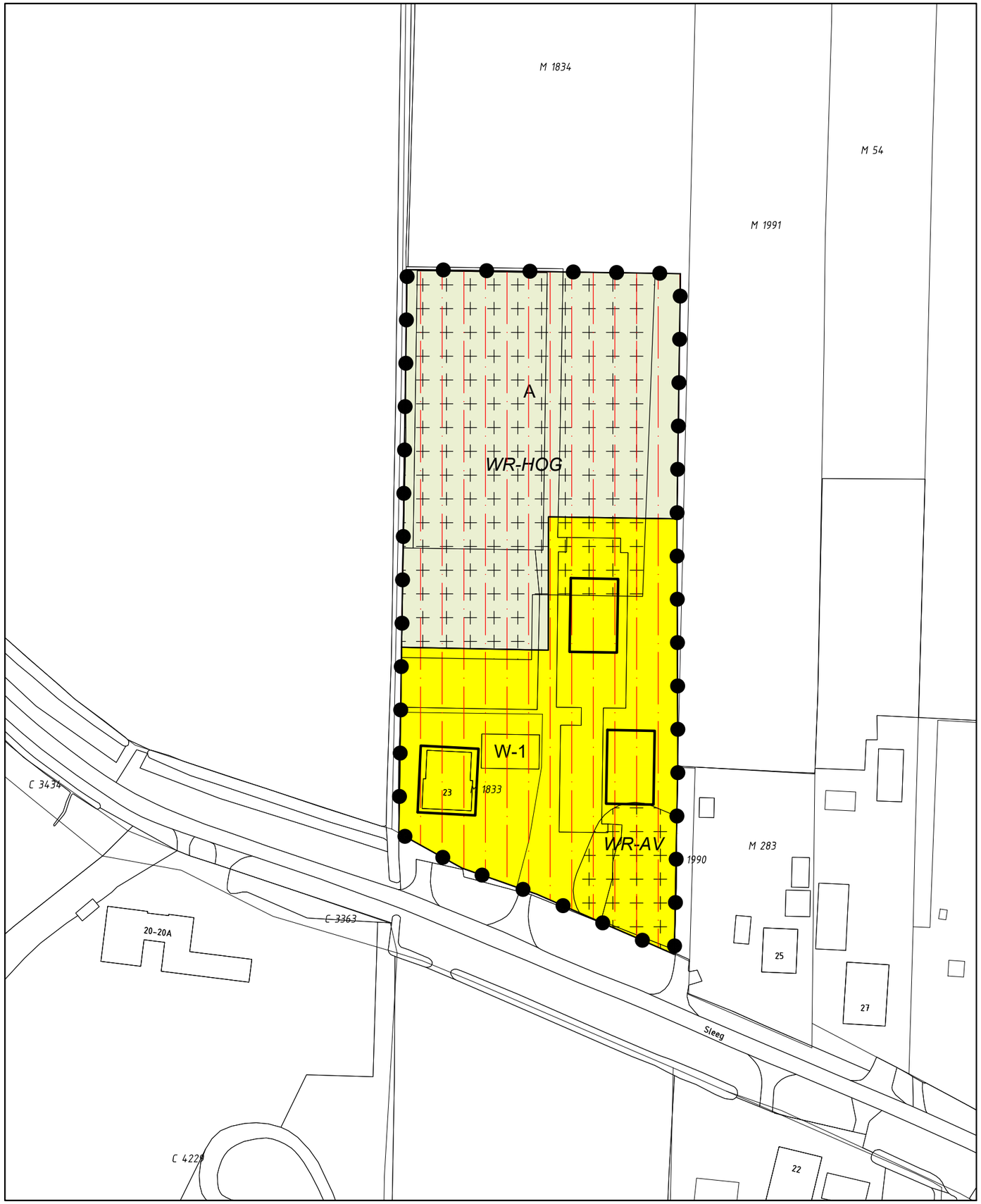
Spoorlijn Arnhem - Zevenaar
Er vindt een overschrijding van 1 dB plaats van de voorkeursgrenswaarde van 55 dB op de 2e verdieping van de zuidgevel van gebouw 3; dit geveldeel heeft een geluidsklassering van ‘onrustig’. De maximale grenswaarde wordt niet overschreden. Er treden daarnaast ook overschrijdingen op van de gemeentelijke ambitiewaarde: elke woning heeft enkele geveldelen waarvoor een klassering van ‘redelijk rustig’ geldt, waar de ambitiewaarde ‘rustig’ is. Maar, elk gebouw heeft ook meerdere geluidluwe gevels en buitenruimten, en minimaal één zijde waarvoor de klassering ‘zeer rustig’ geldt. De geconstateerde geluidsbelangen worden daarmee acceptabel geacht.

Bron- en overdrachtsmaatregelen zijn onderzocht, maar stuiten op bezwaren van financiële, landschappelijke, civieltechnische en stedenbouwkundige aard. Een hogere waarde procedure is niet van toepassing aangezien de overschrijding van de voorkeursgrenswaarde plaatsvindt op een reeds bestaande geluidsgevoelige bestemming.

Sleeg
Als gevolg van de 60 km/uur weg vinden er geen overschrijdingen plaats van de voorkeursgrenswaarde. Voor deze weg wordt voldaan aan de Wgh.

Cumulatie en nadere maatregelen bij de ontvanger
Voor onderhavig plan is een hoogste gecumuleerde geluidbelasting waarneembaar van 52 dB, exclusief aftrek artikel 110g Wgh. Het geluid is hoofdzakelijk afkomstig van de spoorlijnen Arnhem – Zevenaar. De (niet-gecumuleerde) geluidsbelasting vanwege railverkeerslawaai is met 56 dB dan ook maatgevend.

Bijlage A: Verbeelding bestemmingsplan

LEGENDA

PLANGEBIED

plangebied

BESTEMMINGEN

A — Agrarisch

W-1 — Wonen - 1

WR-HOG — Waarde - Archeologie hoge verwachting

WR-AV — Waarde - Archeologie vastgesteld

AANDUIDINGEN

wetgevingzone - voorwaardelijke verplichting

bouwvlak

VERKLARING

35
37

BGT- en kadastrale gegevens

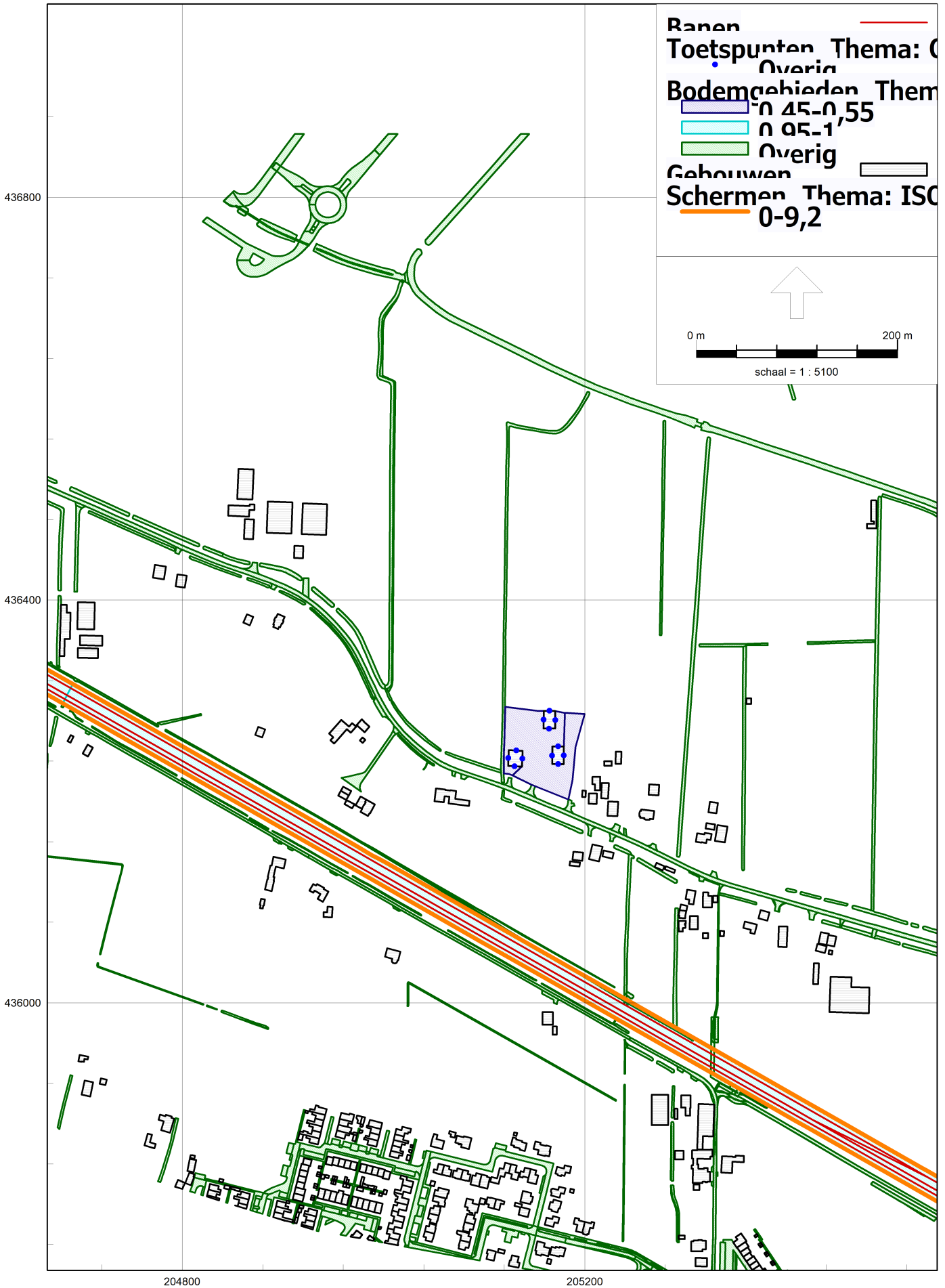
bestemmingsplan **Babberich, Sleeg 23**

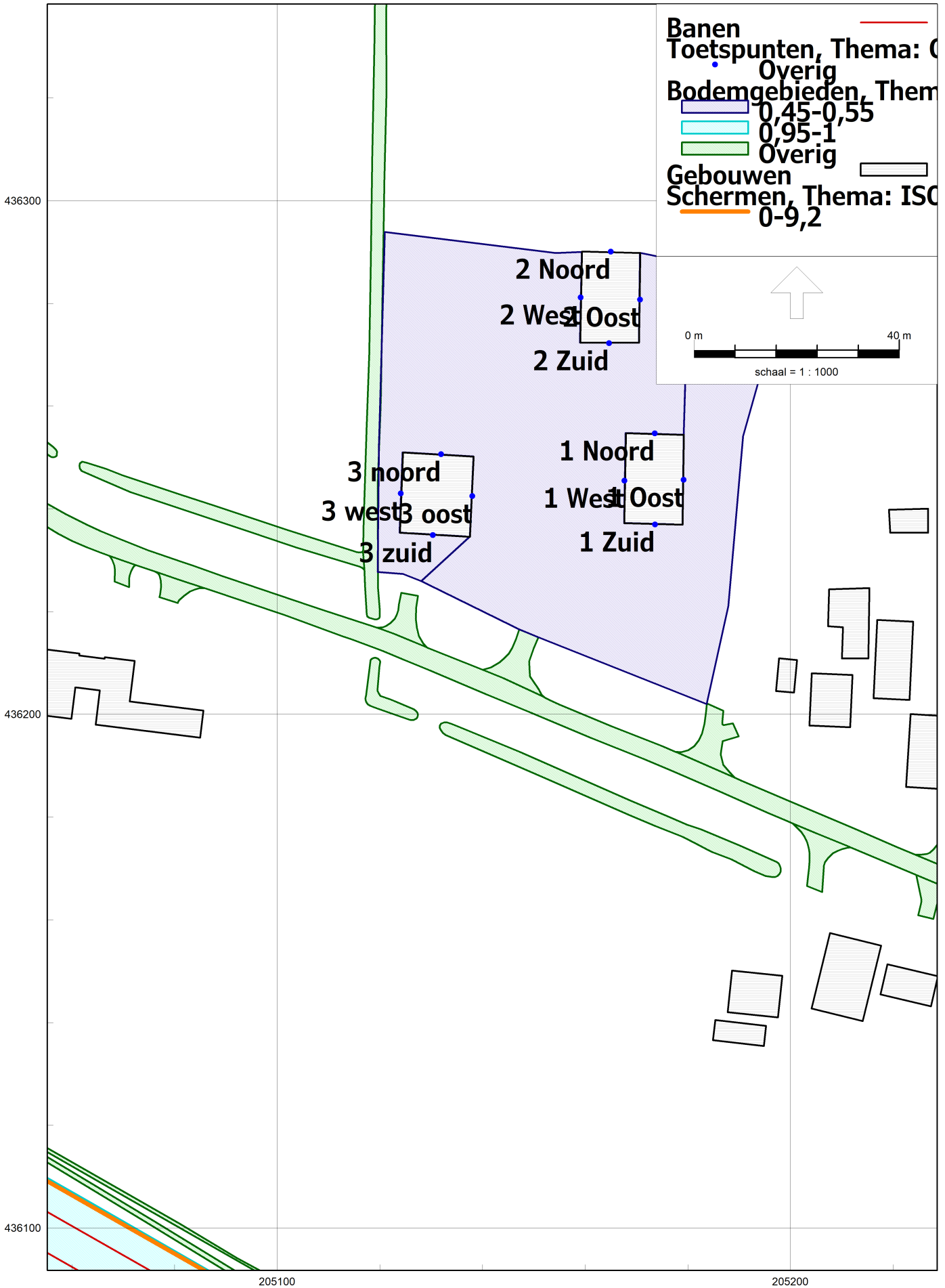
schaal :	1 : 1000	datum :	14-06-2023
formaat :	A3	datum ondergrond :	14-09-2021
projectnummer :	210376.01	voorontwerp :	-
bladnummer :	1	ontwerp :	-
aantal bladen :	1	vaststelling :	-
Identificatiecode :	NL.IMRO.-		

gemeente **Zevenaar**

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling
Postbus 479, 6800 AL Arnhem I T 026 357 69 11 I www.sab.nl

Bijlage B: Grafisch overzicht rekenmodel

Banen
Toetspunten Thema: G
Overig
Bodemgebieden Them
0,45-0,55
0,95-1
Overig
Gebouwen
Schermen Thema: ISC
0-9,2
0 m
200 m
schaal = 1 : 5100
436800
436400
436000
204800
205200

Banen
Toetspunten, Thema: G
Overig
Bodemgebieden, Them
0,45-0,55
0,95-1
Overig
Gebouwen
Schermen, Thema: ISC
0-9,2
0 m
40 m
schaal = 1 : 1000
2 Noord
2 West
2 Oost
2 Zuid
1 Noord
1 West
1 Oost
1 Zuid
3 noord
3 west
3 oost
3 zuid
436300
436200
436100
205100
205200

Bijlage C: Rapportage van het rekenmodel

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	RRgebr	RuwheidID	Brugtype	BrugID	Hbron
039__|IM03	109410319 - 109488000	--	--	Absoluut	False		Geen		0,20
039__|IM03	109577241 - 109620999	--	--	Absoluut	False		Geen		0,20
039__|IM03	109714829 - 109800000	--	--	Absoluut	False		Geen		0,20
039__|IM03	109685000 - 109730000	--	--	Absoluut	False		Geen		0,20
039__|IM03	109805143 - 109886000	--	--	Absoluut	False		Geen		0,20
039__|IM03	109552000 - 109616000	--	--	Absoluut	False		Geen		0,20
039__|IM03	109488000 - 109520000	--	--	Absoluut	False		Geen		0,20
039__|IM03	109520000 - 109552000	--	--	Absoluut	False		Geen		0,20
039__|IM03	109520000 - 109552000	--	--	Absoluut	False		Geen		0,20
039__|IM03	109653000 - 109685000	--	--	Absoluut	False		Geen		0,20
039__|IM03	109616000 - 109653000	--	--	Absoluut	False		Geen		0,20
039__|IM03	109621000 - 109653000	--	--	Absoluut	False		Geen		0,20

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Type	Cpl	Cpl_W	bb	m	Lwissel	Straal
039__|IM03	Intensiteit	True	0,0	1 - Betonnen dwarsliggers	1 - Doorgelaste spoorstaaf	30	R > 500m
039__|IM03	Intensiteit	True	0,0	1 - Betonnen dwarsliggers	1 - Doorgelaste spoorstaaf	30	R > 500m
039__|IM03	Intensiteit	True	0,0	1 - Betonnen dwarsliggers	1 - Doorgelaste spoorstaaf	30	R > 500m
039__|IM03	Intensiteit	True	0,0	1 - Betonnen dwarsliggers	1 - Doorgelaste spoorstaaf	30	R > 500m
039__|IM03	Intensiteit	True	0,0	1 - Betonnen dwarsliggers	1 - Doorgelaste spoorstaaf	30	R > 500m
039__|IM03	Intensiteit	True	0,0	1 - Betonnen dwarsliggers	1 - Doorgelaste spoorstaaf	30	R > 500m
039__|IM03	Intensiteit	True	0,0	1 - Betonnen dwarsliggers	1 - Doorgelaste spoorstaaf	64	R > 500m
039__|IM03	Intensiteit	True	0,0	1 - Betonnen dwarsliggers	1 - Doorgelaste spoorstaaf	64	R > 500m
039__|IM03	Intensiteit	True	0,0	1 - Betonnen dwarsliggers	1 - Doorgelaste spoorstaaf	64	R > 500m
039__|IM03	Intensiteit	True	0,0	1 - Betonnen dwarsliggers	1 - Doorgelaste spoorstaaf	64	R > 500m
039__|IM03	Intensiteit	True	0,0	1 - Betonnen dwarsliggers	1 - Doorgelaste spoorstaaf	74	R > 500m
039__|IM03	Intensiteit	True	0,0	1 - Betonnen dwarsliggers	1 - Doorgelaste spoorstaaf	64	R > 500m

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	C(boog)	Cbb,63	Cbb,125	Cbb,250	Cbb,500	Cbb,1k	Cbb,2k	Cbb,4k	Cbb,8k	Trein 1	Profiel1
039__|IM03	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	INT-R	Doorgaand
039__|IM03	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	GOEDEREN	Doorgaand
039__|IM03	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	INT-R	Doorgaand
039__|IM03	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	GOEDEREN	Doorgaand
039__|IM03	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	GOEDEREN	Doorgaand
039__|IM03	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	INT-R	Doorgaand
039__|IM03	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	INT-R	Doorgaand
039__|IM03	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	GOEDEREN	Doorgaand
039__|IM03	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	GOEDEREN	Doorgaand

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(D) 1	Aantal(A) 1	Aantal(N) 1	Aantal(P4) 1	V(D) 1	V(A) 1	V(N) 1	V(P4) 1	Trein 2
039__|IM03	0,580	1,750	0,000	0,000	140	140	140	0	INT-R
039__|IM03	10,040	10,950	6,840	0,000	100	100	100	0	GOEDEREN
039__|IM03	0,580	1,750	0,000	0,000	140	140	140	0	INT-R
039__|IM03	10,040	10,950	6,840	0,000	100	100	100	0	GOEDEREN
039__|IM03	10,040	10,950	6,840	0,000	100	100	100	0	GOEDEREN
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0
039__|IM03	0,580	1,750	0,000	0,000	140	140	140	0	INT-R
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0
039__|IM03	0,580	1,750	0,000	0,000	140	140	140	0	INT-R
039__|IM03	10,040	10,950	6,840	0,000	100	100	100	0	GOEDEREN
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0
039__|IM03	10,040	10,950	6,840	0,000	100	100	100	0	GOEDEREN

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Profiel2	Aantal(D) 2	Aantal(A) 2	Aantal(N) 2	Aantal(P4) 2	V(D) 2	V(A) 2	V(N) 2	V(P4) 2
039__|IM03	Doorgaand	0,580	1,750	0,000	0,000	140	140	140	0
039__|IM03	Doorgaand	10,040	10,950	6,840	0,000	100	100	100	0
039__|IM03	Doorgaand	0,580	1,750	0,000	0,000	140	140	140	0
039__|IM03	Doorgaand	10,040	10,950	6,840	0,000	100	100	100	0
039__|IM03	Doorgaand	10,040	10,950	6,840	0,000	100	100	100	0
039__|IM03	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	Doorgaand	0,580	1,750	0,000	0,000	140	140	140	0
039__|IM03	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	Doorgaand	0,580	1,750	0,000	0,000	140	140	140	0
039__|IM03	Doorgaand	10,040	10,950	6,840	0,000	100	100	100	0
039__|IM03	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	Doorgaand	10,040	10,950	6,840	0,000	100	100	100	0

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Trein 3	Profiel3	Aantal(D) 3	Aantal(A) 3	Aantal(N) 3	Aantal(P4) 3	V(D) 3	V(A) 3	V(N) 3
039__|IM03	ICE-3	Doorgaand	6,000	4,000	1,000	0,000	140	140	140
039__|IM03	INT-R	Doorgaand	0,750	0,370	0,190	0,000	140	140	140
039__|IM03	ICE-3	Doorgaand	6,000	4,000	1,000	0,000	140	140	140
039__|IM03	INT-R	Doorgaand	0,750	0,370	0,190	0,000	140	140	140
039__|IM03	INT-R	Doorgaand	0,750	0,370	0,190	0,000	140	140	140
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0
039__|IM03	ICE-3	Doorgaand	6,000	4,000	1,000	0,000	140	140	140
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0
039__|IM03	ICE-3	Doorgaand	6,000	4,000	1,000	0,000	140	140	140
039__|IM03	INT-R	Doorgaand	0,750	0,370	0,190	0,000	140	140	140
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0
039__|IM03	INT-R	Doorgaand	0,750	0,370	0,190	0,000	140	140	140

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	V(P4) 3	Trein 4	Profiel4	Aantal(D) 4	Aantal(A) 4	Aantal(N) 4	Aantal(P4) 4	V(D) 4	V(A) 4
039__|IM03	0	ICE-3	Doorgaand	6,000	4,000	1,000	0,000	140	140
039__|IM03	0	INT-R	Doorgaand	0,750	0,370	0,190	0,000	140	140
039__|IM03	0	ICE-3	Doorgaand	6,000	4,000	1,000	0,000	140	140
039__|IM03	0	INT-R	Doorgaand	0,750	0,370	0,190	0,000	140	140
039__|IM03	0	INT-R	Doorgaand	0,750	0,370	0,190	0,000	140	140
039__|IM03	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	ICE-3	Doorgaand	6,000	4,000	1,000	0,000	140	140
039__|IM03	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	ICE-3	Doorgaand	6,000	4,000	1,000	0,000	140	140
039__|IM03	0	INT-R	Doorgaand	0,750	0,370	0,190	0,000	140	140
039__|IM03	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	INT-R	Doorgaand	0,750	0,370	0,190	0,000	140	140

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	V(N) 4	V(P4) 4	Trein 5	Profiel5	Aantal(D) 5	Aantal(A) 5	Aantal(N) 5	Aantal(P4) 5	V(D) 5
039__|IM03	140	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0
039__|IM03	140	0	GOEDEREN-ALT	Doorgaand	40,160	43,820	27,380	0,000	100
039__|IM03	140	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0
039__|IM03	140	0	GOEDEREN-ALT	Doorgaand	40,160	43,820	27,380	0,000	100
039__|IM03	140	0	GOEDEREN-ALT	Doorgaand	40,160	43,820	27,380	0,000	100
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0
039__|IM03	140	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0
039__|IM03	140	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0
039__|IM03	140	0	GOEDEREN-ALT	Doorgaand	40,160	43,820	27,380	0,000	100
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0
039__|IM03	140	0	GOEDEREN-ALT	Doorgaand	40,160	43,820	27,380	0,000	100

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	V(A) 5	V(N) 5	V(P4) 5	Trein 6	Profiel6	Aantal(D) 6	Aantal(A) 6	Aantal(N) 6	Aantal(P4) 6
039__|IM03	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	100	100	0	GOEDEREN-ALT	Doorgaand	40,160	43,820	27,380	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	100	100	0	GOEDEREN-ALT	Doorgaand	40,160	43,820	27,380	0,000
039__|IM03	100	100	0	GOEDEREN-ALT	Doorgaand	40,160	43,820	27,380	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	100	100	0	GOEDEREN-ALT	Doorgaand	40,160	43,820	27,380	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	100	100	0	GOEDEREN-ALT	Doorgaand	40,160	43,820	27,380	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	V(D) 6	V(A) 6	V(N) 6	V(P4) 6	Trein 7	Profiel7	Aantal(D) 7	Aantal(A) 7	Aantal(N) 7
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	100	100	100	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	100	100	100	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	100	100	100	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	100	100	100	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	100	100	100	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(P4) 7	V(D) 7	V(A) 7	V(N) 7	V(P4) 7	Trein 8	Profiel8	Aantal(D) 8	Aantal(A) 8
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(N) 8	Aantal(P4) 8	V(D) 8	V(A) 8	V(N) 8	V(P4) 8	Trein 9	Profiel9	Aantal(D) 9
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(A) 9	Aantal(N) 9	Aantal(P4) 9	V(D) 9	V(A) 9	V(N) 9	V(P4) 9	Trein 10	Profiel10
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(D) 10	Aantal(A) 10	Aantal(N) 10	Aantal(P4) 10	V(D) 10	V(A) 10	V(N) 10	V(P4) 10
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Trein 11	Profiel11	Aantal(D) 11	Aantal(A) 11	Aantal(N) 11	Aantal(P4) 11	V(D) 11	V(A) 11
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	V(N) 11	V(P4) 11	Trein 12	Profiel12	Aantal(D) 12	Aantal(A) 12	Aantal(N) 12	Aantal(P4) 12
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	V(D) 12	V(A) 12	V(N) 12	V(P4) 12	Trein 13	Profiel13	Aantal(D) 13	Aantal(A) 13	Aantal(N) 13
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(P4) 13	V(D) 13	V(A) 13	V(N) 13	V(P4) 13	Trein 14	Profiel14	Aantal(D) 14	Aantal(A) 14
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(N) 14	Aantal(P4) 14	V(D) 14	V(A) 14	V(N) 14	V(P4) 14	Trein 15	Profiel15	Aantal(D) 15
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(A) 15	Aantal(N) 15	Aantal(P4) 15	V(D) 15	V(A) 15	V(N) 15	V(P4) 15	Trein 16	Profiel16
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(D) 16	Aantal(A) 16	Aantal(N) 16	Aantal(P4) 16	V(D) 16	V(A) 16	V(N) 16	V(P4) 16
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Trein 17	Profiel17	Aantal(D) 17	Aantal(A) 17	Aantal(N) 17	Aantal(P4) 17	V(D) 17	V(A) 17
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	V(N) 17	V(P4) 17	Trein 18	Profiel18	Aantal(D) 18	Aantal(A) 18	Aantal(N) 18	Aantal(P4) 18
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	V(D) 18	V(A) 18	V(N) 18	V(P4) 18	Trein 19	Profiel19	Aantal(D) 19	Aantal(A) 19	Aantal(N) 19
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(P4) 19	V(D) 19	V(A) 19	V(N) 19	V(P4) 19	Trein 20	Profiel20	Aantal(D) 20	Aantal(A) 20
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(N) 20	Aantal(P4) 20	V(D) 20	V(A) 20	V(N) 20	V(P4) 20	Trein 21	Profiel21	Aantal(D) 21
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(A) 21	Aantal(N) 21	Aantal(P4) 21	V(D) 21	V(A) 21	V(N) 21	V(P4) 21	Trein 22	Profiel22
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(D) 22	Aantal(A) 22	Aantal(N) 22	Aantal(P4) 22	V(D) 22	V(A) 22	V(N) 22	V(P4) 22
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Trein 23	Profiel23	Aantal(D) 23	Aantal(A) 23	Aantal(N) 23	Aantal(P4) 23	V(D) 23	V(A) 23
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	V(N) 23	V(P4) 23	Trein 24	Profiel24	Aantal(D) 24	Aantal(A) 24	Aantal(N) 24	Aantal(P4) 24
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	V(D) 24	V(A) 24	V(N) 24	V(P4) 24	Trein 25	Profiel25	Aantal(D) 25	Aantal(A) 25	Aantal(N) 25
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(P4) 25	V(D) 25	V(A) 25	V(N) 25	V(P4) 25	Trein 26	Profiel26	Aantal(D) 26	Aantal(A) 26
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000
039__|IM03	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(N) 26	Aantal(P4) 26	V(D) 26	V(A) 26	V(N) 26	V(P4) 26	Trein 27	Profiel27	Aantal(D) 27
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000
039__|IM03	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(A) 27	Aantal(N) 27	Aantal(P4) 27	V(D) 27	V(A) 27	V(N) 27	V(P4) 27	Trein 28	Profiel28
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0	0	Doorgaand

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Aantal(D) 28	Aantal(A) 28	Aantal(N) 28	Aantal(P4) 28	V(D) 28	V(A) 28	V(N) 28	V(P4) 28
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0
039__|IM03	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0	0	0

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Trein 29	Profiel29	Aantal(D) 29	Aantal(A) 29	Aantal(N) 29	Aantal(P4) 29	V(D) 29	V(A) 29
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0
039__|IM03	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000	0	0

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	V(N) 29	V(P4) 29	Trein 30	Profiel30	Aantal(D) 30	Aantal(A) 30	Aantal(N) 30	Aantal(P4) 30
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000
039__|IM03	0	0	0	Doorgaand	0,000	0,000	0,000	0,000

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	V(D) 30	V(A) 30	V(N) 30	V(P4) 30	LE(D)0.0 63	LE(D)0.0 125	LE(D)0.0 250	LE(D)0.0 500
039__|IM03	0	0	0	0	79,20	88,74	101,07	108,91
039__|IM03	0	0	0	0	75,15	94,49	108,06	109,72
039__|IM03	0	0	0	0	79,20	88,74	101,07	108,91
039__|IM03	0	0	0	0	75,15	94,49	108,06	109,72
039__|IM03	0	0	0	0	75,15	94,49	108,06	109,72
039__|IM03	0	0	0	0	--	--	--	--
039__|IM03	0	0	0	0	79,20	88,74	101,07	108,91
039__|IM03	0	0	0	0	--	--	--	--
039__|IM03	0	0	0	0	79,20	88,74	101,07	108,91
039__|IM03	0	0	0	0	75,15	94,49	108,06	109,72
039__|IM03	0	0	0	0	--	--	--	--
039__|IM03	0	0	0	0	75,15	94,49	108,06	109,72

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(D)0.0 1k	LE(D)0.0 2k	LE(D)0.0 4k	LE(D)0.0 8k	LE(D)0.5 63	LE(D)0.5 125	LE(D)0.5 250
039__|IM03	111,78	112,08	106,33	95,72	78,13	87,82	99,09
039__|IM03	112,17	112,27	107,56	98,49	74,89	94,47	108,03
039__|IM03	111,78	112,08	106,33	95,72	78,13	87,82	99,09
039__|IM03	112,17	112,27	107,56	98,49	74,89	94,47	108,03
039__|IM03	112,17	112,27	107,56	98,49	74,89	94,47	108,03
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	111,78	112,08	106,33	95,72	78,13	87,82	99,09
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	111,78	112,08	106,33	95,72	78,13	87,82	99,09
039__|IM03	112,17	112,27	107,56	98,49	74,89	94,47	108,03
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	112,17	112,27	107,56	98,49	74,89	94,47	108,03

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(D)0.5 500	LE(D)0.5 1k	LE(D)0.5 2k	LE(D)0.5 4k	LE(D)0.5 8k	LE(D)1.0 63	LE(D)1.0 125
039__|IM03	106,40	109,17	109,49	104,02	94,26	73,70	84,76
039__|IM03	109,61	112,08	112,19	107,51	98,47	--	--
039__|IM03	106,40	109,17	109,49	104,02	94,26	73,70	84,76
039__|IM03	109,61	112,08	112,19	107,51	98,47	--	--
039__|IM03	109,61	112,08	112,19	107,51	98,47	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	106,40	109,17	109,49	104,02	94,26	73,70	84,76
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	106,40	109,17	109,49	104,02	94,26	73,70	84,76
039__|IM03	109,61	112,08	112,19	107,51	98,47	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	109,61	112,08	112,19	107,51	98,47	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(D)1.0 250	LE(D)1.0 500	LE(D)1.0 1k	LE(D)1.0 2k	LE(D)1.0 4k	LE(D)1.0 8k	LE(D)2.0 63
039__|IM03	93,50	97,04	96,66	96,47	95,96	91,47	70,70
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	93,50	97,04	96,66	96,47	95,96	91,47	70,70
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	93,50	97,04	96,66	96,47	95,96	91,47	70,70
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	93,50	97,04	96,66	96,47	95,96	91,47	70,70
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(D)2.0 125	LE(D)2.0 250	LE(D)2.0 500	LE(D)2.0 1k	LE(D)2.0 2k	LE(D)2.0 4k	LE(D)2.0 8k
039__|IM03	81,76	90,50	94,04	93,66	93,47	92,96	88,47
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	81,76	90,50	94,04	93,66	93,47	92,96	88,47
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	81,76	90,50	94,04	93,66	93,47	92,96	88,47
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	81,76	90,50	94,04	93,66	93,47	92,96	88,47
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(D)5.0 63	LE(D)5.0 125	LE(D)5.0 250	LE(D)5.0 500	LE(D)5.0 1k	LE(D)5.0 2k	LE(D)5.0 4k
039__|IM03	70,10	80,10	88,10	90,10	89,10	90,10	90,10
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	70,10	80,10	88,10	90,10	89,10	90,10	90,10
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	70,10	80,10	88,10	90,10	89,10	90,10	90,10
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	70,10	80,10	88,10	90,10	89,10	90,10	90,10
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(D)5.0 8k	LE(D)Br 63	LE(D)Br 125	LE(D)Br 250	LE(D)Br 500	LE(D)Br 1k	LE(D)Br 2k	LE(D)Br 4k
039__|IM03	85,10	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	85,10	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	85,10	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	85,10	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(D)Br 8k	LE(A)0.0 63	LE(A)0.0 125	LE(A)0.0 250	LE(A)0.0 500	LE(A)0.0 1k	LE(A)0.0 2k
039__|IM03	--	77,78	87,32	99,83	107,57	110,36	110,59
039__|IM03	--	75,34	94,85	108,41	110,02	112,48	112,59
039__|IM03	--	77,78	87,32	99,83	107,57	110,36	110,59
039__|IM03	--	75,34	94,85	108,41	110,02	112,48	112,59
039__|IM03	--	75,34	94,85	108,41	110,02	112,48	112,59
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	77,78	87,32	99,83	107,57	110,36	110,59
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	77,78	87,32	99,83	107,57	110,36	110,59
039__|IM03	--	75,34	94,85	108,41	110,02	112,48	112,59
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	75,34	94,85	108,41	110,02	112,48	112,59

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(A)0.0 4k	LE(A)0.0 8k	LE(A)0.5 63	LE(A)0.5 125	LE(A)0.5 250	LE(A)0.5 500	LE(A)0.5 1k
039__|IM03	104,79	94,10	76,49	86,17	97,54	104,84	107,57
039__|IM03	107,90	98,85	75,22	94,84	108,40	109,97	112,44
039__|IM03	104,79	94,10	76,49	86,17	97,54	104,84	107,57
039__|IM03	107,90	98,85	75,22	94,84	108,40	109,97	112,44
039__|IM03	107,90	98,85	75,22	94,84	108,40	109,97	112,44
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	104,79	94,10	76,49	86,17	97,54	104,84	107,57
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	104,79	94,10	76,49	86,17	97,54	104,84	107,57
039__|IM03	107,90	98,85	75,22	94,84	108,40	109,97	112,44
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	107,90	98,85	75,22	94,84	108,40	109,97	112,44

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(A)0.5 2k	LE(A)0.5 4k	LE(A)0.5 8k	LE(A)1.0 63	LE(A)1.0 125	LE(A)1.0 250	LE(A)1.0 500
039__|IM03	107,86	102,35	92,55	71,94	83,00	91,74	95,28
039__|IM03	112,55	107,88	98,84	--	--	--	--
039__|IM03	107,86	102,35	92,55	71,94	83,00	91,74	95,28
039__|IM03	112,55	107,88	98,84	--	--	--	--
039__|IM03	112,55	107,88	98,84	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	107,86	102,35	92,55	71,94	83,00	91,74	95,28
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	107,86	102,35	92,55	71,94	83,00	91,74	95,28
039__|IM03	112,55	107,88	98,84	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	112,55	107,88	98,84	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(A)1.0 1k	LE(A)1.0 2k	LE(A)1.0 4k	LE(A)1.0 8k	LE(A)2.0 63	LE(A)2.0 125	LE(A)2.0 250
039__|IM03	94,90	94,71	94,20	89,71	68,94	80,00	88,74
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	94,90	94,71	94,20	89,71	68,94	80,00	88,74
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	94,90	94,71	94,20	89,71	68,94	80,00	88,74
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	94,90	94,71	94,20	89,71	68,94	80,00	88,74
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(A)2.0 500	LE(A)2.0 1k	LE(A)2.0 2k	LE(A)2.0 4k	LE(A)2.0 8k	LE(A)5.0 63	LE(A)5.0 125
039__|IM03	92,28	91,90	91,71	91,20	86,71	68,34	78,34
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	92,28	91,90	91,71	91,20	86,71	68,34	78,34
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	92,28	91,90	91,71	91,20	86,71	68,34	78,34
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	92,28	91,90	91,71	91,20	86,71	68,34	78,34
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(A)5.0 250	LE(A)5.0 500	LE(A)5.0 1k	LE(A)5.0 2k	LE(A)5.0 4k	LE(A)5.0 8k	LE(A)Br 63
039__|IM03	86,34	88,34	87,34	88,34	88,34	83,34	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	86,34	88,34	87,34	88,34	88,34	83,34	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	86,34	88,34	87,34	88,34	88,34	83,34	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	86,34	88,34	87,34	88,34	88,34	83,34	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(A)Br 125	LE(A)Br 250	LE(A)Br 500	LE(A)Br 1k	LE(A)Br 2k	LE(A)Br 4k	LE(A)Br 8k	LE(N)0.0 63
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	71,32
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	73,27
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	71,32
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	73,27
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	73,27
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	71,32
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	71,32
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	73,27
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	73,27

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(N)0.0 125	LE(N)0.0 250	LE(N)0.0 500	LE(N)0.0 1k	LE(N)0.0 2k	LE(N)0.0 4k	LE(N)0.0 8k
039__|IM03	80,86	93,12	101,00	103,90	104,22	98,49	87,90
039__|IM03	92,81	106,37	107,96	110,43	110,54	105,86	96,81
039__|IM03	80,86	93,12	101,00	103,90	104,22	98,49	87,90
039__|IM03	92,81	106,37	107,96	110,43	110,54	105,86	96,81
039__|IM03	92,81	106,37	107,96	110,43	110,54	105,86	96,81
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	80,86	93,12	101,00	103,90	104,22	98,49	87,90
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	80,86	93,12	101,00	103,90	104,22	98,49	87,90
039__|IM03	92,81	106,37	107,96	110,43	110,54	105,86	96,81
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	92,81	106,37	107,96	110,43	110,54	105,86	96,81

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(N)0.5 63	LE(N)0.5 125	LE(N)0.5 250	LE(N)0.5 500	LE(N)0.5 1k	LE(N)0.5 2k	LE(N)0.5 4k
039__|IM03	70,32	80,01	91,24	98,57	101,34	101,67	96,21
039__|IM03	73,17	92,80	106,36	107,93	110,39	110,51	105,84
039__|IM03	70,32	80,01	91,24	98,57	101,34	101,67	96,21
039__|IM03	73,17	92,80	106,36	107,93	110,39	110,51	105,84
039__|IM03	73,17	92,80	106,36	107,93	110,39	110,51	105,84
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	70,32	80,01	91,24	98,57	101,34	101,67	96,21
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	70,32	80,01	91,24	98,57	101,34	101,67	96,21
039__|IM03	73,17	92,80	106,36	107,93	110,39	110,51	105,84
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	73,17	92,80	106,36	107,93	110,39	110,51	105,84

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(N)0.5 8k	LE(N)1.0 63	LE(N)1.0 125	LE(N)1.0 250	LE(N)1.0 500	LE(N)1.0 1k	LE(N)1.0 2k
039__|IM03	86,46	65,91	76,98	85,72	89,26	88,88	88,69
039__|IM03	96,80	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	86,46	65,91	76,98	85,72	89,26	88,88	88,69
039__|IM03	96,80	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	96,80	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	86,46	65,91	76,98	85,72	89,26	88,88	88,69
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	86,46	65,91	76,98	85,72	89,26	88,88	88,69
039__|IM03	96,80	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	96,80	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(N)1.0 4k	LE(N)1.0 8k	LE(N)2.0 63	LE(N)2.0 125	LE(N)2.0 250	LE(N)2.0 500	LE(N)2.0 1k
039__|IM03	88,18	83,69	62,91	73,98	82,72	86,26	85,88
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	88,18	83,69	62,91	73,98	82,72	86,26	85,88
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	88,18	83,69	62,91	73,98	82,72	86,26	85,88
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	88,18	83,69	62,91	73,98	82,72	86,26	85,88
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(N)2.0 2k	LE(N)2.0 4k	LE(N)2.0 8k	LE(N)5.0 63	LE(N)5.0 125	LE(N)5.0 250	LE(N)5.0 500
039__|IM03	85,69	85,18	80,69	62,32	72,32	80,32	82,32
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	85,69	85,18	80,69	62,32	72,32	80,32	82,32
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	85,69	85,18	80,69	62,32	72,32	80,32	82,32
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	85,69	85,18	80,69	62,32	72,32	80,32	82,32
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(N)5.0 1k	LE(N)5.0 2k	LE(N)5.0 4k	LE(N)5.0 8k	LE(N)Br 63	LE(N)Br 125	LE(N)Br 250	LE(N)Br 500
039__|IM03	81,32	82,32	82,32	77,32	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	81,32	82,32	82,32	77,32	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	81,32	82,32	82,32	77,32	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	81,32	82,32	82,32	77,32	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(N)Br 1k	LE(N)Br 2k	LE(N)Br 4k	LE(N)Br 8k	LE(P4)0.0 63	LE(P4)0.0 125	LE(P4)0.0 250
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(P4)0.0 500	LE(P4)0.0 1k	LE(P4)0.0 2k	LE(P4)0.0 4k	LE(P4)0.0 8k	LE(P4)0.5 63	LE(P4)0.5 125
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(P4)0.5 250	LE(P4)0.5 500	LE(P4)0.5 1k	LE(P4)0.5 2k	LE(P4)0.5 4k	LE(P4)0.5 8k	LE(P4)1.0 63
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(P4)1.0 125	LE(P4)1.0 250	LE(P4)1.0 500	LE(P4)1.0 1k	LE(P4)1.0 2k	LE(P4)1.0 4k	LE(P4)1.0 8k
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(P4)2.0 63	LE(P4)2.0 125	LE(P4)2.0 250	LE(P4)2.0 500	LE(P4)2.0 1k	LE(P4)2.0 2k	LE(P4)2.0 4k
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(P4)2.0 8k	LE(P4)5.0 63	LE(P4)5.0 125	LE(P4)5.0 250	LE(P4)5.0 500	LE(P4)5.0 1k	LE(P4)5.0 2k
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(P4)5.0 4k	LE(P4)5.0 8k	LE(P4)Br 63	LE(P4)Br 125	LE(P4)Br 250	LE(P4)Br 500	LE(P4)Br 1k
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--
039__|IM03	--	--	--	--	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Banen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	LE(P4)Br 2k	LE(P4)Br 4k	LE(P4)Br 8k
039__|IM03	--	--	--
039__|IM03	--	--	--
039__|IM03	--	--	--
039__|IM03	--	--	--
039__|IM03	--	--	--
039__|IM03	--	--	--
039__|IM03	--	--	--
039__|IM03	--	--	--
039__|IM03	--	--	--
039__|IM03	--	--	--
039__|IM03	--	--	--

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
1 Zuid		12,10	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
1 Oost		12,10	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
1 West		12,10	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
1 Noord		12,09	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
2 Zuid		12,09	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
2 Oost		12,08	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
2 Noord		12,08	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
2 West		12,08	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
3 zuid		12,11	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
3 oost		12,11	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
3 noord		12,10	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
3 west		12,11	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Adiffr 63	Adiffr 125	Adiffr 250	Adiffr 500
GS1348474	s:11114861	2,20	--	Eigen waarde	0,0	0,0	0,0	0,0
GS1346862	s:039_109640000	1,70	--	Relatief	0,0	0,0	0,0	0,0
GS1348476	s:11114863	4,20	--	Relatief	0,0	0,0	0,0	0,0
GS1348482	s:11114869	3,20	--	Relatief	0,0	0,0	0,0	0,0
s:039_1090	s:039_109030000	3,20	--	Eigen waarde	0,0	0,0	0,0	0,0
s:11114860	s:11114860	4,20	--	Eigen waarde	0,0	0,0	0,0	0,0
s:11114862	s:11114862	4,20	--	Eigen waarde	0,0	0,0	0,0	0,0

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Adiffr 1k	Adiffr 2k	Adiffr 4k	Adiffr 8k	Cp	Zwevend	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250
GS1348474	0,0	0,0	0,0	0,0	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS1346862	0,0	0,0	0,0	0,0	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS1348476	0,0	0,0	0,0	0,0	0 dB	Nee	0,20	0,20	0,20
GS1348482	0,0	0,0	0,0	0,0	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
s:039_1090	0,0	0,0	0,0	0,0	0 dB	Nee	0,20	0,20	0,20
s:11114860	0,0	0,0	0,0	0,0	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
s:11114862	0,0	0,0	0,0	0,0	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 63	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500
GS1348474	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS1346862	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS1348476	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	1,00	1,00	1,00	1,00
GS1348482	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
s:039_1090	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	1,00	1,00	1,00	1,00
s:11114860	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
s:11114862	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Refl.R 1k	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
GS1348474	0,00	0,00	0,00	0,00
GS1346862	0,00	0,00	0,00	0,00
GS1348476	1,00	1,00	1,00	1,00
GS1348482	0,00	0,00	0,00	0,00
s:039_1090	1,00	1,00	1,00	1,00
s:11114860	0,00	0,00	0,00	0,00
s:11114862	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
versie van babberich sleeg - babberich sleeg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
		11,50
	600,00m (Buiten) -- 0,10m (Buiten)	11,75
039__|IM03		--
039__|IM03		--
039__|IM03		--
039__|IM03		--
039__|IM03		--
039__|IM03		--
039__|IM03		--
039__|IM03		--
039__|IM03		--
039__|IM03		--
039__|IM03		--

Bijlage D: Resultaten in tabelvorm

Rapport: Resultatentabel
Model: rvl 14 maart 2023 nieuwe verbeelding
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
1 Noord_A		205173,57	436254,68	1,50	36	36	33	40
1 Noord_B		205173,57	436254,68	4,50	38	38	35	42
1 Noord_C		205173,57	436254,68	7,50	39	39	36	44
1 Oost_A		205179,19	436245,65	1,50	39	39	36	44
1 Oost_B		205179,19	436245,65	4,50	42	42	39	46
1 Oost_C		205179,19	436245,65	7,50	42	42	39	47
1 West_A		205167,66	436245,51	1,50	42	42	39	46
1 West_B		205167,66	436245,51	4,50	45	44	42	49
1 West_C		205167,66	436245,51	7,50	46	46	43	50
1 Zuid_A		205173,59	436236,96	1,50	44	44	41	48
1 Zuid_B		205173,59	436236,96	4,50	47	46	44	51
1 Zuid_C		205173,59	436236,96	7,50	48	47	45	52
2 Noord_A		205165,01	436290,06	1,50	27	27	24	32
2 Noord_B		205165,01	436290,06	4,50	30	30	27	34
2 Noord_C		205165,01	436290,06	7,50	31	31	28	35
2 Oost_A		205170,69	436280,73	1,50	36	36	33	40
2 Oost_B		205170,69	436280,73	4,50	39	39	36	44
2 Oost_C		205170,69	436280,73	7,50	40	40	38	45
2 West_A		205159,11	436281,15	1,50	40	40	37	45
2 West_B		205159,11	436281,15	4,50	43	43	40	47
2 West_C		205159,11	436281,15	7,50	45	44	42	49
2 Zuid_A		205164,65	436272,25	1,50	42	42	39	46
2 Zuid_B		205164,65	436272,25	4,50	44	44	41	49
2 Zuid_C		205164,65	436272,25	7,50	46	46	43	51
3 noord_A		205131,93	436250,65	1,50	31	31	28	35
3 noord_B		205131,93	436250,65	4,50	34	34	31	38
3 noord_C		205131,93	436250,65	7,50	35	35	32	39
3 oost_A		205138,03	436242,49	1,50	40	40	37	44
3 oost_B		205138,03	436242,49	4,50	42	42	39	47
3 oost_C		205138,03	436242,49	7,50	43	43	40	48
3 west_A		205124,09	436243,00	1,50	42	42	39	46
3 west_B		205124,09	436243,00	4,50	45	45	42	49
3 west_C		205124,09	436243,00	7,50	47	47	44	51
3 zuid_A		205130,34	436234,88	1,50	44	44	41	48
3 zuid_B		205130,34	436234,88	4,50	47	46	44	51
3 zuid_C		205130,34	436234,88	7,50	48	48	45	53

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: wvl 14 maart nieuwe verbeelding 2023
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
1 Noord_A		205173,57	436254,68	1,50	30,83	27,40	20,27	30,97
1 Noord_B		205173,57	436254,68	4,50	31,95	28,52	21,39	32,09
1 Noord_C		205173,57	436254,68	7,50	32,83	29,41	22,27	32,97
1 Oost_A		205179,19	436245,65	1,50	33,81	30,39	23,25	33,95
1 Oost_B		205179,19	436245,65	4,50	35,85	32,43	25,29	35,99
1 Oost_C		205179,19	436245,65	7,50	36,87	33,45	26,31	37,01
1 West_A		205167,66	436245,51	1,50	38,35	34,93	27,80	38,49
1 West_B		205167,66	436245,51	4,50	40,28	36,87	29,74	40,43
1 West_C		205167,66	436245,51	7,50	40,47	37,05	29,92	40,61
1 Zuid_A		205173,59	436236,96	1,50	41,11	37,69	30,56	41,25
1 Zuid_B		205173,59	436236,96	4,50	43,00	39,58	32,45	43,14
1 Zuid_C		205173,59	436236,96	7,50	43,29	39,87	32,74	43,43
2 Noord_A		205165,01	436290,06	1,50	26,28	22,86	15,72	26,42
2 Noord_B		205165,01	436290,06	4,50	27,21	23,79	16,66	27,35
2 Noord_C		205165,01	436290,06	7,50	27,68	24,25	17,12	27,82
2 Oost_A		205170,69	436280,73	1,50	24,35	20,93	13,79	24,49
2 Oost_B		205170,69	436280,73	4,50	26,82	23,40	16,27	26,96
2 Oost_C		205170,69	436280,73	7,50	29,00	25,58	18,44	29,14
2 West_A		205159,11	436281,15	1,50	35,00	31,57	24,44	35,14
2 West_B		205159,11	436281,15	4,50	36,28	32,85	25,72	36,42
2 West_C		205159,11	436281,15	7,50	37,23	33,81	26,67	37,37
2 Zuid_A		205164,65	436272,25	1,50	35,85	32,43	25,29	35,99
2 Zuid_B		205164,65	436272,25	4,50	37,35	33,93	26,79	37,49
2 Zuid_C		205164,65	436272,25	7,50	38,38	34,96	27,83	38,52
3 noord_A		205131,93	436250,65	1,50	30,13	26,71	19,57	30,27
3 noord_B		205131,93	436250,65	4,50	31,17	27,75	20,61	31,31
3 noord_C		205131,93	436250,65	7,50	31,97	28,55	21,41	32,11
3 oost_A		205138,03	436242,49	1,50	38,90	35,48	28,35	39,04
3 oost_B		205138,03	436242,49	4,50	40,56	37,14	30,01	40,70
3 oost_C		205138,03	436242,49	7,50	41,01	37,59	30,46	41,15
3 west_A		205124,09	436243,00	1,50	42,19	38,76	31,63	42,33
3 west_B		205124,09	436243,00	4,50	43,41	39,99	32,86	43,55
3 west_C		205124,09	436243,00	7,50	43,47	40,06	32,92	43,62
3 zuid_A		205130,34	436234,88	1,50	45,75	42,33	35,20	45,89
3 zuid_B		205130,34	436234,88	4,50	46,62	43,20	36,06	46,76
3 zuid_C		205130,34	436234,88	7,50	46,60	43,19	36,05	46,75

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Witjes Milieuadvies BV
De Roosdom 3
6905 AZ Zevenaar

Tel.: 0316 53 33 94
Mob.: 06 44 47 68 52

info@witjesmilieuadvies.nl
www.witjesmilieuadvies.nl

KvK nr. 09180142
NL33 RABO 0142 8787 15
Btw nr. NL8190.99.466.B01

Geurberekening

Toepassen Wet geurhinder en veehouderij (omgekeerde werking)

Berekeningen in verband met ruimtelijke ontwikkelingen op de locatie Sleeg 23 in Babberich (gemeente Zevenaar).

Rapportnummer 21952

Zevenaar, 20 oktober 2021

Geuronderzoek

Inleiding:

In opdracht van de familie Holleman is een onderzoek uitgevoerd naar de geurbelasting op twee beoogde vrijstaande woningen op de locatie Sleeg 23 in Babberich. Berekend is de geurbelasting veroorzaakt door omliggende veehouderijen.

Uitgangspunten:

Bij de berekening is van de omliggende veehouderijen binnen een straal van 2.000 meter de vergunde geuremissie bepaald. Deze gegevens waren reeds bekend of zijn opgevraagd bij de Omgevingsdienst regio Arnhem. De geuremissies van de veehouderijen zijn per veehouderij als één bron geprojecteerd op de rand van het agrarisch bouwblok. Voor de hoogte van de emissiepunten, de gemiddelde gebouwhoogte, de diameter van het emissiepunt en de uittreesnelheid zijn defaultwaarden ingevuld zodat een worst case scenario wordt berekend.

Bij de berekening is voor wat betreft de beoordelingspunten uitgegaan van het middelpunt van de te bouwen woningen.

Berekening achtergrondbelasting:

Bij de berekening zijn de volgende invoergegevens gebruikt, zie ook bijlage 1:

Beoordelingspunten binnen het plangebied:

Locatie	X-coördinaat	Y-coördinaat
Woning 1	205.157	436.254
Woning 2	205.174	436.223

In deze rapportage is als uitgangspunt genomen dat het onderzoeksgebied buiten de bebouwde kom is gelegen.

Binnen een straal van 2 kilometer rondom het plangebied zijn drie veehouderijen gelegen met een relevante geuremissie.

Veehouderijen (bronnen):

X-coördinaat	Y-coördinaat	Straatnaam	ou vergund	ou berekend
205.893	436.761	Hazenpad 1	76.470	76.470
204.133	436.032	Kamphuizerweg 11	13.802	13.802
204.254	436.484	Uiversweg 6	40.092	40.092

Met het computerprogramma V-Stacks Gebied (versie 2010.1) is de achtergrondbelasting op de beoordelingspunten bepaald. Onder de achtergrondbelasting wordt verstaan de geurbelasting als gevolg van een veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object.

De achtergrondbelasting op de beoordelingspunten met als uitgangspunt de vergunde geuremissie geprojecteerd op de rand van het agrarisch bouwblok is als volgt (zie ook de bijlagen 2 en 3):

Locatie	Geurbelasting (ou/m^3)
Woning 1	2,654
Woning 2	2,589

De hoogst berekende achtergrondbelasting op de beoordelingspunten is afgerond 2,7 ou/m^3 en blijkt veel lager dan de geurnorm voor individuele beoordeling van een veehouderij buiten de bebouwde kom (14,0 ou/m^3).

Berekening voorgrondbelasting:

Onder voorgrondbelasting wordt verstaan de geurbelasting afkomstig van één veehouderij die de meeste geur op het geurgevoelige object veroorzaakt.

Gezien de lage waarde van de achtergrondbelasting is het niet zinvol om ook de voorgrondbelasting van de individuele veehouderijen te berekenen. De voorgrondbelasting zal altijd lager zijn dan de berekenede cumulatieve achtergrondbelasting.

Veehouderijen waarvoor vaste afstanden gelden:

Voor een diercategorie waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij geen geuremissiefactor is vastgesteld, geldt een minimale afstand tussen de veehouderij en een geurgevoelig object. Indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen bedraagt de minimale afstand 100 meter en buiten de bebouwde kom 50 meter.

Binnen een afstand van 100 meter van de projectlocatie zijn geen veehouderijen gelegen met uitsluitend diercategorieën waarvoor minimale afstanden gelden.

Toetsing van de geurbelasting:

Bij wijzigingen van het bestemmingsplan moet worden bepaald of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of het plan niet in strijd is met het recht. Voor geurhinder afkomstig van veehouderijen is van belang of er bij toekomstige geurgevoelige objecten sprake is van een goed woon- en leefklimaat. In onderstaande tabel wordt de berekende geurbelasting vertaald naar een percentage geurgehinderden.

Geurbelasting In ou_E/m^3 als 98-percentiel	Percentage geurgehinderden			
	Voorgrondbelasting		Achtergrondbelasting	
	Concentratiegebied	Niet-concentratiegebied	Concentratiegebied	Niet-concentratiegebied
1	4%	7%	2%	4%
1,5	5%	9%	3%	5%
2	6%	11%	4%	6%
3	8%	15%	5%	9%
4	11%	19%	6%	11%
5	12%	21%	7%	12%
6	14%	24%	8%	14%
7	16%	26%	10%	16%
8	17%	29%	10%	17%
9	19%	31%	11%	19%
10	20%	33%	12%	20%

Bij een berekende achtergrondbelasting van 2,7 ou/m^3 is het percentage geurgehinderden in een concentratiegebied circa 5%.

Om het percentage geurgehinderden te vertalen naar een kwalificatie van het woon- en leefklimaat op de beoordeelde locaties is gebruik gemaakt van de in onderstaande tabel weergegeven relatie tussen milieukwaliteit en geurgehinderden.

Milieukwaliteit	Geurgehinderden (%)
Zeer goed	< 5
Goed	5 – 10
Redelijk goed	10 – 15
Matig	15 – 20
Tamelijk slecht	20 – 25
Slecht	25 – 30
Zeer slecht	30 – 35
Extreem slecht	35 - 40

Bron: GGD-richtlijn geurhinder (oktober 2002)

Het percentage geurgehinderden veroorzaakt door de achtergrondbelasting is circa 5% waarbij het woon- en leefklimaat als ‘zeer goed’ tot ‘goed’ is aan te merken.

In de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij (Aanvulling: Paragraaf 3.4 Beoordeling ruimtelijke ordeningsplannen) staat hoe in de ruimtelijke ordening rekening moet worden gehouden met de Wet geurhinder en veehouderij. Voor de omgekeerde werking moeten de volgende aspecten in ogenschouw worden genomen:

- is ter plaatse een goed woon- en leef
- klimaat gegarandeerd?
- wordt overigens niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad?

Uit het voorgaande blijkt dat het woon- en leefklimaat rondom de geplande nieuwe woningen op grond van de achtergrondbelasting als goed kan worden gekwalificeerd.

De voorgrondbelasting afkomstig van alle omliggende veehouderijen voldoen ruimschoots aan de maximale voorgrondbelasting van 14,0 ou/m^3 waardoor deze bedrijven niet worden belemmerd door de bouw van de beoogde woningen.

Conclusie

Ten aanzien van de berekening van de geurbelasting op de beoordelingspunten kan het volgende worden geconcludeerd:

1. De achtergrondbelasting afkomstig van de voor het bepalen van de geurbelasting relevante veehouderijen rondom de geplande woningen is afgerond 2,7ou/m^3.
2. Het percentage geurgehinderden veroorzaakt door de achtergrondbelasting op de planlocatie is circa 5%. Het woon- en leefklimaat in deze omstandigheden is als ‘zeer goed’ tot ‘goed’ aan te merken.
3. De voorgrondbelasting afkomstig van de omliggende veehouderijen voldoet aan de maximale voorgrondbelasting van 14,0 ou/m^3 waardoor deze bedrijven nog uitbreidingsmogelijkheden hebben. De uitbreidingsmogelijkheden worden niet onevenredig beperkt door de bouw van de beoogde woningen.
4. Binnen een afstand van 100 meter van de planlocatie zijn geen veehouderijen gelegen met uitsluitend diercategorieën waarvoor minimale afstanden gelden.

Witjes Milieuadvies B.V.

R. Witjes

Bijlagen:

1. Cumulatieve geurbelasting op receptorpunten;
2. Berekening V-Stacks Gebied (versie 2010);
3. Geurcontouren;
4. Invoergegevens V-Stacks Gebied.

Bijlage 1:

Cumulatieve geurbelasting op receptorpunten, zoals berekend

RecepID	X-coor	Y-coor	Geurnorm	Geurbelasting [OU/m3]
1020	205157.0	436254.0	14.000	2.654
1021	205174.0	436223.0	14.000	2.589
0	0.0	0.0	0.000	0.000

Bijlage 2:

Naam van de berekening: Sleeg 23

Naam van het gebied: Sleeg 23 in Babberich

Berekende ruwheid: 0,19 m

Meteo station: Eindhoven

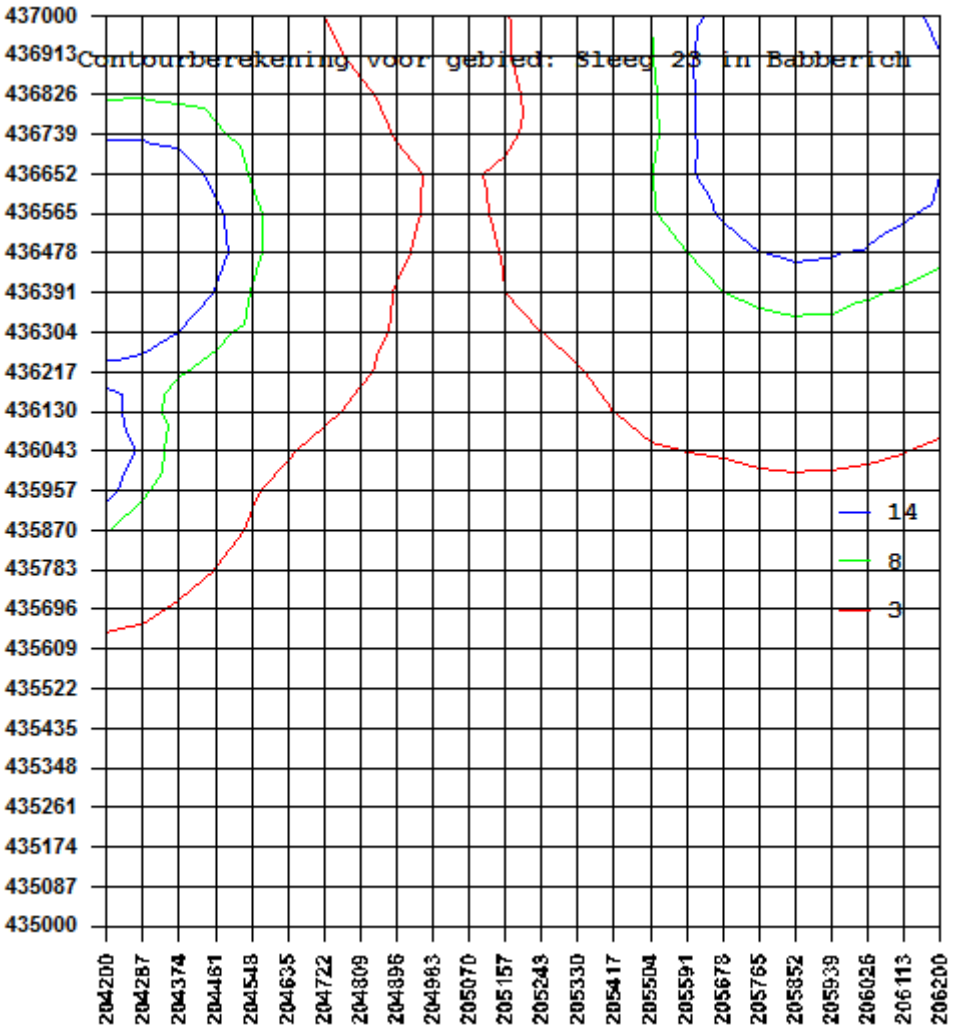
Rekenuren: 20 %

Rasterpunt linksonder x: 204200 m

Rasterpunt linksonder y: 435000 m

Gebied lengte (x): 2000 m , Aantal gridpunten: 24

Gebied breedte (y): 2000 m , Aantal gridpunten: 24

Bijlage 3:

Geurcontour 14,0 ou/m3

Geurcontour 8,0 ou/m3

Geurcontour 3,0 ou/m3

Bijlage 4:

Invoergegevens omliggende veehouderijen:

IDNR	X	Y	ST-hoogte	GemGebH	ST-bindiar	ST-uittree	E-Vergunc	E-maxVer	Postcode	Adres
1001	205893	436761	1.5	1.5	0.5	0.4	76470	76470		Hazenpad 1
1002	204133	436032	1.5	1.5	0.5	0.4	13802	13802		Kamphuizerweg 11
1003	204254	436484	1.5	1.5	0.5	0.4	40092	40092		Uiversweg 6

ID	X	Y	NORM_OU	Postcode	V/K	Type
1020	205157	436254	14			Woning 1
1021	205174	436223	14			Woning 2

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Externe Veiligheid

Babberich, Sleeg 23

Gemeente Zevenaar

Datum: 29 maart 2022

Projectnummer: 210376

Versie 1.1

INHOUD

1	**Inleiding**	**3**
1.1	**Situering**	**3**
1.2	**Toekomstige situatie**	**4**
2	**Wettelijk kader**	**5**
2.1	**Algemeen**	**5**
2.2	**Risicoaspecten**	**5**
2.3	**Verantwoording**	**7**
2.4	**Risicoaandachtsgebieden**	**8**
2.5	**Aanwijzen onderzoeksgebied**	**9**
3	**Onderzoeksgebied**	**10**
3.1	**Risicovolle inrichtingen**	**11**
3.2	**Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen**	**11**
3.3	**Transport van gevaarlijke stoffen over spoor, water en weg**	**11**
3.4	**Conclusie**	**13**
4	**Risicoanalyse**	**14**
4.1	**Onderzoeksgegevens**	**14**
4.2	**Onderzoeksresultaten**	**14**
4.3	**Samenvatting risicoanalyse**	**16**
5	**Beperkte verantwoording groepsrisico**	**17**
5.1	**Wettelijk kader**	**17**
5.2	**Beheersbaarheid / bestrijdbaarheid**	**17**
5.3	**Zelfredzaamheid**	**18**
6	**Advies veiligheidsregio**	**19**
Bijlage 1 – Huidige situatie		
Bijlage 2 – Toekomstige situatie		

1 Inleiding

Aan de Sleeg 23 te Babberich bevindt zich een glastuinbouwbedrijf. De initiatiefnemer is voornemens om deze locatie te herontwikkelen ten behoeve van de realisatie van twee woningen. Deze ontwikkeling is niet mogelijk binnen de geldende kaders van het vigerende bestemmingsplan. Ten behoeve van de beoogde bestemmingsplanwijziging dient het plan derhalve getoetst te worden aan het aspect externe veiligheid. Het voorliggende rapport voorziet in dit onderzoek met verantwoording van het groepsrisico.

1.1 Situering

Het plangebied bevindt zich in het buitengebied van Babberich (gemeente Zevenaar, provincie Gelderland). De directe omgeving van het plangebied kenmerkt zich voornamelijk door de aanwezigheid agrarische bedrijven en gronden. Ten oosten zijn een aantal boerenbedrijven aanwezig met bijhorende boerenwoningen. Ten zuiden van het plangebied loopt de Sleeg, met hier langs een bomenrij. Ten zuiden loopt ook een spoorweg. Figuur 1 geeft de ligging van de ontwikkellocatie ten opzichte van de nabije omgeving weer en figuur 2 is een luchtfoto van de ontwikkellocatie (op de navolgende pagina).

Figuur 1 Topografische situering van het plangebied (in rood)

Figuur 2 Luchtfoto van de ontwikkellocatie (in rood)

1.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zullen twee nieuwe woningen in het plangebied zijn gerealiseerd. Voor de nieuwbouw wordt een deel van bestaande bebouwing in het plangebied gesloopt. Figuur 3 geeft een schets van het plan weer.

Figuur 3 Schets

2 Wettelijk kader

2.1 Algemeen

Het externe veiligheidsbeleid is gericht op de beperking en/of beheersing van de risico's voor de omgeving vanwege gevaarlijke stoffen binnen inrichtingen en het transport van gevaarlijke stoffen over weg, water, spoor of buisleidingen. Het uitgangspunt van het beleid is dat burgers voor de veiligheid van hun omgeving mogen rekenen op een minimaal beschermingsniveau (plaatsgebonden risico). Daarnaast moet de kans op een groot ongeluk met meerdere slachtoffers (groepsrisico) worden afgewogen en verantwoord bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen binnen het invloedsgebied van een risicobron.

Voor (de omgeving van) de meest risicovolle bedrijven is het "Besluit externe veiligheid inrichtingen" (Bevi) en het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) van belang. Aanvullend zijn in het Vuurwerkbesluit, circulaire ontplofbare stoffen voor civiel gebruik, Besluit ruimte en Activiteitenbesluit (Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer) veiligheidsafstanden genoemd die rond minder risicovolle inrichtingen moeten worden aangehouden. Daarnaast is het toetsingskader voor omgeving van transportassen en buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen vastgelegd in respectievelijk het "Besluit externe veiligheid transportroutes" (Bevt), "Besluit externe veiligheid buisleidingen" (Bevb) en het Basisnet.

Vooruitlopend op de introductie van de Omgevingswet heeft het RIVM op verzoek van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in het "Handboek Omgevingsveiligheid" invulling gegeven aan een gemoderniseerde aanpak van het externe veiligheidsbeleid. Het handboek is digitaal gepubliceerd en dient als levend document dat aansluit op recente besluitvorming en inzichten. De actuele en gearchiveerde versies zijn te vinden op omgevingsveiligheid.rivm.nl.

2.2 Risicoaspecten

Voor zowel de handelingen met gevaarlijke stoffen bij bedrijven als het transport van gevaarlijke stoffen zijn drie aspecten van belang, namelijk de plasbrandaandachtsgebied (PAG), het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

2.2.1 Plasbrandaandachtsgebied (PAG)

Het Plasbrandaandachtsgebied (PAG) beschrijft de zone nabij wegen en spoorwegen die gebruikt worden voor grotere hoeveelheden transporten van gevaarlijke stoffen. In het Basisnet is voor het PAG een zone van 30 meter naast de infrastructuur opgenomen, afhankelijk van de soort infrastructuur wordt het meetpunt bepaald. De aanwezigheid van een PAG wordt bepaald aan de hand van de in het Basisnet vermelden gegevens. Voor plangebieden binnen een PAG gelden conform paragraaf 2.3 van de Regeling Bouwbesluit 2012 aanvullende bouweisen.

2.2.2 Plaatsgebonden Risico (PR)

Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Bij het beoordelen van gevaarlijke locaties wordt uitgegaan van een basisnorm: het risico om te overlijden aan een ongeluk met een gevaarlijke stof mag voor omwonenden niet hoger zijn dan 1 op de miljoen per jaar.

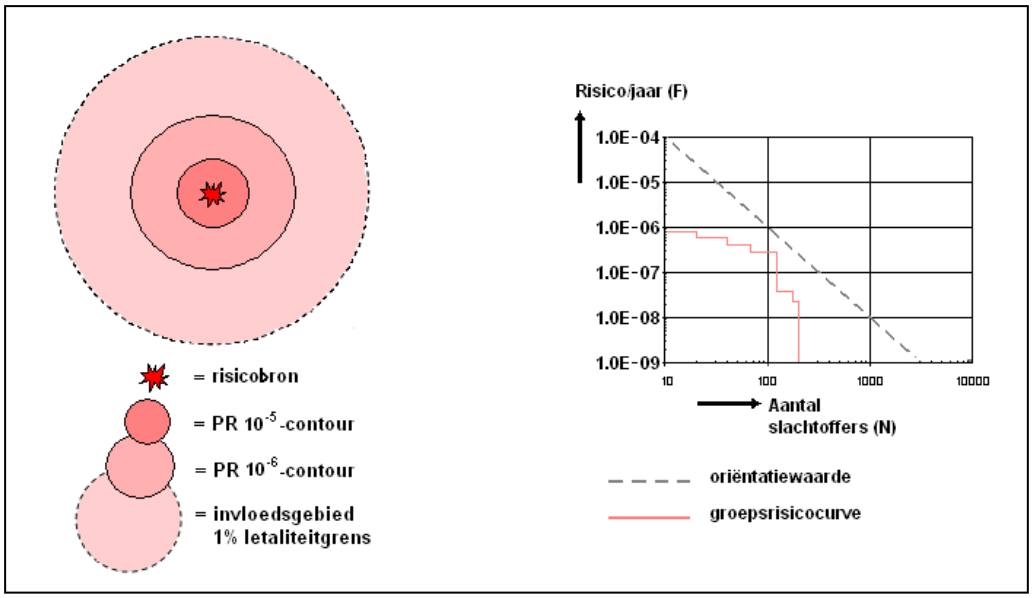
Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10^{-6}/jaar contour (welke als wettelijk harde norm fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare[1] objecten geprojecteerd worden. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de 10^{-6}/jaar contour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde.

2.2.3 Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen.

Het GR kan niet ‘op de kaart’ worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (f) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN-curve.

[1] Objecten waar mensen doorgaans dag en nacht verblijven, genieten bijzondere bescherming (denk hierbij aan woningen). Dit geldt ook voor bepaalde groepen mensen die op basis van fysieke of psychische gesteldheid extra kwetsbaar zijn (denk hierbij aan verblijfruimten voor kinderen, ouderen, zieken of psychisch kwetsbare personen). Bovendien is het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten gebaseerd op het aantal en de verblijftijd van groepen mensen en op de aanwezigheid van adequate vluchtmogelijkheden.

Figuur 4 Weergave plaatsgebonden risicocontouren, invloedsgebied en groepsrisicografiek met oriëntatiewaarde voor transport

Het groepsrisico geeft aan waar zich mogelijk een ramp met veel slachtoffers kan voordoen en houdt daarbij rekening met de aard en dichtheid van de bebouwing in de nabijheid van de risicobron. Dit laatste geldt ook voor inrichtingen met gevaarlijke stoffen.

Het groepsrisico wordt weergegeven in een grafiek waarin op de verticale as de cumulatieve kans op het aantal doden per jaar en op de horizontale het aantal doden logaritmisch is weergegeven.

De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico bij inrichtingen is per inrichting gemeten en per jaar:
- 10^{-5} voor een ongeval met ten minste 10 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-7} voor een ongeval met ten minste 100 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-9} voor een ongeval met ten minste 1.000 dodelijke slachtoffers;
- enzovoort (een lijn door deze punten bepaalt de oriëntatiewaarde).

De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico bij het vervoer van gevaarlijke stoffen is per transportsegment (geldt ook voor buisleidingen) gemeten per kilometer en per jaar:
- 10^{-4} voor een ongeval met ten minste 10 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-6} voor een ongeval met ten minste 100 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-8} voor een ongeval met ten minste 1.000 dodelijke slachtoffers;
- enzovoort (een lijn door deze punten bepaalt de oriëntatiewaarde).

2.3 Verantwoording

In het Bevi, Bevt en het Bevb is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Deze verantwoordingsplicht houdt in dat iedere wijziging met betrekking tot planologische keuzes moet worden onderbouwd én verantwoord door het bevoegd gezag. Hierbij geeft het bevoegd gezag aan of het groepsrisico in de betreffende situatie aanvaardbaar wordt geacht. In het Bevi, Bevt en het Bevb zijn bepa-

lingen opgenomen waaraan deze verantwoording dient te voldoen. Conform de Bevt dient bij een significante toename van het groepsrisico of een overschrijding van de oriëntatiewaarde het groepsrisico verantwoord te worden. De verantwoording van het groepsrisico is conform het Bevi van toepassing indien sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling binnen het invloedsgebied van een Bevi-inrichting. In het Bevb is voor de verantwoordingsplicht een onderscheid gemaakt tussen het 100%-letaliteitsgebied en het 1%-letaliteitsgebied. Binnen eerstgenoemd gebied geldt een uitgebreide verantwoordingsplicht, in laatstgenoemd gebied dient alleen bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid beschouwd te worden.

Verplichte en onmisbare onderdelen:	
A	Ligging GR t.o.v. oriënterende waarde
B	Toename GR t.o.v. nulsituatie
C	De mogelijkheden van zelfredzaamheid van de bevolking
D	De mogelijkheden van hulpverlening
E	Nut en noodzaak van de ontwikkeling
F	Het tijdsaspect

Figuur 5 Verplichte en onmisbare onderdelen van de verantwoordingsplicht van het groepsrisico

2.4 Risicoaandachtsgebieden

In aanvulling op de voorgaande risicoaspecten wordt er in het Handboek Omgevingsveiligheid onderscheid gemaakt van drie soorten gevaren voor de omgeving: warmtestraling (brand), overdruk (explosie) en concentratie van giftige stoffen in de lucht (gifwolk). Ten behoeve van deze drie gevaren zijn respectievelijk drie aandachtsgebieden getypeerd, namelijk het brandaandachtsgebied, het explosieaandachtsgebied en het gifwolkaandachtsgebied.

2.4.1 Brandaandachtsgebied

In een brandaandachtsgebied is de berekende warmtestraling, als gevolg van een brand met gevaarlijke stoffen groter dan of gelijk aan 10 kW/m2 (Besluit kwaliteit leefomgeving [Bkl] artikel 5.12, lid 1). In de geldende regelgeving zijn er voor het brandaandachtsgebied vaste afstanden vastgesteld of zijn deze afstanden specifiek te berekenen. Bij het transport van gevaarlijke stoffen via wegen en spoorwegen wordt het brandaandachtsgebied, dus de nabije zone van de transportroute, in de vigerende regelgeving benoemd als het Plasbrandaandachtsgebied (PAG). In het Basisnet is voor het PAG een zone van 30 meter naast de infrastructuur opgenomen, afhankelijk van de soort infrastructuur wordt het meetpunt bepaald. De aanwezigheid van een PAG wordt bepaald aan de hand van de in het Basisnet opgenomen gegevens. Voor plangebieden binnen een PAG gelden conform paragraaf 2.3 van de Regeling Bouwbesluit 2012 aanvullende bouweisen.

2.4.2 Explosieaandachtsgebied

In het explosieaandachtsgebied is de berekende overdruk, als gevolg van een explosie van gevaarlijke stoffen, gelijk aan of hoger dan 10 kPa (0,1 bar).

2.4.3 Gifwolkaandachtsgebied

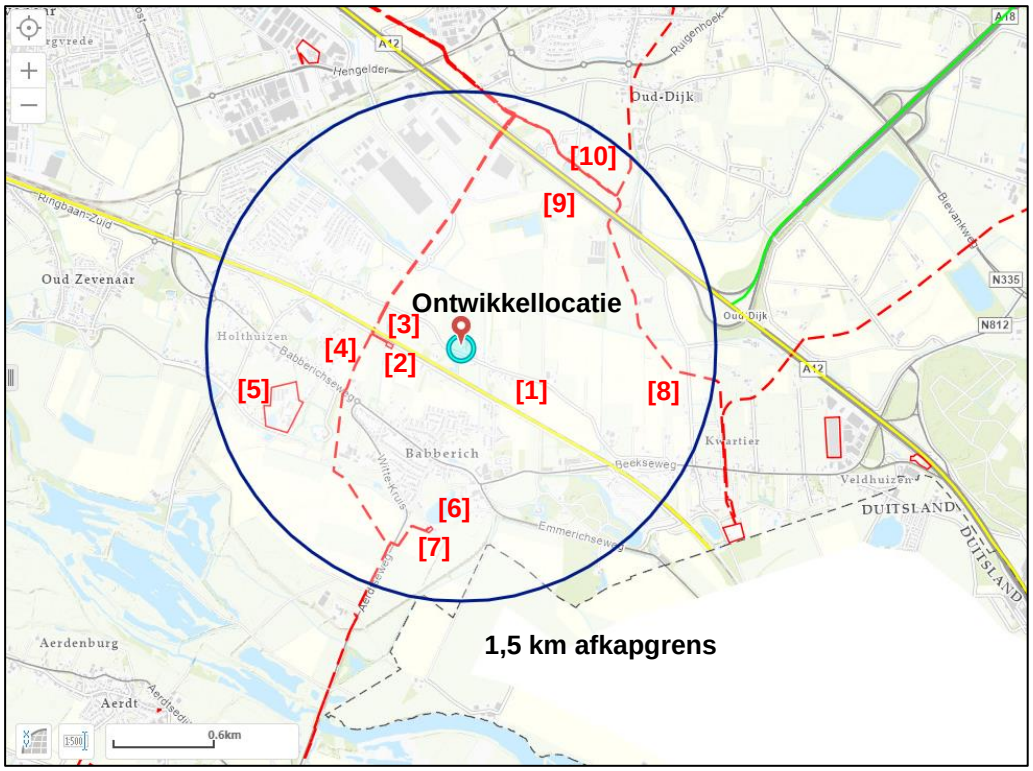
Een gifwolkaandachtsgebied is het gebied waarbinnen de concentratie giftige stoffen binnenshuis groter is dan de Levensbedreigende Waarde bij 30 minuten blootstelling (LBW3). Bij ruimtelijke ontwikkelingen, niet zijnde vergunningen ten behoeve van milieubelastende activiteiten, geldt een beleidsmatige afkapgrens van 1,5 km. Binnen dit gebied dient rekening gehouden te worden met het groepsrisico als gevolg van een gifwolk (Bkl artikel 5.12, lid 4).

2.5 Aanwijzen onderzoeksgebied

Uitgaande van de voorgaande wettelijke kaders is de beleidsmatige afkapgrens van 1,5 km voor het gifwolkaandachtsgebied bij ruimtelijke ontwikkelingen de maximale zone waarbinnen risicobronnen dienen te worden meegenomen in de omgeving van een ontwikkellocatie. In dit onderzoek wordt derhalve stilgestaan bij alle risicobronnen in een straal van 1,5 km vanaf de ontwikkellocatie. Het betreft in formele zin een toekomstige regelgeving, toetsing hoeft derhalve hieraan nog niet plaats te vinden.

3 Onderzoeksgebied

In het kader van de waarborging van de externe veiligheid is het van belang om de risicobronnen rondom het plangebied in kaart te brengen. Figuur 6 voorziet hierin en toont alle in de nabije omgeving van het plangebied gelegen risicobronnen. Deze zijn slechts een indicatie van alle potentiele gevaren in het kader van externe veiligheid in de nabijheid.

Figuur 6 Potentiële risicobronnen nabij de ontwikkellocatie

[1] Spoortraject, Zevenaar – Emmerich (D), spoorvak 202AC.2
[2] Risicovolle inrichting, Gasontvangststation N-257
[3] Buisleiding, N-566-11
[4] Buisleiding, N-567-20
[5] Risicovolle inrichting, Ter Heerdt Holding B.V.
[6] Risicovolle inrichting, Gasontvangststation N-247
[7] Buisleiding, N-567-28
[8] Buisleiding, A-512
[9] Wegtraject, Rijksweg A12: Knp. Velperbroek – Knp. Oud-Dijk, wegvak G12
[10] Buisleiding, N-566-10

In navolgende risico-inventarisatie is gekeken naar de volgende aspecten, die van invloed kunnen zijn op het plangebied, op maximaal 1,5 km afstand:
- risicovolle inrichtingen;
- transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- transport van gevaarlijke stoffen over spoor, water en weg.

3.1 Risicovolle inrichtingen

In de nabijheid van de ontwikkellocatie bevinden zich inrichten waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen. Tabel 1 geeft de kenmerken van de risicovolle inrichtingen weer.

Tabel 1 Kenmerken risicovolle inrichtingen

Naam inrichting	Installatie	Risicoafstanden	Afstand tot ontwikkellocatie
Gasontvangststation N-257	Gasdrukregel- en meetstation	± 25 meter (tot kwetsbare objecten) ± 4 meter (tot beperkt kwetsbare objecten)	± 400 meter
Ter Heerdt Holding B.V.	Bovengrondse propaantank	± 0 meter (Plaatsgebonden risico)	± 1.000 meter
Gasontvangststation N-247	Gasdrukregel- en meetstation	± 25 meter (tot kwetsbare objecten) ± 4 meter (tot beperkt kwetsbare objecten)	± 1.100 meter

Geconcludeerd wordt dat de risicovolle inrichtingen gezien de afstand tot de ontwikkellocatie geen belemmering vormen voor het plan. Een nader onderzoek van de risicovolle inrichtingen is derhalve niet noodzakelijk.

3.2 Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

In de nabijheid van de ontwikkellocatie bevinden zich relevante buisleidingen. Tabel 2 geeft de kenmerken van deze buisleidingen weer.

Tabel 2 Hogedruk aardgasleidingen

Gasleiding	Uitwendige diameter	Werkdruk	100% letaliteits-grens	1% letaliteitsgrens	Afstand tot ontwikkellocatie
N-566-11	8,62 inch	40,00 bar	60 meter	120 meter	± 400 meter
N-567-20	6,61 inch	40,00 bar	50 meter	95 meter	± 450 meter
N-567-28	4,49 inch	40,00 bar	50 meter	70 meter	± 1.100 meter
A-512	35,98 inch	66,20 bar	150 meter	360 meter	± 1.100 meter
N-566-10	4,49 inch	40,00 bar	50 meter	70 meter	± 1.200 meter

Geconcludeerd wordt dat deze buisleidingen gezien de afstand tot de ontwikkellocatie geen belemmering vormen voor het plan. Een nader onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

3.3 Transport van gevaarlijke stoffen over spoor, water en weg

3.3.1 Spoor

In de nabijheid van de ontwikkellocatie bevindt zich één relevant spoortraject, de route Zevenaar – Emmerich (D), spoorvak 202AC. Tabel 3 geeft de kenmerken van het spoortraject weer.

Tabel 3 Invloedsgebied spoor

Stofcategorie	Invloedsgebied (m)	Aantal ketelwagens per jaar	Relevantie
A	460	50.850	Ja
B2	995	6.580	Ja
B3	>4.000	700	Ja
C3	35	110.380	Nee
D3	375	6.720	Ja
D4	>4.000	4.060	Ja

Geconcludeerd wordt dat het spoortraject gezien de afstand tot de ontwikkellocatie een belemmering kan vormen voor het plan. Een nader onderzoek is derhalve vereist. Hierin wordt in de navolgende hoofdstukken voorzien.

3.3.2 Water

In de nabijheid van de ontwikkellocatie bevinden zich geen relevante watertrajecten. Een nader onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

3.3.3 Weg

In de nabijheid van de ontwikkellocatie bevindt zich één relevant wegtraject, de Rijksweg A12: Knp. Velperbroek – Knp. Oud-Dijk, wegvak G12. Tabel 4 geeft de kenmerken van het wegtraject weer.

Tabel 4 Invloedsgebied weg

Stofcategorie	Invloedsgebied (m)	Aantal wagens per jaar	Relevantie
LF1	45	14.967	Nee
LF2	45	27.875	Nee
LT1	730	259	Nee
LT2	880	1.188	Nee
LT3	>4.000	0	n.v.t.
LT4	n.v.t.	0	n.v.t.
GF1	40	0	n.v.t.
GF2	280	198	Nee
GF3	355	4.000	Nee
GT2	245	0	n.v.t.
GT3	560	0	n.v.t.
GT4	>4.000	198	Ja
GT5	>4.000	0	n.v.t.

Geconcludeerd wordt dat het wegtraject gezien de afstand tot de ontwikkellocatie een belemmering kan vormen voor het plan. Echter, gelet op het feit dat de ontwikkellocatie op circa 1.100 meter afstand en dus buiten de meest relevante zone van het groepsrisico (de 200 meter zone) ligt, hoeft het groepsrisico conform artikel 7 van het Besluit externe veiligheid transportroutes enkel beperkt verantwoord te worden. Het betreft een motivering ten aanzien van de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. Ook de Veiligheidsregio moet in de gelegenheid gesteld worden om een advies uit te brengen.

3.4 Conclusie

In voorliggend rapport worden de potentiele risicobronnen beschouwd voor wat betreft het aspect externe veiligheid. Uit de inventarisatie van nabije risicobronnen blijkt het volgende:

- De ontwikkellocatie bevindt zich niet binnen het invloedsgebied van risicovolle inrichtingen, buisleidingen en watertrajecten.
- De ontwikkellocatie bevindt zich in het invloedsgebied van het spoortraject 202: Zevenaar – Emmerich (D). Een nader onderzoek is derhalve vereist. De navolgende hoofdstukken voorzien in het onderzoek en de verantwoording van het groepsrisico.
- De ontwikkellocatie bevindt zich in het invloedsgebied van het wegtraject A12: Knp. Velperbroek – Knp. Oud-Dijk, maar valt buiten de meest relevante zone van het groepsrisico (de 200 meter zone). Derhalve kan hierbij worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. De navolgende hoofdstukken voorzien hierin.

4 Risicoanalyse

Aan de hand van de Regeling Basisnet en de risicokaart is het nabije spoortraject 202: Zevenaar – Emmerich (D) verkend. Hierbij is tevens de Tabel Basisnet spoor (bijlage II van de Regeling Basisnet) gebruikt de aanwezige stofcategorieën en het bijbehorende invloedgebied van het spoor te bepalen. Deze zijn in voorgaand hoofdstuk, in tabel 3, nader toegelicht.

4.1 Onderzoeksgegevens

Bij de risicoberekening wordt uitgegaan van de standaard aanname, dat 29% van het transport met gevaarlijke stoffen overdag en 71% 's nachts plaatsvindt. Aan de hand van de Tabel Basisnet spoor is voor het traject een maximale breedte variërend tussen 0 en 24 meter opgenomen, waarbij conform Regeling Basisnet een rekenbreedte van 9 meter wordt gehanteerd. Overige modelparameters voor de Betuweroute zijn eveneens conform Regeling meegenomen in de berekening.

4.1.1 Huidige situatie

In de huidige situatie betreft de locatie een glastuinbouwbedrijf. Om inzicht te krijgen in het spoor als potentiële risicobron voor de ontwikkellocatie en de omgeving is de huidige populatie over een lengte van 1 kilometer in beide richtingen van het spoor ter hoogte van de ontwikkellocatie en over een breedte van 300 meter aan weerszijde van het spoor meegenomen. De gegevens over aantallen aanwezigen zijn berekend in de BAG populatieservice en geëxporteerd ten einde deze te kunnen invoeren in het programma RBM II (versie 2.3 en versie 2.4). De gegevens uit de BAG populatieservice[2] dienen derhalve als populatiebestand voor de huidige situatie.

4.1.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zijn op de locatie twee vrijstaande woningen gerealiseerd. Op basis van de 'Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 1'[3] en de 'Tabel: bepalen van personenaantallen EV'[4] wordt bij een woning uitgegaan van gemiddeld 2,4 personen, dat wil zeggen in totaal circa 5 aanwezigen in de 2 nieuwe vrijstaande woningen. Het aantal aanwezigen in de toekomstige situatie is derhalve het aantal aanwezigen in de huidige situatie inclusief 5 personen voor de woningen.

4.2 Onderzoeksresultaten

Om de haalbaarheid van deze ontwikkeling aan te tonen zijn respectievelijk de huidige en de toekomstige situatie getoetst aan het aspect 'externe veiligheid' in relatie tot het transport van gevaarlijke stoffen via het nabije spoortraject 202: Zevenaar – Emmerich

---

[2] BAG Populatieservice, gegevensbestand 2021-07, geraadpleegd op dd. 15 oktober 2021

[3] Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 1, Deel 6: Aanwezigheidsgegevens. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, december 2003

[4] Tabel: bepalen van personenaantallen EV, deel B voor gerealiseerde verblijfsfuncties t.b.v. de Populatieservice, september 2017

(D). In het navolgende worden de onderzoeksresultaten nader toegelicht aan de hand van het Plasbrandaandachtsgebied, het Plaatsgebonden risico en het Groepsrisico.

4.2.1 *Plasbrandaandachtsgebied*

De aanwezigheid van een Plasbrandaandachtsgebied (PAG) wordt bepaald aan de hand van de in het Basisnet opgenomen gegevens. Uit de gegevens van de Tabel Basisnet spoor blijkt dat het spoortraject 202: Zevenaar – Emmerich (D) als onderdeel van de Betuweroute een PAG van 30 meter aan weerszijde van het spoor kent. Gezien de afstand tot de ontwikkellocatie vormt het PAG geen belemmering en gelden er geen aanvullende bouweisen voor bouwen in een PAG.

4.2.2 *Plaatsgebonden risico*

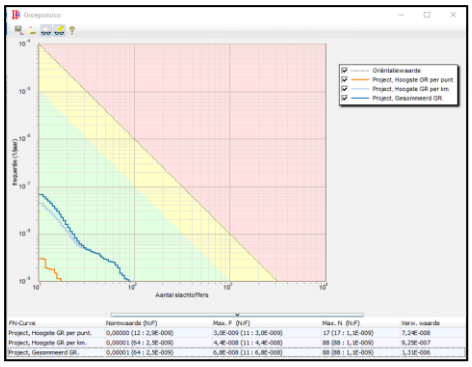
De aanwezigheid van een Plaatsgebonden risico (PR) kan onder andere worden bepaald aan de hand van de in het Basisnet opgenomen gegevens. Uit de gegevens van de Tabel Basisnet spoor blijkt dat het spoortraject 202: Zevenaar – Emmerich (D) een PR-contour 10^{-6}/j van 30 meter, een PR 10^{-7}/j contour van 284 meter en een PR 10^{-8}/j contour van 1.320 meter kent. Figuur 7 geeft het plaatsgebonden risico van het spoortraject weer. De ontwikkellocatie valt niet binnen de PR-contour 10^{-6}/j, wel binnen de PR 10^{-7}/j contour en de PR 10^{-8}/j contour.

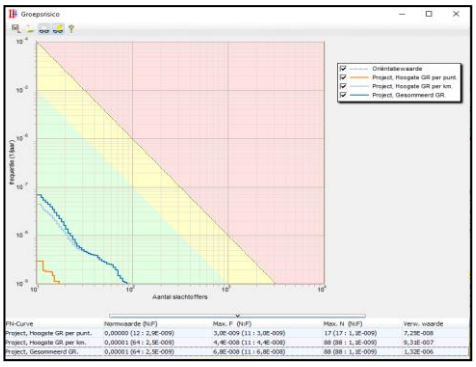
Figuur 7 PR-contouren

4.2.3 *Groepsrisico*

Het groepsrisico is berekend met het programma RBM II en de voorafgaand genoemde huidige en toekomstige situatie met bijbehorende populatiegegevens. In de navolgende figuren worden de fN-curves van de huidige situatie en de drie toekomstige situaties weergegeven. In alle figuren is het rode gebied het groepsrisico hoger dan de oriënterende waarde (normwaarde hoger dan 0,01), in het gele gebied is het groepsrisico gelegen tussen 0,1 maal oriënterende waarde en de oriënterende waarde (normwaarde tussen 0,001 en 0,01). In het groene gebied is het groepsrisico minder dan 0,1 maal de oriënterende waarde (normwaarde lager dan 0,001).

Figuur 8 Huidige situatie fN-curve

Figuur 9 Toekomstige situatie fN-curve

Voor beide situaties is de overschrijdingsfactor berekend, deze is de verhouding tussen de fN-curve en de oriëntatiewaarde. Daarmee is de overschrijdingsfactor de maat die aangeeft in hoeverre de oriëntatiewaarde wordt genaderd of overschreden. Een overschrijdingsfactor kleiner dan 1 geeft aan dat de fN-curve onder de oriëntatiewaarde blijft. Bij een waarde van 1 zal de fN-curve de oriëntatiewaarde raken. Bij een waarde groter dan 1 wordt de oriëntatiewaarde overschreden.

Tabel 5 Aantal slachtoffers bij het hoogste GR per km en gesommeerd GR

Situatie	Figuur	Max. N slachtoffers	fN waarde	Normwaarde
Huidige situatie	Figuur 8	88	0,001	0,00001
Toekomstige situatie	Figuur 9	88	0,001	0,00001

Uit de berekeningen blijkt dat zowel in de huidige situatie evenals in de toekomstige situatie voor wat betreft het hoogste groepsrisico per kilometer van de route en het gesommeerde groepsrisico van de route de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden. Het groepsrisico is minder dan 0,1 maal de oriënterende waarde.

4.3 Samenvatting risicoanalyse

Als gevolg van het ontwikkelplan zal de personendichtheid in het invloedsgebied van het spoortraject 202: Zevenaar – Emmerich (D) toenemen. De ontwikkellocatie ligt niet in het plasbrandaandachtsgebied en valt niet binnen de PR-contour 10^{-6}/j, wel binnen de PR 10^{-7}/j contour en de PR 10^{-8}/j contour. Daarmee vormen het PAG en het PR geen belemmering voor het plan. Tevens is gebleken dat zowel in de huidige als in de toekomstige situatie het groepsrisico minder is dan 0,1 maal de oriënterende waarde.

Ingevolge artikel 8 kan een volledige verantwoording van het groepsrisico achterwege blijven als het groepsrisico gelet op de dichtheid van personen niet hoger is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde. Dat is uit voorliggende berekening gebleken en er kan dus worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. Hierin wordt in het navolgende hoofdstuk voorzien.

5 Beperkte verantwoording groepsrisico

Aan de Sleeg 23 te Babberich bevindt zich een glastuinbouwbedrijf. De initiatiefnemer is voornemens om deze locatie te herontwikkelen ten behoeve van de realisatie van twee woningen. In de voorgaande hoofdstukken zijn de nadere kenmerken van deze ontwikkeling toegelicht. Uit berekening van het spoortraject 202: Zevenaar – Emmerich (D) blijkt dat het groepsrisico minder is dan 0,1 maal de oriënterende waarde. Derhalve kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. Uit voorgaande hoofdstukken bleek tevens dat de ontwikkellocatie binnen het invloedsgebied van het wegtraject A12: Knp. Velperbroek – Knp. Oud-Dijk ligt, maar buiten de meest relevante zone van het groepsrisico (de 200 meter zone) valt. Derhalve kan ook hierbij worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. De navolgende paragraven voorzien in de verantwoording van het groepsrisico voor spoortraject 202 en wegtraject A12.

5.1 Wettelijk kader

Ten aanzien van het groepsrisico van de genoemde risicobronnen dient te worden ingegaan op de elementen van de verantwoording uit artikel 7 van het Bevt. Het heeft hier dan betrekking op zelfredzaamheid en beheersbaarheid/bestrijdbaarheid:

a de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp op die weg, spoorweg of dat binnenwater, en
b voor zover dat plan of die vergunning betrekking heeft op nog niet aanwezige kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten: de mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen indien zich op die weg, spoorweg of dat binnenwater een ramp voordoet.

Deze verantwoording dient gelezen te worden in combinatie met de vigerende veiligheidsplannen van de gemeente en de daarin gemaakte keuzes.

5.2 Beheersbaarheid / bestrijdbaarheid

Allereerst is het voor de bestrijdbaarheid van een ramp of zwaar ongeval van belang om de aanrijdtijden van de brandweer voor het plangebied te inventariseren. Vanuit de brandweerkazerne Zevenaar is de locatie, afhankelijk van de route binnen 10 – 15 minuten te bereiken, vanuit de brandweerkazerne Didam binnen 11 minuten. Geconcludeerd wordt dat het plangebied en diens directe omgeving goed bereikbaar is voor de brandweer.

Bij een calamiteit, waarbij toxische stoffen (kunnen) vrijkomen, zal de brandweer inzetten op het beperken of voorkomen van effecten. Deze inzet zal voornamelijk plaatsvinden bij de bron. De brandweer richt zich dan niet direct op het bestrijden van effecten in of nabij het plangebied. De mogelijkheden voor bestrijdbaarheid bij het toxische scenario worden daarom niet verder in beschouwing genomen.

Ten aanzien van het brandbare scenario, zet de brandweer eveneens in op het beperken of voorkomen van effecten. Deze inzet zal voornamelijk plaatsvinden bij de bron. De brandweer richt zich dan niet direct op het bestrijden van effecten in of nabij

het plangebied. Wel is het van belang dat zich in het plangebied voldoende bluswatervoorzieningen bevinden. Het is te veronderstellen dat gezien het gegeven dat de locatie reeds een woon- en werkfunctie heeft, voldoende voorzieningen hiervoor aanwezig zijn.

5.3 Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen en ontvluchting. Het zelfredzame vermogen van personen in de buurt van een risicovolle bron is een belangrijke voorwaarde om grote effecten bij een incident te voorkomen.

Bij een calamiteit, waarbij toxische stoffen (kunnen) vrijkomen en/of er een explosie plaatsvindt, is het belangrijk dat de aanwezigen in het plangebied worden geïnformeerd hoe te handelen bij dat incident. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde waarschuwings- en alarmeringspalen (WAS-palen) of NL-alert. Bij het genoemde toxische incidentscenario is het advies om te schuilen in een gebouw en de ramen, deuren en ventilatieopeningen te sluiten.

Bovenstaand advies is ook van toepassing op het brandbare scenario. Echter, ook vluchtwegen van de bron af, in geval van calamiteit bij het spoor vluchten in noordelijke richting via de achterliggende weide of in geval van calamiteit op de weg in zuidelijke oostelijke of westelijke richting via de Sleeg, behoren tot de mogelijkheden om de zelfredzaamheid te vergroten.

6 Advies veiligheidsregio

Er is advies ingewonnen bij de Veiligheidsregio Gelderland-Midden, dit advies is toegevoegd op de navolgende pagina's.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

College van Burgermeester en Wethouders
van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900AA Zevenaar

GEMEENTE ZEVENAAR
24 MAART 2022
INGEKOMEN

Datum 23-03-2022
Uw kenmerk ODRA21AV1631
Ons kenmerk 2022-000796
Contactpersoon Johan de Vries
Telefoonnummer 088-3555764
E-mailadres johan.de.vries@vggm.nl

Onderwerp Advies omgevingsveiligheid, Sleeg 23 te Babberich

Geacht college,

Op 21 februari 2022 ontving ik uw mail waarin u ons de gelegenheid geeft om advies te geven over een bestemmingsplan wijziging aan de Sleeg 23 te Babberich.

Conform de wet- en regelgeving adviseert Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden bij ruimtelijke ontwikkelingen over gezondheid, (externe) veiligheid en de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid.

Het plan
Het plan beoogt de sloop van de huidige bebouwing, woningen en opstallen, en de realisatie van twee vrijstaande woningen en bijgebouwen.

Risicobronnen
Het plan op zichzelf vormt geen risicobron voor de omgeving. In de omgeving bevinden zich de spoorlijn Zevenaar – Emmerich (D) en de rijksweg A12 waarover transport van gevaarlijke stoffen over het spoor en de weg plaats vindt.

Bij dit transport kunnen zich incident scenario's als plasbrand, explosie en toxische wolk voordoen. Het plangebied ligt in het effect gebied van het scenario toxische wolk. De kans op een dergelijk incident is echter klein.

Het plan zorgt voor een geringe toename van het aantal personen in het effectgebied. Het is aannemelijk dat zij zichzelf, mits tijdig geïnformeerd en gewaarschuwd, binnenshuis in veiligheid kunnen brengen.

Het advies
In het kader van de verantwoording van het groepsrisico adviseer ik u het volgende:

- Risicocommunicatie, de toekomstige bewoners te informeren over de risico's on hun woonomgeving en de daarbij behorende handelingsperspectieven aan te reiken, hoe te handelen in geval van een calamiteit. Goede risicocommunicatie draagt bij aan de zelfredzaamheid van burgers.

U kunt mijn advies gebruiken in de verantwoording van het groepsrisico.

Aanvullend advies
Gezien het feit dat de maximale opkomsttijd van de brandweer, welke voor woningen maximaal 8 minuten bedraagt, wordt overschreden in het plan gebied, adviseren wij u in de nadere uitwerking van de plannen een advies in kader van bluswater en bereikbaarheid aan te vragen bij de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden.

Afsluitend
In dit advies hebben wij u op de hoogte gebracht van een advies op gebied van omgevingsveiligheid. Als u vragen heeft, neem dan gerust contact op met bovengenoemd contactpersoon.

Met vriendelijke groet,

Anton Slofstra
Directie

Bijlage 1 – Huidige situatie

Rapportage RBM II

Project:	Babberich
Versie RBM 2.4:	2.4.2017 Build: 33
Releasedatum RBM:	19-12-2016
Rapport gegenereerd op:	15-10-2021 15:13:49

Inhoudsopgave

Titelpagina 1
Inhoud 2
1. Projectgegevens 3
1.1 Contouren 3
1.2 Versies 3
1.3 Werkgebied 3
1.4 Algemene gegevens 4
1.5 Weer 4
1.5.1 Algemene weergegevens 4
1.5.2 Meteorologische gegevens 5
2. Situatieplot 6
3. Groepsrisico 7
3.1 Groepsrisicocurve 7
3.2 Kenmerken van het groepsrisico 8
4. Route en transportgegevens 9

1. Projectgegevens 'Babberich'

1.1 Contouren

Beschrijving	Gemiddelde afstand tot de contouren	Oppervlak onder de contouren
	m	m2
202AC	(1 traject).	
10-8 contour	707,9	4835636
10-7 contour	220,5	1168543
10-6 contour	18,7	87191
10-5 contour	5,7	26502

1.2 Versies

Onderdeel	Versie	Datum
RBM_II_v24.exe	2.4.2017 Build: 33	19-12-2016
RBM_23_Conversie.exe	2.2.0 Build: 884	8-11-2016
Helpbestand	2.4.1	14-12-2016
Pop.service filter	ps20160701	2016/11/1
Scenariobestand	scn20160701	20160701
Stofgegevens	stf20160701	20160701
Transportmiddelen	tm20160701	20160701
Systeemdatum		15-10-2021

1.3 Werkgebied

Punt	Waarde
X-coördinaat van het meest ZW punt	203900
Y-coördinaat van het meest ZW punt	435200
Grootte van het werkgebied	2400

1.4 Algemene gegevens

Eigenschap	Waarde
Naam	Babberich
Omschrijving	Sleeg 23

Uitgevoerd door:

Naam	-
Telefoon	-
Emailadres	-
Bedrijf	-
Adres	-

Postcode	0000AA
Plaats	-

In opdracht van:

Naam	-
Telefoon	-
Emailadres	-
Bedrijf	-
Adres	-
Postcode	0000AA
Plaats	-

1.5 Weer

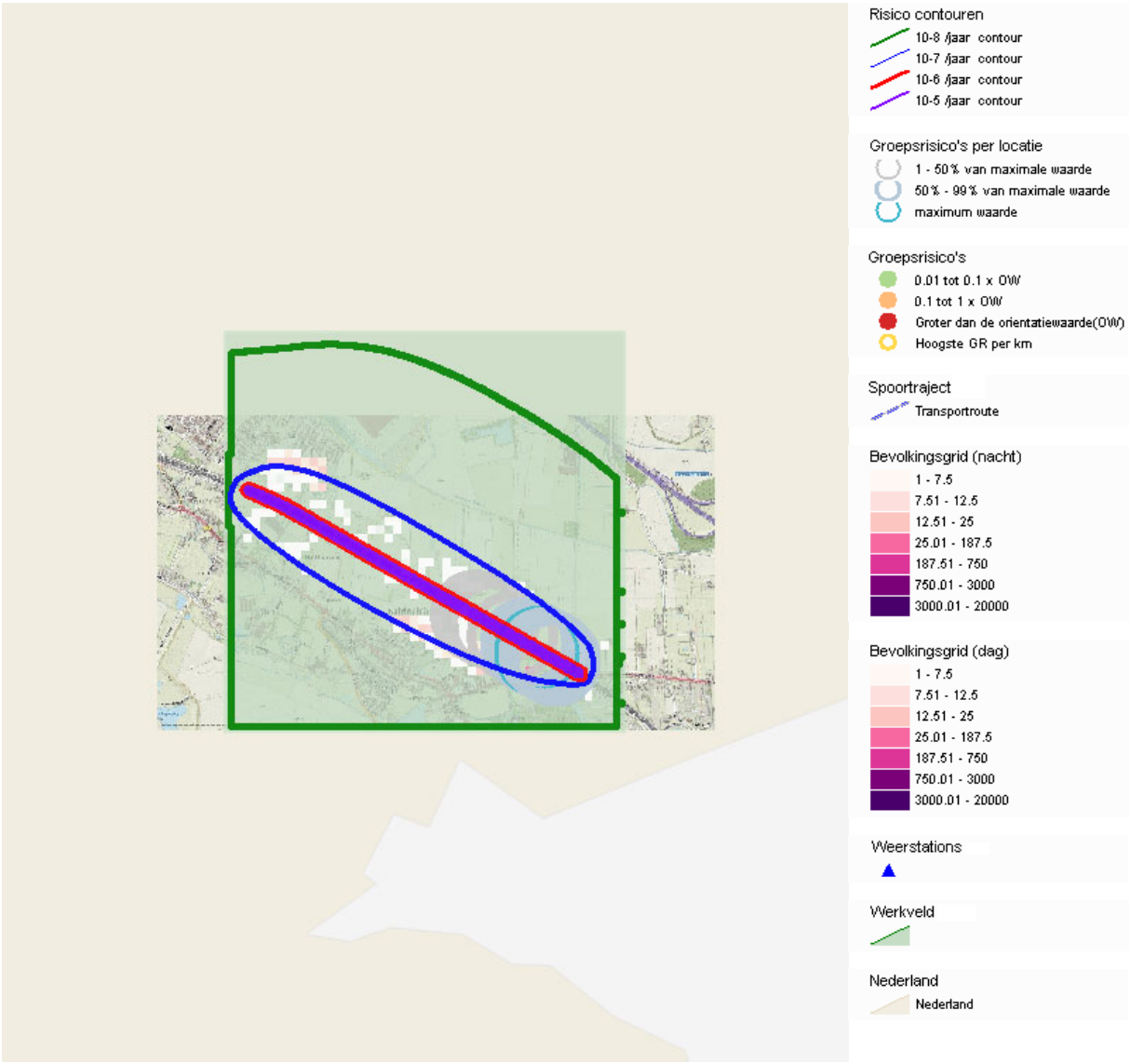
1.5.1 Algemene weergegevens

Eigenschap	Waarde
Weerstation	Deelen
Aantal windrichtingen	12
Aantal weerklassen	6
Begin van de dag	8:00
Begin van de nacht	18:30

1.5.2 Meteorologische gegevens

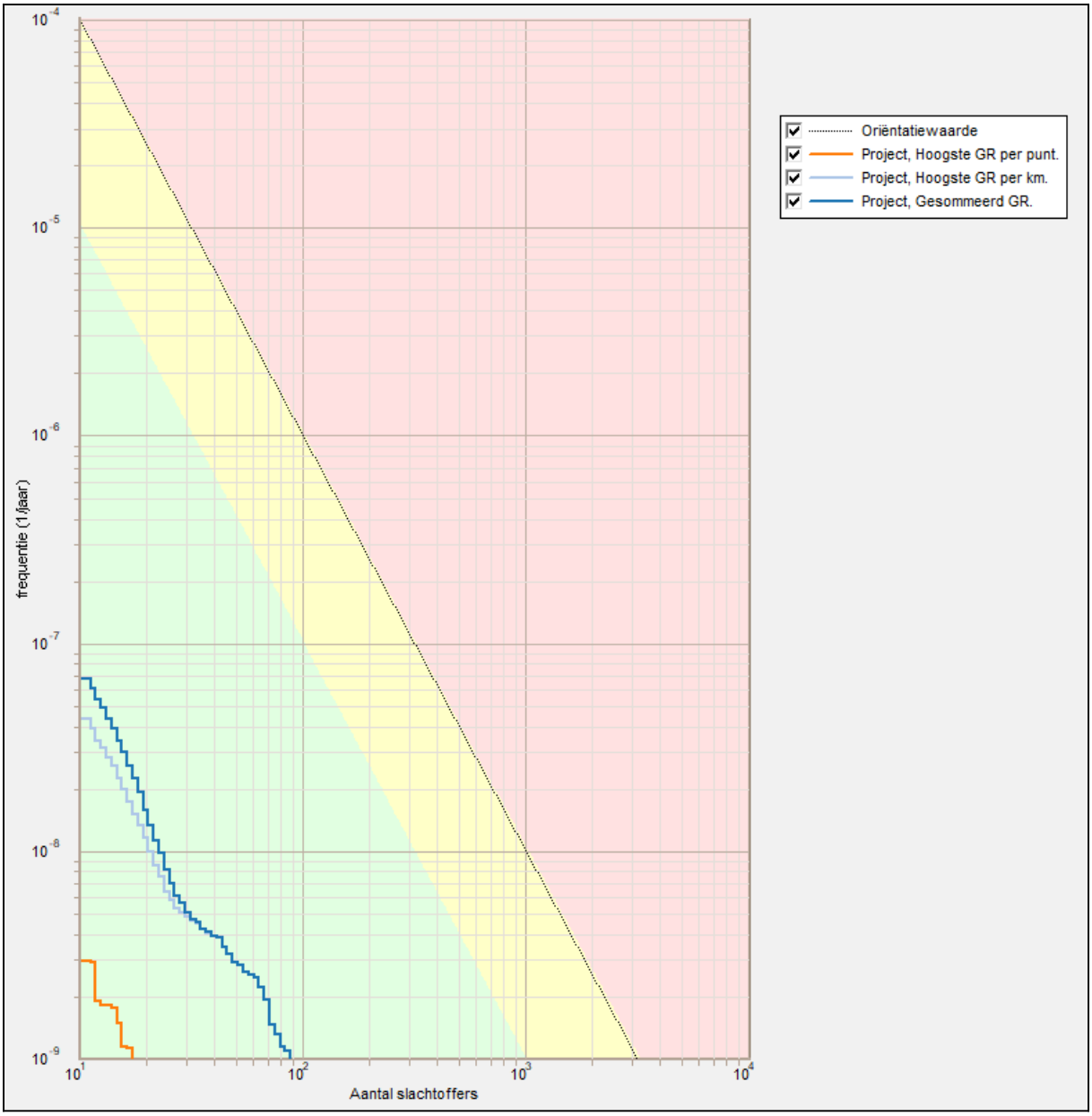
		stabiliteit, windsnelheid					
		B	D			E	F
Periode	Richting	3	1,5	5	9	5	1,5
Dag	1	0,012	0,012	0,015	0,008	0,000	0,000
	2	0,021	0,015	0,014	0,007	0,000	0,000
	3	0,032	0,016	0,021	0,016	0,000	0,000
	4	0,029	0,012	0,019	0,016	0,000	0,000
	5	0,021	0,009	0,014	0,008	0,000	0,000
	6	0,019	0,013	0,021	0,012	0,000	0,000
	7	0,014	0,015	0,027	0,021	0,000	0,000
	8	0,016	0,019	0,046	0,045	0,000	0,000
	9	0,017	0,018	0,049	0,064	0,000	0,000
	10	0,011	0,014	0,036	0,050	0,000	0,000
	11	0,012	0,013	0,031	0,034	0,000	0,000
	12	0,013	0,012	0,021	0,023	0,000	0,000
Nacht	1	0,000	0,014	0,007	0,002	0,003	0,024
	2	0,000	0,015	0,011	0,005	0,006	0,028
	3	0,000	0,018	0,027	0,014	0,022	0,034
	4	0,000	0,014	0,023	0,010	0,017	0,035
	5	0,000	0,017	0,015	0,004	0,012	0,042
	6	0,000	0,015	0,019	0,010	0,006	0,024
	7	0,000	0,017	0,023	0,018	0,005	0,015
	8	0,000	0,021	0,038	0,035	0,009	0,021
	9	0,000	0,020	0,037	0,043	0,008	0,017
	10	0,000	0,016	0,025	0,023	0,006	0,014
	11	0,000	0,014	0,013	0,010	0,003	0,012
	12	0,000	0,013	0,009	0,004	0,002	0,018

2. Situatieplot

3. Groepsrisico

3.1 Groepsrisicocurve

3.2 Kenmerken van het groepsrisico

FN-curve	Normwaarde (N:F)	Max. F (N:F)	Max. N (N:F)	Verw.waarde
Project, Hoogste GR per punt.	0,00000 (12 : 2,9E-009)	3,0E-009 (11 : 3,0E-009)	17 (17 : 1,1E-009)	7,25E-008
Project, Hoogste GR per km.	0,00001 (64 : 2,5E-009)	4,4E-008 (11 : 4,4E-008)	88 (88 : 1,1E-009)	9,25E-007
Project, Gesommeerd GR.	0,00001 (64 : 2,5E-009)	6,8E-008 (11 : 6,8E-008)	88 (88 : 1,1E-009)	1,31E-006

4. Route en transportgegevens Modaliteit: Spoor

Naam	Type traject	Breedte	Frequenti	Relatie		Lengte	Stof	#	Transp. middel	Transportverdeling		WBKB
				route	stof					Dag	Werkweek	
		m	1/jaar	traject ID	traject ID	m		1/jaar		-	-	
1 202AC	Betuwelijn, met wissels	9	3,28E-8	Niet verbonden	Niet verbonden	2303						
							A (zeer brandbaar gas)	50850	Container (brand. gas)	0,29	0,71	0,14
							B2 (giftig gas)	6580	Container (tox. gas)	0,29	0,71	0,98
							B3 (zeer giftig gas)	700	Container (tox. gas)	0,29	0,71	2
							C3 (zeer brandbare vloeistof)	110380	Container (brand. vloeistof)	0,29	0,71	NVT
							D3 (giftige vloeistof)	6720	Container (tox. vloeistof)	0,29	0,71	NVT
							D4 (zeer giftige vloeistof)	4060	Container (tox. vloeistof)	0,29	0,71	NVT

Bijlage 2 – Toekomstige situatie

Rapportage RBM II

Project:	Babberich
Versie RBM 2.4:	2.4.2017 Build: 33
Releasedatum RBM:	19-12-2016
Rapport gegenereerd op:	15-10-2021 15:23:27

Inhoudsopgave

Titelpagina 1
Inhoud 2
1. Projectgegevens 3
1.1 Contouren 3
1.2 Versies 3
1.3 Werkgebied 3
1.4 Algemene gegevens 4
1.5 Weer 4
1.5.1 Algemene weergegevens 4
1.5.2 Meteorologische gegevens 5
2. Situatieplot 6
3. Groepsrisico 7
3.1 Groepsrisicocurve 7
3.2 Kenmerken van het groepsrisico 8
4. Route en transportgegevens 9
5. Bouwvlakken 10

1. Projectgegevens 'Babberich'

1.1 Contouren

Beschrijving	Gemiddelde afstand tot de contouren	Oppervlak onder de contouren
	m	m2
202AC	(1 traject).	
10-8 contour	707,9	4835636
10-7 contour	220,5	1168543
10-6 contour	18,7	87191
10-5 contour	5,7	26502

1.2 Versies

Onderdeel	Versie	Datum
RBM_II_v24.exe	2.4.2017 Build: 33	19-12-2016
RBM_23_Conversie.exe	2.2.0 Build: 884	8-11-2016
Helpbestand	2.4.1	14-12-2016
Pop.service filter	ps20160701	2016/11/1
Scenariobestand	scn20160701	20160701
Stofgegevens	stf20160701	20160701
Transportmiddelen	tm20160701	20160701
Systeemdatum		15-10-2021

1.3 Werkgebied

Punt	Waarde
X-coördinaat van het meest ZW punt	203900
Y-coördinaat van het meest ZW punt	435200
Grootte van het werkgebied	2400

1.4 Algemene gegevens

Eigenschap	Waarde
Naam	Babberich
Omschrijving	Sleeg 23

Uitgevoerd door:

Naam	-
Telefoon	-
Emailadres	-
Bedrijf	-
Adres	-

Postcode	0000AA
Plaats	-

In opdracht van:

Naam	-
Telefoon	-
Emailadres	-
Bedrijf	-
Adres	-
Postcode	0000AA
Plaats	-

1.5 Weer

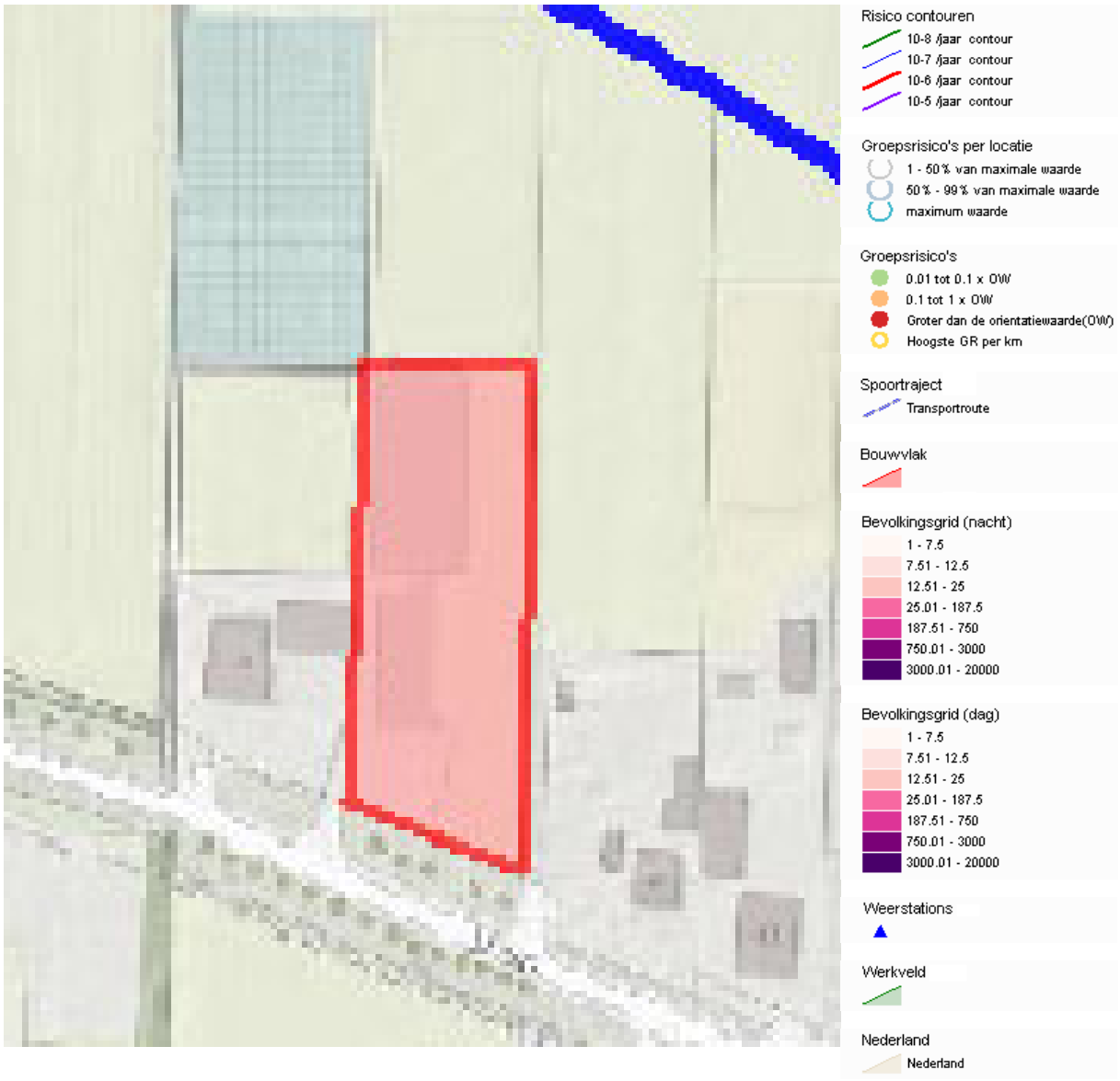
1.5.1 Algemene weergegevens

Eigenschap	Waarde
Weerstation	Deelen
Aantal windrichtingen	12
Aantal weerklassen	6
Begin van de dag	8:00
Begin van de nacht	18:30

1.5.2 Meteorologische gegevens

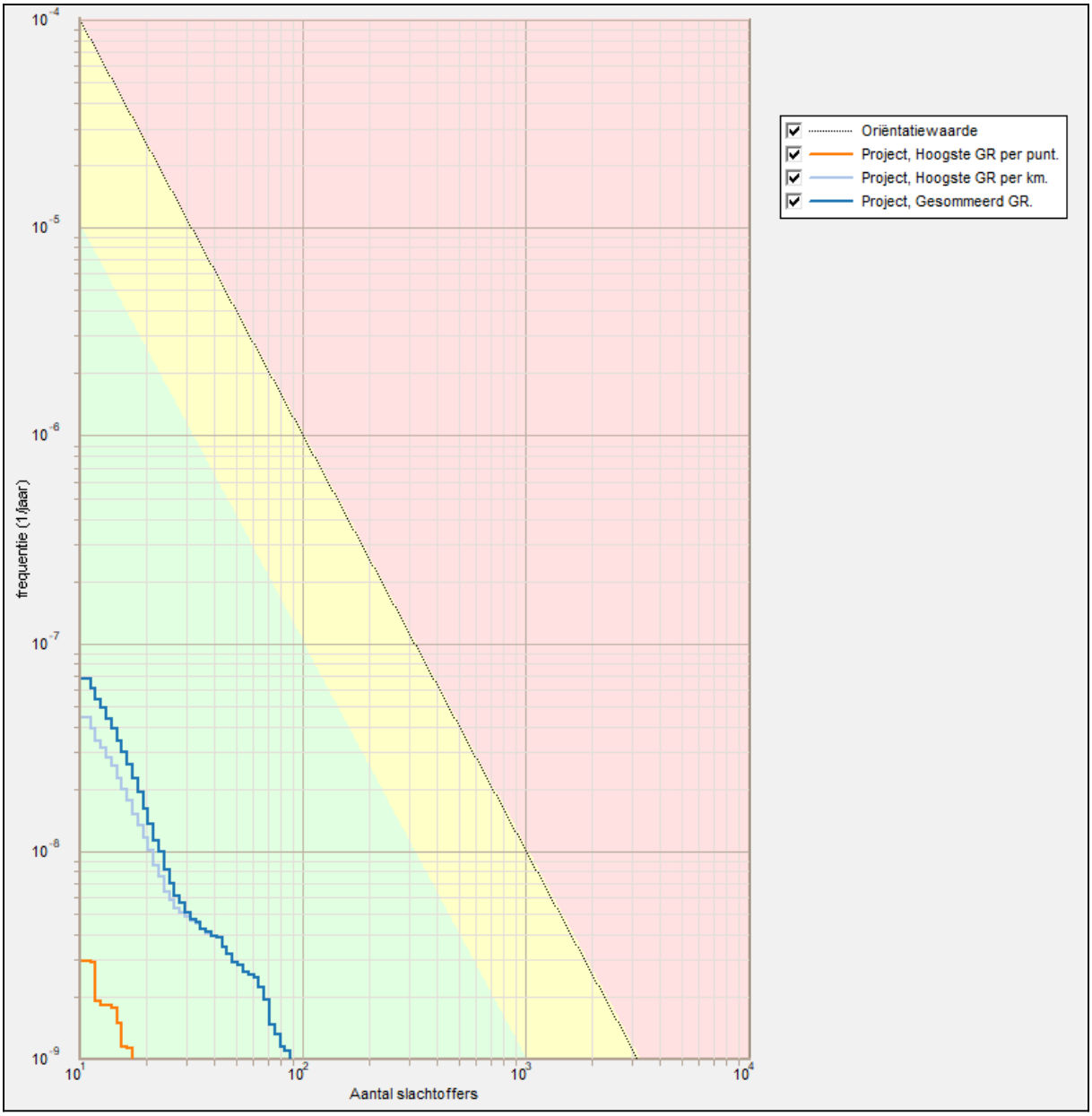
		stabiliteit, windsnelheid					
		B	D			E	F
Periode	Richting	3	1,5	5	9	5	1,5
Dag	1	0,012	0,012	0,015	0,008	0,000	0,000
	2	0,021	0,015	0,014	0,007	0,000	0,000
	3	0,032	0,016	0,021	0,016	0,000	0,000
	4	0,029	0,012	0,019	0,016	0,000	0,000
	5	0,021	0,009	0,014	0,008	0,000	0,000
	6	0,019	0,013	0,021	0,012	0,000	0,000
	7	0,014	0,015	0,027	0,021	0,000	0,000
	8	0,016	0,019	0,046	0,045	0,000	0,000
	9	0,017	0,018	0,049	0,064	0,000	0,000
	10	0,011	0,014	0,036	0,050	0,000	0,000
	11	0,012	0,013	0,031	0,034	0,000	0,000
	12	0,013	0,012	0,021	0,023	0,000	0,000
Nacht	1	0,000	0,014	0,007	0,002	0,003	0,024
	2	0,000	0,015	0,011	0,005	0,006	0,028
	3	0,000	0,018	0,027	0,014	0,022	0,034
	4	0,000	0,014	0,023	0,010	0,017	0,035
	5	0,000	0,017	0,015	0,004	0,012	0,042
	6	0,000	0,015	0,019	0,010	0,006	0,024
	7	0,000	0,017	0,023	0,018	0,005	0,015
	8	0,000	0,021	0,038	0,035	0,009	0,021
	9	0,000	0,020	0,037	0,043	0,008	0,017
	10	0,000	0,016	0,025	0,023	0,006	0,014
	11	0,000	0,014	0,013	0,010	0,003	0,012
	12	0,000	0,013	0,009	0,004	0,002	0,018

2. Situatieplot

3. Groepsrisico

3.1 Groepsrisicocurve

3.2 Kenmerken van het groepsrisico

FN-curve	Normwaarde (N:F)	Max. F (N:F)	Max. N (N:F)	Verw.waarde
Project, Hoogste GR per punt.	0,00000 (12 : 2,9E-009)	3,0E-009 (11 : 3,0E-009)	17 (17 : 1,1E-009)	7,25E-008
Project, Hoogste GR per km.	0,00001 (64 : 2,5E-009)	4,4E-008 (11 : 4,4E-008)	88 (88 : 1,1E-009)	9,31E-007
Project, Gesommeerd GR.	0,00001 (64 : 2,5E-009)	6,8E-008 (11 : 6,8E-008)	88 (88 : 1,1E-009)	1,32E-006

4. Route en transportgegevens Modaliteit: Spoor

Naam	Type traject	Breedte	Frequenti	Relatie		Lengte	Stof	#	Transp. middel	Transportverdeling		WBKB
				route	stof					Dag	Werkweek	
		m	1/jaar	traject ID	traject ID	m		1/jaar		-	-	
1 202AC	Betuwelijn, met wissels	9	3,28E-8	Niet verbonden	Niet verbonden	2303						
							A (zeer brandbaar gas)	50850	Container (brand. gas)	0,29	0,71	0,14
							B2 (giftig gas)	6580	Container (tox. gas)	0,29	0,71	0,98
							B3 (zeer giftig gas)	700	Container (tox. gas)	0,29	0,71	2
							C3 (zeer brandbare vloeistof)	110380	Container (brand. vloeistof)	0,29	0,71	NVT
							D3 (giftige vloeistof)	6720	Container (tox. vloeistof)	0,29	0,71	NVT
							D4 (zeer giftige vloeistof)	4060	Container (tox. vloeistof)	0,29	0,71	NVT

5. Bouwvlakken

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
Nieuwbouw	Vrijstaande woningen	2731,6	RBM v24										
				Woonbebouwing	0.0018	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

correspondentie SAB
Postbus 479
6800 AL Arnhem
T: 026 357 69 11
E: info@sab.nl
www.sab.nl

bezoekadres Arnhem
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

bezoekadres Amsterdam
Jacob Bontiusplaats 9
1018 LL Amsterdam

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Quick scan natuur

Babberich, Sleeg 23

Maatschap Holleman

Datum: 23 september 2021

Projectnummer: 210376

INHOUD

1 Inleiding 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Plangebied 3

2 Wettelijk kader 8
2.1 Gebiedsbescherming 8
2.2 Soortenbescherming 9
2.3 Bescherming houtopstanden 9

3 Onderzoeksmethode 11
3.1 Deskundigheid 11
3.2 Werkwijze 11

4 Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten 13
4.1 Ligging beschermde gebieden 13
4.2 Aanwezigheid beschermde soorten 14
4.3 Aanwezigheid houtopstanden 21

5 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject 22
5.1 Mogelijke effecten op beschermde gebieden 22
5.2 Mogelijke effecten op beschermde soorten 22
5.3 Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden 24

6 Conclusie 25

Geraadpleegde bronnen

Bijlage 1. Wettelijk kader

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Sleeg 23 te Babberich bevindt zich een glastuinbouwbedrijf. De initiatiefnemer is voornemens om deze locatie te herontwikkelen ten behoeve van de realisatie van twee woningen. Hiertoe wordt de bestaande bebouwing gesloopt en dient het bestemmingsplan opnieuw te worden vastgesteld.

Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. Voorliggende rapportage zet door middel van een quick scan natuur uiteen of met de ruimtelijke ontwikkeling mogelijk sprake kan zijn van het verstoren van beschermde natuurgebieden en beschermde soorten en of nader onderzoek hiernaar noodzakelijk is.

1.2 Plangebied

1.2.1 Huidige situatie

Het plangebied bevindt zich in het buitengebied van Babberich (gemeente Zevenaar, provincie Gelderland). De omgeving van Babberich kenmerkt zich door agrarische gronden en de nabijheid van de Oude Rijn.

De directe omgeving van het plangebied kenmerkt zich voornamelijk door de aanwezigheid agrarische bedrijven en gronden. Ten oosten zijn een aantal boerenbedrijven aanwezig met bijhorende boerenwoningen. Ten zuiden van het plangebied loopt de Sleeg, met hier langs een bomenrij. Ten zuiden loopt ook een spoorweg. Navolgende afbeeldingen geven de globale ligging van het plangebied weer.

Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd).Bron: PDOK.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: PDOK.

Op 16 september 2021 is een veldbezoek uitgevoerd. Het plangebied bestaat uit een voormalige glastuinbouwbedrijf, met bijbehorende kassen, drie bedrijfsgebouwen en een woonhuis. In de voortuin is een kleine siertuin aanwezig. De overige gronden bestaan uit agrarische gronden met Engels raaigras. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

De kassen, met verruiging van riet in de kassen;

De bedijfsgebouwen;

Het woonhuis met naastgelegen afwateringssloot;

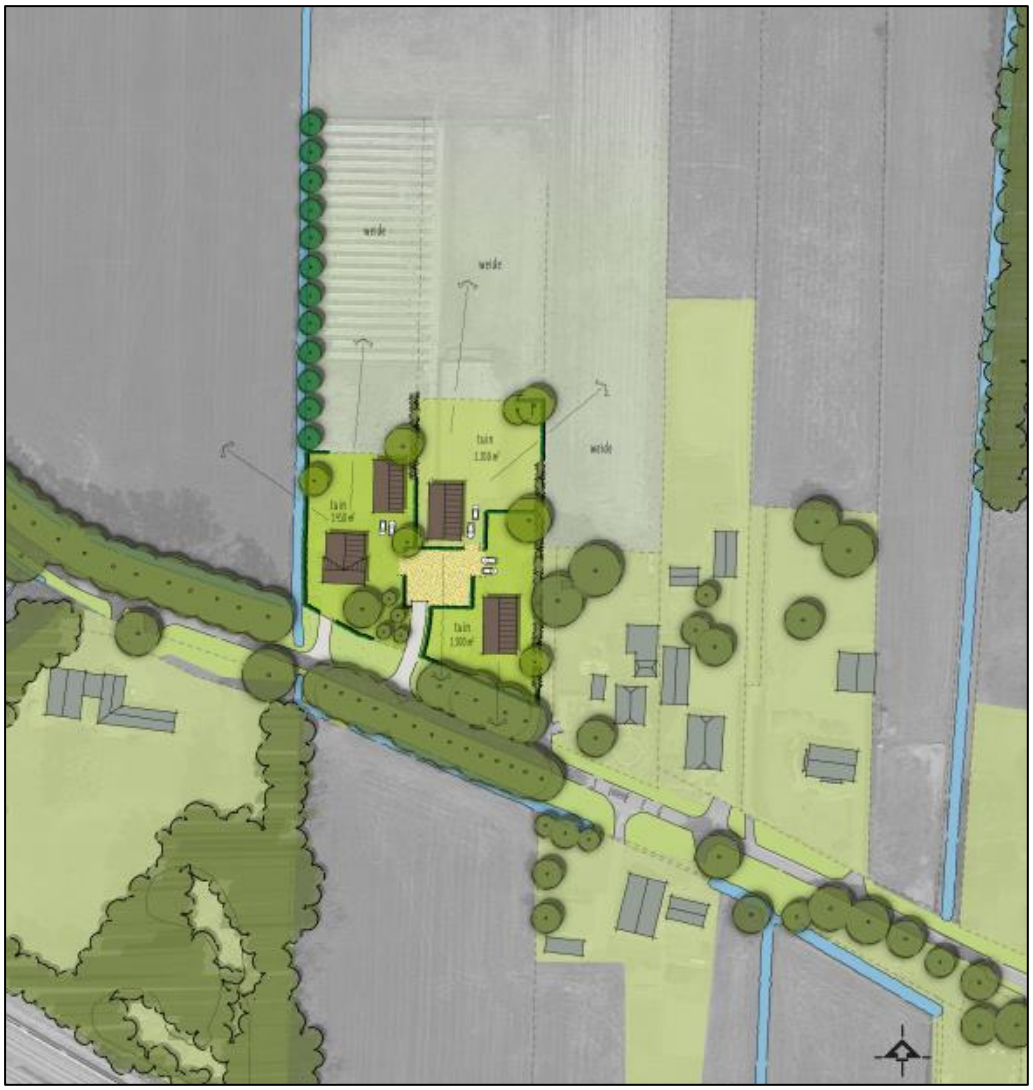
Agrarisch grasland van Engels raaigras.

1.2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zullen twee nieuwe woningen in het plangebied zijn gerealiseerd. Voor de nieuwbouw wordt een deel van bestaande bebouwing in het plangebied gesloopt. Zie navolgende afbeeldingen voor een weergave van de gebouwen die gesloopt zullen worden en voor een toekomstige situatie van het plangebied. Aanwezige bomen en struiken worden zoveel mogelijk behouden. Aan de noordwestzijde van het perceel waar de kas aanwezig is, worden knotwilgen aangeplant.

Rood omkaderd de te slopen gebouwen aangegeven. Bron: Oostzee ontwerp & omgeving.

Schets van de toekomstige situatie van het plangebied. Bron: Oostzee ontwerp & omgeving.

2 Wettelijk kader

Hieronder staat een samenvatting van het wettelijk kader. Een uitgebreide beschrijving staat in bijlage 1.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

Op grond van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen.

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Het is verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat significant negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt.

2.1.2 Natuurnetwerk Nederland

De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Voor dit netwerk geldt, op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een ‘nee, tenzij’-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd. Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

De provincie Gelderland spreekt niet van Natuurnetwerk Nederland maar van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Binnen het GNN en de GO staat de bescherming van de kernkwaliteiten centraal. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiële waarden en omgevingscondities. Per saldo moet elke ontwikkeling in het GNN een verbetering van de betreffende kernkwaliteiten opleveren.

De GO heeft een dubbeldoelstelling. Er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. Door de samenhang met de aangrenzende en inliggende natuur van het GNN herbergt de GO ook kenmerkende natuurwaarden. Bij ruimtelijke ingrepen in de GO wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwvestiging, uitbreiding van bestaande bestemmingen en de schaal/omvang van de ingreep.

De provincie Gelderland vindt het verder van belang dat rustgebieden voor winterganzen geschikt blijven voor ganzen. De provincie stuurt daarom op het behoud van de openheid en de rust in deze gebieden. Ook zijn weidevogelgebieden aangewezen. De provincie wil hier een landbouwpraktijk stimuleren en in stand houden die rekening houdt met weidevogels. Beschermde weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden liggen voornamelijk in de GO en voor het overige deel in het GNN.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming. Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten, voor Habitatrichtlijnsoorten en voor andere soorten. Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de verboden van de wet. De provincie Gelderland heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden.

2.3 Bescherming houtopstanden

Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vier-

kante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn onder meer niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

3 Onderzoeksmethode

3.1 Deskundigheid

Kwaliteit van het ecologisch onderzoek en het geleverde product staan bij SAB hoog in het vaandel. Mede daarom zijn wij aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Om aan onze standaard te voldoen, wordt ecologisch onderzoek enkel uitgevoerd door deskundigen. Onder een ecologisch deskundige verstaan we iemand met aantoonbare ervaring en kennis op het gebied van de ecologie van de betreffende soorten. Onze deskundigen voldoen aan de eisen van een ecologisch deskundige zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die stelt. Ecologen in opleiding tot deskundige werken altijd onder begeleiding van een deskundige.

3.2 Definitie product

Het product wat in deze rapportage geleverd wordt is een “quick scan natuur”. Dit bestaat uit een “quickscan soorten” conform de begrippenlijst van het Netwerk Groene Bureaus (NGB 2020), aangevuld met verkennende analyse op het gebied van gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland) en een verkennende analyse op het gebied van houtopstanden.

3.3 Werkwijze

Voor het onderzoek werd een bureaustudie uitgevoerd en werd een veldbezoek aan de locatie gebracht. Als eerste werd voor het onderzoek, op basis van informatie van de opdrachtgever, het plangebied in beeld gebracht en werden de toekomstige ontwikkelingen beschreven. Vervolgens werd onderzocht welke beschermde plant- en diersoorten in de omgeving van het plangebied zijn te verwachten. Hiervoor werd de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 13 september 2021, waarbij waarnemingen van de afgelopen 10 jaar werden opgevraagd. Aanvullend hierbij is gebruik gemaakt van andere bronnen, als websites en verspreidingsatlassen. Bij deze bureaustudie werd ook de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en gebieden die via de provinciale verordening zijn beschermd onderzocht. Hiervoor werd onder meer informatie van de website van de provincie geraadpleegd.

Vervolgens werd een veldbezoek aan het plangebied en de directe omgeving ervan gebracht. Dit bezoek vond plaats op 16 september 2021, bij droog, licht bewolkt weer en een temperatuur van circa 17 graden Celsius. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid van het plangebied voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

Met de gegevens uit de bureaustudie en het veldbezoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de mogelijke effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden. Op basis van deze inschatting is een advies opgesteld met aanbevelingen voor vervolgstappen. Nadat het eerste conceptrapport gereed was, is dit beoordeeld op inhoud en vorm door een deskundig collega. Het commentaar is vervolgens besproken en verwerkt, om zo tot een eensluidend advies te komen.

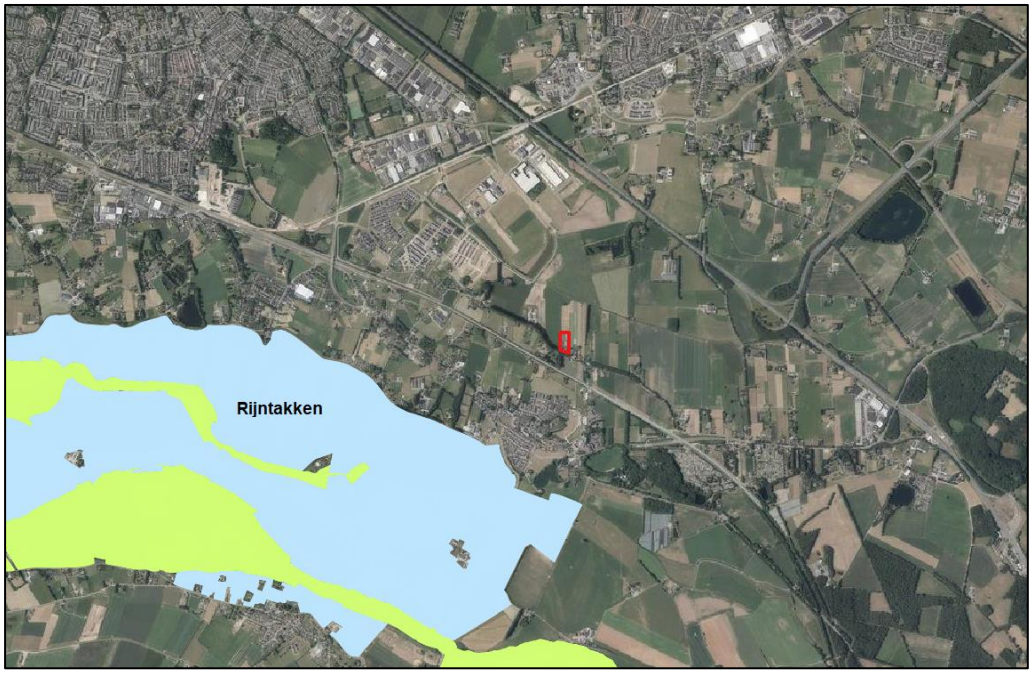
4 Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten

In dit hoofdstuk beschrijven wij de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en beschrijven we de kans op de aanwezigheid van beschermde soorten. In het volgende hoofdstuk volgt een beoordeling van de mogelijke effecten op beschermde gebieden en beschermde soorten ten gevolge van de ontwikkeling.

4.1 Ligging beschermde gebieden

4.1.1 Ligging Natura 2000-gebied

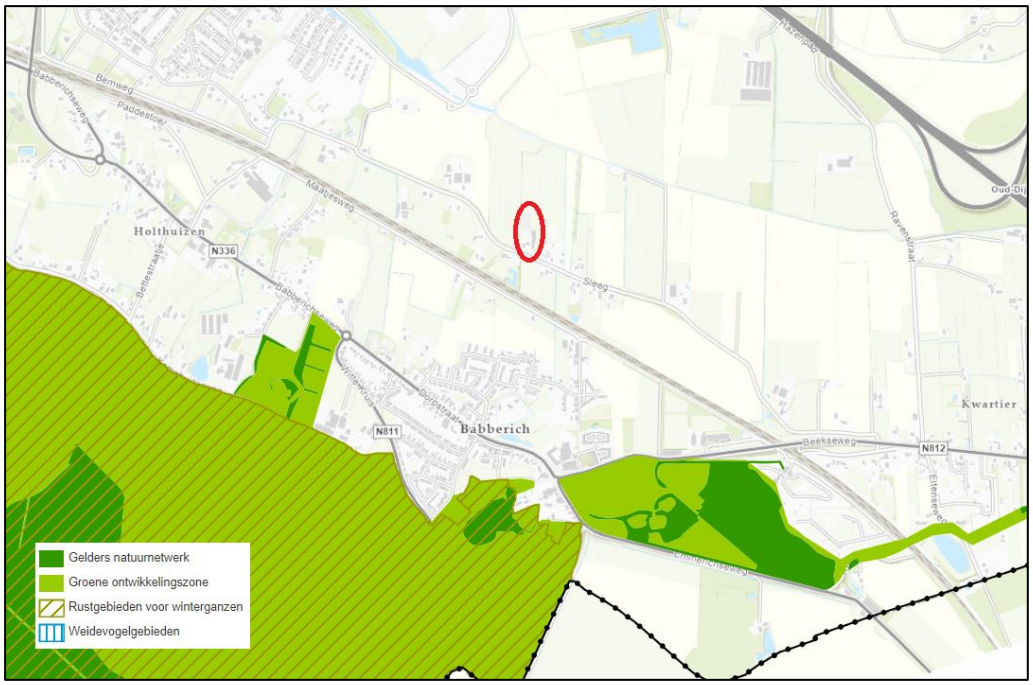
Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen (zie navolgende afbeelding). Wel ligt Natura 2000-gebied “Rijntakken” in de directe omgeving van het plangebied. Deze ligt op 1 kilometer van het plangebied verwijderd.

Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebied Rijntakken. Bron: PDOK.

4.1.2 Ligging Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen Natuurnetwerk Nederland (zie navolgende afbeelding). Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich op ongeveer 750 meter ten zuiden van het plangebied en betreft een gedeelte van de Groene Ontwikkelingszone. Het dichtstbijzijnde gedeelte van het Gelders Natuurnetwerk bevindt zich ook ten zuiden van het plangebied en ligt op ongeveer 780 meter. De dichtstbijzijnde rustgebieden voor winterganzen en weidevogelleefgebieden bevinden zich op circa 1 kilometer en 6,4 kilometer afstand.

Globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van Gelders Natuurnetwerk Nederland, Groene Ontwikkelingszone, rustgebieden voor winterganzen en weidevogelgebieden. Bron: Provincie Gelderland.

4.2 Aanwezigheid beschermde soorten

4.2.1 Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten

In het plangebied zijn gebouwen aanwezig en ook is enig groen aanwezig. Het plangebied vormt daarmee geschikt leefgebied voor in het wild levende planten en dieren.

4.2.2 Vogelrichtlijnsoorten

4.2.2.1 *Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten*

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied soorten met niet jaarrond beschermde nesten aangetroffen als kauw, houtduif en merel. Dergelijke soorten kunnen mogelijk in of in directe omgeving van het plangebied tot broeden komen.

4.2.2.2 *Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten*

Naast de reguliere bescherming in het broedseizoen zijn er verschillende vogelsoorten van wie de nesten jaarrond worden beschermd. Deze jaarrond beschermde status is vanwege verschillende redenen. Zo zijn er soorten die het hele jaar gebruik maken van het nest. Daarnaast zijn er koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn. Ook zijn er soorten die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die nauwelijks in staat zijn zelf een nest te maken. Hieronder wordt in meer detail beschreven of en in welke mate het gebied geschikt kan zijn voor de betreffende soorten.

Huismus

Huismussen broeden in kieren en spleten van bebouwing en tevens vaak onder (golvende) dakpannen. Een geschikte leefomgeving van de huismus bestaat uit een

combinatie van een geschikte nestgelegenheid, voedsel, drinkwater en voldoende dekking in de vorm van stekelige of groenblijvende struiken. Voornamelijk plekken waar bebouwing wordt afgewisseld met groenvoorzieningen herbergen hoge dichtheden aan huismussen (BIJ12 2017a).

In het plangebied zijn geen duidelijk geschikte nestlocaties van de huismus aangetroffen. De daken van de bedrijfsgebouwen die gesloopt zullen worden bestaan allen uit een golfplaten dak zonder dakbeschot. Er is dan ook geen ruimte aanwezig tussen het dak, waar een nest gebouwd zou kunnen worden. Daarnaast zijn er tijdens het veldbezoek geen huismussen of sporen van de huismus in het plangebied waargenomen. Huismussen zijn zeer honkvast en blijven altijd in de directe omgeving van hun nestplaats. Het feit dat de soort tijdens geschikte weersomstandigheden niet is aangetroffen, duidt er op dat zich geen nesten in het plangebied bevinden. Aangezien er geen duidelijke nestlocaties voor de huismus in het plangebied aanwezig zijn, en huismussen of sporen van de soort niet zijn waargenomen, is het onwaarschijnlijk dat het plangebied onderdeel uitmaakt van de functionele leefomgeving van deze soort.

Gierzwaluw
Gierzwaluwen broeden in Nederland in stedelijk gebied. Ze broeden in kolonies, onder daken en in gebouwen. Veel gebruikte nestlocaties zijn onder scheefliggende of kapotte dakpannen, onder nokpannen, in gaten en kieren onder de dakrand en bij dakkapellen, daar waar het zink overloopt van de dakkapel naar de dakpannen. Daarnaast worden soms kunstmatige nestkasten of nestpannen, gaten in muren, gaten achter regenpijpen of ventilatieschachten als broedlocatie gebruikt. Nestlocaties dienen een vrije uitvliegroute op minimaal enkele meters boven de grond te hebben. Daken dienen verder minimaal een hellingshoek van 45 graden te hebben om als nestlocatie geschikt te zijn (BIJ12 2017b).

De bedrijfsgebouwen die gesloopt zullen worden zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op de aanwezigheid van kieren in muren of onder dakpannen die een geschikte nestlocatie van de gierzwaluw kunnen zijn. Deze zijn niet aangetroffen. Bij de gebouwen zijn ook geen spouwmuur, dakbeschot of overhangende dakpannen aanwezig. Omdat geschikte ruimtes en kieren voor de gierzwaluw ontbreken in de bebouwing, kan het voorkomen van de gierzwaluw in het plangebied op voorhand worden uitgesloten.

Steenuil
De steenuil is een honkvaste soort die het gehele jaar in een klein territorium van enkele honderden meters verblijft. Het jachtgebied bestaat uit open terrein met lage vegetatie. Nesten worden het gehele jaar ook als verblijfplaats gebruikt. Nestplaatsen bevinden zich op erven van burgerwoningen, bij boerderijen in agrarisch cultuurlandschap en aan dorpsranden. Nesten worden hier in boomholten, nestkasten of nauwe ruimten in gebouwen gemaakt. De soort broedt vanaf maart tot mei. De jongen vestigen zich op korte afstand van het ouderlijk territorium (SOVON, 2002; BIJ12, 2017c). De gebouwen in het plangebied zijn uitvoerig gecontroleerd op de aanwezigheid van open ramen en kieren waar de steenuil naar binnen zou kunnen vliegen. Dit was niet aanwezig. Aanwezige raampjes en schoorstenen waren dichtgetimmerd en kieren ontbraken. Ook zijn er geen bomen aanwezig in het plangebied die een nestlocatie

voor de steenuil kunnen bieden. Het voorkomen van een nestlocatie kan dan ook worden uitgesloten. Het plangebied zal ook geen onderdeel uitmaken van essentieel foerageergebied voor de steenuil. Dit omdat in de directe omgeving van het plangebied erg veel vergelijkbaar foerageergebied aanwezig is. Daarnaast zal er met de toekomstige plannen niet veel mogelijk foerageergebied verdwijnen. Het voorkomen van essentieel leefgebied kan dus uitgesloten worden.

Kerkuil
De kerkuil komt voor in cultuurland met gras- en bouwlanden die begrensd worden door kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes. Kerkuilen broeden vooral in de hoge, donkere en tochtvrije delen van boerenschuren, kerken, kastelen en torens en bij hoge uitzondering in een holle boom. Tegenwoordig broedt 90 procent van de gevallen in een speciale nestkast. De kerkuil is zeer honkvast en blijft zijn hele leven in de buurt van zijn gekozen leefgebied. De broedlocatie is vaak een andere als de winterverblijfplek (SOVON, 2002). De gebouwen in het plangebied zijn uitvoerig gecontroleerd op de aanwezigheid van open ramen en kieren waar de kerkuil naar binnen zou kunnen vliegen. Dit was niet aanwezig. Aanwezige raampjes en schoorstenen waren dichtgetimmerd. Het voorkomen van een nestlocatie kan dan ook worden uitgesloten. Het plangebied zal ook geen onderdeel uitmaken van essentieel foerageergebied voor de kerkuil. Dit omdat in de directe omgeving van het plangebied erg veel vergelijkbaar foerageergebied aanwezig is. Daarnaast zal er met de toekomstige plannen niet veel mogelijk foerageergebied verdwijnen. Het voorkomen van essentieel leefgebied kan dus uitgesloten worden.

Overige vogelsoorten
Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, nestelen op hoge gebouwen (slechtvalk), op richels van bergen of steengroeven en soms op oude roofvogelnesten (oehoe), langs stromende beken (grote gele kwikstaart), in hoge bomen in bos of boomgroepen (buizerd, roek, havik, sperwer, wespendief, zwarte wouw), in oude nesten van kraaien en roofvogels in boomgroepen (boomvalk) in oude nesten van kraaien en roofvogels in vooral naaldbomen (ransuil) of op speciale nestpalen (ooievaar) (SOVON 2002, vogelbescherming.nl, sovon.nl). Deze elementen zijn niet in het plangebied aanwezig. Nesten van deze vogelsoorten worden niet in het plangebied verwacht.

4.2.3 Planten

De vaatplanten die zijn beschermd middels de Wet natuurbescherming betreffen veelal zeldzame soorten, waarvan de meeste Rode Lijst-soorten, met specifieke groeiplaatsen in met name stabiele en natuurlijke biotopen, zoals bossen, zeeduinen, kalkgraslanden, beekdalen, veengronden en moerassen. Ook is een aantal soorten beschermd die groeit op oude en verweerde muren en zijn enkele zeldzame akkerplanten beschermd. Een deel van de beschermde planten komt alleen voor in Zuid-Limburg. Veel soorten komen voornamelijk voor op kalkhoudende en voedselarme grond (Sparrius et al. 2012). Naast de beschermde vaatplanten zijn er twee mossoorten beschermd. Beide soorten zijn zeer zeldzaam. Tonghaarmuts is in Nederland gevonden in vochtige, jonge wilgenbossen en in jonge aanplant van zomereik. Geel schorpioenmos groeit op moskussens op venig substraat (Janssen en Schamineé 2004, verspreidingsatlas.nl).

In het plangebied is sprake van voedselrijke en regelmatig bewerkte grond in een stedelijke omgeving. Beschermde planten worden in een dergelijk biotoop niet verwacht en werden ook niet aangetroffen.

4.2.4 Grondgebonden zoogdieren

4.2.4.1 Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten zoogdieren een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zoals de veldmuis of egel. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

4.2.4.2 Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt

Deze beschermde grondgebonden zoogdieren komen voornamelijk voor in natuurlijke- of half-natuurlijke habitats zoals bos, heide of kleinschalig agrarisch landschap. Een aantal soorten is zeer zeldzaam en komt alleen in Zuid-Limburg voor. Dit geldt voor hamster, hazelmuis, eikelmuis, molmuis, lynx en wilde kat. Ook de wolf is zeer zeldzaam. Andere soorten, zoals bever, boommarter, das, eekhoorn, steenmarter, waterspitsmuis en wild zwijn komen algemener voor. Met name eekhoorn en steenmarter worden ook regelmatig in meer stedelijk gebied aangetroffen (Lange et al. 2003, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas komen de bever, boommarter, bunzing, das, eekhoorn, grote bosmuis, hermelijn, otter, steenmarter, waterspitsmuis en wezel in de omgeving van het plangebied voor. Het terrein bestaat uit een kort gemaaid grasland. Dekking of schuilgelegenheid van struweel of andere beschutting biedende landschapselementen is niet aanwezig. Omdat bomen, struweel en watergangen die altijd vol staan met water ontbreken, kan het voorkomen van de bever, boommarter, eekhoorn, grote bosmuis, otter en waterspitsmuis al op voorhand worden uitgesloten. Deze soorten komen niet voor in een dergelijk intensief agrarisch habitat.

Daarnaast zoals net benoemd is er nauwelijks struweel of andere beschutting biedende landschapselementen aanwezig in het plangebied. Het plangebied ligt te midden van intensief agrarisch gebied. De das, bunzing, hermelijn en wezel komen nauwelijks voor een in dergelijk biotoop. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefomgeving, zoals dus beschutting biedende landschapselementen. Daarnaast werden er ook geen geschikte verblijfplaatsen of sporen van deze soorten aangetroffen. Het voorkomen van de das, bunzing, hermelijn en wezel kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

De steenmarter is een soort die wat lagere eisen stelt aan zijn leefomgeving en daarnaast zijn verblijfplaats in gebouwen kan hebben. De bedrijfsgebouwen zijn nog volledig in gebruik, waardoor hier veel verstoring aanwezig is en de kans verkleint dat de steenmarter een verblijfplaats heeft in de gebouwen in het plangebied. Het plangebied werd daarnaast uitvoerig onderzocht op sporen van de steenmarter, zoals uitwerpsel, prooiresten of pootafdrukken. Deze werden niet aangetroffen. Omdat geschikte ver-

blijfplaatsen en sporen ontbreken, kan het voorkomen van de steenmarter op voorhand worden uitgesloten.

4.2.5 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas komen de baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis in de buurt van het plangebied voor. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, holen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten (Dietz et al. 2011).

4.2.5.1 Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter bijvoorbeeld gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot, achter luiken en in schoorstenen (BIJ12 2017d, Dietz et al. 2011). De gebouwen welke gesloopt zullen worden (de kassen en de drie bedrijfswoningen) zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op de aanwezigheid van geschikte kieren, spleten en open stootvoegen. De gebouwen die gesloopt zullen worden bevatten een dak van golvende platen, hebben geen dakbeschot en geen spouwmuur. Hierdoor bestaan er geen ruimtes in de bebouwing waar de vleermuis in weg kan kruipen. Er werden dan ook wel kieren en gaten aangetroffen in de bebouwing, maar die leidden allen niet naar een beschutte ruimte, maar naar de open binnenruimte van de scheur. Omdat spouwmuren, dakbeschot en dakpannen ontbreken, kan het voorkomen van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen op voorhand uitgesloten worden.

4.2.5.2 Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een zekere diameter en leeftijd te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Grofweg zijn hardhout bomen als eik en beuk jonger dan 60 jaar en zachthout bomen jonger dan ongeveer 30 jaar voor een spechtenhol nog niet geschikt (Zoogdiervereniging & Probos 2012). In het plangebied staat een enkele jonge boom of struik. Deze zijn te jong en te laag om te beschikken over geschikte holtes of loszittend schors. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn daarom niet in het plangebied te verwachten.

4.2.5.3 Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in

de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is beschermd.

Een grasveld en enkele jonge bomen/begroeiing, zoals aanwezig in het plangebied, vormt geschikt foerageergebied. Het plangebied heeft echter een beperkte oppervlakte en in de directe omgeving van het plangebied is vergelijkbaar alternatief foerageergebied aanwezig waar vleermuizen voedsel kunnen vinden. Het is niet waarschijnlijk dat delen van het plangebied essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormen.

4.2.5.4 *Essentiële vliegroutes*

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen worden door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben (Limpens et al. 2004). Daarom zijn dergelijke vliegroutes beschermd. In het plangebied is geen sprake van doorlopende groenstructuren tot buiten het plangebied. De aanwezigheid van vliegroutes kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

4.2.6 Reptielen

Reptielen komen in ons land voornamelijk voor op de hogere zandgronden, in duin-, bos- of heidegebieden. De ringslang komt daarnaast ook voor in veengebieden en laat zich ook in meer stedelijk gebied zien. Deze soort komt vooral voor ten noorden van de grote rivieren. De muurhagedis is gebonden aan warme, stenige plekken en leeft in Nederland vooral in Maastricht en is daarnaast op verschillende plaatsen uitgezet. (Creemers en van Delft 2009).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl komen de gladde slang, hazelworm, levendbarende hagedis en zandhagedis in de buurt van het plangebied voor. Reptielen stellen strenge eisen aan hun leefomgeving. Voor bovengenoemde soorten is het van belang dat open plekken en beschutting aanwezig is. Dit kan in de vorm van een strooisellaag of laag struikgewas, zoals heide of bosbessen. Deze elementen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het plangebied bestaat voornamelijk uit grasland het bebouwing. Het voorkomen van reptielen in een dergelijke omgeving kan op voorhand worden uitgesloten.

4.2.7 Amfibieën

4.2.7.1 *Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt*

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten amfibieën een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zo-

als de bruine kikker of gewone pad. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

4.2.7.2 *Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt*

Beschermde amfibieën waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, komen voornamelijk voor in en nabij vennen, poelen en slootjes, met helder en schoon water, in heide-, veen- en bosgebied en in de uiterwaarden. De rugstreeppad is ook in de duinen aanwezig. De geelbuikvuurpad, vuursalamander en vroedmeesterpad worden bijna uitsluitend in Zuid-Limburg aangetroffen (Creemers en van Delft 2009, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl komen de kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad in de buurt van het plangebied voor. In of in de directe omgeving van het plangebied komen alleen zeer voedselrijke afwateringsloten voor. Deze afwateringssloten zijn volledig overschaduwd door begroeiing van riet. Dergelijke biotopen zijn ongeschikt voor beschermde amfibiesoorten, welke alleen voorkomen in voedselarme tot matig voedselarme wateren en voorkeur geven aan onbeschaduwde wateren. Omdat voortplantingswater ontbreekt in of in de directe omgeving van het plangebied, kan het voorkomen van beschermde amfibieën op voorhand worden uitgesloten.

Op het moment is het niet waarschijnlijk dat de rugstreeppad in het plangebied voorkomt omdat zanderig terrein en ondiepe poelen ontbreken. Als het plangebied in een later stadium echter uit braakliggend terrein zal bestaan, is het niet onmogelijk dat de soort zich in het plangebied zal vestigen.

4.2.8 Vissen

De beschermde vissoorten zijn veelal zeldzaam voorkomende soorten gebonden aan helder, stromend water van beekjes of rivieren. Een uitzondering hierop is de grote modderkruiper die vooral leeft in langzaam stromend water van sloten, vennen of plassen. De soort komt daar voor op plekken met veel onderwatervegetatie en een goed ontwikkelde waterbodem (Janssen en Schamineé 2004, verspreidingatlas.nl).

In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissen in het plangebied is daarmee uitgesloten.

4.2.9 Insecten en andere ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden zijn veelal zeldzaam en eisen een specifiek habitat. Beschermde vlindersoorten komen vooral voor in kruidenrijke en soortenrijke graslanden, heiden, venen en (vochtig) bos (Bos et al. 2006, vlinderstichting.nl). Beschermde libellensoorten leven met name in veengebieden, nabij beekjes of rivieren en bij vennen op de hogere zandgronden (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002). Beschermde keversoorten zijn gebonden aan oude, rottende bomen in bosgebieden of komen zeldzaam voor in (groter) permanent, helder open water van goede kwaliteit op veengrond (eis-nederland.nl, Janssen en Schamineé, 2004). De Europese rivierkreeft is in ons land nog maar van één plek bekend, op landgoed Warnsborn bij Arnhem. De Bataafse stroommossel is uit ons land verdwenen en de platte schijfhoren komt lokaal voor in laagveengebieden en het rivie-

rengebied, in helder, stilstaand of zeer zwak stromend water met rijke plantengroei, in zowel meren, sloten als plassen (anemoon.org, verspreidingsatlas.nl).

In het betreffende plangebied is geen sprake van open water, bos, soortenrijk grasland, heide of veen. Leefgebied voor deze soorten is hierdoor niet aanwezig. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied en werden ook niet aangetroffen.

4.3 Aanwezigheid houtopstanden

Binnen het plangebied is geen houtopstand aanwezig. In het plangebied zijn wel bomen en struiken aanwezig. Maar deze bomen en struiken zijn geen onderdeel van een eenheid bomen en struiken waarvan de oppervlakte groter is dan duizend vierkante meter en zijn ook geen onderdeel van een rijbeplanting die groter is dan 20 bomen.

5 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

5.1 Mogelijke effecten op beschermde gebieden

5.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op 1 kilometer afstand. Met het plan wordt een kleinschalige ruimtelijke ontwikkeling mogelijk gemaakt. Het is uitgesloten dat bijvoorbeeld licht of geluid afkomstig van de ontwikkeling op deze grote afstand het Natura 2000-gebied kan verstoren. Ook is van de ontwikkeling geen sterke toename van stikstofemissie te verwachten. Daarnaast geldt dat met de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering per 1 juli 2021 het berekenen van stikstofemissie en bijbehorende stikstofdepositie door bouw- en sloopwerkzaamheden (inclusief daarmee samenhangende verkeersbewegingen) niet meer verplicht is. Verwacht wordt dat de gebruiksfase niet zal lijden tot meer verkeersaantrekkingskracht of andere bronnen die veel stikstofemissie veroorzaken. Vanwege de kleinschaligheid van de ontwikkeling, de afstand tot Natura 2000-gebied en inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering zijn negatieve effecten op Natura 2000-gebied door de ontwikkeling uitgesloten. Nader onderzoek in de vorm van een voortoets is dan ook niet nodig.

5.1.2 Provinciale bescherming

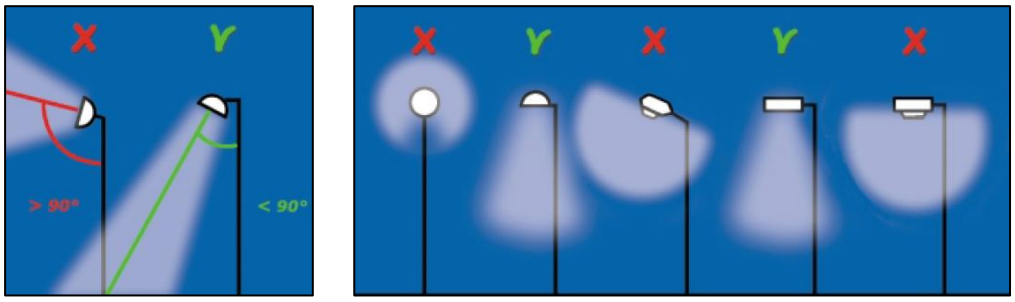
Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich op minimaal 750 meter ten zuiden van het plangebied. De bescherming van het NNN kent in de provincie Gelderland niet het begrip externe werking. Aangezien het plangebied niet in de GNN of GO ligt, leidt de voorgenomen ingreep niet tot vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. De voorgenomen ingreep zal geen effect op de wezenlijke waarden en kenmerken van het Gelders Natuurnetwerk hebben. De bescherming van het Gelders Natuurnetwerk staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

5.2 Mogelijke effecten op beschermde soorten

5.2.1 Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren voorkomen. Bij de ruimtelijke ontwikkeling zouden deze planten en dieren kunnen worden gedood. Voor al de in het wild levende soorten geldt de zorgplicht van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in elk geval in dat iedereen die weet dat hij schade aan natuur gaat veroorzaken door een bepaalde handeling, hij deze handeling daarom niet uitvoert, of maatregelen neemt om schade aan de natuur door de handeling zoveel mogelijk te voorkomen. Probeer bijvoorbeeld bij de ruimtelijke ingreep zoveel mogelijk bomen, struiken en overig groen te behouden. Werken buiten de winterperiode voorkomt dat dieren die in winterrust zijn verstoord of gedood worden. Wanneer verlichting wordt geplaatst, probeer uitstraling van licht naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken, om verstoring van diersoorten te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door ver-

lichting te beperken tot die plekken waar licht noodzakelijk is, lage en gericht armaturen te gebruiken in plaats van rondstralende armaturen en lampen goed te richten.

Om verstoring van dieren door straatverlichting en andere vormen van verlichting tot een minimum te beperken, dienen lichtbundels zo veel mogelijk naar beneden te worden gericht.

5.2.2 Vogels

Uit voorliggend onderzoek blijkt verder dat in en direct rond het plangebied vogels aanwezig zijn en ook kunnen broeden. Voor deze vogels geldt artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, die het onder meer verbiedt vogels te doden, te vangen of in gebruik zijnde nesten van vogels te beschadigen of te vernielen.

5.2.2.1 Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Bij de geplande ontwikkeling zouden nesten van broedende vogels kunnen worden beschadigd, wat verboden is onder de Wet natuurbescherming. De periode waarin de meeste vogelsoorten broeden, loopt globaal van half maart tot half augustus, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn gewoon beschermd. Om overtreding van de wet te voorkomen adviseren wij u om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Ook zullen vogels in en direct rond het plangebied geen nest bouwen, omdat te veel verstoring aanwezig is.

Indien de werkzaamheden echt in de broedperiode gestart moeten worden, is nader onderzoek naar broedende vogels noodzakelijk. Kort voor de start van de werkzaamheden dient dan door een ecoloog met kennis van vogels door middel van één veldbezoek onderzocht te worden of broedende vogels in en direct rond het plangebied aanwezig zijn. Als deze niet aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden starten. Als wel een broedende vogel aanwezig is, mogen de werkzaamheden niet starten. Er dient dan met een ecoloog met kennis van vogels naar een oplossing gezocht te worden.

5.2.2.2 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Van verschillende vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd. Met het uitgevoerde onderzoek is duidelijk geworden dat essentieel leefgebied voor deze soorten niet in of bij het plangebied aanwezig is. Negatieve effecten op deze soorten zijn van de ontwikkeling dan ook niet te verwachten. Nader onderzoek naar deze soorten is niet nodig en de bescherming van deze soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

5.2.3 Overige beschermde soorten

5.2.3.1 *Soorten waarvoor provinciale vrijstelling geldt*

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Dit betreft bijvoorbeeld de soorten bruine kikker en gewone pad. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Wel geldt ook voor deze soorten altijd de eerder beschreven zorgplicht.

5.2.3.2 *Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt*

Door het uitgevoerde onderzoek is duidelijk geworden dat essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, niet aanwezig zijn. Doordat deze elementen niet aanwezig zijn, zijn negatieve effecten op deze categorie beschermde soorten niet te verwachten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van deze soorten is niet nodig en de bescherming van deze soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

Op het moment is het niet waarschijnlijk dat de rugstreeppad in het plangebied voorkomt omdat zanderig terrein en ondiepe poelen ontbreken. Als het plangebied in een later stadium echter uit braakliggend terrein zal bestaan, is het niet onmogelijk dat de soort zich in het plangebied zal vestigen. Aangeraden wordt om ondiepe poelen zo snel mogelijk te dempen en het terrein zo kort mogelijk braak te laten liggen. Hiermee kan vestiging van de rugstreeppad worden voorkomen.

5.3 Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden

In het plangebied is geen houtopstand aanwezig. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

6 Conclusie

Aan de Sleeg 23 te Babberich bevindt zich een glastuinbouwbedrijf. De initiatiefnemer is voornemens om deze locatie te herontwikkelen ten behoeve van de realisatie van twee woningen. Hiertoe wordt de bestaande bebouwing gesloopt en dient het bestemmingsplan opnieuw te worden vastgesteld. Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. In deze quick scan is onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied.

6.1 Gebiedsbescherming

Uit de quick scan blijkt dat Natura 2000-gebied Rijntakken in de buurt van het plangebied ligt. Door de afstand tot het Natura 2000-gebied, de kleinschaligheid van de ontwikkeling en de inwerkingtreding van de Wet Stikstofreductie en natuurverbetering zijn verstoringen echter op voorhand uitgesloten. De bescherming van Natura 2000 staat de ontwikkeling niet in de weg en aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

Verder blijkt uit de quick scan dat in de omgeving van het plangebied geen Natuurnetwerk Nederland of andere provinciaal beschermde natuur aanwezig is. De provinciale bescherming van deze gebieden staat de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg en nader onderzoek hiernaar is niet noodzakelijk.

6.2 Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving.

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Daarnaast zijn mogelijk nog enkele essentiële elementen aanwezig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Zo blijkt uit de quick scan dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van andere beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn niet aanwezig. De bescherming van deze categorie soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

Op het moment is het niet waarschijnlijk dat de rugstreeppad in het plangebied voorkomt omdat zanderig terrein en ondiepe poelen ontbreken. Als het plangebied in een later stadium echter uit braakliggend terrein zal bestaan, is het niet onmogelijk dat de soort zich in het plangebied zal vestigen. Aangeraden wordt om ondiepe poelen zo snel mogelijk te dempen en het terrein zo kort mogelijk braak te laten liggen. Hiermee kan vestiging van de rugstreeppad worden voorkomen.

6.3 Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

6.4 Vervolgstappen

- Houd rekening met de zorgplicht;
- Houd rekening met broedende vogels;
- Zorg tijdens de bouwfase dat het plangebied niet geschikt wordt voor de rugstreeppad.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12. 2017a. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017b. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12, 2017c, Kennisdocument Steenuil, *Athena noctua*, versie 1.0 juli 2017 BIJ12, Utrecht

BIJ12. 2017d. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

Bos, F. Bosveld, M. Groenendijk, D. van Swaay, C. Wynhof, I. De Vlinderstichting. 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. Nederlandse fauna deel 7.

Creemers, R. van Delft, J. 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna deel 9.

Dietz, Ch. von Helversen, O. Nill, D. 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.

Janssen, J. A. M. Schamineé, J. H. J. 2004. Europese Natuur in Nederland. Soorten van de habitatrichtlijn.

Lange, R. Twisk, P. van Winden, A. van Diepenbeek, A. 2003. Zoogdieren van West-Europa.

Limpens, H. J. G. A. Twisk, P. Veenbaas, G. 2004. Met vleermuizen onderweg. Uitgave DDW en VZZ.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna deel 4.

Netwerk Groene Bureaus, Definitielijst Netwerk Groene Bureaus 2020, 16 januari 2020.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

SOVON. 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. Nederlandse Fauna deel 5.

Sparrius, L. Odé, B. Beringen, R. Basisrapport Rode Lijst Vaatplanten 2012 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. FLORON rapport 57.

Zoogdiervereniging & Probos. 2012. Laanbeheer en vleermuizen; met oog voor veiligheid en cultuurhistorie; met bijdragen van E. A. Jansen, M. H. A. van Benthem, C. de Groot, P. Twisk & H. J. G. A. Limpens.

Websites

www.anemoon.org
www.aerius.nl
www.eis-nederland.nl
www.ndff.nl
www.ravon.nl
www.sovon.nl
statline.cbs.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl

Bijlage 1. Wettelijk kader

Gebiedsbescherming

Inleiding

Op grond van artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten daarnaast op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen. Hieronder wordt een toelichting gegeven bij de verschillende vormen van gebiedsbescherming.

Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

Voor alle Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze gebieden. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor deze gebieden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Uit de Memorie van Toelichting blijkt, dat de Wet natuurbescherming, buiten de zorgplicht, al voldoende instrumenten bevat om schadelijke handelingen in Natura 2000-gebieden te beperken. Deze zorgplicht is daarmee primair bedoeld om de eigen verantwoordelijkheid vast te leggen, die een ieder heeft voor een zorgvuldige omgang met de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt. In dit geval wordt een plan eveneens m.e.r.-plichtig[1]. Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of kan voor de projecten door Gedeputeerde

[1] Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001, welke plicht in de Nederlandse wetgeving is verankerd in artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

Staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Bijzondere nationale natuurgebieden

In uitzonderlijke gevallen kan de Minister, op grond van artikel 2.11, bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Minister kan dit doen voor een gebied dat is of wordt aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog niet definitief is aangewezen. Ook kan het voor een gebied dat nog geen onderdeel is van het Natura 2000-netwerk, maar waar compenserende maatregelen worden getroffen voor de realisatie van een project met significante gevolgen. Tot slot kan een gebied worden aangewezen in het geval dat dat noodzakelijk is in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. Ter bescherming van de bijzondere nationale natuurgebieden kan de Minister verschillende maatregelen nemen, waaronder toegangsbeperkingen tot het gebied, het gebruik maken van zijn of haar aanschrijvingsbevoegdheid en het treffen van behoud- en herstelmaatregelen in het gebied.

Natuurnetwerk Nederland

Ter bescherming van vogelsoorten, van soorten van de Habitatrichtlijn en van rode lijstsoorten dienen provincies, op basis van artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming, zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). Voor dit netwerk geldt, op basis van artikel 2.10 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een ‘nee, tenzij’-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd.

Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals weidevogelgebieden of ganzenfoerageergebied. De precieze invulling van de bescherming verschilt van provincie tot provincie. In paragraaf 2.1 staat de bescherming beschreven die in dit geval van toepassing is.

Soortenbescherming

Verboden en zorgplicht

Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen in de Wet natuurbescherming. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor Habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Vogelrichtlijnsoorten
Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Habitatrichtlijnsoorten
Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten
Naast de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden de beschermde diersoorten opzettelijk te doden of te vangen en om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en het is verboden om de beschermde plantensoorten opzettelijk te plukken, ontwortelen of te vernielen.

Opzetvereiste

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten o*pzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van ‘voorwaardelijke opzet’. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij ‘per ongeluk’ een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. Zie paragraaf 2.2 voor de vrijstelling die in deze provincie van toepassing is.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de Vogelrichtlijnsoorten, de Habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna.

Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen

bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	Witjes Milieuadvies BV
Inrichtingslocatie	Sleeg 23, 6909 ED Babberich

Activiteit

Omschrijving	Berekening stikstofdepositie in de sloop-en bouwfase
Toelichting	Berekening stikstofdepositie in de sloop- en bouwfase

Berekening

AERIUS kenmerk	S5kNjuxtpaG7
Datum berekening	28 februari 2023, 06:06
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Bouwfase - Beoogd	2023	15,3 g/j	14,8 kg/j

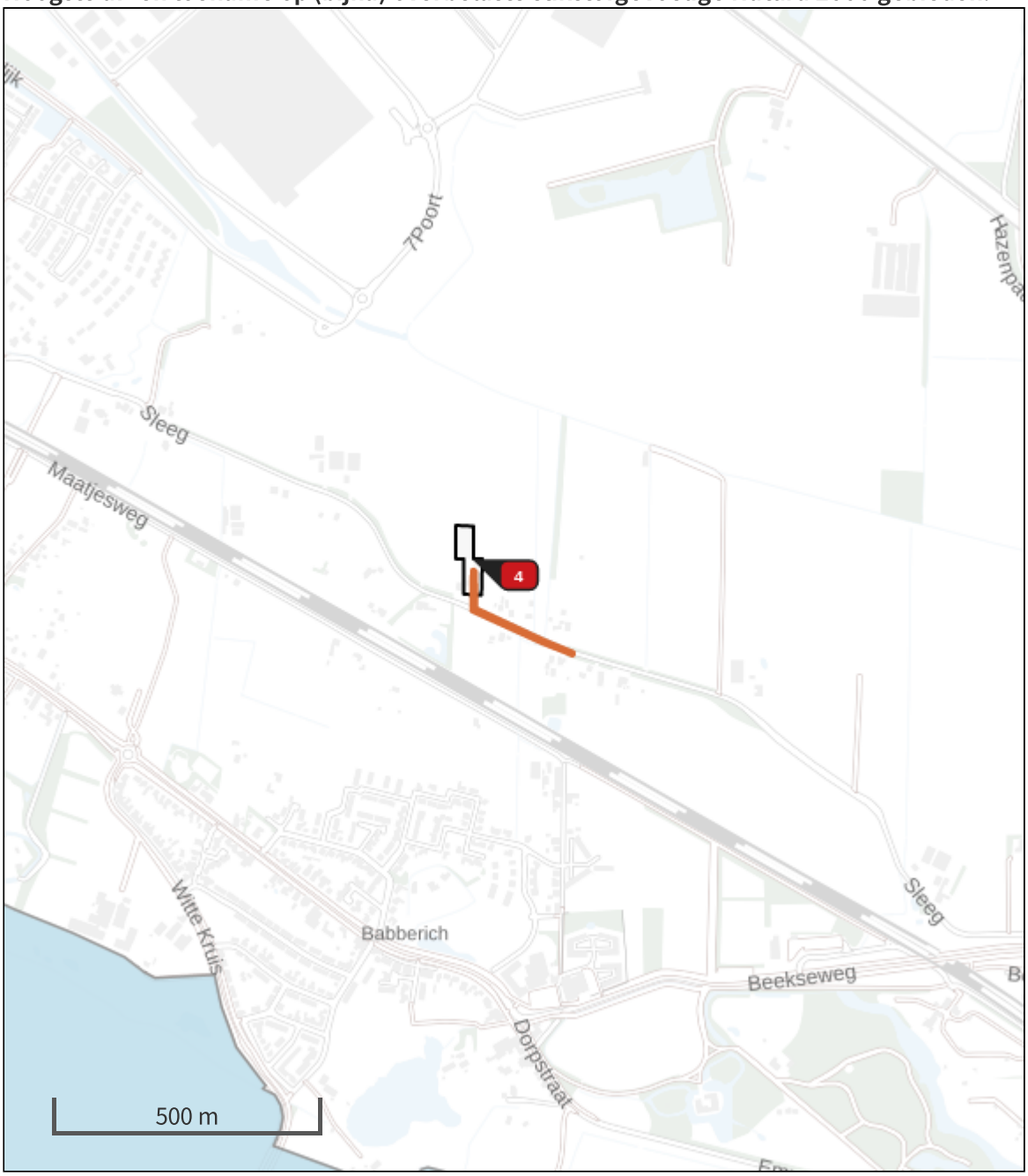
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Bouwfase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename van depositie	-		
Grootste afname van depositie	-		

Bouwfase (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
4 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele werktuigen	6,7 g/j	14,7 kg/j
Verkeersnetwerk	8,7 g/j	0,2 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste afname van depositie
- Grootste toename van depositie
- Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Bouwfase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Bouwfase, Rekenjaar 2023

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Vrachtwagens				NO_x	78,6 g/j
Locatie	X:205214,71 Y:436172,37	Type scherm	-	-	NO_2	23,5 g/j
Lengte	266,89 m	Hoogte	-	-	NH_3	2,1 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	90 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Betonmixers				NO_x	23,1 g/j
Locatie	X:205217,42 Y:436173,06	Type scherm	-	-	NO_2	7,0 g/j
Lengte	274,97 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,0 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	20 p/jaar	30,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Montagebussen				NO_x	52,9 g/j
Locatie	X:205215,21 Y:436173,26	Type scherm	-	-	NO_2	11,8 g/j
Lengte	279,85 m	Hoogte	-	-	NH_3	6,1 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	960 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

4 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	14,7 kg/j
Locatie	X:205153,87 Y:436295,34	NH_3	6,7 g/j
Oppervlakte	0,45 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Sloopkraan	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	360 l/j	30 u/j		NO_x NH_3	5,6 kg/j 2,7 g/j
Shovel / graafmachine	Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	192 l/j	32 u/j		NO_x NH_3	3,0 kg/j 1,4 g/j
Trekker / kieper	Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	96 l/j	16 u/j		NO_x NH_3	1,5 kg/j 0,0 kg/j
Heistelling	Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	80 l/j	8 u/j		NO_x NH_3	1,2 kg/j 0,0 kg/j
Telescoopkraan	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	162 l/j	18 u/j		NO_x NH_3	3,3 kg/j 1,2 g/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230221_e1cb893112
Database versie	2022_e1cb893112

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	Witjes Milieuadvies BV
Inrichtingslocatie	Sleeg 23, 6909 ED Babberich

Activiteit

Omschrijving	Berekening stikstofdepositie in de gebruiksfase
Toelichting	Berekening stikstofdepositie in de gebruiksfase.

Berekening

AERIUS kenmerk	S5dQKVssajbP
Datum berekening	28 februari 2023, 05:57
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Gebruiksfase - Beoogd	2023	31,8 g/j	0,3 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Gebruiksfase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename van depositie	-		
Grootste afname van depositie	-		

Gebruiksfase (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Verkeersnetwerk	31,8 g/j	0,3 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn

Niet bepaald

Grootste afname van depositie

Grootste toename van depositie

Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Gebruiksfase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Gebruiksfase, Rekenjaar 2023

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Personenauto's west				NO_x	0,1 kg/j
Locatie	X:205091,42 Y:436226,14	Type scherm	-	-	NO_2	30,3 g/j
Lengte	219,06 m	Hoogte	-	-	NH_3	15,7 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	8.6 p/etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Personenauto's oost				NO_x	0,1 kg/j
Locatie	X:205214,56 Y:436171,98	Type scherm	-	-	NO_2	31,1 g/j
Lengte	225,42 m	Hoogte	-	-	NH_3	16,1 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	8.6 p/etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230221_e1cb893112
Database versie	2022_e1cb893112

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Bureau voor Archeologie Rapport 1101

Sleeg 23, Babberich, gemeente Zevenaar: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende fase

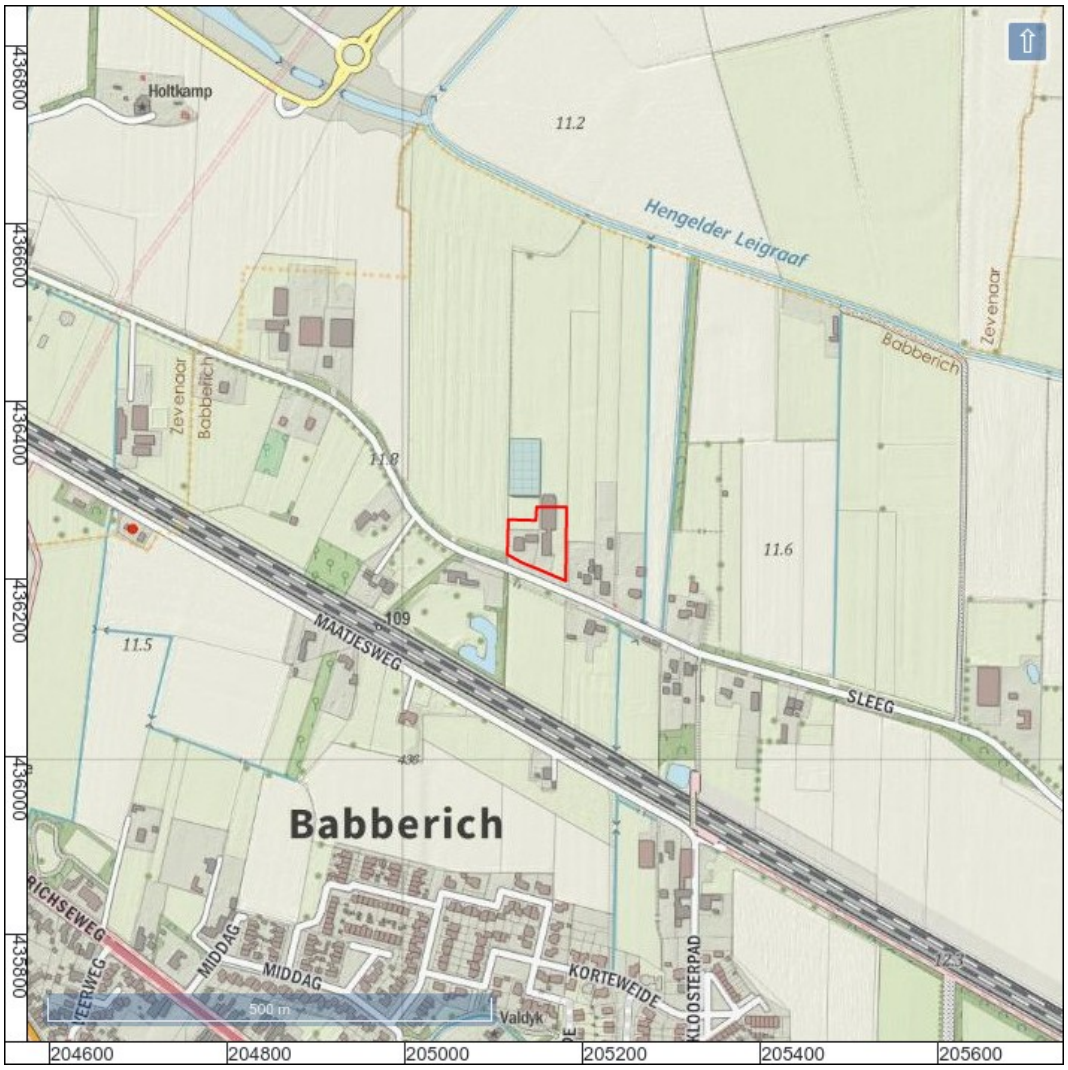
Colofon

titel:	Bureau voor Archeologie Rapport 1101. Sleeg 23, Babberich, gemeente Zevenaar: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende fase
auteur:	C. de Jong (junior prospector)
autorisatie:	A. de Boer (KNA senior prospector)
datum:	9 november 2021
ISSN:	2214-6687

© Bureau voor Archeologie
Koningsweg 244 Utrecht
T 030 245 18 95
E info@bureauvoorarcheologie.nl
I https://www.bureauvoorarcheologie.nl

Administratieve gegevens

Projectnummer	2021090702
Provincie	Gelderland
Gemeente	Zevenaar
Plaats	Babberich
Toponiem	Sleeg 23
Centrum locatie (m RD)	205.160; 436.250 (x; y)
Omvang plangebied	4.070 m^2
Omvang onderzoeksgebied booronderzoek	Gelijk aan plangebied
Kadastrale gegevens	kadastrale gemeentenaam: Oud-Zevenaar, sectie: M, nummer(s): 1833, 1834
ARCHIS onderzoeksmeldingsnummer	5123009100 (ABU); 5123033100 (ABO)
Soort onderzoek	een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende fase
Opdrachtgever	SAB
Uitvoerder	Bureau voor Archeologie
Kaartblad	40G
(RO) kader onderzoek	Aanvraag bestemmingsplanwijziging
Periode van uitvoering veldwerk	3 november 2021
Bevoegde overheid	Gemeente Zevenaar
Deskundige namens bevoegde overheid	Omgevingsdienst Regio Arnhem
Status goedkeuring bevoegde overheid	Onbekend
Beheerder en plaats van documentatie	Digitale documentatie: ARCHIS en E-Depot Vondstdocumentatie: geen vondsten

Figuur 1: Het onderzoeksgebied (kaartbeeld) met plangebied (rood; www.opentopo.nl).

Inhoudsopgave

Samenvatting....8
1 Inleiding....10
1.1 Doelstelling en vraagstelling....10
2 Bureauonderzoek....13
2.1 Methode....13
2.2 Onderzoeksgebied en toekomstig gebruik....13
2.3 Huidige situatie....14
2.4 Aardwetenschappelijke waarden....15
2.5 Historische situatie....16
2.6 Mogelijke verstoringen....17
2.7 Archeologische en bouwhistorische waarden....17
2.8 Gespecificeerde verwachting....21
3 Booronderzoek....23
3.1 Inleiding....23
3.2 Methode....23
3.3 Resultaten met bodemkundige en geologische interpretatie....24
3.4 Archeologische interpretatie....25
3.5 Waardestelling en Selectieadvies....26
4 Conclusie....27
4.1 Conclusie Bureauonderzoek....27
4.2 Conclusie Booronderzoek....29
5 Advies....31
6 Literatuur....32
Figuren....35
Bijlage 1: Boorbeschrijvingen....68

Lijst met Figuren

Figuur 1: Het onderzoeksgebied (kaartbeeld) met plangebied (rood; www.opentopo.nl)....4
Figuur 2: Luchtfoto actueel....35
Figuur 3: Topografische kaart....36
Figuur 4: Loketkaart archeologie gemeente Zevenaar (Willemse, Verhagen, en De Roode 2009)....37
Figuur 5: Archeologische beleidskaart gemeente Zevenaar (Willemse, Verhagen, en De Roode 2009)....38
Figuur 6: Nieuwe situatie....39
Figuur 7: Bouwjaren (Kadaster 2013)....40
Figuur 8: Foto van het plangebied, genomen vanuit het zuiden en kijkend naar het noorden (Google Street View)....40
Figuur 9: Bestemmingsplan buitengebied Zevenaar Noord 2018 (‘*Ruimtelijkeplannen.nl*’ 2014)....41
Figuur 10: Beddinggordels Laat Glaciaal - Vroeg Holoceen....42
Figuur 11: Zanddieptekaart provincie Gelderland (Cohen 2009)....43
Figuur 12: Beddinggordels Holoceen (Cohen e.a. 2012)....44
Figuur 13: Geomorfologische kaart (Maas e.a. 2019)....45
Figuur 14: Bodemkaart (Alterra 2014)....46
Figuur 15: Boorprofielen uit DINOloket (Dinoloket 2014)....47
Figuur 16: Zanddieptekaart uit 1953 (Pons 1953)....48
Figuur 17: Bodemkaart uit 1953 (Pons 1953)....49
Figuur 18: Hoogte-reliëfkaart (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018)....50
Figuur 19: Hoogte-reliëfkaart detail (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018).. 51
Figuur 20: Geometrische Delineation der königl. Landerijen in den sogenandten Babbergerbroekschen Zehend gehörige Landerijen in der Lymers und in Sevenarschen gelegen, 1722 (Meyer 1722)....52
Figuur 21: De Lymers amts carten (fol. 17), 1733-1734 (Guionneau 1733)....53
Figuur 22: Kaart van de Rhynstroom, van boven de stad Emmerik tot beneden de stad Arnhem, 1790 (Brunings e.a. 1790)....54
Figuur 23: Kadastrale minuut 1811-1832, gemeente Oud Zevenaar, sectie C, blad 2 (Kadaster 1811; ‘*HISGIS Gelderland*’ 2019)....55
Figuur 24: Topografisch militaire kaart 1850....56
Figuur 25: 513-1681-ZEVENAAR-1866....56
Figuur 26: 513-1683-ZEVENAAR-1898....57
Figuur 27: 513-1686-ZEVENAAR-1915....57
Figuur 28: 513-1687-ZEVENAAR-1931....58
Figuur 29: RAF luchtfoto, genomen 24 december 1944 (RAF 1940-1945)....59
Figuur 30: 40G-1957-Zevenaar....60
Figuur 31: 40G-1966-Zevenaar....60
Figuur 32: 40G-1977-Zevenaar....61
Figuur 33: 40G-1986-Zevenaar....61
Figuur 34: Archeologische terreinen (rood), vondstlocaties (geel) en zaken (blauw) uit ARCHIS (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2021)....62
Figuur 35: Boorpuntenkaart met de locatie van de nieuwe bebouwing (rode onderbroken lijn)....63
Figuur 36: Schematische weergave van de boorprofielen....64
Figuur 37: Detailfoto van boorprofiel 5 (160 tot 180 cm -mv)....65

Figuur 38: Geplande bebouwing (blauwe contour) en ligging 18e eeuwse bebouwing (bruine contour) met 10 m foutmarge (bruin onderbroken lijn). 66
Figuur 39: Advieskaart.....67

Lijst met Tabellen

Tabel 1: Aardkundige waarden.....16
Tabel 2: Archeologische terreinen, zaken en vondstlocaties ca. 500 m van het plangebied.....20

Samenvatting

Bureau voor Archeologie heeft een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen uitgevoerd voor bouwwerkzaamheden aan de Sleeg 23 te Babberich.

De vraagstelling van het onderzoek luidt: hoe kan rekening gehouden worden met eventuele archeologische resten bij de voorgenomen ontwikkeling? Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen van de KNA, protocollen 4002 en 4003. Voor het onderzoek zijn kaarten, databases en literatuur geraadpleegd om te komen tot een gespecificeerde archeologische verwachting van het gebied.

In het plangebied worden de bedrijfsgebouwen gesloopt. De bedrijfswoning blijft bestaan en twee nieuwe woningen worden gebouwd. Tevens wordt een bijgebouw gerealiseerd.

Het plangebied ligt in het archeologisch landschap 'Lage Rijnterrassen', in de landschapszone overstromingsvlakte. Het Pleistocene niveau, waarop gewoond kan zijn gedurende het Laat Paleolithicum ligt tussen 1,0 en 2,0 m -mv. Deze afzettingen zijn afgedekt door een pakket komklei. Volgens een oude bodemkaart ligt de oostkant van het plangebied in een gebied waar de top ondieper dan 100 cm -mv ligt, mogelijk een rivierduin of dekzandrug.

In 1722 is het plangebied nog onbebouwd en in gebruik als bouwland. De eerste bebouwing is aanwezig in het zuidoosten van het plangebied vanaf omstreeks 1733. Deze is vermoedelijk gesloopt in het begin van de 19^{e} eeuw. Hiervoor komt een boerderij/woning voor in de plaats in het zuidwesten van het plangebied. De huidige bebouwing stamt uit 1967. Volgens de gemeentelijke archeologische beleidskaart ligt het plangebied ter hoogte van de zone ‘oude woongrond op oever- en crevasseafzettingen’.

Tijdens het booronderzoek zijn in het plangebied vijf boringen tot in de Pleistocene afzettingen gezet. De top van de Pleistocene afzettingen ligt tussen 160 en 200 cm -mv (1004 en 954 cm NAP). Hierop liggen een dun pakket moeraskalk en een 90 tot 120 cm dik pakket komafzettingen. Dekzand is niet aangetroffen. De bovenste 50 tot 65 cm van de bodem is verstoord en bevat baksteen en modern aardewerk uit de 18^{e} tot en met 20^{e} eeuw en fragmenten beton.

Vermoedelijk is het plangebied tot en met de Vroege Middeleeuwen te nat geweest voor bewoning. De kans is daarom klein dat archeologische resten uit deze periode aanwezig zullen zijn.

In het zuiden van het plangebied kunnen archeologische resten aanwezig zijn gerelateerd aan bebouwing uit de 18^{e} en 19^{e} eeuw. Door de voorgenomen ontwikkeling kunnen in het zuidoosten van het plangebied archeologische resten gerelateerd aan de 18^{e} eeuwse bebouwing verstoord worden. Daarom adviseert Bureau voor Archeologie om in deze zone graafwerkzaamheden te vermijden en indien dit niet mogelijk is, een proefsleuvenonderzoek uit te voeren.

Bureau voor Archeologie adviseert verder om de rest van het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling.

Dit onderzoek is met grote zorgvuldigheid uitgevoerd. Het is echter nooit uit te sluiten dat bij de graafwerkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen op plaatsen en dieptes waar die niet worden verwacht. Eventuele archeologische resten is men verplicht te melden bij de Minister van OCW in overeenstemming met de Erfgoedwet. In dit geval wordt aangeraden om contact op te nemen met de gemeente Zevenaar.

1 Inleiding

Bureau voor Archeologie heeft een archeologisch bureauonderzoek en een booronderzoek uitgevoerd voor de bouw van twee woningen en een bijgebouw aan de Sleeg 23 te Babberich.

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de aanvraag van een bestemmingsplanwijziging.

De ligging van het plangebied is weergegeven in fig. 1. Vanwege het gemeentelijke archeologische beleid moet voor de beoogde ontwikkeling een archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

Het onderzoek is uitgevoerd onder certificaat BRL SIKB 4000,[1] in overeenstemming met de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 4.1) en de richtlijnen uit het handboek archeologisch onderzoek binnen de regio Arnhem.[2]

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een booronderzoek in de verkennende fase. Met de bevindingen wordt aan het einde van het rapport een advies gegeven hoe bij het project rekening kan worden gehouden met archeologische waarden.

1.1 Doelstelling en vraagstelling

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting. Het doel van het veldonderzoek is het controleren en verfijnen van de archeologische verwachting zodat een beslissing genomen kan worden over hoe met eventuele archeologische waarden rekening moet worden gehouden bij de voorgenomen werkzaamheden.

Het veldonderzoek is uitgevoerd als booronderzoek (IVO – O) en betreft de verkennende fase. Met het verkennende veldonderzoek wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden. Hiermee worden kansarme zones uitgesloten en kansrijke zones geselecteerd.

De volgende onderzoeksvragen zijn in dit onderzoek gebruikt:

Bureauonderzoek:

1. *Wat is de aard (ontstaanswijze en classificatie), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke bodemhorizonten en natuurlijke afzettingen binnen een afstand tot ca. 200 m vanaf de onderzoekslocatie?*
2. *Wat is de aard (ontstaanswijze), diepteligging, genese, gaafheid, dikte, en omvang van eventueel in het omringende gebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, colluvium, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?*
3. *Wat is het historisch landgebruik van de onderzoekslocatie en het omringende gebied geweest?*

1 https://www.kiwa.nl/upload/certificate/00094278.pdf
2 Habraken 2017

4. *Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen ('waarnemingen' inclusief uitkomsten historisch kaartonderzoek) zijn reeds binnen het onderzoeksgebied en/of binnen de landschappelijke eenheden rondom de onderzoekslocatie bekend?*
5. *Welke natuurlijke formatieprocessen (sedimentatie, erosie, laterale verplaatsing, bodemvorming, degradatie e.d.)hebben een rol gespeeld in het onderzoeksgebied?*
6. *Met welke culturele formatieprocessen (grondbewerking, bemesting, ophoging, betreding, percelering, [de-]constructie, materiaaltypen, materiaalgebruik en materiaaldepositie e.d.) hebben een rol gespeeld in het onderzoeksgebied?*
7. *Welke formatieprocessen kunnen een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van eventuele aanwezige vondstspreidingen, de vondstdichtheid, vondst- en spoorniveaus en de fysieke kwaliteit van eventueel aanwezige archeologische resten?*
8. *Wat is de aard (materiaalsoorten, fragmentatie, dichtheden, ruimtelijke en stratigrafische spreiding, etc.) van (mogelijk) aanwezige vondst- en/of spoorcomplexen?*
9. *Hoe manifesteren deze zich tijdens prospectieonderzoek?*
10. *Met de inzet van welke zoekmethoden (detectie- en waarnemingsvorm, monsterbehandeling en zoekstrategie) kunnen vondst- en/of spoorcomplexen systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.). Licht beargumenteerd toe met verwijzing naar de verschillende KNA-leidraden.*

Verkennend booronderzoek:

11. *Wat is de aard (ontstaanswijze, textuur, kleur), diepteligging en ouderdom van de relevante natuurlijke afzettingen in de ondergrond ter plaatse van het onderzoeksgebied?*
12. *Wat is de aard (kleur, textuur, samenstelling), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke en eventueel antropogene bodemhorizonten (akkerlagen en overige 'verstoringslagen', bemestingslagen e.d.), ter plaatse van het onderzoeksgebied?*
13. *Wat is de aard, dikte en omvang van eventueel ter plaatse van het onderzoeksgebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?*
14. *Indien er afdekkende lagen voorkomen; wat is de aard (ontstaanswijze, kleur, textuur, samenstelling), gaafheid en dikte van het onderliggende afgedekte bodemprofiel (natuurlijke en antropogene bodemhorizonten zoals oude akkerlagen) en/of afzettingen?*
15. *Wat is de diepte tot waarop artefacten van recente ouderdom ('modern'afvalmateriaal) in het bodemprofiel voorkomen?*
16. *Tot welke diepte in het bodemprofiel is sprake van een 'recente' bodemverstoring en wat is de ouderdom van deze verstoring?*

Eindoordeel:

17. Indien (mogelijk) archeologische waarden aanwezig zijn:

a) Worden deze archeologische waarden verstoord door de voorgenomen bodemingrepen? Zo ja, op welke wijze?

b) Welke maatregelen kunnen worden genomen om voldoende rekening te houden met deze archeologische waarden?

18. Indien vervolgonderzoek nodig is: Welke methode(n), techniek(en) en strategie(ën) van Inventariserend veldonderzoek zijn hiervoor geschikt?

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Het bureauonderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen van de KNA 4.1, protocol 4002.[3]

Voor het onderzoek zijn kaarten, databases en literatuur geraadpleegd om tot een gespecificeerde archeologische verwachting van het gebied te komen. Eerst wordt het plan- en onderzoeksgebied vastgesteld en het onderzoek gemeld bij ARCHIS. Daarna wordt achtereenvolgens de aardkundige, archeologische en historische context van het te onderzoeken gebied bestudeerd. Deze gegevens leiden tot het opstellen van een gespecificeerde verwachting. In de gespecificeerde verwachting worden de mogelijk aanwezige archeologische resten beschreven in termen van onder meer diepteligging, omvang, ouderdom en conservering.

De genoemde stappen leiden tot onderhavig rapport en het openbaar maken van de resultaten bij Archis en het e-Depot voor de Nederlandse Archeologie.[4] In de hierna volgende hoofdstukken worden de belangrijkste onderzoeksgegevens gepresenteerd. Er is contact opgenomen met J. verhagen (Cultuurhistorische vereniging Zevenaar en AWN-afdeling Zuid-Veluwe). Bij deze verenigingen zijn geen verdere gegevens bekend over het plangebied.

Van alle afgebeelde kaarten is het noorden boven, tenzij anders aangegeven.

2.2 Onderzoeksgebied en toekomstig gebruik

Afbakening plan- en onderzoeksgebied

De ligging van het plangebied staat afgebeeld in fig. 1. Het plangebied ligt in de gemeente Zevenaar in de plaats Babberich. De locatie ligt aan het adres Sleeg 23. Het plangebied is maximaal 80 m lang en 65 m breed en heeft een omvang van 4.070 m^2.

Het plangebied ligt aan de noordzijde van de Sleeg (fig. 2 en 3). Ten oosten van het plangebied ligt het erf van nummer 25. Het plangebied wordt aan de andere zijden omringd door weiland.

Om voldoende informatie over aardkundige, historische en archeologische gegevens te verzamelen wordt een onderzoeksgebied gebruikt dat groter is dan het plangebied. Het onderzoeksgebied voor het bureauonderzoek is een zone met straal van circa 500 m om de ontwikkeling heen (fig. 1).

Overheidsbeleid

In het gebied geldt een vastgesteld gemeentelijk archeologisch beleid. Op de gemeentelijke archeologische beleidskaart uit 2009 heeft het overgrote deel (3.750 m^2) van het plangebied een hoge archeologische verwachting (fig. 4 en 5). Het beleid is dat bij ingrepen van meer dan 100 m^2 rekening gehouden moet worden met archeologische resten.

3 SIKB 2018
4 Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en Data Archiving and Networking Services

De noordoostelijke hoek (320 m^2) heeft een lage verwachting. Het beleid in deze zone is dat bij ingrepen van meer dan 1.000 m^2 rekening gehouden moet worden met archeologische resten.

Ontwerp c.q. inrichtingsplan

In het plangebied worden de bedrijfsgebouwen gesloopt . De bedrijfswoning blijft bestaan en twee nieuwe woningen worden gebouwd (fig. 6). Tevens wordt een bijgebouw gerealiseerd.

Aard en omvang van de toekomstige verstoring

Naar verwachting vinden bij de beoogde ingreep vinden graafwerkzaamheden plaats tot 80 cm onder maaiveld. De totale oppervlakte van de nieuwe bebouwing beslaat ongeveer 400 m^2.

Milieutechnische condities

Op het terrein bevindt zich een bovengrondse dieseltank. De bodem is op die plek potentieel verontreinigd.[5]

Grondwaterpeil

De actuele grondwaterstand in het plangebied kan worden afgeleid uit de grondwatertrap op de bodemkaart. De grondwatertrap is V. Dit betekent dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand ondieper staat dan 40 cm onder maaiveld en dat de gemiddeld laagste grondwaterstand dieper staat dan 120 cm onder maaiveld.

De grondwaterstand zal door de beoogde ingrepen waarschijnlijk niet veranderen.

Consequentie van de ingrepen

Door uitvoeren van graafwerkzaamheden kunnen archeologische resten worden vergraven.

2.3 Huidige situatie

Bebouwing en functie

In het plangebied staan één bedrijfswoning en twee bedrijfsgebouwen. Deze hebben allen een bouwjaar van 1967 (fig. 7).[6] De eigenaar heeft aangegeven dat mogelijk (mest) gangen aanwezig zijn onder de bedrijfsgebouwen.

Bodemgebruik

Het terrein is deels verhard met klinkers (fig. 8). De rest van het niet bebouwde deel van het plangebied bestaat uit gras.

Bestemmingsplan

Het plangebied ligt in bestemmingsplan buitengebied Zevenaar Noord 2018. Een verbeelding van het bestemmingsplan is opgenomen in fig. 9. In het het overgrote deel van het plangebied (3.750 m^2) geldt de dubbelbestemming Waarde Archeologie hoge verwachting. Dit betekent dat bij ingrepen met een omvang van meer dan 200 m^2 waarbij de bodem dieper dan 50 cm onder

5 Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu; Provincie Gelderland
6 Kadaster 2013

maaiveld wordt verstoord een rapport moet worden overlegd waaruit blijkt dat de archeologische waarde van het plangebied voldoende is vastgesteld. In de rest van het plangebied geldt geen archeologische dubbelbestemming. Deze regels wijken af van het actuele gemeentelijke beleid.

2.4 Aardwetenschappelijke waarden

De aardkundige gegevens staan samengevat in tabel 1.

Het plangebied ligt in het archeologisch landschap 'Lage Rijnterrassen', in de landschapszone overstromingsvlakte.[7]

Aan het einde van de laatste ijstijd, het Weichselien, ligt het plangebied in een landschap dat gedurende het Pleistoceen door vlechtende rivieren (Formatie van Kreftenheye) is gevormd (fig. 10). Hierbij is een pakket grofzandig en grindig materiaal afgezet. De top van dit pakket ligt tussen 1,0 en 2,0 m -mv (fig. 11). Deze periode wordt gevolgd door het warme Allerød, waarin de rivieren een meanderend patroon krijgen. De komafzettingen van deze rivieren vormen de Laag van Wijchen.[8]

Tijdens het Holoceen stromen de rivieren binnen beddinggordels. In de IJzertijd (2.200 BP) wordt de Oude Rijn – Pannerden beddinggordel actief (fig. 12).[9] Deze heeft ongeveer één kilometer ten zuiden van het plangebied gestroomd. De Pleistocene afzettingen zijn bedekt met de komafzettingen afkomstig van deze beddinggordel. In de 11e of 12e eeuw wordt de Rijn bedijkt en worden geen sedimenten meer afgezet.

Op de geomorfologische kaart ligt het plangebied in een rivierkomvlakte (fig. 13). Naar het zuiden en oosten liggen stroomrugglooiingen. Naar het noordoosten liggen dekzandruggen. Volgens de bodemkaart is in het plangebied echter sprake van lichte klei of zavel (fig. 14). Dit type bodem komt over het algemeen voor op de overgang van stroomruggen naar komgronden. Hierin zijn kalkloze poldervaaggronden gevormd.

Op oudere gedetailleerde bodemkaarten ligt het oosten van het plangebied ter hoogte van een dekzand-/stuifzandkop. De top van deze zandige verhoging in de ondergrond (op de zanddiepte kaart aangegeven als grof zand, fig. 16), ligt ondieper dan 100 cm -mv. Hier omheen ligt de top van de grofzandige afzettingen tussen 100 en 125 cm -mv. Volgens deze bodemkaart ligt op de grofzandige afzettingen rivierleem (Laag van Wijchen) met daarop komafzettingen en stroomruggronden (fig. 17). Zogenaamd dekzandleem is aanwezig tussen 60 en 125 cm -mv.

Bij een archeologisch booronderzoek, ongeveer 150 m ten zuiden van het plangebied, zijn oever- op komafzettingen vastgesteld. Deze liggen op de Pleistocene afzettingen. Het pakket oeverafzettingen is gemiddeld 100 cm dik. Het pakket komafzettingen is 10 tot 60 cm dik.

Boorbeschrijvingen uit DINOloket van boorprofielen in de omgeving van het plangebied laten zien dat de bodemtextuur zwaarder wordt naar het noorden (fig. 15). Ten zuiden van het plangebied zien voornamelijk zandige afzettingen aanwezig bovenop de Pleistocene afzettingen. Ten noorden van het plangebied ligt op de formatie van Kreftenheye (sterk siltige) klei. Vermoedelijk ligt het plangebied op de overgang van oeverafzettingen naar komafzettingen.

7 Rensink e.a. 2015
8 Berendsen en Stouthamer 2011
9 De dateringen Cohen e.a. (2012) zijn in ongekalibreerde ^{14}C jaren Before Present (BP).

Op de hoogte-reliëfkaart is zichtbaar dat het maaiveld afneemt van zuid naar noord (fig. 18). Dit gradiënt komt overeen met de hogere oevers in het zuiden en het lagere komgebied in het noorden. Vergeleken met de direct omliggende gronden ligt het plangebied relatief hoog (fig. 19). Uit de rechthoekige vorm van deze verhoging kan afgeleidt worden dat het perceel waarschijnlijk is opgehoogd. Het erf ligt op ongeveer 11,7 m NAP terwijl het naastgelegen perceel op ongeveer 11,3 m NAP ligt, een verhoging van ongeveer 0,3 m. Deels kan dit hoogteverschil zijn veroorzaakt door een dekzandkop in de ondergrond en deels door ophoging (terp).

Bron	Situatie plangebied, omschrijving
Geologie (10, 11 en 12)	Geologische Overzichtskaart 1 : 250 000:[10] • Ec6: Formatie van Echteld op Formatie van Kreftenheye; rivierklei op rivierzand en -grind (Ec6) Zanddieptekaart:[11] • Pleistoceen zand 1,0 - 2,0 m-mv
Bodemkunde (fig. 14)	Bodemkaart 1 : 50 000: • Vaaggronden, Kalkloze poldervaaggronden; zavel en lichte klei, profielverloop 3, of 3 en 4 (Rn67C-V)
Geomorfologie (fig. 13)	Geomorfologische kaart 1 : 50 000: • Rivierkomvlakte (1M46)
AHN (fig. 18 en 19)	Het maaiveld ligt op ongeveer 11,7 m NAP.

Tabel 1: Aardkundige waarden.

2.5 Historische situatie

Op basis van de landschappelijke ligging kan het plangebied gedurende het Laat Paleolithicum zijn bewoond door jagers-verzamelaars. Waarschijnlijk komt het plangebied in de loop van het Mesolithicum in een komgebied te liggen dat te nat is voor bewoning en waarschijnlijk uitsluitend voor jacht en visvangst is gebruikt. Mogelijk is het plangebied ontgonnen in de Middeleeuwen, na de bedijking van de Rijn.

De eerste vermeldingen van Babberich stammen uit de 14^{e} eeuw. De etymologie is onzeker. Mogelijk is de naam een samenvoeging van de persoonsnaam '*Babo*' en '*Reke*', dat rij betekent. Een andere verklaring is dat het tweede deel van de naam is ontstaan uit '*borch*' (versterkte plaats) of '*berg*' (heuvel) met een onduidelijk eerste deel.[12] Sleeg is mogelijk afkomstig van '*sleg*', een houten hamer. Waar dit naar zou kunnen verwijzen is niet bekend.

De eerste kaart waar het plangebied gedetailleerd op staat afgebeeld, stamt uit 1722 (fig. 20). Op deze kaart is het plangebied onbebouwd en lijkt het landgebruik bouwland. De Sleeg bestaat in deze periode al.

Op de Ambtskaart van de Liemers uit 1733 staat in het zuidoosten van het plangebied bebouwing, vermoedelijk een boerderij of schuur (fig. 21). Afgezien van de Sleeg en het slotenpatroon zijn verder geen details zichtbaar. Waarschijnlijk is het landgebruik niet verandert, omdat op de kaart uit 1790 het

10 De Mulder 2003
11 Cohen 2009
12 Van der Sijs 2010

landgebruik tevens bouwland is (fig. 22). De grenzen van het erf zijn echter moeilijk te bepalen. De kaart is gegeorefereerd en vergeleken met de kadastrale minuut (zie volgende alinea). Voor deze kaart kan, voor de ligging van de bebouwing en percelen, worden uitgegaan van een foutmarge van ongeveer tien meter.

De kadastrale minuut uit 1811 tot 1832 geeft een volledig beeld van de situatie (fig. 23). Het oosten van het plangebied bestaat uit bouwland. Het westen bestaat uit een huis en erf en een tuin. Het is niet duidelijk of het gebouw op de kadastrale minuut dezelfde is als die op de voorgaande kaarten of dat in de periode hiertussen het gebouw is gesloopt en een nieuwe is gebouwd. De oudere kaarten suggereren een grotere afstand tot de westelijk sloot vergeleken met de kadastrale minuut.

Vanaf 1850 tot en met 1915 verandert in het plangebied weinig (fig. 24 tot en met 27). In de zuidoosthoek wordt een gebouw gebouwd. Deze ligt op of net buiten de grens van het plangebied. In 1931 lijkt het landgebruik verandert te zijn (fig. 28). Er lijkt nu deels sprake te zijn van een bomenkwekerij of boomgaard.

Op een luchtfoto uit de Tweede Wereldoorlog lijken geen militaire bouwwerken aanwezig. Mogelijk is in de omgeving gevochten. Ten oosten van het plangebied lijken tankgrachten te worden aangelegd (fig. 29).

Na de Tweede Wereldoorlog verandert in het plangebied relatief weinig tot 1966 of 1967 (fig. 30), wanneer meer gebouwen in het plangebied komen te staan. Tot en met het heden blijft deze situatie (fig. 31 tot en met 33).

2.6 Mogelijke verstoringen

In het plangebied zijn geen grootschalige bodemverstoringen bekend.

2.7 Archeologische en bouwhistorische waarden

Archeologische zaken staan weergegeven in fig. 34 en staan toegelicht in tabel 2. De belangrijkste bevindingen worden in de lopende tekst samengevat.

In het plangebied liggen geen archeologische waarnemingen en geen (delen van) archeologische terreinen. Het plangebied is niet eerder archeologisch onderzocht.

Ongeveer 150 m ten zuiden van het plangebied is een archeologisch booronderzoek uitgevoerd langs de spoorlijn van de Zevenaar tot de Duitse grens (zaak 2.337.599.100). In het deel ten zuiden van het plangebied zijn op de afzettingen van de Formatie van Kreftenheye een pakket komafzettingen aanwezig met daarop oeverafzettingen. De oeverafzettingen zijn gemiddeld 100 cm dik, de komafzettingen 10 tot 60 cm. Vanwege de afwezigheid van archeologische indicatoren is geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Ongeveer 270 m ten zuiden van het plangebied bevinden zich meldingen van een booronderzoek aan het tracé van de Betuweroute (zaken 2.026.330.100, 2.027.270.100 en 2.035.135.100). Ter hoogte van het huidige onderzoeksgebied zijn echter geen (waarderende) boringen gezet.

500 m ten noordwesten van het plangebied is langs de Landeweerdijk een archeologische booronderzoek uitgevoerd (zaak 4.560.513.100). Uit dit onderzoek blijkt dat op de Pleistocene afzettingen komafzettingen aanwezig zijn. In enkele boringen zijn oever of crevasseafzettingen aanwezig. Bovendien zijn

geen archeologische lagen of indicatoren aangetroffen. Het advies was daarom vrijgave.

In het plangebied zijn geen bekende militaire erfgoedwaarden aanwezig.[13]

In het plangebied staan geen bekende (ondergrondse) bouwhistorische waarden geregistreerd.[14]

Archeologische terreinen
Geen.
Zaken (incl. evt. bijbehorende vondsten)
2.026.330.100, 2.027.270.100 en 2.035.135.100: Tiel, tracé Betuweroute, bureauonderzoek en boring Deze zaken omvatten delen A, B en C van de archeologische begeleiding Betuweroute. De onderzoeksopzet voor de volledige archeologische begeleiding van de Betuweroute, bestaat uit verschillende fasen: • Deel A: vaststellen minst schadelijke tracé • Deel B: inventarisatie, veldkartering • Deel C: waardering vindplaatsen in het tracé • Deel D: proefsleuven en noodopgravingen • Deel E: begeleiding grondwerkzaamheden Aan de hand van deze gefaseerde onderzoeksopzet is gebiedsspecifiek onderzoek verricht. Onderliggend document hierbij was een 'archeologische verwachtingskaart' van het gebied waarin de Betuweroute is gelegen. Deze verwachtingskaart werd bij aanvang van het onderzoek (Deel A) vervaardigd met als doel verschillende traject-varianten te toetsen op hun te verwachten schadelijkheid voor de archeologie. Toen het voorkeurstracé eenmaal bekend was (voorjaar 1992) kon worden begonnen met Deel B: de inventarisatie en kartering van vindplaatsen voor zover deze liggen langs of in het tracé. Hierbij hebben gebieden met een hoge archeologische verwachting de hoogste onderzoeksintensiteit gekregen. Tijdens het veldwerk werden 71 vindplaatsen opgespoord. Voor de inventarisatie en waardering van vindplaatsen werd een oppervlak van 2600 hectare belopen en werden meer dan 4000 boringen gezet op 103 (potentiële) vindplaatsen. Na de afsluiting van Deel B is overgegaan op het waarderend onderzoek: Deel C. Ten oosten van Geldermalsen zijn binnen het tracé door middel van veldkartering en booronderzoek in totaal elf vindplaatsen en vindplaatsclusters geïnventariseerd en gewaardeerd. Deze dateren uit het Midden en Laat Neolithicum, de Bronstijd, de IJzertijd, de Romeinse tijd en de Vroege en Late Middeleeuwen. De meest waardevolle vindplaatsclusters zijn aangetroffen op door komklei afgedekte stroomruggen binnen de gemeenten Dodewaard en Lienden/Kesteren. Het betreft prehistorische bewoningslinten op vermoedelijke verbindingsroutes russen van oudsher hoger gelegen gebieden, te weten het pleistocene dekzandlandschap in het zuiden en het stuwwallenlandschap in noorden.[15] **2.118.022.100: Zevenaar, Groot Holthuizen, boring** Het veldonderzoek heeft aangetoond dat de bodemopbouw en geomorfologie complex is. Het gebied ligt ter hoogte van een terras. het onderzoek heeft aangetoond dat het terras een glooiend karakter heeft gehad. Het terras varieert in diepte tussen 9,00 en 9,60 meter. Door het ontbreken van de terrasrand is het niet mogelijk om een zone te onderscheiden waar de trefkans groter is dan elders op het terras. Hierdoor is de kans op het aantreffen van archeologische resten voor het gehele terras gelijk. De archeologische resten die in de ondergrond aanwezig kunnen zijn betreffen vermoedelijk aardewerk, vuursteen en bewerkt bot. Bovendien hebben de afdekkende komkleipakketten de onderliggende terrasafzettingen goed beschermd tegen nadelige invloeden van bovenaf, zoals diepploegen. Er is geen begraven bodem in het terras aangetroffen. Aan de zuidzijde van het plangebied komen oever-, crevasse- en restgeulafzettingen voor. De crevassegeulen zijn waarschijnlijk veel breder en complexer dan dat tijdens de eerste fase van het verkennende onderzoek werd aangenomen. Tijdens deze tweede fase is getracht om één crevasse geul te volgen maar er bleek sprake te zijn van meerdere geulen die variëren in breedte tussen de

13 Stichting RAAP 2017; Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2016
14 Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2017
15 Asmussen 1994

160 en 20 meter. Zeer waarschijnlijk is een groot deel van de zuidelijke zone doorsneden met crevasses, oeverafzettingen en wellicht ook restgeulafzettingen. Er zijn geen oude woongronden aangetroffen. Zowel tijdens de eerste als tijdens de tweede fase van het onderzoek zijn eolische zandpakketten aan of direct onder de oppervlakte aangetroffen. Het noordelijke deel van het plangebied bestaat uit een combinatie van beekafzettingen en eolische zandafzettingen op een rivierterras. Er zijn geen duidelijke zandkopjes aangetroffen.

Er wordt geadviseerd om een deel van het terrein waar terrasafzettingen ondiep voorkomen nader te onderzoek door middel van proefsleuven. In de periode IJzertijd- tot de bedijkingen in het begin van de 14e eeuw raakte een groot deel van het terrein bedekt met komklei. Deze gebieden, die zich voornamelijk in het middengedeelte van het plangebied bevinden hoeven niet nader onderzocht te worden op waarden uit de periode IJzertijd/Middeleeuwen. De grootste kans op het aantreffen van archeologische resten uit deze periode zijn de gebieden waar eolisch zand en/of beekafzettingen in de ondergrond voorkomen. Deze gebieden dienen door middel van een karterend booronderzoek onderzocht te worden. De gebieden met een hoge archeologische potentie voor de periode Middeleeuwen - Nieuwe Tijd zijn vaak goed met behulp van historische kaarten te traceren. Daarnaast zijn deze gebieden in het plangebied voornamelijk in gebruik als akkerland. Daarom wordt geadviseerd voor gebieden met een hoge trefkans voor de periode Middeleeuwen - Nieuwe Tijd (o.a. crevasse afzettingen, en oeverwallen) een uitgebreide bureaustudie uit te voeren gecombineerd met veldkartering van de akkers.[16]

2.190.031.100: Zevenaar, De Braak, boring

Uit de resultaten blijkt dat in de ondergrond van het plangebied afzettingen aanwezig zijn die zijn gevormd door rivieren en de wind. Op circa 1,0 m -mv bevinden zich beddingafzettingen van een vlechtende rivier uit het Weichselien. Deze rivier bestond uit zand- en grindbanken die werden doorsneden door geulen. Met name de geulen zijn in het plangebied opgevuld met eolische zanden. Vanaf ongeveer de Romeinse tijd is het zandpakket afgedekt door rivierkleien die in een rivierkom zijn afgezet. Omdat de bedding van een vlechtende rivier een zeer dynamisch milieu is en omdat een rivierkom die regelmatig overstroomt erg nat is zijn dit beide geen milieus die intensief door de mens konden worden gebruikt. Het zandpakket bestaande uit afzettingen van rivieren en wind heeft echter duizenden jaren aan het maaiveld gelegen. Het landschap was waarschijnlijk relatief vochtig zonder duidelijke hogere of lagere delen. Dit zandlandschap kan wel door de mens gebruikt zijn, alhoewel dat gebruik waarschijnlijk extensief geweest is.Daarnaast zijn in geen enkele boring in het zand resten van een oude bodem aangetroffen ondanks dat het zandpakket in de ondergrond waarschijnlijk duizenden jaren aan de oppervlakte heeft gelegen. Mogelijk is de bodem in het zandpakket nooit verder ontwikkeld dan een vaaggrond. Waarschijnlijker is echter dat de oorspronkelijke bodem door erosie, bioturbatie en uitgebreide vergleying verdwenen of onzichtbaar geworden is. In de komkleien aan het huidige oppervlak heeft nog maar weinig bodemvorming plaatsgevonden, waardoor de actuele bodem geclassificeerd kan worden als een kalkloze poldervaaggrond. Door het mogelijk verdwijnen of onzichtbaar worden van de oude bodem in het zandpakket zijn mogelijk ook alle archeologische waarden verdwenen of dusdanig onduidelijk geworden dat deze onmogelijk op te sporen zullen zijn. Het voorkomen van poldervaaggronden in het komkleipakket wijst op de relatief natte situatie in het plangebied en is daarmee een aanwijzing dat het gebied niet aantrekkelijk was voor intensief gebruik door de mens. Op basis van de resultaten van dit Inventariserend Veldonderzoek wordt geadviseerd om geen vervolgonderzoek uit te laten voeren.[17]

2.304.696.100: Zevenaar, Babberich, Spoorlijn Zevenaar - Duitse grens, bureauonderzoek

Ter plaatse van de hoger gelegen (stuif)zandgebieden in het zuidoostelijke deel geldt een hoge verwachting voor zowel vuursteenvindplaatsen uit het laat-paleolithicum en mesolithicum als voor nederzettingsresten uit het neolithicum tot en met de nieuwe tijd. Ter plaatse van de rivieroeverwal (buurtschap Holthuizen) in het noordwestelijke deel geldt een hoge verwachting voor nederzettingsresten uit de late middeleeuwen tot en met de nieuwe tijd. Ter plaatse van de vlakten geldt een lage verwachting zowel vuursteenvindplaatsen uit het laat-paleolithicum en mesolithicum als voor nederzettingsresten uit het neolithicum tot en met de nieuwe tijd. Een vervolgonderzoek wordt geadviseerd.[18]

2.337.599.100: Zevenaar, Babberich, Zevenaar - Duitse grens, boring

Vervolg op zaak 2.304.696.100. In het westelijk deel van het tracé zijn oevergronden en vermoedelijk overslaggronden aangetroffen; in het oostelijke deel van het onderzoeksgebied betreft het dekzandgronden waarin deels een podzolbodem in aanwezig was. Zowel oeverafzettingen als dekzandgronden vormden in het verleden in theorie een gunstige locatie voor bewoning. Gezien de slechte conserveringsomstandigheden op de oeverafzettingen en de algehele afwezigheid van archeologische indicatoren, in zowel het dekzand als de oeverafzettingen, moet de archeologische

16 Wilbers 2006
17 Wilbers 2008
18 Koeman en Hagens 2010

verwachting voor het gehele onderzoeksgebied op basis van onderhavig onderzoek naar beneden worden bijgesteld tot laag. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.[19]
4.560.513.100: Zevenaar, 7Poort, deelgebieden B, C en D, boring
Tijdens het booronderzoek is dieper dan 60 à 100 cm –mv (9,6 tot 10,5 m +NAP) matig grof, zwak siltig zand aangetroffen. Dit zijn terrasafzettingen die gedurende het Pleistoceen zijn afgezet. In de zuidwestelijke deelgebieden bevindt zich hierboven een pakket sterk siltige klei. Vermoedelijk zijn dit komafzettingen. In enkele boringen zijn oever- of crevasseafzettingen aangetroffen, die waarschijnlijk vanaf de Middeleeuwen gevormd zijn. In het noordoostelijke deelgebied is boven de terrasafzettingen een pakket matig tot uiterst siltig, matig grof, grindhoudend zand aanwezig. Dit betreffen vermoedelijk overstromingsafzettingen of beekafzettingen die vanaf het begin van het Holoceen gevormd zijn. In één boring is een 80 cm dik pakket zwak tot matig siltig, matig fijn zand aangetroffen, dat waarschijnlijk dekzand betreft. Hier bevindt het terraszand zich enkele decimeters dieper dan in de omliggende boringen en hier lijkt dan ook sprake te zijn van een depressie in het rivierterras, die is opgevuld met dekzand. Tijdens het booronderzoek zijn geen vegetatiehorizonten of andere aanwijzingen voor archeologische waarden aangetroffen. Ook zijn geen dekzandkopjes of sterke hoogteverschillen in het rivierterras aangetroffen, die mogelijke aanwijzingen voor gunstige bewoningsomstandigheden vormen. Archeologische resten worden om deze redenen niet meer verwacht in het plangebied. Het advies is vrijgave.[20]
4.672.748.100: Zevenaar, Babberich, Sleeg te Babberich, bureauonderzoek
Op basis van de landschappelijke ligging van de hogere delen op mogelijk een dekzandrug, rivierduin dan wel oever van een crevasse is aan deze delen van het plangebied een hoge verwachting toegekend voor zowel vuursteenvindplaatsen uit het Laat-Paleolithicum tot en met het Midden-Neolithicum als voor nederzettingsresten uit het Laat-Neolithicum tot en met de Volle Middeleeuwen (tot in de 13e eeuw). Aan de lager gelegen delen is een lage verwachting voor alle perioden toegekend. De ingrepen voor het plaatsen van de palen voor de zonnepanelen zijn minimaal, zodat ter plekke van de nog te plaatsen zonnepanelen geen vervolgonderzoek wordt aanbevolen. Voor het plaatsen van de transformatorstations wordt geadviseerd om deze archeologie vriendelijk aan te leggen. Vervolgonderzoek wordt geadviseerd indien vrijstellingsgrenzen worden overschreden.[21]
4.726.426.100: Zevenaar, Groot-Holthuizen, Zevenaar (gemeente Zevenaar), boring
Uit het booronderzoek bleek dat de pleistocene ondergrond van het plangebied bestaat uit zandige Kreftenheye-afzettingen. De top hiervan is aangetroffen tussen 55 en 200 cm -mv (9,3 en 10,6 m +NAP). De pleistocene afzettingen worden afgedekt door een pakket holocene komklei dat een dikte heeft van 50 tot 200 cm. In het zuidwestelijk deel van het plangebied worden de komafzettingen afgedekt door een pakket zandige crevasse- of dijkdoorbraakafzettingen, met een vermoedelijk laatmiddeleeuwse ouderdom. De afzettingen hebben een totale dikte van 50 tot 70 cm -mv en reiken tot aan het maaiveld. Het pleistocene oppervlak vertoont enig reliëf. In de zuidelijke helft van het plangebied is mogelijk sprake van een terrasovergang. Uit de boringen blijkt evenwel geen duidelijke gradiëntzone. Verder heeft het booronderzoek geen aanwijzingen opgeleverd voor archeologisch kansrijke lagen (bijvoorbeeld laklagen, bodems of de Laag van Wijchen). Evenmin zijn cultuurlagen of oude akkerniveaus aangetroffen. Ter hoogte van enkele erven is een vervolgonderzoek aanbevolen. Ter plaatse van een landweer wordt aanbevolen geen graafwerkzaamheden uit te voeren. Voor de rest is het advies vrijgave.[22]
Vondstlocaties los
Geen.

Tabel 2: Archeologische terreinen, zaken en vondstlocaties ca. 500 m van het plangebied.

2.8 Gespecificeerde verwachting

Het plangebied ligt in het archeologisch landschap 'Lage Rijnterrassen', in de landschapszone overstromingsvlakte. Het Pleistocene niveau, waarop gewoond kan zijn gedurende het Laat Paleolithicum ligt tussen 1,0 en 2,0 m -mv. Deze

19 Louwe en Janssens 2011
20 Holl 2018
21 Schorn 2021
22 De Boer 2019

afzettingen zijn afgedekt door een pakket komklei. Het plangebied ligt mogelijk (deels) op een dekzandkop, waarvan de top op minder dan 100 cm -mv ligt. Hierop kan gewoond zijn nadat de rest van het gebied te nat werd vanaf het Mesolithicum.

In 1722 is het plangebied nog onbebouwd en in gebruik als bouwland. In 1733 staat in het plangebied een gebouw. Deze bevindt zich vermoedelijk in het zuidoosten van het plangebied, al is dit niet met zekerheid te zeggen. Het gebouw kan gesloopt zijn in het begin van de 19e eeuw. Daarvoor komt in de plaats een boerderij/woning in het zuidwesten van het plangebied, ter hoogte van de huidige bedrijfswoning. Dit gebouw wordt rond 1967 gesloopt. De huidige woning en bedrijfsgebouwen zijn in 1967 gebouwd.

De verwachting wordt als volgt gespecificeerd:

1. Datering

Alle archeologische perioden. Archeologische resten uit de Nieuwe tijd betreffen een 18e eeuwse boerderij en opvolgers hiervan.

2. Complextype

Archeologische resten uit de periode van jagers-verzamelaars, landbouwsamenlevingen en staatssamenlevingen gerelateerd aan bewoning, economie, infrastructuur, rituelen en begravingen. In het begin van het Holoceen is (een deel van) het plangebied waarschijnlijk bedekt met komafzettingen. Uit het Mesolithicum en jongere periodes worden in dit deel daarom alleen eventuele resten verwacht gerelateerd aan de jacht, visvangst, rituelen. In het hele plangebied worden archeologische resten gerelateerd aan de agrarische inrichting van het landschap (sinds de Late Middeleeuwen) verwacht.

3. Omvang

Archeologische resten gerelateerd aan bewoning uit het Paleolithicum kunnen worden beschouwd als kleine vlakelementen. De complextypen uit de perioden daarna tot en met de Vroege Middeleeuwen worden beschouwd als losse vondsten en puntelementen. Archeologische resten uit de periode Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe tijd kunnen worden beschouwd als lijnelementen (wegen, percelering) en vlakelementen (nederzetting, bouwvoor).

Archeologische resten gerelateerd aan bewoning na het Paleolithicum kunnen worden beschouwd als vlakelementen met een variabele grootte.

4. Diepteligging

De top van de zandige Pleistocene afzettingen ligt tussen 1,0 en 2,0 m NAP. Hierop kunnen afzettingen van de Laag van Wijchen aanwezig zijn tot 40 cm dik. Recentere archeologische resten kunnen vanaf het maaiveld aanwezig zijn. Archeologische resten in de top van de eventuele dekzandkop kunnen binnen 100 cm -mv aanwezig zijn.

5. Gaafheid en conservering (fysieke kwaliteit)

Vanwege de relatief lage grondwaterstand (grondwatertrap V, gemiddeld laagste grondwaterstand dieper dan 120 cm -mv) zullen organische archeologische resten slecht bewaard zijn gebleven. Daarentegen kan het kleipakket een afdekkend werking hebben gehad.

6. Locatie

Hele plangebied. De dekzandkop is mogelijk beperkt tot het oosten van het plangebied.

7. Uiterlijke kenmerken (prospectie kenmerken):

Archeologische resten uit het Paleolithicum kenmerken zich door een spreiding van artefacten (vuursteen).

Archeologische resten uit het Mesolithicum tot en met de Nieuwe tijd kenmerken zich door losse vondsten.

Archeologische resten gerelateerd aan bewoning op de dekzandkop kenmerken zich door een archeologische laag.

8. Mogelijke verstoringen

Door bouw- en sloopactiviteiten kunnen archeologische resten zijn vergraven.

3 Booronderzoek

3.1 Inleiding

De ligging van het plangebied staat afgebeeld in fig. 1. In het plangebied is een ontwikkeling met grondwerkzaamheden voorzien. Daardoor worden mogelijk archeologische resten verstoord. Voor de beoogde ontwikkeling is een bureauonderzoek uitgevoerd (zie hoofdstuk 2 van dit rapport) waarbij een gespecificeerde archeologische verwachting is opgesteld. Op basis daarvan is een Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van boringen uitgevoerd.

Het veldonderzoek is uitgevoerd zoals voorgeschreven in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.1,[23] in het bijzonder het hoofdstuk ”protocol 4003 inventariserend veldonderzoek overig”. Het veldonderzoek is uitgevoerd volgens specificatie “VS03 Uitvoeren booronderzoek”. Het onderzoek is gerapporteerd volgens specificatie “VS05 Opstellen standaardrapport IVO - O/P”.

Het onderzoeksgebied voor het booronderzoek is hetzelfde als het plangebied.

De boringen zijn gezet met het doel de bodemopbouw te verkennen. Met de verkenning wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden. Hiermee kunnen kansarme zones worden uitgesloten en kansrijke zones worden geselecteerd. Deze methode is toegepast omdat nog onvoldoende informatie over de bodemopbouw beschikbaar is om te kunnen beslissen of en welk type karterend onderzoek eventueel uitgevoerd kan worden.

3.2 Methode

De werkwijze in het veld was als volgt:

Boortype: 7 cm Edelmanboor en 3 cm guts.

Aantal boringen: Vijf.

Boordiepte: De boringen zijn gezet tot in het Pleistocene niveau, ongeveer 200 cm -mv.

Grid: De boringen zijn verspreid in het plangebied geplaatst.

Waarnemingswijze: Het sediment is met de hand bemonsterd en met het blote oog onderzocht door het te versnijden en te verbrokkelen. De opgeboorde grond is systematisch uitgelegd op een plastic zeil. Representatieve uitgelegde boorprofielen zijn gefotografeerd.

Classificatie bodemtextuur en archeologische indicatoren: De opgeboorde grond is beschreven op basis van de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1 (ASB 1.1), dit omvat NEN 5104.[24]

Locatie bepaling X en Y: De X en Y coördinaten van de boringen zijn bepaald door middel van een GPS met een nauwkeurigheid van 3 m.

23 SIKB 2018
24 Bosch 2008; Nederlands Normalisatie Instituut 1989

Hoogte bepaling: De Z coördinaat is na afloop van het veldwerk bepaald aan de hand het AHN.[25]

De gegevens zijn digitaal in het veld geregistreerd. Het veldwerk is uitgevoerd op 3 november 2021 door A. de Boer (KNA Senior Prospector) en C. de Jong (junior Prospector).

Voorgaand aan het veldwerk is een plan van aanpak opgesteld. Het Plan van Aanpak is geregistreerd in ARCHIS3.

3.3 Resultaten met bodemkundige en geologische interpretatie

De locaties van de boringen zijn in fig. 35 weergegeven. De boorgegevens staan in Bijlage 1. Met de gegevens is een schematische doorsnede gemaakt. Deze is weergegeven in fig. 36.

Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op een vindplaats. Er zijn geen vondsten verzameld.

Het grondwater stond tijdens het onderzoek tussen 145 en 180 cm -mv.

Op basis van de textuur, kleur en bijmengingen kunnen de volgende pakketten worden onderscheiden, van onder naar boven:

Pakket 1: fluviatiele afzettingen

Dit pakket bestaat uit grijs zwak siltig matig fijn tot matig grof zand met enkele grindkorrels. Het pakket is in alle boorprofielen aanwezig. De top van het pakket ligt tussen 160 en 200 cm -mv (1004 en 954 cm NAP).

Pakket 2: moeraskalk

Dit pakket bestaat uit witte kalkgyttja. Het pakket is 5 tot 35 cm dik. Dit pakket ligt scherp op de fluvioperiglaciale afzettingen (pakket 1). Het pakket is aanwezig in boorprofielen 1, 3, 4 en 5. De top van het pakket ligt tussen 150 en 180 cm -mv (1014 en 985 cm NAP). Het pakket bevat plantenresten en de top is sterk humeus/venig (fig. 37).

Pakket 3: komafzettingen

Zwak tot matig siltige klei. Het pakket is 90 tot 120 cm dik en in alle boorprofielen aanwezig. De top van het pakket ligt tussen 50 en 65 cm -mv (1107 en 1104 cm NAP). De overgang met de onderliggende pakketten is scherp. Bovenin het pakket zijn weinig roestvlekken aanwezig. Dit neemt toe met de diepte en tussen 70 en 90 cm -mv zijn tevens veel mangaanconcreties aanwezig. Hieronder wordt het pakket bijna egaal oranje van kleur. De onderste 5 tot 10 cm heeft een blauwgrijze kleur en is slap.

Pakket 4: omgewerkt

Zwak tot matig zandige klei. Op basis van de textuur kunnen deze afzettingen geïnterpreteerd worden als oeverafzettingen. Het pakket is 40 tot 65 cm dik. In het pakket bevinden zich lagen met roest. Het pakket is in alle boorprofielen aanwezig. De top van het pakket ligt tussen 0 en 20 cm -mv (1170 en 1145 cm NAP). In het pakket zijn fragmenten baksteen en baksteenspikkels aangetroffen. Tevens zijn een fragment rood modern aardewerk (hard, dun, geen magering) en

25 Kadaster en PDOK 2014

wit industrieel aardewerk aangetroffen in respectievelijk boring 4 en 5. Daarnaast zijn in dit pakket een stuk plastic en fragmenten beton of cement aangetroffen. In het pakket kan onderscheid gemaakt worden tussen een omgewerkte laag met daarop de bouwvoor, waarbij de eerste gevlekt en minder humeus is.

Pakket 5: cunetzand

Dit pakket is alleen in boorprofiel 3 aanwezig en bestaat uit zwak siltig donkergeel schoon zand. Het pakket is 15 cm dik en ligt onder een klinker van 5 cm dik.

Synthese:

Binnen de Pleistocene afzettingen zijn hoogteverschillen waarneembaar. Het laagste punt ligt ter hoogte van boorprofiel 1. Hier is tevens het bovenliggende pakket moeraskalk het dikst. Mogelijk is hier sprake van laagte waarin zich, onder natte omstandigheden, moeraskalk heeft kunnen vormen. Het geheel is afgedekt met een pakket komafzettingen van ongeveer 100 cm dik. Een dekzandkop/-rug zoals aangegeven op de oude bodemkaart (fig. 17) is niet aanwezig in het plangebied. De bovenste 50 tot 65 cm is omgewerkt. Dit pakket bevat fragmentjes baksteen. Bijmengingen van modern aardewerk en plastic wijzen op (sub)recente omwerking van het land. De bodemopbouw komt overeen met de verwachting op de archeologische beleidskaart, namelijk een dun (minder dan 50 cm) pakket oeverafzettingen op komklei (met toevoeging oude woongronden).

3.4 Archeologische interpretatie

In het plangebied is, in tegenstelling tot de oude bodemkaart geen dekzand aangetroffen. Vermoedelijk lag het plangebied laag in het landschap en was waarschijnlijk sprake van natte omstandigheden vanaf het Paleolithicum tot en met de bedijking in de 11^{e} of 12^{e} eeuw.

Het feit dat modern aardewerk in de bovenste 50 tot 65 cm aanwezig is, geeft aan dat het (sub)recent is bewerkt. De diepte en samenstelling is karakteriserend voor bodems beïnvloed door 20^{e} eeuwse landbouwactiviteiten. Zo heeft de kwekerij bijvoorbeeld relatief diepe verstoringen kunnen veroorzaken. Eventuele 18^{e} en 19^{e} eeuwse indicatoren zijn echter vrijwel niet te onderscheiden van indicatoren die door het 20^{e} eeuwse gebruik van erf in het bodemprofiel terecht zijn gekomen. Wel duidelijk is dat een goed ontwikkelde cultuurlaag niet aanwezig is. Het is dus mogelijk dat resten gerelateerd aan de 18^{e} en 19^{e} eeuwse bebouwing in het plangebied aanwezig kunnen zijn. Bewoningsresten ouder dan de 18^{e} eeuw zullen zeer waarschijnlijk afwezig zijn.

3.5 Waardestelling en Selectieadvies

Conform KNA 4.1 vormen een waardestelling (VS06) en selectieadvies (VS07) van vindplaatsen onderdeel van een standaardrapport (VS05). Op basis van de resultaten van het bureau- en booronderzoek valt niet uit te sluiten dat in het zuidoosten van het plangebied sprake van een vindplaats is. Er zijn echter nog onvoldoende gegevens voor een waardestelling en er is geen inhoudelijk selectieadvies opgesteld.

4 Conclusie

4.1 Conclusie Bureauonderzoek

1. *Wat is de aard (ontstaanswijze en classificatie), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke bodemhorizonten en natuurlijke afzettingen binnen een afstand tot ca. 200 m vanaf de onderzoekslocatie?*

   De Pleistocene rivierafzettingen liggen tussen 100 en 200 cm -mv. Dit grofzandige materiaal is in het Pleistoceen door vlechtende rivieren afgezet. Deze afzettingen zijn in het Holoceen afgedekt door een pakket komafzettingen (klei) en oeverafzettingen (lichte klei/zavel) afkomstig van de Oude Rijn – Pannerden beddinggordel. Op de Pleistocene afzettingen is mogelijk ter hoogte van het plangebied dekzand afgezet dat een rug of kop vormt.

2. *Wat is de aard (ontstaanswijze), diepteligging, genese, gaafheid, dikte, en omvang van eventueel in het omringende gebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, colluvium, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?*

   De afzettingen afkomstig van de Oude Rijn – Pannerden beddinggordel zijn afgezet toen deze beddinggordel actief was in de IJzertijd (2.200 BP) tot en met de 11^{e} of 12^{e} eeuw.

3. *Wat is het historisch landgebruik van de onderzoekslocatie en het omringende gebied geweest?*

   Op basis van de landschappelijke ligging kan het plangebied gedurende het Laat Paleolithicum zijn bewoond door jagers-verzamelaars. Waarschijnlijk komt het plangebied in de loop van het Mesolithicum in een komgebied te liggen dat te nat is voor bewoning en waarschijnlijk uitsluitend voor jacht en visvangst is gebruikt. Mogelijk is het plangebied ontgonnen in de Middeleeuwen, na de bedijking van de Rijn. In 1722 is het plangebied waarschijnlijk nog onbebouwd. De eerste kaart waar bebouwing staat afgebeeld stamt uit 1733. Het landgebruik is bouwland tot omstreeks 1931, als het verandert in een bomenkwekerij.

4. *Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen ('waarnemingen' inclusief uitkomsten historisch kaartonderzoek) zijn reeds binnen het onderzoeksgebied en/of binnen de landschappelijke eenheden rondom de onderzoekslocatie bekend?*

   In het plangebied liggen geen archeologische waarnemingen en geen (delen van) archeologische terreinen. Archeologische onderzoeken in het onderzoeksgebied hebben geen archeologische waarden vastgesteld.

5. *Welke natuurlijke formatieprocessen (sedimentatie, erosie, laterale verplaatsing, bodemvorming, degradatie e.d.)hebben een rol gespeeld in het onderzoeksgebied?*

   In het onderzoeksgebied zijn tijdens het Pleistoceen grofzandige sedimenten afgezet. Hierop is komklei afgezet. Er is waarschijnlijk geen sprake van erosie of andere formatieprocessen.

6. *Met welke culturele formatieprocessen (grondbewerking, bemesting, ophoging, betreding, percelering, [de-]constructie, materiaaltypen, materiaalgebruik en materiaaldepositie e.d.) hebben een rol gespeeld in het onderzoeksgebied?*

   Door het gebruik als bouwland is waarschijnlijk een bouwvoor ontwikkeld. Onder de bebouwing is de bodem waarschijnlijk omgewerkt.

7. *Welke formatieprocessen kunnen een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van eventuele aanwezige vondstspreidingen, de vondstdichtheid, vondst- en spoorniveaus en de fysieke kwaliteit van eventueel aanwezige archeologische resten?*

   Bij bouwwerkzaamheden in de 20e eeuw kunnen eventuele archeologische resten zijn vergraven.

8. *Wat is de aard (materiaalsoorten, fragmentatie, dichtheden, ruimtelijke en stratigrafische spreiding, etc.) van (mogelijk) aanwezige vondst- en/of spoorcomplexen?*

   In het plangebied kunnen archeologische resten aanwezig zijn uit de periode van jager-verzamelaars en, indien een dekzandkop aanwezig is, landbouwsamenlevingen en staatssamenlevingen gerelateerd aan bewoning, economie, infrastructuur, rituelen en begravingen. In het begin van het Holoceen is (een deel van) het plangebied waarschijnlijk bedekt met komafzettingen. Uit het Mesolithicum en jongere periodes worden in dit deel daarom alleen eventuele resten verwacht gerelateerd aan de jacht, visvangst, rituelen. Archeologische resten gerelateerd aan bewoning uit het Paleolithicum kunnen worden beschouwd als kleine vlakelementen. De complextypen uit de perioden daarna tot en met de Vroege Middeleeuwen worden beschouwd als losse vondsten en puntelementen. Archeologische resten uit de periode Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe tijd kunnen worden beschouwd als lijnelementen (wegen, percelering) en vlakelementen (nederzetting, bouwvoor).

9. *Hoe manifesteren deze zich tijdens prospectieonderzoek?*

   Archeologische resten uit het Paleolithicum kenmerken zich door een spreiding van artefacten (vuursteen). Archeologische resten uit het Mesolithicum tot en met de Nieuwe tijd kenmerken zich door losse vondsten. Archeologische resten gerelateerd aan bewoning op een eventuele dekzandkop kenmerken zich door een archeologische laag.

10. *Met de inzet van welke zoekmethoden (detectie- en waarnemingsvorm, monsterbehandeling en zoekstrategie) kunnen vondst- en/of spoorcomplexen systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.). Licht beargumenteerd toe met verwijzing naar de verschillende KNA-leidraden.*

    Een archeologische laag kan effectief worden opgespoord aan de hand van methode D1 van de leidraad voor karterend booronderzoek.

4.2 Conclusie Booronderzoek

11. Wat is de aard (ontstaanswijze, textuur, kleur), diepteligging en ouderdom van de relevante natuurlijke afzettingen in de ondergrond ter plaatse van het onderzoeksgebied?

De Pleistocene afzettingen bestaan uit grijs zwak siltig matig fijn tot matig grof zand met enkele grindkorrels. De top van het pakket ligt tussen 160 en 200 cm -mv (1004 en 954 cm NAP).

De Pleistocene afzettingen zijn afgedekt door komafzettingen van de Oude Rijn – Pannerden beddinggordel. De afzettingen bestaan uit kalkloze zwak tot matig siltige klei. De top van het pakket ligt tussen 50 en 65 cm -mv (1107 en 1104 cm NAP). Hierop liggen oeverafzettingen van zwak tot matig zandige klei. In de oeverafzettingen heeft zich een bouwvoor ontwikkeld. Hierdoor is de kleur grijs tot donker bruin-grijs en is het materiaal kalkloos.

De Holocene rivierafzettingen zijn afgezet in de periode dat de beddinggordel actief was, vanaf de IJzertijd tot en met de bedijking in de 11^{e} of 12^{e} eeuw.

12. Wat is de aard (kleur, textuur, samenstelling), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke en eventueel antropogene bodemhorizonten (akkerlagen en overige 'verstoringslagen', bemestingslagen e.d.), ter plaatse van het onderzoeksgebied?

De bovenste 50 tot 65 cm is omgewerkt waarvan de top 25 tot 40 cm een donkerbruin-grijze kleur heeft door het hoge humusgehalte. De textuur is zwak tot matig zandig. In het pakket zijn fragmenten baksteen en (modern) aardewerk aangetroffen, net als plastic en fragmenten beton of cement.

13. Wat is de aard, dikte en omvang van eventueel ter plaatse van het onderzoeksgebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?

In het plangebied is onder het verharde oppervlak (klinkers) een laag cunetzand aanwezig van ongeveer 15 cm dik. Dit is vermoedelijk aangelegd tegelijkertijd met de bouw van de woning en bedrijfsgebouwen in 1967.

14. Indien er afdekkende lagen voorkomen; wat is de aard (ontstaanswijze, kleur, textuur, samenstelling), gaafheid en dikte van het onderliggende afgedekte bodemprofiel (natuurlijke en antropogene bodemhorizonten zoals oude akkerlagen) en/of afzettingen?

Het bodemprofiel onder de verhardingen is vergelijkbaar met de rest van het profiel. De bodem is hier tevens tot 60 cm -mv omgewerkt alleen is de bodem donkerder en grijzer van kleur als gevolg van de reducerende omstandigheden die ontstaan zijn door de verhardingen.

15. Wat is de diepte tot waarop artefacten van recente ouderdom ('modern'afvalmateriaal) in het bodemprofiel voorkomen?

Recente artefacten zijn tot een diepte van 60 cm -mv waargenomen.

16. Tot welke diepte in het bodemprofiel is sprake van een 'recente' bodemverstoring en wat is de ouderdom van deze verstoring?

De bodem is verstoord tot maximaal 65 cm -mv. Op basis van de aangetroffen aardewerkfragmenten is de verstoring te dateren in 18e tot en met 20e eeuw.

Eindoordeel:

17. Indien (mogelijk) archeologische waarden aanwezig zijn:

a) Worden deze archeologische waarden verstoord door de voorgenomen bodemingrepen? Zo ja, op welke wijze?

In het plangebied kunnen archeologische resten van 18e en 19e eeuwse bebouwing aanwezig zijn. Ter hoogte van de 18e eeuwse bebouwing wordt de bodem verstoord bij de realisatie van de nieuwbouwplannen (fig. 38). Hier kunnen archeologische resten worden verstoord.

b) Welke maatregelen kunnen worden genomen om voldoende rekening te houden met deze archeologische waarden?

Aanbevolen wordt om op de locatie van de 18e eeuwse bebouwing, inclusief bufferzone van 10 m daaromheen, graafwerkzaamheden te vermijden (fig. 39).

18. Indien vervolgonderzoek nodig is: Welke methode(n), techniek(en) en strategie(ën) van Inventariserend veldonderzoek zijn hiervoor geschikt?

Indien het niet mogelijk is om graafwerkzaamheden in deze zone te vermijden, dan wordt aanbevolen een proefsleuvenonderzoek uit te voeren om archeologische resten op te sporen en te waarderen.

5 Advies

In het plangebied is de bovenste 50 tot 65 cm van de bodem verstoord. Hieronder liggen komafzettingen. Vermoedelijk is het plangebied tot en met de Vroege Middeleeuwen te nat geweest voor bewoning. De kans is daarom klein dat archeologische resten uit deze periode aanwezig zullen zijn.

In het zuiden van het plangebied kunnen archeologische resten aanwezig zijn gerelateerd aan bebouwing uit de 18e en 19e eeuw. Door de voorgenomen ontwikkeling kunnen in het zuidoosten van het plangebied archeologische resten gerelateerd aan de 18e eeuwse bebouwing verstoord worden. Daarom adviseert Bureau voor Archeologie om in deze zone graafwerkzaamheden te vermijden en indien dit niet mogelijk is, een proefsleuvenonderzoek uit te voeren.

Bureau voor Archeologie adviseert verder om de rest van het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling.

Dit onderzoek is met grote zorgvuldigheid uitgevoerd. Het is echter nooit uit te sluiten dat bij de graafwerkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen op plaatsen en dieptes waar die niet worden verwacht. Eventuele archeologische resten is men verplicht te melden bij de Minister van OCW in overeenstemming met de Erfgoedwet. In dit geval wordt aangeraden om contact op te nemen met de gemeente Zevenaar.

6 Literatuur

Actueel Hoogtebestand Nederland. 2018. '*AHN3*'. Digitale Hoogtekaart. https://ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer/.

Alterra. 2014. '*Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, digitale en landsdekkende versie*'. Wageningen.

Asmussen, P. 1994. '*Archeologische begeleiding Betuweroute. Deel C: waardering van de vindplaatsen*'. RAAP-rapport 86. Amsterdam: RAAP Archeologisch Adviesbureau. DANS. https://doi.org/10.17026/dans-xgv-7bjy.

Berendsen, H.J.A., en Esther Stouthamer. 2011. *De vorming van het land: inleiding in de geologie en de geomorfologie*. Assen: Koninklijke Van Gorcum.

Bosch, J.H.A. 2008. '*Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1: Op basis van de Standaard Boor Beschrijvingsmethode versie 5.2*'. 2008-U-R0881/A. Deltares-rapport.

Brunings, C., N. van Straalen, J. Engelman, J. Subrier, en F.W. Conrad. 1790. '*Kaart van de Rhynstroom, van boven de stad Emmerik tot beneden de stad Arnhem, 29 maart 1790*'. https://proxy.archieven.nl/0/4DFE872893FE4302847FD4A6EAF40D65.

Cohen, K. M., E. Stouthamer, H.J. Pierik, en A. H. Geurts. 2012. '*Digitaal Basisbestand Paleogeografie van de Rijn-Maas Delta*'. Dept. Physical Geography. Utrecht University. http://persistent-identifier.nl/?identifier=urn:nbn:nl:ui:13-nqjn-zl.

Cohen, K.M. 2009. *Zand in banen: zanddiepte-kaarten van het Rivierengebied en het IJsseldal in de provincies Gelderland en Overijssel*. Utrecht; Arnhem: Universiteit Utrecht] ; Provincie Gelderland].

De Boer, G.H. 2019. '*Groot-Holthuizen te Zevenaar (gemeente Zevenaar) Een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek*'. ADC Rapport 4984. ADC.

Dinoloket. 2014. '*Ondergrondgegevens | DINOloket*'. http://www.dinoloket.nl/ondergrondgegevens.

Google Street View. '*Street View*'. https://maps.google.nl/.

Guionneau. 1733. '*De Lymers Amts Carten*'. Signatuur: 0214 ORA Zevenaar en de Lymers 2764. Gelders Archief. https://www.geldersarchief.nl/bronnen/archieven?mivast=37&mizig=284&miadt=37&miaet=1&micode=0214&minr=42691377&miview=ldt.

Habraken, J. 2017. '*Handboek archeologisch onderzoek Regio Arnhem. Eisen en kaders voor onderzoek en beoordeling van rapporten.*' derde druk.

'*HISGIS Gelderland*'. 2019. https://hisgis.nl/projecten/gelderland/.

Holl, J. 2018. '*Zevenaar-Oost, deelgebieden B, C en D te Zevenaar, gemeente Zevenaar Een Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend en karterend booronderzoek*'. ADC Rapport 4426. ADC ArcheoProjecten.

Kadaster. 1811. '*Kadastrale Minuten*'. 1832. http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/.

———. 2013. '*BAG-Viewer*'. http://bagviewer.geodan.nl/index.html.

Kadaster, en PDOK. 2014. '*AHN2 en 3 - WCS service*'. http://nationaalgeoregister.nl.

Koeman, S.M., en D. Hagens. 2010. '*Bureauonderzoek Spoorlijn Zevenaar - Duitse grens*'. Synthegra Archeologie Rapport S100275. Synthegra BV.

Louwe, E., en M.M. Janssens. 2011. '*Archeologisch onderzoek plangebied 3e spoor op het tracé Zevenaar - Duitse grens*'. Vestigia rapport V923. Vestigia BV.

Maas, G.J., W.M. van der Meij, S.P.J. van Delft, en A.H. Heidema. 2019. '*Toelichting bij de legenda Geomorfologische kaart Nederland 1:50.000 (2019), achtergronddocument bij het landsdekkende digitale bestand*'. Wageningen: Wageningen Environmental Research. http://legendageomorfologie.wur.nl/.

Meyer, H. 1722. '*Geometrische Delineation der königl. Landerijen in den sogenandten ... Babbergerbroekschen Zehend gehörige Landerijen in der ... Lymers und in Sevenarschen .. gelegen, 1722*'. Gelders Archief. https://proxy.archieven.nl/0/9F2E7A05E38A4BCE986707ED4B8C6E49.

de Mulder, E.J.F. 2003. '*De ondergrond van Nederland*'. Wolters-Noordhoff.

Nederlands Normalisatie Instituut. 1989. *Geotechniek: classificatie van onverharde grondmonsters*. Delft: Nederlands Normalisatie-instituut.

Pons, L.J. 1953. '*De bodemgesteldheid van een gedeelte van de Lijmers (het binnendijkse land van de gem. Westervoort, Duiven (ged.) en Zevenaar (ged.))*'. Stiboka. https://library.wur.nl/WebQuery/edepot/415604.

Provincie Gelderland. '*Bodemverontreinigingen*'. http://ags.prvgld.nl/GLD.Atlas/(S(2qcxtt450onmj5vxfjwvjl55))/Default.aspx?applicatie=Bodemverontreinigingen.

RAF. 1940. '*Wageningen UR GeoPortal: RAF aerial photographs*'. 1945. http://library.wur.nl/WebQuery/geoportal/raf.

Rensink, E., H.J.T. Weerts, M. Kosian, H. Feiken, en B.I. Smit. 2015. '*Archeologische Landschappenkaart van Nederland. Methodiek en kaartbeeld*'. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. https://doi.org/10.17026/dans-xf6-ywnd.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. 2016. '*Kaart van verdedigingswerken, alle linies en stellingen*'. https://landschapinnederland.nl/bronnen-en-kaarten/militaire-landschapskaart.

———. 2017. '*Rijksmonumentenregister*'. *Cultureelerfgoed.nl*. https://cultureelerfgoed.nl/monumentenregister.

———. 2021. '*Archis3 - Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed*'. https://archis.cultureelerfgoed.nl/#/login.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, en Data Archiving and Networking Services. '*e-depot voor de Nederlandse archeologie*'. http://www.edna.nl.

Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu. '*Bodemloket*'. http://www.bodemloket.nl/.

'*Ruimtelijkeplannen.nl*'. 2014. Geraadpleegd augustus 12. http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/bestemmingsplannen?tabFilter=ACTUEEL.

Schorn, E.A. 2021. '*Bureauonderzoek Zonneveld De Sleeg Sleeg te Babberich Gemeente Zevenaar*'. KSP-rapport 19424. KSP Archeologie.

van der Sijs, N. 2010. '*Etymologiebank*'. http://www.etymologiebank.nl.

SIKB. 2018. '*BRL 4000: Beoordelingsrichtlijn Archeologie, versie 4.1*'. SIKB. https://www.sikb.nl/doc/BRL4000/BRL%20SIKB%204000%20Archeologie%20versie%204_1.pdf.

Stichting RAAP. 2017. '*Indicatieve Kaart Militaire Waarden (IKME)*'. december 22.

Wilbers, A. 2006. '*Inventariseren veldonderzoek verkennende fase Groot-Holthuizen, Zevenaar*'. Becker & Van de Graaf-rapport 01540206/17151. Becker & Van de Graaf.

———. 2008. '*De Braak West, Zevenaar Gemeente Zevenaar*'. Becker & Van de Graaf-rapport 06060807/26578. Becker & Van de Graaf.

Willemse, N.W., J.G.M. Verhagen, en F. de Roode. 2009. '*Gemeente Zevenaar: een archeologische beleidsadvieskaart: delen I, II en III*'. Zevenaar: RAAP Archeologisch Adviesbureau.

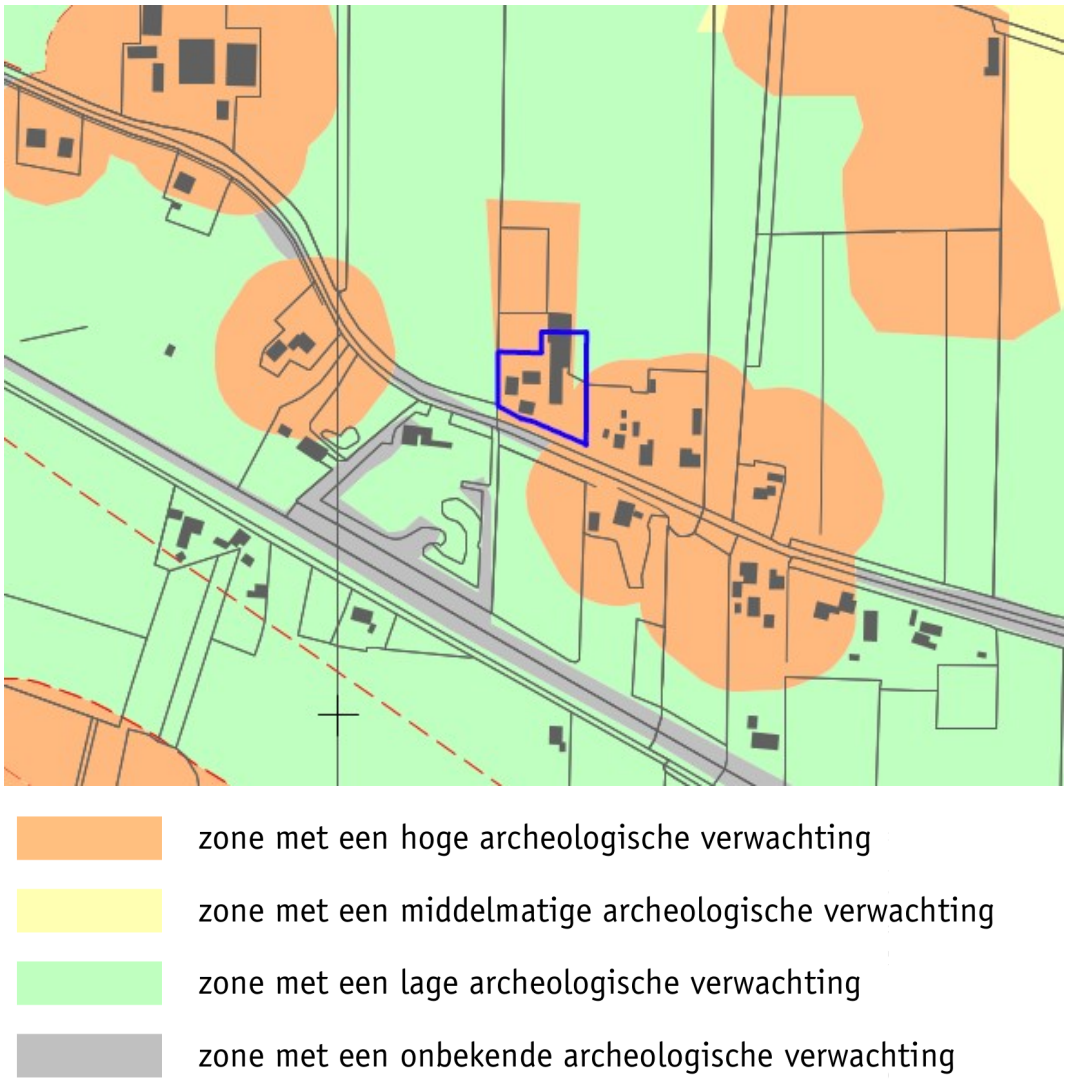
Figuren

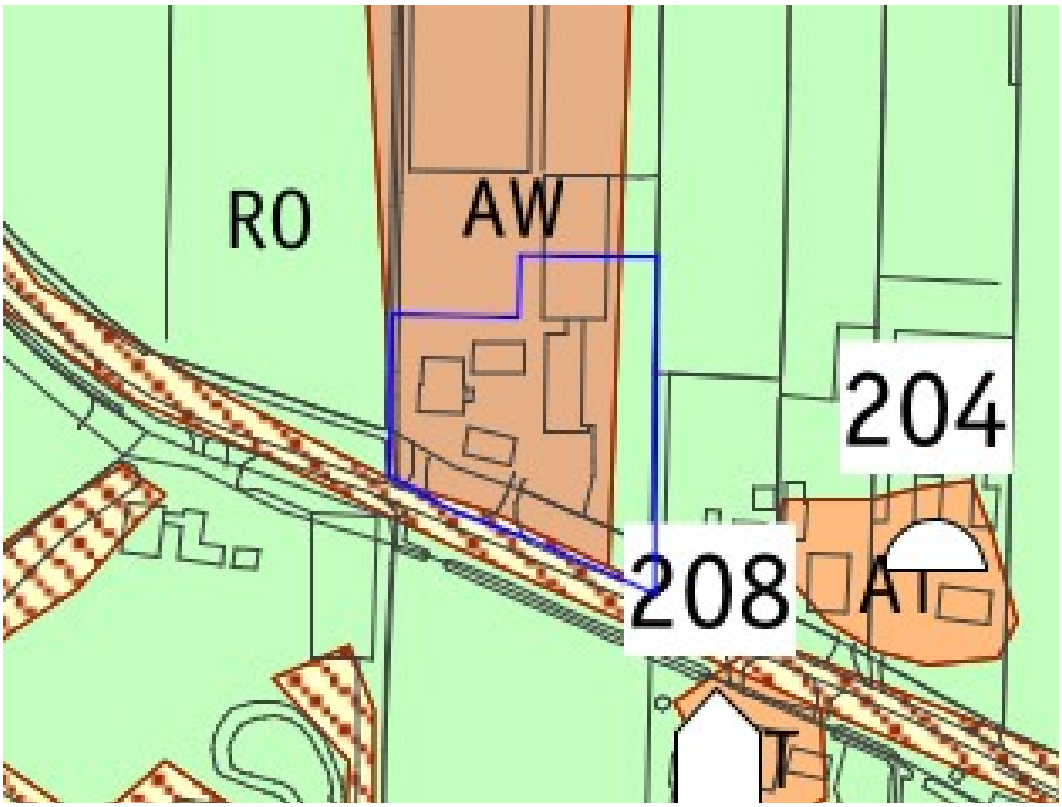
Figuur 2: Luchtfoto actueel.

Figuur 3: Topografische kaart.

Figuur 4: Loketkaart archeologie gemeente Zevenaar (Willemse, Verhagen, en De Roode 2009).

Gemeente Zevenaar, een archeologische beleidsadvieskaart

Archeologische beleidsadvieskaart

RAAP-rapport 1274, kaartbijlage 2b, schaal 1:10.000

legenda

verwachte dichtheid aan archeologische resten

hoge verwachting

lage verwachting

toevoegingen

hoge verwachting. Deels met oud bouwlanddek (>50 cm: hoge enkeerdgronden en/of diep bewerkte oude woongrond)

associatie van stuifzand- en dekzandruggen

categorie

huisplaats

mogelijk opgehoogde woon- of vluchtplaats

40 RAAP-catalogusnummer

codes geomorfologie en geomorfogenese (in alfabetische volgorde)

AT opgehoogde woon- of vluchtplaats

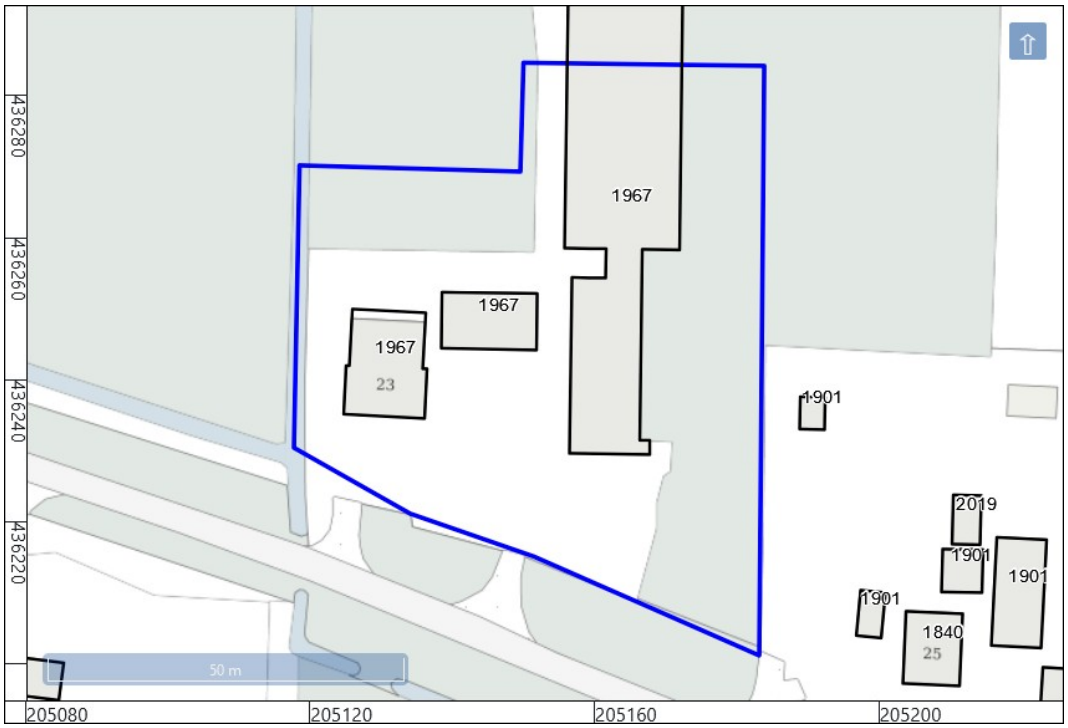
AW oude woongrond op oever- en crevasseafzettingen

RO oeverwalafzettingen (sterk siltige en zandige klei) < 50 cm dik op komklei

Figuur 5: Archeologische beleidskaart gemeente Zevenaar (Willemse, Verhagen, en De Roode 2009).

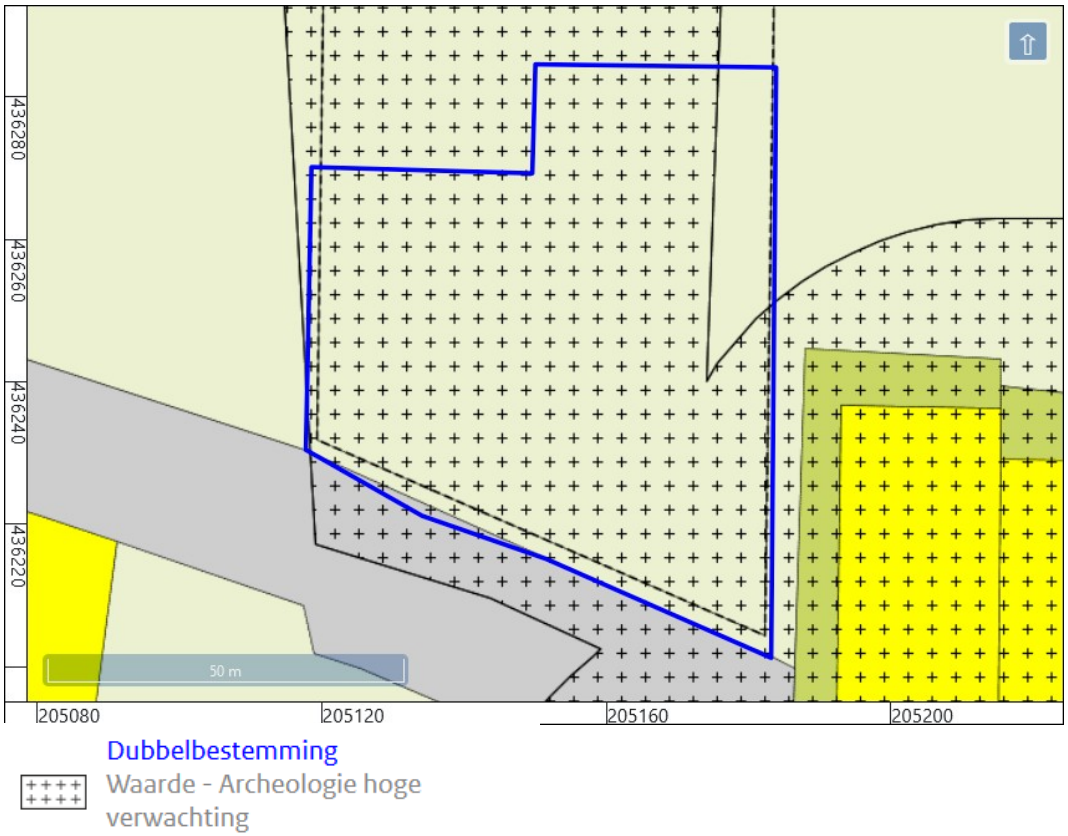
Figuur 6: Nieuwe situatie.

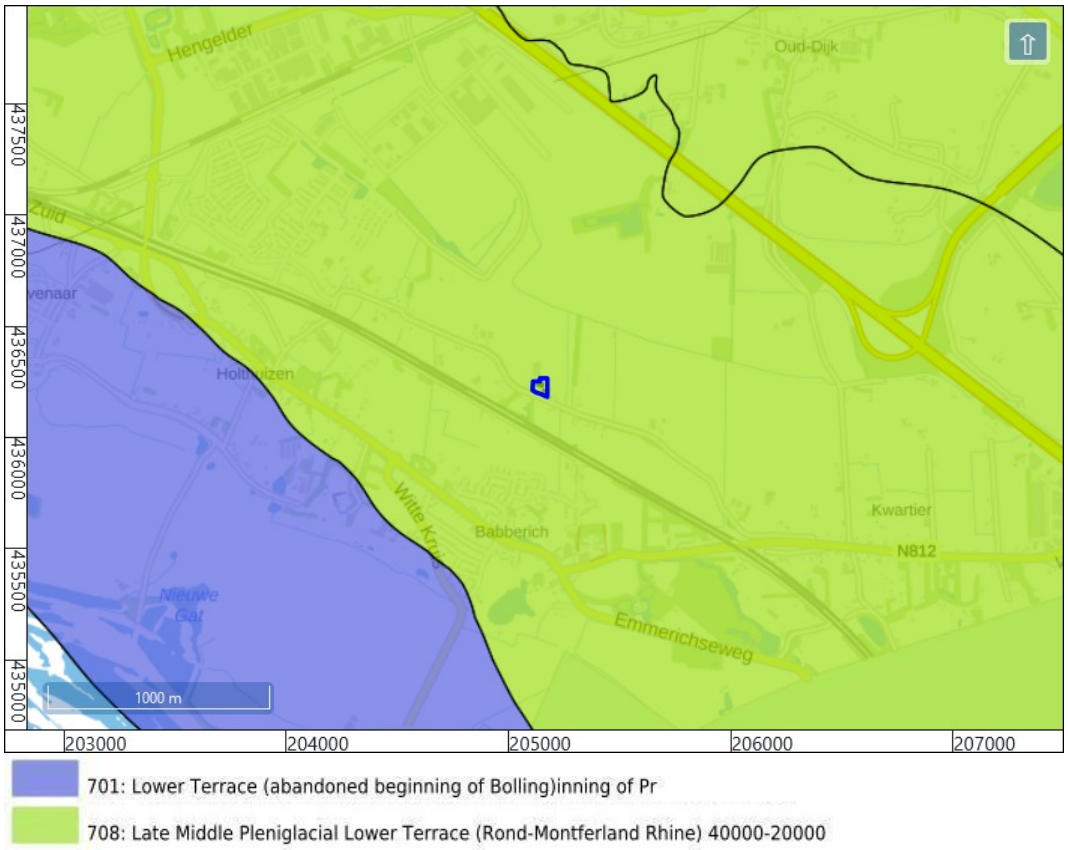
Figuur 7: Bouwjaren (Kadaster 2013).

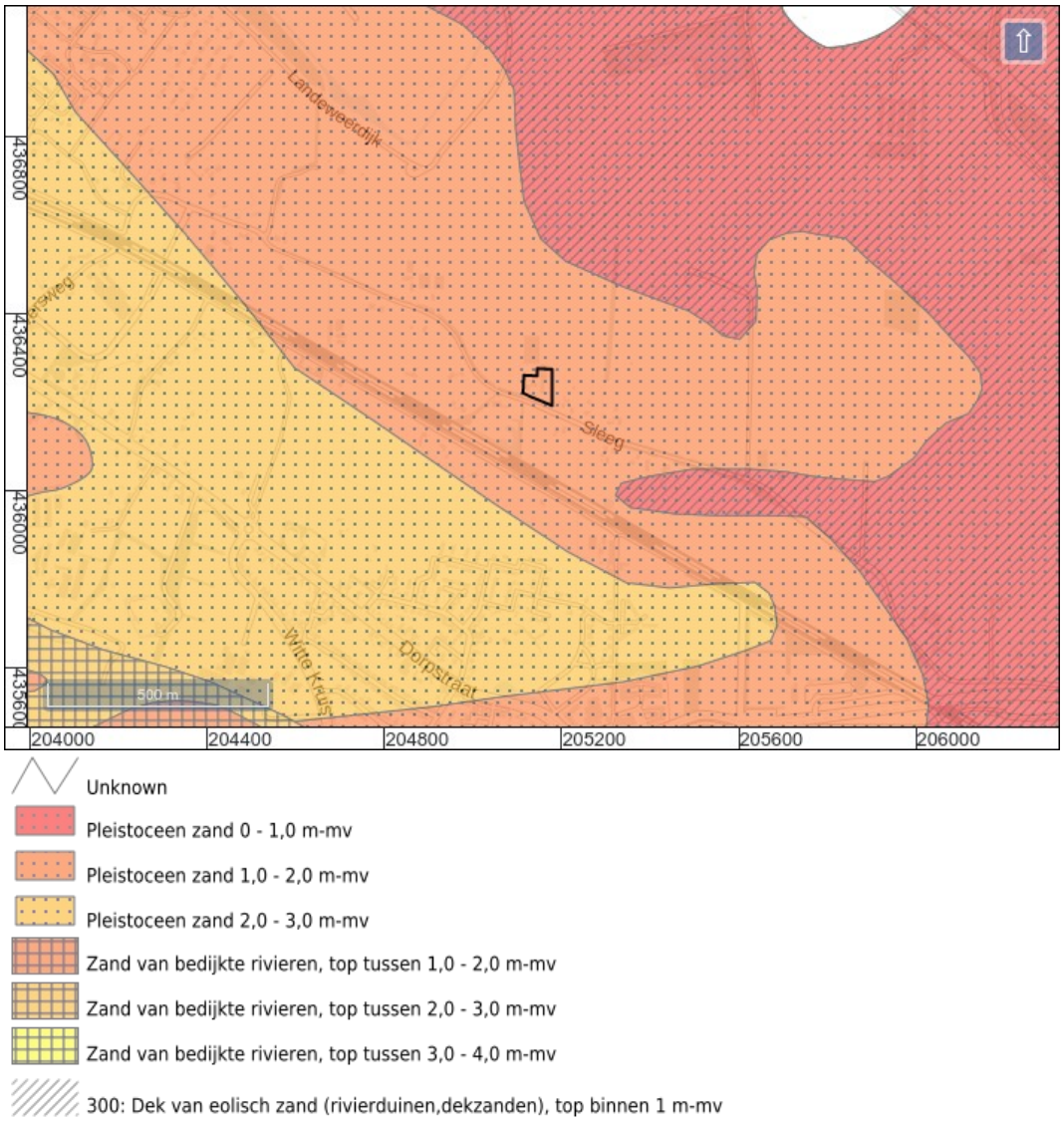
Figuur 8: Foto van het plangebied, genomen vanuit het zuiden en kijkend naar het noorden (Google Street View).

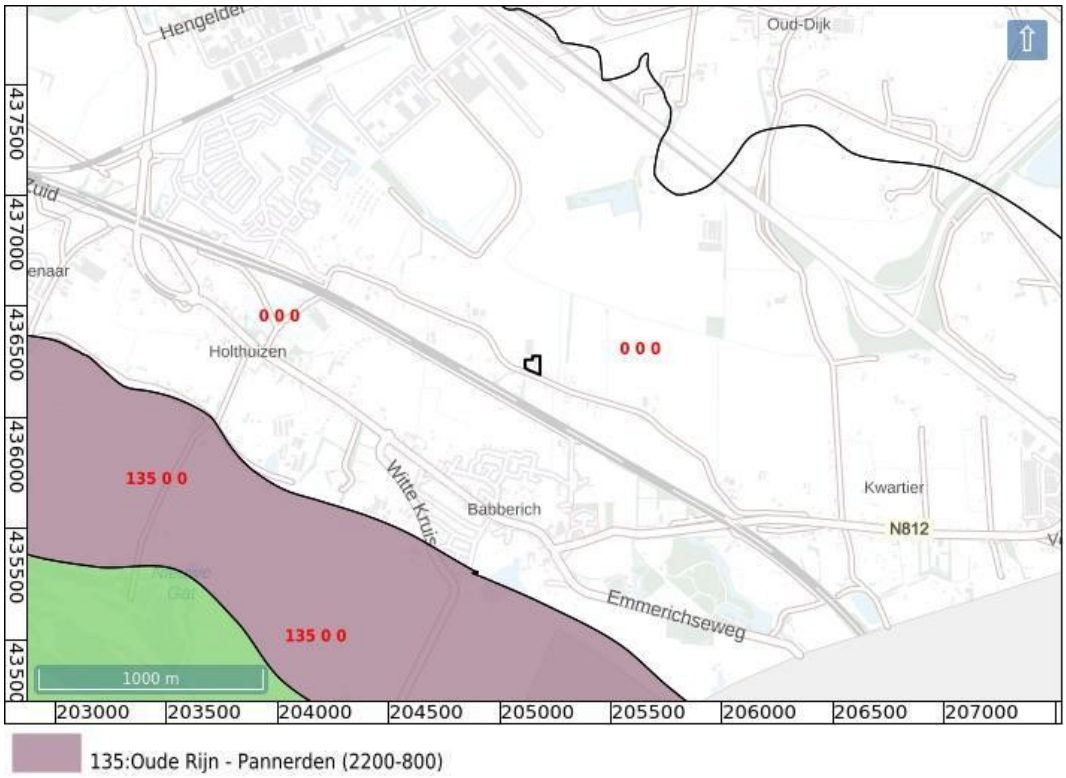
Figuur 9: Bestemmingsplan buitengebied Zevenaar Noord 2018 ('Ruimtelijkeplannen.nl' 2014).

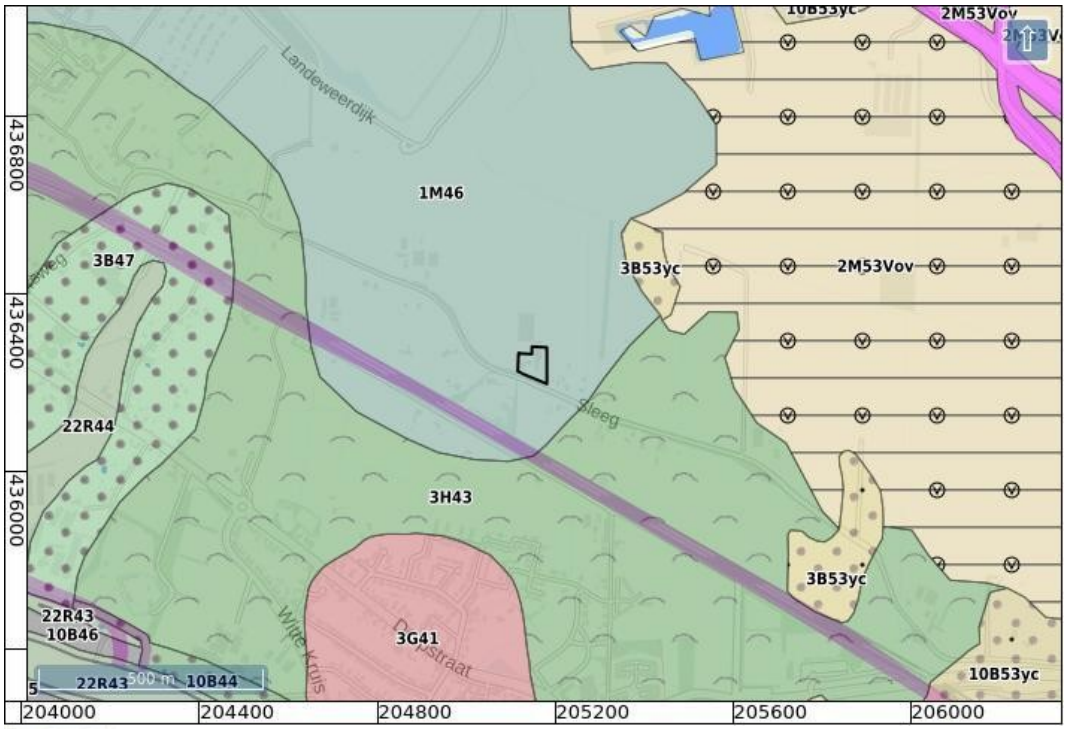
Figuur 10: Beddinggordels Laat Glaciaal - Vroeg Holoceen.

Figuur 11: Zanddieptekaart provincie Gelderland (Cohen 2009).

Figuur 12: Beddinggordels Holoceen (Cohen e.a. 2012).

3B53: Dekzandrug

3G41: Doorbraakwaaier

3H43: Stroomrugglooiing

1M46: Rivierkomvlakte

2M53: Vlakte van ten dele verspoelde dekzanden of löss

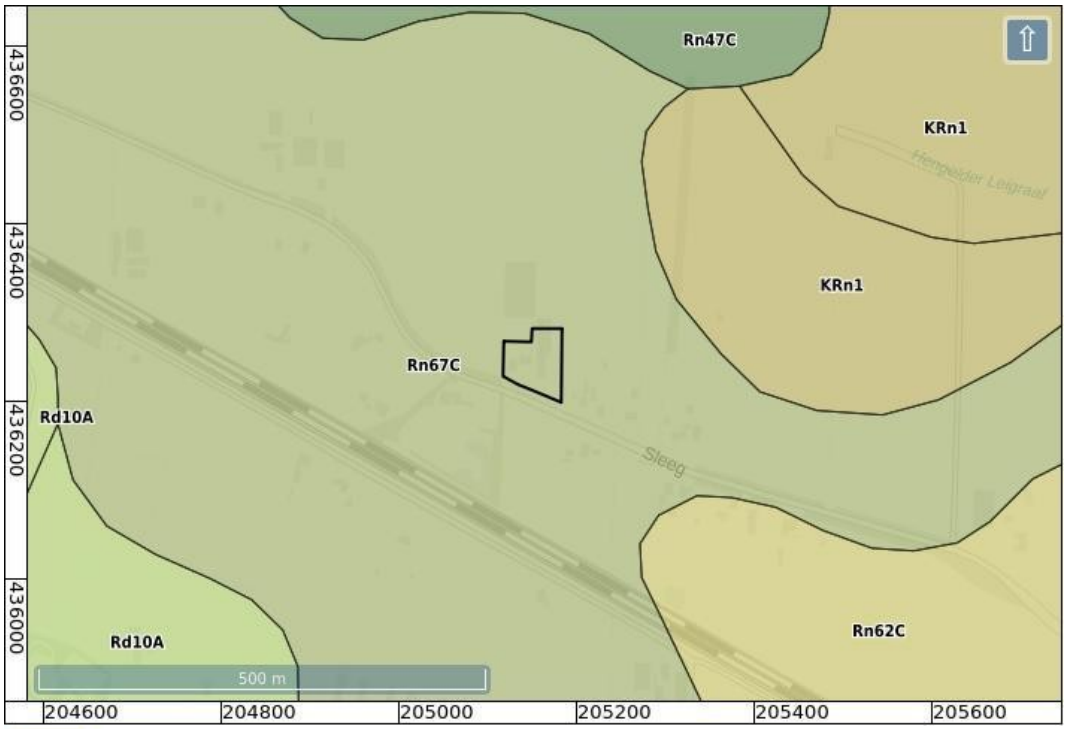
V: vervlakt onder invloed van natuurlijke processen

ov: bedekt met overstromingsmateriaal; bedekt of opgevuld met veen

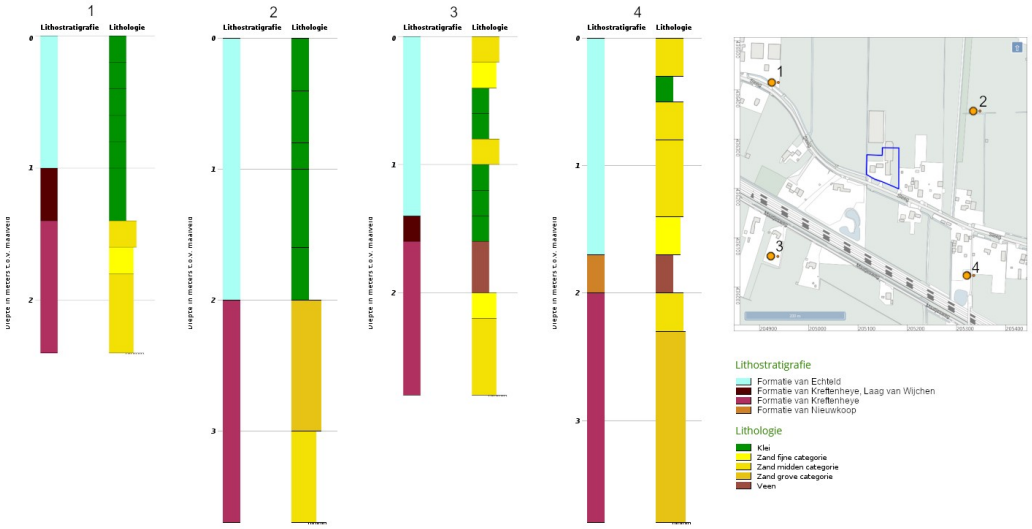
yc: al dan niet met oud-bouwlanddek

dijk

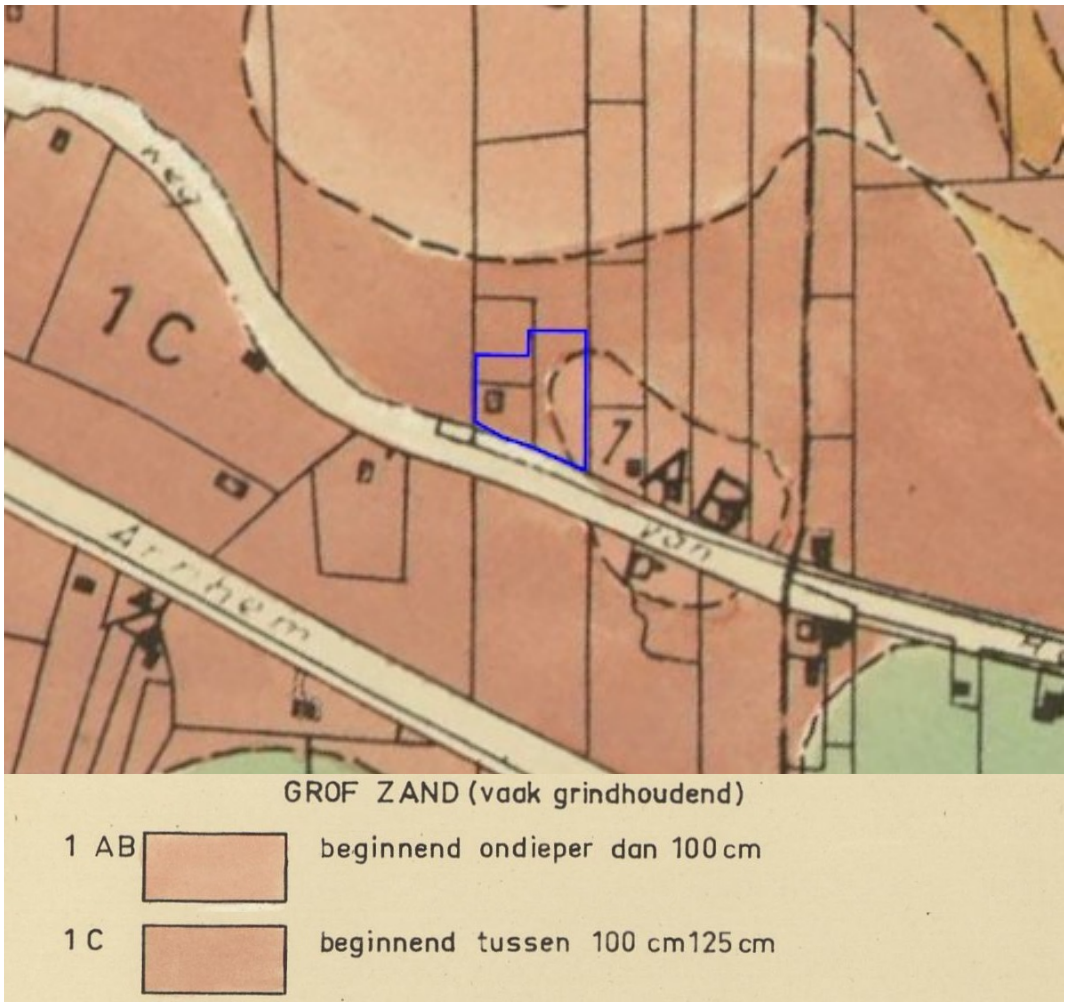
Figuur 13: Geomorfologische kaart (Maas e.a. 2019).

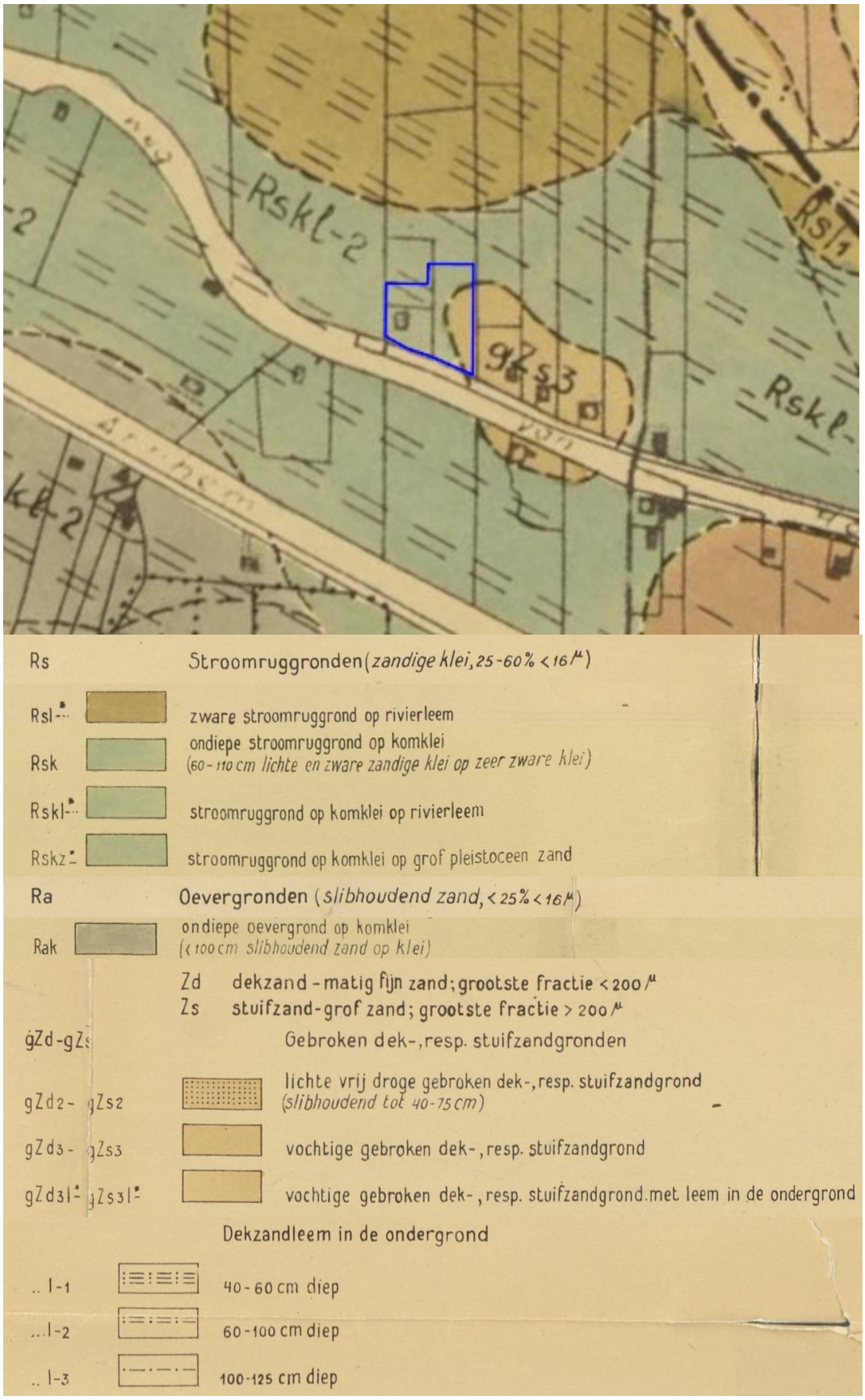
Figuur 14: Bodemkaart (Alterra 2014).

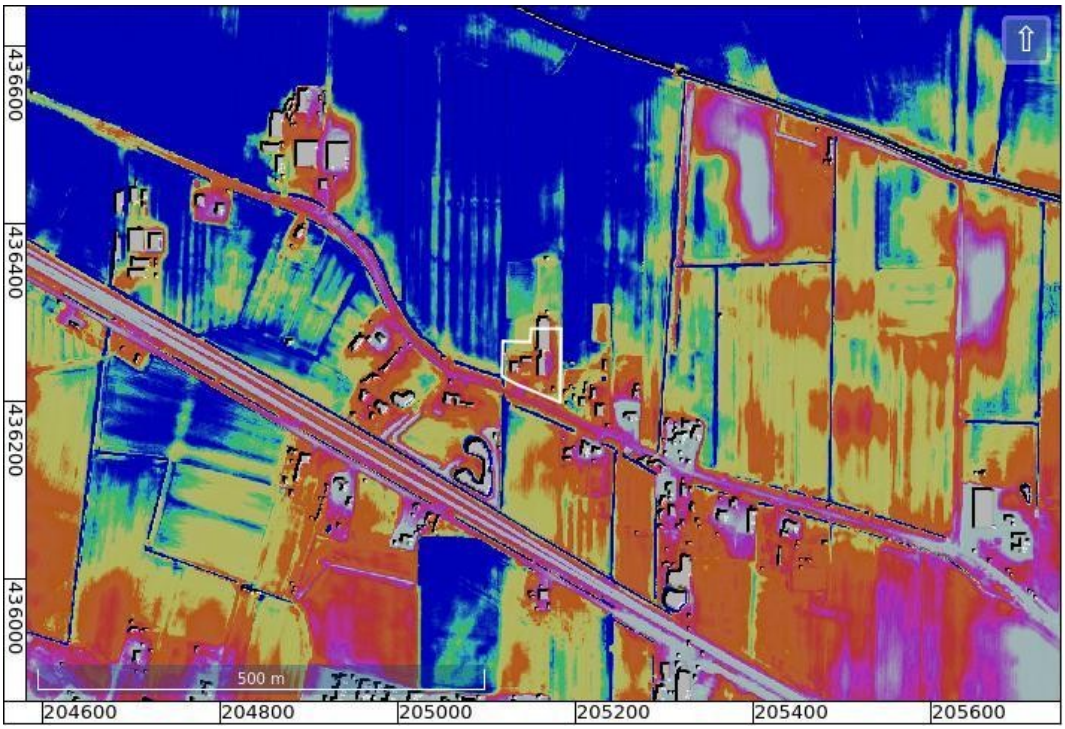
Figuur 15: Boorprofielen uit DINOloket (Dinoloket 2014).

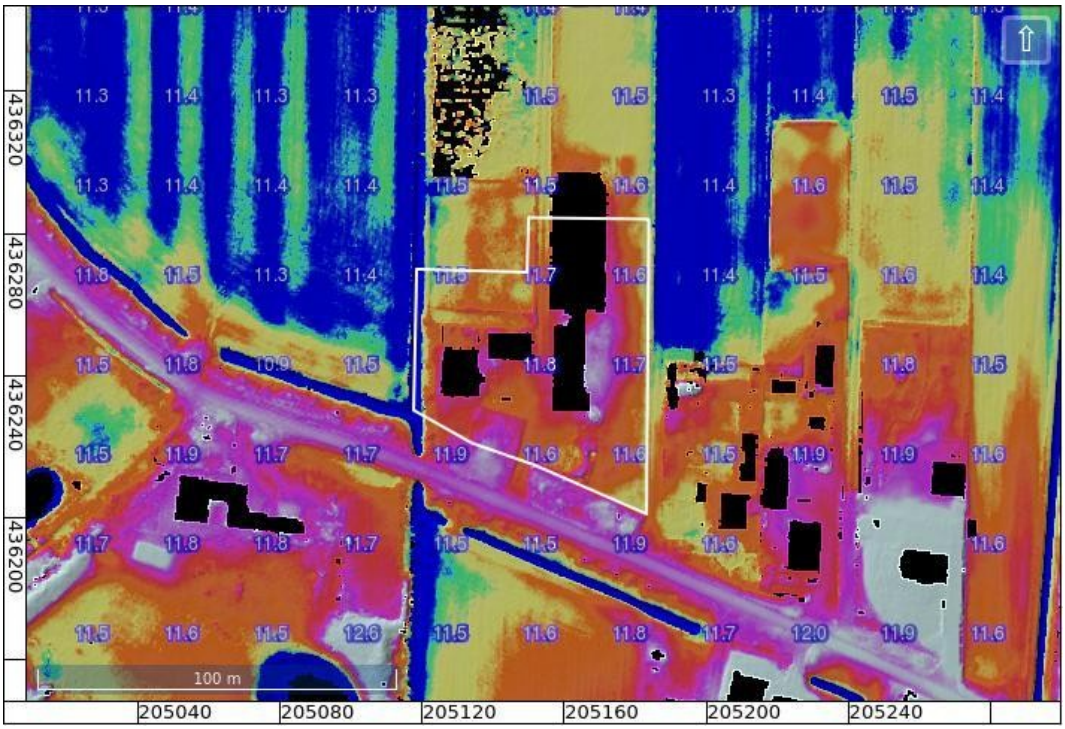
Figuur 16: Zanddieptekaart uit 1953 (Pons 1953).

Figuur 17: Bodemkaart uit 1953 (Pons 1953).

Figuur 18: Hoogte-reliëfkaart (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018).

Figuur 19: Hoogte-reliëfkaart detail (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018).

Hoogtewaarden zijn in meters ten opzichte van NAP.

Figuur 20: Geometrische Delineation der königl. Landerijen in den sogenandten Babbergerbroekschen Zehend gehörige Landerijen in der Lymers und in Sevenarschen gelegen, 1722 (Meyer 1722).

Figuur 21: De Lymers amts carten (fol. 17), 1733-1734 (Guionneau 1733).

Figuur 22: Kaart van de Rhynstroom, van boven de stad Emmerik tot beneden de stad Arnhem, 1790 (Brunings e.a. 1790).

Het plangebied ligt mogelijk in het blauwe vierkant.

Figuur 23: Kadastrale minuut 1811-1832, gemeente Oud Zevenaar, sectie C, blad 2 (Kadaster 1811; 'HISGIS Gelderland' 2019).

Figuur 24: Topografisch militaire kaart 1850.

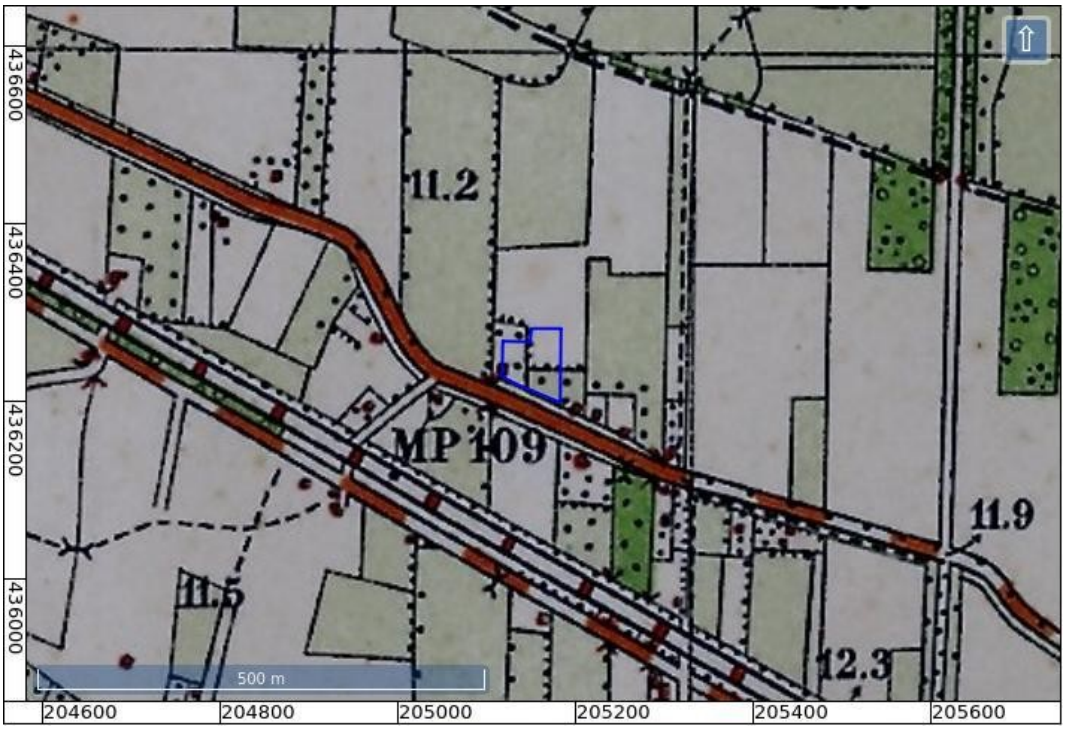
Figuur 25: 513-1681-ZEVENAAR-1866.

Figuur 26: 513-1683-ZEVENAAR-1898.

Figuur 27: 513-1686-ZEVENAAR-1915.

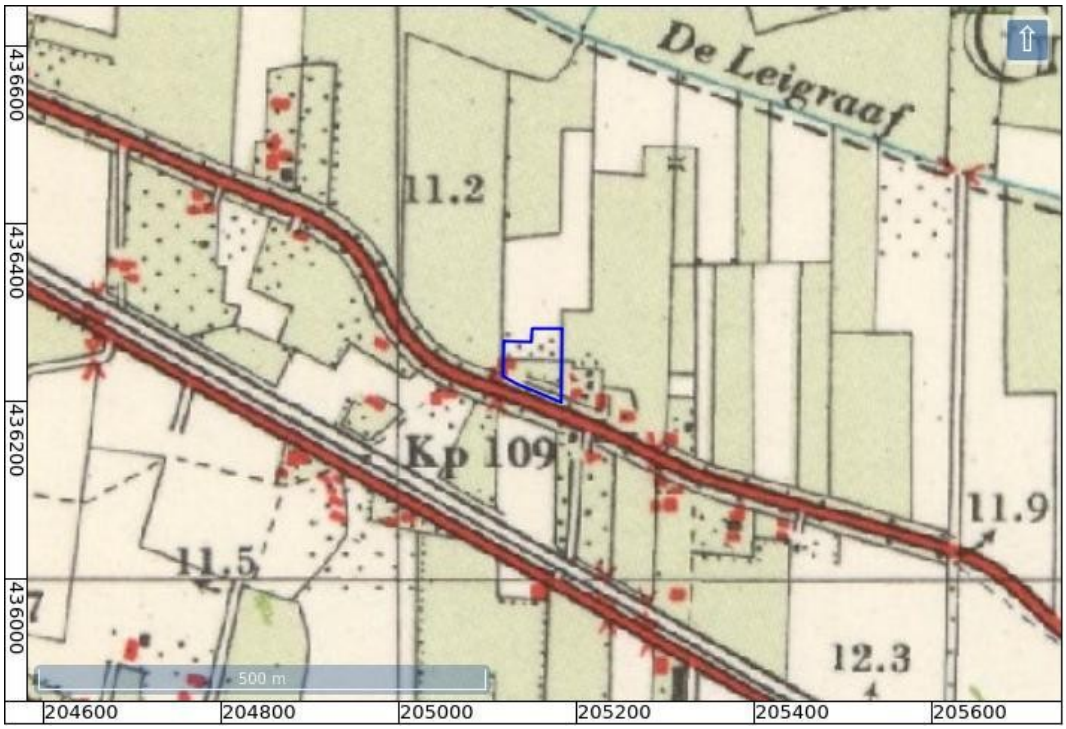

Figuur 28: 513-1687-ZEVENAAR-1931.

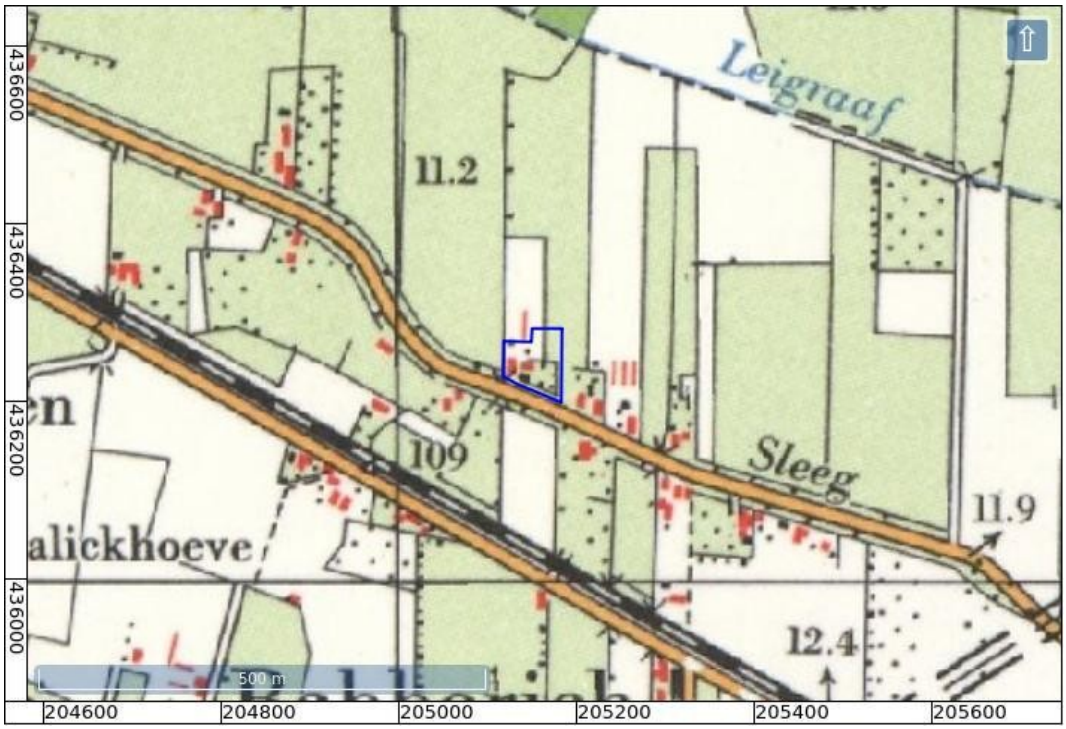

Figuur 29: RAF luchtfoto, genomen 24 december 1944 (RAF 1940-1945).

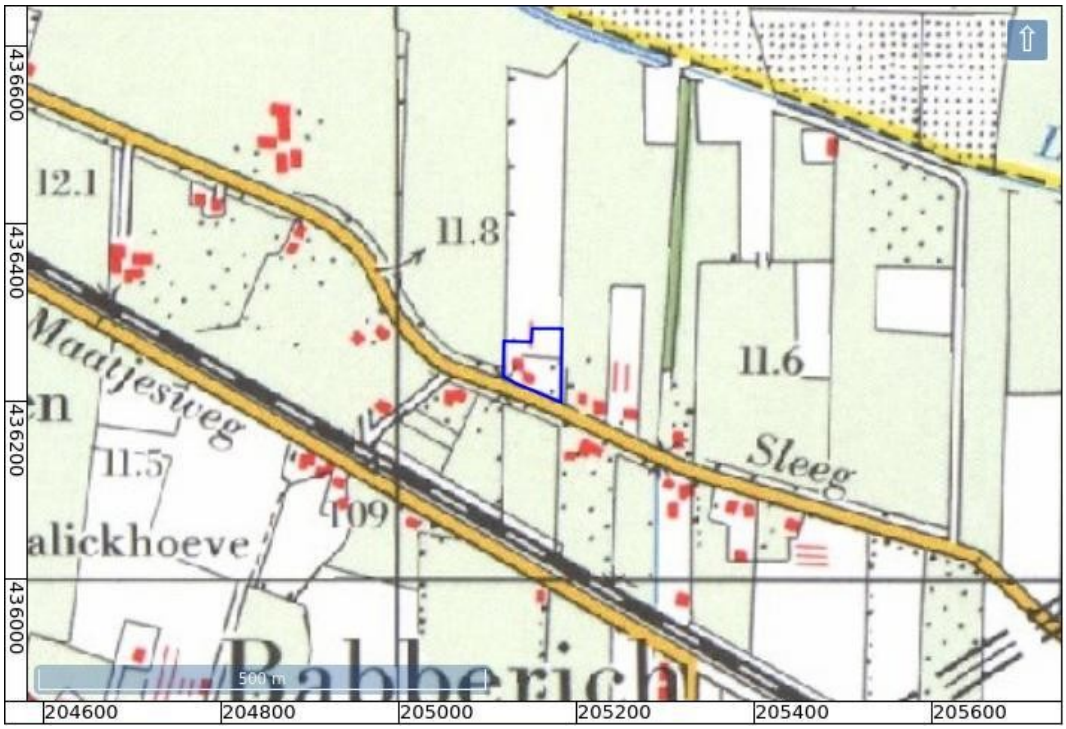
De tankgrachten liggen binnen de rode rechthoek.

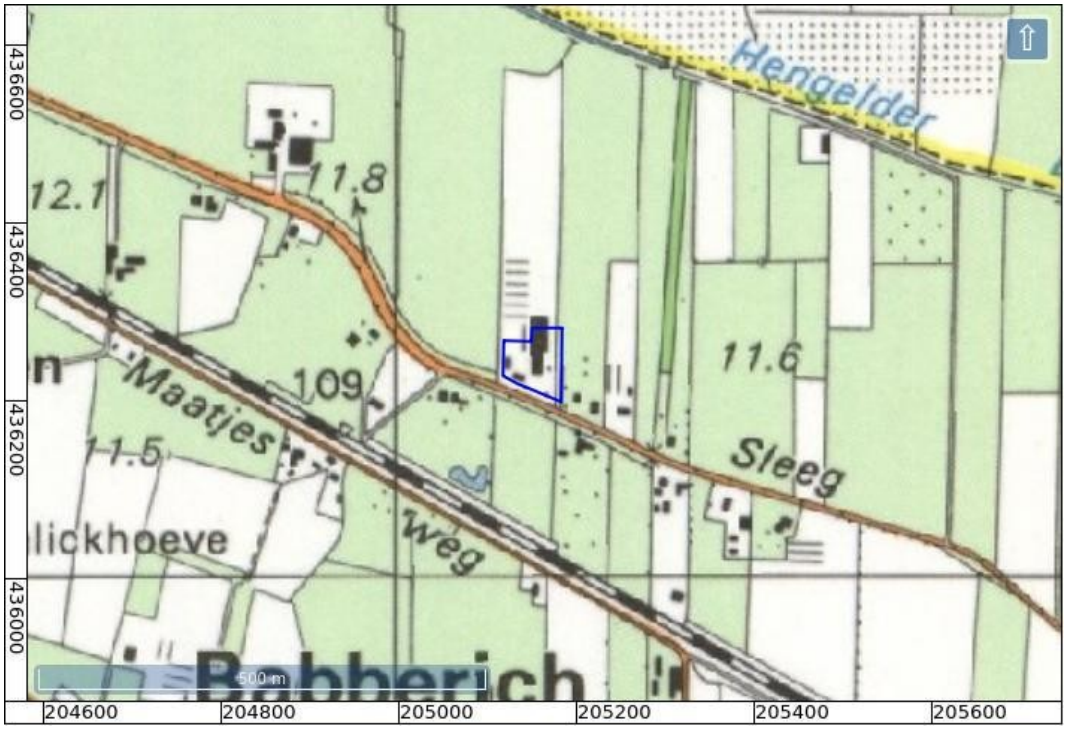
Figuur 30: 40G-1957-Zevenaar.

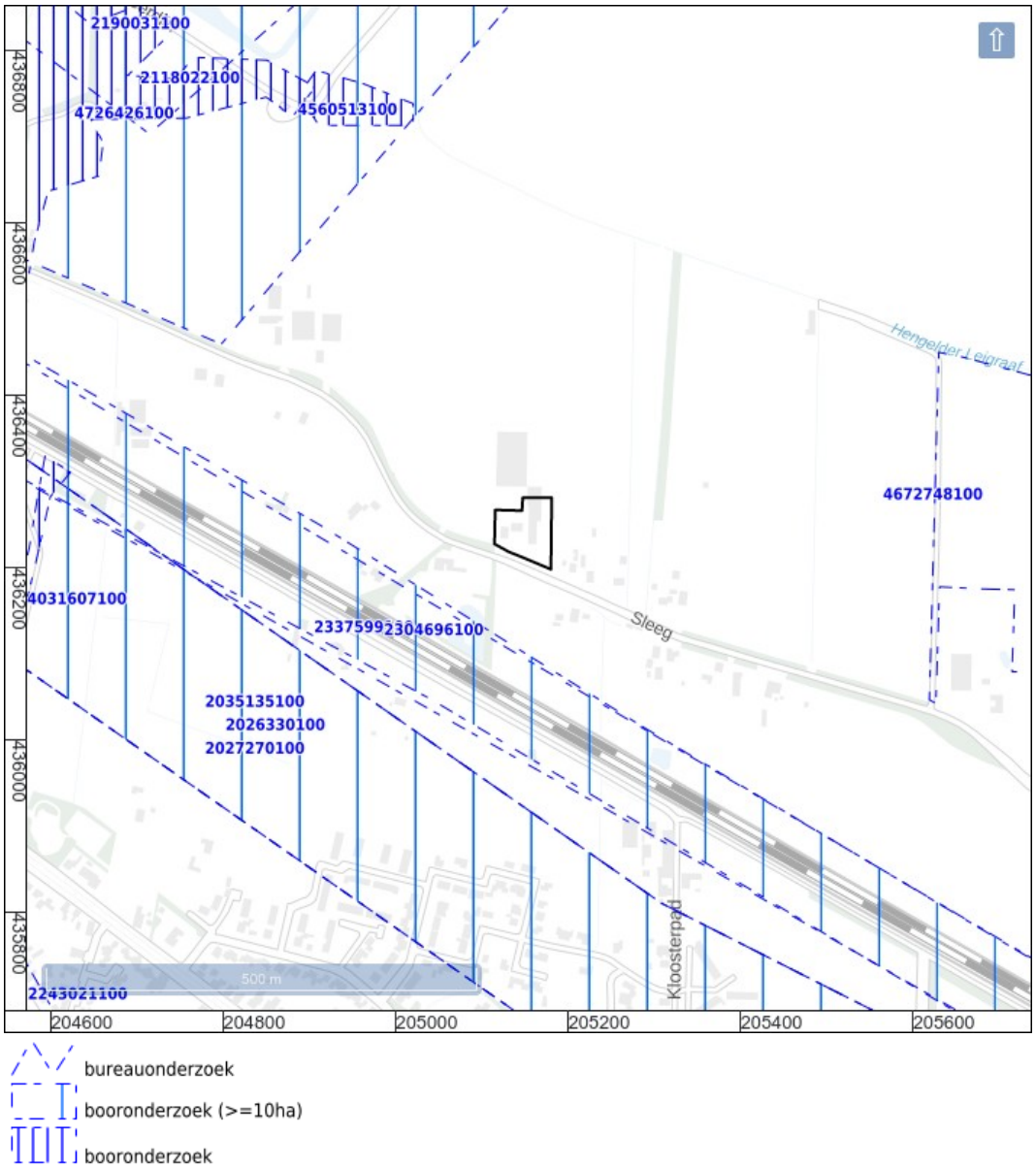
Figuur 31: 40G-1966-Zevenaar.

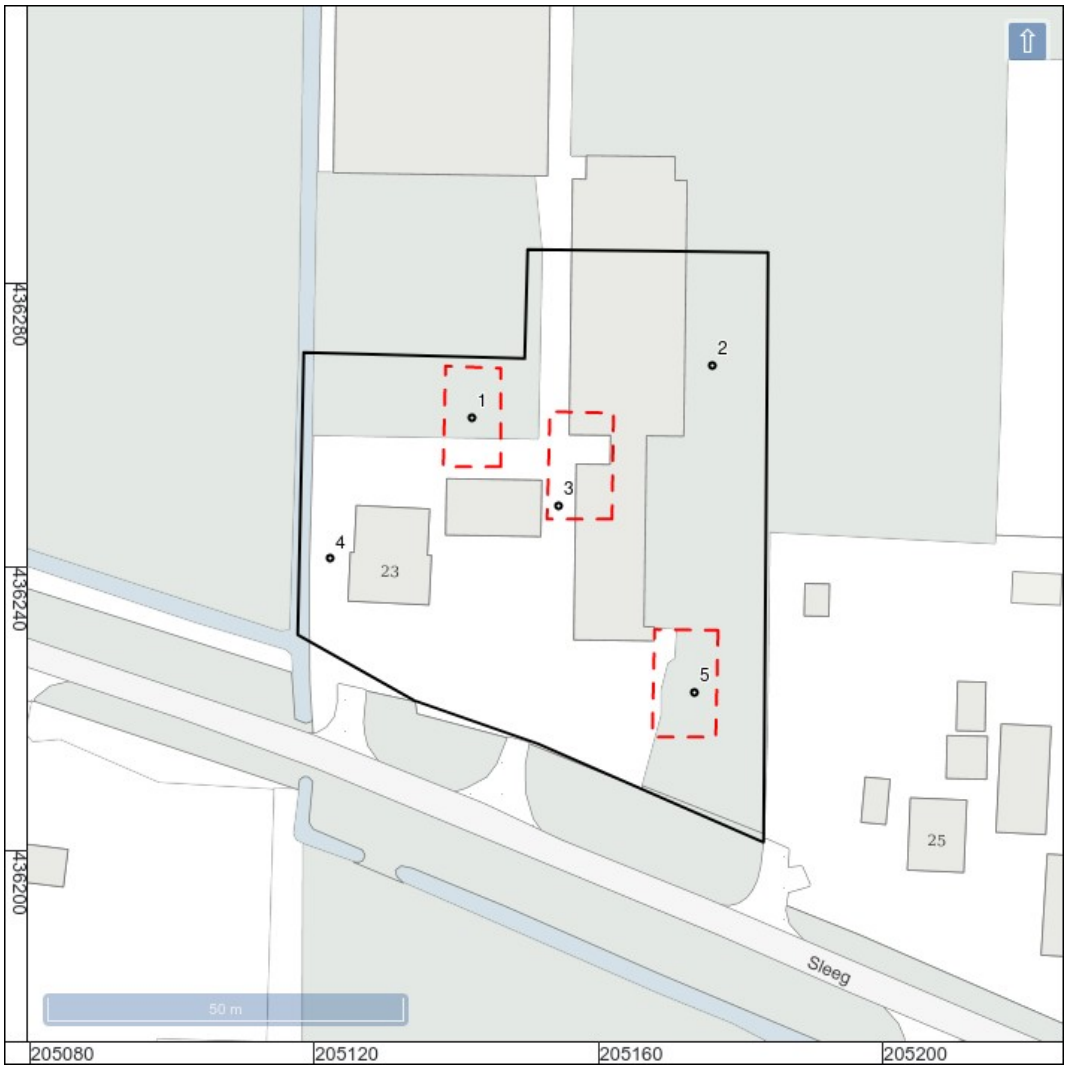
Figuur 32: 40G-1977-Zevenaar.

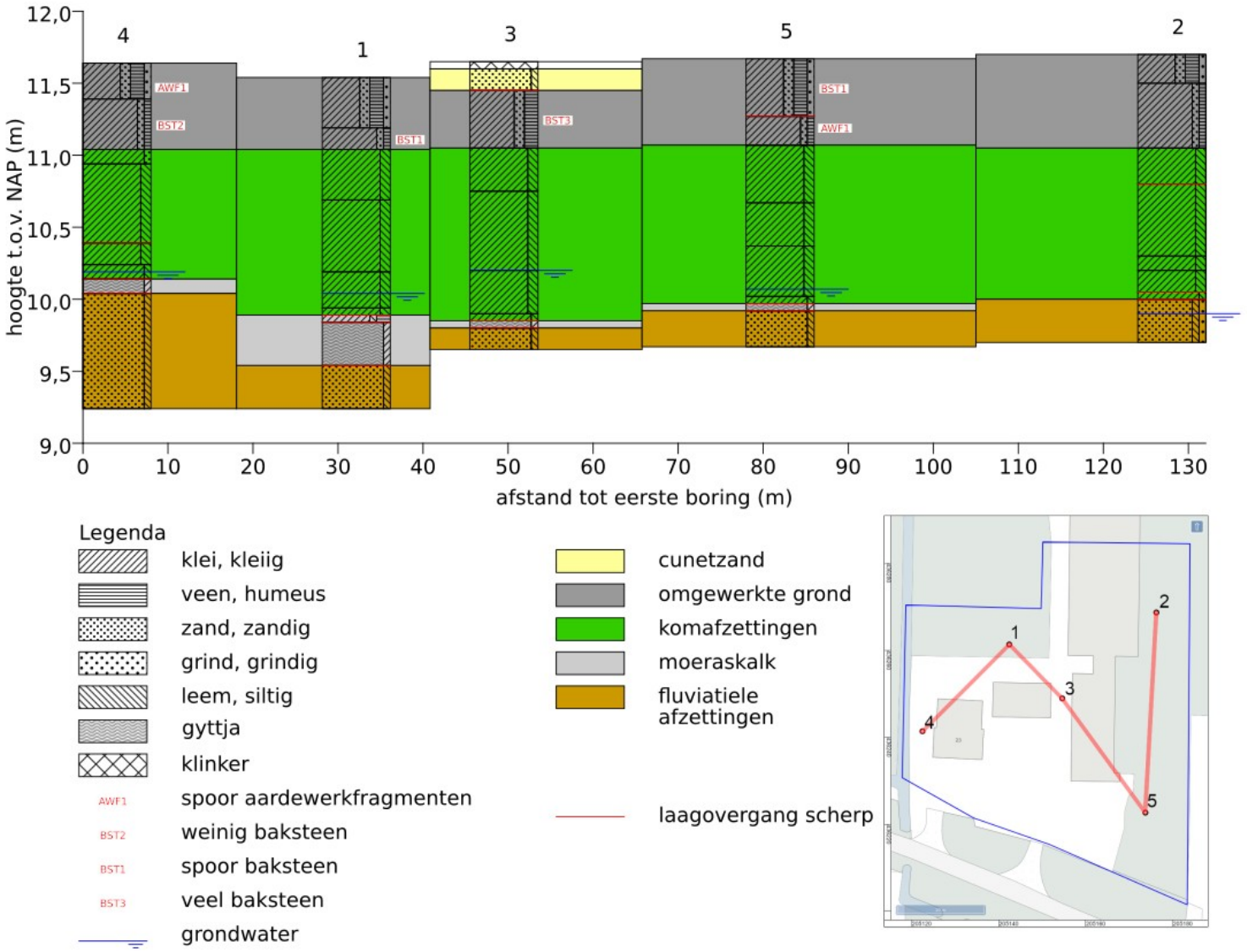
Figuur 33: 40G-1986-Zevenaar.

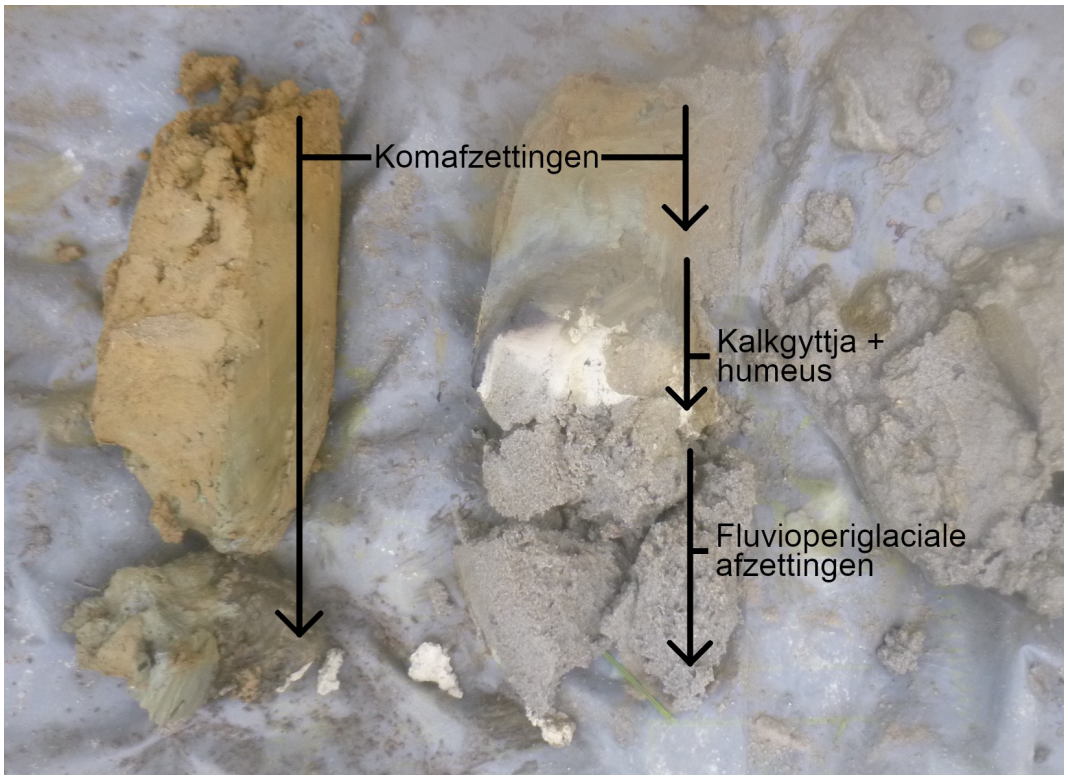
Figuur 34: Archeologische terreinen (rood), vondstlocaties (geel) en zaken (blauw) uit ARCHIS (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2021).

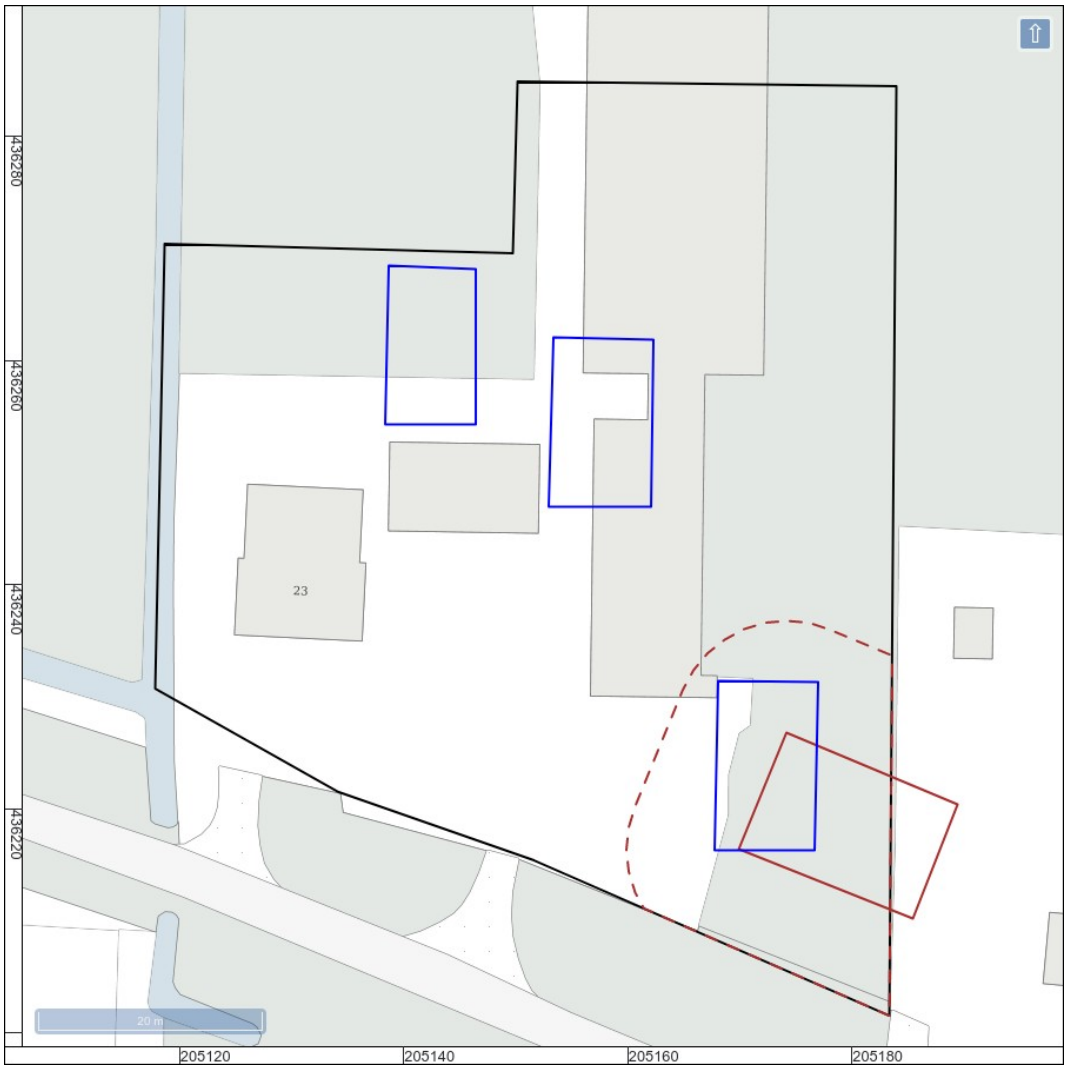
Figuur 35: Boorpuntenkaart met de locatie van de nieuwe bebouwing (rode onderbroken lijn).

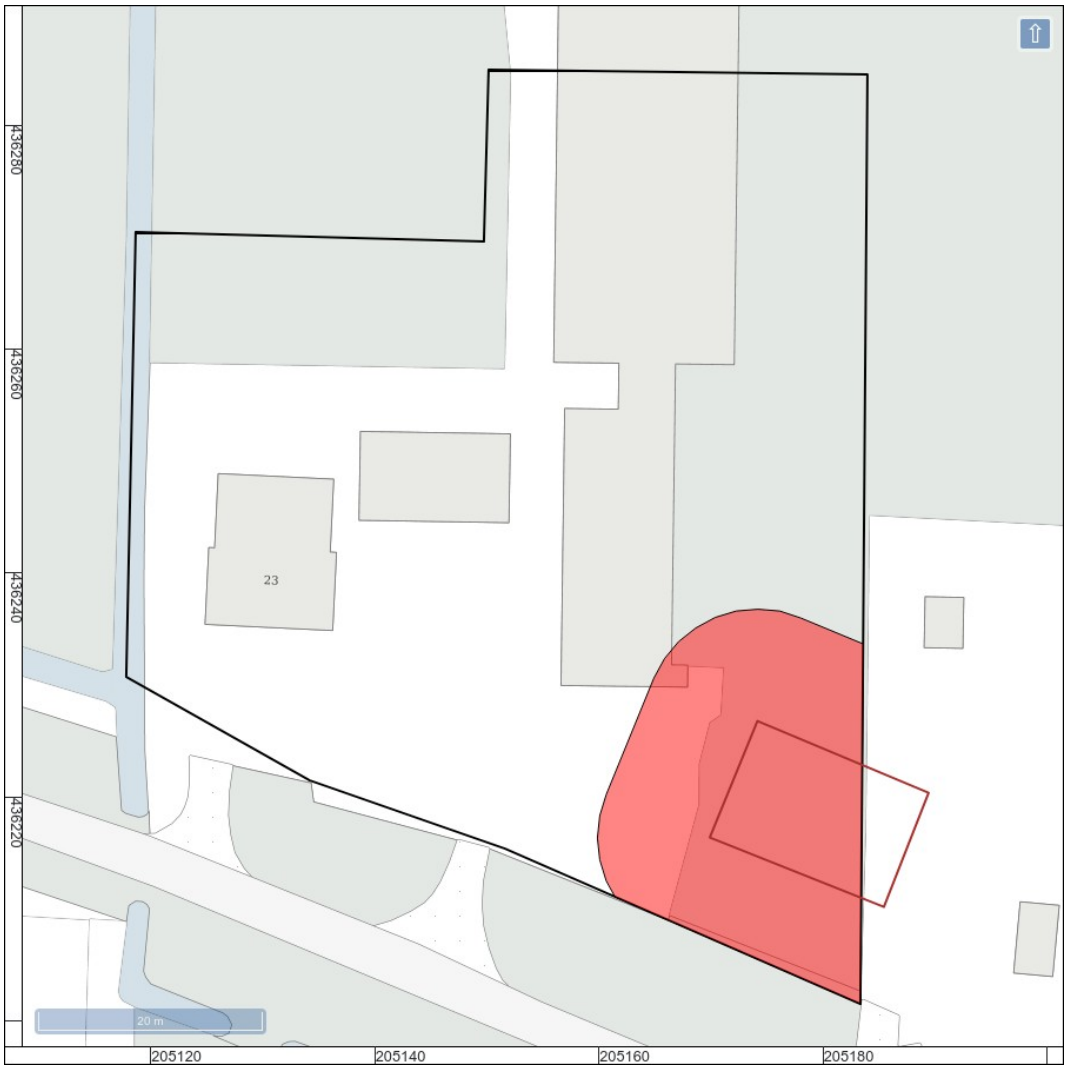
Figuur 36: Schematische weergave van de boorprofielen.

Figuur 37: Detailfoto van boorprofiel 5 (160 tot 180 cm -mv).

Figuur 38: Geplande bebouwing (blauwe contour) en ligging 18e eeuwse bebouwing (bruine contour) met 10 m foutmarge (bruin onderbroken lijn).

Legenda	toelichting
	Indien mogelijk, graafwerkzaamheden vermijden, anders proefsleuvenonderzoek.
	Vrijgave voor de voorgenomen ontwikkeling.

Figuur 39: Advieskaart.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen

nr.	grens (cm - grond mv)		bijmenging	mediaan	kleur	kalk	nieuwvormingen	antropogene bijmengingen	overig
	boven	onder							
1									grondwaterstand tijdens boring: 150 (cm - mv) beschrijver: C. de Jong
	0	35 klei	matig zandig; zwak grindig; sterk humeus		donker-bruin-grijs	kalkloos			bouwvoor; plastic; basis geleidelijk
	35	50 klei	zwak humeus; zwak zandig		grijs-bruin	kalkloos		spoor baksteen	spoor donker-gele vlekken; omgewerkte grond; basis geleidelijk
	50	85 klei	matig siltig		grijs-bruin	kalkloos	spoor roestvlekken		basis geleidelijk
	85	135 klei	matig siltig		oranje-bruin	kalkloos	veel mangaanconcreties		basis geleidelijk
	135	160 klei	matig siltig		oranje	kalkloos			basis geleidelijk
	160	165 klei	matig siltig		blauw-grijs	kalkloos			slap; basis scherp
	165	170 klei	sterk humeus; zwak siltig		zwart	kalkloos			basis scherp
	170	200 gyttja	zwak kleiig		wit	kalkrijk			kalkgyttja; basis scherp; weinig plantenresten
	200	230 zand	zwak siltig	matig fijn	grijs	kalkrijk			grotendeels uit guts gelopen; zand matig afgerond; zeer grote spreiding
2									grondwaterstand tijdens boring: 180 (cm - mv) beschrijver: C. de Jong
	0	20 klei	sterk humeus; matig zandig; zwak grindig		grijs-bruin	kalkloos			bouwvoor; basis geleidelijk
	20	65 klei	zwak humeus; zwak zandig		grijs-bruin	kalkloos	spoor roestvlekken		spoor donker-gele vlekken; omgewerkte grond; basis geleidelijk
	65	90 klei	matig siltig		grijs-bruin	kalkloos	spoor roestvlekken		basis scherp
	90	140 klei	matig siltig		oranje-bruin	kalkloos	veel mangaanconcreties		basis geleidelijk
	140	150 klei	matig siltig		oranje	kalkloos	veel roestvlekken		basis geleidelijk

nr.	grens (cm - grond mv)			bijmenging	mediaan	kleur	kalk	nieuwvormingen	antropogene bijmengingen	overig
	boven	onder								
	150	165	klei	matig siltig		oranje	kalkloos	veel roestvlekken		basis scherp
	165	170	klei	zwak siltig		licht-grijs	kalkloos			basis scherp; weinig plantenresten; aan de basis humeus
	170	200	zand	zwak siltig; zwak grindig	matig fijn	grijs	kalkloos			uit guts gelopen; zand matig afgerond; matig grote spreiding
3										grondwaterstand tijdens boring: 145 (cm - mv) beschrijver: C. de Jong
	0	5	klinker							klinker
	5	20	zand	zwak siltig	matig grof	donker-geel	kalkloos			cunet; zand matig afgerond; matig kleine spreiding; basis scherp
	20	60	klei	sterk humeus; matig zandig		donker-grijs	kalkloos		veel baksteen	top baksteenlaag bsp doorheen steen of beton groot; basis geleidelijk
	60	90	klei	matig siltig		donker-grijs	kalkloos	spoor roestvlekken		basis geleidelijk
	90	145	klei	matig siltig		grijs	kalkloos	weinig mangaanconcreties		basis geleidelijk
	145	175	klei	matig siltig		oranje	kalkloos	veel roestvlekken		basis geleidelijk
	175	180	klei	zwak siltig		grijs	kalkloos			basis scherp
	180	185	gyttja	zwak kleiig		wit	kalkrijk			kalkgyttja; basis scherp; weinig plantenresten
	185	200	zand	zwak siltig	matig fijn	grijs	kalkrijk			zand matig afgerond; matig grote spreiding
4										grondwaterstand tijdens boring: 145 (cm - mv) beschrijver: C. de Jong
	0	25	klei	matig zandig; zwak grindig; sterk humeus		donker-bruin-grijs	kalkloos		spoor aardewerkfragmenten	beton of cement aardewerk fragment, rood, dun 2mm, geen magering, hard, 0,5 cm groot; bouwvoor; basis geleidelijk
	25	60	klei	zwak humeus; zwak zandig		grijs-bruin	kalkloos		weinig baksteen	spoor grijze vlekken; omgewerkte grond; basis geleidelijk
	60	70	klei	zwak zandig		licht-grijs-bruin	kalkloos	spoor roestvlekken		basis geleidelijk
	70	125	klei	matig siltig		oranje-bruin	kalkloos	weinig ijzerconcreties		basis scherp
	125	140	klei	matig siltig		oranje	kalkloos			basis geleidelijk
	140	150	klei	zwak siltig		blauw-grijs	kalkloos			slap; basis scherp

nr.	grens (cm - grond mv)			bijmenging	mediaan	kleur	kalk	nieuwvormingen	antropogene bijmengingen	overig
	boven	onder								
	150	160	gyttja	zwak kleiig		wit	kalkrijk			kalkgyttja; basis scherp; aan de top humeus
	160	240	zand	zwak siltig	matig fijn	grijs	kalkrijk			zand matig afgerond; zeer grote spreiding
5										grondwaterstand tijdens boring: 160 (cm - mv) beschrijver: C. de Jong
	0	40	klei	matig zandig; zwak grindig; sterk humeus		donker-bruin-grijs	kalkloos		spoor baksteen	baksteenspikkels rood beton puin; basis scherp
	40	60	klei	zwak humeus; zwak zandig		bruin-grijs	kalkloos	spoor roestvlekken	spoor aardewerkfragmenten	aardewerkfragment wit industrieel; basis geleidelijk; omgewerkte grond
	60	100	klei	matig siltig		oranje-bruin	kalkloos	weinig roestvlekken		basis geleidelijk
	100	130	klei	matig siltig		bruin-grijs	kalkloos	weinig mangaanconcreties		basis geleidelijk
	130	165	klei	matig siltig		oranje	kalkloos	veel roestvlekken		basis geleidelijk
	165	170	klei	zwak siltig		blauw-grijs	kalkloos			basis scherp
	170	175	gyttja	zwak kleiig		wit	kalkrijk			kalkgyttja; basis scherp; spoor plantenresten; aan de top humeus
	175	200	zand	zwak siltig	matig grof	grijs	kalkrijk			zand matig afgerond; matig grote spreiding

Coördinaten van de boringen:

nr.	X (m RD)	Y (m RD)	Z (cm NAP)
1	205143	436262	1154
2	205176	436269	1170
3	205155	436249	1165
4	205123	436242	1164
5	205174	436223	1167

Raadsvoorstel

Onderwerp	Raadsvoorstel vaststellen weigeringsgrond bestemmingsplan Sleeg 23 te Babberich (d.d. raadsvergadering 23 november 2022)
Zaaknummer	Z/22/418561
Documentnummer	INT/22/1135215
Behandelend ambtenaar/afdeling	Inge van Dijk (griffier)
Telefoon	0316-595479
E-mail	griffie@zevenaar.nl

1. Samenvatting

In de raadsvergadering van 23 november jl. is agendapunt 8, Z/22/418561 Vaststelling bestemmingsplan Sleeg 23 te Babberich, door de raad verworpen. De raad is bevoegd een bestemmingsplan vast te stellen en dus ook bevoegd een bestemmingsplan niet vast te stellen. Echter, de raad is bij zijn besluitvorming wel gebonden aan het wettelijk kader en dus moet de raad zijn besluiten deugdelijk motiveren. De raad is derhalve verantwoordelijk voor het vaststellen van een weigeringsgrond.

De weigeringsgrond die door de raad wordt aangevoerd moet in overeenstemming zijn met de eisen die de Wet ruimtelijke ordening en de Algemene wet bestuursrecht voorschrijven. Een weigeringsgrond kan alleen op basis van ruimtelijke argumenten. De ruimtelijke argumenten die door de raad zijn aangevoerd zijn:

1. Voor de raad is onvoldoende aangetoond waarom er moet worden vastgehouden aan lintbebouwing in dit gebied. De raad is van mening dat de opgestelde beleidsregels in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit Gemeente Zevenaar ruimte zouden moeten bieden voor een uitzondering (Ja, mits-principe). De gemeenteraad is van mening dat er gekeken moet worden naar een oplossing waarbij gemeente, initiatiefnemer en de indiener van de zienswijze elkaar tegemoet kunnen komen eventueel door een nieuwe variant (zoals benoemd in de beantwoording van de technische vragen met kenmerk: 22-755 221223 TV SP 221222 bestemmingsplan Sleeg 23 Babberich) te onderzoeken.

2. Raadsvoorstel

De raad besluit:

De weigeringsgrond voor raadsvoorstel bestemminsplan Sleeg 23 te Babberich (d.d. raadsvergadering 23 november 2022) als volgt vast te stellen:

1. Voor de raad is onvoldoende aangetoond waarom er moet worden vastgehouden aan lintbebouwing in dit gebied. De raad is van mening dat de opgestelde beleidsregels in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit Gemeente Zevenaar ruimte zouden moeten bieden voor een uitzondering (Ja, mits-principe). De gemeenteraad is van mening dat er gekeken moet worden naar een oplossing waarbij gemeente, initiatiefnemer en de indiener van de zienswijze elkaar tegemoet kunnen komen eventueel door een nieuwe variant (zoals benoemd in de beantwoording van de

technische vragen met kenmerk: 22-755 221223 TV SP 221222 bestemmingsplan Sleeg 23 Babberich) te onderzoeken.

3. Waarom naar de raad
De raad is na het verwerpen van het raadsvoorstel bestemmingsplan Sleeg 23 te Babberich aan zet om een weigeringsgrond te formuleren op basis van valide ruimtelijke argumenten. Daartoe moet de raad een besluit nemen. De weigeringsgrond wordt vervolgens kenbaar gemaakt, waarop belanghebbende en initiatiefnemers eventueel bezwaar kunnen aantekenen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat
De weigeringsgrond vaststellen door de raad.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten
De raad is verantwoordelijk voor het vaststellen van de weigeringsgrond op basis van de door de raad zelf aangevoerde ruimtelijke argumenten in de raadsvergadering van 23 november 2022.

Alternatieven
n.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
n.v.t.

7. Klimaat en duurzaamheid
n.v.t.

8. Communicatie
Zodra de raad de weigeringsgrond heeft vastgesteld zal deze worden gepubliceerd en zullen belanghebbende en initiatiefnemer van de weigeringsgrond op de hoogte worden gesteld.

9. Kosten, baten en dekking
n.v.t.

10. Bijlagen
Z/22/418561 Vaststelling bestemmingsplan Sleeg 23 te Babberich
22-755 221223 TV SP 221222 bestemmingsplan Sleeg 23 Babberich

Namens het Presidium

De voorzitter	De vice-voorzitter
Luciën van Riswijk	Nathani Niebuur – Sluiter

Raadsbesluit

Onderwerp	Raadsvoorstel Vaststellen weigeringsgrond bestemmingsplan Sleeg 23 te Babberich (d.d. raadsvergadering 23 november 2022)
Zaaknummer	Z/22/418561
Documentnummer	INT/22/1135215

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de raad na het verwerpen van het raadsvoorstel bestemmingsplan Sleeg 23 te Babberich aan zet is om een weigeringsgrond te formuleren op basis van valide ruimtelijke argumenten;

gelezen het voorstel van het Presidium;

besluit:

De weigeringsgrond voor raadsvoorstel bestemminsplan Sleeg 23 te Babberich (d.d. raadsvergadering 23 november 2022) als volgt vast te stellen:

1. Voor de raad is onvoldoende aangetoond waarom er moet worden vastgehouden aan lintbebouwing in dit gebied. De raad is van mening dat de opgestelde beleidsregels in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit Gemeente Zevenaar ruimte zouden moeten bieden voor een uitzondering (Ja, mits-principe). De gemeenteraad is van mening dat er gekeken moet worden naar een oplossing waarbij gemeente, initiatiefnemer en de indiener van de zienswijze elkaar tegemoet kunnen komen eventueel door een nieuwe variant (zoals benoemd in de beantwoording van de technische vragen met kenmerk: 22-755 221223 TV SP 221222 bestemmingsplan Sleeg 23 Babberich) te onderzoeken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 december 2022

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

BEPLANTINGSPLAN . SLEEG 23 . BABBERICH . 3 FEBRUARI 2023

te planten bomen: totaal 7 stuks
B. Zwarte els (beveerde boom)
C. Tamme kastanje
D. Amandelboom
E. Zwarte els (beveerde boom)
F. Zomereik
G. Walnoot
H. Hollandse linde

bomen zijn 3x verplant, plantformaat 14-16

A. Knotwilg (12 stuks)
maat 12-14 blw. 2x verplant

L. knip- en scheerheg . meidoorn
veldesdoorn of liguster
lengte 80 m¹ . 4 st./m¹
320 stuks . 3-jarig . maat 80-100

M. knip- en scheerheg . 1.00 m hoog
beuk of haagbeuk
lengte 44 m¹ . 4 st./m¹
175 stuks . 3-jarig . maat 80-100

I. Fruitbomen (9 stuks) . maat 10-12
o.a. appels, peren, kersen en pruimen

Struweelhagen
aanplant in 2 rijen . 2 st. / m¹
K. totaal: 145 stuks
J. totaal: 330 stuks

meidoorn	40 %
kardinaalsmuts	15 %
veldesdoorn	15 %
Amerikaanse krent	15 %
gelderse roos	15 %

N. knip- en scheerheg . meidoorn
veldesdoorn of liguster
lengte 24 m¹ . 4 st./m¹
95 stuks . 3-jarig . maat 80-100

O. knip- en scheerheg . meidoorn
veldesdoorn of liguster
lengte 37 m¹ . 4 st./m¹
150 stuks . 3-jarig . maat 80-100

P. knip- en scheerheg . 1.00 m hoog
beuk of haagbeuk
lengte 95 m¹ . 4 st./m¹
380 stuks . 3-jarig . maat 80-100

OOSTZEE
ontwerp & omgeving

OVERZICHT TE SLOPEN BEBOUWING . SLEEG 23 . BABBERICH . 17 JANUARI 2022

LEGENDA

te slopen bebouwing

OOSTZEE
ontwerp & omgeving

Z07A6C53BE6

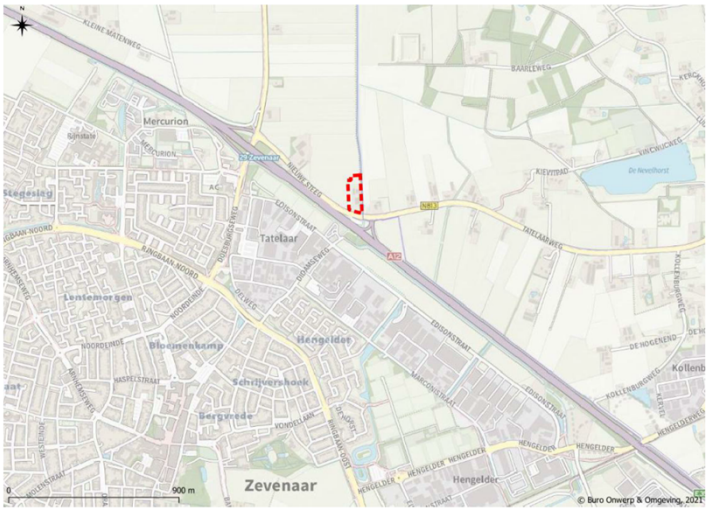
GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

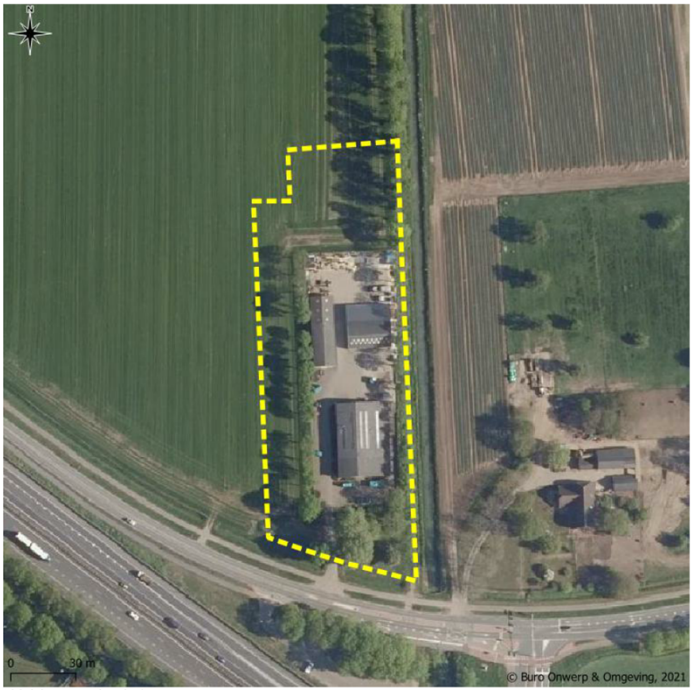
onderwerp	Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nieuwe Steeg 9 te Zevenaar
zaaknummer	Z/22/437578
documentnummer	INT/23/1176072
portefeuillehouder	A. van Orden
portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling
behandelend ambtenaar/afdeling	R. van Aartsen
telefoon	0316-595272
email	r.vanaartsen@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Op het perceel aan de Nieuwe Steeg 9 te Zevenaar (schuin tegenover de op- en afrit van de A12; zie Afbeelding 1 en 2) bevindt zich in de huidige situatie een werkterrein van het Waterschap Rijn en IJssel, dat wordt gebruikt voor onderhoud en stalling van materiaal. De locatie heeft in de huidige situatie een oppervlakte van circa 5.000 m² en kent een drietal bedrijfsgebouwen in de vorm van een werkplaats, een schuur en een kapschuur. Het Waterschap wil deze bestaande werkplaatslocatie uitbreiden met circa 2.100 m². Dit kan niet op basis van het geldende bestemmingsplan ('Buitengebied Zevenaar Noord 2018') worden gerealiseerd, omdat de betreffende grond een agrarische bestemming heeft. Om deze beoogde ontwikkeling mogelijk te maken, is het voorliggende bestemmingsplan 'Nieuwe Steeg 9 Zevenaar' opgesteld. Dit plan voldoet aan een goede ruimtelijke ordening en het initiatief wordt landschappelijk ingepast.

Afbeelding 1. Globale ligging plangebied.

Afbeelding 2. Globale begrenzing plangebied (huidige situatie).

Het ontwerp bestemmingsplan heeft gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Het bestemmingsplan wordt in gewijzigde vorm ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. De gewijzigde vaststelling is het gevolg van ambtshalve wijzigingen (zie argument 1.1).

Na vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad wordt het bestemmingsplan gedurende 6 weken ter inzage gelegd voor de beroepstermijn.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u om:

1. het bestemmingsplan "Nieuwe Steeg 9 Zevenaar" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: NL.IMRO.0299.BP00NIEUWESTEEG09-VA01 overeenkomstig de bijgevoegde stukken;
2. aan te geven dat in het bestemmingsplan gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing;
3. in afwijking van artikel 3.8 lid 4 van de Wet ruimtelijke ordening het besluit tot vaststelling van dit bestemmingsplan binnen twee weken na vaststelling bekend te maken;
4. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

Het vaststellen van een bestemmingsplan is de bevoegdheid van de gemeenteraad (artikel 3.1, lid 1 en artikel 3.8, lid 1, onder e, Wet ruimtelijke ordening).

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het creëren van een juridisch-planologisch kader op basis waarvan de uitbreiding van de werkplaatslocatie van Waterschap Rijn en IJssel aan de Nieuwe Steeg te Zevenaar gerealiseerd kan worden.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Er worden ambtshalve wijzigingen doorgevoerd

Het volgende wordt ambtshalve gewijzigd:

Verbeelding

Op de strook tussen de groenbestemming en de westelijke zijde van het plangebied is de bestemming 'Agrarisch' toegevoegd (grotendeels onder de dubbelbestemming 'Leiding-Riool'). Deze agrarische bestemming is toegevoegd om te voorkomen dat op een deel van het plangebied geen of enkel een dubbelbestemming zou gelden (dit was het geval in het ontwerp bestemmingsplan).

Regels

Artikel 3 'Agrarisch' is toegevoegd. De regels hiervan zijn geconsolideerd opgenomen uit het moederplan 'Buitengebied Zevenaar Noord 2018', wat betekent dat de bouw- en gebruiksmogelijkheden onveranderd zijn gebleven ter plaatse van deze bestemming.

Toelichting

In de toelichting is de toevoeging van de agrarische bestemming op de westelijke strook van het plangebied kort beschreven (o.a. par. 5.2.1).

1.2 *Uit het bestemmingsplan blijkt dat wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening*

Uit de toelichting blijkt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Zoals gebruikelijk is dit bestemmingsplan, inclusief bijlagen, inhoudelijk beoordeeld door diverse beleidsadviseurs en overlegpartners. Er zijn geen milieutechnische belemmeringen voor de uitvoering van dit plan en er is voldoende onderbouwd dat het plan uitvoerbaar en haalbaar is.

1.3 De uitbreiding wordt landschappelijk ingepast

De uitbreiding van de locatie wordt landschappelijk ingepast en de landschappelijke inpassing van het bestaande terrein wordt verbeterd. Aan alle zijden komt een nieuwe groensingel, die aan de zijde van de nieuwe uitbreiding zo hoog worden dat de nieuwe opslagdepots niet zichtbaar zijn. Daarnaast worden de bestaande bomenrijen aan de zijkanten van het terrein doorgetrokken langs de uitbreiding. Hierdoor vallen de bestaande gebouwen en de nieuwe kapschuur minder op. Zie ook de inrichtingstekening in Bijlage 4.

1.4 Het plan vormt geen belemmering ten aanzien van verkeer en parkeren

Met de ontwikkelingen worden geen extra verkeersbewegingen beoogd. Op het moment dat er herstelwerkzaamheden moeten plaatsvinden in het midden en oostelijke deel van het beheersgebied, moeten de werknemers van de onderhoudsdienst momenteel eerst naar Duiven rijden om grond op te halen. Dit geldt ook voor de afzet van vrijkomende reststoffen. Met het uitbreiden van de werkplaatslocatie aan de Nieuwe Steeg worden deze verkeersbewegingen verminderd.

Het bestemmingsplan is opgesteld conform het 'Paraplubestemmingsplan Parkeren'. Het bestemmingsplan maakt 2.000 m² aan bvo in het plangebied mogelijk. Hiermee komt het aantal benodigde parkeerplaatsen in het plangebied op 21 parkeerplaatsen. De ontwikkeling voorziet in de realisatie van 22 parkeerplaatsen, waarmee er binnen het plangebied voldoende parkeerplaatsen worden gerealiseerd.

1.5 De uitbreiding past binnen de doelstellingen van het RPW, en de Groene Metropoolregio is akkoord
Binnen het RPW (Bestuurlijk Platform Productieve Regio) zijn uitbreidingen van 10% van de oppervlakte van een bestemming tot maximaal 0,5 hectare van een bestaand bedrijf op een solitaire locatie mogelijk gemaakt. Deze uitbreiding betreft 2.100 m². Dit past binnen de maximaal mogelijke uitbreiding van 5.000 m², maar het betreft meer dan 10% van de bestaande oppervlakte. Echter, aangezien er geen sprake is van uitgeefbaar aanbod, en de bestemming Bedrijf alleen 'onderhoud, stalling en opslag van materiaal' inhoudt, is deze ontwikkeling passend binnen de doelstellingen van het RPW.

De Groene Metropoolregio is akkoord om de kavel van het waterschap Rijn en IJssel te vergroten met 2.100 m² onder de voorwaarden dat de uitbreiding dezelfde bestemming krijgt als de huidige kavel (met voorliggend bestemmingsplan wordt hieraan voldaan) en niet uitgeefbaar op de markt komt (zie ook Bijlage 13 voor advies van het IOW (Intergemeentelijk Overleg Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen) aan de Groene Metropoolregio).

2.1 Aangeven welke ondergrond is gebruikt, betreft een wettelijke verplichting
Het bestemmingsplan is gebaseerd op een ondergrond die ontleend is aan de GBKN-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing (voor zover verwerkt door het Kadaster). Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moet de gemeenteraad dit in het vaststellingsbesluit expliciet aangeven.

3.1 Geen noodzaak tot zes weken wachten met bekendmaking
Artikel 3.8 lid 4 van de Wro stelt dat indien de gemeenteraad bij de vaststelling van het bestemmingsplan wijzigingen heeft aangebracht ten opzicht van het ontwerp, het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan zes weken na de vaststelling wordt bekendgemaakt. Aangezien er geen zienswijzen zijn ingediend (ook niet door gedeputeerde staten), bestaat er geen noodzaak om zes weken te wachten met bekendmaking. Binnen twee weken wordt het vaststellingsbesluit bekend gemaakt.

4.1 De kosten worden anderszins verzekerd
Er hoeft geen exploitatieplan op basis van artikel 6.12, tweede lid van de Wet ruimtelijke ordening te worden opgesteld, omdat het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd wordt, namelijk door middel van een overeenkomst.

Alternatieven
Niet van toepassing. Indien het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld, is realisatie van de uitbreiding van de werkplaatslocatie van het Waterschap in deze vorm op deze locatie niet mogelijk.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Er is sprake van een aanvraag ingediend door derden. De gemeente is 'slechts' verantwoordelijk voor het vaststellen van een planologisch kader. Evaluatie is niet nodig.

7. Klimaat en duurzaamheid
Door de uitbreiding van de werklocatie in Zevenaar neemt het aantal verkeersbewegingen af. Daarnaast ontstaat er meer ruimte voor het scheiden van de afvalstromen in het stroomgebied Liemers/Veluwe.

8. Communicatie
Communicatie
Het vastgestelde bestemmingsplan wordt gepubliceerd in Zevenaar Post en het Gemeenteblad. Ook is het te raadplegen via www.ruimtelijkeplannen.nl.

Participatie
De bewoners rondom het plangebied zijn allemaal telefonisch op de hoogte gebracht van de uitbreidingsplannen van het Waterschap. De persoon die de grond waarop de uitbreiding plaatsvindt (na de aankoop van het Waterschap) pacht, is ook akkoord met de ontwikkeling.

9. Kosten, baten en dekking
De gebruikelijke leges worden in rekening gebracht.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/23/1176508	Verbeelding Nieuwe Steeg 9 (vastgesteld)
2.	INT/23/1176506	Regels Nieuwe Steeg 9 (vastgesteld)
3.	INT/23/1176507	Toelichting Nieuwe Steeg 9 (vastgesteld)
4.	INT/23/1165431	Bijlage 1 bij regels Inrichtingstekening
5.	INT/23/1165432	Bijlage 1 bij toelichting Omschrijving voorgenomen werkzaamheden
6.	INT/23/1165433	Bijlage 2 bij toelichting Inrichtingstekening
7.	INT/23/1165434	Bijlage 3 bij toelichting Verkennend bodemonderzoek
8.	INT/23/1165435	Bijlage 4 bij toelichting Quickscan bedrijven en milieuzonering
9.	INT/23/1165436	Bijlage 5 bij toelichting Quickscan externe veiligheid
10.	INT/23/1165437	Bijlage 6 bij toelichting Digitale watertoets
11.	INT/23/1165438	Bijlage 7 bij toelichting AERIUS-berekening
12.	INT/23/1165439	Bijlage 8 bij toelichting Quickscan natuurtoets
13.	INT/23/1159071	Advies Intergemeentelijk Overleg Werklocaties (IOW)

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nieuwe Steeg 9 te Zevenaar
zaaknummer	Z/22/437578
documentnummer	INT/23/1176072

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

- Een planologisch kader vastgesteld moet worden om de realisatie van de uitbreiding van de werkplaatslocatie van het Waterschap aan de Nieuwe Steeg te Zevenaar mogelijk te maken;

- Het bestemmingsplan 'Nieuwe Steeg 9 te Zevenaar' een planologisch kader biedt voor de realisatie van de werkplaatsuitbreiding;

- Het bestemmingsplan voldoet aan een goede ruimtelijke ordening;

- Het ontwerp bestemmingsplan voor 6 weken ter inzage heeft gelegen, voor iedereen langs elektronische weg beschikbaar is gesteld en raadpleegbaar is gemaakt;

- Het digitale ontwerp bestemmingsplan tevens is gepubliceerd op www.ruimtelijkeplannen.nl met NL.IMRO.0299.BP00NIEUWESTEEG09-ON01;

- Voorafgaande aan de ter inzagelegging een openbare kennisgeving is gedaan in het Gemeenteblad en de Zevenaar Post, waarbij is gewezen op de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen gedurende hiervoor genoemde inzagetermijn;

- Van de geboden gelegenheid tot het indienen van zienswijzen geen gebruik is gemaakt;

- Het bestemmingsplan, ten gevolg van ambtshalve wijzigingen, gewijzigd wordt vastgesteld;

- Het niet noodzakelijk is een exploitatieplan vast te stellen, omdat de kosten anderszins verzekerd zijn;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

Gelet op artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

1. het bestemmingsplan "Nieuwe Steeg 9 Zevenaar" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: NL.IMRO.0299.BP00NIEUWESTEEG09-VA01 overeenkomstig de bijgevoegde stukken;
2. aan te geven dat in het bestemmingsplan gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing;
3. in afwijking van artikel 3.8 lid 4 van de Wet ruimtelijke ordening het besluit tot vaststelling van dit bestemmingsplan binnen twee weken na vaststelling bekend te maken;
4. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 1 november 2023.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	drs. L.J.E.M. van Riswijk

LEGENDA

Plangebied

Nieuwe Steeg 9 Zevenaar

Enkelbestemmingen

A — Agrarisch

B — Bedrijf

G — Groen

Dubbelbestemmingen

L-R — Leiding - Riool

Functieaanduidingen

(sb-25) — specifieke vorm van bedrijf - 25

Figuren

hartlijn leiding - riool

Verklaring

topografische en kadastrale gegevens

bestemmingsplan **Nieuwe Steeg 9, Zevenaar**

schaal :	1 :1000	datum :	07-06-2023
formaat :	A3	datum ondergrond :	17-08-2023
projectnummer :	3435.01	voorontwerp :	-
bladnummer :	1	ontwerp :	07-06-2023
aantal bladen :	1	vaststelling :	23-08-2023
Identificatiecode :	NL.IMRO.0299.BP00NIEUWESTEEG09-VA01		

gemeente **Zevenaar**

buro ontwerp & omgeving

buro ontwerp & omgeving
adviseurs voor leefomgeving

Bestemmingsplan

Nieuwe Steeg 9 Zevenaar

Gemeente Zevenaar

Projectnummer: 3435.01
Datum: 01-11-2023
Versie: vastgesteld
IMRO-idn: NL.IMRO.0299.BP00NIEUWESTEEG09-VA01

Regels

Inhoudsopgave

Regels **3**

Hoofdstuk 1 **Inleidende regels** **6**

Artikel 1 Begrippen 6
Artikel 2 Wijze van meten 10

Hoofdstuk 2 **Bestemmingsregels** **12**

Artikel 3 Agrarisch 12
Artikel 4 Bedrijf 14
Artikel 5 Groen 17
Artikel 6 Leiding - Riool 19

Hoofdstuk 3 **Algemene regels** **21**

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel 21
Artikel 8 Algemene bouwregels 22
Artikel 9 Algemene gebruiksregels 23
Artikel 10 Algemene afwijkingsregels 25
Artikel 11 Algemene wijzigingsregels 27
Artikel 12 Overige regels 28

Hoofdstuk 4 **Overgangs- en slotregels** **29**

Artikel 13 Overgangsrecht 29
Artikel 14 Slotregel 30

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 Plan

het bestemmingsplan 'Nieuwe Steeg 9 Zevenaar' met identificatienummer NL.IMRO.0299.BP00NIEUWESTEEG09-VA01 van de gemeente Zevenaar.

1.2 Aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels van dit plan regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.3 Aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.4 Agrarisch

Het (bedrijfsmatig) telen van gewassen en/of het houden van dieren.

1.5 Agrarisch bedrijf

een bedrijf dat gericht is op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren.

1.6 Agrarisch hulpbedrijf

een niet-industrieel bedrijf gericht op levering van goederen of diensten ten behoeve van agrarische bedrijven waaronder begrepen de stalling van agrarisch materieel en de opslag van agrarische producten, waaronder (zelfstandige) kantoren niet begrepen.

1.7 Agrarisch verwant

bedrijf dat geheel of in overwegende mate gericht is op het verlenen van diensten aan particulieren of niet-agrarische bedrijven waarbij gebruik gemaakt wordt van het telen van gewassen, het houden van dieren of het toepassen van andere land-, bos- of natuurbouwkundige methoden, met uitzondering van mestbewerking;

Voorbeelden van agrarisch verwante bedrijven zijn: dierenasiels, groencomposteringsbedrijven, hoveniersbedrijven, instellingen voor agrarisch praktijkonderwijs, proefbedrijven.

1.8 Archeologische verwachtingwaarde

de aan een gebied toegekende verwachting in verband met de kans op de aanwezigheid van archeologische relicten.

1.9 Archeologische waarde

De aan een gebied toegekende waarde in verband met het voorkomen van archeologische relicten.

1.10 Bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.11 Bedrijf

een inrichting of instelling gericht op het bedrijfsmatig voortbrengen, vervaardigen, bewerken, opslaan, installeren en/of herstellen van goederen, aan huis verbonden beroepen daaronder niet begrepen.

1.12 Bedrijfsgebouw

een gebouw, of gedeelte hiervan, en/of overkapping dat dient voor de uitoefening van één of meer bedrijfsactiviteiten, inclusief opslag en stallen van bedrijfswagens en goederen.

1.13 Bedrijfswoning

een woning in of bij een gebouw of op een terrein, slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein, noodzakelijk is, een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein, noodzakelijk is, tevens bedoeld voor diegene(n) die gedurende ten minste 20 jaar als agrarisch ondernemer op het bedrijf woonachtig en werkzaam is (zijn) geweest en die na beëindiging van zijn/haar/hun ondernemerschap op de bedrijfslocatie wil(len) blijven wonen.

1.14 Bestaand

bij bouwwerken: een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan rechtmatig aanwezig, in uitvoering of rechtens vergund;

bij gebruik: het gebruik dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan rechtmatig aanwezig of rechtens vergund is;

afstand: de afstand zoals die is het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan.

1.15 Bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.16 Bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.17 Bijbehorend bouwwerk

Uitbreiding van een oorspronkelijk hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend oorspronkelijk hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak. Onder dit begrip vallen ook aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen.

1.18 Bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats.

1.19 Bouwgrens

de grens van een bouwvlak

1.20 Bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw, dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen (hoogteverschil per vloer of balklaag maximaal 1,5 m) is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grondlaag.

1.21 Bouwperceel

Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.22 Bouwperceelgrens

een grens van een bouwperceel.

1.23 Bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde zijn toegelaten

1.24 Bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect duurzaam met de aarde is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.

1.25 Bruto vloeroppervlak

de vloeroppervlakte van alle voor mensen toegankelijke ruimten binnen een gebouw, met uitzondering van een parkeergarage.

1.26 Erf

al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw.

1.27 Evenement

kortdurende, maar wel tijdelijke activiteit in de openlucht dan wel in al dan niet tijdelijke tenten of paviljoens, gericht op het bereiken van een algemeen of besloten publiek voor informerende, educatieve-, sportieve-, toeristisch-recreatieve, commerciële-, sociale-, culturele- en/of levensbeschouwelijke activiteiten, waar onder feesten, kermis, optocht, braderie, wedstrijd of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, of een vertoning, voorstelling of herdenking

1.28 Gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.29 Grondgebonden agrarisch bedrijf

Agrarisch bedrijf dat gericht is op het ontwikkelen van activiteiten waarbij de productie voor meer dan 50 procent afhankelijk is van het producerend vermogen van de grond waarover het bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen beschikt.

1.30 Hoofdgebouw

een gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de bestemming van het perceel en, indien meer gebouwen op dat perceel aanwezig zijn, gelet op de bestemming, situering, afmetingen of functie het belangrijkst is.

1.31 Huishouden

persoon of groep personen die een huishouding voert, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan; daaronder niet begrepen kamerverhuur

1.32 Lawaaisporten

een sportactiviteit waarbij motorisch of mechanisch geluid wordt geproduceerd dat zodanig is dat het omgevingsgeluid wordt overschreden, waaronder in ieder geval begrepen, autosport, motorsport, (model)vliegsport, gildes en schietsport met behulp van vuurwapens. De jachtsport wordt hier niet onder begrepen.

1.33 Overkapping

elk bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een voor mensen toegankelijke oppervlakte overdekt en geheel of gedeeltelijk door ten hoogste twee wanden is omsloten.

1.34 Prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.35 Seksinrichting

één of meer voor publiek de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte(n) waarin bedrijfsmatig of op een daarmee vergelijkbare wijze, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Hier onder wordt in elk geval verstaan: een bordeel, seksbioscoop, seksautomatenhal, sekswinkel, sekstheater, parenclub, erotische massagesalon of prostitutiebedrijf, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.36 Woning

een complex van intern met elkaar in verbinding staande ruimten, in een (gedeelte van een) gebouw, uitsluitend bedoeld voor de permanente huisvesting van één (1) afzonderlijk (gemeenschappelijk) huishouden.

1.37 Wonen/woondoeleinden

het gehuisvest zijn in een woning/wooneenheid.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 Afstand tot de bouwperceelsgrens

kortste afstand van een bepaald punt van het bouwwerk tot de grens van het bouwperceel.

2.2 Afstand tot de zijdelingse bouwperceelsgrens

kortste afstand van een bepaald punt van het bouwwerk tot de zijdelingse grens van het bouwperceel.

2.3 Bebouwingspercentage

het oppervlak dat met bouwwerken mag worden bebouwd, uitgedrukt in procenten van de oppervlakte van het bouwperceel, voor zover dat is gelegen binnen de bestemming, dan wel bouwvlak, bestemmingsvlak of maatvoeringsvlak, of binnen een in de regels nader aan te duiden gedeelte van die bestemming; dit percentage heeft geen betrekking op volledig ondergronds gelegen bebouwing.

2.4 Bouwhoogte

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk, met uitzondering van ondergeschikte bouwdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.5 Dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.6 Ondergrondse bouwdiepte van een bouwwerk

vanaf het bouwkundig peil tot het diepste punt van het bouwwerk, de fundering niet meegerekend.

2.7 Goothoogte

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel. Bij toepassing van het meten van de goothoogte van een bouwwerk worden dakkapellen buiten beschouwing gelaten, behoudens dakkapellen waarvan de gezamenlijke breedte meer bedraagt dan 50% van de breedte van het betreffende dakvlak. De goothoogte wordt dan gemeten vanaf het peil tot aan de goot van de dakkapel.

2.8 Inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.9 Ondergeschikte bouwonderdelen

bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwonderdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, liftschachten, gevel- en kroonlijsten, luifels, droogstanden, ingangspartij, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouwgrenzen niet meer dan 1 m bedraagt.

2.10 Oorspronkelijk hoofdgebouw

hoofdgebouw zoals dat ten tijde van de afronding van de bouwwerkzaamheden, overeenkomstig de voor het hoofdgebouw verleende vergunning, is opgeleverd.

2.11 Oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.12 Oppervlakte van een overkapping

tussen de buitenzijde van de afdekking van de overkapping, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van de overkapping.

2.13 Peil

a. voor gebouwen waarvan de toegang onmiddellijk aan de weg grenst: de hoogte van de kruin van de weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. indien in het water wordt gebouwd: het gemiddelde waterpeil;
c. in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het bestaande aansluitende afgewerkte maaiveld.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarisch

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor

a. de uitoefening van een grondgebonden agrarisch bedrijf, een tuinbouwbedrijf daar onder begrepen;
b. de uitoefening van een agrarische hulpbedrijf;
c. extensief recreatief medegebruik (dagrecreatie), zoals wandelen, fietsen, paardrijden, natuurobservatie of naar aard en omvang vergelijkbare activiteiten;
d. bestaande nutsvoorzieningen;
e. behoud en ontwikkeling van landschappelijke waarden;
f. water en voorzieningen voor de waterhuishouding, zoals watergangen, wadi's, bergingsvijvers en andere naar aard en omvang vergelijkbare voorzieningen;
g. bij de bestemming behorende bouwwerken en voorzieningen waar onder afrasteringen, teeltondersteunende voorzieningen, ontsluitingswegen voor percelen, wandel-, fiets-, -ruiterpaden, straatmeubilair en watergangen;
h. niet-agrarische activiteiten ten behoeve van een aanliggende bestemming, uitsluitend en voorzover deze op grond van de regels van dit plan zijn toegestaan;

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemeen

a. op of in de in artikel 3.1 bedoelde gronden mogen uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd.

3.2.2 Bedrijfsgebouwen

Voor bedrijfsgebouwen, inclusief overkappingen, gelden de volgende regels:

a. bedrijfsgebouwen zijn niet toegestaan.

3.2.3 Bedrijfswoning

Voor bedrijfswoningen gelden de volgende regels:

a. bedrijfswoningen zijn niet toegestaan.

3.2.4 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor bouwwerken geen gebouw zijnde, gelden de volgende regels:

a. grondgebonden zonnepanelen zijn niet toegestaan;
b. afrasteringen ten behoeve van perceelsafscheidingen, met een hoogte van maximaal 1 m;
c. bestaande nutsvoorzieningen;
d. bij de bestemming behorende (erf)ontsluitingswegen;
e. wandel-, fiets-, -ruiterpaden, straatmeubilair zoals picknicktafels, banken, afvalbakken, bewegwijzering en dergelijke, met een maximale bouwhoogte van 2,5 m.

3.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen, in afwijking van het bepaalde in artikel 3.2, onder de voorwaarden genoemd in artikel 10.1 en 3.3, een omgevingsvergunning verlenen voor:

3.3.1 Teeltondersteunende voorzieningen buiten het bouwvlak

Voor het bouwen c.q. aanbrengen van teeltondersteunende voorzieningen buiten het agrarisch bouwvlak gelden de volgende voorwaarden:

a. uitsluitend bouwwerken geen gebouw zijnde;
b. aantoonbaar een directe relatie met de grond en het grondgebruik;
c. bouwhoogte van tunnels maximaal 0,5 m;
d. bouwhoogte van overige bouwwerken maximaal 3 m;
e. aaneengesloten oppervlakte van maximaal 5.000 m2;
f. afstand tot andere percelen met teeltondersteunende voorzieningen minimaal 250 m.

3.3.2 Omheining voor een paardenwei

Voor het bouwen van een omheining voor een paardenwei gelden de volgende voorwaarden:

a. hoogte maximaal 1,7 m;
b. de landschappelijke waarden worden niet onevenredig aangetast.

3.4 Specifieke gebruiksregels

Met betrekking tot het gebruik van gronden en gebouwen gelden de volgende voorwaarden:

3.4.1 Strijdig gebruik

Tot strijdig gebruik van de gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken die in gebruik zijn bij een agrarisch bedrijf waarbij toename van stikstofdepositie plaats vindt;
b. het uitoefenen van een glastuinbouwbedrijf.

3.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen gebouw zijnde, of werkzaamheden

3.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de navolgende werken of werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanleggen van (toegangs)wegen, paden, banen voor zover dit plaatsvindt buiten het bouwvlak.

3.5.2 Uitzondering vergunningplicht

De in artikel 3.5.1 bedoelde verboden zijn niet van toepassing op:

a. werken of werkzaamheden die reeds in uitvoering waren op het tijdstip van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

3.5.3 Toelaatbaarheid

De in artikel 3.5.1 bedoelde vergunning wordt slechts geweigerd in de volgende gevallen:

a. de direct of indirect te verwachten gevolgen doen blijvend onevenredig afbreuk aan aanwezige natuur- of landschapswaarden;
b. door het stellen van voorwaarden kunnen aanwezige natuur- of landschapswaarden onvoldoende geborgd worden.

Artikel 4 Bedrijf

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de uitoefening van een bedrijf waarbij uitsluitend een bedrijf is toegestaan zoals aangegeven in artikel 4.3.1;
b. bij de bestemming behorende bouwwerken en voorzieningen, waaronder parkeervoorzieningen, water- en groenvoorzieningen, tuinen en erven.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Algemeen

Op of in de in 4.1 bedoelde gronden mogen uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd.

4.2.2 Bedrijfsgebouwen

Voor bedrijfsgebouwen gelden de volgende regels:

a. bouwhoogte maximaal 8 m;
b. dakhelling minimaal 15°, maximaal 60°;
c. oppervlakte maximaal zoals in onderstaande tabel is aangegeven:

Ter plaats van de aanduiding	Adres	Bestaande totale oppervlakte bedrijfsbebouwing, inclusief overkappingen (exclusief bedrijfswoning en bijbehorende bebouwing)	Maximale oppervlakte bedrijfsbebouwing, inclusief overkappingen (exclusief bedrijfswoning en bijbehorende bebouwing)
Specifieke vorm van bedrijf-25	Nieuwe Steeg 9	1.390 m2	1.950 m2

4.2.3 Bedrijfswoning

Voor bedrijfswoningen gelden de volgende regels:

a. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf-25' is een bedrijfswoning niet toegestaan.

4.2.4 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor bouwwerken geen gebouw zijnde, gelden de volgende regels:

a. grondgebonden zonnepanelen zijn niet toegestaan;
b. bouwhoogte erfafscheidingen maximaal 2 m;
c. bouwhoogte palen en (vlaggen)masten maximaal 6 m;
d. bouwhoogte overige bouwwerken, maximaal 3 m.

4.3 Specifieke gebruiksregels

4.3.1 Bedrijfsactiviteiten

Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf -25' is uitsluitend onderhoud, stalling en opslag van materieel toegestaan ten behoeve van het waterschap.

4.3.2 Inrichtingsvoorschriften

Voor de als 'Bedrijf' aangewezen gronden gelden de volgende inrichtingsvoorschriften:

a. goederen en materialen ten behoeve van de bedrijfsvoering mogen uitsluitend opgeslagen of gestald worden achter, het verlengde van, de voorgevel, met dien verstande dat permanente stalling van caravans, boten, auto's als onderdeel van de bedrijfsvoering uitsluitend in (bedrijfs)gebouwen mag plaats vinden;
b. opslag van goederen materialen is toegestaan tot een hoogte van maximaal 2 m;
c. De gronden en bouwwerken ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - 25' mogen uitsluitend worden gebruikt ten behoeve van de bestemming zoals bedoeld in artikel 4.1, indien de landschappelijke inpassing binnen één jaar na inwerkingtreding van het plan is gerealiseerd, wordt beheerd en in stand wordt gehouden conform het beplantingsplan zoals opgenomen in Bijlage 1 bij deze regels.

4.3.3 Strijdig gebruik

Tot strijdig gebruik van de gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend:

a. de opslag van goederen of materialen voor, het verlengde van, de voorgevel van de bedrijfsgebouwen, tenzij in de regels van dit plan anders is bepaald;
b. de uitoefening van een ander bedrijf dan vermeld in artikel 4.3.1;
c. het gebruik van onbebouwde gronden anders dan als parkeergelegenheid, bij onvoldoende parkeercapaciteit op eigen terrein.

4.4 Afwijken van de gebruiksregels

4.4.1 Bedrijfsactiviteiten

Burgemeester en wethouders kunnen, in afwijking van het bepaalde in artikel 4.3.1, onder de voorwaarden genoemd in artikel 10.1 en 4.4, een omgevingsvergunning verlenen voor een andere dan de bestaande bedrijfsactiviteit onder de volgende voorwaarden:

a. passend binnen de bedrijfsbestemming;
b. minimaal 1 milieucategorie lager dan het toegestane (bestaande) bedrijf;
c. geen verslechtering van het woon- en (leef)klimaat;
d. geen Bevi-inrichtingen;
e. geen geluidzoneringsplichtige inrichtingen;
f. de in artikel 4.2.2 onder c genoemde oppervlakte niet wordt vergroot.

4.4.2 Beplantingsplan

Burgemeester en wethouders kunnen een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in artikel 4.3.2 onder c. ten behoeve van de wijziging van het bij de voorwaardelijke verplichting behorende beplantingsplan zoals opgenomen in Bijlage 1 bij deze regels, waarbij geldt dat het gewijzigde beplantingsplan minimaal gelijkwaardig dient te zijn ten aanzien van landschappelijke kwaliteit aan het beplantingsplan zoals opgenomen in Bijlage 1 bij deze regels.

4.5 Wijzigingsbevoegdheid

4.5.1 Omschakeling van bedrijf naar woonfunctie

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd, onder de voorwaarden genoemd in artikel 11.1, het plan te wijzigen ten behoeve van de omschakeling van een bedrijf naar een woonfunctie, onder de volgende voorwaarden:

a. het bedrijf wordt permanent beëindigd;
b. voor het bedrijf verleende milieuvergunningen worden ingetrokken;
c. het bestaande bebouwingsoppervlak wordt met minimaal 50% gereduceerd, met dien verstande dat alle bebouwing die naar oordeel van het bevoegd gezag de landschappelijke waarden en/of beeldkwaliteit onevenredig aantasten moet wordt gesloopt;
d. voor het bepalen van het aantal woningen gelden in ieder geval de volgende overwegingen:
    1. een reductie van minimaal 50% van de bestaande bebouwingsoppervlakte; voor het bepalen van de reductie van de bestaande bebouwingsoppervlakte geldt een rekenregel van een bebouwingsoppervlak van minimaal 250 m2 (normatief) per woning, inclusief bijbehorende bebouwing;
    2. maximaal 5 woningen (inclusief de bestaande bedrijfswoning), waarbij naast de bestaande bedrijfswoning maximaal 2 woongebouwen toegevoegd mogen worden;
    3. maximaal 1 woning (inclusief bestaande bedrijfswoning), indien de oppervlakte van de bestaande bedrijfsbebouwing 1000 m^2 of minder bedraagt;
    4. de aanwezige natuurwaarden, landschappelijke waarden en/of cultuur-historische waarden worden niet onevenredig geschaad;
    5. de woningen zijn stedenbouwkundig inpasbaar;
    6. het aantal woningen past binnen het gemeentelijke woningbouwprogramma;
e. de regels van artikel 27 ('Wonen')van het bestemmingsplan 'buitengebied Zevenaar Noord' zijn van toepassing;
f. het bestemmingsvlak van een woning (wonen inclusief tuin) is maximaal 1.200 m^2;
g. een omgevingsvergunning voor de bouw van woningen en/of bijbehorende bebouwing wordt slechts verleend als aan de sloopverplichting is voldaan.

Artikel 5 Groen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen, inclusief vijvers en watergangen;
b. bestaande nutsvoorzieningen;
c. behoud van aanwezige natuur- en landschapswaarden;
d. in- en uitritten;
e. bij de bestemming behorende bouwwerken en voorzieningen, waaronder voet- en fietspaden, water, voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding zoals waterberging, infiltratievoorzieningen en waterafvoer.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Algemeen

Op of in de in artikel 5.1 bedoelde gronden mogen uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken geen gebouw zijnde, worden gebouwd.

5.2.2 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor bouwwerken geen gebouw zijnde, gelden de volgende regels:

a. grondgebonden zonnepanelen zijn niet toegestaan;
b. bouwhoogte palen en (vlaggen)masten maximaal 6 m;
c. bouwhoogte speeltoestellen en kunstobjecten maximaal 6 m;
d. bouwhoogte overige bouwwerken (geen gebouw zijnde) 3 m;
e. het structurele karakter van de groenzone blijft in stand.

5.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.3.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de navolgende werken of werkzaamheden uit te voeren:

a. het verwijderen van bomen en/of houtgewas, voorzover de Boswet of de gemeentelijke kapverordening niet van toepassing zijn;
b. het dempen van watergangen en/of -partijen;
c. het aanbrengen van verhardingen.

5.3.2 Uitzondering vergunningplicht

De in artikel 5.3.1 bedoelde verboden zijn niet van toepassing op:

a. werken of werkzaamheden die het normale onderhoud, gebruik en beheer betreffen, mits het (structurele) groene karakter niet wordt aangetast;
b. werken of werkzaamheden die reeds in uitvoering waren op het tijdstip van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

5.3.3 Toelaatbaarheid

De in artikel 5.3.1 bedoelde vergunning wordt slechts geweigerd in de volgende gevallen:

a. nut, noodzaak en wenselijkheid van de werken of werkzaamheden 5.3.1 staat onvoldoende vast;
b. de direct of indirect te verwachten gevolgen doen blijvend onevenredig afbreuk aan aanwezige

natuur- of landschapswaarden;
c. de waterhuishouding wordt onevenredig aangetast;
d. het structurele karakter van de groenzone wordt onaanvaardbaar aangetast;
e. door het stellen van voorwaarden kunnen natuur- en landschapswaarden of belangen van de waterhuishouding onvoldoende geborgd worden.

5.4 Strijdig gebruik

Tot strijdig gebruik van de gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden voor verblijfsrecreatie;
b. het al dan niet tijdelijk plaatsen van caravans of andere kampeermiddelen;
c. het beoefenen van lawaaisporten, individueel of in groeps- of verenigingsverband;
d. het opslaan, storten of bergen van materialen, producten of mest;
e. het gebruik van gronden voor al dan niet kortstondig en/of incidentele evenementen, festiviteiten of manifestaties.

Artikel 6 Leiding - Riool

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Riool' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor:

a. ondergrondse rioolpersleiding;
b. veiligheidszone;
c. bij de bestemming horende bouwwerken en voorzieningen.

6.2 Bouwregels

Op of in de in 6.1 bedoelde gronden mogen, in afwijking van hetgeen elders in deze regels is bepaald, uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken, geen gebouw zijnde, worden gebouwd onder de volgende voorwaarden:

a. binnen een zone van 4 m aan weerszijden van het hart van de rioolpersleiding, mogen geen bouwwerken worden gebouwd, anders dan ten behoeve van de rioolpersleiding;
b. bouwhoogte maximaal 2,5 m.

6.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen, in afwijking van het bepaalde in 6.2, onder de voorwaarden genoemd in artikel 6.3, een omgevingsvergunning verlenen voor:

6.3.1 Bouwwerken

Voor bouwwerken gelden de volgende voorwaarden:

a. voor zover uit overleg met de leidingbeheerder blijkt dat daartegen uit hoofde van de bescherming van de rioolpersleiding geen bezwaar bestaat;
b. andere regels uit het plan zich hier niet tegen verzetten.

6.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

6.4.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken of werkzaamheden uit te voeren:

a. het wijzigen van het maaiveldniveau;
b. het verrichten van graafwerkzaamheden;
c. het aanbrengen van oppervlakte verhardingen;
d. het aanbrengen van diepwortelende beplanting;
e. het drijven van voorwerpen in de grond.

6.4.2 Uitzondering vergunningplicht

De in artikel 6.4.1 bedoelde verboden zijn niet van toepassing op:

a. normale spit- of ploegwerkzaamheden;
b. werken of werkzaamheden die het normale onderhoud en beheer van de rioolpersleiding betreffen;
c. werken of werkzaamheden die reeds in uitvoering waren op het tijdstip van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

6.4.3 Advies

Ten aanzien van de werkzaamheden genoemd artikel 6.4.1 wordt advies ingewonnen bij de leidingbeheerder.

6.4.4 Toelaatbaarheid

De in artikel 6.4.1 bedoelde vergunning wordt slechts geweigerd in de volgende gevallen:

a. door de uitvoering van bedoelde werken of werkzaamheden, dan wel direct of indirect te verwachten gevolgen daarvan, worden de belangen van de rioolpersleiding in onevenredige mate aangetast;
b. andere regels uit het plan zich hier tegen verzetten.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene bouwregels

8.1 Bestaande bouw

In die gevallen dat de bestaande goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud, afstand tot op de verbeelding aangegeven lijn van bouwwerken en/of aantallen, die in overeenstemming met het bepaalde in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht tot stand zijn gekomen, op het tijdstip van terinzagelegging van het ontwerp van het plan minder dan wel meer bedraagt dan in de bouwregels in hoofdstuk 2 van deze regels is voorgeschreven respectievelijk toegestaan, geldt die goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud en/of afstand in afwijking daarvan als minimaal respectievelijk maximaal toegestaan.

8.2 Nadere eisen ten behoeve van de waterhuishouding

Burgemeester en wethouders kunnen ter waarborging van de (toekomstige) waterhuishouding nadere eisen stellen met betrekking tot waterhuishoudkundige voorzieningen, waterbergings- en/of infiltratievoorzieningen, oppervlakteverharding of andere maatregelen ter voorkoming van overlast van hemelwater ten gevolge van nieuw op te richten bebouwing.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

9.1 Gebruiksverbod

Het is verboden de in het plan begrepen gronden en bouwwerken te gebruiken, in gebruik te geven en/of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de in het plan aan deze gronden gegeven bestemming en met het in of krachtens het plan ten aanzien van het gebruik van deze gronden en bouwwerken bepaalde.

9.2 Vormen van verboden gebruik

Tot strijdig gebruik van de gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend:

a. een seksinrichting;
b. Bevi-inrichtingen;
c. detailhandel;
d. sporten die veel omgevingslawaai tot gevolg hebben, zoals (model)vliegsport en motorcross;
e. (permanente) opslag of stalling van goederen en materialen voor de voorgevelrooilijn;
f. een stand- of ligplaats van onderkomens;
g. opslag-, stort- of bergplaats van machines, voer-, vaar- of vliegtuigen, dan wel onderdelen daarvan, en andere al of niet afgedankte stoffen, voorwerpen en producten;
h. opslag van bagger en grondspecie, tenzij zulks plaatsvindt langs een waterloop in verband met het onderhoud van de waterloop ingevolge een wettelijke onderhoudsplicht;
i. opslag van verpakkingsmaterialen, al dan niet voor hun gebruik geschikte werktuigen en machines dan wel onderdelen daarvan, bouwmaterialen, producten, afval en brandstoffen;
j. bijgebouwen, bedrijfsgebouwen en kassen voor bewoning of recreatief verblijf;
k. beproeven van voertuigen, de beoefening van de motorsport en de modelsport, het houden van wedstrijden met motorrijtuigen of bromfietsen, het racen of crossen met motorvoertuigen, bromfietsen en fietsen;
l. het gebruik van een bedrijfswoning als burgerwoning, zijnde bewoning door een persoon die niet met het ter plaatse gevestigde bedrijf is verbonden en wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of terrein noodzakelijk is;
m. het gebruik van een woning of wooneenheid voor de huisvesting van meer dan één huishouden.

voor zover dit niet op grond van de regels in dit plan is toegestaan

9.3 Toegestaan gebruik

Het volgende gebruik is niet in strijd met het bestemmingsplan:

a. het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van kortstondige evenementen, festiviteiten en manifestaties onder de volgende voorwaarden:
    1. niet in de bestemmingen 'Natuur' of 'Bos';
    2. niet meer dan 3 per jaar per locatie;
    3. per keer een duur van ten hoogste vijftien dagen per evenement, het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement hieronder begrepen;
    4. de milieutechnische en verkeerstechnische uitvoerbaarheid is aangetoond;
    5. de waarden die het plan beoogd te beschermen niet blijvend onevenredig worden geschaad;
b. het aanleggen van ondergrond kabels en leidingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening, de riolering, de waterhuishouding, de energievoorziening en de datacommunicatie, met uitzondering van:
    1. aardgastransportleidingen met een diameter van meer dan 4" en/of een druk van meer dan 40 bar;
    2. transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2 en K3-categorie met een diameter van meer dan 4";

3. hoogspanningsleidingen;
4. buisleidingen voor het transport van water, afvalwater of stoom met een doorsnede van 1 m of meer en een lengte van 10 km of meer.

Artikel 10 Algemene afwijkingsregels

10.1 Algemene voorwaarden voor afwijkingen

Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 3.6 onder c van de Wet ruimtelijke ordening kan slechts worden verleend indien tevens wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. aangetoond is dat de afwijking noodzakelijk is, dan wel dat het oprichten van een bouwwerk overeenkomstig de bouwregels van het betreffende artikel ondoelmatig is;
b. de verkeersveiligheid, aanwezige natuur- en landschapswaarden en cultuur-historische waarden worden niet onevenredig geschaad;
c. in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op, waarbij tevens wordt voorzien in voldoende geschikte parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij in ieder geval wordt voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
d. de bebouwing en/of gebruik is verkeerstechnisch toelaatbaar;
e. er wordt voorzien in een passende landschappelijke inpassing, op basis van een door het college van burgemeester en wethouders goedgekeurd landschapsplan;
f. gronden en/of gebouwen mogen niet eerder overeenkomstig de afwijking worden gebruikt dan nadat landschappelijke inpassing is gerealiseerd, wordt beheerd en in stand gehouden conform het beplantingsplan;
g. de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad;
h. door initiatiefnemer is een zekerheidstelling afgegeven met betrekking tot de landschappelijke inpassing en de (planschade)kosten.

10.2 Algemene afwijkingen

Burgemeester en wethouders kunnen, in afwijking van het bepaalde in dit bestemmingsplan, een omgevingsvergunning verlenen voor:

a. de bouw van kleine niet voor bewoning bestemde gebouwtjes en bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van de energie- en communicatievoorziening, afvalverwerking, waterhuishouding of wachthuisjes voor vervoersdiensten onder de volgende voorwaarden;
    1. hoogte gebouwen maximaal 4 m;
    2. hoogte bouwwerken, geen gebouwen zijnde, maximaal 2 m;
    3. oppervlakte gebouwen maximaal 20 m2;
b. de bouw van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die om waterstaatkundige of verkeersredenen noodzakelijk zijn, zoals duikers, keermuren, bruggen, verkeersgeleiders en wegverlichtingsapparatuur;
c. geringe veranderingen in de tracés van wegen en de aanpassing van de ligging en de vorm van bestemmingsgrenzen met die tracés - tot maximaal 3 m -, indien bij definitieve uitmeting blijkt, dat een weg als gevolg van de werkelijke toestand van het terrein slechts kan worden aangelegd indien op ondergeschikte punten van het plan wordt afgeweken;
d. afwijkingen van bestemmings- of bouwperceelsgrenzen tot maximaal 3 m, in andere gevallen dan bedoeld onder c, indien daardoor de uitvoering van een bouwplan in verband met de uitmeting in het terrein, de verkaveling of de situering ter plaatse, wordt mogelijk gemaakt, zonder de stedenbouwkundige opzet of vormgeving van het plan of de belangen van derden in onevenredige mate te schaden;
e. overschrijding van de bestemmingsgrenzen, zoals aangegeven op de verbeelding, met maximaal 1,5 m, door ondergeschikte bouwonderdelen, zoals erkers, balkons, bordessen, luifels, galerijen, trappen, overhangende verdiepingen, pergola's, lifthuizen en dergelijke;
f. het overschrijden van de in de regels genoemde maximum bouwhoogte ten behoeve van lift- en

trappenhuizen, centrale verwarmings- en ventilatie-installaties, antennes, lichtkappen, trappen, schoorstenen, torens en dergelijke onderdelen van gebouwen, mits de genoemde bouwhoogte met niet meer dan 5 m wordt overschreden en sprake is van ondergeschikte bouwdelen;

g. antennemasten hoogte tot maximaal 15 m.

mits,

a. de waarden die het plan beoogt te beschermen niet in oneveredige mate worden geschaad;
b. de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad.

Artikel 11 Algemene wijzigingsregels

11.1 Algemene voorwaarden voor bestemmingswijziging

Een bestemmingswijziging als bedoeld in artikel 3.6 onder a van de Wet ruimtelijke ordening kan slechts worden vastgesteld indien tevens wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. het straat- en bebouwingsbeeld, de verkeersveiligheid, aanwezige natuur- en landschapswaarden en cultuur-historische waarden worden niet onevenredig geschaad;
b. er blijft sprake van een logische en compacte opzet van bebouwing;
c. in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op, waarbij tevens wordt voorzien in voldoende geschikte parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij in ieder geval wordt voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
d. de bebouwing en/of gebruik is verkeerstechnisch toelaatbaar;
e. er wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing, op basis van een door het college van burgemeester en wethouders goedgekeurd landschapsplan;
f. gronden en/of gebouwen mogen niet eerder overeenkomstig de wijziging worden gebruikt dan nadat landschappelijke inpassing is gerealiseerd, wordt beheerd en in stand gehouden conform het beplantingsplan;
g. de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad;
h. de uitvoerbaarheid van het wijzigingsplan is gewaarborgd, waarbij tevens aangetoond moet worden dat:
    - het plan milieutechnisch aanvaardbaar is;
    - het plan stedenbouwkundig en landschappelijk inpasbaar is;
    - in het plan de belangen van het watersysteem voldoende zijn geborgd (het plan is voorzien is van een watertoets);
    - het plan past binnen de geldende beleidskaders;
    - het plan economisch uitvoerbaar is;
i. de uitvoerbaarheid van het wijzigingsplan moet gewaarborgd zijn, zowel planologisch als financieel;
j. door initiatiefnemer is een zekerheidstelling afgegeven met betrekking tot de landschappelijke inpassing en de (planschade)kosten.

Artikel 12 Overige regels

12.1 Parkeren

Het bevoegd gezag toetst bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van de gebruiksregels of wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid en ruimte voor laden en lossen. Hiervoor gelden de volgende regels:

a. In het geval van de oprichting of uitbreiding van een gebouw dient ten behoeve van het parkeren van auto's te worden voorzien in voldoende geschikte parkeergelegenheid, waarbij in ieder geval dient te worden voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
b. In het geval van functiewijziging van (een deel van) een gebouw en/of van gronden dient ten behoeve van het parkeren van auto's te worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid, waarbij in ieder geval dient te worden voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
c. Indien het gebruik van een gebouw en/of gronden daar aanleiding toe geeft, dient te worden voorzien in voldoende ruimte voor laden en lossen;
d. De parkeervoorzieningen als bedoeld onder a en b en de ruimte voor laad- en losvoorzieningen als bedoeld onder c dienen in stand te worden gehouden.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

13.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van dit plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
   - gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   - na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;

b. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het eerste lid eenmalig een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%;

c. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

13.2 Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;

b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;

c. Indien het gebruik, bedoeld onder a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;

d. Het bepaalde onder a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

'Regels van het bestemmingsplan 'Nieuwe Steeg 9 Zevenaar'

buro ontwerp & omgeving
adviseurs voor leefomgeving

Bestemmingsplan

Nieuwe Steeg 9 Zevenaar

Gemeente Zevenaar

Projectnummer: 3435.01
Datum: 01-11-2023
Versie: vastgesteld
IMRO-idn: NL.IMRO.0299.BP00NIEUWESTEEG09-VA01

Toelichting

Inhoudsopgave

Toelichting **3**

Hoofdstuk 1 Inleiding **6**

1.1 Aanleiding 6
1.2 Plangebied 6
1.3 Geldende planologische regeling 8
1.4 Leeswijzer 10

Hoofdstuk 2 Bestaande en toekomstige situatie **11**

2.1 Inleiding 11
2.2 Bestaande situatie 11
2.3 Toekomstige situatie 13

Hoofdstuk 3 Beleidskader **14**

3.1 Rijksbeleid 14
3.2 Provinciaal beleid 15
3.3 Gemeentelijk beleid 20

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten **22**

4.1 Bodem 22
4.2 Geluid 22
4.3 Luchtkwaliteit 23
4.4 Geur 24
4.5 Bedrijven en milieuzonering 24
4.6 Externe veiligheid 25
4.7 Water 27
4.8 Archeologie en cultuurhistorie 29
4.9 Ecologie 29
4.10 Verkeer en parkeren 30
4.11 Economische uitvoerbaarheid 31
4.12 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 31

Hoofdstuk 5 Juridische planaspecten **32**

5.1 Algemeen 32
5.2 Dit bestemmingsplan 33

Hoofdstuk 6 Procedure **35**

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het perceel aan de Nieuwe Steeg 9 in Zevenaar bevindt zich in de huidige situatie een werkplaatslocatie van het Waterschap Rijn & IJssel. Het waterschap heeft reeds aan de achterzijde een aanliggend perceel aangekocht ten behoeve van een uitbreiding van de bestaande werkplaatslocatie.

Aan de voorzijde van het perceel wordt een nieuwe afrastering gerealiseerd. Daarnaast wordt de huidige fietsenstalling verplaatst naar een andere locatie binnen de bestaande contouren van de werkplaats. Op de nieuw aangekochte gronden worden zes opslagdepots gerealiseerd en is er de mogelijkheid tot het realiseren van een nieuwe loods/kapschuur. Tot slot wordt een deel van het terrein verhard ten behoeve van de nieuwe parkeervoorzieningen en locatie-uitbreiding, worden er een aantal bomen gekapt en aangeplant en zal de persleiding die door het plangebied loopt deels worden verlegd.

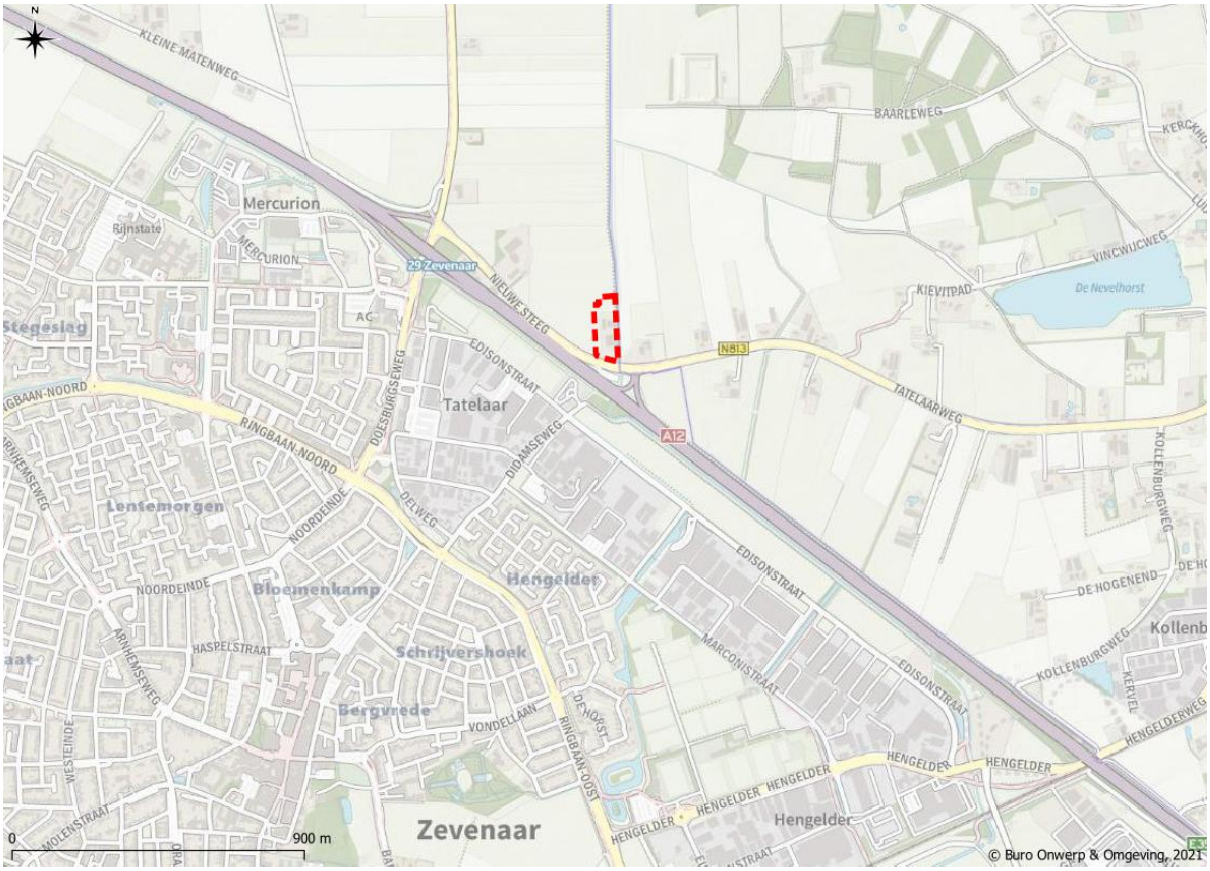
De realisatie van de gewenste uitbreiding van het bedrijfsperceel, alsmede bedrijfsbebouwing op het perceel is op basis van het vigerende bestemmingsplan niet toegestaan. Om de ontwikkeling mogelijk te maken, moet een nieuw bestemmingsplan worden vastgesteld

1.2 Plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Nieuwe Steeg 9 in het buitengebied van de gemeente Zevenaar, ten noorden van de kern Zevenaar.

Ten zuiden van het plangebied ligt de provinciale weg Nieuwe Steeg. Het plangebied is verbonden met een directe oprit op de aangelegen provinciale weg. De provinciale weg sluit hier direct aan op de oprit van de rijksweg A12. Ten oosten van het plangebied ligt een beek en verder oostelijk een woning met daar omheen weilanden met en zonder gewassen. Ten noorden en ten westen van het plangebied liggen ook weilanden met een agrarische bestemming.

Op de navolgende afbeeldingen zijn de globale ligging en begrenzing van het plangebied weergegeven. Voor de exacte begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar de verbeelding van dit bestemmingsplan.

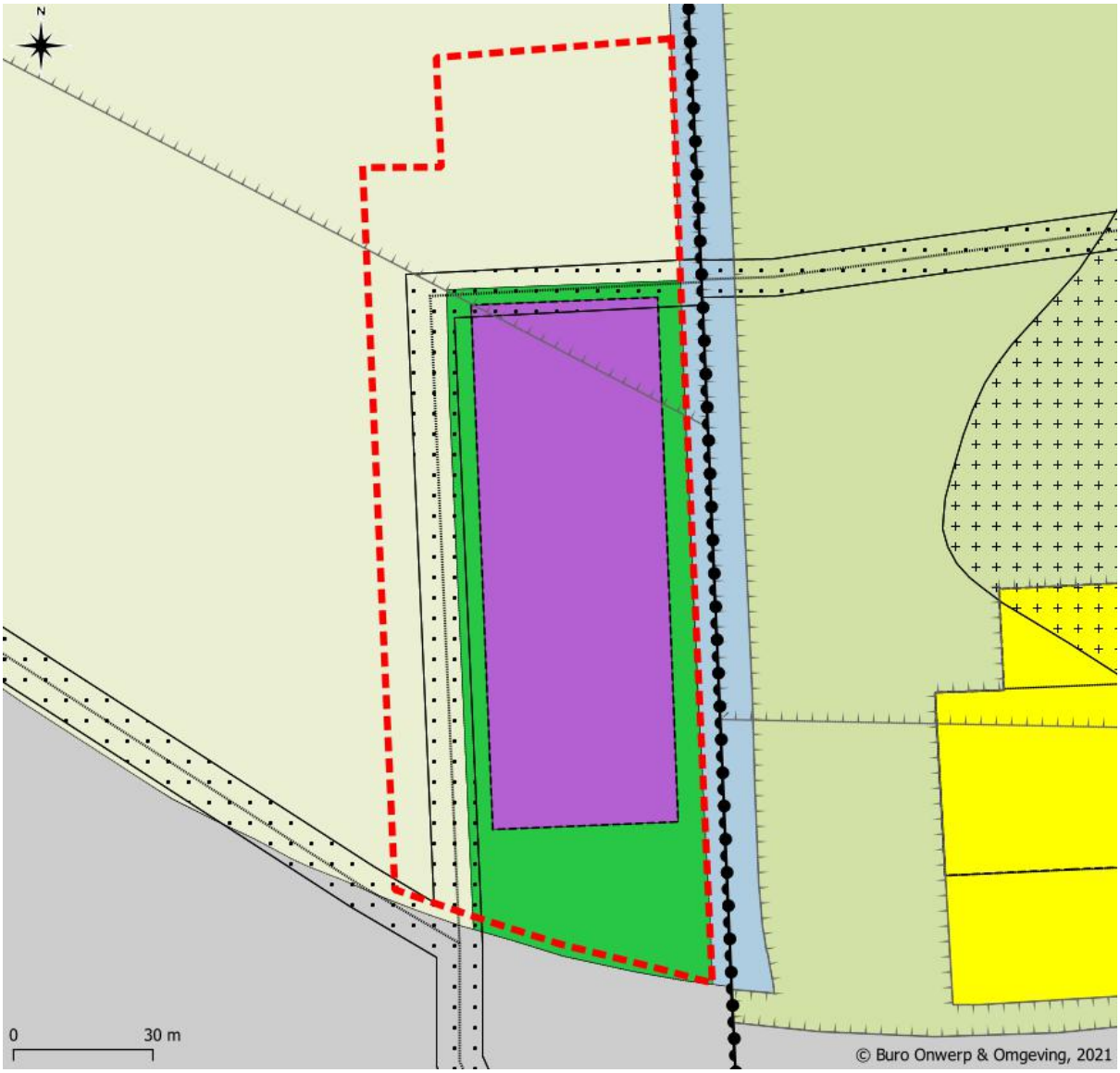
Globale ligging plangebied

Globale begrenzing plangebied

1.3 Geldende planologischeregeling

Voor het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Zevenaar Noord 2018'. Dit bestemmingsplan is op 10 juni 2020 vastgesteld door de raad van de gemeente Zevenaar. Op de navolgende afbeelding is een uitsnede van de verbeelding van het bestemmingsplan weergegeven. De globale begrenzing van het plangebied is daarop met een rode contour weergegeven.

Uitsnede verbeelding bestemmingsplan 'Buitengebied Zevenaar 2018'

Het geldende bestemmingsplan kent ter plaatse van het plangebied de bestemmingen 'Agrarisch', 'Bedrijf' en 'Groen'. De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn voornamelijk bestemd voor de uitoefening van een grondgebonden agrarisch bedrijf.

De voor 'Bedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor de uitoefening van een bedrijf, waarbij uitsluitend een bedrijf is toegestaan voor 'onderhoud en stalling van materieel' en bij de bestemming behorende bouwwerken en voorzieningen, waaronder parkeervoorzieningen, water- en groenvoorzieningen, tuinen en erven.

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn voornamelijk bestemd voor groenvoorzieningen, bestaande nutsvoorzieningen, behoud van aanwezige natuur- en landschapswaarden en bij de bestemming behorende bouwwerken en voorzieningen.

Voor het plangebied geldt daarnaast de dubbelbestemming 'Leiding gas' en de gebiedsaanduiding 'overige zone - het broek'. De voor 'Leiding - Gas' aangewezen gronden zijn mede bestemd voor ondergrondse aardgastransportleiding, veiligheidszones en bij de bestemming behorende bouwwerken en voorzieningen. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat op deze locatie, in tegenstelling tot de dubbelbestemming doet vermoeden, een persleiding ten behoeve van de riolering gesitueerd is. Voor de gebiedsaanduiding 'overige zone - het broek' gelden specifieke regels voor agrarische activiteiten die zijn opgenomen in het bestemmingsplan.

De uitbreiding van de werkplaatslocatie binnen het plangebied is op basis van het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Zevenaar Noord 2018' niet mogelijk. Met deze uitbreiding worden gronden bestemd met 'Agrarisch' op een andere manier aangewend als bedoeld in het vigerende bestemmingsplan. Voor wat betreft de bebouwing is het bestaande oppervlak van bedrijfsbebouwing tot 1.390 m^2 vastgelegd in de regels waardoor nieuwbouw niet mogelijk is en dat daarom een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk is.

1.4 Leeswijzer

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De verbeelding vormt samen met de regels het juridische bindende deel van het bestemmingsplan. In de toelichting worden de keuzes die in het bestemmingsplan worden gemaakt nader gemotiveerd en verantwoord.

De toelichting bestaat uit vijf hoofdstukken. Na dit inleidende hoofdstuk volgt in Hoofdstuk 2 een beschrijving van de huidige situatie en de toekomstige situatie. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van het ruimtelijke beleidskader van de verschillende overheden waaraan het plan moet voldoen. Hoofdstuk 4 bevat de milieu- en omgevingsaspecten van het plan. De toelichting besluit met hoofdstukken over de opbouw van de planregels (Hoofdstuk 5) en de uitkomsten van de gevolgde procedure (Hoofdstuk 6).

Hoofdstuk 2 Bestaande en toekomstige situatie

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de beoogde ontwikkeling omschreven. Hierbij wordt als eerste ingegaan op de bestaande situatie in het plangebied, waarna de beoogde ontwikkeling nader toegelicht wordt.

2.2 Bestaande situatie

Het plangebied ligt aan de Nieuwe Steeg in de gemeente Zevenaar, ten noordoosten van de kern Zevenaar in het buitengebied. Het perceel is in eigendom van het 'Waterschap Rijn & IJssel' en wordt gebruikt als werklocatie voor onderhoud en stalling van materiaal.

De locatie heeft in de huidige situatie een oppervlak van circa 5.000 m^2 en kent een drietal bedrijfsgebouwen in de vorm van een werkplaats, een schuur en een kapschuur. Verder zijn er op het terrein een aantal opslagvakken aanwezig, alsmede verhardingen zoals te zien is op onderstaande afbeelding.

Bovenaanzicht plangebied

De navolgende afbeeldingen geven een impressie van de huidige bebouwing, inrichting van het terrein.

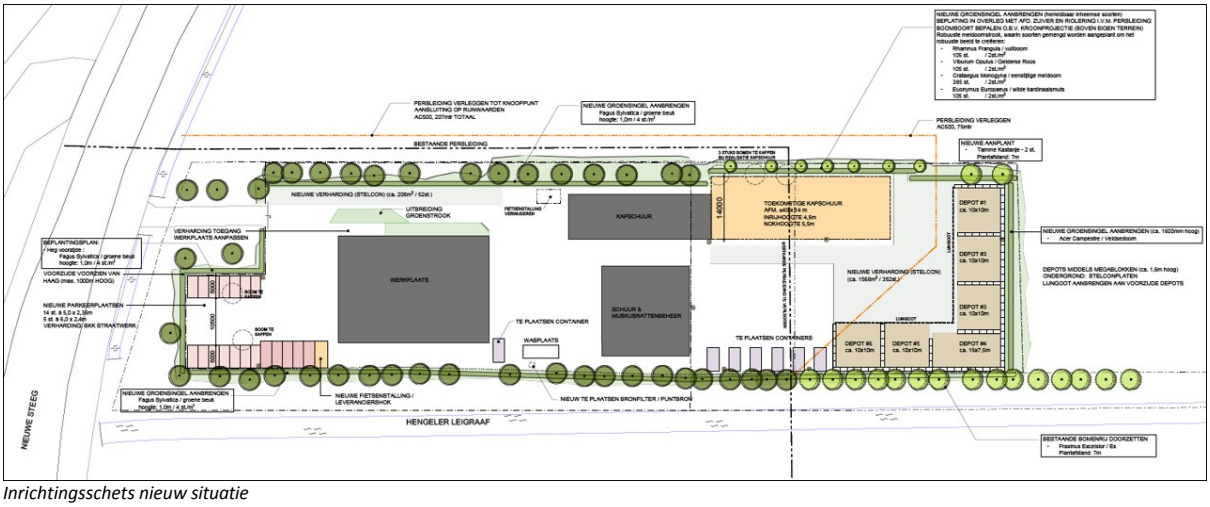

Impressie plangebied gezien vanaf de Nieuwe Steeg

2.3 Toekomstige situatie

Het Waterschap wil de bestaande werkplaatslocatie verder verruimen in noordelijke richting. Het oppervlak van het bestaande bedrijventerrein wordt verruimd met circa 2.000 m^2. In totaal betreft het nieuwe perceel circa 7.100 m^2. Aan de voorzijde van het perceel wordt een nieuwe afrastering gerealiseerd. Daarnaast wordt de huidige fietsenstalling verplaatst naar een andere locatie binnen de bestaande contouren van de werkplaats. Op de nieuw aangekochte gronden worden zes opslagdepots gerealiseerd en is er de mogelijkheid tot het realiseren van een nieuwe loods/kapschuur. Tot slot wordt een deel van het terrein verhard ten behoeve van de nieuwe parkeervoorzieningen en locatie-uitbreiding, worden er een aantal bomen gekapt en aangeplant en zal de persleiding die door het plangebied loopt deels worden verlegd. De bestemming 'Agrarisch' die geldt ter plaatse van de persleiding wordt geconsolideerd opgenomen. Om deze reden zal er geen nadere toetsing plaatsvinden ten behoeve van de gronden met de bestemming 'Agrarisch'. De exacte omschrijving van alle werkzaamheden is opgenomen in Bijlage 1.

Op de navolgende afbeeldingen is het ontwerp van de nieuwe ontwikkelingen weergegeven. Het ontwerp is ook als Bijlage 2 bijgevoegd.

Inrichtingsschets nieuw situatie

Hoofdstuk 3 Beleidskader

In deze paragraaf wordt een analyse gegeven van het relevante beleidskader. De beleidsnota's die direct of indirect doorwerken in voorliggend bestemmingsplan, worden in deze paragraaf behandeld. Gezien de aard en de schaal van de ontwikkeling binnen bestaand stedelijk gebied is het relevante beleid op Europees niveau buiten beschouwing gelaten en op Rijksniveau beperkt gehouden. Per bestuurslaag is een korte samenvatting gegeven van de meest relevante aspecten uit de verschillende beleidsnota's, alsmede de consequenties voor het voorliggende plan.

3.1 Rijksbeleid

Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Onderdeel van de Omgevingswet is een visie op de leefomgeving: de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Met de NOVI neemt het Rijk het voortouw voor een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van Nederland. De NOVI richt zich op de volgende vier prioriteiten die onderling veel met elkaar te maken hebben en gevolgen hebben voor het inrichten van de fysieke leefomgeving:

- Ruimte maken voor de klimaatverandering en energietransitie;
- De economie van Nederland verduurzamen en het groeipotentieel behouden;
- Steden en regio's sterker en gezonder maken;
- Het landelijk gebied toekomstbestendig ontwikkelen.

In de NOVI staan de keuzes op nationaal niveau, maar in veel gevallen ligt de verantwoordelijkheid bij gemeenten en/of provincies. Op basis van drie uitgangspunten helpt de NOVI bij het wegen van belangen en het maken van keuzes:

- Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies;
- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal;
- Afwentelen wordt voorkomen.

De nationale belangen zijn geborgd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Het gaat bijvoorbeeld om rijksvaarwegen, defensie, ecologische hoofdstructuur, erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, hoofdwegen en hoofdspoorwegen, electriciteitsvoorziening, buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen en primaire waterkeringen. Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de bestuurlijke drukte.

Ladder voor duurzame verstedelijking (Bro 3.1.6 tweede lid)

Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gewijzigd, waarbij een nieuwe Laddersystematiek is opgenomen. In artikel 3.1.6, lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de nieuwe ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen. Het doel van de Ladder is zorgvuldig en duurzaam ruimtegebruik, met oog voor de toekomstige ruimtebehoefte en ontwikkelingen in de omgeving. De Ladder geeft daarmee invulling aan het nationaal ruimtelijk belang gericht op een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij ruimtelijke besluiten. Dit belang staat beschreven in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte binnen een breder kader van een goed systeem van ruimtelijke ordening. Met de ladder worden eisen gesteld aan de motivering van onder meer bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen die nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maken. De toelichting bij een bestemmingsplan of ruimtelijke onderbouwing voor een nieuwe stedelijke ontwikkeling bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien die ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied

in die behoefte kan worden voorzien.

Toetsing

De ontwikkeling betreft de uitbreiding van een werklocatie van het waterschap. Dit is van maatschappelijk en fysiek belang voor de omgeving omdat het waterschap zorgt voor de bouw en onderhoud van diverse watergerelateerde werken. Dit ten behoeve van genoeg en schoon water en bescherming tegen te veel water. Het plan voorziet met de bestemming 'Bedrijf' in het gebruik voor onder meer bedrijfsdoeleinden van de percelen. Er is geen bouwvlak opgenomen, maar in het bestemmingsplan wordt geregeld hoeveel m^2 aan bedrijfsgebouwen er binnen de bestemming 'Bedrijf' mag worden gerealiseerd. Het plandeel met de bestemming 'Bedrijf' heeft met de uitbreiding een oppervlakte van circa 7.100 m^2. Het totaal aantal toegestane m^2 aan bijgebouwen is met dit bestemmingsplan 2.000 m^2. Tot slot wordt er door middel van de uitbreiding voorzien in een eigen behoefte.

De ontwikkeling betreft geen stedelijke ontwikkeling. Om deze reden is het uitvoeren van een Ladder voor duurzame verstedelijking niet van toepassing.

Met de ontwikkelingen binnen het plangebied zijn geen overige nationale belangen gemoeid.

Conclusie

Het initiatief is in overeenstemming met het rijksbeleid.

3.2 Provinciaalbeleid

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Op 19 december 2018 is de omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' vastgesteld. In deze visie beschrijft de provincie welke richting de provincie op wil op het gebied van energie, klimaat, water, voedsel en ook hoe de provincie de omgeving wil inrichten.

Om samen een Gaaf Gelderland te bereiken, legt de provincie bij het uitvoeren van haar taken de focus op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. Met behulp van zeven ambities geeft de provincie hier richting aan:

- energietransitie;
- klimaatadaptatie;
- circulaire economie;
- biodiversiteit;
- bereikbaarheid;
- economisch vestigingsklimaat;
- woon- en leefklimaat.

Voor dit bestemmingsplan is de ambitie voor een economisch vestigingsklimaat en klimaatadaptatie van belang. De provincie streeft naar een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat.

Economisch vestigignsbeleid

Het concentreren en combineren van activiteiten heeft de voorkeur, boven versnippering door de hele provincie. Activiteiten die elkaar versterken, worden met elkaar in contact gebracht en worden zoveel mogelijk bij elkaar in de buurt of in dezelfde voorziening geplaatst. Zo wordt Gelderland, naast dynamisch, ook open, groen en gezond gehouden. Het omvormen van bestaande en leegstaande bedrijvenlocaties heeft de voorkeur, boven de aanleg van nieuwe terreinen. Pas als er geen andere

mogelijkheden zijn, wordt er uitgebreid aan de randen van de steden of dorpen. En er wordt gekeken naar hoe we de inrichting van de Gelderse werklocaties zo duurzaam mogelijk kunnen maken in termen van energie en klimaat.

Er wordt gezorgd dat bedrijven die zich hier willen vestigen of die willen uitbreiden snel en effectief geholpen worden bij het vinden van een zo optimaal mogelijke locatie.

Klimaatadaptatie

Het klimaat is merkbaar aan het veranderen, waarbij hoosbuien, extreme hitte en langdurige droogte hierbij goede voorbeelden van zijn. Provincie Gelderland wil zich voorbereiden op het veranderende klimaat door in te zetten op het tegengaan van de bijbehorende risico's en gevaren. Dit heeft prioriteit: In 2050 wil Gelderland optimaal beschermd zijn en kunnen meebewegen met het veranderend klimaat. De provincie Gelderland werkt hierbij vooral vanuit haar betrokkenheid bij waterveiligheid, waterkwaliteit, bodem en natuur. Daarnaast wordt er rekening gehouden met de variatie van de Gelderse streken.

De provincie Gelderland wil met haar partners verder kijken. Bij de aanleg, inrichting, veiligheid en leefbaarheid van de gebouwde omgeving nemen we de gevolgen van het veranderende klimaat mee en maken afspraken over hoe met de risico's om te gaan. Klimaatbestendig werken is daarbij voor de provincie Gelderland een logische voorwaarde als er samengewerkt wordt met anderen. Verschillende ontwikkelingen binnen toerisme en recreatie horen hier ook bij. Deze ontwikkelen wil de provincie Gelderland benutten. Hierbij is het van belang dat de ontwikkelingen passen bij de Gelderse kwaliteiten. De provincie streeft naar een op de toekomst toegerust beschermend klimaatbeleid zodat Gelderland versterkt wordt voor nu en in de toekomst.

Omgevingsverordening

De provincie beschikt over verschillende instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Ten aanzien van voorliggend initiatief zijn de regels ten aanzien van het onderwerp 'solitaire bedrijvigheid', 'klimaatadaptatie' en 'grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning' relevant.

Instructieregels bestemmingsplan bedrijventerreinen, solitatire bedrijvigheid (art. 2.12)

In artikel 2.12 van de omgevingsverordening staat dat een bestemmingsplan geen vestiging mogelijk maakt in het buitengebied van vormen van bedrijvigheid die naar huidige planologische inzichten wat betreft de ruimtelijke aanvaardbaarheid thuishoren op een bedrijventerrein.

In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingplan nieuwvestiging toch mogelijk maken als er sprake is van functieverandering, of het vigerende Regionaal programma werklocaties hierover

afspraken bevat. Een bestemmingsplan maakt in het buitengebied uitbreiding van solitaire bedrijvigheid die leidt tot bedrijfsbebouwing groter dan 1.000 vierkante meter en waarbij de uitbreiding zelf groter is dan 250 vierkante meter bedrijfsbebouwing niet mogelijk, tenzij in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat:

- verplaatsing naar een bedrijventerrein in redelijkheid niet mogelijk is;
- de uitbreiding regionaal is afgestemd;
- de uitbreiding landschappelijk goed wordt ingepast;
- de uitbreiding mogelijk wordt gemaakt met een maatbestemming.

Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning (art. 2.32)

Het plangebied is aangewezen als een 'kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied'. In drinkwater-reserveringsgebieden is een beschermende kleilaag aanwezig, die de potentiële drinkwaterwinning beschermd. In kwetsbare gebieden is deze beschermende kleilaag niet aanwezig, of stroomt het grondwater direct boven deze beschermende kleilaag. Omdat de kwetsbare gebieden gevoeliger zijn voor verontreiniging, geldt hier een zwaarder beschermingsregime. Om het toekomstig drinkwater te beschermen zijn sommige activiteiten in kwetsbare drinkswaterreserveringsgebieden verboden. Zo is geothermie of mijnbouw in deze gebieden niet toegestaan. De lijst van verboden activiteiten bevat ook de milieubelastende activiteiten uit het Besluit activiteiten leefomgeving.

Instructieregel klimaatadaptie (art. 2.65b)

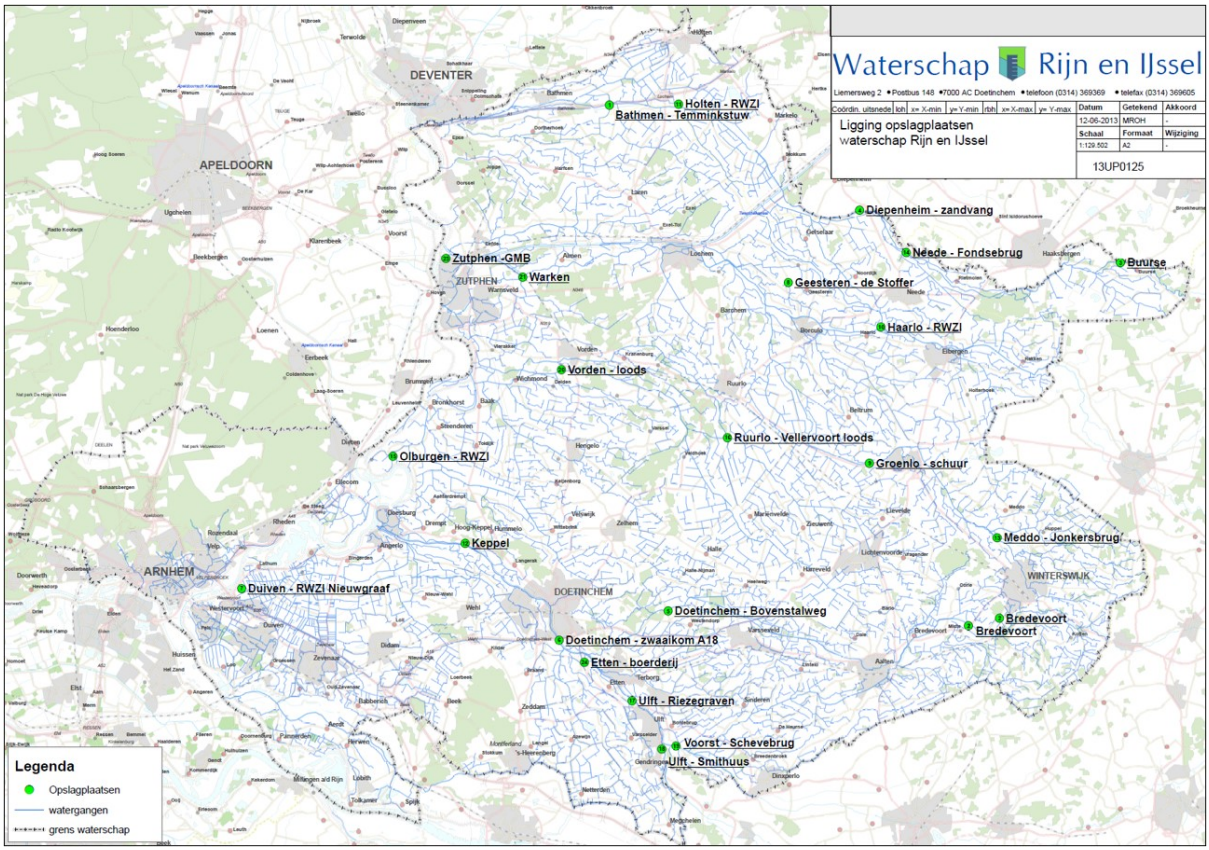
De provinciale omgevingsverordening die op 1 februari 2022 van kracht is geworden bevat de instructieregel klimaatadaptie (2.65b). Voor zover een bestemmingsplan een nieuwe activiteit of ontwikkeling mogelijk maakt, moet op basis van deze instructieregel de toelichting bij het bestemmingsplan een beschrijving bevatten van de maatregelen of voorzieningen die worden getroffen om de risico's van klimaatverandering te voorkomen of te beperken en de afweging die daarbij is gemaakt. In die beschrijving moeten in ieder geval de volgende aspecten worden betrokken: waterveiligheid, wateroverlast, droogte en hitte. Voor de beschrijving kan gebruik worden gemaakt van de opgestelde klimaatatlas.

Toetsing provinciaal beleid

Instructieregels bestemmingsplan bedrijventerreinen, solitatire bedrijvigheid (art. 2.12)

Met het initiatief wordt een bestaand bedrijfsperceel vergroot en wordt voorzien in beperkte nieuwbouw mogelijkheden voor een kapschuur. Hiermee wordt in plaats van een nieuwe locatie aan te wenden voor het waterschap, de huidige locatie uitgebreid. De uitbreiding van het waterschap wordt landschappelijk ingepast door het plangebied te omheinen met aanplanting zoals in de huidige situatie ook het geval is.

Uit Hoofdstuk 4 blijkt dat het initiatief ruimtelijke aanvaardbaar is en eveneens geen belemmering vormt voor omliggende bedrijven (paragraaf 4.5). Op onderstaande afbeelding is een kaart toegevoegd met de ligging van de opslagplaatsen binnen het beheersgebied van Waterschap Rijn en IJssel.

Locaties Waterschap Rijn en IJssel

De opslagplaatsen worden gebruikt voor de inzameling van afvalstromen als bedrijfsafval, hout, puin, grond en baggerspecie. Tevens worden de opslagplaatsen gebruikt voor de opslag van bouwmaterialen en schone grond. De schone grond wordt door onze onderhoudsdienst toegepast voor herstelwerk aan watergangen en schouwpaden. Het beheersgebied van Waterschap Rijn en IJssel is opgedeeld in 5 stroomgebieden. Op de Liemers/Veluwe na zijn er in alle stroomgebieden meerdere steunpunten werkplaatsen en opslagplaatsen aanwezig.

Stroomgebied Liemers/ Veluwe grenst aan de noordzijde tegen de oude IJssel, oostzijde tot Netterden, zuidzijde de Rijn en aan het westen de Veluwe. De werkplaats is gelegen in Zevenaar op de locatie waar het waterschap graag wil uitbreiden. In tegenstelling tot de andere beheersgebieden is er in het stroomgebied maar één opslagplaats, namelijk bij de RWZI te Nieuwgraaf (Duiven). Deze opslagplaats is in het westen van het gebied gelegen en wordt voornamelijk gebruikt voor het ontvangst van reststromen en het faciliteren van grond in het westelijke deel van het beheersgebied. Op moment dat er herstelwerkzaamheden moeten plaatsvinden in het midden en oostelijke deel van de het beheersgebied moeten de werknemers van de onderhoudsdienst momenteel eerst naar Duiven rijden om grond op te halen. Dit geldt ook de afzet van vrijkomende reststoffen. Dit heeft tot gevolg dat er veel tijd wordt verloren met de transportbewegingen, en zorgt voor een toename in brandstofverbruik.

Om de transportbewegingen, en hiermee tijd en brandstof te besparen, is er vanuit de onderhoudsdienst de wens gekomen om een opslagplaats te creëren bij de werkplaats te Zevenaar. Er is gekozen voor deze locatie omdat de werkplaats door de werknemers van de onderhoudsdienst wordt gebruikt als vertrekpunt bij aanvang van de werkzaamheden en daarnaast is de locatie centraal gelegen in het beheersgebied.

In de toekomst zal de opslagplaats gebruikt worden om het midden en oostelijke deel van het stroomgebied te voorzien van grond en bouwmaterialen en als innamepunt van de diverse reststromen. Hierbij natuurlijk de geldende wet- en regelgeving in acht nemende.

Daarnaast heeft de werkplaats Zevenaar een belangrijke maatschappelijke rol. Ook de opslag van

materiaal die nodig is om calamiteiten op te lossen, speelt hierin mee. Onder andere de bordenwagen, zandzakken-vulmachine en een dijkmagazijn zijn er gevestigd. Kortom, de efficiëntie komt ten goede doordat er minder kilometers gereden hoeven te worden. Daarnaast zal er ruimte zijn voor het scheiden van de afvalstromen en het inzijgen van water van dak en verharding.

Binnen de gemeente Zevenaar en de omliggende gemeenten is geen kavel meer beschikbaar met een minimale milieucategorie van 3.1 en een oppervlak van circa 7.100 m^2. De voorgenomen uitbreiding is op grond van de afspraken uit de Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem Nijmegen 2021-2024 (RPW, zie ook paragraaf 3.3) voor advies voorgelegd aan de betrokken gemeenten. Aangegeven is dat er geen bezwaren zijn tegen de uitbreiding van het perceel van het waterschap.

Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning (art. 2.32)

Ten opzichte van de bestaande situatie wordt met het nieuwe bestemmingsplan opslag van materialen mogelijk gemaakt. De opslag van deze materialen wordt mogelijk gemaakt binnen een inrichting. Tevens gelden de regels van de provinciale verordening die toezien op regels binnen de grens van een inrichting pas op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

Voor de beoogde opslag van materialen gaat dan een vergunningplicht in kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden gelden. Wanneer de betreffende activiteit in het kwetsbare drinkwaterreserveringsgebied voordat de Omgevingswet in werking treedt wordt gestart, geldt daarvoor nog geen vergunningplicht op grond van onze omgevingsverordening. Op het moment dat de Omgevingswet vervolgens in werking treedt - en daarmee ook de provinciale regels rondom grondwaterbeschermingsregels in de drinkwaterreserveringsgebieden - geldt ook geen vergunningplicht voor activiteiten die daarvoor al zijn gestart. Die vallen onder het overgangsrecht. Alleen in het geval dat de betreffende activiteit wordt gestart nadat de Omgevingswet in werking zijn getreden, geldt wel de vergunningplicht.

Gezien de activiteiten worden opgestart voor het inwerkingtrreden van de Omgevingswet, is het niet noodzakelijk een vergunning aan te vragen en voldoet het bestemmingsplan aan de regels uit de omgevingsverordeing betreffende grondwaterbescherming.

Instructieregel klimaatadaptie (art. 2.65b)

Op basis van de klimaatatlas gemeente Zevenaar is in beeld gebracht welke risico's zich kunnen voordoen in het plangebied als gevolg van klimaatverandering.

- Wateroverlast. Uit de kaartbeelden die horen bij het onderdeel wateroverlast is op te maken dat ter plaatse van het plangebied geen plasvorming wordt verwacht na een korte of lange bui. Daarnaast wordt er in paragraaf 4.7 uitgebreid ingegaan op het aspect water en hoe om te gaan met eventuele wateroverlast.
- Hittestress. Uit de kaartbeelden die horen bij het onderdeel hittestress is op te maken dat de temperatuur in het plangebied iets warmer zal zijn op warme dagen. Dit komt door de ligging van het plangebied in het buitengebied. Gezien het geen woningbouwlocatie betreft is hittestress minder relevant.
- Droogte. De bijbehorende kaartbeelden laten wat betreft grondwaterstanden en droogtegevoeligheid in 2050 geen verandering zien ten opzichte van de huidige situatie. Daarmee is en blijft in het plangebied sprake van lagere grondwaterstanden en van grotere droogtegevoeligheid. Door het hemelwater binnen het plangebied te bergen en te laten infiltreren blijft het hemelwater ook in het gebied zelf zoals dat in feite in de huidige situatie ook zo is. In het plangebied zijn waterpartijen en beken aanwezig die stil kunnen komen te staan of droog kunnen vallen. Daarmee is er een gering risico voor de volksgezondheid. Op basis van voorgaande wordt geconcludeerd dat in voorliggend plan voldoende wordt ingezet op het voorkomen of beperken van mogelijke risico's door droogte als gevolg van klimaatverandering.

- Overstroming. Het plangebied ligt tussen de Nederrijn en de IJssel in. De bijbehorende kaartbeelden laten zien dat er een 'kleine kans' bestaat dat het plangebied zal overstromen. Dit betekent dat er een kans van 1/300 tot 1/3.000 bestaat dat het plangebied zal overstromen. Een overstroming waarbij er meer dan 200 cm water in het plangebied komt te staan heeft eveneens een 'kleine kans'. Deze kansen gelden voor heel groot deel van de gemeente Zevenaar en vormen daarmee geen belemmering voor de ontwikkeling

Er hoeven geen specifieke maatregelen te worden getroffen.

Conclusie

Het initiatief is in overeenstemming met het provinciaal beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030

Op 20 februari 2013 heeft de gemeenteraad van Zevenaar de Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030 vastgesteld. De opgave voor de toekomst in deze visie is het behoud en versterken van al het goede en kansen grijpen voor vernieuwing. Daarbij wordt uitgegaan van de kernopgaven: Verbinden, Diversiteit en Kwaliteit. Om aan deze opgaves te werken, wordt de toekomst van de gemeente bekeken aan de hand van diverse thema's. Binnen deze thema's worden trends bekeken en doelen gesteld om het gewenste toekomstbeeld te krijgen.

De aanbod komende thema's:

- Wonen
- Werken
- Voorzieningen
- Mobiliteit en infrastructuur
- Recreatie en toerisme
- Cultuurhistorisch erfgoed
- Milieu
- Landschap

In het algemeen richt de gemeente zich (vanuit regionaal perspectief) met de structuurvisie op het '(ruimtelijk) faciliteren van welvaart en welzijn in Zevenaar en het bevorderen van (ruimtelijke) kwaliteit als onderdeel van de leefkwaliteit van Zevenaar'. Tijdens het structuurvisieproces is onderzocht wat daarvoor wenselijk, noodzakelijk en ook daadwerkelijk mogelijk is. Het gaat hierbij om onderwerpen op allerlei terreinen, zoals wonen, zorg, welzijn, voorzieningen en werken, maar ook over recreatie, natuur, cultuurhistorie en infrastructuur.

In de structuurvisie wordt ingezet op een vijftal hoofdopgaven:

- Versterken van de identiteit van Zevenaar met aandacht voor de diversiteit in landschappen, kernen en functies;
- Voldoende plek voor stedelijke ontwikkelingen tot 2030;
- Behoud van kwalitatief goede woon- en werkgebieden en goede voorzieningen;
- Tegengaan van versnippering van de leefomgeving incl. het leefbaar houden van de kernen;
- Nadrukkelijker inzetten op een duurzame ontwikkeling.

Het plangebied is gelegen in het deelgebied 'Het Broek'. Voor dit gebied wordt aangegeven dat de agrarische sector te maken heeft met een schaalvergroting, waarbij uitbreiding en intensivering noodzakelijk zijn. Investeringen zijn vereist om klaar te zijn voor de toekomst maar lang niet voor elk

bedrijf rendabel. Om die reden zal het aantal bedrijven de komende periode verder teruglopen. Het belang van een gezonde sector is, ook voor het landschap, echter evident. Om die reden zal de gemeente faciliterend moeten zijn voor die bedrijven die kiezen voor een duurzame ontwikkeling die zich goed verhoudt tot doelstellingen voor het landschap. Ook passende nevenactiviteiten, bijvoorbeeld in de recreatieve hoek, kunnen de levensvatbaarheid van een bedrijf vergroten.

Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem Nijmegen 2021-2024

Begin 2018 spraken gemeenten van de regio Arnhem-Nijmegen af om geen nieuwe werklocaties toe te staan. Er was sprake van overaanbod. Daarnaast lagen verschillende bedrijventerreinen er nogal versnipperd bij. Daarom is het huidige aanbod in balans gebracht met de vraag naar locaties. De afspraken werden vastgelegd in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) en door de provincie Gelderland vastgesteld. Medio 2020 isbesloten om het RPW te gaan herzien, wat heeft geleid tot het nieuwe Regionaal Programma Werklocaties 2021-2024.

Toetsing gemeentelijk beleid

De ontwikkeling vindt plaats in het buitengebied. Hiermee concurreert het waterschap niet om ruimte met overige bedrijven of woningen binnen de bebouwde kom. Het waterschap bevindt zich niet in een concurrentiepositie met andere bedrijven, doordat het een unieke positie heeft. Om de werkzaamheden goed uit te kunnen voeren dient het waterschap dicht bij uitvalswegen gelegen te zijn. De huidige locatie voldoet hier aan.

Daarnaast heeft de werkplaats Zevenaar een belangrijke maatschappelijke rol. Ook de opslag van materiaal die nodig is om calamiteiten op te lossen, speelt hierin mee. Onder andere de bordenwagen, zandzakken-vulmachine en een dijkmagazijn zijn er gevestigd. Kortom, de efficiëntie komt ten goede doordat er minder kilometers gereden hoeven te worden. Daarnaast zal er ruimte zijn voor het scheiden van de afvalstromen en het inzijgen van water van dak en verharding (zie ook de toetsing in paragraaf 3.2).

In het RPW 2021-2024 zijn o.a. afspraken gemaakt over uitbreiding van bestaande bedrijfspercelen. De beoogde uitbreiding van circa 2.100 m^2 is 42% van het bestaande bedrijfsoppervlak. De toename aan bebouwing is 560 m^2 (de nieuwe kapschuur wordt 40 x 14 m). De beoogde ontwikkeling sluit daarmee niet goed aan op het stroomschema uit de RPW. De uitbreiding is namelijk meer dan 10% van het bestaande oppervlak, maar blijft ruimschoots onder de 0,5 hectare. Het schema lijkt niet te voorzien in dergelijke ontwikkelingen.

Vanwege de specifieke gebruiker (waterschap) en de landschappelijke inpassing (waarbij ook de bestaande situatie verbeterd) staat de gemeente ondanks de overschrijding van de 10% positief tegenover de uitbreiding. Omdat het niet goed aansluit op het schema is de ontwikkeling voor advies voorgelegd aan het Intergemeentelijk Overleg Werklocaties regio Arnhem Nijmegen. Vanuit dit overleg is aangegeven dat er geen bezwaren zijn tegen de voorgenomen ontwikkeling.

Conclusie

Het initiatief is in overeenstemming met het gemeentelijk beleid.

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten

In dit hoofdstuk wordt getoetst in hoeverre deze ontwikkeling haalbaar is in het kader van milieu- en omgevingsaspecten. De bestemming 'Agrarisch' die geldt ter plaatse van de persleiding wordt geconsolideerd opgenomen. Om deze reden zal er geen nadere toetsing plaatsvinden ten behoeve van de gronden met de bestemming 'Agrarisch'.

4.1 Bodem

Algemeen

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet aangetoond worden dat de bodem- en grondwaterkwaliteit ter plaatse van het plangebied geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

Toetsing

Door Buro Ontwerp & Omgeving is in september 2021 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is als Bijlage 3 bijgevoegd. De conclusies uit het onderzoek worden hierna kort behandeld.

In de bovengrond is incidenteel een zeer zwakke bijmenging met kolengruis of leisteen aangetroffen. In het overige opgeboorde materiaal zijn zintuiglijk geen waarnemingen gedaan die duiden op een mogelijke verontreiniging van de bodem. Op het maaiveld en in de bodem zijn op indicatieve wijze geen asbestverdachte materialen aangetroffen.

Ten aanzien van de onderzoekslocatie wordt de hypothese onverdachte locatie op basis van de resultaten van het verkennend bodemonderzoek niet geheel bevestigd. In de bovengrond met bijmenging van sporen kolengruis zijn gehaltes kobalt en nikkel boven de achtergrondwaarde gemeten. In de overige bovengrond liggen de gehaltes met de geanalyseerde parameters onder de streefwaarde. In de ondergrond ligt het gemeten gehalte arseen boven de achtergrondwaarde. De gemeten gehaltes PFAS in zowel de zandige als de kleiige bovengrond liggen onder achtergrondwaarde uit het Tijdelijk handelingskader. Het grondwater bevat een verhoogd gehalte barium, ten opzichte van de streefwaarde. In indicatie van de te verwachten bodemkwaliteitsklasse betreft voor de bovengrond AW (overal toepasbaar) en voor de ondergrond Industrie, op basis van het gemeten gehalte arseen.

Op basis van het uitgevoerde verkennend bodemonderzoek wordt geconcludeerd dat er geen milieuhygiënische belemmeringen zijn voor het initiatief.

Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de uitvoering van de ontwikkeling.

4.2 Geluid

Algemeen

De mate waarin het geluid, veroorzaakt door het wegverkeer en/of door industrie, onder andere het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet volgens de Wgh worden aangetoond dat gevoelige functies, zoals een woning, een aanvaardbare geluidsbelasting hebben als gevolg van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Indien nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen.

Toetsing

De ontwikkeling betreft de uitbreiding van een bedrijf, specifiek een werkplaatslocatie voor het

waterschap Rijn & IJssel. De uitbreiding betreft geen uitbreiding van de kantoorfuncties of uitbreiding van de bruto vloer oppervlakte van de werkplaats. Er wordt hiermee geen nieuw geluidsgevoelig object gerealiseerd. Om die reden is verdere toetsing aan het aspect geluid niet noodzakelijk. Voor eventuele geluidshinder die vanuit het bedrijf afkomstig is wordt verwezen naar paragraaf 4.5.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat er vanuit het aspect geluid geen belemmeringen bestaan ten aanzien van het voorgenomen initiatief in het plangebied.

4.3 Luchtkwaliteit

Algemeen

De Wet luchtkwaliteit (verankerd in de Wet milieubeheer, hoofdstuk 5, titel 5.2) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit, waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO_2) en zwevende deeltjes als PM_{10} (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor. Vanaf 1 januari 2015 dient het bevoegd gezag de luchtkwaliteit ook te toetsen aan de grenswaarde voor $PM_{2,5.}$ Op basis van onderzoek door het Planbureau voor de Leefomgeving kan worden gesteld dat als aan de grenswaarden voor PM_{10} wordt voldaan, ook aan de grenswaarde voor $PM_{2,5}$ wordt voldaan.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd, kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht, waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Plannen die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in een gebiedsgericht programma van het NSL. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Plannen die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO_2 en PM_{10} betekent dit dat aannemelijk moet worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het project op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is een aanzienlijk deel van de dag betreft. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval bij een woning, school of sportterrein.

Gevoelige bestemmingen als scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en zorgtehuizen genieten op grond van de gelijknamige AMvB extra bescherming. Substantiële uitbreiding of nieuwvestiging binnen 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een Rijksweg is alleen toegestaan als de concentraties luchtvervuilende stoffen zich onder de grenswaarden bevinden, waardoor geen onacceptabele gezondheidsrisico's optreden.

Toetsing

De ontwikkeling zorgt niet voor een extra toename van verkeersbewegingen. Door een betere inrichting

van het plangebied en een betere verdeling van de bestaande locaties neemt het totaal aantal verkeersbewegingen in het werkgebied zelfs af. Hierdoor is toetsing met behulp van de NIBM-tool niet noodzakelijk.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de lokale luchtkwaliteit onderzocht, zodat onacceptabele gezondheidsrisico's kunnen worden uitgesloten. Hiertoe is de monitoringstool uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) van de rijksoverheid geraadpleegd. De monitoringstool geeft inzicht in de concentraties stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}) in het plangebied tussen 2020 en 2030. De monitoringstool kent scenario's zonder en met lokale maatregelen die er voor moeten zorgen dat op termijn overal aan de grenswaarden wordt voldaan. Beide typen scenario's laten in de toekomst een afname van de concentraties zien. Dit komt doordat bedrijven en het verkeer steeds schoner worden door technologische verbeteringen. De monitoringstool maakt duidelijk dat de concentraties luchtvervuilende stoffen in de peiljaren 2020 en 2030 in het plangebied onder de grenswaarden liggen die op Europees niveau zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu tegen schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

In het plangebied worden geen gevoelige functies beoogd zoals bedoeld in het 'Besluit gevoelige bestemmingen'. Toetsing aan de grenswaarden is daarom niet noodzakelijk.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

4.4 Geur

Algemeen

De Wet geurhinder en veehouderij (c.q. het Activiteitenbesluit) vormt in eerste instantie het wettelijk kader bij de beoordeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor dierenverblijven van veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) geeft hiervoor geurbelastings- en afstandsnormen in relatie met geurgevoelige objecten in de nabijheid van de (geprojecteerde) veehouderij. De Wgv heeft betrekking op twee aspecten. Ten eerste speelt de geurbelasting een rol bij de beoordeling of er in het kader van een goede ruimtelijke ordening een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. Ten tweede moet bij de belangenafweging voor een zorgvuldige besluitvorming worden nagegaan of een partij niet onevenredig in haar belangen wordt geschaad.

Toetsing

Onderhavige ontwikkeling betreft de uitbreiding van een bedrijf, specifiek een werkplaatslocatie voor het waterschap Rijn & IJssel. De uitbreiding betreft geen uitbreiding van de kantoorfuncties of uitbreiding van de bruto vloer oppervlakte van de werkplaats. Er worden geen nieuwe geurgevoelige objecten gerealiseerd. Hierdoor kan een verdere toetsing aan het aspect geur achterwegen blijven.

Conclusie

Het aspect geur vormt geen belemmering voor onderhavig plan.

4.5 Bedrijven en milieuzonering

Algemeen

Indien door middel van een plan nieuwe, gevoelige functies of milieuhinderveroorzakende functies mogelijk worden gemaakt, moet worden aangetoond dat een goed leefmilieu binnen en buiten het plangebied mogelijk is. Anderzijds mogen omliggende bedrijven niet in hun

ontwikkelingsmogelijkheden worden aangetast door de realisatie van nieuwe gevoelige functies.

Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies is de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' als leidraad voor milieuzonering gebruikt. In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen. Het gaat onder andere om de volgende omgevings- en gebiedstypen: 'rustige woonwijk', 'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'. In een rustige woonwijk en een rustig buitengebied komen vrijwel geen andere functies dan de woonfunctie voor. Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een dergelijk gebied komen direct naast woningen andere functies voor, zoals winkels, maatschappelijke voorzieningen, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Voor gemengde gebieden kunnen de aanbevolen richtafstanden met één stap worden verminderd. De afstand wordt gemeten vanaf de grens van de locatie van de bedrijfsmatige activiteit tot aan de gevel van nieuwe of bestaande gevoelige functies.

Toetsing

Het plangebied en haar omgeving maakt gezien de aanwezige functies deel uit van een 'rustig buitengebied'. Door Buro Ontwerp & Omgeving is in oktober 2021 een onderzoek uitgevoerd naar de bedrijven en milieuzonering in de nabije omgeving van de ontwikkeling in het plangebied. Het onderzoek is als Bijlage 4 bijgevoegd. De conclusies uit het onderzoek worden hierna kort behandeld.

Hinderveroorzakende functies in het plangebied

De bedrijvigheid binnen het plangebied wordt aangemerkt als 'Dienstverlening t.b.v. de landbouw: - algemeen (o.a. loonbedrijven): b.o. > 500 m²'. Voor deze milieuinrichting geldt een richtafstand van 50 meter. Daarnaast bevindt de uitbreiding zich aan de noordzijde, waardoor de afstand tussen de bedrijfsbestemming en de woning ten opzichte van het geldende bestemmingsplan niet afneemt. De bestaande bedrijfsbestemming ligt in de huidige situatie dichterbij de woning dan onderhavig bestemmingsplan mogelijk maakt.

De afstand tot de dichtstbijzijnde woning (Tatelaarweg 36, Didam) blijft daarmee circa 75 meter. Hiermee vormen de functies in het plangebied geen hinder op de omliggende functies.

Hinderveroorzakende functies in de omgeving van het plangebied

Naast voorgenoemde toetsing moet onderzocht worden of de functies in het plangebied hinder ondervinden van hinderveroorzakende functies in de omgeving van het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn verschillende soorten bedrijven gesitueerd. De ontwikkeling maakt echter geen nieuwe gevoelige functies mogelijk. Nadere toetsing is hierom niet noodzakelijk.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat vanuit het aspect bedrijven en milieuzonering geen belemmeringen bestaan ten aanzien van de gewenste ontwikkelingen in het plangebied.

4.6 Externe veiligheid

Algemeen

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport ervan. Op basis van de criteria zoals onder andere gesteld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) worden bedrijven en activiteiten geselecteerd die een risico op zware ongevallen met zich mee (kunnen) brengen. Daarbij

gaat het vooral om de grote chemische bedrijven, maar ook om kleinere bedrijven als LPG-tankstations en opslagen van bestrijdingsmiddelen. Daarnaast zijn (hoofd)transportassen voor gevaarlijke stoffen, zoals buisleidingen, spoor-, auto-, en waterwegen, ook als potentiële gevarenbron aangemerkt.

Het externe veiligheidsbeleid heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken zijn gemeenten en provincies verplicht om bij besluitvorming in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Wet milieubeheer en de Wet op de ruimtelijke ordening de invloed van een risicobron op zijn omgeving te beoordelen. Daartoe wordt binnen het werkveld van de externe veiligheid veelal het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR) gehanteerd.

Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon die zich gedurende een jaar onafgebroken onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per bedrijf en transportas vastgelegd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen deze kans $1x10^{-6}$ (één op de miljoen) bedraagt.

Het groepsrisico is een berekening van de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico. Indien een ontwikkeling is gepland in de nabijheid van een risicobron geldt afhankelijk van de ontwikkeling een verantwoordingsplicht voor het toelaten van gevoelige functies.

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Voor bepaalde risicovolle bedrijven geldt het Besluit externe veiligheid inrichtingen en Regeling externe veiligheid inrichtingen (Bevi en Revi). Hierin zijn de risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

Circulaire effectafstanden LPG-tankstations

In de circulaire is de effectbenadering uitgewerkt voor LPG-tankstations. Het bevoegd gezag wordt verzocht om rekening te houden met een effectafstand van 60 meter tot (beperkt) kwetsbare objecten. Dit wil zeggen dat deze afstand in beginsel aangehouden moet worden, maar dat gemotiveerd afwijken is toegestaan door het treffen van veiligheidsmaatregelen. Daarnaast wordt verzocht om rekening te houden met een effectafstand van 160 meter tot zeer kwetsbare objecten. Naast de circulaire blijft ook de toetsing aan het Bevi noodzakelijk.

Transport van gevaarlijke stoffen (water, spoor, weg)

Voor de beoordeling van de risico's vanwege transport van gevaarlijke stoffen geldt het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt en basisnet), met als uitvloeisel het zogeheten Basisnet en de bijbehorende regeling Basisnet.

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

Voor de beoordeling van de risico's van transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb en Revb). Naast de toetsing aan het plaatsgebonden risico en het groepsrisico is hierin vastgelegd dat aan weerszijden van een buisleiding een bebouwingsvrije afstand moet worden aangehouden voor beheer en onderhoud aan de buisleidingen.

Toetsing

Door Buro Ontwerp & Omgeving is in oktober 2021 een onderzoek uitgevoerd naar externe veiligheid in

de nabije omgeving van de ontwikkeling in het plangebied. Het onderzoek is als Bijlage 5 bijgevoegd. De conclusies uit het onderzoek worden hierna kort behandeld.

Ten behoeve van de toetsing is de risicokaart geraadpleegd. De ontwikkeling betreft de uitbreiding van een bedrijf, specifiek een werkplaatslocatie voor het waterschap Rijn & IJssel. De uitbreiding betreft geen uitbreiding van de kantoorfuncties of uitbreiding van gebouwen waar personen voor langere tijd verblijven. Er worden geen nieuwe kwetsbare objecten in het plangebied gerealiseerd. Het bestaande gebouw dat als werkplaats en opslaglocatie van materieel wordt gebruikt is reeds toegestaan. In de omgeving van het plangebied zijn diverse stationaire en mobiele risicobronnen. Deze hebben geen verdere invloed op de ontwikkeling.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de ontwikkeling.

4.7 Water

Beleid

Het waterbeleid van Rijk en provincie is gericht op een veilig en goed bewoonbaar land met gezonde, duurzame watersystemen. Het plangebied ligt in het beheersgebied van het Waterschap Rijn en IJssel.

In het Waterbeheerprogramma 2022-2027 van Waterschap Rijn en IJssel staat beschreven wat de doelen zijn voor de komende zes jaar in de Achterhoek en Liemers en hoe het waterschap deze wil halen. Naast het uitvoeren van kerntaken zijn het aanpassen van de leefomgeving aan de gevolgen van klimaatverandering en waterveiligheid de grootste prioriteiten. Ook een schone leefomgeving en de circulaire economie en energietransitie staan hoog op de agenda.

Voor het waterbeheerprogramma zijn de werkzaamheden van het waterschap weergegeven in vier thema's.

Klimaatrobuust gebied

De ambitie is om richting 2050 wendbaar invulling te geven aan het beheer, het onderhoud en de inrichting van het regionaal watersysteem. Dit wordt gedaan in combinatie met aanpassingen in gebruik en inrichting van de omgeving, zodat jaarrond een optimale balans tussen te nat en te droog wordt bereikt en tegelijkertijd inwoners, bedrijven en medeoverheden voldoende weerbaar zijn tegen de onvermijdelijke gevolgen van extreem weer.

Veilig gebied

De bescherming tegen hoog water is een randvoorwaarde om veilig te kunnen wonen en werken in ons gebied. Het waterschap zorgt voor veilige dijken, nu en in de toekomst. Dat wordt gedaan door dagelijks beheer van de keringen en door continu inzicht in de keringen. Het beheer wordt op een duurzame wijze uitgevoerd en er wordt gewerkt aan behoud en verhoging van de biodiversiteit van de dijken. De ambitie is dat de keringen van het waterschap in 2050 voldoen aan de nieuwe normen voor waterveiligheid, en dat daarbij wendbaar ingespeeld wordt op ontwikkelingen.

Circulaire Economie en Energietransitie

Het waterschap wil bij het uitvoeren van haar primaire taak zoveel mogelijk bijdragen aan het beperken van klimaatverandering. Daarbij wil zij in 2050 onderdeel zijn van een 100% circulaire economie waarin de taken klimaatneutraal worden uitgevoerd.

Gezonde leefomgeving

Het waterschap zorgt voor een schoon en gezond watersysteem voor de mensen en de natuur in het gebied. Het waterschap streeft ernaar dat het water in de leefomgeving geschikt is voor verschillende maatschappelijke functies en dat het geen risico's oplevert voor de volksgezondheid. Het doel is een oppervlaktewatersysteem te bereiken dat optimaal is voor ecologisch functioneren en biodiversiteit en natuurwaarden daarbinnen en -buiten bevordert.

Situatie plangebied

Bij de uitbreiding van de werkplaats zal zowel aan de achterzijde (opslag materiaal en grond) als aan de voorzijde (parkeerplaatsen) verharding gerealiseerd worden. Deze toename aan verharding dient gecompenseerd te worden, middels het bergen en infiltreren van hemelwater, zodat dit niet direct afstroomt en terecht komt in het watersysteem van het waterschap (naastgelegen Hengelder Leigraaf). Conform de richtlijnen van het waterschap dient de te realiseren berging voor de nieuwe verharding aan de achterzijde van het terrein 175,5 m^3 te bedragen, in 72 uur. Om ter plaatse van de parkeerplaatsen te kunnen voldoen aan de richtlijnen zal een berging van 20 m^3 in 72 uur gerealiseerd moeten worden.

In beide gevallen zal de berging bestaan uit het realiseren van een ondergrondse bergings- en infiltratievoorziening. Er is onvoldoende ruimte om een bovengrondse voorziening te realiseren. De voorzieningen zullen bestaan uit het aanbrengen van infiltratiekratten, onder zowel het te verharden deel aan de achterzijde als de parkeerplaatsen aan de voorzijde. De kratten zullen voorzien worden van een leegloopvoorziening, waarbij de maximale lozing op de naastgelegen Hengelder Leigraaf 1.840 liter per uur mag bedragen voor de uitbreiding aan de achterzijde of 208 liter per uur voor de parkeerplaatsen aan de voorzijde.

Uit het in september 2021 uitgevoerde bodemonderzoek ter plaatse van de voorgenomen uitbreiding blijkt dat de bovengrond plaatselijk bestaat uit zand. Ook in de ondergrond is zand aangetroffen. De grondwaterstand is destijds aangetroffen op circa 1,2 m-mv. Hierdoor lijkt infiltratie van een deel van het te bergen hemelwater mogelijk. Voorafgaande de realisatie van de bergings- en infiltratievoorzieningen zal de doorlatendheid van de bodem bepaalt worden, zodat de daadwerkelijk benodigde bergingscapaciteit voor 72 uur bekend is. Vervolgens zullen de voorzieningen civieltechnisch uitgewerkt worden.

Digitale watertoets

Het plangebied ligt in het beheersgebied van het waterschap Rijn en IJssel. Voor het doorlopen van de watertoets gebruikt dit waterschap de website www.dewatertoets.nl. Het waterschap kijkt, op basis van de antwoorden die op de website worden ingevuld, of bij de ruimtelijke ontwikkeling voldoende rekening is gehouden met de waterhuishouding ter plaatse en geeft een wateradvies.

Via de digitale watertoets is beoordeeld of en welke waterbelangen voor het initiatief relevant zijn. Voor dit initiatief is op 18 april 2023 de digitale watertoets doorlopen. Deze is als Bijlage 6 bijgevoegd. Omdat de digitale watertoets in de huidige versie niet goed werkt, is ervoor gekozen de watertoets van 10 juni 2022 aan te houden. Er wordt niet verwacht dat de nieuwe versies van de digitale watertoets leiden tot andere conclusies.

Ten aanzien van wateradvies geldt er voor het initiatief een normale procedure.

Conclusie

Het aspect water vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de ontwikkeling.

4.8 Archeologie en cultuurhistorie

Algemeen

Op basis van artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a van het Bro moet bij ruimtelijke ontwikkelingen worden getoetst, hoe er wordt omgegaan met de aspecten archeologie en cultuurhistorie. De bescherming van archeologische waarden is verankerd in de 'Wet op de archeologische monumentenzorg' (Wamz), die op 1 september 2007 in werking is getreden. Het belangrijkste doel van de Wamz is de bescherming van de aanwezige en de te verwachten archeologische waarden door het reguleren van bodemverstorende activiteiten.

Toetsing

Archeologie

Op basis van het geldende bestemmingsplan geldt er geen archeologische waarde voor het plangebied. Hierom is verdere toetsing aan het aspect archeologie niet noodzakelijk.

Cultuurhistorie

Op basis van de 'Gemeentelijke monumentenlijst' van de gemeente Zevenaar zijn er binnen het plangebied geen monumenten of andere cultuurhistorische waarden aanwezig. Met de voorgenomen ontwikkeling vindt geen aantasting aan cultuurhistorisch waardevolle lijnen of elementen plaats. De ontwikkeling heeft geen negatieve gevolgen voor het aspect cultuurhistorie.

Conclusie

Het aspect archeologie en cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de ontwikkeling.

4.9 Ecologie

Algemeen

Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht. Bij de natuurwetgeving kan een tweedeling worden gemaakt in soort- en gebiedsbescherming.

Toetsing

Gebiedsbescherming

Ruimtelijke ingrepen in of nabij Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten zijn niet toegestaan wanneer deze significante negatieve effecten op de kernkwaliteiten veroorzaken.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied betreft Rijntakken op een afstand van circa 3 kilometer.

Het is niet op voorhand uit te sluiten of er sprake is van een significante toename van stikstofdepositie op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De uitvoering van een stikstofdepositieonderzoek is daarom noodzakelijk en moet middels AERIUS-berekening uitgevoerd worden. Door Buro Ontwerp & Omgeving is in december 2022 een 'Memo Effectbeoordeling Stikstofdepositie' uitgevoerd, die is bijgevoegd als Bijlage 7. Uit de AERIUS-berekening blijkt dat er geen stikstofdepositie groter dan 0,00 mol/ha/jaar

plaatsvindt in de aanlegfase.

De gebruiksfase van het plan zal niet leiden tot significante negatieve effecten. Dit omdat de ontwikkeling geen extra verkeersbewegingen teweeg zal brengen. Op moment dat er herstelwerkzaamheden moeten plaatsvinden in het midden en oostelijke deel van de het beheersgebied moeten de werknemers van de onderhoudsdienst momenteel eerst naar Duiven rijden om grond op te halen. Dit geldt ook de afzet van vrijkomende reststoffen. Dit heeft tot gevolg dat er veel tijd wordt verloren met de transportbewegingen, en zorgt voor een toename in brandstofverbruik.

Om de transportbewegingen, en hiermee tijd en brandstof te besparen, is er vanuit de onderhoudsdienst de wens gekomen om een opslagplaats te creëren bij de werkplaats te Zevenaar. Kortom, de efficiëntie komt ten goede doordat er minder kilometers gereden hoeven te worden. Daarnaast betreft de uitbreiding alleen een opslaglocatie voor grond- en baggerspecie. Deze stoffen zijn niet milieubelastend en hebben geen effect op omliggende Natura 2000-gebieden.

Omdat de gebruiksfase van het plan niet zal leiden tot significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, is geen AERIUS-berekening voor de gebruiksfase opgenomen.

Soortenbescherming

Door Buro Ontwerp & Omgeving is in oktober 2021 een quickscan natuurtoets uitgevoerd, die is bijgevoegd als Bijlage 8. Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

Naar aanleiding van de quickscan kan worden geconcludeerd dat er geen negatieve effecten zullen zijn op strikt beschermde plant- en diersoorten. Er is daarom geen nader ecologisch onderzoek nodig en de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder een ontheffing van de Wet natuurbescherming.

Conclusie

Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de ontwikkeling.

4.10 Verkeer en parkeren

Algemeen

Bij ruimtelijke initiatieven moet worden aangetoond dat het initiatief geen negatieve gevolgen heeft voor de verkeer- en parkeersituatie ter plaatse.

Verkeer

Met de ontwikkelingen binnen het plangebied worden geen extra verkeersbewegingen beoogd. Op moment dat er herstelwerkzaamheden moeten plaatsvinden in het midden en oostelijke deel van de het beheersgebied moeten de werknemers van de onderhoudsdienst momenteel eerst naar Duiven rijden om grond op te halen. Dit geldt ook de afzet van vrijkomende reststoffen. Dit heeft tot gevolg dat er veel tijd wordt verloren met de transportbewegingen, en zorgt voor een toename in brandstofverbruik.

Om de transportbewegingen, en hiermee tijd en brandstof te besparen, is er vanuit de onderhoudsdienst de wens gekomen om een opslagplaats te creëren bij de werkplaats te Zevenaar. Kortom, de efficiëntie komt ten goede doordat er minder kilometers gereden hoeven te worden.

Parkeren

Om de toekomstige parkeerbehoefte te bepalen, is gebruik gemaakt van de in het 'Paraplubestemmingsplan parkeren gemeente Zevenaar' genoemde parkeernormen. De parkeerbehoefte in de zone 'buitengebied' bedraagt bij het type 'Bedrijf arbeidsextensief/ bezoekersextensief (loods, opslag, transportbedrijf)' 1,05 parkeerplaatsen per 100 m^2 bvo.

Het bestemmingsplan maakt 2.000 m^2 aan bvo in het plangebied mogelijk. Hiermee komt het aantal benodigde parkeerplaatsen in het plangebied op 21 parkeerplaatsen. De ontwikkeling voorziet in de realisatie van 22 formele parkeerplaatsen, waarmee er binnen het plangebied voldoende parkeerplaatsen worden gerealiseerd. Verder biedt het terrein voldoende ruimte voor ook 'informeel' parkeren.

Conclusie

De aspecten verkeer en parkeren vormen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de ontwikkeling.

4.11 Economische uitvoerbaarheid

Algemeen

Conform artikel 3.1.6 van het Bro dient bij het opstellen van een bestemmingsplan dan wel ruimtelijke onderbouwing onderzoek te worden ingesteld naar de uitvoerbaarheid van het plan. Bij de uitvoering van een project kan in zijn algemeenheid onderscheid worden gemaakt tussen de economische uitvoerbaarheid en de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

Bij het eerste gaat het om de kosten en andere economische aspecten die met de verwezenlijking van het plan samenhangen. Tevens is in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) geregeld dat in het kader van een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning voor bepaalde bouwplannen de grondexploitatieregeling van toepassing is. Bij het tweede gaat het er om hoe de verwezenlijking door de maatschappij (overheid en burgers samen) wordt gedragen.

Economische uitvoerbaarheid

De ontwikkeling valt niet onder een bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 Bro. Met de ontwikkeling zijn geen kosten voor de gemeente gemoeid, anders dan kosten die op basis van de gemeentelijke legesverordening in rekening zullen worden gebracht. Daarnaast wordt met de initiatiefnemer een planschade overeenkomst gesloten, teneinde eventuele kosten voor de gemeente te kunnen verhalen op initiatiefnemer. Het verhaal van kosten is daarmee anderszins verzekerd, waarmee het opstellen van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

4.12 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De bewoners rondom het plangebied zijn allemaal telefonisch op de hoogte gebracht van de uitbreidingsplannen van het waterschap. De persoon die de grond waarop de uitbreiding plaatsvindt (na de aankoop van het Waterschap) pacht, is ook akkoord met de ontwikkeling. Hiermee is de maatschappelijke uitvoerbaarheid gewaarborgd.

Hoofdstuk 5 Juridische planaspecten

5.1 Algemeen

5.1.1 Wat is een bestemmingsplan

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat dus om het toekennen van gebruiksmogelijkheden. Vanuit de Wet ruimtelijke ordening volgt een belangrijk principe: het gaat om toelatingsplanologie. Het wordt de grondgebruiker (eigenaar, huurder etc.) toegestaan om de functie die het bestemmingsplan geeft uit te oefenen. Dit houdt in dat:

1. de grondgebruiker niet kan worden verplicht om een in het bestemmingsplan aangewezen bestemming ook daadwerkelijk te realiseren, en
2. de grondgebruiker geen andere functie mag uitoefenen in strijd met de gegeven bestemming (het overgangsrecht is hierbij mede van belang).

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (omgevingsvergunning voor het bouwen) en regels voor het verrichten van 'werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden' (omgevingsvergunning ten behoeve van het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden).

Een bestemmingsplan regelt derhalve het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen) en een bestemmingsplan kan daarbij regels geven voor:

- het bebouwen van de gronden;
- het verrichten van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden (aanleggen).

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument voor het voeren van ruimtelijk beleid, maar het is zeker niet het enige instrument. Andere ruimtelijke wetten en regels zoals de Woningwet, de Erfgoedwet, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet milieubeheer en de bouwverordening zijn ook erg belangrijk voor het uitoefenen van het ruimtelijke beleid.

5.1.2 Bestemmen, dubbelbestemmen en aanduiden

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemming gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemmingsvlak. Voor het op de verbeelding aangegeven bestemmingsvlak gelden de gebruiksmogelijkheden zoals die in de bijhorende regel worden gegeven. Die toegekende gebruiksmogelijkheden kunnen op twee manieren nader worden ingevuld:

- **Via een dubbelbestemming**
  Een dubbelbestemming is, zoals de naam al zegt, een bestemming die óók aan de gronden wordt toegekend. Voor gronden kunnen dus meerdere bestemmingen gelden. Er geldt altijd één 'enkel' bestemming (dat is dé bestemming) en soms geldt er een dubbelbestemming (soms zelfs meerdere). In de regel van de dubbelbestemming wordt omschreven wat er voor de onderliggende gronden geldt aan extra bepalingen in aanvulling, of ter beperking, van de mogelijkheden van de onderliggende bestemmingen.
- **Via een aanduiding**
  Een aanduiding is een teken op de verbeelding dat betrekking heeft op een vlak op die kaart. Via een aanduiding wordt in de regels 'iets' geregeld. Dat 'iets' kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Aanduidingen kunnen voorkomen in een bestemmingsregel, in meerdere bestemmingsregels en kunnen ook een eigen regel hebben.

5.1.3 Hoofdstukindeling van de regels

De regels zijn verdeeld over vier hoofdstukken:

1. **Inleidende regels**
   In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de regels worden gebruikt (artikel 1). Dit gebeurt om een eenduidige uitleg en toepassing van de regels te waarborgen. Ook is bepaald de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de regels (artikel 2).

2. **Bestemmingsregels**
   In dit tweede hoofdstuk zijn de bepalingen van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt in alfabetische volgorde. Per bestemming is het toegestane gebruik geregeld en zijn bouwregels en, eventueel, ook bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden opgenomen. Als er dubbelbestemmingen zijn worden die ook in dit hoofdstuk opgenomen. Die komen, ook in alfabetische volgorde, achter de bestemmingsbepalingen.

   Ieder artikel kent een vaste opzet. Eerst wordt het toegestane gebruik geformuleerd in de bestemmingsomschrijving. Vervolgens zijn bouwregels opgenomen. Aansluitend volgen afwijkingsbevoegdheden met betrekking tot bouw- en/of gebruiksregels. Ten slotte zijn eventueel bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden en/of wijzigingsbevoegdheden opgenomen.

   Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsbepalingen ook in andere artikelen relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moet worden. Alleen zo is een volledig beeld te verkrijgen van hetgeen is geregeld.

3. **Algemene regels**
   In dit hoofdstuk zijn bepalingen opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het hele plan. Het zijn achtereenvolgens een anti-dubbeltelregel, algemene gebruiksregels en algemene afwijkingsregels.

4. **Overgangs- en slotregels**
   In het laatste hoofdstuk zijn respectievelijk het overgangsrecht en een slotregel opgenomen. Hoewel het hier in wezen ook algemene regels betreft, zijn deze vanwege hun meer bijzondere karakter in een apart hoofdstuk opgenomen.

5.2 Dit bestemmingsplan

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De verbeelding en de regels vormen tezamen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden bezien en toegepast. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld.

De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft een weergave van de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Tot slot is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

5.2.1 Bijzonderheden in dit bestemmingsplan

In dit bestemmingsplan zijn de bestemmingen 'Agrarisch' 'Bedrijf', 'Groen' en de dubbelbestemming 'Leiding - Riool' opgenomen.

Agrarisch (Artikel 3)

De bestemming 'Agrarisch' betreft de strook tussen de groenbestemming en de westelijke zijde van de plangebied. Deels loopt de bestemming 'Agrarisch' onder de dubbelbestemming 'Leiding - Riool'. In agrarisch gebied zijn alle soorten agrarische bedrijven (veeteelt, akkerbouw, tuinbouw, fruitteelt) en agrarische hulpbedrijven toegestaan. Tevens wordt ruimte geboden aan activiteiten die verbonden zijn met het buitengebied – die niet vallen onder de definitie van een agrarisch bedrijf- zoals paardenpension, stalhouderij), extensieve dagrecreatie. Bij extensieve dagrecreatie gaat het om vormen van extensief medegebruik als wandelpaden, fietspaden en ruiterpaden, aanlegsteigers (primaat waterschap). Benoemde activiteiten zonder bebouwing (gebruik) is binnen de bestemming mogelijk

Bedrijf (Artikel 4)

In de huidige situatie is een groot deel van het plangebied al bestemd als 'Bedrijf'. Hierbij heeft het bedrijf een specifieke functieaanduiding, namelijk 'specifieke vorm van bedrijf - 25'. Binnen dit bestemmingsplan is gekozen om dezelfde bestemming, namelijk bedrijf met de functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - 25', toe te wijzen aan het bedrijf inclusief de uitbreidingslocatie. Hiermee wordt alleen het huidige gebruik en de uitbreiding van het bedrijf mogelijk gemaakt.

Groen (Artikel 5)

Het betreft hier brede bermen langs wegen, plantsoenen en andere groenvoorzieningen. Het betreft groenelementen die visueel/ landschappelijk van betekenis zijn en/of welke een visuele afschermende werking hebben van activiteiten, infrastructuur of gebouwen. Binnen deze bestemming is geen bebouwing toegestaan.

Leiding - Riool (Artikel 6)

Deze dubbelbestemming betreft de binnen het plangebied aanwezige ondergrondse (hoofdtransport)leidingen. De (hoofdtransport)leidingen zijn overeenkomstig hun bestaande situatie bestemd en als zodanig beschermd. Het betreft hier ondergrondse rioolleidingen.

Binnen de ontwikkeling wordt de leiding deels verlegd, waardoor het noodzakelijk is deze dubbelbestemming op te nemen in het bestemmingsplan. Daarnaast is de leiding momenteel bestemd als 'Leiding - Gas', terwijl het hier gaat om een riool leiding. Dit zal worden aangepast voor het deel dat binnen de plangrenzen van dit bestemmingsplan valt.

5.2.2 Algemene regels

Naast de bestemmingen bevat het plan een aantal algemene regels over bijvoorbeeld begrippen, de wijze van meten, algemene afwijkingen en overgangsrecht. Deze min of meer standaardregels in bestemmingsplannen worden hier verder niet toegelicht.

Hoofdstuk 6 Procedure

Voorontwerp

Bij de voorbereiding van een (voor)ontwerp bestemmingsplan dient overleg te worden gevoerd als bedoeld in artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening. Dit is het vooroverleg, waarin het conceptplan wordt voorgelegd aan het waterschap en aan die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. Voor wat kleinere plannen kan, in overleg, afgezien worden van dit overleg.

Voor dit plan is overleg gevoerd met de provincie en de beheerder van de gasleiding. Een verslag hiervan wordt bij de besluitvorming over het ontwerpbestemmingsplan betrokken.

Ontwerp

Een ontwerpbestemmingsplan dient conform afdeling 3.4 Awb gedurende 6 weken ter inzage gelegd te worden. Hierbij is er de mogelijkheid voor een ieder om zienswijzen in te dienen op het plan. Een verslag van eventuele zienswijzen wordt door de gemeenteraad bij de (al dan niet gewijzigde) vaststelling van het bestemmingsplan betrokken.

Vaststelling en beroep

Na vaststelling door de raad wordt het vaststellingsbesluit bekend gemaakt. Het bestemmingsplan ligt na bekendmaking 6 weken ter inzage. Gedurende deze termijn is er de mogelijkheid voor belanghebbenden beroep in te dienen bij de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State. Het bestemmingsplan treedt vervolgens daags na afloop van de tervisielegging in werking als er geen beroep is ingesteld. Is er wel beroep ingesteld dan treedt het bestemmingsplan ook in werking, tenzij naast het indienen van een beroepschrift ook om een voorlopige voorziening is gevraagd. De schorsing van de inwerkingtreding eindigt indien de voorlopige voorziening wordt afgewezen. De procedure eindigt met het besluit van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Van ontwerpbestemmingsplan naar vaststelling

Zienswijzen

Het bestemmingsplan heeft vanaf 29 juni gedurende zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn is een ieder in de gelegenheid gesteld zienswijzen kenbaar te maken aan de gemeenteraad van de gemeente Zevenaar. Er zijn geen zienswijzen naar voren gebracht.

Ambtelijke aanpassingen

Daarnaast is er een ambtelijke aanpassing doorgevoerd in de toelichting, regels en verbeelding van onderhavig bestemmingsplan. Het ontwerpbestemmingsplan bevatte gronden waaraan alleen de dubbelbestemming 'Leiding - Riool' was toegekend. Besloten is om aan deze gronden, inclusief de gronden tussen de in onderhavig bestemmingsplan mogelijke gemaakte groenbestemming en de dubbelbestemming 'Leiding - Riool' tevens de enkelbestemming 'Agrarisch' toe te kennen. De bestemming 'Agrarisch' is geconsolideerd opgenomen.

A2 \\hka-srv01\Data\Projecten\Projecten-2016\16031-WRIJ Zevenaar werkplaats\Tekeningen\3-VO\16031_VO_001 terrein herinrichting Zevenaar.dwg <> Layout: Model <> Geplot: 02-05-2023, 14:48 h, schaal: 1:500.00, ctb: 20-hha-ABT-kleur

RIJKSWEG A12

NIEUWE GROENSINGEL AANBRENGEN (herleidbaar inheemse soorten)
BEPLATING IN OVERLEG MET AFD. ZUIVER EN RIOLERING I.V.M. PERSLEIDING
BOOMSOORT BEPALEN O.B.V. KROONPROJECTIE (BOVEN EIGEN TERREIN)
Robuuste meidoornstrook, waarin soorten gemengd worden aangeplant om het robuuste beeld te creëeren:
- Rhamnus Frangula / vuilboom
  105 st. / 2st./m²
- Viburum Opulus / Gelderse Roos
  105 st. / 2st./m²
- Crataegus Monogyna / eenstijlige meidoorn
  385 st. / 2st./m²
- Euonymus Europaeus / wilde kardinaalsmuts
  105 st. / 2st./m²

PERSLEIDING VERLEGGEN TOT KNOOPPUNT
AANSLUITING OP RIJNWAARDEN
AC500, 207mtr TOTAAL

NIEUWE GROENSINGEL AANBRENGEN
Fagus Sylvatica / groene beuk
hoogte: 1,0m / 4 st./m¹

PERSLEIDING VERLEGGEN
AC500, 75mtr

NIEUWE AANPLANT
- Tamme Kastanje - 2 st.
  Plantafstand: 7m

BESTAANDE PERSLEIDING

3 STUKS BOMEN TE KAPPEN
BIJ REALISATIE KAPSCHUUR

NIEUWE VERHARDING (STELCON) (ca. 208m² / 52st.)

UITBREIDING GROENSTROOK

FIETSENSTALLING VERWIJDEREN

KAPSCHUUR

14000

TOEKOMSTIGE KAPSCHUUR
AFM. ±40 x ±14 m
INRIJHOOGTE 4,5m
NOKHOOGTE 5,5m

DEPOT #1
ca. 10x10m

DEPOT #3
ca. 10x10m

DEPOT #3
ca. 10x10m

LIJNGOOT

NIEUWE GROENSINGEL AANBRENGEN (ca. 1600mm hoog)
- Acer Campestre / Veldsedoorn

DEPOTS MIDDELS MEGABLOKKEN (ca. 1,6m hoog)
ONDERGROND: STELCONPLATEN
LIJNGOOT AANBRENGEN AAN VOORZIJDE DEPOTS

VERHARDING TOEGANG
WERKPLAATS AANPASSEN

BEPLANTINGSPLAN:
/ Heg voorzijde :
Fagus Sylvatica / groene beuk
hoogte: 1,0m / 4 st./m¹

VOORZIJDE VOORZIEN VAN
HAAG (max. 1000m HOOG)

WERKPLAATS

5000

BOOM TE KAPPEN

NIEUWE PARKEERPLAATSEN
14 st. à 5,0 x 2,35m
5 st. à 6,0 x 2,4m
VERHARDING/ BKK STRAATWERK /

10500

BOOM TE KAPPEN

5000

TE PLAATSEN CONTAINER

WASPLAATS

SCHUUR & MUSKUSRATTENBEHEER

BESTAANDE PERSLEIDING TE VERLEGGEN

NIEUWE VERHARDING (STELCON)
(ca. 1568m² / 392st.)

LIJNGOOT

TE PLAATSEN CONTAINERS

DEPOT #6
ca. 10x10m

DEPOT #5
ca. 10x10m

DEPOT #4
ca. 15x7,5m

NIEUWE GROENSINGEL AANBRENGEN
Fagus Sylvatica / groene beuk
hoogte: 1,0m / 4 st./m¹

NIEUWE FIETSENSTALLING /
LEVERANCIERSHOK

NIEUW TE PLAATSEN BRONFILTER / PUNTBRON

BESTAANDE BOMENRIJ DOORZETTEN
- Fraxinus Excelsior / Es
  Plantafstand: 7m

NIEUWE STEEG

HENGELER LEIGRAAF

TATELAARWEG

RENVOOI

- Kadastrale perceelsgrens
- Gehele terrein voorzien van een nieuw hekwerk, uitvoering overeenkomstig bestaand hekwerk aan de voorzijde.
- Persleiding bestaand / nieuw
- Nieuwe terreinverharding (stelconplaten)
- Nieuwe parkeerplaatsen (5,0 cq. 6,0m lang / 2,0m breed)
- Nieuwe bebouwing
- Bestaande groenstrook (gras)
- Nieuwe groenstrook (gras)
- Nieuwe oppervlaktewatervoorziening (wadi) - vervallen
- Opstelplaats containers
- Opslagdepot op te bouwen uit megablokken, vloer middels stelconplaten
- Nieuw aan te brengen buitenverlichting
- Bestaande boom
- Nieuw aan te planten boom / groensingel

project:
HERINRICHTING LOCATIE WATERSCHAP R&IJ ZEVENAAR

projectlocatie:
Nieuwe Steeg 9
6902 PP Zevenaar

opdrachtgever:
Waterschap Rijn en IJssel
Postbus 148
7000 AC Doetinchem
T 0314 - 36 93 69

architect:
projectleider: vvv / ek
tekenaar: ek
maateenheid: mm
schaal: 1:500
formaat: A2
datum: 14-06-2021
wijz.: D 02-05-2023

projectfase:
VOORLOPIG ONTWERP
tekeningnummer: VO_001
projectnummer: 16031
onderwerp:
Terreininrichting

Hurenkamp Architecten & Adviseurs

Hurenkamp Architecten & Adviseurs bv
Kerkallee 43 6882 AM Velp
T 026 361 38 12
email architecten@hurenkamp.nl
Website www.hurenkamp.nl

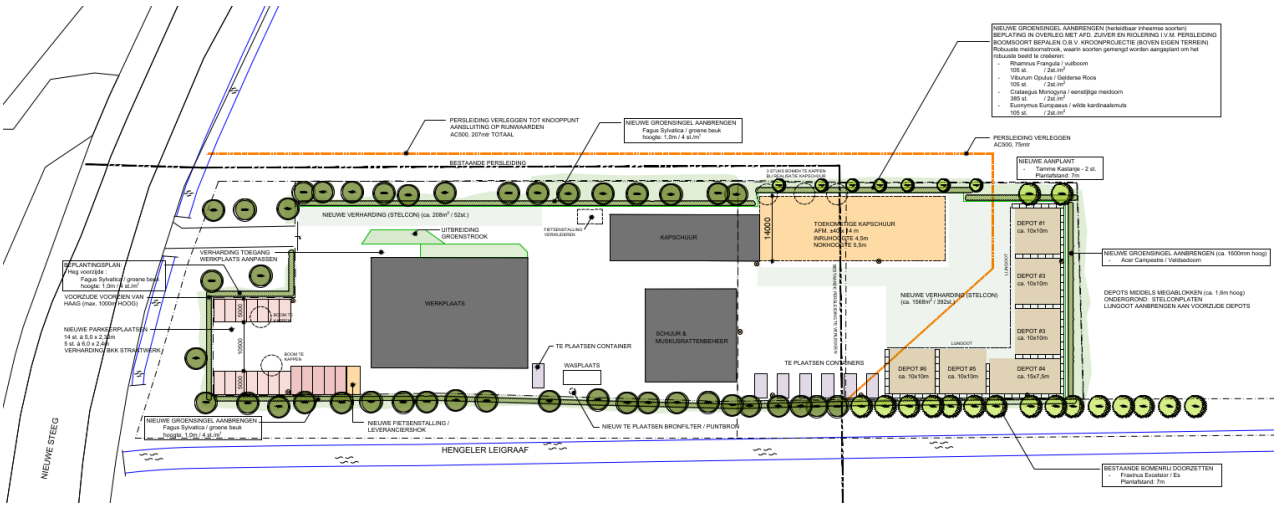
UITBREIDING LOCATIE WATERSCHAP RIJN & IJSSEL ZEVENAAR

Project	: Uitbreiding locatie Waterschap Rijn & IJssel te Zevenaar
Betreft	: Omschrijving werkzaamheden t.b.v. conceptaanvraag
Ons kenmerk	: 16031
Datum	: 08 december 2021 / gew. 02 mei 2022 / gew. 04-05-2023
Opgesteld door	: dhr. E. Kant van Hurenkamp Architecten & Adviseurs

INLEIDING

Het Waterschap Rijn&IJssel is voornemens de huidige werkplaatslocatie aan de Nieuwe Steeg 9 te Zevenaar uit te breiden. Hierover zijn reeds enkele informele gesprekken gevoerd tussen de gemeente Zevenaar en het Waterschap R&IJ. Voor de uitbreiding van de locatie is een wijziging van het bestemmingsplan vereist. Hiervoor zijn de vereiste onderzoeken gedaan en de stukken vervaardigd. Deze stukken zijn middels een conceptaanvraag aangeboden aan de gemeente Zevenaar.

Naast de benodigde bestemmingsplanwijziging zijn er enkele activiteiten voorzien waar een omgevingsvergunning voor vereist is. Parallel aan de conceptaanvraag voor de bestemmingsplanwijziging worden tevens de vergunningplichtige onderdelen als conceptaanvraag ter beoordeling aangeboden aan de gemeente Zevenaar, opdat deze nader uitgewerkt kunnen worden.

Plantekening met voorgenomen wijzigingen (HA&A d.d. 02-05-2023)

De activiteiten waar onzes inziens een omgevingsvergunning voor vereist zijn, betreffen:
- Het plaatsen van een nieuwe afrastering aan de voorzijde van het perceel;
- Het verplaatsen van de fietsenstalling naar de voorzijde van het perceel (nabij de parkeerplaatsen);
- Het realiseren van de opslagdepots;
- Het realiseren van een nieuwe loods/kapschuur;

Activiteiten die, na vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan, vergunningsvrij uitgevoerd kunnen worden, maar de kennisgeving toegelicht worden:
- Het verharden van het terrein t.b.v. de nieuwe parkeervoorzieningen en locatie-uitbreiding;
- Kappen van bomen & aanplant van nieuwe bomen;
- Het verleggen van de persleiding riool;

In deze notitie worden de bovengenoemde activiteiten puntsgewijs omschreven en toegelicht.

PLAATSEN AFRASTERING VOORZIJDE & VERVANGEN BESTAAND

De afrastering (hekwerk) aan de voorzijde van het perceel zal aangepast / verplaatst worden ten behoeve van de nieuwe parkeerplaatsen. Het type hekwerk dat momenteel aan de voorzijde aanwezig is, zal gehandhaafd worden.

Impressie te plaatsen hekwerk

De overige begrenzingen van het terrein (zijkanten en achterzijde) zijn in de huidige situatie afgescheiden met een oud hekwerk, bovenzijde voorzien van prikkeldraad. Het Waterschap R&IJ is voornemens ook deze hekwerken te vervangen voor de moderne uitvoering als aan de voorzijde opdat de gehele terreinafscheiding er ordentelijk uit komt te zien.

Detailfoto bovenzijde hekwerk

Voor het realiseren van de terreinverhardingen, later in deze notitie nader omschreven, is geen omgevingsvergunning vereist.

HERPLAATSING FIETSENSTALLING

Momenteel is de afsluitbare fietsenstalling gepositioneerd aan de westzijde van het perceel, nabij de bestaande kapschuur. De wens is om deze te herpositioneren naar de voorzijde van de werkplaats, opdat deze bij de parkeervoorzieningen geplaatst is en geen belemmering vormt voor verkeerbewegingen naar het achterterrein. Als gevolg dat de nieuwe locatie aan de voorzijde van de werkplaats is voorzien, is dit een vergunningplichtige activiteit. De omvang en uitvoering zal gelijk zijn aan de huidige fietsenstalling.

Huidige fietsenstalling

De afmetingen van de fietsenberging betreffen ca. 5,5 x 3,2 x 2,8m (lxbxh) (exacte afmetingen n.t.b.).

TERREINVERHARDINGEN EN PARKEERPLAATSEN

De parkeerplaatsen, welke momenteel aan de westzijde van de werkplaats zijn gepositioneerd, zullen verplaatst worden naar de voorzijde van het terrein. Hiermee vormen de parkeerplaatsen niet langer een belemmering in het doorgaande verkeer naar het achterterrein. De verharding van de parkeerplaatsen zal worden gerealiseerd middels BKK straatwerk op een laag menggranulaat en zand.

Impressie BKK klinker parkeerterrein

Het gebruik van semi-openverharding is vanuit de gebruiker niet wenselijk, aangezien dit voor lokale wildgroei zorgt, wat tot een onverzorgd beeld leidt. De hoge mate van benodigd onderhoud is niet gewenst.

Voor wat betreft de nieuwe verhardingen op de positie van de huidige parkeerplaatsen en op het nieuw te betrekken achterterrein zal er gebruik worden gemaakt van stelconplaten. Deze zullen eveneens op een laag menggranulaat en zand worden gerealiseerd.

Impressie stelconverharding

De omschreven verhardingen kunnen vergunningvrij worden gerealiseerd, mits de bodemingrepen niet groter zijn dan 2.500m2 en dieper dan 0,5m. Beide criteria, voortvloeiend uit de gebiedsaanduiding ‘Waarde – Archeologie’, worden niet overschreden.

OPSLAGDEPOTS

Op het achterterrein (noordzijde) dienen een zestal depots te worden gerealiseerd voor de opslag van grond, klein, hout, gebroken pui en diverse andere materialen. Er worden hier geen stoffen opgeslagen die schadelijk kunnen zijn voor het milieu en de bodem. De depots zullen worden opgebouwd uit megablokken (160x80x80cm), welke 2 hoog zullen worden gestapeld (tot 1,80m). De beton zijn stapelbaar en eenvoudig te demonteren. De ondergrond van de depots zal worden voorzien van stelconplaten op een laag menggranulaat en zand.

Impressie betonnen megablok

KAPPEN VAN BOMEN & AANPLANT VAN NIEUWE BOMEN

Voor het realiseren van de gewenste parkeerplaatsen aan de voorzijde dient een tweetal bomen te worden gekapt. Deze bomen zijn niet benoemd op de lijst met waardevolle en monumentale bomen en kunnen derhalve zonder vergunning worden gekapt. Vanuit het verkennend onderzoek ecologie wordt aangeraden om te werken buiten het vogelbroedseizoen om verstoring of verdwijning van vogelsoorten tegen te gaan.

De voorzijde van het terrein zal, aanvullend op het omschreven hekwerk, worden voorzien van een groene haag. In verband met de inbraakgevoeligheid op deze locatie zal deze een hoogte krijgen van 0,5 - 1,0 meter.

Aan de noord-westzijde van het terrein zullen drie essen moeten worden geveld om de realisatie van de nieuwe kapschuur mogelijk te maken. Het terrein zal aan de achterzijde voorzien worden van een nieuwe groene omkadering, met een hoogte van ca. 1,60m, om het zicht op de nieuwe kapschuur en depots te beperken. In verband met de aanwezigheid van het persriool zal de exacte beplanting (bomen & struikgewassen) van deze groensingel in nadere afstemming met de afdeling Zuivering en Riolering van het Waterschap dienen te gebeuren. De aanleg van de groensingel zal een positieve bijdrage leveren aan de biodiversiteit van het plangebied.

REALISATIE NIEUWE LOODS / KAPSCHUUR

Om het aantal regionale verkeersbewegingen van groot materieel verder te kunnen verminderen en de stalling van dit materieel ordentelijk en beschermd tegen weerinvloeden te laten gebeuren, is men voornemens een aanvullende kapschuur te bouwen. Deze zal naast de huidige kapschuur worden geplaatst, zoals aangegeven op de terreintekening. De gewenste afmetingen hiervan zijn 14 x 40m, met een inrijhoogte van 4,5 meter. De maximale nokhoogte zal vastgesteld worden op 5,5 meter.

VERLEGGEN PERSLEIDING

Er ligt momenteel een persleiding riool ter hoogte van de huidige achtergrens van het terrein (noordzijde). Om een toekomstige realisatie van de aanvullende kapschuur mogelijk te maken, zal het persleidingtraject aangepast worden. Tevens is de huidige persleiding onvoldoende berekend op een hoge bovendruk, waarmee een verzwaring van de persleiding noodzakelijk is. Derhalve is in de bestemmingsplanwijziging een nieuw traject van de persleiding meegenomen. De werkzaamheden aan de persleiding zijn vergunningvrij voor de activiteit bouwen.

A2 \\hka-srv01\Data\Projecten\Projecten-2016\16031-WRIJ Zevenaar werkplaats\Tekeningen\3-VO\16031_VO_001 terrein herinrichting Zevenaar.dwg <> Layout: Model <> Geplot: 02-05-2023, 14:48 h, schaal: 1:500.00, ctb: 20-hha-ABT-kleur

RIJKSWEG A12

NIEUWE GROENSINGEL AANBRENGEN (herleidbaar inheemse soorten)
BEPLATING IN OVERLEG MET AFD. ZUIVER EN RIOLERING I.V.M. PERSLEIDING
BOOMSOORT BEPALEN O.B.V. KROONPROJECTIE (BOVEN EIGEN TERREIN)
Robuuste meidoornstrook, waarin soorten gemengd worden aangeplant om het robuuste beeld te creëeren:
- Rhamnus Frangula / vuilboom
  105 st. / 2st./m²
- Viburum Opulus / Gelderse Roos
  105 st. / 2st./m²
- Crataegus Monogyna / eenstijlige meidoorn
  385 st. / 2st./m²
- Euonymus Europaeus / wilde kardinaalsmuts
  105 st. / 2st./m²

PERSLEIDING VERLEGGEN TOT KNOOPPUNT
AANSLUITING OP RIJNWAARDEN
AC500, 207mtr TOTAAL

NIEUWE GROENSINGEL AANBRENGEN
Fagus Sylvatica / groene beuk
hoogte: 1,0m / 4 st./m¹

PERSLEIDING VERLEGGEN
AC500, 75mtr

NIEUWE AANPLANT
- Tamme Kastanje - 2 st.
  Plantafstand: 7m

BESTAANDE PERSLEIDING

3 STUKS BOMEN TE KAPPEN
BIJ REALISATIE KAPSCHUUR

NIEUWE VERHARDING (STELCON) (ca. 208m² / 52st.)

UITBREIDING GROENSTROOK

FIETSENSTALLING VERWIJDEREN

KAPSCHUUR

14000

TOEKOMSTIGE KAPSCHUUR
AFM. ±40 x ±14 m
INRIJHOOGTE 4,5m
NOKHOOGTE 5,5m

DEPOT #1
ca. 10x10m

DEPOT #3
ca. 10x10m

DEPOT #3
ca. 10x10m

LIJNGOOT

NIEUWE GROENSINGEL AANBRENGEN (ca. 1600mm hoog)
- Acer Campestre / Veldsedoorn

DEPOTS MIDDELS MEGABLOKKEN (ca. 1,6m hoog)
ONDERGROND: STELCONPLATEN
LIJNGOOT AANBRENGEN AAN VOORZIJDE DEPOTS

VERHARDING TOEGANG
WERKPLAATS AANPASSEN

BEPLANTINGSPLAN:
/ Heg voorzijde :
Fagus Sylvatica / groene beuk
hoogte: 1,0m / 4 st./m¹

VOORZIJDE VOORZIEN VAN
HAAG (max. 1000m HOOG)

WERKPLAATS

5000

BOOM TE KAPPEN

NIEUWE PARKEERPLAATSEN
14 st. à 5,0 x 2,35m
5 st. à 6,0 x 2,4m
VERHARDING/ BKK STRAATWERK /

10500

BOOM TE KAPPEN

5000

TE PLAATSEN CONTAINER

WASPLAATS

SCHUUR & MUSKUSRATTENBEHEER

BESTAANDE PERSLEIDING TE VERLEGGEN

NIEUWE VERHARDING (STELCON)
(ca. 1568m² / 392st.)

LIJNGOOT

TE PLAATSEN CONTAINERS

DEPOT #6
ca. 10x10m

DEPOT #5
ca. 10x10m

DEPOT #4
ca. 15x7,5m

NIEUWE GROENSINGEL AANBRENGEN
Fagus Sylvatica / groene beuk
hoogte: 1,0m / 4 st./m¹

NIEUWE FIETSENSTALLING /
LEVERANCIERSHOK

NIEUW TE PLAATSEN BRONFILTER / PUNTBRON

BESTAANDE BOMENRIJ DOORZETTEN
- Fraxinus Excelsior / Es
  Plantafstand: 7m

NIEUWE STEEG

HENGELER LEIGRAAF

TATELAARWEG

RENVOOI

- Kadastrale perceelsgrens
- Gehele terrein voorzien van een nieuw hekwerk, uitvoering overeenkomstig bestaand hekwerk aan de voorzijde.
- Persleiding bestaand / nieuw
- Nieuwe terreinverharding (stelconplaten)
- Nieuwe parkeerplaatsen (5,0 cq. 6,0m lang / 2,0m breed)
- Nieuwe bebouwing
- Bestaande groenstrook (gras)
- Nieuwe groenstrook (gras)
- Nieuwe oppervlaktewatervoorziening (wadi) - vervallen
- Opstelplaats containers
- Opslagdepot op te bouwen uit megablokken, vloer middels stelconplaten
- Nieuw aan te brengen buitenverlichting
- Bestaande boom
- Nieuw aan te planten boom / groensingel

project:
HERINRICHTING LOCATIE WATERSCHAP R&IJ ZEVENAAR

projectlocatie:
Nieuwe Steeg 9
6902 PP Zevenaar

opdrachtgever:
Waterschap Rijn en IJssel
Postbus 148
7000 AC Doetinchem
T 0314 - 36 93 69

architect:
projectleider: vvv / ek
tekenaar: ek
maateenheid: mm
schaal: 1:500
formaat: A2
datum: 14-06-2021
wijz.: D 02-05-2023

projectfase:
VOORLOPIG ONTWERP
tekeningnummer: VO_001
projectnummer: 16031
onderwerp:
Terreininrichting

Hurenkamp Architecten & Adviseurs

Hurenkamp Architecten & Adviseurs bv
Kerkallee 43 6882 AM Velp
T 026 361 38 12
email architecten@hurenkamp.nl
Website www.hurenkamp.nl

Verkennend bodemonderzoek

Nieuwe Steeg 9 Zevenaar

Gemeente Zevenaar

Projectnummer: 3435.01
Datum: 29 september 2021
Versie: definitief

Verkennend bodemonderzoek

Nieuwe Steeg 9 Zevenaar

Gemeente Zevenaar

Opdrachtgever:	**Hurenkamp Architecten en Adviseurs BV**
Projectnummer:	3534.01
Datum:	29 september 2021
Versie:	Definitief
Projectleider en rapporteur:	Ing. R. Schreuder
Kwaliteitscontrole:	Ing. M. Teusink

Opdrachtnemer: **Buro Ontwerp & Omgeving**

Velperweg 157
6824 MB Arnhem
Postbus 2033
6802 CA Arnhem

info@ontwerpenomgeving.nl
www.ontwerpenomgeving.nl

INHOUD

Pagina

1 INLEIDING 3
2 VOORONDERZOEK 4
2.1 Algemeen 4
2.2 Locatie gegevens 4
2.3 Historisch gebruik en beïnvloeding van de onderzoekslocatie 5
2.4 Verwachting ten aanzien van de bodemkwaliteit 7
2.5 Regionale bodemopbouw en geohydrologische situatie 8
2.6 Onderzoeksopzet 9

3 RESULTATEN BODEMONDERZOEK 10
3.1 Veldwerkzaamheden 10
3.2 Bodemopbouw en zintuiglijke waarnemingen 10
3.3 Laboratoriumonderzoek 11
3.4 Toetsingskader 12
3.5 Analyseresultaten 13
3.6 Interpretatie 14

4 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 16
4.1 Samenvatting 16
4.2 Conclusies en aanbevelingen 17
4.3 Opmerkingen 17

BIJLAGEN

1. Situatietekeningen
1.1 Regionale ligging
1.2 Situatietekening met boorpunten
2. Boorprofielen en legenda
3. Analysecertificaten
4. Toetsing van de analyseresultaten
4.1 Wet bodembescherming (Wbb)
4.2 Besluit bodemkwaliteit (Bbk)
4.3 Tijdelijk handelingskader PFAS-houdende grond en baggerspecie
5. Toetsingskader
5.1 Wet bodembescherming (Wbb)
5.2 Besluit bodemkwaliteit (Bbk)
5.3 Tijdelijk handelingskader PFAS-houdende grond en baggerspecie

1 INLEIDING

In opdracht van Hurenkamp Architecten en Adviseurs BV is door Buro Ontwerp & Omgeving een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie bekend als Nieuwe Steeg 9 in Zevenaar (gemeente Zevenaar).

De aanleiding tot de uitvoering van het onderzoek is de voorgenomen ontwikkeling van de locatie.

Doel van het verkennend bodemonderzoek is een indicatie te krijgen van de huidige milieuhygienische kwaliteit van de bodem.

Het verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd conform de NEN 5740:2009/A1:2016 (Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond).
Uitvoering van een vooronderzoek conform NEN 5725:2017 (Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek) maakt deel uit van het onderzoek.

In het voorliggende rapport worden achtereenvolgens de resultaten van het vooronderzoek en de daarop gebaseerde onderzoeksstrategie (hoofdstuk 2), de uitvoering en resultaten van het uitgevoerde bodemonderzoek (hoofdstuk 3) en de conclusies en aanbevelingen (hoofdstuk 4) beschreven.

Buro Ontwerp & Omgeving verklaart dat zij geen financieel of zakelijk belang heeft bij het resultaat van het onderzoek. Het onderzoek is in dat opzicht onafhankelijk van de opdrachtgever uitgevoerd.

2 VOORONDERZOEK

2.1 Algemeen

Ten behoeve van het verkennend bodemonderzoek is een vooronderzoek uitgevoerd conform de norm NEN 5725. In het kader van het vooronderzoek is informatie verzameld over de volgende onderzoeksaspecten:
- Locatie gegevens;
- Gebruik en beïnvloeding van de locatie, verdachte situatie, activiteiten, ongewoon voorval;
- Verwachting ten aanzien van de bodemkwaliteit;
- Bodemopbouw en geohydrologie.

Hierbij zijn de volgende bronnen geraadpleegd:
- Verstrekte informatie door de heren W. te Voert en P. de Bruijn van waterschap Rijn en IJssel;
- Verstrekte informatie door de heer J. Branderhorst van de gemeente Zevenaar;
- www.kadaster.nl;
- www.dinoloket.nl;
- www.bodemloket.nl;
- diverse kaarten van de website van de Provincie Gelderland;
- www.topotijdreis.nl.

2.2 Locatie gegevens

Afbakening onderzoekslocatie vooronderzoek
De onderzoekslocatie is gelegen aan de Nieuwe Steeg 9 te Zevenaar en bevindt zich ten noorden van de snelweg A12. De onderzoekslocatie heeft een grootte van 2.370 m^2 betreft het kadastrale perceel gemeente Oud-Zevenaar, sectie K, nummer 4810.

Voor de ligging van de locatie en de kadastrale kaart wordt verwezen naar bijlage 1.1 en voor een situatietekening naar bijlage 1.2.

Het vooronderzoek omvat de onderzoekslocatie en direct hieraan grenzende percelen binnen een afstand van 25 meter.

Huidig gebruik onderzoekslocatie
De onderzoekslocatie maakt deel uit van een agrarisch grasland en is begroeid met kort gras. Ten zuiden is de huidige werkplaats van het waterschap aanwezig. Ten oosten zijn enkele bomen en een watergang (Hengelder Leigraaf) aanwezig.

Terreinverkenning

Voorafgaand aan het bodemonderzoek is er een terreinverkenning uitgevoerd. De inspectie is onder andere gericht op de identificatie van bronnen, die mogelijk hebben geleid of kunnen leiden tot een bodemverontreiniging. Tijdens de terreinverkenning zijn geen bijzonderheden waargenomen die duiden op een mogelijke verontreiniging van de bodem.

Toekomstig gebruik

Het waterschap is voornemens de bestaande werkplaats, welke gesitueerd is op de zuidelijk gelegen percelen K 2148 en K 2739, uit te breiden. De uitbreiding betreft een depotlocatie, waar opslag van (schone) grond, hout, puin en divers materiaal plaats zal vinden.

2.3 Historisch gebruik en beïnvloeding van de onderzoekslocatie

Historisch kaartmateriaal

Op de topografische kaart uit 1910 is alleen de watergang waar te nemen. Op de kaart uit 1988 is voor het eerst de thans aanwezige werkplaats zichtbaar. Tot die tijd is de onderzoekslocatie in gebruik als agrarisch terrein, en nimmer bebouwd.

1910

1980

1988

Calamiteiten

Voor zover bij het waterschap bekend hebben zich op de onderzoekslocatie in het verleden geen calamiteiten met een bodembedreigend karakter voorgedaan. Ook uit informatie van de gemeente blijkt niet dat er zich in het verleden bodembedreigende calamiteiten hebben voorgedaan.

Bouwvergunningen

Van de gemeente Zevenaar zijn vier bouwtekeningen ontvangen:

- ‘magazijn voor noodmaterialen’ (november 1990), centraal op het terrein van het waterschap en ten zuiden van onderhavige onderzoekslocatie. Op de tekening is de indeling en het toekomstige gebruik van het magazijn niet aangegeven. Voor de dakbedekking worden zwarte eternit golfplaten gebruikt;

- De verbouwing en uitbreiding van dit magazijn (maart 1997). Deze zal worden ingericht als werkplaats, inclusief kantoren, kantine en opslagruimtes. In de zuidwestelijke hoek vindt opslag van olie en banden plaats. De uitbreiding van de schuur wordt voorzien van asbestvrije eternit golfplaten;
- Het aanpassen/uitbreiden van de gevel van de werktuigenloods op het noordoostelijke deel van het terrein (april 2000). De dakbedekking zal bestaan uit asbestvrije eternit golfplaten;
- De verbouwing en uitbreiding van de schuur op het noordoostelijk deel van het terrein buiten onderhavige onderzoekslocatie? (april 2003). De indeling en het gebruik van de schuur zijn niet aangegeven op de tekening. Ook deze schuur zal worden voorzien van asbestvrije eternit golfplaten.

Tanks

Voor zover bekend, heeft er op de onderzoekslocatie nimmer opslag van oliehoudende producten in ondergrondse of bovengrondse tanks plaatsgevonden. In de werkplaats ten zuiden van onderhavige onderzoekslocatie is een bovengrondse dieseltank aanwezig, voorzien van een lekbak en gesitueerd op een vloeistofdichte vloer. Op dit terrein is tevens een wasplaats met een OBAS en zandvang aanwezig.

Gezien de nodige bodembeschermingsvoorzieningen en de afstand tot onderhavige onderzoekslocatie worden van de tank en OBAS geen negatieve invloed verwacht op de bodemkwaliteit van de onderzoekslocatie.

Historisch bodemgebruik

Uit bodemloket en de atlas Gelderland blijkt dat geen HBB-(historisch bodemgebruik) locaties ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie aanwezig zijn. Ten zuiden zijn de in Tabel 1 genoemde HBB-locaties aanwezig:

Tabel 1 HBB-locaties

Locatie	GE-code	Bis-code	Activiteit	Start	Eind	Opmerking
Nieuwe Steeg 9	GE029900500	AA029900597	Machine- en apparatenreparatiebedrijf	1994	onbekend	
			Autowasserij	1994	onbekend	
			Dieseltank (ondergronds)	1994	onbekend	Bovengrond, zie kopje tanks
			Lasinrichting	1994	onbekend	
			Bestrijdingsmiddelengroothandel	1994	onbekend	
			Afgewerkte olietank (bovengrond)	1994	onbekend	
			Opslag van aromatische koolwaterstoffen	1994	onbekend	

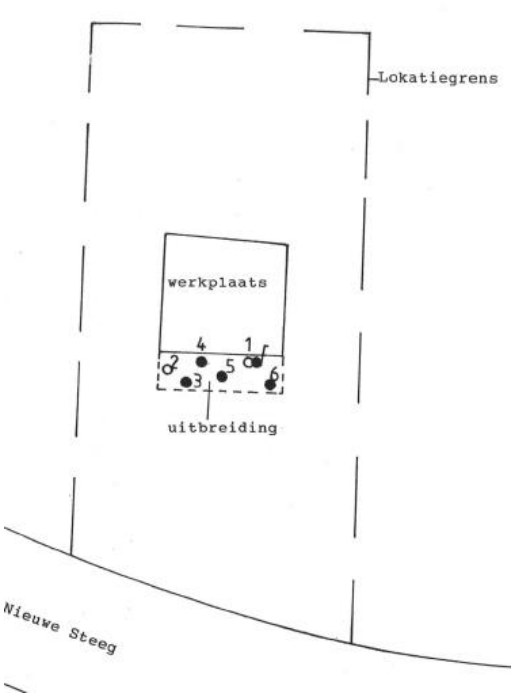
2.4 Verwachting ten aanzien van de bodemkwaliteit

Uitgevoerde bodemonderzoeken
Op het bodemloket en de website van de provincie Gelderland worden geen uitgevoerde bodemonderzoeken op de onderzoekslocatie aangegeven. Ten zuiden van de onderzoekslocatie is onderstaand bodemonderzoek uitgevoerd.

Verkennend bodemonderzoek Nieuwe Steeg Zevenaar, Van der Poel Consult BV, projectnummer 1.9709.237, d.d. september 1997.

Het onderzoek is uitgevoerd op het terrein van het Waterschap naar aanleiding van de uitbreiding van de werkplaats. In de bodem zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op een mogelijke verontreiniging van de bodem. In de bovengrond liggen de gemeten gehaltes PAK en arseen boven de streefwaarde. In de ondergrond zijn gehaltes arseen gemeten die boven de interventiewaarde liggen. In het grondwater liggen de gemeten concentraties onder de streefwaarde.

De gemeten sterk verhoogde gehaltes arseen worden toegeschreven aan natuurlijke processen.

Publiekrechtelijke beperkingen tan aanzien van artikel 55 Wet bodembescherming
Ten aanzien van de onderzoekslocatie zijn geen publiekrechtelijke beperkingen opgenomen ten aanzien van het artikel 55 uit de Wet bodembescherming, hetgeen inhoudt dat bij het Kadaster geen geval van ernstige bodemverontreiniging is geregistreerd.

Asbest
Op de asbestdakenkaart van de provincie Gelderland is aangegeven dat de daken op 3 schuren ten zuiden van de onderzoekslocatie asbestverdacht zijn. Door de terreinbeheerder is aangegeven dat, overeenkomstig de bouwtekeningen, alle daken asbest vrij zijn.

Tijdens het uitvoeren van het vooronderzoek zijn geen aanwijzingen verkregen voor de mogelijke aanwezigheid van asbestverdachte materialen op of in de bodem van de onderzoekslocatie.

PFAS
Er zijn geen specifieke aanwijzingen voor de aanwezigheid van PFAS ter plaatse van de onderzoekslocatie. Het betreft een (van oudsher) agrarisch bouwland.

Bodemkwaliteitskaart
Op de 'Bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart Milieusamenwerking regio Arnhem' valt de locatie voor de bovengrond in 'B12 Buitengebied klei' en voor de ondergrond in 'O23 Klei'. De gebiedseigen kwaliteit (P80-percentiel) voldoet voor zowel de boven- als de ondergrond aan de bodemkwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur'.

De gemeente Zevenaar hanteert de 80-percentielwaarde (80% van de beschikbare gemeten stofgehalten voor die zone zijn lager dan deze waarde vastgesteld) als gebiedseigen bodemkwaliteit binnen een zone. Als deze waarde onder de landelijke achtergrondwaarde (AW) is gelegen, geldt de AW als de gebiedseigen bodemkwaliteit.

De grond valt zowel voor ontgraving als toepassing in de klasse Achtergrondwaarde.

Op basis van uitgevoerd (aanvullend) onderzoek (bodemkwaliteitskaart MRA, PFAS actualisatie, gemeente Arnhem, d.d. 28-09-2020) is vastgesteld dat de P-80 waarde bij geen van de onderzochte PFAS-verbindingen een overschrijding toont van de generiek gestelde toepassingsnormen uit het Tijdelijk handelingskader. Aangaande PFAS is derhalve geconcludeerd dat de gebiedseigen bodemkwaliteit in de klasse Landbouw/Natuur valt (overeenkomstig met Achtergrondwaarde (AW2000)).

2.5 Regionale bodemopbouw en geohydrologische situatie

Het maaiveld ligt globaal op een hoogte van circa 10 m +NAP. Volgens de Bodemkaart van Nederland betreft de bodem een kalkloze poldervaaggrond, die is opgebouwd uit zware klei.

Tabel 2 geeft de hydrologische bodemopbouw op basis van gegevens afkomstig van het DINOloket.

Tabel 2 Geohydrologische bodemopbouw (Dinoloket)

m-mv	Beschrijving	Formatie
0 – 0,7	Complexe eenheid, bestaande uit een afwisseling van zandige klei, midden en fijn zand, klei en veen en een weinig grof zand	Holocene deklaag
0,7 – 18	Zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit midden en grof zand, met weinig zandige klei, fijn zand en grind en een spoor klei en veen	Formatie van Kreftenheye
18 – 26	Kleiige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit zandige klei en klei, met weinig fijn en midden zand en een spoor grof zand	Formatie van Kreftenheye, laagpakket van Twello
26 – 49	Zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit midden en grof zand, met weinig zandige klei, fijn zand en grind en een spoor klei en veen	Formatie van Peize en formatie van Waalre

Het grondwater bevindt zich naar verwachting op circa 9 m +NAP. Op basis van het isohypsenpatroon is de stromingsrichting van het grondwater is globaal noordoostelijk. Onder de invloed van de naastgelegen watergang zal het freatische grondwater meer oostelijk afstromen.

Er liggen geen pompstations in de buurt van de onderzoekslocatie die van invloed zouden kunnen zijn op de grondwaterstroming ter plaatse van de onderzoekslocatie. De onderzoekslocatie ligt niet in een grondwaterbeschermings- en/of grondwaterwingebied. De onderzoekslocatie is gelegen in een intrekgebied.

2.6 Onderzoeksopzet

Op basis van de resultaten van het vooronderzoek is het verkennend bodemonderzoek gebaseerd op de in de NEN 5740 genoemde strategie voor een onverdachte locatie (paragraaf 5.1, NEN 5740).

Omdat tijdens het in 1997 uitgevoerde onderzoek ter plaatse van de werkplaats gehaltes arseen boven de interventiewaarde zijn gemeten, zal deze parameter aanvullend meegenomen worden. Op aangeven van het Waterschap zal tevens de parameter PFAS meegenomen worden in het analysepakket.

Omdat op het te realiseren terrein alleen ‘schone’ grond en materialen worden opgeslagen is er geen noodzaak om verdere aanvullende parameters mee te nemen in het analysepakket.

Tenzij anders vermeld worden de veldwerkzaamheden uitgevoerd conform het bemonsteringsprotocol PFAS en de BRL SIKB 2000 Beoordelingsrichtlijn voor het SIKB procescertificaat Veldwerk bij Milieuhygiënisch Bodemonderzoek en de bijbehorende protocollen 2001 (Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen) en 2002 (Het nemen van grondwatermonsters.

De grond- en grondwatermonsters zijn, tenzij anders vermeld, ter analyse aangeboden aan het milieulaboratorium van Eurofins Analytico B.V. te Barneveld. Eurofins Analytico is een NEN-EN-ISO/IEC 17025 geaccrediteerd milieulaboratorium, en door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu erkend voor de uitvoering van milieuanalyses in het kader van AS3000 en AP04.

3 RESULTATEN BODEMONDERZOEK

3.1 Veldwerkzaamheden

De veldwerkzaamheden ten behoeve van het verkennend bodemonderzoek zijn op 13 september 2021 uitgevoerd door de erkende veldwerker, de heer M. Scholten van Bodem Expert te Huissen, met medewerking van de heer M. Dahles. Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden zijn geen kritieke afwijkingen opgetreden van de protocollen beschreven in de BRL SIKB 2000. Tabel 3 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldwerkzaamheden.

Tabel 3 Uitgevoerde veldwerkzaamheden

Terreindeel	Aantal boringen	Boornummers
Onderzoekslocatie (circa 2.370 m^2)	9x 0,5 m -mv 2x 2,0 m -mv 1 peilbuis	01 t/m 12

Bij alle boringen is de vrijgekomen grond zintuiglijk beoordeeld op textuur, kleur en zintuiglijk waarneembare verontreinigingen.

De gegevens van de monsterpunten zijn verwerkt tot boorprofielen, welke zijn opgenomen in bijlage 1. De situering van de boringen is aangegeven op tekening 1 in bijlage 1.2.

Het grondwater is bemonsterd op 22 september 2021, door de heer A. Beunk, gecertificeerd veldwerker van de firma Bodemexpert. Tabel 4 geeft een overzicht van de tijdens de monstername van het grondwater gemeten grondwaterstand, zuurgraad (pH) en het elektrisch geleidingsvermogen (EC). Tevens is in de tabel de troebelheid van het grondwater aangegeven (in NTU).

Tabel 4 Grondwaterstanden, zuurgraad (pH), elektrisch geleidingsvermogen (EC) en troebelheid (NTU)

Peilbuis	Filterstelling (m -mv)	Grondwater-stand (m -mv)	Zuurgraad (pH)	Geleidbaarheid (EC: µs/cm)	Troebelheid (NTU)
05	1,70 - 2,70	1,22	4,7	540	9,04

De waarden voor de zuurgraad (pH), het elektrisch geleidingsvermogen (EC) en de troebelheid (NTU) kunnen als normaal worden beschouwd.

3.2 Bodemopbouw en zintuiglijke waarnemingen

De bovengrond bestaat deels uit matig grof, matig siltig en zwak humeus zand en deels uit zwak zandige klei, welke deels zwak humeus is. Deze zandige klei is aanwezig tot een diepte van circa 1,0 m-mv, de onderliggende bodemlaag tot de maximale boordiepte van circa 2,7 m-mv bestaat uit matig grof, zwak tot matig siltig zand. In boven- en ondergrond is plaatselijk grind (sporen grind tot matig grindhoudend) en/of roest aangetroffen.

In twee boringen is een bijmenging met bodemvreemd materiaal in de bovengrond aangetroffen (zie tabel 5). In de overige boringen zijn zintuiglijk geen waarnemingen gedaan welke kunnen duiden op de aanwezigheid van een bodemverontreiniging. Op het maaiveld en in het opgeboorde materiaal zijn eveneens geen asbestverdachte materialen waargenomen.

Tabel 5 Zintuiglijke waarnemingen

Boring	Traject (m –mv)	Zintuiglijke waarneming
02	0,0 - 0,5	sporen leisteen
03	0,0 - 0,5	sporen kolengruis

3.3 Laboratoriumonderzoek

Ten behoeve van het analyseprogramma is rekening gehouden met de resultaten van de zintuiglijke waarnemingen. Tabel 6 geeft een overzicht van de onderzochte monsters en de analysepakketten.

Tabel 6 Analyseprogramma

Monstercode	Boring/monster (m -mv)	Textuur en zintuiglijke waarnemingen	Analyses
Grond			
03.1	03 (0,00 - 0,50)	Zand, sporen kolengruis	Standaardanalysepakket grond, arseen
MM1	06 (0,00 - 0,50), 09 (0,00 - 0,50), 10 (0,00 - 0,50), 11 (0,00 - 0,50), 12 (0,00 - 0,50)	Klei, visueel schoon. Bovengrond,	
MM2	01 (0,00 - 0,50), 02 (0,00 - 0,50), 04 (0,00 - 0,50), 05 (0,00 - 0,50), 07 (0,00 - 0,50), 08 (0,00 - 0,50)	Zand, visueel schoon / sporen leisteen. Bovengrond	Standaardanalysepakket grond, arseen
MM3	01 (0,50 - 1,00), 01 (1,00 - 1,50), 01 (1,50 - 2,00), 05 (0,50 - 1,00), 05 (1,00 - 1,50), 05 (1,50 - 2,00), 12 (1,00 - 1,50), 12 (1,50 - 1,70), 12 (1,70 - 2,00)	Zand, visueel schoon. Ondergrond	Standaardanalysepakket grond, arseen
MM P klei	03 (0,00 - 0,50), 06 (0,00 - 0,50), 09 (0,00 - 0,50), 10 (0,00 - 0,50), 11 (0,00 - 0,50), 12 (0,00 - 0,50), 12 (0,50 - 1,00)	Klei, visueel schoon	PFAS
MM P zand	01 (0,00 - 0,50), 01 (0,50 - 1,00), 02 (0,00 - 0,50), 04 (0,00 - 0,50), 05 (0,00 - 0,50), 05 (0,50 - 1,00), 07 (0,00 - 0,50), 08 (0,00 - 0,50)	Zand, visueel schoon / sporen kolengruis of leisteen	PFAS
Grondwater			
05-1-1	05 (1,70 - 2,70)		Standaardanalysepakket grondwater

Monster-code	Boring/monster (m -mv)	Textuur en zintuiglijke waar-nemingen	Analyses
Standaardanalysepakket grond:	*droge stof, lutum, organische stof, metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), PCB, PAK en minerale olie.*		
Standaardanalysepakket grondwater:	*metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), vluchtige aromaten (BTEX), styreen, naftaleen, gehalogeneerde koolwaterstoffen (VOX) en minerale olie.*		
PFAS	*Uit de advieslist .d.d. 12-07-2019*		

3.4 Toetsingskader

De analyseresultaten van de grond zijn in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) getoetst aan de Achtergrondwaarden uit het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) en de interventiewaarden uit de Circulaire bodemsanering 2013. De analyseresultaten voor grond zijn omgerekend naar het gehalte voor standaardbodem en vervolgens getoetst aan de toetsingswaarden voor standaardbodem. Voor de omrekening naar standaardbodem wordt gebruik gemaakt van de gemeten percentages voor organische stof (humus) en lutum. De analyseresultaten van het grondwater zijn in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) getoetst aan de streefwaarden en de interventiewaarden uit de Circulaire bodemsanering 2013.

Tabel 7 bevat het toetsingskader volgens de Wbb (zie tevens bijlage 5.1).

Tabel 7 Overzicht toetsingskader Wbb

Gehalte/concentratie	Betekenis	Opmerking
≤ AW-waarde (of < detectielimiet)	niet verontreinigd	geen aanvullend onderzoek nodig (*A)
> AW-waarde ≤ T-waarde	licht verontreinigd	geen aanvullend onderzoek nodig (*A)
> T-waarde ≤ I-waarde	matig verontreinigd	mogelijk nader bodemonderzoek noodzakelijk
> I-waarde	sterk verontreinigd	nader bodemonderzoek noodzakelijk; mogelijk sprake van ernstige bodemverontreiniging
*(*A)*	*Voor grondwater geldt de streefwaarde.*	
Toelichting:	*De AW-waarden zijn achtergrondwaarden en zijn referentiewaarden voor een multifunctionele bodem.*	
	De halve som van de AW- en I-waarden ((AW+I)/2 = T-waarde) is een toetsingswaarde waarboven er een vermoeden is van ernstige bodemverontreiniging. Door middel van aanvullend onderzoek moet dit vermoeden worden getoetst.	
	De I-waarden zijn de 'interventiewaarden'. Als de I-waarde voor een stof wordt overschreden in meer dan 25 m^3 grond of in meer dan 100 m^3 grondwater (bodemvolume), dan wordt gesproken van een geval van ernstige bodemverontreiniging.	

De analyseresultaten zijn tevens getoetst aan de maximale waarden van het Bbk. Dit teneinde een indicatie omtrent de te verwachten bodemkwaliteitsklasse van de voorkomende bodemlagen te verkrijgen (zie tevens bijlage 5.2).

3.5 Analyseresultaten

De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 3. Het resultaat van de toetsing is in bijlage 4.1 numeriek weergegeven voor toetsing van grond aan de achtergrond- en interventiewaarden uit de Wbb en in bijlage 4.2 voor de toetsing aan het Bbk.
Tabel 8 bevat de analyse- en de toetsingsresultaten voor grond bij toetsing aan achtergrond- en interventiewaarden (Wbb). Tevens is een indicatie met betrekking tot de te verwachten bodemkwaliteitsklasse weergegeven op basis van het Besluit bodemkwaliteit.

Tabel 8 Analyse- en toetsingsresultaten grond

Monster-code	Boring/monster (m –mv)	Textuur en zint. waarnemingen	Gemeten verhoogde parameters Wbb (gestandaardiseerde gehalten in mg/kg d.s.)			Indicatie Bbk#
			> AW-waarde	> T-waarde	> I-waarde	
03.1	03 (0,00 - 0,50)	Zand, sporen kolen-gruis	Kobalt (15,63) Nikkel (46,74)			AW
MM1	06 (0,00 - 0,50), 09 (0,00 - 0,50), 10 (0,00 - 0,50), 11 (0,00 - 0,50), 12 (0,00 - 0,50)	Klei, visueel schoon. Bovengrond,	<			AW
MM2	01 (0,00 - 0,50), 02 (0,00 - 0,50), 04 (0,00 - 0,50), 05 (0,00 - 0,50), 07 (0,00 - 0,50), 08 (0,00 - 0,50)	Zand, visueel schoon / sporen lei-steen. Bovengrond	<			AW
MM3	01 (0,50 - 1,00), 01 (1,00 - 1,50), 01 (1,50 - 2,00), 05 (0,50 - 1,00), 05 (1,00 - 1,50), 05 (1,50 - 2,00), 12 (1,00 - 1,50), 12 (1,50 - 1,70), 12 (1,70 - 2,00)	Zand, visueel schoon. Ondergrond	Arseen (41,89)			Industrie

Wbb:

<	*: aangetroffen gehaltes kleiner dan achtergrond-, tussen- en interventiewaarde*
>AW-waarde	*: aangetroffen gehalte groter dan achtergrondwaarde*
>T-waarde	*: aangetroffen gehalte groter dan tussenwaarde (aanvullend / nader bodemonderzoek nodig*
>I-waarde	*: aangetroffen gehalte groter dan interventiewaarde*

Bbk:	*De indicatieve beoordeling Bbk geldt voor de situatie "Grond, toepassing op landbodem"*
#	*: Op basis van de geanalyseerde parameters*
AW	*: overal toepasbaar (voldoet aan Achtergrondwaarde)*
Wonen	*: toepasbaar (functieklasse wonen)*
Industrie	*: toepasbaar (functieklasse industrie)*
NT	*: niet toepasbaar*

Resultaten PFAS

In tabel 9 zijn de PFAS-parameters weergegeven waarvan het gehalte boven de achtergrondwaarde is gemeten. Tevens is de indicatieve functieklasse in de zin van het Tijdelijk handelingskader weergegeven.

Tabel 9 Analyse- en toetsingsresultaten PFAS grond in µg/kg d.s.

Monster-code	Boring/monster (m –mv)	Gemeten verhoogde parameters PFAS (gehalten in µg/kg d.s.) ten opzichte van de achtergrondwaarde	Indicatie bodemkwaliteits-klasse
MM P klei	03 (0,00 - 0,50), 06 (0,00 - 0,50), 09 (0,00 - 0,50), 10 (0,00 - 0,50), 11 (0,00 - 0,50), 12 (0,00 - 0,50), 12 (0,50 - 1,00)	<	AW
MM P zand	01 (0,00 - 0,50), 01 (0,50 - 1,00), 02 (0,00 - 0,50), 04 (0,00 - 0,50), 05 (0,00 - 0,50), 05 (0,50 - 1,00), 07 (0,00 - 0,50), 08 (0,00 - 0,50)	<	AW

<	*: aangetroffen gehaltes kleiner dan achtergrondwaarde*
Bbk	*: de indicatieve beoordeling Bbk geldt voor de situatie "Grond, toepassing op landbodem"*
AW	*: overal toepasbaar (voldoet aan Achtergrondwaarde)*
Wonen	*: toepasbaar (bodemkwaliteitsklasse wonen)*
Industrie	*: toepasbaar (bodemkwaliteitsklasse industrie)*
NT	*: niet toepasbaar*

Tabel 10 bevat de analyse- en de toetsingsresultaten voor grondwater bij toetsing aan streef- en interventiewaarden.

Tabel 10 Analyse- en toetsingsresultaten grondwater in µg/l

Monstercode	Traject (m -mv)	Gemeten verhoogde parameters (concentraties in µg/l)		
		> S-waarde	> T-waarde	> I-waarde
05-1-1	1,70 - 2,70	Barium (63)	-	-

<	*: aangetroffen gehaltes kleiner dan streef-, tussen- en interventiewaarde*
>S-waarde	*: aangetroffen gehalte groter dan streefwaarde*
>T-waarde	*: aangetroffen gehalte groter dan tussenwaarde*
>I-waarde	*: aangetroffen gehalte groter dan interventiewaarde*

3.6 Interpretatie

Tijdens het veldwerk zijn in één boring sporen kolengruis aangetroffen. In de overige boringen zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op een mogelijke verontreiniging van de bodem. Incidenteel zijn sporen leisteen aangetroffen.
Op het maaiveld en in de bodem zijn op indicatieve wijze geen asbestverdachte materialen aangetroffen.
In de bovengrond met bijmenging van sporen kolengruis (monster 03.1) zijn gehaltes kobalt en nikkel boven de achtergrondwaarde gemeten. In de zandige bovengrond (monster MM1) en de kleiige bovengrond (monster MM2) liggen de gemeten gehaltes onder de achtergrondwaarde. In de (zandige) ondergrond (monster MM3) is een gehalte arseen boven de achtergrondwaarde aangetoond.

De gemeten gehaltes PFAS liggen in zowel de zandige als de kleiige (boven)grond onder de achtergrondwaarde uit het Tijdelijk handelingskader.

In het grondwater is een concentratie barium boven de streefwaarde gemeten.

Indicatief getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit valt de bovengrond in de bodemkwaliteitsklasse AW (overal toepasbaar). De indicatie voor de bodemkwaliteitsklasse van de (zandige) ondergrond betreft Industrie, op basis van het gemeten gehalte arseen.

4 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

4.1 Samenvatting

Algemeen
In opdracht van Hurenkamp Architecten en Adviseurs BV is door Buro Ontwerp & Omgeving een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie bekend als Nieuwe Steeg 9 in Zevenaar (gemeente Zevenaar).

De aanleiding tot de uitvoering van het onderzoek is de voorgenomen ontwikkeling van de locatie.

Doel van het verkennend bodemonderzoek is een indicatie te krijgen van de huidige milieuhygienische kwaliteit van de bodem.
Het verkennend bodemonderzoek is gebaseerd op de in de NEN 5740 genoemde strategie voor een onverdachte locatie (paragraaf 5.1, NEN 5740) waarbij de boven- en ondergrondgrond, gezien het van nature voorkomen van verhoogde gehalten arseen, aanvullend is geanalyseerd op arseen.

Zintuiglijke waarnemingen
In de bovengrond is incidenteel een zeer zwakke bijmenging met kolengruis of leisteen aangetroffen. In het overige opgeboorde materiaal zijn zintuiglijk geen waarnemingen gedaan die duiden op een mogelijke verontreiniging van de bodem. Op het maaiveld en in de bodem zijn op indicatieve wijze geen asbestverdachte materialen aangetroffen.

Toetsing analyseresultaten Wbb
Ten aanzien van de onderzoekslocatie wordt de hypothese ‘onverdachte locatie’ op basis van de resultaten van het verkennend bodemonderzoek niet geheel bevestigd.
In de bovengrond met bijmenging van sporen kolengruis zijn gehaltes kobalt en nikkel boven de achtergrondwaarde gemeten. In de overige bovengrond liggen de gehaltes met de geanalyseerde parameters onder de streefwaarde. In de ondergrond ligt het gemeten gehalte arseen boven de achtergrondwaarde.
De gemeten gehaltes PFAS in zowel de zandige als de kleiige bovengrond liggen onder achtergrondwaarde uit het Tijdelijk handelingskader.

Het grondwater bevat een verhoogd gehalte barium, ten opzichte van de streefwaarde.

Indicatieve toetsing analyseresultaten Bbk
In indicatie van de te verwachten bodemkwaliteitsklasse betreft voor de bovengrond AW (overal toepasbaar) en voor de ondergrond Industrie, op basis van het gemeten gehalte arseen.

4.2 Conclusies en aanbevelingen

De resultaten van het uitgevoerde verkennend bodemonderzoek geven onzes inziens geen aanleiding tot het uitvoeren van een aanvullend of nader onderzoek.
De vastgestelde milieuhygiënische bodemkwaliteit vormt onzes inziens geen belemmering voor de voorgenomen uitbreiding van de werkplaats.

4.3 Opmerkingen

Dit onderzoek is uitgevoerd met de grootst mogelijke nauwkeurigheid en conform de daarvoor opgestelde normen en richtlijnen. Desondanks dient opgemerkt te worden dat een bodemonderzoek slechts bestaat uit een steekproef, waarbij een relatief gering aantal boringen en analyses wordt uitgevoerd. Niet geheel uitgesloten kan worden dat op de locatie een verontreiniging aanwezig is, die bij dit onderzoek niet is aangetroffen.

Tevens dient opgemerkt te worden dat het verkennend bodemonderzoek volgens de NEN 5740 niet is bedoeld voor beoordeling van de kwaliteit van de grond bij afvoer. Voor afvoer van grond is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing, waarover u informatie kunt inwinnen bij Buro Ontwerp & Omgeving of de betreffende gemeente.

Bijlagen

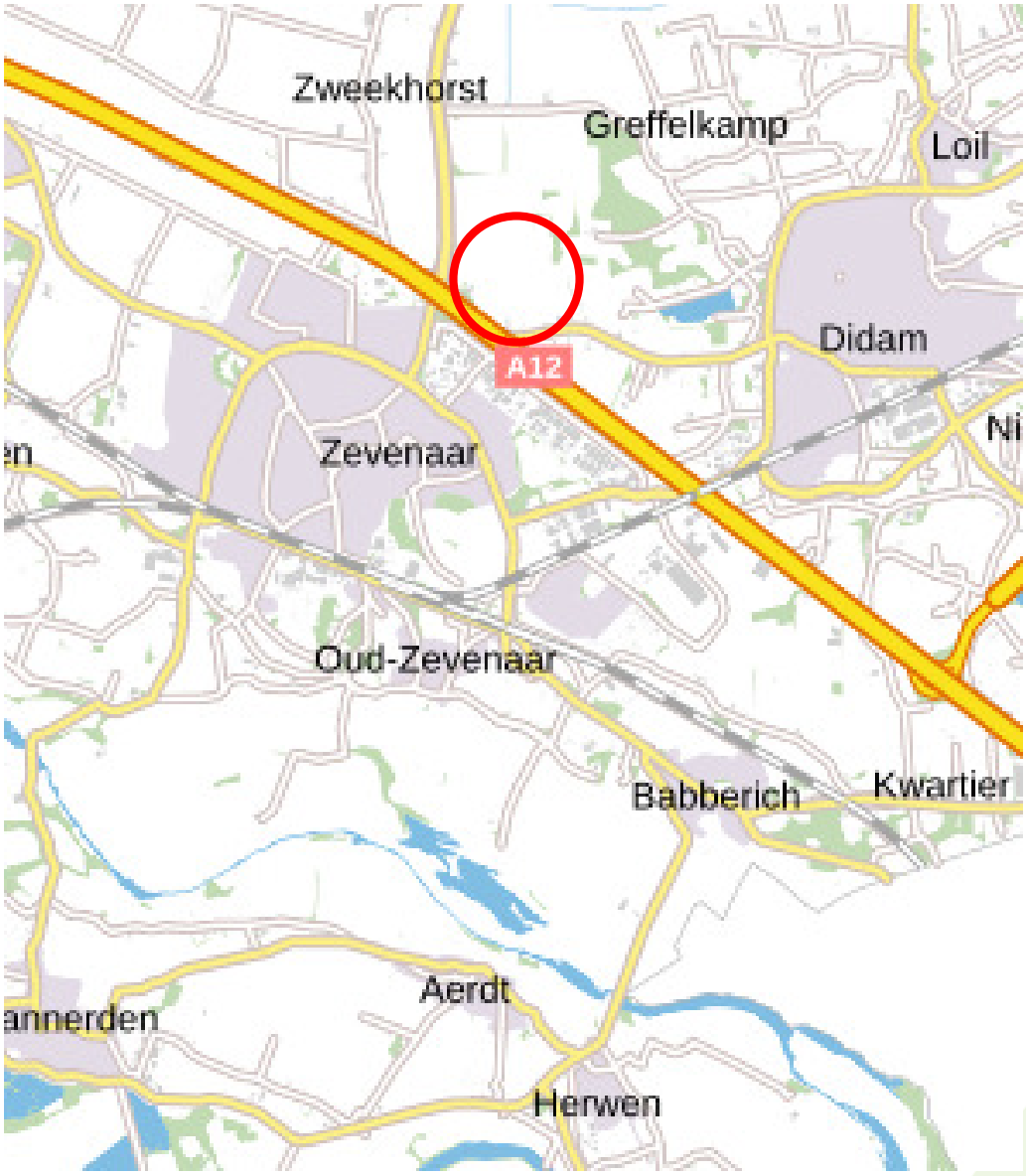
Bijlage 1

Kaarten en situatietekening

Bijlage 1 .1

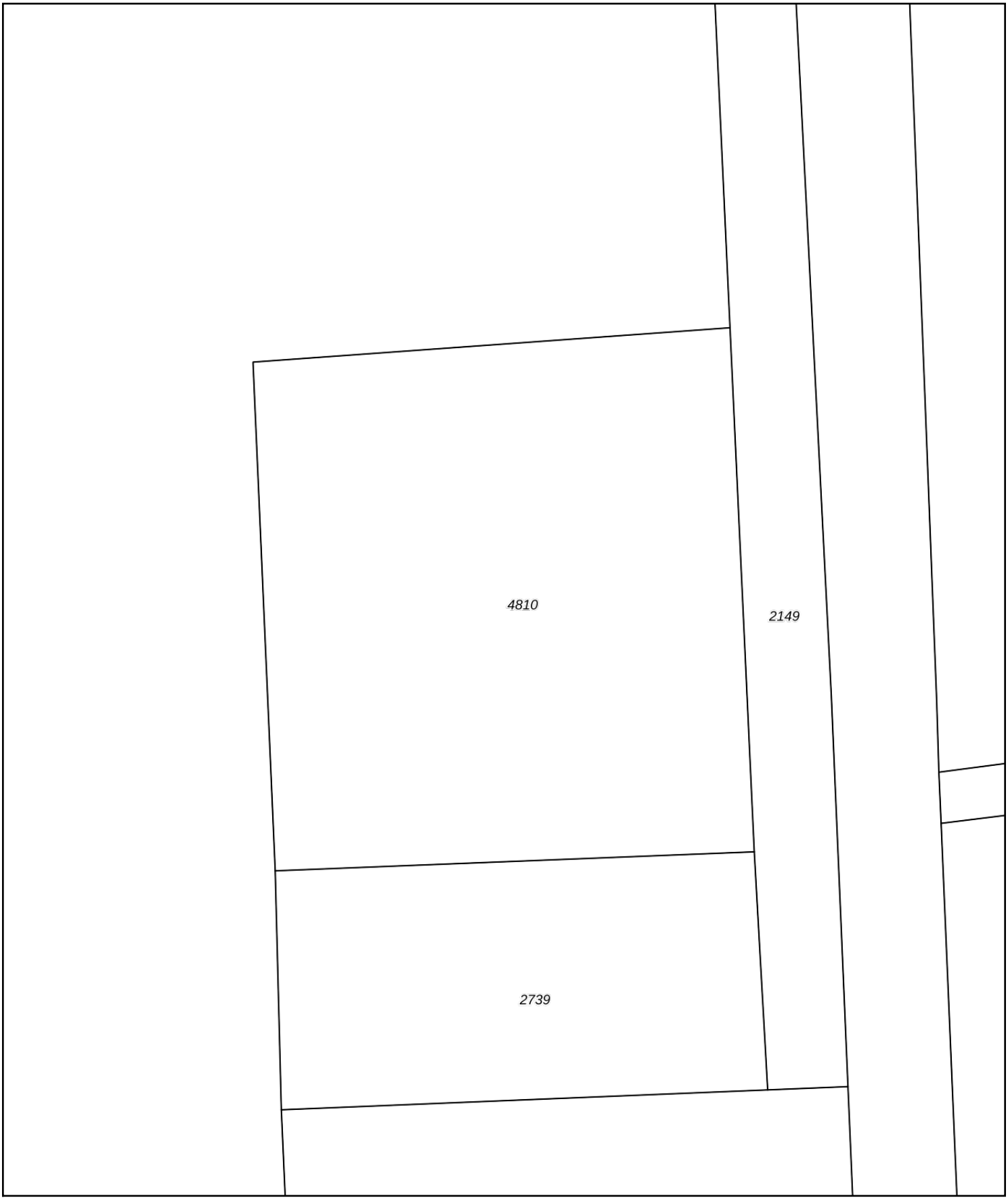
Kadastrale kaart en regionale ligging

Regionale Ligging

Bron: https://www.pdok.nl/viewer/

Hier bevindt zich de onderzoekslocatie

Deze kaart is noordgericht

12345 Perceelnummer

25 Huisnummer

Vastgestelde kadastrale grens

Voorlopige kadastrale grens

Administratieve kadastrale grens

Bebouwing

Schaal 1: 500

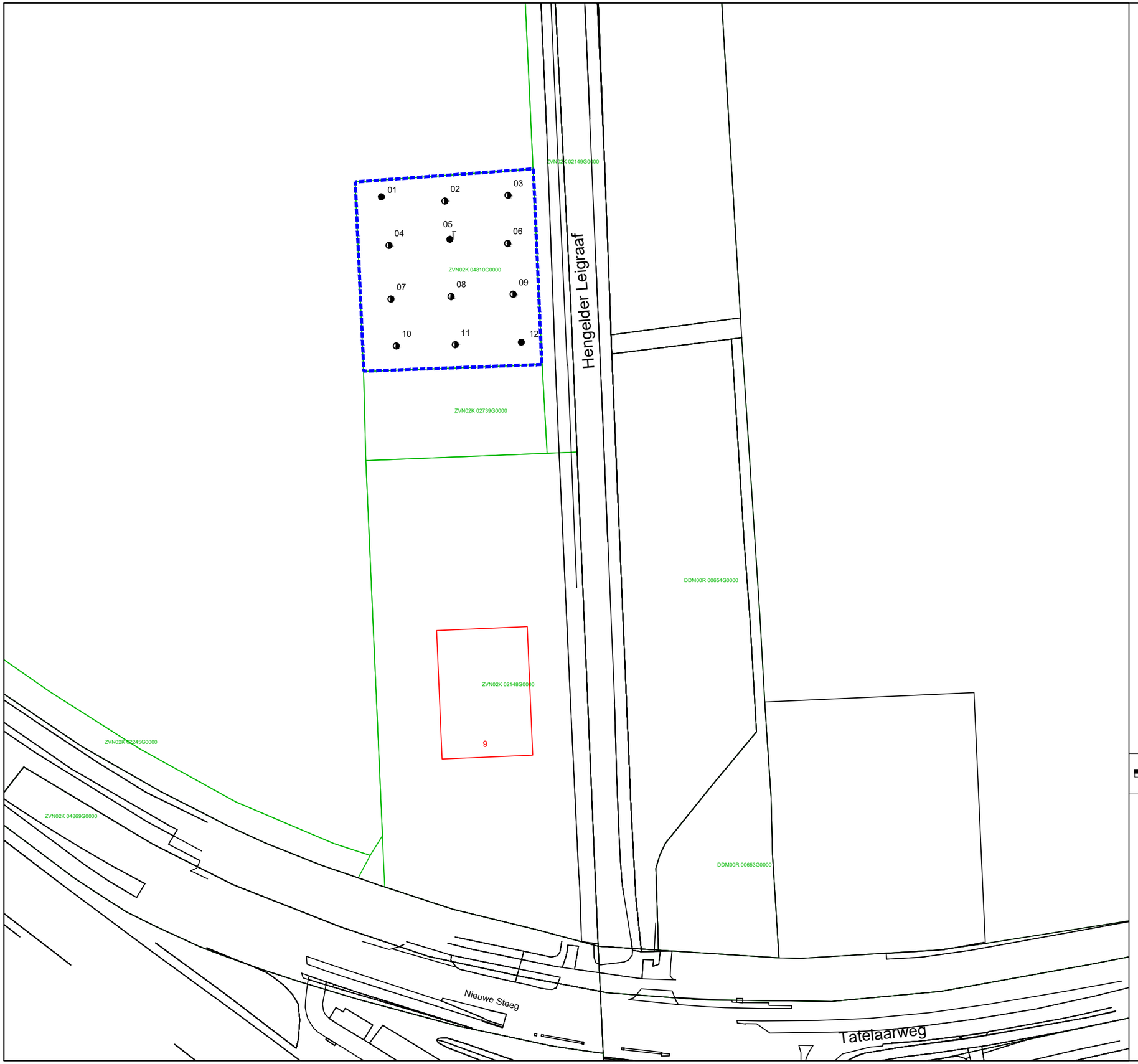
Kadastrale gemeente	Oud-Zevenaar
Sectie	K
Perceel	4810

Voor een eensluidend uittreksel, geleverd op 12 augustus 2021
De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

Bijlage 1 .2

Situatietekening met boorpunten

LEGENDA

- Kadastrale grens
- Bebouwing
- 14 Huisnummer
- Onderzoekslocatie
- Peilbuis
- Boring tot 2 m-mv
- Boring tot 0,5 m-mv

10 20 30 40 50 meter

Aan de maten kunnen geen rechten worden ontleend.

Locatie:	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar		
Type:	Verkennend Bodemonderzoek		
Omschrijving:	Situatietekening boorpunten		
Projectnr:	3435.01		
Schaal:	1 : 1000	*Formaat:*	A3
Datum:	16-09-2021		
Getekend:	RS		
Tekeningnr:	1		
Bestandsnaam:	3435.01-1		

N

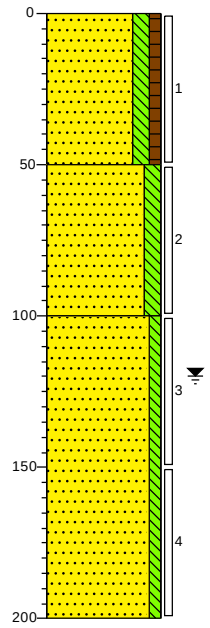
buro ontwerp & omgeving
adviseurs voor leefomgeving

Bijlage 2

Boorprofielen en legenda

Boring: 01

Datum: 13-9-2021

0 weiland

Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, laagjes klei, sporen roest, sporen grind, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Zand, matig grof, matig siltig, laagjes klei, laagjes roest, neutraal roestbruin, Edelmanboor

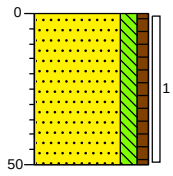
100

Zand, matig grof, zwak siltig, spikkels grind, neutraal cremebruin, Edelmanboor

200

Boring: 02

Datum: 13-9-2021

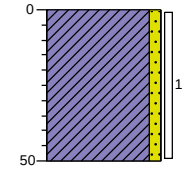
0 weiland

Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, laagjes klei, sporen roest, sporen leisteen, sporen grind, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Boring: 03

Datum: 13-9-2021

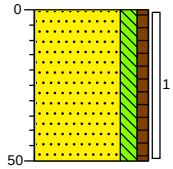
0 weiland

Klei, zwak zandig, sporen roest, sporen grind, sporen kolengruis, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Boring: 04

Datum: 13-9-2021

0 weiland

Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, sporen roest, sporen grind, laagjes klei, donker cremebruin, Edelmanboor

50

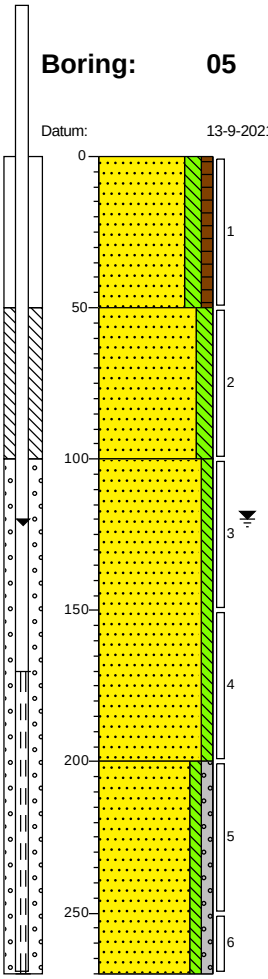
Project: Nieuwe Steeg 9 Zevenaar

Projectnummer: 3435.01

'getekend volgens NEN 5104'

Boring: 05

Datum: 13-9-2021

0 weiland

Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, laagjes klei, sporen roest, sporen plantenresten, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Zand, matig fijn, matig siltig, sporen klei, sporen roest, neutraal cremebruin, Edelmanboor

100

Zand, matig grof, zwak siltig, spikkels grind, neutraal cremebruin, Zuigerboor handmatig

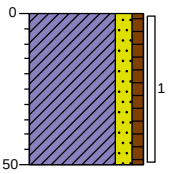
200

Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, matig grindhoudend, neutraal cremebruin, Zuigerboor handmatig

270

Boring: 06

Datum: 13-9-2021

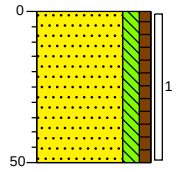
0 weiland

Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen roest, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Boring: 07

Datum: 13-9-2021

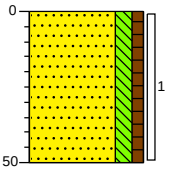
0 weiland

Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, sporen roest, laagjes klei, neutraal roestbruin, Edelmanboor

50

Boring: 08

Datum: 13-9-2021

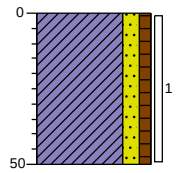
0 weiland

Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, sporen roest, laagjes klei, neutraal roestbruin, Edelmanboor

50

Boring: 09

Datum: 13-9-2021

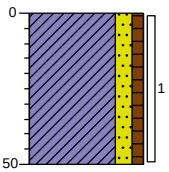
0 weiland

Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen roest, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Boring: 10

Datum: 13-9-2021

0 weiland

Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen roest, donker cremebruin, Edelmanboor

50

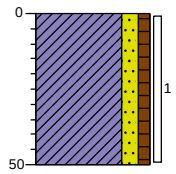
Project: Nieuwe Steeg 9 Zevenaar

Projectnummer: 3435.01

'getekend volgens NEN 5104'

Boring: 11

Datum: 13-9-2021

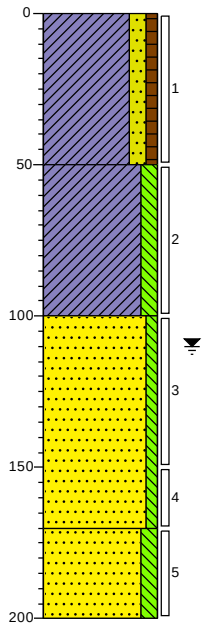
0 weiland

Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen roest, sporen grind, sporen plantenresten, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Boring: 12

Datum: 13-9-2021

0 weiland

Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen roest, sporen grind, sporen plantenresten, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Klei, matig siltig, laagjes roest, neutraal roestgrijs, Edelmanboor

100

Zand, matig grof, zwak siltig, sterk roesthoudend, licht roestbruin, Edelmanboor

170

Zand, matig grof, matig siltig, sporen grind, neutraal grijsbruin, Zuigerboor handmatig

200

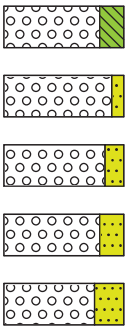
Project: Nieuwe Steeg 9 Zevenaar

Projectnummer: 3435.01

'getekend volgens NEN 5104'

Legenda (conform NEN 5104)

grind

Grind, siltig

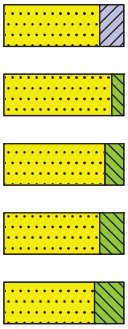
Grind, zwak zandig

Grind, matig zandig

Grind, sterk zandig

Grind, uiterst zandig

zand

Zand, kleïig

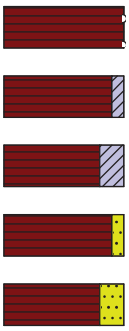
Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

Zand, uiterst siltig

veen

Veen, mineraalarm

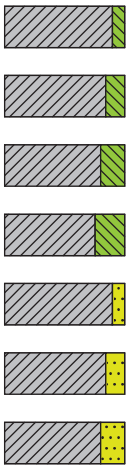
Veen, zwak kleïig

Veen, sterk kleïig

Veen, zwak zandig

Veen, sterk zandig

klei

Klei, zwak siltig

Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

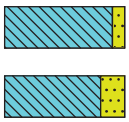
Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

Klei, sterk zandig

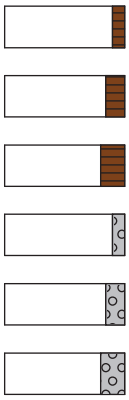
leem

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

zwak humeus

matig humeus

sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

geroerd monster

ongeroerd monster

volumering

overig

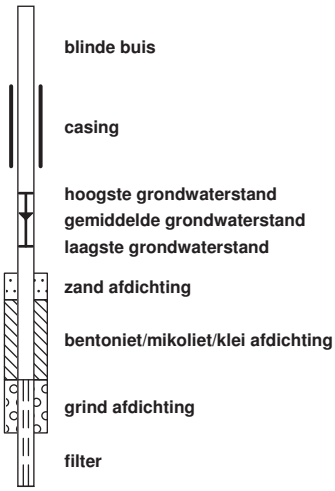
- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib

water

peilbuis

blinde buis

casing

hoogste grondwaterstand
gemiddelde grondwaterstand
laagste grondwaterstand

zand afdichting

bentoniet/mikoliet/klei afdichting

grind afdichting

filter

Bijlage 3

Analysecertificaten Analytico

Buro Ontwerp & Omgeving
T.a.v. Remco Schreuder
Velperweg 157
6824 MB ARNHEM
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 20-Sep-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021147766/1
Uw project/verslagnummer	3435.01
Uw projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	13-Sep-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	3435.01	Certificaatnummer/Versie	2021147766/1
Uw projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar	Startdatum analyse	13-Sep-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	17-Sep-2021
Uw monsternemer	Max Scholten	Rapportagedatum	17-Sep-2021/11:47
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
	Voorbehandeling					
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses					
S	Droge stof	% (m/m)	81.3	79.9	86.8	82.4
S	Organische stof	% (m/m) ds	5.1	5.2	2.7	<0.7
	Gloeirest	% (m/m) ds	93	93	96	99
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	23.7	28.6	12.5	5.5
	Metalen					
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	210	180	72	24
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.30	0.32	<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	15	12	4.9	4.3
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	19	19	9.8	5.5
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.054	0.13	0.11	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	45	33	16	13
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	23	31	21	<10
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	73	88	47	<20
	Minerale olie					
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	7.6	6.2	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB					
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	03.1 03 (0-50)	Grond (AS3000)	12272731
2	MM1 06 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50)	Grond (AS3000)	12272732
3	MM2 01 (0-50) 02 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)	Grond (AS3000)	12272733
4	MM3 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-	Grond (AS3000)	12272734

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	3435.01	Certificaatnummer/Versie	2021147766/1
Uw projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar	Startdatum analyse	13-Sep-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	17-Sep-2021
Uw monsternemer	Max Scholten	Rapportagedatum	17-Sep-2021/11:47
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK					
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 1)	0.35 1)	0.35 1)	0.35 1)

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	03.1 03 (0-50)	Grond (AS3000)	12272731
2	MM1 06 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50)	Grond (AS3000)	12272732
3	MM2 01 (0-50) 02 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)	Grond (AS3000)	12272733
4	MM3 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-	Grond (AS3000)	12272734

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd. KD

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021147766/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12272731	03.1 03 (0-50)				
3892695AA	03	0	50	13-Sep-2021	1
12272732	MM1 06 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0- 50)				
3892698AA	06	0	50	13-Sep-2021	1
3892648AA	09	0	50	13-Sep-2021	1
3892699AA	10	0	50	13-Sep-2021	1
3892641AA	11	0	50	13-Sep-2021	1
3892676AA	12	0	50	13-Sep-2021	1
12272733	MM2 01 (0-50) 02 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 07 (0- 50) 08 (0-50)				
3892691AA	05	0	50	13-Sep-2021	1
3892692AA	01	0	50	13-Sep-2021	1
3892678AA	04	0	50	13-Sep-2021	1
3892696AA	02	0	50	13-Sep-2021	1
3892697AA	08	0	50	13-Sep-2021	1
3892688AA	07	0	50	13-Sep-2021	1
12272734	MM3 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-1 00) 05 (100-150) 05				
3892685AA	05	50	100	13-Sep-2021	2
3892689AA	05	100	150	13-Sep-2021	3
3892683AA	05	150	200	13-Sep-2021	4
3892681AA	01	50	100	13-Sep-2021	2
3892682AA	01	100	150	13-Sep-2021	3
3892687AA	01	150	200	13-Sep-2021	4
3892659AA	12	100	150	13-Sep-2021	3
3892674AA	12	150	170	13-Sep-2021	4
3892684AA	12	170	200	13-Sep-2021	5

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2021147766/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021147766/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
UitScan Cryo	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Buro Ontwerp & Omgeving
T.a.v. Remco Schreuder
Velperweg 157
6824 MB ARNHEM
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 20-Sep-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021147776/1
Uw project/verslagnummer	3435.01
Uw projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	13-Sep-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	3435.01	Certificaatnummer/Versie	2021147776/1
Uw projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar	Startdatum analyse	13-Sep-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	20-Sep-2021
Uw monsternemer	Max Scholten	Rapportagedatum	20-Sep-2021/15:40
		Bijlage	A,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	79.8	86.4
	PerFluorKoolwaterstoffen(PFC)			
Q	perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	µg/kg ds	0.2	0.3
Q	perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluordecaanzuur (PFDA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluordodecaanzuur (PFDoA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	µg/kg ds	0.2	0.2
Q	perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	µg/kg ds	0.1	<0.1
Q	perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM P klei 03 (0-50) 06 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50) 12 (50-1	Grond (AS3000)	12272760
2	MM P zand 01 (0-50) 01 (50-100) 02 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 05 (50-100) 07	Grond (AS3000)	12272761

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	3435.01	Certificaatnummer/Versie	2021147776/1
Uw projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar	Startdatum analyse	13-Sep-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	20-Sep-2021
Uw monsternemer	Max Scholten	Rapportagedatum	20-Sep-2021/15:40
		Bijlage	A,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	2
Q	N-methylperfluoroctaansulfonamideacetaat(MeFOSAA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	N-ethylperfluoroctaansulfonamideacetaat (EtFOSAA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	N-methylperfluoroctaansulfonamide (MeFOSA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	8:2 fluortelomeerfosfaatdiester (8:2 diPAP)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
Q	som PFOA (*0,7)	µg/kg ds	0.3	0.4
Q	som PFOS (*0,7)	µg/kg ds	0.4	0.3

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM P klei 03 (0-50) 06 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50) 12 (50-1	Grond (AS3000)	12272760
2	MM P zand 01 (0-50) 01 (50-100) 02 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 05 (50-100) 07	Grond (AS3000)	12272761

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021147776/1

Monster nr. / Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
Uw monsteromschrijving					
12272760	MM P klei 03 (0-50) 06 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50) 12 (!				
3892669AA	12	50	100	13-Sep-2021	2
3892695AA	03	0	50	13-Sep-2021	1
3892698AA	06	0	50	13-Sep-2021	1
3892648AA	09	0	50	13-Sep-2021	1
3892699AA	10	0	50	13-Sep-2021	1
3892641AA	11	0	50	13-Sep-2021	1
3892676AA	12	0	50	13-Sep-2021	1
12272761	MM P zand 01 (0-50) 01 (50-100) 02 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 05 (50-10(				
3892678AA	04	0	50	13-Sep-2021	1
3892696AA	02	0	50	13-Sep-2021	1
3892688AA	07	0	50	13-Sep-2021	1
3892691AA	05	0	50	13-Sep-2021	1
3892685AA	05	50	100	13-Sep-2021	2
3892692AA	01	0	50	13-Sep-2021	1
3892681AA	01	50	100	13-Sep-2021	2
3892697AA	08	0	50	13-Sep-2021	1

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021147776/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
UitScan Cryo	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
PerFluorKoolwaterstoffen(PFC)			
PFAS (28) Handelingskader	W0323	LC-MSMS	Eigen methode
Som lin + vert PFOS & PFOA AS3000	W0323	LC-MSMS	Eigen methode

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Buro Ontwerp & Omgeving
T.a.v. Remco Schreuder
Velperweg 157
6824 MB ARNHEM
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 21-Sep-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021147967/1
Uw project/verslagnummer	3435.01
Uw projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	14-Sep-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	3435.01	Certificaatnummer/Versie	2021147967/1
Uw projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar	Startdatum analyse	20-Sep-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	21-Sep-2021
Uw monsternemer	Max Scholten	Rapportagedatum	21-Sep-2021/09:50
		Bijlage	A,C
		Pagina	1/1

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
	Voorbehandeling					
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses					
S	Droge stof	% (m/m)	81.3	79.9	86.8	82.4
	Metalen					
S	Arseen (As)	mg/kg ds	13	18	7.2	26

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	03.1 03 (0-50)	Grond (AS3000)	12273454
2	MM1 06 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50)	Grond (AS3000)	12273455
3	MM2 01 (0-50) 02 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)	Grond (AS3000)	12273456
4	MM3 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-	Grond (AS3000)	12273457

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
KD

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021147967/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12273454	03.1 03 (0-50)				
3892695AA	03	0	50	13-Sep-2021	1
12273455	MM1 06 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0- 50)				
3892698AA	06	0	50	13-Sep-2021	1
3892648AA	09	0	50	13-Sep-2021	1
3892699AA	10	0	50	13-Sep-2021	1
3892641AA	11	0	50	13-Sep-2021	1
3892676AA	12	0	50	13-Sep-2021	1
12273456	MM2 01 (0-50) 02 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 07 (0- 50) 08 (0-50)				
3892691AA	05	0	50	13-Sep-2021	1
3892692AA	01	0	50	13-Sep-2021	1
3892678AA	04	0	50	13-Sep-2021	1
3892696AA	02	0	50	13-Sep-2021	1
3892697AA	08	0	50	13-Sep-2021	1
3892688AA	07	0	50	13-Sep-2021	1
12273457	MM3 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-1 00) 05 (100-150) 05				
3892685AA	05	50	100	13-Sep-2021	2
3892689AA	05	100	150	13-Sep-2021	3
3892683AA	05	150	200	13-Sep-2021	4
3892681AA	01	50	100	13-Sep-2021	2
3892682AA	01	100	150	13-Sep-2021	3
3892687AA	01	150	200	13-Sep-2021	4
3892659AA	12	100	150	13-Sep-2021	3
3892674AA	12	150	170	13-Sep-2021	4
3892684AA	12	170	200	13-Sep-2021	5

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021147967/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
UitScan Cryo	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Metalen			
Arseen (As)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Buro Ontwerp & Omgeving
T.a.v. Remco Schreuder
Velperweg 157
6824 MB ARNHEM
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 28-Sep-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021153476/1
Uw project/verslagnummer	3435.01
Uw projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	22-Sep-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	3435.01	Certificaatnummer/Versie	2021153476/1
Uw projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar	Startdatum analyse	22-Sep-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	28-Sep-2021
Uw monsternemer	Arjen Beunk	Rapportagedatum	28-Sep-2021/14:40
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	
	Metalen			
S	Barium (Ba)	µg/l	63	
S	Cadmium (Cd)	µg/l	<0.20	
S	Kobalt (Co)	µg/l	<2.0	
S	Koper (Cu)	µg/l	3.1	
S	Kwik (Hg)	µg/l	<0.050	
S	Molybdeen (Mo)	µg/l	<2.0	
S	Nikkel (Ni)	µg/l	12	
S	Lood (Pb)	µg/l	<2.0	
S	Zink (Zn)	µg/l	<10	
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
S	Benzeen	µg/l	<0.20	
S	Tolueen	µg/l	<0.20	
S	Ethylbenzeen	µg/l	<0.20	
S	o-Xyleen	µg/l	<0.10	
S	m,p-Xyleen	µg/l	<0.20	
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/l	0.21	1)
	BTEX (som)	µg/l	<0.90	
S	Naftaleen	µg/l	<0.020	
S	Styreen	µg/l	<0.20	
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
S	Dichloormethaan	µg/l	<0.20	
S	Trichloormethaan	µg/l	<0.20	
S	Tetrachloormethaan	µg/l	<0.10	
S	Trichlooretheen	µg/l	<0.20	
S	Tetrachlooretheen	µg/l	<0.10	
S	1,1-Dichloorethaan	µg/l	<0.20	
S	1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0.20	
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0.10	
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0.10	
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0.10	

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	05-1-1 05 (170-270)	Water (AS3000)	12292265

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: BS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	3435.01	Certificaatnummer/Versie	2021153476/1
Uw projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar	Startdatum analyse	22-Sep-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	28-Sep-2021
Uw monsternemer	Arjen Beunk	Rapportagedatum	28-Sep-2021/14:40
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	
	CKW (som)	µg/L	<1.6	
S	Tribroommethaan	µg/L	<0.20	
S	Vinylchloride	µg/L	<0.10	
S	1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14	1)
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.42	
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	05-1-1 05 (170-270)	Water (AS3000)	12292265

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021153476/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12292265	05-1-1 05 (170-270)				
0680491042	05	170	270	22-Sep-2021	1
0680491045	05	170	270	22-Sep-2021	2
0801000534	05	170	270	22-Sep-2021	3

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2021153476/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021153476/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Bijlage 4

Toetsing van de analysecertificaten

Bijlage 4.1

Wet bodembescherming (Wbb)

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147766
Startdatum	13-09-2021
Rapportagedatum	17-09-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		5,1						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		23,7						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	81,3	81,3					
Organische stof	% (m/m) ds	5,1	5,1					
Gloeirest	% (m/m) ds	93						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	23,7	23,7					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	210	219,2		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,3	0,3499	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	15	15,63	*	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	19	21,19	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,054	0,0563	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	45	46,74	*	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	23	24,81	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	73	79,38	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	4,118					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	6,863					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	6,863					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	15,1					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	7,6	14,9					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	8,235					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	48,04	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0096	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12272731	03.1 03 (0-50)

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147766
Startdatum	13-09-2021
Rapportagedatum	17-09-2021

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		5,2						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		28,6						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	79,9	79,9					
Organische stof	% (m/m) ds	5,2	5,2					
Gloeirest	% (m/m) ds	93						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	28,6	28,6					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	180	161,3		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,32	0,3541	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	12	10,79	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	19	19,39	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,13	0,1283	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	33	29,92	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	31	31,44	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	88	85,79	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	4,038					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	6,731					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	6,731					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	14,81					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	6,2	11,92					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	8,077					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	47,12	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0013					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0094	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	12272732	MM1 06 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50)

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147766
Startdatum	13-09-2021
Rapportagedatum	17-09-2021

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		2,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		12,5						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	86,8	86,8					
Organische stof	% (m/m) ds	2,7	2,7					
Gloeirest	% (m/m) ds	96						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	12,5	12,5					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	72	120,6		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2019	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	4,9	8,018	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	9,8	14,63	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,11	0,1344	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	16	24,89	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	21	27,38	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	47	71,87	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	7,778					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	12,96					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	12,96					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	28,52					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	12,96					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	15,56					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	90,74	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0181	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	12272733	MM2 01 (0-50) 02 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147766
Startdatum	13-09-2021
Rapportagedatum	17-09-2021

Analyse	Eenheid	4	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		0,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		5,5						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	82,4	82,4					
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49					
Gloeirest	% (m/m) ds	99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	5,5	5,5					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	24	64,7		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2287	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	4,3	10,93	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	5,5	10,15	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0475	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	13	29,35	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	10,35	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	28,2	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
4	12272734	MM3 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-200) 12 (100-150) 12 (150

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147967
Startdatum	20-09-2021
Rapportagedatum	21-09-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		5,1						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		23,7						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	81,3	81,3					
Metalen								
Arseen (As)	mg/kg ds	13	14,22	-	4	20	48	76

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12273454	03.1 03 (0-50)

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147967
Startdatum	20-09-2021
Rapportagedatum	21-09-2021

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		5,2						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		28,6						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	79,9	79,9					
Metalen								
Arseen (As)	mg/kg ds	18	18,3	-	4	20	48	76

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	12273455	MM1 06 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50)

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147967
Startdatum	20-09-2021
Rapportagedatum	21-09-2021

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		2,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		12,5						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	86,8	86,8					
Metalen								
Arseen (As)	mg/kg ds	7,2	9,905	-	4	20	48	76

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	12273456	MM2 01 (0-50) 02 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147967
Startdatum	20-09-2021
Rapportagedatum	21-09-2021

Analyse	Eenheid	4	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		0,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		5,5						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	82,4	82,4					
Metalen								
Arseen (As)	mg/kg ds	26	41,89	*	4	20	48	76

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
4	12273457	MM3 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-200) 12 (100-150) 12 (150

Eindoordeel: Overschrijding Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	22-09-2021
Monsternemer	Arjen Beunk
Certificaatnummer	2021153476
Startdatum	22-09-2021
Rapportagedatum	28-09-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Metalen								
Barium (Ba)	µg/L	63	63	*	20	50	338	625
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,4	3,2	6
Kobalt (Co)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	20	60	100
Koper (Cu)	µg/L	3,1	3,1	-	2	15	45	75
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	0,035	-	0,05	0,05	0,175	0,3
Molybdeen (Mo)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	5	153	300
Nikkel (Ni)	µg/L	12	12	-	3	15	45	75
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Zink (Zn)	µg/L	<10	7	-	10	65	433	800
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen								
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	504	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	<0,10	0,07					
m,p-Xyleen	µg/L	<0,20	0,14					
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21	0,21	-	0,2	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	<0,90						
Naftaleen	µg/L	<0,020	0,014	-	0,02	0,01	35	70
Styreen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	153	300
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen								
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,01	500	1000
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	203	400
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	24	262	500
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	20	40
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	454	900
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	204	400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	65	130
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
CKW (som)	µg/L	<1,6						
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	0,14					630
Vinylchloride	µg/L	<0,10	0,07	-	0,2	0,01	2,5	5
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	0,14	-	0,2	0,01	10	20
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	0,42	-	0,6	0,8	40,4	80
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5					
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600
Extra parameters								
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L		0,77	Geen oordeel mogelijk				

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12292265	05-1-1 05 (170-270)

Eindoordeel: Overschrijding Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

Bijlage 4.2

Besluit bodemkwaliteit (grond)

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147766
Startdatum	13-09-2021
Rapportagedatum	17-09-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		5,1							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		23,7							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	81,3	81,3						
Organische stof	% (m/m) ds	5,1	5,1						
Gloeirest	% (m/m) ds	93							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	23,7	23,7						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	210	219,2		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,3	0,3499	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	15	15,63	Wonen	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	19	21,19	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,054	0,0563	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	45	46,74	Industrie	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	23	24,81	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	73	79,38	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	4,118						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	6,863						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	6,863						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	15,1						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	7,6	14,9						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	8,235						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	48,04	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0096	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12272731	03.1 03 (0-50)

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147766
Startdatum	13-09-2021
Rapportagedatum	17-09-2021

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		5,2							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		28,6							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	79,9	79,9						
Organische stof	% (m/m) ds	5,2	5,2						
Gloeirest	% (m/m) ds	93							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	28,6	28,6						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	180	161,3		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,32	0,3541	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	12	10,79	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	19	19,39	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,13	0,1283	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	33	29,92	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	31	31,44	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	88	85,79	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	4,038						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	6,731						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	6,731						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	14,81						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	6,2	11,92						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	8,077						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	47,12	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0013						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0094	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	12272732	MM1 06 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50)

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147766
Startdatum	13-09-2021
Rapportagedatum	17-09-2021

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		2,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		12,5							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	86,8	86,8						
Organische stof	% (m/m) ds	2,7	2,7						
Gloeirest	% (m/m) ds	96							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	12,5	12,5						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	72	120,6		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2019	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	4,9	8,018	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	9,8	14,63	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,11	0,1344	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	16	24,89	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	21	27,38	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	47	71,87	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	7,778						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	12,96						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	12,96						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	28,52						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	12,96						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	15,56						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	90,74	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0181	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	12272733	MM2 01 (0-50) 02 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147766
Startdatum	13-09-2021
Rapportagedatum	17-09-2021

Analyse	Eenheid	4	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		0,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		5,5							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	82,4	82,4						
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49						
Gloeirest	% (m/m) ds	99							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	5,5	5,5						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	24	64,7		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2287	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	4,3	10,93	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	5,5	10,15	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0475	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	13	29,35	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	10,35	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	28,2	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
4	12272734	MM3 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-200) 12 (100-150) 12 (150

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lan

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147967
Startdatum	20-09-2021
Rapportagedatum	21-09-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		5,1		#					
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		23,7		#					
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	81,3	81,3						
Metalen									
Arseen (As)	mg/kg ds	13	14,22	<=AW	4	20	27	76	76

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12273454	03.1 03 (0-50)

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lan

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147967
Startdatum	20-09-2021
Rapportagedatum	21-09-2021

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		5,2		#					
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		28,6		#					
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	79,9	79,9						
Metalen									
Arseen (As)	mg/kg ds	18	18,3	<=AW	4	20	27	76	76

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	12273455	MM1 06 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50)

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lan

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147967
Startdatum	20-09-2021
Rapportagedatum	21-09-2021

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		2,7		#					
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		12,5		#					
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	86,8	86,8						
Metalen									
Arseen (As)	mg/kg ds	7,2	9,905	<=AW	4	20	27	76	76

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	12273456	MM2 01 (0-50) 02 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lan

Projectnummer	3435.01
Projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147967
Startdatum	20-09-2021
Rapportagedatum	21-09-2021

Analyse	Eenheid	4	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		0,7		#					
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		5,5		#					
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	82,4	82,4						
Metalen									
Arseen (As)	mg/kg ds	26	41,89	Industrie	4	20	27	76	76

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
4	12273457	MM3 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-200) 12 (100-150) 12 (150

Eindoordeel: Klasse industrie

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Tijdelijk hand.kader PFAS 02-07-2020 Toepassing grond/bagger op landbodem

Uw projectnummer	3435.01
Uw projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Uw ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147776
Startdatum	13-09-2021
Rapportagedatum	20-09-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD		RG Eis	AW	Wonen	Industrie
Bodemtype correctie								
Organische stof		10		#				
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		25		#				
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	79.8						
PerFluorKoolwaterstoffen(PFC)								
perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	µg/kg ds	0.2	0.2	-	0,1	1,9	7	7
perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,9	7	7
perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluordecaanzuur (PFDA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluordodecaanzuur (PFDoA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	µg/kg ds	0.2	0.2	-	0,1	1,4	3	3
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	µg/kg ds	0.1	0.1	-	0,1	1,4	3	3
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
N-methylperfluoroctaansulfonamideacetaat(M	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
N-ethylperfluoroctaansulfonamideacetaat (EtF	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
N-methylperfluoroctaansulfonamide (MeFOSA	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
8:2 fluortelomeerfosfaatdiester (8:2 diPAP)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
som PFOA (*0,7)	µg/kg ds	0.3	0.3	-	0,1	1,9	7	7
som PFOS (*0,7)	µg/kg ds	0.4	0.4	-	0,1	1,4	3	3

Legenda

Nr.	Monsternaam	Eurofins nr.
1	50) 12 (50-100	12272760

INDICATIEF Eindoordeel: Voldoet aan achtergrondwaarde

<= rapportagegrens danwel achtergrondwaard	-
> achtergrondwaarde	*
> wonen	**
> Industrie	***

Voor toepassingen in grondwaterbeschermingsgebieden is de toepassingseis gelijk aan de bepalingsgrens (0,1 µg/kg)

Deze toetsing is NIET met BoToVa uitgevoerd en is indicatief

Eurofins Analytico B.V. is niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren, dan verzoeken

wij u vriendelijk dit door te geven aan pais.helpdesk@eurofins.com

Tijdelijk hand.kader PFAS 02-07-2020 Toepassing grond/bagger op landbodem

Uw projectnummer	3435.01
Uw projectnaam	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Uw ordernummer	
Datum monstername	13-09-2021
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2021147776
Startdatum	13-09-2021
Rapportagedatum	20-09-2021

Analyse	Eenheid	2	GSSD		RG Eis	AW	Wonen	Industrie
Bodemtype correctie								
Organische stof		10		#				
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		25		#				
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	86.4						
PerFluorKoolwaterstoffen(PFC)								
perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	µg/kg ds	0.3	0.3	-	0,1	1,9	7	7
perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,9	7	7
perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluordecaanzuur (PFDA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluordodecaanzuur (PFDoA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	µg/kg ds	0.2	0.2	-	0,1	1,4	3	3
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
N-methylperfluoroctaansulfonamideacetaat(M	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
N-ethylperfluoroctaansulfonamideacetaat (EtF	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
N-methylperfluoroctaansulfonamide (MeFOSA	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
8:2 fluortelomeerfosfaatdiester (8:2 diPAP)	µg/kg ds	<0.1	0.07	-	0,1	1,4	3	3
som PFOA (*0,7)	µg/kg ds	0.4	0.4	-	0,1	1,9	7	7
som PFOS (*0,7)	µg/kg ds	0.3	0.3	-	0,1	1,4	3	3

Legenda

Nr.	Monsternaam	Eurofins nr.
2	(0-50) 08 (0-50	12272761

INDICATIEF Eindoordeel: Voldoet aan achtergrondwaarde

<= rapportagegrens danwel achtergrondwaard	-
> achtergrondwaarde	*
> wonen	**
> Industrie	***

Voor toepassingen in grondwaterbeschermingsgebieden is de toepassingseis gelijk aan de bepalingsgrens (0,1 µg/kg)

Deze toetsing is NIET met BoToVa uitgevoerd en is indicatief
Eurofins Analytico B.V. is niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.
Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren, dan verzoeken
wij u vriendelijk dit door te geven aan pais.helpdesk@eurofins.com

Bijlage 5

Toetsingskader

Bijlage 5.1

Wet bodembescherming (Wbb)

Toetsingskader Wet bodembescherming

Stof/niveau		Grond/sediment (mg/kg droge stof)		Grondwater (µg/l opgelost, tenzij anders vermeld)	
		Achtergrondwaarde	Interventiewaarde	Streefwaarde	Interventiewaarde
I.	**Metalen**				
	antimoon (Sb)	4,0	22	-	20
	arseen (As)	20	76	10	60
	barium (Ba)	-	920*	50	625
	cadmium (Cd)	0,60	13	0,4	6
	chroom (Cr)	55	-	1	30
	chroom III	-	180	-	-
	chroom VI	-	78	-	-
	cobalt (Co)	15	190	20	100
	koper (Cu	40	190	15	75
	kwik (Hg)	0,15	-	0,05	0,3
	kwik (anorganisch)	-	36	-	-
	kwik (organisch)	-	4	-	-
	lood (Pb)	50	530	15	75
	molybdeen (Mo)	1,5	190	5	300
	nikkel (Ni)	35	100	15	75
	tin (Sn)	6,5	-	-	-
	vanadium (V)	80	-	-	-
	zink (Zn)	140	720	65	800
II.	**Anorganische verbindingen**				
	chloride	-	-	100 (Cl/l)	-
	cyaniden-vrij	3	20	5	1500
	cyaniden-complex	5,5	50	10	1500
	thiocyanaat	6,0	20	-	1500
III.	**Aromatische verbindingen**				
	benzeen	0,20	1,1	0,2	30
	ethylbenzeen	0,20	110	4	150
	tolueen	0,20	32	7	1000
	xylenen	0,45	17	0,2	70
	styreen (vinylbenzeen)	0,25	86	6	300
	fenol	0,25	14	0,2	2000
	cresolen (som)	0,30	13	0,2	200
	dodecylbenzeen	0,35	-	-	-
	aromatische oplosmiddelen (som)	2,5	-	-	-
IV.	**Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's)**				
	naftaleen			0,01	70
	antraceen			0,0007	5
	fenantreen			0,003	5
	fluoranteen			0,003	1
	benzo(a)antraceen			0,0001	0,5
	chryseen			0,003	0,2
	benzo(a)pyreen			0,0005	0,05
	benzo(ghi)peryleen			0,0003	0,05
	benzo(k)fluoranteen			0,0004	0,05
	indeno(1,2,3cd)pyreen			0,0004	0,05
	PAK (som 10)	1,5	40	-	-
V.	**Gechloreerde koolwaterstoffen**				
	vinylchloride	0,10	0,1	0,01	5
	dichloormethaan	0,10	3,9	0,01	1000
	1,1-dichloorethaan	0,20	15	7	900
	1,2-dichloorethaan	0,20	6,4	7	400
	1,1-dichlooretheen	0,30	0,3	0,01	10
	1,2-dichlooretheen (cis- en trans-)	0,30	1	0,01	20
	dichloorpropanen	0,80	2	0,8	80
	trichloormethaan (chloroform)	0,25	5,6	6	400
	1,1,1-trichloorethaan	0,25	15	0,01	300
	1,1,2-trichloorethaan	0,3	10	0,01	130
	trichlooretheen (Tri)	0,25	2,5	24	500
	tetrachloormethaan (Tetra)	0,30	0,7	0,01	10
	tetrachlooretheen (Per)	0,15	8,8	0,01	40
	monochloorbenzeen	0,20	15	7	180
	dichloorbenzenen	2,0	19	3	50
	trichloorbenzenen	0,015	11	0,01	10
	tetrachloorbenzenen	0,0090	2,2	0,01	2,5
	pentachloorbenzeen	0,0025	6,7	0,003	1
	hexachloorbenzeen	0,0085	2,0	0,0009	0,5
	monochloorfenolen(som)	0,045	54	0,3	100
	dichloorfenolen (som)	0,20	22	0,2	30
	trichloorfenolen (som)	0,0030	22	0,03	10
	tetrachloorfenolen (som)	0,015	21	0,01	10
	pentachloorfenol	0,0030	12	0,04	3
	PCB's (som 7)	0,020	1	0,01	0,01
	chloornaftaleen (som)	0,070	23	-	6
	monochlooranilinen (som)	0,20	50	-	30
	dioxine (som I-TEQ)	0,000055	0,00018	-	-
	pentachlooraniline	0,15	-	-	-

* De norm voor barium geldt alleen voor die situaties waarbij duidelijk sprake is van antropogene bodemverontreiniging. Voor overige situaties is de norm voor barium tijdelijk buiten werking gesteld.

Stof/niveau		Grond/sediment (mg/kg droge stof)		Grondwater (µg/l opgelost, tenzij anders vermeld)	
		Achtergrondwaarde	Interventiewaarde	Streefwaarde	Interventiewaarde
VI.	**Bestrijdingsmiddelen**				
	chloordaan	0,0200	4	0,02 ng/l	0,2
	DDT (som)	0,20	1,7	-	
	DDE (som)	0,10	2,3	-	
	DDD (som)	0,020	34	-	
	DDT/DDE/DDD (som)	-	-	0,004 ng/l	0,01
	aldrin	-	0,32	0,009 ng/l	-
	dieldrin	-	-	0,1 ng/l	-
	endrin	-	-	0,04 ng/l	-
	drins (som)	0,015	4	-	0,1
	α-endosulfan	0,00090	4	0,2 ng/l	5
	α-HCH	0,0010	17	33 ng/l	-
	β-HCH	0,0020	1,6	8 ng/l	-
	χ-HCH (lindaan)	0,0030	1,2	9 ng/l	-
	HCH-verbindingen (som)	-	-	0,05	1
	heptachloor	0,00070	4	0,005 ng/l	0,3
	heptachloorepoxide (som)	0,0020	4	0,005 ng/l	3
	hexachloorbutadieen	0,003	-	-	-
	organochloorhoudende bestrijdingsmiddelen(som landbodem)	0,40	-	-	-
	azinfos-methyl	0,0075	-	-	-
	organotin verbindingen (som)	0,15	2,5	0,05-16 ng/l	0,7
	tributyltin (TBT)	0,065	-	-	-
	MCPA	0,55	4	0,02	50
	atracine	0,035	0,71	29 ng/l	150
	carburyl	0,15	0,45	2 ng/l	50
	carbofuran	0,017	0,017	9 ng/l	100
	4-chloormethylfenolen (som)	0,60	-	-	-
	niet-chloorhoudende bestr.mid. (som)	0,090	-	-	-
VII.	**Overige verontreinigingen**				
	asbest	-	100	-	-
	cyclohexanon	2,0	150	0,5	15000
	dimethyl ftalaat	0,045	82	-	-
	diethyl ftalaat	0,045	53	-	-
	di-isobutylftalaat	0,045	17	-	-
	dibutyl ftalaat	0,070	36	-	-
	butyl benzylftalaat	0,070	48	-	-
	dihexyl ftalaat	0,070	220	-	-
	di(2-ethylhexyl)ftalaat	0,045	60	-	-
	ftalaten (som)	-	-	0,5	5
	minerale olie	190	5000	50	600
	pyridine	0,15	11	0,5	30
	tetrahydrofuran	0,45	7	0,5	300
	tetrahydrothiofeen	1,5	8,8	0,5	5000
	tribroommethaan	0,20	75	-	630
	ethyleenglycol	5,0	-	-	-
	diethyleenglycol	8,0	-	-	-
	acrylonitril	2,0	-	-	-
	formaldehyde	2,5	-	-	-
	isopropanol (2-propanol)	0,75	-	-	-
	methanol	3,0	-	-	-
	butanol (1-butanol)	2,0	-	-	-
	butylacetaat	2,0	-	-	-
	ethylacetaat	2,0	-	-	-
	methyl-tert-butyl ether (MTBE)	0,20	-	-	-
	methylethylketon	2,0	-	-	-

Bijlage 5.2

Besluit bodemkwaliteit (Bbk)

Toetsingskader Besluit bodemkwaliteit (grond/sediment)

	Stof/niveau	Achtergrond-waarden	Maximale waarden voor verspreiden van baggerspecie	Maximale waarden bodemfunctieklasse wonen	Maximale waarden bodemfunctieklasse industrie	Maximale waarden grootschalige toepassingen op of in de bodem	
		(mg/kg ds)	over aangrenzend perceel (2) (mg/kg ds)	Maximale waarden kwaliteitsklasse wonen (mg/kg ds)	Maximale waarden kwaliteitsklasse industrie (mg/kg ds)	Maximale emissiewaarden (mg/kg L/S 10)	Emissietoetswaarden (mg/kg ds)
I.	**Metalen**						
	antimoon (Sb)	4,0 *)		15	22	0,070	9
	arseen (As)	20	x	27	76	0,61	42
	barium (Ba)	-	(*B)	-	-	-	-
	cadmium (Cd)	0,60	x en 7,5	1,2	4,3	0,051	4,3
	chroom (Cr)	55	x	62	180	0,17	180
	kobalt (Co)	15	(*B)	35	190	0,24	130
	koper (Cu)	40	x	54	190	1,0	113
	kwik (Hg)	0,15	x	0,83	4,8	0,49	4,8
	lood (Pb)	50	x	210	530	15	308
	molybdeen (Mo)	1,5 *)	(*B)	88	190	0,48	105
	nikkel (Ni)	35	x	-	100	0,21	100
	tin (Sn)	6,5		180	900	0,093	450
	vanadium (V)	80		97	250	1,9	146
	zink (Zn)	140	x	200	720	2,1	430
II.	**Overige anorganische stoffen**						
	chloride 3)					-	
	cyanide (vrij) 4)	3,0		3,0	20	nvt	nvt
	cyanide (complex)	5,5		5,5	50	nvt	nvt
	thiocyanaten (som)	6,0		6,0	20	nvt	nvt
III.	**Aromatische stoffen**						
	benzeen	0,20 *)		0,20	1	nvt	nvt
	ethylbenzeen	0,20 *)		0,20	1,25	nvt	nvt
	tolueen	0,20 *)		0,20	1,25	nvt	nvt
	xylenen (som)	0,45 *)		0,45	1,25	nvt	nvt
	styreen (vinylbenzeen	0,25 *)		0,25	86	nvt	nvt
	fenol	0,25		0,25	1,25	nvt	nvt
	cresolen (som)	0,30 *)		0,30	5	nvt	nvt
	dodecylbenzeen	0,35 *)		0,35	0,35	nvt	nvt
	aromatische oplosmiddelen (som) 6)	2,5 *)		2,5	2,5	nvt	nvt
IV.	**Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's)**						
	naftaleen		x			nvt	nvt
	fenantreen		x			nvt	nvt
	antraceen		x			nvt	nvt
	fluorantheen		x			nvt	nvt
	chryseen		x			nvt	nvt
	benzo(a)antraceen		x			nvt	nvt
	benzo(a)pyreen		x			nvt	nvt
	benzo(k)fluorantheen		x			nvt	nvt
	indeno(1,2,3cd)pyreen		x			nvt	nvt
	benzo(ghi)peryleen		x			nvt	nvt
	PAK's totaal (som 10)	1,5		6,8	40	nvt	nvt
V.	**Gechloreerde koolwaterstoffen a. (vluchtige) chloorkoolwaterstoffen**						
	monochlooretheen	0,10 *)		0,10	0,1	nvt	nvt
	(vinylchloride) 7)	0,10		0,10	3,9	nvt	nvt
	dichloormethaan	0,20 *)		0,20	0,20	nvt	nvt
	1,1-dichloorethaan	0,20 *)		0,20	4	nvt	nvt
	1,2-dichloorethaan	0,30 *)		0,30	0,30	nvt	nvt
	1,1-dichlooretheen 7)	0,30 *)		0,30	0,30	nvt	nvt
	1,2-dichlooretheen (som)	0,80 *)		0,80	0,80	nvt	nvt
	dichloorpropanen (som)	0,25 *)		0,25	3	nvt	nvt
	trichloormethaan (chloroform)	0,25 *)		0,25	0,25	nvt	nvt
	1,1,1-trichloorethaan	0,30 *)		0,30	0,30	nvt	nvt
	1,1,2-trichloorethaan	0,25 *)		0,25	2,5	nvt	nvt
	trichlooretheen (Tri)	0,30 *)		0,30	0,7	nvt	nvt
	tetrachloormethaan (Tetra	0,15		0,15	4	nvt	nvt
	tetrachlooretheen (Per)						
	b. chloorbenzenen						
	monochloorbenzeen	0,20 *)		0,20	5	nvt	nvt
	dichloorbenzenen (som)	2,0 *)		2,0	5	nvt	nvt
	trichloorbenzenen (som)	0,015 *)		0,015	5	nvt	nvt
	tetrachloorbenzenen (som)	0,0090 *)		0,0090	2,2	nvt	nvt
	pentachloorbenzeen	0,0025		0,0025	5	nvt	nvt
	hexachloorbenzeen	0,0085		0,027	1,4	nvt	nvt
	chloorbenzenen (som)		x				
	c. chloorfenolen						
	monochloorfenolen (som)	0,045		0,045	5,4	nvt	nvt
	dichloorfenolen (som)	0,20 *)		0,20	6	nvt	nvt
	trichloorfenolen (som)	0,0030 *)		0,0030	6	nvt	nvt
	tetrachloorfenolen (som)	0,015 *)	x	1	6	nvt	nvt
	pentachloorfenol	0,0030 *)		1,4	5	nvt	nvt
	chloorfenolen (som)	-					

	stofniveau	Achtergrondwaarden	Maximale waarden voor verspreiden van baggerspecie	Maximale waarden bodemfunctieklasse wonen	Maximale waarden bodemfunctieklasse industrie	Maximale waarden grootschalige toepassingen op of in de bodem	
		(mg/kg ds)	over aangrenzend perceel (2) (mg/kg ds)	Maximale waarden kwaliteitsklasse wonen (mg/kg ds)	Maximale waarden kwaliteitsklasse industrie (mg/kg ds)	Maximale emissiewaarden (mg/kg L/S 10)	Emissietoetswaarden (mg/kg ds)
	d. polychloorbifenylen (PCB's)						
	PCB 28		x			nvt	nvt
	PCB 52		x			nvt	nvt
	PCB 101		x			nvt	nvt
	PCB 118		x			nvt	nvt
	PCB 138		x			nvt	nvt
	PCB 153		x			nvt	nvt
	PCB 180		x			nvt	nvt
	PCB's (som 7)	0,020		0,020	0,5	nvt	nvt
	e. overige gechloreerde koolwaterstoffen						
	monochlooranilinen (som)	0,20 *)		0,20	0,20	nvt	nvt
	pentachlooraniline	0,15 *)		0,15	0,15	nvt	nvt
	dioxine (som I-TEQ)	0,000055 *)		0,000055	0,000055	nvt	nvt
	chloornaftaleen (som)	0,070 *)		0,070	10	nvt	nvt
VI.	**Bestrijdingsmiddelen**						
	a. organochloor bestrijdings-middelen chloordaan (som)						
	DDT (som)	0,0020	x	0,0020	0,0020	nvt	nvt
	DDE (som)	0,20	x	0,20	1	nvt	nvt
	DDD (som)	0,10	x	0,13	1,3	nvt	nvt
	DDT/DDE/DDD (som)	0,020	x	0,84	34	nvt	nvt
	aldrin					nvt	nvt
	dieldrin		x			nvt	nvt
	endrin		x			nvt	nvt
	isodrin		x			nvt	nvt
	telodrin		x			nvt	nvt
	drins (som)		x			nvt	nvt
	endosulfansulfaat	0,015		0,04	4,0	nvt	nvt
	α-endosulfan		x		0,1	nvt	nvt
	α-HCH	0,00090	x	0,00090	0,00090	nvt	nvt
	β-HCH	0,0010	x	0,0010	0,5	nvt	nvt
	χ-HCH (lindaan)	0,0020	x	0,0020	0,5	nvt	nvt
	δ-HCH	0,0030	x	0,04	0,5	nvt	nvt
	HCH-verbindingen (som)		x			nvt	nvt
	heptachloor				0,1	nvt	nvt
	heptachloorepoxide (som)	0,00070	x	0,00070	0,1	nvt	nvt
	hexachloorbutadieen	0,0020	x	0,0020	0,0020	nvt	nvt
	organochloorhoudende bestrijdingsmiddelen(som landbodem)	0,003 *) 0,40	x	0,40	0,5	nvt	nvt
	b. organofosforpesticiden						
	azinfos-methyl	0,0075 *)		0,0075	0,0075	nvt	nvt
	c. organotin bestrijdingsmiddelen	0,15		0,5	2,5 (9)	nvt	nvt
	organotin verbindingen (som) 8)	0,065		0,065	0,065	nvt	nvt
	tributyltin (TBT) 8)						
	d. chloorfenoxy-azijnzuur herbiciden	0,55 *)		0,55	0,55	nvt	nvt
	MCPA						
	e. overige bestrijdingsmiddelen atrazine	0,035 *)		0,035	0,5	nvt	nvt
	carbaryl	0,15 *)		0,15	0,45	nvt	nvt
	carbofuran (7)	0,017 *)		0,017	0,017	nvt	nvt
	4-chloormethylfenolen (som)	0,60 *)		0,60	0,60	nvt	nvt
	niet-chloorhoudende bestrijdingsmiddelen (som)	0,090 *)		0,090	0,5	nvt	nvt
VII.	**Overige stoffen**						
	asbest 10)			100	100	nvt	nvt
	cyclohexanon	2,0 *)		2,0	150	nvt	nvt
	dimethyl ftalaat 11)	0,045 *)		9.2	60	nvt	nvt
	diethyl ftalaat 11)	0,045 *)		5,3	5,3	nvt	nvt
	di-isobutylftalaat 11)	0,045 *)		1,3	1,7	nvt	nvt
	dibutyl ftalaat 11)	0,070 *)		5,0	36	nvt	nvt
	butyl benzylftalaat 11)	0,070 *)		2,6	48	nvt	nvt
	dihexyl ftalaat 11)	0,070 *)		18	60	nvt	nvt
	di(2-ethylhexyl)ftalaat 11)	0,045 *)		8,3	60	nvt	nvt
	minerale olie 12) 13)	190	3000	190	500	nvt	nvt
	pyridine	0,15 *)		0,15	1	nvt	nvt
	tetrahydrofuran	0,45		0,45	2	nvt	nvt
	tetrahydrothiofeen	1,5 *)		1,5	8,8	nvt	nvt
	tribroommethaan	0,20 *)		0,20	0,20	nvt	nvt
	(bromoform)	5,0		5,0	5,0	nvt	nvt
	ethyleenglycol	8,0		8,0	8,0	nvt	nvt
	diethyleenglycol	0,1 *)		0,1	0,1	nvt	nvt
	acrylonitril	0,1 *)		0,1	0,1	nvt	nvt
	formaldehyde	0,75		0,75	0,75	nvt	nvt
	isopropanol (2-propanol)	3,0		3,0	3,0	nvt	nvt
	methanol	2,0 *)		2,0	2,0	nvt	nvt
	butanol (1-butanol)	2,0 *)		2,0	2,0	nvt	nvt
	butylacetaat	2,0 *)		2,0	2,0	nvt	nvt
	ethylacetaat	0,20 *)		0,20	0,20	nvt	nvt
	methyl-tert-butyl ether (MTBE)	2,0 *)		2,0	2,0	nvt	nvt
	methylethylketon						

Verklaring en de afkortingen en tekens

1)	Voor de definitie van somparameters wordt verwezen naar bijlage N van deze regeling. De definitie van sommige somparameters is verschillend voor de landbodem en de waterbodem. Achter de somparameter wordt vermeld welke van de twee definities gehanteerd moet worden.
2)	De msPAF wordt berekend voor de met x aangegeven stoffen. Indien geen waarde wordt ingevuld (bijvoorbeeld omdat de stof niet gemeten wordt) wordt gerekend met 0,7 * bepalingsgrens (intralaboratorium reproduceerbaarheid). De baggerspecie voldoet aan de maximale waarden voor verspreiden van baggerspecie op het aangrenzende perceel * de gehalten van de gemeten stoffen lager zijn dan de Interventiewaarde bodem, niet zijnde de bodem onder oppervlaktewater, en * voor organische stoffen: msPAF < 20%, en * voor metalen: msPAF < 50%, waarbij voor cadmium een maximum gehalte geldt. Voor gemeten stoffen die geen deel uitmaken van de msPAF-berekening geldt de achtergrondwaarde (m.u.v. somparamaters waarbij de individuele parameters onderdeel uitmaken van de msPAF-berekening). Barium, kobalt, molybdeen en minerale olie maken geen deel uit van de msPAF-berekening. In plaats van de Achtergrondwaarde geldt voor deze vier stoffen de waarde, die vermeld is in de kolom 'Maximale waarden verspreiden van baggerspecie over aangrenzend perceel'. Voor de gemeten stoffen, die geen onderdeel uitmaken van de msPAF-berekening, worden de toetsingsregels van de Achtergrondwaarden toegepast.
3)	Voor het toepassen van zeezand geldt de norm 200 mg/kg ds. Bij het toepassen van zeezand op plaatsen waar een direct contact is of mogelijk is met brak oppervlaktewater of zeewater met van nature een chloride-gehalte van meer dan 5000 mg/l, geldt voor chloride geen maximale waarde.
4)	Bij gehalten die de Achtergrondwaarde overschrijden moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid van uitdamping. Wanneer uitdamping naar binnenlucht zou kunnen optreden, moet bij overschrijding van de Achtergrondwaarde worden gemeten in de bodemlucht en moet worden getoetst aan de TCL (Toxicologisch Toelaatbare Concentratie in Lucht).
5)	Het gehalte cyanide-complex is gelijk aan het gehalte cyanide-totaal minus het gehalte cyanide-vrij, bepaald conform NEN 6655. Indien geen cyanide-vrij wordt verwacht, mag het gehalte cyanide-complex gelijk worden gesteld aan het gehalte cyanide-totaal (en hoeft dus alleen het gehalte cyanide-totaal te worden gemeten).
6)	De Achtergrondwaarde van deze somparameter gaat uit van de aanwezigheid van meerdere van de 15 componenten, die tot deze somparameter worden gerekend (zie bijlage N). De hoogte van de Achtergrondwaarde is gebaseerd op de som van de bepalingsgrenzen vermenigvuldigd met 0,7. Sommige componenten zijn tevens individueel genormeerd. Binnen de somparameter mag de Achtergrondwaarde van de individueel genormeerde componenten niet worden overschreden. Hetzelfde geldt voor de Maximale waarde wonen en de Maximale waarde industrie. Voor de componenten, die niet individueel zijn genormeerd, geldt per component een maximum gehalte van 0,45 mg/kg ds, zowel voor de Achtergrondwaarde als de Maximale waarden wonen en industrie.
7)	De Interventiewaarde van deze stoffen zijn gelijk of kleiner dan de bepalingsgrens (intralaboratorium reproduceerbaarheid). Indien de stof wordt aangetoond moeten de risico's nader worden onderzocht. Bij het aantreffen van vinylchloride of 1,1-dichlooretheen moet tevens het grondwater worden onderzocht.
8)	De eenheid voor organotinverbindingen is mg Sn/kg ds, met uitzondering van de normwaarden met voetnoot 9.
9)	De eenheid van de Maximale Waarde Industrie voor organotinverbindingen (som) is mg organotin/kg ds.
10)	Zijnde het gehalte serpentijnasbest plus tienmaal het gehalte amfiboolasbest. Deze eis bedraagt 100 mg/kg d.s. indien niet is voldaan aan artikel 2, onder b, van het Productenbesluit Asbest.
11)	Het is onzeker of de Achtergrondwaarden en Maximale waarden wonen voor de ftalaten meetbaar zijn. Toekomstige ervaringen moeten uitwijzen of sprake is van een knelpunt.
12)	Minerale olie heeft betrekking op de som van de (al dan niet) vertakte alkanen. Indien er enigerlei vorm van verontreiniging met minerale olie wordt aangetoond in grond/baggerspecie, dan dient naast het gehalte aan minerale olie ook het gehalte aan aromatische en/of polycyclische aromatische koolwaterstoffen bepaald te worden.
13)	Voor het toepassen van baggerspecie in grootschalige toepassingen geldt voor minerale olie een maximale waarde van 2.000 mg/kg ds.
*)	Achtergrondwaarde is gebaseerd op de bepalingsgrens (intralaboratorium reproduceerbaarheid), omdat onvoldoende data beschikbaar zijn om een betrouwbare P95 af te leiden.
(*A)	De norm voor barium geldt alleen voor die situaties waarbij duidelijk sprake is van antropogene bodemverontreiniging. Voor overige situaties is de norm voor barium tijdelijk buiten werking gesteld. Als verhoogde bariumgehalten het gevolg zijn van een antropogene bron, dan kan het bevoegd gezag dit gehalte beoordelen op basis van de voormalige Interventiewaarde (920 mg/kg d.s. voor droge toepassingen en 625 mg/kg d.s. voor toepassingen in oppervlaktewater).
(*B)	De individuele normen voor metalen voor het verspreiden van baggerspecie over aangrenzende percelen worden tijdelijk buitenwerking gesteld, totdat deze metalen zijn geïntegreerd in de ms-PAF.

Bijlage 5.3

Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie

Toetsing uit het "Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie"

Voor de volledige tekst wordt verwezen naar het "Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie" d.d. 8 juli 2019 en de aanpassingen daarvan door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, d.d. 29 november 2019 en d.d. 2 juli 2020.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de voorlopige toepassingsnormen voor de onderscheiden situaties waarin grond en baggerspecie worden toegepast. Dit zijn voorlopige toepassingsnormen voor het toepassen van grond en baggerspecie op land- en waterbodem.

Tabel 1 -Normen voor het toepassen van grond en baggerspecie op landbodem (in µg/kg ds.)

Toepassingssituatie		**Toepassingsnorm**
Op de landbodem		
Grond en baggerspecie toepassen boven grondwaterniveau		
Bodemkwaliteitsklasse	Bodemfunctieklasse	
Wonen of industrie	Wonen of industrie	PFOA = 7 Voor andere individuele PFAS = 3
Landbouw/natuur	Landbouw/natuur	PFOA = 1,9 Andere individuele PFAS = 1,4
Landbouw/natuur, wonen of industrie	Landbouw/natuur	PFOA = 1,9 Andere individuele PFAS = 1,4
Baggerspecie toepassen boven grondwaterniveau, als bedoelt in artikel 35, onder f, BBK (verspreiden van baggerspecie op aangrenzend perceel of weilanddepot		PFOA = 7 Andere individuele PFAS = 3
Grond en baggerspecie grootschalig toepassen boven grondwaterniveau		PFOA = 7 Andere individuele PFAS = 3
Grond en baggerspecie toepassen in grondwaterbeschermingsgebieden		Gebiedskwaliteit
Grond en baggerspecie toepassen onder grondwaterniveau, met inbegrip van grootschalig toepassen		PFOA = 1,9 Andere individuele PFAS = 1,4

Tabel 2 - Normen voor het toepassen van grond en baggerspecie in oppervlaktewater (in µg/kg ds.)

Toepassingssituatie	**Toepassingsnorm**
In oppervlaktewater	
Baggerspecie toepassen in hetzelfde oppervlaktelichaam of aansluitende (sediment delende) stroomafwaarts gelegen oppervlaktelichamen als bedoelt in artikel 35, onder g, BBK (verspreiden van baggerspecie in zoet of zout oppervlaktewater)	Toepasbaar, wel meten en toetsen op uitschieters
Baggerspecie toepassen in hetzelfde oppervlaktelichaam in ophogingen in waterbouwkundige constructies, uitgezonderd de diepe plas als bedoelt in artikel 35, onder d, BBK	Toepasbaar, wel meten en toetsen op uitschieters
Het in een ander oppervlaktewaterlichaam uitgezonderd een diepe plas: • verspreiden van baggerspecie (bij niet-sediment delende oppervlaktewaterlichamen) als bedoeld in artikel 35, onder g, BBK en; • het toepassen van baggerspecie en grond in ophogingen in waterbouwkundige constructies als bedoeld in artikel 35, onder d, BBK.	Rijkswater: PFAS = 0,8 PFOS = 3,7 Anders: PFAS = 0,8 PFOS = 1,1
Baggerspecie en grond toepassen in niet-vrij liggende diepe plassen die in open verbinding staan met een rijkswater	PFAS = 0,8 PFOS = 3,7
Baggerspecie en grond toepassen in andere diepe plassen dan bedoeld onder 4.9.	PFAS = 0,8 PFOS = 1,1

Quickscan bedrijven en milieuzonering

Nieuwe Steeg 9, Zevenaar

Waterschap Rijn en IJssel

Projectnummer: 3435.01
Datum: 19-07-2022

Inhoudsopgave

1 Algemeen 3

2 Typering omgeving projectgebied en uitgangspunten 4

3 Toetsing 5

3.1 Hinderveroorzakende functies in het plangebied 5

3.2 Hinderveroorzakende functies in de omgeving van het plangebied 5

4 Conclusie 6

1 Algemeen

Op het perceel aan de Nieuwe Steeg 9 in Zevenaar bevindt zich in de huidige situatie een werkplaatslocatie van het Waterschap Rijn & IJssel. Het waterschap heeft reeds aan de achterzijde een aanliggend perceel aangekocht ten behoeve van een uitbreiding van de bestaande werkplaatslocatie. Eveneens bestaat de wens om nieuwe opslagvakken op het nieuw aangekochte perceel te realiseren. Op onderstaande foto is het plangebied met een gele stippellijn weergegeven.

Binnen de bestaande contouren van de werkplaats zullen er nieuwe waterhuishoudkundige voorzieningen, in de vorm van wadi's en aanplanting, worden gecreëerd. Tot slot wordt aan de voorzijde van het van de werkplaatslocatie een nieuwe parkeerplaats gerealiseerd.

Indien door middel van een plan nieuwe, milieuhindergevoelige functies (zoals woningen) mogelijk worden gemaakt, dient te worden aangetoond dat deze niet worden gerealiseerd binnen de hinderzone van omliggende bedrijven. Anderzijds mogen milieuhindergevoelige functies in de directe omgeving van het projectgebied niet negatief worden beïnvloed door de ontwikkelingen die met een plan mogelijk worden gemaakt.

Wat betreft de aanbevolen afstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies, zoals wonen, is de brochure 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten geraadpleegd. Hierin worden richtafstanden voor het omgevingstype 'gemengd gebied' als 'rustige woonwijk' en 'rustig buitengebied' aanbevolen.

Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een rustige woonwijk en het buitengebied komen vrijwel geen andere functies voor. De richtafstanden gelden voor een gemiddeld nieuw bedrijf en gaan uit van het gebiedstype 'rustig woongebied'. Voor gemengde gebieden kunnen de richtafstanden worden verminderd. De afstand wordt gemeten vanaf het op de verbeelding aangeduide deel voor de bedrijfsmatige activiteit tot aan de gevel van de woningen gelegen buiten het betreffende perceel.

2 Typering omgeving projectgebied en uitgangspunten

Bij het bepalen van de aanbevolen richtafstanden zijn in de VNG brochure de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- het betreft 'gemiddeld' moderne bedrijfsactiviteiten met gebruikelijke productieprocessen en voorzieningen;
- de richtafstanden hebben betrekking op de omgevingstypen 'rustige woonwijk' en 'rustig buitengebied'. Bij het omgevingstype 'gemengd gebied' kan worden uitgegaan van kortere afstanden (verlaging met één afstandsstap);
- de richtafstanden bieden in beginsel ruimte voor normale groei van de bedrijfsactiviteiten;
- bij activiteiten met ruimtelijk duidelijk te onderscheiden deelactiviteiten (zoals productie, opslag, kantoren, parkeerterreinen) kunnen deze deelactiviteiten desgewenst als afzonderlijk te zoneren activiteiten worden beschouwd, bijvoorbeeld bij ligging van de activiteit binnen zones met een verschillende milieucategorie.
- De richtafstanden lopen op naar mate sprake is van een bedrijf in een hogere milieucategorie. Zoals bij de uitgangspunten voor de richtafstanden is gesteld, kan bij het type gemengd gebied de richtafstand zonder dat dit ten koste gaat van het woon en leefklimaat met één afstandsstap worden verlaagd (dus van bijvoorbeeld 50 naar 30 meter voor milieucategorie 3.1). Verdere reducties zijn volgens de toelichting in de VNG-brochure niet te verantwoorden, omdat in algemene zin niet aannemelijk kan worden gemaakt dat het woon en leefklimaat niet wordt aangetast en het functioneren van bedrijven niet in gevaar wordt gebracht. De richtafstand wordt gemeten vanaf de grens van het bedrijfsperceel tot de gevel van het gevoelige object.

3 Toetsing

3.1 Hinderveroorzakende functies in het plangebied

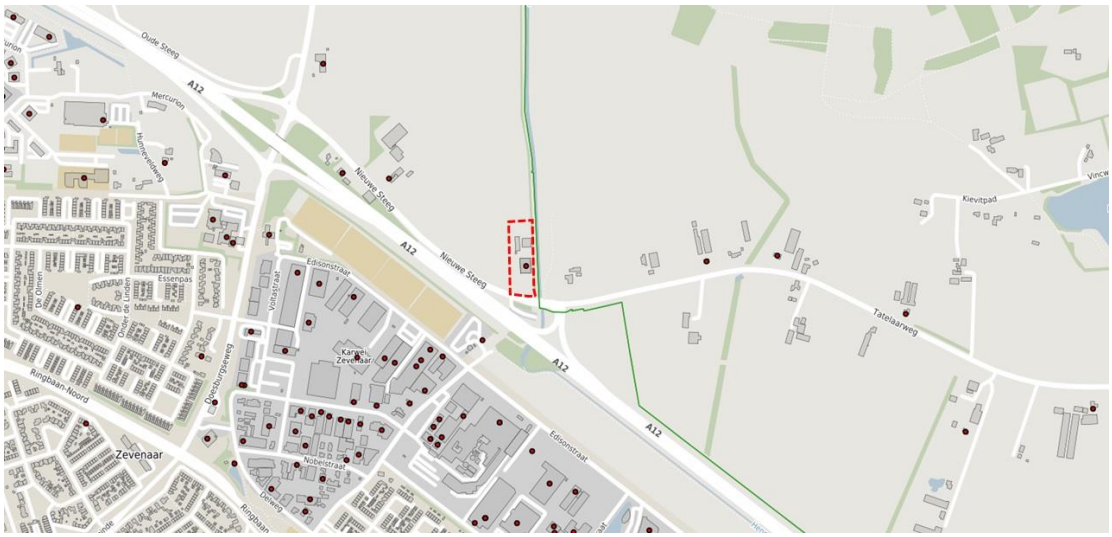
Voorliggende ontwikkeling voorziet in de toevoeging van een hinderveroorzakende functie op de omgeving. De bedrijvigheid binnen het plangebied wordt aangemerkt als 'Dienstverlening t.b.v. de landbouw: - algemeen (o.a. loonbedrijven): b.o.>= 500 m²'. De navolgende tabel laat zien hoe de functie kan worden gecategoriseerd op basis van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. Daarnaast geeft de tabel de minimaal aanbevolen richtafstanden (in meters) aan voor deze functie:

Functie	Geur	Stof	Geluid	Gevaar	Grootste afstand	Werkelijke afstand
Dienstverlening t.b.v. de landbouw: - algemeen (o.a. loonbedrijven): b.o.>= 500 m²	30	10	50	10	50	Circa 75

Zoals uit bovenstaande tabel kan worden afgeleid geldt er een richtafstand van 50 meter tot het plangebied. Daarnaast bevindt de uitbreiding zich aan de noordzijde, waardoor de afstand tussen de bedrijfsbestemming en de woning ten opzichte van het geldende bestemmingsplan niet afneemt. De bestaande bedrijfsbestemming ligt in de huidige situatie dichterbij de woning dan onderhavig bestemmingsplan mogelijk maakt. De afstand tot de dichtstbijzijnde woning (Tatelaarweg 36, Didam) is circa 75 meter. Hiermee vormen de functies in het plangebied geen hinder op de omliggende functies.

3.2 Hinderveroorzakende functies in de omgeving van het plangebied

Naast voorgenoemde toetsing moet onderzocht worden of de functies in het plangebied hinder ondervinden van hinderveroorzakende functies in de omgeving van het plangebied. Hiervoor is de site van de I-GO geraadpleegd. Navolgende afbeelding betreft een uitsnede van de I-GO viewer. Het plangebied is met een rode stippellijn omkaderd. Alle donkerrode bolletjes zijn milieu inrichtingen.

Ten zuiden van het plangebied, aan de overzijde van de snelweg A12, ligt een 'Veldsportcomplex (met verlichting)'. Achter dit veldsportcomplex ligt een bedrijventerrein. Op dit bedrijventerrein zijn veel verschillende soorten bedrijven gesitueerd, met een risicocategorie tussen de 2 en 4.1. Aan de westzijde van het plangebied ligt een 'Opslaggebouw (verhuur opslagruimte)' van Rijkswaterstaat en een caravanstalling. Tot slot ligt er aan de oostzijde een kleine varkens-, kippen-, schapen en rundveehouderij.

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen overige functies die eventueel hinder veroorzaken op de functies in het plangebied. De ontwikkeling maakt echter geen nieuwe gevoelige functies mogelijk. Nadere toetsing is hierom niet noodzakelijk.

4 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat vanuit het aspect bedrijven en milieuzonering geen belemmeringen bestaan ten aanzien van de gewenste ontwikkelingen in het plangebied.

Quickscan externe veiligheid

Nieuwe Steeg 9, Zevenaar

Waterschap Rijn en IJssel

Projectnummer: 3435.01
Datum: 19-07-2022

Inhoudsopgave

1 Algemeen 3

2 Beleid 4

3 Toetsing 5

3.1 Stationaire risicobronnen 5

3.2 Mobiele risicobronnen 6

3.2.1 Snelweg A12 6

3.2.2 Betuweroute 6

3.2.3 Buisleidingen 6

4 Conclusie 6

1 Algemeen

Op het perceel aan de Nieuwe Steeg 9 in Zevenaar bevindt zich in de huidige situatie een werkplaatslocatie van het Waterschap Rijn & IJssel. Het waterschap heeft reeds aan de achterzijde een aanliggend perceel aangekocht ten behoeve van een uitbreiding van de bestaande werkplaatslocatie. Eveneens bestaat de wens om nieuwe opslagvakken op het nieuw aangekochte perceel te realiseren. Op onderstaande foto is het plangebied met een gele stippellijn weergegeven.

Binnen de bestaande contouren van de werkplaats zullen er nieuwe waterhuishoudkundige voorzieningen, in de vorm van wadi's en aanplanting, worden gecreëerd. Tot slot wordt aan de voorzijde van het van de werkplaatslocatie een nieuwe parkeerplaats gerealiseerd.

2 Beleid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport ervan. Op basis van de criteria zoals onder andere gesteld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) worden bedrijven en activiteiten geselecteerd die een risico op zware ongevallen met zich mee (kunnen) brengen. Daarbij gaat het vooral om de grote chemische bedrijven, maar ook om kleinere bedrijven als LPG-tankstations en opslagen van bestrijdingsmiddelen. Daarnaast zijn (hoofd)transportassen voor gevaarlijke stoffen, zoals buisleidingen, spoor-, auto-, en waterwegen, ook als potentiële gevarenbron aangemerkt.

Het externe veiligheidsbeleid heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken zijn gemeenten en provincies verplicht om bij besluitvorming in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Wet milieubeheer en de Wet op de ruimtelijke ordening de invloed van een risicobron op zijn omgeving te beoordelen. Daartoe wordt binnen het werkveld van de externe veiligheid veelal het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR) gehanteerd.

Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon die zich gedurende een jaar onafgebroken onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per bedrijf en transportas vastgelegd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen deze kans 1x10-6 (één op de miljoen) bedraagt.

Het groepsrisico is een berekening van de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico. Indien een ontwikkeling is gepland in de nabijheid van een risicobron geldt afhankelijk van de ontwikkeling een verantwoordingsplicht voor het toelaten van gevoelige functies.

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)
Voor bepaalde risicovolle bedrijven geldt het Besluit externe veiligheid inrichtingen en Regeling externe veiligheid inrichtingen (Bevi en Revi). Hierin zijn de risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

Circulaire effectafstanden LPG-tankstations
In de circulaire is de effectbenadering uitgewerkt voor LPG-tankstations. Het bevoegd gezag wordt verzocht om rekening te houden met een effectafstand van 60 meter tot (beperkt) kwetsbare objecten. Dit wil zeggen dat deze afstand in beginsel aangehouden moet worden, maar dat gemotiveerd afwijken is toegestaan door het treffen van veiligheidsmaatregelen. Daarnaast wordt verzocht om rekening te houden met een effectafstand van 160 meter tot zeer kwetsbare objecten. Naast de circulaire blijft ook de toetsing aan het Bevi noodzakelijk.

Transport van gevaarlijke stoffen (water, spoor, weg)
Voor de beoordeling van de risico's vanwege transport van gevaarlijke stoffen geldt het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt en basisnet), met als uitvloeisel het zogeheten Basisnet en de bijbehorende regeling Basisnet.

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen
Voor de beoordeling van de risico's van transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb en Revb). Naast de toetsing aan het plaatsgebonden risico en het groepsrisico is hierin vastgelegd dat aan weerszijden van een buisleiding een bebouwingsvrije afstand moet worden aangehouden voor beheer en onderhoud aan de buisleidingen.

3 Toetsing

Ten behoeve van de toetsing is de risicokaart geraadpleegd, waarvan een fragment in navolgende afbeelding is weergegeven. De ontwikkeling betreft de uitbreiding van een bedrijf, specifiek een werkplaatslocatie voor het waterschap Rijn & IJssel. De uitbreiding betreft geen uitbreiding van de kantoorfuncties of uitbreiding van gebouwen waar personen voor langere tijd verblijven. Er worden geen nieuwe kwetsbare objecten in het plangebied gerealiseerd. Het bestaande gebouw dat als werkplaats en opslaglocatie van materieel wordt gebruikt is reeds toegestaan. Het plangebied is zwart omkaderd met een stippellijn.

In de omgeving van het plangebied liggen een aantal risicobronnen, zowel mobiele als stationaire risicobronnen.

3.1 Stationaire risicobronnen

Rondom het plangebied liggen drie LPG stations. De LPG-stations bestaan uit een LPG-afleverinstallatie, een vulpunt en een reservoir. De afstanden van de PR10-6-contouren bedragen 15 meter voor de LPG afleverinstallaties, 25 of 35 meter voor de vulpunten en 25 meter voor de reservoirs. Het plangebied ligt met een afstand van circa 600 meter tot het dichtsbijzijnde LPG station ver buiten de PR10-6-contouren.

Voor kwetsbare objecten geldt dat deze minimaal 60 meter van het LPG-station moeten staan, mits er geen veiligheidsmaatregelen zijn genomen. Gezien er geen kwetsbare objecten worden gerealiseerd in het plangebied is toetsing hieraan niet noodzakelijk. Daarnaast ligt het plangebied op circa 600 meter van het dichtsbijzijnde LPG station en valt deze ruim buiten deze 60 meter.

3.2 Mobiele risicobronnen

3.2.1 Snelweg A12

Ten zuiden van het plangebied ligt de snelweg A12. Hierover worden brandbare en toxische vloeistoffen, maar ook brandbare en toxische gassen vervoerd. Het plaatsgebonden risico is vastgesteld op 0 meter, de 1%-letaliteitsafstand op 4.000 meter. Het plangebied valt hiermee binnen het invloedsgebied van de stofcategorie LT1 en LT2 (toxische vloeistoffen) en de stofcategorie GF2 (brandbare gassen) en GT3 (toxische gassen). Stofcategorie GT3 bepaalt de maximale 1%-letaliteitsafstand van 4.000 meter. Gezien er binnen het plangebied geen nieuwe kwetsbare objecten worden gerealiseerd is verdere toetsing aan dit aspect niet noodzakelijk. Het bestaande gebouw dat als werkplaats en opslaglocatie van materieel wordt gebruikt is reeds toegestaan.

3.2.2 Betuweroute

Ten zuiden van het plangebied ligt de spoorlijn 'Betuweroute'. Hierover worden brandbare en toxische vloeistoffen, maar ook brandbare en toxische gassen vervoerd. Het plaatsgebonden risico is vastgesteld op 30 meter, de 1%-letaliteitsafstand op 4.000 meter. Het plangebied valt hiermee binnen het invloedsgebied van de stofcategorie A (brandbare gassen), B2, B3 (toxische gassen), C3 (brandbare vloeistoffen), D3 en D4 (toxische vloeistoffen). Stofcategorieën B3 en D4 bepalen de maximale 1%-letaliteitsafstand van 4.000 meter. Gezien er binnen het plangebied geen nieuwe kwetsbare objecten worden gerealiseerd is verdere toetsing aan dit aspect niet noodzakelijk. Het bestaande gebouw dat als werkplaats en opslaglocatie van materieel wordt gebruikt is reeds toegestaan.

3.2.3 Buisleidingen

Ten oosten van het plangebied liggen op een afstand van circa 175 meter drie gasleidingen van Gasunie. De plaatsgebonden risicocontour ligt op de leidingen. De leidingen hebben de volgende kenmerken:

Naam leiding	Uitwendige diameter	Werkdruk	Invloedsgebied Groepsrisico
A-512	35,98 inch	66,20 bar	430 meter
N-566-02	8,62 inch	40,00 bar	103 meter
N-566-11	12,76 inch	40,00 bar	144 meter

Voor de buisleidingen geldt geen PR 10^{-6} contour. Op basis van voorgaande informatie kan geconcludeerd worden dat het plangebied gelegen is buiten het invloedsgebied van de buisleidingen N-566-02 en N-566-11, maar wel binnen het invloedsgebied van de buisleiding A-512. Voor kwetsbare objecten geldt dat hierom een verantwoording van het groepsrisico benodigd is. Gezien er geen kwetsbare objecten worden gerealiseerd in het plangebied is toetsing hieraan niet noodzakelijk en hoeft er geen verantwoording van het groepsrisico te worden gegeven. Het bestaande gebouw dat als werkplaats en opslaglocatie van materieel wordt gebruikt is reeds toegestaan.

4 Conclusie

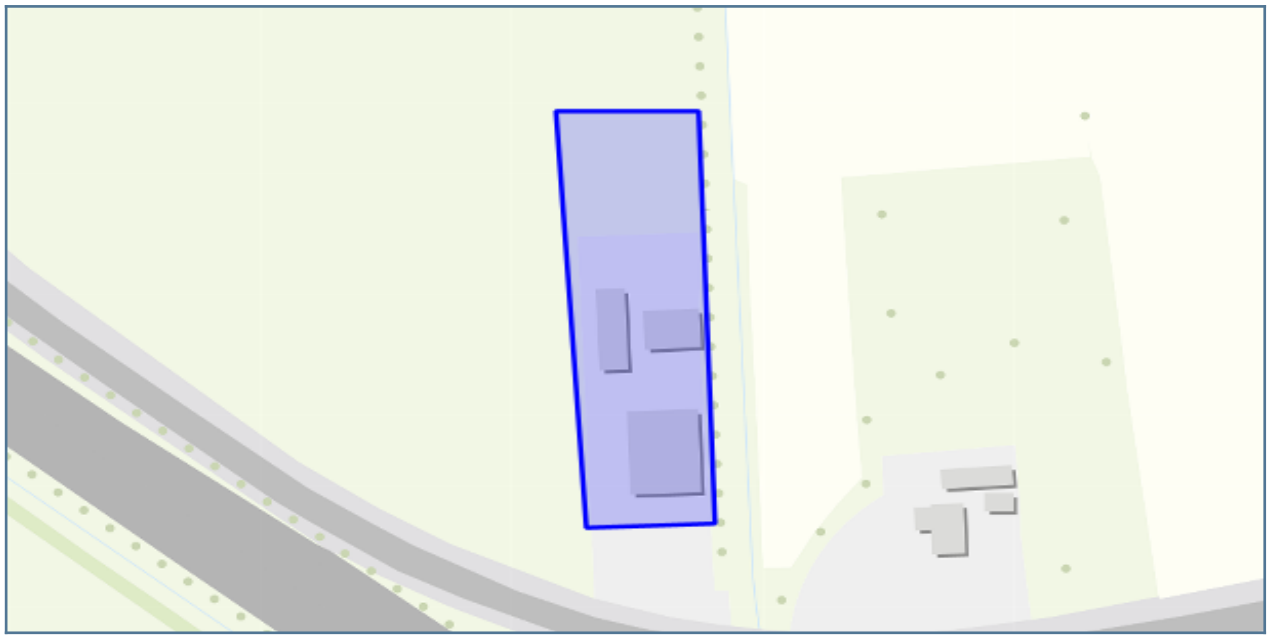
Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de ontwikkeling.

Normale procedure in Waterschap Rijn en IJssel

Algemene informatie

Aanvraag gestart	18-04-2023 15:31
Aanvraag ingediend	18-04-2023 15:44
Aanvraagnummer	00012345
Bevoegd gezag	Waterschap Rijn en IJssel
E-mailadres	r.schreuder@ontwerpenomgeving.nl
Naam aanvraag	Normale procedure

Op basis van onderstaande locatie

Vragen en antwoorden uit de aanvraag

Wat is uw naam?	Remco Schreuder
Wat is uw emailadres?	r.schreuder@ontwerpenomgeving.nl
Wat is uw telefoonnummer?	06-10090400
Doet u een aanvraag namens uzelf?	Nee
Namens wie vraagt u een watertoets aan?	Roel Hunting
Wat is het emailadres van de initiatiefnemer?	r.hunting@wrij.nl
Wat is het telefoonnummer van de initiatiefnemer?	0683690461
Is er contact geweest met de gemeente?	Nee
Wat is de naam van het plan?	uitbreiding werkplaats Zevenaar
Geef een korte omschrijving van het plan.	de werkplaats zal in noordelijke richting uitgebreid worden, waarbij een deel van het hier aanwezige weiland verhard zal worden.
Wat is de toename aan verharding (bestrating en bebouwing) binnen het plangebied in m2?	3190
Wat is het adres van het plan?	Nieuwe Steeg 9 Zevenaar
Wilt u een bijlage toevoegen van het plan?	Ja
Voeg een bijlage toe.	bestandsnaam: 16031_VO_001c_terrein herinrichting Zevenaar.pdf
Wilt u nog een bijlage toevoegen?	Nee

Op basis van de check is onderstaande nodig

1. normale procedure

Wat moet ik doen?

Gebruik alstublieft de knop ""DIRECT AANVRAGEN"" om een advies aan te vragen bij het waterschap. Hiervoor is een eenmalige registratie benodigd. In een startoverleg kan gezamenlijk bepaald worden welke wateraspecten een rol spelen en tot welk detailniveau deze uitgewerkt dienen te worden. Dit kan ook betekenen dat er een waterhuishoudkundig plan, een geohydrologisch onderzoek of een uitgebreide analyse van het huidige watersysteem noodzakelijk is. Gezamenlijk wordt er invulling gegeven aan de wateraspecten. Als er overeenstemming is over de inhoud van de waterparagraaf kan u de tekst opnemen in de toelichting van het ruimtelijk plan.

U kunt ook contact opnemen via info@wrij.nl of met onze adviseurs:

Marieke Brouwer-te Molder (m.brouwer@wrij.nl) voor de gemeenten: Deventer, Rijssen-Holten, Hof van Twente, Haaksbergen, Zutphen, Lochem, Berkelland, Winterswijk. Mieke Okhuysen (m.okhuysen@wrij.nl) voor de gemeenten: Doesburg, Bronckhorst, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Doetinchem, Aalten. Henk Meulenveld (h.meulenveld@wrij.nl) voor de gemeenten: Arnhem, Rozendaal, Rheden, Westervoort, Duiven, Zevenaar, Montferland.

2. Advies persleidingen

Wat moet ik doen?

De zonering rond een persleiding moet in de verbeelding bij het bestemmingsplan worden opgenomen. In de regels kan worden opgenomen welke beperkingen gelden in de zonering.

3. Advies klimaatadaptie

4. Advies kwaliteit oppervlaktewater

Wat moet ik doen?

U zult voorzorgsmaatregelen moeten nemen om verontreiniging van oppervlaktewater te voorkomen.

5. Advies afvalwaterketen

6. Advies grondwaterbeheer

MEMO

Aan:	Waterschap Rijn en
Datum:	IJssel 01-05-2023
Project nr:	3435.02
Betreft:	Memo effectbeoordeling stikstofdepositie Ruimtelijke onderbouwing Nieuwe Steeg 9 te Zevenaar
Bijlage(n):	Bijlage 1: AERIUS-berekening realisatiefase 2023

1. Inleiding

In opdracht van Waterschap Rijn en IJssel heeft Buro Ontwerp & Omgeving onderzoek verricht naar de stikstofdepositie op nabijgelegen kwetsbare natuurgebieden ten gevolge van het gebruik van een nieuwe kapschuur en een verhard terrein met zes depots en negentien parkeerplaatsen. Het plangebied ligt aan de Nieuwe Steeg vlak buiten de kern van Zevenaar. Op onderstaande afbeelding is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood kader).

Ligging Natura 2000

In Nederland zijn 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Dit zijn gebieden met een Europese beschermingsstatus. Veel van die gebieden zijn gevoelig voor stikstofdepositie. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied betreft de Rijntakken dat op een afstand van circa 2,8 kilometer ten zuiden van het plangebied ligt. Andere Natura 2000-gebieden op minder dan 10 km afstand zijn de Veluwe (ca. 8,8 km) en de in Duitsland gelegen 'VSG Unterer Niederrhein' (ca. 4,5 km), 'Rhein-Fischschutzzonen zwischen Emmerich und Bad Honnef' (ca. 8,5 km) en 'NSG Salmorth, nur Teilfläche' (ca. 8,7 km). Op de navolgende kaart is de ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden weergegeven.

Figuur 2. Ligging plangebied (label 1) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden (groen, blauw en paars).

Volgens de Wet natuurbescherming moet worden uitgesloten dat significante negatieve effecten kunnen optreden in Natura 2000-gebieden. Stikstofdepositie kan verslechterende gevolgen hebben voor stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden waarvoor een Natura 2000-gebied is aangewezen. Deze gevolgen kunnen significant zijn wanneer een plan, project of andere handeling leidt tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden die overbelast zijn. Een verdere toename van de stikstofdepositie is alleen toegestaan met een vergunning Wet natuurbescherming (Wnb). Daarom dient voor nieuwe plannen en projecten onderzocht te worden of er sprake is van een significante depositie van stikstof op relevante Natura 2000-gebieden.

2. Werkwijze

Algemeen

Op basis van de berekende NO_x- en NH_3-emissies die een project of andere handeling van een plan uitstoot wordt met een verspreidingsmodel de stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats en leefgebieden in Natura 2000-gebieden berekend. Er wordt gebruik gemaakt van AERIUS voor wat betreft informatie over de actuele stikstofdepositie en kritische depositiewaarde (KDW) van stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in de Natura 2000-gebieden. Depositieberekeningen zijn uitgevoerd met de meest recente versie van AERIUS Calculator.

Significante effecten kunnen worden uitgesloten als door het project, andere handeling of planologische mogelijkheden geen toename in stikstofdepositie plaatsvindt op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van Natura 2000-gebieden. Hiervan is sprake als de berekende toename in stikstofdepositie niet groter is dan 0,00 mol/ha/jr. Indien dit het geval is, is er geen vergunningsplicht voor wat betreft stikstof.

Onderzoeksopzet

In dit onderzoek zijn de NO_x- en NH_3-emissies gedurende de realisatiefase (hoofdstuk 3) onderzocht. De resultaten hiervan zijn opgenomen in hoofdstuk 4. Er is geen onderzoek gedaan naar de gebruiksfase aangezien de ontwikkeling niet resulteert in een toename van het aantal verkeersbewegingen tijdens de gebruiksfase waardoor er geen toename van stikstofdepositie zal plaatsvinden.

3. Emissie realisatiefase

Mobiele werktuigen

Tijdens de aanleg- en bouwperiode ontstaan NO_x-emissies door de inzet van mobiele werktuigen, auto's en vrachtwagens. De inzet van de mobiele werktuigen en de voertuigbewegingen zijn ingeschat aan de hand van de werkelijk verwachte inzet voor de bouw van de kapschuur en aanleg van een verhard terrein met zes depots en negentien parkeerplaatsen. Er is gerekend met de volgende bouwfasen:

- Uitgraven fundering;
- Leveren elementen;
- Aanbrengen elementen en afbouw.

Voor de aanvoer met auto's, busjes en zwaar vrachtverkeer zijn de totale verkeersbewegingen in beeld gebracht. In onderstaande tabel is het overzicht van mobiele werktuigen en voertuigbewegingen weergegeven voor de realisatie van de kapschuur, verharding met depots en parkeerplaatsen.

Overzicht mobiele werktuigen							
Werktuig	**Stage**	**Bouwjaar**	**Vermogen (kW)**	**Draaiuren (uur/jr)**	**Brandstofverbruik (l/uur)**	**Brandstofverbruik (l/jr)**	**AdBlue-verbruik (l/jr)**
Asfaltfreesmachine	Stage V, >= 2019 , 75 - 560 kW diesel, SCR: ja	2019	150	8	18,95	152	9
Graafmachine	Stage V, >= 2019, 56 - 75 kW diesel, SCR: ja	2020	60	12	7,82	94	6
Mobiele kraan	Stage IV, 2014 - 2018, 75 - 560 kW diesel, SCR: ja	2016	125	30	16,35	491	29
Aantal voertuigbewegingen licht verkeer					totaal/jr		40
Aantal voertuigbewegingen middelzwaar vrachtverkeer					totaal/jr		10
Aantal voertuigbewegingen zwaar vrachtverkeer					totaal/jr		30
Bouwtijd in weken						4	

De bouwtijd bedraagt in totaal circa vier weken. Voor de bepaling van de jaargemiddelde emissie is uitgegaan van emissie door het dieselverbruik van mobiele werktuigen, 40 ritten met licht verkeer, tien ritten met middelzwaar vrachtverkeer en 30 ritten met zwaar vrachtverkeer.

Uitgangspunten verkeersafwikkeling

De gevolgen voor het milieu van het af- en aanrijdend bouwverkeer worden niet meer aan het onderhavige plan toegerekend wanneer dit verkeer kan worden geacht te zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld[1]. Volgens de Raad van State is dit het geval op het moment dat het aan- en afrijdende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag nog niet, dan wel niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt.[2] Het verkeer rijdt vanuit het plangebied naar het zuiden naar de Nieuwe Steeg (N813). De Nieuwe Steeg is een provinciale weg. Hier is het verkeer zeker opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

[1] https://www.infomil.nl/vaste-onderdelen/uitgebreid-zoeken/@89887/wanneer_is_het/
[2] uitspraak E03.99.0110, d.d. 20 juni 2001

4. AERIUS-berekening

Uitgangspunten berekeningen
Met AERIUS Calculator zijn de eerder genoemde emissiebronnen gemodelleerd waarbij wordt opgemerkt dat:

- Het wegverkeer is gemodelleerd als lijnbron;
- AERIUS hanteert een minimum van 1,0 voertuig. Als het voertuigaantal per etmaal lager is dan 1,0 is het aantal per jaar weergegeven.
- De emissie door mobiele werktuigen is gemodelleerd als oppervlaktebron.

Rekenresultaten realisatiefase
De verspreidingsberekeningen zijn uitgevoerd met de AERIUS Calculator voor het rekenjaar 2023, aangezien dit het eerste jaar is wanneer de realisatie van de kapschuur, verharding met depots en parkeerplaatsen theoretisch gezien kan plaatsvinden.

Uit de rekenresultaten blijkt dat op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in nabijgelegen Natura 2000-gebieden geen stikstofdepositie groter dan 0,00 mol/ha/jr plaatsvindt. De rekenresultaten voor de realisatiefase zijn als bijlage 1 bij deze memo gevoegd.

Conclusie
Uit de uitgevoerde effectbeoordeling stikstofdepositie blijkt dat de voorgenomen realisatie van de kapschuur, verharding met depots en parkeerplaatsen aan de Nieuwe Steeg 9 te Zevenaar geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol N/ha/jr oplevert op stikstofgevoelige leefgebieden en habitattypen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Met betrekking tot stikstofdepositie kan worden opgemerkt dat er geen passende beoordeling nodig is en dat er derhalve geen belemmeringen voor de haalbaarheid van het bestemmingsplan zijn.

Bijlagen

Bijlage 1: AERIUS-berekening realisatiefase 2023

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	Buro Ontwerp & Omgeving
Inrichtingslocatie	Nieuwe Steeg 9, 6902 PP Zevenaar

Activiteit

Omschrijving	3435.02
Toelichting	Realisatiefase 2023

Berekening

AERIUS kenmerk	RSiNPYELRdRz
Datum berekening	01 mei 2023, 14:59
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Realisatiefase 2023 - Beoogd	2023	0,2 kg/j	4,4 kg/j

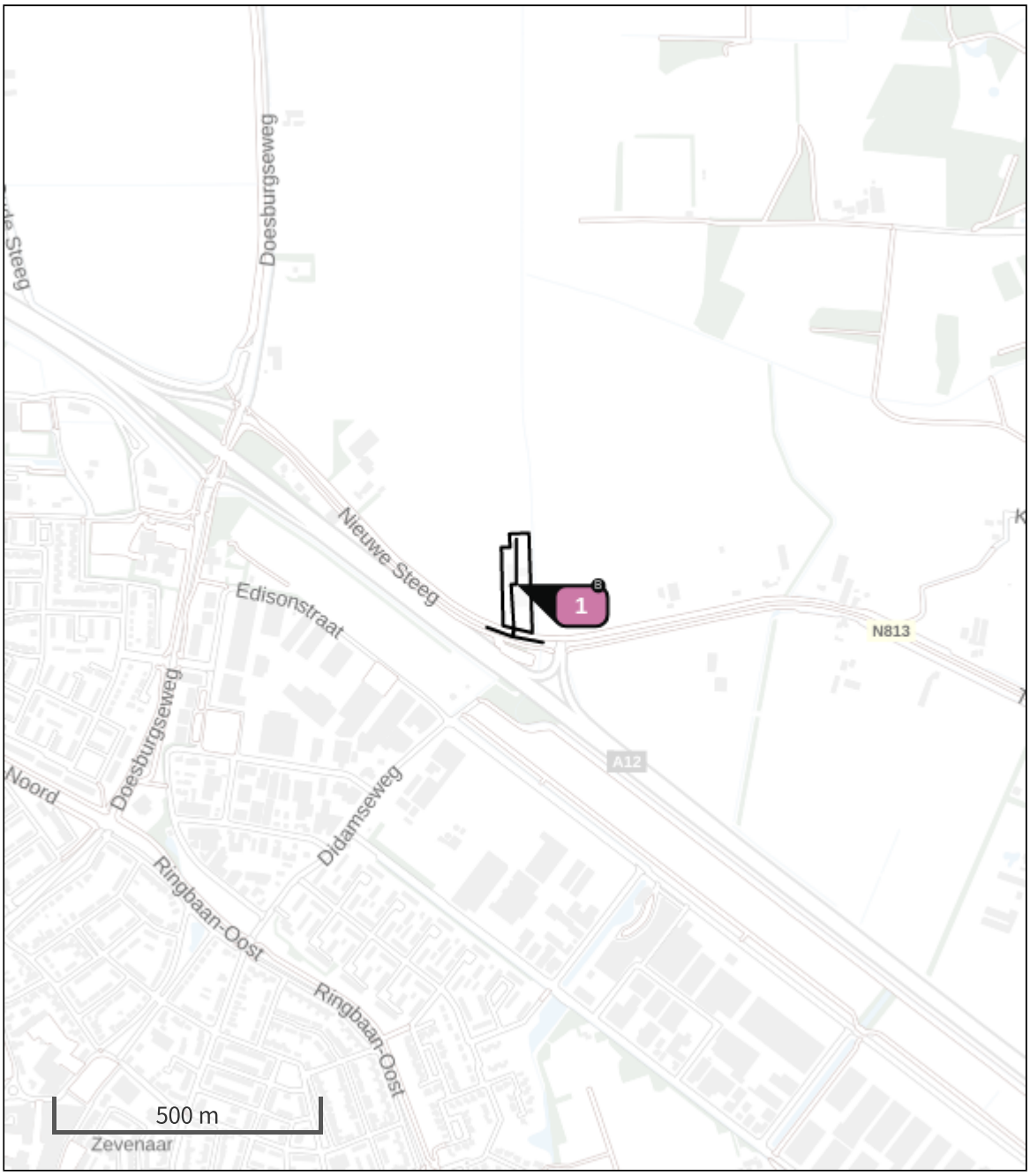
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Realisatiefase 2023 - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Realisatiefase 2023 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele werktuigen	0,2 kg/j	4,3 kg/j
Verkeersnetwerk	0,0 kg/j	57,1 g/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Realisatiefase 2023" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
1	VSG Unterer Niederrhein	X:205306,43 Y:435049,95	-
2	Rhein-Fischschutzzonen zwischen Emmerich und Bad Honnef	X:201562,31 Y:430907,73	-
3	NSG Salmorth, nur Teilfläche	X:201509,42 Y:430743,38	-

Realisatiefase 2023, Rekenjaar 2023

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	4,3 kg/j
Locatie	X:203385,9 Y:439278,08	NH_3	0,2 kg/j
Oppervlakte	0,95 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Asfaltfreesmachine	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	152 l/j	8 u/j	9 l/j	NO_x	0,9 kg/j
					NH_3	36,5 g/j
Graafmachine	Stage-V, >= 2019 , 56-75 kW, diesel, SCR: ja	94 l/j	12 u/j	6 l/j	NO_x	0,4 kg/j
					NH_3	22,6 g/j
Mobiele kraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	491 l/j	30 u/j	29 l/j	NO_x	3,0 kg/j
					NH_3	0,1 kg/j

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer op terrein				NO_x	48,5 g/j
Locatie	X:203381,53 Y:439276,09	Type scherm	-	-	NO_2	12,4 g/j
Lengte	180,05 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,0 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	40,0 p/jaar	100,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	10,0 p/jaar	100,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	30,0 p/jaar	100,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 p/jaar	0,0 %

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Voertuigbewegingen				NO_x	4,1 g/j
Locatie	X:203360,68 Y:439181,91	Type scherm	-	-	NO_2	1,1 g/j
Lengte	66,77 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,0 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Van A naar B					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	20,0 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	5,0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	15,0 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 p/jaar	0,0 %

4 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Voertuigbewegingen				NO_x	4,6 g/j
Locatie	X:203399,99 Y:439171,74	Type scherm	-	-	NO_2	1,3 g/j
Lengte	74,14 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,0 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Van A naar B					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	20,0 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	5,0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	15,0 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 p/jaar	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022.1_20230405_989cfb3815
Database versie	2022.1_989cfb3815

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

buro ontwerp & omgeving
adviseurs voor leefomgeving

Quickscan natuurtoets

Ontwikkeling Nieuwe Steeg 9

Zevenaar

Hurenkamp Architecten

Projectnummer: 3435.01
Datum: 08-10-2021

Quickscan natuurtoets

Ontwikkeling Nieuwe Steeg 9

Zevenaar

Opdrachtgever:	Hurenkamp Architecten
Projectnummer:	3435.01
Datum:	08-10-2021
Projectleider en rapporteur:	Jur Metselaar
Autorisatie:	Laura Tilleman

Opdrachtnemer: Buro Ontwerp & Omgeving

Velperweg 157
6824 MB Arnhem
Postbus 2033
6802 CA Arnhem

info@ontwerpenomgeving.nl
www.ontwerpenomgeving.nl

INHOUD

Pagina

1 INLEIDING 3

2 PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN 4
2.1 Beschrijving projectgebied 4
2.2 Algemene constateringen 5
2.3 Geplande werkzaamheden 5

3 WERKWIJZE 6
3.1 Bureauonderzoek 6
3.2 Veldbezoek 6
3.3 Betrouwbaarheid 6

4 BELEIDSKADER 7
4.1 Algemeen 7
4.2 Gebiedsbescherming 7
4.3 Soortbescherming 8
4.4 Houtopstanden 8

5 RESULTATEN 9
5.1 Gebiedsbescherming 9
5.2 Soortbescherming 10
5.3 Samenvatting 16

6 CONCLUSIE 17
6.1 Conclusies gebieds- en soortbescherming 17

7 LITERATUURLIJST 19
7.1 Referenties 19
7.2 Gebruikte websites 20
7.3 Overige geraadpleegde bronnen 20

1 INLEIDING

In opdracht van Hurenkamp Architecten is door Buro Ontwerp & Omgeving een quickscan natuurtoets uitgevoerd aan de Nieuwe Steeg 9 te Zevenaar. Het initiatief voorziet in de uitbreiding van de werkplaatslocatie van Waterschap Rijn & IJssel met een nieuwe kapschuur en een verhard terrein met een depot. Binnen de bestaande contouren van de werkplaats zullen ook wadi's en aanplanting worden gerealiseerd. Tot slot wordt aan de voorzijde van de werkplaatslocatie een nieuwe parkeerplaats aangelegd. Om de ontwikkeling mogelijk te maken zullen een aantal essen worden gekapt.

Het doel van de natuurtoets is om een indicatie te krijgen van de aanwezigheid en (mogelijke) effecten van de ingreep op beschermde gebieden en dier- en plantensoorten. Uit deze natuurtoets moet blijken of er nadelige effecten zijn op gebieden met een speciale beschermingsstatus, namelijk: Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en de Groene Ontwikkelingszone. Vervolgens worden de mogelijke effecten onderzocht op onder de Wet natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten. Als (nadelige) effecten niet uit te sluiten zijn moet nader onderzoek plaatsvinden, moeten er mitigerende/compenserende maatregelen getroffen worden en/of eventueel een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Deze natuurtoets is gebaseerd op bureauonderzoek en een veldonderzoek.

In het voorliggende rapport worden achtereenvolgens het projectgebied (hoofdstuk 2), de werkwijze (hoofdstuk 3), het beleidskader (hoofdstuk 4), de resultaten (hoofdstuk 5) en de conclusie (hoofdstuk 6) beschreven.

2 PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

2.1 Beschrijving projectgebied

Het projectgebied ligt aan de Nieuwe Steeg vlak buiten de kern van Zevenaar en op minder dan 100 meter afstand van de A12. De locatie heeft een oppervlak van circa 5.000 m^2 en kent een drietal bedrijfsgebouwen in de vorm van een werkplaats, een schuur en een kapschuur. Verder is op het terrein een aantal opslagvakken aanwezig, alsmede verhardingen. Parallel aan de oostelijke rand van het projectgebied loopt de Hengelder Leigraaf en in het noordoosten van het projectgebied bevind zich een houtsingel. De directe omgeving kan worden omschreven als een landelijk gebied met weilanden, enkele agrarische bedrijven en bomenrijen. Op de navolgende afbeelding is de begrenzing van het projectgebied weergegeven.

Figuur 1: Begrenzing van het projectgebied aan de Nieuwe Steeg (rood kader).

2.2 Algemene constateringen

De locatie bestaat uit een werkplaats, een schuur en een kapschuur met de bijbehorende opslagvakken en verharding. Het terrein wordt langs meerdere zijden omzoomd door essen en platanen. De houtsingel in het noordoosten van het projectgebied bestaat uit essen, zomereiken en lage begroeiing als meidoorn, braam en wilde kardinaalsmuts. Figuur 2 geeft een sfeerimpressie van het projectgebied.

Figuur 2: De huidige noordrand van het terrein met zicht op de houtsingel die parallel aan de Hengelder Leigraaf loopt (linksboven). Werkmateriaal in het noorden waar in de toekomst een kapschuur zal komen (rechtsboven). Grasveld met enkele bomen waar de toekomstige parkeerplaats wordt gerealiseerd (linksonder). Een rij essen in het westen van het terrein (rechtsonder).

2.3 Geplande werkzaamheden

Het initiatief voorziet in de uitbreiding van de werkplaatslocatie van Waterschap Rijn & IJssel met een nieuwe kapschuur, een verhard terrein met een depot en een parkeerplaats. Om de ontwikkeling mogelijk te maken zullen een aantal essen worden gekapt. Naar verwachting zal het gaan om twee essen in het zuiden en acht essen in het westen van het projectgebied.

3 WERKWIJZE

3.1 Bureauonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is onderzoek gedaan naar de ligging van het gebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden, de voorkomende habitats en de verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en rondom het gebied. De bronnen die hiervoor zijn geraadpleegd zijn te vinden in de literatuurlijst (zie hoofdstuk 7).

3.2 Veldbezoek

Het veldbezoek is uitgevoerd op 4 oktober 2021 en vond plaats van 12:00 tot 13:00. Tijdens het veldbezoek was het zonnig, stond er een zwakke wind (Z2) en was het 14 graden Celsius. Er is gekeken naar het terrein en de geschiktheid hiervan voor beschermde plant- en diersoorten. Ook is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten, met inbegrip van sporen als braakballen, holen, nesten en andere mogelijke verblijfplaatsen.

3.3 Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de huidige wet- en regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van het projectgebied voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van deze soorten.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan natuurtoets geldig is voor een periode van maximaal drie jaar, tenzij de ecologische omstandigheden in deze periode wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, of wanneer inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan drie jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de natuurtoets opnieuw te onderzoeken.

4 BELEIDSKADER

4.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) heeft als doel de natuur te beschermen, te ontwikkelen en de biologische diversiteit te behouden en herstellen. Voor ruimtelijke ingrepen zijn naast de algemene zorgplicht (artikel 1.11) ook hoofdstuk 2 (Natura 2000-gebieden), hoofdstuk 3 (soortenbescherming) en hoofdstuk 4 (houtopstanden) van de Wnb van belang. Beschermde gebieden die geen deel uitmaken van het Natura 2000-netwerk zijn het Natuurnetwerk Nederland en de Groene Ontwikkelingszone. Deze gebieden vallen echter niet onder de Wnb, maar worden op provinciaal niveau beschermd.

4.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn van de Europese Unie. Dit zijn gebieden waarin habitats en soorten beschermd worden die van Europees belang zijn. Per Natura 2000-gebied zijn specifieke instandhoudingsdoelen opgesteld. Projecten en andere handelingen die negatieve effecten hebben op de kwaliteit van de habitats en/of de instandhoudingsdoelen van het gebied mogen niet plaatsvinden zonder een vergunning. Dit geldt niet alleen voor projecten en handelingen binnen het Natura 2000-gebied. Ook projecten en handelingen aangrenzend of buiten het gebied kunnen negatieve effecten veroorzaken.

Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland (NNN) bestaat uit een netwerk van natuurgebieden en heeft als doel deze beter met elkaar en omringende agrarische gebieden te verbinden. In Gelderland zijn deze gebieden bekend als het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het NNN is niet meegenomen in de Wnb; provincies wijzen zelf gebieden aan en dragen de verantwoordelijkheid voor het NNN en zijn behoud en ontwikkeling. In Gelderland zijn de GNN-gebieden aangewezen in de Provinciale Omgevingsvisie en beschermd volgens de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening (Provincie Gelderland, 2018[ab]).

Ruimtelijke ingrepen mogen de kenmerken en waarden van het NNN niet schaden. Dit wordt gewaarborgd door het ‘nee, tenzij’-principe. Dit houdt in dat de voorgenomen ontwikkeling geen doorgang kan vinden als er sprake is van significant negatieve effecten, tenzij wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De ontwikkeling moet van groot openbaar belang zijn;
- Er zijn geen reële alternatieven;
- Negatieve effecten op oppervlakte, samenhang en wezenlijke kenmerken en waarden worden zoveel mogelijk beperkt en de overblijvende effecten worden gelijkwaardig gecompenseerd.

Groene ontwikkelingszone

Om de samenhang van de natuur in het Gelders Natuurnetwerk te beschermen wil de provincie verbindingszones aanleggen in de Groene Ontwikkelingszone. Het bestaat uit terreinen met een andere bestemming dan natuur die vervlochten zijn met het GNN. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn in principe niet toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op de kernkwaliteiten. Net als de GNN-gebieden is de Groene Ontwikkelingszone aangewezen in de Provinciale Omgevingsvisie en beschermd volgens de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening (Provincie Gelderland, 2018[ab]).

4.3 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes voor soorten:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Wnb § 3.1)
- Beschermingsregime soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het verdrag van Bern en bijlage I van het verdrag van Bonn (Wnb § 3.2)
- Beschermingsregime andere soorten (Wnb § 3.3)

In bovengenoemde paragrafen uit het Wnb zijn verbodspalingen vastgesteld en is vastgesteld voor welke handelingen een vrijstelling verleend kan worden. De verbodsbepalingen houden in dat vogels en andere beschermde soorten niet gedood of opzettelijk gestoord mogen worden en nesten, voortplantings- en rustplaatsen niet beschadigd mogen worden. Verder mogen beschermde planten niet geplukt of vernield worden. Als de werkzaamheden van het project leiden tot het overtreden van deze verbodsbepalingen moet worden nagegaan of een provinciale vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

4.4 Houtopstanden

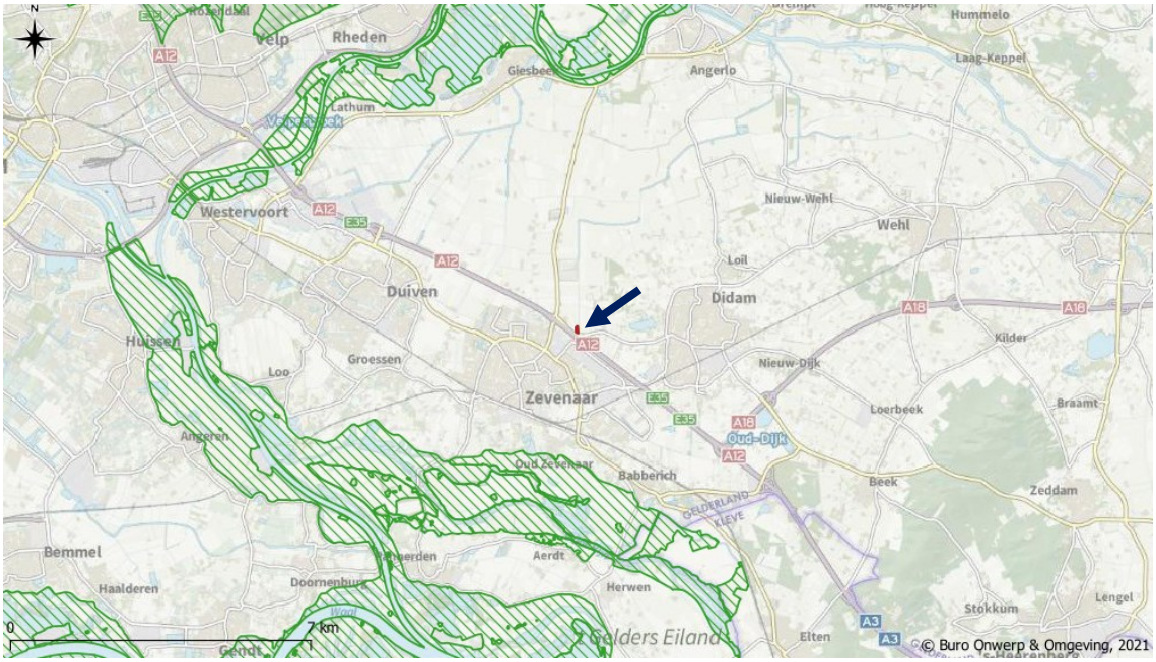
Als houtopstanden buiten de bebouwde kom worden geveld kan er een meld- en herbeplantingsplicht gelden. Dergelijke houtopstanden worden in de Wet natuurbescherming omschreven als een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend die een oppervlakte van 10 are of meer beslaan. Ook wordt een rijbeplanting van meer dan 20 bomen als houtopstand gerekend (Wnb §4.1).

5 RESULTATEN

5.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het projectgebied ligt buiten de Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is gelegen op een afstand van 2,8 kilometer en betreft de 'Rijntakken'. Andere Natura 2000-gebieden op minder dan 10 km afstand zijn 'NSG Unterer Niederrhein' (ca. 4,5 km), 'Rhein-Fischschutzzonen zwischen Emmerich und Bad Honnef' (ca. 8,5 km), 'NSG Salmorth' (ca. 8,7 km) en 'Veluwe' (ca. 8,8 km).

Figuur 4. Ligging projectgebied (pijl) t.o.v. de Natura 2000-gebieden (groen gearceerde gebieden).

Gezien de ligging van het projectgebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden zijn er geen directe negatieve effecten als oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, optische verstoring en verstoring door trilling, geluid en mechanische effecten. Door het gebruik van werktuigen kunnen er wel indirecte gevolgen zijn door stikstofdepositie vanuit de lucht. Omdat vijf Natura 2000-gebieden op minder dan 10 km afstand van het projectgebied liggen vindt er mogelijk stikstofdepositie plaats op stikstofgevoelige habitattypen in de realisatiefase van het project. De tijdelijke emissie in de realisatiefase is vanaf 1 juli 2021 echter vrijgesteld volgens de Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering) en kan daardoor vanaf 1 juli 2021 zonder vergunning plaatsvinden (Rijksoverheid, 2021). De vrijstelling heeft echter geen betrekking op de gebruiksfase, maar doordat de ontwikkeling niet resulteert in een toename van het aantal verkeersbewegingen zal er in de gebruiksfase geen toename van stikstofdepositie plaatsvinden. Een AERIUS-berekening kan om die reden achterwege worden gelaten.

Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone

Het projectgebied ligt op circa 500 meter afstand van gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en circa 2,5 kilometer van het Gelders Natuurnetwerk (GO) (figuur 5). Gezien de ligging buiten deze gebieden worden de kernkwaliteiten en ontwikkelingen van het NNN en de GO bij de werkzaamheden niet aangetast.

Figuur 5. Ligging projectgebied (rood vlak en pijl) t.o.v. het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen).

Houtopstanden

Om de ontwikkeling mogelijk te maken zullen enkele essen worden gekapt. Deze bomen vallen niet onder de definitie houtopstanden, zoals bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. De te kappen bomen bevinden zich weliswaar buiten de begrenzing van de bebouwde kom bevinden, maar het betreft rijbeplanting waar minder dan twintig bomen zullen worden gekapt. De handelingen kunnen worden uitgevoerd onder de gedragscode Wet natuurbescherming voor waterschappen (Unie van Waterschappen, 2019).

5.2 Soortbescherming

Vleermuizen

Op basis van openbare verspreidingsgegevens kunnen in de omgeving van het projectgebied de volgende vleermuissoorten voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en watervleermuis. Alle vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb).

Verblijfplaatsen
Vleermuizen kunnen globaal opgedeeld worden in boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis en gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis. Ook zijn er soorten die zowel gebouw- als boombewonend zijn.

Gebouwbewonende soorten maken doorgaans gebruik van spouwruimtes, spleten en vergelijkbare ruimtes in gebouwen. Indien de nieuwe kapschuur tegen de bestaande kapschuur wordt aangebouwd zal dit voor gebouwbewonende vleermuizen geen negatief effect opleveren. De bestaande kapschuur is namelijk van metaal en bestaat uit slechts een enkele laag. Hierdoor zijn er geen geschikte verblijfruimtes aanwezig voor gebouwbewonende vleermuizen en kunnen negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden uitgesloten.

Om de ontwikkeling mogelijk te maken zullen een aantal essen worden gekapt. Deze zijn daarom geïnspecteerd op de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen. Deze werden echter niet aangetroffen waardoor negatieve effecten op boombewonende vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

Vliegroutes
Vleermuizen volgen vaak lijnvormige elementen om heen en weer te bewegen tussen de verblijfplaatsen en foerageergebieden. Het behoud van lijnvormige landschapselementen is daarom van groot belang voor de instandhouding van vleermuispopulaties. Met de kap van een aantal essen worden echter geen kwetsbare verbindingen aangetast, deze zijn namelijk niet essentieel voor het behoud van potentiële vliegroutes. Omdat vleermuizen voldoende gelegenheid houden om door het landschap te navigeren kunnen negatieve effecten op vliegroutes worden uitgesloten.

Foerageergebieden
De in Nederland voorkomende vleermuizen leven allemaal van insecten. Ze foerageren daarom op allerlei plekken waar veel vliegende insecten aanwezig zijn. Enkele voorbeelden van dit soort gebieden zijn windbeschutte plaatsen langs sloten, beken en houtwallen, maar ook open plekken in bosgebieden of langs oevers met rietkragen. Bij het verdwijnen van essentiële foerageergebieden gaan de verblijfplaatsen ook verloren. Met de kap van een aantal essen zijn er echter geen negatieve effecten op essentiële foerageergebieden te verwachten.

Grondgebonden zoogdieren
Algemene soorten
Verschillende algemene grondgebonden zoogdieren kunnen voorkomen in en rondom het projectgebied, bijvoorbeeld de huismuis en egel. Het is niet uit te sluiten dat deze zoogdieren in het projectgebied aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden. Voor de meeste grondgebonden zoogdieren geldt in Gelderland een vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Verder moet wel de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) in acht worden genomen, waarbij handelingen die nadelige effecten hebben achterwege gelaten moeten worden. Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te voorkomen of beperken.

Strikt beschermde soorten
Op basis van verspreidingsgegevens kunnen de bever, boommarter, steenmarter, bunzing, hermelijn, wezel, das, waterspitsmuis en eekhoorn in de omgeving van het projectgebied voorkomen. De bever valt onder de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb) en de overige soorten zijn nationaal beschermd (artikel 3.10 Wnb). Met uitzondering van de eekhoorn kunnen negatieve effecten op deze soorten echter op voorhand worden uitgesloten. Er worden namelijk geen beekoevers aangetast en de houtsingel in het noordoosten van het projectgebied blijft intact. Voor de boommarter bieden de te kappen essen onvoldoende dekking.
Eekhoorns bouwen bolvormige nesten in bomen. Deze hebben een doorsnede van 30 tot 50 cm en zijn vooral 's winters goed waarneembaar. Soms gebruiken ze ook boomholtes, oude kraaien- of eksternesten of grote nestkasten als nestplaats. Nesten van eekhoorns kunnen op die van de ekster lijken, maar zijn te onderscheiden aan de aanwezigheid van blaadjes (Zoogdiervereniging, 2021). Het projectgebied wordt omzoomd door bomenrijen met essen en platanen en in het noordoosten van het projectgebied bevindt zich een houtsingel. Als gevolg van de werkzaamheden worden een aantal vrijstaande essen gekapt. In geen van de aanwezige bomen werden boomnesten of potentiële holen van eekhoorns aangetroffen waardoor negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

Vogels
Algemene soorten
Verschillende algemene vogelsoorten kunnen voorkomen in en rondom het projectgebied, zoals de tijdens het veldbezoek waargenomen houtduif, witte kwikstaart, graspieper (overvliegend), tjiftjaf, roodborst, vink en kneu (overvliegend). Alle in het wild levende vogelsoorten mogen niet opzettelijk gestoord, gevangen of gedood worden volgens de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wnb). Tevens zijn alle vogelsoorten tijdens het broedseizoen beschermd. Omdat niet kan worden uitgesloten dat algemene vogels het volgende broedseizoen zullen nestelen in het projectgebied, geldt dat buiten het broedseizoen moet worden gewerkt om verstoring te voorkomen. Voor de meeste vogels kan worden aangenomen dat het broedseizoen van 15 maart tot en met 15 juli loopt, maar bij enkele soorten begint het seizoen eerder of loopt het langer door. Geldend hierbij is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Strikt beschermde soorten
Van sommige vogelsoorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. In het buitengebied van Zevenaar kunnen dit de ooievaar, buizerd, sperwer, boomvalk, kerkuil, ransuil, steenuil, roek en huismus zijn.

De ooievaar komt voor in uiterwaarden en extensief beheerde weilanden met hoge waterstanden. De soort broedt op speciaal voor de soort ontworpen palen en soms op daken of in bomen (Vogelbescherming Nederland, 2021[b]). In het projectgebied zijn dit soort nesten niet waargenomen, waardoor negatieve effecten op de ooievaar kunnen worden uitgesloten.

De buizerd is een veelvoorkomende roofvogel die in allerlei habitats voorkomt, waaronder kleinschalige landbouwlandschappen en bosgebieden (BIJ12, 2017[a]). De houtsingel in het noordoosten van het projectgebied vormt een potentieel geschikte nestomgeving. Deze houtsingel blijft echter behouden en als gevolg van de werkzaamheden zullen alleen een aantal vrijstaande essen worden gekapt. In geen van de aanwezige bomen werden horsten van de buizerd aangetroffen waardoor negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

De sperwer broedt voornamelijk in jonge dichte naaldbossen en halfopen landschappen, maar kan ook in laanbomen, geïsoleerde bosjes en parken broeden (Vogelbescherming Nederland, 2021[d]). De houtsingel in het noordoosten van het projectgebied vormt een potentieel geschikte nestomgeving en er werd hier één nest in een zomereik aangetroffen die eventueel door de sperwer kan worden gebruikt. Deze houtsingel blijft echter behouden en als gevolg van de werkzaamheden zullen alleen een aantal vrijstaande essen worden gekapt. Negatieve effecten op de sperwer kunnen daarom worden uitgesloten.

De boomvalk jaagt in open en halfopen landschap zoals parklandschappen, heiden of boerenland. Ze broeden in verschillende typen bos, maar geven de voorkeur aan halfopen bos of bosranden (Vogelbescherming Nederland, 2021[a]). De houtsingel in het noordoosten van het projectgebied vormt een potentieel geschikte nestomgeving en er werd hier één nest in een zomereik aangetroffen die eventueel door de boomvalk kan worden gebruikt. Deze houtsingel blijft echter behouden en als gevolg van de werkzaamheden zullen alleen een aantal vrijstaande essen worden gekapt. Negatieve effecten op de boomvalk kunnen daarom worden uitgesloten.

De kerkuil leeft doorgaans in cultuurlandschappen waar ook kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen en bosjes worden aangetroffen. De soort broedt in Nederland in ongeveer 90% van de gevallen in nestkasten die in boerenschuren zijn geplaatst (BIJ12, 2017[c]). Indien de nieuwe kapschuur tegen de bestaande kapschuur wordt aangebouwd zal dit voor de kerkuil geen negatief effect opleveren. De bestaande kapschuur is namelijk van metaal en biedt geen geschikte nestplaatsen. Ook werden hier geen sporen aangetroffen. Negatieve effecten op de jaarrond beschermde nesten van de kerkuil kunnen daarom worden uitgesloten. Ook is er geen sprake van een negatief effect op het leefgebied van de kerkuil. De houtsingel blijft namelijk intact en de werkzaamheden vinden plaats op de bestaande verharding en een intensief beheerd grasland.

De steenuil is een soort die voorkomt in kleinschalige cultuurlandschappen. Steenuilen broeden meestal in boomholten, nestkasten of nauwe ruimtes in gebouwen, bijvoorbeeld tussen de dakbedekking en het beschot. De steenuil is een zeer honkvaste soort die jaarrond gebruikt maakt van het nest (BIJ12, 2017[e]). Indien de nieuwe kapschuur tegen de bestaande kapschuur wordt aangebouwd zal dit voor de steenuil geen negatief effect opleveren. De bestaande kapschuur is namelijk van metaal en biedt geen geschikte nestplaatsen. Ook werden hier geen sporen aangetroffen. Negatieve effecten op de jaarrond beschermde nesten van de steenuil kunnen daarom worden uitgesloten. Ook is er geen sprake van een negatief effect op het leefgebied van de steenuil. De houtsingel blijft namelijk intact en de werkzaamheden vinden plaats op de bestaande verharding en een intensief beheerd grasland.

De ransuil leeft in kleinschalige landbouwlandschappen, bosranden, parken en open bosgebieden. De soort broedt meestal in oude nesten van kraaien, eksters en soms in oude nesten van reigers, roofvogels of eekhoorns. Bij voorkeur bevinden deze zich in naaldbomen, maar ook in boomopslag, houtwallen en vrijstaande bomen (Vogelbescherming Nederland, 2021[c]). De houtsingel in het noordoosten van het projectgebied vormt een potentieel geschikte nestomgeving en er werd hier één nest in een zomereik aangetroffen die eventueel door de ransuil kan worden gebruikt. Deze houtsingel blijft echter behouden en als gevolg van de werkzaamheden zullen alleen een aantal vrijstaande essen worden gekapt. Negatieve effecten op de ransuil kunnen daarom worden uitgesloten.

De roek is veelal een koloniebroeder die van oorsprong voorkomt in vochtige gras- en bouwlanden met verspreid staande boomgroepen. De nesten worden gebouwd in hoogopgaande bomen (BIJ12, 2017[d]). De houtsingel in het noordoosten van het projectgebied vormt een potentieel geschikte nestomgeving en er werd hier één nest in een zomereik aangetroffen die eventueel door de roek kan worden gebruikt. Deze houtsingel blijft echter behouden en als gevolg van de werkzaamheden zullen alleen een aantal vrijstaande essen worden gekapt. Negatieve effecten op de roek kunnen daarom worden uitgesloten.

De huismus is een standvogel die gebonden is aan bebouwing en komt voornamelijk voor in dorpen en steden. De huismus broedt onder dakpannen en diverse andere ruimtes van gebouwen en is afhankelijk van bosschages in de buurt van de nestplaatsen (BIJ12, 2017[b]). Indien de nieuwe kapschuur tegen de bestaande kapschuur wordt aangebouwd zal dit voor de huismus geen negatief effect opleveren. De bestaande kapschuur is namelijk van metaal en biedt daardoor geen geschikte nestgelegenheid. Negatieve effecten op de jaarrond beschermde nesten van de huismus kunnen daarom worden uitgesloten.

Naast strikt beschermde soorten, staan er ook soorten in de Wet natuurbescherming beschreven waarvan het nest alleen jaarrond beschermd is als er zwaarwegende ecologische redenen zijn. Dit zijn voornamelijk holenbroeders, maar ook soorten die op of tegen gebouwen aan nestelen zoals de tijdens het veldbezoek waargenomen koolmees, raaf en zwarte roodstaart. De waarneming van de raaf betrof een incidentele waarneming van een overvliegend exemplaar. Broedlocaties van deze soort zijn in de directe omgeving van het projectgebied niet te verwachten. Voor de andere soorten geldt dat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn, waardoor er geen ecologisch zwaarwegende redenen zijn om potentiële nesten van deze soorten jaarrond te beschermen.

Reptielen en amfibieën

Algemene soorten

Op basis van openbare verspreidingsgegevens zijn verschillende algemene amfibieën in en rondom het projectgebied te verwachten, bijvoorbeeld de gewone pad en bruine kikker. Voor de algemene soorten geldt een vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Verder geldt wel de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb), waarbij handelingen die nadelige effecten hebben achterwege gelaten moeten worden. Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te voorkomen of beperken.

Strikt beschermde soorten

Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de kamsalamander, rugstreeppad, poelkikker en ringslang in de omgeving van het projectgebied kunnen voorkomen. Negatieve effecten op deze soorten kunnen echter op voorhand worden uitgesloten. In het projectgebied is geen voortplantingswater voor de kamsalamander, rugstreeppad en poelkikker aanwezig en voor de ringslang ontbreekt het aan broeihopen.

Vlinders

Uit de openbare verspreidingsgegevens blijkt dat de grote vos, grote weerschijnvlinder en teunisbloempijlstaart eventueel te verwachten zijn in de omgeving van het projectgebied. Van deze soorten wordt de teunisbloempijlstaart beschermd volgens de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb) en de overige soorten zijn nationaal beschermd (artikel 3.10 Wnb). Waardplanten van de grote vos zijn verschillende soorten iepen en in mindere mate in enkele wilgensoorten, pruim en zoete kers. Waardplanten van de grote weerschijnvlinder zijn de boswilg en in mindere mate de grauwe wilg. De teunisbloempijlstaart gebruikt vooral de (middelste) teunisbloem als waardplant, maar ook het (harig) wilgenroosje, basterdwederik en grote kattenstaart worden gebruikt om eitjes op af te zetten. Geen van de genoemde waardplanten werd echter aangetroffen waardoor negatieve effecten op strikt beschermde vlinders kunnen worden uitgesloten.

Overige beschermde diersoorten

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van het strikt beschermde grote modderkruiper en gevlekte witsnuitlibel. Aangezien er zich geen aquatische elementen in het projectgebied bevinden zijn negatieve effecten op deze soorten uitgesloten.

Vaatplanten

Op basis van openbare verspreidingsgegevens blijkt dat de strikt beschermde groot spiegelklokje, kleine wolfsmelk en grote leeuwenklauw in de omgeving van het projectgebied kunnen voorkomen. Deze soorten zijn nationaal beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het groot spiegelklokje, de kleine wolfsmelk en de grote leeuwenklauw stellen hoge eisen stellen aan hun leefomgeving en hebben daardoor vaak een geïsoleerd voorkomen. Omdat de werkzaamheden plaatsvinden op reeds bestaande verharding en intensief beheerd grasland kunnen negatieve effecten op de strikt beschermde vaatplanten worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek werden alleen de volgende algemene plantensoorten waargenomen, namelijk bitterzoet, draadereprijs, es, gewone braam, grote brandnetel, grote weegbree, hazelaar, hondsdraf, hopklaver, hulst, madeliefje, meidoorn, paardenbloem, robertskruid, scherpe boterbloem, sleedoorn, vlinderstruik, wilde kardinaalsmuts en zomereik. Voor deze soorten geldt geen ontheffingsplicht.

5.3 Samenvatting

Onderstaande tabel geeft de soorten weer die (mogelijk) aanwezig zijn, de effecten waar ze last van hebben en eventuele vervolgstappen die genomen moeten worden.

Soortgroep	Soort(en)	Aanwezigheid	Mogelijk effect	Opmerkingen
Vleermuizen	Verblijfplaatsen gebouwbewonende soorten	Nee	Nee	-
	Verblijfplaatsen boombewonende soorten	Nee	Nee	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	-
	Foerageergebieden	Nee	Nee	-
Grondgebonden zoogdiersoorten	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
Vogels	Strikt beschermde soorten	Mogelijk	Nee	-
	Algemene soorten	Ja	Verstoring of verdwijnen nestplaatsen	Werken buiten het vogelbroedseizoen
Reptielen en amfibieën	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
Vlinders	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
Overige diersoorten	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
Vaatplanten	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-

*Er dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

6 CONCLUSIE

6.1 Conclusies gebieds- en soortbescherming

Er is onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten van het project op vaste verblijf- en rustplaatsen van beschermde plant- en diersoorten (Wnb). Daarnaast zijn de mogelijke effecten op beschermde natuurgebieden onderzocht. Deze worden in dit hoofdstuk verder toegelicht.

Gebiedsbescherming

Het projectgebied valt buiten het Natura 2000-netwerk. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft de 'Rijntakken' en is gelegen op circa 2,8 kilometer ten noorden van het projectgebied. Gezien de kleinschaligheid van de ingreep en de ligging van het projectgebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden zijn er geen directe negatieve effecten zoals oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, optische verstoring en verstoring door trilling, geluid en mechanische effecten. Door het gebruik van werktuigen kunnen er wel indirecte gevolgen zijn door stikstofdepositie vanuit de lucht. Omdat vijf Natura 2000-gebieden op minder dan 10 km afstand van het projectgebied liggen vindt er mogelijk stikstofdepositie plaats op stikstofgevoelige habitattypen in de realisatiefase van het project. De tijdelijke emissie in de realisatiefase is vanaf 1 juli 2021 echter vrijgesteld volgens de Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering) en kan daardoor vanaf 1 juli 2021 zonder vergunning plaatsvinden (Rijksoverheid, 2021). De vrijstelling heeft echter geen betrekking op de gebruiksfase, maar doordat de ontwikkeling niet resulteert in een toename van het aantal verkeersbewegingen zal er in de gebruiksfase geen toename van stikstofdepositie plaatsvinden. Een AERIUS-berekening kan om die reden achterwege worden gelaten.

Het projectgebied ligt op circa 500 meter afstand van gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en circa 2,5 kilometer van het Gelders Natuurnetwerk (GO) (figuur 5). Gezien de ligging buiten deze gebieden worden de kernkwaliteiten en ontwikkelingen van het NNN en de GO bij de werkzaamheden niet aangetast.

Houtopstanden

Om de ontwikkeling mogelijk te maken zullen enkele essen worden gekapt. Deze bomen vallen niet onder de definitie houtopstanden, zoals bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. De te kappen bomen bevinden zich weliswaar buiten de begrenzing van de bebouwde kom bevinden, maar het betreft rijbeplanting waar minder dan twintig bomen zullen worden gekapt. De handelingen kunnen worden uitgevoerd onder de gedragscode Wet natuurbescherming voor waterschappen (Unie van Waterschappen, 2019).

Soortbescherming

Naar aanleiding van de quickscan kan worden geconcludeerd dat er geen negatieve effecten zullen zijn op strikt beschermde plant- en diersoorten. Er is daarom geen nader ecologisch onderzoek nodig en de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder een ontheffing van de Wet natuurbescherming.

Algemene diersoorten

Het kan zijn dat er tijdens de werkzaamheden algemene diersoorten op het perceel voorkomen. Hierbij moet de algemene zorgplicht in acht worden genomen (artikel 1.11 Wnb), waarbij handelingen die nadelige effecten hebben achterwege gelaten moeten worden. Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te voorkomen of beperken. Daarnaast moeten de werkzaamheden plaatsvinden buiten het vogelbroedseizoen omwille de aanwezigheid van algemene broedvogelsoorten.

7 LITERATUURLIJST

7.1 Referenties

BIJ12 (2017[a]). *Kennisdocument Buizerd, Buteo buteo, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12.

BIJ12 (2017[b]). *Kennisdocument Huismus, Passer domesticus, versie 1.0, juli 2017.* Utrecht, Nederland: BIJ12.

BIJ12 (2017[c]). *Kennisdocument Kerkuil, Tyto alba, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12.

BIJ12 (2017[d]). *Kennisdocument Roek, Corvus frugilegus, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12.

BIJ12 (2017[e]). *Kennisdocument Steenuil, Athene noctua, versie 1.0, juli 2017.* Utrecht, Nederland: BIJ12.

Provincie Gelderland (2018[a]). *Omgevingsvisie Gaaf Gelderland.* Arnhem, Nederland: Provincie Gelderland.

Provincie Gelderland (2018[b]). *Geconsolideerde Omgevingsverordening (december 2018)*. Arnhem, Nederland: Provincie Gelderland.

Rijksoverheid (2021). *Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering).* Geraadpleegd op 9 september 2021 via https://wetten.overheid.nl/BWBR0044970/2021-07-01

Unie van Waterschappen (2019). *Gedragscode Wet natuurbescherming voor waterschappen.* Geraadpleegd op 8 oktober 2021 via https://www.uvw.nl/wp-content/uploads/2019/01/Gedragscode-Wet-natuurbescherming-voor-waterschappen-2019.pdf

Vogelbescherming Nederland (2021[a]). *Boomvalk*. Geraadpleegd op 4 oktober 2021 via https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/boomvalk

Vogelbescherming Nederland (2021[b]). *Ooievaar*. Geraadpleegd op 4 oktober 2021 via https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ooievaar

Vogelbescherming Nederland (2021[c]). *Ransuil*. Geraadpleegd op 4 oktober 2021 via https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ransuil

Vogelbescherming Nederland (2021[d]). *Sperwer*. Geraadpleegd op 4 oktober 2021 via https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/sperwer

Zoogdiervereniging (2021). *Eekhoorn*. Geraadpleegd op 5 oktober 2021 via https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn

7.2 Gebruikte websites

www.floron.nl
www.pdok.nl
www.ravon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.waarneming.nl
www.zoogdiervereniging.nl

7.3 Overige geraadpleegde bronnen

Dietz, C. & Kiefer, A. (2016). *Bats of Britain and Europe*. Londen, Verenigd Koninkrijk: Bloomsbury Publishing.

Jędrzejewski, W. & Sidorovich, V. (2010). *The art of tracking animals*. Białowieża, Polen: Mammal Research Institute Polish Academy of Sciences Białowieża.

Svensson, L., Mullarney, K. & Zetterström, D. (2009). *Birds of Europe (2e ed.).* Londen, Verenigd Koninkrijk: HarperCollins Publishers.

Tolman, T. & Lewington, R. (2008). *Collins Butterfly Guide: The Most Complete Guide to the Butterflies of Britain and Europe*. Londen, Verenigd Koninkrijk: HarperCollins Publishers.

Vogelbescherming Nederland & Stichting Veldonderzoek Flora en Fauna (2007). *Topografische atlas voor flora en fauna van Nederland (1e ed.).* Papendrecht, Nederland: Mouthaan Grafisch Bedrijf.

Advies IOW aan Portefeuillehoudersoverleg RPW 2021-2024

Datum: 23 februari 2023

Algemene informatie over de adviesaanvraag

Adviesaanvrager:
Waterschap Rijn en IJssel
Liemersweg 2
7006 GG Doetinchem

Datum adviesaanvraag: 21 februari 2023

Versie adviesaanvraag: 1

Zie bijlage adviesaanvraag:
- Adviesaanvraag bedrijventerreinen IOW Waterschap Rijn IJssel.docx
- Bijlage - Inrichtingstekening.pdf
- Bijlage - Omschrijving voorgenomen werkzaamheden.pdf
- Bijlage - overzicht opslagplaatsen waterschap Rijn en IJssel.pdf

Onderdeel:
X Bedrijventerreinen
□ Detailhandel
□ Kantoren

Samenvatting adviesaanvraag
Het waterschap Rijn en IJssel heeft een verzoek ingediend voor het vergroten van hun bestaande werkterrein aan de Nieuwe Steeg 9 in Zevenaar (schuin tegenover de op- en afrit van de A12). Het verzoek past niet in het geldende bestemmingsplan, omdat de uitbreidingslocatie een agrarische bestemming heeft. De huidige locatie van het waterschap aan de Nieuwe Steeg 9 in Zevenaar heeft de bestemming Bedrijf, waarbij in de regels is opgenomen dat op deze locatie alleen onderhoud en stalling van materieel is toegestaan als bedrijfsactiviteiten. De beoogde uitbreiding is 2.100 m2.

Zie verder Adviesaanvraag bedrijventerreinen IOW Waterschap Rijn IJssel.docx'.

Toetsing aan het RPW
□ Passend met argumentatie

x Niet passend binnen RPW maar mogelijkheden voor positieve afwijking van RPW met argumentatie

In het RPW zijn uitbreidingen van 10% van de oppervlakte van de bestemming tot maximaal 0,5 ha. van een bestaand bedrijf op een solitaire locatie mogelijk gemaakt.

De uitbreiding is 2.100 m2. Dit past binnen de maximale uitbreiding van 5.000 m2 maar is meer dan 10% van het bestaande oppervlakte. Aangezien er geen sprake is van uitgeefbaar aanbod en de bestemming is alleen bedrijf 'onderhoud, stalling en opslag van materiaal' is deze ontwikkeling passend binnen de doelstelling van het RPW.

 Niet passend met argumentatie

Advies
Het IOW adviseert aan het Portefeuillehoudersoverleg RPW (Bestuurlijk Platform Productieve Regio) om als volgt te reageren:

De Groene Metropoolregio is akkoord om de kavel van het waterschap Rijn en IJssel aan de Nieuwe Steeg 9 in Zevenaar te vergroten met 2.100 m2 onder de voorwaarden dat de uitbreiding dezelfde bestemming krijgt als de huidige kavel en niet uitgeefbaar op de markt komt.

Z07B1EF4E8D

Raadsvoorstel

onderwerp	Conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar
zaaknummer	Z/23/456007
documentnummer	INT/23/1178613
portefeuillehouder	Aad van Orden
portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling
behandelend ambtenaar/afdeling	Jacqueline van der Leij
telefoon	0316 595316
email	j.vanderleij@zevenaar.nl

1. Samenvatting

In het Koersdocument Omgevingsvisie 2040 Zevenaar, door uw raad vastgesteld in september 2021, zijn de uitgangspunten, de opgaven en thema's vanuit de identiteit van de gemeente Zevenaar, de te maken keuzes en het vervolgproces voor de omgevingsvisie globaal beschreven. De omgevingsvisie is een samenhangend strategisch beleidskader voor de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet verplicht gemeenten om een omgevingsvisie op te stellen. De omgevingsvisie vervangt het huidige instrument 'structuurvisie' en de omgevingsvisie die is opgesteld voor het Gelders Eiland. Met voorliggend raadsvoorstel zetten wij de eerste stap om te komen tot een omgevingsvisie voor de fusiegemeente Zevenaar. Deze conceptversie is tot stand gekomen op basis van beleid vanuit de verschillende sectoren, beschreven ambities lokaal en regionaal en gesprekken intern en met een aantal ketenpartners en andere overheden. Ook is opgehaalde informatie vanuit de raadsbijeenkomst van 2 juni jl. verwerkt in de tekeningen en in de tekst. Deze conceptversie is nog niet compleet en wordt aangevuld dan wel aangepast gedurende het proces van de participatie. Na de participatie wordt ook het laatste hoofdstuk verder ingevuld. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de vraag hoe we als gemeente zelf uitvoering geven aan de opgaven vanuit de omgevingsvisie.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u om:

1. In te stemmen met de inhoud van de conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar, waarin onder meer het volgende is beschreven:
   - de kernkwaliteiten van Zevenaar
   - de opgaven en ontwikkelingsrichtingen
   - beschrijving van de vier bouwstenen 'wonen, economie, mobiliteit en leefomgeving' algemeen
   - beschrijving van de acht deelgebieden met de bouwstenen voor dat gebied
2. De conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar voor participatie vrij te geven.

3. Waarom naar de raad

De raad is verantwoordelijk voor het stellen van de kaders en daarmee voor het vaststellen van de conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar, als eerste stap om te komen tot de contouren van een omgevingsvisie. De omgevingsvisie is het belangrijkste instrument waarmee de raad inhoudelijk invloed kan uitoefenen op de kaders voor de fysieke leefomgeving. Het college is verantwoordelijk voor de implementatie van de Omgevingswet en dus ook voor het opstellen van de omgevingsvisie. De raad zal de omgevingsvisie vaststellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

We streven naar een omgevingsvisie, die zowel uitnodigend is, inspireert en verbindt en tegelijkertijd duidelijk is over wat waar kan. Hiermee willen we richting geven aan ruimtelijke ontwikkelingen. Maar dan alleen waar goede kansen liggen om een bijdrage te leveren aan ambities zonder afbreuk te doen aan de eigen kwaliteiten en identiteit. Deze conceptversie dient als basis om de participatie met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties te starten en is een eerste stap richting de definitieve omgevingsvisie.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar bepaalt de verder uitwerking op hoofdlijnen voor de toekomst van de fysieke leefomgeving van de gemeente Zevenaar.

De conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar bevat de resultaten van de eerste fase in de ontwikkeling van de definitieve omgevingsvisie. Op basis van het eerdere vastgestelde Koersdocument Omgevingsvisie is de ambtelijke organisatie aan de slag gegaan met het bepalen van de contouren voor de op te stellen omgevingsvisie. We onderscheiden in deze conceptversie van de Omgevingsvisie vier bouwstenen en acht deelgebieden.

1.2 De conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar is integraal tot stand gekomen.

Bij het opstellen van de conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar hebben er intern gesprekken plaatsgevonden met collega's om de ambities voor 2040 te bepalen, mede aan de hand van bestaand beleid. Op basis van gesprekken met onze (regionale) ketenpartners en buurgemeenten hebben we de meest relevante kaders in beeld gebracht. Ook is op 2 juni jl. een raadsbijeenkomst geweest waarin uw raad samen met de ambtelijke organisatie voor de verschillende bouwstenen de ruimtelijke puzzel heeft gelegd. Nu wordt de conceptversie van de Omgevingsvisie 2040 Zevenaar verder vormgegeven in de participatie met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

1.3 Het opstellen van een omgevingsvisie is onderdeel van de implementatie van de Omgevingswet

De gemeente is verplicht om een omgevingsvisie op te stellen. We streven naar een omgevingsvisie die concreet, begrijpelijk en digitaal ontsluitbaar (grafisch / visueel) is. Op die manier is de omgevingsvisie toegankelijk voor iedereen die met initiatieven wil bijdragen aan het behalen van de opgestelde ambities.

1.4 De omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen

Door de doelen die we nastreven op hoofdlijnen te beschrijven, kunnen initiatieven minder zwart-wit beoordeeld worden (het kan wel of kan niet). De inzet is er met name op gericht om plannen die in hoofdlijnen stroken met de gemeentelijke uitgangspunten verder te kunnen faciliteren richting concrete realisatie. Door de vraag te beantwoorden of initiatieven bijdragen aan de gestelde doelen uit de omgevingsvisie, ontstaat meer bewegingsruimte. Het zal er vaak van afhangen hoe een initiatief wordt uitgevoerd en hoe we initiatieven zo kunnen inkleden dat ze bijdragen aan de verschillende doelen die we met elkaar hebben vastgesteld. Het hoge abstractieniveau leidt tot meer flexibiliteit en mogelijkheden voor maatwerk en creativiteit van initiatiefnemers.

1.5 We sturen op Global Goals, landelijke en (sub)regionale opgaven
In het Koersdocument Omgevingsvisie 2040 Zevenaar is nader ingegaan op deze opgaven.

Global en landelijk
We leven in een tijdspanne waar meerdere opgaven naast elkaar lopen, zoals circulaire economie, de energietransitie, duurzaamheid, de stikstofproblematiek, biodiversiteit, wonen en vergrijzing. Al deze landelijke opgaven zijn relevant voor Zevenaar. Daarnaast kijken we ook wereldwijd naar de Global Goals en de opgaven daaruit voor de gemeente Zevenaar. We staan niet op onszelf, maar maken onderdeel uit van een groter geheel.

Provincie
In de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland wordt beschreven wat de provincie wil en moet veranderen en ontwikkelen om Gelderland door te geven aan de volgende generaties. De provincie wil gaan voor een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland.

(Sub)regionaal
De regio Arnhem-Nijmegen staat voor uitdagingen op het gebied van verstedelijking, wonen, werk en bereikbaarheid, maar ook op nieuwe thema's zoals klimaat, energie, circulariteit, gezondheid en leefkwaliteit. De grootste uitdaging is om die opgaven op een evenwichtige manier te combineren.
In Liemers verband is in de Verstedelijkingsstrategie verder uitvoering gegeven aan deze opgaven.
De bovenstaande opgaven krijgen een verdere doorvertaling in de omgevingsvisie.

2.1 Participatie verrijkt de inhoud van de omgevingsvisie en vergroot de betrokkenheid van inwoners andere partijen bij de toekomst van hun leefomgeving
In het participatietraject wordt de samenleving gevraagd om zich uit te spreken over de bouwstenen en de deelgebieden. Dit zal gebeuren in minimaal twee participatieronden. De eerste ronde zal meer gericht zijn op het inhoudelijk beter maken van de visie. De tweede participatieronde, die later in de tijd plaatsvindt, zal in het teken staan van het toetsen van hetgeen eerder is opgehaald. Dit wordt op het moment van het schrijven van dit raadsvoorstel nog verder uitgewerkt. Daarnaast is participatie een wettelijke verplichting bij het opstellen van een omgevingsvisie. Het vrijgeven van de eerste stap voor participatie is hierin een eerste belangrijke stap.

Alternatieven
Het niet vaststellen van een omgevingsvisie is geen optie. Het is een verplicht instrument vanuit de Omgevingswet.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Deze conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar is het vertrekpunt voor de participatie. In deze conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar zijn de bestaande ruimtelijke kwaliteiten van Zevenaar samengevoegd met de opgaven en ambities en vormen gezamenlijk een toekomstbeeld. Vervolgens gaan we op basis van dit concept in gesprek met de Zevenaarse inwoners, maatschappelijke instellingen en bedrijven omdat we willen weten wat zij belangrijk vinden voor de toekomst. Ook vinden verdere gesprekken plaats met onze ketenpartners en andere bevoegde gezagen. Wat we ophalen uit deze participatie wordt meegenomen in het proces om te komen tot een meer breed gedragen definitieve omgevingsvisie.

Met deze conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar kan het proces naar totstandkoming van de definitieve omgevingsvisie worden voortgezet en kan de volgende fase worden ingezet. Evaluatie is niet aan de orde aangezien het nog een lopend proces is.

7. Klimaat en duurzaamheid

Deze onderwerpen maken onderdeel uit van de conceptversie Omgevingsvisie Zevenaar 2040.

8. Communicatie

Communicatie is nauw verbonden aan participatie en deze onderwerpen kunnen niet zonder elkaar. Er wordt gewerkt aan een participatieaanpak voor de periode november 2023- maart 2024. Hierin wordt de uitvoering op een communicatief effectieve en verantwoorde wijze ook meegenomen.

Vervolg

Nadat de gemeenteraad kennis heeft genomen van de conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar en een oordeel heeft geformuleerd over de belangrijkste uitgangspunten, start de fase van het participatieve proces om te komen tot een omgevingsvisie. Met de input van de samenleving kijken we of, en op welke wijze, nog verdieping nodig is en waar welke keuzes gemaakt moeten worden. Daarna wordt de eerste participatieronde afgerond en verwerkt in de ontwerpversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar. Deze stap wordt middels participatie weer getoetst en teruggelegd bij de diverse partijen vanuit de samenleving. Vervolgens start het proces tot vaststelling van de definitieve omgevingsvisie. Deze definitieve omgevingsvisie zal daarbij voor eenieder ter inzage worden gelegd, waarbij zienswijzen bij uw raad kunnen worden ingediend. De planning is erop gericht de omgevingsvisie na de zomer van 2024 vast te stellen. U zult bij elke fase betrokken worden.

9. Kosten, baten en dekking

De conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar maakt onderdeel uit van het proces om te komen tot een definitieve omgevingsvisie. Hiervoor zijn de benodigde budgetten al eerder beschikbaar gesteld. De opdracht wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/23/ 1178915	Conceptversie Omgevingsvisie 2040
2.	INT/23/ 1178909	Bouwsteenkaart Wonen
3.	INT/23/ 1178910	Bouwsteenkaart Economie
4.	INT/23/ 1178911	Bouwsteenkaart Mobiliteit
5.	INT/23/ 1178912	Bouwsteenkaart Leefomgeving

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar
zaaknummer	Z/23/456007
documentnummer	INT/23/1178613

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de raad bevoegd is om dit besluit te nemen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

gelet op artikel 3.1 Omgevingswet waarin staat dat de gemeenteraad een omgevingsvisie vaststelt (en daarmee ook de conceptversie);

besluit:

1. in te stemmen met de inhoud van de conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar;
2. de conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar vrij te geven voor participatie.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 1 november 2023.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	drs. L.J.E.M. van Riswijk

Omgevingsvisie
Gemeente Zevenaar
2040

Concept versie augustus 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord 3
Leeswijzer 3
Abstractieniveau 3
1. Een introductie 4
2. Opgaven Zevenaar richting 2040 5
3. De visie in bouwstenen 6
4. Uiterwaarden IJssel 19
5. Dorpen IJsselzone 21
6. Het Broek 23
7. Stedelijke zone 25
9. De Rijnstrangen 31
10. Dorpen Gelders Eiland 33
11. Uiterwaarden langs de Rijn 36
12. Hoe geven we als gemeente zelf uitvoering aan de omgevingsvisie 39

CONCEPT

Voorwoord

Voor u ligt de Omgevingsvisie van de gemeente Zevenaar ……..

Hoe willen we dat onze gemeente er over circa 20 jaar uitziet? Welke ontwikkelingen komen er op ons af? Waar willen we dan staan? Hoe zorgen we dat we dan nog steeds een aantrekkelijke leefomgeving hebben? Waar zijn we trots op en waar moeten we echt wat aan gaan doen? Hoe gaan we dat samen doen? Wie bepaalt of een idee een goed idee is? Hoe gaan we om met nieuwe initiatieven? Hoe zorgen we voor een duidelijke visie, zonder dat alles dichtgetimmerd is?

We streven met voorliggende visie naar een omgevingsvisie, die zowel uitnodigend is, inspireert en verbindt en tegelijkertijd duidelijk is over wat waar kan. Hiermee willen we richting geven aan ruimtelijke ontwikkelingen. Maar dan alleen waar goede kansen liggen om een bijdrage te leveren aan ambities zonder afbreuk te doen aan de eigen kwaliteiten en identiteit.
In de omgevingsvisie beschrijven wij de opgaven en ambities die wij in de gemeente willen realiseren. Voorbeelden kunnen zijn het verbeteren van mobiliteit, het behoud en ontwikkelen van een aantrekkelijk groen landschap of richting geven aan een woningbouwopgave. Ook grote actuele opgaven vanuit bijvoorbeeld het Klimaatakkoord en andere ‘global goals’ (doelen op wereldwijd niveau) krijgen een plek in de omgevingsvisie. Daarnaast wordt gekeken hoe keuzes in de fysieke omgeving kunnen bijdragen aan het realiseren van opgaven uit het sociaal domein. Een voorbeeld is meer ruimte voor beweging en ontspanning in de buitenruimte.

Het is belangrijk om aan te geven dat het combineren van verschillende ambities en belangen niet altijd en overal kan. We kunnen nooit overal en tegelijkertijd alle belangen 100 % bedienen: keuzes zijn noodzakelijk. De druk op de leefomgeving vraagt voortdurend om afweging van verschillende belangen die, vooral rond urgente en grote opgaven, kunnen botsen. Het is daarbij belangrijk dat we met elkaar vaststellen wat we belangrijk vinden, wat we graag willen beschermen, maar ook waar we ruimte zien voor nieuwe ontwikkelingen. Zo werken we samen aan een duurzame, veilige en gezonde gemeente waar het zowel nu als in de toekomst prettig is om te wonen, werken en te verblijven.

Leeswijzer

Een beknopte introductie van de gemeente Zevenaar treft u aan in hoofdstuk 1. In hoofdstuk 2 wordt kort aangegeven waar Zevenaar nu voor staat en wat de opgaven en kenmerken zijn van de gemeente Zevenaar in 2040. In hoofdstuk 3 gaan we vervolgens nader in op de vier bouwstenen. De visie voor de gemeente Zevenaar richting 2040 wordt beschreven aan de hand van de bouwstenen, zoals ook in regionaal beleid gehanteerd. In dit hoofdstuk worden de hoofdlijnen en de generiek toepasbare onderdelen per bouwsteen beschreven. In de hierna volgende hoofdstukken 4 tot en met 11 worden per deelgebied de bouwstenen verder uitgediept. De deelgebieden worden hierbij van noord naar zuid doorlopen.

Een belangrijk onderdeel van de omgevingsvisie vormt het landschapskader. Deze zijn in de deelgebieden verwerkt om te gebruiken bij het beoordelen of nieuwe initiatieven voldoende bijdragen aan ruimtelijke kwaliteit. Hoe we de ambities en doelen van de omgevingsvisie willen uitvoeren, zal in een nog toe te voegen hoofdstuk 12 worden beschreven.

Waarom we een omgevingsvisie opstellen en hoe het proces van totstandkoming ervan is verlopen, hebben we beschreven in een los document.

Abstractieniveau

In deze omgevingsvisie kijken we, anders dan de voorheen geldende structuurvisies, vanuit een vrij hoog abstractieniveau naar de toekomst van Zevenaar. We kiezen daarmee niet voor een gedetailleerd eindbeeld, waarin nauwkeurig is geformuleerd wat wel en niet mag. De ervaring leert dat je snel vastloopt en onvoldoende flexibel bent om nieuwe ontwikkelingen tegemoet te kunnen treden.

Door de doelen die we nastreven op hoofdlijnen te beschrijven, kunnen initiatieven minder zwart-wit beoordeeld worden (het kan wel of kan niet). De inzet is er met name op gericht om plannen die in hoofdlijnen stroken met de gemeentelijke uitgangspunten verder te kunnen faciliteren richting concrete realisatie. Door te beoordelen op de vraag of initiatieven bijdragen aan de gestelde doelen uit de omgevingsvisie, ontstaat meer bewegingsruimte. Het zal er vaak van afhangen hoe je het initiatief wilt uitvoeren. Hoe we initiatieven zo kunnen inkleden dat ze bijdragen aan de verschillende doelen die we met elkaar hebben vastgesteld. We onderscheiden in deze omgevingsvisie 4 bouwstenen en 8 deelgebieden. Het hoge abstractieniveau leidt tot meer flexibiliteit, mogelijkheden voor maatwerk en creativiteit van initiatiefnemers.

CONCEPT

1. Een introductie

Identiteit Zevenaar

Door de strategische ligging kent het grondgebied van Zevenaar een zeer lange occupatiegeschiedenis waarbij de nog immer aanwezige sporen ver teruggaan in de tijd. Vanuit die basis heeft Zevenaar zich ontwikkeld tot wat het nu is: de centrumgemeente binnen de Liemers [1] met hierbinnen de stadskern Zevenaar. Gelegen binnen het oostelijk gedeelte van het Nederlandse Rivierenlandschap is Zevenaar door verschillende gemeentelijke herindelingen uitgegroeid tot de grootste gemeente van de Liemers met circa 46.000 inwoners. Het is een verstedelijkt gebied, dat nauw verbonden is met de stad Arnhem en na gereedkomen van de A15 ook met de stad Nijmegen. Ook is er een nadrukkelijke relatie met de direct aangrenzende regio Achterhoek. De gemeente kent 12 kernen:

Aerdt
Angerlo
Babberich
Giesbeek
Herwen
Lathum
Lobith
Oud-Zevenaar
Pannerden
Spijk
Tolkamer
Zevenaar

Zevenaar is .....
"Een blauwe ader in de groene metropool"

De gemeente Zevenaar heeft een aantrekkelijk en gevarieerd landschap dat door de eeuwen heen is gevormd door de invloed van de natuur, het water en de mens. De herinneringen aan de rijke geschiedenis, de kernkwaliteiten en de kenmerkende verschillen tussen de landschappen moeten bij ruimtelijke ontwikkelingen zo goed mogelijk behouden blijven en versterkt worden. *(bron: Koersdocument)*

In de stad Zevenaar komen allerlei voorzieningen en functies samen. Het is een bundeling van diverse woon- en werkstijlen, cultuur (museum, schouwburg, galeries, horeca, landgoederen), winkelcentra, voorzieningen (zwembad, ziekenhuis, (voortgezet) onderwijs) en allerlei andere centrumfuncties. Dit zorgt er voor dat de stad Zevenaar een centrale positie in de Liemers inneemt en ook in algemene zin steeds nadrukkelijker op de kaart komt te staan.

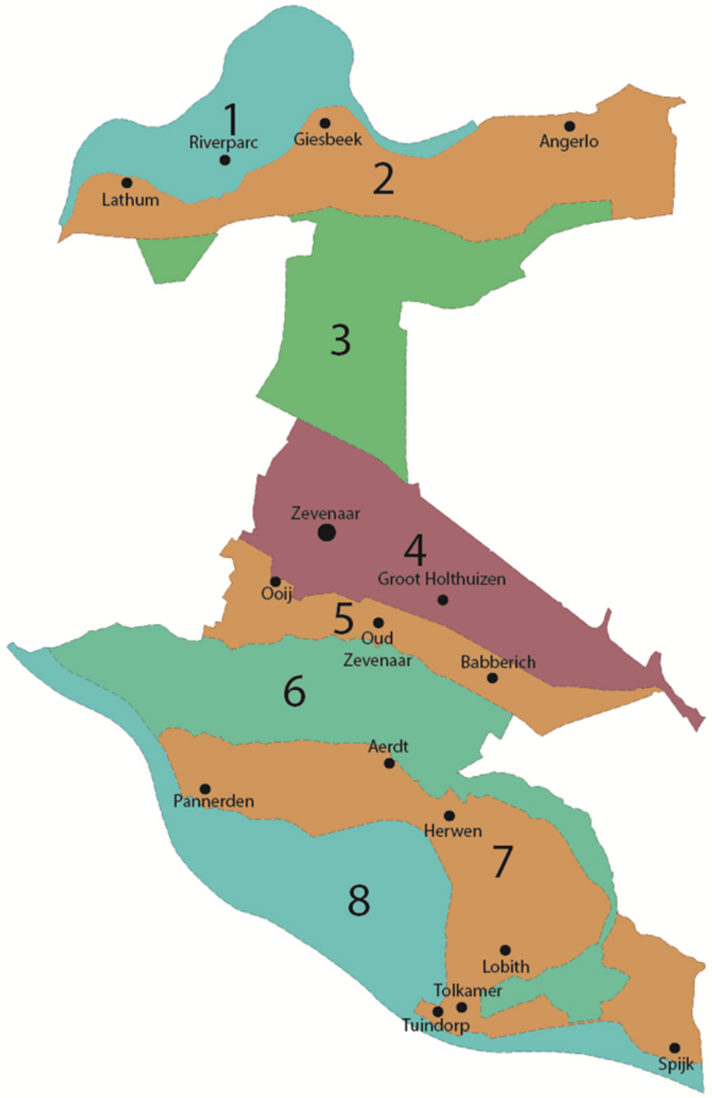
Deze waardevolle positie willen we behouden en waar mogelijk verder uitbouwen. Om dit te bereiken willen we nadrukkelijk ook de kracht van de regio hierbij benutten en waar mogelijk samenwerkingsverbanden aangaan. Niet alleen met omliggende gemeenten, maar ook met het naastgelegen Duitsland.

Juist de tegenstellingen tussen de stad Zevenaar en de kernen en het afwisselende landschap met haar functies zorgen voor de bijzondere identiteit. Dit maakt Zevenaar ook uniek. Het is dan ook belangrijk om deze diversiteit te behouden en verder te versterken. Daarbij is het van belang om de verschillende gebieden zo goed mogelijk met elkaar te verbinden, zodat er eenvoudig een uitwisseling tussen de verschillende gebieden kan plaatsvinden. Zo kunnen de kernen vanuit het oogpunt van leefbaarheid voor veel voorzieningen terugvallen op Zevenaar.

De identiteit van Zevenaar wordt mede bepaald door de kwaliteiten van de acht in deze visie te onderscheiden deelgebieden:

1. Uiterwaarden IJssel
2. Dorpen IJsselzone
3. Het Broek
4. Stedelijk zone
5. Dorpen Middengebied
6. De Rijnstrangen
7. Dorpen Gelders Eiland
8. Uiterwaarden langs de Rijn

Deze deelgebieden vinden hun basis in de landschappelijke kenmerken en het hieruit voortvloeiende landgebruik. Deze indeling is reeds eerder gehanteerd in de 'Kwaliteitsgids Landschapsgids' die een uitvoerige beschrijving biedt van het huidige grondgebied en de kwaliteiten en kansen benoemd. Dit document vormt dan ook een waardevolle bron van informatie bij deze Omgevingsvisie. In een enkel geval zijn de deelgebieden met het oog op het toekomstige beeld iets gewijzigd, met name door de verdere verstedelijkingsgraad en door uitbreidingen van woongebieden en bedrijventerreinen. In veel gevallen zijn de grenzen van de deelgebieden onbewust voor menigeen bekend en buiten ook duidelijk waarneembaar in de vorm van dijken, de snelweg en sterk verschillend grondgebruik.

[1] Liemers: Doesburg, Duiven, Montferland, Westervoort en Zevenaar.

2. Opgaven Zevenaar richting 2040

2.1 Zevenaar nu

De gemeente Zevenaar heeft binnen de regio een eigen lokale kleur met specifieke opgaven en te behouden kernkwaliteiten. De specifieke kernkwaliteiten vormen het vertrekpunt voor de aanpak van de opgaven voor de toekomst en de thema's die daarbij voor Zevenaar van belang zijn. Zowel vanuit cultuurhistorisch perspectief als ter bevordering van het leefklimaat is het belangrijk om deze kernkwaliteiten te behouden en (indien mogelijk) te versterken.

Zevenaar .....

- **vormt het hart van de Liemers: een prachtig landschap dat verscholen ligt tussen de heuvels van de Veluwe en Montferland en de rivieren Rijn, IJssel, Oude IJssel en het Pannerdensch Kanaal.**
- **is een landelijke gemeente met een hoge kwaliteit van wonen, leven en recreëren**
- **heeft een bruisende stad en verschillende kleine kernen met een eigen identiteit en sterke sociale cohesie**
- **is een groene leefomgeving**
- **heeft een sterke gemeenschapszin**
- **is een evenementengemeenten met een hoge recreatieve waarde**
- **zet in op maakindustrie, logistiek en vrijetijdseconomie binnen de gemeente die belangrijk zijn voor de werkgelegenheid en de leefbaarheid, maar die ook een zorgvuldige inpassing vergen**
- **heeft waardevolle cultuurhistorische en ecologisch waardevolle elementen in het gebied**
  (Bron: Koersdocument)

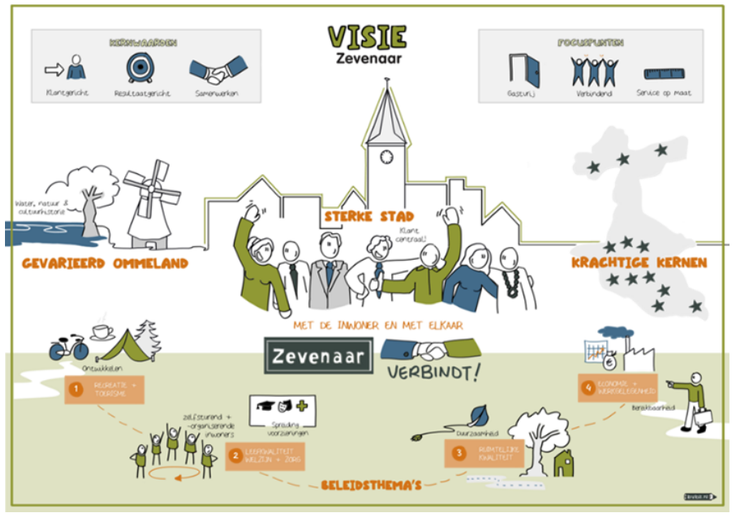
2.2 Zevenaar in 2040

Richting 2040 staan we voor een aantal opgaven om de kernkwaliteiten van de gemeente te behouden dan wel te versterken. Daarbij zetten we in op een brede, integrale Omgevingsvisie met duidelijke ambities.

Zevenaar .....

1. **is een fijne woongemeente in een dynamische omgeving met een goed woningaanbod (voor jong en oud)**
2. **is een gezonde, veilige en schone leefomgeving**
3. **heeft mooie landschappen en natuur en beleefbare cultuurhistorie, waar het fijn recreëren is**
4. **kent een onderwijsaanbod en werkgelegenheid passend bij de beroepsbevolking**
5. **staat voor saamhorigheid in de kernen, ruimte voor ontmoeting en initiatieven**
6. **zet in op een goede bereikbaarheid als noodzakelijke basisvoorwaarde voor de leefbaarheid en vitaliteit**
7. **is een klimaat neutrale gemeente**
8. **heeft een voorzieningenniveau passend bij de regiofunctie**

2.3 Zevenaar Verbindt

De afgelopen decennia is de rol van de lokale overheid voortdurend aan veranderingen onderhevig geweest. Steeds meer taken zijn van het niveau van rijksoverheid verschoven naar de gemeente. Er is sprake van een (steeds meer) terugtredende (rijks)overheid. De gemeente als lokale overheid bevindt zich in de transitiefase van een verzorgingsstaat naar een samenleving waarbij inwoners en maatschappelijke organisaties meer voor zichzelf en voor elkaar moeten en willen zorgen.

De dienstverlening wordt gevisualiseerd aan de hand van bovenstaande infographic, gemaakt voor de nieuwe gemeente Zevenaar bij de herindeling. Deze is nog steeds van toepassing. De gemeente Zevenaar is een klantgerichte organisatie waarin onze drie kernwaarden Klantgericht, Resultaatgericht en Samenwerken centraal staan. We vinden het belangrijk om onze inwoners service op maat te bieden, een verbindende rol te spelen en om gastvrij te zijn.

CONCEPT

3. De visie in bouwstenen

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk gaan we nader in op de vier bouwstenen zoals deze ook in regionaal beleid worden gehanteerd, te weten:

1. Wonen
2. Economie
3. Mobiliteit
4. Leefomgeving.

Aanvullend op deze bouwstenen willen we in deze omgevingsvisie ook nader ingaan op het begrip "Brede welvaart". Brede Welvaart is een overkoepelend begrip en gaat over 'de kwaliteit van leven in het hier en nu en de mate waarin deze ten koste gaat van die van latere generaties of van die van mensen elders in de wereld' (definitie CBS). In de nationale politiek en op diverse plekken in de samenleving klinkt al langer een roep om een ruimere blik op welvaart dan het gebruikelijk perspectief van economische groei. Welvaart is meer dan het hebben van een inkomen en een dak boven ons hoofd. Door te bouwen aan brede welvaart zetten we in op het verbeteren van de levenskwaliteit, de leefomgeving, de welvaart én het welzijn van mensen. Het begrip brede welvaart gaat dus óók over gezondheid, leefbaarheid, onderwijs, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en veiligheid.

We richten ons op positieve gezondheid, veiligheid en zoveel mogelijk eigen regie voeren.

De omgeving waar je woont, leefgewoonten en gezondheid hebben veel met elkaar te maken. Een vitaal dorp helpt inwoners om gezond te blijven. Zowel fysiek, mentaal als sociaal-emotioneel.

We willen de leefomgeving goed inrichten. Ook stimuleren we sport, beweging en gezond gedrag. Ons doel is om de gezondheid van onze inwoners te verbeteren.

Met een goede veiligheid willen we de risico's die mensen lopen in hun leefomgeving zoveel mogelijk beperken. Denk bijvoorbeeld aan de opslag, productie, gebruik en het vervoer van gevaarlijke stoffen.

De onderdelen vanuit de Brede welvaart komen aan bod in de verschillende bouwstenen van deze omgevingsvisie en dienen in samenhang met elkaar te worden gezien.
.

3.2 Bouwsteen Wonen

De bouwsteen Wonen gaat nadrukkelijk in op waar en hoe er gewoond wordt en geeft nadrukkelijk richting aan de verdere verstedelijkingsopgave die nadrukkelijk ook terugkomt in de overige bouwstenen. Hierbij is er een nauwe samenhang met de bouwsteen leefomgeving, zoals leefbaarheid, vitaliteit en gezondheid. We hebben geprobeerd om, voor de leesbaarheid, een zo duidelijk mogelijke scheiding aan te brengen, In deze bouwsteen gaan we ook kort in op de woonzorgvisie en de visie voor het sociaal domein.

De gemeente Zevenaar heeft een bovengemiddelde groeiambitie binnen de Liemers, waarbij het zwaartepunt voor uitbreiding ligt in de stedelijke zone, grofweg gelegen tussen A12 en de Betuweroute. Hier is de concentratie aan voorzieningen het hoogst, is de bereikbaarheid met verschillende vervoersmiddelen het beste en valt synergievoordeel te behalen door het combineren van nieuwe infra, woningen en bedrijvigheid. Om de leefbaarheid van de woonomgeving ook naar de toekomst toe te kunnen garanderen zal de verdere verstedelijking gepaard moeten gaan met investeringen in een robuust groenblauw raamwerk. Met andere woorden het versterken van de natuurgebieden en water in het buitengebied en de grote landschappelijke structuren die de kernen met zijn omgeving verbinden (de bossen, parken en weteringen).

De totale woningbouwopgave tot 2030 bedraagt 1700 woningen, waarvan circa 80% binnen de stedelijke zone en de hier tegenaan gelegen kernen Babberich en Oud Zevenaar is voorzien. Voor de periode daarna voorziet de visie nog in een extra capaciteit van circa 530 woningen. Waar het stedelijk gebied ook veel ruimte biedt voor nieuwe vestigers in de gemeente, wordt er voor de noordelijke en zuidelijke kernen in eerste instantie vooral ingezet op de opvang van lokale groei met slechts een beperkte plus. Binnen wonen gaat het bouwen naar behoefte verder dan enkel het kijken naar aantallen, maar ook naar doelgroepen, woonwensen en betaalbaarheid.

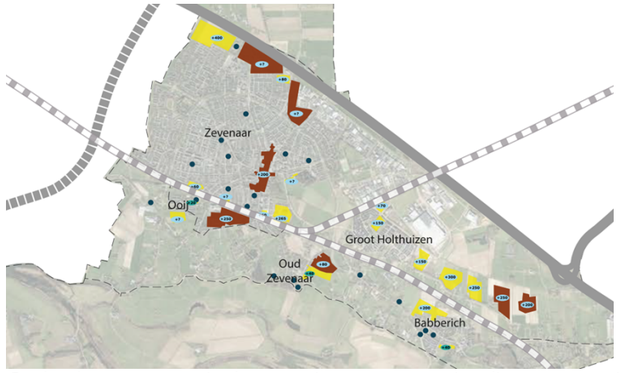
De continu wisselende vraag vanuit de markt maakt dat niet voor alle locaties en voor de gehele scope van de visie aan de voorkant kan worden aangegeven waar de focus op ligt. Dit vergt met regelmaat de nodige aandacht en waar nodig heroverweging van het programma.

Veel bijzondere doelgroepen die tijdelijk dan wel permanent woonruimte zoeken, worden het meest op hun plek geacht in de stedelijke zone nabijheid van voorzieningen op goed bereikbare locaties, al kunnen in beperkte mate de kleinere kernen met eigen voorzieningen hier ook een rol in spelen. In deze omgevingsvisie worden de grootste en meest in het oog springende locaties per kern aangestipt. De lijst is echter nooit volledig door de vele ontwikkelingen en factoren met invloed op de voortgang.

Voor de periode tot 2030 ligt de focus op een aantal grote locaties om zo de beoogde woningaantallen te kunnen behalen. Daarnaast zijn er nog tal van reeds opgestarte kleinere bouwplannen die al met al ook een substantiële bijdrage leveren.

In onderstaand overzicht worden globaal aangeven hoe de gemeente het grootste deel van de doelstelling wil bereiken:

Plaats	Projectnaam	Indicatief aantal woningen
Babberich	Witte Kruis	200
Zevenaar	Groot Holthuizen – Veld A	250
Zevenaar	Groot Holthuizen – Veld B	300
Zevenaar	Reisenakker	400

Geplande grotere woningbouwprojecten tot 2030 (geel) en tot 2040 (bruin).

Ambities Wonen

Conform de verstedelijkingstrategie:

- Toevoegen nieuwe woningen: Inbreiding kernen en verdere uitbreiding Zevenaar Oost in oostelijke richting
- Verduurzaming en vernieuwing van de bestaande woningvoorraad. inclusief aanpak openbare ruimte/ leefomgeving met het vergroening met het oog op vergroening, aanpakhittestress/ klimaatadaptatie en het realiseren van ontmoetingsplekken met het oog op het "omzien naar elkaar".
- Op een groene en gezonde manier de kernen blijven verdichten en bouwen voor de verschillende segmenten en doelgroepen?
- Adaptief kunnen blijven programmeren: aantallen laten meegroeien met de vraag/ behoefte.
- Blijven sturen op betaalbaarheid? De juiste woning op de juiste plek voor de juiste prijs en de juiste doelgroep.

Woonzorgvisie

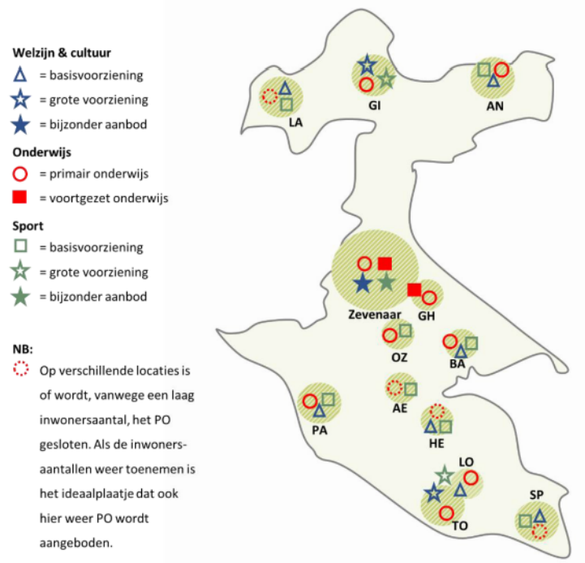
Elke gemeente dient vanuit het Rijk een woonzorgvisie op te stellen. Met de woonzorgvisie wordt de basis gelegd voor verdere prestatieafspraken en/of een toekomstbestendig uitvoeringsprogramma waarin concreet is vastgelegd welke plannen wanneer worden uitgevoerd om te voorzien in wonen, zorg en welzijn voor ouderen en andere aandachtsgroepen. Onder deze aandachtsgroepen wordt verstaan uitwonende studenten, dak- en thuisloze mensen, mensen met sociale of medische urgentie, statushouders, mensen die uitstromen uit een intramurale situatie (zware zorgvraag), arbeidsmigranten, woonwagenbewoners en Oekraïense ontheemden**.** Het doel voor Zevenaar is om de twee huidige woonvisies te vernieuwen om zo te komen tot een strategische (ontwikkelings)visie op het gebied van wonen en zorg, waarin is opgenomen hoe de gemeente de komende jaren invulling gaat geven aan het woonzorgbeleid. Dit met de inbreng van het maatschappelijk veld en professionals op het gebied van wonen en zorg. Zo werken we samen aan de visie op volkshuisvesting in de gemeente Zevenaar en de regio.

In de woonzorgvisie wordt nader ingegaan op de volgende aspecten:

- Wonen en huisvesting voor de aandachtsgroepen
- Duurzaamheid en levensloopgeschiktheid van woningen
- Kwaliteit van de bestaande voorraad verbeteren om te voorzien in de veranderde woonvraag om een aantrekkelijke gemeente te blijven
- Ruimtelijke vertaling van behouden en verbeteren van de leefbaarheid in de wijken en kernen.
- Beschikbaarheid en betaalbaarheid van de (sociale) huursector
- Bij nieuwbouw rekening houden met de verschillende vormen van wonen, zoals flexwonen of tiny houses.

Ruimtelijk beleid: spreiding voorzieningen

In het Integraal Accommodatieplan (IAP 2020-2040) zijn door de gemeente uitgangspunten geformuleerd voor de geografische spreiding van diverse hoofdfuncties. In dit Integraal Accommodatieplan wordt de meest ideale geografische spreiding van functies over de verschillende kernen van de gemeente Zevenaar geschetst.

Deze uitgangspunten zijn nog steeds van toepassing:

- Kernen hebben een basis aan cultuur en welzijn. Dit aanbod is zo veel mogelijk multifunctioneel georganiseerd (in dorpshuis of gelijkwaardig) en vanuit het initiatief van de inwoners.
- Op drie locaties (Zevenaar, Giesbeek en Lobith/Tolkamer) is een uitgebreider aanbod van cultuur en welzijn. Dit aanbod is deels parallel en deels complementair aan elkaar.
- Het primair onderwijs (PO) is verspreid over de kernen, waar de leerlingenaantallen dat toelaten. De schoollocaties zijn goed bereikbaar (te voet of per fiets).
- Het voortgezet onderwijs (VO) ligt centraal in Zevenaar / Groot Holthuizen (zoals in bestaande situatie). De schoollocaties zijn goed bereikbaar per fiets. De spreiding VO is deels gemeente overstijgend.
- Alle kernen hebben basisvoorzieningen voor sport en bewegingsonderwijs (als er een school is).
- Op drie locaties (de kern Zevenaar, Noord: Giesbeek, Zuid: Lobith/Tolkamer) zijn bredere sportvoorzieningen (multisport sporthal gecombineerd met buitensport).
- Op een centrale locatie is het bijzonder sportaanbod gehuisvest.

De trend van clustering van voorzieningen om het huidige niveau te behouden voor de toekomst zal doorzetten. Dit is noodzakelijk voor de leefbaarheid in de kernen.

CONCEPT

Leefbaarheid en vitaliteit kernen

De dorpen in onze gemeente zijn onderscheidend ten opzichte van elkaar en hebben hun eigen identiteit. Dit koesteren we door ruimtelijke ontwikkelingen die er spelen steeds zoveel mogelijk aan te laten sluiten op en in te steken vanuit die eigen identiteit. Een aantal ambities is overkoepelend en geldt voor alle dorpen. Zo willen we graag inzetten op sociale betrokkenheid en sociale voorzieningen in de kernen om het samenhorigheidsgevoel, de maatschappelijke betrokkenheid, de dorps- en wijkinitiatieven en het dorpsgericht werken te stimuleren. Van belang is de lokale aanwezigheid van een aanbod aan sociaal-maatschappelijke voorzieningen, verenigingen en buurthuizen waar men elkaar kan ontmoeten. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat dit in het ene dorp makkelijker is te realiseren dan in het andere dorp. De dorpen verschillen van elkaar als het gaat om reeds aanwezige voorzieningen. Belangrijkste is dat er in elke kern een plek is voor ontmoeting. Door het clusteren van voorzieningen op één locatie én door strategische samenwerkingsverbanden tussen verschillende partijen (corporaties, ontwikkelaars, verzekeraars, cultuur-, zorg- en onderwijsaanbieders) kan een zo hoog mogelijk voorzieningenniveau behouden worden.

Woningbouw in de kleinere kernen zal niet zomaar bijdragen aan het behoud van deze voorzieningen (afhankelijk van de omvang van de woningbouw). Wanneer voorzieningen niet aanwezig zijn in een kern, moet de bereikbaarheid van voorzieningen elders zo optimaal mogelijk zijn. We zetten vooral in op een goede bereikbaarheid van voorzieningen door goede verbindingen en slimme mobiliteitsoplossingen voor alle inwoners.
Ouderen hebben behoefte aan voorzieningen dichtbij. Woningbouw voor (toekomstige) senioren vindt dan ook bij voorkeur plaats nabij voorzieningen als winkels, zorg en/of openbaar vervoer.

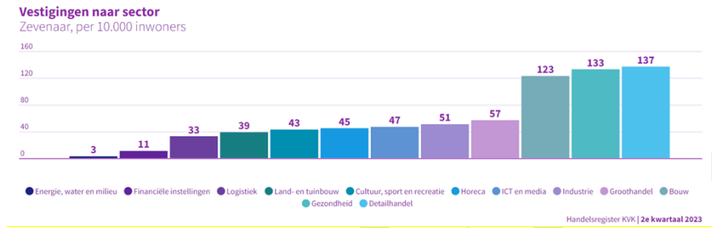
Dorpenvisies
De dorp zijn uitgenodigd om voor hun dorp een toekomstvisie op te stellen. We verwerken de uitkomsten van deze lopende processen in deze omgevingvisie en de inhoud van deze visies zal in de verschillende deelgebieden zo goed mogelijk een plek krijgen.

Ambities leefbaarheid kernen

- Onderwijsvisie: zijn er nog kernen waar we meer willen inzetten?
- Welke voorzieningen per kern? Hierbij spelen vragen zoals; is er nog vitaliteit? Ligt er de wens om deze te behouden of te versterken? Welke voorzieningen en wat is acceptabel qua afstand? Wat willen de bewoners? Ophalen bij onze inwoners
- Woonbeleid in op verschillende typen wonen en levensbestendig. Jongeren en speciale doelgroepenbeleid (statushouders, Oekraïne)
- Vervoer (doelgroepen)
- Kansen voor smart mobility met deelfietsen.

3.3 Bouwsteen Economie

Binnen de bouwsteen Economie komt het brede spectrum aan bod van bedrijvigheid en dienstverlening binnen de gemeente. Dit behelst uiteraard de bedrijventerreinen en de detailhandel, maar ook de horeca, de gezondheidssector, vrijetijdseconomie en de buiten de bedrijventerreinen gelegen economische activiteiten, waaronder de steenfabrieken. De branches bouw, gezondheid, industrie, landbouw en detailhandel zijn goed vertegenwoordigd in Zevenaar, zoals blijkt uit onderstaande gegevens

Werklocaties

Door de ligging aan de A12 en de aanwezigheid van het spoor is Zevenaar interessant als vestigingsplaats voor bedrijven. De werkgelegenheid in Zevenaar is voor circa 40% te vinden op de bedrijventerreinen. Op dit moment telt Zevenaar ruim 10 bedrijventerreinen, sterk verschillend in leeftijd, omvang en ter plekke plaatsvindende activiteiten.

Het sociaaleconomische speelveld is sterk in beweging. Ook in Zevenaar staat de gemeente, samen met haar publieke en private partners, voor stevige uitdagingen om te zorgen voor een toekomstbestendige economische ontwikkeling. Beschikbaarheid van voldoende en goed geschoolde arbeidskrachten bijvoorbeeld, is een vestigingsplaatsfactor voor bedrijven waar niet altijd goed genoeg in kan worden voorzien.

De economie van Zevenaar maakt deel uit van de regionaal-economische ontwikkeling van de Liemers, Gelderland en de regio Emmerich. De arbeidsmarkt is regionaal, de detailhandel heeft een (boven)regionale aantrekkingskracht en verbeteringen in de regionale infrastructuur hebben positieve consequenties voor Zevenaar. Om bedrijven aan te trekken en gevestigd te houden in de gemeente is het van belang om een goed vestigingsklimaat te scheppen en te behouden. Een van de belangrijkste aspecten hiervan is een goede bereikbaarheid. Ook de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de lokale wet- en regelgeving spelen een belangrijke rol.

Voor de locaties Zevenaar Hengelder en Tatelaar is de gemeente Zevenaar van plan om in verband met aanpassingen aan de infrastructuur de bestaande Perifere Detailhandels Vestigingen(PDV) op Tatelaar te herstructureren en die te concentreren op Hengelder. De planologische mogelijkheden voor uitbreiding of versterking van de bovengenoemde concentratieplekken is beperkt. Toch is het wenselijk om dynamiek (vernieuwing, verplaatsing, uitbreiding) juist op deze plekken mogelijk te maken. Om dit te faciliteren moeten de mogelijkheden voor herstructurering, herinvulling en herontwikkeling verkend worden. Bij het transformeren van bedrijfsbestemmingen dient de oppervlakte die daarbij vrij komt elders terug te komen.

Regionale samenwerking

Provinciaal programma werklocaties (RPW Arnhem-Nijmegen)
Zevenaar valt binnen het Provinciaal Programma Werklocaties Arnhem- Nijmegen. Inzet hiervan is afstemming binnen de regio in het streven een optimale economische klimaat te bereiken. De regio Arnhem-Nijmegen zoekt naar balans in de opgaven waar de regio voor staat. Het doel daarvan is een meer onderscheidend profiel, dat voortbouwt op de eigen identiteit van onze regio.

Liemerse Economische Visie
Zevenaar heeft er net als de andere Liemerse gemeenten voor gekozen om een gezamenlijke visie voor economie op te stellen.
Missie: Een economisch sterke regio, met een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en voldoende passende werkgelegenheid voor inwoners.
Ambitie: Beter benutten van ontwikkelkansen en economische potentie van de Liemers door het regionaal inzetten en leveren van extra inspanningen op de speerpunten:
1. Logistiek
2. Maakindustrie
3. Vrijetijdseconomie (inclusief detailhandel)
Beleid wordt geëvalueerd en begin 2024 komt er een nieuw uitvoeringsprogramma.

Liemerse Ambassade
Vanuit de gedachte van samenwerking is de Liemerse Ambassade opgericht. De Liemerse Ambassade bundelt de krachten vanuit ondernemers, overheid, onderwijs en inwoners. De Liemerse Ambassade probeert project ideeën te realiseren van trotse Liemerse inwoners en bedrijven. Dat doen ze door hun krachten te verbinden, talenten te ontwikkelen, middelen te verwerven en de resultaten aan het hele land te laten zien. De Liemerse Ambassade is hèt knooppunt in het regionaal economisch netwerk.

Arbeidsmarkt

Een arbeidsaanbod dat aansluit op de sterke sectoren van de stad draagt ook bij aan versterking van het profiel van Zevenaar. Voldoende en goed opgeleide arbeidskrachten vinden voor de industrie en de logistiek is een grote uitdaging. Nu al zijn er tekorten, die nog groter worden door de verdere uitstroom van de babyboomgeneratie. Dat terwijl de instroom als gevolg van onze bevolkingsopbouw afneemt. Daar komt bij dat landelijk steeds minder jongeren kiezen voor een (v)mbo-opleiding, terwijl bedrijven juist daar behoefte aan hebben. Soms biedt de inzet van arbeidsmigranten een tijdelijke, maar meestal geen structurele oplossing. Het enthousiasmeren van jongeren en zij-instromers voor een opleiding en een carrière in de Zevenaarse industrie en logistiek is daarmee een gezamenlijke uitdaging.

Arbeidsmigranten: naar verwachting zijn er tussen de 1000-1500 arbeidsmigranten werkzaam in onze gemeente. We hebben 200-300 aan overnachtingsplekken (stand 2023). Er zijn enkele randvoorwaarden voor de huidige overnachtingsplaatsen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de Roemer-norm. In de op te stellen woonzorgvisie zal hier nader op worden ingegaan.

Vrachtwagenparkeren

De inzet op logistiek en maakindustrie betekent ook dat we op een goede manier om moet gaan met bijkomende aspecten zoals vrachtwagenparkeren. Vrachtwagenparkeren binnen onze gemeentegrenzen bestaat uit 2 groepen:

1. Vrachtwagens die wachten om geladen of gelost te worden bij een ondernemer in de gemeente. Uitgangspunt is om dit op het terrein van de ondernemer plaats te laten vinden.
2. Internationale chauffeurs die de snelweg verlaten om een overnachtingsplaats te vinden. Een dergelijke plek op een van onze terreinen kunnen wij nu en in de toekomst, niet faciliteren. Logisch lijkt het dat hierbij wordt ingezet op uitbreiding van voorzieningen gekoppeld aan de snelweg door RWS, bijvoorbeeld ter plekke van de grenspost.

Ambities werklocaties

Algemeen

- Inzet op toekomstbestendige werklocaties, zowel op klimaatadaptatie, de energietransitie en circulair.
- Circulaire economie: Een duurzame, circulaire economie waarin we grondstoffen volledig hergebruiken, geen afval produceren en alle gebruikte energie duurzaam opwekken. Er kan meer (bedrijfs) ruimte nodig zijn voor circulaire economie (transitie), o.a. door meer bedrijfsactiviteiten op het gebied van recyclen.
- We voeren de Economische agenda Zevenaar uit.

Lokaal

- Bestaande lokale bedrijventerreinen zo veel mogelijk behouden en inzetten op toekomstbestendig maken. Zuinig zijn op (behoud)van de ruimte van werklocaties.
- De gemeente zet nadrukkelijk in op uitbreiding van het areaal aan bedrijventerreinen maar kijkt ook kritisch naar de reeds bestaande bedrijventerreinen. In enkele gevallen is het logischer om naar de toekomst toe bestaande oude bedrijventerrein vrij te spelen voor andere functies en op nieuwe locaties in een optimale setting in te zetten op toekomstbestendigheid.
- .
- Solitaire bedrijven transformeren naar wonen is voorstelbaar binnen de bebouwde kom. In buitengebied worden de mogelijkheden vanuit het VAB beleid (beleid vrijkomende agrarische bebouwing) gehanteerd.

Regionaal

- Vanuit de provincie wordt gestuurd op het aan laten sluiten van bedrijventerreinen aan het bestaand regionaal bedrijventerrein. Er worden daarom kansen gezien voor het verder uitbreiden van de bedrijventerreinen langs de A12, tussen 7Poort en Transito.
- Inzetten op een kennis/ innovatie lab waar het bedrijfsleven, overheid en onderwijs elkaar ontmoeten en samenwerken.

Vrijetijdseconomie

De Veluwezoom, natuurgebied de Gelderse Poort, Hanzestad Doesburg, de Achterhoek, Kasteel Doornenburg en Fort Pannerden in Lingewaard, en aantrekkelijke steden als Arnhem en Nijmegen, de grensregio met in Duitsland de steden Emmerich aan de Rijn en Kleef maakt van Zevenaar (en van De Liemers als geheel) een goede uitvalsbasis voor een kort toeristisch verblijf.

Zevenaar biedt veel ruimte en mogelijkheden voor recreatie. De cultuurhistorie, het water en de diversiteit aan landschappen vormen een belangrijk visitekaartje voor de gemeente en geven het een hoge belevingswaarde. De komende jaren wordt ingezet op de vrijetijdseconomie met focus op de beleving van water, natuur en cultuurhistorie.

Illustratie dagtoeristisch aanbod Zevenaar per basisleefstijl vanuit VTE beleid

Verblijf

Er is een gevarieerd verblijfsaanbod, van hotels, campings en camperplekken, jachthavens en B&B's waarbinnen ook kleinschalig en authentiek aanbod. Een hoogwaardig hotel zou het recreatieve aanbod compleet maken. Er zijn plannen voor een hotel langs de A12 nabij de FOZ. Vakantieparken zijn in de gemeente zelf niet aanwezig, maar in de regio wel. Op dit moment staat de vraag uit of en waar en van elke omvang er in Zevenaar ruimte is voor een meer grootschalig recreatiepark. Ook wordt gekeken naar mogelijkheden voor het toevoegen van een hotel aan het aanbod, aangezien de bestaande hotels niet volledig in gebruik zijn dan wel voor andere doeleinden wordt gebruikt.

Kernkwaliteiten

Basis voor de ontwikkeling van de vrijetijdseconomie vormen de sterkten uit de SWOT analyse én de toeristisch-recreatieve kernkwaliteiten van Zevenaar en de Liemers, die zijn vastgesteld samen met de stakeholder- en klankbordgroep in het VTE-beleid (2019). De kernkwaliteiten zijn:

- Water
- Landschap en natuur
- Historie
- Winkelen

Ambities Vrijetijdseconomie

Toeristische infrastructuur (paden, routes, bewegwijzering).

- De ontwikkeling van nieuwe routes biedt kansen om de ontstaansgeschiedenis van het landschap te tonen en versterkt de rivierbeleving. Tegelijkertijd kan een betere verbinding ontstaan tussen de dorpen en kunnen nieuwe dorpsommetjes worden gecreëerd. Voor de stad Zevenaar geldt dat nieuwe wandelroutes een sterkere verbinding kunnen creëren tussen de woonwijken en het omringende groen.
- Water is een belangrijk onderdeel van de geschiedenis van Zevenaar, maar recreatieve routes waarbij landschap en water aan elkaar worden gekoppeld, ontbreken. Daarnaast zijn water, waterhuishouding en klimaatadaptatie actuele thema's. Hierop inspelen, zet Zevenaar op de kaart
- Het water, de watersport en de rivieren in de gemeente bieden veel kansen om sterke belevingen te ontwikkelen en om kansrijke doelgroepen te trekken.

Ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie.

- Het aantrekkelijker maken van de gemeente Zevenaar als woon- en vestigingslocatie onder meer doordat bestedingen van recreanten en (zakelijk)toeristen bijdragen aan versterking van het voorzieningenniveau in de kernen.
- In Zevenaar bestaat de wens om het aanwezige wandel- en fietsnetwerk verder uit te breiden met meer ruimte voor de gebruikers
- Meer werkgelegenheid in de sector. De vrijetijdseconomie is één van de pijlers van de economie van de gemeente Zevenaar en die willen we versterken.
- Creëren van onderscheidend aanbod, zoals bijzondere overnachtingsvormen op of aan het water.

Samenwerking en kwalitatief & innovatief ondernemerschap

- De streeknaam 'de Liemers' kan rekenen op draagvlak uit de streek en van de actoren uit het veld zelf. We willen daarom (blijven) inzetten op het onder de aandacht brengen van het aanbod in de gemeente als onderdeel van de streek de Liemers.

Marketing, informeren & inspireren.

- We stellen voor om de beleving van het water en de rivieren als thema te benutten voor de verdere ontwikkeling van het aanbod en profilering van Zevenaar en de Liemers. Vanuit dit thema kunnen verbindingen gelegd worden met landschap en winkelen. Het idee is bijvoorbeeld dat de bezoekers van de outlet een goed beeld krijgen van de mogelijkheden voor watersport en waterbeleving in de omgeving.
- Het thema water en de beheersing daarvan koppelen aan het Liemerse verhaal over de Romeinen, de tachtigjarige oorlog, de Hollandse waterlinie en de Tweede Wereldoorlog. Het gebruik van water in het dagelijkse leven van de inwoners koppelen aan de verhalen over de vorming van het landschap door water en specifiek het gebruik en de beheersing daarvan.
- Inzet op het beleven van de cultuurhistorie door drie verhaallijnen

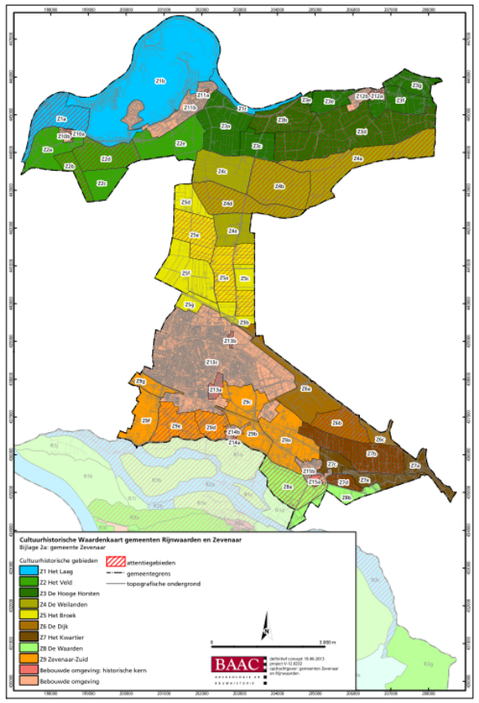
1. *Strijd tegen het water*
2. *Leven van het water*
3. *Romeinse Limes*

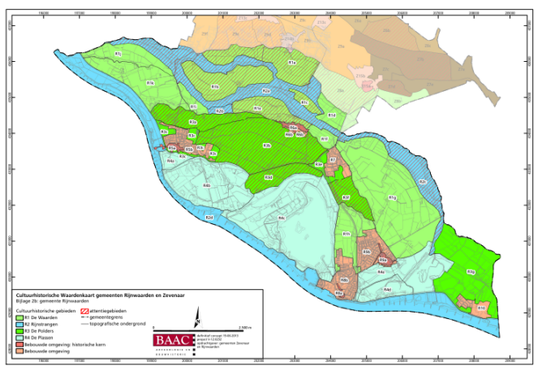
Cultuurhistorie/ Erfgoed

Het cultuurhistorisch erfgoed bestaat uit het cultuurlandschap met de gebouwde monumenten en de ondergrondse archeologische resten. Het cultuurlandschap wordt gevormd door dijken, watergangen, wegen, verkavelingen en dergelijke. Deze plekken dragen bij aan de identificatie met de straat, het dorp/ de stad, de streek en het land waarin wij wonen. Deze identificatie met een plaats, en de gemeenschapszin daarvan, wordt onder andere versterkt door de folklore, schutterijen, muziekverenigingen, carnaval en sagen.

De gemeente hecht veel belang aan het behoud van haar monumentwaardige gebouwen en herkenbare historische structuren. Om het behoud hiervan te bevorderen en ook minder oude maar waardevolle panden te beschermen, is er een actief plaatsingsbeleid waarbij nieuwe waardevolle panden aan de gemeentelijke monumentenlijst worden toegevoegd. Op basis hiervan kan een beroep gedaan worden op de subsidieregeling voor eigenaren van gemeentelijke monumenten om de instandhouding van monumenten te bevorderen.

Cultuurhistorie leeft. De inwoners van de gemeente zijn trots op hun verleden en de overblijfselen daarvan. Veel van deze overblijfselen zijn als bijzondere plekken te herkennen en te beleven in het landschap. Dit komt omdat de karakteristieken van het cultuurlandschap bewaard, beschermd en versterkt zijn. De karakteristieke oude structuren van wegen, dijken, waterwegen, verkavelingen zijn samen met veelal oude lintbebouwing en hagepaden dragers van het landschap. De monumenten zijn herkenbare typeringen van een bepaalde tijd en zijn in goede staat van onderhoud.

Ambities Cultuurhistorie en erfgoed

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dienen alle karakteristieken meegewogen te worden, waardoor ook het nieuwe herkenbaar is als

typisch van de straat, regio of plek. Een streven is om oude historische elementen en structuren weer herkenbaar te maken omdat het verbindende schakels zijn tussen verschillende landschapstypen en een relatie te leggen met recreatie. Om dit te bereiken zijn de volgende doelen beschreven.
1. Beschermen, bewaren en versterken van de monumentale bebouwing;
2. Het beschouwen van monumenten als onderdeel van hun omgeving;
3. Het ontwikkelen van een cultuurhistorische waardenkaart;
4. Cultuurhistorie versterkt recreatie en toerisme en vice versa;
5. Zevenaar staat positief tegenover ontwikkelingsplannen die bijdragen aan het behoud, het herstel en de beleving van archeologisch en cultureel erfgoed.

De cultuurhistorische waardenkaarten zijn niet bedoeld om de mogelijkheden tot ruimtelijke ontwikkelingen te beperken. In tegendeel: de kaarten dienen als inspiratiebron voor ontwerpers, waarbij behoud en ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit voorop staat.

Landbouw

Zevenaar heeft een groot buitengebied met veel agrarische bedrijven. Vooral in het gebied ten noorden van de A12 komen veel (en ook grootschalige) agrarische bedrijven voor.

In het Broek wordt de meer traditionele, intensieve landbouw bedreven. We zien hier twee mogelijke aanvliegroutes die elkaar kunnen aanvullen. Enerzijds kunnen we de kringlooplandbouw ondersteunen op de plekken waar daar energie voor is. Anderzijds zien we kansen om gebiedsprocessen te faciliteren in de landbouwhubs. Dit helpt agrariërs en andere betrokkenen hier korte ketens en groenblauwe dooradering te realiseren via een dekkend en langdurig verdienmodel. De kwaliteit van het landschap is hierbij een belangrijk aandachtspunt. We zoeken naar verbreding van de agrarische bedrijfsvoering en alternatieve verdienmodellen waarbij de ecologische en landschappelijke kwaliteiten op die plekken worden versterkt en/of behouden.

Een groot deel van Zevenaar is in gebruik voor de landbouw, namelijk iets meer dan 50 %. De gronden zijn vooral in gebruik voor de veehouderij en de akkerbouw. Er is sprake van een intensief grondgebruik.

Voor economische functies in het buitengebied (bijvoorbeeld in vrijkomende agrarische bebouwing of als nevenfunctie) geldt dat ruimtelijke kwaliteit en een goede landschappelijke inpassing op zowel structuur-, locatie- als inpassingsniveau belangrijke voorwaarden zijn. De dynamiek in het buitengebied biedt kansen maar ook risico's voor de natuur- en cultuurhistorische landschapswaarde (waardevolle doorzichten en historische linten). De verscheidenheid in kern en landschappen mag niet verloren gaan en dient uitgangspunt te zijn bij planontwikkeling.

Het is van belang om het gesprek met de agrarische ondernemers aan te gaan over de mogelijke combinaties tussen het toekomstperspectief voor de sector en de vergroting van de biodiversiteit en de kwaliteit van het landschap. Ten slotte is een aantrekkelijk landschap en buitengebied een belangrijke randvoorwaarde voor recreatie en toerisme in Zevenaar en zo komen de koppelkansen ook in beeld bij de diverse opgaven.

Het is belangrijk om keuzes te maken en de randvoorwaarden voor de ontwikkeling van de landbouw in Zevenaar aan te geven. Het is een belangrijke opgave om ruimte te geven aan nieuwe bestemmingen voor voormalige agrarische bedrijven. Dit met het oog op veiligheid en leefbaarheid van het buitengebied.

Wat zijn de ontwikkelingen
Stoppende bedrijven: de komende jaren krijgen we te maken met veel stoppende agrarische bedrijven (boerderijen), wat leidt tot veel vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's). Er ontstaat een risico op leegstand, verloedering en verrommeling. Tegelijkertijd liggen hier kansen om het agrarisch gebied toekomstbestendiger te maken en duurzaam te versterken.

Schaalvergroting agrarische bedrijven: veel van de resterende bedrijven nemen in omvang toe (grootschalige bebouwing) om economisch succesvol te kunnen zijn. Zij groeien binnen de agrarische bedrijfstak en/of verbreden zich door andere bedrijvigheid toe te voegen.

*Concurrerende ruimteclaims: r*uimteclaims vanuit de energietransitie en klimaatverandering die kunnen leiden tot een veranderend landschap (zonnevelden, windturbines, waterberging).

Veranderende eisen en inzichten: de landbouwsector dient te verduurzamen. Denk bijvoorbeeld aan kringlooplandbouw, waarbij de stoffen die gebruikt worden door de agrarische bedrijven ook weer teruggebracht worden in het gebied. Bij het grondgebruik is een verdere afstemming op de waterhuishouding noodzakelijk (functie volgt systeem).

Ambities Landbouw

- We staan geen nieuwvestiging van agrarische bedrijven toe. Bedrijven die een nieuwe locatie willen kunnen gebruik maken van een bestaande leegstaande agrarische locatie, mits deze op een passende locatie ligt.
- Er blijft voldoende ontwikkelingsruimte voor de agrarische bedrijven. We zetten daarbij echter wel in op het verduurzamen van de landbouw. Een verdere ontwikkeling van agrarische bedrijven gaat gepaard met een verdere verduurzaming van de landbouw. We stimuleren kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw. Dit zal leiden tot een verbetering van de omgevingskwaliteit: verminderen van emissies (lucht en bodem), het verbeteren van de bodemkwaliteit, een bijdrage aan de landschappelijke kwaliteit en het sluiten van de kringloop.
- Zevenaar stimuleert de economische mogelijkheden in vrijkomende (agrarische)gebouwen, mits dit geen beperking oplevert voor de aanwezige agrarische functies. Te denken valt aan de functies wonen, zorg, recreatie en toerisme. De basis hiervoor is vastgelegd in het vastgestelde functieveranderingsbeleid voor vrijkomende agrarische bebouwing (VAB). Dit VAB beleid wordt de komende periode opnieuw herzien en aangepast.
- Van verrommeling in ons agrarisch gebied is steeds minder sprake.
- Afhankelijk van het gebied zetten we in op sloop van leegstaande agrarische bedrijven of op hergebruik voor andere functies zoals

CONCEPT

kleinschalige niet-agrarische bedrijven en ook recreatieve en maatschappelijke functies.
- Er is meer ruimte voor de natuur.
- Het bouwen van woningen, de energietransitie en de mogelijkheid tot recreëren is in ons agrarisch gebied op de juiste plek ingepast en gaat niet ten koste van het landschap.
- Er zijn een groot aantal veranderingen gaande waardoor het agrarisch gebied wezenlijk gaat veranderen. Veelal wordt gesproken over een transitie van het landelijk gebied. Dit vraagt om een regie waarbij ingezet wordt op een samenhangende aanpak gericht op het landelijk gebied (agrarisch gebied én de natuurgebieden).
- Bovenstaande uitgangspunten gaan we in samenhang nader uitwerken binnen het Programma Landelijk Gebied. Doel is de ontwikkelingen in het landelijk gebied in samenhang op te pakken en ons handelen als gemeente beter af te stemmen op de ontwikkelingen. Daarmee ontstaat meer grip op het proces en samenhang op de uitvoering, komen de partijen meer in positie en is de rol van de gemeente duidelijker.

3.4 Bouwsteen Mobiliteit

Binnen de bouwsteen Mobiliteit is in brede zin aandacht voor verkeer en vervoer en de hieruit voortkomende randvoorwaarden om dit op goede wijze te laten functioneren, zoals parkeren en het creëren van logische en veilige verbindingen. Ook is er nadrukkelijk aandacht voor de onlosmakelijk hieraan gekoppelde gebruiksfuncties voortkomend uit de andere bouwstenen.

Met het oog op de toekomst staat er op het vlak van mobiliteit nog veel te doen. Veel van de reeds bestaande infrastructuur in en buiten de kernen vergt onderhoud, maar ook aanpassing om toekomstbestendig te kunnen zijn. Veiligheid, bereikbaarheid, aandacht voor verschillende middelen van transport en bijbehorende zaken als parkeren, opladen en nieuwe ontwikkelingen blijven aandacht en investeringen vergen.

Veel aan mobiliteit gerelateerde punten worden integraal opgepakt als onderdeel van grotere ontwikkelingen zoals grootschalige wijkaanpak en de uitvoering van de uitbreiding en versterkingsopgaven voortkomend uit de andere bouwstenen.

Auto

De grootste opgave is het bereikbaar houden van de Liemers bij de groei die zowel in eigen gemeente, maar ook op alle andere schaalniveaus wordt voorzien. De realisatie van het project ViA15 met daarin de doortrekking A15 en de verbreding A12 is daarbij een essentiële stap. Daarnaast zal ook het onderliggend wegennet meer robuust gemaakt moeten worden. Deels is hier de afgelopen jaren al op ingezet met de herinrichting van de weg Hengelder en de Arnhemseweg, maar de beoogde uitbreidingen vergen ook een goede koppeling met de nieuwe ontwikkelgebieden en de nu minder goed ontsloten gebieden. Met name de doortrekking Witte Kruis wordt hierin als noodzakelijk gezien.

De omschakeling naar een meer duurzame samenleving raakt met name de auto. Aanpassing van tank- en laadinfra zal samen moeten oplopen met de opkomst van nieuwe energievormen op dit vlak. Deelmobiliteit is daarbij ook een ontwikkeling die waar mogelijk bij uitbreiding en wijkaanpak overwogen moet worden.

Parkeren

De invloed van de auto op de omgeving is in meerdere opzichten hoog en door nieuwe inzichten, kostenontwikkelingen en ruimtegebruik is het ook lang niet altijd meer zo vanzelfsprekend dat dit de voornaamste vorm van mobiliteit is. Goede, betaalbare en duurzame alternatieven genieten steeds meer de voorkeur en de ruimte die bespaart kan worden met minder fysieke inrichtingsmaatregelen voor de auto kan ingezet worden voor andere ambities op het vlak van bijvoorbeeld wonen of leefbaarheid. Het huidige parkeerbeleid voorziet niet in dergelijke ontwikkelingen waardoor hoge parkeernormen zwaar wegen bij nieuwe ontwikkelingen en groeiambitie en ruimtelijke kwaliteit regelmatig in de weg staan. Bij aantoonbaar goede alternatieven of twijfel over de strikte noodzaak van veel parkeerruimte wordt ruimte geboden om met maatwerk tot oplossingen te komen. Een grotere loopafstand naar de auto, maar daardoor wel een aantrekkelijkere woonomgeving is hierbij een voorbeeld dat bij onderzoek onder bewoners als acceptabel naar voren kwam. Een betere verbinding tussen de verschillende parkeergelegenheden zal bijdragen aan een efficiënt gebruik van de parkeerplaatsen met name rondom het centrum.

Fiets

Om de weginfrastructuur goed te laten functioneren is het essentieel om ook andere vervoersvormen te stimuleren en daarmee bij te dragen aan de doorstroming. Het verder uitbouwen van een robuust netwerk voor de hoofdfietsstructuur moet (geholpen door de populariteit van de elektrische fiets) moet ervoor zorgen dat ritten van geringe afstand zoveel mogelijk meer fiets worden uitgevoerd. Bijkomende voordelen zijn er dan ook op vlakken als klimaataanpak, gezondheid. Samen met een goed functionerend openbaar vervoer dat alle concentratie-gebieden voor wonen en werken aandoet, ontstaan ook kansen voor een beter ingericht gebied met minder benodigde parkeergelegenheid. Waar mogelijk wordt ingezet op vrij liggende fietspaden met zo min mogelijk barrières en goede aansluitingen op het algehele fietsnetwerk.

Trein en bus

De ligging aan het spoor draagt reeds in hoge mate bij aan de bereikbaarheid van Zevenaar. Naar de toekomst toe heeft een verhoudingsgewijze groei hiervan de voorkeur boven groei van autoverkeer. Betrouwbare en hoogfrequente diensten zijn essentieel, maar ook de haltering van de regionale trein is daarbij nodig. Verder uitbreiding van de mogelijkheden die het spoor kan bieden wordt nadrukkelijk als kans gezien door in te zetten op mogelijkheden van een extra station bij toekomstig intensief bebouwd gebied. De vervoersaantallen voor de bus liggen veel lager, maar de bus is voor grote delen van de gemeente en daarmee voor veel inwoners het enige alternatief voor de auto op lange afstand. De wens om meer woon- en werkgebieden direct te voorzien van een buslijn wordt onderkend maar vergt helaas de afweging van kosten en baten en zal ook qua reistijd interessant moeten blijven. Keuzes hierin blijven nodig, maar nieuwe verbindingen zoals Witte Kruis kunnen wel helpen om het potentieel te vergroten.

In het kader van het "verbeterplan doelgroepenvervoer" ligt er een verbinding met mobiliteit en dan specifiek het OV en aanvullende OV (zoals buurtbus!). De buslijnen (OV) en de buurtbus (aOV) bestrijken

CONCEPT

lang niet alles in onze gemeente. Door verbinding te zoeken en aan te brengen met de opdracht in het sociaal domein (aangepast lokaal sociaal vervoer) kunnen we dit wel bereiken.

Scheepvaart

Op groter schaalniveau is het vervoer over water een optie die het vrachtverkeer op de weg kan helpen terugdringen. De ligging van Zevenaar binnen het rivierengebied maakt dat Zevenaar daar haar steentje aan bijdraagt met de overnachtingshavens voor de binnenvaart. Voor de nabij de rivier gelegen bedrijvigheid is de inzet erop gericht om zoveel mogelijk transport via het water te laten gaan. Voor de logistieke sector biedt de nabijheid van het overslagpunt bij Emmerich, en mogelijk op korte termijn bij Valburg, kansen om een groter deel van het transport via het water of het spoor te laten verlopen. Hierbij wordt ook bijgedragen aan een betere benutting van de aanwezige Betuweroute.

Verder heeft de aanwezigheid van de rivieren en het Rhederlaag geleid tot een behoorlijke aandeel pleziervaart en de aanwezigheid van de pontverbindingen die bijdragen aan de vrijetijdseconomie en de beleving van het rivierenlandschap.

Ambities Mobiliteit

- Ambities vanuit de Verkeersvisie (2020):
  - De leefomgeving leefbaarder maken
  - Betere bereikbaarheid van kernen, bedrijven en voorzieningen
  - Verkeersveiliger maken van wegen
- Waar zoeken we de ruimte voor de verduurzaming van de mobiliteit? Dit leidt tot keuzes met betrekking tot elektrisch rijden, andere vormen van rijden en/ of deelauto's.
- Willen we investeren in uitbreiding van het wegennetwerk om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken? Hoe kunnen we bereikbaarheid integraal meenemen bij ontwikkelingen in de leefomgeving? Wat betekent de aanleg van de A15 langs Zevenaar. Hoe maken we het Gelders Eiland beter bereikbaar?
- Zevenaar kan en moet het "centrum van het Oosten" zijn. Met name inzetten op wonen en bijbehorende voorzieningen.
- De inzet is erop gericht om de individuele kernen ook in de toekomst met de bus een alternatief te bieden voor de auto. Waar mogelijk met een lijndienst, anders met de buurtbus. Ook een Station Babberich is goed voorstelbaar gelet op de ontwikkelingen in dit deel van Zevenaar. Insteek blijft Station Oost, echter Station Babberich als alternatief willen we ook overwegen.
- Kansen voor smart mobility.
- Afspraken rondom vervoer vanuit fysiek domein verbinden met sociaal domein (vervoersysteem van het OV, het aOV, het doelgroepenvervoer met Avan en de mogelijkheden van de Plusbus op elkaar af stemmen.)

3.5 Bouwsteen Leefomgeving

De bouwsteen leefomgeving is de meest diverse en meest omvattende bouwsteen. Binnen deze bouwsteen krijgen vrijwel alle overige thema's die effect ondervinden van de fysieke inrichting of juist effect hebben op het functioneren ervan een plaats.

Teneinde hier een logische structuur in de krijgen zijn deze ingedeeld in:

- De gezonde leefomgeving
- De sociale leefomgeving
- De uitnodigende leefomgeving
- De duurzame leefomgeving

3.5.1 Gezonde Leefomgeving

Gezondheid

Gezondheid is meer dan de afwezigheid van ziekte. Of je je gezond voelt, hangt ook af van de mate waarin je je nuttig of gewaardeerd voelt, of je controle hebt over je leven en de kwaliteit van sociale contacten en je leefomgeving. Als je je gezond voelt, kun je meer aan en ben je beter in staat de uitdagingen van het leven aan te gaan. Ruimtelijke keuzes in de woon- en werkomgeving, bij mobiliteit en bij gebouwen, kunnen gezondheid beschermen en bevorderen. We zetten in op 3 principes:

1. *Positieve gezondheid*

Positieve gezondheid is het vermogen van mensen zich aan te passen en eigen regie te voeren in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. De mate waarin dit vermogen aanwezig is wordt in beeld gebracht aan de hand van zes dimensies: dagelijks functioneren, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, meedoen, zingeving en kwaliteit van leven.

2. *Gezondheidsbescherming*

Een gezonde fysieke leefomgeving (milieuaspecten zoals geluid, lucht of bodemkwaliteit) is belangrijk voor het welbevinden van onze inwoners. Belangrijke aspecten zijn de fysieke leefomgeving schoner te maken en waarin we milieuhinder beperken tot een acceptabel niveau.

3. *Gezondheidsbevordering*

Niet alleen fysieke aspecten zijn van invloed, ook maatschappelijke ontwikkelingen en sociale factoren die de gezondheid van onze inwoners beïnvloeden vragen om aandacht. Mede door vergrijzing, stijging van de levensverwachting en het langer thuis blijven wonen van ouderen neemt het aandeel kwetsbare en eenzame inwoners toe. Tegelijkertijd wordt men steeds meer aangesproken op zelfredzaamheid We willen gezondheidsachterstanden verkleinen.

Voorkomen is beter dan genezen. Als je gezonder leeft, beter in je vel zit door je omgeving en het werk dat je doet, heb je minder stress en een prettig leven. Als je ziek bent of hulp nodig hebt, moet je in de gemeente Zevenaar op zorg en hulp kunnen rekenen.

Bewegen

Sport kan bijdragen aan meerdere doelen: gezondheidsbevordering, bevorderen van sociale samenhang en stimuleren van samenwerking bijvoorbeeld. Vanuit dat licht bezien is het sporten geen doel op zich. Om aan deze onderwerpen een bijdrage te leveren is het van belang om de sportagenda goed in beeld te brengen. We willen als gemeente kansen bieden om de volgende doelen beter van de grond te krijgen:

- multifunctioneel gebruik sportaccommodaties, of verbreden van de bestemming;
- zorgdragen voor voldoende en bereikbare sport- en speelruimte in de stad, niet alleen op sportparken, juist ook in de publieke buitenruimte;
- zorgdragen voor een beweegvriendelijke buitenruimte die uitnodigt tot bewegen.

We missen in Zevenaar nog een sportaccommodatiebeleid. Daar zal meer op moeten worden ingezet.

Omgevingsveiligheid

Functies en voorzieningen die veiligheidsrisico's opleveren liggen soms dicht bij functies waar mensen wonen, werken, verblijven of naar school gaan. Met verschillende aandachtsgebieden voor veiligheid willen we hier in de toekomst beter op inspelen. In onze gemeente gaat het bijvoorbeeld om vervoer van gevaarlijke stoffen (snelwegen, gastransportleidingen) of specifieke bedrijvigheid. Zowel voor veiligheid als voor gezondheid gaan we uit van het voorzorgsprincipe. We houden afstand tussen gevoelige bestemmingen (kinderopvang, scholen, woningen en medische voorzieningen als verpleeg en verzorgingshuizen) en activiteiten die veiligheids- en gezondheidsrisico's met zich meebrengen. De volgende milieuaspecten kennen milieuzones: geluid, trillingen, externe veiligheid, luchtkwaliteit, bodem, ondergrond en tenslotte geur. In het Omgevingsplan worden deze zones nader uitgewerkt en vindt de vertaling naar kwaliteitseisen voor gebiedsgericht milieubeleid plaats. Maar ook hoog water, natuurbranden en andere gevolgen van klimaatverandering spelen een rol. Deze risico's proberen we zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

CONCEPT

Ambities Gezonde Leefomgeving

- We willen bijdragen aan een positieve gezondheid en hierover afspraken maken met onze partners en stakeholders voor de samenwerking bij het bevorderen van gezondheid en welbevinden met en voor onze inwoners.
- We zorgen voor een gezonde fysieke leefomgeving (milieuaspecten zoals geluid, lucht of bodemkwaliteit) die we schoner maken en waarin we milieuhinder beperken tot een acceptabel niveau.
- Onze leefomgeving wordt als prettig en veilig ervaren en nodigt uit tot bewegen.
- We willen een gezonde leefomgeving die kwetsbaarheid en eenzaamheid tegengaat en die er aan bijdraagt dat onze inwoners een gezonde en verantwoorde leefstijl kunnen omarmen.
- Bij nieuwe ontwikkelingen nemen we vanaf het begin het waarborgen van de veiligheid mee in de planvorming en afweging. Op deze manier zorgen we voor een veilige leefomgeving met een aanvaardbaar beschermingsniveau.
- De sportfaciliteiten liggen op veilige en aantrekkelijke afstand en nodigen uit tot bewegen, bijvoorbeeld door logische fietsverbindingen.
- Meer toewerken naar samenwerking tussen sportverenigingen
- Speeltuinenbeleid incl. bewegen voor ouderen. Een inclusieve speeltuin.
- Meer aandacht voor een groene openbare ruimte die uitnodigt tot ontmoeten, bewegen, spelen en sporten is eveneens een ambitie die voor de dorpen en de kern Zevenaar geldt. Om uiting te geven aan het streven naar een goede gezondheid en sociaal welbevinden.

3.5.2 Sociale leefomgeving

Visie en integrale beleidsnota Sociaal Domein

De doelstelling in het sociaal domein is het vergroten van de kansen en mogelijkheden van inwoners. Hiervoor richt gemeente Zevenaar zich op de gehele samenleving als een systeem, omdat een krachtige samenleving bijdraagt aan het vergroten van kansen en mogelijkheden van kwetsbare inwoners. Zevenaar sluit daarmee aan bij de kracht van de Zevenaarse samenleving in de vorm van individuele kracht en mogelijkheden, maar ook op stimulering en versterking van informele netwerken en algemene voorzieningen.

De beleidsvisie op het Sociaal Domein van de gemeente Zevenaar heeft een looptijd van 2020-2023 en dit geldt ook voor een aantal beleidsplannen op thema's zoals bijv. Jeugdwet, WMO, Participatiewet en het Onderwijskansenbeleid. De gemeente Zevenaar werkt momenteel aan een overkoepelende en integrale visie en beleidsnota die leidraad vormt voor de doorvertaling naar en samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen binnen het Sociaal Domein en relevante vakdisciplines buiten het Sociaal Domein. De omgeving waar mensen wonen, werken en leven is één van de factoren die het welzijn van de Zevenaarse inwoners beïnvloedt. Deze omgeving is naast sociaal fysiek van aard; denk hierbij bij voorbeeld aan speelruimte, ontmoetingsplekken en veiligheid.

Inclusieve samenleving

In Zevenaar voelen inwoners zich welkom en betrokken. Wij willen een veerkrachtige en sociale gemeente zijn. Iedereen hoort erbij.

Zoveel mogelijk inwoners doen binnen hun mogelijkheden zo zelfstandig mogelijk mee aan de maatschappij en helpen anderen om mee te doen. Ieder mens is anders en we tolereren individuele karakteristieken. Normaal is dat we allemaal verschillend zijn en beter om moeten leren gaan met grote verschillen. Voor diegenen die zich in een kwetsbare situatie bevinden, zoals inwoners met een functiebeperking of inwoners met een beperkt sociaal netwerk of lage sociaal economische status, hebben we aandacht.

Sociale Veiligheid

We willen een zo veilig mogelijke leefomgeving. Veiligheidsrisico's beperken we tot een aanvaardbaar minimum. Dit doen we door te zorgen voor een goede openbare veiligheid, een veilige omgeving met veilige gebouwen, voor zelf- en samenredzame inwoners, voor bescherming van kwetsbaren en voor effectieve hulpverlening. Als gemeentelijke organisatie voeren we de regie, maar dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en samenwerking staat voorop. Maar naast de inrichting van de leefomgeving speelt ook het gedrag van mensen een rol. Als gemeente zetten we daarom ook in op voorlichting en stimuleren van veilig gedrag. We leggen prioriteit bij het verbeteren van het veiligheidsgevoel in de eigen buurt door criminaliteit aan te pakken, de sociale kwaliteit en sociale cohesie te versterken, de fysieke kwaliteit en verkeersveiligheid te verbeteren en jeugdoverlast aan te pakken. Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit willen we beperken en we creëren een veilig schoolklimaat. Ouderen moeten veilig en verantwoord zelfstandig kunnen wonen. We zorgen ervoor dat in drukke gebieden zoals winkelgebieden, uitgaansgelegenheden en schoolomgevingen en bij evenementen de kans op incidenten zo laag mogelijk is. Hierbij hebben we ook aandacht voor hartveiligheid (toegankelijke AED's, bereikbaarheid ambulance, etc). Daarnaast hebben we aandacht en een aanpak voor verwarde personen en willen we ondermijnende activiteiten in Zevenaar tegengaan, verstoren en stoppen.

Goede maatschappelijke voorzieningen/ versterkte sociale basis

Maatschappelijke en sociaal culturele voorzieningen zijn essentieel voor de leefbaarheid van een wijk en een dorp. Maatschappelijke voorzieningen zijn plekken die ruimte bieden aan activiteiten die primair een maatschappelijk doel dienen. Ze dragen bij aan een gezonde en aantrekkelijke samenleving met gelijke kansen voor iedereen en oog voor elkaar.

Het is belangrijk dat mensen zich thuis voelen in hun woonomgeving en een goed sociaal netwerk hebben of kunnen opbouwen. Ontmoetingen versterken sociale verbanden en stimuleren onderlinge verdraagzaamheid en respect voor elkaar. In een tijd waarin er veel eenzaamheid is, willen we een stad zijn die mensen uitnodigt om elkaar te ontmoeten en zich met elkaar te verbinden. Hiervoor is het belangrijk dat zowel de gebouwde voorzieningen als de openbare ruimte uitnodigen tot ontmoeting en verbinding. We zoeken en benutten logische ontmoetingsplekken en kijken naar nieuwe digitale mogelijkheden. Daarnaast richten we ons op de groep mensen die langer dan voorheen in de eigen omgeving blijven wonen. Wat is er voor deze, vaak kwetsbaardere, mensen nodig om ontmoeting te stimuleren?
Binnen de bouwsteen wonen wordt dit onderwerp ook in het kader van leefbaarheid besproken.

Ook detailhandel is een vorm van voorzieningen en mogelijkheid elkaar te ontmoeten. Mede dankzij toeristen kan een deel van het winkelbestand (en sommige andere voorzieningen) blijven bestaan. Daarmee draagt detailhandel dus ook bij aan leefbaarheid.

Ontmoeten

Als gemeente willen we initiatieven en activiteiten die ontmoeting bevorderen maximaal faciliteren. In sommige kernen liggen er mogelijkheden om de functie ontmoeting te combineren met sport, primair onderwijs en/of zorg. In het kader van GALA en de daarin opgenomen push voor "sociale basis" is met Caleidoz recent een pilot algemene voorziening sociale basis en ontmoeting gestart met "Thuiskamers in Zevenaar en Lobith". Het idee is deze "thuiskamers" in meer kernen op te zetten in bijv. dorpshuizen.

Iedereen moet mee kunnen doen in onze stad. Dit betekent dat we onze voorzieningen voor iedereen toegankelijk, veilig en leefbaar maken. Toegankelijkheid gaat niet alleen over de fysieke kant.
Een voorziening moet ook uitnodigen tot naar binnen gaan, je er thuis voelen en mee te doen. Dit betekent dus ook toegankelijkheid van voorzieningen in de openbare ruimte voor alle doelgroepen en mensen met beperkingen.

CONCEPT

Binnen de bouwsteen wonen wordt dit onderwerp ook in het kader van leefbaarheid besproken

Cultuur
Een divers en kwalitatief cultureel aanbod kenmerkt de aantrekkingskracht van de gemeente Zevenaar. Het kunst- en cultuurbeleid moet zich richten op het faciliteren van bestaande cultuur en ook open staan voor nieuwe culturele activiteiten. Een belangrijke rol is hierbij weggelegd voor Kunstwerk! (samenvoeging van het Musiater, Liemers Museum, Volksuniversiteit, Muziekschool, Lab12 en Bibliotheek).

Onderwijs
In sommige kernen is meer behoefte aan voor- en vroegschoolse educatie (VVE) dan in andere. Met onderwijskansenbeleid stemmen we af welke scholen behoefte hebben aan meer inzet of ondersteuning van onderwijs- en zorg.

Kinderopvang en het onderwijsveld zijn belangrijk voor de economie. Werknemers hebben goede opvang nodig voor hun kinderen. De kinderen willen we goed opleiden zodat zij goed voorbereid zijn op hun toekomst en de bedrijven over goed opgeleide werknemers kunnen beschikken.

Jeugd
De jeugd is de toekomst en hebben ook speeltuintjes en andere plekken nodig waar zij bij elkaar kunnen komen voor elke leeftijd
PM

Senioren
PM

Ambities sociale leefomgeving
- We willen een mooie openbare ruimte die uitnodigt tot spelen, bewegen en ontmoeten, en die toegankelijk en inclusief is voor iedereen. In het Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (IBOR) zijn hiervoor doelstellingen opgenomen.
- We zorgen voor een goede openbare veiligheid, een veilige omgeving met veilige gebouwen, voor zelf- en samenredzame inwoners, voor bescherming van kwetsbaren en voor effectieve hulpverlening.
- Voorkomen van problemen en hulp als dat nodig is, sport en bewegen, kansen voor ontspanning en cultuur in een prettige, schone en groene woonomgeving.
- Jeugd: PM

3.5.3 Uitnodigende Leefomgeving

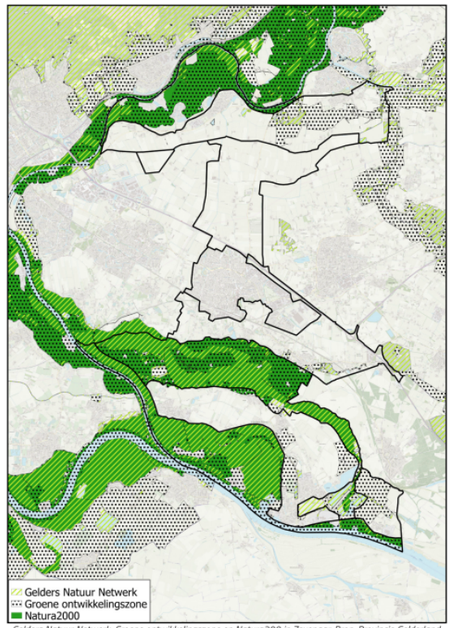
We zien de openbare ruimte als voornaamste ontmoetingsplek van de samenleving, zowel in de stad als erbuiten. De buitenruimte is een plek waar mensen elkaar ontmoeten, waar mensen kunnen bewegen, evenementen bijwonen, sporten of van de natuur genieten en tot rust komen.

We willen in Zevenaar aantrekkelijke landschappen die bewoners een aantrekkelijk uitloopgebied bieden, waarin ruimte is voor mens en natuur en waarbij we kwetsbare natuurgebieden ontzien. Door het natuurlijk systeem te versterken, kunnen we de negatieve effecten van klimaatverandering minimaliseren. Ook de groene openbare ruimte in stedelijk gebied heeft waarden voor natuur, kwalitatieve uitstraling en verkoeling. Met de steeds verdere verstedelijking staat de groene ruimte echter nog steeds onder druk.

Naast alle plannen die ook in deze omgevingsvisie naar voren komen voor verdere bouw, willen we tegelijkertijd werken een de groene ruimte. Deze twee ontwikkelingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en zouden zodoende in de fase van planvorming samen opgepakt moeten worden. Hierbij aansluitend bij het motto uit de verstedelijkingsstrategie van de regio: meer stad, meer landschap.

Natuur
Langs de randen van de gemeente Zevenaar vormen de uiterwaarden van de Rijn en IJssel en de Rijnstrangen een groot samenhangend, grensoverschrijdend, en bijzonder natuurgebied. Deze natuurgebieden zijn onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en overlappen grotendeels met het Natura2000-gebied Rijntakken. De Gelderse Poort in het zuiden en de IJsselpoort in het noorden maken hier deel van uit. Gebieden van het GNN in het noorden van Zevenaar zijn onderdeel van de (ecologische) verbinding tussen de natuurgebieden op de Veluwezoom en in het Montferland. Het GNN heeft een belangrijk functie voor de verspreiding en instandhouding van dieren en planten.

Natuur is overal om ons heen en in velerlei opzichte waardevol. Behalve de ecologische waarde omdat er sprake is van een leefgebied waar planten en dieren leven, vormt het ook een economische en sociale waarde. Een natuurlijke omgeving is nog steeds de basis voor onze voedselproductie, het draagt bij aan het verminderen van wateroverlast en hittestress en is positief voor onze gezondheid.

Gelders Natuur Netwerk, Groene ontwikkelingszone en Natura200 in Zevenaar. Bron: Provincie Gelderland.

Natuur, water en klimaatadaptatie hangen nauw met elkaar samen voor het creëren van een leefbare omgeving en een robuust landschap. Voor klimaatadaptatie is een veerkrachtig landschap van belang. Dit betekent een goede biodiversiteit en goede ecologische dwarsverbindingen bij gradiënten, beken en over de rivier tussen bosrijke en natuurkerngebieden. Hier liggen kansen om natuur, rivier en landbouw met elkaar te verweven. In een veerkrachtig, robuust landschap met een adaptief riviersysteem kunnen extreme hoog- en laagwaters en een gemiddeld hogere temperatuur goed worden opvangen. Per landschapszone kan worden gekeken naar de karakteristieke landschapselementen voor het creëren van groenelementen die tegelijkertijd het bestaande landschap, de waterhuishouding, en natuur en biodiversiteit versterken.

Groen
We vinden het belangrijk dat er voldoende groen is in onze kernen en dat onze waardevolle groenstructuren beschermd zijn. We zorgen hiermee voor een goede balans tussen groen en steen. Zo vermindert groen de kans op wateroverlast, biedt groen verkoeling tijdens warme dagen en draagt groen bij aan een betere gezondheid en hoger welzijn. Het bepaalt mede hoe we onze leefomgeving waarderen. Daarnaast kan groen ook een bijdrage leveren aan de biodiversiteit.

CONCEPT

Stedelijk gebeid
In het stedelijke gebied bepalen met name enkele waardevolle groengebieden door hun kwaliteit en omvang de huidige groenstructuur, zijnde:

- Landgoed Sevenaer
- Freulebos
- Stationsplein
- Gimbornhof
- Oude Wal
- Begraafplaats Arnhemseweg
- Begraafplaats met park Rosorum.

Daarnaast bepalen de wegbeplantingen langs de hoofdontsluitingswegen en singels het raamwerk van de groenstructuur in het stedelijk gebied. Op gedetailleerdere schaal kleden de kleinere groenvoorzieningen een wijk aan waarbij gevarieerd groen afgestemd op de omgeving is toegepast. Structuurbepalend groen draagt in hoge mate bij aan de functies van het (openbaar) groen.

Landelijk gebied
In het landelijke gebied zijn het vooral de natuurgebieden, bossen en beekdalen die onze groene omgeving bepalen. In het agrarisch gebied wordt de groene omgeving vooral gevormd door houtopstanden/ houtwallen, bomenrijen en bermen. Deze vormen belangrijke ecologische verbindingen in het agrarisch gebied en zijn beeldbepalend.

Groenblauwe raamwerk

We willen de groenblauwe gebieden en structuren binnen en buiten de stedelijke zone versterken en deze nog meer met elkaar verbinden, zodat landschapswaarden overal in de stedelijke zone nabij zijn en kunnen bijdragen aan de energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit en gezondheid. Dit wordt op de kaarten aangeduid met de groene pijlen tussen de kernen, waarbij word ingestoken op het creëren en versterken van recreatieve en ecologische verbindingen. Daarbij gaan we op zoek naar slimme combinaties van functies om de ruimtevraag te verminderen.

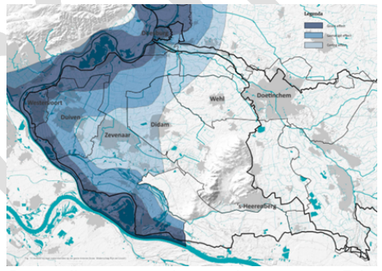
We geven uitvoering aan het "Groenblauwe raamwerk". Hierin worden de kansen en de dilemma's voor versterking van groen en blauw verder uitgewerkt en verrijkt met de uitgangspunten en doelstellingen van het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG). Dit heeft elf denklijnen opgeleverd, voor verdere ontwikkeling van natuur en landschap in de Groene Metropoolregio. Voor Zevenaar betekent dit dat we inzetten op het versterken van het groenblauwe raamwerk door de bestaande groene hoofdstructuren van de gemeente beter te verbinden: het stedelijk uitloopgebied verbinden met de omliggende natuurgebieden. Daarnaast willen we een gebiedsperspectief voor het gebied het Broek. Dit gelet op de verschillende ruimteclaims zoals vanuit klimaat, recreatie, bodem, landbouw. Het groenblauwe raamwerk maakt niet alleen Zevenaar aantrekkelijker voor bewoners en bezoekers, maar versterkt ook de biodiversiteit.

We zetten in op een bossenstrategie. We zien kansen om nieuwe bossen en groenblauwe dooradering aan te leggen voor de regionale doelrealisatie van 5.000 ha recreatief uitloopgebied. Kansrijke gebieden om hieraan een bijdrage te leveren, liggen tussen de kernen van Westervoort, Duiven en Zevenaar. Via bijvoorbeeld hoogwaardige fietspaden en toeristische overstappunten kan het stedelijk uitloopgebied verder worden uitgestrekt voorbij de direct aangrenzende omgeving.

Water

Water is van oudsher een belangrijke factor geweest bij het in cultuur brengen van het Liemerse en dus Zevenaarse landschap dat is gevormd en getekend door het omgaan met water en dat ooit bekend stond om zijn ondoordringbare moerassen. Klimaatverandering maakt wateropgaven weer actueel.

Het watersysteem van Zevenaar reageert sterk op de waterstanden van de rivieren Rijn en IJssel, waarbij hoge rivierstanden ervoor zorgen dat sloten sneller vol lopen en lage rivierstanden juist droogval veroorzaken. In bijgevoegde kaart is de invloedssfeer van de grote rivieren op het watersysteem van de Liemers weergegeven bij lage waterstanden. Hieruit is op te maken dat ongeveer de helft van de Liemers invloed van de grote rivieren ondervindt op het watersysteem. Hoe donkerder de kleur, hoe groter het effect.

Belangrijkste conclusies vanuit het rapport Feitenbeeld de Liemers (juni 2023)

De opgave: grondwater weer op peil en slim omgaan met het neerslagoverschot en de rivierinvloeden
Jaarrond is er water genoeg maar in (winter)periodes met een neerslagoverschot voeren we dit water grotendeels af waardoor we dit in (zomer)periodes met een neerslagtekort niet kunnen benutten. Als gevolg wordt er flink beslag gelegd op de grondwatervoorraden waardoor de grondwaterstand steeds dieper weg zakt.

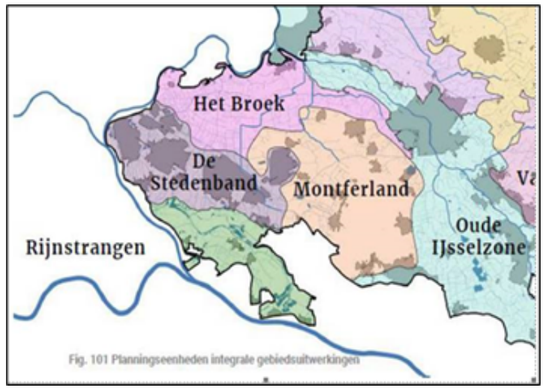
Daarnaast moeten we ook slim omgaan met toenemende rivierinvloed en piekbuien om overlast te voorkomen.

De ambitie voor 100mm extra voorraadberging
Om het watersysteem van de Liemers en dus Zevenaar weer in balans te krijgen zal er gemiddeld 100mm watervoorraad aan het systeem moeten worden toegevoegd. De meest kansrijke zoekrichting is het toevoegen van extra watervoorraad in het bodemprofiel. Vervolgens moet de vraag worden gesteld; hoe kan deze ambitie van 100mm vertaald worden naar een gebiedspecifieke set van inrichtings-maatregelen?

Vergroten waterberging:

- Waar mogelijk het strategisch verlagen van groenstroken;
- meer elementenverharding, en reductie nodeloze verharding
- Uitvoering revitaliseringsprojecten tot 2037 uitgaande van klimaatrobuust ontwerp van het watersysteem en de waterketen (riolering) van de kernen;
- Waterberging in landelijk gebied vergroten na (geo-hydrologisch onderzoek naar waterbalans)

Het watersysteem van de Liemers en dus Zevenaar staat voor grote opgaven wat betreft watertekorten in droge periodes, wateroverschotten bij extreme neerslag, verzakkingen, dijkversterking, drinkwater, natuur en waterkwaliteit. Met de opgaven in het achterhoofd zullen er keuzes moeten worden gemaakt om de opgaven zoveel mogelijk integraal aan te pakken. Deze keuzes zullen de komende tijd in beeld worden gebracht.

Klimaatadaptatie

Als gemeente zetten we op verschillende onderdelen in om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan en de biodiversiteit te verhogen:

- Het voorkomen van wateroverlast bij hevige regenbuien, door steeds meer opvanggebieden voor regenwater aan te leggen.
- Het voorkomen van droogte door bijvoorbeeld meer regenwater op te vangen en naar het grondwater te laten zakken.
- Het beperken van hittestress door:
  - meer schaduw door het aanplanten van meer bomen,
  - het stimuleren van groene daken
  - meer groen en minder verharding en waar mogelijk toepassing van semi-verharding,
- Het stimuleren van verticaal groen/geveltuinen
- Accepteren dat gewenste vergroening en efficiënt ruimtegebruik soms gepaard gaat met langere loopafstand naar de auto.
- Het stimuleren van de biodiversiteit door bijvoorbeeld ons maaibeleid aan te passen en in te zetten op rijkere beplantingsvormen (bijvoorbeeld bloemrijk grasland in plaats van enkel strak gemaaid gras).

Ruimtelijke kwaliteit

Bij plannen voor (her)ontwikkeling is er nadrukkelijk oog voor het bereiken van ruimtelijke kwaliteit om zo de uitstraling en toekomstbestendigheid te vergroten. Zowel bij de plannen die de gemeente zelf ter hand neemt als bij ontwikkelingen van derden wordt zodoende op verschillende onderdelen en in verschillende planfases aandacht gevraagd voor vrijwel alle plannen voor de bebouwde omgeving en de buitenruimte. Hierbij is oog voor:

Functionaliteit
Een goed en efficiënt gebruik van panden en buitenruimte waarbij er met aandacht voor de omgeving een goed ingepast plan komt. Ook wanneer de oorspronkelijk beoogde invulling komt te vervallen, is het wenselijk om zonder al te grote aanpassingen en verlies van geld en kwaliteiten tot een herinvulling te komen.

Bebouwingsbeeld
Bebouwing wordt neergezet voor tenminste de komende decennia en verdient het dan ook om met zorgvuldigheid te worden ontworpen, zowel het eigen aanzicht als de wijze waarop het in een (historische) context wordt geplaatst.

Bestaande kwaliteiten, groen en duurzaamheid
Een goede woonomgeving is veel meer dan een fraai gebouw. De uitdagingen voortkomend vanuit klimaatverandering en groeiend besef van waarden maken dat vergroening van de buitenruimte essentieel is en materialen zoveel mogelijk herbruikbaar zijn. Bestaande kwaliteiten van het landschap, bebouwing en groen verdienen een goede inpassing en waar dat niet lukt een zorgvuldige aanpassing.

Ontwerpers op het vlak van architectuur, infrastructuur, stedenbouw en landschap worden uitgedaagd om met hun plannen zoveel mogelijk in een brede doelstelling te voorzien. Interne expertise maar ook commissies voor ruimtelijke kwaliteit en erfgoed hebben hierbij tenminste een adviserende rol. Bij nieuwe ontwikkelingen wil de gemeente de drempel laag leggen om vroegtijdig het gesprek aan te gaan teneinde het proces te bespoedigen en de uiteindelijke kwaliteit te verhogen.

Ambities uitnodigende leefomgeving

- We zetten in op versterking van de landschapsstructuren in combinatie met de landbouwtransitie en het creëren van een grotere beleefbaarheid van het landschap voor de inwoner, de recreant en toerist. Daarbij moet er ook aandacht zijn voor het klimaat.
- We willen de harde barrière A12 doorbreken (en voorkomen dat de A15 een nieuwe barrière) wordt) en de klimaatcorridor tussen de Veluwe en het Reichswald (EHS) versterken.
- Waterkeringen als landschappelijke structuur inpassen.
- De Rijnstrangen willen we beter waarderen en zo mogelijk vrijwaren van ruimtelijke druk. De Rijnstrangen is een mogelijk toekomstig retentiegebied en daarom willen we dit vrijhouden van nieuwe kapitale investeringen.
- De beleving van het gebied rondom en vanaf het water laten ervaren door een passende infrastructuur aan te leggen.
- We willen de toeristische recreatieve belevingswaarde van het erfgoed, waaronder de landschapsparels, vergroten.
- Inrichting van de openbare ruimte aantrekkelijk maken of houden, zoals bestrating, verlichting, speelplekken etc.
- We geven uitvoering aan het "Groenblauw raamwerk".
- We zien kansen voor een bossenstrategie.
- Stedelijke ontwikkeling vindt plaats in de zogenaamde stedelijke zone. In het buitengebied zet de gemeente in op kwalitatieve versterking van de woonomgeving en daarmee het landschap
- Het aantrekkelijk maken of houden van de inrichting van de ruimte zoals bestrating, verlichting en speelplekken.
- We willen de biodiversiteit vergroten en het bestaande behouden.
- We willen dat de openbare ruimte bestand is tegen de gevolgen van klimaatverandering zoals hitte, droogte en wateroverlast.
- We willen een duurzame en circulaire openbare ruimte
- We willen dat inwoners tevreden zijn met de openbare ruimte en zich betrokken voelen.

3.5.4 Duurzame Leefomgeving

Duurzaamheid

Gemeente Zevenaar vindt duurzaamheid erg belangrijk. Samen met inwoners en ondernemers willen we ervoor zorgen dat we duurzaam kunnen wonen, werken en leven. Met evenwicht tussen mens, milieu en economie. Voor nu en voor straks. Zodat ook onze kinderen en kleinkinderen goed kunnen leven. Een verantwoordelijkheid van ons allemaal.

Er speelt momenteel veel op het gebied van klimaat, energie en (circulaire) economie. Al deze ontwikkelingen hebben impact op de ruimte en het ruimtegebruik. Zevenaar wil ook een bijdrage leveren op verschillende manieren. Een bijdrage aan het terugdringen van de CO_2-uitstoot, onder andere via de Regionale Energie Strategie (RES).
De geringe capaciteit op het elektriciteitsnet is een beperkende factor voor ruimtelijke ontwikkelingen en vormt een ernstige bedreiging voor het behalen van onze doelen. We werken aan toekomstbestendige en duurzame werklocaties (herstructurering, circulariteit en logistiek), investeren in onderwijs (Liemerse ambassade) en gaan een nieuw, toekomstbestendig Regionaal Programma Werklocaties (RPW) maken. Met circulariteit wordt de omslag naar een circulaire economie bedoeld,

Energietransitie

De energietransitie vraagt om de omschakeling van fossiele energiebronnen naar het gebruik van hernieuwbare energie zoals zonne-energie en windenergie. Het biedt ons een kans om de energietransitie te verbinden vanuit onze ambities, doelen en kwaliteit van ons landschap en onze leefomgeving. Het gemeentelijke beleid zon en wind (grootschalige opwek) uit mei 2020 wordt als bouwsteen meegenomen in de Omgevingsvisie. Echter, ten aanzien van wind is nieuw beleid gewenst, want de huidige gemeenteraad ziet windenergie in de rangorde als meer wenselijk dan zonneakkers op de grond.
Vanuit de gemeenteraad en het college worden zonnepanelen op bedrijven en woningen als meest wenselijk gezien, daarna windturbines en als laatste zonneakkers. Als mogelijke locaties voor windenergie wordt de A12 genoemd: een energiecorridor, al dan niet in combinatie met zonneschermen tegen de snelweg aan.
Ook plaatsing van extra turbines bij bestaande locaties is goed voorstelbaar. Nader onderzoek hiernaar is nog noodzakelijk

Het is belangrijk om in te zetten op duurzame energie en het is de wens om meer zonnepanelen op (bedrijfs)daken te plaatsen, aangezien er nog veel daken zijn waar geen panelen op liggen. Op deze manier hoeven er geen of minder zonneparken gebouwd te worden en kan er

een andere bestemming voor deze grond komen (bijv. biologische en kleinschalige landbouw).

Daarnaast willen we in Zevenaar gebieden aanwijzen om te experimenteren met de opwek, opslag of andere nieuwe vormen van energie. Een duurzame gemeente is een gemeente die rekening houdt met toekomstige generaties.

Warmtetransitie

Inwoners van Zevenaar spelen een belangrijke rol in de overgang naar een 100% aardgasvrije gemeente. Samen met inwoners, ondernemers en belanghebbenden heeft de gemeente een Warmtetransitie visie opgesteld. Hierin staat onder andere beschreven hoe we tot een aardgasvrije gemeente willen komen en met wie er samengewerkt moet worden om het doel te halen. De visie geeft ook een globale planning aan wanneer in welke wijk of dorp een start wordt gemaakt met het gezamenlijk bepalen hoe woningen in de toekomst op alternatieve wijze worden verwarmd. Verder omschrijft de warmtetransitie visie een aantal alternatieven voor aardgas. In november 2019 is de visie door de gemeenteraad vastgesteld. In warmtetransitie plannen zal per kern aangegeven worden wat het ruimtelijke effect zal gaan zijn. Als potentiële warmtebronnen worden Rhederlaag, De Bijland en de buurt rondom Reisenakker (Roodwilgen) gezien.

Elektriciteitsnetwerk

De marges in de ondergrondse ruimte raken snel op. Met name de ondiepe ondergrond in het stedelijk gebied ligt vol kabels, leidingen, afvalcontainers, funderingen, archeologische vindplaatsen en/ of boomwortels en nog meer, of wordt benut voor het opwekken van bodemenergie.

De druk op de ruimte zal door verstedelijking, klimaatverandering en energietransitie nog verder toenemen. De verdichting van de bebouwing die hiervan het gevolg is, leidt tot concurrentie van ondergrondse functies en tot een slag om de ruimte zowel boven als ondergronds. De ruimte onder de grond dreigt zo een knelpunt te worden voor de ambities en de opgaven waar we aan werken. De oplossing voor de beperkte ondergrondse ruimte voor boomwortels, kabels en leidingen moet in samenhang met het bovengrondse gebruik gezocht worden.

Het huidige elektriciteitsnetwerk heeft dus onvoldoende capaciteit (netcongestie) om aan de toekomstige vraag naar elektriciteit te voldoen, of om alle zonne- en windenergieparken aan te sluiten. Daarmee is netcongestie een beperkende factor geworden voor ruimtelijke ontwikkelingen. We werken in regionaal verband samen aan een Gelderse energieinfrastructuur (GEIS) van de toekomst. Daarvoor maakt de provincie een Energievisie in nauwe samenwerking met gemeenten in de Groene Metropoolregio en netbeheerders. Hierin staat hoe en waar de regio's energie kunnen besparen, duurzame energie kunnen opwekken en de infrastructuur kunnen aanpassen.

Elektrische laadpalen

Daarnaast streven we ook naar een schonere en gezondere lucht in onze gemeente, hiervoor bestaat de ambitie om ons aan te sluiten bij het Schone Lucht Akkoord. Vanuit het Klimaatakkoord is één van de afspraken dat gemeenten zorgen voor een integrale laadvisie en plaatsingsbeleid. Om te zorgen dat er tijdig voldoende laadpunten zijn, is de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) opgesteld, een bijlage van het nationale Klimaatakkoord. Voor de gemeente Zevenaar geeft de integrale laadvisie de komende jaren richting aan de ontwikkeling van een dekkend, toegankelijk, betaalbaar en veilig netwerk van laadinfrastructuur voor de meeste elektrische voertuigen.
Deze visie dient daarmee als basis om de plannen rondom de uitvoering en uitrol van laadinfra mee op te kunnen stellen.

Ambities duurzame leefomgeving

- Duurzaamheid vraagt om vooruit te kijken. Maar ook om nu al te handelen. Gemeente Zevenaar heeft de volgende duurzaamheidsambities vastgesteld:
- Gemeentelijke CO_2-uistoot met 55% verminderen in 2030
- De gemeente Zevenaar is in ieder geval in 2050 energieneutraal. Hoe eerder, hoe beter.
- Gemeente Zevenaar wil graag in 2040 een aardgasvrije gemeente zijn.

CONCEPT

4. Uiterwaarden IJssel

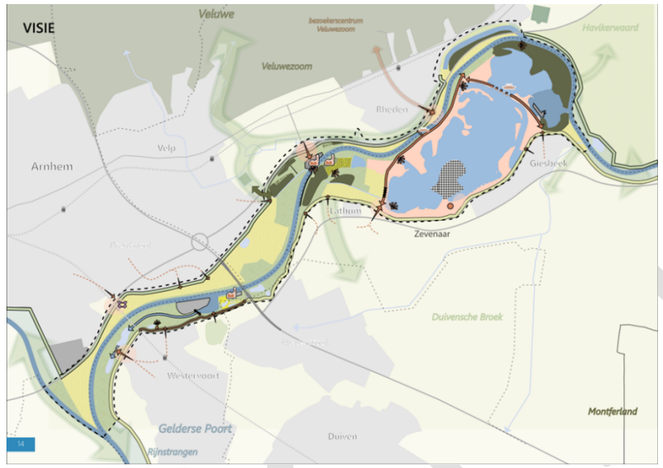

Algemeen

De IJssel heeft een bijzondere ligging. Vanaf de dijken langs de IJssel is in zuidelijke richting zicht over het vlakke rivierenlandschap. In noordelijke richting is een prachtig zicht op de Veluwezoom. Dit deelgebied omvat het stroomgebied van de IJssel tussen de bandijken. De gemeentegrens valt hier grotendeels samen met de IJssel. Grote delen van de uiterwaarden langs de IJssel zijn aangewezen als natuurgebied (Natura 2000). Grootschalige ontzanding heeft hier plaatsgevonden en een nieuw recreatielandschap gevormd. Alleen de Koppenwaard is nog steeds een kenmerkend stukje IJsseluiterwaard; een kleinschalig landschap met onregelmatige blokvormige verkaveling, oude kleiwinningsputten, bosjes en grasland. Hier staan natuur en landbouw met de herkenbaarheid van de voormalige steenfabrieken centraal.

Het plassengebied, dat ontstond door de zand- en grindwinning, transformeerde naar het waterrecreatiegebied Rhederlaag, het grootste waterrecreatiegebied van Oost Nederland. Dit kenmerkt zich door het grote wateroppervlak met aan de randen intensieve en extensieve vormen van recreatie. Langs de noordrand liggen campings met jachthavens en stranden. Aan de zuidzijde ligt de woonwijk Riverparc. Andere delen zijn meer extensief met dagrecreatie en natuur. Rond de Valeplas zal natuur ook meer ruimte krijgen.

De Koppenwaard heeft een sleutelfunctie in waterveiligheid. Voor het hele uiterwaardengebied langs de IJssel tussen Arnhem en Giesbeek is in 2020 een integraal plan vastgesteld: het Rivierklimaatpark IJsselpoort. Dit plan zet in op toegankelijke uiterwaarden die klimaatextremen kunnen blijven opvangen. Er is ruimte voor rijke natuur, duurzame landbouw, recreatie en bedrijvigheid. Ook wordt de IJssel beter bevaarbaar. Een belangrijk uitgangspunt is de versterking van de ruimtelijke kwaliteit en de beleefbaarheid van het gebied. Vanaf 2023 wordt met een consortium toegewerkt naar concrete plannen voor herinrichting van het gebied.

Visie Rivierklimaatpark

Intergemeentelijke structuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort
Samen met inwoners, agrariërs en andere ondernemers is één evenwichtig plan gemaakt om tussen Arnhem en Giesbeek een uniek rivierpark te realiseren. Dit plan zorgt voor toegankelijke uiterwaarden die klimaatextremen kunnen blijven opvangen.
De intergemeentelijke structuurvisie vormt het toetsingskader voor de toelaatbaarheid van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast is de Structuurvisie een uitnodiging om te komen met initiatieven die bijdragen aan doelen van het Rivierklimaatpark. In de structuurvisie is per deelgebied een uitwerking gemaakt.

Basiskwaliteit landschap
De culturele en de ecologische waarden van het uiterwaardenlandschap van de IJssel worden hoog gewaardeerd. Uitzondering vormt het Rhederlaag. Hier zijn door de ontgronding culturele lagen verdwenen en zijn er nog weinig aanknopingspunten voor ecologische ontwikkeling.

Welke bouwstenen zijn leidend in dit deelgebied?
Leefomgeving (natuur, landschap en recreatie) is leidend in dit gebied. Initiatieven moeten passend zijn binnen deze bouwsteen, dan wel daar een bijdrage aan leveren.

Bouwsteen Wonen

Woningbouw
Dit deelgebied is buitendijks gelegen en omvat weinig hoogwatervrij terrein. In dit gebied is geen sprake van een woondoelstelling, enerzijds door de beperkingen vanuit de rivier maar ook doordat het aanwezige grondgebruik zich niet hier niet goed tot verhoudt. De reeds aanwezige woonbebouwing ligt vrijwel geheel op Riverparc, als strak omkaderd en reeds volgebouwd gebied.

Bouwsteen Economie

Hart watersportcentrum van Oost Nederland
Binnen een fraaie landschappelijke omgeving ligt Recreatiegebied Rhederlaag. Dit is het grootste watersportparadijs van Oost-Nederland met rondom het water jachthavens en campings, buitensportactiviteiten en horecafaciliteiten. Vanuit recreatief en economisch oogpunt een belangrijk gebied waar meerdere toeristische en recreatieve activiteiten ondernomen kunnen worden. Het Rhederlaag trekt veel toeristen en recreanten aan vanuit de wijde regio waarbij naast de watergebonden activiteiten steeds meer wordt ingezet op een breder aanbod waarbij fiets en wandelverbinding binnen het gehele IJsselpoort gebied en de koppelingen naar de omgeving verder worden uitgebouwd. Ook wordt er meer ingezet op een aanbod dat ook met minder weer bezoekers weet te trekken.

Binnen het recreatiegebied wordt verder ruimte geboden aan diverse activiteiten en evenementen, met name op het evenemententerrein aan de zuidkant waar ook het festival Dreamfields plaats vindt.

Bouwsteen Mobiliteit

Bereikbaarheid campings en de overzijde van de IJssel
Aan de noordkant van de gemeente wordt op het vlak van mobiliteit ingezet op het verbeteren van verbindingen binnen het Rivierklimaatpark voor recreatief gebruik. De aanpak van de Marsweg is daarbinnen de grootste uitdaging waarbij wordt ingezet op een vrij liggende fietsstructuur en een vernieuwde weg waarbij de rivier bij hoogwater beter er onderdoor kan stromen. Waar deze route nu nog richting het pontje gaat dat enkel een deel van het jaar in bedrijf is, wordt op langere termijn ingezet op de komst van een fietsbrug die een permanente goede verbinding kan maken met Rheden en de Veluwe. Naast recreatief gebruik worden ook de voorzieningen daarmee beter bereikbaar.

Brug
Een mooie en functionele fiets- en loopbrug over de IJssel ter hoogte van de Marsweg zien we als waardevolle toevoeging voor het Rivierklimaatpark IJsselpoort maar ook voor de verbinding tussen de gemeenten Rheden en Zevenaar. Als logische en duurzame verbindende schakel tussen noord- en zuidoever komen voorzieningen en gebieden binnen handbereik. Jaarrond beschikbaar voor zowel voor utilitair als recreatief gebruik. Daarnaast kan een mooie brug fungeren als landmark voor het Rivierklimaatpark en helpen het gebied op de kaart zetten als aantrekkelijke buur van de Veluwezoom.

Overnachtingshaven
Het is de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat om de binnenvaart vlot en veilig over de rivieren te laten varen. De IJssel heeft te weinig overnachtingshavens. Daarom wordt een nieuwe haven aangelegd in de Valeplas bij Giesbeek.

Bouwsteen Leefomgeving

Ontwikkeling Rivierklimaatpark IJsselpoort
Vanuit de verschillende riviergebonden inrichtingsvormen wordt een meer samenhangend landschapspark nagestreefd.

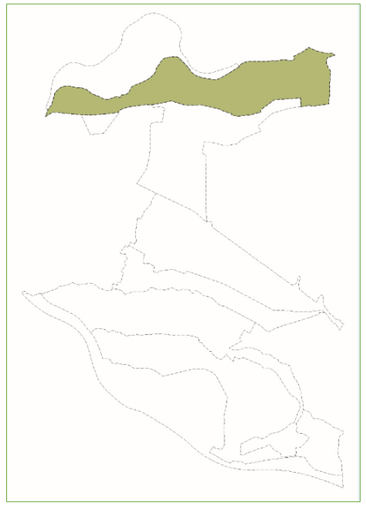
Koppenwaard
De ambitie voor de Koppenwaard is gericht op verweving van landbouw en natuur en behoud van het kleinschalige cultuurlandschap; het reliëf en waardevolle landschapselementen. Recreatief medegebruik past daar bij. Uitbreiding van verblijfsrecreatie is hier niet aan de orde. Het gebied moet een rustige zone vormen. In het gebied komt natuurontwikkeling in de vorm van ooibos en de landbouw zal verder met de natuur worden verweven. Het steenfabriek terrein in de Koppenwaard kan een rol vervullen bij natuurontwikkeling en als extensief recreatief punt waar je naartoe kunt wandelen of fietsen.

Rhederlaag
Rhederlaag is een regionaal centrum voor intensieve (water)recreatie. Een ambitie is om de herkenbaarheid en de toegankelijkheid van het gebied te vergroten, waarbij de samenhang met het grotere landschap van de IJsseluiterwaarden wordt versterkt. Er is ruimte voor natuurontwikkeling door het concentreren van functies en zonering van het gebied. De noordoever van de plassen, de zone direct langs de IJssel, maakt onderdeel uit van de ecologische hoofdstructuur. De zuidoever van Rhederlaag is kleinschalig met groene oevers met bosschages en kleine stranden. Recreatievoorzieningen worden zorgvuldig ingepast met oog voor de kernkwaliteiten zoals de herkenbaarheid van de dijk, uitzichten naar de Veluwe, herkenbaarheid van de voormalige IJsselmeanders en oude bewoningsplaatsen. Met behoud van zichtlijnen, uitzichtpunten en dijken als herkenbare elementen.

Ambities deelgebied Uiterwaarden IJssel
- Het gebied blijft zich onderscheiden van de binnendijkse IJsselzone door de vergezichten en de zichtbare (voormalige) dynamiek van de IJssel.
- Het gebied wordt met oog voor ruimtelijke kwaliteit en klimaatadaptie ingericht voor recreatie, landbouw en natuur als onderdeel van het Rivierklimaatpark IJsselpoort.
- Belangrijk bij nieuwe ontwikkelingen is het herkenbaar en beleefbaar houden van de structuurbepalende elementen, de dijken, de oude zand- en kleigaten, oude meanders en bewoningsplaatsen, relicten van oude verdedigingslinies.
- In de Koppenwaard ook het verkavelingspatroon van weidegronden herkenbaar houden dan wel versterken. De uiterwaarden zijn een belangrijk natuurgebied.

CONCEPT

5. Dorpen IJsselzone

Algemeen: Het meer kleinschalige landschap achter de dijken met de dorpen Lathum, Giesbeek en Angerlo

De kernen Lathum, Giesbeek en Angerlo hebben elk een eigen identiteit. Het landschap van de IJsselzone onderscheidt zich van het aangrenzende broeklandschap door een kleinere schaal, een grotere variatie, meer micro-reliëf en minder openheid. Als gevolg van de ruilverkaveling en het verdwijnen van kleinschalige landschapselementen is dit onderscheid op veel plekken lastiger leesbaar geworden. De N338 doorsnijdt oude patronen zoals op de oeverwal van Lathum en Bahr, waardoor de relatie tussen het bebouwingslint en het achterland deels wordt onderbroken. Op plekken aan de dijk langs de IJssel dringt de invloed van het buitendijkse recreatiegebied ook in de IJsselzone door. Overigens vormen de rust en ruimte van dit landschap met haar dorpjes een waardevol en sterk contrast met de stedelijke zone waarin de stad Zevenaar ligt.

Basiskwaliteit landschap
De culturele en de ecologische waarden van de IJsselzone worden gemiddeld gewaardeerd. Op veel plekken zijn landschapselementen verdwenen en het landschap is enigszins versnipperd. Uitzondering vormt het landgoederenlandschap rond Bingerden, dat zowel cultureel als ecologisch hoger scoort. In het Lathumse Veld zijn juist veel landschapselementen verdwenen en de doorsnijding van de Rivierweg en het zicht op de bedrijven langs de A12 tasten het landschapsbeeld aan. Ook in het Giesbeekse Broek zijn weinig landschapselementen aanwezig. Rond Angerlo is het landschap weer rijker, maar ook deels verschraald.

Welke bouwstenen zijn leidend in dit gebied?
Leefomgeving (landbouw) en wonen prevaleren in dit gebied. Initiatieven moeten passend zijn binnen deze bouwsteen, dan wel daar een bijdrage aan leveren.

Bouwsteen Wonen

De noordelijke kernen bieden beperkte ruimte voor herontwikkeling binnen de bestaande bebouwingsgrenzen. Om enige mate van eigen groei van de kern op te vangen zijn er voor de korte termijn (tot 2030) nog een paar inbreidingslocaties door het invullen van open ruimte of herontwikkeling van vervallen van oude functies. In beperkte mate is er sprake van uitbreiding.

- ***Angerlo***

Angerlo heeft nog ruimte binnen de reeds gestarte uitbreiding Kolkwijk en het hier aan grenzende terrein van de corporatie (Dorpstraat), mogelijk op termijn uit te breiden met het pand en terrein van de melkfabriek. Verder lopen er nog enkele plannen in de Tieckenstraat en op het voormalig erf aan de Ds. de Grootstraat.

- ***Giesbeek***

In Giesbeek worden momenteel enkele kleine plannen onderzocht/ uitgevoerd. Als middelgrote kern valt te verwachten dat ook Giesbeek op termijn nog extra uitbreidingsruimte behoeft. Binnen de huidige contour van de kern is het sportpark in potentie een aantrekkelijke inbreidingslocatie voor woningbouw. Echter dit vergt verplaatsing van het sportpark met vermoedelijk een noodzakelijke oversteek van de Rivierweg tot gevolg. Alternatief als uitbreidingslocatie in combinatie met aantrekkelijk en robuust groen en water vormt de oostpunt (omsloten door de straten Swalm, Rivierweg en de dijk). Ook hier liggen mogelijk kansen, maar een nadere afweging van beide locaties is nu nog niet aan de orde.

- ***Lathum***

Op het terrein van de voormalige Jonkerschool en achterliggend speelveld is reeds sprake van een initiatief waarbinnen enkele nieuwe woningen mogelijk zijn. Gelet op de beperkte omvang van de kern en het beperkte voorzieningenniveau, wordt er in Lathum vooralsnog niet ingezet op verdere in- of uitbreiding. Een mogelijk latere beperkte toevoeging kan zijn binnen de sfeer van de landgoederenzone (zie Het Broek) op het grondgebied tussen het dorp en de Lathumse Hoek, maar dan nadrukkelijk gekoppeld aan landschapsversterking.

- **Landgoederenzone**

Binnen dit deelgebied wordt de zone direct ten zuiden van de Rivierweg aangemerkt als gebied waar een transformatie richting natuur en landschapsversterking wordt nagestreefd. Een dergelijke ontwikkeling is hier ook denkbaar onder de noemer van nieuwe landgoederen met goed ingepaste bebouwingsclusters als onderdeel van een grotere totaalontwikkeling. Deze strook kent reeds waardevolle ensembles waar groen en bebouwing samenkomen (Huis te Lathum Bingerden en Wielbergen). Een substantiële groen-blauwe impuls aan het landschap met veel ruimte voor biodiversiteit, recreatief medegebruik en circulaire landbouw biedt daarmee kansen voor kleinschalige wooninitiatieven.

Functieverandering agrarische bedrijven
Een aantal erven zal een woonfunctie krijgen. Uitgangspunt is hierbij dat de vrijkomende agrarische bebouwing zoveel mogelijk wordt geclusterd en dat er meer landgoederenzones worden gecreëerd voor woningbouw in het buitengebied. Bij transformaties van boerenerven naar wonen is het belangrijk de historische kenmerken te behouden, de landschappelijke inpassing te verbeteren en erven weer hechter te verbinden met het landschap, zowel met landschapselementen als paden.

CONCEPT

Bouwsteen Economie

Bedrijventerrein Uitmaat
Het behouden van dit lokale bedrijventerrein is wenselijk omdat dit de lokale economie stimuleert. Vanuit de gemeente worden innovatie en een kwaliteitsimpuls gestimuleerd waar voor beide op deze plek kansen worden gezien.
Met InnoFields is binnen dit bedrijventerrein een concentratie van kennis en projecten aanwezig op het gebied van water- en bodemsystemen. Deze samenwerking wordt uitgebouwd tot Soil Valley met een (inter)nationale uitstraling, werkend in de regio.
Een eventuele goed ingepaste uitbreiding richting de westpunt willen we als optie mogelijk houden om passende bedrijvigheid te kunnen behouden en faciliteren.

Bouwsteen Mobiliteit

Rivierweg
De Rivierweg is voor het verkeer de levensader voor de aanwezige kernen. De ooit gekozen ligging maakt de weg tot een harde grens waarbij de kernen strak ingekaderd zijn. Veiligheid gekoppeld aan oversteekbaarheid van deze weg blijven aandacht vragen, vooral de inzet op een goede oversteekbaarheid voor langzaam verkeer, zeker als er met verdere groei van de kernen gekeken wordt naar ruimte aan de andere kant van de weg en de mogelijkheid om daar gelegen landschap meer in te zetten voor ommetjes door het landschap.

Omdat de huidige inpassing van de Rivierweg conflicteert met de landschappelijke kenmerken en potenties, ligt hier een opgave die kansen biedt om het landschap duurzaam te versterken en de barrièrewerking van de weg aan te pakken. Deze opgave verdient het om in samenhang bekeken te worden met de entreegebieden voor Lathum en de Lathumse Hoek die ook relevant zijn voor de ontwikkeling van het Rivierklimaatpark.

Uitbreiding langzaam verkeersnetwerk
Gekoppeld aan de landgoederenzone (zie Wonen), ontstaan er wellicht ook mogelijkheden voor uitbreiding van het fiets- en wandelnetwerk van dit gebied die uiteindelijk ook te koppelen zijn aan de noord-zuid structuur door het Broek.

Bouwsteen Leefomgeving

In de IJsselzone zijn de dorpen en het platteland onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het platteland biedt werkgelegenheid, ontspanning en streekproducten. In de kernen liggen de (grotere) voorzieningen waarop ook bewoners van het buitengebied zijn aangewezen.

Er ligt een kans voor agrarische bedrijven door in te spelen op de zorgvragen uit de kernen (zorgboerderijen, kinderopvang). Dit komt de economische vitaliteit van het platteland zeker ten goede.
Gelet op de kleinere schaal van de IJsselzone is schaalvergroting hier in het algemeen minder passend. Dus inzet is meer kleinschalige landbouw en meer nevenfuncties van boerenerven

In de dorpen zijn de groene en open ruimtes van groot belang omdat deze voor een sterke relatie zorgen tussen het dorp en het landschap. Bij ontwikkelingen is het belangrijk om deze onbebouwde ruimtes te koesteren en open te houden.

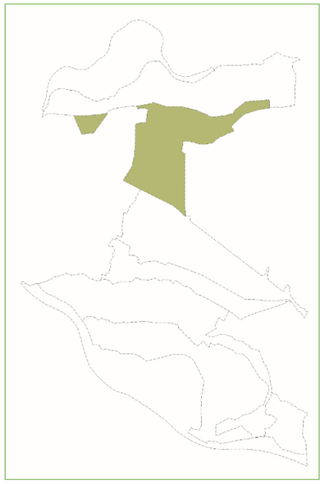
Ambities deelgebied Dorpen IJsselzone

De landschappelijke samenhang versterken in het meer open oeverwallenlandschap bij Lathum en Giesbeek en in het meer besloten dekzandlandschap rond Bingerden en Angerlo. Op deze wijze moet de meer kleinschalige IJsselzone zich weer duidelijker gaan onderscheiden van het aangrenzende meer grootschalige, zeer open Broeklandschap.

- Behoud van landschapselementen, karakteristieke historische bebouwingslinten en dijklinten en versterking van de natuurfunctie in dit gebied.
- De landgoederen Bingerden en Wielbergen blijven herkenbaar als een cultuurhistorisch en landschappelijk waardevol ensemble met een kleinschalig en meer besloten karakter.. De landgoederen maken onderdeel uit van de ecologische verbindingszone Bingerden-Montferland.
- De landschappelijke barrièrewerking van de Rivierweg meer verzachten, zodat de samenhang in het landschap beter ervaarbaar wordt. Tegelijk is het de ambitie om de passant over deze weg fraai zicht te geven op het landschap.
- Extra aandacht is geboden voor de landschappelijke inpassing van grootschalige landbouw- en recreatieve functies en bijbehorende parkeervoorzieningen.

CONCEPT

6. Het Broek

Algemeen: Het uitgestrekte landbouwgebied

Het middengebied van Zevenaar is het zogenaamde komgebied binnen het rivierenlandschap, een relatief laaggelegen stuk land van rivierklei dat zich kenmerkt door openheid en prachtige vergezichten, agrarische bedrijvigheid, harde wind en smalle wegen. Het Zevenaars broekgebied is onderdeel van het grote komgebied van de Liemers. Dit komgebied is binnen de provincie Gelderland één van de grotere open landschappen. Het gebied is voornamelijk in gebruik voor agrarische doeleinden: ruim 40% van de agrarische bouwpercelen van Zevenaar bevindt zich in Het Broek. Ook in oppervlakte neemt het Broek een belangrijke plek in voor de landbouw waarmee de sector beeldbepalend is voor het landschap; ruim 50% van het bebouwde oppervlak bevindt zich in het Broek. Het belang van het Broek als agrarisch gebied wordt vooral bepaald door een relatief beperkte menging van functies.

Het komkleigebied, ooit een groot moerasgebied, is sinds de late dertiende eeuw stapsgewijs ontgonnen vanuit de omliggende dorpen. Hoewel de bebouwing is toegenomen, heeft het gebied nog steeds een open karakter met beperkte bebouwing. Kenmerkend zijn de rechte wegen, sloten en weteringen. Het oostelijk komgebied heeft meer oorspronkelijke beplantingselementen waardoor het een meer kleinschalige opbouw kent. Door het Broek liggen enkele noord-zuid wegen. Aan de noordzijde vormen weteringen en veldwegen de grens met de meer kleinschalige IJsselzone. Aan de oostkant vormt de Hengelder Leigraaf een duidelijke grens met het meer besloten zandlandschap rondom Didam met een bosrijk recreatiegebied.

In het zuiden en westen voert rijksweg A12 door het komgebied en heeft het oorspronkelijke komgebied deels plaatsgemaakt voor woongebieden en bedrijventerreinen van Duiven en Zevenaar.

Basiskwaliteit landschap
De culturele en de ecologische waarde van Het Broek wordt laag gewaardeerd. Toch is de uitgestrektheid van het Broek dat doorloopt in de aangrenzende gemeenten een unieke kwaliteit. Anderzijds is het een gebied dat bij de ruilverkaveling primair is ingericht voor de landbouw, waardoor de belevingswaarde en de ecologische waarde nu geringer zijn. Ook grootschalige infrastructuur draagt bij aan een lagere waardering doordat het de toegankelijkheid en de belevingswaarde van het Broek aantast.

Welke bouwstenen zijn leidend in dit gebied?
Leefomgeving (natuur en landbouw) is de belangrijkste bouwsteen in dit gebied. Plannen in dit gebied moeten ten dienste staan van deze bouwsteen, hieraan minimaal bijdragen dan wel een koppelkans bieden. In dit gebied krijgt de opgave voor een robuust groenblauw raamwerk, een goede invulling van de landbouw, recreatie, energie en water een plek.

Bouwsteen Wonen

Het Broek
Binnen het Broek is grootschalige woningbouw geen doelstelling. In het kader van transformatie van agrarische erven op basis van het beleid voor vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) worden wel nog mogelijkheden gezien. Echter het overal transformeren van voormalige agrarische erven tot vergelijkbare kleine woonclusters met veelal dure woningen resulteert in een vreemd bebouwingsbeeld en mogelijk groeiend conflict tussen wonen en de primaire agrarische functie. Om die reden willen we hier ruimer insteken in de herbouwmogelijkheden op meer logische plekken, dichter bij de kernen/voorzieningen, gekoppeld aan landschapsversterking en met ruimte voor woningbouw voor meer diverse doelgroepen.

Bouwsteen Economie

Een vitale agrarische sector
Het Broek is de voornaamste plek voor de agrarische sector binnen de Liemers. Echter het bestaande aantal agrariërs mag niet zonder meer groeien en bij uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven dient de uitbreiding te zien op meer natuurinclusief boeren dan wel een nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf.

Nieuwe mogelijkheden
In het grotendeels open landschap zal de traditionele ruilverkavelingsstructuur in de basis overeind blijven, maar zal op strategische plekken ook ruimte moeten worden gemaakt voor natuur, landschap en verbindingen. Deze nieuwe functies hebben op zichzelf een waarde, maar kunnen ook van meerwaarde zijn voor natuurinclusieve bedrijfsvoering, nevenactiviteiten in het agrarisch gebied en eventueel als achtergrond voor functieverandering richting beperkte woonclusters of recreatie.

CONCEPT

Bouwsteen Mobiliteit

Nieuwe verbindingen
Dit overwegend open landelijk gebied wordt voornamelijk in noord-zuid richting doorkruist om de verbindingen tussen de dorpen in het noorden en de stedelijke zone te leggen. De aanwezige Rivierweg voldoet in functionele zin vanuit doorstroming, maar vormt tegelijkertijd een harde en prominent in het landschap liggende grens voor de aanliggende kernen.

Met de gekozen landschappelijke versterking door uitbreiding van noord-zuid structuren van het groenblauw raamwerk, worden kansen gezien om deze ontwikkeling samen op te pakken met uitbreiding van een landschappelijk fraaie structuur voor de fietser. Een breder spectrum aan functies ten zuiden van de Rivierweg vraagt nadrukkelijk ook aandacht voor de oversteekbaarheid hiervan, met name bij de kernen. Snelheidsbeperking, weginrichting en eventueel overbrugging zou hierbij bespreekbaar gemaakt moeten worden.

Ook aan de zuidzijde bij de A12 is het wenselijk om voor langzaam verkeer verbindingen te maken met de woonomgeving. In eerdere planvorming voor woningen op Reisenakker is reeds gesproken over een brug over de snelweg om het noordelijk uitloopgebied boven de A12 te bereiken. Met de nieuwe bouwplannen voor Reisenakker en de landschapsversterking in het Broek, is een goede verbinding ook weer aan de orde.

Bouwsteen Leefomgeving

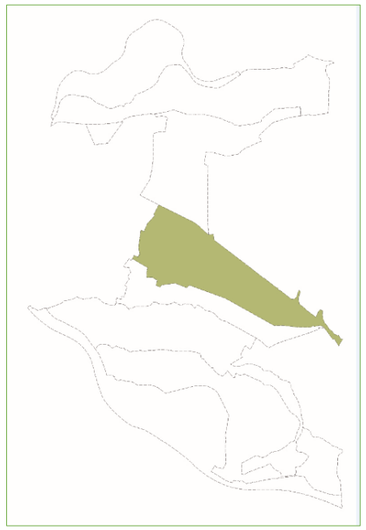
Energietransitie
In dit gebied kan ook uitvoering worden gegeven aan de energietransitie zonder dat dit de kenmerken van het gebied onaanvaardbaar aantast. Ontwikkeling van Het Broek naar een landschapstype dat ook plek biedt aan nieuwe kernkwaliteiten is voorstelbaar, bijvoorbeeld t.b.v. energietransitie of/of kringlooplandbouw. Bij voorkeur moet dat plaatsvinden op basis van een samenhangende landschapsstrategie voor het grensoverschrijdende Broek als geheel, waarbij ook de ecologische kwaliteit op orde wordt gebracht. Zo'n visie voorkomt incidentele ontwikkelingen, die een bedreiging vormen voor de landschapskwaliteit. In het open en rationele landschap zijn windturbines niet uitgesloten. Lijnopstellingen langs wegen of weteringen kunnen onderzocht worden.

Groen blauw raamwerk
- Versterken groenblauwe raamwerk.
- Tussen de IJsselzone en de Stedelijke Zone moet een voor fietsers en wandelaars recreatieve route tot stand komen. Langzame verkeersverbindingen door het gebied worden op een landschappelijk aantrekkelijke wijze begeleid.
- We willen de groen-blauwe gebieden en structuren binnen en buiten de stedelijke zone versterken en deze nog meer met elkaar verbinden, zodat landschapswaarden overal in de stedelijke zone nabij zijn en kunnen bijdragen aan een goed woon en leefklimaat, de energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit en gezondheid.
- De waarde van het natte, open landschap als weidevogelgebied moet behouden blijven en zo mogelijk uitgebreid.
- De natuurwaarden van intensief gebruikte landbouwgronden zijn beperkt. Daarom moeten natuur- en biodiversiteit vooral worden versterkt door ontwikkeling van het "casco" van het broeklandschap. De natuurwaarden van de bermen langs de wegen en de oevers van de weteringen vormen de basis van dit casco. Maar ook langs sloten, akkerranden en perceelsgrenzen dient meer beplanting te komen, om de biodiversiteit te versterken. Daarnaast zijn bosjes en met groen omzoomde erven belangrijk voor natuur en biodiversiteit.

Ambities voor Het Broek
We gaan op zoek naar slimme combinaties van functies om de ruimtevraag te verminderen. Kortom: we zetten in op versterking van de landschapsstructuren in combinatie met de landbouwtransitie en het creëren van een grotere beleefbaarheid van het landschap voor de inwoner, de recreant en toerist. Daarbij moet er ook aandacht zijn voor het klimaat, water en droogte.

CONCEPT

7. Stedelijke zone

Algemeen: De stad Zevenaar

De stad Zevenaar is van oudsher de hoofdkern van de Liemers en heeft een regionale functie. In de stedelijke zone zijn voor de komende jaren de meeste ontwikkelingen voorzien. Bij de planmatige uitleg van Zevenaar is veel aandacht besteed aan een groene uitstraling en een robuuste hoofdgroenstructuur. Langs de snelwegen liggen royale groengebieden, rondwegen en invalswegen worden begeleid met royale laanstructuren. Het groen langs de hoofdinfrastructuur omkleedt de randen van wijken. In de wijken liggen groenstroken die weliswaar zorgen voor een groene aankleding, maar veelal beperkt in formaat zijn, versnipperd en met een beperkte gebruiksfunctie. De gebruiksfunctie is wel terug te vinden in de vele speelvoorzieningen binnen de gemeente. De plekken waar groen van formaat en gebruiksfunctie hand in hand gaan, zijn de parken en enkele grotere speelplekken. Hoewel veel wijken grenzen aan het landschap rond de stad, is het landschap op veel plekken niet goed toegankelijk. De jongste wijken Ooij en Groot Holthuizen zijn wel meer verbonden met het landschap. De buurtjes zijn hier als het ware los in het landschap geplaatst.

Groen vormt ook een belangrijke kwaliteit van de Zevenaarse bedrijventerreinen. Dit is voornamelijk in de vorm van robuuste groenstructuren maar met de nieuwe inzichten naar de toekomst toe verder uitgebouwd met groene en duurzame inspanningen op het niveau van de bedrijfskavels.

Centraal in de stedelijke zone en grenzend aan het centrum ligt de grote groene long van het landgoed Huys Sevenaer en de Gimbornhof. Andere grotere groengebieden zijn de begraafplaats met het park Rosorum, het park Reisenakker, het sportpark Hengelder en het Freulebos.

Evenals bij de Rijnzone is de barrièrewerking van infrastructuur een knelpunt voor de relatie tussen stad en landschap. Bij de aanleg van de A15 op Duivens grondgebied wordt hier aandacht aan besteed. Ter hoogte van de Rijnzone wordt de A15 in een bak gelegd, waardoor de visuele en functionele samenhang in het landschap behouden blijft. Ter hoogte van het Broek wordt de A15 verdiept aangelegd met flauw oplopende grondwallen, waardoor het uitzicht vanaf de stadsrand van Zevenaar landschappelijk blijft.

Bijzonder waardevol is het landgoed Huys Sevenaer, waardoor het landschap diep de stedelijke zone binnendringt. Het landgoed grenst direct aan de binnenstad van Zevenaar. De Gimbornhof is een park dat hier grenst aan het landgoed. Een strook ten noorden van de spoorlijn en een strook ten zuiden van de A12 behoren ook tot het landschap, en hebben deels nog een agrarische functie, maar zijn ook van waarde als uitloopgebied van de stad.

Welke bouwstenen zijn leidend in dit gebied?
In dit gebied spelen alle vier de bouwstenen een rol, maar de nadruk ligt hier op wonen, economie en daarmee samenhangend mobiliteit. Binnen het deelgebied stedelijke zone speelt de bouwsteen leefomgeving een meer ondergeschikte rol, bijvoorbeeld stedelijk groen, de koppelkansen vanuit water, duurzaamheid, etc.

Bouwsteen Wonen

De goed ontsloten ruimte tussen grofweg A12 en Betuweroute biedt binnen de Liemers een heldere structuur waar de meeste woningbouw, bedrijvigheid en infrastructuur samenkomen. De voornaamste ontwikkelingen worden hier benoemd. Daarnaast zijn er de nodige kleine initiatieven in het gebied die momenteel al spelen of te verwachten zijn die samen ook een behoorlijke bijdragen kunnen leveren aan het totale woningbouwprogramma en de ruimtelijke kwaliteitswinst. Dergelijke plannen worden separaat afgewogen.

- ***Zevenaar Oost***

Binnen het gebied Zevenaar Oost worden de laatste deelgebieden van Groot Holthuizen, de Holtkamp en het Hof ingevuld. De zuidelijke locatie Stationspoort, nabij de Fashion Outlet biedt kansen voor een diverse invulling waarbij (gestapelde) woningbouw een logische toevoeging is. De reeds aanwezige supermarkt, de goede bereikbaarheid en de beoogde stationsomgeving bieden hier kansen voor een relatief hoge bebouwingsdichtheid. De woonfunctie kan daarbij tevens een bijdrage leveren aan levendigheid en sociale veiligheid in het gebied, al zal de plint ook ruimte moeten bieden voor uitbreiding van voorzieningen.

- ***Zevenaar Verder Oost***

Met de ontwikkeling van Zevenaar Oost is eerder ingezet op versterking en uitbreiding hiervan op basis van een masterplan waarbij ook plek werd gevonden voor kwaliteit van het landschap. Met de voorliggende forse taakstelling voor woningbouw wordt wederom naar deze zone gekeken. De koers hiervoor is reeds vastgelegd in de verstedelijkingsstrategie vanuit de regio.
Samen met de uitbreiding van het bedrijventerrein 7Poort II in oostelijke richting, gaat ook de woningbouw van Groot Holthuizen verder. Door deze totale opgave wederom samen te brengen in een totale gebiedsopgave waar ook de gewenste doortrekking Witte Kruis en de landschapsversterking in het kader van het groen-blauw raamwerk onlosmakelijk deel van zijn, ontstaat er een samenhangend logisch gebied. De clustering, maakt dat reeds aanwezige en voorziene infrastructuur en voorzieningen op efficiënte wijze kunnen worden benut, waaronder de relatief kostbare ingrepen om de barrièrewerking van spoor en snelweg te slechten (doortrekking Witte Kruis en fietstunnels). In beginsel wordt voor de woningbouw ingezet op verdere doorzetting in de vorm van de buurtschappen/wooncluster in Groot Holthuizen. Omvang en woningaantallen zullen gaandeweg de ontwikkeling worden afgewogen ten opzichte van relevante ontwikkelingen. Qua grootte heeft dit gebied in ieder geval de potentie om een substantiële bijdrage te leveren aan het regionale woningbouwprogramma met een verwachte realisatie die deels tot 2030 ligt en deels erna.

CONCEPT

- ***Reisenakker***

Nadat eerdere planvorming voor deze locatie met woningbouw circa 15 jaar geleden in de ijskast is gezet, worden er met het oog op de beperkte uitbreidingsruimte van Zevenaar nu weer kansen gezien om hier toch te komen tot een behoorlijk omvangrijke uitbreidingswijk. De ligging binnen de hoofdcontour van de kern Zevenaar, de ontsluitingsmogelijkheden en de beperkte aanwezigheid van landschappelijk waardevolle elementen bieden kansen voor woningbouw, gekoppeld aan een impuls voor het gebied. Wel zal er nadrukkelijk aandacht moeten zijn voor het zoveel mogelijk wegnemen van de negatieve effecten van A12 en toekomstige A15 en is het wenselijk om voor dit nu strak ingekaderde gebied de kansen voor overbrugging van de A12 voor langzaam verkeer te verkennen en zo een groter uitloopgebied binnen handbereik te brengen.

- ***Centrum***

Het centrumgebied is door de rijke historie en de veelheid en diversiteit aan functies en bouwvormen het meest dynamische gebied van de gemeente. Ontwikkelingen door de jaren heen hebben geleid tot een divers bebouwingsbeeld en een organische gegroeid stelsel van wegen, paden en pleinen. Door ouderdom en wisselingen in gebruik is er vrijwel altijd sprake van lopende ontwikkelingen in dit gebied. De afgelopen tijd heeft de focus van de gemeente vooral gelegen bij de opwaardering van diverse pleinen en parkeerterreinen. Inmiddels is duidelijk dat een kleiner en compacter kernwinkelgebied gewenst is om aantrekkelijk te blijven. Dit biedt kansen voor transformatie van een deel van de bebouwing en omliggende buitenruimte waarbij een nieuwe of grotere invulling met woningbouw nadrukkelijk een motor kan vormen voor een kwaliteitsslag.
Door de nabijheid van voorzieningen en openbaar vervoer wordt de kans gezien om woningbouw in het centrumgebied de intensiveren. Waar mogelijk wordt ook meer de hoogte opgezocht. Het parkeerbeleid voor het centrumgebied (uitgaande van hoge parkeernormen, in de basis op eigen terrein op te lossen) verdient hierbij nadrukkelijk een heroverweging om centrumontwikkelingen naar de toekomst toe mogelijk te maken. Qua woningaantallen wordt er ruimte gezien voor een flink extra woningaantal, echter verdeeld over veel verschillende plekken binnen het centrum, telkens met andere randvoorwaarden en gebruikers. Dit maakt het geen makkelijke opgave, maar wel een die constante aandacht verdient om de plek van volwaardig en aantrekkelijk centrumgebied te behouden. Waar mogelijk kan de gemeente de regie nemen om ontwikkelingen vlot te trekken, maar in veel gevallen is het ook een kwestie van actief meedenken en kansen pakken bij ideeën en ontwikkelingen wanneer initiatiefnemers hiermee komen.

- ***Enghuizen / BAT – Turmac***

De omvorming van het voormalig BAT terrein naar woonomgeving is een reeds ingezet traject waarbij inmiddels de wens is uitgesproken om naar hogere bebouwingsdichtheden toe te gaan. Hoogteaccenten zijn hierbij niet uit te sluiten, gecombineerd met een robuuste groenstructuur die een waardevolle toevoeging bieden. Hierbij zijn een goede ontsluitingsstructuur en ruimtelijke inpassing als randvoorwaarden meegegeven. Door meer gestapeld in grotere blokken te bouwen, ontstaat de mogelijkheid voor een goed functionerende groene openbare ruimte van formaat met structuren voor langzaam verkeer die meer eer kan doen aan de reeds door de ontwikkelaar gegeven naam Woonpark.

- ***Zuidspoor***

Het oudste bedrijventerrein van Zevenaar is met de groei van de kern steeds meer onderdeel geworden van de woonomgeving en is gelegen op een strategische plek met goede bereikbaarheid voor fiets en openbaar vervoer en overige voorzieningen nabij. Met het oog op de toekomst ligt het voor de hand deze positieve kenmerken beter te gaan benutten waarbij een invulling van woningbouw met hogere dichtheden als kansrijk wordt gezien. De locatie kan daarmee bijdragen aan een meer stedelijke uitstraling voor de kern, waarbij door het omliggende gebied goed te benutten als waardevol uitloopgebied, een prettige leefomgeving kan ontstaan waar per saldo de gehele kern van profiteert. De aanwezige bedrijvigheid is echter waardevol en zal in een zorgvuldig traject naar een goed gekozen nieuwe locatie moeten worden begeleid. Dit alles maakt de opgave complex en vergt een behoorlijke looptijd waardoor er vroegtijdig mee gestart moet worden om rond 2030 hier met woningbouw aan de slag te gaan.

- ***Entreegebied Doesburgseweg***

In de nabijheid van de huidige aansluiting A12 is de nodige dynamiek door wijzigend gebruik van panden, delen onbebouwde grond en wijzigingen ten aanzien van infrastructuur en bereikbaarheid.
De aansluiting komt op termijn te verdwijnen, de bereikbaarheid van Mercurion en Tatelaar moet worden verbeterd en de bouwvormen zijn deels achterhaald (leegstand) of niet aanwezig (LaPlace parkeerterrein). Een nog op te stellen visie op dit gebied biedt op langere termijn mogelijkheden om de omliggende functies deels te herzien. Ook de kansen voor aanvullende woningbouw in het gebied als hoogwaardige begeleiding van de noordelijke toegang van de stad zijn daarbij te overwegen.

Bouwsteen Economie

- ***Vitaal Centrumgebied***

Zevenaar heeft een groot kernwinkelgebied met een regionale functie en er zijn diverse (stedelijke) voorzieningen aanwezig. Er is een bovengemiddelde hoeveelheid winkelvloeroppervlak per inwoner. Zevenaar is een kern die vanuit de kracht van haar lokale en regionale verzorgingsfunctie meerdere werelden kan verenigen: Service dicht bij huis èn verrassend voor de regioconsument. Ontmoeten, beleven, terugkeren en langer verblijven zijn de kernwaarden. De voorwaarde daarvoor is een breed pakket aan voorzieningen, een aantrekkelijke openbare ruimte en trekkers (winkels, horeca en leisure) die een beeldbepalende en imagoverhogende rol vervullen. Het Raadhuisplein, Hal12 en het Landgoed zullen deze functie in de toekomst(kunnen) vervullen. Een nieuwe visie voor het centrum van Zevenaar wordt gestart in 2024.

Dit jaar wordt ook gestart met een specifieke visie op horeca en detailhandel.

Er wordt ingezet op een compact, maar aantrekkelijk centrumgebied. Door kansen voor transformatie naar passende functies te faciliteren kunnen aanloopstraten van kleur verschieten en kan centrumbebouwing een impuls krijgen. Tegelijkertijd is er vanuit de gemeente veel aandacht.voor de openbare ruimte waarbij de diversiteit aan pleinen bijdraagt aan de functionele mogelijkheden voor activiteit en verblijf, maar ook op de rustige momenten in positieve zin bijdragen aan de uitstraling van het centrum.

- ***FOZ Spoorallee Zevenaar***

Op BusinessPark 7Poort in Zevenaar wordt een fashion outlet geopend. Vlakbij de grens met Duitsland en direct aan de nieuwe afslag ‘Zevenaar’ vanaf de snelweg A12. Met een oppervlakte van 17.600m² wordt de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) ontwikkeld met een luxe en stijlvolle uitstraling en gevarieerd aanbod, waaronder 1.400m² voor restaurants. Gekoppeld hieraan is aan de noordzijde hiervan, binnen de ontsluitingslus van de FOZ een locatie voor een horeca en leisurecluster waarbij een hotel tot de mogelijkheden behoord.

- ***7Poort II***

Bedrijventerreinen aansluitend laten zijn aan bestaand regionaal bedrijventerrein. Zonering bedrijventerreinen parallel aan de A12. Eventueel tot aan Transito. Verplaatsing van te transformeren bedrijventerreinen naar deze locatie.

CONCEPT

- ***7Poort III/ Transito***

Arbeidsmigranten huisvesten: integraal plan rond de A12 zone.

- Transformatie van Zuidspoor als bedrijventerrein naar woningbouw.
- Onderzoeken mogelijkheden transformatie Mercurion en Tatelaar naar (deels) wonen.

Bouwsteen Mobiliteit

Binnen de stedelijke zone is de doortrekking A15 en de verbreding van de A12 een lang verwachte en hard nodige ontwikkeling. De snelwegstructuur vormt de levensader van het gebied waar congestie nu nog veel problemen en economische schade oplevert en een rem vormt voor nieuwe ontwikkelingen. De hieraan gekoppelde nieuwe afslagen (aansluiting Arnhemseweg op de A15 en aansluiting Zevenaar Oost op de A12) leiden tot een nieuwe verdeling van verkeer door de kern Zevenaar. Voor een groot deel is hier reeds op ingespeeld met uitbreiding van het hoofdwegennet (Arnhemseweg, Hengelder en de hoofdlaan 7Poort). Daarbij rekening houdend met het sluiten van de huidige aansluiting op de A12. Naar de toekomst toe is de doortrekking Witte Kruis als goede verbinding tussen A12 en Gelders Eiland essentieel. Ook wordt ingezet op het doorzetten van de structuur van 7Poort in oostelijke richting. In eerste instantie richting 7Poort II met ten zuiden daarvan de uitbreiding van de woonomgeving. Vervolgens wordt ingezet om deze weg door te trekken richting Transito en de hier gelegen aansluiting op de A12 bij Beek. Op termijn is het wenselijk om de doorgetrokken Edisonstraat verder door te trekking parallel aan de A12 en A15 (noordelijke randweg) en aan te sluiten op de Arnhemseweg.

- ***ViA15***

Doortrekking A15 en verbreding A12

Dagelijks loopt de A12 vast. Een goede verbinding tussen de rest van Nederland en Duitsland is van groot belang. Niet alleen voor de bereikbaarheid en doorstroming, maar ook voor de leefbaarheid. Met het project ViA15 wordt tegemoet gekomen aan de huidige congestie. De huidige A15 bij Bemmel wordt doorgetrokken en tussen Zevenaar en Duiven aangesloten op de A12. Daarnaast wordt de bestaande A12 verbreed en krijgt Zevenaar een nieuwe aansluiting bij de weg Hengelder (Zevenaar oost). Ook krijgt Zevenaar via de Arnhemseweg een aansluiting op de A15. De huidige aansluiting Griethse Poort komt na realisatie van het project ViA15 te vervallen. Door de twee nieuwe aansluitingen kantelt als het waren de verkeersstructuur van Zevenaar. Ter voorbereiding hierop zijn de Arnhemseweg en de weg Hengelder gereconstrueerd en voorbereid op hun nieuwe functie van ontsluitingswegen.

- ***Centrum***

Het vitaal houden van het centrumgebied vergt nadrukkelijk ook inspanning op het vlak van mobiliteit. De gewenste verdere verdichting van functies vereist aandacht voor de bereikbaarheid en het parkeerbeleid. Om meer te kunnen bouwen zal naar de toekomst toe veel meer op andere vervoersmogelijkheden zoals openbaar vervoer en fiets moeten worden ingezet. Het blijven hanteren van hoge buitenstedelijke parkeernormen leidt ertoe dat er weinig gebouwd kan worden. Parkeren op eigen terrein blijven vereisen voor elke ontwikkeling staat de groeiambitie in de weg. Aangezien een vitaal centrum reeds veel te bieden heeft en voldoende alternatieven voor eigen autobezit heeft, is een ander parkeerbeleid vereist. Een goede parkeerring om het centrumgebied, gecombineerd met enkele logische grote parkeerterreinen, een goed openbaar vervoer en fietsnetwerk vormen hier de basis voor.

- ***Aanpak gelijkvloerse spoorkruisingen***

De vele gelijkvloerse spoorkruisingen worden naar de toekomst toe een steeds grotere belemmering voor zowel veiligheid als doorstroming door de komst van meer en langere treinen. Binnen de Liemers ligt er vooralsnog enkel in Duiven en Zevenaar nog geen aanpak in het verschiet. De inzet is erop gericht deze zoveel mogelijk ongelijkvloers te maken. De complexiteit en hoge kosten maakt dit tot een project dat nadrukkelijk vanuit de regio in samenspraak met hogere overheden en ProRail opgepakt moet worden. Voor Zevenaar vormen de aanwezigheid van de tunnelbak van de Betuweroute en de beperkte ruimte rondom overgangen extra uitdagingen hierbij. Dit maakt dat strategisch omgegaan moet worden met beschikbare ruimte en zo naar de toekomst toe ook alternatieven mogelijk gehouden moeten worden. Een ruimtereservering bij het Turmac terrein en de NS gronden om in de toekomst een alternatief te bieden vanuit station/centrum in oostelijke richting is hiervan een voorbeeld.

- ***Noordelijke tak Betuweroute***

De mogelijke komst van een noordelijke tak van de Betuweroute ligt bij hogeren overheden nog steeds als optie op tafel. Hoewel er geen heel concreet tracé bekend is, lijkt een ligging direct ten oosten van 7Poort II en de A18 een denkbaar scenario. Hierbij komt er ook een splitsingspunt in Zevenaar bij. In landschappelijke zin is het een grote bedreiging voor de leefbaarheid van een stuk stedelijk gebied waar reeds veel ontwikkelingen lopen en nieuwe zijn voorzien.

Er wordt dan net als destijds bij de Betuweroute een enorme nieuwe barrière in het gebied geïntroduceerd die hele stukken grondgebied optisch en functioneel afsluit. Slechts met veel geld en nieuwe infrastructurele kunstwerken kunnen die effecten enigszins worden weggenomen. Doordat de doortrekking ook in economische zin voor de regio weinig te bieden heeft, staat de gemeente negatief ten opzichte van deze ontwikkeling.

- ***Doortrekking Witte Kruis/ Gebiedsaanpak Babberich en omgeving***

Met de nieuwe afslag A12 bij Hengelder wordt naast aansluiting van de kern Zevenaar ook ingezet op een goede verbinding voor 7Poort, Fashion Outlet en de wijk Groot Holthuizen. Echter de hoofdroute door 7Poort is altijd bedacht met een doortrekking naar de rotonde bij Witte Kruis in Babberich waarmee Babberich en grootste deel van het Gelders Eiland een infrastructurele verbetering tegemoet kunnen zien, zowel door afname van reistijd als terugdringen van de negatieve gevolgen van de hoofdinfrastructuur op de woonomgeving van Babberich.

Doordat inmiddels ook wordt ingezet op het verder uitbreiden van bedrijventerrein en woonomgeving in oostelijke richting wordt het belang van de doorgetrokken Witte Kruis als verbinding die ook de barrièrewerking van de Betuweroute kan terugdringen groter. Ook wordt hiermee de kans gezien om vanuit 7Poort via 7Poort II een logische hoofdroute te bieden richting de bestaande afslag Beek/Transito op de A12. Hiermee ontstaat voor Zevenaar een robuuste parallelstructuur ten opzichte van de A12 waarin veel van de grote bebouwingsopgaven voor de komende tijd zijn gelegen. Bijkomend voordeel is dat er voor Babberich als het ware een rondweg ontstaat waardoor zwaar verkeer volledig van Dorpsstraat en Beekseweg geweerd kan worden.

- ***Noordelijke randweg***

Om een goed alternatief te hebben voor het vrachtverkeer dat vanaf de A15 via de Arnhemseweg door de kern Zevenaar gaat rijden is het wenselijk om een Noordelijke randweg aan te leggen. Deze weg heeft een aansluiting op de Arnhemseweg, parallel langs de A15 en de A12 en sluit aan op het bedrijventerrein Mercurion. Hierdoor hoeven vrachtwagens komend vanaf de A15 niet door de kern Zevenaar te rijden dat de bereikbaarheid en leefbaarheid in de kern Zevenaar ten goede komt. Het deel langs de A15 ligt echter op grondgebied van de gemeente Duiven. Wij gaan graag in overleg met onze buurgemeente over deze ontwikkeling. De Noordelijke randweg maakt dan onderdeel uit van een parallelstructuur langs de A12 waarbij op termijn via 7Poort aangesloten wordt op het bedrijventerrein Transito. Tevens kan het als (deel) ontsluiting dienen voor de nieuwe woningbouwlocatie Reisenakker

- ***Parkeerbeleid centrum***

De ontwikkelmogelijkheden van het centrumgebied, alsmede een aantrekkelijke bereikbaarheid vergen aanpassingen en visie op het parkeerbeleid voor de toekomst. Autogebruik mag zeker voor het centrum minder vanzelfsprekend worden. Goed gebruik van logisch gesitueerde centrale (en betaalde) voorzieningen (zoals de Massiusplein garage), deels bekostigd vanuit een parkeerfonds, zouden samen kunnen gaan met lagere parkeernormen bij nieuwe ontwikkelingen. Ook zou ook kritisch gekeken moeten worden naar het gemak waarmee een (extra) parkeervergunning kan worden verkregen.

- ***Stimuleren fiets en OV***

PM

Bouwsteen Leefomgeving

Energietransitie

Aan weerszijden van de A12 worden mogelijkheden gezien voor een energiecorridor. Het begeleiden van de A12 en een groot deel van de strook bedrijventerreinen met windturbines om te voldoen aan de energieopgave die gebaat is met een meer evenwichtige verdelen van energie uit zon en wind.
In het stedelijk gebied liggen ook kansen voor zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven. Maar ook zijn er kansen voor meervoudig ruimtegebruik zoals overkappingen van parkeerterreinen.

Klimaatadaptatie

Hittestress en wateroverlast na hevige neerslag speelt vooral op verharde plaatsen zoals bedrijventerreinen of parkeerplaatsen. Koele wind vanuit het landschap kan wel bijdragen aan de verkoeling van het stedelijk gebied. Het (deels) ontharden en vergroenen van verharde terreinen en grote daken verlaagt het risico van hittestress en zorg dat regenwater bij piekbuien beter kan infiltreren. Daarnaast is ontharding en vergroening ook positief voor de biodiversiteit, de gezondheid en het waterbeheer.

Natuur en landschap:

- Cluster waardevol stedelijk uitloopgebied van Breuly naar Oud Zevenaar.
- Noord Zuid verbindingen A12 richting Gelders Eiland
- Doortrekken Landeweer/ Hoofdraamwerk.
- Stadsparken in combinatie met hoogbouw: robuust stedelijk groen.
- Goede groenbuffer tussen wonen en werken bij stedelijke ontwikkelingen oostwaarts.

Ruimtelijke kwaliteit

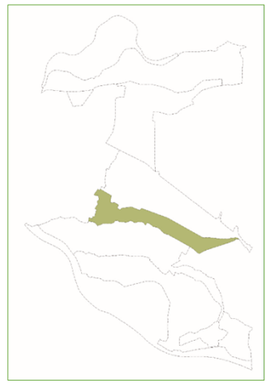
Door nieuwe ontwikkelingen dreigt 'verdozing' van het landschap. Om dit tegen te gaan, zullen bedrijventerreinen landschappelijk goed moeten worden ingepast door bijvoorbeeld naden te vergroenen en de grootschaligheid te maskeren. Dit komt ten gunste van zowel duurzaamheid, klimaatadaptatie als ruimtelijke kwaliteit.

Ambities Stedelijke zone

- Behoud van de kernkwaliteiten is een hoofdambitie. Streven is groenblauwe gebieden en structuren binnen en buiten de stedelijke zone nog meer met elkaar te verbinden, zodat landschapswaarden overal in de stedelijke zone nabij zijn en kunnen bijdragen aan klimaatadaptatie, biodiversiteit en gezondheid.
- Als uitloopgebied voor de stedelijke zone van Zevenaar is de ring van groene gebieden langs de stadsranden van levensbelang, evenals het landgoed Sevenaer. Deze gebieden zijn veelal ingedeeld in de Rijnzone. De groene ring staat onder druk door verdere verstedelijking en doorsnijding van infrastructuur. Daarom wordt gestreefd naar een robuuste landschapsstructuur.
- Bij het (her)inrichten van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met klimaatadaptatie, zoals het afkoppelen van regenwater, opvang van piekberging en voorkomen van hittestress. In de bebouwde omgeving is aandacht voor natuurinclusief bouwen.

CONCEPT

8. Dorpen middengebied

Algemeen: Het meer kleinschalige landschap achter de dijken van de Oude Rijn met de dorpen Ooij, Oud Zevenaar en Babberich

Achter de dijken van de Oude Rijn en de Nederrijn ligt een langgerekt gebied dat wat hoger ligt dan het komgebied te noorden daarvan. Op Zevenaars grondgebied liggen hier de dorpen Oud Zevenaar en Babberich en de buurtschap Ooij, elk met een eigen specifieke identiteit en vervlechting met het omliggend landschap. Oud Zevenaar is een beschermd dorpsgezicht met een unieke ligging langs een crevasse-relict haaks op de Oude Rijndijk. Hier is de invloed die het water op het landschap had goed te zien, zoals op veel plekken in de Rijnzone. Panoven, Breuly en Zwanenwaay zijn enkele van de vele plekken die nauw verbonden zijn met het Rijnstrangengebied. Hoewel het gebied duidelijk een landelijk karakter heeft, is bebouwing hier nooit ver weg. Hierdoor is er een geleidelijke overgang tussen de stedelijke zone en het buitengebied. Bij Babberich ligt het historische landgoed Halsaf of Huize Babberich. Door het aantrekkelijke kleinschalige landschap en de nabijheid van voorzieningen is dit gebied een populair woongebied.

Daarnaast komen ook typische "buitengebied" functies voor, zoals weiden, boomgaarden, recreatiefuncties, kleinschalige agrarische en ambachtelijke bedrijven en landgoederen. Het is nog steeds karakteristiek, hoewel onder stedelijke druk.

Welke bouwstenen zijn leidend in dit gebied?
In dit gebied spelen voornamelijk de bouwstenen wonen en leefomgeving een rol bij toekomstige ontwikkelingen.

Bouwsteen Wonen

De kernen in het middengebied profiteren enerzijds van de nabijheid van de hoofdkern Zevenaar en daarmee van de daar aanwezige voorzieningen. Deze ligging maakt dat bouwen in dit deelgebied erg interessant is. Gelet op de eigenheid van de kernen is er aan de andere kant nadrukkelijk de wens om ruimtelijk los van deze hoofdkern te liggen en de eigen identiteit te behouden. Mogelijke bouwlocaties kunnen daarmee wel groter zijn dan de eigen groei van de kern vraagt. Maar de inzet is erop gericht om hierbij ruimtelijk afstand tussen kernen en hiermee de eigenheid te bewaren en uitbreiding nadrukkelijk gepaard te laten gaan met ontwikkelingen in de omliggende buitenruimte die van meerwaarde zijn voor de kern. Daarmee wordt de aantrekkelijkheid als woongebied vergroot.

- ***Ooij***

Het buurtschap Ooij bestaat inmiddels voor het grootste deel uit een relatief jonge wijk. Hier omheen loopt met Grietakkers reeds een initiatief dat ruimte voor enige groei biedt. Verder uitbreiding zuidwaarts kan overwogen worden als het totale woningbouwprogramma te beperkt blijkt.

- ***Oud Zevenaar***

Binnen Oud Zevenaar lopen enkele kleine initiatieven zoals de transformatie van de kerk en de vrijwel aangrenzende agrarische erven Leemkuyl en Ooijsedijk. Verder is de locatie de Tichel nog steeds een open plek die enige ruimte biedt. Voor een grotere stap wordt uitbreiding en transformatie van het gebied ten oosten van de Dijkweg als kansrijk gezien met bebouwing in lage dichtheid gekoppeld aan landschapsversterking.

- ***Babberich***

Van alle kleinere kernen wordt voor Babberich de kans gezien om te komen tot het relatief hoogste percentage nieuwbouw. Met name bij de woningbouwcorporatie is veel oude voorraad die om aanpak vraagt. Ook zijn er binnen de kern veel in onbruik geraakte locaties. (Swaters, Hugen, Kiddiez). Daarnaast is een goede invulling van de locatie Zwanenwaay gewenst. Hier ligt de ambitie om de algehele leefomgeving naar een hoger plan te tillen en tegelijkertijd de verkeersproblematiek aan te pakken. Hier worden kansen gezien om te komen tot een totaalplan waarbij de milieutechnische effecten van de Witte Kruis en de Dorpsstraat worden beperkt. Samen met de doortrekking Witte Kruis wordt ingezet op een behoorlijke noordelijke uitbreidingslocatie. Dit komt voort uit de visie Witte Kruis waarbij de opgaven mobiliteit, wonen en landschapsversterking samen komen.

Bouwsteen Economie

Transformatie van boerenerven en agrarische bebouwingsclusters
De boerenerven in dit gebied waren de ankerpunten van waaruit het landschap gevormd is. Door de druk vanuit de stedelijke zone staat de landbouw hier onder druk. Hier is vooral nog plek voor kleinschalige agrarische bedrijven gericht op de stad met landbouw als nevenfunctie van recreatie of zorg. Veel boerenerven hebben al een woonfunctie gekregen. Bij transformaties van boerenerven is het belangrijk de historische kenmerken te behouden, de landschappelijke inpassing te verbeteren en erven weer hechter te verbinden met het landschap, zowel met landschapselementen als paden.

CONCEPT

Bouwsteen Mobiliteit

De bereikbaarheid van de kernen Ooij, Oud Zevenaar en Babberich is nauw verweven met de kern Zevenaar. Er zijn veel logische korte lijnen vanuit de kern richting het centrum voor zowel fiets als auto. Daarnaast zijn de kernen Ooij en Oud Zevenaar ook gelegen tegen de Ringbaanstructuur van Zevenaar. In de verbinding met de stad en de snelweg is voor dit deelgebied nadrukkelijk ook de bij het vorige deelgebied beschreven problematiek van de spoorwegovergangen en de barrièrewerking van de het spoor aan de orde.

Aanpak Witte Kruis
In Babberich is de nabijheid van de doorgaande weg Witte Kruis door de korte afstand tot woningen, het vele en relatief zware verkeer en de weginrichting van grote invloed op de naastgelegen woonomgeving. Er liggen kansen vanuit de wijkaanpak waarbij voor met name Babberich Zuid gedeeltelijke herontwikkeling mogelijk lijkt. Dit gekoppeld aan de inzet van reeds braakliggende locaties. Hiermee kunnen de negatieve gevolgen van de weg sterk worden beperkt, deels door op grote afstand tot de weg te bouwen, deels door de weg op iets grotere afstand van de woningen te leggen. Door dit te koppelen aan de doortrekking van de Witte Kruis richting 7Poort kan veel verkeer uit de kern blijven en ontstaat daarnaast de mogelijkheid om de Dorpsstraat en Beekseweg aantrekkelijker en veiliger in te richten.

Doortrekking snelfietsroute van station richting Babberich
De huidige snelfietsroute, gekoppeld aan het spoor loopt als west-oost verbinding door de Liemers, maar houdt vooralsnog op bij het station in Zevenaar. Er liggen kansen om dit verder oostwaarts door te zetten, in ieder geval tot Babberich.

OV
De inzet is erop gericht om de individuele kernen ook in de toekomst met de bus een alternatief te bieden voor de auto. Waar mogelijk met een lijndienst, anders met de buurtbus. Ook een Station Babberich is goed voorstelbaar gelet op de ontwikkelingen in dit deel van Zevenaar. Insteek blijft Station Oost, echter Station Babberich als alternatief willen we ook overwegen.

Dijken fietsvriendelijker
Er liggen kansen om dijken fietsvriendelijk in te richten zoals het aanpassen van de Oud Zevenaarsedijk vanaf de Oliemolen zodat het fietsverkeer prevaleert boven de auto.
Daarnaast wordt er ingezet op het verbeteren van de fietspaden.

Bouwsteen Leefomgeving

De reeds in de Structuurvisie Zevenaar genoemde koppeling van waardevolle groene gebieden van Gimbornhof tot Breuly als groene parelsnoer ligt grotendeels in dit deelgebied. Met betere verbinding en verdere uitbreiding kan de rol hiervan als aantrekkelijk uitloopgebied verder versterkt worden. Zeker bij de transformatie van Zuidspoor vormt dit de groene tegenhanger op korte afstand van de steeds verder verstedelijkte stad. Delen van deze groenstructuur kunnen daarbij het karakter van een stadspark krijgen, gericht op ontspanning, sport en spel.

Energietransitie
Grote windturbines passen niet in dit landschap, vanwege de kleinere schaal en de variatie in het landschap. De ambitie om in dit gebied in te zetten op een kleinere schaal en een grotere dichtheid van landschapselementen is goed te combineren met de aanleg van kleine zonneakkers. Door de aanplant van landschapselementen als bijvoorbeeld heggen rond zonne-akkers kan worden gewerkt aan duurzaam herstel van landschapswaarden. Op de oeverwallen kan de karakteristieke afwisseling van kleinschalige halfopen en besloten akkers, weiden en boomgaarden behouden blijven of versterkt worden door zonnevelden in bestaande of nieuwe kamers toe te voegen. Het toevoegen van nieuwe kamers biedt kans om de kleinschaligheid van het landschap te versterken. Het snelweglandschap kan ruimte bieden voor zonneparken en zonnepanelen als onderdeel van de inrichting en omgeving. Kansrijke locaties zijn overhoeken en geluidsschermen.

Ambities dorpen middengebied

- Behoud en versterking van het kleinschalige karakter van het landschap en de eigen identiteit van de kernen.
- De potentie van Babberich als kern benutten voor versterken leefbaarheid en bereikbaarheid door bovengemiddelde groei van het aantal woningen.
- Behoud van de karakteristieke open lintbebouwing van Ooij, versterkt met streekeigen erfbeplanting en perceelgrensbeplanting.
- De landgoederen Sevenaer, Halsaf, Camphuysen, alsmede de Panoven en het dorpsgezicht van Oud Zevenaar blijven herkenbaar als een cultuurhistorisch en waardevol ensemble.
- Dit deelgebied is als uitloopgebied van levensbelang voor de stedelijke zone van Zevenaar, maar staat tevens onder druk door verdere verstedelijking en doorsnijding van infrastructuur. Daarom wordt gestreefd naar een robuuste landschapsstructuur.
- De kenmerken van het landschap worden versterkt door het behouden en aanleggen van landschapselementen langs veldwegen, paden en weteringen, op en rond erven, langs akkerranden en perceelsgrenzen en langs dorpsranden en bedrijventerreinen. In het kwartier bij Babberich is de perceelstructuur haaks op de lintbebouwing aan de Beekseweg versterkt door de aanleg van groen.
- Verbeteren van de recreatieve toegankelijkheid van het landschap. Het aanleggen van ommetjes door het landschap grenzend aan de stedelijke zone en Babberich.

CONCEPT

9. De Rijnstrangen

Het natuurgebied langs de Oude Rijn

De Rijnstrangen is een gevarieerd gebied waar nog goed de waterstaatkundige geschiedenis te zien is. Hier is nog een oorspronkelijke opeenvolging van geulen, voormalige zandplaten, kaden en dijken zichtbaar met ruige, dicht opgaande beplanting. Het water dat zich tussen deze bosjes door slingert is slechts op enkele plaatsen even zichtbaar. Door de hoge (grond)waterstanden en rivierdynamiek is de directe omgeving van de strang nooit echt geschikt geweest voor de landbouw. Er is slechts sporadisch bebouwing op terpen. Rijnstrangen heeft een groot areaal natuurgebied. De kwaliteit hiervan loopt terug. Het areaal rietland, een specifieke kwaliteit van dit gebied, neemt af.

De Pannerdense Waard en de Groote Gelderse Waard hebben een open agrarisch karakter. Er komen verspreid enkele boerderijen voor, gelegen op pollen. Deze waarden zijn grotendeels ontgrond, waardoor de oorspronkelijke door de rivier veroorzaakte hoogteverschillen vrijwel nergens meer terug te vinden zijn. Ze zijn ingericht als functioneel agrarisch gebied. De Eendenpoelse Buitenpolder en Kleine Gelderse Waard zijn echter tamelijk kleinschalig met veel microreliëf. Er zijn veel poelen, wielen en beplantingen.

Basiskwaliteit landschap
Het verstilde rivierenlandschap van de Rijnstrangen heeft een hoge basiskwaliteit landschap, zowel cultureel als ecologisch. Uitzonderingen zijn de grootschalige polders Pannerdens en Groote Geldersche Waard.

Welke bouwstenen zijn leidend in dit gebied?
In dit gebied speelt voornamelijk de bouwstenen leefomgeving (natuur en landschap met ondergeschikt recreatie) een rol.

Bouwsteen Wonen

Het Rijnstrangengebied is met zijn hoge natuurwaarden en de status binnen het riviersysteem niet geschikt voor extra woningbouw.

Bouwsteen Economie

Landbouw
Landbouw in dit gebied is mede gericht op het versterken van de natuur- en landschapswaarden. Transformatie naar agrarisch natuurbeheer en kringlooplandbouw zijn hier passend. Verdere schaalvergroting van landbouwbedrijven is ongewenst, evenals de vestiging van nieuwe bedrijven. Extensieve vormen van recreatie kunnen worden gecombineerd met het boerenbedrijf.

Bouwsteen Mobiliteit

Hoofdwegen
De Rijnstrangen hebben door de prominente aanwezigheid van het water slechts beperkte infrastructuur. De hoofdverbindingen zijn lang geleden bepaald vanuit Babberich via de Aerdtseweg richting Herwen en vanuit de Ooysedijk/Oliemolen via de Berghoofdseweg richting Pannerden.In hoofdzaak is het daarmee voor velen een te doorkruisen gebied.

Fiets en wandelpaden
De hoge waarden van het landschap en de natuur maken het gebied echter wel zeer interessant vanuit recreatieve zin voor fietsers en wandelaars. Juist door de natuurwaarden is het interne netwerk hiervoor beperkt. Toch is het de moeite om naar de toekomst toe te verkennen of er mogelijkheden zijn voor extra uitbreiding die zich verhoudt tot de natuurdoelstellingen om zo ook kortere routes mogelijk te maken.

CONCEPT

Bouwsteen Leefomgeving

Klimaatadaptatie, waterveiligheid en energietransitie
Dit gebied heeft een functie voor de opvang van hoogwaterpieken. Waterplassen in het gebied kunnen ook gebruikt worden voor het bufferen van water om dit te kunnen gebruiken in droge perioden. Uit het oppervlaktewater kan ook warmte worden gewonnen.

Natuur en biodiversiteit
De natuurwaarden zijn al hoog. De opgave is deze verder te ontwikkelen. Het gebied van de Rijnstrangen neemt een bijzondere positie in. Het heeft een Barro-reservering voor waterberging voor de grote rivieren. Daarnaast heeft de landbouw afgelopen jaren met de streek gewerkt aan een duurzaam watersysteem en de natuur. Dit zal zich doorontwikkelen voor de Natura 2000-opgave.

Energietransitie
Grote windturbines passen niet in dit landschap, vanwege de kleinere schaal en de variatie in het landschap. De ambitie voor de Rijnzone om in te zetten op een kleinere schaal en een grotere dichtheid van landschapselementen is goed te combineren met de aanleg van kleine zonneakkers. Door de aanplant van landschapselementen als bijvoorbeeld heggen rond zonne-akkers kan worden gewerkt aan duurzaam herstel van landschapswaarden. Op de oeverwallen kan de karakteristieke afwisseling van kleinschalige halfopen en besloten akkers, weiden en boomgaarden behouden blijven of versterkt worden door zonnevelden in bestaande of nieuwe kamers toe te voegen. Het toevoegen van nieuwe kamers biedt kans om de kleinschaligheid van het landschap te versterken. Het snelweglandschap kan ruimte bieden voor zonneparken en zonnepanelen als onderdeel van de inrichting en omgeving. Kansrijke locaties zijn overhoeken en geluidsschermen.

Ambities Rijnstrangen

- Belangrijk bij ontwikkeling is het herkenbaar en beleefbaar houden van de kenmerken van dit unieke rivierenland: oude en nieuwe dijken, oude en nieuwe geulen en meanders,
- oeverwallen en oude bewoningsplaatsen, oude zand- en kleigaten. Dijken, kaden en buitendijkse gebieden dienen toegankelijk te zijn voor extensieve recreatie.
- In Rijnstrangen staan de natuur, stilte en rust centraal. Natuurontwikkeling wordt bevorderd. Voor de Rijnstrangen betekent dit een spontane ontwikkeling van bos- en moerasgebied.
- Oude bewoningsplaatsen en reliëf blijven daarbij herkenbaar. Daarnaast is er plaats voor extensieve vormen van landbouw.
- Ten behoeve van recreatie wordt de toegankelijkheid verbeterd waarbij kwetsbare delen van de Rijnstrangen ontzien worden. In het Rijnstrangengebied worden natuur en landschap verweven en krijgt de natuur op plaatsen langs de rivier en langs de Oude Rijnstrangen de ruimte zich te ontwikkelen.
- Het gebied wordt gevrijwaard van enige stedelijke ontwikkelingen.

CONCEPT

10. Dorpen Gelders Eiland

Met de dorpen Pannerden, Herwen, Lobith, Tolkamer en Spijk

Dit gebied omvat een langgerekte strook binnendijks land tussen de oude en de nieuwe beddingen van de Rijn. Het vormt als het ware een bewoond eiland omringd door natuur- en waterland. Het Gelders Eiland heeft een unieke belevingswaarde en een rijke (cultuur)historie als strijdtoneel van oorlogen, strijd met het water, grensgebied met scheepvaart en douanefunctie, en productielandschap voor steenfabrieken. Op de stroomrug langs de Aerdtse dijk liggen de dorpen Aerdt, Herwen, Lobith en Tolkamer verspreid. Tolkamer is gebouwd op de plek waar Rijn en Waal ooit splitsten. Pannerden is ontstaan op een stroomrug aan de vroegere Waalzijde en Spijk ligt op een stroomrug of oeverwal oostelijk van de oude Rijnbedding. Tussen de dorpen en verspreid in het agrarisch gebied is bebouwing aanwezig. De oudere bebouwing staat overwegend op een terp of op de dijk. Kleiwinning heeft zijn sporen nagelaten in de vorm van steilranden, laagtes en grondhopen. Het grondgebruik is afwisselend met laagstam)boomgaarden, gras- en bouwlanden met elzenhagen. Het komachtige gebied van de Driedorpenpolder tussen Pannerden, Aerdt en Herwen is tamelijk open en grootschalig. Het is een functioneel ingericht landbouwgebied.
Het oostelijk deel is nog in ontwikkeling, hier vindt nog afgraving voor de zand- en kleiwinning plaats. Naast de zichtbare cultuurhistorie zoals huize Aerdt is dit ook het gebied van de voormalige linies. Deze worden deels weer zichtbaar en beleefbaar gemaakt. Rond Tolkamer is sprake van watergebonden bedrijvigheid. De schaal past bij de rivier, maar wijkt af van de kleine schaal van het achterland. Daarom is een robuuste landschappelijke inpassing hier een opgave. In de dorpen zijn de groene en open ruimtes van groot belang omdat deze voor een sterke relatie zorgen tussen het dorp en het landschap. Bij ontwikkelingen is het belangrijk om deze onbebouwde ruimtes te koesteren en open te houden.

Basiskwaliteit landschap
De basiskwaliteit van dit gebied is hoog. Het is een uniek landschap met veel historische waarden. Landschap en dorpen zijn sterk verweven. De grootschalige landbouwenclaves Drie Dorpen Polder en de Ossenwaard vormen hierop een uitzondering. Met name in de Ossenwaard is sprake van leeggeruimde grote kavels waardoor het landschap verschraald is.

Welke bouwstenen zijn leidend in dit gebied?
In dit gebied spelen voornamelijk de bouwstenen leefomgeving en wonen een rol. Hier wordt gewoond en gewerkt.

Bouwsteen Wonen

- Voor de dorpen in deze zone is er de insteek om te bouwen voor de eigen behoefte met ruimte voor een beperkte plus voor nieuwvestigers..
- Stedelijk gebied Tolkamer en Lobith. Kun je hier niet nog meer mogelijk maken?

We maken binnen de landschappelijke karakteristieken van de Rijnstrangen, het eiland en de uiterwaarden zeer kleinschalig bijzondere woonvormen mogelijk. Denk hierbij aan het omvormen van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen naar terpwoningen.

Op het Gelders Eiland wordt gekeken naar mogelijkheden voor wonen ter plaatse van leegstaand maatschappelijk vastgoed zoals kerken, monumentale panden, scholen of fabrieken. In beperkte mate is er sprake van uitbreiding. Nabij de dorpen biedt ook het water een kans voor bijzondere (recreatieve) woonmilieus.

De bevolking van de dorpen op het Gelders Eiland vergrijst langzaam, dit betekent dat dit andere eisen stelt aan haar omgeving. Zo is er meer behoefte aan kleinere huizen, woningen op bijzondere plekken en zorg aan of nabij huis. Dit heeft mogelijke gevolgen voor het onderwijsaanbod.

Het verdwijnen van voorzieningen zoals winkels is steeds meer geaccepteerd. De toenemende (digitale) mobiliteit en deeleconomie bieden uitkomst. De ontwikkelingen op dit vlak, zoals elektrisch fietsen, online learning en 3D-printen, gaan snel. Op de langere termijn kunnen ze zelfs verandering brengen in de bevolkingsontwikkeling op het Gelders Eiland. Dit vergt echter wel een uitstekende fysieke en digitale infrastructuur.

De leefbaarheid wordt bepaald door de (fiets)bereikbaarheid van voorzieningen en de gemeenschapszin. Maar ook in de creativiteit van het zelfvoorzienend zijn. Iets dat past bij een eiland. Bouwen voor de eigen behoefte, op plekken en manieren met maatschappelijke meerwaarde, en ook voorzien in de eigen (duurzame) energiebehoefte horen daar bij.

CONCEPT

Bouwsteen Economie

Recreatie:

- Grote initiatieven voor verblijfsrecreatie. Hangt ook samen met de vertrekkende boeren. Wat voor type verblijfsrecreatie willen we? Een hoogwaardige locatie. Carvium Novum: Landal? Zie nog op te stellen analyse verblijfsaccommodaties.
- De belangrijke toeristische plekken (zoals de kade in Tolkamer en de TOP's), het beschermd dorpsgezicht Tuindorp, de centrum-, accent- en entreegebieden van de dorpen, bebouwingslinten en de gebieden die nadrukkelijk zichtbaar zijn vanaf de dijken moeten mooi zijn.
- Het Gelders Eiland is een vitaal plattelands- en recreatiegebied. Ruig en avontuurlijk met haar woeste gronden en wassend water. Een plek waar je kan struinen, varen en fietsen. Een plek waar je natuur, water, stilte en duisternis kan ervaren. Een plek waar het daarom ook bijzonder wonen is en waar je als bezoeker welkom bent in de dorpen.
- Een fijnmazig en divers netwerk van routes vormt, samen met watersportgebied de Bijland en de natuurgebieden, de belangrijkste attractie voor bewoners, recreanten en toeristen.
    - Recreatie en toerisme wordt zo ontwikkeld dat recreanten niet langer om maar juist door de dorpen heen gaan. Bewegwijzering, duidelijke entrees vanuit het buitengebied en de routes gaan hiervoor zorgen. Voorzieningen krijgen hierdoor meer draagvlak. Andersom moeten dorpen ook een gezicht geven aan het buitengebied door bijvoorbeeld Toeristische Opstappunten (TOP's) goed te positioneren. Strategische parkeermogelijkheden in de dorpen moeten meer wandelaars en fietsers aantrekken die met de auto naar het Gelders Eiland komen.
    - Dorpen en buitengebied bieden ruimte voor nieuwe activiteiten op het vlak van recreatie en toerisme.
- Nieuwe ruimte voor bedrijven proberen we te plaatsen op de bestaande terreinen. Deze terreinen kunnen wat betreft ruimtegebruik intensiveren, zodat we uitbreiding voorkomen.
- Recreatie en toerisme is voor het Gelders Eiland van groeiend economisch belang. Het gebied heeft veel te bieden. Dit is breed erkend. De Bijland, de Rijnstrangen en de rivier met haar dijken vormen een prachtig decor, dat op (elektrische) fietsafstand ligt van omliggende Nederlandse en Duitse steden.
- De rijke (cultuur)historie van het gebied als strijdtoneel van oorlogen en met het water, als grensgebied met scheepvaart en douanefunctie en als productielandschap voor de steenfabrieken geven kleur en belevingswaarde. Het agrarische landschap zorgt in combinatie met de natuurgebieden voor een veelzijdig en rustig landschap. Om de moderne consument te bereiken moeten echter stappen worden gezet. Veel voorzieningen zijn gedateerd. De mooie gebieden zijn soms slecht toegankelijk en onvoldoende verbonden met de dorpen. Bovendien is er weinig horeca. Ook met een verbeterde verbinding met Duitsland is veel te winnen. Samenwerking over de grens kan leiden tot een betere verbinding met aantrekkelijke gebieden, zoals bij Elten, Montferland en Schenkenschanz, maar ook tot de komst van meer Duitse toeristen. De komende jaren willen we volop inzetten op vrijetijdseconomie, met focus op de beleving van water, natuur en cultuurhistorie. Met meer natuur en water versterken we de recreatieve aantrekkingskracht. Ook wordt het gebied toegankelijker door fiets-, wandel-, ruiter- en vaarroutes en door in het buitengebied passende activiteiten zoals vissen, bedrijfsbezoek en kleinschalige overnachtingsmogelijkheden in de natuur te creëren. De dorpen en hun omgeving worden plekken met bijzondere vrijetijdsvoorzieningen gericht op een langer verblijf van bezoekers en meer recreatiemogelijkheden voor bewoners.

Landbouw
De landbouw in dit deelgebied concerteert zich met name in de komachtige open polders. Hier liggen veelal grootschalige erven, soms op terpen. Dit zijn de primaire landbouwgebieden waar de landbouw zich kan blijven ontwikkelen. Op de smalle oeverwallen liggen her en der oude dijklinten met kleinere oude boerderijen. Onder invloed van schaalvergroting en veranderende markten neemt het aantal bedrijven af. Wel blijft de landbouw de belangrijkste beheerder van het cultuurlandschap en is nog volop in ontwikkeling. Het buitengebied is ook steeds meer een plek voor recreatie en toerisme. Hier liggen kansen voor verbreding en herbestemming van boerderijen. Een aantal erven zal een woonbestemming krijgen wat bijdraagt aan de leefbaarheid van het Gelders Eiland. Let bij transformatie van boerenerven op de verschillen in schaalgrote tussen oeverwallen en polders.

Bouwsteen Mobiliteit

De hier gelegen kernen kennen onderling de nodige historische verbindingen die veelal mooi zijn opgenomen in het landschap, deels over dijken en hoger gelegen delen. Daarnaast ligt aan de oostkant nog de provinciale weg N811 als puur functionele snelle verbinding tussen Babberich, Herwen en Lobith/Tolkamer.

Bereikbaarheid is voor leefbaarheid van groot belang, zowel per fiets, auto, openbaar vervoer als digitaal. Voorzieningen en werkgelegenheid die buiten deze kernen liggen moeten toch zo goed mogelijk bereikbaar zijn met logische en veilige verbindingen. Ook de hier belangrijke toerismesector heeft hier baat bij. Onderdeel hiervan op het vlak van de hoofdinfrastructuur is de beoogde aanpak en doortrekking van de weg Witte Kruis nabij Babberich als voornaamste verbinding van het Gelders Eiland met het snelwegennet. Dit is ook relevant om de vervoersbewegingen van de zware industrie vanuit het Gelders Eiland op goede wijze te kunnen opvangen.

OV
De inzet is erop gericht om de individuele kernen ook in de toekomst met de bus een alternatief te bieden voor de auto. Waar mogelijk met een lijndienst, anders met de buurtbus.

Fiets en wandelpaden
Tussen Spijk en Tolkamer is een goede vrij liggende fietsvoorziening gewenst, met name om een bijdrage te leveren aan de bereikbaarheid van de voorzieningen voor onderwijs en dagelijkse boodschappen in Lobith/Tolkamer vanuit Spijk. Tevens kan dit van meerwaarde zijn op het recreatieve netwerk van het Gelders Eiland.

CONCEPT

Bouwsteen Leefomgeving

Natuur en landschap

- Het landschap van het Gelders Eiland biedt kansen voor verdere landschapsversterking en natuurinclusieve landbouw zoals Gelderse Waard
- Inzet op de komst van een aansprekend Rijnobservatorium als publiekstrekker, gekoppeld aan een plek/bezoekerscentrum om het derde waterverhaal van Nederland op de kaart te zetten. Dit richt zich op de grote rivieren van Nederland waarbij de regio als verdeelstation van het water fungeert.

Recreatie en toerisme

Er spelen enkele grotere initiatieven voor verblijfsrecreatie, met name in dit deelgebied, deels als alternatief voor stoppende agrarische bedrijven.Vanuit het potentieel van het landschap vallen de initiatieven wel te begrijpen. Echter voor- en nadelen zijn vooralsnog onvoldoende bekend. Wat voor type verblijfsrecreatie willen we, in welke omvang en welke aanvullende eisen willen we hieraan stellen? Ook de afweging ten opzichte van bestaand aanbod moet nog gemaakt worden. Op dit moment is een nadere opdracht verstrekt om meer zicht te krijgen in de kansen voor aanvullende verblijfsaccommodaties.

Klimaatadaptatie en waterveiligheid

Bij het deltaplan waterveiligheid en klimaatadaptatie wordt rekening gehouden met landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten.

Energietransitie

Het landschap met de karakteristieke afwisseling van kleinschalige halfopen en besloten akkers, weiden en boomgaarden kan behouden blijven of versterkt worden door zonnevelden in bestaande of nieuwe kamers toe te voegen, met hierbij oog voor de landschappelijke kwaliteiten en diversiteit.

Daarnaast wordt momenteel al ingezet op duurzaamheidsmaatregelen op toeristische plaatsen. Bijvoorbeeld laadpalen voor elektrisch vervoer voor zowel de auto als de fiets.

Gelders Eiland heeft ambities op het vlak van energietransitie en zelfvoorziening. Dit wordt ingevuld met oog voor de landschappelijke kwaliteiten en diversiteit. De karakteristieke afwisseling van kleinschalige halfopen en besloten akkers, weiden en boomgaarden kan behouden blijven of versterkt worden door zonnevelden in bestaande of nieuwe kamers toe te voegen.

Ambities Dorpen Gelders Eiland

- De kracht van het Gelders Eiland zit in het behouden en versterken van de samenhang tussen de buitendijkse en binnendijkse gebieden: Rijnuiterwaarden, Rijnstrangen en de dorpen vormen één geheel.
- Belangrijk bij ontwikkeling is het herkenbaar en beleefbaar houden van de kenmerken van dit unieke rivierenland. Dijken, kaden en buitendijkse gebieden dienen toegankelijk te zijn voor extensieve recreatie.
- Behouden en versterken van de beslotenheid en kleinschalige oeverwallen met de dorpen en de dijklinten en het contrast met de binnendijkse open komgebieden.
- Behoud en versterking van kleinschalige landschapselementen op oeverwallen: streekeigen beplanting (boeren)erven, (hoogstam)boomgaarden.
- De concentratie van historische waterlinies Limes (UNESCO-waarde),. De Nieuwe Hollandse Waterlinie (UNESCO-waarde), IJssellinie, circumvallatielinie en Mauritslinie bieden kansen voor het zichtbaar maken van de geschiedenis en het vergroten van de toeristische potentie.
- Zichtbaarheid en recreatieve ontsluiting cultuurhistorie zoals de linies.
- Toekomstige afronding en inrichting zand- en kleiafgravingen.
- We gaan op het Gelders Eiland voor een hoogstaand recreatief toeristisch product en stellen daarom hoge eisen aan de verschijningsvorm

CONCEPT

11. Uiterwaarden langs de Rijn

Het buitendijkse gebied langs Boven-Rijn, Bijlandsch Kanaal en Pannerdensch Kanaal

Het gebied is onderdeel van de poort van de delta van Nederland. Het ligt op een bijzondere plek, waar de Rijn zich tussen de stuwwallen van het Montferland en het Rijk van Nijmegen heeft gewrongen en bij de riviersplitsing van Rijn en Waal. Dit deelgebied is grotendeels onderdeel van het natuurgebied de Gelderse Poort (Natura 2000).

De uiterwaarden langs de Rijn hebben een heel verschillend karakter, dat vooral vanaf de hoge dijken wordt ervaren. Van noord naar zuid zijn de volgende deelgebieden te onderscheiden:

- Langs het Pannerdensch Kanaal is het buitendijkse gebied erg smal en open. De omgeving van de Veerdam onderscheid zich door een mate van beslotenheid die herinnert aan de oeverwal van Pannerden en Doornenburg, die hier is doorgegraven.
- Aan de overkant zijn de Sterreschans en Fort Pannerden goed te ervaren.
- Langs de zuidzijde van de Lobberdensche Waard ligt een oeverwal, die doorloopt in de Geitenwaard. Hierop ligt enige bebouwing, waaronder een tweetal (grote) steenfabrieken. Het noordelijke deel van de Lobberdensche Waard is sterk vergraven en wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van veel hoog opgaande beplanting, waaronder populieren- en wilgenbossen, afgewisseld met waterpartijen, moerassige delen en resterende kleinschalige landbouwgronden. Het gebied heeft een besloten karakter.
- De Geitenwaard en de Bijland hebben een open karakter. De Bijland is grotendeels ontzand. Het is nu een grote waterplas met achter de oude steenfabriek het recreatiegebied De Bijland en een jachthaven bij Tolkamer.
- Tolkamer ligt direct aan de rivier. Vanaf de Europakade heeft men een panorama over de brede rivier met op de achtergrond de stad Kleef tegen de flank van het Reichswald. Westelijk van het dorp liggen havens en het unieke tuindorp te midden van scheepswerven.
- Langs de Spijksedijk is de uiterwaard erg smal. De dorpen liggen aan de rivier. Vanaf deze dijk wordt de ruimte van de rivier volop ervaren.

Basiskwaliteit landschap
De ecologische en de culturele basiskwaliteit van het uiterwaardenlandschap worden hoog gewaardeerd. Uitzondering vormen de grote ontzandingen, waar door de ontgronding culturele lagen verdwenen zijn met weinig aanknopingspunten voor ecologische ontwikkeling.

Welke bouwstenen zijn leidend in dit gebied?
In dit gebied prevaleren de bouwstenen wonen, leefomgeving en economie.

Bouwsteen Wonen

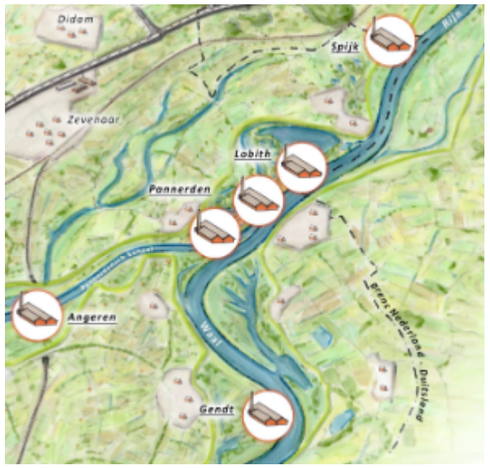
PM

CONCEPT

Bouwsteen Economie

Steenfabrieken/ Brick Valley

Brick Valley is een gebiedsgerichte oplossing voor een toekomstbestendige energievoorziening van de 4 fabrikanten Caprice, Rodruza, Vandersanden en Wienerberger.

Brick Valley staat voor een intensieve samenwerking van industrie, kennisinstellingen, overheden en gebiedsgebruikers met een gezamenlijke gedeelde ambitie: emissie-loos de toekomst in. De baksteenfabrikanten met Gelderse productielocaties bundelen hun kracht voor onderzoek naar nieuwe duurzame elektriciteitsopwekking en mogelijkheden voor waterstofproductie. Verder wordt een haalbaarheidsstudie gestart voor het stoken met biogas en worden mogelijkheden verkend voor de opslag van Co2.

- Watergebonden activiteiten behouden en versterken.
- Herinrichting voormalige zand- en grindwinningsterreinen en fabrieksterreinen. Uitgangspunt is een zorgvuldige inpassing van recreatieve voorzieningen bij o.a. de Bijland, steenfabrieken en andere grootschalige, watergebonden bedrijvigheid: behoud en ontwikkeling van de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische waarden en het versterken van de natuurwaarden en de landschappelijke samenhang met omliggende gebieden.

Bouwsteen Mobiliteit

PM

Bouwsteen Leefomgeving

Natuur en landschap:

- Eindplaatje: inrichtingsplan Rijnwaardense Uiterwaarden van staatsbosbeheer.
- Agrarische sector (kleinschalig) en natuurinclusief bouwen.
- Recreatie: fietsnetwerk verbeteren bij de Lobberdensche Waard
- Bijlandse waard: Invaart moet diep genoeg zijn en blijven. Aandacht voor de bevaarbaarheid van de wateren.
- Scheepswerf: interessante locatie
- Mogelijk Rijnobservatorium: Carvium Novum of Tolkamer (scheepswerf)/de Bijland.

Klimaatadaptatie en waterveiligheid

Het buitendijkse gebied staat vanzelfsprekend onder invloed van de dynamiek van het water in de Rijn. Bij hoogwater lopen grote delen van het gebied onder water. Plassen in het gebied kunnen dienen als waterbuffer voor drogere periodes. Waterveiligheid heeft permanente aandacht in dit gebied. Investeringen in klimaatadaptatie en waterveiligheid worden zo uitgevoerd dat gelijktijdig de ruimtelijke-, landschappelijke en natuurkwaliteit toenemen. Uit het oppervlaktewater kan ook warmte worden gewonnen.

Energietransitie

Grote windturbines passen niet goed in het landschap van de uiterwaarden. Op oeverwallen liggen kansen voor de aanleg van zonneparken. De karakteristieke afwisseling van kleinschalige halfopen en besloten akkers, weiden en boomgaarden kan behouden blijven of versterkt worden door zonnevelden in bestaande of nieuwe kamers toe te voegen. Het toevoegen van nieuwe kamers biedt kans om de kleinschaligheid van het landschap te versterken. Bijland is een potentiële waterbron.

Ambities Uiterwaarden langs de Rijn

- Behouden en versterken van de samenhang tussen het buitendijkse en binnendijkse gebieden: Rijnuiterwaarden, Rijnstrangen en Dorpslint vormen één geheel.
- Belangrijk bij ontwikkeling is het herkenbaar en beleefbaar houden van de kenmerken van dit unieke rivierenland; oude en nieuwe dijken, geulen en meanders, oeverwallen en oude bewoningsplaatsen, oude zand- en kleigaten. Dijken, kaden en buitendijkse gebieden dienen toegankelijk te zijn voor extensieve recreatie.
- De buitendijkse gebieden langs de Rijn behouden elk hun eigen karakter.
- De uiterwaarden zijn een belangrijk natuurgebied. Behoud en versterking van de natuurkwaliteit is een hoofdambitie.
- In het natuurgebied is ook ruimte is voor recreatie en bedrijvigheid. Er is aandacht voor de balans tussen natuur, recreatie, bedrijvigheid (steenfabrieken) en landbouw.
- Het beleefbaar en toegankelijk maken van cultuurhistorie, oude verdedigingslinies, douanefaciliteiten en de bijzondere ligging bij de riviersplitsing met fraaie uitzichten.

CONCEPT

12. Hoe geven we als gemeente zelf uitvoering aan de omgevingsvisie

12.1 Algemeen

In deze Omgevingsvisie hebben we op papier de opgaven voor Zevenaar uitgezet. We willen natuurlijk dat de visie straks ook in de praktijk wordt uitgevoerd. Alleen dan worden onze ambities ook echt werkelijkheid. In dit hoofdstuk geven we aan op welke manier de visie wordt gerealiseerd. Hieronder gaan we de geformuleerde opgaven, zoals die in hoofdstuk 2 zijn benoemd, nader invullen.

Zevenaar .....

1. **is een fijne woongemeente in een dynamische omgeving met een goed woningaanbod (voor jong en oud)**
2. **is een gezonde, veilige en schone leefomgeving**
3. **heeft mooie landschappen en natuur en beleefbare cultuurhistorie, waar het fijn recreëren is**
4. **kent een onderwijsaanbod en werkgelegenheid passend bij de beroepsbevolking**
5. **staat voor saamhorigheid in de kernen, ruimte voor ontmoeting en initiatieven**
6. **zet in op een goede bereikbaarheid als noodzakelijke basisvoorwaarde voor de leefbaarheid en vitaliteit**
7. **is een klimaat neutrale gemeente**
8. **heeft een voorzieningenniveau passend bij de regiofunctie**

Elke opgave kan met een mooie infographic worden gevisualiseerd. PM

1. Fijne woongemeente

Bij ontwikkelingen voor woningbouw wordt gestreefd naar integrale plannen waarin de ambities vanuit de bouwstenen samenkomen. De gewenste kwaliteit en kwantiteit van groen geldt hierbij als een van de uitgangspunten.

Bij de kleinere plannen willen we naast aandacht voor de bouwkwaliteit een goed totaal plan voor de buitenruimte als vereiste stellen. Hierin kan ook gevelbeplanting en dakgroen worden meegenomen.
Voor de grotere plannen voor herontwikkeling en uitbreiding willen we inzetten op het onlosmakelijk meenemen van een robuuste kwalitatieve buitenruimte van

- huidige kern (50% woonkavels, 30%infra, 20% groen)
- aanvulling met wensen t.a.v. meer groen, ruimte voor waterberging, duurzaamheidsmaatregelen hebben effect op de verdeling naar de toekomst toe en vergen keuzes

PM

2. Gezonde, veilige en schone leefomgeving

3. Mooie landschappen, natuur, beleefbare cultuurhistorie, fijn recreëren

4. Onderwijsaanbod en werkgelegenheid passend bij de beroepsbevolking

5. Saamhorigheid in de kernen, ruimte voor ontmoeting en initiatieven

6. Goede bereikbaarheid voor de leefbaarheid en vitaliteit

7. Klimaat neutrale gemeente

8. Voorzieningenniveau passend bij de regiofunctie

12.2 Samenhang met lopende trajecten

Niet alle ambities en acties zijn nieuw. Ambities zoals verwoord in de Omgevingsvisie zijn reeds onderdeel van bestaand (sectoraal) beleid en vormen vertrekpunt voor nieuw beleid. Veel van de genoemde ambities worden ook al opgepakt en uitgevoerd vanuit lopende trajecten. Maar in deze paragraaf willen de we ambities verder concretiseren, de samenhang aanbrengen en duidelijkheid scheppen.

12.3 Beoordeling initiatieven

schema/matrix van alle ambities en thema's. (te overwegen)
evt sturingsprincipes/ kernprincipes
spanningsveld ruimte kernen

Verdere doorvertaling naar beleid
PM

12.4 Sleutelprojecten

PM

12.5 Rolopvatting

PM

12.6 Relatie met andere instrumenten Omgevingswet

12.7 Financiën

CONCEPT

A348

Riverparc

Giesbeek

Lathum

Angerlo

A15

Zevenaar

Ooij

Groot Holthuizen

Oud Zevenaar

Babberich

A18

A12

Aerdt

Pannerden

Herwen

Lobith

Tuindorp

Tolkamer

Spijk

Concept augustus 2023

Bouwsteenkaart Wonen 2040

- Uitbreidingslocatie tot 2030
- Uitbreidingslocatie na 2030
- Groot (indicatief aantal >50 woningen)
- Middel (indicatief aantal 20-50 woningen)
- Klein (indicatief aantal <20 woningen)

A348

Giesbeek

Riverparc

Lathum

Overmaat

Angerlo

De Koppeling

Mercurion

Tatelaar

Zevenaar

Hengelder Noord

Centrum

Hengelder Zuid

7Poort

Ooij

Zuidspoor

Groot Holthuizen

7Poort II

Oud Zevenaar

7Poort III?

Babberich

A15

A18

A12

Aerdt

Pannerden

Pannerden

Herwen

Herwen

Kijfwaard

Kijfwaard

De Bijlandt

Halve Maan

Lobith

Tolkamer

Tuindorp

De Hoop

Spijksedijk

Spijk

Spijk

Concept augustus 2023

Bouwsteenkaart Economie 2040

- Bedrijventerreinen bestaand
- 2030
- 2040
- Bedrijventerreinen transformeren naar Wonen
- Contour centrumgebied
- Bestaand voorzieningenhart voor minimale dagelijkse boodschappen
- Station bestaand
- Potentieel Station
- Fashion Outlet Zevenaar
- Hotel
- Ziekenhuis
- Steenfabriek
- Agrariërs anno 2023
- Camping
- Recreatiepark
- Camperplaatsen
- Jachthaven

A348

verbinding Veluwe d.m.v.
fietsbrug

Riverparc

Giesbeek

Lathum

Angerlo

Noordelijke Randweg

Zevenaar

Ruimtereservering
Afronden Parkeerring

OV-HUB

Ooij

Station Zevenaar

Groot Holthuizen

Oud
Zevenaar

Koppelen
afslag Beek - 7Poort

Doortrekking
Witte Kruis

Babberich

A18

A15

A12

Aerdt

Pannerden

Herwen

Lobith

Tuindorp

Tolkamer

Spijk

Concept augustus 2023

Bouwsteenkaart Mobiliteit 2040

- Bestaande snelfietsroute
- Bestaande fiets- en wandelpaden
- Autoroutes
- Potentiële brug of tunnel
- Station bestaand
- Overnachtingshavens bestaand
- Veerdienst Bestaand
- Afronden parkeerring
- Bestaande spoorwegen
- Ongelijkvloerse kruisingen
- Spoorzone
- Grenspost clusteren voorzieningen
- Uitbreiden snelfietsroute
- Verbeteren fiets- en wandelpaden
- Uitbreiden Autoroute
- OV-Hub Zevenaar Oost
- Nieuwe overnachtingshavens

A348
Riverparc
Giesbeek
Angerlo
Lathum
Zevenaar
Ooij
Groot Holthuizen
Oud
Zevenaar
Babberich
A18
A15
A12
Aerdt
Pannerden
Herwen
Lobith
Tolkamer
Tuindorp
Spijk

Concept augustus 2023

Bouwsteenkaart Leefomgeving 2040

- Natura 2000 gebieden bestaand
- Bestaande windturbines
- Potentiële locatie windturbines
- Potentiële zonnevelden
- Groen-blauw raamwerk te ontwikkelen
- Landgoederenzone versterken
- Groene verbindingsader doorzetten
- Huidige groenstructuur
- Stadspark creëren
- Bestaande recreatieve routes
- Verbeteren recreatieve fiets- en wandelroutes